

Aian 18: uly aiqai —2018-2030

*"Ol qulady, ol qulady, Vavilon
Grande ! "*

"Onyń arasynan shyq, halqym... "

Samýıl syılaidy

Túsindiredimeni Daniel jáne Aian

Qudaıdyń bar ekendigi týraly
paıǵambarlyq dálelder
Onyń tańdaýlylaryna onyń
túpkilikti ashýlary

**Bul kitapta : Onyń jobasy - Onyń
úkimi**

Nusqa : 01-12-2024

(70-Kúz-5995)

**" Al men Ulaudyń ortasynda bir adamnyń daýsyn estidim ;
ol aıqailap aıtty, Jábireuil, bul adamǵa aıandy túsinýge
múmkindik berıńiz "Danial 8:16.**

Qamtýdyń túsendirme jazbasy

Joǵarydan tómenge: úsh perishteniń Aıan týraly habarlary 14.

Bul úsh shyndyq Daniel kitabynyń ashyldy áyhelerge 1843 jyldyń kóktemindegi oqıǵadan keiin jáne odan keiin týraly 22 qazan, 1844. Demalys kúniniń rólin elemei, birinshi kúngi adventister bul habarlardyń shyn mánin túsine almady. Másihtin qaita oralýyn kútken jetinshi kúndik adventister ózderiniń tájiribelerin "**tún ortasyndaǵy jylaý**" nemese "**tún ortasy**" týraly astarly ángimede aıtylǵan "*on pák qyz*"Mat.25: 1-den 13-ke deiin, onda "habarlandyrý"*kúıey jigittiń oralýy*"aıtylady.

- 1- **Úkim taqyryby** Dan.8:13-14-te ázirlengen jáne habarlamaǵa qatysty týraly birinshi *perishte* apo.14: 7-de: "*Qudaıdan qorqyp, oǵan dańq syıla, óitkeni onyń qamet kúni keledie jáne súgendi unatadyz jerdi, kókti, sy kózderin jaratýshy!*": senbigе oralý, táńirlik tártiptiń naǵyz jetinshi kúni ǵana, demalys kúni týraly JYIFS jáne demalys kúni apta saıyn Qudaı talap etedi onyń on ósietiniń tórtinshisinde.
- 2- **Papalyq Rimniń kúshin joıy**, "*kishkentaı múıiz*"jáne "*ár túrli patsha*"Danial 7: 8-den 24-ke deiin jáne 8:10-23 25, ataıyn alǵan"*Uly Vavilon* "ekinshisiniń habarlamasynda *perishte* apo.14:8: "*Ol qulady, ol qulady, Uly Vavilon!*"negizinen, jeksenbigе baılanysty buryńǵy "kún kúni" imperator Konstantinniń murasy, 1er, ol 321 jyly 7 naýryzda engizildi. Biraq termin "*qulady*"Qudaıdyń óziniń qyzmetshilerine adventisterdi 1843, 1844 jyldardan keiin meıramhanada demalys kúninen bas tartqanyn kórsete alatyndai etip, onyń tabıǵatyn ashýy arqyly aqtaldy. "*Ol qulady*", "ol ustaldy jáne jeńildi" degendi bildiredi. Aqqat Qudaıy dinı jalǵandyq lagerine qarsy jeńisin jarıalady.
- 3- **Aqyret úkiminiń taqyryby** qaida "*órt - ekinshi ólim*" kóterilisshilderdiń hristiandaryn ereýilge shyǵarady. Bul Dan.7: 9-10-da usynylǵan sýret, taqyryp bul Apo-da ázirlengen.20:10-15, jáne bul úshinshi habardyń taqyryby *perishte* jyly Apo.14:9-10: "*Al taǵy bir perishte, úshinshisi, daýystap sóılep, olardyń sońynan erdi, Eger kimde-kim haıyǵa jáne onyń beinesine qulshylyq etse jáne qabyldasa tańba mańdayna da, qolyna da Qudaıdyń qaharyna ushyraǵan sharapty ishedi, ol onyń qaharynyń tostaǵanyna qospasyz quıylady jáne ol ot pen kúkirtpen, qasietti perishtelerdiń qatysýymen jáne toqtynyń aldynda azaptalady*": Munda jeksenbi "-men saıkestendirilediańnyń belgisi".

Daniál 7-degi aıattardıń sandary birdei sáikes kele me:9-10 jáne Aıan 14:9-10.

Tórtinshi perishte : ol tek Apo.18-de paida bolady, onda ol úsh habarlamanyń túpkilikti jarıalanýynyń beinesi adventisterdiń presedentteri Qudaıdyń barlyq nury 1994 jyldan bastap jáne aqyrzamanǵa deın, 2030 jyldyń kókte mine deın jaryqqa shyqty. Bul osy kitapty ustap turýy kerek ról. Jaryq jaryqqa shyǵady kináni yaqytynda ashady : katolik dini, 538 jyldan bastap ; protestanttyq dinniń, 1843 jyldan bastap ; jáne adventistik institút týraly resmı, 1994 jyldan bastap. Osy sarqyramalardyń barlyǵy spisalt-dástúrler óz yaqytynda bolǵan: Isa Másihte Qudaıdyń Kıeli Rýhy usynǵan jaryqtan bas tartý. "*Aıaqtaly sáinde*" , Dan.11:40-ta aıtylǵan katolik shirkeýi onyń qarǵysymen onyń qyzmeti men biligin moyyndatyn hristiandar ma, joq pa, barlyq dinı toptarmen kezdesedi; bul alánstýyń qamqorlyǵymen "ekýmenikalıyq" dep atalady'protestanttın keın, jetinshi kúndik adventizm sheneýnik 1995 jyly qosyldy.

2 Corındyqtarǵa 4:3-4

"... Eger bizdiń Izgi habarymyz jasyrylsa, ol quryp bara jatqandarǵa jasyrylady; mynalarǵa: bul dúnieniń quday olardyń sanasyn soqyr etken, sondyqtan olar Másihtiń dańqy Izgi habarynyń nuryn shashpaý úshin buralmaıdy, Qudaıdyń beinesi kim. "

"Al eger paıǵambarlyq sóz durys túsinilmese, jeńilýge májbúr bolǵandar úshin solai bolyp qala beredi "

Sondaı-aq, osyny bilý úshin osy jumysta keltirilgen aıandardyń qysqasha mazmunynda, kimge "*kıelilikti aqtańyz*", d1843 jyldyń kókte minen bastap jaratýshy jáne zań shyǵarýshy Qudaıdyń jarlyǵymen bekitilgen Daniál 8:14, onyń aıtyynsha "*máńgilik Izgi Habar*",

búkil jer betinde, árbir erkek jáne árbir áiel,

bolýy kerek shomyldyrý rásiminen ótti alý úshin tolyq batyrý arqyly Isa Másihtiń atynan, qudaıdyń raqymy,

mindetti barqaýr senbi kúni, qalǵany bastap jetinshi kúndik senbi, qasterlengen Allanyń atymen jaratyls 2-de, jáne 4^{myń} bastap buls 10 ósiets cités d jyldar Mysyrdan shyǵy 20; bul, úshin onyń raqymyn saqta,

**mindetti abyroir táńirlik zańdar moraldyqes jáne zańdar tamaq
ónimderinen qasietti Kieli kitapta jazylǵan, jyly Jaratylys 1:29
jáne Leyilikter 11, (deneniń kieliligi)**

**jáne bolmaýy kerek "mensinbeýr onýn paıǵambarlyq sózi", bolmaýy
úshin "Qudaıdyń Rýhyn sóndirińiz" (1 Tes.5:20).**

**Bul osy ólshemderge sáikes kelmeidi sottaldy Allanyń atymen
azap shegý úshin "ekinshi ólim" Aıan 20-da sıpattalǵandaı.
Samýıl**

TÚSINDIREDI MENI DANIEL JÁNE AIAN Betteý taqyryptar

Birinshi bólim: Dáıyndyq jazbalary

Paidalanylǵan baǵdarlamalyq quraldyń avtomatty bet nómirlerin paidalanyńyz

Bet	taqyryptar
07	Présentation
12	Qudaı jáne onýn jaratylystary
13	Aqıqattyń biblialyq negizi
16	túbir eskertpe : 321 jyldyń 7 naýryzy, qarǵys atqan kún kúnádan
26	Qudaıdyń jerdegi kýágeri
28	Eskertpe : Jazanyń sháhıdtigin shatastyrmańyz
29	Jaratylys: qysqasha paıǵambarlyq ómirlik
30	senim jáne senimsizdik
33	Tamaqty tiisti ýaqytqa deın
37	tarih shynayı imandy ashty
39	Daniel kitabynyń dáıyndyq jazbalary
41	TDanielden bastalady – DANIEL KITABY
42	Daniel 1 - Danieldyń Vavılonga kelýi
45	Daniel 2 - <i>Músin</i> Nebýkadnesar patshanyń kózqarasy týraly
56	Daniel 3 - Ishindegi úsh serik <i>otty pesh</i>
62	Daniel 4 - patsha kishipeil bolyp, dindi qabyldady
69	Daniel 5 - Belshatsar patshanyń úkimi
74	Daniel 6 - Daniel kirdi <i>arystandar utasy</i>
79	Daniel 7 - <i>Jáne tórt an</i> jáne <i>kishkentaı múiz</i> papale
90	Daniel 8 - Papanyń jeke basyn rastady – Qudaıdyń Dan.8:14 jarlyǵy.
103	Daniel 9 - Isa Másihtin jerdegi qyzmeti týraly habarlandyry.
121	Daniel 10 - Habarlandyry týraly <i>úlken apat</i> - Apat týraly kórinister
127	Daniel 11 - Sırianyń jeti soǵysy.

- 146 Daniel 12 - Adventistiń ámbepap mısıasy sýrettelgen jáne datalangán.
 155 paıǵambarlyq ráimizderge kirispe
 158 adventizm
 163 Aıan kitabyna algashqy kózqaras
 167 Paıǵambarlyqtaǵy Rım ráimizderi
 173 Senbidegi jaryq
 176 Danial Qudaıdyń jarlyǵy 8:14
 179 Aqyrzamanǵa daıyndyq
 183 Aıan kitabynyń qysqasha mazmuny
 188 **II bólim: Aıan kitabyn egjei-tegjeili zertteý**
 188 **Aıan 1** : Prolog -Másihtiń oralýy - Adventist taqyryby
 199 **Aıan 2** : jáneMásihtiń assambleıasy qurylgannan bastap 1843 jylǵa deın
 199 1^{dáyir} ýaqyt : *Efes* - 2nd ýaqyt : *Smirna* - 3^{myń} ýaqyt : *Pergamon* -
 4^{myń} ýaqyt : *Tiatira*
 216 **Aıan 3** : jáne1843 jylǵan bastap Másihtiń assambleıasy - hrıstian dini
 apostol qalpyna keltirildi
 216 5^{myń} ýaqyt : *Sardis* - 6^{myń} kezeń : *Filadelfia* -
 223 Le jetinshi kúndik adventizmniń taǵdyry Ellen G.-nyń birinshi
 kózqarasında ashlydy. Aq
 225 7^{myń} ýaqyt : *Laodikeia*
 229 **Aıan 4** : kóktegi úkim
 232 Eskertpe : IILAHİ ZANÍ paıǵambarlyqtar ma
 239 **Aıan 5** : adam balasy úshin
 244 **Aıan 6** : Akterler, ilahı jazalar jáne hrıstian dáýirindegi zamannyń belgileri
 - Algashqy 6 plomba
 251 **Aıan 7** : jetinshi kúndik adventizm mórmen bekitildi "*Qudaıdyń móri*" :
 demalys kúni jáne qupia "*jetinshi mór*".
 259 **Aıan 8** : Algashqy tórttik "*kerneiler*"
 268 **Aıan 9** : 5-shi jáne 6-shy "*kerneiler*"
 268 5-shi "*kernel*"
 276 6-shy "*kernel*"
 286 **Aıan 10** : jáne "*kishkental kitap ashıq*"
 291 FAıannyń birinshi bóliminde
Ekinshi bólim : ázirlengen taqyryptar
 292 **Aıan 11** : papanyń biligi - ulttyq ateizm - 7-shi "*kernel*"
 305 **Aıan 12**: úlken ortalyq jospar
 313 **Aıan 13** : hrıstian dininiń jalǵan baýyrlary
 322 **Aıan 14** : jetinshi kúndik adventizmniń 7-shi kúngi ýaqyty
 333 **Aıan 15** : blagodat ýaqytynyń sońy
 336 **Aıan 16** : *Qudaıdyń qaharynyń sońgy jeti indeti*
 345 **Aıan 17** : jezóksheniń betperdesin sheship, anyqtaıdy
 356 **Aıan 18** : jezókshe jazasyn alyp jatyr
 368 **Aıan 19** : jáne *jaýyngerlik - Harmaguédon* Isa Másihtiń
 375 **Aıan 20** : jáne *myń jyl 7 myńjyldyq*tyń jáne sońgy úkimniń
 381 **Aıan 21** : the *Jańa Ierysalım* dańqталǵan ráimizdelgen
 392 **Aıan 22** : mángiliktiń sońy joq kún

- 405 **Hat óltiredi, biraq Rýh ómir beredi**
408 **Isa Másihtin jerdegi ýaqyty**
410 **Kielilik jáne qasiетtilik**
424 **jaratylstyń bólinýi – Jaratyls 1-den 22-ge dein –**
525 Abyraymǵa bergen ýádeleriniń jetistikteri: Jaratyls 23-ke ...
528 Mysyrdan shyǵy jáne jalpy Kіeli kitaptaǵy adal Musa – Sońgy tańdaý
ýaqyty – Jetinshi kúndik adventizm : abóliný, esim, tarih, negizgialynǵan
sabaqtar Qudaıdyń úkimderi – Qudalyq A–dan Ia-ǵa dein - biblialyq
mátinderdiń burmalanýy – Rýh shyndyqty qalpyna keltiredi.
547 **Arnaý finaly**
548 **Sońgy qońyraý**

Eskertpe: shet tilderine aýdarmalar mashınalyq aýdarma baǵdarlamalyq quralynan jasalady, avtor fransız tilindegi mátinderge, qujattardyń túpnusqasynyń tiline kez kelgen jaýapkershilikti óz moıyna alady.

Túsindiredimeni Daniel jáne Aian

Tusaýkeser

I men týyldym jáne men bul elde jeksurny ómir súriñiz, Qudaıdan beri taǵaıyndaldy, sımvoldyq, onyń astanasy "*Sodom jáne Egipt*"apoda.11:8. Onyń qoǵam modeli, respýblikalyq, qyzǵanyshpen, eliktelgen, keń taralǵan jáne qabyldandy arqyly kóptegen halyqtar kúni búkil jer; bul el Fransiya, el asqan monarhia jáne revolúsiyalyq, bes respýblikanyń eksperimentatoryx jospars salyqshylar Qudaı aıyptaǵan. Maqtanyshpen ol "on ósiet" túrinde jazylǵan adamnyń mindetteriniń kestelerine shekten shyǵyp, adam quyqtarynyń kestelerin jarialaıdy jáne kórsetedi., jaratýshy Qudaıdyń ózi. Óziniń paıda bolýynan jáne alǵashqy monarhiyasynan bastap ol óziniń jaýy Rım-katolik dinin qorǵaýǵa keldi oqytýda Qudaı "jaqsylyq" dep ataıtyn "jamandyqty", "jamandyq" dep ataǵan nárseni "jaqsy" dep ataıdy toqtatqan joq. Onyń toqtaýsyz quldyraýyn jalǵastyra otyryp, onyń tónkerisi ateizmdi qabyldaýǵa ákeldi. Osylaısha, jaratylısta saz balshyq, Fransiya qudiretti Qudaıdyń shynayı temir qazanyna qarsy turýmen analıysady; nátijesin ol boljap, boljaǵan; ol taǵdyrymen bólisetin edi "*Sodom*" sol kúnalarga kináli buryn. Álem tarihy soǵy 17-den00 jyl, shamamen, boldy ma onyń qatygez yqpalynan, ásirese Rım-katolik papasy rejiminiń biligine kórsetken qoldaýynan qalyptasty, birinshi monarhynan bastap, Klovıs 1er, frankterdiń birinshi patshasy. Ol 498 jyly 25 jeltoqsanda Reimste shomyldyrý rásiminen ótti. Bul data Rım bekıtken Rojdestvolıyq keshti ádiletsiz jáne shekten shyqqan, dúmege kelgen Qudaı, dúmeni jáne barlyq tirshilikti jaratýshy Isa Másihtıń jalǵan týǵan kúnimen belgiledi nemese bar ma; ol ádiletlik boıynsha "ataǵyn" bekitedi *Aıqqat Qudaıy* "sebebi bul jürkenishti "*shaitan ákege atylǵan ótirik*", Isa aitqandaı.

Eshbir Rım papasy prete úshin zańdy emes ekenine daýsyz dálel alǵyńyz kele me Isa Másihtıń qyzmetshisi me? Jáne mine, dál jáne biblialyq: Isa Mat.23: 9-da aitqan : "*Al jerdegi ákeñdi eshkimdi shaqyrma, ótkeni kóktegi ákeñ bir.*"

Rım Papasy jer betinde qalaı shaqyrdy ? Barlyǵy kóre aldy, "sáylie *áke* , "nemese tipti," eń qasıetti *áke* ". Katoliktik dini qyzmetkerler mynalar, ózderi, sondaı-aq, shaqyryldy "*ákeler*". Bul búlikshil ustanym kóptegen dini qyzmetkerlerdiń yaqytsha dep atalatyn yaqytta bolatyndyǵy mańyzdy demek, Qudaı men kúnakardyń arasynda Kúeli kitap oǵan Isa Másih zańdastyrǵan Qudaıǵa erkin qol jetkizýge úretdi. Solai, katoliktik senim adamdardy taptyrmas jáne bolmaı qoımaıtynndaı etip dúmege ákeledi. Isa Másihtıń tikeleı shapaǵatynyń bul baǵytyn ózgertýdi Qudaı Dan.8:11-12 tarmaqtaryndaǵy paıǵambarlyqta aıyptaıdy. Suraq-jayıp : Qudiretti jaratýshy Qudaı osyndalarga moıynsunbaıtyn adamdardyń qyzmetshilerine apara alatynyna kim sene alady "*arrogance*"ashýly Dan.7: 8 jáne 8: 25-te aıyptaldy ? Adam sanasynyń bul infantilizasiya qanshalyqty biblialyq ekenine jáıap osy aıatta Jer.17:5: "*Osylaısha sóleidi YaHWéH : Qargys Atqan er adam ba adamǵa kim senedi, qui jáne flesh-ti onyń qoldaýyna analdyrady, ejúregi burylyp ketetin t YaHWéH !*"

Hristian dáýiriniń kóp bóliginiń dini tarihyn úlken dárejede qalyptastyrǵan Fransia bolǵandyqtan, Qudai fransýzǵa onyń qarǵys atqan rólin ashý mısıiasyn berdi. ; bul, maǵynasyn naqtylaý arqyly keshonyń qaita evelásialar paıǵambarlyq qatań biblialyq kodta shıfırlanǵan.

Men 1975 jyly paıǵambarlyq mısıiam týraly aıan arqyly habarlandyrý aldym onda dje n'Men shyn mánin túsindim solai1980 jyly, men shomyldyrý rásiminen ótkennen keıin. Hristian dininde shomyldyrý rásiminen ótken jetinshi kúndik adventıst, Bilemin, 2018 jyldan bastap, retinde Meni ministrlikke meritoılyq merzimge (7 jylda 7 ret) ornalastyrdy, ol kelesi jyly aıaqtalady kóktem mezgili 2030 qudiretti Qudai Iemizdiń dańqymen oralýymen, Isa Másih.

Máńgilik qutqarylý úshin Qudaıdyń nemese Isa Másihtıń bar ekenin moıyndaý jetkiliksiz.

Men munda aitqanymdai, kókke kóterilmes buryn, Isa shákirtterine r jiberdiMattyń osy aıattarynyń tas qaraǵay.28:18-20 : "*jáne Isa kelip, olarǵa bylai dedi : Barlyq bilik maǵan kókke de, jerde de berildi. **Baryp, barlyq halyqtardy onyń shákirtteri etińder**, olardy shomyldyrý rásiminen ótkizý **Ákeniń, Uldyń jáne Kieıi Rýhtyń atynan, jáne men saǵan buıyrǵannyń bárin oryndaýǵa úretý. Mine, men senimen kúni boıy, tipti aqyrzamanǵa deın birgemin** ". Onyń qudaiylyq Rýhy elshi Petirge osy basqa málimdemeni resmı jáne saltanatty áreketke shabyttandyrdy.4:12 : "**basqada qutqarylý da joq; ótkeni kókke adamdar arasynda bizdi qutqarý kerek degen basqa esim qoıylmaǵan** ".*

Nátjesinde mynany túsinińizjáne bizdi Qudaimen tatýlastyratyn din muraǵa negizdelmegen dini senim adamzat dástúrlerine bailanasty. Qudai usynǵan ótelýdiń erikti qurbandyǵyna sený, onyń ólimimen adam Isa Másih, bul **jalǵyz jol** onyń ilahı qasiıtiliginiń kemeldi ádildigimen tatýlasýymyz úshin. Sondai-aq, siz kim bolsańyz da, sizdiń teginiz qandai bolsa da, sizdiń dinińiz muraǵa qaldy, halqyń, násiliń, túsiniń nemese tiliń, nemese tipti, sizdiń erler arasyndaǵy mártebeńiz, tQudaimen tatýlasý - Isa Másih arqyly jáne onyń shákirtterine aitqan ilimin ustanýaqyrzaman; munda kórsetilgendei qujat.

"Degen tirkes**Áke, Uly jáne Kieıi Rýh** "úsh rólge silteme jasaıdy kezekti kúnakar kináli adamdy qutqarý josparynda bir Qudaıdyń qolynda, deın sottaldy "*ekinshi ólim*". Bul "úshtik" úsh Qudaıdyń jıyny emes, sıaqty musulmandar krýen qalasyt, jusnt, sondai-aq olardyń qabyldamaı bastap bul dogma jáne hristian dini. Jyly "**Áke**", Qudai barlyq jaratýshymyz úshin; jyly "**Son**" ol óz ornynda sailanǵandardyń kúnalaryn óteý úshin ózine tán tánin berdi; jyly "**Kieıi Rýh**", Qudai, Qaita tirilgen Másihtıń rýhy, óziniń sailanǵandaryna olardyń konversıasynda tabysqa jetýge kómektesý úshin keledi " **onsyz qasiıtilik Jaratqan Ieni eshbir adam kórmeıdi**", qandai tájiribege bailanystyelshe Paýyl Evr.12: 14-te isteı me ; "**qasiıtilik** "nemese, bolýy **bólip qoıyńyz** Qudai úshin jáne úshin. Ol sailanǵandardy qabyldaǵanyn rastaidy jáne onyń senimi boıynsha paida bolady bul, jyly onyń mahabbaty Qudai jáne skieıi kitaptaǵy shyndyq pa shabyttandyrǵan jáne ashylǵan.

Bul qujatty oqý túsiniń úshin óte qajet **jáne óte joǵary qarǵys deńgeı** bul aýyrlatady jer betindegi halyqtar, olardyń dini mekemeleri al batys áleminiń hristiandary, ásirrese, óitkeni olardyń hristian dininen shyqqandyǵy; óitkeni Másih Isanyń izine túsken jol - qutqarýshy jol **biregeı** jáne **eksklúzivti** Qudaıdyń jobasy;

sáikesinshe, hristiandyq senim saqtalady shaitan men jyndardyń shabýyldarynyń basty nysanasy.

Negizinde Jaratýshy Qudai jasaǵan ómirdi qutqarý jobasy qarapayym jáne qısyndy. Biraq din - bul kúrdeli qasiet, ony úretetinder ózderiniń dinı túsinihterini aqtaý úshin olai oılamaıdy jáne, kúnáǵa mashyqtaný, jii bilmestikten, bul dızain endi Qudaidyń talaptaryna sáikes kelmeıdi. Nátjesinde ol onyń qarǵysyna ushyraıdy, olar ony óz pıdasyna onııdy jáne qudaıdy qorlaıdy kózdemeıdi.

Bul kitaptyń ádebi syılyq alýǵa quqyǵy joq; jaratýshy Qudai úshin ol, tek sizdiń róliniz úshin, onyń sailanǵanyn synaqtan ótkizý úshin olarǵa múmkindik beretin senim alý úshin Isa Másih biz úshin mángilik ómirdi jeńdi. Siz qaitalaýlardy taba alasyz, biraq bul Qudai ózi ashatyn sabaqtardy soǵý kezinde qoldanatyn stil beıneler men rávizder ártúrli. Bul kóptegen qaitalanýlar olardyń shynaiylyǵynyń eń jaqsy dáleli bolyp tabylady jáne onyń shyndyqqa mańyzdylyǵyn dáleldeıdi sýrettelgen alańdaıly. Isanyń osy tabandylyq pen qaitalanýdy rastaý úshin úretken astarly ángimeleri.

Siz bizge kelgen uly jaratýshy Qudai bergen aıandar kitabynan taba alasyzs boıynsha nazarettik Isanyń adamdyq esimi, vjylyu "mailanǵandar" ataǵyna, nemese "Másih ", evreishe "mash" boıynshaıa " Dan.9: 25-te keltirilgen, nemese " Másih ", jáne Grek "hristos " jańa kelisimniń jazbalary. Onda, Qudai óz erkimen qurbandyqqa minsiz taza ómirin usynýǵa keldi, rastaý úshins yryms Haıa men Adam atanyń jasaǵan algashqy kúnásinen onyń aldynda kelgen maldy qurbandyqqa shal. Merzim "*mailanǵan bir*" zátún aǵashtarynyń maıymen beınelengen Kielı Rýhtyń mailanýyn alǵan adamǵa qatysty. Aıan paıǵambarlyq bolyp tabylady, Qudai Isa Másihtıń atynan bergen jáne onyń óteletin jumysy onyń sailanǵandaryn mángilik ómirge aparatyn jolǵa baǵyttaý úshin keledi. Óitkeni raqym arqyly qutqarylý jalǵyz ózi sailanǵan tuzaqtardyń bolýyn elementinine kedergi keltirmeıdi. Demek, onyń raqymdylyq usynysyn aıaqtaý úshin Isa Másihtıń atymen Qudai óziniń qyzmetshileriniń sońǵysyna múmkindik beretin negizgi tuzaqtardyń bar ekenin ashýǵa keledi aqyrzamannan bastap taldaı, baǵalaı jáne túsini **anyq** jerdi qutqarýdyń osy sońǵy kezeńinde ústemdik etetin jalpyǵa ortaq hristian dininiń shatastyrylǵan jaǵdaıy.

Biraq egý aldynda, julyp alý kerek; óitkeni Jaratýshy Qudaidyń bolmysy burmalanǵan arqyly jer betinde keń taraǵan uly monotısik dinderdiń ilimi. Olardyń barlyǵynyń tańǵa ortaq tustary bar jáne Qudai jalǵyz shekteý arqyly jáne kýáger bolyńyz, olardyń shektelýi jáne onymen kez kelgen qarym-qatynas. Páter ielerisenimge bailanysty erkindik beriniń hristiannyń tek sol kezdegi qazirgi jaǵdaıǵa bailanysty, biraq Qudai jyndardyń erkin áreket etýine ruqsat bergen boida, bul ustanbaityn tózimsizdik qaitadan paıda bolady. Eger Qudai májbúrleý arqyly bolǵysy kelse, solai boldy ádil, jaı, ózderin kórinetin etý úshin olardyń kózderine, onyń jaratylıstaryna jetý úshin, olardyń moıynsunýy úshin barlyq onyń tilekteri. Eger olai bolmaǵan bolsa, bul sailanǵan laıazymdy tulǵalardy irikteýge bailanysty negizdeledi, **tek qana**, ony súıy nemese odan bas tartý týraly erkin tańdaı týraly; tańdaı erkindigi bul onyń barlyq jaratylıstaryna beredi. Al eger shekteý bolsa, bul iterilip, tartylatyn sailanǵandardyń tabıǵı mineziniń biri ǵana, tabıǵaty boıynsha tegin jeke tulǵa, mahabbat Qudayı arqyly. Jáne bul esim ony jaqsy kóredi, bul jaqsy júrip jatyr, óitkeni ol - asqaq, óz jaratylıstaryn iske

asyrýdyń demonstrasiasy retinde usynyp, ony daýsyz etedi; bul óz ómirin Isa Másihtin tulǵasynda onyń mura etken jáne jasaǵan kúnalaryn óteý úshin usyný **tek** olardyń nadandyǵy kezinde sailańyz jáne olardyń álsizdigi. Nazarlaryńyzǵa! Jer betinde "mahabbat" sózi tek sezim men onyń álsizdigi túrinde bolady. Qudai kúshti jáne minsiz ádil ; bul barlyq aıymashylyqty jasaıdy, ótkeni ol sezimdi tolyǵymen jeńetin prınsıp túrinde bolady. Sondyqtan Qudai bekitken shynaiy din bostandyqqa jáne onyń tulǵasynda, onyń oilaıyna jáne zańdarǵa engizilgen ustanymdaryna súienýge negizdelgen. Jerdegi tirshiliktiń barlyǵy soǵan qurylǵan ses fizikalıyq zańdar, himıalyq, psıhikalıyq, psıhikalıyq jáne rýhanı. Sol sıaqty, bul kelmeidi bastapadamnyń sanasyn qartaiý jerdiń tartylys kúshinen jaltarı ideiasy jáne ony ketirińiz, onyń rýhy qurmetpen jáne moıynsunúshylyqpen úlesimdi órkendeı almaıdy jaratýshy Qudai bekitken zańdar men prınsipterge. Elshi Paýlydyń myna sózderi, 1 Kor.10:31 osylaısha minsiz aqtaldy: "**sondyqtan ne jeseń de, ne ishseń de, basqa birdehe jasasań da, bárin Allanyń ulylyǵy úshin iste**". Osynyń qoldanylýysen - tegin shaqyrý kelesi jaǵdailardyń arqasynda múmkin bolady, Kıeli kitapta, jáne ol jalǵyz, Qudai jetkizdi jáne ashty onyń qudailyq eskertýi. Al jumysty oryndaý úshin onyń pikirin eskergen jón "**onsyz qasiettilik**", "Evr.12: 14-ke saıkes", "**Jaratqan İeni eshkim kórmeidi**". Anda-sanda, onyń pikiri burlyq túrinde bolady, biraq ol adam balasy tez baǵynatyn, oilaityn jáne óziniń fizikalıyq nemese psıhikalıyq densaýlyǵy úshin óz múddesi úshin áreket etetin dáriger mamany usynǵannan góri daýly emes. ol qatelesedi). Jaratýshy Qudai, eń aldymen, jannyń jalǵyz naǵyz dárigeri, ol usaq-túekke deın bileidi. Bul aýyrady, biraq jaǵdai qolaily bolǵan saıyn emdeidi. Biraq uzaq merzimdi perspektivada ol súispenshilikke, demek, oǵan moıynsunýǵa qabiletsiz bolyp shyqqan kóktegi jáne jerdegi barlyq tirshilikti joıyp, joıyp jiberedi.

Osylaısha, dinı tózimsizdik jalǵan monoteısik dindi áshkereleidi. Bul kiná jáne óte aýyr kúná, ótkeni ol Qudaidyń minezin burmalaidy jáne oǵan júgine otyryp, ol ala almady onyń batasy, onyń raqymy jáne onyń qutqarylýy. Degenmen, Qudai ony adamzatty senimsiz nemese opasyzdardy jazalaý jáne jazalaý úshin qasiret retinde paidalanady. Men munda Kıeli kitap pen tarihtyń kýálikterine súenemin. Shynynda da, eski ósiet jazbalarynda Qudai óz halqynyń, Israil degen ulttyń opasyzdyǵy úshin jaza retinde halyqty paidalangany aıylady "Filistir", onyń eń jaqyn kórshisi. Bizdiń zamanymyzda bul halyq bul áreketti atymen jalǵastyryda "Palestina". Keinirek, ol óziniń úkimin jáne Israildiń jerdegi tánge degen sońǵy senimin ashqysy kelgende, ol haldei patshasy Nebýkadnesardıń qyzmetine shaqyrdy; bul úsh ret. Úshinshisi, 586 jyly ult joıylyp, ult joıyldys aman qalǵandar adamdar boldy jaryq diodys Vavilonǵa 70 jyl merzimge jer aýdarylǵanda " Djerde paıǵambarlyq etilgen.25:11. Keinirek, Isa Másihtı óziniń másihi dep tanýdan bas tartqany úshin, imperator Vespasiannyń murageri Tit bastaǵan rımdik áskerler ultty qaitadan joıdy. Hristian dáýirinde spin-off resmı túrde 321 jyly kúnáda hristian dinı 538 jyldan bastap papalardyń tózimsizdigine jetkizildi. Al katoliktik senimniń dominatıriasıy halyqtarmen janjaldasýǵa umtyldy taıaý Shyǵys aınaldys dinı musylmandar sol sıaqty 6^{myń} ǵasyr. Hristiandyq kápir onda mángilik qorqynshty qarsylas tabyldy. Ótkeni, eki jaqtyń dinı qarsylyǵy poláktardyń beınesi, múlde qarama-qarsy baǵty aqyrzamanǵa deın. Senbeýshilik tym maqtanshaq jáne ol eksklúzıvtiliktiń dańqyn

izdeidi ; Qudaidan emes, ol ózin taǵayndaıdy jáne synalýdy qabyldamaıdy. Jeke tulǵanyń bul sıpattamasy sıpattalady, sondaı-aq, ujymdyq túrde, tiesili músheler ár túrli jıyındarǵa , jáne ár túrli jalǵan dinderge qosylyńyz. Tózimsizdikti aıyptaı Qudai degendi bildirmeıdi bul tolerantty. Tózimsizdik - bul praktikalıyq adam - jyn lagerinen shabyttanǵan. Toleranttylyq sózi tózimsizdik týraly oıdy jáne toleranttylyq týraly sózdi qamtıdy aqıqat senim bıblıalyq "ıá nemese joq" qaǵıdasy boıynsha maquldaı nemese maquldamaı bolyp tabylady. Qudai óz tarapynan zulymdyqtyń bolıyn tózimdiliksiz qoldaıdy; jáne ol qarastyrylǵan erkindik ýaqytyn qoldaıdy jobada óz ókilderin tańdaı úshin. Sondyqtan toleranttylyq sózi adamzatqa qoldanylmaıdy jáne bul termin 1598 jyly 13 sáyırde Genrıh IV-niń Nant jarlyǵynda paıda boldy. Biraq raqymdylyq, zulymdyq zamany aıaqtalǵannan keiin jáne ony jasaǵandar joıylady. Toleranttylyq áy bastan-aq adamǵa Qudai bergen dinı bostandyqpen almastyryldy.

Bul kitaptyń máziri jarıalanady, dálelder barlyq betterde usynylady jáne kórsetiledi.

Qudai jáne onyń jaratylystary

Eýropadaǵy er adamdar qoldanatyn rýhanı leksıka, Latynsha kesh Qudai jetkizgen negizgi habarlar. Solai, birinshisinde, apokalıpsıs sózi, qaisysy, osy

aspekt boıynsha, er adamdar qorqatyn úlken apatty týdyrady. Degenmen, bul terminniń astarynda qorqynshty, Másihtege qyzmetshilerine olardıń qutqarylýyna qajetti negizgi nárselerdi ashatty "Aıannyń" áydarı. Bireydiń baqyty basqalardıń baqytsyzdyǵyn týdyrady degen qaǵıda boıynsha, qaramaqarsy lagerdegiler, absolútti habarlamalar óte mazmundy jáne elshi Johanga berilgen eń qasıetti Aıanda jii usynylady.

Tagy bir termin, "perishte" sózi mańyzdy sabaqtardıń keshi. Bul fransız sózi latynnyń "angelus" sózinen shyqqan, grektiń "aggelos" sózinen shyqqan, habarshy degeni bildiredi. Bul áydarıa bizge Qudardıń jaratylıstaryna beretin qundylyǵyn, onyń erkin jáne salıstırmaly túrde táýelsiz jaratqanyn kórsetedi. Qudai bergen ómir, bul táýelsizdik shekteýlerdi qısyndy túrde saqtady. Biraq termin "messendjer" bizge Qudardıń ekenin ashady kóredi tirilerge habar retinde onyń erkin kózqarasy. Osylaısha, árbir jaratylı Kıeli kitapta "jan" dep atalattyn tańdaýlar men jeke ustanymdarmen belgilengen ómir tájiribesinen turattyn habardy bildiredi. Árbir jaratylı tiri jan retinde biregeı. Ótkeni, biz dástúrli túrde "perishteler" dep atattyn Qudai jaratqan aspanǵa qatysty birinshisine belgisiz, olarǵa ómir men ómir súry quqyǵyn bergen adam olardy qattaryp ala alady. Olar mańgilik ómir súry úshin jaratylǵan jáne ólim sóziniń maǵnasyna deın beıhabar bolǵan. Bul sózdiń ólimdi bildiretinin ashý úshin Qudai bizdiń jerdegi ólshemimizdi jaratty, ondaadam túrleri, nemese Adam, Edem baǵynyń kúnásinen keın ólimge ákeletin róldi almaq boldy. Biz bildiretin habar Qudaiǵa unamdy **tek** eger ol óziniń durys jáne jaqsylyq standarttaryna saıkes kelse. Eger habar zulymdyq pen jamandyqtıń standarttaryna saı bolsa, ony kigen - ol mańgilik ólimge aıptattyn búlikshiniń túri, onyń búkil jan dúnesiniń túpkilikti joılyy men kúreyi.

Negizderi kielı kitaptaǵy aqıqat

Qudai, eń aldymen, bizdiń jer júesiniń jáne Musanyń paıda bolýyn ashý úshin jaqsylyq pen ádildikti taptı, bul túraly árbir adam bilýi úshin. Munda aıtylǵan, rýhanı ilimniń basymdyǵy. Bul jumysta biz mynalardy usynamyz **onyn aqıqatynyń negizderi** bul yaqyt tártibin retteýden bastalady. Ótkeni Qudai -

tártip pen tektiliktiń Qudayı. Biz onyń standarttarymen salystyra otyryp, aspektini anyqtaımyz aqymaq jáne kúnákar adam ornatqan qazirgi tártipke sáikes kelmeidi. Óitkeni bul kúná, jáne qazirdiń ózinde bárin ózgartetin bastapqy kúná.

Biraq kez kelgen basqa nárseden buryn aldymen túsinyń kerek, degen "*bastalyy*" qala par Qudai Kieeli kitapta, jáne kitaptyń birinshi sózi shaqyryldy "Jaratylys" bul "shygyń tegi ", "emes" *bastalyy* "ómir týraly, biraq onyń jaratylysy týraly, bizdiń jerdegi ólshemimiz týraly tolyq onyń quramyna jerdiń ózinen keiingi tórtinshi kún boıy jaratylǵan aspan áleminiń juldyzdary kiredi. Osy oıdy eskere otyryp, biz jer júesine tán ekenin túsinyge bolady, onda kúnder men túnder tabysqa jetemiz dep jatyr, ortaǵa ainaly úshin jaratylǵan qaıda Qudai jáne onyń adal sailanǵany al shaitannyń jaý lageri jaryspaqshy. Shaitannyń zulymdyǵynan kóktegi ıgiliktiń bul shaiqasy, ómir tarihyndaǵy algashqy kúnákar, onyń bolýynyń sebebi jáne onyń ómiri qutqaratyn ámbepap jáne myltiversel jobasynyń ashylýynyń negizi bolyp tabylady. Osy kitap barysynda, siz kebir sózderdiń maǵnasyn ashasyz éniısa Másihtin jerdegi qyzmeti kezinde aitqan gmatikteri. Barlyǵyn jaratýshy, bir uly Qudai bastaǵan úlken jobada olardyń qandai maǵynaǵa ie bolatynyn kóresiz nysans ómiridinnyń jáne materialdar. Men osy mańyzdy jaqshany osynda jaýyp, bolmystyń joǵarǵy Bileýshisi belgilegen ýaqyt kezeńiniń tártibiniń taqyrybyn jalǵastyramyn.

Kúnániń aldynda Adam ata men Haýa ananyń ómirleri jeti kúndik aptanyń sabaqtastyǵymen belgilenedi. On ósiettiń tórtinshisiniń úlgisine sáikes (nemese dekalog) sáikes keletin **eske túsiredi**, jetinshi kún - demaly úshin qasietti kún Qudaimen jáne adammen, jáne bul áreketiń neni boljaitynyn qazir bile otyryp, biz Qudaıdyń bul tájiribeni nege qurmettetinin túsine alamyz. Osy naqty jerdi qurýdyń sebepterin túsindiretin óziniń jahandyq jobasynda apta, usynylǵan ýaqyt birligi, jeti myń jyldy paıǵambarlyq etedi, onda onyń súiispenshiligi men ádildiginiń ámbepap jáne ámbepap demonstrasiyasynyń uly jobasy júzege asady. Bul baǵdarlamada aptanyń algashqy alty kúnderdegi, algashqy alty myńjyldyq onyń súiispenshiligi men shydamdylyǵyn kórsetý úshin ornalastyrylady. Al jetinshi kúnniń, jetinshi myńjyldyqtyń beinesi p-ǵa arnaladyonyń minsiz ádildigine investisiya. Men bul baǵdarlamany qorytyndylaı alamyn : alty kún (myń jyl = alty myń jyl buryn) qutqary úshin, al jetinshi (= myń jyl buryn) kóterilishilerdi, jerdegi jáne aspandyqtardy sottaý jáne joıy. Bul jobanyń qutqaryshysy tolyǵymen Jaratýshy Qudai óz erkimen kelisken óteletin qurbandyqqa negizdeledi, taǵaıyndaǵan adamnyń qurlyq massasynyń qudailyq aspektisi retinde, onyń qudailyq erik, Isa Másih grek tilindegi nusqada nemese evrei tiline sáikes, Isa, Másih.

Akúnáni moıyndaý, jyly janetapsyrys qudailyq minsiz túpnusqa, búkil kún oıdan shyǵarylǵan bastap ara-tura eki teń bólik; Aı tüniniń 12 saǵaty bar sońynan ergen par 12 saǵattyq kún saýlesi jáne sıkl máńgilik qaitalanady. Bizdiń qazirgi jaǵdaıymyzda bul jaǵdaı jylyna eki kún ǵana, kún men túnniń teńelýi kezinde paida bolady kóktem jáne kúz. Biz onyń taǵzym etýine bایلanysty jyl mezgilderiniń aǵymdy ekenin bilemizbuljer osiniń biri, osylaısha biz ony túsinemiz, bul beıimdilik algashqy erli-zayıptylar Adam men Haýa ananyń

jasagan algashqy kúnasiniń saldarynan paıda boldy. Kúná jasamas buryn, bul qysaiýsyz, qudailyq tártiptiń júeliligi minsiz boldy.

Jalpy revolúsiá amaladaǵy jerdiń kún jyl birligin kórsetedi. Onyń aıǵaqtarynda, Musa Mysyrdaǵy quldyqtan Qudaı jetkizgen evreilerdiń kóship ketýi týraly ángimeleidi. Al bostandyqqa shyqqan kúni Qudaı Musaǵa Exo.12-de bylaı deidi:2 : "*Bul aı siz úshin jyldyń birinshi aıy bolady; bul siz úshin birinshi aı bolady*". Mundaı tabandylyq - bul Qudaıdyń zatqa beretin mańyzdylyǵynyń aıǵaǵy. Evrei tiliniń on eki ailyq kúntizbesi ýaqyt boıynsha ózgerip otyrды, jáne keshiktirý kúni kúnniń tártibi, bizdi qosy kerek boldy -n qosymsha on úshinshi aı osy kidiristiń birneshe jyl jınaqtalýynan keiin sákestikti taby úshin. Evreiler Mysyrdan shyqty "*jáne jyldyń birinshi aıynyń 14-shi kúni*" , kún men túnniń teńelý núktesinde logıkadan bastaldy kókteń); ataýy quraldar, dálirek aıtsaq, "birinshi ret".

Qudaı bergen bul buiryq, "*bul aı siz úshin jyldyń birinshi aıy bolady*", bolmashy emes, bul onyń qutqarylýyn talap etetin barlyq adamdarǵa qatysty aqyrzamanǵa deyin; Izraıl Evrei táńirlik Aıannyń alyshysy shóptiń avangardy retindend onyń ámbepap qudaıyn qutqaray jobasy baǵdarlama. Onyń aı ýaqyty Másihtiń kún ýaqytyna sáikes keldi, onyń kómegimen jobanyń ómir beretin Qudaıy óziniń barlyq nurynda ashylady.

Kemeldi osy standarttardy qalpyna keltirý qudailyq adamdar qonystanǵan jáne búlikshilder men zulymdar turatyn jer betinde eshqashan oryndalmaidy. Degenmen, bul múmkin bolyp qalady, jeke qarym-qatynasta biz bar Qudaimen birge, qudiretti jaratýshynyń Rýhy kórinbeidi bul mahabbatty ádildik sıaqty dáriptedi. Jáne onymen kez kelgen qarym-qatynas izdeýden bastalýy kerek **onyń** qundylyqtar jáne birinshiden, solar **onyń** ýaqyt reti. Bul senim aktisi, óte qarapaim jáne eshqandaı erekshe eńbegi joq ; adamdyq úlesimizdiń eń az usynsy. Al bizdiń oǵan degen kózqarasymyz lázzat alyǵa, jaratylys pen ony Jaratýshynyń súispenhilikke toly qarym-qatynasy múmkin bolady. Aspan istermen de, keremettermen de emes, zein belgilerimen jasaıdy ózara, naǵyz mahabbatty bildiretin. Óz ómirin óz erkimen qıǵan Isa Másihtiń eńbeginen osyny ańǵarýǵa bolady apelásiá belgisi retinde, jalǵyz súikti saılaýshysyn qutqaray úshin.

Qudaıdyń buiryǵyna súsinetin osy kestege sáikes, aspektini qarastyraıyq tozǵan bizdiń adamı tártiptiń. Bul salystyry Qudaıdyń Danıal paıǵambardyń paıǵambarlyq etkenin, Isanyń óz ýaqytynda osylaısha rastalǵanyn túsinýge múmkindik berýi úshin qajet. Osy syndardyń qatarynda, biz Dan.7: 25-te oqımyz: "*Zaman men zańdy ózgertý josparyn qalyptastырды*". Qudaı bulardyń birtutas standarty ekenin bileđi; dúnieni jaratqannan beri ózi bekitken nárseler sosyn Musaǵa ashylды. Mundaı ashýǵa kim batyly bardy ? Ol esepertin ústemdik etýshi jospar "*tákapparlyq*"jáne "*onyń qylyqtarynyń sáttiligi*". Sondai-aq "*ár túrli patsha*", osy kriteriulerdiń sintezi dinı bilikti usynady. Sonymen qatar, "*ayıptalyshy*"*áýlielerdi qýdalaı*", múmkindiknyń túsindirýs rejimniń amalasyndaǵy papalyq rımdik oryndyqty taryltyńyz jáne qataıtyńyz, **tek**, 538 jyldan bastap imperator Iýstımanǵa bailanysty jarlyqpen 1er. Biraq Aıan dep atalatyn Aıan bul kúnniń 538-shi kúni tek aýyr zardaptardyń saldary men uzartylýy ǵana emes ekenin kórsetedi "*ýaqyt jáne áreket*Rım imperatory

Konstantinniń 321 jylǵy 7 naýryzdaǵy "qudaıdyń" 1er. Bul zertteýde paket jui kerı qaitaryp alynady, sebebi bul kún zulymdyq ákeledi hristian dinindegi qarǵys, taza jáne minsiz boıynsha qurylǵan apostoldar yaqyty. Bul kináni bólisý, estafetada, imperialyq Rimde putqa tabynýshy jáne papalyq Rimde Rim-katolik aıannyń negizgi kilti bolyp tabylady, paıǵambarlyq salyndy Daniel jazǵan aıǵaqtarda. Óitkeni putqa tabynýshy imperator birinshi kúnniń qalǵan bóligin tanystyrdy, biraq bul papalyq hristiannyń jospary kim, dinı turǵyda, óz nysanynda júktelgen, "ózgerdi", atap aıtqanda, jáne Qudaıdyń on ósietiniń adamdyq.

Túbir eskertpe : 321 jyldyń 7 naýryzy, qarǵys atqan kún kúnádan

Jáne kúshpen qarǵysqa ushyrady, car 321 jyly 7 naýryzda qalǵan qasıetti jetinshi kúndik demalys kúni imperatordyń jarlyǵymen resmı túrde birinshi kúnge aýystyryldy. Sol kezde bul birinshi kúndi basqa ult ókilderi kún Qudaıyna qulshylyq etýge arnaǵan, SOL INVICTVS bul, jáne JENILMEGEN KÚN ashýly, qazirdiń ózinde tabynýdyń obektisi Esyǵandar Evreilerdiń, sonymen qatar

Amerikada inkter men astekterdiń qonys aýdarǵan ýaqty, jáne bizdiń kúnderimizge deın japondyqtar (" kúnshygys elderi "). Ibilis adamdy kúzde jattyqtyrý jáne Qudaıdyń aıyptaýy úshin árqashan birdeı reseptterdi paidalanady. Bul olardıń ústirtigin jáne tándik aqyl-oyın paidalanady, bul olardy rýhanı ómir men tarihi ótkenniń sabaqtaryn mensinbeýge jeteleıdi. Búginbúgin, 8 naýryz, 2021 men jazǵanymdaı bul eskertpe, jańalyqtarda kórsetilgen jánemańyzdylyǵy osy ashýdan, true lèse-ulylyq qudailıq, jáne qaitadan, táńirlik ýaqyt óziniń tolyq mánin alady. Qudaı úshin bir jyldyń mezgili bastalady kóktem al qystyń aıaǵynda aıaqtalatyndar bizdiń rımdik kúntizbelik aǵymymyzda, 20 naýryzdan bastap 20 Kelesi naýryz. Demek, 321 jyldyń 7 naýryzy Qudaı úshin, 7 naýryz 320 jyl nemese odan 13 kún buryn bolǵan sıaqty kóktem 321. Tıisinshe, Qudaıǵa, bul 320 jyl, onyń sońynda qarsy jasalǵan jıirkenishti áreketpen belgilendi sádil jáne keli qudaıdyń zańy. Qudaıdyń zamanyna saı, 2020 jyl - 17 jyl^{myń} meretoı (17: úkim figýrasy) , ǵasyrlar sany boıynsha 320 jyldan bastap. Sondyqtan 2020 jyldyń basynan bastap Qudaıdyń qarǵysyna ushyraýy ǵajap emes bolýy fazaǵa kirdi dúrbeleń týdyrǵan juqpaly virýs túrindegi agressivti, batysta, senimi men senimi ornyqqan erler qoǵamy tolyǵymen ǵylymda jáne onyń progresinde. Dúrbeleń - bul emdeydi nemese tiimdi vaksınany usyna almaıdyń nátijesi qoldanystaǵy ǵylymnyń joǵary tehnikalyq bolýyna qaramastan. Osy 17 ǵasyrǵa paıǵambarlyq qundylyq bere otyryp, men eshteńe oilap tapqan joqpyn, óitkeni Qudaı úshin sandardyń rýhanı máni bar, ol ózin ashady jáne óziniń paıǵambarlyqtaryn qurýda, dálirek aıtsaq, Aıanda qoldanady, 17 taraý "Rýhanı jańǵyrý" taqyrybyna arnalǵan. **úkim** uly jezóksheniń kim otyrady kóptegen sýlarda ". "Uly Vavilon" onyń esimi jáne "jáne keremet sýlar" múddeli mynany boljaidynt jáne "Evfrat ózeni," Qudaı habardaǵy maqsatty kózdeıdi "altynshy kernel"Sáy.9:13, -nyń simvoly Troisième Guerre M/ fólklor ilústrasia ol keledi. Bul ráemizderdiń artynda katolisizm, papalyq jáne Eýropa jatyr infidèlement christian, onyń ashýynyń qanar kózderi men maqsattary.Qudaı e arasyndaǵy kúrest erler endi ǵana bastaldy; temir qazan topyraq qazanǵa qarsy, shaiqastyń nátijesin boljaýǵa bolady ; ol eń jaqsy paıǵambarlyq etilgen jáne baǵdarlamalanǵan. Qudaı qalaı baratyn boldy-bul 17-ni belgileý úshin^{myń} 320 jyldyń 7 naýryzynyń júz jyldyǵy (320, ol jáne onyń saılanǵandary úshin; 321 álem úshin jalǵan dinı nemese zayırlı) ? Men kópten beri bul p bolatynyna sendimar dúnejúzilik soǵysqa kirý, biraq atom túrinde aıaqtalatyn dúnejúzilik soǵys, óitkeni Qudaı paıǵambarlyq etken, ústildilik, kúni.11:40 kimge 45, Ezekiel 38 jáne 39, aqyrynda, Apo.9-da: 13-ten 21-ge deın. Qudaıdyń adamzatqa qarsy bastaǵan kúresi sol kezden bastap búlik shyǵardy kóktem mezgili 2020 jyl onyń Musa zamanında Mysyr perǵaıynyna qarsy ákelgenimen birdeı; jáne túpkilikti nátije birdeı bolady; Qudaıdyń jaýy onyń ómirin a retinde qaldyrady Perǵaıyn kim, óz zamanında, tuńǵysh ulynyń ólimin kórdi jáne ózinikinen aıyryldy. Osy 2021 jyldyń 8 naýryzynda men mynany kórip turmyn túsindirý oryndalmady, biraq men bir aıǵa jýyq daıyndaldym, Qudaıdyń shabytymen 321 Qudaı úshin 320 ekenin, demek, ol qarǵys aıtýdy emes, qarǵys aıtýdy josparlaǵanyn baǵyttadym. tek 2020 jyldyń 7 naýryzynyń kúni, biraq qai jylǵa deın bul qarǵys atqan kún qosylǵan, ótinish berýde sondaı-aq, jaza úshin Ataıynda keltirilgen qaǵıda.14:34 : "eldi zertteýge qyryq kún jumsaǵanyńyzdaı, siz qyryq jyl bolsa da, zańsyzdyqtaryńyzǵa shydaısyz, **ár kún úshin bir jyl**".

Biraq bul baiqaýǵa bir nárseni qosý kerek. Bizdiń jalǵan kúntizbemiz jaı ǵana qate emes, jyl basynda ol da jalǵan au Isa Másihtin týǵan kúni týraly. Qate jol, ishinde 5^{myń} ǵasyr, monah Dionisi-le-Peti Irod patshanyń óliminiń birinde ornalasqan, ol is júzinde 4 merzimde oryndalǵan. Osy 4 jylda biz qosýymyz kerek "eki jyl" Irod Másihtin jasy dep eseptegendei, onyń Mattan ólgisi kelgeni.2:16 : "Sodan keiin Irod, ol sıqyrshylardyń aldayyna ekenin kórgende, ashylanyp, jáne ol barlyq balalardy óltirýdi jiberdi **eki jyl** Betlehemde jáne onyń barlyq aýmaǵynda bolǵan jáne tómende, **kúnge sáikes ol muqat suraǵan sıqyrshylardan**". Sonymen, jylardy eseptegende, Qudaı bizdiń kúnimizge ádettegi jalǵan jáne jańylystyratyn 6 jyldy qosady , jáne Isanyń dúniege kelýi oryndalady printemps bıyl – 6. Nátıjesinde 320 jyl ol úshin boldy : 326 jáne 17^{myń} zayırlı mereitoıy bizdiń 2020 jyl 2026 jyldan bastap jyl boldy aqiqat Isa Másihtin týǵan yaqyty. Bul 26-sýret "YHWH" tetragrammatonynyń sany, ıvrit tilinde " Iod, Eı, Vav, Eı ", Musanyń ótinishi boıynsha Qudaıdyń ózi taǵayındaǵan: "*Seniń atyń kim?*" jáne bul, Mysyrdan shyǵý 3: 14-ke sáikes. Uly jaratýshy Qudaıda bolǵan, sondyqtan onyń patsha móriniń taıaǵyn belgileýdiń taǵy bir sebebi bar, bul kún qudireti sheksiz qudaıdyń qarǵysymen belgilenedi; jáne bul aqyrzamanǵa deiin. 2026 jyly pıada bolǵan juqpaly dertiń derti yaqyt qudaıy Jer planetasyndaǵy tirshiliktiń sońǵy jylдарында ártúrli formada bolatyn qarǵystyń sabaqtastyǵyn rastady. Úshinshi dúniejúzilik soǵys ıadrolyq belgileıdi "sońy" týraly "*basqa ulttardyń zamandary*" Isa Másih jarıalaǵan jyly Mat.24:14 : "*Patshalyq túraly bul izgi habar búkil halyqtarǵa kúya bolý úshin búkil álemde yaǵyzdalatyn bolady. Sodan keiin keledi sońy* ". Bul "sońy" raqymdylyq yaqytynyń sońyna qarai bastalady; qutqaryly túraly usynys aiaqtalady. Onyń qasıetti demalys kúnin saqtaýǵa negizdelgen senim synaǵy lagerden birjola ketý úshin "qoi" bastap "eshki "Mat.25: 32-33: "*Onyń aldyna barlyq halyqtar jinalady. Qoulardy eshkilerden baqtashy bólgendei, olardy bir-birinen ajratady ; ol qoulardy oń qolyna, eshkilerdi sol qolyna qoiady*". Jeksenbilik Rımdi mindetti etetin zańnyń qaýlysy aqyr sońynda Isa Másihtı sailaǵan shynaıy áýlieler ólim jazasyna kesiledi. Bul jaǵdaı Dan.12:7 sózderin oryndadı: "*Men ózen sýynyń ústinde zyǵyr mata kigen adamdy estidim , ol oń qoly men jáne sol qoly men kókke kóterilgende jáne ol mángilik ómir súretin adamǵa bul yaqyt, yaqyt jáne jarty yaqyt bolady dep ant bergende, osynyń bári qasıetti halyqtyn qudireti bolǵan kezde bolady tolǵymen buzıldı* ". Adamı kózqarasy, olardyń jaǵdaıy bar úmitsiz jáne olardyń jaqyndap kele jatqan ólimi bolady. Dál sol kezde Vena boldynen Mataı 24: 22-de aıtylǵan Isa Másihtin myna sózderin jaryqtandyрмаңыз: "*Al eger ol kúnder qysqartylmaǵan bolsa, eshbir tán qutqarylmaıdy ; biraq saulangandar úshin, ol kúnder qysqartylatyn bolady*". 6000 jyl aiaqtalady deiin 2036 jyldyń 3 sáyiri qudaıdyń yaqyty, 2030 jyldyń 3 sáyiri bizdiń jalǵan kúntizbemiz solai 2000 jyldan keiin keledi Isa Másihtin aıqyshqa shegelengen kúni oryndaldy 14 kúni^{myń} kelesi kúni bastalýy kókteм jyldyń qorytyndysy 30. Jáne qandainyń "**kún**" doıjmt bolýy "**qysqartylǵan** "bul, tómendedis. Bul qaitys bolý túraly qaýlyny qoldanı kúni osy kúnnen buryn bolady degendi bildiredi. Óitkeni bul Másihtin tikelei aralasýyn talap etetin tótenше jaǵdaı ony qutqaray úshin saılaıy. Sodan keiin biz Qudaıdyń basymdylyǵyn eskerýimiz kerek, ol standartty dáriptey bolyp tabylady "**yaqyt**" onyń jerdi jaratýyna bergeni. Kóterilishhilerdi shabyttandyrgan ol sońǵy kúnderi

birinshi kúnnen birneshe kún ótken soń bolatyn kúndi tańdaý printemps 2030 onyń artynda jerdiń 6000 jyldyq tarihyňa jaqyn. Eki múmkindikter : sońyna deın belgisiz bolyp qalatyn kún nemese 3 sáyır, 2030, bul múmkin bolatyn maksimaldy jáne rýhanı mándi belgileidi. Tótenshe mańyzdylyǵyna qaramastan, sony eskeredi, jáne 14^{myń} jyl kúni Isa-Másihtiń aıqyshqa shegelenyi týraly n'bul dúnie júzi tarihyń 6000 jyldyq mereitoıynyń aıaqtalýyna sáikes kelmeidi, jáne 7-niń basynan azyraq^{myń} myńjyldyq. Sondyqtan men óz qalaýymdy kiemin jáne meniń senimim qabyldanǵan kúni printemps 21-den Naýryz, 2030, paıǵambarlyq yaqyttyń datasy "*referat*"3 sáyırdegi, nemese yaqytsha kúnnen. Qudai jaratqan tabıǵatpen belgilengen, le printemps adamzat tarihyń 6000 jyldyǵyn sanaıdy qalaǵan kezde óte mańyzdy ; Adam men Haıa kúná jasaǵan sátten bastap múmkin bolatyn nárese. Jaratyls kitabynyń bıblıalyq ángimesindeosy birinshige deingi kúnder kóktem mángilik kúnder boldy. Yaqyt sk atQudaıdyń edeni - kúnaniń jeriniń biri jáne aptanyń paıǵambarlyǵy bastalatyn 6000 jylnt boıynsha bastalýy birinshi kóktem , jáne olar sońynda aıaqtalady sońǵy qys. Bul ústinde kóktem 6000 jastaǵy qarttyń kerı sanaǵy bastalǵanyn. Kúnaniń kesirinenjer óttióz osiniń 23-ke eńkeıyi° 26' jáne jyl mezgilderiniń sabaqtastyǵy múmkinjaldaı bastaı úshin. Evreilerdiń eski kelisim merkelerinde eki tarap basym boldy : apta saıyńǵy senbi jáne Qutqarylý meıramy. Bul eki mereke figýralardyń simvolızminiń astyna qoıylǵan "7, 14 jáne 21" týraly "7^{myń}, 14^{myń} jáne 21^{myń} " kúnder olar bildiretin úsh táńirlik qutqarylý josparynyń kezeńderi: senbi apta saıyn taqyryp Apo.7 , qaisysy paıǵambarlyqtar áylhelerdiń, sailanǵandardyń saıaby, " 7 " úshin; Isa Másihtiń qutqarýshy eńbegi, ol **jol** bul marapatty " 14 " úshin usyny. Aıta ketý kerek, Qutqarylý meıramynda , ol 7 kúnge sozylady 15-te^{myń} jáne 21^{myń} kún - eki apta áreketsizdik qorlaı. Jáne "úshtik 7" nemese, "21", 7000-shy jylardyń sońy men Qudaıdyń jańa jaratylsynyń mángilikke enıne qatysty jer betinde Apo.21 boıynsha jańartyldy; bul 21-sýret Qudai qalaǵan maqsat bolǵan ómirlik jobanyń tolyqtyǵynyń (7) kemeldigin (3) beıneleidi. Aıan 3-tiń 7 jáne 14 tarmaqtarynda sáikesinshe jetinshi kúnniń basy men sońy belgilenedi adventisterdiń mekemeleri 7^{myń} kún, taǵy da bir pánniń eki fazasy qasterlengen. Sol sıaqty, Apo.7 sailanǵan adventisterdi mórleı taqyrybymen aıalysady jáne Apo.14 úsh perishteniń ózderiniń ámbepap mısıasyn qorytyndylaityn habarlamalaryn kórsetedi. Osylaısha, 30-shy jyly 4000-shy jylardyń sońy óner kórsetti kóktem, jáne sebepter boıynsha, tek simvoldyq, Isa aıqyshqa shegelendi 14 kúnnen keın 21-shi kúni Naýryz úshin jáne kóktem Qudai úshin 30, 36 jyldyń. Osy mysaldar arqyly Qudai mynany rastaidy "7 " demalys jáne mereke kúnderiniń "14" Isa Másihtiń tańdaǵan kúnalaryn óteı úshin ajyramas. Osylaısha, sońynda demalys kúniniń "7 - at" shabýyl jasalsa, "14-ti" qutqarýshy Másih oǵan dańq berý úshin qutqarýǵa ushady, 14 "kúnder" maksimaldys bul eki kúndi bóletin bolady "*qysqartylǵan*" joıylǵan ba onyń adal sailanǵandarynyń sońǵysyn qutqarý úshin.

Mat.24-ti qaitalap oqyǵanda, meniń oıymsha, Másihtiń habary aıtylǵan sıaqty, ásirese, shákirtterimen aqyrzamanǵa deın osy sońǵy birneshe jylda ómir súrip jatqan bizge. Les, 1-den 14-ke deingi tarmaqtar yaqytqa deingi yaqytty qamtıdy "*sońy*". Isa sabaqtastyq soǵystary, jalǵan paıǵambarlardyń elesteri jáne sońǵy rýhanı salqyndaı týraly paıǵambarlyq etedi. Sodan keın, 15-ten 20-ǵa

deingi tarmaqtar, qosarlangan qosymshada, Rimdikter 70 jyly júzege asyrǵan Ierýsalımdı qıratýmen de, halyqtardyń evrei memleketine qarsy sońǵy shabýylymen de bایلanysty sailangan laýazymdy tulǵalar kim baqylaıdynt Qudaıdyń qasıetti demalys kúni. Selden keiinbar, 21 aıatta paıǵambarlyqtar leýro "úlken qaiǵy-qasiret" final : "ol úshin dúmeniń basynan beri osy ýaqytqa deın bolǵan úlken qasiret sol kezde bolady, **jáne eshqashan bolmaıdy** " ; Bul dáldikke nazar aýdaryńyz,"**jáne ol eshqashan bolady**"apostoldar zamanyına júginýge tyıym salyndy, óitkeni bul Dan.12:1 ilimine qaishy keledi. Bul eki dáreksózdiń mynalarǵa qatysty ekenin bildiredie tipti barqanaǵattanýshylyq jyly jerdegi senimniń sońǵy synaǵy. Jyly Dan.12:1, órnek birdei: " Sol kezde uly knáz, seniń halqyńnyń balalarynyń qorǵaıshysy Maıkl shyǵady ; **al qynshylyqqa ýaqyt bolýy tuis, mundai halyq sol ýaqytqa deın beri mundai bolǵan eshqashan retinde. Ol kezde seniń halqyń bolady, kitapta jazylǵandar qutqarylady.** " Jáne "qaiǵy-qasiret" bolady sonshalyqty keremet "kúnder" bolady "qysqartylǵan" 22 aıatqa saıkes. 23-tarmaqta Másihtiń jer betindegi stıhalyq kórinisterine senbetin shynayı senimniń normasy kórsetilgen : "Sondyqtan olar saǵan bylai dese: Mine, ol aıdalada, alǵa shyqpa ; mine, ol qupia palatalarda, senbeńizder". Dál sol ýaqytta final, rýhanılyq, ony arttyra otyryp "ǵajayıptar" , jáne onyń kórinisteri aldamsy jáne **eliktirgish** jalǵannyń ishinen Másih, ol jandardy baǵyndyrady, nashar úretti : "óitkeni jalǵan bolyp shyǵady Másihter jáne jalǵan paıǵambarlar ; olar úlken belgiler men keremetter kórsetedi, osy ýaqytqa deın, **azǵyry úshin, eger múmkin bolsa, tipti sailangandar da**"; jáne bul rastaldy APO.13:14 : "Jáne bul **aldanyp qaldy ańnyń kóz aldynda oǵan buyrylǵan belgiler boıynsha jer turǵyndary; olarǵa semser jaraqatyn alǵan jáne ómir súrgen ańnyń beinesin jasaı úshin jer betinde turatyndardy aıtý** ". 27-aıat qudiretti Másihtiń qudiretti jáne jeńimpaz kelbetin týdyrsa, 28-aıatta paıǵambarlyq etilgen "merekke" onyń aralasýynan keiin jyrtqyshtarǵa usynıldy. Óitkeni onyń kelýine deın aman qalǵan kóterilishshiler joıylp, jayılymǵa jetkiziledi "aspan qustary" Aıan 19: 17-18 jáne 21 úiretkendei.

Men munda Qudaıdyń jaratylysy týraly jańa túsinikti qorytyndylaimyn. Birinshi aptamen tanystyrý, Qudaı kúnniń birligin belgileidi, ol túngi qarańǵylyq pen kúndizgi jaryqtan turady, kún eshqashan 4-ten jarqyramaidy^{myń} kún. Tún Haıa men Adamnyń moıynsunbaıynyń bolashaǵyna bایلanysty jer betinde kúnaniń engizilýin boljaıdy. Bul kúná áreketine deın jerdegi jaratylystıyń erekshelikteri bar **olar máńgilikter**. Jasalǵan kúná, jaǵdai ózgeredi jáne 6000 jyldy kerı sanaıdy bastaıǵa bolady, óitkeni jer óz osinen qısaıyp, jyl mezgilderiniń prinsipi óz ornyna keledi. Qudaıdyń qarǵysyna ushyraǵan jerdegi jaratylyys sodan keiin ózine tán qasıetterdi alady **máńgilik** biz biletindei. 6000 jastaǵy jigit birinshisinde bastady kókteń , kúnámen belgilengen merzimde araqtalady kókteń 6001 Isa Másihtiń qudıalyq dańqyna oralý arqyly. **Onyń sońǵy kelýi oryndalady "birinshi aıdyń birinshi kúni"7 jyldyń birinshi jylynyń^{myń} myńjyldyq.**

Iaǵnı, 202 jyldyń 7 naýryzynda1, bizdiń jalǵan kúntizbemiz, adam, dinı turǵydan Rim Papasy Fransısktiń Irakta islam ekstremisteri qýdalagan shyǵys hristiandaryna saparymen belgilenedi. Bul kezdesýde ol musulmandarǵa olardyń Qudaıary bir ekenin eske saldyAbyraıym jáne tán-Shant onyń "f" úshinreres ".

Senbeitinderdiń bul qýanyshy sózderi batystyqtardan kem emes óz ómirin qurbandyqqa shalyp, tańdaýlylarynyń kúnalarynyń keshirilýi úshin qurban etken Isa Másihke budan da zor ashý. Jáne bul kóshbasshynyń basyp kirýi "hristian" katoliktik "eks-kresshiler ", olardyń aýmaғыnda ıslamshylardyń ashýyn tek kúsheite alady. Demek, Rım papasynyń bul beibit áreketi Dan.11:40-ta aıtylған túbegeili zardaptarға, "ońtústik patshasy" musulmannyń Italia papasyna jáne onyń eýropalyq odaqtastaryna qarsy "ereýiliniń" kúsheýine ákeledi. Jáne bul turғыda kúreý Fransıanyń jáne batys hristiandyq bastaýlardaғы barlyq elderdiń ekonomıkasy Covid-19 virýsına bailyNSTy olardyń basshylarynan týyndaған kúshterdiń tepe-teńdigin ózgetedi, saıyp kelgende, sońғы 9 jylдың sońyna qarai yғыstyrylған "Úshinshi dúniejúzilik soғыsty" oryndaýға múmkindik beredi. bizden áli alda. Qorytyndylaı kele, Covid-19 jáne onyń evolúsialaryna bailyNSTy indetti jasaýda Qudai jol ashqanyn atap ótken jón qarғыs úshin boldy adamzat tarihyńyń jer betindegi sońғы on jylдыңyna sıpattama berińiz.

2021 jylғы 7 naýryzda , degenmen, jastar tarapyнан zorlyq-zombylyq áreketterine ushyraıdy qarsylas bandalar arasynda jáne quqyq qorғаy organdaryna qarsy Den'nyń birneshe qalalarynyń Fransia. Bul jalpylanған qarsylasýға jóneltýdi rastaidy; keıbireýleriniń ustanymdary jánebasqasy bitimge kelmeitin ótkeni olar úilespeidi. Bul diametraldi túrde qarama-qarsy turған eki mádeniettiń qaқтығыsynyń saldary : ońtústik elderiniń, dástúrli túrde, ulttyq jáne musulmandardyń bastyqtary men kapostarynyń qoғamyna qarsy zayırlы batystyń bostandyғы. Drama emdelýsiz Covid-19 beinesine daiyndalady.

Adamzat zańdastyrған jirkenishti tártipti anyqtaıdy aıaқтаy, bizdiń aldyмыzda: keingi jylдың ózgerýi 12-shi^{myń} ataýyn alyp júrgen ai týraly 10^{myń} ai (jeltoqsan), saғ bastalýy qystyń; kúnniń tın ortasyna (tın ortasyna) aýysýy, tek sanaý ғana naқты jáne turaқты saғattar oń kúinde qalady. Sondaı-aq, kúnaniń kesirinen ádemi ilahı tártip joiyldy, óz kezeginde joғalyp ketetin kúnakardyń buiryğymen aýystyryldy, dańқты jaratýshy Qudai qalasa, shottardy retteý úshin, ne alty myń jylдың aıaғыnda erte, ishinde kókteм meзgili 2030, aldanyp qalған adam balasy úshin, nemese kókteм Iemiz jáne Qutqarýshymyz Isa Másihtin sailanғany úshin shynai dúniege kelgen 2036 jyl.

Tártipsizdik adamzatqa aýyr tietin ilahı qarғыs týraly kýalik etý úshin anyqtalған jáne anyqtalған. Jer eńkeiýinen bastap esepтеý yaқтыy óz yaқytyn joғaltty turaқтыlyq pen júelilik, túngi jáne kúndizgi saғattar ósy men ydryaıdyń mángilik sabaqtastyғыnda bolýy kerek.

Jaratýshy Qudaidyń bizdi qutqarý josparyн retke keltirý tártibi onyń adamға usynatyn rýhanı basymdyqtaryн áli de ashyp kórsetedi. Ol 4000 jyl boıy jer betindegi hý tájiribesin bastan ótkergennen keiın Isa Másihtin ómirin óteý arqyly óziniń asqaq mahabbatyn ashýdy tańdadymen araldary. Sótip júrgende Qudai bizge aitady : "En aldymen maған moıynsunýshylyғынды kórset, sonda men saған mahabbatymdy kórsetemin".

Jer betinde er adamdar bir-biriniń artynan bir jemiske negizdelgen keiіpkerdi qaitalaidy, degenmen biz 2020 jylға kirgen sońғы yaқтыy urpaғы erekshe erekshelikti usynady ; 7-den keiın5 Eýropadaғы beibitshilik jylдары jáne genetika ғылымynyń tańғajaiyp sońғы jetistikteri, óte qısyнды túrde, eýropalyqtar

men olardyń ósindileri, AQSH, Avstralia , jáne Izrail, densaýlyqtyń barlyq máselelerine jaýap bere alady dep esepteleđi, olardyń kompanialary barǵan saıyn tazartylady. Bul jańa juqpaly virýstyń shabýyly emes, bul ozyq qoǵam kóshbasshylarynyń minez-qulqy jańalyq. Bul minez-qulyqtyń, qorqynshtyń sebebi - olardyń jer betindegi halyqtarǵa buqaralyq aqparat quraldarynyń, al osy buqaralyq aqparat quraldarynyń arasynda jańa medianyń áser etýi nemese jeliler áleýmettik Internette erkin bailyq bolyp tabylatyn órmekshi torynda kórsetiledi, onda biz habar taratýshylardy azdy-kópti ótkir kóremiz. Adamzattyń qursaýynda ses oǵan qarǵysqa ushyraityn erkindiktiń asyp ketýi. AQSH pen Eýropada zorlyq-zombylyq etnikalyq qaýymdastyqtardy bir-birine qarsy qoiady; Ana jerde, bul tájiribeniń qarǵysy " *Babyl*", ol jańartylýda ; sodan beri qoldanylmaǵan qudaılyq daýsyz sabaq joǵarydan tómenge úshin jalǵyz erli-zayıptylar mindetti túrde bir tilde sóleıdi, kináli tájiribege deın, biz jáne tabý búginge deın, adamzatty mynalar bóledi birneshe tilder jáne dialektiler Qudaı jaratqan jáne búkil jer betine shashyrańqy. Já, jaratylastyń alǵashqy jeti kúnnen keıin Qudaı jaratýdy toqtatqan joq; solai boldy báribir qarǵysqa ushyraı úshin jáne keıde sailangandardyń ómirin jarylqaı úshin jaratylǵan kóp nárese shól dalada berilgen manna, Izrail uldaryna, bul mysal.

Degenmen, **bostandyq** jaratýshymyzdyń negizi, ǵajayıp syıy ma. Bul bizdiń negizge negizdelgen **tegin** óz isine berilgendik. Jáne sonda, moıyndaı kerek, bul tolyq erkindik kezdeisoqtyqtyń bolýyn bildiredi ótkeni Qudaı kez kelgen jolmen aralasady ; kóptegen senýshiler múlde senbetin sóz. Jáne olar qatelesedi, ótkeni Qudaı óz jaratylasynda negizinen kezdeisoq qaldyrady, al birinshisinde sailangan ókilderdegi patronattyq róli, alǵys aıtý buls standarttary aspan révélesa. Barúnemdeı saıkestendirildi onyń sailangany, tirekterdi Jaratýshy olardy kóktegi mángilik ómirge daıyndaıtyn óz shyndyqtaryn jeteleı jáne úretý úshin. Adam balasy dúniege kelgen kezde tanylatyn aqaýlar men sumdyqtar túrdiń kóbeıý prosesinde genetikalıq qateliklerden azdy-kópti aýyr zardaptarǵa deıingi kezdeisoq sol ónimniń áreketin dáleleıdi. Túrlerdiń kóbeıýi mezgilmezgil saıkestik qatelikterin týdyratyn reprodýktivti arnalaryń impúlsine negizdeledi ; buǵan tuqym qýalaıshylyq prinsipi nemese ómir súrı múmkindigine bailyq derbes kiredi. Qorytyndylai kele, eger meniń múmkindigime senimim bolsa tegin ómir súrı, Mende, kerisinshe, syıaqy bar jáne tamaq sol senim, Qudaıǵa degen súıspenshilik jáne deın bastamalar qazirdiń ózinde alyndy jáne bul solai jalǵastyryda alayıqre meni qutqarı úshin.

Onyń jerdegi jaratylstary túralı eseppe, aptanyń ishinde Qudaıdyń qarǵysyna ushyraityn kúni birinshi orynǵa shyǵady; onyń taǵdry jazylǵan: ol maqsat qoiady "*bólý qarańǵylyqtan túsken jaryq*". Jalǵan másihshiler jetinshi kúndi qasterleitin Qudaıdyń tańdaıyna qaıshy kelý úshin tańdaǵan, birinshi kún óziniń rólin tolyǵymen oryndaıdy "*brend*"apodaǵy tilazar kóterilishshiler lageriniń.13:15. Birinshi kúnniń jeksenbisi Allanyń qarǵysyna ushyraǵandai, jetinshi kúnniń senbisi de onyń batasyn alyp, qasıetti boldy. Jáne quraıjasaı bul qarsylyq, biz Qudaı túralı oıǵa úlenýimiz kerek, bul ol arqyly jáne ol úshin qasıettiliktiń belgisi. Jetinshi kúnge arnalǵan demalys kúni jáne sany *jeti*, "7", tolyqtyǵynyń simvoldyq máni bolyp tabylady. Osy tolyqtyq termininiń astyna Qudaı bizdiń jerdegi ólshemimizdi qandaı maqsatta jaratqandyǵy, kúnaniń

rettelýi, sottlylý, ólimi jáne joǵalyp ketýi týraly oıdy qoıdy. Al bul jobada bular 7 jyl ishinde tolyq kólemde oryndalatyn bolady^{myñ} aptalyq senbi kúni paıǵambarlyq etetin myñjyldyq. Mine, sondyqtan, **maqsat - Qudai úshin quraldardan mańyzdyraq** óteý merzimi ol arqyly ol sailanǵan jerdiń ómirin qutqarmaq jáne ol oryndaityn bolady tulǵada Isa Másih, jan túrshigerlik azaptyń qunyna.

Mine, basqasy Qudaıdy Ekk-de aıtýǵa jeteleitin sebep.7: 8 : "*bir nárseniń sońy onyń basynan jaqsyraq*". Jaratyls kitabynda "kún-tún" nemese "kún-tún" retindegi sabaqtastyq*qeshke-tañerteń* "bul ilahı oıdy rastaidy. Jyly Esa.14:12, Vavilon patshasynyń atyn jamylyp, Qudai shaitanǵa aıtty: "*Sen kókten quladyń, bartańerteńgi stre, ulytań! Sen jerge quladyń, toi, ulttar jeñimpazy!*" Onyń órnegi Qudai silteme jasaıdy,"*bartańerteń* "ony onymen salystyrdy usynady "kún" bizdiń jer júesiniń. Bul onyń alǵashqy jaratyls jáne shına patshasynyń jamylǵysynyń astynda,Eze.28:12 óziniń tól dańqynyń tarihin baıandaıdy: "*Adam balasy, bbir kezderi Tır patshasy úshin joqtaý! Sen oǵan aitasyń : Osylaısha Jaratqan Ie bylai deidi: Jaratqan Ie : Tu ákeleitais kemeldik móri, t,sen danalyqqa toly, sulýlyqqa minsiz ediń.*" Bul kemeldik joǵalyp ketýge májbúr boldy, minez-qulyqpen aýystyryldy kóterilishiniń kim jaýǵa, shaitanǵa, qarsylasqa analdyıra, Qudai aıyptaǵan Shaitan, 15-tarmaqta aıtylǵandaı: "*Sen óz joldaryńmen minsiz ysyrap, ofjaratqanyńdy bosqa ótkizgen kúnnen bastap, jsenen zańsyzdyq tabylǵanǵa dein*". Osylaısha, bolǵan adam considere retinde "*atańerteń*"opasyz adamdardy qudaıdaı qurmetteýge itemeledi"*tań juldyzy* "qudaıdyń jaratyls týraly : "kúnJeñilmegen " rimdik kúlt arqyly qudaıǵa analdyrylǵan onda barlyǵy derlik batys hrıstian dini putqa tabynýshylyqta jasaıdy. Qudai jaratqanǵa dein-aq birinshi perishteniń oǵan qarsy shyǵatynyn bilgen jáne soǵan qaramastan ol jaratqan. Sol sıaqty, onyń ólimi qarsańynda da, Isa 12 elshiniń biri oǵan opasyzdyq jasaitynyn habarlady, tipti Iahýdaǵa da aıtty tikelei: "*Ne isteý kerek, tez jasa!*". Bul Qudaıdyń jaratylstarynyń óz tańdaıyn bildirýine tosqaýyl qoiýǵa tyrspaitynyn túsinińge múmkindik beredi, tipti olar ózinikine qaıshy kelse de. Isa sondaı-aq elshilerin, eger bul olardyń qalaýy bolsa, ketýge shaqyrdy. Onyń jaratylstaryna óz oıyn bildirý jáne olardyń bolmysyn ashý erkindigi qaldy, ol qolynan keledi aqyr sońynda óziniń adaldyǵy úshin óziniń tańdaılysyn tańdap, joıyp jiberińiz, onyń kóktegi jáne jerdegi barlyq jaýlaryn laıyqsyz jáne nemqurailly dep atady.

Túpnusqa kúná

Birinshi kúnniń qalǵan bóligi bizdiń hrıstiandyq dáýirimizde úlken mańyzǵa ie, óitkeni bul "*kúná*" 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap qalpyna keltirildi jáne ol lagerdiń belgisine analdy, Qudaıdyń qasıetti lagerine qarsy kóteriliske shyqty. Biraq bul "*kúná*" bizdi umytpaýy kerek, "*kúná*" túpnusqa adamzatty Adam men Haýa anadan mura etip ólim jazasyna kesedi. Rýhtan nár alǵan bul pán meni Jaratyls kitabynda jasyrylǵan keıbir mańyzdy sabaqtardy ashýǵa jeteledi. Baqylaý deńgeinde kitap 1-taraýlarda jaratylstyń paıda bolýyn ashady, 2, 3. Bul figýralardyń simvoldyq máni áli tolyq dáleldenbegen : 1 = birlik ; 2 = kemelsizdik

; 3 = kemeldik. Bul túsindirýge laıyq. Jar.1-de algashqy 6 kúnnıń qurylyy baıandalady. Olardyń anyqtamasy "*keshki tań*"kúná men jerdiń qarǵysynan keın shaitan ústemdik etetin óriske aınalatynyn túsinetin bolady, jar.3-tiń taqyryby qandaı bolmaq, onsyz " degen tirkeskeshke *jáne tańerteń*"jerde maǵynasy joq. Túsiniqteme berý arqyly 3 taraý osy ilahı ýahıǵa kemeldik mórin basady. Sol sıaqty, 2-tarmaqta jetinshi kún senbiliginiń taqyryby nemese, dálirek aıtsaq, Qudaıdyń qalǵan bóligi men adamnyń jetinshi kúnine deın, onyń keın sezinetinin seze me "kúná" túpnusqa Haýa ana men Adam atanyń 3-tarmaqta jasaǵan, bul onyń bolýyna negiz beredi. Osylaısha, paradoksaldy túrde, 3-tarmaqta keltirilgen negizdemesiz, qasıetti demalys kúni kemelsizdikte " 2 " belgisine laıyq. Osynyń bárinen shyǵatyny, jerdi Qudaı shaitanǵa jáne onyń jyndaryna usyný úshin jaratqan olardyń rýhtarynyń zulym jemisteri júzege asýy jáne barlyǵynyń kóz aldynda kórinýi úshin Qudaı, perishteler men adamdar, perishteler men adamdar óz lagerin tańdaıdy.

Bul taldaý meni jetinshi kúnnıń qalǵandarynda qasıetti retinde engizilýi qarǵys týraly paıǵambarlyq etetinin atap ótýge ákeledi. "*kúná*"jerdegi3-tarmaqta engizilgen, óitkeni jerdiń ózi Qudaıdyń qarǵysyna ushyraıdy, sondyqtan ol tek ólgen kezden bastap jáne onyń prosesi jetinshi myńjyldyqtyń alty myń jyldyq jáne myń jyldyq ýaqytynyń maǵynasyn, túsindirмесin, negizdemesin alady. . Kelesilerdi atap ótken jón : jerdi jaratqanǵa deın, aspanda, shaitannyń lagerinde Qudaıdyń lagerine qarsy qaqtyǵys bolǵan, biraq Isa Másihtin ólimi ǵana jeke tańdaıdy túpkilikti etedi; sotalǵan búlikshilerdi kókten qýy arqyly kórinetin bolady, sondyqtan jerdi jaratýda óly kerek. Altyn, aspanda Qudaı ómiri uymdastyrgan joqterbelister boıynshadeses "*keshke jáne tańerteń* ", bul sebebi aspan onyń standartty mángiligin beıneleitini; basym bolatyn jáne sailanǵanǵa mángilikke sozylatyn. Osy málimetter aldynda: bul ne, kúná jasamas buryn jerdiń? En aýysýlardyń syrtynda "*keshke tańerteń*", onyń standarty - aspan, syrtyq kóriniste, ómir standartty mángilikte ashylady; vegetariandyq, adamdyq, vegetariandyq janýarlardyń jáne kúnániń aqysy bolyp tabylatyn ólimsiz kúnder kúnderden keın keledi jáne bul mángilikke sozylýy múmkin.

Biraq 2-tarmaqta Qudaı bizge óziniń zaman tártibin ashady jetinshi kúni Qudaı men adam úshin tynyǵýmen aıaqtalatyn aptanyń. Bul demalys sózi "toqtaý" etistiginen shyqqan jáne ol Qudaıdyń jasaǵan isterine, adamdardyń jasaǵan isterine qatysty. Kúná jasamas buryn Qudaı da, adam balasy da sharshaıdy sezine almaıtynyn túsiniýge bolady. Adamnyń denesi zardap shekti eshqandaı qatelik, sharshaı, eshbir túrdegi aýyrsyný joq. Alaıda, jeti kúndik apta birinen soń biri jalǵasyp, mángilik sikl retinde qaita jańǵyrtılydy, tek ielikterden basqa "*keshke tańerteń*" standartty aspan Qudaı Patshalyǵymen aıyrmashylyqty belgiledi. Osylaısha, bul aıyrmashylyq uly jaratýshy Qudaı jasaǵan baǵdarlamany paıǵambarlyq túrde ashýǵa arnalǵan bolatyn. Evreiler arasynda "Iom Kıppýr" nemese "Ótelý kúni" meiramy jyl saıyn jańaryp otyrды jáne ol Isa Másihtin ólimi arqyly kúnániń joıylatynyn paıǵambarlyq etti, tipti apta saıynǵy senbi kúni de paıǵambarlyq etedi. jetinshi myńjyldyqtyń kelýi, Qudaı men onyń tańdaılylary naǵyz demalysqa shyǵady sebebi búlikshiler óldi jáne zulymdyqtyń jeńilgeni. Degenmen, sailanǵan sheneýnikter burynǵysynsha osyǵan qatysty "*kúná*" Másih sıaqty, olar da úkim shyǵarýy kerek "*kúnálar*" jáne kúnákarlar, kim bolady osy

yaqytta-onda ólimge ákeletin uıqyda uıyqtap jatyr. Sondyqtan, aldyńgy alty kúndegidei, jetinshi kún belgisiniń astyna qoıylady "kúná" ol jabady jáne mynalarǵa qatysty aptanyń jeti kúni. Jáne bul tek segizinshi myńjyldyqtyń basynda, kúnákarlardy ishkenen keiın ǵana "ekinshi ólimniń oty" anaý máńgiksiz "kúná" jańarǵan jerden bastalady. Eger jeti kún kúnámen belgilense jáne olar 7000 jyl buryń paıǵambarlyq etken bolsa, sanaý osy 7000 jyldyqtyń tek mynadan bastaýǵa bolady kirispe 3-tarmaqta kórsetilgen kúná. Osylaısha, bul jerdegi kúnásiz kúnder múliktiń standarty men logıkasynda emes "keshke tańerteń" nemese "qarańǵy jaryq" al bul yaqyttan beri joq "kúná", ol josparlangan jáne paıǵambarlyq etilgen 7000 jyl ishinde kire almaydy "kúná" jeti kúndik aptaǵa qaraı.

Bul oqytý bul áreketiń mańyzdylyǵyn atap kórsetedi. Jaratqan Ie Rım papalyǵyna qurmet kórsetedi dan.7: 25-te: "zaman men zańdy ózgertý josparyn qalyptastyrdy ". "Yaqytty ózgertińiz" apta saıynǵy demalys kúniniń paıǵambarlyq sıpatyn asha almaý nátijesinde Qudaı jaratqan "zań" Qudaıdyń. Mine, Rımdi Konstantın 1-den jaratqan^{er}, 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap jetinshi kúnniń ornyna birinshi kúni aptalyq demalysqa tapsyrys berý. Rımdikterdiń buıryǵy boıynsha kúnákar adamnan bos emes "kúná" túpnusqa Adam men Haýadan muraǵa qalǵan, biraq sonymen birge ol júkteıdi "kúná" qosymsha, bul joly **erikti túrde**, bul onyń Qudaıǵa degen kinásin arttyrady.

Yaqyt tártibi "keshki tań" nemese, "qarańǵy jaryq" bul Qudaı tańdaǵan uǵym jáne osy tańdaýǵa baǵyný paıǵambarlyq Kıeli kitaptyń qurıasyn ashýǵa yqpal etedi jáne oǵan qol jetkizýge múmkindik beredi. Eshnarse adamdy bul tańdaıdy qabyldaıǵa májbúrlegen joq jáne onyń dáleli adamzat óziniń ózgergen kúniń belgileıdi tańdaǵanynda tın ortasy, kóktemniń kún batqannan keiın 6 saǵattan keiın ; bul paıǵambarlyq lagerde Másihtıń dańqy oralıy úshin kesh orıanǵandar, on qyz túraly astarly ángimedegi kúiey jigit. Qudaı bergen názik habarlar onyń aıasynan tys zıatkerlik. Biraq onyń tańdaılylary úshin Qudaıdyń yaqyt tártibi onyń barlyq paıǵambarlyqtaryn, ásirese Isa ózin "basynda" dep tanystyrǵan Aıan kitabyn jaryqtandyrady. *álfa jáne omega* ", "basy nemese basy men sońy ". Bizdiń ómirimizdiń ár kúni Qudaıdyń jobasyn paıǵambarlyq etedi, ol ony 1, 2 jáne 3-tarmaqtarda bylai dep túindeıdi "tın" nemese "qarańǵylyq" 1-tarmaqta keltirilgen qorlyqtyń alty kúniń bildiredi, ázirge qudaıdyń qalǵan bóligi Jaratyls 2-de habarlandyry yaqytında tanystyryldy "jaryq". Dál osy qaǵıda boıynsha, Dan.8: 14-ke saıkes, yaqyt hrıstian dáýirindegi eki bólikke bólinedi: "yaqyt" "qarańǵylyq" rýhanıs 321 arasynda, qaıda "kúná" senbilikke qarsy engizildi, jáne 1843, onda yaqyt "jaryq" osy kúnnen bastap sailana bastady Isa Másih qatyp kelgenge deıin 2030 jyldyń kókteminde 3-tarmaqtaǵydaı Qudireti sheksiz Jaratýshy Allada ol sailanǵan sheneýnikter men kóterilishhiler arasynda úkim shyǵarýǵa keletin jerde, "qoi-eshki", ol arasynda baǵalaǵandaı "jylan, áiel jáne Adam". Sol sıaqty, Aıan kitabında da "taqyryptary Jeti shirkeýge, jeti mórge jáne jeti kerneige hattar" paıǵambarlyq "qarańǵylyq" algashqy altylyq úshin jáne "jaryq" osy taqyryptardyń árqaisysynyń jetinshi jáne sońǵy dárejesi úshin qudailyq. Bul sonshalyqty ras, bul, jyly 1991, jáne sońǵysynyń resmı túrde bas tartýy "jaryq" jetinshi kúńge qaraı adventizm institúsiionaldy, jeńil Isanyń maǵan 1982 jyldan beri bergeni, oǵan aıtýyna ákeldi, jyly "atyna joldanǵan

hat *Laodikeia*" apoda.3:17: " *Óitkeni sen aitasyń, men baımyn, men baımyn, jáne maǵan eshteńeniń keregi joq; óitkeni sen ózińniń beishara, beishara, kedei, soqyr jáne beishara ekenińdi bilmeisiń. jalańash, ...*". Adventisterdiń sheneýnikteri umytyp ketti bul dáıeksóz berilgen 1 Petir 4:17 : "*Óitkeni bul ýaqyt úkim Qudaıdyń úinen bastalýy kerek. Alaida, eger ol bizden bastalsa, Qudaıdyń Izgi habaryna moyınsunbattyndardyń sońy nemen aıaqtalady?"* Mekeme 1863 jyldan beri jumys isteidi jáne Isa óziniń qurylyyna batasyn berdi at ýaqyt, "*Filadelfia* ", jyly 1873. Prinsipı boıynsha qudailyq "*keshki tań*" nemese "*qarańǵylyq oqyldy* jaryq ", sońǵy jáne jetinshi dáýir ataýmen beınelengen "*Laodikeia*" úlken ýaqyt bolýy kerek edi "*jaryq*" táńirlik jáne qazirgi jumys osynyń dáleli, uly "*jaryq*" jaryqtandyrylady ma paıǵambarlyq etilgen jumbaqtar, jyly bul joly final, adventisttik mekemeniń esebinen resmı álem. Ataýy "*Laodikeia*" jaqsy negizdelgen, óitkeni bul "sottalǵan adamdar nemese úkim shyǵarylǵan adamdar" degendi bildiredi. Jaratqan Iege jatpaıtyndar nemese odan da kóp adamdar onyń jaqtastaryna qosylýǵa májbúr "Qudaıdyń qarǵysyna ushyraǵan kún". Qudaimen óziniń "jeksensilik" Rımdı ádil aıyptaǵanyn bólise almaıtynyn kórsetý, le senbi olar shomyldyrý rásiminen ótydiń berekeli ýaqyty sıaqty mańyzdy bolyp kórinedi. Uberilgen n habarlama Isa Másihtıń jazǵan kimge onyń qyzmetshisi, Ellen G. Aq, onyń "Ertegedi jazbalar" kitabynda jáne algashqy kózqarasında, aýdarǵan bul jaǵdai: "olar maqsatty da, Isany da umytyp ketti... Olar zulym dúniege batyp ketti, biz qaitalaımyz".

Jaratyls 2 ýaqyt týraly paıǵambarlyq etedi, "*jaryq*" al Jaratyls kitabynyń qai taraýy bastalady **qasıettilik** týraly "*jetinshi kún*". Ol 25-tarmaqta aıaqtalady : "*Er adam men onyń áveli ekeýi de jalańash, ualmai jatty*". Bul eki sýbektiniń arasyndaǵy baılanys olardyń ashylǵanyn kórsetedi jalańashtyq fizikalıyq atribýsıasynyń saldary bolady "*kúná*" olar mindetteitinin jáne kim 3-tarmaqta baıandalǵan, rýhanı jalańashtanıdyń sebebi sıaqty ólimge ákeletin sıaqty. Osy ilimdi " ilimimen salystyra otyryp *Laodikeia*", biz demalys kúnimen baılanysty ekenin kóremiz "*kúná*" bul ony jasardı "*jalańash*". Osy sońǵy kontekste, demalys kúnin ótkizý Másihtıń raqymyn saqtaý úshin jetkiliksiz, óitkeni 1982-1991 jyldar aralyǵında adventisterdiń resmı organdaryna onyń tolyq jeńil paıǵambarlyǵyn usyna otyryp, Isa Másihtıń talaby kóterildi jáne ol qalady bul joly qasıetti demalys kúnin ótkizý arqyly - onyń raqymyna laıyq tańdalǵan adam onyń qyzyǵyshylyǵyn, ýaqytyn, ómirin jáne búkil jan dúnesin Danielde jáne onyń paıǵambarlyqtarynda aıtylǵan aıandaryna beredi. Aıan; biraq Kielı kitaptıń barlyǵında onyń neni quraityny anyqtaldy "*eki kýáger*," Aıan 11: 3-ke saıkes.

Qudaıdyń jerdegi kýágeri

Qanshalyqty mańyzdy bolsa da, Isa Másihtıń paıda bolýymen Qudaıdyń saıtqa kirýi, biz onyń Musanyń zamanyna buryńǵy saparyn umytpaımyz kerek. Óitkeni dál osy kontekste Qudaı oǵan jer ólsheminiń bastaýlaryn ashty. Jáne Qudaı bergen aıan retinde, Jaratyls kitabynyń jaratyls týraly jazbasy elshi Johanǵa ashylǵan Aıan kitabyndaǵydaı mańyzdy. Qudaıdyń jerdegi tirshilikti

uymdastyryú úshin tańdaǵan formasy onyń súispenshilik josparymen paıǵambarlyq etedi jaratylystar úshin ony beretin aıaqtaldy bostandyq, sondyqtan olar múmkin onyń mahabbatyna jaýap beriniz jáne onymen máńgi birge ómir súryúshin, nemese jánee qabyldamaý jáne ólimniń joqtyǵynan joǵalyp ketiniz, shartтарыna saıkes onyń usynys timdi.

Eger Adam tek birinshisinde ǵana jaratylsa, ol sol sebepti retinde usynylǵan "*Qudaıdyń beinesi* (Jar.1:26-27) " tegin mahabbatty izdeýde onyń beinesinde, óitkeni onyń máńgilik ótkeniniń bári absolútti jalǵyzdyq boldy. Ol óziniń jaratylystaryna beretin bostandyǵynyń zardaptaryn kóterýge daıyn bolǵanǵa deyin adam tózgisiz boldy tiri. Kreatıbastap Haýanyń biri qabyrǵa adamnan, osylaısha ol ólim uıqysyna batyrylady, óziniń shirkeýiniń qurylyú týraly paıǵambarlyq etti, onyń sailanǵan adal adamdarynan turatyn tańdaýly, onyń indetinen jinalǵan jemisterIsa Másihtegi kúnadan arylý; bul "rólin aqtaıdy.kómek"Qudaı áielge ózinen bergeni , jáne kimniń esimi Haýa" degendi bildiredi *ómir*". Tańdalǵan barady "*tiri*"máńgi, al jer betinde ol Qudaıǵa usynatyn kásibi bar, onyń"*kómek*", qol jetkizgen jetistikterimizben adamgershilikpen yntymaqtasúsúispenshilikti ornatyǵa baǵyttalǵan onyń jobasyna investisialardy emdeý minsiz orta q jáne tártipsizdik óz ǵalamynda máńgilikter bar.

Adamǵa baǵynbaýdyń kúnasıiti Haýa boıynsha nemese, arqyly jáne "*áiel*" simvoly onyń tańdaýlylary alǵashqy kúnáni kim mura etedi. Sondaı-aq, Adam sıaqty, mahabbattan Haýa úshin, Isa Másihte, Qudaı bólisiý jáne oǵan jetkizyú úshin adam boladya - saıt onyń tańdaǵanyнан, laıyqty túrde ólimge ákeletin jaza bolýykúnalar. Jaratylys kitabynyń oqıǵasy osylaısha qatar júredi, bizdiń shyǵy tegimizdi ashatyn tarihi kýalik jáne olardyń jaǵdailary, jáne uly jobanyń únemdeý prinsipin ashatyn paıǵambarlyq kýalik, qudiretti Jaratýshy Qudaıdy súi.

Jaratyls 1-de aıtylǵan jaratylystyń alǵashqy alty kúninen keıin, alty kúndik paıǵambarlyq Qudaıdyń jerdegi sailanǵan sheneýnikterdi tańdaýy úshin alty myń jyl boıy, Jaratylys 2-de, máńgilik demalys kúni, jetinshi kún beinesinde saqtalǵan. shekteýsiz sailanǵan tekserilgen jáne iriktelgenderdi qabyldaıdy.

Qudaı jobanyń basynan bastap nátjesin, alty myń jyl ishinde paıda bolatyn óziniń sailanǵandarynyń esimderin bileđi. Ol bizdiń jerdegi ólshemimizdi jasamaı-aq búlikshi perishtelerdi sottaýǵa jáne joıýǵa barlyq kúsh pen bilikke ie boldy. Biraq bul dál, óitkeni ol qurmetteıdi ony súıetin jáne súıetin jaratylystary, ol osy maqsatta qurylǵan jer betinde ámbeap demonstrasia uymdastyrdy.

Qudaı bárinen buryń aqıqat prinsipin kóteredi. Psa.51:6-da jarıalanǵandaı, Isa óziniń sailanǵan sheneýnikterin bylaı dep anyqtaıdy: "*týǵan qaitadan*" nemese, "shyndyqtan túǵan" olar ilahi aqıqat standartyna saı bolýy úshin. Johan 18: 37-ge saıkes, menl-nyń ózine keldi "*aqıqatqa kýá bol*"jáne Apo-da bar.3:14 atymen "*Aqıqat*". Bul aqıqat prinsipin asqaqtatý jáne dáriptey ishinde **absolútti kontrast** ótirik prinsipine jáne eki qaǵıda birneshe formada bolady. Jalǵandyq qaǵıdasy óziniń búkil tarihynda jer sharynyń turǵyndaryn únemi azǵyryp otyrady. Qazirgi zamanda ótirik bolmystyń etalonyna aınaldy. Ol rýhani saıdagerde "blýf" terminimen qabyldanǵan, biraq ol shaitannyń jemisi emes, "*ótiriktiń atasy*" saıkes Johan 8:44. Dinı deńgeıde ótirik kóptegen jalǵan dinı aspektilerde kórinedi jer betindegi halyqtar men jerlerge qarai ár túrli. Al hrıstıan dininiń ózi óz aldyna

minsiz imjige aıalyńyz "shatasý" (= Babyl) onyń kontrafaktileri retinde qarańǵylyq kóp.

Ótirik ǵylymı túrde oqytlady. Óitkeni, onyń kózqarasynan aıymashylyǵy bedeldi, ǵylymı oı óziniń evolúsialyq teorialarynyń naqty dálelderin bere almaıdy túrlerdiń, jáne milliondaǵan jáne milliardtaǵan jyldaronyń ǵalymdar aııbıty jerdiń tirshiligine. Ol ǵylymı oıǵa, Jaratýshy Allanyń kýáligine qarama-qarshy, oǵan onyń shyndyǵyna kóptegen dálelder keltiredi, óitkeni jer tarihy onyń is-áreketiniń kýási, onyń ishinde sý tasqyny da birinshi mysal, teńiz qaldyqtarynyń bolýymen rastalǵan jazıqta jáne joǵary qaraı jerdiń eń biik taýларыnyń shyndaryna deın. Bul aıǵaqtarǵa tabıǵı túrde adamzat tarihytan Nuhtyń ómiri, Abyraıymnyń ómiri, Abyraıymnyń azattyǵy qaldyrǵan aıǵaqtar qosyldy. Mysyr quldyǵynan shyqqan evreiler jáne dúniege kelýiu - evrei halqy, tiri tarihtyń kýágeri djý, aqyrzaman ýaqytyta deın jáne onyń ishinde; eger áli de qossa, Isa Másihtin keremetterin, aıqyshqa shegelengenin jáne qaita tirilgenin kórgen elshileriniń kýágerleriniń kýáligi ; bul ólim qorqynyshy joıylǵanǵa deın jáne olar sheit bolý jolytan júryi kerek edi, olardyń qojalyny jáne Nazarettik Isanyń úlgisi.

"Sháhıdtik" sózine silteme jasai otyryp, men túsinikteme ashý úshin keldim.

Eskertpe : nsheit bolýdy jazamen shatastyrýǵa bolmaıdy

Jáne eki nárese birdei kórinedi syrta, sondyqtan ońai shatastyrılıy múmkin. Alaida, bul abyryjshylyq aýyr zardaptarǵa ákep soqtyrady, óitkeni jazalaý áreketi Qudaıdyń shynaiy sailanýymen bairanysty bolýy múmkin jáne kerisinshe, shaitannyń balasy, Qudaı úshin sheit boldy dep aıyptalıy múmkin óte jańylystyrady. Sodan keın, anyq kóry úshin, ff taldaýyn eskerý qajet- osy prinsiptin antikalyq bóligi; en birinshi, suraq qoińyz : sháhıdtik degen ne? Bul sóz grektin "martýs" sózinen shyqqan. qaisysy: kýáger. Bul pechene qandaı? C'adaldyqpen ákeletin adam ba álde kórgeni emes pe, estidim, nemese ol qandaı taqyrypta túsingenin. Bizdi qyzyqtıratyn pán mine, dindar nemese Qudaı úshin kýálik etetinderdiń arasynda, onda shyn jáne jalǵan kýágerleri bar. Nesi anyq, Qudaı, ózi, bul ekeýiniń arasyndaǵy aıymashylyq. Shyndyq ol týraly belgili jáne

ol óz tarapynyń arqasynda oǵan batасыn berdi, shynay kýáger tájiribede ózin adal kórsetýge tyrysady ishinde "jumystar " barlyǵy onyń ashqan aqıqaty jáne ol persevere osylaısha m qabyldanǵanǵa deınort. Jáne bul ólim-sonda bar shynay sheit bolý, óitkeni ólimge usynylǵan ómir Qudaı óz ýaqytynda talap etken kielilik standartyna saı boldy. Eger usynylǵan ómir mundaı saıkestikte bolmasa, onda bul sheit emes, bul tiri jandy Qudaıdyń qorǵaıy men nyǵmetine ie bolmaǵandyqtan, ony joıǵany úshin shaitanǵa jetkizgen jaza. Qudaı ár ýaqytta talap etetin aqıqat standartynyń saqtalýyna bailyasty, "sháhidtikti" anyqtaı onyń aqyrzaman ýaqytyna baǵyttalǵan paıǵambarlyqtarynda ashylǵan ilahı úkim týraly bilimimizge negizdeledi; bul kitaptyń maqsaty men taqyryby qandaı.

Aqıqattyń búlikshil rýhty ózǵertýge qabileti joq ekenin túsiný mańyzdy; Qudaı jaratqan, taǵaıyndaǵan birinshi perishteniń tájiribesi, Shaitan, onyń búliginen bastap, ony dáleldeidi. Shyndyq - bul, árne, sailanǵandardy, ony jaqsy kóretinderdi jáne kúresýge daıyn adamdardy qyzyqtyratyndaı sezinetin qaǵıda Isa Másihte Qudaıdyń jaǵynda, oǵan zıan keltiretin ótirik.

Qorytyndylaı kele, Qudaıdyń Aıany eń jaqsy jáne eń nashar jaǵdailarda bastan keshiretin alty myń jyldyq tájiribe men kýálikter arqyly birtindep qurastyrylady. Alty myń jyldyq ýaqyt qysqa bolyp kórinýi múmkin, biraq óz ómiriniń jyldaryna shynay qyzyǵyshylyq tanytatyn adamǵa shyn máninde bul Qudaıdyń ǵasyrlar boıy sozylýyna múmkindik beretin óte uzaq ýaqyt, naqtyraq aıtsaq, alty myń jyl buryn, jetistikteriniń ártúrli fazalary sjalpy joba boıynsha. Tek Isa Másihte Qudaı óziniń tańdaılylaryna aqyrzamannan bastap beredi, pán boıynsha onyń jumbaqtarynan jáne shyǵarmalarynan, naqty túsinik rezervtelgen qorytyndy ýaqytqa.

Jaratyls: yqshamdalǵan paıǵambarlyq ómirlik

Bul túsinikte Jaratyls oqıǵasy Daniial men Aıan týraly biblialyq paıǵambarlyqtardyń negizgi ózegin jetkizedi ; jáne bul kilttersiz bul túsinik múmkin emes. Bul nárseler qajet bolǵan kezde, paıǵambarlyqty zerdeley kezinde eske túsiriletin bolady, biraq qazirgi ýaqytta bul sózderdi bilý mańyzdy, " *abîme, teñiz, jer, áiel*", óziniń aıanyndaǵy "Aıan" kitabynda ilahı oıdyń naqty ideiasyn jetkizýshiler bolady. Olar jer betindegi jaratylstyń qatarynan úsh kezeńine bekitilgen. "*Tuńǵıyq* "eshqandaı tirshiliksiz tolyǵymen sýmen jabylǵan jer planetasyna qatysty. Sodan keiin, ekinshi kúni elementterdiń bólinýi, "*jáneteñiz* ", ólimniń sinonimi men simvolıynda, bolady qonystanǵane tek janýarlar teñizde 5-shi^{myń} kún ; onyń qorshaǵan ortasy jaratylǵan adamǵa aıamen tynys alý úshin dushpandyq etedi. "*Jánejer*" japyraqtar "*teñizdiń*"jáne qonystanatyn bolady sondaı-aq besinshi kúnge qarai janýarlarmen jáne, aqyrynda, altynshy kúni,

"*Qudaidyń beinesinde qalyptasqan adam*" jáne "*áiel*" solai bolady er adamnyń búirinde qalyptasqan. Erkek pen áiel birge eki bala týady. Birinshi "*Ábil* ", sailanatyndardyń bir túri rýhanı (*Ábil* = Áke - Qudai) ishinen óltiriledi qyzǵanysh onyń aqsaqaly - "*Qabył*" tándik adamnyń tipi, materialısik (= iemdený) tańdalǵan túrdiń, Isa Másihtiń jáne onyń tańdaýlylarynyń taǵdyryn boljaý, kim erik beredi osy sebepti sheit retinde azap shegip, óliniz "Qabyldan ", evreilerden, katolikterden jáne protestanttardan, barlyq "ǵıbadathanadaǵy saýdagerler", ondaes qyzǵanysh dáiekti jáne agressıvti jer tarihynda kórsetiledi jáne aiaqtalady. Qudai Rýhynyń bergen sabaǵy osylaısha kelesideı: bastap "*tuńǵıyq*" syrtqa, **birtindep**, "*teńiz jáne jer* " jandardyń joıylýyna ákeletin jalǵan hristiandyq dinderdiń nyshandary. Sailanǵan assambleiany taǵayndaý úshin ol oǵan "sóz" sózin berediáiel "bul, eger ol óz Qudayına adal bolsa, onda " *Qalyńdyq*", nyń "*qozy*" tańba image sózde paıǵambarlyq etilgen Másihtiń "*adam*"(theAdam). Eger ol opasyzdyq jasasa, ol qalady a " *áiel*", biraq a beinesin alady "*jezóksh*". Bulardyń barlyǵy usynylǵan egjeı-tegeıli zertteýde rastalady bul kitapta jáne olardyń ómirlik mańyzy paida bolady. Siz ońai túsinesiz, 2020 jyly Daniel men Aıan paıǵambarlyqtarynda aıtylǵan oqıǵalar, kópshilikte, ángimede burynnan jasalǵan, jáne olardy er adamdar bileđi. Biraq olar Qudai bergen rýhanı róli úshin anyqtalǵan joq. Tarihshylar faktilderdiń tarihsyysk, biraq tek Qudaidyń paıǵambarlary bolady ma taldaýshyeter.

Senim jáne senimsizdik

Tabıǵaty boıynsha adam balasy óziniń paida bolýynan bastap imandy tipke jatady. Biraq senim senim emes. Adam balasy qashanda sengen Qudai nemese qudailar bolǵan kezde, olar qyzmet etýge arnalǵannan joǵary rýhtar jáne bul olardyń ashylanýynan bolatyn zıanǵa ushyramaýdy qýantýy kerek. Bul tabıǵı senim ǵasyrlar men myńjyldyqtar boıyna jalǵasyp keledi myńjyldyqtar qazirgi zamanǵa deın, ǵylymı jańalyqtar batystyq adamnyń mıyn iemdenip alǵannan beri senimsiz jáne sengisiz bolyp qaldy. Bul ózgeris ekenin eskerińiz negizinen hristian tektes halyqtarǵa tán. Óitkeni bir mezgilde Shyǵysta, Qıyr Shyǵysta jáne Afrikada senim kórinbeitin rýhtarda qaldy. Máseler osy diń joralǵylardy ustanatyn halyqtardyń kýágeri bolatyn tabıǵattan tys kórinistermen túsindiriledi. Afrikada dálelder kózge kórinbeitin rýhtardyń bolýyna senbeýge tyym salynǵan. Biraq bul adamdar neden beıhabar, olardyń arasynda qudiretti túrde kórinetin rýhtar shyn máninde jyn-shaitandyq rýhtardy búkil tirshiliktiń Jaratýshysy Qudai

qabyldamaıdy ma, jáne merzimimen ólim jazasyına kesildi. Bul adamdar kápir emes, nemese senbeitinder, batystyqtar sıaqty, biraq nátiye birdei, óitkeni olar azǵyratyn jyndar jáne olardy ózderiniń qysymshylyq biliginde ustańyz. Olardyń dındarlyǵy - túri putqa tabynýshy putqa tabynýshy adamzatqa óziniń paida bolýynan bastap sıpattama bergen ; Haıya ana onyń alǵashqy qurbany bolǵan.

Batysta senimsizdik shyn márinde tańdaıdyń nátiyesi bolyp tabylady, óitkeni ózderiniń hristiandyq bastaýlarynan beıhabar adamdar sirek kezdesedi ; jáne respýblikalyq bostandyqta qorǵaýshylardyń arasynda Kıeli kitaptıń sózderin keltiretin adamdar bar, olardyń onyń bar ekenin bilmeitinin kórsetý. Olar Qudaıǵa kýálik etetin dańqta faktilderdi elemeıdi, biraq olar muny eskermeıdi jón kóredi. Bul Rýhtıń senbeı dep ataıtyn senim túri jáne naǵyz senimniń absolútti opozitsıalyq kóterilisshisi kim. Eger ómirdiń oǵan búkil jer betinde, ásirese Afrika halyqtarynyń tabıǵattan tys kórinisterinde беретini týraly dálelder eskerilse, adamnyń óziniń senimsizdigin aqtaýǵa múmkindigi joq. Jyndar jasaǵan tabıǵattan tys áreketter batystıń senbeıin aıyptaıdy. Jaratýshy Qudaı oǵan óziniń bar ekendiginiń dáleli retinde beredi, ózine baǵynatyn tabıǵat týdyratyn qubylystardıń kúshimen áreket etý ; (jer silkinisi -s jerdiń, janartaýlardyń atqylaıy, tolqyn tolqyny-tolqyn destrýktivti, ólimge ákeletin epidemialar, biraq bulardyń barlyǵy qazir ǵylymı túsinirmeler bolyp tabylady jasyrý jáne joiýnt qudaıdyń bastaıy. Senimniń uly jaıy kóz bar ma, adamnyń mıyn qanaǵattandyratyn ǵylymı túsinik bar ma jáne ekeıi onyń joiylýyna ákeletin tańdaýlarynda ony jigerlendiredi.

Qudaı jaratylıstaryna neni qalaıdy? Ol olardyń arasynan mynalardy maquldaıtındardy tańdaıdy **onyń** ómir týraly túsinikter pikirles oi ma. Iman - maqsat emes, qural. Mine, sondyqtan, "*jumyssyz senim*", ol kúıi kerek, dep aıtylady "*óli*"JAK.2-de:17. Sebebi shynaiy senim bolsa, jalǵan senim de bar. Aqıqat pen jalǵannyń aıyrmashylyǵy bar, al Qudaı moıynsunúshylyqta moıynsunbaıshylyqtan ajyratý úshin ony anyqtaıda esh qinalmaıdy. Jyly qalaı bolǵanda da, bul onyń barlyq jaratylıstarynyń bolashaq iesin sheshetin jalǵyz tóreshi bolyp qala beredi, irikteıdiń maqsaty biregeı bolǵandyqtan jáne solai onyń máńgilik ómirdiń usynysy tek Isa Másih arqyly alynady. Jerdegi ótkel tek sailanǵan máńgilikti osy tańdaı múmkindigin usyný úshin ǵana negizdelgen. Iman zor kúsh-jigerdiń jemisi emes jáne qurbandyqtar, biraq alynǵan tabıǵı kúidiń kúıi nemese joq jaratylıstyń týǵannan bastap. Biraq ol bar bolǵan kezde ony Qudaı tamaqtandyrýy kerek, eger joq bolsa, ol óledi jáne joǵalady.

Jáne shynaiy senim - sirek kezdesetin nárese. Sebebi, hristian dininiń sheneýnigin adastyratyn aspektke qaıshy, aspan qaqpasy ashyq bolýy úshin jaratylıstyń beıitiniń ústine kres qoiy jetkiliksiz. Jáne men provaidermınnıń habarlama paUKP bul másele elenbeitin sıaqty, Isa aıtty mat.7:13-14 : "*Tar qaqpa arqyly kiriniz. Sebebi qaqpаныń keńdigi de, keńdigi de qurayǵa aparatyn jol, jáne onda otyratyndar kóp. Biraq tar - qaqpa, tar - ómirge aparatyn jol, jáne ony tabatyndar az.*" Bul ilim Kıeli kitapta deportasia mysalynda ári qaraı rastalǵan JVavılondaǵy ýıfter, óitkeni Qudaı Daniıl jáne onyń úsh serigi bolyp sailanıyna laıyq dep tabylmaıdy , jáne bes qudiretti patsha; jáne osy ýaqytta ómir súretin Ezekiel. Sodan keıin, biz oqımyz ezede.14: 13-ten 20: "*Adam balasy, qashan bir el opasyzdyq jasap, maǵan qarsy kúná jasap, men oǵan qolymdy sozar edim, eger*

men oǵan seniń nanyńnyń talaǵyn bersem, asharshylyqty jibersem, adamdar men ańdardy qurtsam, jáne osy úsh adamnyń ortasynda boldy, **Nuh, Daniel jáne Áúıp**, olar ádildikterimen óz jandaryn qutqarady, - deidi Jaratqan Ie, YaHWéH. Eger men eldi jaýyz ańdarmen aralap júsem depeýpleraent, eger ol ańdardyń kesirinen eshkim bolmaıtyn shólge ainalsa jáne onyń ortasynda osy úsh adam bolsa, men tirimin ! jaratqan Ie aitady, YaHWéH, **olar ulyn da, qyzyn da qutqarmaidy; olar jalǵyz qutqarylady**, jáne jer shólge analady. Nemese men sol elge qarsy qylysh ákelsem, eger aıtsam : Qylyshyń eldi aralaıtyny ! Smen men erler men ańdardy qurtamyn, al onyń ortasynda osy úsh adam da boldy, men tirimin ! jaratqan Ie aitady, YaHWéH, **olar uldaryn da, qyzdaryn da bosanbaidy, biraq olar jalǵyz qutqarylatyn edi**. Nemese men osy elge oba jibersem, eger men oǵan qarsy tógilsem, meniń qaharym ólim arqyly, odan adam men haıandy kesip tasta, jáne onyń ortasynda boldy , **Nuh, Daniel jáne Áúıp, men tirimin ! jaratqan Ie aitady, YaHWéH, olar ulyn da, qyzyn da qutqarmaidy; olar ádildikterimen óz jandaryn qutqarmaidy**." Osylaısha biz sý tasqyny kezinde ekenin bilemiz sýlar, kememen qorǵalǵan segiz adamnyń arasynan qutqarylǵa laıyq Nuh qana tabyldy.

Isa Mat.22: 14-te bylai dedi: "*kóptegen adamdar úshin shaqyrylady, biraq tańdalǵandar az*". "Sebebin joǵary dárejemen ońai túsindirýge bolady bizdiń júregimizde nemese kez kelgen nársede birinshi orynǵa ie bolǵysy keletin Qudai talap etetin kielilik standarty. Bul talaptyń saldary gýmanisik oıǵa qarsy qoıylady bárinen de joǵary turǵan adam dúnieniń. Elshi Jaqyp bizdi bul qarsylyqtan saqtandyryp, ózimizge bylai dedi:" *Zinaqorlar men zinaqorlar! Oıai emes ekenińdi bil dúnieniń dostyǵy - Qudaimen arazdyq ? Sondyqtan kimde-kim álemmen dos bolǵysy kelse, ózin ózi jasaıdy jaý Qudaıdyń*". "Isa bizge aitady mat.10: 37-de: "*Súıetin adam menen artyq áke nemese ana maǵan laıyq emes pe, jáne kimdi súıse, sony menen artyq ul nemese qyz maǵan laıyq emes pe*". Sondai-aq, eger men saqty, siz dosyńyzdy Isa Másih talap etken osy dinı kriterııdi oryndaǵa shaqyrasyz jáne onyń sizge fanatızmmen ainalysatynyna tań qalmańyz ; bul meniń basymnan ótti, men sol kezde Isanyń shynai dosym úshin bar ekenin túsindim; oǵan, "naǵyz"Aq.3:7. Siz sondai-aq fýndamentalist bolasyz, óitkeni siz Qudai úshin, adaldyq úshin, zańdastyryshy saqtysyz, óitkeni siz onyń qasıetti zańyna moyınsunǵanyńyz úshin eń jaqsy kóresiz jáne qurmettesiz. Bul, bir jaǵynan, bizdiń qurbandyǵymyzǵa jáne tolyq berilgendigimizge laıyq Iemiz Isany qýantý úshin tóleýge ketetin adam shyǵyny bul talap etedi.

Senim onyń tańǵajayyp jobasynyń aýqymyn ashý úshin Qudaıdy, onyń qurıa oilaryn qabyldaǵa múmkindik beredi. Al onyń jalpy jobasyn túsiniń úshin tańdalǵan adam kóktegi ómirdi eskerýi kerek jerdegi tájiribeden buryn bolǵan perishtelerdiń. Óitkeni bul kóktegi qoǵamda jaratylıstardy bólý jáne Qudaıǵa adal izgi perishtelerdi tańdaý aıqyshqa shegelengen Másihtıń senimi boıynsha nemese ony bosatý arqyly jasalmaıdy, óitkeni bul t-da bolady.erre. Bul rastaitynyn rastaidy'ámbeap deńgeıde, Másihtıń aıqyshqa shegelenýi Qudai úshin kúnásiz qaldy **jol** shaitandy jáne onyń izbasarlaryn aıptaý jáne jer betinde Isa Másihke degen senim bar **jol** súıetin jáne baǵalaıtyn tańdaýlylaryna degen súıispenshiligin moyındaý úshin Qudai tańdaǵan. **Maqsaty** onyń ózin-ózi joqqa shyǵarýynyń bul kórinisi kóktegi jáne jerdegi tirshilik ielerin onyń tirshilik sezimin bólispetin búlikshilerdi zańdy túrde ólim jazasyna kesý múmkindigi boldy. Al onyń

qurlyқтағы жаратылыстарының арасынан таңдайды оның ойын қолдаушылар, оның іс-әрекеттерін және үкімдерін мақұлдайды, өйткені олар оның мәңгілігін бөлсе алды. Сауып келгенде, ол өзіннің барлық жаратылыстарына, аспанға берілген еркіндік арқылы тұрғындаған мәселені шешетін болды және жердегі, өйткені бұл еркіндік болмаса, оның жаратылыстарына деген сұйыспеншіліктің қандылығы болмас еді, және тіпті мүмкін болмады. Расында, еркіндік болмаса, жаратылыс роботтан басқа ешнәрсе емес, мінез-құлық автоматтандырылған. Бірақ еркіндіктің бағасы болды, сондықтан, жаратылыстардың жоюы аспан мен жердегі бүлікшілерге қарсы шығады.

Сенімнің қарапайымға негізделмегендігі туралы дәлелдер келтірілген: "*Көрсеткіш Іса Мәсіх және сен қаттырауың*". Мұналардың салдарына негізделген библіялық сөздер "сені" сөзі - ілаһи заңдарға бағынып ол шыншай иманды сұпаттады. Құдай үшін мақсат - сұйыспеншіліктен өзін бағынатын жаратылыстарды табу. Ол көктегі періштелердің арасынан табылды, ал оның жердегі жаратылыстарының арасынан ол таңдалып, рақымдылық жақтығын соңына дейін қайтадан таңдалды.

Және жақтында тамақ болды ма

Өмірін ұзарту үшін, адам ағзасын тамақтандыру керек, оның санасында пайда болған сенім де рұханы азыққа мұқтаж болды. Іса Мәсіхте Құдайдың берген сұйыспеншілігін көрсетуге сезімтал әрбір адам өзін бір нәрсе болғысы келетінін сезінеді. Бірақ оның бизден не күтетінін білмесек, оған ұнатпай нәрсені қалай істейге болды? Бұл биздің сенімиміздің азығы болатын бұл сұрақтың жауыбы. Себебі "*імансыз Аллаға ұнамды болу мүмкін емес*" сәйкес Евр.11:6. Мәсіх бұл сенімнің оның ұмтылғын орындау арқылы оған жанды және жағымды болуы әлі де қажет пе? Құдіреті шексіз Таңір Іе үшін оның тұтынғышы және оның Төресісі. Христиан дінін ұстанғышлардың көпшілігі аспан Құдайымен жақсы қарым-қатынаста болуға ұмтылды, бірақ бұл қарым-қатынас мүмкін емес болып қалады, өйткені олардың сенімдері дұрыс тамақтанбаған. Мәселенің жауыбы бізге Матта берілген.24 және 25. Іса өзіннің ілімін жарықтың соңғы бірнеше күнінде өзіннің екінші рет пайда болған жақтында, бұл жолы өзіннің құдайлығын даңқымен жүзеге асырады. Ол оны астарлы әңгімелердегі белгілерді көрсету арқылы сұпаттады: : Mat.24:32-34-тегі інжір ағашы туралы астарлы әңгіме; Mat.24:43-тен 51-ге дейінгі түндегі ұры туралы астарлы әңгіме; параболаның аталатын Mat.25-тегі он

qyzdyń e-si: 1-den 12-ge deın ; Mattaǵy talanttar tıraly astarly ángime.25: 13-ten 30-ǵa deın; qoılar men eshkiler tıraly astarly ángimeler Mat.25: 31-den 46-ǵa deın. Osy astarly ángimelerdiń ishinde, -nyń sózderi "*taǵam*" eki ret kórsetiledi : túndegi ury tıraly astarly ángimede jáne qoılar men eshkilerde, ótkeni syrtqy túrine qaramastan, Isa aitqan kezde, "*Men ash boldym, sen maǵan tamaq berdiń*", bul rýhanı tamaq tıraly aitady, onsyz adamnyń senimi óledi. "*Ótkeni adam nanmen ǵana emes, Allanyń aýzynan shyqqan árbir sózimen ómir súredi*.Mat.4:4 ". Senim azyǵy mynalardan qorǵaǵa arnalǵan "*ekinshi ólim*"Aq.20, mángilik ómir súry quqyǵynan aıyryǵa májbúrleitin.

Bul refleksia kontekstinde sizdiń kózqarasyńyzdy baǵyttaıdy jáne sizdiń nazaryńyz túngi ury tıraly astarly ángime boıynsha:

V. 42 : "*sondyqtan saq bolyńyz, ótkeni siz Rabbyńyz Venanyń qai kúni ekenin bilmeisiz*".

Le Isa Másihtıń qaita oralı taqyryby anyqtalǵan jáne onyń " kútyı " 1831-1844 jyldar aralyǵynda Soltústik Amerika Qurama Shtattarynda rýhanı oıanýdy týdyrady. Bul dep atalady "jetinshi kúndik adventizm ", bul qozǵalys músheleriniń ózderin ózderi anyqtadıys zamandası"jetinshi kúndik adventister" termini boıynsha ns; latynnyń "adventus" sózinen shyqqan, maǵynasy: kelý.

V. 43 : "*biraq mynany bil, eger údiń jaqsy adamy uryńyń túnniń qai saǵatynda keletin bilse, ol qarap, úin tesip ótpeitin edi*".

Bul aıatta "*ú sheberi*" Isanyń qaityp kelýin kútip otyrǵan shákirt pe, jáne " ury "Isanyń ózine silteme jasaıdy. Bul salystyry arqyly Isa bizge qaityp keletin kúnin bilýdiń artyqshylyǵyn kórsetedi. Bul bizdi ony ashýǵa shaqyrady, al onyń taqtasyn tyńdaı onymen qarym-qatynasymyzdy anyqtaıdy.

V. 44 : "*Sondyqtan, siz de daıyn bolyńyz, ótkeni adam balasy siz oilamaǵan saǵatta keledi*".

Men túzetim, osy aıatta, etistikterdiń keler shaq, ótkeni túpnusqa grek tilinde bul etistikter qazirgi shaqta. Shyndyǵynda, bul málimdemelerdi Isa bul tıraly oǵan kúmán keltirgen shákirtteriniń zamandastaryna talap etedi. Jaratqan Ie aqyrzaman kezinde osy "adventist" taqyrybyn paidalanyp, hristiandardy skriningten ótkizip, olardy synaqtan ótkizbekshi. senim paıǵambarlyq ; osy maqsatta, ol yaqyt óte kele júeli túrde uıymdastyrylatyn bolady, tórt úmit "adventister" ; ár joly Rýh bergen jańa nurmen birge Daniıl men Aıannyń paıǵambarlyq kitaptaryndaǵy alǵashqy úsheyi.

V. 45 : "*Oıa bolsa, qojatyny ú sharýashylyǵyn óz qolyna alǵan adal da dana qyzmetshi olarǵa azyq-túlikterin der kezinde berý úshin ne isteidi?* "

Óz pikirinińizde sizdi aldamaı úshin abai bolyńyz, ótkeni "*taǵam*" bul aıatta aıtylǵandar qazirgi yaqytta sizdiń kóz aldyńyzda. Iá, dál osy qujatmen oǵan "Túsindiriniń" dep at qoidymmeni , Daniel jáne Aıan, " bul kim "*taǵam*" senimińizdi tamaqtandyry úshin rýhanı mańyzdy, ótkeni ol Isa Másihtıń qolyna siz zańdy túrde qoıa alatyn suraqtarǵa barlyq jaıaptardy jáne osy jaıaptardan basqa, kútpegen jerden, Isa Másihtıń qaityp oralınyń shynayı kúni retinde ákeledi. deın bizdi mindetteıdi kókteń mezgili 2030 tórtinshi jáne finalda "kúte turyńyz" "adventist ".

Osy aıatqa jeke áser ete otyryp, men bul qujatty usynamyn, bul meniń aıqat Qudayna degen adaldyǵymnyń jemisi jáne bastap meniń parasattylyǵym,

óitkeni men Isa Másihtin qaita oralýyna tań qalgym kelmeidi. Isa munda aqyrzamanǵa arnalǵan josparlaryn ashady. Bul ýaqytqa josparlangan bolatyn, a "taǵam" bul onyń dańqty oralýynyń adaldyǵyn kútip otyrǵan tańdaýlylarynyń senimin aqtaý úshin bolýy kerek. Jáne bul "taǵam" paıǵambarlyq.

V. 46 : " *Qojasy bergen qyzmetshi berekeli bolsyn **onyń kelýimen**, osylai isteitin bolady !*"

Onyń dańqty oralýynyń mánmátini osynda rastaldy, bul tórtinshi kezekte turǵan " adventist ". Qarastyrylyp otyrǵan qyzmetshi shynymen de bilýge óte qýanyshtyıtre oı ashylady Qudaıdyń bul, onyń adamdardyń senimi týraly úkimi. Biraq bul baqyt keńeıedi jáne qaqpaq barlyq kim, osy sońǵy ilahı nurdy qabyldaı týraly, erik, óz kezeginde, nasıhattańyz jáne ony jer betinde shetelge shashyrap ketken saılaýshylarǵa bólesińiz bútin, Isa Másihtin naqty oralýyna deın.

V. 47 : " *Shynymdy aysam, ol ony barlyq dúnie-múlkine baǵyndyrady.*"

Jaratqan Ieniń menshigi qaityp kelgenge deın rýhanı qundylyqtarǵa qatysty bolady. Al qyzmetshi Isaǵa aınalady, onyń rýhanı qazynasynyń saqtaýshysy; onyń sózderiniń eksklúzıvti satýshysy , jáne onyń jaryǵy ashylady. Osy qujatty tolyǵymen oqyp shyqqannan keın, men onyń aıanyna Injildegı "qazynashylyqtyń" paıǵambarlyq ataıyn berýdi asyra siltemeitinimdi kóre alasyz. Aıandan qorǵatyn aıanǵa taǵy qandaı at qoıa alamyn "ekinshi ólim" , jáne máńgılik ómirge aparatyn joldy ashady ma ? Óitkeni ol taralady jáne joıady senim men qutqarylý úshin ólimge ákeletin kúmandaný múmkindigi.

V. 48 : " *Biraq eger sol zulym qyzmetshi júreginde aısa, - dál solai , Rabbym onyń kelýin keshiktiredi,*"

Qudaı jaratqan tirshilik ekilik tıpti. Barlyǵy múldem kerisinshe boldy. Al Qudaı adamdarǵa óz tańdaıyn júrgizý úshin eki jol, eki jol berdi : *ómir men jaqsylyq, ólim men zulymdyq; jaqsy tuqym men shópter; qoılar men eshki, jaryq pen qarańǵylyq.* Bul aıatta Rýh zulym qyzmetshini, biraq sol kezdegı qyzmetshini nysanaǵa alyńyz, bul jalǵan senimdi bildiredi, Qudaıdan nár almaǵan jáne, eń aldymen, adventistik senimniń ózine jetetin jáne soǵan qatysty jalǵan hristiandyq senim, bizdiń aqyrzaman ýaqytynda. . Isa Másihten jaryq almaı, óitkeni ol 1982-1991 jyldar aralyǵynda usynylǵan adamnan bas tartty , jáne 1994 jylǵa keletinin kim jarıalady, bul jetinshi kúndik adventizm zulymdyqtyń jemisin beredi, ıaǵnı esm esepten shyǵarý arqyly aıdarylǵan tQudaıdyń essageri 1 qarashada 991. Isanyń júrekte jasyrlǵan oılardy ashqanyna nazar aıdaryńyz : "*kim aıtady ózdiginen*". Sebebi dıni minez-qulyqtyń syrtqy kórinisteri óte jańylystyrady ; formalizm dıni shyndyqqa degen qulshynysqa toly shynıay tiri senimniń ornyn basady.

V. 49 : " *... eger ol óz qyzmetshilerin uryp-soǵyp, mas adammen birge iship-jeı bastasa,*"

Keskin búgingi kúнге deın biraz erte, biraq radıasia bildirdi, anyq, beıbitshilik zamanında, opozıasia jáne jekpe-jek solai ekspres jáne aldyńǵylarnt jáne naǵyz qýǵyn-súrgin bolady ; ce - bul tek ýaqyt máselesi. 1995 jyldan bastap jetinshi kúndik adventizm instıtısyonaldy "*mas adammen birge iship-jeıiz*"ol protestanttarmen jáne katolıktarmen ekýmenıkalyq aqparattyq-túsindirý alánsyna kirý kezinde odaq qurǵan dárejede. Óitkeni Apo.17:2-de katolıktik senimge baǵyttalǵan "*Uly Vavilon*", jáne protestanttyq senim "dep atady " *jer*", rýh aıtty:

"onymen birge jer betindegi patshalardyń azǵyndyq jasaǵany, jáne bul onyń azǵyndyq sharaby, ol jer sharynyń turǵyndary mas kúinde jasalǵan".

V. 50 : " ... ol qyzmetshiniń qojainy ony kútpegen kúni jáne ózi bilmeitin saǵatta keledi,"

Bas tartýdyń saldaryjáne jaryq úshinshi kúty boıynsha adventist, jáne kúni 1994 j, shyǵady aqyry ýaqyttyń nadandyǵy túrinde aqıqat Isa Másihtin oralıy , qudailyq jobanyń tórtinshi kútken adventisti. Bul nadandyq Isa Másihpen qarym-qatynastyń úzilýiniń nátiyesi bolyp tabylady, biz mynany qorytyndylar alamyz ba: adventist mynany aıttı qaiǵyly jaǵdaı endi Qudaıdyń aldynda emes, onyń úkiminde, "adventister".

V. 51 : " ... ol bólikterde bolady jáne oǵan óz úlesin beredi **ekijúzdiler** : bul jerde jylaı jáne tisterdi kemirı bolady. "

Bene Qudaıdyń ózine zulymdyq jasaǵan jalǵan qyzmetshilerge ashýyn bildiredi. Men osy tarmaqta eskertemin, merzim "**ekijúzdiler**" bul arqyly Aqyl Dan.11:34-te jalǵan másihshilerge silteme jasaıdy, biraq 33 tarmaqta qamtıtyn paıǵambarlyqqa baǵyttalǵan ýaqyttyń mánmátinin túsinı úshin keńirek skanerleı qajet jáne 35 : "*jáne olardyń ishindegi eh aqyldysy nusqay beredi. Biraz ýaqytqa qylyshqa, jalynǵa, tutqynǵa, talan-tarajǵa túsetinder bar. Olar qulaityn ýaqytta olarǵa azdap kómek kórsetiledi, jáne kóp olardy jaǵympazdyqpen bóledi. Keibir danyshpandar tazaryp, tazaryp, aq túske ainaly úshin qulaıylary kerek, **ataqtaly ýaqytyna dein**: óitkeni ol áli biraz ýaqytqa taǵaıyndalǵan. "* Jáne "zulym qyzmetshi" sondyqtan, bir Allanyń úmitine kim opasyzdyq jasaıdy, onyń qojainy jáne ol olarǵa qosyldy ", *ataqtaly ýaqytyna dein*", "lageri"**ekijúzdiler**". I- bólisı, sondyqtan, olarmen birge, aqyrzamanǵa soqtıratyn Qudaıdyń qahary, qaida olar joiylǵan, kelesi jaǵdaılarda tutynylady "*ot kóli*" beretin "*ekinshi ólim*" saıyp kelgende, aıan 20: 15-ke saıkes: "*al Kimde-kim ómir kitabynda jazylmaǵan bolsa, ot kóline laqıryldy*".

Tarih shynay imandy ashty

Naǵyz senim

Shynay senim taqyrybynda kóp nárise aıtýǵa bolady, biraq men qazirdiń ózinde maǵan basymdyq bolyp kórinetin osy aspektini usynamyn. Qudaimen qarym-qatynas ornatqysy keletin adam nemese adam onyń jerdegi jáne aspandaǵy tirshilik týraly túsinigi jer betinde ornatylǵan júemizge shekten tys qarama-qaişhy ekenin bilýi kerek, ol maqtanshaq jáne óshpendi oılarǵa negizdelgen. shaitan rýhtandyrǵan ; onyń jaýy da, naǵyz sailanǵany da. Isa bizge shynay senimdi anyqtaýǵa jol berdi: "**Siz olardy jemisterinen biletin bolasyz. Kýeıl-t-tikendi júzimde me, álde oshaǵannyń injirinde me ?** (Mat.7:16)". Osy málimdeme negizinde siz barlyq adamdarǵa kepildik bere alasyz réclamlor bastap onyń esimi jáne olaı emes, onyń jumsaqtyǵy, meirimdiligi, janqıarlıǵy, qurbandyǵy, aqıqatqa degen súıspenshiligi jáne Qudaidyń ósıetterine moıynsunýǵa degen qulshynysy eshqashan onyń qyzmetshileri bolǵan emes jáne bolmaıdy da; 1 Kor.13 bizge shynay kieliliktiń harızmasyn anyqtaýǵa úıreıedi ; jáne Qudaidyń ádil úkimimen talap etiletin nárise : 6-ıat : "**zańsyzdyqqa qyanbaıdy, biraq shyndyqqa qyanady**".

Qýgyn-súrginge ushyraǵandar men qýgynshylardy Qudai birdei sottatynyna qalaı senýge bolady ? Óz erkimen aıqyshqa shegelengen Isa Másih pen erler men áıelderdi ólimge deiin azaptaýǵa ushyratqan papalyq inkvizisia Rım nemese Djon Kalvinniń uqsastyǵy qandaı ? Aıyrmashylyqty baiqamaı úshin

biblialyq jazbalardyń rýhtandyrylgan sózderin elemeý kerek. Olaı bolsa, buǵan deın Kıeli kitap dúnie júzinde keń taraǵan, biraq ol jer sharynyń barlyq jerinde bar bolǵandyqtan, adamdardyń úkiminiń qateligin qandaı syltaýlarmen aqtaýǵa bolady ? Onda joq. Sondyqtan kelgen Allanyń qahary óte úlken jáne baqylanbaıtyn bolady.

Úsh jarym jyl boıy Isa óziniń jerdegi qyzmetinde qyzmet etken Izgi habarlarda Qudaıdyń pikirine degen shynayı senimniń standartyn bilýimiz úshin ashylǵan ; mańyzdysy jalǵyz. Onyń ómiri úlgi retinde usynyldy ; onyń shákirtteri retinde tanylýy úshin biz úlgi alýymyz kerek úlgi. Bul bala asyrap alý bizden onyń usynatyn máńgilik ómir týraly tujyrymdamasymen bólisýdi talap etedi. Ózimshildikke, sondaı-aq maqtanshaq zıankester men joıǵyshtarǵa tyıym salynady. Sailanǵan ókilderge Isa Másihtin ózi ǵana moyndaǵan máńgilik ómirge qatygezdik pen zulymdyqqa oryn joq. Onyń minez-qulqy bebit revolúsialyq sıpatta boldy, óitkeni ol, Qojayın jáne Jaratqan Ie shákirtteriniń aıaǵyn jýy úshin ózin tómendetip, barlyǵynyń qyzmetshisi boldy, onyń maqtan tutatyn qundylyqtardy aıyptaýyna naqty mán berýi úshin. óz zamanındaǵy dinı evreiler ; búgingi kúнге deın dinı evreiler men hristiandardy sıpattatyn nárseler. Absolútti kerisinshe, IIsa Másihte ashylǵan standart máńgilik ómirdin standarty bolyp tabylady.

Isa Másih óz qyzmetshilerine ózderiniń jaýlaryn, Qudaıdyń jalǵan qyzmetshilerin anyqtaý jolyn kórsete otyryp, olardyń janyn qutqarýı úshin áreket etti. Jáne onyń aqyrzamanǵa deın bolamyn degen ýádesi "*ortada*" onyń tańdaýy qajet jáne bul olardy jer betinde ómir súrgen ýaqytynda aǵartýı jáne qorǵaýı. Shynayı senimniń absolútti kriteriı - Qudaı óz qalaýymen. Olar onyń nurynan, Kıeli Rýhyнан eshqashan aırylmaıdy. Al eger Qudaı bas tartsa, ol solai sailanǵan sheneýniktiń budan bylai másele bolmaýy; Qudaıdyń ádil úkiminde onyń rýhamı mártebesi ózgerdi. Óitkeni onyń úkimi er adamnyń minez-qulqyna beıimdeledi. Jeke deńgeide ózgerister eki baǵytta da múmkin bolady ; jaqsylyqtan jamandyqqa nemese jamandyqtan jaqsylyqqa. Biraq bulai emes, jaqsylyqta jamanǵa ózgeriptin dinı toptar men institúttardyń ujymdyq deńgeinde, olar Qudaı ornatqan ózgeristerge beıimdelmegende. Óziniń iliminde Isa bizge bylai deıdi: "*Un jaqsy aǵash jaman jemis bere almaıdy, al jaman aǵash jaqsy jemis bere almaıdy(Mat.7:18)*". Osylaısha ol katolik dininiń jemisi júirkenishti bolǵandyqtan "ekenin" túsinýge múmkindik berdi.*nashar aǵash*"jáne ol óziniń jalǵan doktrinasy boıynsha qalady, tipti monarhıanyń qoldaýynan aırylǵan kezde de, ol halyqta qýdalaýdy toqtatady. Jáne bul Genrıh VIII óziniń zımaqorlyǵy men qylmystaryn aqtaýı úshin negizin qalagan anglikan dini ; Qudaı ony urpaqtaryna jáne monarhtıyń muragerlerine bere alatyn qundylyq qandaı ? Bul sondaı-aq protestanttyq kalvınistik dinge qatysty, óitkeni onyń negizin qalaýshy Djon Kalvın óziniń mineziniń qataldyǵymen jáne óziniń Jeneva qalasynda zańdastyrǵan kóptegen ólim operasialarynyń bedeline bailanysty qorqady. , óz dáyirindegi katoliktik ádet-ǵuryptarǵa óte uqsas túrde, protestanttyq kalvızmniń negizin qalaýshy Djon Kalvinnen qorqady.s asyp ketýi. Bul protestantizm,-názik Iemiz Isa Másihke unamaýy múmkin jáne ony eshbir jaǵdaıda shynayı senimniń úlgesi retinde qabyldaýǵa bolmaıdy. Bul shyndyq, Qudaı Danielge bergen aıanynda protestanttyq reformasiǵa tyǵyryqqa tirelgeni sonshalyq, tek papanyń 1260

жылдық шемасын және жетінші күндік адвентизм хабарларының орныққан жақытын ғана мақсат етіп, Құдайдың ақиқаттарын жеткізйші, 1844 жылдан бастап, 2030 жылы келетін ақырзаманға дейін.

Жалған дін зұлымдық тарихі барлығын Құдай бекіткен үлгіге ұқсас аспектілері бар, бірақ олар ешқашан сәікес келмеді. Шынайы сенім үнemi Мәсіхтің Рыйхмен қоректенеді, жалған сенім олай емес. Шынайы сенім Кіелі кітаптағы ілаһі паіғамбарлықтардың сырн тұсіндіре алды, жалған сенім тұсіндіре алмады. Дүние жүзі бойынша қозғалатын паіғамбарлықтардың інтерпретасіаларынның көптігі, аққайсысы басқаларына қарағанда қал-ғажайып. Керісінше, олар, менің тұсіндірмелерім тек Кіелі кітаптағы дәіексөздерден алынған ; хабардың дәлдігі сонша, тұрақты, ол ешқашан адаспайтын Құдайдың ойына дәіекті және сәікес келеді; және Алла Тағала соны көреді.

Daniel kitabynyń daıyndyq jazbalary

Daniel esimi Qudayı menің Tóreshim degendi bildiredi. Qudayıń úkimin bilý senimniń negizgi negizi bolyp tabylady, óitkeni ol jaratylasty onyń ashylған erkine moyınsunýға және тұsinýge jeteleidi, bul onyń kez kelgen jaqytta batasyн alýynyń jalғыз sharty. Qudayı óziniń jaratylastarynyń súıspenshiligin izdeidi, olar ony senimderimen beıneleidi және kórsetedi, moyınsunғыsh. Qudayıń úkimi Isa Másihtіń astarly ángimelerindegidei ráımızderdi qoldanatyn paıғambarлықтарының ortasynda ashylady. Qudayıń úkimi eń aldymen Daniál kitabymen ashylady, бірақ ол onyń úkiminiń negizgi negizderin kórsetpeidi hrıstıandardyń dini tarıhy týraly ol ashyladye Aıan kitabыnda egjeı-tegjeili.

Danielde Qudayı keıbir nárselerdi ashady, бірақ bul az sandyq maңызdylyғы zor sapalyq, óitkeni bul jalpy Aıan paıғambarлығынның negizi. Ǵımarattardyń sáýletshileri qurylysqа арналған jerdi daıyndaýdyń qanshalyqty sheshýshi және sheshýshi bolatyndyғын biledi. Paıғambarлықта bul Daniál paıғambar qabyldaған aıandarға berilgen ról. Shyndyғында, olardyń maғыnalary anyq тұsinilgende, Qudayı qos maқsatqa jetti **óziniń bar ekendigin дәledeý** және óz tańdaýyn berý úshin , **túsinýdiń kilti** rýh jetkizgen habardyń. Bul "usaq-túekterde" mynalar bar barлығы birdei: Daniel zamanyнан beri ámbepap ústemdik etken tórt imperiаныń sabaqtastyғы týraly habarlandyrý (Dan.2, 7 және 8) ; Isa Másihtіń jerdegi

qyzmetiniń resmi datasy (Dan.9) ; 321 jyly hristiannyń dinnen shyǵy týraly habarlandyrý (Dan.8), 538 jáne 1798 jyldardaǵy Rım papasynyń 1260 jylǵy biligi (Dan.7 jáne 8) ; jáne 1843 jyldan bastap "adventist" alansy (Dan.8 jáne 12 (2030 jylǵa deın). Buǵan men Dan.11-di qosamyn, ol, kórip otyrǵanymyzdaı, Dúniejúzilik sóǵystyń túpkilikti qurlyqtyq formasy men evolúsiyasyn ashady atom energetikasy bul Qutqarýshy Qudaidyń dańqy oralýyna deın áli de oryndalýy kerek.

Bir sózben aıtqanda, Iemiz Isa Másih jańa kelisimniń mańyzdylyǵyn eske salý úshin Danieldiń esimini atady. "*Sondyqtan qańyrap bos qalǵan jırkenishti kórgende, **Daniäl paıǵambar atqan, qasıetti jerde tur, ol oqıdy!*** (Mat.24:15) "

Eger Isa Danialdyń atynan kýalik bergen bolsa, bul Danialdyń ózinen buryńǵylarǵa qaraǵanda, onyń birinshi kelýine jáne dańqpen oralýyna bailyasty ilimderdi alǵandyǵynan. Meniń sózderim jaqsy túsinilgendikten, Másihtiniń kókten kelgenin, Danieldiń aldynda ózin osy esimmen tanystyrǵanyn bilý qajet "**Maikl**", Dan.10:13-21, 12:3-te jáne bul esimdi Isa Másih Apo.12:7-de qabyldaǵan. Ataýy "**Maikl**" kóbinese onyń katoliktik formasy latyn Mishelimen belgili, Fransiadaǵy áigili Mon Sen-Mishelge berilgen ataý, brittani. Danieldiń kitabynda onyń birinshi kelgen jylyn bilýge múmkindik beretin sandyq málimetter qosylady. Men áli kúнге deın ataýdy kórsetemin "**Maikl**" maǵynasy: Kim Qudaıǵa uqsaidy; jáne esim "**Isa**" maǵynasy: Iahve qutqarady. Eki esim uly jaratýshy Qudaıǵa qatysty, birinshisi aspan astynda, ekinshisi - jer ústi ataýy.

Bolashaqtyń ashylýy bizge kópqabatty qurylys oıyny retinde usynylǵan. Filmniń basynda kóterilgen effektilderdi jasaý úshin múltfilmderde rejiserler ár túrli órnektimen boıalǵan, bir kezderi qabattasyp salynǵan shyny tabaqtardy qoldanyp, menbireshe deńgeıdegi sıqyrshy. Bul osylaısha paıǵambarlyqty Qudaı jasaǵan.

TDanielden bastalady

DANIEL KITABY

Bul kitapy oqyǵan sender bilesińder, qudireti sheksiz Qudaı jasyrsa da tiri. Bul kýáger "***Daniel paıǵambar***" sendirý úshin jazylǵan. Ol eski jáne jańa kelisimniń kýálikteriniń mórin basady, ótkeni Isa shákirterine aitqan sózderimen sóiledi. Onyń tájiribesi osy jaqsylyq pen ádil Qudaıdyń áreketin kórsetedi. Al bul kitap Qudaıdyń monoteizminiń dinı tariyhyna qatysty úkimin ashýǵa múmkindik beredi, birinshi odaqtaǵy evreiler jáne hristiandar, onyń jańa kelisiminde, Isa Másihtinń tógilgen qanyna salynǵan, óz dáýiriniń 30 sáyiriniń 3-i. Bul jaqsyraq bolýy múmkin "***Daniel***" Qudaıdyń úkimin ashasyń ba? Onyń esimi mynany bildiredi "Qudaı meniń tóreshim". Bul tájiribeler ertegi emes, biraq onyń adaldyq úlgisiniń ilahı nyǵmetiniń kýási. Qudaı Ezedegi baqytsyzdyqta qutqaratyn úsh adamnyń arasynda bar.14:14-20. Sailaıdyń osy úsh túri "***Nuh, Daniel jáne Áıüp***". Qudaıdyń habary bizge Isa Másihte de, eger biz sol úlgilerge uqsamasaq, qutqarylý esigi jabyq kúide qalatynymyzdy anyq aitady. Bul habar Isa Másihtinń ilimi boıynsha tańdalǵandar kókke kirý úshin ótetin tar joldy, tar joldy nemese tar esikti rastaidy. Týraly ángime "***Daniel***" al onyń úsh serigi biz est usynyldye modeli retinde jáne Qudaıdyń qıynshylyq kúni qutqarǵan adaldyǵy.

Sonymen qatar, Danieldiń ómirindegi bul oqıgada Qudai shaitandy julyp áketetin úsh qudiretti patshanyń konversıasy bar, olar ózderi bilmestikten tabynýshylar bolǵan. Qudai bul imperatorlardy óz isiniń daýystaryna amaldyrdy, adamzat tarihyndaǵy eń qudiretti, birinshi, biraq sonymen birge sońǵy, óitkeni bul adamdardyń úlgileri) joıylady, al din, qundylyqtar, moral únemi quldyraıdy. Qudaiǵa, jandy julyp alý - bul uzaq kúres jáne patshanyń isi "*Nébuchadnetsar*" bul óte ashylatyn bir túri. Ol Isa Másihtin astarly ángimesin rastay úshin keledi, "*Jaqsy Berger*" adasqan qoilardy izdey úshin otaryn tastap ketkender.

Daniel 1

Dan 1:1 *Iahýda patshasy Ehoiaqymnyń biliginiń úshinshi jylynda Nabýhodonosor Vavilon patshasy Ierýsalımge qarsy joryqqa shyǵyp, ony qorshayǵa aldy.*

1a- *Iahýda patshasy Ehoiaqymnyń biliginiń úshinshi jyly Ehoiaqymnyń biligi 11 jyl – 608 saǵ – 597. 3rd jyl – 605.*

1b- *Nebýhadnezar*

Bul Nebýkadnesar patshanyń vavilondyq esiminiń de aýdarmasy, " Nabý meniń úlken ulymdy qorǵaıdy ". Nabý - mesopotamıalyq bilim men jazý daǵdylarynyń qudaiy. Biz Qudaidyń bul kúshti, bilimdi jáne jazýdy qalpyna keltirýge umtylatynyn qazirdiń ózinde túsinemiz.

Dan 1:2 jáne *Jaratqan Ie olardy Iahýda patshasy Ehoiaqymnyń jáne Qudai úiniń ydstarynyń bir bóliginiń qolyna tapsyrdy. Nebýhadnezar Shynar elindegi ydstardy qudaiynyń úine alyp ketti, qudaiynyń qazynasyn saldy.*

2a- *Jaratqan Ie olardy Iahýda patshasy Ehoiaqymnyń qolyna tapsyrdy*

Qudaidyń evrei patshasynan bas tartýy oryndy. 2S.36:5 : *OdjibarKim jyrma bes jasta edi ol patsha boldy jáne ol Ierýsalımde on bir jyl bilik etti. Jáne ol Jaratqan Ieniń aldynda onyń Qudaiynyń aldynda zulymdyq jasady.*

2b- *Nebýhadnezar Shynar elindegi ydstardy qudaiynyń úine alyp ketti, qudaiynyń qazynasyn saldy.*

Bul patsha putqa tabynýshy, ol Israil retinde qyzmet etetin shynay Qudaidy bilmeıdi, biraq ol óz qudaiyn qurmetteýge qamqorlyq jasaıdy: Ádemi. Onyń bolashaq ózgerýinen keıin ol Danialdyń shynay Qudaiyna dál osyndaı adaldyqpen qyzmet etedi.

Dan 1:3 *Patsha óziniń evnyhtarynyń kósemi Ashpenazǵa Israuldiń keıbir urpaqtaryn, asyl tuqymdy patsha nemese dvorán áyletin ákelýdi buıyrdy.,*

Dan 1:4 minsiz deneli, sulý kelbetti, danalyqqa, parasattylyqqa, bilimge ie, patsha saraiynda qyzmet ete alatyn, haldeilerdiń áripterini men tilin úiretetin jas jigitter.

4a- Nebýkadnesar patsha meirimdi jáne aqyldy ekenin kórsetedi, ol evrei balalaryna onyń qoǵamyna jáne onyń qundylyqtaryna kirigýinde tabysqa jetýge kómektesýge tyryspaidy.

Dan 1:5 Patsha ár kún úshin dastarhanyndaǵy taǵamnyń bir bóligin jáne ishken sharabyn taǵaiyndady, olardy úsh jyl boiy ósirgisi keldi, sońynda olar patshanyń qyzmetinde bolady.

5a- patshanyń jaqsy sezimderi anyq. Olar jastarmen onyń ózine ne usynatynyn, qudailarynan bastap tamaǵyna deiin bólisedi.

Dan 1:6 olardyń arasynda Iahýda, Danial, Hanania, misha jáne Azarianyń balalary boldy.

6a- Vavilonǵa jetkizilgen jas evreilerdiń túsirilim alańynda olardyń tórteyi ǵana adaldyq úlgisin dáleldemekshi. Budan keingi faktilderdi Qudai qyzmet etip, oǵan batasyn bergender men neniń qyzmet etpeitinin, neniń elementinin kórsetetin jemisterdiń aıymashylyǵyn ashý úshin uıymdastyrady.

Dan 1:7 Evnyhtardyń bastyǵy olardyń esimderin Danielge Belschatsarǵa, Hananiǵa Shadrahtyń birine, mishaǵa Meshahatyń birine jáne Azariǵa Abed-Negonyń esimderin berdi.

7a- aqyldylyqty jeńimpaz taǵaiyndaǵan putqa tabynýshylardyń esimderin kiýge kelisetin osy jas evreiler bólisedi. Esim berý - bul artyqshylyqtyń belgisi jáne shynaiy Qudai úiretken qaǵıda. Jar.2:19 : *Al Jaratqan Ie Qudai, ol daladaǵy barlyq ańdar jerden qurylǵan, jáne aıanyń árbir qus, ol qońyraı edi qandai kórýge adamǵa olardy ákeldi, jáne árbir tirshilik iesi oǵan adamdy berýge edi atyn kigen.*

7b- Danieldiń "Qudai - meniń tóreshim" ataıy ózgerildi Belshatsar : "Bel qorǵa ". Ádemi shaitanǵa silteme jasaidy, óitkeni bul putqa tabynýshy halyqtardyń barlyq nadandyqtary qyzmet etken jáne qurmettelgen, jyn-shaitandyq rýhtardyń qurbandary.

Hanania "Iahvemen birge nemese oǵan berilgen "Akýdan shabyttanǵan" Shadrahqa "amalady. Aký Vavilonnda aı qudaıy bolǵan.

Mishael "Bul Qudaıdyń ádildigi" "Aqýǵa tiesili" Meshakqa amalady.

Azaria "Kómek nemese kómek - Iahve "" Abed-Nego ""Negonyń qyzmetshisi "bolady, jáne qazirdiń ózinde bar, haldeilerdiń kún qudaıy.

Dan 1:8 Danial patshanyń úlesimen jáne patsha ishken sharappen aramdamaıǵa bel býdy jáne ol evnyhtardyń hanzadasyna ózin aramdamaıyn ótindi.

8a- **Atyn kúńiz** putqa tabynýshy jeńilgen kezde qıyndyq týǵyzbaidy, biraq Qudaıǵa til tıgizetin dárejege deiin aramdaidy, bul suraıǵa tym kóp. Jastardyń adaldyǵy olardy qalys qalýǵa itirmeledi *patshadan sharap pen et* óitkeni bul zattar dástúr boıynsha Vavilonnda qurmetke bólengen putqa tabynýshy qudailarǵa syıǵa tartylady. Olardyń jastyq shaǵy men jetilmegendigi jáne olar jalǵan qudailardy jelge ustaityn Másihtin adal kýágeri Paýyl sıaqty oilamaıdy (Rım.14; 1 kor.8). Biraq senimi álsizderdi renjityden qorqyp, olar sıaqty áreket etedi. Eger kerisinshe bolsa, ol kúná jasamaıdy, óitkeni onyń paıymdaıy ádil. Qudai tolyq bilimmen jáne ar-ujdanmen óz erkimen jasalǵan aramdyqty aıyptaidy ; bul mysalda putqa tabynýshy qudailardy qurmetteıdi ádei tańdaı.

Dan 1:9 jáne Qudai Danialğa evnyhtardyń basshysyna raqym men raqym sylady. 9a- Jastardyń senimi olardyń Qudaiğa unamaýynan qorqýynan kórinedi, Ol olarğa batasyń bere alady.

Dan 1:10 jáne Evnyhtardyń bastygy Danielge: "Men seniń etiń men sýsynyńdy taǵaındaǵan patsham rabbynnan qorqamyn; nege ol seniń júzderińdi seniń jasyńdaǵy balalardan góri nashar kórýi kerek? Sen meniń basymdy patshamen birge ashasyń.

Dan 1:11 Sonda Danial ýazirlerdiń basshysy Danial, Hanania, Misha men Azariany basqarýdy tapsyrǵan basqarýshyǵa bylai dedi :

Dan 1:12 Qyzmetshilerińizdi on kún boıy sezinip, bizge jeýge kókónister, ishýge sý berińiz ;

Dan 1:13 sonda sen bizdiń júzimizdi jáne patshanyń tamaǵyn jeitin jas jigitterdiń júzderin kórdiń, sonda sender ózderiń kórgenderiń boıynsha qyzmetshilerińmen osylai áreket etesińder.

Dan 1:14 Ol olarğa suraǵandaryń berdi jáne on kún boıy aldy.

Dan 1:15 On kúnniń soıynda olardyń bet-álpeti jaqsaryp, patshanyń tamaǵyn jegen barlyq jigitterge qaraǵanda artyq salmaq boldy.

15a- Salystyrýdy ornatýǵa bolady rýhanı arasyndaǵy "on kún "of tájiribe Danial men onyń úsh seriginiń" on kún "jyldar ýaqyt habaryń paıǵambarlyq túrde qýdalaı"Smurna"Sáyir.2:10. Shynynda da, eki tájiribede de Qudai ózin izbasarmyn degenderden jasyrylǵan jemisti jaratady.

Dan 1:16 solai Basqarýshy ózderine arnalǵan tamaq pen sharapty alyp, olarğa kókónister berdi.

16a- Bul tájiribe Qudaidyń qyzmetshilerin onyń qasıetti erkine saı jigerlendirýi úshin adamdardyń sanasyna qalai áreket ete alatynyn kórsetedi. Óitkeni patshanyń meti boıynsha táyekel úlken boldy jáne Danialdyń usynystaryń qabyldaı úshin Qudaidyń aralasýy qajet boldy. Senim tájiribesi - bul sáttilik.

Dan 1:17 Qudai osy tórt jasty, ǵylymdy, aqyl-oidy barlyq áriptermen jáne danalyqpen berdi ; jáne Danial barlyq aiandar men barlyq armandardy túsindiridi.

17a- Qudai osy tórt jasty, ǵylymdy, aqyl-parasatty barlyq áriptermen, danalyqpen berdi

Barlygy Jaratqan Ieniń bergen syıy. Ony bilmeıtinder, olardyń aqyldy, dana nemese nadan, aqymaq bolýy oǵan qanshalyqty táyeldi ekenin bilmeidi.

17b- al Daniel barlyq aiandar men barlyq armandardy túsindiridi.

Aldymen óziniń adaldyǵyn kórsetýi úshin Danialdy paıǵambarlyq syıyn bergen Qudai qurmettedi. Bul onyń óz zamanynda mysyrlyqtardyń tutqynynda bolǵan adal Júsiptiń bergen kýaligi edi. Qudaidyń qurbandyqtarynyń ishinde Súleimen de danalyqty tańdaıdy ; jáne bul tańdaıǵa Qudai oǵan qalǵanyn, dańqy men baılyǵyn berdi. Daniel óz kezeginde óziniń adal Qudai turǵyzǵan osy biiktikte ómir súretin bolady.

Dan 1:18 patshanyń olardy ózine ákelýi kerekligi týraly belgilengen merzimge bas ýazir olardy Nebýhadnezarǵa syıǵa tartty.

Dan 1:19 Patsha olarmen sóilesti ; jáne osy jastardyń ishinde Danial, Hanania, Misha jáne Azaria siaqty eshkim tabylmady. Olar patshanyń qyzmetine qabyldandy.

Dan 1:20 *Danalyq pen parasattylyqqa shaqyratyn jáne patsha olardan suraǵan barlyq nysandarda ol óziniń barlyq patshalyǵyndaǵy barlyq siqyrshylar men astrologlardan on ese artyq boldy.*

20a- Qudai kórsetedi "qyzmet kórsetetinder men qyzmet etpetinderdiń arasyndaǵy aıymashylyq", ol nashar jazylǵan.3:18. Daniel men onyń sahabalarynyń esimderi Kıeli kitaptyń kýáligine enedi, óitkeni olardyń adaldyq tanytýlary aqyrzamanǵa deın sailanǵandardy yntalandyrý úshin úlgi bolady.

Dan 1:21 *Osylaisha Danial Kir patshanyń birinshi kýrsyna deın boldy.*

Daniel 2

Dan 2:1 *Nebýhadnezar biliginiń ekinshi jylynda Nebýhadnezar tús kórýdi armandady. Ol mazasyz rýh edi, uıyqtai almady.*

1a- Sonymen – 604. Qudai ózin patshanyń sanasynda kórsetedi.

Dan 2:2 *sosyn patsha siqyrshylardy, astrologtardy, siqyrshylardy, haldeilikterdi shaqyrıp, armandaryn aıtýdy buıyrdy. Jáne olar kelip, patshanyń aldynda turdy.*

2a- Sodan keiın putqa tabynýshy patsha ózine senetin adamdarǵa júginedi, olardyń árqaisysy óz isiniń mamany.

Dan 2:3 *Patsha aıtty : Men tús kórdim, rýhym mazasyz, men túsimdi bilгим keledi.*

3a- Patsha aıtty : *Men bul armanymdy bilгим keledi; bul onyń maǵynasy týraly aıtpady.*

Dan 2:4 *Haldeiler patshaǵa aramei tilinde jaıap berdi, Ýa, patsha, máńgi ómir súrińiz! Qyzmetshilerińizge armanýızdy aıtyńyz, biz onyń túsindirmesin kórsetemiz.*

Dan 2:5 *Patsha haldeilikterge bylai dep jaıap berdi: "Menen bir náirse qashyp ketti; eger sen maǵan arman men onyń túsindirmesin aıtsań, seni bólshektep tastady, al seniń úileriń qoqys úıindisine aınalady.*

5a- Patshanyń tózimsizdigi men onyń qoldanatyn shekten shyqqan sharasy erekshe jáne Qudaidan rýhtandyrylǵan, ol putqa tabynýshylardy shatastıryp, onyń adal qyzmetshileri arqyly onyń dańqyn ashýǵa múmkindik jasaıdy.

Dan 2:6 *Biraq eger siz maǵan armanýızdy jáne onyń túsindirmesin aıtsańyz, siz maǵan sylyqtar men sylyqtar men úlken qurmetke ie bolasyz. Sondyqtan armanymdy jáne onyń túsindirmesin aıtyńyzshy.*

6a- Bular sylyqtar, sylyqtar jáne marapattar, Qudai senýshiler arasynan sailanıyna daiyndalady.

Dan 2:7 *Olar ekinshi ret jaýap berdi : Patsha óz qyzmetshilerine armanyn aitady, biz onyń túsindirmesin kórsetemiz.*

Dan 2:8 *Patsha jaýap berip: - Men, shynymen, seniń yaqytyńdy únemdegin keletinín kórip turmyn, óitkeni sen zattyń qashyp ketkenin kórip tursyń.*

8a- Patsha óziniń danyshpanynan buryn-sońdy suralmağan nárseni surady jáne ol ony túsınbeidi.

Dan 2:9 *sondyqtan mağan armanymdy bildirmeseń, bir sóilem bárinđi qorshap alady ; yaqyt ózgergenshe mağan ótirik pen ótirik aityǵa дайындалғын keledi. Sondyqtan mağan armanyńyzdy aityńyz, men sizge túsiniктеme bere alatynyńyzdy bilemin.*

9a- *yaqyt ózgergenshe mağan ótirik pen ótirik aityǵa дайындалғын kele me*
Dál osy qaǵıda boıynsha aqyrzamańǵa deın barlyq jalǵan kóripkelder baıdy.

9b- *Sondyqtan mağan armanyńyzdy aityńyz, men sizge túsiniктеme bere alatynyńyzdy bilemin*

Alǵash ret logikalyq oilaı er adamnyń oıynda ózin kórsetedi. Sharlatandarda óz klientterine ańǵal jáne tym sengish kez kelgen nárseni aıta alatyndai ádemi oıyn bar. Patshanyń olardyń shegin ashý týraly ótinishi.

Dan 2:10 *Haldeilikter patshaǵa bylai dep jaýap berdi : Jer betinde patshanyń aitqanyn aıta alatyn adam joq ; eshqashan patsha, ol sıaqty úlken jáne qudiretti, eshbir sıqyrshydan, astrologtan nemese haldeilikterden mundaı nárseni talap etpegen.*

10a- Olardyń sózderi ras, óitkeni osy yaqytqa deın Qudaı olardyń betperdesin ashýǵa kirisken joq, sondyqtan olar onyń jalǵyz Qudaı ekenin jáne olardyń putqa tabynyńshy qudaıary joqtan bar ekenin jáne adamdardyń qoldary men aqyl-oılary arqyly salynǵan puttar ekenin túsindi. jyndardyń rýhtarına jetkizildi.

Dan 2:11 *Patshanyń suraǵany qıyn ; turatyn jeri adamdar arasynda joq qudaılardan basqa patshaǵa aıta alatyn eshkim joq.*

11a- Aqyldylar daýsyz shyndyqta aitady. Biraq bul málimdemelerdi jasaı kezinde olar onymen qarym-qatynasy joq ekenin moıyndady *qudaılar*, sondyqtan uzaq yaqyt boıy olar jaýaptarmen jaýap alamyn dep oilaityn adamdarmen keńesedi jasyrylǵan qudaıardyń. Qıyndyq patsha ashqan betperdeler. Al buǵan jetý úshin oǵan ilahı danalyqtyń osy sheberi Salomonda asqaq túrde ashylǵan shynayı Qudaıdyń boljaıǵa bolmaıtyn jáne sheksiz danalyǵy qajet boldy.

Dan 2:12 *osy kezde patsha ashylanyp, zorlyqpen ashylandy. Ol olardy Vavilonnyń barlyq danyshpandary, quryp ketý úshin jaratýdy buıyrdy.*

Dan 2:13 *Sylyq jarıalandy, danyshpandar ólim jazasyına kesildi, olar Daniel men onyń serikterin óltirý úshin izdedi.*

13a- Bul Qudaıdyń Nebýkadnesar patshany madaqtap kóterýi úshin ólim aldynda óz qyzmetshilerin ornalastyryı arqyly. Bul strategıa adventisttik senimniń burynǵy tájiribesin boljaıdy, onda sailanǵan sheneńnikter kóterilishilerdiń ólimi týraly sheshim shyǵarylatyn kúńge deın kútedi. Biraq, taǵy da jaǵdaı kerisinshe bolady, óitkeni ólgender osy búlikshiler bolady, olardy sottaı jáne aıyptaı úshin kókte qudiretti jáne jeńimpaz Másih paıda bolǵan kezde bir-birin óltiredi.

Dan 2:14 *Sodan keın Danıal Vavilonnyń danyshpandaryn óltirýge shyqqan patsha qarayılynyń bastyǵy Ariohqa parasatty jáne parasatty sóiledi.*

Dan 2:15 *Ol jaýap berip, patshanyń qolbasshysy Ariohqa bylai dedi : Patshanyń úkimi nege sonsha aýyr ? Arioh bul máseleni Danielge túsindirdi.*

Dan 2:16 *Al Danial patshaǵa baryp, patshaǵa túsiniń berý úshin oǵan uzaq yaqyt berýin ótindi.*

16a- Daniel óziniń tabıǵatyna jáne dini tájiribesine sáikes áreket etedi. Ol óziniń paıǵambarlyq syıalaryn Qudaı bergenin biledi, ol oǵan barlyq senimin artıdy ádetke analdyrǵan. Patshanyń suraǵanyn bile otyryp, ol Qudaıdyń jaýaptaryn ustaıtynyn biledi, biraq ony oǵan bildirgisi kele me ?

Dan 2:17 *Sodan keiin Danial úine baryp, bul máselede olarǵa jáne onyń serikteri Hananiǵa, Mishaǵa jáne Azariǵa qyzmet etti,*

17a- Danieldiń úinde turatyn tórt jas. "Bir-birine uqsatındar jinaidy" jáne olar Qudaıdyń assambleiasyn bildiredi. Másih Isanyń aldynan "eki nemese úsheyi bar jerdemeniń atymnan kóringendei, men sondamyn olardyń ortasy"- deidi Jaratqan Ie. Baýrlystıyq mahabbat yntymaq rýhyn tanytqan osy jastardy biriktiredi.

Dan 2:18 *Danial men onyń sahabalaryn Vavilonnyń qalǵan danyshpandarymen birge joıyp jibermeý úshin kóktegi Qudaıdyń meirimine júginýdi mindetteý.*

18a- olardyń ómirine tóngeń qaýıp-qaterdiń aldynda shyn júrekteń duǵa etý jáne shyn júrekteń oraza ustaý - sailanǵandardyń jalǵyz qarýy. Olar muny biledi, olar ózderiniń súiispenshiligine kóptegen dálelder keltirgen Qudaıalarynan jaýap kútedi. Dúnieniń sońynda ólim týraly jarlyqpen atalǵan sońǵy sailanǵandar da solai áreket etedi.

Dan 2:19 *Sodan keiin qupia Danielge túngi kóriniste ashıldı. Sonda Danial aspan Qudaıyna batasyn berdi.*

19a- Sailanǵandardyń suraýy boıynsha, adal Qudaı seni kútedi, ótkeni ol Danial men onyń úsh serigine adaldyǵyn kýalandyryú úshin sharany uıymdastyrdy ; patsha úkimetiniń eń úlkeni laýazymyn kóterý. Ol tájiribeden keiin bastan keshiredi, olardy patsha úshin taptyrmas etedi, ol jetekshilik etedi jáne aqyrynda dindi ózgetedi. Bul konversia minez-qulyqtyń nátıjesi bolady adal jáne minsiz tórt jas evrei misıasy erekshe bolýy úshin Qudaı kúeli etken.

Dan 2:20 *Danial bylai dep jaýap berdi: - Máńgilikten máńgilikke dein Allanyń esimi jarylqasyn! Danalyq pen kúsh oǵan tiesili.*

20a- maqtaý oryndy aqtaldy, ótkeni onyń dáleli *danalyq* bul eksperimentte sózsiz kórsetildi. Onyń *kúsh* Ehoiakımdi Nebýkadnesarǵa jetkizdi jáne ol óz ıdeialaryn onyń jobasyn qoldaityn adamdardyń sanasyna sińirdi.

Dan 2:21 *Ol zaman men jaǵdaıdy ózgetetin, patshalardy ózgetetin jáne ornyqtıratyn, aqyldylarǵa danalyq, aqyldylarǵa ǵylym beretin adam.*

21a- Bul aıatta Allarǵa senýdiń barlyq sebepteri anyq aıtylǵan. Nebýkadnesar aqyr sońynda osy nárseler tolyǵymen júzege asyrylǵan kezde ózgeredi.

Dan 2:22 *Ol tereń jáne jasyryndy ashady, qarańǵyda ne bar ekenin biledi, jaryq onymen birge turady.*

22a- Shaitan jasai alady sonдай-aq neniń tereń jáne jasyryn ekenin ashınyz, biraq jaryq onyń ishinde emes. Ol adamdy azǵyryǵa jáne onyń nazaryn shynaiy Qudaıdan alshaqtatýǵa májbúr etti, ol muny istegende, Isa Másihtıń kúná men ólimdi jeńgeninen bastap, jerdiń qarańǵylyǵyna sottalǵan jyndar daıyndaǵan ólimge ákeletin tuzaqtardy ashıda óz tańdaýlylaryn qutqarı bolyp tabylady. .

Dan 2:23 *Ákelerimniñ Qudayı, men seni madaqtaımyn jáne mağan danalyq pen kúsh-qýat bergeninđi, suraǵanymyzdy, patshanyñ syryn ashqanyñdy jaria etkeninđi madaqtaımyn.*

23a- danalyq pen kúsh Qudaıda, Danieldiñ duǵasynda boldy jáne Qudaı oǵan berdi. Biz bul tájiribeden Isa úiretken qaǵıdany oryndaı kerektigin kóremiz: "*suranyz, ol sizge berilyi kerek*". Biraq bul nátiyege qol jetkizy úshin ótinish berýshiniñ adaldyǵy barlyq synaqtarǵa tótep beriyi kerek ekendigi jaqsy túsinikti. Jáne *kúsh* Daniial qabyldaǵan patshanyñ oıy boıynsha áreket ety formasy bolady, ol aıqyn dálelge baǵynady, bul ony Daniial Qudayınyñ ózine jáne onyñ halqyna osy yaqytqa deiin belgisiz bolǵanyn moyndaıǵa májbúr etedi.

Dan 2:24 *Osydan keiin Daniial patsha Vavilonnyñ danyshpandaryn joiydy buıyrǵan Ariohqa bardy ; ol baryp, onymen osylai sólesti : Joımañyz Vavilonnyñ danyshpandary! Meni patshanyñ aldyna ákel, men patshaǵa túsindirme beremin.*

24a- Qudaıdyñ súispenshiligin basqa ulttardan basqa ómirde oılaıyn Danielden kórýge bolady. Qudaıdyñ izgiligi men meirimdiligi týraly, aqyl-oı jaǵdaiynda kemeldi kishipeildilik týraly kýalandyratyn minez-qulyq áli de bar. Qudaı razy bola alady, onyñ qyzmetshisi senimi arqyly qudaıdy madaqtaıdy.

Dan 2:25 *Arioh derey Danialdy patshanyñ aldyna alyp keldi de, onymen bylai sólesti: Men Iahýdadan jer áydarylǵandardyñ arasynan patshaǵa túsinikteme beretin adamdy taptym.*

25a- Qudaı patshany qatty qınalady jáne ol qalaǵan jaıapty alýdyñ jalǵyz perspektivasy onyñ ashýyn birden qaitarady.

Dan 2:26 *Patsha jaıap berip, esimi belteshazar dep atalǵan Danielge bylai dedi : - meniñ túsimdi jáne onyñ túsinirmesin maǵan habarlai alasyz ba?*

26a- Taǵayındaǵan putqa tabynýshynyñ esimi eshteñeni ózgertpeidi. Bul Daniel men Belschazar emes, oǵan kútken jaıabyn beredi.

Dan 2:27 *Daniial patshanyñ aldyna jaıap berip: - Patshanyñ suraǵany - danyshpandar, astrologtar, sıqyrshylar, kóripkelder patshaǵa kórsete almaıtyn qupia.*

27a- Daniial danyshpandardyñ atynan arasha túsedı. Patshanyñ olardan suraǵandary olardyñ qoly jetpeitin jerde boldy.

Dan 2:28 *Biraq kókte qupialardy ashatyn jáne Nebýhadnezar patshaǵa sońǵy kúnderi ne bolatynyn biletin Qudaı bar. Mine, sizdiñ armanyñyz jáne sizdiñ qabatnyñyzda bolǵan kórinister.*

28a- túsinirmeniñ basy Nebýkadnesardy zeindi etedi, óitkeni bolashaq taqyryby er adamdardy únemi qınap, qınap kelgen jáne bul taqyryp boıynsha jaıap alý perspektivasy qyzyqty jáne jubanysh beredi. Daniial patshanyñ nazaryn kózge kórinbeitin tiri Qudaıǵa ádarady, bul qudaılardyñ patshasyna tabynýshy úshin tañ qaldyrady.

Dan 2:29 *Sizdiñ qabatnyñyzda, ya, patsha, osyǵan baulanysty oılar ornatylǵan, olar osy yaqyttan keiin paida bolady jáne ol senderge ne bolatynyn bilgen qupialardy ashady.*

Dan 2:30 *Eger bul qupia maǵan ashylǵan bolsa, mende barlyq tirshilik ielerinen joǵary danalyq bar degen sóz emes ; biraq bul patshaǵa túsinikteme beriy úshin jáne seniñ júreginñiñ oıларыn biliy úshin.*

30a- *bul meniń boıymda barlyq tirshilik ielerinen joǵary danalyq bar degen sóz emes; biraq patshaǵa túsinikteme berilýi úshin*

Kishipeııldilik minsiz áreketterqosýly. Daniel tazartady jáne úrenedi kózge kórinbeitin Qudaı oǵan qyzyǵatyn patsha ; bul Qudaı osy ýaqytqa deın qyzmet etkenderge qaraǵanda kúshtirek jáne tuıdirek. Osy sózderdiń onyń sanasy men júregine áserin elestetip kórinizshi.

30b- *al sen júregińniń oilaryn bilesiń*

Putqa tabynýshylyq dininde shynay Qudaıdyń jaqsylyq pen jamandyqtyń normalary elenbeıdi. Patshalarǵa eshqashan qarsylyq kórsetilmeıdi, óitkeni olar qorqady jáne qorqady, óitkeni olardyń kúshi zor. Naǵyz Qudaıdyń ashlylyy Nebýkadnesarǵa birte-birte óziniń minez-qulqyndaǵy kemshilikterdi ashýǵa múmkindik beredi jáne onyń halqynyń arasynda eshkimniń batyldyǵy bolmas edi. Bizge de baǵyttalǵan sabaq, múmkin emes *júregimizdiń oilaryn bil* eger Qudaı bizdiń ar-ujdanymyzda jumys istese.

Dan 2:31 *Ya, patsha, sen keremet músindi kórdiń jáne kórdiń ; bul músin orasan zor jáne keremet boldy ; ol seniń aldyńda turdy, al syrtqy túri qorqynyshty boldy.*

31a- *siz keremet músindi kóre alasyz ; bul músin orasan zor jáne erekshe sán-saltanat boldy*

Jáne músin Isa Másihtiniń dańqy oralýyna deın bir-biriniń ornyn basatyn uly jer imperialarynyń sabaqtastyǵyn kórsetedi, onyń syrtqy túri kelesideı *orasan zor*. Onyń *saltanat* bul bailyqtyń, ataq-dańqyń jáne erler kórsetken qurmetterdiń dárekti túrde jabylǵan bileýshileriniń biri.

31b- *ol seniń aldyńda turdy, onyń kelbeti qorqynyshty boldy.*

Músın boljaǵan bolashaq ornalasqan *aldynda* artynda emes, patsha oǵan. Onyń qorqynyshty aspektisi adamzattyń aqyrzamanǵa deingi tarihyn sıpattatyn soǵystar men qyǵyn-súrginderdi týdyratyn kóptegen ólgen adamdardy, soǵystar men qyǵyn-súrginderdi boljaıdy; máıitterdiń ústimen júrgen bileýshiler.

Dan 2:32 *bul beıneniń basy juqa altynnan, keydesi men qoldary kúmisten turdy , onyń ishi jáne jez jambastary ;*

32a- *Músinniń basy taza altynnan jasalǵan*

Daniel ony 38-tarmaqta rastaidy, *altynnyń basy* Nebýkadnesar patshanyń ózi. Bul tańba ony sıpattaidy, sebebi birinshi, ol shynay Qudaıǵa, jaratýshyǵa degen senimmen ózgeredi jáne qyzmet etedi. Jáne*altyn* 1 Petir 1:7-degi tazartylǵan senimniń simvoly. Onyń uzaq biligi dinı tarihty belgileıdi jáne onyń Kıeli kitapta aıtylǵanyn aqtaıdy. Sonymen qatar, ol *basshy* jer bileýshileriniń sabaqtastyǵynyń qurylysy týraly. Paıǵambarlyq onyń biliginiń birinshi jyly – 605 jyly bastalady.

32b- *onyń keydesi men qoldary kúmisten*

Aqshanyń quny altynnan tómen. Ol ózgeretilgen, altyn ózgermeitin kúinde qalady. Biz músinniń joǵarydan tómen qarai sýrettelýine súıene otyryp, adamı qundylyqtardyń degradasiyasyna kýá bolyp otyrmyz. -539 jyldan bastap Midıalyqtar men parsylar imperiasy Haldeı imperiasynyń murageri bolady.

32s- *onyń ishi jáne jez jambastary*

Jezdiń de quny aqshadan da tómen. Bul mys negizi bar metal qorytpasy. Bul óte qorqynyshty jáne ýaqyt óte kele syrtqy túri ózgeredi. Bul sondaı-aq altynnan góri aqshanyń ózinen qıynyraq, ol óte ikemdi úshin jalǵyz qalady.

Seksýaldyq Qudai tańdaǵan beineniń ortasynda, biraq ol sonymen birge adamnyń kóberýiniń beinesi bolyp tabylady. Grek imperiasy, onyń ıgiliǵı bolǵandyqtan, adamzatqa aqyrzamanǵa deiin jalǵasatyn putqa tabynýshylyq mádenietin bere otyryp, óte jemisti bolady. Balqytylǵan jáne quıylǵan grekterdiń jezden jasalǵan músinderi sońyna deiin halyqtyń tańdanysyn týdyrady. Deneniń jalańashtanýy ashylady, al onyń azǵyndaǵan minez-qulqy sheksiz ; bular Grek imperiasynyń ǵasyrlar men myńjyldyqtar boıyna kúnániń simvoldyq túri bolyp tabylady Másihtıń oralýy. Dan.11-de:21-den 31-ge deiin, grek patshasy Antiohos 4-te 175-ten 168-ge deingi aralyqta evrei halqyn "7 jyl" qýdalaýshy Epifaniýs osy taraýdyń paıǵambarlyq baıandaýynda kezdesetin qýdalaýshy papanyń bir túri retinde usynylady deidi. Bul 32-tarmaq toptastyrylyp, Rım imperiasyna aparatyn imperialar týraly dárekti túrde aıtylady.

Dan 2:33 *onyń aıaǵy temirden, aıaǵy temirden jáne sazdan turady.*

33a- *onyń temir aıaqtary*

Jyly tórtinshi imperia paıǵambarlyq etken Rımdiki temirmen beinelengen maksımalıdy qataıymen sıpattalady. Bul sondaı-aq totyqtyratyn, tot basatyn jáne joıylatyn eń kóp taralǵan metaldar. Taǵy da degradasiya rastaldy jáne ol nasharlady. Rımdikter kópqudaıshyl boldy; olar jeńilgen jaýlardyń qudaılaryn qabyldaıdy. Osylaısha, grekterdiń kúnalary olardyń keńeıýi arqyly onyń imperiasynyń barlyq halyqtaryna taralady.

33b- *onyń aıaǵy temirdiń, sazdyń bir bóliginiń*

Bul fazada keibir sazdar bul qatal ústemdikti álsiretedi. Túsindirý qarapayym jáne tarihi. 395 jyly Rım imperiasy ydyrap, odan keiin *músinniń tabanynyń on saýsaǵy* engizýge qol jetkizýge nietti *on patshalyq* hristian táýelsiz, biraq barlyǵy 538 jyldan bastap Rım papasy bolatyn Rım episkopynyń dini qamqorlyǵyna alynǵan. Bul on patsha týraly Dan.7: 7 jáne 24-te aıtylǵan.

Dan 2:34 *Siz tastyń eshbir qoldyń kómeginsiz bos kesilgenin, músinniń temiri men sazynyń tabanyna soǵylǵanyn jáne olardy bólshektep tejegegin kórđińiz.*

34a- soqqan tastyń beinesi taspen urý arqyly óltirý tájiribesine negizdelgen. Bul ejelgi Israilde kináli kúnákarlardy ólim jazasyna kesýdiń standarty. Bul tas jerdegi tas kúnákarlarǵa keledi. Qudaıdyń qaharynyń sońǵy azaby Apo.16:21-ge saıkes burshaq tastary bolady. Bul sýret Másihtıń ilahı dańqqa oralǵan kezdegi kúnákarlarǵa qarsy áreketin boljaıdy. Zak.3:9-da Rýh Másihke tastyń beinesin, burshtyń basyn, Qudai óziniń rýhanı úiiniń qurylysyn bastatyn beineni beredi :*mine, men Eshýanyń aldyna qoiǵan tas osy úshin, myna bir tasqa jeti kóz bar ; mine, meni órtep jiberemin, - deidi qojatındardyń Iesi ; men bul jerdiń zańsyzdyǵyn bir kúnde joıamyn.* Sodan keiin biz Zakta oqımyz.4:7 : *'Zorobabelden buryn sen kimsiń, uly taý? Siz tegistelesiz. Bul qýanyshyń ortasyndaǵy basty tastań suraıdy : raqym, oǵan raqym ! Dál osy jerde 42 jáne 47 tarmaqtarda oqımyz : jáne ol maǵan aıtty : Sen neni qalaysyń? Men jaýap berdim : Men qaradym, mine, vazanyń ústine qoiylǵan jáne onyń jeti shamy bar altyn sham., jáne shamnyń joǵarǵy jaǵyndaǵy shamdarǵa jeti qubyr ; ... Óitkeni kishigirim bastamalar kúnin mensinbegender Zerýbbabeldiń qolyndaǵy deńgeidi kórgende qýanady. Osy jeteıi - búkil jer betin sharlap ótetin Jaratqan Ieniń kózderi.* Bul habardy rastay úshin biz Apo.5:6-da aıaqtamyz, bul sýrette tas pen shamnyń jeti kózi Qudaıdyń Toqtysyna, ıaǵnı Isa Másihke bólinedi. : *Al men*

*kórdim, taqtyń jáne tórt ańdar arasynda, jáne aqsaqaldar arasynda, ol óltirildi retinde boldy qozy. Onyń jeti múizi jáne jeti kózi boldy, olar **Qudaıdyń jeti rýhy búkil jer betine jiberildi.** Kúnáhar halyqtardyń úkimin Qudaı ózi shyǵarady, qol joq adam ishke kiredi.*

Dan 2:35 *Sodan keiin temir, saz, jez, kúmis jáne altyn birge bólshektenip, jazda sol jerdiń qopsytqyshyna ainaldy ; jáne jel olardy alyp ketti, olarǵa oryn tabylmady. Biraq músinge soǵylǵan tas uly tayǵa ainalyp, búkil jerdi toltyrды.*

35a- *Sodan keiin temir, saz, jez, kúmis jáne altyn birge bólshektenip, jazda sol jerdiń qopsytqyshyna ainaldy ; jáne jel olardy alyp ketti, olarǵa oryn tabylmady.*

Másihtiń qaıta oralýy, altynmen, kúmispen, jezben, temirmen jáne balshyqpen beinelengen halyqtyń urpaqtary kúnalarynda qaldy jáne joıylǵa laıyqs onyń avtory jáne joıylǵy boljaityn beıne.

35b- *Biraq músinge soǵylǵan tas uly tayǵa ainalyp, búkil jerdi toltyrды*

Aıan kitabynda bul habarlandyrýdyń keiin ǵana tolyq oryndalmaıtyny aıtylady *myń jyl* apo-da jańarǵan jerge sailanǵan sheneýnikterdiń ornатылғымен kóktegi sottyń.4, 20, 21 jáne 22.

Dan 2:36 *Bul arman. Biz onyń túsindirmesin patsha aldynda aıtamyz.*

36a- Patsha armandaǵanyn aıtýǵa nietti. Mundaı jaıapty oılap tabý múmkin emes, óitkeni ony aldaı múmkin bolmady. Sondyqtan oǵan osy nárselerdi sıpattaǵan da sol kózqaras boldy. Sondaı-aq ol patshanyń ótinishine jaıap berip, beınelerdi túsindirip, maǵnasyn bere alatynyn kórsetedi.

Dan 2:37 *Ya, patsha, sen patshalardyń patshasysyń, óitkeni kóktegi Qudaı saǵan patshalyq, bilik, kúsh pen dańq sylady;*

37a- Men Daniial tý qudiretti patshany kórgen osy aıatty óte joǵary baǵalaimyn, bizdiń kúnderimizdi eshbir adam burmalap, búldirýge batyly barmaıdy. Beiresmi " tý " qorlaı emes, Daniial patshaǵa degen qurmetti sezinedi. Beiresmi " tý " - bul oqshaılangan sýbekt qoldanatyn, bir úshinshi tulǵaǵa bildiriletin gramatikalyq forma. Al akter Moler óz zamanynda aıtqandaı, "patsha bolsa, ol adamnan kem emes". Al Výstyń dreifi onyń kezinde Lýı 14-te negizsiz dúniege keldi, maqtan tutatyn " kún patshasy ".

37b- *Ya, patsha, sen patshalardyń patshasysyń: óitkeni aspan Qudaı imperiany berdi*

Daniial qurmetten góri patshaǵa kókte ózi bilmegen moyndaıdy ákeledi. Shyndyǵynda, Patshalardyń patshasy kóktegi túrde jer patshalarynyń patshasyn salǵanyn kýálandyrady. Patshalardyń biligi - imperialyq ataq. Imperianyń simvoly - "búrkitterdiń qanattary"olar Dan.7-de birinshi imperiada talqylanady.

37s- *bilik,*

Bul buqaraǵa jáne ólsheı shamalaryna massa boıynsha ústemdik etý quqyǵyn bildiredi.

Bul sizdiń basyńyzdy ainaldyryp, qýatty patshany maqtanyshpen tolyra alady. Ol tákapparlyqqa moyınsuný patshasyna jetedi, al Qudaı Daniada ashylǵan qorlyqtyń aıyr synaǵynyń emi.4. Ol óz biligin óz kúshimen emes, shynaıy Qudaı bergeni úshin aldym degen oıdy qabyldaıy kerek. oǵan. Dan.7-de bul bilik simvoldyq beıneni alady. *Aıy* mıdıalyqtar men parsylardan.

Bilik alynady, keıde ózderinde jáne ómirlerinde bos oryndy sezingen er adamdar óz-ózine qol jumsaıdy. Bilik bolmaıtyn úlken baqytqa jetýdi qıaldaıdy.

"Báři jaña, báři áдеми" degen sóz bar, biraq bul sezim uzaqqa sozylmaidy. Qazirgi ómirde ataqty jáne súsinetin sýretshiler aıqyn, jarqyn jáne dańqty tabysqa qaramastan, óz-ózine qol jumsaý áreketin nyǵaıttı jáne aqyrynda tań qaldyrdy.

37d- *kúsh*

Bul jekpe-jekte qarsylasty shyn máinde maıystyratyn áreketke, shekteý astyndaqy qysymǵa qatysty. Biraq bul shaiqasty óz-ózine qarsy júrgizýge bolady. Sodan keiin siz minezdiń beriktigi týraly aıtasyz. Kúsh sapa men tiimdilik turǵysynan ólshenedi.

Sondaı-aq onyń simvoly bar : *arystan* , sáikes J14:18 sáikes: "*arystannan myqty degen ne, baldan tátti degen ne*". Arystannyń kúshi onyń bulshyqetterinde ; onyń tabandary men tyrnaqtary, biraq á sirese qurbandaryn jalmap ketpes buryn qorshap, tunshyqtıratyn aýzyna. Samsonnyń filistirler qoıǵan jumbaqtyń bul jaıabyndan bas tartýy olarǵa qarsy basqa eshkimge uqsamattyn kúsh kórsetýdiń saldary bolady.

37-shi-*jáne dańq.*

Bul sóz jerdegi jáne kóktegi beinelinde maǵynasyn ózgerterdi. Nebýkadnesar bul tájiribege adamnyń dańqyn kóterdi. Ústemdik etýdiń lázzaty jáne jerdegi barlyq jaratylıstardıń taǵdyryn sheshedi. Isa Másihtıń osylaısha kiretini týraly kóktegi dańqty tabý kerek, ol, Qojayn jáne Iemiz, onyń qyzmetshileriniń qyzmetshisi. Qutqarylýy úshin ol aqyr sońynda bul dańqty jáne onyń sharttaryn aspandyq dep qabyldaıdy.

Dan 2:38 *ol senderdiń qoldaryña, olar qai jerde tursa da, adamdardyń balalaryn, dala ańdary men aspan qustaryn berdi jáne senderdi olardyń bärine bileýshi etti : sen myna altynnyń basysyn.*

38a- Bul sýret Nebýkadnesardy Dan.4:9-da belgiley úshin paidalanylady.

38b- *altynnyń basy sensińder.*

Bul sózder Nebýkadnesardyń tańdaıyn Qudaı aldın ala biletinin kórsetedi. Bul tańba, *altynnyń basy*, onyń bolashaqtaǵy qasiettiligin jáne onyń saılanıyn máńgilikke qutqarý úshin paıǵambarlyq etińiz. Altyn - senimniń simvoly jáne 1 Petir 1:7-ge sáikes tazartylǵan : *sizdiń senimińizdiń synaǵy, joıylatyn altynnan da qymbat (biraq oıpen synalatyn) Isa Másih paida bolǵan kezde madaqtaıǵa, dańqqa jáne qurmetke ákeletini úshin tabylýy múmkin. Jánealtyn*, bul uıgish metal - Jaratýshy Qudaıdyń isi arqyly ózgerýge múmkindik bergen osy uly patshanyń beinesi.

Dan 2:39 jáne *Senen keiin senen tómen basqa patshalyq qurylady ; jáne búkil jer sharyn basqaratyn jezdiń taǵy bir úshinshi patshalyǵy ;*

39a- Ýaqyt óte kele adamnyń qasieti tómendeidi; keydeden aqsha, músinniń eki qoly - mbastyń altynyn maıla. Ca s Nebýkadnesar, Mıd Darı ornatyldy, Kır 2 parsy sondaı-aq esd.1: 1-den 4-ke deiin, barlyǵy magnit sondaı-aq Danıal; jáne olardan keiin parsy Darıı men Artakserks 1^{er}6 jáne 7-tarmaqtarǵa sáikes. Synaqtarda, olar ózine kómekke kelgen iahýdilerdiń Qudaıyn kórgende qýanady.

39b- *sosyn búkil jer sharyn biletin jezdiń úshinshi patshalyǵy.*

Bul jerde Grek imperıasy úshin jaǵdaı nasharlap, baıpty túrde júrip jatyr. Jez, ony beineletin tańba, qospany bildiredi, *kúná*. Dan.10 jáne 11 zertteýiniń sebebin túsinemiz. Biraq qazirdiń ózinde halyqtyń mádenieti respýblikalyq bostandyqta oilap tapqan jáne onyń barlyq aýytqýlary burmalanǵan jáne búlingen

degen taqyrypta sóz bolyp otyr prinsiptiń shegi joq ekendigi, sondyqtan Qudai aitady Ó.29:18 : *Aian bolmaǵan kezde halyq tejegishsiz qalady; Zańdy saqtatyn ol baqytty!*

Dan 2:40 *temirdei myqty tórtinshi patshalyq bolady ; temir bárin syndyryp, syndyratyny siaqty, barlyq bólshekterdi syndyratyn temir siaqty bárin de syndyryp, syndyrady.*

40a- Bul tórtinshi patshalyqtyń jaǵday nasharlap barady, ol buryńǵy imperialarǵa ústemdik etetin jáne olardyń barlyq qudailyqtaryn qabyldaıtyn Rım bolyp tabylady, osylaısha ol olardyń barlyq keiipkerlerin jınaıtady. jańalyq ákeletin negatıvtter, pán boıynsha temir tynymsyz qattylyqpen. Bul ony sonshalyqty tuımdi etedi, oǵan eshbir el qarsy tura almaıdy; onyń imperiasy Angliadan batysqa qarai shyǵys jaǵynda Vavilonǵa deın taralatyny sonshalyq. Jáne *temir* shynynda da, onyń qylystary úshin onyń simvoly eki júzdi qylysh, onyń saıyttary men qalqandary, sondyqtan shabýyl kezinde armıa snaradtyń túrin alady qylshyq naıza, shabýyldarǵa qarsy tuımdi qarý las jáne jaýlaryn shashyratty.

Dan 2:41 *Al sen qumyrashylardyń aıaǵy men saýsaqtaryn, sazynyń bir bóligin jáne temirdiń bir bóligin kesip alsañ, patshalyq ekige bólinedi ; biraq onyń boıynda temirdiń beriktigi bar nárse bolady, ótkeni sen temirdi balshyqpen aralastyryp kórdiń.*

41a- Daniel naqtylamaıdy, biraq sýret sóleıdi. *Aiaqtar men saýsaqtar* beinelengen putqa tabynýshy Rım imperiasynyń fazalyq basym muragerin bildiredi *temir*. Bólingen Rım imperiasy onyń jarylysynan keın qurylǵan shaǵyn patshalyqtardyń uryz alańyna analady. Alánsy týraly *temir* jáne *balshyq* kúshi joq, bólinýi men álsizdigi bar. Biz oqımyz týraly *qumyrashynyń sazy*. Qumyrashy - Jer.18:6-ǵa saıkes Qudai : *men saǵan myna qumyrashy siaqty áreket ete almamyn ba, ýa, Israıl úii ? - Deıdi Jaratqan Ie. Mine, saz qumyrashynyń qolynda qandai bolsa, Sen de meniń qolymdasyn, Israıl úii!* Bul balshyq adamzattyń beıbitshiliginiń quramdas bóligi bolyp tabylady, onda Qudai óz tańdaıyn tańdaıdy ol qurmet ydstaryn kimgе jasady.

Dan 2:42 *Al aiaqtyń saýsaqtary temirdiń jáne sazdyń bir bóligi bolǵany siaqty, patshalyq ta jartylai berik jáne jartylai názik bolady.*

42a- Eskertýleri *temir* roman aqyrazamanǵa deın sozylady, degenmen , Rım imperiasy degen 395 jyly birligi men ústemdiginen aıyryldy. Túsinikteme onyń ústemdikten Rım-katolıktik senimdegi dindarlardy azǵyrý arqyly qalpyna kelýinen tabylǵan. Bul Klovıs pen Vizantia imperatorларыnyń Rım episkopyna 500-ge jýyq qarýly qoldaı kórsetýine bailanysty. Olar onyń bedelin jáne ony jasaǵan jańa papalyq biligin ornatty, biraq tek erlerdiń kóz aldynda, 538 jyldan bastap hristian shirkeýiniń basty negizi.

Dan 2:43 *Siz balshyqpen aralasqan útikti kórdińiz, olar odaqtastyqtarmen aralasady adam ; biraq temir balshyqpen aralaspasa da, olardy bir-birine biriktirý múmkin emes.*

43a- Jáne *aiaqtyń saýsaqtary*, sanyna qarai *ondyq*, analady *on múiz* dan.7:7 jáne 24. Deneden jáne aiaqtardan keın olar Batys Eýropanyń hristian halyqtaryn beıneleıdi, sońǵy ýaqyt - bizdiń ýaqyt. Eýropa halyqtarynyń ekijúzdiler odaqtaryn áshkerelei otyryp, Qudai 2600 jyl bar ekenin, qazirgi Eýropa halyqtaryn, atap

aitqanda "Rım kelisimderi" negizinde memleketterdi balanystyratyn kelisimderdiń náziktiǵın ashty.

Dan 2:44 jáne *Osy patshalardyń zamanynda aspan Quday eshqashan joıylmaıtyn jáne basqa halyqtyń biliginen ótpeitin patshalyq qurdy ; ol bólshektenip, osy patshalyqtardyń bárin jalmap ketedi, jáne ol máńgilikke qalady.*

44a- *Osy patshalardyń zamanynda*

Másele rastaldy, *on saýsaq Másihtin dańqy oralýynyń zamandastary.*

44b- *aspan Quday eshqashan joıylmaıtyn patshalyq qurdy*

Sailanǵandardy irikteý Isa Másihtin qyzmeti úshin, jer betine algash kelgen kezde, ózi qutqarǵandardyń kúnalaryn óteý úshin jasalady. Biraq osy ministrliktin murageri bolatyn eki myń jyl ishinde bul irikteý kishipeuldilikpen jáne shaitannyń lagerin qýdalaýmen júzege asyrlady. Al 1843 jyldan bastap Dan.8 jáne 12-ni zertteý arqyly rastalatynday, Isa óziniń azdyǵyn saqtap qalǵandar.

Sailaýshylardyń sailanýynyń aiaqtalǵanyna 6000 jyl, 7^{myń} myńjyldyq máńgilik demalys kúnin ashady tek tańdaýlylardy Isa Másihtin qany arqyly Adam men Haýa anadan qutqarady. Barlyǵy ózderiniń adaldyqtary úshin tańdaldy, óitkeni Quday adamzattyń adal jáne moıynsunǵyshtaryn ózimen birge alyp júredisshaitandy, onyń perishteleri men búlikshilerin jáne olardyń jan dúnesiniń tolyq joılyǵyna moıynsunbaityn adamdy qutqarý.

44s- *jáne ol basqa adamdardyń ústemdigi kezinde joıylmaıdy*

Óitkeni ol adamnyń qurlyqtaǵy biligi men sabaqtastyǵyna núkte qoıady.

44d- *ol bólshektenip, osy patshalyqtardyń barlyǵyn jalmap ketedi, jáne ol máńgilikke qalady*

Rýh sózdiń sońyna qandaı maǵyna беретinin túsindiridi; absolútti maǵyna. Barsha adamzattyń ıgiligi sonda bolady. Jáne Apo.20 bizge 7 jyl ishinde ne bolatynyn ashady^{myń} myńjyldyq. Biz Quday josparlaǵan baǵdarlamany zertteımis. Qańyrap bos jatqan jerde shaitan eshbir seriktestiksiz, aspandyq ta, jerdegi de tutqynǵa túsedı. Al aspanda 1000 jyl boıy sailanǵan sheneýnikter zulymdardy sottadı. 1000 jyldyń aıaǵynda zulymdar aqyrǵy úkim úshin qaita tiriledi. Olardy qurtatyn ot, jerdi tazartady, Quday taǵyna otyrý úshin jáne onyń sailanǵandary úshin jańa dáriptetin bolady. Kórinistiń beınesi Isa Másihtin Aıanynan góri kúrdelirek áreketterdi qorytyndylaıdy.

Dan 2:45 *mine, siz taýdan eshbir qoldyń kómeginsiz kesip tastaǵanyńyzdy jáne onyń temirdi, jezdi, sazdy, kúmistı jáne altyndy bólshektep syndyrǵanyń kórdińiz. Uly Quday patshaǵa aqyrette ne bolatynyn aıtty. Arman anyq jáne onyń túsindirmesi anyq.*

45a- Aqyrynda, ol kelgennen keiın Másih beınelengen *tas*, kóktegi úkim tıraly *myń jyl* , jáne onyń aqyrǵy sotty oryndaýy, Quday qalpyna keltirgen jańa jerde, *uly taý* kóriniste jarıalanǵan máńgilikke qalyptasady jáne oryn alady.

Dan 2:46 *Sodan keiın Nebyhadnezar patsha onyń betine qulap, Danielge ǵıbadat etip, qurbandyq shalyp, hosh uısti zat tütetýdi buıyrdy.*

46a- Dese de putqa tabynýshy patsha óz tabıǵatyna saı áreket etedi. Danielden suraǵanynyń bárin algannan keiın, ol onyń aldynda saıde jasady jáne óz mindettemelerin oryndaıdy. Daniel is-áreketterge qarsy emes putqa tabynýshylar

bul oǵan yńǵaıly. Bul b́aribir oǵan qaıshy kelýge jáne kúmandanýǵa erte. Qudaıǵa tiesili yaqyt óz jumysyn jasaıdy.

Dan 2:47 *Patsha Danielge bylai dep jayap berdi : shyndyq týraly sizdiń Qudaiyńyz - qudailardyń Qudaiy jáne patshalardyń Iesi jáne qupialardy ashýshy, óitkeni siz bul qupiany asha alasyz.*

47a- Bul Nebýkadnesar patshanyń dinge kelýine algashqy qadamy boldy. Ol muny moıyndaýǵa májbúr etken tájiribeni eshqashan umyta almaıdye Danielmen qarym-qatynasta aqıqat Dd, is júzinde *Qudailardyń Qudaiy jáne patshalardyń Amirshisi*. Biraq onyń dinge kelýin keıinge qaldyratyn putqa tabynýshy. Onyń sózderi paıǵambarlyq jumystyń tiimdiligin kórsetedi. Qudaıdyń qudireti ne bolatynyn aldın ala aıtý úshin, ol adamdy qabyrganyń etegine sailanbaly aýdarymdar naqty mindetti túrde qoiady, al qulaǵandar qarsylyq kórsetedi.

Dan 2:48 *Sodan keıin patsha ony Danielge tárbielep, oǵan kóptegen bular men sylyqtar berdi ; ol oǵan Vavilonnyń barlyq provinsiasyn basqardy jáne ony Vavilonnyń barlyq danyshpandarynyń joǵarǵy basshysy etti.*

48a- Nebýkadnesar Danialǵa qatysty Perǵaıyn Júsipke jasaǵandaı áreket etedi. Olar aqyldy jáne qyńyrlyqpen jabylyp, qulyptalmaǵan kezde, uly basshylar qyzmetshiniń, qundy qasietterdi boıyna sińirgen adamnyń qyzmetin baǵalaı biledi. Olar jáne olardyń halyqtary onyń tańdaýlaryna negizdelgen ilahı nyǵmetterdiń igiligin kórýshiler. Barlyǵyna paidasyn tıgizetin naǵyz Qudaıdyń danalyǵy.

Dan 2:49 *Danial patshadan Vavilon provinsiasynyń, Shadrahtyń, Meshahıtyń jáne Abed Negonyń basqarýyn tapsyrýyn ótindi. Al Daniel patsha sarayında boldy.*

49a- Bul tórt jigit ózderiniń kózqarastarymen erekshelendi, ásirese Qudaıǵa, Vavilonǵa ózderimen birge kelgen basqa jas evreilerge adal. Barlyǵy úshin dramalyq bolýy múmkin bul sottan keıin tiri Qudaıdyń razylyǵy paida bolady. Osylaısha biz Qudaıdyń qyzmet etetinder men qyzmet etpetinderdiń arasyndaǵy aıymashylyqty kóremiz. Ol laıyqty sailaıshylardy kópshilik aldında, barlyq adamdardyń aldında kóteredi.

Daniel 3

Dan 3:1 *Nebýhadnezar patsha buiktigi alpys shyntaq, eni alty shyntaq bolatyn altyn músin jasady. Ol ony Vavilon provinsiasyndaǵy Dýra jazýǵynda ornatty.*

3a- Patshaǵa Danieldiń tiri Qudaiy sendi, biraq ony qabyldaǵan joq. Jáne megalomanıaǵa ázirge sıpattama berilgen. Aınaladaǵy úlkender ony ertegidegi túlki qarǵamen jasaǵandaı jigerlendiredi, olar putqa tabynyp, ǵıbadat etedint qudai retinde. Sondai-aq, patsha qudaimen salystyrǵa deiin barady. Aıta ketý kerek, putqa tabynýshylyqta dreif ónai, óitkeni basqa jalǵan qudailar qozǵalmady jáne músin túrinde qatyp qalady, al ol, patsha, tiri kezinde, qazirdiń ózinde joǵary. Biraq bul altyn músin turǵyzýda nashar pıdalanylady! Álbette, buryńǵy kózqaras áli kúnge deiin óz jemisin bergen joq. Bálkim, bul tipti qudailardyń Qudaiyn qurmettese de, onyń maqtanyshyn saqtaýǵa jáne tipti arttyrǵa kómekteskeni kórsetildi. 1 Petir 1:7-ge sáikes synaq arqyly tazartylǵan senimniń altyn simvoly jáne osy taraýda baıandalǵan jańa eksperimentte Danialdyń úsh seriginde senimniń osy túriniń asqaq ekenin ashýǵa múmkindik beredi. Bul, atap aıtqanda, Aıan 13:15-te paıǵambarlyq etilgen ólim týraly jarlyq olardyń ómirin qıyǵa daıyn bolǵan kezde, Qudaidyń sońǵy oqıǵadan sailanǵan adventistke arnaǵan sabaǵy.

Dan 3:2 *sodan keiin patsha Nebýhadnezar men leitenanttar, basqarýshylar men gýbernatorlar, uly biler, qazynashylar, ǵalymdar, biler jáne provinsialardyń barlyq bileýshileri Nebýhadnezar patsha ornatqan músinniń baǵyshtalýyna qaita oralýy úshin.*

2a- Daniıl Dan.6-daǵy sottan aıyrmashylyǵy, bul tájiribe patshany qorshap alǵan adamdardyń qastandyqtaryna bailanysty emes. Mine, onyń jeke basynyń jemisi ashylady.

Dan 3:3 *Sodan keiin satraptar, basqarýshylar men ákimder, uly biler, qazynashylar, ǵalymdar, biler jáne provinsialardyń barlyq bileýshileri patsha Nebýhadnezar ornatqan músindi arnaý úshin jinaldy. Olar ony buik Nebýhadnezar músininiń aldyna qoidy.*

Dan 3:4 *sosyn bir habarshy daýystap jylady: Mine, senderge buıyrylǵan, halyqtar, ulttar jáne ár tildiń adamdary!*

Dan 3:5 *Sender qai ýaqytta kerneidiń, sybyzǵynyń, gitaranyń, sambýktyń, psalteria men dýlsumerdiń jáne mýzykanyń barlyq túrin estisińder, qulap, patsha Nebýhadnezar ornatqan altyn beinege tabynasyńdar.*

5a- *Sender kerneidiń daýysyn qai ýaqytta estisińder*

Synaq signalı kelesi arqyly beriledi *kerneidiń úni*, jáne Isa Másihtiniń oralýy Apo-da beinelengen.11: 15 arqyly 7 *dybysy^{myń} kernei*, jáne joǵaryda aıtylǵandardyń alty jazasy kerneilermen de beinelengendigi.

5v- *sen qulaisyń*

Sájde - bul tólenetin qurmettiń fizikalıyq túri. Apo.13:16-da Qudai beineleidi *qoldy* erik беретin erkekterden *belgini qabyldaý ańnyń ishinen*, bul qasıetti demalys kúnin aýystyrǵan putqa tabynýshy kún kúinde jattyǵy jáne qurmet kórsetý..

5s- *jáne siz jaqsy kóresiz*

Ǵıbadat - bul tólenetin qurmettiń aqyl-oi daıyndyǵy. Apo.13: 16-da Qudaidyń beinesi boıynsha *maıdan* qabyldaıtyn adam týraly *ańnyń belgisi*.

Bul aiat Isa Másihtin Aianynda aitylǵan osy belgilerdin kiltterin ashýǵa múmkindik beredi. *Aldyńǵy jáne qol* er adamnyń óz oilary men eńbekterin qorytyndylai kele, sailanǵan sheneýnikterdin arasynda bul ráimizder qabyldanýda *Qudaıdyń móri qarama-qarsy ańnyń belgisi*, rimdik katolisizmniń "jeksensisinde" anyqtalǵan, protestanttar ekýmenikalıyq nasihat alánsyna kirgeni úshin qabyldaǵan jáne qoldaǵan.

Nebýkadnesar patsha taǵaıyndaǵan bul sharany uıymdastyry aqyrzamanda Jaratýshy Táńirdin demalys kúnine degen adaldyqtyń dáleli retinde jańarady. Árbir senbi saıyn sailanǵan ókilderdin erlerdin áreketine qarsylyǵyn kýalandyrydan bas tartýy. Al jeksensinde olardyń jalpy salyq salynatyn kúltterge qatysýdan bas tartýy olardy odan qutylý úshin kóterilishshiler retinde anyqtaıdy. Ólim jazasy sonshalyqty aıqyn bolady. Proses ómir súretin nársese tolyq saıkes keledi, Danialdyń úsh serigi ózderiniń adaldyqtary úshin Qudaıdyń tolyq batasyn alǵanyn qazirdin ózinde kórsetti.

Alaıda, aqyrzamanǵa deın bul sabaq, birinshiden, 175 pen 168 jyldar aralyǵynda osyndaı synaqtan ótken, grek patshasy Antiohos 4 qýdalap óltirgen eski paktiniń evreilerine usynyldy, deıdi Epifaniýs. Al Dan.11-de keıbir adal iahýdiler ózderiniń shynaiy Qudaıларыnyń aldynda jeksuryndyq jasamai, óltirýdi jón kóretini túraly aıylady. Óitkeni, sol kúnderi Qudaı olardy qutqarý úshin ǵajayıp túrde, Rim óltirgen hristiandar úshin odan artyq emes, aralasqan joq.

Dan 3:6 *Kimde-kim bas ıip, qulshylyq etpese, sol saǵatta janyp jatqan otty peshtin ortasyna laqtyrylady.*

6a- Danieldin serikteri úshin qaýıp-qater *janyp turǵan otty pesh*. Bul ólim qaýpi - ólim túraly jarlyqtyń finalynyn beınesi. Biraq bastalı men aiaqtalıdyń eki tájiribesiniń arasynda aıymashylyq bar, óitkeni aqyr sońynda otty pesh qasıetti adamdardy qýdalaýshylardyń, Qudaıdyń tańdaýlyларыnyń aqyrǵy úkiminiń jazasy bolady.

Dan 3:7 *sondyqtan, sol kezde barlyq halyqtar kernei, fleita, gitara, sambýke, psalteria jáne múzykalıyq aspaptardyń barlyq túrlerin estigende, ár tildegi barlyq halyqtar, ulttar men adamdar qulap, ǵıbadat etti. patsha Nebýhadnezar ornatqan altyn beıne.*

7a- Buqaranyń moıynsunýynyń bul minez-qulqy jalpyǵa birdei derlik jáne adam paıǵambarlyqtarynyń zańdary men qaýlyларыna biraýyzdan, biraq olardyń jerdegi senimniń sońǵy synaǵy kezindegi minez-qulqy. Jerdin sońǵy ámbepap úkimetine de sol qorqynshpen baǵyný kerek.

Dan 3:8 *osyǵan orai, sonymen birge belgili bir haldeilikter jaqyndap, evreilerdi aıyptady.*

8a- Qudaıdyń tańdaýlyлары - Qudaı óziniń tańdaýlyлары úshin moıyndamaıtyn barlyq jandardy bileitin shaitannyń qaharynyń nysanasy. Jer betinde bul jek kórýshilik zulymdyq qyzǵanysh aspektisinde qalyptasady, sonymen birge úlken jekkórýshilik. Sodan keıin olar adamzattyń barlyq zulymdyqtary úshin jaıapkershilikke tartylady, degenmen bul kerisinshe, bul Qudaıdyń qorǵaıynyń bolmaıynyń saldary bolyp tabylatyn bul zulymdyqtardy túsendiredi. Sailanǵandardy jek kóretinder ólim jazasyna kesilýi kerek ólim jazasyn tanymal etý úshin sújetterge kóteriledi.

Dan 3:9 *Olar sóılep, Nebýhadnezar patshaǵa aıty , Ýa, patsha, máńgi ómir súr!*

9a- sahnağa shaitannıń agentteri shyǵady, sújeti dál.

Dan 3:10 *Kernei, sybyzǵy, gitara, sambýke, psalteria, dýlsimer jáne mýzykanyń barlyq túrin estitin árbir adam qulap, altyn músinge qulshylyq etý týraly jarlyq shyǵardyńyz,*

10a- Olar patshany jáne onyń sózderin jáne onyń patshalyq biliginiń moiynsuný talap etiletin tártibin eske salady.

Dan 3:11 *jáne kimde-kim sájdege barmasa jáne oǵan qulshylyq etpese, janyp jatqan otty peshtiń ortasyna laqtyrylady.*

11a- Ólim qaýpi de eske alynady; tuzaq sailanǵan qasietti adamdarǵa jabylady.

Dan 3:12 *Vavilon, Shadrah, Meshah jáne Abed Nego provinsialarynyń isterin basqarýǵa asyqqan keibir iahýdiler bar, olar seni esepke almaıtyn adamdar, ýa, patsha ; olar seniń qudailaryńa qyzmet etpeidi, sen ornatqan altyn beinege tabynbaıdy.*

12a- Bul boljamdy boldy, joǵary laýazymdar sheteldik evreilerge berildi, satqyndyq qyzǵanysh onyń ólimge ákeletin óshpendilik jemisin kórsetý úshin qosyldy. Sonymen, Qudaıdyń tańdaýlylary halyq kekshildigi arqyly kórsetilip, aıyptalady.

Dan 3:13 *Sodan keiin Nebýhadnezar ashýlanyp, ashýlanyp, Shadrah, Meshah jáne Abed Negony ákelýge buıryq berdi. Jáne bul kisiler patshanyń aldyna ákelindi.*

13a- Esińizde bolsyn, bul úsh adam Nebýkadnesarǵa óz patshalyǵynda joǵary laýazymdarǵa ie boldy, óitkeni olar oǵan óz halqynyń adamdarynan góri dana, aqyldy bolyp kórindi. Sondyqtan bolmys "ashýlangan jáne ashýlangan" vbir sáttik jaǵdaıdy umytyp ketkenin túsindirý kerek olardyń airyqsha qasietteri.

Dan 3:14 *Nebýhadnezar sóilep, olarǵa: "o, Shadrah, Meshah jáne Abed Nego, sender meniń qudailaryma qyzmet etpeisińder, men ornatqan altyn músinge tabynbaisyńdar", - dedi.*

14a- Ol tipti onyń suraǵyna da jaýap bermeidi: "Meniń buıryqtaryma baǵynbaıyń ádeii me?"

Dan 3:15 *Endi sender qai ýaqytta kerneidiń, fleitanyń, gitaranyń, sambýktyń, psalterianyń, dýlsimerdiń jáne mýzykanyń barlyq túrin estisińder dep daıyn bolsańdar, sender qulap, men jasaǵan beinege tabynasyńdar; eger sender ǵıbadat etpeseńder, sender sol saǵatta janyp jatqan otty peshtiń ortasyna tastalasyńdar. Al seni meniń qolyńnan qutqaratyn qudai kim?*

15a- Kenetten bul adamdardyń qanshalyqty paidaly ekenin túsingen patsha olarǵa ámbepap óziniń imperialyq buıryǵyna baǵynatyn jańa múmkindik usynýǵa daıyn.

Suraq naǵyz Qudaı tarapynan kútpegen jaýap alady, bul Nebýkadnesar imperialyq ómirdiń áreketterine ilinip, umytyp ketken sıaqty. Ári qarai, istiń kúnin eshnárse kórsetpeidi.

Dan 3:16 *Shadrah, Meshah jáne Abed Nego patshaǵa jaýap berdi, ýa, Nebýhadnezar, Bul máselede saǵan jaýap berýdiń qajeti joq.*

16a- Óz zamanynyń eń kúshtisi patshaǵa bul eskertýler shekten shyqqan jáne qurmetsiz bolyp kórinedi, biraq olardy ustanatyn adamdar búlikshi adamdar emes. Kerisinshe, olar tiri Qudaıǵa moiynsunýdyń úlgileri bolyp tabylady, olar adal bolýǵa nyq sheshim qabyldady.

Dan 3:17 *Mine, biz qyzmet etetin Qudaıymyz bizdi janyp jatqan otty peshten qutqara alady, jáne ol bizdi seniń qolyńnan qutqarady, ýa, patsha.*

17a- kerisinshe, tańdalǵan, adal patsha Qudaıdyń aıan bolǵan jaǵdaıda olarmen birge bolǵanyn kórsetý úshin bergen dálelderin saqtap qaldy. Óz halqynyn dańqty estelikteri týraly óziniń jeke tájiribesin biriktire otyryp, olardy mysyrlyqtardan jáne olardyń quldyǵynan qutqardy, sol adal Qudaı, olar batyldyqty patshaǵa qarsy turýǵa ıtermeleidi. Olardyń mindettesi jalpy bolyp tabylady, bul olardyń ólimine ákep soqtyrar ma edi. Biraq, Onyń jaýabyn boljaý úshin olardy eskerińiz : *ol bizdi seniń qolyńnan qutqarady, ýa, patsha.*

Dan 3:18 *eger olaı bolmasa, bil, ýa, patsha, biz seniń qudıalaryńa qyzmet etpeitinimizdi jáne sen ornatqan altyn beinege tabynbaıtynymyzdy bil.*

18a- Al eger Allanyń járdemi kelmese, satqyndardan, qorqaqtardan aman qalǵan sailanǵan adaldarda ólgen abzal. Bul adaldyq grek – 168 qýdalaýshysy taǵaıyndaǵan synaqtan tabylǵan. Osydan keıin, búkil hristian dáýirinde shynaiy hristiandar arasynda aqyrzamanǵa deın zulym adamdardyń is-áreketimen emes, Qudaıdyń zańyn shatastyrmaıdy.

Dan 3:19 *qandaı Nebýhadnezar ashýǵa býlyǵyp, kózin Shadrahqa, Meshahqa, Abed Negoǵa buryp, betin ózgeritti. Ol sózdi qabyldap, peshti jylýdan jeti ese artyq qyzdyrýdy buıyrdy.*

19a- Túsiný kerek, bul patsha ómirinde onyń sheshimderine qarsylyq bildirgen eshkimdi kórmegen jáne estimegen; jáne bul aqtaıdy *onyń qahary* , jáne *ózgeris* aspektiniń ishinde *onyń júzinen*. Qudaıdyń tańdaýlylaryn óltirý úshin ondaǵy shaitan.

Dan 3:20 *Jáne ol áskerindegi eń myқты sarbazdardyń kebirine Shadrahty, Meshahıty jáne Abed Negony bailap, otty peshke tastady buıyrdy.*

Dan 3:21 *sodan keıin Bul kisilerdi syrt kiimderine, shulyqtaryna, bas kiimderine jáne basqa kiimderine bailap, otty peshtin ortasyna tastady.*

21a- Atalǵan materialdardyń barlyǵy janǵysh jáne olardyń et deneleri.

Dan 3:22 *patshanyń ósieti qatal bolǵandyqtan, pesh qyzyp turǵandyqtan, jalyn Shadrah, Meshah jáne Abed Negony laqtyrǵan adamdardy óltirdi.*

22a- Bul kisilerdiń ólimi peshtegi ottyń ólimge ákeletin tuımdiligi týraly kýálandyrady.

Dan 3:23 *Osy úsh adam, Shadrah, Meshah jáne Abed Nego otty peshtin ortasyna bailanyp qulap tústi.*

23a- Buıyqtyń qoldanysqa engizilý tártibin patsha tipti ózin óltirip ólim jazasyna kesildi menshikti qyzmetshiler.

Dan 3:24 *Sosyn Nebýhadnezar patsha shoshyp ketip, asyǵys ornynan turdy. Ol bul sózdi qabyl alyp, keñesshilerine: Biz bailanǵan úsh adamdy ottyń ortasyna tastamadyq pa? Olar patshaǵa jaýap berip, bylai dedi: ras, ýa, patsha!*

24a- Óz zamanynyń patshalarynyń patshasy onyń kózine senbeıdi. Onyń kórgeni adamnyń barlyq qalynan tys. Ol aınalasyndaǵylardan úsh adamdy peshtin oına laqtyrý áreketi shyndyq pa dep surap, ózin-ózi tynyshtandyrý qajettiligini sezinedi. Jáne olar oǵan bir nárseni rastady : *Árine, patsha!*

Dan 3:25 *Ol jaýap berdi de: "Mine, men ottyń ortasynda bos júrgen tórt adamdy kórip turmyn, olardyń esh zıany joq ; al tórtinshisiniń pishini Qudaıdyń ulyna uqsady.*

25a- Tórtinshi keiipkerdiń jan túrshigerlik kórinisin tek patsha ǵana kórgen sıaqty. Úsh adamnyń úlgili senimin Qudai qurmetteıdi jáne oǵan jaýap beredi. Bul otta patsha adamdardy ajyrata alady, jáne ol olarmen birge turǵan jaryq pen ottyń sıpatyn kóredi. Bul jańa tájiribe birinshisinen asyp túseı. Tiri Qudaidyń bolmysy áli kúnge deın dáleldengen.

25b- *al tórtinshisiniń formasy Qudaidyń ulyna uqsaidy*

Bul tórtinshi keiipkerdiń syrtqy kelbeti erlerdikinen ózgeshe bolǵany sonshalyq, patsha anyqtaıdy *qudaıardyń uly*. Órnek baqytty, óitkeni bul er adamdar úshin bolatyn adamnyń tikeleı aralasýy, **Qudaidyń Uly** jáne **Adam balasy** Isa Másih.

Dan 3:26 *Sodan keiın Nebýhadnezar janyp jatqan otty peshtiń aýzyna jaqyndady da, Shadrah, Meshah jáne Abed Nego, joǵary Qudaidyń qyzmetshileri, alǵa shyǵyp, osynda kelińder dedi. Shadrah, Meshah jáne Abed Nego ottyń arasyнан shyqty.*

26a- Nebýkadnesar taǵy da ózinen áldeqaida myqty arystan patshanyń aldynda qozyǵa ainalady. Bul oıatý qońyraýy aldyńǵy kórinistiń tájiribesi týraly kýálikte oıanady. Aspan Qudaiy, oǵan ekinshi qońyraý shalady.

Dan 3:27 jáne *Satraptar, ákimshiler, ákimder jáne patshanyń keñesshileri jinalyp, ottyń bul adamdardyń denelerine eshqandaı bilik etpeitinin, bastarynyń túkteri órtelmegenin, legginsteriniń zaqymdalmaǵanyn kórdi. , jáne ottyń uisi jetpegenin.*

27a- Bul tájiribede Qudai bizge dálel keltiredi, biz Nebýkadnesardy jaqsy kóremiz, snaǵyz barshaǵa-qýat. Ol barlyq adamdardyń jáne onyń topyraǵynda jáne onyń ólsheminde ómir súretin barlyq janýarlardyń ómirine áser etetin jerdegi zańdardy jasady. Biraq ol dáleldeý úshin keledi, ol da, perishteler de bul erejelerge baǵynbardy jer. Jalpyǵa birdeı zańdardy jasaýshy, Qudai olardyń ústinde jáne óz qalaýy boıynsha isti ǵajaiyp dep buıyrýy múmkin, bul óz ýaqytynda Isa Másihtin dańqy men bedeline ie bolady.

Dan 3:28 *Nebýhadnezar sóılep, aıtty : Perishtesin jiberip, ózine senim artqan qyzmetshilerin qutqaryp, patshanyń buıryǵyn ózgerken, qyzmet etýden jáne ǵıbadat etýden góri denelerin qutqarǵan Shadrah, Meshah jáne Abed Negonyń Qudaiy jarylqasyn. óz Qudailarynan basqa kez kelgen qudaı!*

28a- Patshanyń qahary seiildi. Er adamnyń aıaǵyna taǵy bir ret oralyp, ol tájiribe sabaǵyn alyp, zattyń jańarýyna jol bermeitin buıryqty shyǵarady. Óitkeni tájiribe tań qaldyrady. Qudai vavilondyqtarǵa kórsetti, ol tiri, belsendi jáne kúsh pen kúshke toly.

28b- *perishtesin jiberip, ózine sengen qyzmetshilerin qutqaryp, patshanyń buıryǵyn ózgerтип, óz Qudailarynan basqa eshbir qudaıǵa qulshylyq etip, qulshylyq etpei, denelerin qutqarǵan kim!*

Patsha joǵary dárejede aıqyndyqpen óziniń aqymaq tákapparlyǵy ólgesi kelgen adamdardyń adaldyǵyna qanshalyqta tańdanatyndyǵyn túsinedi. Kúmán joq, ol óziniń kúshiniń arqasynda óziniń tákapparlyǵynan týyndaǵan bul aqymaq synaqtan aýlaq bola aldy, bul ony jazysyz adamdardyń qaýıp-qaterinde qatelikter jiberýge májbúr etti.

Dan 3:29 *endi, mine, men beretin buıryq : Tadamdy, ózine tesili kez kelgen halyqqa, ultqa nemese tilge, Shadrah, Meshah jáne Abed Nego Qudailary týraly*

jamandyq aytatyn adamdar kesekterge kesilip, olardyń úleri qoqys úiindisine ainalady. , óitkeni ol síaqty qutqara alatyn basqa qudai joq.

29a- Osy deklarasiya arqyly patsha, ýa, Nebýhadnezar Qudaıdyń sailanǵandaryn qorǵaıdy qamtamasyz etedi.

Sonymen qatar, ol kez kelgen adamdy qorqytady *Shadrah, Meshah jáne Abed Nego Qudailary týraly zulymdyq aıtady, jáne ol aıtady, ol kesekterge kesiledi, al olardyń úleri qoqys úiindisine ainalady, óitkeni ol síaqty qutqara alatyn basqa qudai joq.* Bul qaýıpkе tap boldy, bul qaýıpsiz, Nebýkadnesar patsha, sailanǵan sheneýnikter bilik qurǵansha, Allanyń adaldary qastandyqtarǵa bailanysty esh qinalmaıdy.

Dan 3:30 *sodan keın patsha Vavilon provinsiasyndaǵy Shadrah, Meshah jáne Abed Negony kóterdi.*

30a- "Bári jaqsylyqpen aıaqtalady" tiri jáne bar nárseniń jaratýshysy, tiri Qudaıdyń tańdaıly adaldary úshin. Óitkeni onyń sailanǵan ókilderi aqyry ornynan turyp, ólgenderdiń shańymen júredi, olardyń buringy jaıлары jer betinde mángilikke qalpyna keltirildi.

Sońy synaqta bul baqytty aıaqtaly da alynady. Osylaısha, tiri Qudaıdyń tańdaılyлары úshin tikeleı aralasýynyń birinshi synaǵy jáne sońy paidasy, onyń Qutqarýshysy Isa Másihte qutqarylýǵa kelýi, onyń esimi Isa "Iahve qutqarady" degendi bildiredi.

Daniel 4

Dan 4:1 *Nebýhadnezar patsha, búkil jer betinde turatyn barlyq halyqtarǵa, ulttarǵa jáne barlyq tildegi adamdarǵa. Beıbitshilik saǵan eselene bersin!*

1a- shoıdyń úni men pishini, sóiletin patsha - Danieldiń Qudaıyna aınalǵan patsha. Onyń órnekteri jańa ósiet hattarynyń jazbalaryna uqsas. Bul beıbitshilikti usynady, óitkeni ol qazir tynyshtyqta, adamnyń júreginde, mahabbat pen ádilettiliktiń Qudaıy, shyn, jalǵyz, qaitalanbas.

Dan 4:2 *Men joǵary Qudaıdyń meniń aldymda jasaǵan belgileri men keremetterin bilý jaqsy dep oiladym.*

2a- Patsha qazir Isa soqyrlar men onyń saıyqtyrǵan naıqastaryna aıtqandaı, "siz ony ǵıbadathanaǵa kórsetip, Qudaıdyń siz úshin ne istegenin aıtasyz ba". Patshany Qudaı rýhynyń jeteleýimen jazylǵan sol tilek jandandyrady. Óitkeni kún

saiyn dinge kelýge bolady, biraq Qudai patshalar patshasy, qudiretti jáne kúshti imperator basynan ótkergenniń áserin múlde bermedi.

Dan 4:3 *onyń belgileri zor ! Onyń keremetteri qudiretti ekenine! Onyń patshalygy - mángilik patshalyq, onyń biligi urpaqtan-urpaqqa jalǵasady.*

3a- Osy nárselerdi túsiniń men senimdilik oǵan tynyshtyq pen vr beredibaqytty bolyńyzdar qazirdiń ózinde osynda qoljetimditúbi. Patsha úrendi jáne túsindi.

Dan 4:4 *Men, Nebýhadnezar, men óz úimde tynysh, sarayymda baqytty ómir súrdim.*

4a- Tynysh jáne baqytty ma ? Iá, biraq báribir putqa tabynýshy shynay Qudaiǵa analdyrylmaidy.

Dan 4:5 *Meni qorqytqan tús kórdim ; Men tósegimde jalǵastyrgan oilarym men sanamdaǵy kórinister meni qorqynshqa tolyrdy.*

5a- Bul Nebýkadnesar patsha shynymen de Másihtegi Qudai ony qutqarý jáne qıynshylyqtan qutqarý úshin ony alyp ketýge kelgen adasqan qoi retinde beinelengen. Óitkeni osy jerdegi tynysh jáne baqytty ýaqyttan keiin patshanyń bolashaǵy joıylýǵa jáne mángilik ólimge analady. Mángilik qutqarylýy úshin Qudai onyń mazasyn alyp, azaptaýǵa keledi.

Dan 4:6 *Men Vavilonnyń barlyq danyshpandarynyń aldyma kelýin buyrdym, sonda olar meni armannyń túsindirmesin qoiým kerek dep oilady.*

6a- Nebýkadnesardyń este saqtaý qabiletinde eleýli problemalar bar ekeni anyq. Nege bul Danielge birden unamaidy?

Dan 4:7 *Sodan keiin sıqyrshylar, astrologtar, haldeiler jáne kóripkelder keldi. Men olarǵa túsimdi aitamyn, men túsiniikeme berdim.*

7a- oqıǵalar birinshi kórinis sıaqty bolady, kóripkelder putqa tabynýshylar óz ómirlerine qaýıp tóndirgen patshaǵa ertegi aitýdan góri, ózderiniń qabiletsizdigin moyındaǵandy jón kóredi.

Dan 4:8 *aqyrynda, meniń aldymda Belschasar esimdi Daniel ózin tanystyrdy qudayymnyń atymen, jáne onyń boıynda qasietti qudaylardyń rýhy kimde bar. Men oǵan túsimdi aitamyn :*

8a- áreketsizdiktiń sebebi keltirilgen. Bel áli kúnge deiin patshanyń qudayı bolǵan. Esterińizge sala ketein, bul jerde Mys Darı, parsy Kır jáne Darı Pbait, Artakserks 1er, Esd málimetteri boıynsha.1, 6 jáne 7, barlyǵy óz ýaqytynda qoldanbasyrezeron sailanǵan evreiler jáne bolýy olardyń Qudayı biregeı. Qai Kır Esa.44:28-de Qudai paıǵambarlyq etip, bylai deidi : *Men Kır týraly aitamyn: Ol meniń baǵýshym, jáne ol meniń barlyq tilegimdi oryndaidy; ol Ierýsalim týraly aitady: Ol qaita salynady! Al ǵıbadathana : Onyń negizi qalanǵan! - Qoıshy paıǵambarlyqtar oryndalady tilek Qudaidyń paıǵambarlyǵy, ol moyınsunýdy moyndaıdy. Bul mátin rastaidy onyń paıǵambarlyq etilgen túrlenýi: Esa.45:2 : *Osy laısha Jaratqan Ie mailanǵandarǵa, Kirge bylai deidi, jáne 13 tarmaqta : Men Kir di ádildigimmen oiattym, men onyń barlyq joldaryn josparlaımyn; Ol meniń qalamdy turǵyzyp, tutqyndaǵylarym dy baǵa úshin de, sylyq úshin de bosatady, - deidi qojayındardyń Iesi. Al bul jobanyń aıaqtalýy Esd.6:3-ten 5-ke deiin kórsetiledi : Kır patshanyń birinshi jyly Kır patsha Ierýsalimdegi Qudai úitiniń nysanasyna mynadai buıryq berdi : úi qaita turǵyzylsyn, olar qurbandyq shalatyn oryn bolsyn jáne onyń irgetasy berik bolsyn. Onyń buiktigi alpys shyntaq, eni alpys shyntaq, úsh qatar oıylǵan tastar men bir qatar jańa aǵash bolady. Alymdardy**

patsha úii tóletin bolady. Sonymen qatar, Nebýhadnezar Ierýsalimdegi ğibadathanadan alyp, Vavilonğa aparğan Qudai úiiniń altyny men kúmisinen jasalğan ydystar jasaly, Ierýsalim ğibadathanasyna olar turğan jerge jetkizilip, úge qoıylady. Qudaidyń. Alymdardy patsha úii tóletin bolady. Qudai oğan Súleimen patshağa bergen qurmetin beredi. Áitse de nazarlaryńyzǵa! Bul buıryq Dan.9:25-te usynylǵan eseptheıdi Másihtin birinshi keletin kúnin alý úshin paidalanýǵa ruqsat bermeıdi; bul Artakserks patsha bolady Pbat. Kır ğibadathanany qalpyna keltirýdi júzege asyrdy, biraq Artakserks Ierýsalimniń qabyrgalaryn qalpyna keltirýge jáne jalpy evrei halqynyń óz jerine oralýyna múmkindik beredi. ulttyq.

Dan 4:9 *Belschasar, sıqyrshylardyń bastyǵy, seniń boıyńda qasietti qudailardyń rýhy bar, jáne eshqandai qupia qıyn emes, maǵan túsimde kórgen atandarymdy túsindirip berinizshi.*

9a- biz patshanyń qaıda ekenin túsiniyimiz kerek. Onyń basynda, ol putqa tabynýshy bolyp qala berdi jáne tek Danieldin Qudain odan da kóp qudai retinde moyındady, tek ol armandardy túsindire aldy. Qudaidyń ózgerýine áreket etý kerek degen oi oiǵa kelmeıdi. Danialdyń Qudaiy basqalardyń jaǵynda qudai bolǵan.

Dan 4:10 *bul meniń tósegimde jatqanda meniń oıymdaǵy kórinister. Men qaradym, mine, jerdiń ortasynda úlken biiktiktegi aǵash turdy.*

10a- Isa ózi úretkisi keletin rýhanı adamdarǵa sabaq berý úshin qaıta jalǵastyratyn beınelerde aǵash adamnyń beınesi bolady, óitkeni qamys balqaraǵaıǵa deın uılip, uılip turady. qudiretti jáne aıbyndy. Er adam aǵashtyń tátti jemisinen lázzat alsa da, Qudai onyń jaratylstary bergen jemisti baǵalaıdy ma, joq pa, soǵurlym jaǵymdyraq, jaǵymsyzyraq, jirkenishti jáne jirkenishti.

Dan 4:11 *Aǵash biik jáne kúshti boldy, onyń shyńy aspanǵa deın jetti jáne onyń kórinisi búkil jerdiń shetine deın jetti.*

11a- Músinniń kórinisinde haldei patshasy shynayı Qudai bergen kúshtin, kúshtin jáne imperiаныń beınesi boıynsha qazirdin ózinde aǵashpen salystyrylyp jatqan bolatyn.

Dan 4:12 *Onyń japyraqtary ádemi, jemisi mol boldy ; jáne onyń ishinde barshaǵa azyq boldy ; dalada júrgen ańdar kóleńkede panalasa, árbir tirshilik iesi odan óz tamaǵyn tartyp aldy.*

12a- Bul qudiretti patsha óz imperiasyndaǵylardyń barlyǵyn, onyń basshylyǵymen óndirilgen baılyq pen azyq-túlikti bólisýi kerek edi.

12b- *onyń butaqtarynda aspan qustary mekenдеgen,*

Órnek - Dan.2: 38-diń muqabasy. Týra maǵynada bul aspan qustary onyń basqarýynda ústemdik etken tynyshtyq pen tynyshtyqty beıneleıdi. Rýhanı maǵynada olar Qudaidyń kóktegi perishtelerine silteme jasaıdy, biraq bul rettette tek Ecc.10: 20-ǵa silteme jasaıdy, ol Qudaidyń ózióitkeni, ol jalǵyz zondtaıdy árkimniń oıy : *Patshaǵa, tipti óz oıyńa da qarǵys atpa, uıyqtaityn bólmedegi bairarǵa da qarǵys atpa ; óitkeni aspan qusy, dayysyńdy ayystyrar ma ediń, qanatty janýar sózderińdi jarıalar ma edi.* Dáıeksózderdin kópshiliginde jáne aspan qustary qanatty túrlerde basym bolatyn qyrandar men jyrtqyshtardy shaqyrady. Qustar sonda qonystanady oolardyń tamaǵy mol; demek, syret taǵamnyń gúldeńy men qanyqtylyǵyn rastaidy.

Dan 4:13 *Meniń oıymda, tósegimde jatqan kórinisterde men qaradym, mine, kókten bir baqylaýshy men bir qasietti adam tústi.*

13a- shynynda da, kóktegi perishtelerdiń uıqynyń qajeti joq, sondyqtan olar turaqty árekette. Anaý *áylheler kimder* jáne Qudaıǵa qyzmet etý úshin *aspannan tómen* onyń habarlaryn jerdegi qyzmetshilerine jetkizý úshin.

Dan 4:14 *Ol daýystap jylap jiberdi de, bylai dedi: aǵashy kesip, butaqtaryn kesip, japyraqtaryn silkip, jemisterin shashyp jiberdi; onyń astynan ańdar, butaqtarynan qustar qashyp ketsin!*

14a- aıan patshanyń óz patshalyǵynan jáne onyń ústemdiginen aıyrylatynyn habarlady.

Dan 4:15 *Biraq olardyń tamyrларының дінін jerge qaldyryńyz da, ony temir men jezden jasalǵan shynjyrlarmen, egistiktiń názik shópterimen bulańyz. Jáne ol aspannyń shyqymen sýlansyn, jáne ol, ańdar sıaqty, jerdiń shóbimen bólissin.*

15a- *Biraq olardy tamyrлар ornalasqan dińge jerge qaldyryńyz*
Patsha óz patshalyǵynda qalady; ol qýylmaıdy.

15b- *jáne ony temir men jezden jasalǵan shynjyrlarmen, dalanyń názik shópterimen bulańyz*

Temir nemese jezden jasalǵan shynjyrlardyń qajeti joq, óitkeni Qudaı óziniń barlyq aspektileri boıynsha, fizikalyq, psihikalyq jáne moraldyq jaǵynan ikemdi jaratylysyna óziniń aqyl-oiy men parasattylyǵyn joǵaltady. Qudiretti patsha ony alyp ketedi - tipti daladaǵy ań úshin de. Sondyqtan onyń patshalyǵynyń uly adamdary patshalyqtyń ústemdigin joıyǵa májbúr bolady.

15s- *ol aspannyń shyqymen sýlansyn, jáne ol, ańdar sıaqty, bólisiý úshin jerdiń shóbi bolsyn*

Olardyń sıyr nemese qoi sıaqty jerdiń shóbin jep jatqanyn kóretin onyń uylarynyń tańdanysyn elestetýge bolady. Bul egistikterde turýdy jáne uıyqtaıdy qalaityn jabyq turǵyn úilderden bas tartady.

Dan 4:16 *Onyń adamdyq júregi alynyp tastalsyn, oǵan haıyannıń júregi berilsin; jáne onyń ústinen jeti ret ótsin.*

Bul tájiribede, Qudaı áli kúнге deın bizge óziniń shynayı qudiretiniń dálelin keltiredi. Barlyq jaratylystarynyń ómirin Jaratýshy retinde ol kez kelgen ýaqytta múmkin, onyń dańqy úshin, aqyldy, nemese, kerisinshe, abetr jasaý. Bul olardyń kózderine kórinbeitin bolyp qalatyndyqtan, er adamdar únemi olardyń ústinde ilýli turǵan bul qaýipten beıhabar. Biraq bul sirek kezdesetini ras, al bolǵan kezde bul belgili bir sebeptermen jáne belgili bir sebeptermen bolady.

Jaza ólshenedi. Ol Nebýkadnesar patshaǵa kelesi ýaqytta qoldanylady ***jeti rettik*** bul nebári jeti jyl. Bul termindi patshanyń ózinen basqa eshnársege qoldanýǵa zańdylyq joq. Taǵy da, " 7 " sanyn tańdaýda Jaratýshy Qudaı óziniń "patsha móriniń" inisialdaryn oryndady.

Dan 4:17 *Bul úkim qamqorlyq jasaityndardyń jarlyǵy boıynsha, bul qaýly áylhelerdiń buuryǵy bolyp tabylady, osylaısha tiriler adamdar patshalyǵynda eń Joǵarǵy bilik júrgizetin bilip, ony kimge berse, sol jerge beredi. adamdardyń eń jamany tur.*

17a- *Bul úkim qaraityndardyń jarlyǵymen shyǵarylady*

Rýh osy ilahı aralasýdyń erekshe sıpatyn atap kórsetedi, oǵan bailysty ol "jarlyq" rólin beredi *qaraityndar*. Er adam aldamsy kórinisterge qaramastan, ony

kóktegi jandar únemi kúzetetin bilýi kerek. Qudai osy mysalda aqyrzamanǵa deyin adamdarǵa baǵyttalǵan sabaq jasaǵysy keledi. Silteme jasaı otyryp *qamqorlyq jasaıtyndar*, bul birlik ujymyn - Qudaıdyń kemeldi perishteler lagerin ashady, ol olardy óz jobalary men is-áreketterine qatystyrady. Sonymen qatar, bul aıat Qudaıdyń úkimniń 17 maǵynasyn beretinin rastaidy, sonдай-aq Aıan 17 qarańyz.

17b- *ol úshin tiriler eń kóp ekenin bilýi múmkin* Erler patshalyǵynda joǵary bilik júrgizedi jáne ony kimge qalasa, soǵan beredi

Qudai bárińiń basshysy jáne bárin basqarady. Kóbinese bul jasyryn shyndyqty umytyp, er adam ózin sizdiń taǵdyryńyz ben sheshimderińizdiń qojayyny dep sanaidy. Ol olardyń basshylaryn tańdaıdy oilaıdy, biraq Qudai olardy óziniń izgi nieti men zattar men bolmystarǵa degen úkimine sáikes qyzmetke qoıady.

17s- *al eń aram pıǵyldy adamdar tur*

"Halyq ózine laıyqty kóshbasshylardy alady" degen sóz ras. Halyq zulym adamnyń basshysy bolýǵa laıyq bolǵanda, Qudai talap etedi.

Dan 4:18 *Bul armanymdy men, Nebýhadnezar patsha kórdim. Siz, Belschatsar, túsinikteme beresiz, ótkeni meniń patshalyǵymnyń barlyq danyshpandary ony maǵan bere almaıdy ; sen, qolyńnan keledi, ótkeni sen qasıetti qudaılardyń rýhyna boı aldyrdyń.*

18a- Nebýkadnesar júrip jatyr, biraq ol áli túrlendirilmegen. Ol Danieldiń qoldanylǵanyn saqtap qaldy *qasıetti qudaılardyń*. Monoteizmdi ol áli túsingen joq.

Dan 4:19 *Sodan keiin Belschasar esimdi Daniel bir sátke eseńgirep qaldy, onyń oilary ony mazalady. Patsha jaıap berdi jáne aıty: Belschatsar, bul arman nemese túsinikteme seni mazalamaıdy! Al Belschasar bylai dep jaıap berdi: - Rabbym, armanyńnyń jaıларына, qarsylastaryна túsindirilýinde bolsyn!*

19a- Danieldiń armany men ne bolatynyn túsinýi patsha úshin qorqynshty, Daniel bul isti jaıларына jasaǵandy jón kóredi.

Dan 4:20 *Siz kórgen aǵash, ol úlken jáne kúshli boldy, onyń buktigi aspanǵa jetti, jáne onyń kórinisi búkil jer betinde;*

Dan 4:21 *japyraqтары ádil, jemisi mol, barlyǵyna azyq bolatyn bul aǵash; onyń astynda dala ańdaryn panalaǵan, butaqtarynyń arasynda aspan qustary meken etken,*

21a- *japyraqтары ádemi boldy*

Syrtqy túri men kiimi.

21b- *jáne mol jemister*

Berekeniń moldyǵy.

21s- *qaisysy barlyǵyna tamaq boldy*

Barlyq halqynyń kúnkóris azyǵyna kim jaıapty boldy.

21d- *onyń astynan dala ańdaryn panalaǵan*

Patsha - qyzmetshileriniń qorǵaıshysy.

21-shi- *aspan qustary kimniń butaqtarynyń arasynda mekendegen*

Onyń biligi tusynda halqy orasan zor qaıypsizdikte ómir súrdi. Qustar ushыp ketip, eń az qaııp tóngen kezde aǵashy tastap ketedi.

Dan 4:22 mine, sen, patsha, bul óner ósip, kúsheie túsedí, onyń kólemi ulǵatyp, aspanǵa deın kóterildi, al seniń biligiń jerdiń shetine deın sozylady.

Dan 4:23 Patsha kókten túsip kele jatqan kúzetshi men áyleni kórip: , aǵashy qulatyp, ony qurtyp jiber ; áitse de jerdi tamyry jatqan dińge qaldyryp, ony temir men jez shynjyrlarmen, dalanyń názik shópterimen bailańyz ; jáne ol aspannyń shyqymen sýlansyn, al onyń úlesi dalanyń ańdarymen birge bolsyn, onyń ústinen jeti retke deın ótsin.

Dan 4:24 bul interpretasiya, ya, patsha, jáne bul eń kóp jarlyqJoǵary, bul meniń Iem patshaǵa keledi.

Dan 4:25 olar senderdi adamdardyń arasynan qýyp shyǵarsyn, sonda seniń baspanań dala ańdarymen birge bolsyn, biz senderge mal retinde shóp jeýge beremiz ; jáne sen aspannyń shyqymen sýlanasyń, jáne seniń ústińnen osy yaqytqa deın jeti ret ótesinózderińiz билетindei, eń kóp yaqytErler patshalyǵynda joǵary bilik júrgizedi jáne ony kimge qalasa, soǵan beredi.

25a- joǵaryǵa'sen eń kóp ekenin bilesinErler patshalyǵynda joǵary bilik júrgizedi jáne ony kimge qalasa, soǵan beredi.

Daniel desigte Qudaı týraly aitadynantty "eń kóp" órnegi boıynshaJoǵary ". Ol patshanyń bir Qudaıdyń bar ekenidigi týraly oilaryn basqarady ; patsha ony túsinyde úlken qıyndyqtarǵa tap bolady degen oi, osy bastaýlarǵa bailanysty kópqudaishyldar atadan balaǵa mura bolyp qaldy.

Dan 4:26 aǵashyń tamyrynyń dihin qaldyrý buyrylǵan, seniń patshalyǵyń kókte ústemdik etetin bilgende, seniń patshalyǵyń bolady degendi bildiredi.

26a- Ol kezde ústemdik etýshi kókte ekenin moyndaıdy, qorlaý tájiribesi toqtaıdy, óitkeni patsha senimdi bolady jáne ózgeredi.

Dan 4:27 endeshe, ya, patsha, meniń keńesim saǵan qabyl bolsyn! Kúnalaryńdy ádildikpen, kúnalaryńdy baqytsyzdarǵa janashyrlyqpen toqtat, sonda seniń baqytyń uzaqqa sozylýy múmkin.

27a- Patsha Danieldiń osy tarmaqta keltirgen nárselerin is júzinde qoldanǵanda, ol shynymen ózgeredi. Biraq bul keıpkер maqtanyshqa jetkiziledi, onyń aldyńgy tájiribeler kórsetkendeı, qıyndyqsyz bilik qnyrlyqty jáne kóbinese ádiletsizdikti týdyrdy, biz bildik.

Dan 4:28 Osynyń bári Nebýhadnezar patshanyń oryndaıynda oryndalady.

28a- Danialdyń bul málimdemesi Ehoba Kýágerleri úretken paıǵambarlyq negizderdi jáne Danial belgilegen erejeni buzatyn kez kelgen basqa dini topty joqqa shyǵarýǵa aıptatyn bul paıǵambarlyqty basqa túsindirýge tyym saldy. Sonymen qatar, búkil taraıdyń mazmuny dálelder keltiredi. Áńgime boıynsha biz patshanyń qarǵysqa ushyraǵаныń jáne aǵashyń paıǵambarlyǵynan bilemiz.

Dan 4:29 On eki aıdyń sońynda ol Vavilon sarayında júrdi,

29a- 12 aı, nemese bir jyl, nemese "yaqyt" kórinis pen onyń oryndalýy arasyndaǵy óty.

Dan 4:30 patsha sóleп: "Men óz kúshimniń kúshimen jáne ulylyǵymnyń dańqy úshin patsha rezidentsiasy retinde salǵan bul uly Babyl emes pe?" - dedi.

30a- Bul patshanyń tynysh bolǵаны úshin budan da jaqsısyn jasaǵan taǵdyrly sát. Biraq biz túsinyge bolady, óitkeni onyń Vavılonıy shyn máinde "álemniń jeti keremetiniń" biri retinde anyqtalǵan taza ǵajayıp boldy. Búirden 40 km qashyqyqta ornalasqan jasyl jelekterdiń, baseınderdiń, keń alańdardyń jáne

qabyrgalardyń ilýli baqtary. Onyń ústindegi shaiqastardyń ishinde qabyrgalardyń búkil uzyndyǵyn kesip ótetin eki tank; sol kezdegi tas jol. Onyń esikteriniń biri Berlinde qaita jańgyrtylǵan, eki qabyrganyń ortasynda kók emalmen qaptalǵan tastardan jasalǵan, onda patshanyń emblemasy qashalǵan : Dan.7: 4-te aıtylǵandaı búrkit qanaty bar arystan. Ol maqtanýǵa májbúr boldy. Biraq Qudaı onyń maqtanyshy týraly kórip turǵan joqpyń, ol maqtanysh kóredi biraq bárinen buryn onyń buryńǵy tájiribesine nemquraily qaray jáne mensinbey. Árine, bul patsha jer betinde maqtanatyn jalǵyz patsha emes, Qudaı oǵan kóz tikken, ol ony kókke qalaıdy jáne qalaıdy. Bul túsindirýge laıyq : Qudaı óziniń jaratylstaryn syrtqy kórinisterden tys sottaidy. Ol olardyń júrekeri men aqyl-oıalaryn zertteidi jáne qoılar eshqashan qatelespesten qutqarylýǵa laıyq ekenin moyndaıdy. Bul keide kúzeliske jáne ǵajayıptardyń oryn alýyna ákeledi, biraq ádis alyńǵan túpkilikti nátjениń sapasymen aqtalady.

Dan 4:31 *bul sóz patshanyń aýzynda turǵanda kókten daýys estildi : Úiretińiz, Nebýhadnezar patsha, bul patshalyqty alyp tastatynyn.*

31a- Nebýkadnesar - paıǵambarlyq túsinde tuzaq qurǵan jáne aıyptalýshy Qudaıǵa degen súispenhiliktiń qurbany. Aspannyń marapaty estiledi, biraq biz zulym Qudaıdyń ómirin saqtap, ony máńgilik etetinine qýanamyz.

Dan 4:32 jáne *Olar seni adamdardyń arasynan qýyp shyǵady, sen ózińniń baspanańdy daladaǵy ańdarmen birge bolasyń, biz senderge mal retinde shóp jeýge beremiz; jáne seniń ústińnen jeti ret ótedi, sen eń kóp ekenin bilmeinshe- Erler patshalyǵynda joǵary bilik júrgizedi jáne ony kimgе qalasa, soǵan beredi.*

32a- Jeti jyl boıy, jeti ese, patsha óziniń aıqyndylyǵyn joǵaltady jáne onyń aqyl-oıy ony janýar bolýǵa sendiredi.

Dan 4:33 *sóz birden Nebýhadnezarǵa oryndaldy. Jáne ol adamdardyń arasynan qýyldy, ógizder siaqty shóp jedi, denesi boldy shashtary búrkitterdiń qaýyrsyndary siaqty, tyrnaqtary qustar siaqty sengenshe, aspannyń shyqymen sýlańyz.*

33a- Patsha habarlanǵannyń bárine kýá bolady aıanda oǵan jaqsylyq jasaldy. Patsha óziniń aıǵaqtaryn jazbasha túrde ózgerge otyryp, ózi týraly úshinshi tulǵada sóilegende, osy kishipeil tájiribeni týdyrady. Uıat ony bir qadam artqa sheginýge ıtermeleidi. Taǵy bir túsiniктеme áli de múmkin, bul kýálikti patsha men Daniel onyń shynayı Qudaıdaǵy jańa aǵasy birge jazǵan.

Dan 4:34 *Belgilengen yaqyttan keın men, Nebýhadnezar, kózimdi aspanǵa kóterip, kóterdimbul meniń oıyma oralды. Men eń kóp batamdy berdimBiik, men máńgi ómir súretin, biligi máńgilik ústemdik bolyp tabylatyn jáne patshalyǵy urpaqtan-urpaqqa jalǵasyp kele jatqan adamdy madaqtap, dáriptedim.*

34a- Dana jáne barlyq Qudaı-kúshtiler joǵalǵan qoılardyń mahabbatyn alady. Ol onyń otaryna qosylyp, onyń dańqy úshin maqtaýlaryn kóbeitedi.

34b- *biligi máńgilik ústemdik bolyp tabylatyn jáne patshalyǵy urpaqtan-urpaqqa shydatyn adam*

Úshin formýla 5^{myń} patshalyq, bul joly, iem, aıan týraly Adam balasy dan.7:14 : *Oǵan bilik, dańq jáne patshalyq berildi; jáne barlyq halyqtar, ulttar jáne ár bir tildegi adamdar oǵan qyzmet etedi. Onyń biligi - máńgilik bilik, ol joıylmaıdy jáne onyń patshalyǵy eshqashan joıylmaıdy. Sondai-aq kóz qarasta músin kúndiz.2:44 : Osy patshalardyń zamanynda aspan Qudaıy eshqashan*

joıylmaıtyn jáne basqa halyqıń biliginen ótpeitin patshalyq qurdy ; ol bólshektenip, osy patshalyqtardıń bárin jalmap ketedi, jáne ol máńgilikke qalady.

Dan 4:35 *al jerdiń barlyq turǵındary eshnárse retinde tanylmaıdy: jáne ol aspan áskerimen jáne jer turǵındarynyń arasynda óz qalaıynsha áreket etedi, al onyń qolynda qala alatyn nemese oǵan ne aısań da aıta alatyn eshkim joq. sen isteısiń be?*

35a- Tiri Qudaıǵa madaq! Sebebi bul joly patsha bárin anyqtap, ony ózgeretti.

Dan 4:36 *Sonymen birge meniń túsinigim maǵan qaita oraldy ; meniń patshalyǵymnyń, ulylyǵymnyń jáne dańqymnyń dańqy Men jaratıldym; jáne meniń keńesshilerim jáne meniń uly qutqarýshym; jáne men óz patshalyǵymda ornattym, jáne meniń kúshim artqan joq.*

36a- Qudaı uldaryna, qyzdaryna jáne urpaqtaryna aýyr synaqtyń sońyna deın bergen ádil jáne integrasialangan Áıúp sıaqty, patsha óziniń úlkenleriniń senimin taýyp, óz biligin qaita bastady, qazir tiri Qudaı aǵartqan naǵyz danyshpandardyń arasyndan dana. . Bul tájiribe osyny kórsetedi Qudaı ózi turǵan patshalyqty beredi qalaıdy. Uly haldeilikterdi óz patshasyna qaita ótinish berýge shabyttandyrǵan ol.

Dan 4:37 *Endi men, Nebýhadnezar, madaqtaımyn, asqaqtatamyn jáne kóktegi patshany dáriptemin, onyń barlyq isteri aqiqat jáne onyń úkim shyǵarý joldary, jáne bul maqtanyshpen júretinderdi tómendete alady.*

37a- Ol aıta alady, ótkeni ol aıta alý úshin aqsha tóledi.

Eń jamanyn boldyrmaý úshin tisti julý óte nashar bolýy múmkin ; biraq qıyndyq azapty aqtaı alady. Máńgilikke jetý úshin qıyn synaqtardan óty qajet bolýy múmkin nemese óte qıyn bolýy múmkin, maqtanyshıyń joılyy múmkin bolǵan kezde aqtalady. Isa Másih óziniń áleýetin bile tura, "baýırlaryn qýdalaıshy" rýhanı turǵyda bolýy úshin Damaskige barar jolda Paýylıdy soqyr etti soqyr, onyń adal kýágeri bolý úshin, kózdiń kórýin qalpyna keltirgennen kein qulshynyspen, biraq bárinen buryn onyń aqyl-oiyn kórý.

Daniel 5

Dan 5:1 *Belshatsar patsha óziniń myńdaǵan adamdaryna úlken дастарhan jayıp, olardıń kózinshe sharap ishti.*

1a- Nebýkadnesar patsha Qudaıdyń tynyshtyǵynda uıyqtap qaldy, al onyń uly Nabonıd onyń ornyna uly Belshatsardy ornyna qaldyryp, basqarýǵa qulyqsyz boldy. "Bel patshany qorǵa" degendi bildiretin bul ataıdy shatastyrmańyz, Qudaı Nebýkadnesardıń Danielge bergen shaqyrýymen kezdesýge nietti: Belschasar "Bel qorǵa" degendi bildiredi. Bul ataılardyń shyǵy tegi - Bel nemese Belhalǵa tabyny, onyń artynda kópqudaıshylyqıyń jalǵyz uıymdastyırshysy : Shaitan, shaitan. Kóremiz, dinge kóshken patshanyń muragerleri bulai ustanǵan joq.

Dan 5:2 *Belshazar sharapıyń dámin tatyp otyryp, ákesi Nebýhadnezar Ierýsalımdegi ğıbadathanadan alyp shyqqan altyn men kúmisten jasalǵan ydstardy ákelydi buırdy; patsha men onyń qojayındary, áıelderi men kúnderi onda ishıi úshin.*

2a- Bul putqa tabynyshy patsha úshin bul altyn men kúmisten jasalǵan qumyralar evreilerden alynǵan oljalar bolyp tabylady. Nebýkadnesar dindi qabyldaǵan shynayı Qudaıdy elemeıdi tańdaı otyryp, tiri Qudaı onyń barlyq is-

áreketterin baǵalaıtynyn eskermeidi. Jaratýshy Allaǵa qulshylyq etý úshin qasietti jáne qasietti nárselerdi aram jáne aram maqsatta paldalanyp, ol óziniń qysqa gummyryndaǵy sońǵy qateligin jasaıdy. Óz zamanynnda Nebýkadnesar evreilerdiń Qudaiynyn belsendi kúshin eskere aldy, óitkeni ol óziniń ulttyq qudailary, shyn máninde, joq ekenin túsindi. Vavilon patshasyna baǵynyshty barlyq halyqtar onyn aspan Patshasynyn paldasyna bergen kúshiti kýálikterin estigen, ásirese onyn jaqyn tústary úshin. Sondyqtan qudaıdyń qazir jáne meirimsiz ekenin kórsetýge negiz bar.

Dan 5:3 *Sodan keın olar ǵıbadathanadan, Ierýsalımdegi Qudaidyn úinen shyǵarylǵan altyn ydstardy ákeldi ; patsha men onyn qojatındary, áıelderı men kúnderi ishımdik ishken.*

3a- Daniel alynyp tastałan osy vazalardyń shyqqan jerin alǵa tartady ǵıbadathanadan, Ierýsalımdegi Qudaidyn úi. Qazirdiń ózinde evrei Qudai bulardy ǵıbadathanasynan alyp tastaýǵa ruqsat bergenin kórip, jas patsha naǵyz Qudai zulymdyqqa qyzmet etetinderdi qatań jazalaıtynyn jáne jazalaıtynyn túsini kerek. Putqa tabynýshy qudailar ondaı nárseler emes jáne olardyń ataqty adamdary ózderiniń senimdiligin paldalanatyn adamdarǵa júginýge tyrsady.

Dan 5:4 *Olar sharap ishıp, altyn, kúmis, jez, temir, aǵash jáne tas qudailaryn madaqtady.*

4a- aram pıǵyldy qoldanýdan asyp túsedi, bul putqa tabynúshylyqty qoldaný, Alladan jrenýdiń biıktigi. Mańyzdy detal, abaisyzdyqtyń keremet kórinisinde koról festoi dostarymen birge, al onyn qalasyna Midıalyqtar men qorshaıda qalǵan parsylar qaýıp tóndiredi.

Dan 5:5 *Bul kezde adam qolynyn saýsaqtary pald boldy, olar patsha saraiynyn qabyrǵasynan ák ústindegi shamshyraqqa qarama -qarsy jazdy. Patsha jazǵan goldyn ushyn kórdi.*

5a- keremetter Nebýkadnesardy jek kórgen kezden bastap, bul jańa ǵajaiyp túrlendirýdi emes, kinálilerdiń ómirin qurtýdy kóздеıdi, biz kóremiz. Kúnakardyń ólimin qalaǵan zulym aıyptaýshylardyń aldynda Isa Másih te jasyryn jasaǵan kúnalary úshin saýsaǵymen qumǵa jazbaqshy.

Dan 5:6 *Sodan keın patshanyń bet-álpeti ózgerip, oilary ony mazalap, beliniń býyndary bosap, tızeleri bir-birine soǵylıp qaldy.*

6a- Ǵajaiyp óz áserin birden týdyrady. Maskúnemdikke qaramastan, onyn aqyl-oiy áreket etedi, ol qorqady.

Dan 5:7 *Patsha astrologtarǵa, haldeilerge jáne kóripkelderge kelý úshin daýystap jylady; jáne patsha sóilep, Vavilonyn danyshpandaryna aıtty, Kimde-kim bul jazbany oqysa, men kúlgin kim kúip, mounyna altyn alqa taǵyp, patshalyqtyń úshinshi bileýshisi bolamyn dep túsındiremin.*

7a- taǵy da Daniel elenbeidi ; onyn ángimeleri patsha muragerligimen jek kórdi. Jáne taǵy da, qatty qobaljyǵan jas patsha qabyrǵaǵa jazylǵan habardyń shıfryn tabıǵattan tys jolmen sheshe alatyn adamǵa eń joǵarǵy qurmetti ýáde etedi. Muny istegen adam patshalyqta úshinshi orynǵa ie bolady, óitkeni Nabonid pen Belshatsar birinshi jáne ekinshi orındardy alady.

Dan 5:8 jáne *Patshanyń barlyq danyshpandary kirdi; biraq olar jazbany oqı almady, túsındirmesın patshaǵa jetkize almady.*

8a- Nebýkadnesardaǵy sıaqty, basqa ulttardyń danyshpandary úshin bul múmkin emes.

Dan 5:9 *patsha Belshazar neden qatty qorqyp ketti, túsi ózgerdi, qojalyndary shoshyp ketti.*

Dan 5:10 *Patshatym patsha men onyń myrzalarynyń sózderi úshin banket zalyna kirip, Jaratqan Ieniń sózin qabyldady, Ýa, patsha, mángi ómir súrińiz! Seniń oilaryń seni mazalamady, seniń betińniń túsi ózgermeidi!*

Dan 5:11 *seniń patshalyǵyńda qasietti qudailardyń rýhy bar adam bar; jáne seniń ákeńniń zamanynda, jáne ol jerde qudailardyń danalyǵy sıaqty aǵartýshylyq, aqyldylyq pen danalyqtyń mekeni boldy. Sondai-aq patsha Nebýhadnezar seniń ákeń, patsha, seniń ákeń jáne oǵan sıaqrshylardyń, astrologtardyń, haldeilderdiń, kóripkelderdiń basshysyn taǵatyndady,*

Dan 5:12 *óitkeni biz onyń boıynan Belschazar patsha taǵatyndagan Danielden ǵylym men parasattyń asqaq rýhyn, armandardy túsindirý, jumbaqtardy túsindirý, kúrdeli máselelerdi sheshe bilý qabiletin taptyq. Danieldiń shaqyrylatynyn, ol túsiniктеme beredi.*

12a- Korolevanyń bul kýaligi ári túsiniksiz, ári barlyq koróldik otbasyn aıyptaıdy : biz muny bildik ... biraq biz muny eskermeıdi jón kórdik.

Dan 5:13 *Sodan keıin Danieldi patshanyń aldyna ákeldi. Patsha sóilep, Danielge bylai dedi: - Sen meniń ákem patsha Iahýdadan alyp shyqqan Iahýdanyń tutqyndarynyń biri Danial ekeniń be?*

Dan 5:14 *Men seniń esebińnen seniń boıyńda qudailardyń rýhy bar ekenin jáne aralaryńda aǵartýshylyq, parasattylyq jáne erekshe danalyq bar ekenin bildim.*

Dan 5:15 *Bul jai ǵana meniń aldyma danyshpandar, astrologtar ákelindi, sondyqtan olar jazýdy jaqsy kóredi, men túsiniктеme berýim kerek ; biraq olar sózderge túsiniктеme bere almady.*

Dan 5:16 *Men sizderdiń túsiniكتemeler berip, kúrdeli máselelerdi sheshe alatyndaryńyzdy bildim; endi, eger siz osy jazbany oqyp, onyń túsindirmesin maǵan jetkize bilseńiz, qyzyl kúim kúńiz, sonda siz moınyńyzǵa altynnan alqa taǵyp, patshalyqtyń úshinshi bileýshisi bolasyz.*

16a- Nabonıdtiń ákesi men ózinen keıingi úshinshi oryn.

Dan 5:17 *sonda Danial jayıp berip, patshanyń aldyna bylai dedi: - sıylaryń bolsyn, sıylaryń basqa bireýge bersin; Men patshaǵa jazǵan hatty oqımyń jáne túsiniктеme beremin.*

17a- Daniel - qart adam, onyń qurmetine de, múlkine de, kúmis pen altynnyń qundylyqtaryna da mán bermeıdi, biraq jas patshaǵa, onyń kúnalaryna, kúnalaryna onyń ómirimen tóleýge týra keletinin eske salýǵa múmkindik beredi. bas tartpady, jáne ol is -árekettiń bul túri úshin Qudaıdyń qyzmetshisi.

Dan 5:18 *Ýa, patsha, eń joǵarǵy Qudaı Nebýhadnezarǵa ákeńniń patshalyǵyn jáne ulylyǵyn, ulylyǵyn jáne ulylyǵyn berdi ;*

18a- Nebýkadnesardyń biligi shynay Qudaıdyń, onyń jumysy men syıy boldy keremettilik ol muny, qatelesip, ózine jatqyzdy menshikti kúsh, maqtanysh, jeti jyl boıy Qudaı abeti bolǵanǵa deın.

Dan 5:19 *jáne ol oǵan bergen ulylyǵynyń arqasynda, barlyq halyqtar, ulttar, jáne barlyq tilde sóileitin adamdar onyń aldyna qorqyp, dirildep turdy. Patsha*

qalaǵandary úshin óledi, al ol qalaǵan ómirin tastap ketedi ; ol qalaǵandary boldy, jáne ol qalaǵandaryn túsirdi.

19a- *Patsha qalaǵandary úshin óledi*

Atap aıtqanda, Qudaıdyń bizge bergen bul qudireti ony búlikshi evrei halqyn jazalaýǵa jáne onyń kóptegen ókilderin óltirýge itermeledi.

19b- *jáne ol qalaǵan ómirin tastap ketti*

Daniál men evrei tutqyndary onyń pıdasyn kórdi.

19s- *bul onyń qalaǵandary boldy*

Daniel men onyń úsh adal serigin Nebýkadnesar patsha haldeilerdiń basynda ósirdi.

19 ğ- *jáne bul onyń qalaǵandaryn tómendetti*

Onyń patshalyǵynyń uly adamdary ıahýdilerdiń tutqynyndaǵy sheteldik balalardy basqarýǵa kelisýge májbúr boldy. Onyń qudiretti qoly men ulttyq evreilerdiń maqtanyshy tómendetilip, joıyldy.

Dan 5:20 *Biraq júregi kóterilip, sanasy tákapparlyqqa shyńdalǵan kezde patsha taǵynan taidyrylyp, dańqynan aıyryldy;*

20a- Nebýkadnesar patshanyń tájiribesi túsinýge múmkindik beredi *tákapparlyq* Dan Rım Papasynyń patshasyna esep telgen.7:8. Daniál patshaǵa absolútti bilikti onyń baǵdarlamasyna saıkes ózine unaityn Qudaı beretinin kórsetedi. Biraq Nebýkadnesar patshanyń qyzmetinen bosatylǵanyn eske sala otyryp, ol jerdegi patshanyń qanshalyqty kúshti bolýy kóktegi patshanyń sheksiz kúshine bılanysty ekenin eske salady.

Dan 5:21 *jáne ol adam balasynyń arasyнан qýyldy; jáne onyń júregi haıyandar sıaqty jaratylǵan, al baspanasy jabay esektermen birge bolǵan; ol ógizderge shóp jeýge berildi, al denesi shyqpen sýlanǵan ol eń joǵarǵy Qudaıdyń adamdar patshalyǵynda bilik etetinin moyındap, ony kimge qalasa, soǵan bergenge dein kókten.*

21a- Men osy bir tarmaqta "siltemesin atap ótemin.jabay jopy". Esek - qyńyrlyqtyń túrinin simvolı : "esek sıaqty qyńyr ", ásirrese eger ol "jabay" bolsa jáne qolǵa úretilmese. Bul Qudaıdyń óz ómirin tájiribesi arqyly jáne Kieli kitaptaǵy aıandary arqyly bergen sabaqtaryn tyńdaıdan bas tartqan adamnyń rýhyn beıneletin simvol.

Dan 5:22 *Al sen, Belshatsar, onyń balasy, osynyń bárin bilseń de, júregińdi kishireitpediń.*

22a- Negizi, "ákesi" (atasy) basynan keshken oqıǵany esepke almaı, ózin "jabay esek" sıaqty ustaǵan Belshatsar.

Dan 5:23 *biraq aspan Ámirshisine qarsy ózińdi tez kóterdiń ; jáne onyń úiiniń ydstary seniń aldyńa ákelindi, sen jáne myrzalar, áielderin jáne kúnderin sharap ishýge daǵdylandyńdar; kúmis, altyn, jez, temir, aǵash jáne tas qudaıların madaqtaýǵa asyqtyńyz, olar kórmeidi, estimeidi, bilmeidi, jáne sen Qudaıdy madaqtamadyń seniń tynysyń kimniń qolynda jáne seniń barlyq joldaryńda.*

23a- Belshatsar ğıbadathanadaǵy dinı qyzmeti úshin Jaratýshy Táńirge baǵyshtalǵan altyn ydstardy qorlady. Biraq ony jalǵan putqa tabynyshy qudaılardy madaqtaý úshin qoldanı arqyly ol biikke jetti **jeksuryndyq**. Bul sýret Apo.17:4 daıyndaıdy: jáne *Áiel kúlgin jáne qyzyl túske boıalyp, altyn jáne asyl tastarmen, injý-marjandarmen bezendirilgen. Ol qolynda azǵyndyqtyń*

jiirkenishti jáne lastyǵyna toly altyn tostaǵandy ustady. Ol esimdi aldy "Uly Vavilon"5 tarmaqta.

Dan 5:24 *Sondyqtan ol qoldyń osy ushyn jiberip, osy jazbany qadaǵalady.*

24a- óz kezeginde, Belshatsar adamdardyń minez-qulqyna qandaı da bir ǵajayıp túrde áreket etetin jáne áreket etetin naǵyz tiri Qudaıdyń bar ekenin kesh biledi.

Dan 5:25 *Mine, jazylǵan, syzylǵan jazý : shıner, shıner, tekel, ýfarsın.*

25a- Aýdarma: esepteledi, esepteledi, ólshenedi jáne bólinedi

Dan 5:26 *bul osy sózderdiń túsindirmesi. Men: Qudaı seniń patshalyǵyńdy sanap, ony aiaqtady.*

26a- Birinshi "eseptelgen" Biliktiń bastalýyn maqsat etińiz, ekinshisi - "eseptelgen", bul biliktiń aiaqtalýy.

Dan 5:27 *Ólshendi: Sen tepe-teńdikte ólshenip, qalaǵanyń tez tabyldy.*

27a- Jáne *balans* bul Qudaıdyń úkiminiń simvoly. Er adamdar ony ádilet qyzmetine júginý úshin qabyldady ; ádilettilik, kemelsiz. Biraq Qudaı kemeldi jáne a beinesine negizdelgen *tarazy* qos naýalar, ol aiaqtalǵan dep esepteletin jaqsylyq pen jamandyqtyń áreketterin tarazylaıdy. Eger naýa zulymdyqqa qaraǵanda jeńilirek bolsa, Qudaıdyń úkimi aqtalady. Al bul Belshatsar patshanyń isi.

Dan 5:28 *peres; Seniń patshalyǵyń ekige bólinip, midialyqtar men parsylarǵa berildi.*

28a- Ol patsha Darıı bastalǵan patsha sarayında jiirkenishti ishimdikpen ainalysyp júrgende, midialyqtar Vavilonında ózen arnasynyń jaǵasynda boldy, bir sátte buryldy jáne aǵyzyldy.

Dan 5:29 *kóp uzamaı Belshazar buıryq berdi, olar Danieldi qyzyl kındirdi, al ol onyń mounynan altyn alqany bastady jáne olar onyń patshalyqtyń úshinshi bileýshisi bolýy kerektingin jarıalady.*

Dan 5:30 *Sol túni haldeilerdiń Belshazar patshasy óltirildi.*

Dan 5:31 *Al Darıı Mediana úsh jasta jáne eki jasta bolǵandyqtan patshalyqty aldy.*

31a- Bul kózge kórinetin kýálik Danialdy tarihsyylar moyındamaıdy, olar bul áreketi 539 jyly parsy patshasy Uly Kır 2-ge jatqyzdy.

Daniel 6

Osy 6-taraýdyń ilimi Daniál 3-tiń ilimimen birdei. Ol bizge bul joly Daniéldi adaldyq úlgisiniń synaǵynda usynady, Isa Másihte Qudaı shaqyrǵan barlyq tańdaýlylar úshin elikteý jáne kóbeıtý. Pikirler kómektesedi, biraq sabaqty oqyp, este saqtaý jetkilikti. Jáne *Daru patsha* bul ca s Nebýkadnesar óz zamanynda , jáne, óz kezeginde, *62 jasta*, ol Daniáldyń tiri Qudaınyń ulylyǵyn moıyndaıdy; Qudaı Daniáldan qorǵalǵan kezde Daniáldyń adaldyǵy týraly kýálik arqyly alyńǵan konversia *arystandar*. Olardyń qarym-qatynasynyń basynan bastap ol Danielge degen súispenshiligi men qyzyǵyshylyǵyn týdyrady, ol oǵan adal jáne adal qyzmet etedi jáne ol ony anyqtaıdy *a aqyl joǵary*.

Dan 6:1 *bul Darudi patshalyqtyń ústinen júz jyrma knáz qurýǵa qýantty, bul búkil patshalyqtyń ústinde bolýy kerek.*

1a- Darıı patsha óziniń patshalyǵyn basqarýdy 120 provınsiada qurylǵan 120 gýbernatorǵa senip tapsyrýdaǵy danalyǵyn ashady.

Dan 6:2 jáne *Ol olardyń basyna úsh basty qoidy, olardyń sany Daniel bolatyn, sondyqtan bul satraptar ózderiniń renshenttik esebin júrgizip, patshaǵa eshqandai zian tigizbeýi úshin.*

2a- Daniel áli kúnge deın satraplardy baqylaityn basty basshylardyń biri.

Dan 6:3 *bul Daniel prezidentter men knázderden ereksheledi, ótkeni onyń boıynda joǵary aqyl bar edi ; jáne patsha ony búkil patshalyqqa taǵaıyndaıdy oilady.*

3a- Darıı óz kezeginde Danıaldıń parasatty aqyl-oiy men danalyǵy jaǵynan artyqshylyǵyn atap ótedi. Onyń bárinen buryn qurý jónindegi jobasy Danielge degen qyzǵanysh pen óshpendilikti oıatady.

Dan 6:4 *Sodan keiin prezidentter men satraphtar patshalyqtyń isterine qatysty Danielge qarsy shara izdedi. Biraq olar eshbir jaǵdaıdy da, qolǵa alatyn nárseni de taba almady, óitkeni ol adal boldy, muny onyń boıynan da, teris qylyqtarynan da, jamandyqtarynan da baiqayǵa bolady.*

4a- Danıal Qudaıǵa qyzmet etedi, qaida daq, sondyqtan ol patshaǵa birdei berilgendikpen jáne adaldyqpen qyzmet etedi. Sondyqtan paıda bolady, *aqay*; Apo.14:5 boıynsha sońǵy kúnderdiń áylieleri "adventisterinde" kezdesetin kriteriı.

Dan 6:5 *Jáne bul kisiler: "Eger biz onyń Qudainyń zańynan bireyin tappasaq, biz bul Danıalǵa qarsy eshqandaı jaǵdaı taba almaımyz", - dedi.*

5a- Bul dálelder jerdegi senimniń sońǵy synaǵy úshin shaitandyq lager týraly oıdy ashady, onda Qudaı zańynyń jetinshi kúni demalys kúni onyń adal qyzmetshilerin óltirmekshi, óitkeni olar birinshi kúnniń qalǵan bóligin qurmettegesi kelmeidi. ony mindetti etti, dinı zańnyń jeksenbisi, roman.

Dan 6:6 *Sodan keiin bul prezidentter men satraphtar patshaǵa kelisim boıynsha keldi jáne osylaısha oǵan, Darı patsha, máńgi ómir súrińder dedi!*

6a- Bul jazba dúrbeleń patshaǵa sandardıń myқтыlyǵyn, onyń tártipsizdikter týǵyzý qabiletin, sondyqtan onyń ústemdigin qalpyna keltirý qajettiligin eske salýǵa baǵyttalǵan.

Dan 6:7 *Patshalyqtyń barlyq prezidentteri, basqarýshylary, satrapтары, keñesshileri men ákimderi qatań qorǵanyspen patsha jarlyǵy shyǵarylady dep kelisiledi, kimde-kim otyz kún ishinde jiberse ya, patsha, senen basqa kez kelgen qudaıǵa nemese adamǵa duǵalar arystandardyń uiasyna quıylady.*

7a- Osy yaqytqa deın Darı patsha óz patshalyǵynyń adamdaryn basqaǵa emes, qudaıǵa qyzmet etýge májbúrleýge tyryspady. Kópqudaıshylyqta dinı senim bostandyǵy tolyq. Al ony, aramza, jaǵympaz, qudaıdaı Darı patshanyń qurmetine sendirý úshin. Taǵy da, barlyq uly bileýshiler sıaqty, tákapparlyq oıanyp, onyń esine kelmegen bul qaýlyny bekityú úshin oǵan barady.

Dan 6:8 *Endi, ya, patsha, qorǵanysty ornatyp, jarlyqty ózgertpey úshin, Midıalyqtar men parsylardıń zańyna saıkes ózgertpeńiz, ózgertpeńiz.*

8a- Bul jarlyq jeksenbilik Rımdi kúnniń sońynda mindetti etetin jarlyq týraly ádemi paıǵambarlyq etedi. Biraq nazar aýdaryńyz, erler ornatqan Midıalyqtar men parsylar zańynyń bul ózgermeitin sıpaty qatelesetin kúnákarlar múldem aqталмаған. Ózgermeitindik naǵyz tiri Qudaıǵa, Jaratýshyǵa tiesili.

Dan 6:9 *Onda -Darı patsha qujatqa qol qoıyp, tyrym saldy.*

9a- Bul qadam óte mańyzdy, óitkeni onymen - tipti jazý jáne jarlyq, midıalyqtar men parsylardıń zańy ózgermeitin qurmetteýge týra keledi.

Dan 6:10 *Daniel jazbaǵa qol qoıylǵanyn bilgende, joǵarǵy palatanyń terezeleri Ierýsalımge qaraı ashylatyn úiine kirdi ; jáne ol kúnine úsh ret tizerlep otyrды, duǵa etti jáne buryńǵydaı Qudain madaqtady.*

10a- Daniel minez-qulqyn ózgertpeidi jáne adam ólshemine ońaı áser etpeidi. Terezegin ashyp, qudiretti Qudaıǵa degen adaldyǵynyń barshaǵa málim bolǵanyn qalaıtynyn kórsetedi. Osy kezde Danıal Ierýsalım baǵytyna burylady, onda tipti

qirağan, Qudaıdyń ǵıbadathanasy tabylǵan. Óıtkeni Qudaıdyń Rýhy óziniń mekenin, týǵan jerin jasaǵan osy kieli ǵıbadathanada kópten beri kórinip keledi.

Dan 6:11 *Sodan keiin bul adamdar kelisip, Danialdyń duǵa etip, Qudayın shaqyryp jatqanyn kórdi.*

11a- Qastandyq jasaýshylar patsha jarlyǵyna baǵynbaý sharalaryn qabyldaıdy kútti jáne baqylady; qazirgi yaqytta " flagmandyq delikto ".

Dan 6:12 *Sodan keiin olar patshanyń aldynda turyp, oǵan patshanyń qorǵanysy týraly atty: otyz kún ishinde kimde-kim senen basqa qudaıǵa nemese adamǵa duǵa jiberse, ya, patsha, arystandardyń uasyna tastalsyn degen jarlyqqa qol qoımaısyn ba? Patsha bylai dep jaıap berdi: "Bul shyndyq, Midialyqtar men parsylardyń zańy boıynsha, ózgermeidi.*

12a- Patsha tek ózi jazǵan jáne qol qoıǵan jarlyqta rastai alady.

Dan 6:13 *Olar taǵy da sóz sóilep, patshaǵa: "Iahydanyń jerinen qyylǵandardyń biri Daniial saǵan qulaq aspady, ya, patsha, sen qol qoıǵa asyqqan jarlyǵyna da qulaq aspaysyń, biraq onyń ótinishin kúnine úsh ret oryndaysyń", - dedi.*

13a- Is-árekette, duǵasynyń áreketinde ustalǵan Daniieldi aıyptady. Patsha Daniieldi adal jáne adal minez-qulqy úshin jaqsy kóredi. Bul onyń jáne ol qyzmet etken Qudaıdyń arasyndaǵy bılanysty birden qulshynyspen jáne adaldyqpen jasaıdy, óıtkeni ol únemi duǵa etedi *kúnine úsh ret*. Dál osy Danialdyń senimi oǵan ákeletin azap pen azapty jáne onyń ózgerýiniń bastalýyn túsindiridi.

Dan 6:14 *al patsha muny estigende qatty abyryp qaldy ; ol Danialdy qutqarı úshin ony júregine jaqyn qabyldady jáne kún batqanǵa deiin ony qutqarıǵa tyrusty.*

14a- King óziniń aıla-sharǵy jasaǵanyn túsinedi jáne ol Daniieldi qutqarı úshin kóp nárseni baǵalaıtynyn túsinedi. Biraq onyń kúsh-jigeri nátjesiz bolady,s , jáne patsha osynyń bárinen buryn qaǵyly túrde ashty : *hat óltiredi, biraq rýh ómir beredi*. Sońǵy adamdarǵa osy sózdi bere otyryp, Qudaı zańdarǵa degen qurmettiń shegin kórsetedi. Ómir zań mánderiniń áriptermen rettelmeýi múmkin. Óziniń ilahı úkiminde Qudaı zańnyń óli haty jazylp ketkeni týraly egjei-tegeilerdi eskeredi, al Qudaisyz adamdardyń da solai isteýge danalyǵy joq.

Dan 6:15 *sodan keiin bul adamdar patshaǵa kelisim boıynsha kelip, oǵan: "Bilińder, ya, patsha, Midialyqtar men parsylardyń patsha bekitken eshqandaı tyıym nemese jarlyq ózgertilmeitin zańyn ózgertıge bolady.*

15a- Aıla eske saladynt Midia patshasy men parsylar qabyldaǵan qaitarylmaityn (negizsiz) sheshimderdiń tabıǵaty. Onyń ózi onyń mádenı murasynyń qursaıynda qalady. Biraq ol Danielge qarsy jasalǵan qastandyqtyń qurbany bolǵanyn túsinedi.

Dan 6:16 *Sodan keiin patsha buıyq berdi, olar Daniieldi ákelip, arystandardyń uasyna tastady. Patsha sóilep, Daniialǵa: "Úzdiksiz qyzmet etip kele jatqan Qudayın seni qutqarsyn!"- dedi.*

16a- Patsha Daniieldi arystannyń uasyna laqtyrýǵa májbúr, biraq ol shyn júreктен Qudaıǵa qyzmet etip, ony qutqarı úshin sonshalyqta adaldyqpen aralasýyn tileidi.

Dan 6:17 *al tas ákelindi, jáne ordyń aızyna qalandy ; jáne patsha Daniialǵa qatysty eshteńe ózgertilmeýi úshin ony óz qoly men jáne qojatındarynyń qoly men japty.*

17a- Munda Danieldiń tájiribesiniń Másihtin enyimen uqsastyqtary bar, onyń esiginiń dóńgelek tasy da adamnyń aralasyń qajet etpeý úshin mórlengen.

Dan 6:18 *sodan keiin patsha óz sarayyna bardy, ol túndi orazada ótkizdi, oǵan kánizaktan kelýdi nusqady, ol uytqai almady.*

18a- Patshanyń bul qylyǵy onyń shynaiylyǵyna kýá. Osylardy oryndaý arqyly bul onyń Danieldiń Qudaiyna unamdy bolǵysy keletinín jáne onyń qutqarylǵyn qalaitynyn kórsetedi. Bul onyń Qudaiǵa bet burýynyń basy.

Dan 6:19 *sodan keiin patsha kúnniń basynda, tań atqanda ornynan turyp, asyǵys arystandardyń uasyna bardy.*

19a- Tazalyqqa daınydyq, sodan keiin Danieldiń ólimi týraly oıdan qınalǵan onyń sanasy úshin uıqysyz tın, al tań atqanda arystandardyń uasyna asyǵy - putqa tabynýshy patshanyń emes, onyń jasaǵan áreketteri. Qudaıda óz baýyryn nemese qaryndasyn jaqsy kóretin baýyrlas.

Dan 6:20 *Shuńqyrǵa jaqyndaǵanda, ol qaiǵyly daıyspen Danieldi shaqyrdy. Patsha sóilep, Danielge aıty, ýa, Danial, tiri Qudaıdyń qyzmetshisi, sender únemi qyzmet etetin Qudaıларыń seni arystandardan qutqara alady ma?*

20a- *shuńqyrǵa jaqyndaǵan saıyn ol muńdy daıyspen Danieldi shaqyrdy*

Patsha úmittendi, biraq ol qorqyp, Daniel úshin eń jamanynan qoryqty.

Alaıda onyń úmitin oǵan qońyraý shalyp, suraq qoıy kórsetedi.

20b- *Danial, tiri Qudaıdyń qyzmetshisi, sender úzdiksiz qyzmet etetin Qudaıларыń seni arystandardan qutqara alady ma?*

Ony " retinde belgileýtiri Qudai", jáne Darı óziniń dinge kelýiniń bastalǵany týraly kýalandyrady. Osynyń bárine onyń suraǵy "***ol qolynan keldi me seni arystandardan qutqarý úshin be?***"bul áli belgisiz ekenin kórsetedi. Áıtpese, ol bylai dep jaýap berer edi:"*ol seni arystandardan qutqarǵysy keldi me ?*".

Dan 6:21 *sonda Danial patshaǵa: ýa, Patsha, máńgi ómir súr! - dedi!*

21a- Qastandyq jasaýshylardyń aýzynda 6-tarmaqta bul sózdiń maǵynasy shamaly bolǵan, biraq Danielge ol Qudaıdyń tańdaýlylary úshin saqtalǵan máńgilik ómirge qol jetkizý týraly paıǵambarlyq etedi.

Dan 6:22 *Qudaiym perishtesin jiberip, arystandardyń aýzyn jaıyp tastady, men saǵan esh zian tigizbedim, óitkeni men onyń aldynda kinásiz dep tanyldym; sondaı-aq seniń aldyńda, ýa, patsha, men eshnárse jasaǵan joqpyn.*

22a- Bul eksperimentte Darı patsha adamdardaǵy patsha jarlyqtarynyń ózgermetin dizainynyń qanshalyqty aqymaq, qajetsiz jáne Danial jasyрмаı paidalanǵan naǵyz tiri Qudaıdyń eskirgenin túsinedi.

Dan 6:23 *Sonda patsha qatty qýanyyp, Danialdy shuńqyrdan shyǵaryp salýdy buyrdy. Danieldi shuńqyrdan alyp shyqty, odan eshqandaı jaraqat tabylmady, óitkeni ol óz Qudaiyna sendi.*

23a- *Sonda patsha qatty qýandy*

Bul tabıǵı qýanysh pen stihalyq reaksiya Qudaıdyń tańdaǵan bolashaǵyn kórsetedi, óitkeni qazir patshada bar senimdilik onyń bolmysy men qudireti týraly.

23b- *Danieldi shuńqyrdan shyǵaryp aldy, odan eshqandaı jaraqat tabylmady*

Qyzyp turǵan peshke laqtyrylǵan Danieldiń úsh seriginiń kimderi órtengen joq.

23s- *óitkeni ol óz Qudaiyna sengen*

Bul senim onyń Qudaidy duǵalarynan aıyratyn patsha jarlyǵyna baǵynbaı tıraly sheshiminde anyqtaldy; bul úlgili imandy adam úshin múmkin emes jáne oıǵa kelmetin tańdaı taza adam.

Dan 6:24 jáne *Patsha buırdy, al Danieldi aıyptaǵan adamdardy arystandardyń, olardyń, balalarynyń jáne áielderiniń uasyna aparyp tastady ; jáne olar ordyń túbine jetpei jatyp, arystandar olardy jeńip, barlyq sútekterin syndyrdy.*

24a- Qudai jaǵdaıdy zulymdyqty josparlap otyrǵan zulymdarǵa qarsy qoidy. Parsy patshalarynyń yaqyty kelgende, evrei Mordahaı úshin kóshbasshy Haman Ester patshayımnyń zamanynda óz halqymen birge ólgisi keletini tıraly tájiribe jańartylady. Munda da, bul Haman bolady darǵa asylady asylar Mordahaıǵa daıyndaldy.

Dan 6:25 *sonda Daru patsha jer betinde ómir súrgen barlyq halyqtarǵa, barlyq halyqtarǵa jáne barlyq tildegi adamdarǵa hat jazdy : beıbitshilik saǵan eselene bersin!*

25a- Patshanyń bul jańa jazýy - tiri Qudai jaılap alǵan adamnyń jazýy. Qazir júreginde minsiz tynyshtyqta bola otyryp, ol sóileıy úshin óziniń ústem jaǵdaıyn paidalanady óz patshalyǵynyń barlyq halqyna, aıǵaqtar onyń onyń shynayı Qudaıdan alǵan tynyshtyǵy.

Dan 6:26 *Men óz patshalyǵymnyń barlyq dárejesinde bul Danieldiń Qudayı úshin qorqynysh pen úrei bolýyn buırdym. Ótkeni ol tiri Qudai jáne ol máńgilikke shydaıdy ; onyń patshalyǵy eshqashan joıylmaıdy jáne onyń biligi sońyna dein saqtalady.*

26a- *Men buǵan óz patshalyǵymnyń barlyq deńgeinde buırdym*
Patsha buıryq berdi, biraq ol eshqashan eshkimdi májbúrlemedi.

26b- *bizde Danieldiń Qudayı úshin qorqynysh pen qorqynysh bar*
Biraq bul tájiribemen baıtyldy, ol Danielge qarsy jasalǵan jańa qastandyqtyń avtorlaryn boldyrmaıy úshin Danieldiń Qudayınan qorqy men qorqydy talap etedi.

26s- *Ótkeni ol tiri Qudai jáne ol máńgilik tur*
Bul kýalik patshalyq halqynyń júregine jetedi dep úmittenemiz jáne bul úshin biz ony madaqtap, ulyqtaimyz.

26d- *onyń patshalyǵy eshqashan joıylmaıdy jáne onyń biligi sońyna dein jalǵasady*

5-tiń máńgilik sıpaty^{myń} músinniń patshalyǵy qaitadan jarıalandy.

Dan 6:27 *Ol kóktegi jáne jerdegi belgiler men ğajayıptarda áreket etetin jetkizýshi jáne qutqarýshy. Danialdy arystandardyń qudiretinen qutqarǵan ol.*

27a- *Ol jetkizedi jáne qutqarady*

Patsha tapqanyna kýa bolady, biraq bul qutqaryly men qutqaryly tek fizikalıyq denegе, Danieldiń ómirine qatysty. Qudaidyń qutqarylyǵa jáne kúnadan qutqaryǵa degen umtylysyn túsinıy úshin Isa Másihtıń kelýin kútyge tıra keledi. Biraq sodan keiin, patsha, árıne, tiri Qudaiǵa unamdy bolıy úshin ózderin tazartıy qajettiligine ie boldy.

27b- *kóktegi jáne jerdegi belgiler men keremetterdiń qaisysy jumys isteidi*

Daniıl kitabynda bul belgiler men ğajayıptar, Qudaidyń jasaǵan tabıǵattan tys áreketi kórsetilgen, biraq saq bolınyz, shaitan men onyń jyndary da Qudaidyń keibir keremetterin jasaı alady. Eki yqtımal shyǵy teginiń arasyn anyqtaıy úshin

jetkizilgen artyqshylyqtar týraly habarlamany túsiný jetkilikti. Jaratýshy Táńirge moıynsunýǵa nemese moıynsunbaýǵa ákeledi me ?

Dan 6:28 *Danial Darudiń tusynda da, parsy Kirdiń tusynda da gúldendi.*

28a- Biz túsinemiz, Daniel óziniń týǵan jeri ulttyqqa oralmaıdy, biraq Qudaıdyń Dan.9-da alǵan sabaqtaryn ol óziniń Qudaıy sheshken bul taǵdyrǵa qınalmai qabyldaıdy.

Daniel 7

Dan 7:1: *Vavilon patshasy Belshazardyń birinshi jylynda Danial tóseginde jatqanda esine bir tús kórip, aıan aldy. Sosyn armanyn jazyp, eń bastysyn aıtyp berdi.*

1a- *Vavilon patshasy Belshazardyń birinshi jyly*

Bul degenimiz – 605. Dan.2 aıanyan beri 50 jyl ótti. Ólim, uly patsha Nebýkardnesardyń ornyna nemesi Belshatsar keldi.

Dan 7:2*Daniel sólep, aıty : Men túnde óz kózimmen kórdim, mine, aspannyń tórt jeli uly teńizge umtyldy.*

2a- *aspannyń tórt jeli umtyldy*

Bul bileýshilerdiń biligin tórt negizgi núktege qaraı keńeytýge baǵyttalǵan ámbepap sóǵystar, deın Norta, Ońtústik, Shyǵys jáne Batys.

2b- *uly teńizde*

Keskin adamzatqa unamdy emes, teńiz úshin, tipti uly, ólimniń simvoly bolyp tabylady. Bul Qudaıdyń jospary boıynsha, Jaratyls 1-aıatqa sáikes, onyń beinesinde jasalǵan adam úshin daıyndalǵan orta emes. Onyń ortasy - jer. Biraq adamzat bastapqy kúnadan bastap, onyń moıynsunbaýynan óziniń qudaılyq beinesinen ayryldy, jáne ol endi onyń kóz aldynda taza jáne qasıetti emes, al teńiz janýarlary aram jáne ashkózder shaitan men jyndardyń shabytymen bir-birin jardi. . Bul kóriniste teńiz adamdardyń jasyryn massasyn beıeleıdi.

Sonymen qatar, paıǵambarlyqpen qamtylǵan aımaq olardyń aspektilerimen bailyNSTy adamdardyń máselelerin qamtıdy jaǵalaýdaǵy teńiz jaǵalaýy Méditerranée. Jáne *teńiz* bileýshilerdiń jaýlap alýlarynyń jaýyngerlik áreketterinde úlken ról atqarady.

Dan 7:3 *Al teńizden tórt uly ań shyqty, ár túrli les bir-birinen.*

3a- *Al teńizden tórt uly ań shyqty*

Biz Danial 2-de beriletin ilimge jańa kózqaraspen qaramyz, biraq sonda, *janýarlar* deneniń bólikterin aýystyryńyz *músin*.

3b- *ártúrli les bir-birinen*
Materialdary retinde *músin dan.2.*

Dan 7:4 *Birinshisi kelesidei boldy arystan, jáne búrkittiń qanattary bolǵan; Men olardıń qanattary julyńǵansha kórdim , jáne ol jerden kóterilip, adam retinde aiaqqa turǵyzyldy, jáne oǵan adamnyń júregi berildi.*

4a- *Jáne aldymen síaqty boldy arystan, jáne búrkittiń qanattary bolǵan*
Munda, *altynnyń basy Dan.2 patshasynyń ókili arystan, qyrandardyń qanattary;* tastarǵa qashalǵan eltańba kók vavilondyq, Dan.4-tegi Nebýkadnesar patshanyń maqtanyshy.

4b- *Men onyń qanattary julyńǵansha kórdim*
Paıǵambarlyqta Nebýkadnesar patshanyń Qudaı abeti bolǵan jeti-jeti yaqyty týraly aıtyldy. Osy 7 jyl ishinde (*jeti ese*) dan.4: 16-da qorlaı paıǵambarlyq etilgen, *onyń adamdyq júregi joıyldy*, ańnyń júregimen aýystyryldy.

4s- *ol jerden kóterilip, adam bolyp aiaqqa turǵyzyldy, oǵan adamnyń júregi berildi.*

Smunda Jaratýshy Qudaıǵa bet burǵany rastaldy. Onyń tájirbesi muny túsinýge múmkindik beredi, Qudaı úshin adam júregi Qudaıdyń beinesin kótergende ǵana adam bolady. Ol óziniń beinesinde Isa Másih retinde súıspenshilik pen moıynsunýshylyqtyń qudailyq, kemeldi úlgisin ashady.

Dan 7:5 *Mine, taǵy bir ań, bir sekýnd, unaidy aıy, jáne ol ózin bir jaǵynan kóterdi ; onyń aýzynda tisteriniń arasynda úsh qabyrǵa bolǵan, jáne bul oǵan aıtylǵan : turyńdar, tándi kóp jalmańdar.*

5a- *Mine, taǵy bir ań, bir sekýnd, unatý aıy, jáne ol ózin bir jaǵynan kóterdi*
Haldei patshasynan keiin, *kúmistiń keydesi men qoldary mıdıalyqtar men parsylardan analady aıy. Dáldik ", bir jaǵynda turǵan"*Parsy biligi ekinshi ret ústemdik etkennen keiin paida bolǵanyn beıneleidi Mede, biraq onyń parsy patshasy Kır 2 alǵan jaýlap alýlary oǵan mıdıalyqtardan áldeqaida úlken bilik berdi.

5v- *onyń aýzynda tisteriniń arasynda úsh qabyrǵa bolǵan, jáne bul oǵan aıtylǵan : tur, tándi kóp jalmańdar*

Parsylar mıdıalyqtarǵa ústemdik etip, úsh eldi jaýlap almaqshy : 546 jyly bai patsha Krezdiń Lidiasy, 539 jyly Vavilonıa, 525 jyly Egpet.

Dan 7:6 *Osydan keiin men qaradym, mine, basqasyna uqsadym barys, onyń artynda qustyń tórt qanaty bolǵan ; ańnyń da tórt basy bolǵan; jáne oǵan ústemdik berildi.*

6a- *Osydan keiin men qaradym, mine, basqasyna uqsadym barys*
Idem, *jezdiń ishi men jambasy bileýshilerden Grekter a-ǵa analady qustyń tórt qanaty bar barys;* les daqtary *barys* Grek ony jasaıdy **kúnániń belgisi.**

6b- *onyń artynda qustyń tórt qanaty bolǵan*
Jáne *qustyń tórt qanaty* -men bailanysty *barys* onyń jas patshasy Aleksandr Makedonskıdiń (-336 men -323 aralyǵynda) jaýlap alýlarynyń jyl damdyǵyn sýretteńiz jáne rastańyz.

6s- *bul janyardıń tórt basy boldy, oǵan ústemdik berildi*
Munda, "*tórt bas*" biraq Dan.8-de bul bolady "*úlken tórt múiz* ", bul Aleksandr Makedonskıdiń basym grek muragerlerine qatysty Grend : Selevk, Ptolemeı, Lisimah jáne Kasandr.

Dan 7:7 *Osydan keiın men túngi kórinisterdi kórdim, mine, qorqynshty tórtinshi ań, qorqynshty jáne shamadan tys kúshti ; jáne onyń keremet temir tisteri boldy: ol jep, bólikterge bólinip, qaldyqtaryn aiaqtarymen basyp qaldy qaldy ; ol ózinen buryńgy barlyq ańdardan alyan túrli boldy; jáne onyń on múizi boldy.*

7a- *Osydan keiın men túngi kórinisterdi kórdim, mine, qorqynshty tórtinshi ań, qorqynshty jáne shekten tys kúshti*

Qaitadan, *temirdiń aiaqtary* - Rim imperiasy qubyjyqqa analdy *temir tistermen jáne on múizben*. Óitkeni, Aıan 13:2-ge sáikes, ol jalǵyz ózi aldyńgy 3 imperianyń kriteriulerin kóteredi: Onyń kúshi *arystan*, osy tarmaqta rastalǵandaı, onda aıtylǵan : *shekten tys myqty ; qyaty aıy*, jáne jáne jyldamdyǵy *barys onyń kúnásiniń murasymen*, daqtarymen beinelengen.

7b- *onyń keremet temir tisteri boldy: ol jutyp qoidy jáne bólikterge bólini, al qalǵan qaldyqtardy aiaqtarymen shtamptady ;*

Bul egjei-tegjeilerdi ol simvolmen jasalǵan qantógister men qyrǵyndardy aıyptady *temir* rim, ol papalyq ústemdigimen aqyrzamanǵa deın jalǵasady.

7s- *ol ózinen buryńgy barlyq ańdardan ózgeshe boldy; jáne onyń on múizi boldy.*

Jáne *on múiz* frankterdi, lombardtardy, Alamannıdı, anglosaksondardy, Vısigony beıeleıdihrt, býrgýndialyqtar, sýeviler, Gerýlı, vandaldar jáne ostgottar. Bular *ondyq* Rim imperiasy ydyraǵannan keiın paida bolatyn hristiandyq patshalyqtar bastap 395, perishteniń Danielge 24-tarmaqta bergen túsindirmesi boıynsha.

Dan 7:8 *Men múizderge qaradym, mine, olardyń arasynan taǵy bir kishkentaı múiz shyqty, múizdiń aldynan algashqy úsh múizdi julyp aldy ; mine, onyń adamnyń kózindei kózderi jáne tákappar sóileitin azy bar edi.*

8a- *Men múizderge qaradym, mine, olardyń arasynan taǵy bir kishkentaı múiz shyqty*

Jáne *kishkentaı múiz* solardyń birinenon *múiz*, bul Ostgottardyń Italiasyna qatysty Rim qalasy qai jerde jáne osylaı atalatyndar "kieli oryndyq" Kael taıyndaǵy Lateran sarayındaǵy Rim papasynyń; latynsha ataıy, maǵynasy: aspanǵa.

8b- *, jáne algashqy úsh múiz múizdiń aldynan julyńan*

Jáne *múizder julyndy* hronologialyq túrde: *úsh patsha tómendetildi* 24 tarmaqta Gerýlı 493 pen 510 aralyǵynda, sodan keiın, keiinnen, 533 jylǵy vandaldar jáne ostgottar 538 jyly , qaisysy sh boldy Rimdi general Belısariýs Iýstinian 1 buıryǵymen jiktedi^{er}, jáne túpkilikti jeńildi Ravennada 540 jyly. Óitkeni órnektiń nátjesi ekenin atap ótken jón *múizdiń aldynda*. Bul degenimiz *múiz* monarhtardyń áskerı kúshinen qorqatyn jáne qorqatyn, dinı jáne artyqshylyqty, sondaı-aq oǵan qoldaı kórsetetin jáne baǵynatyn áskerı kúshi men jeke basynyń paidasy joq. Bul paıymdaı biz oqyǵan Dan.8:24-te rastalady : *al onyń qudireti qudiretti bolady, biraq óz kúshimen emes* jáne 25 aıat naqtylaıdy : *onyń órkendeyine jáne onyń aıla-amaldarynyń sáttiligine baulanysty bul júrekte tákapparlyq bolady. Osylaisha, aqıqat Daniial kitabynyń jáne keńirek aitqanda, búkil Kieli kitaptyń ártúrli taraıларында shashyrańqy ornalasqan uqsas habarlardy toptastyrı arqyly ǵana rastalatyny dáleldendi.*

Paigambarlyqty jáne onyń habarlaryn "mórmen bekitińiz" kitabynyń jeke taraýlary, eń názik jáne eń maңызdysy áli kúnge deın qoljetimsiz.

8s- *mine, onyń kózderi adamnyń kózindei boldy*

Apo.9-da Rýh aldınan shyǵady onyń sıpattamasys merzimniń ishinde *retinde*. Osylaisha, bul shyndyqqa sáikes kelmeitin syrtqy túrdiń uqsastyǵyn usynady. Munda, uqsas, uqsastyǵyn atap ótken jón *er adam* Isa Másihte óziniń kemeldiligimen beinelengen, biraq bul talap boldy. Biraq odan da kóp nárese bar, ótkeni "*kózder*" paigambarlardyń kóripkeldiginiń simvoldyq máni bar, onyń ishinde Isa da kemeldi úlgi. Al Rýh aqyr sońynda Vatıkan qalasynda óziniń resmi shtab-páterin ornatatyn paigambarlyq papalyqtyń joramalyna silteme jasaidy, bul degenimiz : aǵyır, latyn tilinen aýdarǵanda " vaticinare ". Másile Apo.2:20-da rastalady, bul kezde Aqyl Rım-katolik shirkeýin shirkeýmen salystyrady. *Ezebel* paigambarlar kimderdi óltirdi YaHWÉH, Baalımge tabynatyn sheteldik áiel, qoldaǵan Ahab patsha. Salystyrý oryndy, ótkeni popýlásiá Másihtegei Qudaıdyń shynayı paigambarlarynyń inkvizisiıasynyń jerleý rásiminde ólyi kerek.

8d- *jáne tákapparlyqpen sóileitin aǵyz.*

Osy 7-taraýda qudailyq kınorejısser jáne qoiýshy rejıser hrıstian dáýiriniń "masshtabyn" usynady, bul ásirese Rım imperiasynyń aiaqталы men Másih Maıkldyń dańqty oralýy arasyndaǵy kezeń, onyń esimi perishtelermen birge kókте. . Ol a-nyń kelýi týraly habarlaıdy *tákappar patsha, áýlielerdi qýdalaýshyeń buikterdiń*, qudaıdyń áreket etýiniń dinı normalaryn kim qabyldaıdy *zaman men zańdy ózgerťy*, on ósiet, sonymen qatar qudaıdyń basqa da buıryqtary. Rýh óziniń sońy jazasyn jarıalady; ol bolady "*otpen tutynyladytákappar sóziniń kesirinen*". Sondyqtan jetinshi myńjyldyqtaǵy kókтеgei úkimniń kórinisi týraly aıtylgannan keiın birden usynylady *onyń sózderi tákappar*. Deın onyń, Nebýkadnesar patshanyń da dáleli bolǵan *tákapparlyqtan* , biraq ol kishipeildilikpen Qudaıdyń ózine bergen qorlaý sabaǵyna kelisti.

Kókтеgei úkim

Dan 7:9 *Men kórdim, biz taǵyna otyrǵanda. Jáne ejelgi kúnder otyrды. Kiimi appaq qardaı appaq, basynyń shashy taza júndeı boldy ; onyń taǵysy otty jalyndaı, dóńgelekteri janyp turǵan ottai boldy.*

9a- *Men qaradym, mine, biz taqqa otyrǵanda*

Bul kórinis Isa Másih onyń aldynda qutqarǵan áýlieler jasatyn qamet ýaqytyn bildiredi, *taqtarda otyrý, aspanda* , aıan 4-ke sáikes, kezinde *myń jyl* Apo.20-da aıtylǵan. Bul qumyrament kelesi sharttardy daıyndaıdy **sońǵy úkim** oryndalýy 11-tarmaqta kórsetilgen.

9b- *Jáne ejelgi kúnder otyrды.*

Bul qudaıǵa aınalǵan Másih, jalǵyz Qudaı, jaratýshy. Etistiktiń is-áreketi *otырды* turyp turǵan áreketiń toqtaǵanyn kórsetedi, bul qalǵandarynyń beinesi. Aspan jalpy tynyshtyqta. Jer betinde zulymdar Másihtıń oralýy kezinde joılydy.

9s- *Kiimi appaq qardaı appaq, basynyń shashy taza júndeı boldy*

Aq - Qudaıdyń búkil bolmysy úshin kiiminiń deńgeine deın minsiz tazalyǵynyń simvoly, onyń shyǵarmalarynyń ráimizderi jáne onyń basynyń shashy - danalyqtyń táji, onsyz taza jáne minsiz *kúná*.

Bul aiat Esany usynady.1:18 : *Keliñizder, oilanayq! - dedi Iahve. Eger kúnalaryñ qyzyl-qyzyl bolsa, olar qardaı appaq bolady; olar qyzyl-qyzyl bolsa da, júnge analady.*

9d- *onyñ tağysy otty jalyndaı boldy,*

Jáne *taq* uly Tóreshiniñ ornyn, Qudaıdyñ aqyl-oiynyñ úkimin bildiredi. Sírettiñ astyna ornalastyrylady *ot jalyny* solai bolady *kózder* Apo.1:14-tegi kek alýshy Másihtin osy aiatyñ sıpattamalaryn qaidan tabamyz. Jáne *órt* bul úkimge Qudaıdyñ jáne onyñ tañdaýlylarynyñ jaýlaryn joıy maqsatyn beretin joıyldy. Olar áldeqashan ólgendikten, bul úkim mynalarğa qatysty *ekinshi ólim* qaisysy túpkilikti sottalğandarğa tiedi.

9-shy- *al onyñ dóñgelekteri janyp turğan ot siaqty.*

Taq boldy týraly *dóñgelekter* salystyry úshin *janyp turğan ot* bul is júzinde jer betinde janyp turady: Apo.20:14-15 : *ekinshi ólim - bul ot kóli.* Jáne *dóñgelekter* sondyqtan aspan bileriniñ úkimderdi oryndaý úshin jerge kóshýin usynyñyz. Tiri Qudai, uly Tóreshi, qozğalady, al jer qashan jańaryp, tazarady, ol óziniñ patshalyq tağyn Apo.21: 2-3-ke sáikes ornatý úshin qaitadan qozğalady.

Dan 7:10 *Aldynan otty ózen ağyp, shyğyp jatty. Myñ myñ oğan qyzmet etti, on myñ million onyñ aldynda turdy. Tóreshiler otyrды, kitaptar ashlydy.*

10a- *Aldynan otty ózen ağyp, shyğyp jatty*

Jáne *órt* aian 20:9-ға sáikes, kókten qulağan, sodan keiin qaita tirilgen jandardyñ rýhyn jutý úshin túsetin tazartqysh : *Jáne olar jer betine kóterilip, áylheler lageri men súikti qalany aralap shyqty. Biraq kókten ot túsip, olardy jalmady.*

10b- *Myñ myñ oğan qyzmet etti*

Nemese, million jan, ofsaılanğandar jerden qutqaryldy.

10s- *, jáne on myñ million turdy onyñ qatysýmen*

On milliard jan jer *shaqyryldy* Qudai qaita tirilip, onyñ aldyna shaqyrady, al onyñ bileri ádil marapat - qudaılyq bolady *ekinshi ólim*, Luqa 19: 27-de rastalğan nárse : *qalğandary úshin osy jerge ákeliñiz meniñ jaýlarym, men olardy renjitip, óltirgenim emes edi meniñ qatysýmmen.* Sonymen, Rýh Isanyñ Mat.22: 14-te aitqan sózin rastaidy : *kóptegen adamdar shaqyrylady, biraq az tañdalady.* Bul ásirese Luqa 18:8-ge sáikes sońgy kúnderi bolady : ... *Biraq Adam Balasy kelgende jer betinde iman taba ma?*

10d- *Tóreshiler otyrды, kitaptar ashlydy*

Joğarғы sot úkim shyğaryға sebep bolğan aıaqtar men aıyptaý qorytyndylary boıynsha úkim shyğarylğan árbir jańa jeke-jeke sáikes keletin sheshedi. Onyñ *kitaptar* Qudaıdyñ esinde qalatyn, qazirgi ýaqytta jerdegilerge kórinbetin adal perishtelerdiñ kýási bolý úshin jaratylstyñ ómirin qamtıdy.

Dan 7:11 *Men sol kezde múiz sóiledi degen sózderdiñ kesirinen kórdim ; men qarap turғанymда, janýar óltirildi.*

11a- *Sonda men múiz sóiledi degen sózderdiñ kesirinen kórdim*

Sharttar retinde "*ótkeniñakappar sózder*" kórsetiñiz, bul aiat bizge Qudaıdyñ úkimin anyqtaıtyn sebep-saldar bailanysyn kórsetkisi keledi. Ol sebepsiz úkim shyğarmaıdy.

11b- *al men qarasam, janýar óltirilgen*

Eger jáne *tórtinshi ań* muragerlikti bildiredi, imperatorlyq Rım - Eýropanyń on patshalyǵy - papalyq Rım, oıpen joıylady, solai **sebebi** aýyzsha sóıley áreketiniń *tákkappar* Rım Papasy ; Másihtin oralýyna deın jalǵasatyn qyzmet.

11s- *al onyń denesi boldy joılydy, órteý úshin otqa jetkiziledi*

Sot úkimi bir ýaqytta shyǵady *kishkentai múıız* jáne *on múıız* aıan 18: 4-ke saıkes, onyń kúnalaryn qoldaǵan jáne oǵan qatysqan azamattyq. *Ot kóli ekinshi ólim* erik *jalmaý* jáne **joıy**.

Dan 7:12 *barlyq basqa janýarlar óz kúshterinen aıyryldy, biraq belgili bir ýaqytqa ómirde uzartýǵa ruqsat etildi.*

12a- *Basqa janýarlardyń kúshinen aıyryldy*

Munda, Apo.19-daǵydar:20 jáne 21, Rýh putqa tabynyshlyqqa ortaǵ kúnákarlar úshin basqa taǵdyr josparlanganyn kórsetedi, Adam atadan jer betindegi barlyq tarihtyń adam balasya taraǵan algashqy kúnaniń muragerleri bolý.

12b- *biraq ómirde uzartý belgili bir ýaqytqa berildi*

Bul dáldik buryńǵy imperialardyń álemniń sońyndaǵy ústemdiginin sońyna deın ómir súrmegendiginin artyqshylyǵyn bildiredi, ótkeni bul 4-ke qatysty^{myń} janýarlar romen Isa Másih qaityp kelgen kezdegi ámbepap hristiandyq basqarıdyń sońǵy formasynda. Sońy 4^{myń} tolyǵymen joılyymen erekshelenedi. Osydan keın jer qalady *qalypsyz jáne bos* beimesinde *tuńǵıyq* j.1:2.

Isa Másih, adam balasy

Dan 7:13 *Men túnde aıandardy kórdim, mine, aspan bulttarymen birge adam balasyndaı bireý keldi, ol ejelgi zamanǵa keldi, jáne olar ony aldyna jaqyndatty.*

13a- *Men túnde aıandardy kórdim, mine, aspan bulttarymen birge adam balasyndaı bireý keldi*

Adam ulynyń kelbeti joǵaryda aıtylǵan úkimge berilgen maǵynany naqtylaý úshin keledi. Úkim Másihke tiesili. Biraq Damal zamanynda Isa áli kelgen joq, ótkeni Qudaı óziniń jerdegi qyzmeti arqyly adamdardyń jer betine algash kelgeninde ne isteitinin sýretteıdi.

13b- *ol zamannyń kónesine keldi, olar ony aldyna jaqyndatty.*

Ol qaitys bolǵannan keın, ol qaitadan kóterilip, renjigen Qudaıǵa qurbandyq retinde qurban bolǵan óziniń kemeldi ádildigin kórsetý úshin, ózi tańdaǵan, suryptalǵan jáne tańdaǵan adal adamdarynyń keshirimine ie bolady. Usynylǵan sýret qutqarylý prinsipin úiretedi, Qudaıdyń Másihte óz erkimen qurban bolýyna sený arqyly alynady. Jáne bul onyń jaramdylyǵyn Qudaımen birge rastaidy.

Dan 7:14 jáne *Oǵan bilik, dańq jáne patshalyq berildi; jáne barlyq halyqtar, ulttar jáne árbir tildegi adamdar oǵan qyzmet etedi. Onyń biligi - máńgilik bilik, ol joıylmaıdy jáne onyń patshalyǵy eshqashan joıylmaıdy.*

14a- *Oǵan ústemdik, dańq jáne patshalyq berildi*

Bul aıattaǵy derekter Mat.28:18-den 20-ǵa deıingi tarmaqtarda jınaqtalǵan, bul úkimniń Isa Másihtiki ekenin rastaidy : *jáne Isa kelip, olarmen sólesip, bylar dedi Barlyq bilik maǵan kókte de, jerde de berildi. Baryp, barlyq halyqtardy óz shákirtterine aınaldyryńdar, olardy Ákeniń, Uldyń jáne Keli Rýhtyń atynan*

shomyldyrý rásiminen ótkizip, men senderge buyrǵannyń bárin oryndayǵa úretińder. Mine, men senimen kúni boıy, tipti aqyrzamanǵa deın birgemin.

14b- *jáne barlyq halyqtar, ulttar jáne barlyq tildegi adamdar **paudalanylǵan***

Absolútte ol jańa jerde, eski jańarǵan jáne jetinshi myńjyldyqtan keın dańqталatyn bolady. Biraq ótelgender barlyǵynan tańdalǵan bolady *barlyq tildegi halyqtar, ulttar jáne adamdar*, Isa Másih arqyly alyńǵan qutqarylýdyń biregeiligi boıynsha, ótkeni olar **usynyldy** olardıń ómirinde. Apo.10:11 jáne 17:15-te bul órnek Eýropa men hristiandandyrylǵan batys álemine qatysty. Biz osy toptan tabamyz *million* des 10-tarmaqta Qudaıǵa qyzmet etetin qutqarylǵan sailandy.

14s- *, jáne onyń patshalyǵy eshqashan joylmaidy*

Dan.2:44-te aıtylǵan málimetter osy jerde rastalǵan : *onyń patshalyǵy eshqashan joylmaidy.*

Dan 7:15 *Men, Daniel, meniń ishimde aqyl-oıym qınalyp, basymdaǵy kórinister meni qorqytty.*

15a- *Men, Daniel, meniń oıym ishimde buzylady*

Danieldiń tártipsizdigi aqtaldy, aıan Qudaıdyń áylielerine qaýıp tóndiretinin habarlady.

15b- *jáne meniń basymnyń aiandary meni qorqytty.*

Kóp uzamaı onyń Maıkl týraly kózqarasy oǵan da áser etedi, dep habarlady Den.10:8 : *al men jalǵyz jattym, men bul keremet kórinisti kórdim ; meniń kúshim meni múlde sátsizdikke ushyratty, betimniń túsi ózgerip, buzylady, men barlyq kúsh-qýatymdy joǵaltтым. Túsiniктеме : adam men Maıklдың uly úshin bir qudailyq tulǵa ma. Qorqynysh Rım biligin sıpattaidy, ótkeni osy eki dáiekti ústemdikte ol Nebýkadnesar, Darıı Meda jáne Kır 2 parsy sıaqty qasıetti bileýshilerdiń halqyna bermeıdi.*

Dan 7:16 *Men ondaǵylardıń birine jaqyndadым, men odan suradым týraly shyndyq osylardıń barlyǵy. Ol maǵan aitady, men túsiniктеме berdim :*

16a- **Munda perishte bergen túsiniкtemeler bastalady**

Dan 7:17 *Bul tórt uly hatıyan - jer betinen paida bolatyn tórt patsha ;*

17a- Nazar aýdaryńyz, bul anyqtama Dan.2 -de beinelengen muraǵa birdei qoldanylady *músin* mine, Dan.7-de, sol boıynsha *janýarlar*.

Dan 7:18 *birde eń Joǵarǵynyń áylieleri patshalyqta qabyldap, patshalyqta máńgilikke, tipti máńgilikten máńgilikke iemdenedi.*

18a- Tórt múlikke qatysty túsiniктеме. Taǵy da, besinshi máselege qatysty *máńgilik patshalyq* Másih óziniń jeńisine negizdegen tańdaýlylardyń ishinen **kúnániń ústinen** jáne ólim.

Dan 7:19 *Sodan keiın men basqalardan ereksheletin, qorqynyshtan asyp túsetin, tisteri temirden, tyrnaqtary qoladan jasalǵan, jalmap, syndyrǵan tórtinshi ań týraly shyndyqta bilгим keldit, jáne qaldyqta onyń aiaqtarymen shtamptady qaldy ;*

19a- *temirdiń tisteri kimde boldy*

Munda biz tabamyz, ishinde *tister*, jáne *temir* qazirdiń ózinde taǵaıyndaǵan Rım imperiasynyń qattylyǵynyń simvoly *aiaqtar* dan músininiń.2.

19b *jáne shegelerjez.*

Bul qosymsha aqparatta perishte bylai deidi : *jáne shegelerjez. Kúnánín murasy Grek* osylaisha bul materialdyń taza emestigimen rastalady, qorytpa Grek imperiasyn beveledi *ish jáne jambas* týraly *músin* dan.2.

19s- *ony kim jedi, syndyrdyony, jáne onyń aiaqtarymen qaldyqty mórmen bekitti qaldy*

Tamaqtany úshin, nemese jaýlap alǵan, ósip kele jatqan nárselerdi paidalaný úshin – *úzilis* bul májbúrleý jáne joıy úshin – *aiaq astynan taptay* ıaǵnı, mensinbeý jáne qýdalaý – bul ekeýiniń áreketteri "Rım" tizbektelgen jáne olardyń qoldaýs azamattyqs al dinı Másih qatyp kelgenge deın aınalysatyn bolady jatyrmyz. Apo.12: 17-de : Rýh sońǵysyna silteme jasady "adventister" sóz boıynsha " *demalys*".

Dan 7:20 *al onyń basyndaǵy on múizden, al ekinshisinde paida bolǵan jáne onyń aldynda úsheyi qulaǵan, kózderi bar múizge jáne tákappar sóiletin aýyzǵa, jáne basqasyna qaraǵanda úlken kórinis.*

20a- Bul aiat 8-tarmaqta keltirilgen, bir-birine qarama-qarshy detal. Qalai "kishkentaı múiz"mine ma *basqasyna qaraǵanda syrtqy túri kóbirek pe ?* Bul onyń ekinshisinen aıymashylyǵy *patshalar* týraly *on múiz*. Ol óte álsiz jáne názik, biraq, Qudaidyń jer betinde bebeleýdi kózdeitin senimi men qorqynshyna súıene otyryp, ol sirek kezdesetin jaǵdailardy qospaǵanda, olardy óz erkimen basqarady jáne basqarady.

Dan 7:21 *men kórdim, sol múiz áylielermen soǵysyp, olarǵa qarsy jeńiske jetti,*

21a- Paradoks jalǵasýda. Ol eń joǵary kielilikti beveledi dep málimdeidi jáne Qudaı onyń áylielerin qýdalady dep aıyptalady. Sonda bir ǵana túsinikteme : ol tynys alǵandaı ótirik aıtady. Onyń jetistigi - úlken ótirik, jańlystyratyn jáne joıqyn, Isa Másihtıń jolyna óte joıqyn.

Dan 7:22 *ejelgi zaman eń Joǵarǵy qasıetti adamdarǵa berilgenge deın; jáne qasıetti adamdar patshalyqta yemdenetin yaqyt keldi.*

22a- Baqytymyzǵa oraı, jaqsy jańalyq rastalady. Papalyq Rımniń qarańǵylyǵy jáne ony qoldatyn azamattyq jáne dinı áreketlerden keın túpkilikti jeńis Másihke jáne onyń tańdaýlylaryna oralady.

23 jáne 24 tarmaqtarda sabaqtastyq tártibi kórsetilgen

Dan 7:23 *Ol menimen osylai sólesti : Tórtinshi haıyan - jer betinde ómir súretin, barlyq patshalyqtardan ereksheletin, búkil jerdi jalmap, taptap, bólshektep syndyratyn tórtinshi patshalyq.*

23a- Astyndaǵy putqa tabynýshy Rım imperiasy onyń formasy imperialyq arasynda – 27 jáne 395.

Dan 7:24 *On múiz - bul patshalyqtan keletin on patsha. Basqasy olardyń artynan kóteriledi; ol birinshisinen alýan túrli bolyp, úsh patshany ózine baǵyndyrady.*

24a- Dál osy dáldiktiń arqasynda biz olardy anyqtaı alamyz *on múiz* birge ***ondyq*** batys Rım imperiasynyń aýmaǵynda qurylǵan hristian patshalyqtary ydyrap, ydyrap ketti. Bul aýmaq selý bolyp tabyladybizdiń qazirgi Eýropanyń I: Ulybritania (nemese EO).

Dan 7:25 *Ol prononeń kópke qarsy CERA sózderiJoǵary, jáne eń Joǵarǵynyń áylielerin tozdyryp, zaman men zańdy ózgertýdi oilasyn; jáne áylieler onyń qolyna belgili bir yaqytqa, yaqytqa jáne jarty yaqytqa deın beriledi.*

25a- *Bul prononeń kópke qarsy CERA sózderi Joǵary*

Qudai osy aıatta óziniń Rım papasy men onyń Rım episkoptarynyń júesine jatqyzǵan kúnalaryn aıyptaǵa basa nazar aıdardy, olar jasaǵan qatelikteri arqyly kópshilikke tanymal boldy, ádil boldy jáne kópshilikke nadandyqty úretti. Rýh eń aıyr aıyptardan bastap, aıyptardy tizimdeıdi : *eń biikke qarsy uly sózder* ózine. Bir ǵajaby, Rım papalary Qudaiǵa qyzmet etemiz dep málimdeıdi jáne ony jer betinde beıneleıdi. Biraq dál osy boljam kináli, ótkeni Qudai papany talap etetin eshteńeni quptamaıdyale. Jáne saıkesinshe, Rimniń Qudai týraly mensongerementke úretetininiń bári jeke adamǵa jetedi.

25b- *bul opprimera eń qasıetti áyheler Joǵary*

Qýgyn-súrgin ádiletsiz *áyheler týraly* 21 tarmaqta munda kerı shaqyryldy jáne rastaldy. Úkimderdi "qasıetti inkvizısia" ataıymen dinı sottar shyǵarady. Azaptaı jazyqsyzdardy óz kinásin moıyndaıǵa ıtermeleı úshin qoldanyladı.

25s- *jáne ol zaman men zańdy ózgertıdi oilady*

Bul zarád oqyrmanǵa shynayı tiri Qudaiǵa qulshylyq etýdiń negizgi shyndyqtaryn qalpyna keltirýge múmkindik beredi jáne biregeı.

Qudai ornatanqan ádemi tártipti dindar rimdikter ózgertti. Mysyrdan shyǵy 12:2-ge saıkes, Qudai Mysyrdan evreilerge ketýin aıtty : ***Bul ai siz úshin aıardyń basy bolady; bul siz úshin jyldyń birinshi aıy bolady.*** Bul qarapaim usynys emes, tapsyrys. Isa Másihtin aıtyı boıynsha qutqaryly ıahýdilerdiki bolǵandyqtan, Mysyrdan shyqqannan keıin saılemdesýge kirgenderdiń bári de Qudaidyń otbasynda bolady, onda onyń buıryǵy basym bolyp, qurmettelýi kerek. Qutqaryly týraly shynayı ilim - bul, jáne bul boldy bastap elshilerdiń ýaqyty. Másihte Qudaidyń Israıli rýhanı aspektini qabyldady, ol úshin onyń tártibi men ilimderin engizgen Israılden kem emes. Rim.11:24-ke saıkes, dinge kirgen putqa tabynýshy Abyraıymnyń túbiri men dińine egilgen, kerisinshe emes. Paýyl oǵan senbeı týraly eskertedi eski paktiniń búlikshi evreileri úshin ólimge ákelip soqtyrady, jáne bul jańa hrıstıandardyń búlikshilerine de qatysty bolady ; bul Rim-katoliktik senimge tikeleı qatysty, al Dan.8-di zertteı 1843 jyldan bastap protestanttyq hrıstıandarmen rastalady.

Biz qýdalaı qudaılyq uzaq aıan paıǵambarlyq basynda ǵana bar bul aıattaıǵy aıat - omnisaldary retinde qazirgi qorqynshty jáne qaiǵyly. Rım alańdaıshylyǵymen ózgergen ýaqyt :

1 – 4-ten qalǵan demalys kúnderi^{myń} Qudaidyń ósieti. Jetinshi kúni 321 jyldyń 7 naıryzynan bastap bir kúndik qarapaim adam men aptanyń basynda Qudai ótkizgen birinshi kúнге aıyстыrılady. Sonymen qatar, bul birinshi kúndi Rım imperatory Konstantin 1 engizdi^{er} ol "jeńilmegen qurmetti kúнге" tabynýǵa berilgen kezde, basqa ulttardyń qudaıy bolǵan kún, qazirdiń ózinde Egıpette, bıblıalyq kúnániń simvolı. Danıal 5 biz Qudaidyń ony qorlaıdy qalaı jazalaıtynyn kórsettik, er adam aıyptalýda jáne ol Belshazar patshany sottap, ólim jazasyna keskende, Qudai ony sottaǵanda, ony ne kútip turǵanyn bileıdi. Dúnieniń irgetasynan bastap Qudai kúli etken demalys kúniń eki jaqty sıpaty bar ***zaman men zań*** aıatymyzda aıylǵandaı, allanyń.

2 – Shi bastalýytúpnusqaǵa qoldanylǵan jyl kókteń, bul birinshi rettik degendi bildiredi, boldy change basynda jasalýy kerek qystyń.

3 – Qudaıdyń aıtýynsha, ózgerťý kún kún batqanda, sol túnnen kúnge qarai retimen, tún ortasynda emes, ol jyldam qarqynmen jáne juldyzdarmen belgilengendikten ol ekenin quryldys osy maqsatta.

Zańnyń ózgerýi demalys kúnińiń taqyrybyna qaraǵanda áldeqanda alǵa jyljıdy. Rımde ǵıbadathananyń altyn ydstary qorlanbaǵan, ony ózgerťýge ruqsat etilgen Musaǵa berilgen tas ústelderge Qudaıdyń saýsaǵymen jazylǵan máttiniń túpnusqasy. Olar turǵan kemege qol tızizetindeı qasıetti nárselerdi Qudaı birden ólimge soqtyrdy.

25s- *al áyheler onyń qolyna ýaqyt, ýaqyt jáne jarty ýaqytqa deın beriledi*

Ol neni bildiredi *ýaqyt* ? Nebýkadnesar patshanyń tájiribesi bizge Dan.4:23-te jaýap beredi : *Olar seni adamdardyń arasynan qýyp shyǵady, al seniń baspanań dala ańdarymen birge bolsyn, biz senderge mal retinde shóp jeýge beremiz ; **jáne seniń ústińnen jeti ese ótedi**, deın ózderińiz билетindeı, eń kóp ýaqyt Erler patshalyǵynda joǵary bilik júrgizedi jáne ony kimge qalasa, soǵan beredi. Osy aýyr tájiribeden keın patsha 34-tarmaqta bylai deıdi : **Belgilengen ýaqyttan keın, Men, Nebýhadnezar, kózimdi jumaqqa kóterdim, túsinigim maǵan oraldy. Men eń kóp batamdy berdim** Buik, men máńgi ómir súretin, biligi máńgilik ústemdik bolyp tabylatyn jáne patshalyǵy urpaqtan-urpaqqa jalǵasatyn adamdy madaqtap, dáriptedim. Biz osylardy qorytyndylai alamyz *jeti ese* ókildik etedi *jeti jyl* termin onyń ómirinde bastalyp, aiaqtalatyndyqtan. Qudaı qalai ataıdy *ýaqyt* , demek, bul jerdiń kúniń tolyq ainalymyn aiaqtaýǵa ketetin ýaqyty. Onda kóptegen habarlamar shyǵady. Qudaıdy kún beıneleıdi jáne bir jaratyls takapparlyqpen ornynan turǵanda, ornyna qaita oralǵanda, Qudaı oǵan: "Qudaılyǵyma saıahat jasap, meniń kim ekenimdi bil", - dedi. Nebýkadnesar úshin jeti ainalym qajet, biraq tıimdi. Taǵy bir sabaq papanyń bilik etken ýaqytynyń uzaqtyǵyn da qamtıdy, sonymen qatar "terminimen paıǵambarlyq etilgen" *ýaqyt* "osy tarmaqta. Nebýkadnesardyń tájiribesimen salystyra otyryp, Qudaı takappar hrıstıandy ony jetkizgen adamǵa jazalaıdy **úshin sanasyzdyq ýaqyt, ýaqyt jáne jarty ýaqyt** - jyl dar-paıǵambarlyq. 7 naýryzdaǵy jaǵdai boıynsha, s 321, maqtanysh jáne nadandyq aqymaqtyq - adamdar Qudaıdyń buıryǵyn ózgerťý tártibin saqtaýǵa kelisedi; jáne Másihtıń kishipeıl quly moıynsunbaıtyń nársese, onsyz ol óziniń qutqarýshy Qudaıyn kesip tastaıdy.*

Bul aıat bizdi paıǵambarlyq etken osy kezeńniń basy men sońyndaǵy naqty qundylyq pen datalardy tabýǵa jeteleıdi. Biz onyń 3 jyl alty aıdy quraıtynyn anyqtaımyz. Shyn máńinde, bul formýla qaita oryndaladyapo.12: 14-te saıahat, onda ol formýlamen qatar qoıylady *1260 kúnder* 6-tarmaqtan. Kodekstiń qoldanylýy bastap Eze.4:5-6, *bir jylǵa bir kún*, bul shyn máńinde azap pen ólimniń 1260 uzaq jáne qorqynshty jyl ekenin túsinedi.

Dan 7:26 , *sodan keın úkim shyǵady, jáne olar onyń biligin alyp tastaıdy, bul máńgilikke joılyp, joıylady.*

2a- Bul dáldiktiń qundylyǵyn atap ótedi : Rım papalarynyń úkimi men ústemdiginiń aiaqtalýy qatar júredi. Bul úkimniń Másih qaityp kelgenge deın bastalmaıtynyn dáleleıdi. 2021 jyly papalar áli de jumys istep turdy, sondyqtan Danielde keltirilgen úkim 1844 jyly bastalmady, baýyrlar, jetinshi kúndik adventister.

Dan 7:27 *jáne* patshalyq pen bilik jáne búkil aspan astyndaǵy barlyq patshalyqtardyń ulylyǵy eń Joǵarǵy qasıetti adamdarǵa beriledi. Onyń patshalyǵy - máńgilik patshalyq, jáne barlyq bileýshiler oǵan qyzmet etedi jáne baǵynady.

27- Demek, úkim Másihtin dańqty túrde qaıta oralýynan jáne onyń sailanǵan sheneýnikteriniń aspanǵa kóterilýinen keın jaqsy júzege asyryladı.

27b- *jáne barlyq bileýshiler oǵan qyzmet etedi jáne baǵynady*

Mysaldarda Qudai bizge úsheýin kórsetedi *ústemdik* bul kitapta usynylǵan: haldei patshasy Nebýkadnesar, Mede Darı patsha jáne parsy patshasy Kır 2.

Dan 7:28 *Mine, sózderdi aıaқтаıdy. Men, Daniel, men óz oilarymnan qatty qınaldym, túsimdi ózgerttim jáne bul sózderdi júregimde saқтаımyn.*

28a- Danieldin tártipsizdigi áli de jus, óitkeni bul deńgeıde papalyq Rimniń jeke basyn kýalandyratyn dálelder áli de kúsh jetispeıdi ; onyń jeke basy áli de "gıpoteza" qazirdin ózinde óte senimdi, biraq báribir " gıpoteza ". Biraq Daniel 7 - Daniel kitabında keltirilgen jeti paıǵambarlyq taqtanyń ekinshisi ǵana. Qazirdin ózinde biz Dan.2 jáne Dan.7-de jetkizilgen habarlamalardyń birdei jáne birin-biri tolyqtyratyndyǵyn anyqtadyq. Árbir jańa taqta bizge qazirdin ózinde júrgizilgen zertteýlerge negizdelgen qosymsha elementterdi usynady, barǵan saıyn aıqyndala túsetin Qudaidyn habaryn nyǵaitady jáne nyǵaitady.

Degen boljam "*kishkental múiz*"7-taraıdyń papalyq Rimi, rastalýy kerek. Másele sheshiletin bolady. Biraq Rimniń osy tarihı sabaqtastyǵyn saqtap qalayıq "*temirdin 4-shi janýarlardyń qubyjyq tisteri*". Bul Rim imperiasyna qatysty, odan keın "*on múiz*"538 jyly tabysqa jetken eýropalyq erkin jáne táýelsiz patshalyqtardyń "*kishkental múiz*"boljaldy papa, bul "*ár túrli patsha*", oǵan "*úsh múiz nemese úsh patsha* ", gerýli týraly, buzýshylar al ostgottar 8 jáne 24 tarmaqtarda 493-ten 538-ge deın tómendetilgen.

Daniel 8

Dan 8:1 *Belschasar patsha biliginiń úshinshi jylynda men, Daniel, buryn kórgenderimnen bólek, aian aldym.*

1a- Ýaqyt ótti: 3 jyl. Daniel jańa kózqarasqa ie boldy. Onda 20 jáne 21 tarmaqtarda anyq kórsetilgen ekiden astam janýarlar bar *Mudalyqtar men parsylar men grekter* 2-ge deingi aıandarda kimder bolǵannd jáne 3rd Imperialardyń ielikteri paıǵambarlyq etilgen. Ýaqyt óte kele aıandar, janýarlar evreilerdiń ádet-ǵuryptaryna aıqynyraq sáikes keledi. Dan.8 kórsetedi *qoshqar men eshki*; qurbandyqqa shalyńǵan janýarlar *ótely kúni* evreilerdiń salt-dástúrinde. Osylaısha, biz kúnaniń simvolyn Grek imperiasynyń sýperpozitsiasynan baıqai alamyz : *jezdiń ishi men jambasy*- Dan.2,*barys* dan.7 jáne *jáneeshkidan*.8.

Dan 8:2 *Mende osyndai kórinis bolǵan kezde, men Elam provinsiasyndaǵy astanalıq Sýsada júrgendei boldym ; jáne meniń kózqarasym boıynsha men Ýlai ózeniniń mańynan taptym.*

2a- Daniel Persiada óz zamanyndaǵy Ýlai bolǵan Karýn ózeniniń mańynan. Jáne *astanasy* Parsy jáne *ózen* halyqtyń simvoly geografialyq ornalasýdy Qudaıdyń oǵan beretini týraly aıanǵa silteme jasai otyryp kórsetedi. Demek, paıǵambarlardyń habarlary osy taraýda 2 jáne 7-taraýlarda jetispeitin qundy geografialyq derekterdi keltiredi.

Dan 8:3 *Men kózimdi kóterdim, men qaradym, mine, ózenniń aldynda qoshqar turdy, onyń eki múizi bar edi: al eki múiz joǵary boldy; biraq bireyi ekinshisinen joǵary boldy, al ol sońǵysyn kóterdi.*

3a- Bul aıatta beinelengen parsy tiliniń tarihy jınaqtalǵan *JJQ* , onyń ishinde *múiz, eń joǵarǵy* Dan.10:1-ge sáikes, ony algash ret onyń odaqtasy, Mediana ústemdik etken retinde kórsetedi, ol 539 jyly parsy patshasy Kır 2-niń kelýimen odan da joǵary, sońǵysy Danialdyń zamandasy. . Biraq bul jerde men máseleniń naqty kúni týraly habarlamyn, óitkeni tarihshylar Daniial Daniial 5: 31-de Vavilonıdy jaýlap alý týraly, Daniial 6: 1-ge sáikes Vavilonıdy 120 satrapıada uymdastyrǵan patsha Mede Darıdıń kóz kýágerleriniń kýáliginen mülde beıhabar. Sondyqtan Kır bilikke Darı qatıys bolǵannan keiin keldi, sondyqtan 539 jyly emes, sál keiinirek, nemese, kerisinshe, Darıdıń jaýlap alýy osydan sál buryn bolýy múmkin edi. kúni - 539.

3b- Bul aıatta kishkentai jáne úlken múizge qatysty qoldanylatyn formada názik qudaı parda bolady. Bul "órnek" ekenin rastaidy *kishkentai múiz*", ony muqıat boldyrmady, arnayı jáne tek Rımniń jeke basyna bekitilgen.

Dan 8:4 *Men qoshqardıń batysqa, soltústikke jáne óntústikke qarai iterip bara jatqanyn kórdim; onyń aldynda ańdar turmaýy úshin jáne onyń qolynan qutqaratyn eshkim bolmaýy úshin; ol qalaǵanyn istedi, jáne ol qyatty boldy.*

4a- Bul aıattyń beinesi imperiáǵa, patshalar patshasynyń biligine aparatyn parsylardyń jaýlap alýlarynyń dáirekti kezeńderin sýretteidi.

Bar *batys*: Kır 2 haldeilermen jáne mysyrlyqtarmen – 549 – 539 jyldar aralyǵynda odaq qurdy.

Dein *soltústik* : Lidia patshasy Krez 546 jyly jaýlap alyndy

AT *túski*: Kır 539 jyldan keiin Mıdıa patshasy Darıdıń ornyna Vavılondy jaýlap aldy, al keiinirek parsy patshasy Kambısh 2 525 jyly Egıpetti jaýlap almaqshy.

4b- *jáne ol qudiretti boldy*

Deiin jetedi *qýat* imperatorlyq, bul parsy tilin 8-taraýda paıǵambarlyq etilgen birinshi imperiaǵa amaldyrady. Bul 2 boldynd imperia Dan.2 jáne Dan.7 aıandarynda. Bul bilikte Parsy imperiasy Jerorta teńizine deiin sozylp, Gresiaǵa shabýyl jasady, ol 490 jyly marafonda toqtady. Soǵystar qaitadan bastaldy.

Dan 8:5 *Meniń oıymsha, mine, eshki batystan keldi de, oǵan qol tıgizbesten búkil jer betine shyqty; jáne eshkiniń kóziniń arasynda kórnekti múizi bolǵan.*

5a- 21-tarmaqta eshkiniń kim ekeni anyq kórsetilgen : *Eshki - Grekianyn patshasy, al onyn kóziniń arasyndaǵy uly múiz - birinshi patsha. Iavan, bul Gresianyn ejelgi ataýy. Grek patshalarynyn álsizdigin elemei, Aqyl óziniń aıanyn, Grekianyn uly jaýlap alýshysy Aleksandr Makedonskıdi salady.*

5v- *mine, batystan erkek eshki shyqty*

Geografialyq kórsetkishter buryngýsynsha derekter bolyp tabylady. Parsy imperiasymen salystyrganda eshki batystan keledi, ony geografialyq anyqtamalyq oryn retinde qabyldady.

5s- *jáne oǵan qol tıgizbesten búkil jer betine óz betimen shyqty*

Habar Dan barysy qusynyn tórt qanatyna uqsady.7:6. Ol on jyldan keiin Úndi ózenine ústemdigin uzartpaq bolǵan jas Makedonia patshasynyn jaýlap alýlarynyn shekten tys jyldamdygyn atap kórsetedi.

5d- *eshkiniń kóziniń arasynda kórnekti múizi bolǵan*

Sákestik 21 tarmaqta keltirilgen : *al onyn kóziniń arasyndaǵy uly múiz - birinshi patsha. Bul patsha* Eskendir Zulqarnayn bolǵan (– 543 – 523). Rýh bir múizdi, miftik janýardyń miftik kórinisin beredi. Ol qunarly qaldy aıyptady sheksiz, dinge qatysty ertegilerdi oılap tapqan jáne rýhy ǵasyrlar boıy batysta bizdiń zamanymyzǵa deiin jetken hristian bolǵan grek kompaniasy. Bul aspekt *kúná* , bul keskinmen rastalady *eshki*, janýar rólin atqardy *kúná* jyl saıngy qasıetti rásimde " tazarý kúni ". Másih Isanyń aıqyshqa shegelenyi óziniń qudailyq kemeldiligimen aıaqtaldy, bul rásim odan keiin toqtatylýy kerek edi... 70 jyly rımdikter kúshpen, ǵıbadathanany jáne evrei ultyn qratýmen.

Dan 8:6 jáne *Bul eki múizi bar qoshqardyń aldyna keldi, men ózeniniń aldynda turǵanyn kórdim de, bar qaharymen onyn ústine júgirdim.*

6a- Eskendir Zulqarnayn patshasy Darı 3 bolǵan parsylarǵa qarsy shabýylyn bastady. Soǵysy Issýsta jeńiliske ushyrady, ol sadaǵyn, qalqanyn jáne paltosyn, áeli men muragerin – 333 qaldyryp qashyp ketti. Keiin ony onyn eki maiory óltiredi.

6b- *jáne bul onyn barlyq qaharymen júgirdi*

Bul *ashý* tarihi turǵyda jus. Onyn aldynda Darı men Eskendir Zulqarnayn arasyndaǵy bul alması boldy : "Aleksandr Darımen kezdeskenge deiin parsy patshasy oǵan patsha men balanyń tiisti laýazymdarynyn astyn syzyǵa arnalǵan sylyqtar jiberýge májbúr etti – Aleksandr áli de jas hanzada, jańadan kelgen. soǵys ónerinde (I tarmaq, 89-dan ketedi). Darı oǵan dopty, qamshyny, tejegish atty jáne altynǵa toly aqsha qorabyn jiberedi. Ilespe hatpen birge jylytyr elementterdegi qazyna : dop bala kezinde oınaıdy jalǵastyrgandyqtan, ony

meńgerýge úretetin tejegish, durysyna qamshy jáne altyn makedondyqtardyń parsy imperatoryna tóleyi tiis baǵany bildiredi.

Habarshylardan qoryqqanyna qaramastan, Aleksandr ashýdyń belgisin kórsetken joq. Ol olardyń ornyna Darıdı náziktigimen quttyqtaýyn suraıdy. Darıı, onyń aıtýynsha, bolashaqty biledi, óitkeni ol Aleksandrǵa óziniń álemdi jaýlap alýyn bebeleitin dop bergendikten, tejegish bárinin ógan baǵynýyn bildiredi, qamshy ógan qarsy turýǵa batyly barǵandardy jazalaý kerek, al altyn usynady onyń barlyq baǵynshtylaryn alatyndyǵy týraly qurmet ". Egjei-tegeili paıǵambarlyq, Aleksandrdyń jylqysy bolǵan, ol ony "Býchefal" dep ataǵan, bul ıspan tilindegi prefikспен " bas " degendi bildiredi. Barlyq jekpe-jekterinde ol óz áskeriniń "basshysy", qolynda qarý bolady. Bul "on jyl ishinde" paıǵambarlyqpen qamtılǵan álemniń "basshysy" kóshbasshysyna aınalady. Onyń bedeli grek mádenieti men mádenietin nasıhattamaq *kúná* bul ony aıyptady.

Dan 8:7 *Men onyń qoshqarǵa jaqyndap kele jatqanyn kórdim, men ógan ashýlandym; qoshqardy uryp-soǵyp, onyń eki múizini syndyrdy, onsyz qoshqardyń ógan qarsy turýǵa kúshi jetpedi; jáne ol ony jerge jáne saparǵa laqtyrды, al oıendy qutqaratyn eshkim bolmady.*

7a- Eskendir Zulqarnayın bastaǵan soǵys : 333 jyly Issýsta Parsy lageri jeńiliske ushyrady.

Dan 8:8 *Eshki óte kúshli boldy; biraq ol kúshli bolǵan kezde onyń úlken múizi syndy. Onyń ornyna tórt úlken múiz kóterildi, aspannyń tórt jeli.*

8a- *onyń úlken múizi syndy*

323 jyly jas patsha (– 356 – 323) Vavılonda 32 jasynda muragersiz qaitys boldy.

8b- *Onyń ornyna tórt úlken múiz kóterildi, aspannyń tórt jeli.*

Patshanyń óliminiń ornyn onyń generaldary basty: diadoktar. Olar Aleksandrdyń ólimine on jyl boldy, al 20 jyl boıy olarmen 20 jyldyń aıaǵynda tiri qalǵan tórteyi ǵana bolatyn daıarejede kúresetin bolady. Olardyń árqaisysy ózi ústemdik etetin elde patsha áýletiniń negizin qalady. Eń úlkeni - Selevk Said Nikator ol Siria patshalyǵyn basqaratyn "selevkidter" áýletiniń negizin qalady. Ekinshisi - Ptolemeı Lagos, ol áýletiniń negizin qalady "lagıda"Egipetti kim basqardy. Úshinshisi - Gresıany bilegen Kasandros, tórtinshisi - Frakıany bilegen Lısimah (latynsha ataýy).

Paıǵambarlyq habar geografiǵa negizdelgen keńetilgen ýaqyt kezeńi. Qatysqan jaýyngerlerdiń elderiniń jeke basyn rastaý úshin tórt negizgi núkte, aspannyń tórt jeli.

Rımge oralý, kishkentaı múiz

Dan 8:9 *solardyń birinen bir shyqty kishkentaı múiz, oıtústikke, shyǵysqa jáne jaǵymdy jerlerge qarai úlkenden asyp túsetin balayyz.*

9a- Bul aıattyń paıda bolýy óz kezeginde ústemdik etetin imperiaǵa aınalatyn patshalyqtyń keńeyin sıpattady. Degenmen, aldyńǵy sabaqtarda jáne dúnie júzi tarihynda Gresıa, Rım patshalyǵynyń murageri. Bul sákestendirý órneken negizdelgen "kishkentaı múiz" bul joly, múizge jasalǵannan aıymashylyǵy Mede qysqaraq, naqty keltirilgen. Bul bizge bul "kishkentaı múiz" osy turǵyda Rımdi bebeleıdi dep aıtýǵa múmkindik beredi respýblikalyq ósim. Óitkeni, bul

shygysta, álemniń polıseilerinde jii kezdesedi, sebebi ol qarsylastar arasyndaǵy jergilikti qaqtyǵysty sheshýge shaqyrylady. Jáne bul kelesi beimeni aqtaityn naqty sebep.

9b- *solardyń biri shyqty kishkentai múiiz*

Dominator aldyńǵy Gresia boldy, al Gresia men Rimnen Izrail ornalasqan osy shyǵys aimaqta ústemdik etý úshin keledi ; Gresia, tórt múiizdiń biri.

9s- *qaisysy óntústikke, shyǵysqa jáne jaǵymdy jerlerge qarai úlkenden asyp tústi.*

Rımdikterdiń ósýi onyń geografialyq ornalasýynan bastalady *mudige dein* birinshi orynda. Ángime rastaidy másele, Rim Karfagenge qarsy pýni soǵystaryna kirdi, qazirgi Týnis, to – 250.

Kelesi keńerý fazasy júredi *shyǵysqa* aralasy arqyly *onyń tórt múiiziniń biri*: Gresia, 200-ge jýyq. Ony liga shaqyrdy Grek etolien qarsy qoldaý úshin liga ahenna (Etýal Ahaiáǵa qarsy). Grek edeninde aiaqtańyz, Rim áskeri ony eshqashan tastamady, al qalǵan Gresia 160–tan bastap Rim koloniasyna ainaldy.

Gresiadan Rim óziniń keńerýin Palestina men Iahýdeiaǵa ornalastyry arqyly jalǵastyrady, ol -63 general Pompei áskerleri jaýlap alǵan Rim provinsiasyna ainaldy. Dál osy Iahýdeia, Rýh osy ádemi órnek arqyly bildiredi : *Eń ádemi elder*, Dan.11:16 jáne 42, Eze.20:6 jáne 15 tarmaqtarynda keltirilgen sóilem.

Gıpoteza rastaldy, "kishkentai múiiz" bul Rim

Bul joly kúmándanıǵa budan bylai jol berilmeidi, sonymen qatar papa Dan.7 jospary jasyrylmaǵan, sonymen qatar ǵasyrlar boıy paidasyz sekire otyryp, Rýh bizdi imperatorlar tastap ketken qaıǵyly yaqytqa jeteleidi., Rim hristiandyq kelbetiń dini formasy boıynsha óz biligin qalpyna keltirdi, ol 10 -tarmaqtyń rámisderimen ashylǵan áreketterge senedi. Bular patshanyń áreketteri "*ártúrli*" dan.7-den.

Imperatorlyq Rim men papalyq Rim áyhelerdi qýdalaidy

Osy bir óleńge arnalǵan eki dáirekti oqylym

Dan 8:10 jáne *Ol tipti aspan iesine de keremet balaýyzben boıaldy, ol ony keibir qojayındar men juldyzdardyń jerge qulatýyna májbúr etti jáne ol saparǵa shyqty.*

10a- *Ol tipti aspan iesine de keremet balaýyz boldy*

Aıtý "ol ", Rimniń maqsatty saıkestigi úshin Rýhanı kúzetshi, onyń keńerýiniń hronologialyq dáirektiligi boıynsha, ol Aıan 17:10-da aıtqan ártúrli basqarı nysandarynan keiin Rim imperatory Oktaviannyń tusynda imperiaǵa qol jetkizdi. dedi Avgýst. Jáne bul óz yaqytynda, Isa Másih Rýhtan týylǵan, denede áli kúнге deın Júsiptiń jas áieli Maria Máriam ; ekeýi de Dáýit patshanyń tegine jatatyndyǵyna bailyasty tańdaldy. Ol qaitys bolǵannan keiin, bir kezderi ol qaita tirilti - tipti ol aıtqandaı, Isa elshileri men shákirtterine búkil jerdi sailaý úshin qutqarylý týraly izgi habardy (Izgi habardy) jarıaladı tapsyrdy. Bul kezde Rim aldynda turdy tátilik pen pasifizm hristian ; bul qasapshynyń rólinde toqtylardaǵy Másihtıń shákirtteri óltirildi. Kóptegen qan sheitteri tólegen baǵamen hristian dini búkil álemge, ásirese imperiannyń astanasy Rimge taraldy. Imperatorlyq Rim hristiandarǵa qarsy qyǵyn-súrginge ushyrady. Osy 10 tarmaqta

Rımnıń eki úlesi qabattasady. Birinshisi imperatorǵa, ekinshisi Rım papasyna qatysty.

Imperialyq rejimde biz qazirdiń ózinde atalǵan áreketterdi zarádtai alamyz :

Ol tipti aspan iesine de keremet balaıyız boldy: ol hristiandarmen betpe-bet keldi. Bul simvoldyq órnektiń astarynda, *aspan áskeri*, Isanyń aitýy boıynsha sailanǵan hristian óziniń adalyn taǵaıyndaǵan ba *aspan patshalyǵynyń azamattary*. Sonymen qatar, Dan.12:3 shyndyqty salystyrady *áylheler* deın *juldyzdar* , olar sondaı-aq *tuqym* Abyraıymnyń, Jar.15:5. Birinshi oqylymda, Qudaıdyń uldary men qyzdaryna qıanat jasaıǵa batyldyq tanytı qazirdiń ózinde rımdik putqa tabynýshylyqqa jatady jáne tákappar jáne bıiktik laıyqsyz jáne negizsiz. Ekinshi oqylymda Rım episkopynyń 538 jyldan bastap Isa Másihtıń Tańdaılysyn óziniń kieliligimen basqarady degen talaby da tákappar jáne a kóterilı tipti laıyqsyz jáne negizsiz.

ol keibir júrgizıshiler men juldyzdarky jerge qulatyp jiberdi jáne ol saparǵa shyqty: Ol óz arenalarynda halqyn alańdatý úshin qýdalap, ólim jazasyna kesti. Qýdalaıshylar negizinen Neron, Domitian jáne Diokletian, 303 jáne 313 jyldar aralyǵyndaǵy sońǵy qýdalaıshy sheneýnik. Alǵashqy oqylymda bul kezeń dramasy Apo.2-de "simvoldyq ataıylarmen" qamtylǵan *Efes*", Johan "Aqyrzaman" jáne " dep atalatyn ilahı Ýahı alǵan ýaqyt. *Smurna*". Ekinshi oqylymda papalyq Rımge jatqyzylǵan bul áreketter Apo-da ornalastyrylǵan. 2 tarmaqshalar "dep atalady *Pergamon* "nemese aláns zorlady, nemese "zınaqorlyq" pen "Tıatıra" jeksuryndyqtar men óliler. Aıtý, *jáne bul qozǵaldy*, Rýh eki Rımge bir túrdegi aksıalardy qanisher dep esepedi. Etistik *saparǵa* jáne onyń kórinisi *qaldyqta aıaqpen shtamptady* putqa tabynúshy Rımde Dan.7: 19-da aıyptalady. Biraq áreketi *protektor* sońyna deın jalǵasady *2300 keshki-tańǵy* 8-taraıdyń 14-tarmaǵynda, 13-tarmaqtyń tuıyrymyna sáikes : *Kielilik pen ásker qashanǵa deın olar bolady usaqtalǵan?* Ondaǵy bul áreket hristian dáýirinde júzege asyryldy, sondyqtan biz ony papalyq Rımge jáne ony qoldatyn monarhıske qurmetteıymiz kerek ; oqıǵa rastady. Nazar aıdaryńyz, báribir mańyzdy aıyrmashylyq. Putqa tabynúshy Rım tek qana jasady *jerge qulaı*, sózbe-sóz Isa Másihtıń áylheleri, sol kezdegi papa Rım óziniń jalǵan dinı ilimi arqyly olardy jasady *jerge qulaı*, rýhanı jaǵynan, qýǵyn-súrginge deın sózbe-sóz burylyǵa deın.

Qýǵyn-súrgin imperator Konstantın kelgenge deın beıbitshiliktiń terbelisimen anda-sanda uzartyldy, 1er , bul 313 jyly Rım astanasy Milan jarlyǵymen hristiandarǵa qarsy qýdalaıdy toqtatady, bul "kezeńniń sońy" *on jyl*" ýaqyıtty sıpattaityn qýdalaı túraly "*Smurna*" Apo.2:8. Bul beıbitshilik arqyly hristiandyq senim eshteńege qol jetkize almaıdy, al Qudaıdyń ózi kóp nárseni joǵaltady. Sebebi qýdalaıǵa tosqaıyl bolmasa, jańa senimge aýyspaǵan mindettemeler búkil imperiada jáne ásirese sheıtterdiń qany kóbirek quıylǵan Rımde kóbeip, kóbeıedi.

Dál osy kezde biz bul óleńniń ekinshi oqylymynyń basyn baılanystyra alamyz. Rımge moıynsuný arqyly hristian bolǵan jer 321 jyly apta saıǵy demalys kúnin ózgerıtýge buıryq bergen jarlyqqa kelgen imperator Konstantınnıń buıryqtary: jetinshi kúnniń senbiligi aptanyń birinshi kúnine aýystyrylady; basqa ult ókilderiniń qudaıǵa qulshylyq etýge jumsaǵan ýaqyıtında "jeńilmegen qurmetti

kún ". Bul áreket fakt síaqty maңызdy *жyly ishý gíbadathananyń altyn ydstary*, biraq bul joly Qudaı jaǵap bermeıdi, aqyrǵy úkimniń yaqyty jetkilikti. Jańa demalys kúni men Rım óziniń hristiandyq doktrinasyn búkil imperiada keńitedi, al onyń jergilikli biligi Rım episkopy 533 jly jarlyq boıynsha oǵan papa ataǵy berilgenge deın bedel men qoldaǵa ıe bolady. Vizantia imperatory Iýstinian 1er. Ataǵy boıynsha birinshi Rım papasyna dushpandyq tanytqan ostgottardy qýyp jibergenge deın ǵana Vigil Rimdegi papalyq ornyna ornalasty, Lateran saraynda Kael taýynda salynǵan. 538 kúni men birinshi papanyń kelýi kelesi 11 tarmaqta sıpattalǵan áreketterdiń aıaqtalǵаны bildiredi. Biraq bul sonymen qatar 1260 kúnniń basy - papalardyń bilik etken jyldary jáne Dan.7-de ashylǵan barlyq nárselerdiń basy. Úzdiksiz bilik, onyń barysynda áýlieler qaitadan bolady, *aiaq astynan taptalǵan*, biraq bul joly dinı papalyq rimdikterdiń ústemdigi jáne beıbit turǵyndardy, monarhtardy jáne túpkilikti qoldaıdy qoldaı arqyly ... Másihtin esimi.

Poperidiń naqty is-áreketteri 538 qurady

Dan 8:11 *Ol ásker bastyǵyn kóterdi, odan alyp ketti **qurbandyq shalý** mángilikke jáne qulatyldy ~~onı~~ onyń keli jeriniń negizi.*

11a- *Ol ásker bastyǵyn kóterdi*

Áskerdiń basshysy logikalyq jáne biblialyq turǵydan Isa Másih, Efes.5:23-ke saıkes : *kúıeyi úshin áveliniń basshysy, **Másih shirkeydiń basshysy bolsa da, bul onyń denesi jáne ol Qutqarýshy.*** "To" etistigikóterildi"jaqsy tańdalǵan, óitkeni 538 jly Isa kókke, demek, papalyq bilik jer betinde bolǵandyqtan. Aspan onyń qoly jetpeıdi, biraq "kóterildi"erkekterdi onyń jer betinde ony almastyratynyna sendirýde. Kókten, Isa shaitannyń emes, olardyń qaqpangá adamdardy boldyrmaı úshin az múmkindik bar. Sonymen qatar, ol nege ózin osy tuzaqqa jáne onyń barlyq qarǵysyna jetkizgen kezde? Óitkeni biz Dan.7:25-te jaqsy oqydyq "*áýlieler onyń qolyna belgili bir yaqytqa, retke (2 retke) jáne bir jarym retke deın beriledi* "; olardy Qudaı, Másih ádei jetkizedi, óitkeni *zaman men zań ózgerdi*. Zań 321 jly Konstantinmen demalys kúni taqyrybyna ózgerildi, árıne, biraq bárinen burlın, *zańǵa ózgerister engizý kerek* rim papasy boıynsha, 538 jyldan keın jáne sol jerde bul soqqyǵa jyǵylǵan jáne shabýylǵa ushyraǵan senbi emes, Rimniń qaita jasalǵan nusqasy bolyp tabylatyn búkil zań.

11b- *odan alyp ketti **qurbandyq shalý** mángilik*

Men evrei tilindegi túpnusqada qurbandyq sóziniń joqtyǵyn atap óttim. Aıtýynsha, onyń bolýy eski kelisimniń kontekstin kórsetedi, biraq men kórsetkendei bul eshteıne emes. Jańa kelisim boıynsha *qurbandyq shalý jáne qurbandyq shalý* toqtady, Másihtin ólimi, *aptanyń ortasyna qaraı* dan.9: 27-de aıtylǵan, bul rásimderdi qajetsiz etken. Degenmen, ol eski kelisimniń bir nársesi bolyp qala berdi: bas dinı qyzmetkerdiń qyzmeti jáne ol túraly paıǵambarlyq etken adamdardyń kúnalary úshin shapaǵatshy - Isa óziniń jalǵyz tańdaýlylary úshin jasaityn aspan qyzmeti retinde qaita tirilgennen beri onyń qany arqyly óteledi. . Másih kókke qaita kóterildi, sosyn ony urlaı úshin solai boldy ma? Onyń dinı qyzmetkerdiń qyzmeti - onyń róli óziniń tańdaǵan adamdarynyń kúnalaryn keshirý úshin eksklúzivti shapaǵatshy. Shyndyǵynda, 538 jyldan bastap jer betinde, Rimde Másihtin shirkeyiniń jetekshisi bolyp qurylǵannan bastap, Isanyń

aspan qyzmetin beker jáne paidasyz etti. Duǵalar onyń janyndan ótpeidi jáne kúnákarlar kúnalary men Qudaıǵa degen kinásiniń ıesi bolyp qala beredi. Evr.7:23 bul taldaıdy rastaidy: "*Biraq ol, ótkeni ol máńgi qalady, berilmeitin dini qyzmetkerlerge ie*". Jerdegi bastyń ózgerýi Másihsiz osy hristian dininiń jeksuryń jemisin aqtaıdy; Qudaı Danielge paıǵambarlyq etken jemis. Nelikten másihshilerge bul qorqynshty qarǵys áser etti? Jaýabyn beretin 12 aıat : *kúnániń kesirinen*.

Jańa ǵana aıaқтаǵan máńgilikti anyқтаı Dan.12:11 jáne 12 tarmaqtarynda usynylatyn 1290 jáne 1335 kún-jyl uzaqtyǵyn pıdalana otyryp esepteýlerdiń negizi bolady ; negizi - dinı qyzmetkerlerdiń 538 kúni *máńgilik* bas papalyq jer urlap ketken.

11s- *jáne qulatty ~~onıy~~ onıy kielı jeriniń negizi*

Jańa kelisimniń kontekstine bılanysty, "oryn" dep áydarylǵan evrei tilindegi "mekon" sóziniń eki yqtımal maǵynasynyń arasynda men onyń "negizin" birdei zańdy túrde saqtap qaldym jáne hristian dáýiriniń kontekstine jaqsyraq beıimdeldim. paıǵambarlyqqa baǵyttalǵan.

Kieli Rýhty basshylyqqa ala otyryp, muqıat oqýdan basqa eshteńeni kóre almaıtyn jyldam oqý Daniel kitabynyń qyr-syryna kózimizdi ashady, bul jerde jı kezdesetin másele *qoryq*, bul túsiniksiz. Degenmen, oryndalatyn áreketti belgileitin etistikke bılanysty aldanyq qalmaıǵa bolady *qoryq*.

Munda Dan.7: 11-de: onyń *negiz kerı qaitarylady* papalyq bılık tarapyndan.

Dan.11 :30-da : bul *balaǵat sózder atty* evreilerdi qýdalaǵan grek patshasy Antioh 168 jyly 4 Epıfan.

Dan.8:14 jáne Dan.9: 26-da eshqandaı másele joq ~~qoryq~~ , biraq *kielilik*. Evrei tilindegi "kodesh" sózi eń kóp taralǵan nusqalardyń barlyq áydarmalaryna júeli túrde nashar áydarylǵan. Biraq túpnusqanyń rastyǵyn dáleldeý úshin túpnusqa evrei mátini ózgerissiz qalady.

Bul termindi bilý qajet bolady "*qoryq*" tek Qudaıdyń aldynda turǵan jerge qatysty. Sodan beri, Isa qaita tirilip, kókke qaita kóterilgendikten, jer betinde budan bylai joq joq *qoryq*. *Onıy kielı jeriniń negizin kerı buryńyz* demek, qutqaryladyń barlyq sharttaryn beıeleitin onyń kóktegi qyzmetine qatysty doktrinalyq negizderge nuqsan keltirýdi bildiredi. Shyndyǵynda, shomyldyrý rásiminen ótkennen keiin shaqyrylǵan tarap Isa Másihtiń maquldaıynan lázzat alýy kerek, onyń isterine degen senimin baǵalaı bilýi kerek jáne ol onyń qurbandyǵy úshin kúnalaryn keshirýge kelisedi. Shomyldyrý rásimi onyń sońyna deyin emes, Qudaıdyń ádil úkimimen ómir súretin tájirbeniń bastalýyn bildiredi. Bul degenimiz, sailanǵan jer men onyń kóktegi shapaǵatshysynyń arasyndaǵy tikelei qarym-qatynas buzylǵan kezde, qutqarylý múmkin bolmai, qasietti odaq buzylady. Bul 321 jyldyń 7 naýryzynan jáne dinı qyzmetkerler qyzmet etken 538 jyldan beri aldanyq, jaǵympazdangán qalyń buqara elementin jan túrshigerlik rýhanı drama *máńgilik* Rım Papasy Isa Másihti óz pıdasyna jaratý úshin alyp tastady. *Onıy kielı jeriniń negizin kerı buryńyz*, ol sonдай-aq Tańdalǵan adamnyń, rýhanı údiń negizin nemese irgetasyn bildiretin 12 elshige mynalar týraly ilim retinde jatqyzylady qudaıdyń zańyna qarsy kúnáni aqtaıtyn jáne zańdastyratyn jalǵan hristian; eshbir elshi jasamas edi.

Dan 8:12 jáne *Úi iesi oğan kúndelikti qurbandyqqa qarsy qylmys jasaǵany úshin berildi, al bul shyndyqty joqqa shyǵardy jáne onyń iskerlik bastamalarynda sátti boldy.*

12a- *Úi iesi oğan kúndelikti qurbandyqqa qarsy berildi*

Simvoldyq máni bar tilde bul órnek Dan.7:25-tegidei maǵynaǵa ie : *úsker jetkizildi ... Biraq munda aqyl qosady máńgilikpen birge*

12b- *kúnániń kesirinen*

Nemese, Johannyn 1-haty 3:4-ke sáikes), zańsyzdyqqa baılanysty *zańǵa ózgerister engizý kerek dan.7: 25-te. Óitkeni Johan aitylyp, jazylǵan : Kimde-kim kúná jasasa, ol da zańdy buzady: kúná úshin bul zańnyń buzylýy. Bul quqyq buzýshylyq 321 jyldyń 7 naýryzynan bastalady jáne bul, birinshiden, Qudaıdyń qasietti senbisinen bas tartýǵa qatysty; demalys kúni **qasterlengen** ol arqyly álemniń jaratylýynan bastap, qaitalanbas jáne únemi ózgerip otyratyn " **jetinshi kún**".*

12s- *múiz shyndyqty jerge laqtyrды*

Aqıqat tipti rýhanı sóz, ol zańǵa silteme jasaıdy, dep habarlaıdy Psa.119:142-151 : *al seniń zańnyń - aqıqat ...jáne seniń barlyq ósietteriń shyndyq.*

12d- *jáne óz isinde tabysqa jetedi*

Eger Jaratýshy Allanyń Rýhy aldın ala jarıalaǵan bolsa, onda marvel bul qýlyqty, adamdardyń eń úlken alaıaqtyq rýhanı tarihn nazardan tys qaldırmaıy kerek ; sonymen qatar, adam janyn Qudaıǵa joǵaltýdyń saldary boıynsha eń aýyr. 24 aıat rastaıdy, bylai deidi *Onyń qudireti qudiretti bolady, biraq óz kúshimen emes: jáne ol keremet kúreyǵe ushyraıdy, ol óz isinde tabysqa jetedi, ol qudiretti jáne qasietti adamdardy qurtady.*

Qasiettilikke daıyndyq

Eski ósiettiń dinı joralǵylarymen berilgen sabaqtarda qasiettilikke daıyndyq páni únemi paıda bolyp otyrady. Birinshisinde, qul saıdasy men Qanahanǵa kirgen ýaqyt aralyǵynda Qutqarylý meiramyn toılaý Qudaı óziniń otany Israılge, ýáde etilgen jerge aparmaq bolǵan halyqty qasterleý úshin qajet boldy. Shyn máninde, Qanahanǵa kirý úshin tazarý men qasiettilik sharasynyń orındalýyna 40 jyl qajet boldy.

Sol sıaqty, senbi kúni kúnniń batýynyń jetinshi kúni belgilense, ekinshisinde aldın ala daıyndyq qajet boldy. Aram pıǵyldy alty kúndik is-áreketter deneni jýydy jáne kiimdi aýystyrýdy talap etti, bul zattar dinı qyzmetkerge onyń ómirine qaýıp tóndirmei, ǵıbadathananyń qasietti ornyna kirýi úshin júkteldi. onyń qyzmet etý rásimi.

Jaratylıstyń 24 saǵattyq jeti kúniniń aptasy jobanyń jeti myń jyldyq úlgisine, Qudaı daıyndaǵan qutqarylýǵa negizdelgen. Algashqy 6 kún Qudaı óz tańdaıyn tańdaıtyn algashqy 6 myńjyldyqty bildiretinine kóz jetkizińiz. Jáne 7^{myń} al sońǵy myńjyldyq - uly senbi, onyń barysynda Qudaı men onyń tańdaılylary aspanǵa jinalyp, shynaiy jáne tolyq demalýdy unatady. Shaıtannan basqa kúnákarlardyń barlyǵy ýaqytsha óldi, olar osy "myń jyldyq" kezeńde qonystanǵan jerde oqshaılanyp qalady, Apo-da anyqtaldy.20. "Aspanǵa" kirer aldında saılanǵan sheneýnikter tazalanyp, qasiettelýi kerek. Tazartý Másihtin erikti túrde qurbandyqqa shalynýyna senýge negizdelgen, biraq qasiettilik shomyldyrý

rásiminen ótkennen keiin onyń kómegi arqyly alynady, ótkeni tazartý aqyly, senim qaǵıdasy atynan aldın ala alynady, biraq qasıettilik - bul jemis. shyn máninde, onyń búkil jan dúnesin tiri Qudai Isa Másihpen tıimdi yntymaqtastyǵy arqyly tańdaý arqyly alýǵa bolady. Ol kúnáǵa qarsy turý úshin ózine, zulym tabıǵatyna qarsy júrgizgen kúresi arqyly alynady.

Daniál9:25 bizge Isa Másihtıń aıqyshta ólý úshin kelgenin, onyń sailanǵan sheneýnikteriniń budan bylai kúná jasamaıtynyn, ótkeni ol kelgenin aıtty. **kúnáni toqtatý úshin**. Sonda da biz 12-tarmaqta tańdalǵan bir másihshi kúnániń kesirinen Rım papasynyń despotızmine ushyraǵanyn kórdik. Sondyqtan qasıettilikti alý úshin tazartý qajet *onsyz eshbir adam Qudaıdy kórmeidi* Evr.12: 14-te jazylǵandaı : *barlyq adamdarmen tatýlyqta jáne kielilikti ustanyǵyz, onsyz eshkim Jaratqan Ieni kórmeidi*.

Isa Másih qaitys bolǵannan bastap 2030 jyly qaityp kelgenge deın hrıstian dáýiriniń 2000 jyldyǵyna ótinish bergen bul daıyndyq pen qasıettilik ýaqyty 13 jáne 14 tarmaqtarda ashylady. shyqqan. Túpnusqa jetinshi kún adventıstteriniń senimine qaramastan, bul joly Daniál 7-degi úkim sýrettelgendei emes, papalyq Rımnen jırkenishti ilimmen zańdastyrylǵan muragerlik ǵasyrlar boıǵy kúnalar úshin qajet bolǵan qasıettilikti sıpattaıdy. Men reformany júzege asyrý 13-ten bastalǵanyn túsindiremin^{myń} ǵasyr, qutqarýshy Qudaıdyń eshbir sot isin júrgizýde talap etiletin tazartý men qasıettilikti úsh márte qasıetti jáne minsiz taza túrde aiaqtaǵan joq.

Dan 8:13 sodan keiin *Men bir áýlieniń atqanyn estidim, al ekinshi áýlie sóilegenge aıan qansha ýaqytqa sozylatynyn aıtty ~~qurbandyq-shalý~~ máńgilik jáne qańyrap bos qalýdyń buzylýy? Qasıetti oryn men úi iesin qansha ýaqytqa taptay kerek?*

13a- *Men áýlie túraly estidim; jáne taǵy bir qasıetti adam sóilegenge aıtty*
Tek shyndyq *áýlieler* Rımnen muraǵa qalǵan kúnalar túraly bileđi. Biz Dan.12-degi kórinis ornynda taǵy da kezdesemiz.

13b- *kórinis qansha ýaqytqa sozylady*
Áýlieler Rımdegi jırkenishti isterdiń aiaqталatyn kúnin suraıdy.

13s- *boıynsha ~~qurbandyq-shalý~~ máńgilik*
Áýlieler din qyzmetkerlerdiń qaita jandanýyn belgiletin kúndi suraıdy **máńgilik** Másihtıń jazýymen.

13d- *jáne qańyrap bos qalýdyń buzylýy ?*
Áýlieler jetinshi kúndik senbiliktiń qaityp oralýyn belgiletin kúndi suraıdy, onyń qylmysy rımdikterdiń joılylyymen jáne soǵystarmen jazalanady ; jáne onyń qylmyskerleri úshin bul jaza aqyrzamanǵa deın sozylady.

13-shi- *Qasıetti oryn men úi iesin qansha ýaqytqa taptay kerek?*

Áýlieler kúnniń aiaqталýyn belgiletin kúndi suraıdy **papany qýdalaı** olarǵa, áýlielerge jáne Qudaıdy tańdaıǵa qarsy qoldanyldy.

Dan 8:14 *Al ol maǵan bylai dedi.: Eki myń úsh júz keshter men tańerteńder; sodan keiin kieli oryn tazartylady.*

14a- 1991 jyldan bastap Qudai meniń zertteýimdi qate áydarylǵan osy aiatqa baǵyttady. Mine, evrei mátininiń shynayı áydarmasy.

Al ol maǵan bylai dedi:, Keshke jáne tańerteńge deın eki myń úsh júz jáne aqtaldy kielilik bolady.

Kórip otyrsyzdar, 2300 keshki-tańerteńgi merzım maqsatqa baǵyttalǵan **qasıttılık** osy merzımge belgilenetin kúnnen bastap Qudaı tańdaǵan tańdaýlardan. Shomyldyrý rásımınen ótken máńgılık ádildik, másele týyndaǵanǵa deın. Úsh márte - qasıetti Qudaıdyń, Ákeniń, Uldyń jáne Kıeli Rýhtyń talaby ózgerdi jáne sailanǵan sheneýnikterdiń budan bylai kúná jasamaý qajettiligimen, demalys kúnderine de, Qudaıdyń aýzynan shyqqan basqa buıryqtarǵa da qarsy emes. Jáne *tar jol* Isa úretken qutqarylý qaityp keledi. Jáne sailanǵandardyń úlgisi kórsetilgen **Nuh, Daniel jáne Aıúp**, millıondy aqtaıdy - Danyń sońǵy úkiminen aıyrylǵan on millıardqa sailandy.7:10.

Dan 8:15 *Men, Daniel, mende osyndai kózqaras bolǵan kezde, men túsinyge tyrstym, mine, meniń aldynda er adamnyń keıpine engen adam turdy.*

15a- Logikalyq turǵydan, Daniel aıannyń maǵynasyn túsingisi keledi jáne bul oǵan Dan.10:12-de Qudaıdyń maquldaýyn aqtady, biraq bul onyń Dan.12:9-ǵa bergен jaýaby retinde onyń qalaýymen eshqashan tolyq jaýap bermeıdi. kórsetý : *Ol aıty: Bar, Daniel, óitkeni sózder jabylyp, mórlenedi aıaqtalý ýaqıtyna deın.*

Dan 8:16 *Al men Ulaidyń ortasynda bir adamnyń daýysyn estidim; ol jylap jiberdi de, Jábireıl, myna adamǵa aıandy túsinsin dedi.*

16a- Ulaı ortasyndaǵy Isa Másihtıń beınesi Dan.12 aıanynda berilgen sabaqty boljaıdy. Másihke jaqynraq Jábireıl perishteniń qyzmetshisi aıan paida bolǵannan beri onyń mánin túsindirýge jaýapty. Kelesi tarmaqtarda ashylatyn qosymsha málimetterge nazar aýdarayıq.

Dan 8:17 *Ol men turǵan jerge jaqyndady; jáne ol jaqyndaǵan kezde men qorqyp, betime quladym. Ol maǵan: túsın, ýa, adam balasy, aıannyń sońy bolatyn ýaqıtqa qatysty ekenin aıty.*

17a- Aspan áleminiń kórinisi árqashan adam tánine osyndai áser etedi. Biraq ol bizdi shaqyrǵan kezde muqıat bolyńyz. Qarastyrylyp otyrǵan aıaqtalý ýaqıty tutastai alǵanda kórinistiń sońynda bastalady.

Dan 8:18 *Ol menimen sólesip turǵanda, meniń basym aınalyp, betim jerge qarady. Ol maǵan qolyn tigizip, turǵan jerimde turýǵa májbúrledi.*

18a- Bul tájiribede Qudaı adal perishtelerdiń aspan deneleriniń tazalyǵyna teń kelmetin tánniń qarǵysyna basa nazar aýdarady.

Dan 8:19 *Jáne ol maǵan bylai dedi: Men saǵan úretemin, ashýdyń sońynda ne bolady, óitkeni sońyna deın belgilengen ýaqıt boldy.*

19a- Qudaıdyń qaharynyń merzimi keledi, biraq bul ashý papalyq Rım doktrinasynyń hristiandyq murasyna baǵynbaýymen aqtalady. Qudaıdyń qahary men paǵambarlyqtarynyń úkimi sonshalyqty ishinara bolady, óitkeni ol adamzattyń búkil joıylýynan, Másihtıń dańqy oralýynan keın ǵana bolady.

Dan 8:20 *Eki mútizi bar sen kórgen qoshqar - Midıalyqtar men parsylardyń patshalary.*

20a- Usynylǵan rámisderdiń sabaqtastyǵy prınsıpin túsinyı úshin Qudaı óz tańdaýlylaryna baǵa berýi kerek. Midıalyqtar men parsylar aıannyń bastalýynyń tarihi kontekstin belgiledi. Dan.2 jáne 7-de olar ekinshi orynda boldy.

Dan 8:21 *al dóreki eshki - Grekianyń patshasy, al onyń kóziniń arasyndaǵy uly múız - birinshi patsha.*

21a- Gresiany aınaldyrý - ekinshi sabaqtastyq; úshinshisi Dan.2 jáne t.b.7.

21b- *Onyń kóziniń arasyndaǵy uly múiz - birinshi patsha*

Biz kórdik, ol Gresianyń uly jaýlap alyshysy Aleksandr Makedonskıı. Uly múiz, ıaǵrı imij qorlayshy jáne soǵysshy patsha Darı 3-ti qorlay qate boldy, ótkeni bul onyń patshalyǵy men ómirine shyǵyn keltirdi. Bul múizdi mańdaıǵa emes, kózdiń arasyna qoıy arqyly Rýh óziniń jaýlap alyǵa degen qushtarlyǵyn toıymsyz etip kórsetedi, onyń ólimi ǵana toqtaıdy. Biraq kózge bul sondaı-aq kóripkeldik paıǵambarlyq bolyp tabylady jáne ol dúniege kelgen sáttен bastap kóripkel erekshe taǵdyrды ashty jáne ol óziniń taǵdyryn búkil ómirinde paıǵambarlyq etken dep sanaıdy.

Dan 8:22 *Osy synǵan múizdi almastyrǵan tórt múiz, sol halyqtan paida bolatyn, biraq onsha kúshke ie bolmatyn tórt patshalyq qandaı?*

22a- Biz tabamyz tórt áyet Aleksandrдың tórt generaly men izbasarlary negizin qalaǵan grek, olar basynda bolǵan ondyq arasyndaǵy 20 jyldyq soǵystan keiın áli tiri.

Dan 8:23 *olarдың biliginiń sońynda, kúnákarlar joıylǵan kezde, arsyz jáne arsyz patsha paida bolady.*

23a- Aralyq yaqytty ótkizip jibere otyryp, perishte Rım Papasynyń ústemdiginiń hristiandyq dáyirin týdyrady. Bul rette ol berilgen aıannyń negizgi maqsatyn kórsetedi. Biraq bul túsinikteme osy tarmaqtyń birinshi sóileminde kezdesetin taǵy bir sabaq beredi : *olarдың biliginiń sońynda, kúnákarlar tutynylatyn kezde*. Sonymen, bul kúnákarlar kimder Rım Papasy rejimi bastalǵanǵa deiın tutynylady? Isa Másihtı Másih jáne qutqarýshy, qutqarýshy retinde joqqa shyǵarǵan evrei ulttyq kóterilisshileri qandaı, íá, biraq tek kúnálar jasady jáne tek senimderiniń sapasynda moıyndaityndardıń paidasyna. Olar shynymen de boldy *tutynylǵan* 70 jyly Rım áskerleri, olar jáne olardıń Ierýsalım qalasy, jáne bul 586 jyly Nebýkadnesar kezinde joıylǵannan keiın ekinshi ret. Bul áreketi arqyly Qudaı eski kelisimniń Isa Másih qaitys bolǵannan beri Ierýsalımge deiın aiaqtalǵanyn dáleldeı, ǵıbadathananyń jelbezegi joǵarydan tómenge qarai ekige jyrtlydy, osylaısha bul áreketiń kelgenin kórsetti. Qudaıdyń ózinen.

23b- *arsyz, arsyz patsha týady*

Bul Qudaıdyń Dan.7:8-ge sáikes sıpattalǵan popýlásiǵa bergen sıpattamasy *onyń tákapparlyǵy* jáne munda *onyń arsyzdyǵy*. Ol qosady *jáne nemquraily*. Jasampazdyq - shyndyqty jasyryp, joqtyń kelbetin óz moınyna alý. Bul sheberlik kórshisin aldaý úshin qoldanylady, dárekti papalar da solai.

Dan 8:24 *Onyń qudireti qudiretti bolady, biraq óz kúshimen emes: jáne ol keremet kúreyge ushyraıdy, ol óz isterinde tabysqa jetedi, kúshtiler men qasietti adamdardy qurtady.*

24a- *Onyń qudireti qudiretti bolady*

Shynynda da, Dan.7: 8-de sıpattalǵandaı "kishkentaı múiz", 20 aiat oǵan beredi "basqasyna qaraǵanda úlken kórinis".

24b- *biraq óz kúshimen emes*

Taǵy da, áńgime monarhtardıń qarýly qoldaıynsyz Rım papasynyń rejimi qala almaıtynyn rastadı. Birinshi qoldaı Merovingter áyleti frankteriniń Hloviz patshasy boldy, odan keiın karolingter áyleti men sońǵysy Kapet áyletiniń fransız monarhiasynyń qoldaıyn sirek jiberip aldy. Jáne bul qoldaıdyń tóleitin baǵasy

bar ekenin kóremiz. Bul, mysaly, fransýz koroliniń basyn kesý arqyly jasalady Lýı 16, Koroleva Mari-Antýanetta, sarai qyzmetshileri monarhiser jáne Rım-katolik dinbasylary negizinen jaýapty, gilotindi Fransiada provinsianyń astanasy men qalalarynda, 1793 - 1794 jyldar aralyǵynda fransýz revolúционерleri ornatqan ; adamzat jadynda qanmen jazylǵan "Terrorlardyń" eki dáýiri. Apo.2: 22-de osy ilahi jazanyń paıǵambarlyǵy myna sózdermen aıtylady :*Mine, men jáne aýrý tósekke laqtyryp, jáne úlken azap kimgе zınaqorlyq jasaǵandar onymen birge, eger olar jasaǵan isterine ókinbese. Men onyń balalaryn ólimmen óltiremin ; barlyq shirkeýler meniń tizgin men júrekti izdeitin adam ekenimdi biledi: men sizderdiń árqaisylaryńyzǵa eńbekterińiz boıynsha beremin.*

24s- *bul keremet qıray bolady*

Jer betinde olardy eshkim sanai almaıdy, biraq kókte aqyrzaman jazasynyń naqty sany men yaqytyn Qudai biledi, olardyń avtorlary eń kishkentaidan eń qorqynshtyǵa deın barlyǵynyń merzimin aıaqtıady.

24d- *ol óz kásiporyndarynda tabysqa jetedi*

Olai bolsa, Isa Másihtıń qutqarýshysy dep málimdegen óz halqynyń jasaǵan kúnasin jazalaý úshin Qudai oǵan bul róldi bermegeni qalai bolmas edi?

24-shi-*ol qudiretti jáne qasıetti adamdardy qurtady*

Bul Qudaidyń jerdegi ókili bolyp kórinip, olar kóktiń kireberisin jaýyp tastaıtyn qýylý qaýpimen, papalyq, batys áleminiń uly jáne monarhtarynyń, tipti odan da kóp kishigirim, baılardyń moıynsunýyna ie boldy. nemese kedeı, biraq bári nadan, Qudaidyń aqiqattaryna senbeitindikten jáne nemqurailı qaraǵandyqtan.

Reforma yaqytynyń basynan bastap, 1170 jyly Pıter Ýoldodan Rım Papasynyń rejimi Qudaidyń adal qyzmetshilerine, jalǵyz shynaiy áylhelerge, árqashan tynysh jáne beıbitshilikke, katoliktik hıgalarǵa tribýnaldar ólimge qarsy áreket etip, ashýlandy. onyń jalǵan kieliliginiń inkvizisiıalaý. Qudaıǵa jáne Rımge qarsy bidǵat jasady dep aıyptalǵan áylhelerdi jáne basqalardy qorqytyp, azaptaýǵa buıryq bergen kapottardyń sýdıalary Dan.7:9-da paıǵambarlyq etilgen ádil sot úkimi kezinde shynaiy Qudaidyń aldynda jasaǵan qıanattary úshin jaýapqa tartylýy kerek. jáne Aıan 20: 9-dan 15-ke deın.

Dan 8:25 *onyń órkendeyine jáne onyń aıla-amaldarynyń sáttiligine bailanysty bul júrektegi tákapparlyq bolady, ol beıbit ómir súrgen kóptegen adamdardy qurtady, sonymen qatar knázdardyń knázyna qarsy shyǵady; biraq ol qoldyń kúsh-jigerinsiz buzylady.*

25a- *órkendeyine jáne aıla-amaldarynyń sáttiligine bailanysty*

Bul *órkendey* óleńniń bailanystyrylǵanyn onyń baıyyn usynady *onyń aıla-amaldary*. Qajet bolsa, qoldanyńyz *aıla*, kez kelgen túrdegi baılyqqa, aqshaǵa jáne baılyqqa qol jetkizýi úshin kishkentai jáne álsiz kezde, Apo.18:12 jáne 13 tizimder.

25b- *bul júrekte tákapparlyq bolady*

Bul Dan.4-tegi Nebýkadnesar patshanyń jáne Dan.5-tegi nemeresi Belshatsardyń basynan ótken sabaqqa qaramastan.

25s- *ol beıbit ómir súrgen kóptegen adamdardy qurtady*

Beıbit minez - shynaiy hrıstandyqtyń jemisi, biraq 1843 jylǵa deın ǵana. Óitkeni bul dataǵa deın, eń aldymen, fransýz revolúsiyasynyń sońyna deın, Dan.7 :25-te paıǵambarlyq etilgen papanyń biliginiń 1260 jylynyń aıaǵynda jalǵan

senim sol shabýyldyń qatygezdigimen nemese qatygezdikke jaýap berý. Tek osy ýaқыttarda ǵana jumsaqtyq pen tynyshtyq aıymashylyqty týdyrady. Isa belgilegen erejeler apostoldyq kezeńnen beri ózgergen joq, sailanǵandar qurbandyqqa shalynýǵa kelisetin qoi, eshqashan qasapshy emes.

25d- *jáne ol sondaı-aq knázder hanzadasyna qarsy turýy kerek*

Bul dáldikpen budan bylai kúmándanýǵa jol berilmedi. Jáne *basshy*, 11 jáne 12 tarmaqtarda keltirilgen, Isa Másih, *Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń ámirshisi*, Apo-da arqasynyń dańqynda kim kórinedi.19:16. Jáne ol úshin dimi qyzmetkerler *máńgilik* zańdy Rım papasy alyp tastady.

Dan 8:26 *Al aıtylǵan keshter men tańdardyń kórinisi shyndyqqa janasady. Kórinisti bekity úshin, óitkeni bul alys ýaqyty bildiredi.*

26a- *Al aıtylǵan keshter men tańdardyń kórinisi shyndyq*

Perishte 14-tarmaqtaǵy "2300 kesh-tań" paıǵambarlyǵynyń qudaıdan shyqqandyǵy týraly kýálandyrady. Sondyqtan ol, eń sońynda, áylieler habardar etýi jáne túsinyi qajet bolatyn osy basqatyrǵyshqa nazar aýdarady, ony oryndaý ýaqyty kelgende Isa Másihtin tańdaýy.

26b- *Kórýdi bekity úshin, bul alys ýaqyty bildiredi*

Shyndyǵynda, Daniel men bizdiń zamanymyzdyń arasynda bul shamamen 26 ǵasyrǵa sozylady. Sondyqtan biz osyndamyz ***aiqaıtaly ýaqyty***, bul jumbaq týraly qaida habarlaý kerek ; is oryndalady, biraq berilgen esep-teýlerdi aiqaıtaly úshin qajetti kilti beretin Dan.9 zerttelgenge deın emes.

Dan 8:27 jáne *Men, Daniel, birneshe kún boıy álsirep, aýyryp qaldym ; sosyn ornymnan turyp, patshanyń isterine qatystym. Men bul kóriniske tań qaldym, bul týraly eshkim bilmedi.*

27a- Bul egjeı-tegjeı Danieldin jeke eshteńesinin densaýlyǵyna qatysty. Ol biz úshin paıǵambarlyq etilgen 2300 keshki tań týraly Qudaıdyń aqparatyn alýdyń asa mańyzdylyǵyn aýdardy; óitkeni aýry ólimge ákeletini siaqty, basqatyrǵyshty bilmeý de olardy mańgilik rýhanı ólimge sottaý bolyp tabylady. kúni ómir súrip jatqan sońǵy hrıstıandar ***aiqaıtaly ýaqyty***.

Daniel 9

Dan 9:1 *Ahasveroshtyń uly Darudin birinshi jylynda, Haldeiler patshalyǵyna patsha bolǵan Midia tuqymynyń,*

1a- Danialdyń kýágerleriniń atýy boıynsha, biz Dariýs Dan patshanyń 5: 30-da Midia tuqymynan shyqqan Ahashveroshtyń uly ekenin bilemiz; Parsy patshasy Kır 2 áli aýystyrylǵan joq. Onyń biliginiń birinshi jyly - ol Vavılonny jaýlap alǵan, haldeilikterge de shyǵarylǵan jyl.

Dan 9:2 *men, Danial, onyń biliginiń birinshi jylynda, Jaratqan Ie Eremia paıǵambarmen sólesken jyldar sanyna sáikes, Ierýsalimniń qırandylarynda jetpis jyl ómir súretinin kitaptardan túsindim.*

2a- Danial Eremia paıǵambardyń paıǵambarlyq jazbalaryna silteme jasaıdy. Bul bizge Qudaıdyń qyzmetshilerin onyń kózqarasymen biriktiretin senim men senimniń ádemi úlgisin beredi. Osylaısha ol 1 Kor.14 :32-degi myna sózderdi rastaidy : *paıǵambarlardyń ryhtary paıǵambarlarǵa baǵynady.* Danial Vavılonda ómir súrdi, evrei halqyn deportasialay týraly paıǵambarlyq etken 70 jyldyń kóp bóligi. Sondai-aq onyń Izrailge oralý taqyrybyna qyzyǵyshylyq tanytady, onyń aıtynsha, ol jetkilikti jaqyn bolýy kerek. Qudaıdyń jaıabyn alý úshin ol oǵan biz oqıtyn ádemi duǵa beredi.

Áylheniń seniminiń úgili duǵasy

Danieldiń osy 9-taraıynyń birinshi sabaǵy - Qudaıdyń onyń Danial kitabynyń osy bóliginde paida bolýyn ne úshin qalaitynyn túsiniń.

Dan.8: 23-te paıǵambarlyq habarlandyry arqyly *kúnákarlardy tutynyń kerek,* biz Israıl halqynyń iahýdilerin 70 jyly rımdikter taǵy da aıyptap, oten joıyp jibergeni týraly rastaidy aldyq, óitkeni Daniel duǵasynda moyndaǵysy keletin barlyq nárseler úshin. Altyn, Israıldikter tiri Qudaımen birinshi kelisimdegayraıymnan bastap Isa Másihtiniń 12 elshisi men shákirterine deın, onyń ózi evrei bolyp tabylatyn kimdi syǵa tartty? Tek búkil adamzattyń úlgisi, Adam atadan beri erler terisiniń túsinen bólek, óte ashyqtan óte qarańǵyǵa deın birdei. Biraq násiline, ultyna, áke-sheshesinen, uldary men qyzdarynan genetikalıyq jolmen beriletin nárselerge qaramastan, olardyń minez-qulqy bir. Romashka japyraqтарыnyń qaǵıdasy boıynsha: "Men seni azdap, qatty, qumarlyqpen, jyndy emes, múlde jaqsy kóremin", - dep er adamdar barlyq nárseni jaratýshy tiri Qudaıǵa degen sezim panelin jańǵyrtady. ol óziniń bar ekenin ashty. Sondai-aq, uly Tóreshi ózin izbasarmyn degenderdiń arasynan ózin jaqsy kóretin jáne moyınsunatyn adal adamdardy, ózin súıemin degenderdiń, biraq onyń moyınsunbaýshylyǵyn, óz dinin nemquraıly ómir súretinderdi, basqalardy kóredi. qatty jáne ashshy júreken ómir súredi, bul olardy fanatizmge analdyrady, al shekten tys jaǵdaıda olar qarama-qaıshylyqta qoldamaıdy, tipti odan da az kinálaıdy jáne qarsylasynyń ótirilýin qoldaidy.qoldaıshy. Bul minez-qulyq iahýdilerdiń arasynada boldy, óitkeni olar áli künge deın búkil jer planetasynda jáne barlyq dinderde bar, biraq olar teń dárejede jaratylmaǵan.

Danieldiń duǵasy sizge suraq qoıady, siz ózińizdi qandaı minez-qulyqta tanıсыз? Eger bul Qudaıdy súretinderdiń biri bolmasa jáne onyń adaldyǵy týraly kýálik retinde oǵan moyınsunsa, senim týraly kózqarasynyǵa kúmán keltirińiz ; táybe etińiz jáne Qudaıǵa Danial qalaǵandaı shynayı jáne shynayı ókinýdiń jemisin berińiz.

Bul duǵаныń 9-taraıda bolýynyń ekinshi sebebi, bizdiń zamanymyzdyń 70 jyly rımdikterdiń Israıldı sońǵy ret qıratýynyń sebebi sheshilgen jáne ázirlegen: Másihtiniń adamdardyń jer betine birinshi ret kelýi. Al, Másihtı qabyldamady otyryp,, kimniń ǵana kinási onyń eńbekteriniń jetildirý boldy, sottalǵan ol, dinı liderler oǵan qarsy halyq kóterdi, jala aıyptaı

arqyly barlyq dismtyn jáne dáleldemeler qaishy. Olar sonдай-aq айптадын соын Qudaıdyн аққатына negizdep, ony, adamdy, Qudaıdyн Ulymyn dep айптап, айптady. Bul dini liderlerdiн jany janyp turғan jalynnyн kómirinde qara boldy, ol olardy bir ýaqytta ádil ashýdy basady. Biraq iahýdilerdiн eн úlken kinasi - óltirilmeý, ony Qudaıdyн qaita tirilgeninen keiin moyndaý emes. Onyн on eki elshisi jasaғan keremetter men 1gi isterdiн aldynda olar óz zamanýndaғы perǵaýyn síaqty shyńdalyp, adal diakon Stepanyн óliminde rimdikterdiн osy ýaqytyna júginbei-aq ózderin taspen urǵanyна kýa boldy. .

Bul duǵanyн úshinshi sebebi - ol Qudaimen qarym-qatynasta bolǵan uzaq tájiribeniн soыnda qaıǵyly túpkilikti sheshim qabyldaý rólin alady; kýalik, evreilerdiн búkil adamzatpen jasasqan kelisiminen qalǵan ósiettiн bir túri. Óitkeni, dál osy Vavilonǵa jer áydarylǵanda Qudaı daıyndaǵan demonstrasiа toqtaıdy. Iahýdilerdiн bastapqy kúine oralatyny jáne belgili bir ýaqytqa deiin Qudaıdy qurmettep, oǵan moynsunatyny ras, biraq adaldyq tez joıylыp barady, sondyqtan olardyн aman qalýyn tek soңy senim synaǵy úshin aqtaýǵa bolady. Másihtin birinshi ret kelýine negizdelgen, Israıldin uly, iahýdiler arasyndaғы evrei.

Bul duǵanyн tórtinshi sebebi, 321 jylǵy 7 naýryzdaғы demalys kúninen bas tartqannan bastap, bizdiн zamanymyzǵa deiin hristiandar belgilegen qatelikter men moyndaýlardyн barlyǵyn óz dáýirinde aiaqtap, jańartyp otyrǵandyǵyna negizdelgen. 1873 jylдан bastap jáne 1844 jylдан bastap jeke-jeke bata berýshilerdiн soңy resmı mekemesi ýaqyttyн qarǵysynan qutyлǵan joq, óitkeni Isa 1994 jyly shashyrap ketti. Danieldin soңy taraýlary men Aıan kitabyn zerdeley osy datalar men soңy jumbaqtardy túsiniredi.

Endi Danialdyн qudiretti Qudaimen sóleskenin muqıat tyńdaıyz.

Dan 9:3 *men betimdi Jaratqan Iege qarattym, duǵa etý jáne jalbaryny арqyly, oraza ustaý arqyly, shúberek pen kúldi alý arqyly izdeimin.*

3a- Daniал qazir bitti, biraq senimi aqtalmady, Qudaimen qarym-qatynasy saqtaldy, tamaqtandyryldy jáne qamqorlyqqa alyndy. Onyн jaǵdaynda onyн júregi shyn júreктен, oraza ustaǵan, zilzala jáne *kúl* naqty maǵyna bolyp tabylady. Bul amaldar onyн Qudaı tarapynan tyńdalýǵa jáne jaýap berýge degen umtylysynyн kúshtiligini kórsetedi. Orazа tamaqtandydyн lázzatymen salystyrganda Qudaıdyн jaýabyna berilgen artyqshylyqty kórsetedi. Bul tásilde Qudaıǵa aitý ideiasy, men óz-ózine qol jumsaýǵa deiin barmai, sizdiн jaýabyńyzsyz ómir súrgim kelmeidi.

Dan 9:4 *Men Qudaıym Jaratqan Iege sınıyp, oǵan bylai dep moyndadym: "Rabbym, uly jáne qorqynyshty Qudaı, senderdi jaqsy kóretindermen kelisimiñdi jáne meirimdiliginiñdi saqtatyn jáne ósietteriñdi oryndatyn sender!*

4a- *Iem, uly jáne qorqynyshty Qudaı*

Izraıl Vavilonǵa jer áydarylýda jáne ol Qudaıdyн uly jáne qorqynyshty ekenin bilý úshin aqsha tóledi.

4b- *sizdi jaqsy kóretindermen kelisimiñizdi jáne meirimdiliginiñizdi saqtatyn jáne ósietteriñizdi oryndatyn sender!*

Danial Qudaıdyń on ósietiniń ekinshisiniń mátininde óz dálelderin keltire otyryp, Qudaıdy biletindigin, baqytsyz katolikter ǵasyrlar boıǵy qarańǵylyqty bilmekindigin kórsetedi, óitkeni ál-aýqat jaǵdaıynda papalyqtar onyń nusqasyn alyp tastaı týraly bastama kóterdi on ósiet, ondyq sanyn saqtaı úshin tánge baǵyttalǵan buıryq qosylǵandyqtan ; aldyńǵy taraıda kórsetilgen arsyzdyq pen aldaıdyń jaqsı mysaly.

Dan 9:5 *Biz kúná jasadyq, zańsyzdyq jasadyq, zulymdyq pen búlik shyǵardyq, seniń ósietterińnen jáne seniń jarlyqtaryńnan bas tarttyq.*

5a- Biz budan da shynayıraq jáne anyq bola almamyz, óitkeni bul Israıldiń jer aıdarylyyna ákelgen qatelikter, tek Danial men onyń úsh serigi mundai qatelikterge kináli emes edi ; bul onyń óz kinásiniń aıyrtpalyǵyn ózimen birge kóterip, óz halqynyń isine úlenýine kedergi bolmaıdy.

Dál sol kezde biz 2021 jyly qyzmet etetinimizdi túsinýimiz kerek, biz hristiandar, sonдай-aq zulymdyqtaǵy málimdemesine saıkes ózgermeitin dál osy Qudaıǵa.3:6 : *óitkeni men Jaratqan Iemin, ózgermeimin; sondyqtan sender, ya, Jaqyptyń balalary, sender tutynymadyńdar.* "Áli tutynymaǵan" dep aıtý oryndı bolar edi. Malahı bul sózderdi jazǵannan beri Másih tanystyryldy, Jaqyptyń balalary qabyldanbady jáne óltirildi jáne Dan.8:23-te paıǵambarlyq etilgen sózge saıkes, olardy rimdikter 70 jyly tutynǵan. Al eger Qudaı ózgermese, bul másihshilerge, kápirlerge, onyń ósietterin buzýshylarǵa, sonyń ishinde qasıetti demalys kúnin buzúshylarǵa, óz zamanyndaǵy evreiler men evrei ultyna qaraǵanda odan da aıyr tietinin bildiredi.

Dan 9:6 *Biz senderdiń qyzmetshilerińe bizdiń patshalarymyzǵa, ámirshilerimizge, ákelerimizge jáne búkil el halqyna seniń atyńmen aitqan paıǵambarlardy tyńdaǵan joqpyz.*

6a- Bul isterge evreiler kináli ekeni ras, biraq ózi qurǵan sońǵy mekemege deın dál osyndai áreketterge kináli hristiandar she?

Dan 9:7 *ya, Rabbym, senderge ádildik, al biz úshin bul kúni Iahýdanyń adamdaryna, Ierýsalım turǵyndaryna jáne búkil Israıldikterge, jaqyndar men alysta júrgenderge, bet-álpettiń shatasýy. , barlyq elderde sen olardy qai jaqqa aparsañ da, opasyzdyqtary úshin olar senderge kináli.*

7a- Israıldiń jazasy jan túrshigerlik boldy, ólgender kóp boldy, tek aman qalǵandar ǵana Vavılonǵa jer aıdarylyp, sol jerden Haldei imperiasy men onyń ornyna kelgen Parsy imperiasynyń barlyq elderine tarap ketýge múmkindik aldy. . Ulttyń iahýdıler shet elderde taratyldy, biraq onyń ýadesi boıynsha, Qudaı jaqyn arada iahýdılerdi óz otanynda, ákeleriniń jerinde biriktiredi. Bul tiri Qudaıdyń qandai qudireti, qandai qudireti joq! Danial óziniń duǵasynda bul halyq óziniń qasıetti jerine qaityp oralmas buryn jasaityn barlyq táybelerin bildiredi, biraq Qudaı onyń janynda bolǵanda ǵana.

Danial iahýdılerdiń Qudaı jazalaǵan opasyzdyǵyn moıyndady, biraq ondai másihshilerge qandai jaza bar? deportasiya ma, álde ólim be?

Dan 9:8 *ya, Rabbym, bizge, patshalarymyzǵa, knázderimizge jáne ákelerimizge bet-álpettiń shatasýy, óitkeni biz saǵan qarsy kúná jasadyq.*

8a- Sumdyq sóz, "kúná" degen sóz keltirilgen. Úlken azaptyń sebebi bolǵan kúnáǵa kim núkte qoiady? Bul taraı jaıap beredi. Sabaqty alyp tastaıǵa jáne saqtaıǵa laıyq : kúsh-jigerdi basqaratyn patshalardyń, kósemderdiń jáne ákelerdiń

tañdaýy men minez-qulqynyñ zardabyn Izrail tartty. Mine, mysal, jemqor basshylarǵa moıynsunbaýdy Qudaıdyñ nyǵmetinde qalýǵa shaqyrýǵa bolady. Bul Daniel men onyñ úsh seriginiñ tañdaýy jáne olar berekeli.

Dan 9:9 *Qudaı Iemizge, meirimdilik pen keshirimdilik, ótkeni biz oǵan qarsy shyqtyq.*

10a- Kúná jaǵdaıynda ol jalǵyz úmit bolyp qalatynnyñ bárin jasaıdy ; keshirim berýi úshin meirimdi meirimdi Qudaıǵa arqa súeıy. Bul kózqaras máńgilik, eski ósiettiñ evrei, al jańasyna hristian keshirimge muqtaj. Mine, taǵy da Qudaı jaıap daıyndap jatyr, ol óte qymbat adamǵa tóleıi kerek.

Dan 9:10 *Biz Qudaı Iemizdiñ qyzmetshileri paıǵambarlardyñ aldymyzǵa qoiǵan zańdary boıynsha júry úshin onyñ daıysyna moıynsunǵan joqpyz.*

10a- Bul 2021 jylǵy hristiandarǵa da qatysty.

Dan 9:11 *Búkil Izrail seniñ zańyñdy buzyp, daıysyñdy tyńdamay úshin buryldy. Sosyn bizge Qudaıdyñ quly Musanyñ zańynda jazylǵan qarǵys pen dálsizdikter tógiledi, ótkeni biz Qudaıǵa qarsy kúná jasadyq.*

11a, - Musanyñ zańynda Qudaı Israıldi moıynsunbaýdy eskertti. Biraq odan keiin Daniıdyñ zamandasy Ezekiel paıǵambar Daniı bolǵannan 13 jyl ótken soñ, Ehoba patshanyñ inisi Ehobadan 5 jyl ótken soñ jer aıdaryldy, onyñ ornyna ol Tıgr men Evfrat arasynda ornalasqan Kebar ózenine bailanǵan kúide tabyldy. . Sodan keiin Qudaı ony shabyttandyrdy jáne biz búgin Kıeli kitapta kezdesetin habarlardy jazdy. Ezed.26-da biz jazanyñ sabaqtastyǵyn tabamyz, onyñ úlgisi rýhanı túrde qoldanylady, biraq olai emes, Apokalıpsistiñ jeti kerneiinde Apo.8 jáne 9-da. Bul tañqalarlyq uqsastyq Qudaıdyñ shynymen ózgermeitinin rastadı. Kúnalar eskidegidei jańa kelisimde de jazalanady.

Dan 9:12 *Ol bizge jáne biz bilegen ámirshilerimizge qarsy atqan sózderin basyna túsirdi. úlken apat, jáne bul Ierýsalımge kelgenge uqsas eshqashan búkil aspan astynda bolǵan emes.*

12a- Qudaı terbelgen joq, ol sol qamqorlyqpen batasyn berý nemese qarǵys aıtý úshin óziniñ jarnamasyn oryndady jáne "apat "bul Daniıdiñ halqyna soqqy berýdi maqsat etedi osylardy úrenetin ulttardy siñiriñiz. Biraq biz ne tabamyz? Kıeli kitapta jazylǵan aıǵaqtarǵa qaramastan, bul sabaqty oqyǵandar da áli künge deiin elemeıdi. Myna habardy este saqtañyz: Qudaı iahýdilerge, al olardan keiin hristiandarǵa, qalǵan ekeıine daıyndalıda *iri apat* bul Daniel kitabynyñ jalǵasynda ashylady.

Dan 9:13 *Musanyñ zańynda jazylǵandai, osy apattyñ bári bizdiñ basymyzǵa tústı; jáne biz Qudaımyz Jaratqan Iege jalbarynǵan joqpyz, zańsyzdyqtarymyzdan aıytqyǵan joqpyz, senderdiñ shyndyqtaryña muqıat bolǵan joqpyz.*

13a- Qudaıdyñ Kıeli kitapta jazǵan isterin mensinbeı máńgilik, sonymen qatar 2021 jyly hristiandar da bul kiná úshin kináli jáne olar Qudaı olarǵa qaıshy kelmetinine senedi. Olar endi ózderiniñ zańsyzdyqtarynan bas tartpaıdy jáne Kıeli kitaptaǵy shyndyqqa asa mán bermeıdi, biraq bizdiñ aqyrzaman yaqytymyz úshin sonshalyqta mañyzdy, onyñ paıǵambarlyq aqıqaty qarqyndy jáne túsinikti túrde ashylady, ótkeni túsiniñdiñ kilti Kıeli kitaptıñ ózinde.

Dan 9:14 *Jaratqan Ie bul apatty baqylap otyrdy jáne ony bizge jetkizdi; ótkeni Qudaımyz Jaratqan Ieniñ barlyq isterinde ádil, biraq biz onyñ daıysyn estigen joqpyz.*

14a- men kóbirek aıtým kerek pe? Shynymen ! Biraq Qudai búgingi adamzat úshin jáne sol maqsat úshin áldeqaida úlken apatty daıyndaǵanyn jaqsy bilińiz. Ol 2021-2030 jyldar aralyǵynda qudaıdyń mısıasy bar ıadrolyq soǵys túrinde keledi *erlerdiń úshen birin óltirý úshin saıkes Apo.9:15.*

Dan 9:15 *Al endi, Ya, Rabbymyz, Qudaimyz, sen óz halqyńdy qudiretti qolyńmen Mysyr jerinen shyǵaryp, ózińniń esimińdi shyǵarǵan sensiń, búgingidei kúńa jasadyq, zańsyzdyq jasadyq.*

15a- Daniıl senimsizdikti Qudai nege aıyptatynyn eske saladı. Jer betinde evrei halqynyń ómir súryi, tabıǵattan tys kúshtiń, evrei halqynyń Mysyrdan ketýiniń arqasynda erekshe faktiniń kýasi. Olardyń búkil tarihy osy ǵajayıp derekke negizdelgen. Bul kóshýge qatysýǵa múmkindigimiz joq, biraq bul tájiribeniń urpaqtary áli kúńge deın aramyzda ekenin eshkim joqqa shyǵara almaıdy. Al bolmysty jaqsyraq pıdalaný úshin Qudai Ekinshi dúńiejúzilik soǵys kezinde fashıserdi jek kóretin bul halyqta aman alyp qaldy. Osylaısha adamzattyń nazary 1948 jyly 70-shi jyldardan beri joǵalǵan buryńǵy otanynyń edenine qonys aýdarýǵa ruqsat etilgen aman qalǵandarǵa aýdaryldy. Qudai onyń basyna túsýine jol bermedi, Rım gýbernatory Pontı Pilatqa Isa týraly aıtqan ákeleriniń sózderi ony ólim jazasyna kesý úshin, men onyń sózin keltiremin: "onyń qany bizde jáne balalarymyzda bolsyn ". Qudai hatqa saı oryndady. Biraq barlyq konfesialardyń hristiandary bul sabaqta masqara túrde elemedi, qudailyq, jáne nege ekenin túsinińge bolady, óitkeni olar ózderiniń barlyq qarǵystarymen bólisedi. Iahýdiler Másihten bas tartty, biraq hristiandar onyń zańdaryn jek kórdi. Sondyqtan Qudaidyń ekeýiniń senimi minsiz jus.

Dan 9:16 *ya, Rabbym, seniń zor meirimiń boıynsha, seniń qaharyń men qaharyń seniń qalań Ierýsalımnen, qasietti taıyńnan alystai bersin; óitkeni bizdiń kúnalарымыз ben ákelerimizdiń zańsyzdyqtary úshin Ierýsalım men seniń halqyń ainalamyzdaǵylardyń bärine qorlyq bolyp tabylady.*

16a- Daniıl bul jerde Musanyń Qudaıǵa aıtqan dálelin keltiredi: olar óz halqynyń jazasyna kesilgenderge ne deıdi? Qudai bul máseleni bileıdi, óitkeni ol ózin evreilerdiń sýbektisi dep jarıaladı, Rımdegi Paýyldyń aýzynan.2:24 : *Óitkeni Qudaidyń esimi basqa ulttardyń arasynda seniń kesirińnen qudaıǵa til tigizdi, jazylǵandaı.* Bul Ezeniń mátinine qatysty.16:27 : *Mine, men saǵan qarsy qolyńdy sozdym, taǵaıyndaǵan mólsherimdi azattym, **Men seniń qylmystyq áreketterińnen ualǵan jaıларыńnyń, filistirlerdiń qyzdarynyń erkine jetkizdim.*** Daniıl óziniń janashyrlyǵymen Qudaidyń óziniń qalasy Ierýsalımge qatysty shyǵarǵan úkimi týraly áli de kóp nárseni bilýi kerek edi. Biraq ol aıtqan kezde "*Ierýsalım jáne seniń halqyń ainalamyzdaǵylardyń bärine qorlyq,*" ol qatelespeıdi, óitkeni eger Israıldiń jazasy basqa ulttardyń arasynda qorqynsh pen shynayı Qudaıǵa qyzmet etýge degen umtylysty týdyrsa, onda bul jazanyń shynayı múddesi bolar edi. biraq bul qaiǵyly oqıǵanyń jemisi az boldy, munyń bári eleýsiz emes, óitkeni ol Nebýkadnesar patsha men Midia patshasy Darııdiń dinge kelýine jaıapty boldy.

Dan 9:17 *Endeshe, ya, Qudaimyz, qulyńnyń duǵasy men duǵasyn tyńda, Jaratqan Ieniń súıispenshiligi úshin keli jerińe júzińdi nurlandyr!*

17a- Daniıldiń suraǵandary oryndalady, biraq Qudai ony jaqsy kórgendikten emes, Israılge qaita oralý jáne ǵıbadathanany qalpyna keltirý jobada

bolgandyqtan. Alaida Daniel gıbadathananyń qaita salynatynyn, 70 jyly rimdikter qaitadan qıratatynyn bilmeidi. Sondyqtan, ol osy 9-bólimde alatyn aqparat onyń mańyzdylygyn emdeidi, evrei bolsa da, ol áli kúnge deiin Ierýsalımda salynǵan tas gıbadathanany beredi ; Másihtıń tániniń gıbadathanasy jaqyn arada beker bolady jáne dál osy sebepti 70 jyly Rım áskerleri qaitadan qıraty.

Dan 9:18 *Qudayym, qulaǵyńdy eńketip, tynıda! Kózin ashyp, qırandylarymyzǵa, seniń atynmen atalǵan qalalǵa qaraidy! Ótkeni bul bizdiń ádildigimizden emes, biz senderge óz aıqailarymyzdy usynamyz, bul seniń úlken meirimdiligińniń arqasynda.*

18a- Qudai Ierýsalımdi óziniń dańqy qatysýymen kieli oryn etip tańdaǵany ras. Biraq bul jer Qudai oryn alǵan kezde ǵana qasıetti, al 586 jyldan bastap bulai bolmady. Jáne, kerisinshe, Ierýsalım men onyń gıbadathanasynyń qırandylary boldybeitaraptylyǵy sádildik. Bul sabaq er adamdarǵa shynayı Qudaidy shaitannyń zulym perishteler lagerimen qarym-qatynasy joq putqa tabynyshy qudaılardan aıymashylyǵy kóretin, sottaıtyn jáne jaýap беретin tiri jan retinde qaray úshin qajet boldy. Adal adam Qudaiǵa qyzmet etedi, biraq er adam analasyndaǵylarǵa dini zańdylyq berý úshin Qudaiǵa opasyzdyq jasaıdy. Jáne *janashyrlyq* Daniıl shaqyrǵan Qudaidyń shynayı jáne ol jaqyn arada Isa Másihtegi eń ádemi dálel bolady.

Dan 9:19 *ýa, Rabbym, tynıda! Rabbym, keshir! Rabbym, saq bol! Áreket etińiz jáne keshiktirmeńiz, saǵan degen súispenhiligińiz úshin, ýa, Qudayym! Seniń atyń úshin seniń qalańda jáne halqyńda atalady.*

19a- Daniıldyń qartaıǵan shaǵy onyń tabandylygyn aqtady, óitkeni Musa sıaqty onyń da eń qymbat jeke qalaıy - óziniń "qasıetti" jerine osylaısha qaita oralıyn ómir súry. Ol Qudai men Israıldiń dańqyn qaitaratyn qasıetti gıbadathananyń qalpyna kelýine kómekteskisi keledi.

Dan 9:20 *Men sólestim, duǵa suppl, óz kúnámdi jáne halqym Israıldiń kúnásin moyndaımyń jáne Qudayymnyń kieli taıy úshin Qudayym Jaratqan Iege jalbaryndym ;*

20a- Qudai Daniıldy jaqsy kóretini tańqalarlyq emes, ol talap etetin kielilik kriteriın baýrap alatyn jáne oryndatyn kishipeıildiliktiń úlgisi. Árbir adam tánniń denesinde ómir súrgenshe qatelesedi, al Daniel de erekshelik emes. Ol óziniń álsizdigin bile tura, kúnalaryn moyndaıdy, óitkeni bárimiz muny isteýimiz kerek. Biraq onyń jeke rýhani qasieti halyqtyń kúnásin ótei almaıdy, óitkeni bir ǵana adam bar, ózi kemelsiz. Sheshim Isa Másih arqyly Qudaıdan keledi.

Dan 9:21 *Men duǵada sólep turǵanymda, aıan arqyly kórgen Jábireıl keshki qurbandyq shalý kezinde maǵan tez ushyp kelyge keldi.*

21a- Qudaidyń Jábireılge barý úshin tańdaǵan ýaqyty - keshki qurbandyqtardyń biri, qurbandyq shalý *máńgilik* a *qozy* kim paıǵambarlyq etedi *keshke jáne tańerteń* bolashaq erkiniesýs Másihtıń minsiz qasıetti jáne kinásiz denesin qurbandyqqa shalý. Ol jalǵyz shynayı adamdar bolyp tabylatyn óziniń tańdaıly adamdarynyń kúnalaryn óteý úshin aıqyshqa shegelenip óledi. Osylaısha Daniılǵa tómende keltiriletin aıanmen bailanys ornatyldy.

Namazdyń sońy: Allanyń jaýaby

Dan 9:22 *Men olarǵa sabaq berdim, menimen sólestim. Ol maǵan, Daniel, men qazir saǵan sheberlik pen túsinistik syylaı úshin keldim dedi.*

22a- "Aqlyńdy ash" degen termin osy yaqytqa deın intellektiń jabylyǵanyn bildiredi. Perishte jobanyń ómirin beretin Qudaı taqyrybymen sólesedi, ol Qudaı tańdaǵan paıǵambarmen kezdesken sátke deın jasyryn saqtaldy.

Dan 9:23 *Sen duǵa ete bastaǵanda, sóz shyqty, men saǵan jarıalaımyn; ótkeni sen óte súiktisiń. Sózge muqıat bolyńyz, aıandy túsinıńiz!*

23a- *Namaz oqı bastaǵanda sóz shyǵady*

Aspan Qudaıy bárin uıymdastyrdy, máńgilik kezdegi kezdesý sátı men Já bireil perishte Másihke Izgi habardyń basynda Jaqıa atqandaı "Sóz" arqyly silteme jasaıdy. : *sóz táńge analdy.* Perishte oǵan "Sózdiń" ózinen shyqqanyn bildiretinin habarlaı úshin keledi jáne Musa paıǵambardan beri paıǵambarlyq etilgen Másihtıń kelýin 18:15-ten 19-ǵa deın jarıalaıdy. : *Qudailaryń Jaratqan Ie senderdiń aralaryńnan, baýırlaryńnan kóteredi **men sıaqty paıǵambar: sen ony tyńdaısyń!** Ol senderdiń Rabbylaryńa, Qudailaryńa, jinalys kúni Horebte jasaǵan ótinishterińe jaıap beredi, sender: "Men Qudaıym Jaratqan Ieniń daıysyn estidim, men osy uly otty kóbirek kórým kerek edi. , ólmeı úshin. Jaratqan Ie maǵan: "Olardyń atqandary jaqsy", - dedi. **Men olardy baýırlarynyń arasynda tárbielimin óziń sıaqty paıǵambar, men sózderimdi onyń aızyna salamyn, ol men butyrǵannyń bárin atyp beredi. Al eger kimde-kim meniń atymnan sóleitin sózderimdi tyńdamasa, men ony onyń esebinen talap etemin.** Biraq batyldyqqa ie bolatyn paıǵambar men oǵan butyrǵan joqpyn, nemese basqa qudaıardyń atynan sóleimin degen sózdi óz atymnan aıtý úshin, tipti sol paıǵambar da ólim jazasyına kesiledi.*

Bul mátin ıahýdilerdiń Másih Isany qabyldamaıyndaǵy kınásin túsiný úshin negiz bolyp tabylady, ótkeni ol onyń kelýi týraly paıǵambarlyq etilgen barlyq ólshemderge sáikes keldi. Adamdardyń ortasynda jáne qudaı sózin jetkizýshi Isanyń ortasynda ustaldy, bul sıpattama jáne onyń jasaǵan keremetteri Qudaıdyń áreketi boldy.

23b- *ótkeni sen jaqsy kóretinsin*

Qudaı nege Danieldi jaqsy kóredi? Tek Daniel ony jaqsy kóretindikten. Súispenshilik - Qudaıdyń aldynda erkin jaratylıstardyń ómirin jaratýynyń sebebi. Bul onyń súispenshilikke degen qajettiligi, ol ony jerdegi kebir tirshilik ıelerinen alý úshin tóleyge týra keletin óte qymbat baǵany aqtady. adam. Al onyń óliminiń qunyna, ol arqyly tóleyge týra keledi, onyń tańdaǵandary máńgilikke onyń serikterine analady.

23s- *Sózge muqıat bolyńyz, aıandy túsinıńiz!*

Bul perishteniń sózi nemese Másihke jasyrylǵan qudaıdyń "Sózi" qandaı sóz? Bir nárese anyq, bul ekeıi de múmkin jáne birin-biri tolyqtyrady, ótkeni aıan Isa Másihtıń táinde bolatyn "Sózge" qatysty bolady. Sondyqtan habardy túsinýdiń mańyzy zor.

70 aptanyń paıǵambarlyǵy

Dan 9:24 *Jetpis apta seniń halqyńa jáne seniń qasıetti qalańa, qylmysty aıaqtayǵa, kúnalardy joıyǵa, zańsyzdyqtar úshin tatýlasıǵa, máńgilik ádildikti ornатыǵa, aıan men paıǵambarlyqty bekityǵe, mailayǵa bailanysty. eń qasıetti.*

24- *Jetpis apta boldy soqqyhalqyña jáne kieli qalaña basyldy*

Evrei tilindegi "hatak" etistigi birinshi baǵytta kesý nemese kesý degendi bildiredi; et tek astarly maǵynada, " anyqtaý nemese túzetý ". Birinshi sezim esimde, óitkeni beredi maǵynasy osy áreketke Abyraıym , ol qurbandyq shalý arqyly Qudaimen jasasqan kelisimin bebeleıdi, j.15:10-da : *jáne Ol osy janýarlardyń barlyǵyn ózine alyp, ortasyna bólip, árqaısysynyń bir-birine qarama-qarsy bóligin qoidy ; biraq ol qustardy kesken joq.* Bul rásim Qudai men onyń qyzmetshisi arasynda jasalǵan kelisimdi sýrettedi. Sondyqtan bul sóz "tónkeriser" 27-tarmaqtaǵy "kópshilikpen bir aptaǵa jasalǵan kelisimde" óziniń tolyq maǵynasyn alady. Bul "kóptegen" evreiler ulttyq ıgilik, onyń ishinde aıqyshqa shegelengen Másihke degen senimniń pайдasy birinshi kezekte kórsetilgen. Bul etistiktiń ekinshi qyzyǵyshylyǵy úzildi, bul 70-bólimniń 9 aptasy Dan.8: 14-tegi "2300 keshki-tañerteńgi ýaqytta" kesiledi. Al hrıstian dinin evrei dininen joǵary qoiatyn osy hronologiadan sabaq shyǵady. Osylaısha Qudai bizge Isa Másihte kez kelgen múmindı qutqarý usynysy úshin janyn beretininiń úretdi onyń qutqarylýyna laıyqadamzat tutastai alǵanda. Sondyqtan Isa qanyn tókken kezde eski kelisim joılyǵy kerek edi búkil jer sharynyń saılanǵan ókilderimen onyń jańa kelisimin buzǵany úshin.

Danieldiń kitabı bizge Danialdyń zamandastary Nebýkadnesar, Mıdıalyq Darıı jáne parsy Kır patshalarynyń dinge kelýin tanystyrý arqyly jalpyǵa birdei qutqarylýdy úiretý bolyp tabylady.

Habarlama evrei halqyna jáne onyń qasıetti qalasy Ierýsalımge qaııp tóndiretin saltanatty eskertý bolyp tabylady, oǵan 70 aptalyq merzim beriledi. Munda taǵy da Ezé.4: 5-6 kody 490 jyldy bildiretin bir jyldyq merzimge bir kún beredi. Daniel óz qalasyna tóngen qaııptiń mánin túsinýde qıyndyqtarǵa tap bolsa kerek, qazirdiń ózinde qıraǵan.

24b- *qylmysty aıaqtap, kúnálardy toqtatý úshin*

Osıny estigende Danieldiń oıynda ne bolyp jatqanyn elestetip kórińizshi, sodan keiın Qudaıdy onyń kúnalary men halqynyń kúnalary keshirilsin dep duǵa etý arqyly shaqyrý kerek. Ol onyń ne ekenin tez túsinetin bolady. Biraq biz Qudaıdyń aıtylǵan talabyn ózimiz túsinemiz. Qudai qutqarǵan tańdaılysyna jetýdi qalaıdy, olar kúná jasamaıdy, onyń zańyn buzǵandaryn toqtatsynnyń elshi Johannıń 1 Johan 3: 4-te jazǵanyna saıkes kúnáni toqtatý : *Kimde-kim kúná jasasa, ol da zańdy buzady: kúná úshin bul zańnyń buzylýy.* Bul maqsat budan bylai kúná jasamaı úshin zulym tabıǵatymen kúresýge májbúr bolǵan adamdarǵa arnalǵan.

24s- *jáne zańsyzdyq úshin tatýlasý jáne mángilik ádildikke jetý úshin*

Evreige, Daniel, bul habar eshkini qurbandyqqa shalý arqyly kúnániń joılyǵyn toılatyn jyl saıngýy "tazarý kúni" rásimin týdyrady. Kúnániń bul sımvoldyq túri Dan.8-de Gresıany bebelelegen jáne onyń qatysýy paıǵambarlyqty osy "tazarý kúniniń" rýhanı atmosferasyna engizgen. Biraq, eger bir jyldyń ishinde qurbandyqqa shalynǵan basqa janýarlardyń ólimi ony alyp tastai almasa, eshkiniń ólimi kúnálardy qandai jolmen alyp tastai alady ? Bul dilemnyń jaıaby Evr.10: 3-ten 7-ge deıin berilgen: *Biraq kúnálar týraly estelik sol qurbandyqtar arqyly jyl saıyn jańaryp otyrady ; sebebi buqalar men eshkilerdiń qany kúnálardy alyp tastaıy múmkin emes.* Sondyqtan Másih dúnege kelgende bylai

deidi : Siz qurbandyq shalydy jáne qurbandyq shalydy qalamadyńyz, mais sen deneni tez qalyptastyrdyń ; Kúná úshin qurbandyqtar men qurbandyqtardy órtemeyiń kerek. Sosyn men aittym : Mine, men kelemín (Kitaptyń oramynda men týraly jazylǵan,) po do, ya, Qudai, seniń kórýge erkiń. Elshi Paýyldyń túsinirmeleri óte túsinikti jáne qısyndy. Budan shyǵatyny, Qudai Isa Másihte kúnalardy ótey isin ózi úshin saqtap qoıǵan Jábireil perishte Danielge jarıalady. Biraq Isa Másih "tazarý kúniniń" bul rásiminde qaida boldy? Sımvoldyq túrde qozy bolǵan onyń minsiz páktigi jeke paskal dúnedegi kúnalardy alyp tastaıtyn Qudaıdyń, ótelý rásiminiń eshkisimen beinelengen óziniń tańdaǵan kúnalaryna jaýapty boldy. Qozyny eshki jasyrǵan, sondyqtan qozy ózi jaýapty bolǵan eshki úshin ólgen. Másihte óziniń tańdaǵan kúnalaryn, ózi jaýapty kúnalaryn ótey úshin aıqshta ólimin qabyldaı arqyly Qudai olarǵa degen súispenshiliginiń eń jaqsy dálelin berdi.

24d- *jáne mángilik ádildikti ákely úshin*

Bul qutqarýshy Másihtiń óliminiń baqytty saldary. Adam atadan kele almaǵan bul ádildik tańdaýlylarǵa júkteledi, osylaısha olardyń ilahi súispenshiliktiń osy kórinisine degen senimderi arqyly Isa Másihtiń kemeldi ádildigi esepteleđi., birinshi ret, senim kúresine deın kúnani jasyryńyz. Al ol tolyǵymen joyılǵan kezde, Másihtiń ádildigi aýtsorsingke beriledi dep aıylady. Stýdent óz Qojarynyndaı bolady. Dál osy doktrinalyq negizder boıynsha Isanyń elshileriniń senimi qalyptasty. Buǵan deın yaqyt pen qarańǵy kúshter ózgerdi, osylaısha Isa Másih úiretken tar jol keńeıdi. Bul **ádildik** bolady **mángilik** tek tańdaýly adaldar úshin, Qudaıdyń ádil talaptaryn tyńdap, moıynsunyp jaýap беретinder úshin.

24-shi- *jáne aıan men paıǵambarlyqty bekity úshin*

Nemese ol úshin aıan paıǵambar-habarshynyń kelbeti arqyly júzege asady. Mór sózi Qudaıdyń mórine qatysty, ol osylaısha paıǵambarlyq pen paıǵambarǵa bilik pen zańdylyq bolatynyn beredi. qudailyq absolútti jáne sózsiz. Oryndalatyn jumys onyń qudailyq patshalyq mórimen mórленedi. Bul mórđiń sımvoldyq beinesi "jeti : 7" bolyp tabylady. Ol sondaı-aq Jaratýshy Qudaıdyń bolmysyn jáne onyń Rýhynyń birin sıpattatyn tolyqtyǵyn bildiredi. Bul tańdaıdyń negizi jetti myń jyl ishinde onyń jobasynyń qurylysy bolyp tabylady, sondyqtan ol jetti myń jyl buryńǵy beinege deın yaqytty jetti kúndik aptalarǵa bóldi. 70 aptadaǵy paıǵambarlyq, ol figýraǵa ról beredi (7) Apodaǵy tiri Qudaıdyń móri.7. Kelesi tarmaqtar "7" sanynyń mańyzdylyǵyn rastaidy.

24f- *jáne Qasietti qasietti maılay úshin*

Bul Isa shomyldyrý rásiminen ótken kezde alatyn Kıeli Rýhtyń mailanýy. Biraq ózimizdi aldamaıyq, oǵan kókten qonǵan kógershinniń bir ǵana maqsaty boldy: Johandy Isanyń Másih ekenine sendirý ; oǵan kýálik беретin aspan. Jer betinde Isa árqashan Másih bolǵan jáne dini qyzmetkerlerge qoıylǵan tańdaıly suraqtar túrinde onyń 12 jasynda májilishanada tálim berýi sonyń dáleli. Arasynda týyp-ósken halqy úshin onyń resmı mısıasy 26 jyldyń kúzinde shomyldyrý rásiminen ótyden bastaı boldy jáne ol óz ómirin qutqarýy kerek edi. kókteм jyldyń 30. Áýlielerdiń áýliesi ataǵy ony laıqyly túrde belgileıdi, ótkeni ol Musanyń zamanynda evreılerdi qorqytqan tiri Qudaıdyń tániniń beinesin beineleıdi. Biraq materialdyq sımvol retinde jer betinde ómir súretin áýlielerdiń

áýliesi; Ierýsalım ǵıbadathanasynyn  n qasıetti orny nemese kielı orny. Bul aspanyn sımvoly boldy, bul  lshem Qudai men onyn perishteleri ornalasqan adamzat  shın qoljetimsiz. T nirlik  kimniın orny j ne onyn taǵynyn orny, Qudai Tóreshi M sihtiın qanynyn osy irikteı  shın belgilengen 6 myńjyldyqtan astam yaqyt ishinde taıdalǵan adamdardyń k n larynyn keshirilıyn rastaıyn k tti. Isanyń  limi t pkilikti tazarı merekesin aıaqtady ". Keshirim jasalyp, Qudai bekitken k ne qurbandyqtar bekitildi. Kielilerdiń Kielileriniın mailanýy Qudaidyn  sıetteri buzylǵan kemeniın basyna qoıylǵan meirimdilik ornynnda, qurbandyq  stelinde  ltirilgen eshkiniın qanyn shashı arqyly  teletin k n boldy. Bul  reketi  shın bas dim qyzmetkerge jylyna bir ret ajyrasý perdesinen tys,  n qasıetti jerge kirýge ruqsat etildi. Al qaita tirilgennen keiin, Isa k kte  ziniın  dildigin aıyptaı j ne  kinbertin k n karlardy jazalaı quqyǵy arqyly sailangandardy qutqaraydyn  stemdigin, zaıdylyǵyn alı  shın qanyn  teı arqyly jasady, onda zulym perishteler j ne olardyń k shbasshysy Shaitan, shaitan. Kielilerdiń qasıettiligi, sondaı-aq aspandy, Isanyń jer betinde t gilgen qanyn belgileı otyryp, oǵan Maıklda Apo.12:9-da ashylǵan shaitan men onyn jyndaryn aspandy qıyǵa m mkindik beredi. Osylaısha, dim evreilerdiń qateligi jyl saıynǵy "tazarı k niniın" paıǵambarlyq sıpatyn t sinbeı boldy. Olar janýarlardyń qany dep qate sengen bul merekede usynylǵan bir jyl ishinde t lengen janýardan  zgeshe maǵynany rastaı alady. Qudaidyn beinesinde jaratylǵan adam; jerdegi tirshilik arqyly paıda bolǵan janýar, eki t r  shın teń m ndi qalaı negizdeıge bolady ? Qudai bolǵandyqtan, Isa M sihtiın  zi Kielı R h retinde mailanýdyń maıy boldy j ne k kke qaita oralady, ol  zimen birge jer betinde alǵan zaıdylyǵyn mailaıdy alyp keledi.

Negizgi esepteıler

Dan 9:25 *Sondyqtan bilińiz j ne t sinińiz ! S z Ierýsalımdi Maulanǵanǵa deın J rgizýshi mailanǵanǵa deın jeti apta alpys eki apta bar dep jarialaǵan s tten bastap, alańdar men aryqtar qalpyna keltiriledi, biraq qaıipti yaqytta.*

25a- *Bil-bil, t sin!*

Perishteniın Danieldi nazar aıdarýǵa shaqyrýyna jaqsy sebep bar sebebiol rýhanı j ne intellektýaldyq joǵary shoǵyrlanýdy qajet etetin derektermen amalysady;  itkeni esepteılerdi jasaı kerek bolady.

25b- *Osy s tten bastap onda s z Ierýsalımdi jarialady mailanǵanǵa deın j rgizýshi*

Bul aıattyń tek bir b ligi ǵana  te maıyzdy,  itkeni ol aıannyń maqsatyn qorytyndylaıdy. **Qudai  ziniın M sihin k tip otvrǵan halqyna qai jyly  zine baǵynatynyn bilýge jol beredi.** Al bul joly, Ierýsalımnıın qaita salynatyny t raly s z aıtylǵanda, paıǵambarlyq etilgen 490 jyl uzaqtyǵynyn f nksıasy retinde anyqtalýy kerek. Bul  shın qaita qurı t raly qaıly, Ezra kitabynda biz parsy patshalarynyn birinen soń biri kele jatqan  sh patshasy: Kır, Darı j ne Artakserks taǵaıyndaǵan  sh jarlyqty tabamyz. Sońǵy – 458-de belgilengen t rtip bizdiń d yirimizdiń 490 jylynda 26 jyldy sharyqtaı shegine jetkizýge m mkindik беретini anyqtaldy. Sonymen, bul Artakserkstiın jarlyǵy bolady, ony jyl mezigilin eskere otyryp este saqtaı qajet bolady onda jazylǵan bolatyn: k ktem esd.7:9 boıynsha : *ol birinshi aıdyń birinshi k ni Vavilonnan ketip qaldy, al ol besinshi*

audyń birinshi kúni Ierýsalumge keldi, óitkeni onyń Qudayynyń meirimdi qoly onyń ústinde boldy. Patshanyń jarlyǵy shyqqan jyl beriledie esd.7:7 : Israildiń birneshe perzentteri, dini qyzmetkerler men leyilikter, ánshiler, qaqpashylar jáne ǵıbadathana qyzmetshileri de Artakserks patshanyń jetinshi jylynda Ierýsalumge attandy.

Qaýlynyń shyǵyy a bolyp tabylady kóktem, rýh, onyń paıǵambarlyǵynyń maqsaty, Qutqaryly meiramy kóktem Isa Másih aıqyshqa shegelenip ólgen jerdeie. Esepteyler bizdi osy maqsatqa jeteleidi.

25s- *jeti apta alpys eki apta bar, alańdar men aryqtar qalpyna keltiriledi, biraq qaýipti ýaqytta.*

Biz bastapqyda 70 aptamyz. Perishte 69 aptany shaqyrady; 7 + 62. Alǵashqy 7 apta Ierýsalım men ǵıbadathananyń qalpyna kelýine ákeledi, keide ókinishti, óitkeni evreiler deportasiǵa qaldyrylǵan aımaqqa qonystanıǵa kelgen turaqty arabtardyń qynshylyqtarynda jumys isteidi. Neh.4:17-degi bul aıat jaǵdaıdy jaqsy sıpattaıdy : *Qabyrǵany turǵyzǵandar da, aýyrtıpalyqty kótergender de, kótergender de bir qolynda eńbek etip, ekinshi qolynda qarý ustaǵandar.* Bul egjei-tegejeli kórsetilgen, biraq bastysy 70-te^{myń} apta shegerildi.

70-shi jyldar^{myń} apta

Dan 9:26 *Alpys eki aptadan keın Mailanǵandy kesip tastady, sonda bolady ~~murager joq~~ ol úshin eshnárse. Keletin hanzadanyń halqy qalany qıratady jáne ~~qasıetti orın~~ kielilik, jáne onyń sońy tasqynmen aiaqtalady; qıratylar soǵystyń sońyna deın jalǵasýy toqtatylady.*

26a- *Alpys eki aptadan keın Mailanǵan adam kesiledi*

Osy 62 aptanyń aldynda 7 apta bar, bul naqty habarlama "69 aptadan keın" degendi bildiredi. *mailanǵandy kesip tastady*, biraq mailanǵandardyń eshqaisysy emes, osylaısha jarıalangan Qudaidyń mailanyń beineleidi. "Ishindegi formýlany qoldany *a mailanǵan bir*", Qudai evrei halqyn qudaıdyń shekteylerinen aýlaq, qarapayım bolyp kórinetin adammen kezdesýge daıyndap jatyr. Onyń júzimdikter týraly astarly ángimesine saıkes, Adam balasy, júzimdik sheberiniń uly, óziniń habarshylaryń jibergennen keın sharap óndirýshilerge ózin tanystyradıonyń aldynan shyqty jáne olar olarǵa qıanat jasaǵany úshin. Adamdyq kózqarası bar, Isa tek qana "*mailanǵan adam* basqa mailanǵandarǵa kim qarady.

Perishte aıtty:"*keın*"jalpy uzaqtyǵy 69 apta, osylaısha 70-ti kórsetedi^{myń}. Osylaısha, birte-birte perishteniń derekteri biz Pashaǵa qarai bet alamyz kóktem 30 jyldyń ishinde, ol 70 jyldyń ortasynda ornalasady^{myń} kúnder aptasy-jyldar.

26b- *jáne bolady ~~murager joq~~ tulǵa oǵan*

Bul aýdarma onyń avtory L.E-den góri zańsyz, sózbe-sóz aýdarma degenniń shetinde deidi : *tulǵa oǵan*. Al men úshin sózbe-sóz aýdarma men úshin óte paidaly, óitkeni onda onyń aıqyshqa shegelenýi kezinde is júzinde ne istelgeni aıtylady. Kıeli kitap elshilerdiń ózderi Isanyń kútken Másih ekenine senýdi toqtatqanyn kýalandıradı, óitkeni, basqa evrei halqy sıaqty olar da rımdikterdi elden qýyp jibermekshi bolǵan jaýynger Másihtı kútip otyrdı.

26s- *keletin hanzadanyń halqy qalany qıratady jáne ~~qasıetti orın~~ kielilik*

Bul kórgen ulttyq evrei senimsizdik Qudaıdyń jaýaby : *tulǵa oǵan*. Qudaıdy mensinbeıy aqyry Ierýsalımniń joılyıymen jáne onyń jalǵandyǵymen óteledi *kielilik*; sebebi 30 jyldan bastap, bolǵan joq *kielilik* edende evrei; kieli oryn kóbirek. Bul áreketi úshin Qudaı rımdikterdi paldandy, solar arqyly evreılerdiń dinı jetekshileri Másihti aıqyshqa shegelegen, batyl emes jáne kim isteı almaıdy muny ózderi jasaıyz, osylaısha olar qoldarynan keldi, olarsyz, dikon Stıvenniń taspen atylıy "úsh jyl alty aı" keiin.

26d- *jáne onyń sońy tasqynmen aiaqталady*

Demek, bul 70-ten keiin birneshe jylytǵanýa, Rımdi qaraıyz, Ierýsalım olardyń qolyna ótti, al jekkórýshilikke toly, joıqyn, qudaıdyń qulshynysymen jandangan olar ashylanyp joılydy, jarıalanǵandaı, *qala jáne kielilik* ol oǵan deın boldy *endi biriniń ústine biri tas qalmaidy*, Isa aitqandaı, óler aldynda matta.24:2 : *Biraq ol olarǵa: Osynıń bárin kórmeisin be? - dedi. Shynymdy autsam, munda biriniń ústine biri tastalmatyn, biriniń ústine biri tastalmatyn tas qalmaidy.*

26e- *qıraıdyń soǵystyń sońyna deın jalǵasýy toqtatylady*

Matta.24:6, Isa aıty : *Siz soǵystar men soǵystar týraly qaýesetterdi estisiz : siz abdyrap qalmaisyz ba, óitkeni mundaı jaǵdaldardyń oryn alýy qajet. Biraq munymen bitpeidi.* Rımdikterden keiin soǵystar hrıstian dáýiriniń eki myń jylynda jalǵasty jáne Ekinshi dúnejúzilik soǵys aiaqталǵannan beri bizge unaǵan uzaq beıbitshilik kezeńi erekshe, biraq Qudaı baǵdarlamalaǵan. Adamzat ólimge ákeletin baǵany tólegenge deın onyń qıalynyń sońyna deın onyń burmalanýynyń jemisin bere alady.

Degenmen, rımdikter týraly aitqanda, olardyń murageri papanyń eńbekterin keńitetinin umytpaıymyz kerek. "*joıqyn nemese désolateur*"putqa tabynyshy jáne taǵy da soǵys aiaqталǵanǵa deın Másih Qudaıdy sailaıǵa deın.

Dan 9:27 *jáne Ol kóptegen adamdarmen berik kelisim jasaıdy **bir aptaǵa**, jáne kezinde **aptanyń jartysy** ol qurbandyq pen qurbandyqty toqtatady ; Jáne [bolady] qaıyrap bos qalǵan jeksuryndardyń qanatynda jáne deın joıy (nemese tolyq joıy), jáne synǵan bolady, [sáikes] qandaı qaıly shyǵaryldy, týraly [jer] Keshirińiz.*

27a- *jáne Ol kóptegen adamdarmen berik kelisim jasaıdy **bir aptaǵa***

Rýh jańanyń engizilýin paıǵambarlyq etedi *ýaǵdalastyq* ; bul *tutas* óitkeni ol aqyrzamanǵa deın usynylatyn qutqarylýdyń negizine analady. Termin boıynsha kóbirek, Qudaı iahýdilerdiń azamattaryn nysanaǵa aldy, onyń elshileri men olardyń algashqy shákirtteri iahýdiler onyń ishine kim kiredi *aláns* sońy ýaqytta **jeti jyl** evrei ultyna aıqyshqa shegelengen Másihti resmı túrde qabyldaı nemese qabyldamaı úshin berilgen kezeńniń. Dál osy odaq "*qıyp alý*" "24-tarmaqta Qudaı men ókingen kúnákarlar iahýdilerdiń arasynda. Kúзде 33, ótken aptanyń sońy osy, basqa da ádiletsiz árekettermen jáne jańa diakon Stıvenniń taspen urylyyn bildiretin aıyr árekettermen belgilenedi. Onyń jalǵyz kinási iahýdilerge estýge shydamatyn shyndyqtardy aıtý boldy, biraq Isa onyń sózderin aızyna saldy. Jyly kórý sener óz isiniń shákirti Isa óziniń shapaǵatynan bas tartqan ulttyq sheneýnikti qutqardy. Jyldyń kúzinen bastap 33, evrei kóterilissileri 70-shi jyly Ierýsalımdegi bloktan bosatylǵan rımdikterdiń ashýyn túǵyzdy.

27b- *jáne kezinde **aptanyń jartysy** ol qurbandyq pen qurbandyqty toqtatady*

Bul joly ortada , nemese *jartysy aptanyń ishinde* bul kóktem 30-y 70 aptanyń paıǵambarlyǵyna baǵyttalǵan. Bul 24-tarmaqta aıtylǵan barlyq áreketterdi oryndaityn yaqyt : **Kúnáníń, ótelýdiń aıaqtalýy, óziniń máńgilik ádildigin ornatýdaǵy aıandy júzege asyratyn paıǵambardyń kelýi jáne qarta tirilgen Másihtin mailanýy Jeńiske jetken jáne Qudiretti aspannan bastaý alady.** Másihtin óteletin ólimi osy jerde onyń ákeletin saldary retinde aıtylady: sońǵy úkim *qurbandyqtar* janýarlardyń jáne *usynystar* evrei ǵıbadathanasynda keshke jáne tańerteń jasalǵan, sonymen qatar tańerteń keshke deın, úshinhalıyqtyń kúnalary es. Isa Másihtin ólimi janýarlardyń simvolynyń joıylýyn jasaıdy eski kelisimde aldyn ala pishindelgen, jáne bul onyń qurbandyǵy ákelgen ózgeristin túini. Isanyń merzimi bitkenshe Qudaı oryndaityn ǵıbadathananyń perdesiniń jyrtylýy jerdegi dinı joralǵylardyń túpkilikti úkimin rastaıdy, al 70 jyly ǵıbadathananyń qıraýy bul rastaıdy kúsheıtýge qyzmet etedi. Óz kezeginde, evreılerdiń merekeleri, jyl saıynǵy onyń kelýiniń barlyq paıǵambarlyqtary májbúr boldy joǵalady ; biraq kez kelgen jaǵdaıda, óziniń shyn máindegi ólimge ákeletin apta saıynǵy senbilik tájiribesi : ol paıǵambarlyq etedi qalǵandary jetinshi myńjyldyqqa deın kókteme mine, Isa Másih óziniń jeńisimen jetedi qudaıǵa jáne Qudaıǵa aqıqat sailay ol kimge senip tapsyrady *máńgilikke ádildik* 24-tarmaqta keltirilgen kemeldi.

Osynyń basy "*apta*"jyldyń - 26 jyldyń kúzindegi shomyldyrý rásimin jasaıshy Jaqıa shomyldyrý rásiminen ótken Isanyń shomyldyrý rásiminen ótken kúnderi.

27s- *Jáne [bolady] kúni jáneqańyrap bos qalǵan jeksuryndardyń qanaty*

Keshiriniz, biraq óleńniń bul bóligi qate áydarylǵan nusqada L. Segond ótkeni qate túsinirilgen. Aıan kitabynda aıtylǵan aıandardy eskere otyryp, Men usynamyn basqa áydarmalar sıaqty evrei mátininiń áydarmam rastaılor. Jáneórnek "*kúni jáneqanat*", kóktemge sıpattyń simvolı jáne ústemdik, papalyq Rımge tikelei baǵyttalǵan dinı jaıapkershilikti usynady, qaisysy "*kóteriledi*"tańerteń.8:10-11, jáne onyń odaqtastary dinı sońǵy kúnderdiń. Jáne *búrkitterdiń qanattary* biiktikti beıneleidi joǵarǵy imperıalyq ataq, Mysalǵa *búrkıt qanatty arystan* Nebýkadnesar patsha nemese Qudaıdyń ózi úshin, ol jalǵastyrdy *búrkitterdiń qanattary*, onyń Mysyrdaǵy quldyqtan azat etken evrei halqy. Barlyq imperıalar bul simvoldy óz qoldaryna aldy***búrkıt***, qaisysy, 1806 jyly Napoleon 1er, apo neni rastaıdy.8:13, sodan keiın imperatorlar, prýssialyq jáne nemis, sońǵylary diktator A.Gitler. Biraq sodan beri AQSH-tyń ulıtyq valútasynyń dollarynda imperıalyq qyran bar: dollar.

Aldynǵy taqyrypty tastaı otyryp, Rýh óziniń jaıyn nysanaǵa alý úshin oraladye tańdaylye : Rım. Isa Másihtin jerdegi mısıasynan keiın, l'actor maqsatty *qańyrp bos qalýdy týdyratyn jeksuryndyq* final jerdiń 70 jyly Ierýsalımdi qıratý úshin imperıalyq kezeńdegi putqa tabynıshy kelgen Rım qudyq pa 26 tarmaqta. Jáne mindetteý áreketi "***jáne qańyrp bos qalýdyń jeksuryndyqtary***" aqyrzamanǵa deın yaqıtynda jalǵasady. Jáne *jurenishter*, kópshe túrde, osylaısha jatqyzylady, birinshi, Rımge impérisailanǵan adaldardy qýdalaityn ale olardy ólimge kesýde ishinde "qoiylym" rım halqynyń kónilin kóterýi úshin keremet qanǵa shóldegen, shoses sol vbar 313 jyly toqtaý. Biraq basqa jürkenishti áreketter keledi kelesi, jáne bul jetinshi kúnnen bastap demalys kúniniń tájiribesin toqtatýı bolyp tabylady,

7 naýryz, 321; bul qaitadan baılanysty Rim imperiasy jáne onyń bas imperatory Konstantin 1er. Onymen birge, Rim imperiasy imperatorlardyń biligimen ótti vizantalyqtar. 538 jyly, óz kezeginde, imperator Iýstinian 1er kez kelgenin jasaıdy basqa *jrenishti* óz ornında tanystyra otyryp, Rim rejiminiń papalyq kúzeti 1er, jáne uzartý týraly *jrenishter* aqyrzamanǵa deın mindetti sodan keın jatqyzýǵa bolady bul Qudaı Dan.7 úshin aıyptaǵan papalyq kezeń. Esimizde, bul esim "*kishkental múiz*" Dan.7 jáne Dan.8-de Rimde ústemdik etken eki fazaǵa qatysty. Qudaı osy eki fazada bir aram istiń sabaqtastyǵyn kóredi.

Aldyńǵy taraýlardy zerdeleý bizge mynalardy anyqtaýǵa múmkindik berdi ártúrli osy aıatta jáne sıpattarda kezdesetin jeksuryndyqtardyń túrleri.

27d- *jáne joyılǵanǵa deın* (nemese *tolyǵymen joyı*) , *jáne **synǵan bolady***, [sáikes] *qandaı boldy qaýly, boıynsha [jer] Keshirińiz.*

"*Synǵan bolady* [sáikes] *qandaı qaýly shyǵaryldy,*" jáne Dan.7: 9-10-da ashyldy jáne Den.8:25 : *onyń órkendeýine jáne onyń aıla-amaldarynyń sáttiligine baılanysty bul júrektegi tákapparlyq bolady, ol beıbit ómir súrgen kóptegen adamdardy qurtady, sonymen qatar knázdar knázyna qarsy shyǵady ; **biraq ol goldyń kúsh-jigerinsiz buzylady.***

Evrei mátininde usynystar berilgen bul táńirlik oı basqasha aýdarmalar ortaǵ.

Bul baǵa Qudaıdyń ózderi turatyn Jer planetasyndaǵy adamdardyń kinásinen qulaý jobasyna negizdelgen; Apo.20 bizge neni úretedi. Jalǵan hrıstıandyq senimniń bul ilahı jospardy elementinine nazar aýdaryńyz, bul jer betindegi adamdardy qurtý, Másihtıń dańqy oralýy. Aıan 20-da keltirilgen aıandardy elemeı, olar jer betinde Másihtıń patshalyǵynyń ornaıyn beker kútedi. Alaida, munda onyń betiniń tolyǵymen joyılyq bar jáne Apo.20-da baǵdarlamalanǵan. Óziniń barlyq qudaılyǵynda jeńiske jetken Másihtıń dańqy qaita oralýy jer betine onyń qaýymdastyqtyń beıbereket aspektisin aralaıdyonyń tarihyń qorshaı sıpattalǵan Jaratyls kitabında 1. Jer silkinisteri jerdi dúr silkindirdi, ol tapty ataıy boıynsha *tuńǵyq* onyń jaǵdaıy beıbereket "*qalypsyz jáne bos*", "tohu boldy bohu ", bastapqy. Onyń ústinde eshkim tiri qalmaıdy, biraq solai bolady *túrme* shaitannyń onda oqshaılangan úshin *myń jyl* ol qaitys bolǵanǵa deın.

Zertteydiń osy kezeńinde men birinshi kezekte 70-ke qatysty qosymsha aqparat berým kerek^{myń} apta, " zertteletin bolady. Onyń aıaqtalýy kúnder-jyldar paıǵambarlyq sózbe-sóz oryndalǵannan eki ese artyq. Evrei kúntizbesiniń aıǵaqtarynyń arqasynda, biz 30 jyldaǵy Pasha aptasynyń konfigurasiyasyn bilemiz. Ol senbi kúni sársenbi kúni evreılerdiń Qutqarylý meiramymen jus kezdesoq kezdesýge týra keldi, ol bıyl beısenbide boldy. Osylaısha biz Isa qaitys bolǵan Qutqarylý meiramynyń barysyn tolyǵymen qalpyna keltire alamyz. Seısenbi kúni keshke tutqyndalyp, Túnde ustalǵan Isa sársenbi kúni tańerteń saǵat 9-da aıqyshqa shegelendi. Onyń merzimi 15 saǵatta bitedi. 18 saǵatqa deın, Arimateıalyq Júsip denesin qabirge qoıyp, berik turǵan tasty domalatady. Paskal senbiligi Beısenbi aǵyndar. Juma kúni tańerteń taqýa áıelder Isanyń denesin bálzamdaı úshin kúndiz daıyndaǵan dámdeýishterin satyp alady. Juma kúni keshki saǵat 18-de jáne apta saıyńǵy senbi bastalady, bir túnde, bir kúni Qudaı qasıetti etken demalysqa

shygady. Al senbi kúni keshki saǵat 18-de aptanyń birinshi kúni balaǵat sózder bastalady. Tún ótip, tańnyń algashqy nury jaýǵan kezde áelder tasty domalatatyn bireydi tabamyz dep qabirge barady. Olar tastyń domalap ketkenin jáne qabirdiń ashylǵanyn kórdi. Qabirge kirý, Magdalalyq Máriam jáne Isanyń anasy Máriam, otyrǵan perishteni kórdi, ol olarǵa Isanyń qaita tirilgenin aitty, perishte olarǵa baýyrlaryna, elshilerine barýdy jáne eskertýdi buıyrdy. Baqshada jatyp, magdalalyq Máriam ony baǵbanǵa aparyp jatqanda aq klingen adamdy kóredi, bastalǵan aıyrbasta ol Isany tanıdy. Mine, óte keń taralǵan nanymdy joıǵan óte mańyzdy detal, Isa Máriamǵa bylaı dedi: "*Men áli Ákeme kóterilgen joqpyn*". Aıqyshta júrgen qaraqshy men Isanyń ózi jumaqqa, Qudai Patshalyǵyna, aıqyshqa shegelengen kúni kirmegen, ótkeni 3 kúnнен keiın Isa áli kókke oralmaǵan. Sondai-aq men Jaratqan Ieniń esimín aıtamyn, onyń tarapynan aıtar sózi joqtar úndemeıdi! Sondyqtan keleke-mazaq nemese uıat kúniń bastan ótkerýdiń qajeti joq.

Ekinshiden, Qudai jeke basyn kýalandyratyn kilttiń eki belgisin bergen evrei halqy úshin belgilengen jyldyń 70 aptasynyń bastalýyn belgileitin 458–shi kúndi paidalaný : senbi jáne tándi súndetke otyrǵyzy. .

Rım.11-ge sáikes, basqa ulttardyń jańa kelisimge enyi úshin basqa ulttardyń evreileri men evreileriniń tamyry men dińine egiledi. Biraq jańa kelisimniń negizi taza evreiler jáne Isa Johan 4:22-de eske alý úshin saqtaldy : *Sen bilmeitinihe tabynasyń ; biz bilgenimizge ǵıbadat etemiz, ótkeni qutqarylý iahýdilerdiki*. Búgin, bul habar jandǵan jańalyqtar alady, Isa basqa ulttarǵa úndeıi jalǵan barlyq jastaǵy analdy, ótkeni. Jaqsyraq joǵaltý úshin shaitan olardy iahýdilerdi jáne olardyń kelisimin jek kórýge ıtermeledi ; ol Qudaidyń jáne onyń qasıetti demalys kúnińniń ósıetteri boıynsha urlanǵan. Sondyqtan ol bul qatenni túzetýi kerek jáne **evrei bolmysy bar jańa odaqqa qaray**. Elshiler men iahýdilerdi qabyldaǵan jańa shákirtter osylar "*kóp*" Isamen birge bolǵandar *myqty kelisim*, Dan.9: 27-de, biraq olardyń negizi evrei, olarǵa "kezeńniń bastalýy" da áser etedi.70 *apta*"Qudai evrei ultyna Isa Másihtiniń óz erkimen jasaǵan adam qanyna negizdelgen jańa kelisimniń standartyn qabyldamay nemese qabyldaý úshin bergen. Osy payymdaýlardy shegerý kezinde data – 458 Dan.8: 14-tegi "2300 keshki-tańnyń" basyna aınalady.

Osy uzaq merzimdi paıǵambarlyqtyń sońynda da, 2300 jyl, úsh náriseony toqtatýǵa týra keldi, dep habarladı Dan.8:13.

- 1- máńgilik dini qyzmetkerler
- 2- qańyrap bos qalýdyń buzylýy
- 3- kielilik pen áskerdi qýdalaý.

Úsh nárise anyqtaldy :

- 1- Rım Papasy jeriniń máńgilik dini qyzmetkerleri
- 2- birinshi kúnniń qalǵan bóligi qaita jasaldy : jeksenbi.
- 3- Kielilik pen hristiandyq áyhelerdi, aspan patshalyǵynyń azamattaryn qýdalaý.

Bul ózgerister engizildi :

- 1- Isa Másihke, onyń qasıetti dini qyzmetkerlerine kókтеgi máńgilikke oralyńyz.

- 2- 7-niń demalys kúnderindegi qalǵan qudaı zańyn qalpyna keltirińiz^{myń} kún.
- 3- Kielilik pen hristiandyq áýlielerdi qýdalaýdyń aiaqталýyn qarańyz.

Úshin usynylǵan esepteý "2300 keshki-tańǵy" bastalý kúni – 458, osy merzimniń merzimi aiaqталady kókteм 1843 : $2300 - 458 = 1842 + 1$. Bul esepte bizde bar jarady ma 1842 jyl toldy ol úshin belgileý úshin +1 qosý kerek kókteм 1843 jyldyń basyndaǵy "2300 keshki tań" aiaqталatyn paıǵambarlyq etilgen. Bul data óziniń shynaıy áýlielerin bosatqysy keletin Qudaıdyń aralasýynyń qaitarylýynyń bastalýyn bildiredi. katolisizmniń dinı murasy ótirik papa roman 1260 jylǵa. Osylaısha, rýhanı oıanýdy qurý týraly bastamany qolǵa alyp, protestanttар panalaǵan AQSH-ta Rýh shabyttandyrady jáne Ýilám Miller Daniel 8:14 paıǵambarlyǵyna qyzyǵyshylyq tanytady jáne Isa Másihtiniń qaityp oralǵany týraly habarlaýdy usynǵan qatarynan eki kún, birinshisi úshin kókteм mezgili 1843, ekinshisi 1844 jyldyń kúzine deın. Ol úshin kieli jerdi tazartý Isanyń jerdi tazartý úshin kele jatqаны bildiredi. Belgilengen kúnderdegi eki kónilsizdikten keın Rýh senimniń eki synaǵyna qatysqan eń tabandyларǵa belgi beredi. Kóktegi kórinisti 1844 jyly 23 qazanda tańerteń egistikterden ótip bara jatqan qasietti adamdardyń biri qabyldaýy kerek. Aspan ashыq jerde Isa Másihtiniń kóktegi kieli jerde qyzmet etip jatqan egemen dinı qyzmetkerin kórsetetin kórinis. Aıanda ol qasietti jerge bardy barsen eń kieli jersiń. Osylaısha, 1260 jyldyq qarańǵylyqtan keın Isa Másih óziniń adal adamdarymen bailansyn eki dáiekti tap boıynsha qaita bastady.

- 1- **Máńgilik ómirdi qalpyna keltirý.** Sondyqtan dál osy kózqaraspen Qudaı óziniń dinı qyzmetkerlerin perpetýǵa resmı túrde tapsyrдыel kóktegi 23 qazan 1844.
- 2- **Senbiliktiń oralýy.** Sol aida, qasietti adamdardyń taǵy biri hanymnyń saparynan keın jetinshi kúndik senbilikti atap óte bastady. Reichel Oýks, ol oǵan shirkeýiniń býkletin syǵa tartty : "Baptisterdiń jetinshi kúni ". Birinen soń biri, ýaqyt óte kele, eki synaq boıynsha tańdalǵan qasietti adamdar jetinshi kúndik senbilikti de qabyldady. Osylaısha Qudaı kúnániń joiqyn áreketin toqtatty putqa tabynýshy Rim, biraq zańdastyrylǵan "Jeksenbi" degen atpen papalyq Rim.
- 3- **Qýǵyn-súrgindi toqtatý.** Úshinshi taqyryp 1260 jyl boıy kielilik pen qýdalanǵan hristiandar boldy. Jáne taǵy da, 1843 jáne 1844 jyldary batys áleminiń barlyq jerinde bilik qurǵan dinı beıbitshilik paıǵambarlyqqa qatysty. Sebebi, revolúsialyq Fransiа dinı teris qylyqtardyń basyn ilip qoiyp, únsiz qaldy. Sondyqtan sońǵy birneshe jyldan keın qandy jaza qoldanyldy *zinaqorlar jáne* dinı Apo.2:22-23-ke sáikes, 1260 jyldyń aiaǵynda 538 jyly bastaldy, bul kúndi alyp tastaýǵa bailanysty *máńgilik* papa júesin engizý arqyly 1798 jyly da beıbitshilik ornady dinı patshalyq. Et erkindik ar-ojdannyń engizilgen áýlielerge Qudaıǵa ózderine sáikes qyzmet etýge múmkindik beredi tańdaý jáne olardyń Qudaıdyń ósetinin bilýi. 1843 jyly, *jáne kielilik jáne áýlieler áskeri*, Isa Másih tańdaǵan aspan patshalyǵynyń azamattary budan bylai qýdalanbaıdy, Daniel 8 paıǵambarlyǵy retinde:13-14, jarıalady.

Osý tájiribelerdiń barlygyn qudiretti Qudai júrgizdi jáne basshylyqqa aldy, ol múldem kórinbeitin túrde adamdardyń rýhtaryn óziniń maqsattaryn, onyń barlyq baǵdarlamalaryn, aqyrzamanǵa deyin júzege asyrýǵa jeteleidi. sailangans aiaqtaldy. Osynyń bárinen shyǵatyny, adam demalys kúnin jáne onyń nuryn qurmettemeydi tańdaidy, oǵan ózine tresili nárselerdi onyń maquldaýynyń belgisi retinde beretin Qudai jáne onyń shynay mahabbaty pýr ony ustaz Eze retinde. 20:12-20 : *sondaı-aq men olarǵa demalys kúnderimdi ekeýmizdiń aramyzda olar meniń ekenimdi bilýi úshin belgi retinde berdim olardy qasiyetteitin Jaratqan Ie ... jáne demalys kúnderimdi qasiyetti etińder; jáne olar men ekeýiniń aralaryńda bolady, bul meniń Jaratqan Ie ekenimdi, Qudalaryń ekenimdi bilýiniń belgisi.* Joǵalǵan qoilaryn izdep júrgen ol bolǵandyqtan, jańadan sailangandar qońyraýdy jiberip almaıtynyna senimdi bola alamyz.

Dan.8-de, Qudaidyń bizge aıatta bergen jalǵyz jaýabynda 14 13 tarmaqtaǵy suraqqa "sóz" *kielilik* "uly, óitkeni kielilik - bul jalpy alǵanda Qudaidyń menshigi jáne ásirese kilti. Bul onyń dini qyzmetindegi jaǵdaı boldy *máńgilik* kóktegi, onyń *demalys kúni keli boldy* m irgetasynan bastaptolqyn adam ata jaratylǵannan keiingi kúni jáne onyń *onyń áylieleri*, onyń tańdaýlylary adal.

Danıal 8:13-14 tarmaqtarynda paıǵambarlyq etilgen tájiribeler 1843 jyly qudaidyń jarlyǵy kúshine engen kúnnen bastap 1844 jyldyń kúzine deyin oryndalady, olardyń ekeýi de Isa Másihtin qarta oralıyn kútyge negizdelgen. osy datalarǵa, Isa Másihtin kelý ideiasyna negizdelgen, bul eksperimenttin zamandastary qatysyshylarǵa osy úmitterdin izbasarlaryna "adventist" ataıyn berdi., latyn tilinen aýdarǵanda "adventus" dál "kelý" degendi bildiredi. Biz bul tájiribeni "adventist" Daniel kitabynyń 12-taraıynan tabamyz, onda Rýh osy sońǵy "odaqtyn" rásimdelgen mańyzdylygyn kórsetedi.

Daniel 10

Dan 10:1 Kirdiń úshinshi jylynda Persia patshasy Danielge bir sóz ashlydy, onyń esimi belteshazar dep ataldy. Bul sóz ras, úlken apat týraly habar. Ol sózge iltapatpen qarady, onyń kóregendigi de boldy.

1a- Kirdiń Persia patshasynyń úshinshi jyly Danielge bir sóz ashlydy, onyń esimi belteshazar dep ataldy

Kır 2 539 jyldan beri patshalyq qurdy. Kórý kúni solaı – 536.

1b- Bul sóz ras, úlken apat týraly habar.

Bul termin, úlken apat, jappaı qyrğyn týraly aýqymdy túrde habarlaıdy.

1s- Ol sózge iltapatpen qarady, onyń kóregendigi de boldy.

Eger Daniel mağynasyn túsingen bolsa, biz de túsinemiz.

Dan 10:2 Ol kezde men, Daniel, aza tutýğa úsh apta boldym.

Bul qaiğy Danieldiń jeke basyna qol tıgizip, qyrğyndy jerleýdi rastaý úshin keledi, ol úlken apat bolğan kezde bolady dep boljanğan ashylady.

Dan 10:3 Men dámdi tağamdardy jegen joqpyn, názik, aýzyma et te, sharap ta kirmedi, men úsh apta aiaqtalğansha oın nüktesin qoıamyn.

Kıelilikti izdeitin Danieldiń bul daıyndyğy Dan.11:30-da perishte paıgambarlyq etetin dramalyq jağdaıdy boljaıdy.

Dan 10:4 Birinshi aıdyń jyrma tórtinshi kúni men Hiddekel degen uly ózenin jağasynda boldym.

Hiddékel fransız tilindegi esik, jolbarys ataýy. Bul ózen bul Mesopotamiany Evfratpen sýmen qamtamasyz etti, ol ótip, qalanyń haldein sýmen qamtamasyz etti *Vavilon*, tákapparlyқтыń kesirinen Nebýkadnesar patsha jazalandy. Daniel ony túsine almady, biraq men dál osy dáldikke umtyldym. Óitkeni men 1991 jyly gana Daniel 12 ózeniniń qai jerde ornalasqanynyń shynaiy túsindirmelerin bildim **Jolbarys** rólin onaityn bolady "**jolbarys**" adam janyn jeitinder. Senim synağy onyń qayıpti ótkeli arqyly beinelengen. Tek tańdaýly

adamdar ғана оны кесіп отып, Иса Мәсіхпен бірге саярларын жалғастыра алады. Бул әлі күнге дейін еврейлердің қызыл теңізді кесіп отыуы, мысырлықтардың мүмкін емес және олимге әкеуітін күнакарларды кесіп отыуы тйрәлі көшпрлген сйрет. Бірақ Дәніел 12 шақырған соңғы таңдалған "adventisterdi" таңдады, олардың мисыасы Мәсіх қайтып келгенше жалғасды. Олардың соңғысы соңғы өмір сүреді **үлкен апат**, оның қудиретті және даңқты қутқарышы мен кек алышыға Мәсіхтің араласын тап әтетін оның екстремалды формасы.

Дәніелге жарыаланған алғашқы апат тйрәлі Дан.11: 30-да атылады. Бул ежелгі дүниедегі еврей халқына қатысты, бірақ басқа *apat* осыған ұқсас тйрәлі Apo.1-дегіге ұқсас сйрет арқылы хабарланды. Бул ұшінші дүниежүзілік соғыстан кейін жүзеге асырылды *erlerdiñ úshinshi bóligi óltiriledi*. Және бул қақтығыс Apo.9:13-тен 21-ге дейін рәміздер арқылы берілген, бірақ ол Дәніелдің осы кітабында 11-тараыдың соңына дейін 40-тан 45-тармақтарға дейін нақты тилде әзірленген. Біз дәректі түрде осы 11-тараыда еврейлердің ұлы апатын және Дан.12:1-де христиандықты және ақырзаман ұақтындағы адал еврейлерді сәләйға бағытталған ұлы апатты табатынымызға сенімдіміз, іағні Мәсіхке қабылданған Бул апат "қауғы-қасирет ұақты" деп аталды және басты мақсат Қудәі бекіткен демәлыс күнін өткізіу болды.

Жарыаланған апаттар тйрәлі екі көзқарасты салыстыру

1- Ескі өсіеттегі Дәніәл халқының балалары: Дан.10:5-6.

2- Жаңа келісімнің Дәніәл халқының балалары: Apo.1:13-14.

Біз осы апаттардың екеуіне де қызығышылық танытұмыз керек екенін толық түсіну үшін, олар бір-біріннің артынан ұақтында жүрсе де, біріншісі - Иса Мәсіхтің қайтып оралын көздеуітін екіншісін пағамбарлық әтетін жігіт екенін түсіну маңызды. Қудәінің адал балаларының соңғысы Дәніәл мен оның ұш серігінің ұлгісінде. Ондаған жілдар боіғы бейбітшіліктен кейін, жан түршігерлік жоқын атам соғысыннан кейін, әмбәбәп үкімет тағайындауын Жексенбі Романның демәлыс күнін апаттан аман қалғандар ұымдәстырды. Содан кейін тағы да олім Дәніәл, Ханәна, мisha және Азария кезіндегі сәіланған адәлдардың өмірине қауып тәндіреді; және -168 жілғы "Makkabender" кезіндегі, бул **apat** Дәніәлдің осы тараында нысананы жарылады ; және соңында, 2029 жілы жетінші күндік сенбілікке адал болып қалған adventisterdiñ соңғысы.

Бірақ бул соңғы оқиғаға дейін Рим Папасының 1260 жілдық ұзақ білігі көптеген жаратылыстар Қудәінің атымен өліп қалды.

Қорыта айтқанда, Дәніәлға берілген аян арқылы жіберілген хабарды түсіну оның Жоһанға Аіан 1:13-тен 16-ға дейін берген мағынасын түсінуге мүмкіндік береді.

Dan 10:5 *Men көзімді көтердім, мен қарәдым, міне, зығыр күнген, бұрегінде Ыпаздан алтын белбеу таққан бір адам бар еді.*

5a- *зығыр күім күнген бір адам бар еді*

Зығырмен бейнеленген әділеттік тйндисын Қудәі адам баласы арқылы басқарды. Сйrette сәпатталған Қудәі грек патшасы Антиохстың келбетін алды 4 -

deidi Epifaniýs. Bul 175 pen 164 jyldar aralygyndaǵy evreilerdi qýdalaýshy jáne onyń biliginiń uzaqtyǵy bolady.

5v- *búrekte Ýpazdan altyn belbey bolsyn*

Búrek beldeýine ornalastyrylǵan shyndyqqa qatysty-májburli. Sonymen qatar, onyń altyny jasalǵan, tek Ýfaz, Jer.10: 9-da putqa tabynýshylyqta qoldany.

Dan 10:6 *Onyń denesi hrizolit siaqty, júzi naizaǵaıdaı jarqyrap, kózderi ottyń jalyndaı, qoldary men aiaqtary kúngen jezdiń túsindeı, daýysynyń daýysy kópshiliktiń shýy siaqty boldy.*

6a- *Onyń denesi hrizolit siaqty boldy*

Qudaı aıannyń avtory, biraq ol tabıgattan tys tabıgattyń osy dańqta qyrynan shyqqan putqa tabynýshy qudaıdyń kelgenin habarlaıdy.

6b- *onyń júzi naizaǵaıdaı jarqyrap turdy*

Qudaıdyń grek tiliniń jeke basy rastaldy. Bul Zevs, grek patshasy Antiohos 4 qudaıy. Naizaǵaı - olimpialyq Zevs qudaıynyń simvoly; qudaılardyń qudaıy grek mifologiasynyń olimpiadashylary

6s- *onyń kózderi ottyń jalyndaı boldy*

Ol kórinetin nárseni joıady jáne maquldamaıdy ; onyń kózderi Dan.11:30 boıynsha iahýdilerge nazar aýdarady : ... *bul qasıetti kelisimmen bas tartqandarǵa kórinedi.* Apat sebepsiz kelmeıdi, joldan taıshylyq halyqta aramdaıdy.

6d- *qoldary men aiaqtary kúndirilgen jezdiń túsine uqsaidy*

Qudaı saǵan jiberetin oryndaýshy onyń qurbandary siaqta kúnákar bolady. Onyń qoldary men aiaqtarymen beinelengen onyń joıqyn áreketteri Dan músinindegi grek kúnásiniń óreskel simvoly bolyp tabylady.2.

6-shy- *al onyń daýysynyń daýysy kópshiliktiń shýy siaqty boldy*

Grek patshasy jalǵyz áreket etpeıdi. Onyń artynda jáne onyń aldynda onyń buıryǵyn oryndaı úshin basqa ult ókilderi siaqta kóptegen sarbazdar bolady.

Bul paıǵambarlyq habarlandyrdyń sharyqtaı shegi men sharyqtaı shegine Dan.11:31-di oryndaı kezinde qol jetkiziledi : *áskerler onyń buıryǵymen bolady; olar keli jerdi, bekinisti qorlaıdy, toqtatady qurbandyq-shaly mángilik jáne qaıyrap bos qaldyratyn jirkenishti.* Keli kitaptaǵy adaldyq úshin men evrei mátininde jazylmaǵan "qurbandyq" sózin syzyp tastadym, óitkeni Qudaı "úshin josparlaǵan mángilik" eski jáne jańa kelisimderde birinen soń biri eki túrli ról. Birinshisinde keshke jáne tańerteń órteletin qurbandyqqa qozy usyný kerek. Romanda bul Isa Másihtiniń kókтеgi shapaǵatyna silteme jasaıdy, bul onyń shapaǵatty tańdaılylardyń duǵalaryna analdyry úshin qurban bolǵanyn eske saladı. Osy turǵyda Dan.11:31, eski kelisimniń biri, grek patshasy qurbandyqtaryn toqtatady mángilik Musanyń zańy. Osylaısha, ol aıtylǵan yaqyt kontekstinde ǵana shapaǵat etý qyzmetiniń túsindirmesin anyqtaıdy mángilik jerdegi dinı qyzmetker nemese kókтеgi bas dinı qyzmetker Isa Másih. Jáne ***mángilik*** sondyqtan bólimge nemese adamǵa, ekinshisinde jáne eń sońynda Isa Másihtiniń kókтеgi qyzmetine bekitiledi.

Dan 10:7 jáne *Men, Daniel, men aıanmen jalǵyz turamyn, menimen birge bolǵan adamdar munyń mánin kórıdi, biraq olar úlken qorqynyshpen tutqynǵa alyndy jáne olar jasyrynıń úshin qashyp ketti.*

7- Bul qorqynsh ujymy - bul kórinistiń oryndalýynyń álsiz beinesi. Óitkeni jarialangan soıy kúni ádilder qashyp, tipti jerdiń qarnynda da tyǵylatyn bolady.

Dan 10:8 *Men jalǵyz qaldym jáne osy keremet kórinisti kórdim ; meniń kúshim meni tolyǵymen sátsizdikke ushyratty, betimniń túsi ózgerip, buzylady, men barlyq kúsh-qýatymdy joǵaltтым.*

8a- tájiribeli arqyly Daniel aldaǵy aqyrzamannyń saldary týraly paıǵambarlyqty jalǵastyrdy.

Dan 10:9 *Men onyń sózderiniń daýysyn estidim; men onyń sózderiniń daýysyn estigende, men soqqydan jerge qulap tústim.*

9a- qynshylyq kúni patsha qýdalaıshysynyń daýysy sol qorqynshty áserlerge ákeledi ; tize entrehokeronty men aıaǵy flehıron jerge qulaǵan deneni kótere almaıdy.

Dan 10:10 *Mine, bir qolym maǵan, tizem men qolyma tidi.*

10a- Baqytymyzǵa orai, onyń baqytyna orai, Daniel bul týraly óz halqyna habarlay mindeti júktelgen paıǵambar emes ***úlken apat*** , jáne bul tipti Qudaıdyń ádil qaharymen atalmaıdy.

Dan 10:11 *Jáne ol maǵan bylai dedi : Daniel, óte jaqsy kóretin adam, meniń senimen atqan sózderimdi túsinip, turǵan jerińe qarsy tur ; óitkeni men qazir saǵan jiberildim. Men osylai sóilegende dirildep turdym.*

11a- *Daniel, óte jaqsy kóretin adam, men senimen sólesetin sózderdi túsinip, turǵan jerińe qarsy tur.*

Qudaıdyń súiktisiniń onyń aspanǵa aralasýynan qorqýyna negiz joq. Qudaıdyń kúnákarlarǵa qahary agressivti zulym jáne qatygez búlikshilerdi týdyrady. Daniel bul adamdarǵa qarama-qarsy. Ol turýy kerek, óitkeni bul taǵdyrdyń aıymashylyǵynyń belgisi, ol sailanǵandarǵa qaita oralady. Tipti óli ólkeniń shańynda jatsa da, olar oıanyp, aıaǵynan bosatylady. Zulymdar jatyp qalady, al zulymdar aqyrǵy úkim úshin oıaı bolyp, máńgilikke joıylady. Perishte: "sen turǵan jerge", - deidi. Jáne ol qaida ? Ozenniń shetindegi tabıǵatta " Hıddekel ", fransız tilinde Evfrat, ol Aıanda Jańa ósiettiń hrıstıandyq Eýropasyna silteme jasaıdy. Birinshi sabaq - adam Qudaıdy kez kelgen jerden kezdestire alady jáne onyń batasyn alady. Bul sabaq kóptegen adamdardy qalaıtyn putqa tabynýshylardyń teris pikirlerin joıady, Qudaıdy shirkeylerde, qasietti ǵımarattarda, ǵıbadathanalarda, qurbandyq ústelderinde kezdestirýge bolady, biraq munda munyń bárinen basqa eshteńe joq. Óz zamanynda Isa bul sabaqty Johan 4:21, 24-te bylai dep jańartady : *Áiel, Isa oǵan: "Maǵan senińder, sender osy taıda da, Ierýsalimde de Ákege ǵıbadat etpetin ýaqyt keledi", - dedi. Sender bilmegenderińe tabynasyńdar ; biz bilgenderimizge tabynamyz, óitkeni qutqarylý iahýdilerdiki. Biraq shynaiy qulshylyq etýshiler Ákege rýhpen jáne shyndyqpen qulshylyq etetin ýaqyt kele jatyr jáne qazir de keldi, óitkeni olar Áke izdegen qulshylyq etýshiler. Qudai - Rýh, al oǵan qulshylyq etetinder oǵan rýhpen de, shyndyqpen de qulshylyq etýleri kerek.*

Ekinshi sabaq neǵurlym názik, ol Hıddekel ózenine súenedi, óitkeni Rýh óziniń kitaby týraly túsinikti ashýdy josparlap otyr, onyń tájiribesi men olardyń tańdaıyn júzege asyratyn synaǵy qaııpti ótkeldiń beinesi arqyly beinelengen. fransız tilindegi Hıddekel ózeni, Jolbarys, osy ataıdaǵy janýar retinde, sondaı-aq senim synaǵynda, adamdardyń janyn jegish.

11b- *sebebi men qazir saǵan jiberildim. Men osylai sólegende dirildep turdym.*

Kezdesý endi aian emes, tek ol dialogqa, Qudaıdyń eki jaratylsynyń almasýyna analady, biri aspannan kelse, ekinshisi áli jer betinde.

Dan 10:12 sodan keiın *Ol maǵan qoryqpa, Daniel dedi: ótkeni sen birinshi kúnnen bastap júregińdi túsinýge jáne Qudaıyńnyń aldynda kishipeil bolýǵa arnadyń, seniń sózderiń estildi, men seniń sózderińniń arqasynda men jai ǵana boldym..*

Osy aıattyń bárinde meniń aıtar bir ǵana sózim bar. Eger siz este saqtaý qabiletińizdi joǵaltýyńyz kerek bolsa, eń bolmaǵanda Jaratýshymyz Qudaıǵa unamdy bolý jolyn aıtatyn osy aıatty saqtańyz.

Aıat - túrdiń úlgisi ; jáne árbir istiń Qudaıǵa áserin tıgizetinine negizdelgen logıka : shynaiy kishipeildilikpen túsinýge degen qushtarlyq estilip, jaýap beriledi.

Munda Daniel kitabynyń 12-taraýynyń sońynda aiaqtalatyn uzaq aian bastalady.

Dan 10:13 *al Parsy patshalyǵynyń kósemi maǵan jyrma bir kún qarsylyq kórsetti; biraq, mine, maǵan kómekke bas knázderdiń biri Maıkl keldi, men Parsy patshalarymen birge qaldym.*

13a- *al Parsy patshalyǵynyń basshysy maǵan jyrma bir kún qarsylyq kórsetti*

Jábireiil perishte Kır 2 parsy patshasyna barady jáne onyń Qudaı aldyndaǵy mısıasy olardyń sheshimderine yqpal etý, qabyldanǵan áreketter onyń uly jobasyna qarsy bolmaýyn qamtamasyz etý bolyp tabylady. Perishteniń bul sátsizdiginiń mysaly Qudaıdyń jaratylstarynyń erkin jáne táýelsiz bolyp qalǵanyn, sondyqtan olardyń barlyq tańdaýlary men isterine jaýapty ekenin dáleldeıdi.

13b- *biraq, mine, meniń qutqarýyma bas knázderdiń biri Maıkl keldi*

Úlgi kórsetkendeı, biz naqty qajettilik týyndaǵan jaǵdaıda da úrenemiz ".basty kóshbasshylardyń biri jáne Maıkl", sheshimdi májbúrley úshin aralasý múmkin. Bul kómekshi - Qudaıdyń kómegi, ótkeni Maıkl "Kim Qudaıǵa uqsaidy" degendi bildiredi. Ol jerge kelip, Isa Másihke engen ol. Aspanda bul perishteler úshin olarmen birge Qudaıdyń Rýhyn bemeleyde boldy. Bul jaǵdaıda órnek "*negizgi kóshbasshylardyń biri*"zańdy túrde kútpegen jerden kelýi múmkin. Bul tańqalarlyq eshteńe joq, ótkeni Isanyń jer betinde kórsetetin kishipeildiligi, jumsaqtyǵy, bólisýi jáne súıspenshiligi onyń kóktegi ómirinde óziniń adal perishtelerimen birge is júzinde qoldanylǵan. Kóktegi zańdar - onyń jerdegi qyzmeti kezinde kórsetken zańdary. Jer betinde ol óz qyzmetshileriniń qyzmetshisi bolyp jaratylǵan. Al biz kókte onyń basqa perishtelerdiń bastarymen teń ekenin bilemiz.

13s- *al men sonda Parsy patshalarymen birge qaldym*

Sondyqtan parsy patshalary áýletiniń biligi grek biligine deın biraz ýaqytqa deın jalǵasady.

Dan 10:14 *endi men senderge sońǵy kúnderi halqyńnyń basyna ne túsetinin túsindirý úshin keldim; ótkeni aıannyń ýaqyty áli.*

14a- Aqyrzamanğa deın Daniál halqy jańa kelisimdegideı eski zamanda da alańdaıtyn bolady, ótkeni halyq, Qudaı Israılden qutqarady kúná, mysyrlyq, týraly Adamnyń kúnási Isa Másihtıń jáne Rım engizgen kúná hrıstiandyqta Isanyń qanymen tazartylǵan.

Daniálǵa perishte ákelgen aıannyń maqsaty - drama adamdarynyń kelýine jol bermeý. Daniál qazirdiń ózinde ashylǵan nárseniń jeke ózi emes ekenin túsinýi múmkin, biraq bul sabaqtar bolashaqta óz halqynyń qyzmetshilerine, demek, Qudaı jibergen jáne jibergen barlyq adamdarǵa pıdaly bolatynyna senimdi. olar arqyly.

Dan 10:15 *Ol osy sózderdi aıtyp turǵanda, men kózimdi jerge qarattym, men úndemedim.*

15a- Jannyń sanasynda áli kúnge deın apat týraly qorqynshty kórinis bar jáne ol estigenin estýge shoǵyrlanýǵa tyrysady, onymen sólesken adamǵa qaray úshin basyn kóterýge batyly barmaıdy.

Dan 10:16 *Mine, meniń ernime adam balasynyń kepine engen adam qolyn tigizdi. Men aýzymdy ashtym, sóiledim de, aldymda turǵan oǵan: Rabbym, aıan meni qorqynshqa tolytyr, men bar kúshimdi joǵaltтым dedim.*

1a- *Mine, meniń ernime adam balasynyń kepine engen adam qolyn tigizdi*

Qorqynshty kórinis Danieldiń rýhynda jasalǵan oıdan shyǵarylǵan, shyndyqqa janaspaityn beıne bolǵanymen, kerisinshe, perishte jerdegi adamǵa uqsaityn adam kepinde keledi. Birinshiden, ol sondaı-aq Qudaıdyń beınesinde jaratylǵan, biraq aspan denesinde jerdegi zańdarǵa qarsy erkin. Onyń kókтеgi tabıǵaty oǵan árqaısysynda eki ólshemdilikke qol jetkizýge múmkindik beredi belsendi syymdylyq. Bul janasydy sezgen Danieldiń ernine tıedi.

Dan 10:17 úshin *Rabbynnyń qyzmetshisi rabbymmen qalai sólese alady? Endi kúshter meni sátsizdikke ushyratty, endi tynysym qalmady.*

17a- Tek jerdegi adamdar úshin jaǵdaı múlde basqasha, jerdegi zańdar qajet, qorqynsh onyń kúshi men tynysyn joǵaltýyna sebep boldy.

Dan 10:18 *Sosyn álgi kisiniń kepine engen adam maǵan taǵy da qolyn tigizip, kúsh-qýatymdy arttyrды.*

18a- Názik tabandylyqpen perishte tynyshtandyrgyshta Danieldiń kúshin qalpyna keltire alady.

Dan 10:19 *Sosyn ol maǵan: qoryqpa, óte súıikti adam, janyńda tynyshtyq bolsyn! erlik, batyldyq! Jáne ol menimen sóleskende men kúsh aldym, men saǵan autamyn, rabbym sólesin; ótkeni sen tez kúsheidiń.*

19a- Beıbitshilik týraly habar! Isanyń shákirtterine aitqan sózimen birdi! Aqyl-oıdy qorqynshtan aryltıúshin ondaı eshteńe joq. Batyldyq, batyldyq degen sózder onyń tynys alýyna jáne kúshin qalpyna keltirýge kómektesedi.

Dan 10:20 *jáne ol maǵan: men saǵan ne úshin kelgenimdi bilesiń be? Endi men Parsy basshysymen soǵysýǵa qaitamyn; Men ketkende, mine, Iavannyń basshysy keledi.*

20a- *Endi men parsy basshysymen jekpe-jekke qaitamyn*

Persıanyń kósemi Kır 2 Uly Qudaı óziniń mailangandary úshin ustaıdy ; bul onyń sheshimderin onyń maǵynasynda basshylyqqa alý úshin oǵan qarsy kúresý kerek degendi bildirmeıdi.

20b- *men ketkende, mine, Iavannyń basshysy keledi*

Perishte Kır 2-den ketkende, dáýirdegi grek kósemine jasalǵan shabýyl parsy men grektiń eki bileýshisi arasyndaǵy óshpendiliktiń órshýine jol ashady.

Dan 10:21 *Biraq men senderge aqıqat kitabında jazylǵandardy autamyn. Bularǵa maǵan eshkim kómektespeidi, seniń basyń Maıklardan basqa.*

21a- Daniyal alatyn bul aıan aqıqat kitabı dep atalady. Búgin 2021 jyly men ashylǵandardyń barlyǵynyń oryndalǵanyn rastay alamyn, óitkeni onyń túsinigi tolyǵymen eski ósıette Daniel úshin, al maǵan jańa kelisimde bizdiń basymyz Mihaildiń ólmes Rýhymen berilgen, óitkeni Isa Másih bul ataıdy jyndardy sottaı úshin onyń dańqy oralǵyna deın áli de belsendi.

Daniel 11

Nazarlaryńyzǵa! Taraıdyń ózgerýine qaramastan, perishte men Daniel arasyndaǵy pikirtalas 10-taraıdyń sońǵy tarmaǵymen sabaqtastyqta jalǵasýda.

Dan 11:1 *Al men, Darı Medeiаныń birinshi jyly, men onymen birge kómek pen qoldaı úshin boldym.*

1a- Qudayı mángilik ómir súry úshin jaratqan, Daniyalmen sólesken perishte oǵan 62 jastaǵy Vavılondy jaylap alǵan jáne áli kúnge deın Daniada ústemdik etken meda patshasy Darıge kómekteskenin jáne qoldaǵanyn úretedi.6. Bul patsha Daniyal men onyń Qudayın jaqsy kórdi, biraq qaqqanǵa túsip, arystandardǵa jetkizý arqyly óz ómirine qaıyp tóndirdi. Sondyqtan ol arystandardyń aızyn jaıyp, ómirin saqtap qalǵa kiristi. Osylaısha, bul patsha Darıge Daniyal Qudayynyń ómir súretin barlyq nárseniń Jaratýshysy, jalǵyz shynayı Qudayı ekenin jáne oǵan uqsaityn basqa eshkim joq ekenin túsinýge kómektesken de sol.

Dan 11:2 *Endi men saǵan shyndyqty aitayın. Mine, Persiada taǵy úsh patsha tur. Tórtinshisi olardıń bárinen áldeqanda bai bolady: jáne ol óziniń bailyǵynda qudiretti bolǵan kezde, Iavan patshalyǵyna qarsy bárin oıatady.*

2a- *Endi men saǵan shyndyqty aitayın*

Aqıqat tek Shynayı Qudayıǵa ǵana belgili jáne bul Qudayıń Másihte Apo.3:14-ke saıkes tańdaǵan sońǵy sailanǵanymen qarym-qatynasynda beretin esimi. Aqıqat tek ilahı zań, onyń úkimderi men ósıetteri ǵana emes. Ol sonday-aq Qudayıń qanday baǵdarlamasyn qamtıdy jáne óz yaqytynda qatań túrde oryndalýy kerek. Biz ómirimizdiń ár kúnin osy uly baǵdarlamanyń bir bóligin ashamyz, onda biz ómirimizdiń sońyna deın jáne ujymdyq túrde jobanyń sońyna deın alǵa jylımyz. ómirdi qutqarý finaly bul sailanǵan sheneýnikterdiń ýade etilgen mángilikke qol jetkizýin kóredi.

2b- *Mine, Persiada taǵy úsh patsha turady*

1er Kır 2-den keiingi patsha : Kambız 2 (– 528 - 521) grekter Smerdis laqap atymen uly Bardıany óltirdi.

2nd patsha : jalǵan Smerdis, sıqyrshy Gaýmata Smerdis esimín basyp alýshy biraz ýaqyt bar.

3^{myń} patsha : Darıı 1er Persia (– 521 – 486) Ishtaptardyń balasy.

2s- *Tórtinshisi basqalarǵa qaraǵanda áldeqaida bai bolady*

4^{myń} koról, Kserks, 1er (– 486 – 465). Onyń artynan Artakserks 1er barlyq tutqyndaqy iahýdilerdi bilep, bosatady **jetinshi jyly** onyń biligi kezinde, ishinde kókteń – 458, Esd.7:7-9 málimetteri boıynsha.

2d- *al onyń baılyǵy qudiretti bolǵan kezde, ol Iavan patshalyǵyna qarsy bárin oıatady*

Kserks 1er sabyrly jáne sabyrly Egiptet bas kóterdi, sodan keıin ol Gresiaǵa qarsy soǵys bastady, Atıkaǵa basyp kirdi jáne Afinany qıraty. Biraq ol 480 jyly Salamiste jeńiliske ushyradı. Gresia óz territoriasynda ústemdigin saqtap qalmaq. Parsy patshasy Aziada qalady, alaıda Gresiany jaýlap alýǵa degen umtylysyn dáleldetin shabýyldar jasaıdy.

Dan 11:3 Biraq bul úlken bilikpen basqaratyn jáne onyń erkine saı istetin erjúrek patshaǵa teń bolady.

3a- Óz aýmaǵynda jeńiliske ushyraǵan parsy patshasy Kserks 1er ólimdi izdep qýyp, onyń eki uly kisi óltirdi. Ol jalǵan kúlgen jas jigitten jeńilip qaldy. Gresia 20 jastan asqan jas makedondyq Aleksandr Makedonskıı patshaǵa beriledi (týǵan jyly – 356, bilik etedi – 336, – qatys bolady – 323). 3-tiń negizin qalaýshy retinde aitylǵan paıǵambarlyqrd Dan.2 músininiń imperiasy, Dan.7-niń úshinshi ańy jáne Dan.8-niń ekinshi janýary.

Dan 11:4 *Al ol turýǵa tuis kezde, onyń patshalyǵy syńǵan bolady jáne kóktiń tórt jel qarai bólinedi ; jáne ol urpaqtaryna tiesili bolady, jáne ol buryńǵydaı qýatty bolmaıdy, ol jyrtıladı, jáne ol olardan basqalarǵa kóshedi, ótkeni.*

4a- Biz Dan.8:8-degi grek eshkisiniń uly múizinde berilgen naqty anyqtamany jáne onyń 22-tarmaqty túsindirýin taǵy da kezdestiremiz : *Osy syńǵan múizdi almastyratyn onyń tórt múizi, sol halyqtan paıda bolatyn, biraq sonshalyqty kúshke ie bolmatyn tórt patshalyq qandaı.*

Meniń esimde, olar "tórt úlken múiz".

1^{dáýir} múiz: Sırıada Selevk 1 negizin qalaǵan grek áyleti selevkid^{er}

Nikator.

2nd múiz: Egiptette Ptolemeı 1 negizin qalaǵan grek áyleti lagıd^{er} Lagos.

3^{myń} múiz : Lisımahtyń izimen qurylǵan grek áyleti.

4^{myń} múiz: Kasandrıdyń Makedoniada ornalasqan grek áyleti

Dan 11:5 *ońtústiktiń patshasy myqty bolady. Biraq onyń ámirshileriniń biri ózinen kúshterek bolady jáne bileýshi bolady; jáne onyń biligi kúshli bolady.*

5a- *ońtústiktiń patshasy myqty bolady*

Ptolomeı 1 Soter Lagos -383 -285 Egiptet patshasy, nemese "ońtústiktiń patshasy".

5v- *Biraq onyń ámirshileriniń biri ózinen kúshterek bolady jáne bileýshi bolady; jáne onyń biligi kúshli bolady.*

Selevk 1 Nikator –312–281 Sıria patshasy nemese "soltústik patshasy".

Dan 11:6 *birneshe jyldan keıin olar qosylady, al ońtústik patshanyń qyzy kelisim jasaý úshin soltústik patshaǵa keledi. Biraq ol qolynyń kúshin saqtamaıdy, ol da,*

ózi de, qoly da turmaidy; ol ony qolynda ustaityndarmen, ákesimen jáne sol kezde ony nyǵaitqandarmen birge jetkiziledi.

6a- Paǵambarlyq Antioh 1 patshalyǵynan sekiredi^{er} (-281-261), ekinshi "soltústik patshasy", ol analysqan bolatyn **birinshi "Siriáǵa qarsy soǵys" (-274-271)** qarsy "ońtústiktiń patshasy" Ptolemeı 2 Filadelfia (-282 -286). Sodan keın keledi **2^{myń} "Siriadaǵy soǵys" (-260 - 253)**, bul mysyrlyqtarǵa jańaǵa qarsy turady "soltústik patshasy" Antiohos 2 Teos (-261 - 246).

6b- birneshe jyldan keın olar qosylady, al ońtústik patshanyń qyzy kelisim jasay úshin soltústik patshaǵa keledi.

Minez-qulyq tań qaldyrady. Bereniske úlený úshin Antioh 2 Laodis esimdi zańdy áelimen ajyrasady. Ákesi qyzyn ertip, kúeý balasynyń úinde onymen birge turady.

6s- *Biraq ol qolynyń myqtylyǵyn saqtamaidy, jáne ol ózi de, qoly da turmaidy; ol ony kirgizetindermen, ákesimen jáne sol kezde ony nyǵaitqandarmen birge jetkiziledi.*

Biraq óler aldynda Antioh 2 Berenisanyń murasynan aıyrylady. Laodikeia kek alyp, ákesimen jáne onyń kishkentai qyzymen birge ótirildi (qol = bala). Belgilengen : apo.3:16-da Isa simvoldyq túrde Laodikeia esimdi adventist áelimen ajyraspaqshy ; bul ásirese Antiohos 2 "Teos" dep atalatyń Qudaı. Angliada koról Genrı 8 jaqsyraq bolady, ol ajyrasadyrimniń dinı biliginen bólinip, óziniń anglıkan shirkeýin qurady jáne onyń jeti áeli birinen soń biri qaitys bolady. Sodan keın keledi **3^{myń} "Siriadaǵy soǵys" (-246-241)**.

Dan 11:7 *Onyń tamyrynan bir butaq óz ornında turýy kerek; ol áskerge kelip, soltústik patshanyń bekinisine kiredi, solarǵa qarsy kúresedi jáne jehiske jetedi.*

7a- *Onyń ornında onyń tamyrynyń bir butaǵy turýy kerek*
Ptolemeı 3 Evergetes -246-222 Berenisanyń aǵasy.

7b- *ol áskerge kelip, soltústik patshanyń bekinisine kiredi*
Selevk 2 Kallinikos -246-226

7s- *bul óz qalayı boyınsha bolady jáne ol qýatty bolady*

Ústemdik - ońtústiktiń patshasy. Mysyrlyqtardyń bul ústemdigi evreilerge grekterden, selevkidterden aıyrmashylyǵy qolalıy. Siz túsinýińiz kerek, eki dominanttyń arasynda Izrail territoriasy qarama-qarsy ornalasqan, olar soǵysyshy eki tarapty shabýylda nemese zemetkerlikke shyqqanda kesip ótyi kerek.

Dan 11:8 *sondai-aq Ol Mysyrǵa olardyń qudıлары мен shoıyn beınelerin, sondai-aq kúmis pen altynnan jasalǵan asyl ydistaryn alyp barady. Jáne ol soltústik patshasynan da kóp jyl jalǵasa beredi.*

8a- Osyny eskere otyryp, mysyrlyqtar onyń esimi Ptolemeı 3-ke "Evergetes" esimini qayırymdy adam dep qospaqshy.

Dan 11:9 *Jáne ol ońtústik patshasynyń patshalyǵyna qarsy áreket etip, eline qaitady.*

9a- Selevk 2-niń jaýaby mindetteмеге deın oryndalmaıdy **4^{myń} "Siriadaǵy soǵys" (-219-217)** antiohos arasynda 3 Ptolemeı 4 Filopatoryna qarsy.

Dan 11:10 *Onyń uldary joryqqa attanyp, kóptegen uly kúshterdi jinaidy: jáne olardyń biri kelip, aǵyn sý sıaqty tógilip, tolyp ketedi, sodan keın qaityp oralady; jáne olar ońtústik patshasynyń bekinisine deın soǵys qumyldaryn bastaidy.*

10a- Antiohos 3 Mega (-223 -187) Ptolemei 4 Filopatoryna qarsy (-222-205). Laqap attar lagid halqyn kelemejdeý jaǵdaiyn kórsetý úshin qosyldy, óitkeni Filopator grek tilinen aýdarǵanda ákege degen súiispenshilikti bildiredi ; Ptolemei ony óltirgen áke ... selevkidterdiń shabýyldary taǵy da sátsiz aiaqtaldy. Ústemdik Lagid lagerinde qalmaqshy.

Dan 11:11 *óntústiktiń patshasy ashýlanady, ol syrtqa shyǵyp, soltústik patshasyna shabýyl jasaıdy; ol kópshilikti kóteredi, al soltústik patshanyń áskerleri onyń qolyna jetkiziledi.*

11a- Selevkidtiń bul aýyr jeńilisi mysyrlyqtarǵa jaqsy qarym-qatynasta bolǵandyqtan, olardy jaqsy kóretin iahýdiler úshin jaqsy nárse.

Dan 11:12 jáne *Kópshilik maqtanady, al patshanyń júregi dúrsildeidi; ol myńdaǵan adamdy tastady, biraq ol jeńiske jete almaıdy.*

12a- Jaǵdai ózgeredi 5^{myń} "Sırıadaǵy soǵys" (-202-200) solai bolady -antiohos 3-ti Ptolemei 5 E-ge qoiyńyzpıfan (-205 -181).

Dan 11:13 *óitkeni soltústik patshasy qaityp oralady jáne birinshisinen úlken kópshilikti biriktiredi ; biraz ýaqyttan keiın, birneshe jyldan keiın ol úlken áskermen jáne mol bailyqpen birge keledi.*

13a- Átteń, iahýdiler, grekter úshin selevkidter Mysyrǵa shabýyl jasaıy úshin óz aýmaǵynan ótip ketedi.

Dan 11:14 *Sol kezde kóptegen adamdar óntústik patshasyna qarsy shyǵady, al senderdiń aralaryndaǵy zorlyq-zombylyq tanytqan adamdar aian ornatý úshin bas kóteredi; biraq olar qulaıdy.*

14a- Óntústik Egıpettiń jańa patshasy Ptolemei 5 Epifaniýs - nemese sýretteidi (-205-181) bes jasar qarsylastar qoldaǵan Antioh 3-tiń shabýylynan qıyndyqqa tap bolady. Biraq iahýdiler Mysyr patshasyna selevkilermen kúreste qoldaı kórsetýde. Olar, jeńiliske ushyrap, ótirilip qana qoımaı, ómir boıy grek selevkilik sıralyq ajal qushqan jaýlarǵa analdy.

Bul aıatta ashylǵan evrei kóterilisi evreilerdiń Mysyrdaǵy lagerge artyqshylyq berýimen túsindiriledi; olar jaǵdaıdyń üstemdigin óz qolyna alatyn selevkidter lagerine sonshalyqty dushpandyq tanytady. Biraq, Qudai, ol óz halqyn mysyrlyqtarmen odaqtasýdan saqtandyrǵan joq pa ? "Mysyr, ózine arqa súregenniń qolyn tesetin qamys, " Esa.36: 6-ǵa sáikes: "*Mine, sen Mysyrǵa ornalastyrdyń, qamysty tireý úshin apardyń, ol oǵan súengen kez kelgen adamnyń qolyna enip, tesedi: Mysyr patshasy Perǵaıyn da oǵan senetinderdiń bárine solai*". Bul eskertýdi evrei halqy elementin sıaqty jáne onyń Qudaimen qarym-qatynasy eń zulymdyq bolyp tabylady; jaza barady jáne soǵady. Antiohos 3 olardy dushpandyqtary úshin qymbat tóleýge májbúr etti.

Belgilengen: evrei kóterilisiniń maqsaty - "*paıymdy oryndaı úshin*" bul sıralyqtardyń evrei halqyna degen óshpendiligin daıyndaıdy jáne qalyptastyradı degen maǵynada. Jáne ***úlken apat*** dan tilinde aldın ala aıtylǵan.10:1 soǵady.

Dan 11:15 *Soltústiktiń patshasy keledi, ol terrassalardy kóteredi, bekinisti qalalardy basyp aldy. Midi áskerleri men elitalyq koróldiń áskerleri qarsy tura almaısa, olarǵa qarsy turýǵa kúsh jetispeidi.*

15a- üstemdik uzaqqa sozylǵan jaqtaryn ózgertti, bul Selevkidter lagerinde. Onyń aldynda Mysyr patshasy nebári bes jasta edi.

Dan 11:16 biraq Ózine qarsy shyqqan adam qalaǵanyn jasaidy, eshkim turmaidy; ol qolynyń astyna túsetin dańqty jerdi joıyp jiberedi.

16a- Antiohos 3 áli kúнге deın Egıpetti jaýlap ala almaı júr, al onyń jaýlap alýǵa degen qushtarlyǵy ony ashýlandyryp, evrei halqy onyń azap sheǵyshilerine aınaldy. Ol " degen sózben belgilengen jyrtılǵan evrei ultyna degen ashýynyń artyǵyn bosatady.*eń ádemi el*"Dan.8: 9-daǵydaı.

Dan 11:17 Ol óz patshalyǵynyń barlyq kúshterimen keledi jáne ońtústik patshasymen bitimge keledi ; ol óziniń kúreyin ákely nietimen qyzyn áveline beredi; biraq bul bolmaidy jáne tabysqa jete almaidy.

17a- Soǵys sátsiz aıaqtalǵandyqtan, Antiohos 3 laǵıd lagerimen odaqtasý jolyn synap kóredi. Bul saıasattyń ózgerýiniń sebebi bar : Rım qazir Egıpettiń qorǵaýshysy. Sondai-aq ol qyzy Kleopatraǵa Ptolemeı 5-ke turmysqa shyǵý arqyly esimın berýdi basqasha belgileýge tyrysady ma. Úılený toıy ótti, biraq erli-zayıptylar Selevkıd lagerine qarai táyelsizdigin saqtaǵysy keledi. Egıpetti basyp alý úshin Antiohos 3 jobasy qaitadan sátsiz aıaqtaldy.

Dan 11:18 Ol betin araldarǵa burady, jáne kóptegen adamdardy alady ; biraq kóshbasshy ony ózine tartqysy kelgen stigmaǵa nükte qoiady jáne oǵan qaita oralady.

18a- Ol Aziadaǵy jerlerdi jaýlap almaqshy, biraq Rım áskerine óz jolyn tabady, munda Dan.9:26-daǵydaı "termin" dep belgilengen.*basshy*"; sebebi Rım áli kúнге deın senatorlar men halyqtyń, plebterdiń biligin bildiretin legattardyń basshylyǵymen bulshyq etterin áskerı tynyshtandyry operasiyasyn jiberetin respýblika boldy. Imperialyq rejimge óty áskerı uıymnyń qandaı túrin ózgertpeidi. Bul kósem Lúsiýs Sıpio dep atalady, - dedi afrikalyq, Antioh patsha táyekelge bel býyp, 189 jyly Magnezıa shaiqasynda jeńiliske ushyrap, 15000 talanttyń orasan zor qaryzy bolǵan soǵys úshin ótemaqy retinde Rımge tóleýge úkim shyǵardy. . Sonymen qatar, onyń kenje uly, bolashaq Antioh 4 Epifaniýs 31-tarmaqta oryndalatyn iahýdılerdi qýdalaýshy "*apat*"Dan.10:1-de paıǵambarlyq etilgen, rımdikter kepilge alǵan.

Dan 11:19 Sodan keiin ol óz jeriniń bekinisterine qaitady; jáne ol súrinedi, olar qulaidy, tabylmaidy.

19a- jaýlap alý týraly armandar patshanyń ólimimen aıaqtalady, onyń ornyna úlken uly Selevk 4 (-187-175) keledi.

Dan 11:20 onyń ornyn basatyn adam patshalyqtyń eń ádemi jerinde talapker bolady, biraq birneshe kúnniń ishinde ol buzylady, bul ashýlanǵanda da, shaiqasta da bolmaidy.

20a- Rımdikterdiń aldyndaǵy qaryzyn óteý úshin patsha óziniń ministri Geliodorýsty Ierýsalımge basyp alý úshin jiberediǵıbadathananyń qazynalary, biraq ǵıbadathanadaǵy qorqynshty kórinistiń qurbany ol shoshyp bul jobadan bas tartty. Bul talapker Geliodorýs, sodan keiin ol Ierýsalımge mısıiasyn júktegen Selevk 4-ti óltiredi. Niet - bul áreket, jáne Qudaı óziniń qasıetti ǵıbadathanasyn qorlaǵany úshin óltirilgen yákilette qyzmetkeriniń ólimi arqyly tóleýi kerek, bar ashýda da, shaiqasta da ólim.

Antiohos 4 adam sýrette kórsetilgen kórinis týraly úlken apat

Dan 11:21 *Patshalyq qadir-qasietin kindirmei, óz ornyn basatyn mensinbeitin adam; ol beibitshiliktiń ortasynda paida bolady jáne intrigalar arqyly patshalyqty tartyp alady.*

21a- Bul Antiohtyń kenje uly Antioh 3. Rimdikterdiń tutqyny jáne tutqyny, onyń sıpatyndaǵy ónimderdiń áserin elestetýge bolady. Patsha boldy, ol ómir súrý úshin kek aldy. Onyń ústine onyń rimdiktermen birge bolýy olarmen belgili bir dárejede kelisimge kelýge múmkindik berdi. Onyń Sıria taǵyna otyrýy ángimelerge negizdelgen, ótkeni onyń ústinen basqa uly Demetriıdiń jasy úlken bolǵan. Demetriıdiń rimdikterdiń jaýy Makedonia patshasy Perseimen kelisimge kelgenin kórip, olar Antiohty dosyna kóterip, taǵyna otyrǵyzady.

Dan 11:22 jáne *Torrent sıaqty taralatyn áskerler onyń aldynda syǵa batyp, buzylady, tipti kelisim hanzadasy.*

22a- *torrent sıaqty taralatyn áskerler onyń aldynan syǵa batyp, joıylady*
Dushpandyqpen qaitalanady 6^{myń} "Sıriadaǵy soǵys" (-170-168).

Bul joly rimdikter Antiohostan ketip, 4 ákesiniń Egıpettiń lagıd lagerine qarsy soǵysyn jalǵastyrady. Ol eshqashan kúnániń sımvolynda laıyq bolǵan emes, grek, bul kontekste shyndyq. Qudaı sol kezdegideı faktilderdiń ornyna úkim shyǵar. Lagıd lagerinde Ptolemeı 6 ápkesi Kleopatra 2-men týysqandyq nekede. Olardyń inisi Ptolemeı 8 Physcon olarmen bailanysty ekenin aıtady. Olaı bolsa, Qudaı Antiohqa olardyń áskerin talqandaýǵa nege ruqsat bergenin túsiniǵe bolady.

22b- *alánstyn kóshbasshysy.*

Selevkıdterdiń áriptesi Menelaýs bas dinı qyzmetker zańdy Oniastyń laıazymyn qalady, ol Andronikti óltiredi jáne onyń ornyn basady. Ol áli de bar ma, Qudaıdyń Israıli ? Bul drama Qudaı Rimniń ǵasyrlar boıy jasaıtyn áreketterin esine túsire bastaıdy. Shyn máinde, imperatorlyq Rim Másihtı óltiredi, al papalyq Rim adamy ańsady jáne Menelaı Oniasty onyń ornyna óltirý úshin óltirgendeı, ol óziniń máńgilik dinı qyzmetkerlerin alyp tastady.

Dan 11:23 jáne *Osydan keiın siz oǵan qosylasyz, ol aldaıdy qoldanady ; ol qosylady, jáne ol kishkentai adamdarmen birge bolady.*

23a- Antioh búkil álemmen odaq qurdy, eger onyń múddesi bolsa, ony buzýǵa daıyn. Bul keipkerdiń ózi Fransıa men Eýropa korólderiniń tarihynıń beimesi; beibitshiliktiń qysqa merzimimen belgilengen odaqtar, odaqtar buzylady jáne qandy soǵystar.

Biraq aiat jalǵasýda, qos oqylymda áylielerdi 120 jyl qýdalaityn papanyń josparynyń nobaıyn beremiz. Ótkeni grek patshasy men poperı óte uqsas : *aldaı jáne qýlyqtar ekeıinde.*

Dan 11:24 *Ol provinsıanyń eń qunarly jerlerine tynyshtyqpen kiredi; jáne ol ákeleri de, ákeleriniń ákeleri de bolmaǵan nárseni jasaıdy; ol olardyń arasyna oljasyn, oljasyn jáne bailyǵyn shashady; ol óz qurylǵylaryn myqty tireýlerge qarsy, tipti biraz yaqytqa deiın boljaidy.*

24a- Rimdikter aldyndaǵy orasan zor qaryzdy tóleý kerek. Osy maqsatta Antiohos 4 óz provinsıalarynyń, demek, ózi ústemdik etetin evrei halqynyń tabys salyǵy boıynsha shyǵystary. Dál sol jerde ol egip kórmegen, olardyń bailyǵynyń qaldyǵyn quldyqtaǵy halyq onyń biligine ákelgen. Ol Mysyrdy jaılap aly maqsatynan óz erkimen de, qalaıymen de bas tartqan joq. Al sarbazdarynyń

kónilinen shyǵyp, olardıń qoldaǵyna 1e bolý úshin ol oljasyn áskerlerimen bólisti jáne ol óziniń grek qudaıларынын ysyrapshyldyǵyn qurmetteıdi, olardıń negizgisi : olimpialyq Zevs, grek mifologiasyndaǵy qudaılardyń qudaıy.

Qos oqylymda papalyq romannyń jospary birdei bolady. Tabıǵaty tómen bolǵandyqtan, uly patshalyqtardy ózderi jáne qarýly kúshteri moyndaǵy jáne qoldaǵy úshin tartyńyz jáne baıtyńyz.

Dan 11:25 *Úlken áskerdiń basshysy bar, ol óziniń kúshi men batyldyǵyn ońústik patshasyna qarsy qozǵaǵy kerek. Al ońústiktiń patshasy úlken jáne óte kúshli áskermen shaiqasqa shaqyrylady; biraq ol turmaıdy, óitkeni biz Másihke qarsy aram netpen oi júgirtemiz.*

25a- In – 170, Antiohos 4 qatty Pelyze jáne astanasy Aleksandriany qospaǵanda, Egipetti tolyq ielenedi.

Dan 11:26 *Onyń dostarqanynan tamaq jetinder onyń joǵalǵyna sebep bolady; onyń áskerleri aǵyn sý siaqty jaiylyp, qaza tapqandar kóptep túsedi.*

26a- Sodan keiin Ptolomeı 6 aǵasy Antiohpen kelissózderdi bastady 4. Ol selevkidter lagerine qosyldy. Biraq mysyrlyqtar ony jek kóretindikten, onyń ornyna Aleksandriada onyń aǵasy Ptolemeı 8-niń otbasy opasyzdyq jasaǵany sonshalyq, onyń ornyn basady *dastarhanynyń tamaǵyn jeidi*. Soǵys jalǵasty, jáne *ólgender kóptep qulaidy*.

Dan 11:27 jáne *bul patshalardyń eki júregi de zulymdyq jasaǵy kerek, jáne olar bir dostarhan basynda ótirik aitady. Biraq ol órkendemeıdi, óitkeni aqyrzaman belgilengen ýaqytta bolady.*

27a- Antiohos 4-tiń intrıgaları taǵy da sátsizdikke ushyrady. Onyń qosylǵan jieni Ptolemeı 6-men qarym-qatynasy aldaǵa negizdelgen.

27b- *Biraq ol órkendemeıdi, óitkeni aqyrzaman belgilengen ýaqytta bolady.*

Nege sońy osy aıat týraly aıtasyz ba? Shyndyǵynda, bul birneshe nusqany usynady *maqsattar* al birinshisinde, Antioh 3 arasyndaǵy jıenderi men jieni mysyrlyqtarǵa soǵystyń aıaqtalýy. Jáne *sońy* qasynda. Basqa *maqsattar* Dan.12: 6 jáne 7-de Rim papasynyń biliginiń 1260 jylynyń uzaqtyǵyna qoldanylady jáne *aiyaqtalý ýaqyty* sońǵysynyń mánmáтинin daıyndaıtyn Ushinshi dúnejúzilik soǵystyń aıaqtalýyn kóretin aǵymdaǵy taraıdyń 40-tarmaǵynyń ***úlken apat - bul*** ámbebaп.

Biraq bul aıatta bul órnektiń "-men tikelei baılanysy joq.*aiyaqtalý ýaqyty*"40-tarmaqta aıtylǵandaı, biz ony ashamyz jáne kórsetemiz. Bul taraıdyń qurylymy aqylmen jańlystyrady.

Dan 11:28 jáne *Ol óz eline úlken baılyqpen oralady; ol júreginde qasıetti kelisimge qarsy bolady; jáne ol oǵan qarsy áreket etedi, sodan keiin eline oralady.*

28a- *Ol óz jerine úlken baılyqpen oralady*

Mysyrlyqtarǵa berilgen baılyqqa jaıapty Antiohos 4 Mysyrdyń jaılap alǵan jartysynyń ústinen patsha etip taǵaıyndaǵan Ptolemeı 6-ny qaldyryp, Antiohıaǵa qaitar joldy kórsetedi. Biraq bul jartylaı jeńis qanaǵattanbaǵan patshanyń ashýyn keltiredi.

28b- Iahýdılderdiń patshasy basynan ótkergen ashý-yza onyń ashýynyń nysanasy. Sondai-aq, olardıń arasynan ol bul ashýdyń bir bóligin olarǵa tastamaqshy, biraq bul kóp tynyshtalmaıdy.

Dan 11:29 *bekitilgen yaqyt boldy, ol qaityp, óntústikke qaraı keledi; biraq bul sońғы ret buryńғыdaı bolmaıdy.*

29a- Biz uly apat jylyna aıaq basyp kelemiz.

Jyly – 168, Antiohos jıenderiniń oǵan qarsy qaitadan tatýlasqanyn bileıdi, Ptolemeı 6 aǵasy Ptolemeı 8-men tatýlasqan. Jaýlap alyńǵan Mysyr jerleri Mysyr lagerinde útikteledi. Sondyqtan ol kez kelgen qarsylyqty joiýǵa bel býǵan jıenderine qarsy joryqty qaitardy, biraq ...

Dan 11:30 *Óitkeni Kittim kemeleri oǵan qarsy shyǵady; kónili qaldy, sondyqtan ol qaiǵyrady. Sosyn qasietti kelisimge ashýlanyp, enjar qalmaıdy, qaityp oralǵanda qasietti kelisimmen bas tartqandarǵa qaraıdy.*

30a- *Chittimniń kemeleri oǵan qarsy shyǵady*

Rýh búginde Kıpr aralynda negizdelgen Rım flotyna silteme jasaıdy. Sol jerden olar Jerorta teńizi halyqtary men Azıanyń jaǵalaýyndaǵy halyqtardy basqarady. Ákesinen keıin Antioh 3 rimdikterge veto qoıady. Ol qorlyqqa ushyrady, ol barlyq ashýǵa analady. Legat Popılıys Laenas jerde aıaǵynyń analasynda sheńber syzyp, Rimmen soǵys nemese oǵan baǵynyń týraly sheshimmen shyqpaıdy buırady. Buryńғы kepilge alyńǵan Antioh ákesine berilgen sabaqty úrendi jáne ol Rım protektoratynyń qaramaǵynda tolyǵymen ornalasqan Egıpetti jaýlap alýdan bas tartýy kerek. Bul turǵyda ashýlaný jarylǵysh bolyp tabylady, ol senýshi ekenin bileıdi ólim evreiler qıanady jáne toılaıdy. Olar óz esebinen onyń áli tiri jáne saý ekenin qorqynyshty túrde úrenedi.

Dan 11:31 *onyń jaǵynda qarý-jaraq turýy kerek, olar keli jerdi, bekinisti qorlaıdy, olar toqtaıdy ~~qurbandyq shaly~~ jáne máńgilik, jáne jirkenishti bolady solator (nemese joiqyn).*

31a- Bul aıat oqıǵadaǵy oqıǵalarǵa qatysty faktilderdiń apokrif 1 Mak.1:43-44-45 ekenin rastady : *Sonda Antioh patsha óziniń búkil patshalyǵyna bylai dep jazdy: olardyń barlyǵy bir halyq emes, árqaısysy óz zańynan bas tartady. Barlyq halyqtar Antioh patshanyń bul buıryǵyna, al kóptegen Israıldikter bul qyzmetke kelisip, puttarǵa qurbandyqqa shaly, demalys kúnin zorlady (aramdady).* Biz Danial men onyń Vavilonǵa barǵan úsh seriginiń basynan ótken oqıǵalardyń sıpattamasyn tabamyz. Al Qudaı bizge 1 Makkeıde Másihte ómir súrip jatqan biz Isa Másihtiń dańqymen qaityp kelgenge deıin qarsy turýǵa týra keletin sońғы úlken apattyń sıpattamasyn usynady. Bizdiń zamanymyz ben makkaben evreıleriniń arasyndaǵy taǵy bir úlken apat 120 jyl ishinde Isa Másihtiń qasietti adamdaryn óltirdi.

31b- *olar keli jerdi, bekinisti qorlaıdy, toqtatady ~~qurbandyq shaly~~ jáne máńgilik, jáne jirkenishti bolady solator (nemese joiqyn).*

Bul áreketter evrei tarihshysy men Rım Iosif Flavıı jazǵan osy tarıhı kýálikte rastalady. Orderlerdiń mańyzdylyǵy, sondyqtan Úshinshi dúmejúzilik soǵystan aman qalǵandar qurǵan ámbeap rejim jarıalagan sońғы kúnderdiń jeksenbisi zańymen birdei keıbir málimetter bar osy aıǵaqtardy qarastyraıyq.

Mine, 1 Macc.1:41 64 nusqasynyń birinshi nusqasy :

1ma 1:41 Sodan keıin patsha óz imperiasyndaǵylardyń barlyǵyna bir halyq bolýǵa buıryq berdi:

1ma 1:42 árqaısysy óz ádet-ǵuryptarynan bas tartýǵa májbúr boldy. Basqa ulttardyń barlyǵy patshanyń buıryǵyna baǵyndy

Ima 1:43 tipti Israildin ózinde onyn kúltine kóptegen adamdar qosh keldinizder : olar puttargá qurbandyq shalyp, senbi kúni balaǵat sózder atty.

Ima 1:44 Patsha buiryqtaryn oryndaý úshin Ierýsalimge jáne Iahýda qalalaryna habarshylar jiberdi: endi ol elge jat ádet-ǵuryptardy ustanýy kerek boldy,

Ima 1:45 ǵibadathanaǵa órtengen qurbandyqty, qurbandyqtar men libastalardy toqtatýnyz. Biz demalys jáne mereke kúnderin qorlayymyz kerek,

Ima 1:46 kielí jerdi jáne qasietтиниń bárin lastaý úshin,

Ima 1:47 puttargá arnalǵan qurbandyq ústelderini men ǵibadat oryndary men ǵibadathanalarynyń kóterilýi, shoshqa men aram janýarlardy qurbandyqqa shalý.

Ima 1:48 Ol symdy súndettelýsiz qaldyrýy kerek jáne kez kelgen qospalar men qorlaydyń áserinen sonshalyqta jaǵymsyz bolýy kerek.

Ima 1:49 Bir sózben aitqanda, biz Zańdy umytyp, onyn barlyq talaptaryn eskermeyimiz kerek:

Ima 1:50 patshanyń buiryǵyn oryndamaǵan adamdy ólim jazasyna kesý kerek boldy.

Ima 1:51 Bul sondaı-aq patshanyń búkil patshalyǵyna jibergen hattaryn aitý; ol barlyq adamdarǵa inspektorlar taǵaıyndaıdy jáne Iahýdanyń barlyq qalalaryna qurbandyq shalýdy buırdy.

Ima 1:52 Halyq arasynda kóptegen adamdar, moyınsundy, Zańnan bas tartqandardyń bári; olar elde zulymdyq jasady,

Ima 1:53 Izraildi baspana izdeýge májbúrleý.

Ima 1:54 aıdyń on besinshi kúni, tipti kisleyde, 145 jyly, patsha órteletin qurbandyqtyń qurbandyq ústelinde qańyrap bos qalýdy jeksuryndyqpen uıymdastyrdy, al bireyi Iahýdanyń jaqyn ornalasqan qalalarynda qurbandyq ústelderini kóterdi.

Ima 1:55 úler men alańdardyń esigine hosh iusti zattar jaǵyldy,

Ima 1:56 tabylǵan kezde Zań kitaptaryn jyrtyp, otqa laqtyryp jatqan,

Ima 1:57 al eger ol bireydiń úinen tabylsa Kelisim kitabynemese eger birey Qudaıdyń zańyna moyınsunsa, patshanyń jarlyǵy boıynsha ólim jazasyna kesiledi.

Ima 1:58 Biz óz qalalarynda aı saıyn qaıshylyqqa túsken israildikterdi jazaladyq,

Ima 1:59 ár aıdyń 25 -i kúni olar qurbandyq shalatyn qurbandyq ústeliniń ornında turǵyzylǵan qurbandyq ústelinde qurbandyq shaldy.

Ima 1:60 osy zań boıynsha balalaryn súndetke otyrǵyzǵan áuelder ólim jazasyna kesildi,

Ima 1:61 sábileri moyındaryna jabysyp; olar óz otbasylaryndaǵy adamdardy jáne súndetke otyrǵyzǵandardy ólim jazasyna kesti.

Ima 1:62 Osyǵan qaramastan, Izrailde kóptegen adamdar adal bolyp qala berdi jáne taza emes etti jeýge batyldyq tanytty.

Ima 1:63 Olar qasietti Kelisimdi buzǵan tamaqpen ózderini aramdaǵannan góri ólgeni jaqsy kórdi jáne ólim jazasyna kesildi.

Ima 1:64 Bul Izrail úshin úlken synaq boldy.

Bul ángimede biz 45-ten 47-ge deingi tarmaqtarǵa júginemiz, bul shapaǵat etý qurbandyqtarynyń úkimin rastady. **máńgilik** jáne kielí jerdiń

qorlanganyna k'ya bolgan 54-aiat : *patsha ortenip ketken qurbandyqtn' qurbandyq ustelinde qanyrap bos qalydy jeksuryndyqqa analdyrды.*

Osy zulymdyqtardyn' basta'yy, Izraildin' bul joldan taryshylygy : *Ima 1:11 Dal osy yaqytta Izrailde adasqan adamdardyn' urpa'gy puida boldy, bul olardyn' artynda koptegen adamdardyn' puida bol'yna akeldi: "bizdi qorsha'gan halyqtarmen kelisim jasasayq, - dedi olar, otkeni biz olardan bolingennen beri, koptegen zulymdyqtar bizdin' basymyz'ga tusti."* Baqytsyzdyqtar olardyn' Qudaiga degen opasyzdyqtaryny' saldary boldy j'ne bulikshil ustanymdary arqyly olar'ga odan da kop baqytsyzdyqtar akelmek boldy.

Bul tragediada qandy, grek biligi barlyq jerde kezdesetin kun'ani' simvolyn aqtady *musinni' qolasy* dan.2 ; *barys* - daqty Dan.7 ; j'ne *eshki* Dannyn' sasyq isi.8. Biraq bir detal ali de oryndaly' kerek. Antioh 4 Ier'ysalim – 168 jiberген ja'ypty jazalashy Apolonu dep atalady, al fransyz tilinen aydar'ganda "joigysh" degendi bildiretin grekshe ataydy Apo-da a'ypta'y ushin R'yh ta'ndaidy.9:11, so'ngy kunderi jal'gan protestanttyq hristiandyqtn' qasietti Injildi joiqyn qoldany' ; nemese tupkilikti uymdastyratyndar **ulken apat - bul** final. Appoloniys Ier'ysalimge 22000 sarbazymen j'ne **senbi kuni**, qary-jaraq kezinde kopshilikke keremet, ol barlyq evrei koremenderin oltiredi. Olar senbi kunin aramdyqpen aramdady, al Quda' olardy oltir'ge majbur etti. Al onyn' ashyy qaityp oralmaidy, otkeni bul qandy oqig'any' artynda evreilerdi ellinizasialay buyryl'gan. Afinalyq Jeronte, koroldik delegat, barlyq adamdar'ga kult pen adamgershilikti ellinizasialaydy jukteidi. Ier'ysalimsiaqty Samaria. J'ne Ier'ysalim g'badathanasysodan keiin arnalady Zevs, Olimpiadashy j'ne solardyn' biri Geriz ta'yy Zevske ayr'hana'ga. Osylaisha, biz Qudaidy' oz g'badathanasynda, Ier'ysalimde j'ne jalpy halyqta qor'gansynan bas tartqanyn koremiz. Qasietti qala basqalar'ga qara'ganda en jeksury' uatsyzdyqqa toly. Biraq bul tek Qudaidy' qala'y g'ana qoldanyldy, otkeni Vavilon'ga jer aydar'y tyraly eskertyden keiin moraldyq j'ne din' ag'ymdardyn' alsireyi ulken boldy.

Dan 11:32 j'ne *Ol odaqqa satqyndardy jagympazdanyp aldatyn. Biraq Qudalaryn' biletin adamdar myqty bolady,*

32a- *Ol odaqqa satqyndardy jagympazdanyp aldatyn*

Bul daldik rastaldy, ilahi jaza la'yqty boldy j'ne aqtaldy. Qasietti jerlerde balagat sozder qalypty jag'dai boldy.

32b- *Biraq Qudalaryn' biletin adamdar myqty bolady,*

Bul tragediada shynaiy sen'yshiler men la'yqtylar ozderini' adaldyqtarymen erekshelededi j'ne jarat'yshy Qudaidy j'ne onyn' qasietti zandaryn qurmettey ushin bas tartqannan gori sheit bolyp olydi jon kordi.

Tagy da, ekinshi oqylymda, 1090 kundik qandy tajiribe Dan.7:25, 12:7 j'ne Apoda ar turli formada dairekti turde paigambarlyq etilgen papany' 1260 kundik jylgarynda'gy jag'da'ga uqsas estiledi..12:6-14 ; 11:2-3 ; 13:5.

Ejelgi dayir kontekstindegi ja'nalqtar'ga shegin'y

Ne bolyp jatqanyn tusiny' ushin men onyn' kamerasy' birge tusirip jatqan kamerany' syretin tusiremin, ol tym jaqynnan baqylap tur'gan korinisti. Bul kezen'de ol biiktikke koterily' kezinde ul'gaiady j'ne korinetin oris bargan sayn ke'neiedi. Eger din' tarihqa jaqsy qoldanylsa, R'yhtyn' kozqarasy hristiandyqtn'

búkil dinı tarıhyn, onyń kishigirim basynan bastap, azap shekken saǵattaryn, sheitterdiń yaqyttaryn, onyń dańqy aiaqталýyna deın, qaityp oralýymen belgileidi. kópten kútken Qutqarýshy.

Dan 11:33 *al olardyń arasynan aqyldylar nusqay beredi. Biraz yaqytqa qylyshqa, jalynǵa, tutqynǵa, talan-tarajǵa túsetinder bar.*

33a- *jáne olardyń ishindegi eń aqyldylary nusqay beredi*

Isa Másihtin elshileri, sondaı-aq bizde jańa kelisimniń 14 haty bar Tarstyq Paýyl. Bul jańa dinı nusqaýlyqtyń ataýy bar "Izgi habar" - Qudaıdyń raqymymen sailanǵandarǵa qutqarylý týraly izgi habar. Osylaısha, Rýh bizdi yaqytynda alǵa jyljytýǵa májbúr etedi jáne zertteletin jańa maqsat hristian dinine aınalady.

33b- *Bul qylyshpen, jalynmen, tutqynǵa men talan-tarajǵa túsedı.*

Biraz yaqytqa ", - deıdi perishte Rýh, jáne bul joly paıǵambarlyq etilgen 1260 jyl bolady, biraq belgili bir Rım imperatorlary Kalıǵyla, Neron, Domitian jáne Diokletianynıń tusynda hristian bolý sheit retinde óly kerek degendi bildiredi. Apo.13:10-da Rýh Rım papasynyń qanat jasaǵan yaqytyn shaqyrady:, *kim tutqynǵa aparsa, ol tutqynǵa túsedı; eger kimde-kim qylyshpen óltirse, ony qylyshpen óltirý kerek. Mine, áyhelerdiń shydamdylyǵy men senimi.*

Dan 11:34 *endi olar qulaǵan kezde, olarǵa kishkene kómek kórsetiledi, jáne kóptegen adamdar olarǵa jaǵympazdana bastaidy.*

34a- Dál osy papalyqtyń qatygezdigi ústemdik etken zamanda osy tarmaqtaǵy ekijúzdilerdiń jeńildigi paıda boldy. Olardyń saıkestendirilýi Isa Másih úretken qundylyqtar men deńgeilderdi qurmettemeyine negizdeledi jáne bul jaǵdaıda qylyshpen óltirýge tyıym salýymen osy yaqytqa nazar aýdarylady. Ángimeni qaita qaray kezinde siz 15-tin negizgi protestanty ekenin túsinýge bolady^{myń} bizdiń zamanymyzǵa deingi ǵasyrды ádil Tóreshi Isa Másih ekijúzdi dep sanady. Olardyń 1843 jyldan bastap tolyǵymen tastalýy, sondyqtan olardy túsiný jáne qabyldaı ońaıraq.

Dan 11:35 *Keibir danyshpandar aqyrzamanǵa deın tazaryp, tazaryp, aq túske analýy úshin qulap ketedi: ótkeni ol áli taǵaıyndalǵan yaqytqa deın.*

35a- *Keibir danyshpandar aqyrzamanǵa deın tazaryp, tazaryp, aq túske analýy úshin qulap túsedı*

Bul tuıyrymǵa qaraǵanda, hristiandyq ómirdiń standarty - synaq pen irikteý, tózimdilik qabileti boıynsha jáne aqyrzamanǵa deın qyǵyn-súrginge ushıraı. Sonymen, beıbitshilik pen toleranttylyqqa úrengen qazirgi adam eshteńeni túsinbeıdi. Ol bul habarlarda óz ómirin moyındamaıdy. Sondyqtan túsiniktemeler Apo-da beriledi.7 jáne 9: 5-10. 150 jyldyq dinı beıbitshiliktiń uzaq yaqyty shynay ómirde de, "bes aıda" paıǵambarlyqty Qudaı baǵdarlamalaǵan, biraq 1995 jyldan bastap bul kezeń aiaqtalyp, dinı soǵystar bastaldy. Islam Fransıada jáne jerdiń basqa jerlerinde óltiredi; jáne onyń áreketi búkil jerdi tutandyryú úshin kúsheıtýge baǵyttalǵan.

35b- *ótkeni ol kezde bulai bolmaıdy dep belgilengen*

Bul dúmeniń sońy bolady jáne perishte bizge beıbitshilik pen soǵystyń eshbir belgisi onyń kele jatqanyn eshkimge kóryge múmkindik bermetinin aitady. Bul bir faktorǵa bailanysty: "taǵaıyndalǵan yaqyt"Qudaımen, sailanǵan jerdi tańdaıǵa arnalǵan 6000 jyldyń aıaǵynda. Jáne bul terminniń kem degende on jyldan aspattyndyǵymyzdan, Qudaı bizge kúndi bilý úshin raqym jasady : 20

naýryzda kókteń joǵarydan 2030 jyldyń 3 sáyiri - Másihtin ótelgen óliminen 2000 jyl ótken soń. Óziniń sailanǵandaryn qutqarý, óltirmek bolǵan kóterilishshiler men qanisherlerdi joıy úshin qýatty jáne jeńiske jetken armıa paıda bolady.

Katohktik Rimdegi Rim papasynyń rejimi "hristian": Batys áleminiń dini tarihyńyń uly qýdalaýshysy.

Ol úshin Antiochos 4 modeli bizdi basqarýy kerek edi. Túr óziniń e tipine qarsy túrin daıyndadyt bul salystyrý týraly ne aıtý kerek? Árıne, fenomenaldy dáreje, qýǵynshy grek 1090 naqty kún ishinde áreket etti, biraq poperia, ol 1260 naqty jylǵa jýyq ashýlanady, bul tarihtaǵy barlyq modelderden asyp túse di.

Dan 11:36 jáne *Patsha óz erkine sai áreket etedi; jáne ol óse di, bul ony barlyq qudılardan joǵary dáriptedi, jáne bul qudılardyń Qudayna qarsy jasalǵan keremet ister jáne ol ashýlanshaqtyq paıda bolǵanǵa deın órkendeidi: sol úshin ol anyqtalady.*

36a- Bul aıattyń sózderi ekiushty bolyp qalady, tipti grek patshasy men Rim papasynyń patshasyna beıimdele alady. Ol betki oqyrmandarǵa paıǵambarlyqty ashatty qurylymdy jasyrýy kerek. Degenmen, maqsatty massany bildiretin shaǵyn detal; bul dáldik : *sebebi **bul kim qamaýǵa alyndy** oryndalady.* Bul dáreksóz Danmen úndese di.9:26 : *Alpys eki aptadan keın Mailanǵandy kesip tastaıdy, sonda bolady ol úshin eshteńe joq. Keletin hanzadanyń halqy qalany qıratady jáne ~~qasıetti orın~~ kielilik, onyń sońy tasqynmen aıaqtalady ; **ol qamaýǵa alyndy** qıray retinde (nemese iz) soǵystyń sońyna deın jalǵasady.*

Dan 11:37 *Ol ákeleriniń qudıyn da, áelderdi qýantqan qudaıǵa da qaramaıdy ; ol eshbir qudaıdy qurmettemeidi, óitkeni ol bárinen buryn ony dáriptedi.*

37a- *Ol ákeleriniń qudıyn da eskermeidi*

Mine, bizdiń intellektimizdi naqtylaıтын usaq-túiek. Bizde bul jerde patshanyń óz sózderimen nysanaǵa alǵan ákeleriniń qudıalaryna qurmetpen qaraitын Antiohos 4 jáne olardıń ishindegi eń úlkeni Zevs Olimp qudıalarynyń qudaıy bola almaıtынnyń resmı dáleli bar. oǵan Ierýsalimdegi evrei ǵıbadathanasy usynyldy. Osylaısha biz patshanyń hristian dáýirindegi papalyq rimdik jospar ekenine daýsyz dálel alamyz. Endi ashylǵan sózderdiń barlyǵy osyǵan áser etedi *patsha basqasha* dan.7 jáne *tákappar jáne ailaker* dan.8; Men mynany qosamyn *joiqyn patsha nemese desolatýr* dan.9:27. "Zymyrannyń satylary" barlyǵy qoldardy *basshy er adamnyń* papale, *shaǵyn jáne tákappar* dominiondardyń joǵarǵy jaǵyna ornalastyrylǵan.

Papa Rim ol ákeleriniń qudıyn sanaıdy ma ? Resmı túrde joq, óitkeni onyń hristian dinin qabyldaıy ony rimdik putqa tabynyshy qudılardyń esimderinen bas tartýǵa itemeledi. Degenmen, ol olardıń ǵıbadat etý formalary men stilin saqtap qaldy : oıylanǵan, músindelgen jáne quıylǵan beıeler, onyń aldynda onyń tabynyshylary búgilip, tizerlep otyrady duǵa etý úshin. Saqtaıy úshin bul minez-qulyqty Qudaı óziniń barlyq zańdarynda aıyptady, ol Kie li kitapty s-ǵa qoljetimdi ettiólgenderdiń ommýny jáne joıyldy tiri Qudaıdyń on ósietiniń ekinshisi, óitkeni ol bul áreketke tyıym salyp, ony buzýshylarǵa qoldanylatын

jazany ashady. Áitpese shaitan jasağan jazany kim jasyrgysy keledi? Jospardyń tulǵasy papa sondyqtan osy tarmaqta usynylǵan anyqtama jaǵdaynda.

37b- *nemese ávelderdi qýantqan qudai*

Poperia tastap ketken putqa tabynýshy rim dini týraly oılaǵanda, Qudaıdyń Rýhy bul sumdyq týraly aitady. Óitkeni ol kielilik qundylyqtaryn kórsetý úshin óziniń murasyna ashıyq túrde jynystyq qatynastan bas tartty. Bul qudaıǵa Rim shirkeyiniń basqa ult ókilderiniń ákeleri qurmet kórsetken erkek fallýs Priape usynǵan. Bul áli kúnge deın kúnaniń murasy boldy, grek. Jáne bul murany, jynysty buzý úshin ol tán men aqyl-oidyń artyq tazalyǵymen qorǵaidy.

Dan 11:38 *Biraq ol sy bekinisteriniń qudaiyn qurmetteidir onyń tuǵyry; jáne sol qudai ákelerin bilmedi, altynmen, kúmispen, asyl tastarmen, jaǵymdy nárselermen qurmetteidi.*

38a- *Alaıda ol óz tuǵyrynda bekinister qudaiyn qurmettetin bolady*

Jańa putqa tabynýshy qudai dúniege keldi : *bekinisterdiń qudaiy*. Onyń *piédestal* adam sanasynda bar, al onyń biiktigi - basylǵan basylymnyń biiktigi.

Putqa tabynýshy Rim ǵibadathanalaryn salǵan putqa tabynýshylar, barlyq jelge ashıyq ; baǵanalarman tasymaldanatyn shatırlardyń ishinde qajet boldy. Biraq hristiandyqqa qol jetkizý arqyly Rim joıylǵan evrei úlginin aýystyrýy kerek. Iahýdilerde ǵibadathana óziniń dańqy men bedelin arttyratyn qýatty túrde jabylǵan bolatyn. Sondyqtan Rim oǵan elikteidi jáne onyń munarasyn qulyptar sıaqty romandyq shirkeylerden turǵyzady, óitkeni senimsizdik pen bailardyń qojalary úlerin nyǵaitady. Rim de solai isteidi. Ol óz shirkeylerin soborlar zamanyna deın qatal stilde turǵyzdy, sonda bári ózgeredi. Shatırlar aspanǵa baǵyttalǵan kórsetkilerge analý úshin dóńgelektenedi jáne bul barǵan saıyn biikteı túsedı. Syrtqy qasbetter shilterdiń aspektisin qabyldaidy, olar jarqyraǵan jaryqtyń ishki jaǵyna kiretin barlyq tústerdiń vitrajdarymen bairtylǵan. qyzmetkerlerdi tań qaldyrady, izbasarlar jáne kelýshiler.

38b- *ákelerin bilmeitin qudai altynmen, kúmispen, asyl tastarmen, jaǵymdy nárselermen qurmetteidi.*

Olardy odan da tartymdy etý úshin ishki qabyrgalar *altyn, kúmis, asyl tastardyń ata-anasy, zattardyń baǵasy* : *jezóksh Uly Vavilon Apo.17:5* qonaqtardy qyzyqtyrý jáne azǵyrý úshin olardy qalai kórsetý kerektingin bileidi.

Shynaiy Qudai azǵyrýǵa jol bermeidi, óitkeni bul ulylyq oǵan paıda ákelmeidi. Ol óziniń paıǵambarlyǵynda papalyq Rimdi aıyptaidy, onymen birge **eshqashan** kez kelgen qarym-qatynasta boldy. Ol úshin onyń romandyq shirkeyleri men gotıkasy putqa tabynýshy qudaılar bolyp tabylady, olar tek rýhamı adamdardy azǵyrýǵa qyzmet etedi, ol onyń nazaryn aýdarady : jańa qudai dúniege keldi : bekinisterdiń qudai jáne ol Qudaıdy tabýǵa senetin kópshiliktiń júregin jaılap aldy. onyń qabyrgalary tóbege proporsionaldy emes biiktikte.

Dan 11:39 *Ol bekingen jerlerge qarsy áreket etetin birtúrli qudaımen birge Jáne bul birtúrli qudaımen bekinisterdiń bekinisterine deın jumys istedi, jáne ol ony moyndaǵandardyń qurmetine tolyrady, kóptegen adamdarǵa bilik júrgizedi jáne jerdi syiaqy úshin bóledi.*

39a- *Jáne bul birtúrli qudaımen bekinisterdiń bekinisterine deın jumys istedi,*

Qudai úshin onyń aldynda bir ǵana qudai belsendi, iaǵni mynany aıty kerek *bóten*: bul Isa Másih elshileri men shákirterine eskertken shaitan, Shaitan.

Evrei mátininde, bul "qarsy áreket etý" emes, "jasaý". Sol habarlama Apo.13: 3-te kelesi túrde oqylady : ... *aidahar oǵan óz biligin, óz ornyn jáne zor biligin berdi.* Jáne *aidahar* shaitan Apo.12: 9-da, biraq sonymen birge imperialyq Rimde, Aıan 12: 3-ke saıkes.

Sonymen qatar, s -e, hrıstıan dinin qabyldaý, rim biligi iahýdilerdiń Qudaynan shyqqandyqtan, iahýdiler Abyraıymnyń urpaqtary bolǵandyqtan, ózine jat shynay Qudaidy qabyldady.

39b- *jáne bul ony moyndaǵandardyń abyroiyn qanaǵattandyrady*

Bul qurmetter dinı sıpatta. Poperı ony Qudaidyń jerdegi ókili dep tanyǵan patshalarǵa ózderiniń biligi úshin Qudaidyń biliginiń mórin ákeledi. Shirkey kelisken kezde patshalar shyn máninde patsha bola almaidyonyń birinde qasıetti *bekınister* eger qudaıǵa baǵyshtalǵan bolsa, Fransıada, Sen-Denıde jáne Reımste.

39s- *ol kópshilikti basqaratyn bolady*

Poperıaǵa imperialyq ataq berildi, ol basqa patshalarǵa patsha ámirshisiniń ústemdigin vasal dep atady. Eń ataqty Uly Karl, Karl V, Napoleon 1er, Gitler.

39d- *ol syıaqy úshin jerdi úlestiredi.*

Bul sýper-aspan men jerdegi yaqytsha bilik, onyń pikirinshe, jer patshalaryna jaqsy saıkes keldi. Óitkeni ol jaýlap alǵan jerler nemese ashylǵan jańalyqtar týraly olardyń ártúrli erekshelikterin kesip tastady. Osylaısha bul'1494 jyly, Aleksandr 6 Bordjıa, Rim papalarynyń ishindegi eń soraqysy, óltirýshiler posty, İspanıa men Portýgalıa arasynda ejelgi dáýirden beri qaita tabylǵan Ońtústik Amerika territoriasynyń atribýsıasy men menshigine bólinetin meridian syzyǵyn túzetýge májbúr boldy.

Úshinshi dúniejúzilik soǵys nemese 6^{myń} aıan 9 kernei.

Ol adamzatty halqynyń úshen birine deın qysqartady jáne ulttyq táýelsizdikke núkte qoıa otyryp, Apo.1-de jarıalangan túpkilikti úlken apatty týdyratyn ámbepap jospardy daıyndady. Agressıvti akterlerdiń qatarynda musylman elderiniń islamy da bar, men sizderge osy taqyryptaǵy kelesi Kıeli kitapty usynamyn.

İslamnyń róli

İslam dini bar, óitkeni olar Qudaıǵa muqtaj. Saqtaý úshin emes, bul ról negizdeledi **tek qana** İsa Másih bergen raqym túraly, biraq onyń jaýlaryn uryp-soǵy, óltirý, óltirý, óltirý. Qazirdiń ózinde eski yaǵdalastyqta, İsraildiń opasyzdyǵy úshin jaza, Qudaı bolǵan "Filistir" halqyna úndeý. Jańada hrıstiannyń opasyzdyǵyn jazalaý úshin ol musylmandarǵa úndeý tastady. Bastapqyda musylmandar men arabtar, Ysmaıyl, Abyraıym men Ajardyń uly, mysyrlyq kún. Sara onyń áieli. Ol kezde Ysmaıyl zańdy uly Ysqaqpen daýlasyp jatqan bolatyn. Bul sonshalyqty dárejede, Qudaidyń kelisimimen, ótinishi boıynsha Sara, Abyraıym Ajar men Ysmaıyl Lagerden qýyp jiberdi. Al Qudaı urpaqtary, týǵan aǵalary Abyraıymnyń urpaǵyna degen dushpandyq kózqarasyn saqtaityn qýylǵandarǵa qamqorlyq jasady; birinshi evrei ; ekinshisi, İsa Másihte, hrıstıan. Mine, Qudaı Ysmaıyl men onyń urpaqtary túraly Jar.16:12-de arab tilinde paıǵambarlyq etken : "*Ol jabayı qulan sıaqty bolady; onyń qoly bärine qarsy bolady, jáne bäriniń qoly oǵan qarsy bolady; jáne ol barlyq baýyrlarynyń aldynda turady*". Qudaı óziniń aqyl-oıyn jáne nárselerge qatysty úkimin jarıa etkisi keledi.

Másihtiń tańdaýlylary adamdardy paldanatyn Qudaıdyń josparyn bilýi jáne bólisýi kerek jáne onyń joǵarǵy erkine sáikes jerdiń kúshteri. Aıta ketý kerek, Muhammed paıǵambar, islamnyń negizin salýshy, 6 jyldyń aıaǵynda dúniege kelgen^{myń} rim-katoliktik poperia engizilgennen keiingi ǵasyr 538. Islam katolisizmdi putqa tabynýshylarǵa jáne jalpy hristiandarǵa Qudaıdyń qarǵysyna ushyraǵan kezde soqqy bergen sıaqty. Al bul 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap, imperator Konstantin 1-den beri bolyp otyr^{er} jetinshi kúnnen bastap demalys kúniniń qalǵan bóliginen "jeńilmegen kúnge" (Sol Invictvs) arnalǵan birinshi kúniniń paidasyna bas tartty, bizdiń qazirgi jeksenbimiz. Búgingi kóptegen hristiandar sıaqty, Konstantin de hristiandar men evreiler arasyndaǵy úzilisti qate belgilegisi keldi. Ol óz zamanyndaǵy ıahýdilerdiń Qudaıdyń qasıetti demalys kúnin qurmettetinin aitqan hristiandardy sókti. Bul úkim negizsiz putqa tabynýshy patshadan shyqqan, aqyly bolǵan jáne jazanyń sońyna deın solai bola beredi "*jeti keri*"Aıan 8 jáne 9-da ashylǵan baqytsyzdyqtar men qaiǵyly oqıǵalardyń úzdiksiz sabaqtastyǵy. Sońǵy jaza Isa Másih óziniń tańdaýlylaryn jer betinen alyp tastaǵandaı bolyp kóringende, qorqynshty kónilsizdik túrinde bolady. Biraq "Úshinshi dúniejúzilik soǵystyń" taqyrybyn qozǵaı kerek, osy paıǵambarlyq etilgen ilahı jazalardyń altynshysynda islam dini mańyzdy ról atqarady. Óitkeni Qudaı Ysmaıyl týraly da paıǵambarlyq etken:j.17:20-da : "*Ysmaıylǵa qatysty men seni estidim. Mine, men jarylqamyn, men ony jemisti etemin jáne sheksizdikke kóbeitemin; ol on eki knáz týady, men ony uly ultqa analdyramyn* ". Men bul jaqshany jabamyn jalǵastyryı úshin zertteıjyldar Dan.11:40.

Dan 11:40 *Aqyrzaman kelgende ońtústiktiń patshasy bolady soqtyǵysady oǵan qarsy. Jáne soltústiktiń patshasy týrnoiera oǵan quyndaı, kúmelerimen, salt attylarymen jáne kóptegen kemelerimen ; jáne ol jer enedi tiis, tasqyn sıaqty tógilip bolady, jáne tolyp.*

40a- *Aıaqtalý sátinde*

Bul joly adamzat tarihyń sońyna deın jaqsy ; ulttar zamanynyń sońy jerdiń aǵymy. Isa bul joly Mat.24: 24-te bylai dep jarıalady : **Patshalyq túraly bul izgi habar búkil halyqtarǵa kúı bolı úshin búkil álemde ýaǵyzdalatyn bolady. Sodan ketin sońy keledi.**

40b- *ońtústiktiń patshasy soqtydáıir oǵan qarsy*

Bul jerde biz qudaıdyń qyzmetshilerine basqa adamdarǵa jasyryn bolyp qalatyn nárseni túsinýge múmkindik беретin orasan zor náziktigine tańdanýymyz kerek. Syrtqy kóriniste, biraq tek syrtqy kóriniste selevı patshalary arasynda qaqtyǵys bastaldypatshalar men artta qalǵandar túraly jalǵastyryp, osy tarmaqta jalǵastyryńyz, budan artyq jańylystyryı múmkin emes. Óitkeni, shyn máninde, biz bul kontekstti 34-ten 36-ǵa deingi tarmaqtarda qaldyrdyq jáne bul jańa qaqtyǵystyń aıaqtalý ýaqyty hristian dáıirine, rejimniń katoliktik papalyq jáne protestanttyq ámbepapyna qatysty. onyń ekýmenikalıq úgit-nasihat alánsy. Bul kontekstegi ózgeris bizden rólderdi qaıta bólýdi talap etedi.

"Rólindeoǵan": Eýropalyq katoliktik papa jáne onyń dinderi, hristian odaqtastary.

"Rólindeóntústiktiñ patshasy": halyqty kúshpen ayırbastaýǵa nemese quldyqqa salýǵa májbúr bolǵan ıslam jaýlap alýshysy, onyń negizin qalaýshy Muhammed bastaǵan áreketterge sáikes.

Munda etistikti tańdaýǵa nazar aýdaryńyz : *soqqy* ; ıvrit tilinde, "naga" bul onyń múıizine soǵy degendi bildiredi. En syn esim, bul shabýyldaýshynyń ashýlanganyn bildiredi solai ádette ereýilder. Bul etistik batys álemine qarsy arab ıslamdyq agressıvtiligine tolyq beıimdeledi úzilissiz ekinshi dúnejúzilik soǵys aıaqtalǵannan beri. Jánes sózs " *jekpe-jek, jekpe-jek, soqqy*" áleyetti kórsetedint ıdeiasy jaqyn jerge óte jaqyn Kórshilestik ulttyq nemese qalalar men kóshelerdiń mańynda. Eki múmkindik eýropalyqtardyń dindarlaryna nemquraily qaraǵandyqtan Eýropada ornyqqan ıslamdy rastaidy. Jáne kúreskúsheıtılgenel948 jyly evreiler Palestınaǵa oralǵannan beri. Palestinalyqtardyń taǵdyry musulman halyqtaryn batystyq otarshyl hrıstıandarǵa qarsy qurastyrdy. Al, 2021 jyly ıslamshyl agresia kúsheip, Eýropa halyqtarynyń arasynda senimsizdik týǵyzady, onyń birinshisi Fransiya, Soltústik Afrika jáne Afrika halyqtarynyń buryńǵy otarlaýshysy. Úlkenirek shlem ulttyq túri parda bola ma? Múmkin solai shyǵar, biraq ishki jaǵdai megapolistiń óz qabatyndaǵy toptarǵa qarsy toptardyń aıaýsyz qaqtyǵystaryn týdyratyndaı nasharlaǵanǵa deın emes. Fransiya sol kúni azamatyq soǵys jaǵdaiynda bolady; shyn máninde, soǵys shynaiy dinı bolýy kerek : l'ıslam dinine qarsy jáne hrıstıandyq nemese Qudaisyz buzyqtar.

40s- *Jáne soltústiktiñ patshasy týrnoiera oǵan quıyn sıaqty, kúmelermen, salt attylarmen jáne kóptegen kemelermen*

Ezede.38:1, jáne *soltústik patshasy* shaqyrylady *Mago.G., Rosh knázi* (Resei) *Meshehten* (Máskey) jáne *Qubyrlı* (Tobolsk) jáne biz oqımyz 9 tarmaqta : *Sen kóterilseń, kelesiń daýyl sıaqty, sen ózińmen birge jerdi, ózińniń barlyq toptaryńdy jáne kóptegen halyqtardy jaýyp turatyn bult sıaqty bolasyń.*

Rólderdi qaita bólý: "Rólindeoltústik patshasy ", pravoslavielik Resei jáne *onyń halyqtary*, musulmandardyń odaqtastary. Taǵy da, "to" etistigin tańdaý *túrnoiera kúniogán* "usynadye barýe kenetten massanyń tosyn syıy aýadan kele jatyr. Máskey Reseidiń astanasy, shyn máninde, Eýropanyń astanasy Parijden jáne onyń naiza ustaityn áskerilerinen Brússelden jaqsy qashyqyqta ornalasqan. Eýropanyń órkendeýi onyń basshylaryn qýatty Reseidiń áskerı áleyetin jete baǵalamaityn dárejeye deın soqyr etti. Ol shabýylda iske qosylady, ushaqtar jáne qurlyqtaǵy myńdaǵan tankter jáne kóptegen soǵys, teńiz jáne qosalqy teńiz kemeleri. Jáne bul úshin jaza kúshpen kórsetiledi, bul eýropalyq kóshbasshılar Reseidi qorlaýdy toqtatqan joq jáne qamaǵannan keıingi onyń jetekshileri Vladimir Jirinovski joǵaryjańa "Patsha" aǵymyna, VLadimir Pýtın (Vladimir : álem hanzadasy oryssa).

Akterler anyqtaldy, múddeli úsh "patsha" betpe-bet kezdesedi, olarda 7 parda bolady^{myń} "Siriadaǵy soǵys ", oǵan jańa Izrail azamaty qatysady ; kelesi aıat neni rastaidy. Biraq ázirge "patsha" (*oǵan*) Resei shabýyldaǵan, bul Rım kelisiminiń Eýropasy.

40d- *ol jerge túsedı, aǵyn sy sıaqty tógilip, tolyp ketedi.* Onyń basym áskerı basymdylyǵy Reseige Eýropaǵa basyp kirýge jáne barlyq aýmaqyq dárejeye basyp alýǵa múmkindik beredi. Onyń aldynda fransız áskerleri salmaq emes, olar janshylp, joıylady.

Dan 11:41 *Ol dańqty jerge de kiredi, kóptegen elder qulatlady; biraq Edom, Moab jáne Ammon balalarynyń basshysy onyń qolynan qutqarylady.*

41a- *Ol sonдай-aq dańqty jerge enedi, jáne kóptegen elder qulatlady tuis*

Keńetim Orys óziniń ońtústiginde Izrail ornalasqan jerde óner kórsetedi, óz kezeginde orys áskerı basyp alǵan batys elderiniń odaqtasy; Evreiler áli de ólmekshi.

41b- *biraq Edom, Moab jáne Ammon balalarynyń bastyǵy onyń qolynan jetkiziledi*

Bul áskerı odaqtardyń saldary, olar erik ornalastyrýr bular ataýlar qazirgi Jordaniyany beñeletin Resei jaǵynda. 2021 jyly Resei qazirdiń ózinde ózi basqaratyn jáne qorǵatyn odaqtas resmi Sırıa.

Dan 11:42 *Ol elderge de qolyn sozady, Mysyr jeri qashyp qutylmaidy.*

42a- Bul tek 1979 jyldan bastap, bul saıası konfigurasiya paıǵambarlyqty rastaidy. Sebebi bıyl AQSH-taǵy Kemp-Devıde Egıpet prezidenti Anvar El Sadat resmi túrde aláns dańǵylyna ie boldypremier-mınistrmen birge ısraıldik Menahem bastalady. Osy kezeńdegi strategialyq jáne saıasatty tańdaý yaqyttyń kúshtiliginiń sebebin qoldaý boldy, óitkeni Izraıldi AQSH qatty qoldady. Dál osy maǵynada Qudaıdyń Rýhy jáne tyrysý bastamasyn jatqyzady "qashy"qıraý jáne apat úshin. Biraq yaqyt óte kele oıyn qolyn aýystyrady, al Izrail men Egıpetti 2021 jyldan bastap AQSH tastap kete jazdaǵanyn tabýǵa bolady. Sırıa aýmaǵynda Resei óz zańyn engizedi.

Dan 11:43 *biraq Ol altyn men kúmistıń qazynalaryna jáne Mysyrdyń barlyq asyl zattaryna bilik júrgizyi kerek; al livıalyqtar men efiopıalyqtar onyń qadamynda bolady.*

43a- *Ol altyn men kúmis qazynalarynyń jáne Mysyrdyń barlyq asyl dúnieleriniń bileýshisi bolady*

Sýes kanalyn qaryzǵa alý úshin tólingen aqydan túsken tabystyń arqasynda Egıpet óte baıdy. Biraq bul baılyq beıbitshilik jaǵdaıynda tur, óitkeni soǵys yaqytynda saıda joldary qańyrap bos qalady. Egıpet týrizmмен baıdy. Jerdiń tórt buryshynyń ishinen ol óziniń piramidalary, qabirleriniń úzdiksiz ashylýymen baıtylǵan murajailary týraly oılanýǵa keledi. mysyrlyqtar keshejelgi zamannan beri jer astyndaǵy es. Osylarda Týtanhanyń jas patshasynyń qabirlerimeniń tabylǵan zattarym quny baǵalanbaǵan tutas altynnan jasalǵan. Resei Mysyrda soǵystyń nápsiqumarlyǵyn qanaǵattandyratyn násege ie bolady.

Demalys kúnińiń sońynda, 2022 jyldyń 22 qańтарында, Rýh maǵan rastaityn dálel keltirdi **daıdyń syrtynda**, men Danielge bergen túsindirmem 11. Eskertpe eki tarmaqta 42 jáne 43, naqty kodtalmaǵan ataıdy qosydyń mańyzdylyǵy "Mysyr" osy turǵyda basqa el taǵaıyndalǵan adamǵa " *ońtústiktiń patshasy*". Altyn, 5-ten 32-ge deıingi tarmaqtarda, "Mysyr" lagıde Ptolemeıden boldy jasyryn biraq "retinde anyqtaldy *ońtústiktiń patshasy*". **Tarihı konteksttiń ózgeryi osylaısha rastaldy jáne dáleldengen bultartpas.** Ejelgi dúniemeniń kontekstinen bastap, Daniel 11-niń oqıǵasy "aıaqtalady *aıaqtalý yaqyty* "álemniń, onda, "Mysyr", batys lageriniń odaqtasy hrıstian jáne agnostik retinde 1979 jyldan bastap, maqsat bolyp tabylady túraly jańa "ońtústiktiń patshasy"islam ma jaıynger, jáne ásirese bul túraly jańa " *soltústik patshasy*", orys pravoslavtary.

43b- *Livıalyqtar men efiopıalyqtar onyń qadamynda bolady*

Aýdarmashy sózderdi aýdardy "*Pýt jáne Kýsh*" qatysty paıǵambarlyqtıń "*Lıvia*", Saharanyń soltıstiginde ornalasqan musulman elderi, Afrika jaǵalaýy men Efiopıanyń jaǵalaýyndaǵy elderge, qara Afrikaǵa, Saharanyń ońtıstigindegi barlyq elderge. Olardıń kópshiligi islamdı da qabyldady jáne qabyldady; Kot-d'Ivıar jaǵalaýy jaǵdaıynda, p-nyń qatysýymenFransia turǵyny Nikolá Sarkozy, bul bizge kerek, sonymen qatar, haos livia.

Jáne, Resei tań qaldyrdy, "*Mysyr*" barlyq jyrtqyshtardıń jemine analdy, musulmandar, onyń aǵalary, lashyndar soǵan minedi, onyń máitın tazartý úshin jáne áli kúnge deın saqtalyp kele jatqan talan-tarajdan óz úlesterin alý úshin, pýnksiadan keın oryssha.

Dáıeksóz anyq "*Lıvia jáne Efiopia*"Rýh dinı odaqtastarǵa qatysty afrikalyqtar týraly "*ońtıstiktiń patshasy*" muny Arabıaǵa saıkestendirý kerek, Muhammed paıǵambar shyqqan jer 632 jyly, taratý úshin, Mekkededen beri, onyń jańa dinı shaqyryldıe islam. Bul saýtený arqyly qudiretti Túrkia oraldy, bul turǵyda final, dinı mindette me musulman tilinde fýndamentalist, jaýlap alýshy jáne kekshil, onyń moıynsunýyn qorlagannan keın bir sáttik qundylyqtar jatý batysta. Biraq basqa musulman elderi, bul jerde ornalaspaǵan "*mıdi*", Iran, Pákiстан, Indonezia sıaqty elder "*qosyla aladyońtıstiktiń patshasy*" kúresý úshin jánees batys halyqtarynyń halyqtary qundylyqtar, moraldyq jek kóretines barlyq musulman halyqtary. Bul óshpendilik batystyq hristiandardıń kópshiligi jek kóretin jalǵyz shynayı Qudai Isa Másihtiniń shyndyqpen emes. Ol batys álemindegi islamdı jáne pravoslavıeni, opasyzdyqty, evreilerdi, pravoslavtardy, katolikterdi, protestanttardy, tipti adventisterdi jazalaıdy jáne jazalaıdy; búkil senim monoteisik oǵan qatysty kináli.

Dan 11:44 *shyǵys pen soltıstik týraly jańalyqtar ony mazalaıdy, jáne ol qatty ashylanyp, kóptegen adamdardy joıú úshin jáne tolyǵymen joıú úshin shyǵady.*

44a- *shyǵys pen soltıstiktiń jańalyqtary ony qorqytady,*

Osy eki negizgi núkte "*shyǵys jáne soltıstik*", "bul orys tilindegi jalǵyz el, ótkeni ol Eýropadan papadan nemese Izraılden shaqyrylǵan, ótkeni paıǵambarlyqta Reseidiń 40 jáne 41-tarmaqtarda dáıekti túrde shabýyl jasaýy týraly aıtylǵan. Bul qorqynshty qalanyń kelesiden shyqqanyn bildiredi Resei teritoriasy, biraq bul ne bul kedei jaýlap alýshyny qorqytýy múmkin be ? Osy sátte qorqynshy úshin onyń eline ne boldy ? Jaýap Daniıdiń kitabynda emes, ózin jáne maqsatyn ashatyn Apo.9-da protestanttyq din, onyń ishinde dúnieniń fifi AQSH bolyp tabylady. Jumba AQSH-tyń bar ekendigin eskere otyryp naqtylanatyn bolady. 1917 jyldan bastap, Resei kóterilis jasaǵan kezde óziniń sosialisik júesin qabyldady jáne komýnistik aryq AQSH-tyń imperialisik kapitaliserin áldeqashan bólip tastady. Jeke tulǵa, eger ol komýnis bolsa, kórshisiniń arqasynda baıyp ketpeýi múmkin ; sondyqtan eki nusqa ózara bitimge kelmedi. Beıbitshilik kúliniń astynda óshpendilik ottary janyp, sóileýdi suraıdy. Básekelestik pen iadrolyq qaýıp-qaterdiń ózi jalǵyz ózi eń jamannan aýlaq bola aldy. Bul iadrolyq terrorıdyń tepe-teńdigi boldy. Tek maqsattar úshin, iaǵnı iadrolyq qarýdy qoldanbai Resei Eýropany, Izraıldi, Egıpetti basyp alady. Tepe-teńdik buzyldy, AQSH-tyń aldangannan jáne qaýıp tónip turǵanyn sezinedi, sonymen qatar olardıń qaza tapqandar sanyn azaitý úshin olar aldymen qatty

soqqyğa jyǵylyp, soǵysqa attanbaqshy. Reseidiń iadrolyq joıylýy okýpasıalanǵan aýmaqtarǵa taratylǵan orys áskerleriniń qorqynshyn týdyrady.

44b- *jáne ol zor qaharmen joıylady shyǵyǵa tıs, jáne múldem alys kóptegen jasayǵa.*

Osy ýaqytqa deın Resei jaýlap alý jáne tonaý rýhynda bolady, biraq kenetten onyń kónil -kúıi ózgeredi, orys áskeriniń qosylatyn otany bolmaidy jáne onyń úmitsizdigi qalaýǵa aınalady. "*joıyp, jánetolyǵymen kópshilikti ketirý úshin*"; bul " boladyqaza tapqan erlerdiń úshen biri, "degen 6^{myń} kernei aıan 9. Osylaısha, iadrolyq qarýy bar barlyq halyqtar ózderiniń jaýlaryna qarsy áleyetti jeke pıdalaný faktilerimen shekteledi.

Dan 11:45 *jáne Ol óz saratynyń shatyrlaryn dańqy qasıetti taýdaǵy teńizderdiń arasyna otyrǵyzady; biraq ol aqyryna deın jetedi, oǵan eshkim kómektespeidi.*

45a- *jáne Ol dańqy kielı taýda teńizderdiń arasyna saratynyń shatyrlaryn otyrǵyzady*

Jáne *teńizder arasyndaǵy shatyrlar*, óitkeni onyń *saraılar* endi jer betinde joq. Orys áskerleriniń sharasyz jaǵdaıyn onyń osy taǵdyrды basynan ótkerýge úkim shyǵarylǵan Rýhy anyq sýretteıdi. Qarsylastarynyń oty astynda olardy Izrail jerine yǵystyrady. Bárinen qorlanǵan olar eshqandaı qoldaı da, meirimdilik te almaidy jáne evrei jerinde joıylady. Resei Vavilonǵa jer aýdarylǵan kezde eski kelisimde rýhanı Israıldiń jaýlaryna qoldaı kórsetkeni úshin Qudaı taǵaıyndaǵan aýyr sot isin tóleıdi. Ol Tır-Sıtıdegi nápsiqumarlyq putqa tabynýshylarǵa jylqy satýmen aınalysqan. Eze.27:13-14 rastaıdy, Qudaı Tyrды shaqyrды : *Djavan jáne Týbal (Tobolsk) , jáne Mesheh (Máskey), olar seniń saýdagerleriń boldy: senimen birge ; olar quldar boldy jáne sizdiń taýarlaryńyzdyń ornyna jezden jasalǵan ydstar. Toǵarmanyń úiniń turǵyndary (Armenia) jylqylarmen, salt attylarmen, qashyrlarmen jármeńkelerińde ózderińe quyńyz. Bul sondaı-aq iahýdiler úshin olardyń seniń saýdagerleriń ekendigi týraly jarnamalyq tas boldy: sonymen birge: Eze.27:17 : Iahýda men Israil jeri, olar senderdiń saýdagerleriń boldy: sendermen birge; olar isteıdinnaient Minnit bidayı, Itaýarlaryńyzdyń ornyna konditer, bal, mai jáne bálzam.* Tyr ssondyqtan olardyń esebinen baıtylady. Ary qaraı, ezede.28:12-de "degen taqyryppen *shinanyń patshasy*", Qudaı Shaitanmen tikeleı sóılesedi. Biz onyń iri qalalarda jinalǵan sán -saltanat pen baılyqta pıdalanǵan putqa tabynýshy ekenin túsinemiz, ol kóptegen putqa tabynýshy qudaıardyń kózqarasy boıynsha, beısanalyq túrde, biraq árqashan jáne barlyq jerde, Qudaıdyń jırkenishti nárselerge tabyný túrinde qyzmet etti. . Ol júreginde adamzat tarihinıń ǵasyrlar men myńjyldyqtar boıyna sozylǵan kúzelistiń salmaǵyn kóteredı. Bul kónilsizdik onyń ashýymen aqtaldy, bul ishınara osy sońǵy qaqtyǵys túrinde bosatylady halyqaralyq óte joıqyn.

Biraq ejelgi zamannan beri jol qozǵalysy saýdagerine qarsy Qudaıdyń qahary bizdi naryqta ekonomıkanyń shyńynda qurylǵan halyqaralyq kontekste qazirgi zamanǵy halyqaralyq trafik týraly Qudaıdyń ne oilaitynyn túsinýge shaqyrady. Meniń oıymsha, 2001 jyldyń 11 qyrkúreginde Nú -Iorktegi Dúnejúzilik saýda ortalyǵynyń munaralarynyń qıraıy - bul jaýap. Sonymen qatar, Apo.18-de paıǵambarlyqta saýda men halyqaralyq saýdanyń arqasynda baıdyń zıandy róli kórsetilgen, onyń aldynda kez kelgen ereje nemese zań boıynsha dinı ilahı kúreıdi. balaǵat sózder keremet.

Dan.11 sońynda AQSH-tan, Resei federasiyasynan muraǵa qalǵan qarsylas joiylady. Demek, bul olarǵa halyqaralyq qaqtyǵystardan aman qalǵandardyń barlyǵyna absolútti bilik usynýǵa múmkindik beredi. Jeńimpazdarǵa qasiretu ! Il'incliner jáne jeńimpazdyń jer betindegi, aman qalǵan jerinen jeńilip qaldy.

Daniel 12

Dan 12:1 *Sol kezde uly knáz, seniń halqyńnyń balalarynyń qorǵaýshysy Maıkl paida bolady; jáne sol ýaqytqa deın halyqtan beri mundaı jaǵdaı bolmaǵan sıaqty qıynshylyqtar ýaqyty bolady. Ol kezde seniń halqyń bolady, kitapta jazylǵandar qutqarylady.*

1a- *Osy ýaqytta Maıkl kóteriledi,*

*Bul joly dúmeniń aqyry ma, onda sońǵy sózdi aıtqan Isa Másih básekeles dinder talasqan uzaq ýaqyt boıy óziniń qudailyǵynyń qudiretimen jáne dańqymen oralady. Biz Aıan 1: 7-de oqımyz : Mine, ol aspan bulıtarymen birge kele jatyr. Árbir kóz ony, tipti ony tesip ótkenderdi de kóredi ; jáne jer betindegi barlyq taıpalar onyń kesirinen qaıǵyrady. Já. Áymın! Bul ıdeıaǵa jetý úshin biraz ýaqyt qajet, óitkeni onyń árbir róli úshin, Qudaıǵa basqa esim berilgen, sondyqtan Danıal men Apo.12:7-de ol ózin bylaı tanystyrady **Maıkl**, bas sýproǵan bilik bergен kókтеgi perishtelik ómirди ashıńyz shaitan jáne jyндar. Onyń esimi Isa Másih, jerdi tańdaǵandar úshin, ol osy atpen qutqarý úshin kelgenin bildiredi.*

1b- *uly basshy,*

*Bul úlken bas İahve Maıkl Isa Másih sonshalyqty ma jáne ol úshin Rım papasynyń rejimi óziniń arsyzdyǵymen sıpattalǵandyqtan, kókтеgi shapaǵatshy mısıasyn óz paidasyna alyp tastady **máńgilik** 1843 jylǵa deın, 538 jyly, Rım Papasy rejiminiń bastalǵan jáne onyń Rım qalasynda, Kael taýyndaǵy Lateran sarayında ornатылған күни. Bul taqyryp Daniel 8-de qarastyryлған.*

1s- *halqyńnyń balalarynyń qorǵaýshysy ;*

*A qorǵaýshy shabýyl bolǵan kezde oryn alady. Jáne ce bolady adal bolyp qalǵan, tipti kóterilishilderdiń sońǵysy ólim jazasyna kesken sailanǵandardyń jerдеgi ómiriniń sońǵy birneshe saǵatyndaǵy is. Munda biz Dameldiń áńgimelerinde usynylǵan barlyq modelderdi taba alamyz, óitkeni olar sońǵy, qaıǵyly jaǵdaıda oryndalady. Osy sońǵy ýaqytta **úlken apat**, biz Dan.3-te aıtyлған ğajayıp aralasıларды қaitалаıмыз, *пеш* onyń tórt кейіпкері tiri, Dan.5-te, qabyлдай *Uly Vavilon* Qudaımen, Dan.6-da, *arystandar* zıansыз болып shyqty, sonymen birge sońy **úlken apat - bul** 168, 15 jylдары tipti kısıleyde, 18 jeltoqsanda, senbi күни evreilerdi soqqyǵa jyqqan adam aldın ala jasaǵan.*

1d- *al qıynshylyqqa ýaqyt bolýy tuis, mundaı halyq sol ýaqytqa deın beri mundaı bolǵan eshqashan retinde.*

Bul málimdemege qaraǵanda, sońǵy úlken apat grekter uıymdastyrǵan evreilerden asyp túседі. Negizi grekter kóshede nemese úilerinde júrgen iahýdılerdi ǵana uryp-soǵatyn. Aqyrazamanda bári múlde basqasha, al zamanaıy tehnıka jer betinde ómir súretin adamdardy absolútti baqylaýǵa múmkindik beredi. Adamdy anyqtaıy ádisteriniń arqasynda kez kelgen jerden, jasyryнған jerinen kez kelgen adamdy tabýǵa bolady. Sondyqtan qabyldanǵan qaýlyларǵa tózimди adamdardyń tizimderi dáldikpen anyqtalıy múmkin. Bul turǵyda, saıyp kelgende, sailanǵандарды joiy adamı múmkin bolady. Olardıń qutqarylýyna

degen senim men úmitke toly bolsa da, saılanǵandar azapty saǵattarda ómir súredi; báribir azat bolyp, bárinen aıyrylatyndar úshin, qalǵandary kóterilisshilerdiń túrmelerinde otyrǵandar úshin olardıń oryndalýyn kútýde. Eger ótirilmese, zorlyq-zombylyq kórgenderdiń júreginde qaiǵy-qasiret ornaıdy.

1e- *Ol kezde seniń halqyń bolady, kitapta jazylǵandar qutqarylady.*

Bul ómir kitaby, ótkeni kompútersiz Qudai Adam men Haıya ana jáne olardıń urpaqtary jaratqan barlyq jaratylystardıń tizimin de jasady. Árqaisysynyn ómiriniń sońynda aqyrǵy taǵdyrdy Qudai sheshti, ol eki tizimdi jasyrdy: tańdalǵandardıń jáne qulaǵandardıń biri, Deut.30: 1-de adamzatqa usynylǵan eki jolǵa sáikes 9-20 : *Men búgin saǵan qarsy aspan men jerdiń kýási bolý úshin jazyp otyrmyn: Men seniń aldyńa ómir men ólimdi, bata men qarǵysty qoidym. Endi ómirdi tańdańyz, sonda siz jáne sizdiń urpaqtaryńyz ómir súre alasyz, Qudai Ieńdi súy, onyń dayysyna moyınsuný jáne oǵan qosylýyńdy kórsetý : osyǵan baulanysty sizdiń ómirińizge jáne kúnderińizdiń uzaryńa baulanysty bolady ...* Bul onyń tańdaıy negizinde *zulymdyq* poperı romannyń aqyrǵy taǵdyry týraly, *otqa órteldi*, bizge Dan.7: 9-10-da ashylǵan; bul *onyń sózderi itermelegendikten* qarsy *Qudailardıń qudayı*, Dan.11:36 sáikes.

Apo.20:5-te Másihtıń qaita oralýy shaqyrylǵan Másihte ólgenderdiń qaita tirilýimen birge júredi *birinshi qaita tirilý : Qatysqandar berekeli de qasietti birinshi qaita tirilý* , *ótkeni ekinshi ólimniń olarǵa kúshi joq.*

Dan 12:2 *Jerdiń shańynda uıyqtatıyndardıń kóbi oıanady, keıbireýleri máńgilik ómirge, al keıbireýleri uatqa, uatqa jáne máńgilikke.*

2a- *Uıyqtatıyndardıń kóbi jerdiń shańy keıbireýler máńgilik ómirge oıanady,*

Birinshi kezekte qalypty býynda ekenin eskerińiz, *ólgender uıyqtadyı* jarady ma jyly *jerdiń shańy* , jáne jalǵan dinderdi, hristiandardy nemese putqa tabynýshylardy úretetindeı jáne senetindeı ǵajayıp jumaqta nemese tozaqta emes. Bul dáldik Ecc.9:5 belgisi retinde ólgenderdiń shynayı mártebesin qalpyna keltiredi-6-10 : *Onda turatıyndardıń barlyǵyna úmit bar; ólgen arystannan tiri it artyq. Tiriler úshin olardıń óletinin bilińder ; biraq ólgender eshteńe bilmeıdi, endi syıaqy da almaıdy; ótkeni olardy eske alý umytylady. Al olardıń mahabbaty, óshpendiligi, qyzǵanyshтары endi joılydy ; olar endi eshqashan kún astynda jasalatyn barlyq nársenge qatyspaıdy. ... Sizdiń qolyńyz sizdiń kúsh-qýatyńyzben aınalysatyn barlyq nárseni jasańyz ; ótkeni qabirde sen qaida barsań da, jumys ta, qural da, bilim de, danalyq ta joq. (Ólgenderdiń mekeni , bul *jerdiń shańy*).*

Ólgennen keıin oı bolmaıdy, ótkeni oı adamnyń mıynda ómir súredi, tek, ol áli tiri bolǵanda jáne júreginiń sogýy arqyly jiberilgen qanmen qorektengende. Al bul qannyń ózi ókpeniń tynysymen tazartylyy kerek. Qudai eshqashan basqa eshteńe aitqan emes, ótkeni ol Adamǵa moyınsunbaı arqyly kúnakar boldy dep aitqan, Jar.3:19 : *júzińniń terimen nan jeısiń, jerge qaityp kelgenshe, sen odan alyńǵansyń ; ótkeni sender shańsyńdar, shańǵa qaitasyńdar.* Ólimniń joqtyǵynyn bul kúin rastaıy úshin, biz Psa.30: 9-da oqımyz : *Meni shuńqyrǵa túsirý úshin sen meniń qanymdy tóǵyń kerek degen jeńis pe? Shań onyń qolynda seni maqtaysyń ba? Ol seniń adaldyǵyńdy aitady ma?* Joq, ótkeni ol múmkin emes, Psa.115:17 sáikes : *Jaratqan Ieni madaqtatıyndar da, únsiz qalǵandar da óliler emes.* Biraq bul Qudaidyń buryn bolǵan jańa ómirdi týdyryńa kedergi

keltirmeidi jáne dál osy jasampaz kúsh Qudai bolyp tabylady jáne perishte de, adam da emes.

Eki joldyń sońgy eki máselesi bar jáne Apo.20 biz olardyń bólingenin bilemiz *myń jyl* jetinshi myńjyldyqtyń. Adamzattyń búkil tirshiligi jer betinen basynan bastap joilyyp bara jatqanymen *myń jyl*, qulaǵandar qasietti adamdar men Isa Másihtin kóktegi patshalyǵynda jasaǵan úkiminen keiin qaita tirilmerdi. Osy habarlamamen qosa berilgen 7^{myń} *kernel*, Aıan 11:18 rastaidy, bylai deidi, *Ulltar ashylandy; jáne seniń qaharyń keledi, jáne ólgenderdi sottatyn yaqyt jetti, qyzmetshilerińe paıǵambarlar men áylielerdi jáne seniń atyńnan qorqatyndardy kishi de, uly da marapattay úshin, jáne jerdi qurtqandardy joıy kerek*. Osy aıatta, *ólgenderdiń úkimi* Qudaidy qaita tiriltýge jeteleidi, birinshiden, ol sailanǵan adal ólilerdi ólim jaǵdaıynda ustalǵan zulymdardy sottai alatyndai etip tirilmedi.

2b- *al keibireyleri uatqa, uatqa jáne máńgilikke.*

Máńgilik tek tirilerge ǵana tiesili bolmaidy. Olar joıylǵannan keiin sońgy sottıyń finaly, jáne'sógis jánea *uat* qulaǵandardyń ishinen tek tańdaılylardyń, perishtelerdiń jáne Qudaidyń máńgilik jadynda qalady.

Dan 12:3 *Dana bolǵandar aspannyń nuryndaı jarqyraıdy, jáne solar ádildikke úretkender kópshilikke, juldyzdar bolyp máńgi jarqyraı bersin.*

3a- *Dana bolǵandar aspannyń nuryndaı jarqyraıdy*

Intellekt adamdy janýarlardan joǵary kóteredi. Ol paıymdaıy, faktilderdi baiqaıy arqyly qorytyndy jasai bilıy, qarapaıym shegerıy arqyly ashylady. Eger les humQQSP qalmańyzjylybúlikshi emess Qudai degen erkindikteeıro donne, intellekt búkil adamzatty basqarady Qudaidyń bar ekenin jáne onyń zańdaryn dál osylai tańyǵa. Retinde Musa úshin, Qudai jazyp aldy onyń adamdarǵa ashqan oqıǵalary. Mine, kelesi paıymdaıylardyń baǵdary. Monoteizmge degen senim evrei halqynyń tarihynda paida bolǵan. Sondyqtan onyń aıǵaqtaryna jáne jazbalaryna basymdyq beriledi aıaqtaldy barlyq basqa jazbalar dál osy Qudaiǵa qatysty. Qudaidyń halqymen kúresıy kerek bolǵandyqtan, múmkindik qalypty bolyp qalady, biraq Kıeli Jazbalar shaitannyń isine analady. Isa Másih ornatqan senim óziniń qanar kózi men siltemelerin óziniń zańdylyǵyn jasaǵan eski kelisimniń evrei jazbalarynda alady. Biraq Rım-katoliktik ilim bul qaǵıdany qurmettemeidi, sondyqtan ol da, islamnyń Qurany da tiri jáne bar nárseniń Jaratýshysy, tiri Qudaidy talap ete almaidy. Isa eske prinsipin rastady Johan 4: 22-de, solai *qutqarylý iahýdilerdiki: Sender bilmegenderińe tabynasyńdar; biz bilgenderimizge tabynamyz, óitkeni qutqarylý iahýdilerdiki.*

Tańdalǵandardyń osy birinshi tobynda Qudai Adam men Haıya anadan keingi ómirlerine qaıyp tóndiretin adaldyqtary úshin arnary bilimsiz qutqarylǵan adamdarǵa silteme jasaıdy ; jáne bul 1843 jylǵa deiin. Olar qutqaryldy, óitkeni olardyń eńbekteri olardyń aqyldylyǵy men qudaiyq zańdardy qabyldaǵany týraly kýýalandyrdy olardyń moıynsunýshylyǵymen kórsetiledi. Bul topta protestantt ar eń adal jáne **eń beıbit** deiin paidasyn kórdi kókte mezgili 1843 jyly óziniń qasietti demalys kúnin ótkizýge mindettelgen Qudaidyń shydamdylyǵy týraly jáne osy kúnnen bastap. Apo.2:24-25 osy erekshelikti rastańyz : *sen de, Tiaturadaǵy qalǵandaryńa, bul ilimdi kim qabyldamaidy, jáne qaisysy belgisiz Shaitannyń tereńdigi, olar qalai ataidy, Men saǵan aitamyn : Men saǵan basqa aıyrtpalyq salmamyn ; tek, sende bar nárseni men kelgenshe berik usta.*

3b- *al ádildikke úretkender, kópshilikti mángilik juldyz retinde ádildikke analdyrý*

Bul ekinshi top 1843 jyldan beri jer betinde beinelengen qasiyettiliktiń joǵary deńgeine bairanysty bólingen. Isa Másihtin qaita oralý úmitine negizdelgen senim synaǵy arqyly dáirekti túrde tańdalady kóktem mezgili 1843 jáne 1844 jyldyń kúzinde onyń Qudaıdyń qasiyettiligi onyń uzaq ǵasyrlar boy qarańǵylyq, umyty jáne mensinbeýshilikten keiin qaita qoldanatyn demalys kúnin qalpyna keltirýimen resimdeledi.

Bul bólimde eki topqa bólinedi, olardyń aıymashylyǵy - olardyń Qudaıdyń ádildigine degen jaǵdary, onyń on ósietine jáne basqa da jarlyqtaryna, densaılyǵyna jáne t.b. qarsy mártebesi. Ekso.20:5-6-nyń túpnusqa mátininde Rım joıǵan ekinshi ósiet Qudaıdyń onyń ósietterine moıynsunýǵa bergen mańyzdylyǵyn anyq kórsetedi jáne ol eki joldy eske túsiredi, al eki zaklınıne kerisinshe aiaqtalady : ... *Men qyzǵanshaq Qudaimyn, kim, ákelerdin meni jek kóretin, ósietterimdi buzatyn balalarynyń úshinshi jáne tórtinshi urpaqtaryna jasaǵan zańsyzdyǵyna bary, meni jaqsy kóretin jáne ósietterimdi oryndatyndarǵa myń urpaqqa meirimdilik tanytý.*

Bul aıatta Rýh bolmystyń sebebin ashady *Juldyzdar* bizdin jerdegi jaratylsymyzda. Olardyń Qudaı tańdaǵan sailanbaly jerdin simvoly retinde qyzmet etýden artyq ómir súryine negiz bolǵan joq ; jáne bul olardyń habaryn ashatyn Jar.1:17 : *Qudaı olardy jerge nur shashý úshin aspan aspanyna ornalastyrdy.* Sonda Qudaı Abyraıymǵa kóptegen adamdardy kórsetý úshin paidalanady *onyń tuqymy j.15:5-te : aspandaǵy juldyzdardy sana eger siz olardy sanai alsañyz; mundai senin tuqymyn bolsyn.*

Alaıda, bulardyń mártebesi *Juldyzdar* rýhanı qutqarylǵan múmin jasaǵan isterge bairanysty ózgerýi múmkin. Onyń baǵynbaıynan rýhanı quldyraı, *Juldyz qulaidy*, bul *aspannan qulaidy*. Keskin 1833 jyly shynaiy aspan belgisimen jarıalanǵan 1843 jyly protestanttyq senimnin quldyraıyn beıneleý úshin jasalǵan. *6^{myń} mór apo.6:13 : al qudiretti jelden shaiqalǵan injir aǵashy kesh injirin túsirgendei, aspan juldyzdary jerge qulady.* Soǵan qaramastan Apo.12:4: jáne *Onyń quryǵy aspan juldyzdarynyń úshinshi bóligin syzyp, olardy jerge túsirdi.* Bul habar Dan bireyin jańartý keledi.8:10 : *Ol tipti aspan iesine de keremet balayyzben boıaldy, ol ony keibir qojatyndar men juldyzdardyń jerine qulatty, jáne ol saparǵa shyqty.* Rýh papalyq rımdik júege senýshilerdin úshinshi tarapynyń olardy qutqarǵan rýhanı kúreyin jatqyzady; Másihtin qutqarylýyna beker senetin jáne onyń ádildigin talap etetin aldanǵan adamdardyń.

Dan 12:4 *birraq sen, ýa, Daniel, sózderdi jayıyp tasta, kitapty aqyryna dein mórle. Ony kópshilik oqıdy, bilim kóberedi "*

4a- Bul ***auaqtalı ýaqıty*** birneshe fazalary bar, biraq ol resmı túrde bastaldy kóktem mezgili 1843, kirý arqyly qudaıdyń jarlyǵyn qoldanı, buǵan dein-dan.8: 14-te jazý : ***Keshke dein -2300 tań jáne kielilik aqtalady.*** 1994 jyly aiaqtalıdyń ekinshi reti ámbepap jetinshi kúndik adventisttik institúttardyń úkimimen belgilendi. 1843 jyldan bastap Danielin kitaby oqyldy, biraq men 2021 jyly jáne 2020 jyldan bastap daıyndap jatqan bul kitapqa dein ol eshqashan durys oryndalmaǵan. Demek, bul onyń shyın belgiletin kún ***bilimdilik*** jáne sol arqyly túpkilikti paidalylyq ***auaqtalı ýaqıty*** bul Isa Másihtin belgili jáne kútiletin shynaiy

oralýy arqyly aiaqталady, úshin kóкtem meзgili 2030. Biz 2020 jyldy qazirdiń ózinde Qudai belgilegenin kórip otyrмыz, óitkeni búkil adamzat 2019 jyly Qytaida paida bolǵan Covid-19 virýsynyń ólimine ushyrady, biraq Eýropada katoliktik papa, tek sodan beri 2020. 2021 jyly virýstar mýtasiǵa ushyrap, kináli jáne búlikshil adamzatqa soqqy berýdi jalǵastyrýda.

Adventistiń senim synaǵy sýrettelgen

Dan 12:5 *Al men Daniel qaradym, mine, taǵy ekeýi turdy, biri ózenniń osy jaǵynda, ekinshisi ózenniń arǵy jaǵynda.*

5a- Este saqta! Daniel "Hiddekel" ózeniniń shetinde, Jolbarys, erkeкterdi jegish. Degenmen, dál osy eki adam ózenniń eki jaǵy, ıaǵmı bireýi ony kesip óte aldy, al ekinshisi ótedi. Qazirdiń ózinde Dan.8: 13-te eki áýle arasynda pikirtalas almasady.

Dan 12:6 *solarдын biri zyǵyr kaim kigen, ózen sýynynń ústinde turǵan adamǵa atty : Osy ǵajaiyptardyn sońy qashan bolady ?*

6a- Dan.8:14-te áýlelerdiń isteri Qudaidan 2300 keshki-tańerteńgi determinaidyn jaıabyn aldy1843 jylǵy kúndi engizińiz. Mundaǵy úderis qaıta jalǵasyp, bul joly dúniениń aqyry degen suraq týyndaıdy ; paıǵambarlyqтын paidalylyǵy toqtaityn yaqyt. Bul beinelengen Másihte suraq qoıylady *zyǵyr kuingen adam* , kim turady *ózen ústinde* erlerdiń onyn kesip ótýin baqylaı kezinde. Qudai evreilerdi qutqarǵan, biraq olardıń jaıлары mysrylyqtardy sýǵa batyrǵan qyzyl teńizdi kesip ótý beinesin alady.

Dan 12:7 *Men zyǵyr mata kigen, ózen sýynynń ústinde turǵan adamdy estidim, ol on qoly men jáne sol qoly men aspanǵa qarady, jáne ol máńgi ómir súretin adammen ant berdi, bul yaqyt, yaqyt, jáne jarty yaqyt, jáne osynynń bári qasietti adamdardyn biligi tolyǵy men joıylǵan kezde keledi.*

7a- *Al men zyǵyr kuingen adamdy estidim, ózen sýларынын üstinde turǵan ol on qoly men jáne sol qoly men aspanǵa qarady,*

Tóreshi laıazymynda Isa Másih aspanǵa kóterilip, on qoly bata berip, sol qoly pýnissante saltanatty túrde málimdeme jasaı úshin.

7b- *jáne ol máńgilik ómir súretin oǵan yaqyt, yaqyt jáne jarty yaqyt bolady dep ant berdi*

Rım papasy biliginiń paıǵambarlyq terminine silteme jasaı otyryp, Másih óziniń shirkeýin buryn Rım papasy rejiminiń teris qylyqtary men basqynshylardıń qarǵysyna ushyrady dep aıyptaǵan sheshimin kórsetedi jáne eske túsiredions ózinen buryn bolǵan varvarlar ; bul 321 jyldyn 7 naıryzynan bastap demalys kúninen bas tartýǵa bailyNSTy. Zaman senýshileri oqıǵalar adventister eskertiledi. Biraq ekinshi sebep Qudaıdy Rım papasynynń biligine silteme jasaıǵa jeteleidi ; bul onyn bastalǵan kúni - bizdiń dáyirimizdiń 538 jyly. Tańdaı - bul jaqsy ıdeıa, óitkeni 538 -shi kún 11 jáne 12 -tarmaqtarda paıǵambarlyqтын jańa yaqyttaryn usynýda paıǵambarlyq bizge usynatyn esepтеýlerdiń negizi retinde paidalanylatyn bolady.

7s- *osynynń bári qasietti halyqтын qudireti bolǵan kezde bolady tolyǵy men buzylady*

Bul qysqa sóilem bul joly aqyramannyń naqty ýaqytyn jaqsy qorytyndylaıdy: sońgysynyń sońyndaǵy sóilem **úlken apat**, sailanǵandar joıylıdyń, jer betinen joıylıdyń aldynda bolady ; eskertýler dáldigi : **tolyǵymen buzylǵan**.

Dan 12:8 *Men estidim, biraq túsinbedim ; sonda men, ýa, rabbym, bulardyń sońy ne bolady dedim?*

8a- Beishara Daniel! Eger onyń kitabyn túsiný 2021 jyly ómir súretinder úshin áli kúnge deın jumbaq bolsa jáne bul túsinik onyń qolynan kelmeitin jáne óziniń qutqarylýy úshin qajet emes bolsa !

Dan 12:9 *Ol bylai dep jaýap berdi: "Óz jolyńmen júri, Daniel, ótkeni sózder aqyramanǵa deın jabylyp, mórlenedi.*

9a- Perishteniń jaýaby Danieldi ashtyqtan tastap ketpekshi, biraq bul keshiktirilgen paıǵambarlyqtyń oryndalǵanyn rastaidy *aiyaqtaly ýaqyty* hristian dáýirindegi.

Dan 12:10 *Kóbisin tazartyp, aq túske ainaldyryp, synap kóredi ; biraq zulymdar zulymdyq jasaidy: zulymdardyń eshqaisysy túsinbeidi, biraq aqyldylar túsinedi.*

10a- *Kóbisin tazartyp, aq túske ainaldyryp, tazartady*

Osy jerden Dan.11:35-ke jaqyn sózdegi naqty dáreksózdi alyp, perishte osy jerdegi papanyń kim ekenin rastaidy. **patshanyń** tákappar jáne despot, kim *barlyq qudaılardan joǵary kóteriledi* , tipti bir shyndyqtyń ózi **Qudai**, 36 tarmaqta.

10b- *zulymdar zulymdyq jasaidy: zulymdardyń eshqaisysy túsinbeidi,*

Perishte aqyramanǵa deın jalǵasatyn qaǵıdany týdyrady, zulymdyqtyń keńeıyi Danialdyń paıǵambarlyqtarynda "Aqyramannyń" keńeıymen beinelengen.jez"kúná, grek jáne"temir "Másih qatyp kelgenge deın rimdik kúshitiń. Zulymdardyń túsinýine eki ese tosqaýyl qoıylady: birinshiden, olardyń qyzmetkerlerge degen qyzyǵyshylyqtary, ekinshiden, *adasýshylyqtyń qudireti* Qudai bergen, bul olardy qabiletti etedi *osyǵan senińiz ótirik* , 2 Teziske saıkes.2:11-12 : *sondyqtan Qudai jiberedi olar kúshiti adasýshylyq, olar ótirikke seni kerek, aqıqatqa senbegen, biraq ádiletsizdikten lázzat alǵandardyń bári de solai etsin.*

10s- *biraq aqyldylar túsinedi.*

Bul mysal ony dáleldeıdi, *aqyl-oi* rýhamı - bul Qudai bergen erekshe syılyq, biraq onyń aldynda ony jaqsy paidalaný kerek *aqyl-oi* barlyq qarapayym adamdarǵa berilgen qordyń. Ótkeni bul standarttyń ózinde adam nusqaýlar men dárejelerdi mynalarmen shatastyrady *barlay*. Sondai-aq bul aıyrmashylyq esimde: málimdemeni adam jadynyń derekterine engizý úshin paidalanýǵa bolady, biraq tek *aqyl-oi* sondai-aq olardy jaqsy jáne dana paidalanýǵa múmkindik beredi.

Dan 12:11 *jáne Toqtatyn ýaqyttan bastap ~~qurbandyq shaly~~ mángilik jáne qaisysy bolýy kerek belgilengene a abominable qańyrap bos qaly, myń eki júz toqsan kún bolady.*

11a- *Ýaqyt toqtatyn bolǵandyqtan ~~qurbandyq shaly~~ mángilik*

Men saǵan áli eske salým kerek, biraq sóz "~~qurbandyq shaly~~"evrei túpnusqasynda kezdespeidi. Jáne bul dáldik óte mańyzdy, ótkeni bul *mángilik* Isa Másihtiń kóktegi dinı qyzmetkerlerine qatysty. Onyń jerdegi shapaǵatyn kóbeıty

arqyly poperia Isa Másihti óziniń tańdaǵan kúnalary úshin shapaǵatshy rólinde alyp tastaıdy.

Bul paralel ministrlik jerdi tartyp alý jyly bastaldy 538; data Qyraǵy 1er, ataýdaǵy birinshi papa Rimge, Lateran sarayında, Kael taýynda (aspan) kóshti.

11b- *jáne qaida bolady belgilengene a abominable dietynmysyz saiahat*

Nemese 538 jyldan bastap biliktiń bastalǵan kúni dan.9: 27-de keltirilgen Rim papasynyń : *jáne sonda bolady qanattabastap jurenishter qańyrap bos qalýdan, deın a joıy , jáne ol buzylady [sáikes] qandai boldy qaýly, boıynsha [jer] desolea.*

Bul aıatta 538 jyldy maqsat etip, Rýh papalyq Rimnen de kóp nárseni jasaıdy, bul jaǵdaıdy "jeksuryndyq" sóziniń jekeshe túrinde túsindiridi. Dan.9: 27 -de bulai bolǵan joq, onda Rimniń putqa tabynýshy men papanyń eki fazasy alańdaýshylyq bildirdi.

Eki nárseniń osy tarmaǵyndaǵy toptastyrdyń qyzyǵyshylyǵy men mańyzdylyǵy : "merzimsizdi alyp tastay" Másihte, Dan.8:11 jáne "qanat"papal myna esik "jánejeksuryń ' qańyrap bos qalý" keltirilgen dan.9: 27-de. Osy eki áreketti bir kúni 538 jáne bir nysanda qosı otıryp, Rýh rastaidy jáne dáleleıdi bul zulymdyqtardyń avtory Rim papasy ekendigi.

Dan.11:31-de bul áreket grek patshasy Antiohos 4-ke qatysty boldy biz Qudai qalai atalatynynyń úlgi túrin usyndyq " qańyrap bos qalýdyń jirkenishti kórinisi". Pesalardyń poperi, biraq 1260 jyl boıy - qandy.

11s- *myń eki júz toqsan kún bolady.*

Aqyrzaman ýaqytyna qatysty sıpattalǵan burmalanbaıtyn ýaqyttardy paıǵambarlyq etý úshin birlik Danialdyń barlyq paıǵambarlyqtarynda sannıń aldına qoıylady : *kúnder 1290 ; kúnder 1335* (kelesi óleń) ; Dan.8:14 : ***kesh-tañ 2300*** ; jáne Dan.9:24 : 70 aptada.

Biz óte qarapayym esepteıdi oryndadyq: $538 + 1290 = 1828$.

1828 jyldyń osy kúniń mańyzdylyǵy adventisterge is-sharaǵa ámbebaı sıpat berý bolyp tabylady, ótkeni ol Londtaǵy Alberi parkinde ótken adventisterdiń besjyldyq konferensialarynyń úshтен birine baǵyttalǵan Anglia koróldik otbasynyń qatysýymen JEK.

Dan 12:12 *Bienkútip, myń úsh júz otyz bes kúnge keletin evro !*

12a- Osy eki uzaqtyqtyń maǵnasyn bizge tek aıat qana paıǵambarlyq etedi. Taqyryp - Másihtiń qatyp kelýin kúty, biraq Kieıi kitappen shıfrlanǵan derekterge negizdelgen kútyge negizdelgen usynystar. Jańa esepteýler qajet : $538 + 1335 = 1873$. Perishte bizge 1828 jáne 1873 jyldar aralyǵynda aıaqtalǵan adventisterdiń jetinshi kúndik senimi synaǵynyń bastalýy men aıaqtalýyn belgiletin eki datany usynady. Solai, bizdiń nazarymyz 1843 jáne 1844 jyldarǵa baǵyttalǵan, bul eki úmittiń dáirekti sebepteri boldy Isa Másihtiń AQSH-taǵy dańqy oralýy, sondyqtan jerdegi protestant.

"Jolbarys" ózeniniń ótkeliniń bemesinde jolbarystyń jan jegishi hýMen bul kúnder 1843-1844 jj rýhanı ómiri protestanttyq aıyptaýshynyń rýhanı ólimine aparatyndar. Kerisinshe, synaqtan ótken adam osy qaýipti ótkelde tirideı kórinedi jáne Qudaidyń batasyn alady. Ol Qudaıǵa jetedi, qudiret: "*Kim baqytty bolsa, ol baqytty erik 1873!*"

Dan 12:13 *Jáne siz, sizdiń sońyńyzǵa qaraı júresiz ; sen demalasyń, kúnniń sońynda óz jerińde turasyń.*

13a- Danial qaita tiriletin birinshi qaita tirilýden keiin bizge bergen barlyq nárseleriniń mánin ashady. Biraq adventist áli tiri bolsa da, onyń ilimi Aian kitabyndaǵy aıandarmen áli de tolyq bolady.

Danieldiń kitaby óziniń orasan zor baılyǵyn jasyryp otyr. Biz Jaratqan Ieniń tańdaýlylaryna sońǵy kúnderden bastap beretin madaqtaý sabaqtaryn anyqtadyq, ótkeni bul kúnder jer betindegi búkil adamzat tarihynda ústemdik etken qorqynsh pen senimsizdiktin standartyn tabady. Taǵy bir ret, biraq sońǵysy, Dan.11:40-45 jáne Apo.9:13-te aıtylǵan Úshinshi dúnejúzilik soǵys kóterilishleriniń qashýyna tym uzaq toqtalatyn baqytсыздықтар úshin sailanǵandar kináli bolady jáne jaýapqa tartylady. Ezekiel 14 senim túrleriniń úlgilerin usynady: Nuh, Danial jáne Áıúp. Nuh sıaqty biz de qashyp, Qudaıǵa degen adaldyq sandyǵymyzdy qurý arqyly dúniedegi oı aǵymyna qarsy turýymyz kerek. Daniel sıaqty biz de mindettimiz jalǵan din belgilegen normadan bas tartý arqyly sailanǵan laýazymdy tulǵalardyń mindetin oryndaǵǵa berik bolyńyz. Áıúp sıaqty, biz de Jumysta artyqshylyqqa ie bola otyryp, Qudaı ruqsat bergen sayn fizikalıyq jáne psıhikalıyq azap sheǵydi qabyldaǵǵa májbúr bolamyz : biz onyń tájiribesi arqyly Qudaıdyń bul synaqtarǵa nege jol beretinin bildik.

Danieldiń kitaby da kóktegi kórinbetin ómiri jaqsyraq túsinýge kómekesti. Bul Jábireil esimdi keıipkerdi ashýda, "Qudaıdyń júzin kórgen" degendi bildiretin esim. Ol Qudaıdyń qutqarylý josparynyń barlyq mańyzdy mısıalarynda bar. Jáne biz muny túsinimiz kerek, Qudaıdyń aspan patshalyǵynda, ol jáne barlyq perishteler qatardaǵy jaýyngerler boldys Maıkldyń qatysýymen, Qudaıdyń perishtelik beinesi, onyń jerdegi inkarnasıasy kezinde nemese, 35 jyldar. Súıspenshiliktin úlken úlesinde Maıkl da óz ókiletigin bólisip, olai bolmaýǵa kelisedi " *bas knázderdiń biri*". Biraq Jábireil Danielge de syǵa tartylady, tańdalǵandar arasynda tańdalǵandar, retinde " *halqyńnyń ámirshisi*". Jáne Dan.9 bizge Isanyń óziniń adal adamdaryn qutqarý úshin keletinin anyq kórsetedi. Ómiri qutqaratyn qudaıdyń jobasy naqty jarıalandy, sodan keiin Isa Másihtin aıqyshqa shegelenýimen 3 sáyırde 30 sáyırde aıaqtaldy.

Danieldiń kitaby bizge imandy eresek adam kórsete almaıtynyn kórsetti. Qudaıdyń aıtý boıynsha, bala on úshinshi jasqa tolǵanda eresek adamǵa ainalady. Sondai-aq, biz ashshy jemisti kóre alamyz balalardy shomyldyrý rásiminen ótkizý jáne muragerlik barlyq jalǵan dinderde jergilikti dimi. Isa aıttymarqa 16: 16-da : *senetin jáne shomyldyrý rásiminen ótken adam qutqarylady; biraq senetinderge laǵynet bolmaıdy*. Bul quraldar , sondyqtan shomyldyrý rásiminen ótkenge deın, senim bolýy jáne kórsetilýi kerek. Shomyldyrý rásiminen ótkennen keiin Qudaı ony synaqtan ótkizedi. Sondai-aq Danialda Isanyń myna sózderi basqa injý-marjandardy ashty mat.7: 13-te rastaldy : *Tar qaqpаныń janyнан kirińiz. Car keń qaqpа, jáne keń - bule joly ol joylyǵa ákeledi, jáne sol jerden ótetinder kóp bolady ; jáne sondai-aq mat.22: 14-te : kóptegen adamdar úshin shaqyrylady, biraq tańdalǵandar az; dan.7:9 sáikes, on milliard - bul shaqyryldy Qudaıǵa esep berý úshin, tek, million sailanǵan*

laýazymdy tulǵalar, óteldi, saqtaldy, óitkeni olarda shynymen bar jaraidy ma usynylady jaratýshy Qudai Másihte, Kíeli Rýhta.

12-taraý 538, 1798, 1828 kúnderdi eske túsirýdegi Aıan kitabyń qurylymynyń negizin qalaý úshin ǵana, 1843-1844 jasyryn jáne usynylǵan, biraq Aıan kitabynda ýaqytty qysqartý úshin irgeli jáne 1873. Kezekti data, 1994, onda bireýiniń baqytсыzdyǵy, ekinshisiniń baqyty úshin salynýy kerek edi.

Paigambarlyq ráimizderge kirispe

Kıeli kitaptyń barlyq astarly áńgimelerinde Rýh belgili bir kriteriler ortaq kriterilerge ie anonimdi tulǵalardy bebeleitin jer elementterin paidalanady. Árbir qoldanylǵan tańbany, ony alyp tastaıy úshin, Qudai jasyrǵan sabaqtardy barlyq jaǵynan qarastyrıy kerek. Mysaly, "sózın alayıq.*teńiz*". Jar.1:20-ǵa sáikes, Qudai halqy sansyz jáne anonimdi barlyq túrdegi janýarlarǵa arnalǵan. Onyń tirshilik etý ortasy aýada tynys alýymen ómir súretin adam úshin ólimge ákeledi. Osylaısha, ol qunarsyz jerdi quraityn onyń tuzdylyǵynan qorqýy múmkin adam úshin ólimniń simvolyna analady. Álbette, bul simvol adamzat úshin qolalıy emes jáne onyń ólim sezimine bailanysty Qudai shomyldyrıy rásiminen ótken sýdy aldın ala belgileitin evreilerdiń dáret alatyn vanasyna óz esimın bermekshi. Altyn shomyldyrıy rásiminen óty Isa Másihke tirily úshin sýǵa batý nemese sýǵa batyp óly degendi bildiredi. Aqtalmaǵan qart Másihtıń ádildigin jetkizýshi bolyp kóteriledi. Biz sonda Qudaidyń jaratylsynyń bir elementiniń barlyq baılyǵın kóremiz : *teńiz*. Bul ilimde biz Qudaidyń bul aıatty Danial 7:2-3 tarmaqtarynda aıtqanyn jaqsyraq túsinemiz: "... *mine, aspannyń tórt jeli soǵan umtyldy uly teńiz. Jáne tórt uly haıyan shyqty teńiz, bir-birinen erekshelededi*". "Retinde belgili *aspannyń tórt jeli*"ústem halyqtardyń jeńimpazdaryn týdyrǵan soǵystardy jalpyǵa birdei usynyńyz. Munda, "*uly teńiz*"Qudaidy qurmettemei, onyń kózqarasy boıynsha, janýarlarǵa teń keletin basqa ulttan shyqqan halyqtardyń adamdyq massasyn bebeleidi. "*teńiz*". Órnekte, "*aspannyń tórt jeli*", "*tórt*"Soltústik, Ońtústik, Shyǵys jáne Batys kompas baǵyttarynyń 4 nüktesin bildiredi. "*Attyaspan jelderı*"jáne bulıardy iterip, aspannyń syrtqy túrine ózgerister engizińiz, olar daıyldyń sebebi bolýy jáne jańbyr ákelýi múmkin ; bulıardy bóle otyryp, olar kún sáylesin kóteredi. Sol sıaqty soǵystar da qoǵamdaǵy úlken saıası ózgeristerdiń, jańa halyqtyń ústemdigin beretin orasan zor ózgeristerdiń sebebi bolyp tabylady, jeńimpazdy Qudai tańdaıdy, biraq onsyz onyń batasyn alady. Ótkeni " retinde belgilengen*pet* ", ol naǵyz erkektege qol jetimdi bolýǵa arnalǵan batarlarǵa quqlyy emes edi; onyń Adam men Haıya anadan Qudaidyń nurynda júretin adal adamdardan sailanýy jáne t.b. aqyrzamanǵa dein. Jáne onyń sailanǵany kimder ? Ol óziniń beinesin adam dep tanıtyndar Jaratyls 1:26-ǵa sáikes Qudaidyń beinesinde jaratylǵan. Myna ayırmashylyqty eskerińiz : adam Qudai óz beinesinde jaratqan nemese jaratqan, sondyqtan janýar a ónim qorshaǵan ortasy boıynsha, teńizdik, qurlyqtyq nemese aspanyq, Qudaidyń buıryǵymen. Etistiktiń tańdaıy jarǵynyń ayırmashylyǵın belgileidi.

Ekinshi mysalda "sózın qarastyrayıq.*jer*". J.1: 9-10-ǵa sáikes "Esim"*jer*"ishinen shyqqan qurǵaq topyraqqa beriledi"*teńiz*"; katoliktik senimniń nátiyesi bolyp tabylatyn protestanttyq senimdi bebeleıy úshin Qudai 13 sáyirde áreket etetin sýret. Biraq "basqa aspektilderdi qarastyrayıq.*jer*". Ol tamaqtanǵan kezde er adamnyń paidasyna, biraq qolaisyz, ol qurǵaq shóldiń kórinisin alǵan kezde. Demek, bul adamǵa bata bolý úshin kókten jaqsy sýarıǵa bailanysty. Bul sý ony kesip ótetin ózender men bulaqtardan da kelýi múmkin; sondyqtan Qudai sózin "*tiri sýlardyń kózi*"Kıeli kitapta. Bul onyń bolýy nemese bolmaıy

"sy" sıpatyn anyqtaıtyn "jer", jáne rýhanı jaǵynan, adamnyń seniminiń sapasy 75% sýdan turady.

Úshinshi mysalda juldyzdardy aspannan alamyz. Birinshisinde "kún", oń jaǵynan jaryqtandyrady ; Jar.1: 16-ǵa sáikes, bul "jaryqtandyryshy" "kún", ol jylytady jáne adam óziniń qoregi bolatyn ósimdikterdiń ósýine yqpal etedi. Teris jaǵynan egindi shamadan tys ystyqtan nemese jańbyrdyń jetispeýinen kúdiredi. Galilei durys aıtty, ol bizdiń ǵalamnyń ortalyǵynda jáne onyń júesindegi barlyq planetalar onyń analasynda analady. Jáne bul á sirese úlken, Kıeli kitap ony "dep ataıdy. *eń úlkeni*" Jar.1:16, eń ystyq jáne bul qoljetimdi emes. Osy kriteriulerdiń barlyǵy ony osy sıpattamalardyń barlyǵy kezdesetin Qudaıdyń kemeldi beinesine aınaldyrady. Qudaıdy eshkim kóre almaıdy jáne ómir súre almaıdy, onyń aıaǵyn ústine qoiýynan artyq emes "kún"; jalǵyz juldyz erkek, ekinshisi - barlyq planetalar nemese juldyzdar feminızasıalanýy kerek. Onyń aıtýynsha, "ai", "*eń kishisi* ": Jar.1: 16-ǵa sáikes, bul túnniń nury, ol basqaratyn qarańǵylyq. "Ai", osylaısha, oǵan jaǵymsyz habarlama bar. Bizge eń jaqyn bolsa da, aı kópten beri onyń jasyryn júziniń qurıasyn saqtap qaldy. Ol ózdiginen jarqyramaıdy, biraq barlyq basqa planetalar sıaqty, ol bizdi sikilde kúnnen alatyn progresıvti, tómen jaryqpen qatarady. Barlyq osy kriteriuler boıynsha "ai" birinshiden, iýdaizm dinin, ekinshiden, 538 jyldan búgingi kúнге deın poperı rım-katolikiniń jalǵan hrıstian dinin jáne protestantızmdi, lúterandyq, kalvinistik, jáne anglıkan, 1843 jyldan bastap. Sondai-aq aspanda bar "*juldyzdar*", olar Jaratylys 1: 14-15-17 tarmaqtaryna sáikes eki rólge ie, olar "*kún men ai*". Solardyń biri "*jyl mezgilderi, kúnderi jáne jıldary*", jáne solai "*jerge jaryq berý úshin*". Olar ózderiniń kópshiliginde qarańǵylyq kezinde, túnde jarqyraıdy. Bul Qudaıdyń qyzmetshilerin beıneletin idealdy simvol, olardyń rýhanı máртеbesiniń ózgergenin kórsetetin qulaı týraly paıǵambarlyqqa deın. Bul Qudaı Dan.8:10 jáne Aıan 12:4-te hrıstian dininiń qurbany bolǵan romenniń qulaıyn týdyrý úshin qoldanatyn habar; al protestanttyq eńbek etikasynyń quldyraıy Apo.6:13 jáne 8:12-de jalpyǵa birdei. Oqshaılangan, "*juldyz*" Apo.8:10-11-degi katoliktik papalyqqa, Apo.9:1-degi protestanttyq senimge silteme jasaıdy; jáne 12 sanyna táj kıgizdi, Assambleıa jeńimpazdy sailady, Apo.12:1-de. Dan.12:3 olardy "simvoly" dep ataıdy. *kópshilikke ádildikti úretkender*, "nemese, "*jerge nur shashatyndar*" Qudaı bergen nurga.

Bul bes ráimiz Aıannyń paıǵambarlyǵynda mańyzdy ról atqarady. Sondyqtan siz jasyryn habarlamalardy tabýǵa jáne usynylǵan belgilerdiń kriteriuleri boıynsha kıýge mashyqtana alasyz. Biraq keıbireýlerin tabý qıynǵa soǵady, sonymen qatar Qudaı oǵan Kıeli kitaptyń aıattarynda "degen sózder sıaqty jumbaqtyń kiltin kórsetedi. *basy jáne quryǵy*" muny Qudaıdyń Esa.9: 14-te bergen maǵynasy arqyly túsiný múmkin emes, onda biz oqımyz: "*magistrat nemese buryńǵy ol - basshy; ótirikke úretetin paıǵambar - quryq*". Biraq 13-aıat qatar usynady, sondyqtan bir maǵynany jetkizýshi, "*pálma aǵashynyń butaǵy men qamys*"; "*qamys*", ol Rım papalyǵyn Apo.11: 1-de beıneletin bolady.

Sandardyń simvoldyq máni de bar. Negizgi ereje boıynsha bizde ósý retimen :

"1" figýrasy úshin : biregeilik (qudaılyq nemese sıfrlyq)

"2" figýrasy úshin : jetilmegendik.

"3" figýrasy úshin : kemeldik.

"4" figýrasy úshin : ámbepatyq (4 bal)

"5" sany úshin : er adam (er nemese áiel adam).

"6" figýrasy úshin : aspan perishtesi (nemese habarshy kóktegi).

"7" sany úshin : tolyqtyǵy. (Sondaı-aq: jaratýshy Qudaıdyń móri)

Bul figýranyń ústinde bizde bazanyń algashqy jeti sanynyń qosymshalarynyń kombinasiyası bar; mysaldar : $8 = 6+2$; $9 = 6+3$; $10 = 7+3$; $11 = 6+5$ jáne $7+4$; $12 = 7+5$ jáne $6+6$; $13 = 7+6$. Bul tańdaýlardyń Aıan kitabynyń osy taraýларында qarastyrylǵan taqyryptarǵa qatysty rýhanı máni bar. Danıal kitabında biz paıǵambarlardyń hristiandyq dáýirdegi másihshilerge qatysty habarlaryn taraýlardan tabamyz 2, 7, 8, 9, 11, jáne 12.

Elshi Johańǵa ashylǵan Aıan kitabında taraýlar sandarynyń simvoldyq kody óte aıqyn ashylǵan. Hristian dáýiri ekige bólinedi eki bólik negizgi tarihi.

Birinshisi, "2" sanymen baılanystyrylǵan, 538 jyldan bastap Rim-katoliktik murageriniń dinı standartqa saıkes kelýimen usynylǵan hristiandyq senimniń "kemelsizdigi" doktrinasynyń kópshiligini 321 jyly 7 naýryzda engizgen ýaqytty qamtıdy. Rim imperatory putqa tabynýshy Konstantın 1er. 2 taraý 94 pen 1843 jyldar aralyǵyndaǵy barlyq ýaqytty qamtıdy.

Ekinshi bólim " 3 "sanymen usynylǵan, 1843 jyldan bastap" adventist "ýaqytı úshin, Qudaı Dan.8: 14-te keltirilgen qudaıdyń jarlyǵymen paıǵambarlyq etilgen baǵdarlamaǵa saıkes qalpyna keltirilgen "kemeldik" doktrinalyq apostoldy qajet etetin ýaqyt. . Bul kemeldikke Másihtiń qaita oralýy bastalǵanǵa deın progresivti túrde qol jetkiziledi kóktem mezgili 2030.

7-sýrettiń ústinde 8, $2+6$ -sýret kemelsizdik ýaqytyn týdyrady (2) diabolikalıyq (6) jumys isteıdi. 9, $3+6$ sany kemeldik ýaqytyn (3), sanymen qatar diabolikalıyq (6) týyndylardy kórsetedi. 10-sýret, $3+7$, ilahı jumystyń kemeldený (3), tolyqtyǵy (7) ýaqytına deın paıǵambarlyq etedi.

"11" sany, eń aldymen, $5+6$, fransız ateizminiń ýaqytına baǵyttalǵan, onda adam (5) shaitanmen (6) baılanysty.

"12" sany, iaǵnı $5+7$, adamnyń (5) jaratýshy Qudaimen ($7 =$ tolyqtyq jáne onyń patshalyq móri) baılanysyn kórsetedi.

"13" sany, $7+6$, shaitanmen baılanysty hristian dininiń tolyqtyǵyn (7) bildiredi (6); birinshi papa (*teńiz*) jáne protestanttyq (*jer*) sońǵy kúnderi.

Jumysqa qatysty " 14 " sany $7+7$ adventist jáne onyń ámbepap habarlamalary (*máńgilik Izgi Habar*).

"15" sany, $5+5+5$ nemese 3×5 , kemeldený ýaqytyn týdyrady (3) adamdar (5). Bul raqymdylyq ýaqytynyń aiaqталýын belgileitin ýaqyt. "Attybıdai" rýhani egin jınaýǵa jáne aspandaǵy egin jınaýǵa daıyn. Saılanǵandardy daıyndaý Qudaı talap etken deńgeıge jetkendikten aiaqtaldy.

Aıan kitabındaǵy " 16 "sany, Qudaı quıatyn ýaqyt"onyń qaharynyń sońǵy jeti qutysy"dushpandary týraly dinı, hristiandyq kápir 13-taraý.

"17" sany óziniń maǵynasyn, aldyńǵy san sıaqty, Qudaı Aıan 17-degi paıǵambarlyǵynda bergen taqyrypta, "" simvoly retinde qabyldaıdy.*úkim uly jezóksheniń*"Qudaimen. Kieıi kitapta bul simvoldyq figýranyń Pasha aptasynda 10-nan bastalatyn algashqy qoldanylýy^{myń} jyldyń birinshi aıynyń kúni jáne 17-de aiaqtalady^{myń} kún. Týraly hatqa oryndaldy qaitys bolǵan kúnder deńgeinde

"*Qudaıdyń toqtysy*" Isa Másih, Qutqarylý meıramy 70-shi jyldary birneshe kúnde paıǵambarlyq etilgen^{myń} tıraly "70 apta" Dan.9: 24-ten 27-ge deıngi jyldar. 70-shi jyldardyń paıǵambarlyǵy^{myń} 27-tarmaqtyń aptasy osylaısha 26 men 33-shi kúnder arasyndaǵy jeti jyldyń ýaqytyn qamtıdy. Paıǵambarlyqta kórsetilgen maqsat - Qutqarylý meıramy ornalasqan kókte, "*ortada*" aptanyń jeti jylynyń ishinde paıǵambarlyq Dan.9: 27-de keltirilgen.

Sońǵy shynay "adventister" úshin 17 sany 321 jyly 7 naýryzda engizilgen jeksenbi, Rım, kúnaniń shamamen 17 ǵasyrlyq tájiribesi bolady. Osy 17 ǵasyr merziminiń meritoılyq datasy, 2021 jyldyń 7 naýryzda "*aiagtaly ýaqyty*" Dan.11: 40-ta paıǵambarlyq etilgen. Bul "*ýaqyt*" Úshinshi dúnejúzilik soǵysty belgileitin eskertýdiń osy sońǵy jazasynyń oryndalýyna yqpal etedi, sonymen qatar Qudaı arqyly paıǵambarlyq etedi. *altynshy kernei* "apoda anyqtaldy.9: 13-ten 21-ge deın. Covid-19 virýsynan tıyndaǵan ekonomikalıq kúrey 2020 jyldy (2020 j. 20 naýryz, 2021 j. 20 naýryz), Sondaı-aq ilahı jazalardyń bastalýyn bildiredi.

"18 taraý "jazalayı taqyryby" *Uly Vavilon*".

"19" taraý Isa Másihtin dańqyn qatarı jáne onyń búlikshi adamdarmen teketiresi kontekstine baǵyttalǵan.

"20" taraýynda jetinshi myńjyldyqqa, shaitan tutqynda otyrǵan qańyrap bos jatqan jerge jáne sailanǵan ókilder Qudaı qabyldamaǵan zulym búlikshilerdin ómiri men isteri tıraly úkim shyǵaratyn aspanǵa silteme jasalǵan. .

"21" taraý simvoldyq 3h7, qudaıdyń kemeldigin (3) tabady qasıettilik (7) jerden qutqarylǵan óziniń sailanǵanynda kóbetiledi.

Osylaısha, paıǵambarlyq Apodaǵy jetinshi kúndik adventizmniń sailanǵan músheleriniń taqyrybyn alatynyn kóremiz. 3, 7, 14 = 2x7 jáne 21 = 3x7 (kemeldikke qarai ósy qasıettilik).

"22" taraý jerdegi jańarǵan jáne jańarǵan ýaqytty ulyqtaıdy, Qudaı óziniń taǵyn otyrǵyzady jáne óziniń mángilik patshalyǵynyń sheneńnikterin sailaıdy.

Adventizm

Sonda Allanyń bul uldary men qyzdary kimder? Ekeýi de birden aitady, óitkeni bul qujatta barlyq qajetti dálelder keltirilgendikten, bul ilahı Aıandy Qudaı hristiandarǵa "adventisterge" joldaıdy. Óitkeni qalasa da, qalamasa da, Qudaıdyń erki egemendi, sodan beri kókte mezgili 1843, Daniel 8:14-te paıǵambarlyq etilgen jarlyqtyń kúshine engen kúni, "jetinshi kúndik adventist" standarty áli

kúнге dein Qudaimen jáне onyń qyzmetshilerimen bailanysty eksklúzıvti arna bolyp tabylady. Biraq saq bolýńyz! Bul standart únemi damyp otyrady jáне Qudaıdyń qalaýymen bul evolúsiadan bas tartý 1994 jyldan beri Isa Másih arqyly taratylatyn instıtúsiionaldyq sheneýniktiń ókildigine ie boldy. Jetinshi kúndik adventizm degenimiz ne? Bul sóz latynnyń "adventus" sózinen shyqqan, iaǵnı: advent. Isa Másihtıń Ákeniń dańqyna qaita oralýy úshin onyń uly qaita oralýy kútildi. kókteм meзgili 1843, 1844 jyldyń kúzinde jáне 1994 jyldyń kúzinde. Qudaıdyń josparynda kózdelgen bul jalǵan úmitter paıǵambarlyq jáне olardyń úmitterin nasıhattaıtyndar úshin qaıǵyly rýhanı zardaptardy azaitqan joq, óitkeni olar uıymdasqan, amandyq, uly jaratýshy Qudaı. Osylaısha, Isa Másih usynǵan aǵartýshylyq týraly osy qujatta moyndaıtyn kez-kelgen adam, tikeleı saldary boıynsha, "adventist "," jetinshi kún "bolady, eger er adamdarda bolmasa, bul Qudaı úshin bolady ; bul, ol birinshi kúngi qalǵan dindarlardan bas tartqan boıda, jetinshi kúnniń qalǵan bóligin, iaǵnı álemdi jaratqannan beri Qudaı qasıetti etken demalys kúnin ótkizýge mashyqtandy. Qudaıǵa tiesili bolý talaptardy qamtıdy qudailyq tolyqtyrýshy ; demalys kúnimen sailanǵan adventist óziniń fizikalıyq denesi de Qudaıdyń menshigi ekenin túsinýi kerek, sondyqtan ony tamaqtandyryp, ony qymbat jáне qudailyq, qasıetti oryn retinde qarastyrýy kerek. tándik. Qudaı adam úshin buıyrǵandyqtan, Jar.1:29 dieta, ideal: "*Al Qudaı bylai dedi: "Mine, men senderge jer betindegi barlyq shóp tuqymyn jáне tuqym беретin aǵashtyń jemisindegi árbir aǵashty berdim; senderge bul et úshin bolady "*

Adventisttik oılaýdy Qudaı ashqan hristiandyq jobadan bólyge bolmaıdy. Isa Másihtıń qaita oralýy týraly kóptegen jazbalarda aıtylǵan: **Psa.50:3: "Ol keledi, bizdiń Qudaı, ol únsiz qalmaıdy ; onyń aldynda jalmap jatqan ot, onyń analasynda qatty daýyl tur "**; **ÓBK.96:13 : "... jaratqan Ieniń aldynda! Óitkeni ol keledi, óitkeni ol jerdi sottay úshin keledi ; ol dúnieni ádildikpen, al halyqtardy adaldyǵyna qarai sottaidy. "**; **Esa.35:4 : "Júrekeri qinalǵandarǵa ait: Batyl bol, qoryqpa; mine, Qudailaryń, kek, Qudaıdyń jazasy keledi ; **Ol kelip seni qutqarady** "**; **Batyldar.6:3 : "Bil, Jaratqan Ieni tanyǵa umtyl ; **onyń alǵa shyǵýy tań atqandai anyq. Ol bizge jańbyr sıaqty keledi, jańbyr sıaqty bastap kókteм jerdi qai sýlar sýarady "**; jańa kelisimniń Jazbalarynda biz oqımyz: **Mat.21:40: "Qazir, júzimdiktiń qojatyny kelgende, ol kúneylerge ne isteidi? "**; **24:50 : "... sol qyzmetshiniń qojatyny ony kútpegen kúni keledi jáне bir saǵatta ol bilmeidi, "**; **25:31 : "Adam Balasy óziniń ulylyǵymen qashan keledi, barlyq perishtelerimen birge, sodan keiin ol óziniń dańqynyń taǵyna otyrsyn."**; **Jo.7:27 : "Alaıda, biz bul adamdy qaidan ekenin bilemiz ; **biraq Másih, ol kelgende, onyń qai jerde ekenin eshkim bilmeidi. "**; **7:31 : "Jinalǵandardyń kópshiligi oǵan sendi jáне olar aıtty : **Másih, ol kelgende, ol bul kisi jasaǵannan da kóp keremetter jasai ma? "**; **Evr.10:37: "ázirshe biraz, biraz yaqytqa : **keletin ol keledi, jáне shayırlanbaıdy "**. Isanyń sońǵy kýalıgi: **Jpo.14: 3: "Men bargan kezde men saǵan oryn daıyndaımyń, **Men qatyp kelip, seni ózime aparamyn, men turgan jerde sen de sonda bolýyń múmkin "**; perishtelerdiń kýalıgi: **Akt.1:11: "jáне olar: **Ǵalileialyqtar, sender nege kókke qarap tursyńdar? Aralaryńda kókke kóterilgen bul Isa onyń kókke barganyn kórgenderińdei kelińder "**. " . Adventist Messia jobasy myna jerde ornalasqan: **Esa.61: 1-2: "Jaratqan Ieniń rýhy Jaratqan Ie meniń ústimde, óitkeni Jaratqan Ie meni azap shekkenderge izgi habardy jetkizý**************

úshin mailady; Ol meni júregi jaralangandardy saýyqtyrýǵa, tutqyndarǵa bostandyq jarialayǵa, tutqyndarǵa másele qoiǵa jáne Jaratqan Ieniń raqymy jylyn jarialayǵa jiberdi..."Mine, Nazarettegi májilishanada osy mátindi oqyp otyryp, Isa oqýdy toqtatyp, kitapty kelesidei jaýyp tastady: "*kúnikek*"2003 jyl ótken soń, onyń qudaiyq dańqty oralýynda bolady dep kútilgen :"*jáne Qudaiymyzdyń kek alǵan kúni ; joqtaǵannyń bárin jubatý úshin ; "*

Adventizmniń búgingi kúni kóptegen bet-álpetteri bar, al birinshisinde 1991 jyly qyzmetinen bosatylǵan mekeme qyzmetkeri, men adam balasynyń kishipeil quraly arqyly Isa usynǵan sońǵy shamdar. Málimetter osy qujatta qajet bolǵan jaǵdaıda paıda bolady. Adventisterdiń dissidentteriniń kóptegen, kóptegen toptary jer betinde shashyrańqy ómir súredi. Bul jaryqqa basymdyq beriledi. Bul bizdiń rýhanı qaryndasymyz Ellen halyq adventistin basqarǵysy kelgen "uly nur". Ol óz jumysyn "úlkenge" jeteleitin "kishkentai jaryq" retinde usyndy. Al onyń sońǵy kópshilik aldynda joldaıynda Kıeli Kitapty eki qoly men aıada sermep: "Baýyrlar, men bul kitapty usynar edim", - dedi. Onyń tilegi endi oryndaldy; Kıeli kitaptaǵy kodtardy qatań qoldanı arqyly Daniyal men Aıan tolyǵymen shıfırlanǵan. Kemeldi úlesimdilik Qudaidyń ulylyǵyn kórsetedi. Qurmetti oqyrman, kim bolsań da, men senderdi ótkenniń qatelikterin jasamaǵa shaqyramyn, sen ózińdi ilahı jospargá beıimdeıiń kerek, ótkeni Alla Taǵala seniń kózqarasyna beıimdelmeıdi. Jaryqtan bas tartý - bul emdelmetin ólimge ákeletin kúná; Isa Másihtıń tógilgen qany jabylmaıdy. Men bul mańyzdy sheginisti jaýyp, "degenge qaita oralamyn.apat"jarialandy.

Aıan kitabynyń baıandaıyna júginbes buryn, men, jalpy alǵanda, Qudai rýhynyń jeteleıimen jazylǵan paıǵambarlyqtardyń biz úshin, adamdar úshin ne úshin qajet ekenin túsindirıim kerek, bul neǵurlym mańyzdy bolsa, soǵurlym mańyzdy, ótkeni olardyń bilimi nemese eskermeıi máńgilik ómirge nemese túpkilikti ólimge ákeledi. Onyń sebebi mynada : adam balasy turaqtylyqty unatady, sondyqtan ol ózgeristerden qorqady. Nátjesinde ol turaqtylyqty qorǵaıdy jáne jańashyldyq aspektisinde usynylǵannyń bärinen bas tartyp, onyń dinin, dástúrin ózgetedi. Sondai-aq, birinshiden, ejelgi ilahı kelisimniń iahıdileri ózderiniń joǵaltýlary úshin áreket etkendikten, Isa aıyptaıdan tartynbaıdy. "*Shaitannyń májilishanası* "apoda.2:8 jáne 3:9. Ákelderdiń dástúrine baılanysty olar osylaısha Qudaimen qarym-qatynastaryn qorǵai alamyz dep sendi. Biraq bul jaǵdaıda ne bolady ? Er adam endi onymen sóleskende Qudaidy tyńdamaıdy, biraq Qudaidan onyń sóilegenin estýin suraıdy. Bul jaǵdaıda Qudai óz esebin taba almaıdy, sonymen birge ol ony ózgeriptegini ras bolsa da - tipti onyń minezi men úkimi máńgilikke ózgerissiz qalsa da, onyń jobasy únemi ózgerip otyratyny da ras. ósy jáne únemi ózgerip otyraıdy. Bul oıdy rastaıy úshin bir óleń jetkilikti: "*ádilderdiń joly nurly nur sıaqty, barǵan saıyn kóbirek jarqyraıdy kúnniń ortasyna dein.* (Pro 4:18) " dep jazylǵan. "Attysoqpaq"bul aiatyń balamasy"pat"Isa Másihke engen. Bul Másihke degen senimniń aıqatı yaqıt óte kele, onyń jobasyna saıkes, Qudaidyń tańdaıy boıynsha damıtynyn dáleldeıdi. Máńgilikke úmitkerler Isanyń sózderine ol aıtqan kezde qaityp oralatyndaı

maǵynada berýi kerek: "*shyǵarmalarymdy sońyna deiin saqtatyn adamdy beremin...*(Apo.2:26)". Kópshilik tabysty basynan aıaǵyna deiin saqtaı qalý jetkilikti dep oılaıdy ; jáne bul qazirdiń ózinde evreilerdiń qateligi, ulttyq jáne Isanyń talanttar týraly astarly áńgimesindegi sabaǵy boldy. Biraq shynaıy senim - bul tiri Qudaıdyń Rýhymen turaqty qarym-qatynas ekendigi umytylady, ol balalaryna kez-kelgen ýaqytta jáne kez-kelgen ýaqytta aýzynan shyqqan tamaqty berýge tyrysady. Qudaı sózi Kıeli kitaptıń Kıeli jazbalarymen shektelmeıdi, odan keiin ol turaqty, "Logoptıter" bir sátte táńge amalǵan Sózdi ómir súredi, Másih Kıeli Rýhta ony jaqsy kóretindermen dialogyn jalǵastyrady. jáne ony bar jan-tániimen izdeıdi. Men bul nárseler týraly kýálik ete alamyn, óitkeni men ózim sıaqty ony jaqsy kóretinдерге bólisetin jańa shamdardyń aǵynynan jeke paida kórdim. Jańalyq aspańa ie boldy, onyń jobasy týraly túsinigimizdi únemi jetildirip otyrady jáne ol eskirgen túsinirmelerdi eskirgen kezde qalaı qysqartýǵa jáne bas tartýǵa bolatynyn bilýi kerek. Kıeli kitap bizdi osylaı áreket etýge shaqyrady: "*Barlyǵyn tekserip kór; jaqsyny berik usta ; (1-shi.5:21)*".

Qudaıdyń úkimi onyń sheshendik sózderiniń sailanǵan qamqorshylaryna rýhtandyrylǵan jáne ashylǵan nurdyń progresivti evolúsiyasına úzdiksiz beıimdeledi. Osylaısha, dástúrди qatań saqtaı shyǵynǵa ákelip soqtyrady, óitkeni ol adamnyń aqyrzamanǵa deiin birtindep ashylǵan únemdeı baǵdarlamasynyń evolúsiyasına beıimdelýine jol bermeıdi. Bul óz qundylyǵyn qabyldatyn órnek, al dinı salada solai : qazirgi zamannyń aqıqaty nemese qazirgi aqıqat. Bul oıdy jaqsyraı túsiný úshin biz elshilerdiń zamanynda bolǵan ótkenge, kemeldi senim doktrinasyına únilýimiz kerek. Keinirek, qarańǵylyq kezinde ekstremaldy paıǵambarlyq etilgen, elshiler týraly ilim eki "Rimniń" ilimderimen aýystyryldy ; imperatorlyq jáne papalyq, shaitanǵa daıyndalǵan bir qudailyq jospardyń eki fazasy. Sondyqtan reformanyń jumysy onyń ataýyn aqtaıdy, óitkeni ol jalǵan ilimderdi julyp alyp, apostoldyq ilimdi joıǵan durys tuqymdardy qaita otyrǵyzý. Úlken shydamdylyqpen, Qudaı bergen ýaqytpen, kóp ýaqytpen, onyń nury tolyq qalpına kelýi úshin. Jaýap bermeitin putqa tabynýshy qudailyardan aıymashylyǵy, olar joq bolǵandyqtan, Jaratýshy Qudaı, ol máńgilik jáne máńgilik ómir súredi jáne bul onyń reaksialary men áreketteri arqyly bar ekenin kórsetedi. qaitalanbas ; ókinishke oraı, adam úshin, qatal jazanyń paida bolýymen. Tabıǵatty baqylaıtyn, qaisysy naızaǵaıdy baǵyttaıdy, al naızaǵaı men naızaǵaı janartaýlardy oıatyp, olardy adamzatqa ot shashýǵa májbúr etti, bul jerdiń shaiqalýına ákelip soqtyrady jáne tolqynnyń kóterilýine ákelip soqtyrady. destrýktivti, sonymen qatar onyń sailanǵandarynyń rýhynda, onyń jobasynyń ilgerileýinde sybyrlaıdy, ol buǵan deiin aldın ala aıtqandaı jasaıdy. "*Alla Taǵala qyzmetshilerine paıǵambarlarǵa syrın ashpaı, eshnárese istemeitini sózsiz, "Amos 3: 7-ge saıkes.*

Aian kitabyna algashqy kózqaras

Iemiz Isa Másihtin elshisi Johan óziniń tusaýkeserinde biz Qudaidyn aian arqyly bergen beineleri men estigen habarlaryn sıpattadyq. Syrtqy kóriniste, biraq tek syrtqy kóriniste, Aian, grektiń "aqyryzaman" áydarmasy eshteńeni ashpaıdy, ótkeni ol óziniń syrtqy túrin ony oqyǵan kóptegen senýshilerge túsiniksiz jumbaq retinde saqtady. Jumbaq kónil kónshitpeıdi, olar ashylǵan qurıalardy elemeýge májbúr.

Qudai esh sebepsiz olaı istemeıdi. Osylaısha Ol bizge óziniń Ýahıynyń qalaı qasıetti ekenin úreıedi, sondyqtan ol tek óziniń tańdaýlylaryna arnalǵan. Mine, osy jerde biz taqyrypty anyq bilýimiz kerek, onyń sailanǵan sheneýnikteri ózin keıip tanytatyndar emes, tek ol ózin óziniń qyzmetshisi dep tanıyndar, ótkeni olar jalǵan senýshilerden adaldyǵymen jáne moıynsunýshylyǵymen erekshelenedi. .

"Qudai qyzmetshilerine bolýy kerek nárselerdi kórsetý úshin bergen Isa Másihtin aiany dereý, jáne ol muny óziniń perishtesin qyzmetshisi Johanğa jiberý arqyly bildi, ol Qudai sózine jáne Isa Másihtin kýáligine, kórgenderiniń bárine kýálik etti. (Apo.1:1-2) "

Osylaisha Johan 14: 6-da bylai degen: "Men jol, shyndyq jáne ómirmin; Ákege menen basqa eshkim kelmeidi ", óziniń Aıany men óziniń qyzmetshilerine onyń atynan usynylǵan jáne usynylǵan mángilik ómirge qol jetkizýge múmkindik beretin aqiqat jolyn kórsetýi kerek edi. Ol ony alýǵa laıyq dep sanaityndar úshin ony almańyz. Siz onyń shynayı senimniń úlgisi bolyp tabylatyn jerdegi qyzmeti arqyly is júzinde kórsetkennen keiin, Isa ózine jáne onyń ótetetin qurbandyǵyna laıyqlyardy óz erkimen tanıdy, óitkeni olar shyn máinde osy jol úlgisimen analysady. ol olardyń aldynda júrdi. Onyń Qudaiǵa tolyqtai baǵyshtalýy - bul usynylǵan standart. Eger qojayın Pılatqa bylai dese: "... Men álemge shyndyqqa kýá bolý úshin kelemin (Johan 18:37) ", dál osy dúmede onyń sailanǵan sheneńnikteri de solai isteýi kerek.

Árbir jumbaqtyń ózindik túsendirmesi bar, biraq ony alý úshin ol qupialardy ashattyń jáne jabatyn kiltterdi pıdalanýy kerek. Biraq, ókinishke oraı, ústirt qyzyǵyshlyq tanytqandar úshin basty kilt - Qudaidyń ózi, jeke tulǵa. Demalys jáne onyń úkiminiń qalaýy boıynsha qatesiz jáne minsiz ádil, ol adamnyń aqyl-oyın ashady nemese jabady. Birinshi kedergi kitapty túsiniksiz etip ashady, al jalpy Kıeli kitap jalǵan senýshilerdiń oqýyna ushyraǵan kezde din alıbilerdiń maqalalar jınaǵyna aınalady. Jáne bul jalǵan senýshiler óte kóp, sondyqtan, jer betinde, Isa jalǵan másihter týraly eskertýlerin kúsheitti aqyrzamanǵa deiin pıda bolady edi, Mat.24 sáikes: 5-11-24 jáne Mat.7: 21-den 23-ke deiin, onda ol óziniń izbasarlary dep jylaityndardyń jalǵan málimdemelerinen saqtandyrady.

Aıan kitaby - Isa Másihtin Ákede moyındaǵan shynayı senim tarihyń ashylýy jáne Kıeli Rýh Ákeden, jalǵyz Qudaidan, jaratýshydan shyqqan. Bul shynayı senim ǵasyrlar boıy dinı shatasylar kezinde qarańǵylanǵan kresti óziniń tańdaılysy dep atıady. Bul jaǵdai simvoldy negizdeidijuldyzdar Qudai ózi tanıtyn tańdaılylarga bir sátke bolsa da beredi, óitkeni olar sıaqty, Jar.1: 15-ke sáikes, olar qarańǵylyqta jarqyraıdy ". *jerge jaryq berý úshin.* "

Aıannyń ekinshi kilti eski ósiet kitaptarynyń biri Daniıl paıǵambardyń kitabynda jasyrylǵan, ol "birinshi" bolyp tabylady.*eki kýáger*"Qudai týraly Apo-da aıtılǵan.11: 3 ; ekinshisi - Aıan kitaby jáne jańa kelisim kitaptary. Jerdegi qyzmeti kezinde Isa shákirtteriniń nazaryn Daniıl paıǵambarǵa aýdardy, onyń kýáligi Qasietti Taýrattaǵy tarihi kitaptarda "evrei.

Táńirlik Aıan rýhanı eki baǵan túrinde bolady. Bul ras bolǵany sonsha, Daniıl men Johanğa berilgen Ýahı kitaptary bir-birine táyeldi jáne bir-birin tolyqyrtatyn, eki baǵan sıaqty, kóktegi ilahı aıannyń astanasy.

Aıan kitaby - bul aıatta Qudai ornatqan shynayı senim týraly ángime: "*Osy paıǵambarlyqtyń sózderin oqyǵandar da, estigender de, onda jazylǵandardy saqtaǵandar da baqytty! Ýaqyt jaqyn bolǵandyqtan (Aıan 1:3) "*

"Oqy" etistigi Qudai úshin oqylǵan habardy túsinýdi biriktiretin naqty maǵyna. Bul 01 Esa.29: 11-12-de aıtylǵan : "jáneBárinin kózqarasy senderge mórlengen kitaptyń sózi bolyp tabylady, ony er adamdar úrengen kitapqa jetkizedi, bylai deidi: Mynany oqy. Al kim jayıp berdi: Men almaıymyn, óitkeni ol mórlengen ; nemese osyny oqi almaıtyn, oqi almaıtyn adamǵa beretin kitap retinde. Jáne ol aıtty, men oqýdy bilmeimin ". Osy salystyrylar arqyly Rýh "kirgender" úshin kodtalǵan ilahı habarlardy túsinýdiń múmkin emestigin rastaidyaıyz ben erinniń qurmeti, biraq júregi Odan alys, "Esa.29:13 sáikes: "Jaratqan Ie bylai dedi: Adamdar maǵan jaqyndaǵanda, Ol meni aýzymen jáne ernimen qurmetteidi; biraq olardyń júregi menen alys, jáne olardyń maǵan degen qorqynyshy adam óssetimen oqytlady ".

Birinshisine úshinshi kilt qosyldy. Sondai-aq, ol óziniń tańdaılylarynyń arasynan egemendi tańdaıtyn Qudaıdan onyń Isa Másihtegi baýyrlary men ápkelerin jaryqtandyry tyraly paıǵambarlyqty "oqýyna" múmkindik беретini kezdesedi. Paýyl 1 Kor.12: 28-29-da aıtqandaı: "Al Qudai shirkeýge birinshi elshilerdi, ekinshi paıǵambarlardy, úshinshi ustazdardy, sodan keiin keremetter jasaityndardy, sodan keiin emdik, kómek kórsetý, basqary, ártúrli tilderde sóley sylyqtary bar adamdardy taǵaityndady. Barlyq elshiler me? Barlyq paıǵambarlar ma? Barlyǵy muǵalimder me?".

Alla buıyrǵan tártippen bizdi improvizasialaı múmkin emes paıǵambar adamnyń sheshimimen jeke. Barlyǵy Isanyń astarly ángimede úretkenindei bolady, biz sahna aldynda birinshi oryndy ielenýge asyqpaıymyz kerek, kerisinshe, bólmeniń artqy jaǵynda otyrıymyz kerek, eger qajet bolsa, Qudai bizdi birinshi qatarǵa shyǵýǵa shaqyrady. Men ambisia jasaimynonyń shyǵarmashylyǵynda erekshe ról atqarmaıdy, men úshin bul úlken tábet, osy oǵash habarlardyń maǵynasyn túsinýge degen umtylys, Aıanda oqyǵanym kerek edi. Al men maǵynasyn túsinbei turyp, aıan arqyly shaqyrıdy bastaǵan Qudai. Tań qalmaı minezi boıynsha men usynatyn erekshe jarqyraǵan týyndylar ; bul shynaiy apostoldyq mısıanyń jemisi.

Qabiletsizdik bir sáttik kodtaıdyń ashylǵan qupialaryn túsiný sonshalyqty qalypty jáne Qudai belgilegen tártippen kútileđi. Nadandyq qatelik emes, eger ol berilgen jaryqtan bas tartıdyń saldary bolmasa. Ol ashqandarynan bas tartqan jaǵdaıda, paıǵambarlar onyń osy jerde buıyrǵanyn, Qudaıdyń úkimi dereý oryndalady : bul buzylǵan qarym-qatynas, qorǵanys jáne úmit. Osylaısha, saıahatshy paıǵambar Johan Qudaıdan aıan aldy -kodtalǵan, aqyrzaman kezinde basqa saıahatshy paıǵambar búgin senderge Daniel men Aıannyń dekodtalǵan aıandaryn usynady, olar senderge Qudaıdyń batasynyń barlyq kepildikterin usynady. joǵary aıqyndyq. Bul tapsyrma úshin bir derekkóz : Kıeli kitap jáne Kıeli kitaptan basqa eshteńe emes, Kıeli Rýhtyń nurynda búkil Kıeli kitap. Qudaıdyń nazary men súiispenshiligi adam balasyna aıdarylady moıynsunǵysh balalardyń eń qarapaıym úlgisi aqyrzaman kezinde sirek kezdesedi. Táńirlik oıdy túsinýge Qudai men onyń qyzmetshisiniń tyǵyz yntymaqtastyǵy men qarqyndy áreketi arqyly ǵana qol jetkizýge bolady. Shyndyq ushpaıdy, ony tabý kerek. Ony ony qudaıdyń emanasiasy, jemisi, súiikti Rabbysynyń bolmysy retinde súietinder qabyldaıdy jáne ǵıbadat etedi.

Daniel men Aıan kitaptarynyń birin-biri tolyqtyratyn uly Aıannyń tolyq qurylysy orasan zor jáne aldamsy túrde kúrdeli. Óitkeni shyn máinde, Qudai aspektiler men egjei-tegjeiler boıynsha bir taqyryptardy jii atap ótedi, olar ártúrli jáne birin-biri tolyqtyrady. Búgingi kúni mende osy taqyrypty meńgerý deńgeine deın ashylǵan dinı tarihty qorytyndylaı óte qarapaym.

Ázirge tórtinshi kilt bar : bul bizbiz. Biz tańdaıly bolýymyz kerek, óitkeni bizdiń janymyz jáne búkil bolmysymyz Qudaimen, onyń jaqsylyq pen jamandyq týraly barlyq túsinikterimen bólisýi kerek. Eger birey oǵan tiesili bolmasa, onda ol óziniń ilimine sol nemese basqa másele boıynsha talasatyny sózsiz. Dańqty Aıan tańdalǵandardyń kúli rýhynda ekeni anyq. Shyndyǵynda, ol saıdalaspaıdy, saıdalanbaıdy, ony sol kúinde alý kerek nemese qaldyrý kerek. Isa úretkendei, bárin " íá "nemese" joq " basqarady. Al adam qosady qandaı, zulymdyq shyqqan.

Qudai talap etetin negizgi kriterı áli de bar : jalpy kishipeildilik. Shyǵarmanyń maqtanyshy zańdy, biraq maqtanysh eshqashan bolmaıdy : "*Qudai tákapparlarǵa qarsy turadybiraq kishipeilderge raqym sylaidy* (Jas.4:6) ". Tákkaparlyq - shaitannyń ózine jáne Qudaidyń kóktegi jáne jerdegi barlyq jaratylystary úshin jan túrshigerlik zardaptarymen joǵalýyna sebep bolǵan zulymdyqtyń tamyry, bireydiń Másihke sailanǵanyn maqtan tutýy múmkin emes. .

Kishipeildilik, shyn máinde, bizdiń adamdyq álsizdigimizdi moyındaı jáne Másihtin bizge aitqan sózderine sený: "*mensiz sen eshteńe iste almaısyn*(Johan 15:5)". Bul rette "*eshnárse* "bul, birinshi kezekte, paıǵambarlyq kodalǵan habarlamararynyń maǵynasyn túsiný qabileti. Nege ekenin aıtyp, túsinikteme beremin. Óziniń danalyǵynda, óziniń qudaiylyq sabyrlylyǵynda Jaratqan Ie Danialdyń ondaǵan jyldarmen bólingen elementter týraly paıǵambarlyqtaryn shabyttandyrdy. Buǵan deın ol maǵan osylardyń barlyǵynyń salıstırmaly qysqasha mazmunyn jasaı ideiasyn shabyttandyrady paıǵambarlyqtar taraılarǵa bólinip, menen buryn ony eshkim jasamaǵan. Óitkeni Qudaidyń aıyptaıly dál osy ádis arqyly ǵana dáldik pen anyqtyqqa ie bolady. Jaryqtyń syry tutas paıǵambarlyq mátińderdiń sintezine, onyń jekelegen taraıларыnyń derekterin qatar zertteıge, ásirese, kezdesken rámińderdiń rýhani mánin búkil Kúli kitaptan izdeıge negizdelgen. Bul ádis qoldanylmaǵandyqtan, Daniel kitaby, onsyz Aıan týraly paıǵambarlyq múlde túsiniksiz bolyp qalady, Qudaidyń aitqan aıyptary olardyń qandaı bolǵanyna asa alańdamady. Bul jaǵdaıdy ózgertý úshin, Isa Másihtin Kúli Rýhy meni osy yaqytqa deın túsiniksiz bolyp kelgen nárseni túsindirıge shabyttandyrdy. Qudaidyń qaharynyń tórt negizgi nysanasyn anyqtaı aqylǵa qonymdy kúmán týdyrmaıtyndaı ashylady. Qudai óziniń jazbasha sózinen basqa eshbir bilikti moyındamaıdy jáne onyń ataǵyn aıyptap, aıyptatyn da sol "*eki kýáger*,"Aıan 11: 3-ke saıkes kúnákar, jerdegi jáne kóktegi. Endi bul oqıǵanyń qysqasha mazmunda ashylǵan paıǵambarlyq ekenin qarastyrayıq.

Birinshi bólim : Izraıldin 605 jyldan bastap jer aıdarylǵany týraly oqıǵa

Daniel Vavılonga keldi (-605) Dan.1
Danialdyń dáirekti bileýshilerdiń aıandary
1-Haldeı imperiasy: Dan.2:32-37-38; 7:4.

- 2-Imperia Mede jáne parsy : Den.2:32-39 ; 7:5 ; 8:20.
- 3-Grek imperiasy : Den.2:32-39 ; 7:6 ; 8:21 ; 11:3-4-21.
- 4-Rım imperiasy : Den.2:33-40 ; 7:7 ; 8:9 ; 9:26 ; 11:18-30.
- 5-Eýropalyq patshalyqtar : Dan.2:33 ; 7:7-20-24.
- 6-Papalyq júre : ..... Dan.7:8 ; 8:10 ; 9:27 ; 11:36.

Ekinshi bólim: Daniel + Aqyrzaman

Iahýdiler qabyldamağan Másihtin birinshi kelýi týraly paıǵambarlyq: Daniel 9.

Greк patshasy Antioh IV Epifannyn evreilerdi qýdalaýy (-168): habarlandyrý *úlken apat*: Dan.10:1. Qoiylym: Dan.11:31. Rımdik qýǵyn-súrgin (70): Dan.9:26.

Haldeilerden, mıdıalyqtardan jáne parsylardan, grekterden keiin 538 jyldan bastap Rımnin, imperatorдын jáne papанын ústemdigi. Rımde hrıstian dini óziniń jaýynyn ólimine ákeletin eki kezeńmen imperialyq jáne papalyq kezeńderde kezdesedi: Dan.2:40 deiin 43 ; 7:7-8-19 26 ; 8:9 12 ; 11: 36-dan 40-qa deiin ; 12:7 ; Aıan 2 ; 8: 8-den 11-ge deiin ; 11:2 ; 12: 3-ten 6-13, 16-ǵa deiin ; 13: 1-den 10-ǵa deiin ; 14:8.

1170 jyldan bastap (Piter Valdo), Másihtin oralýyna deingi reforma jumysy: Aıan 2: 19-20-24 - 29 ; 3: 1-3 ; 9: 1-den 12-ge deiin ; 13: 11-den 18-ge deiin.

1789 - 1798 jyldar aralyǵynda ateizmniń jazalaý áreketi revolúsialyq fransız : Apo.2:22 ; 8:12 ; 11:7 13.

Napoleon imperiasy 1er : Apo.8:13.

1843 jyldan bastap adventistik senimniń synaǵy jáne onyn saldary : Daniel 8:14 ; 12:11-12 ; Aıan 3. Protestantizmniń qulaýy dástúrli: Apo.3:1 deiin 3 ; onyn jazasy: Apo.9: 1-den 12-ge deiin (5^{myń} *kernei*). Adventisterdin pionerleri batasy berdi: Apo.3:4-ten 6-ǵa deiin.

1873 jyldan bastap ámbepaptyń jetinshi kúndik adventistik institutyнын resmi batasy: Daniel 12:12; Aıan 3:7; *Qudaidyn móri*: Aıan 7 ; onyn ámbepap mısıasy nemese úsh perishtenin habarlary: Apo.14:7-den 13-ke deiin.

1994 jyldan bastap paıǵambarlyq senim synaǵy boıynsha adventistik senimniń institusionaldyq basshysy: Apo.3:14 19. Nátijesi : ol 1844 jyldan beri qabyldanbaǵan lager protestantyna qosyldy: Apo.9:5-10. Onyn jazasy: Apo.14:10 (*sonymen qatar ishedı, sondaı-aq, ...*).

2021 jáne 2029 jyldar aralyǵynda Úshinshi dúmejúzilik soǵys : Daniel 11:40, 45 ; Aıan 9:13-19 (6^{myń} *kernei*).

2029 jyly greis ujymdyq jáne jeke tulǵa yaqytynyn aiaqtalýy : Apo.15.

Jalpyǵa ortaq senim synaǵy: jeksenbi kúni engizilgen zań: Apo.12:17 ; 13: 11-den 18-ge deiin; 17: 12-den 14-ke deiin ; sońǵy jeti oba: Apo.16.

Ishinde kókteм meзgili 2030, "Armageddon ": ólim týraly jarlyq jáne Másihtin dańqty oralýy: Daniel 2:34-35-44-45 ; 12:1 ; Aıan 13:15 ; 16:16. Jáne *jetinshi kernei* : Apo.1:7 ; 11: 15 - 19 ; 19:11 - 19. *Jetinshi sońǵy oba* : Apo.16:17. *Egin jinay* , nemese sailangandardy alyp tastaý : Aıan 14: 14-ten 16-ǵa deiin. *Egin*

jinaý, nemese jalǵan din muǵalimderiniń jazasy: Aıan. 14:17 20 ; 16:19 ; 17 ; 18 ; 19:20-21.

Bastap kóktem mezgili 2030, jetinshi myńjyldyq nemese Qudaı jáne onyń tańdaılylary úshin uly senbi: jeńiliske ushyraǵan Shaitan qańyrıp bos qalǵan jerde shynjyrmen bایلanǵan *myń jyl* : Apo.20: 1-den 3-ke deın. Aspan, qulaǵandardyń sailanǵan sýdıasy: Danial 7:9; Apo.4 ; 11:18 ; 20:4 6.

3030 jylǵa qaraı sońǵy úkim: sailanǵandardyń dańqy : Apo.21. *Ekinshi ólim* jer betinde : Danial 7:11 ; 20:7-den 15-ke deın. Jańarǵan jerde : Apo.22 ; Dan.2:35-44 ; 7:22-27.

Paıǵambarlyqtaǵy Rım rámisderi

Aspekt túsiniksiz paıǵambarlyqtar bir obektige qatysty ár túrli belgilerdi qoldanýǵa negizdelgen. Sondyqtan olar joqqa shyǵarylmaı, birin-biri tolyqtyrady. Bul Qudaıǵa mátilerdiń jumbaq jaǵyn saqtaýǵa jáne portrettik-robotta, maqsatty taqyryptyń ár túrli aspektilerin qurýǵa múmkindik beredi. Bul onyń basty maqsaty da solai ma: Rım.

Dan.2-de músinniń kórinisinde bul simvoly bar tórtinshi imperia "*temirdiń aiaqtary*". "Attytemir"onyń keıipkeriniń beinesi qıyn ba jáne onyń latynsha urany" DVRA LEX SED LEX ", aýdarmasy: "zań qıyn, biraq zań - zań". Sonymen qatar, "*temirdiń aiaqtary*"rimdik legionerlerdiń denesinde, basynda, iyǵynda, qolynda jáne ústinde temir tósbelgilermen qaptalǵan qyryn eske túsirińiz. *aiaqtar*, jaiay alǵa jyljý, uıymdasqan jáne tártipti uzyn baǵandarda.

Dan.7-de Rım óziniń eki fazasynda putqa tabynýshy, respýblikalyq jáne imperialyq, áli kúнге deın tórtinshi imperia bolyp tabylady, ony "*temirdiń qorqynyshty tisteriniń qubyjyǵy*". Jáne *temir* onyń *tister* -men bailanysty *temir aiaqtar* dan.2. Onda da bar "*on múiz*"Rım imperiasy qulaǵannan keiın qurylatyn eýropalyq on patshalyq táýelsiz bolyp tabylady. Bul Dan.7: 24-te berilgen ilim.

Dan.7: 8-de on birinshiniń kelbeti sýrettelgen "múiz"bul paǵambarlyqta bolady, Qudaıdyń qaharynyń basty nysany. Bul ataıdy alady "*kishkentai múiz*,"biraq, paradoksaldy, Dan.7:20 taǵayndaıdy "*basqasyna qaraǵanda úlken kórinis*". Túsiniqteme Dan.8: 23-24-te beriledi "*patsha arsyz jáne arsyz ... óz isterinde tabysqa jetedi; ol qudiretti jáne qasietti adamdardy qurtady*". Mine, 538 jyldan bastap júzege asyrylǵan osy ekinshi rimdik ústemdikke Qudaı júktegen úlesterdiń bir bóligi ǵana, Iýstinian 1 imperatorlyq biliginiń Rim-katoliktik senimin tańǵan papalyq júeni engizýmen.^{et}. Biz Qudaıdyń shashyrańqy túrde, tutas paǵambarlyqpen, avtokratıalyq jáne despottyq, biraq dinı, iaǵnı Rim papalyǵyna qarsy osy rejimge qarsy barlyq aıyptaýlarǵa tap bolýymyz kerek. Eger Dan.7:24 bylaı dese "*ár túrli birinshi*", dál onyń kúshi dinı bolǵandyqtan jáne ol ózinen qorqatyn jáne onyń Qudaımen yqpalynan qorqatyn qudirettilderdiń senimdiligine negizdelgendikten; Dan.8:25-ke qatysty "*onyń qylyqtarynyń sáttiligi*". Keıbireýler meniń Danıal 7 patshasyn Danıal 8 patshasymen bailyanystyrǵanymdy ádetten tys dep sanaityn shyǵar. Sondyqtan men osy siltemeniń negizdemesin kórsetyim kerek.

Dan.8-de biz Dan.2 jáne 7 imperialarynyń tórt ieligin tabamyz, biraq bul imperialardyń tek ekeýi ǵana mátinde anyq anyqtalǵan: imperia Mede jáne parsy, "dep belgilengen.JJQ "jáne Grek imperiasy beinelegen" *eshki*"bul Rim imperiasynan buryn bolǵan. 323 jyly Grekianıyń uly jaýlap alýshysy Aleksandr Makedonskıı qaitys boldy "*eshkiniń uly múizi úziledi*". Biraq murageri bolmasa, onyń imperiasy generaldarynyń arasyna bólinedi. Olardyń arasyndaǵy 20 jyldyq soǵystan keıin ol tek 4 patshalyq bolyp qalady "*tórt múiz ony aıystyrý úshin aspannyń tórt jeline dein kóterildi*". Bul tórt múiz, Eǵıpet, Siriya, Gresia jáne Frakiya. 8-taraıda Rýh bizge osy tórtinshi imperianıyń dúniege kelýin usynady, ol birinshi kezekte batystaǵy qala, birinshi kezekte monarhis jáne respýblikalyq beri – 510. Rim óziniń respýblikalyq basqarý formasında bilikti birtindep onyń kómegine júgingen halyqtarmen birge Rim koloniasyna analdyrý arqyly alady. Osylaısha, bul aıatta 9, atymen "*kishkentai múiz*", bul qazirdiń ózinde Dan.7-degi papalyq rimdik jospardy, Rim respýblikasynyń Shyǵys tarihına kelýin bildiredi, onda Izrail onyń Gresiaǵa aralasýymen oryndalady "*tórt múizdiń biri*". Men aitqanymdaı, Grek ligasy ahenna men etolien ligasynyń eki ligasynyń arasyn basqasha belgileý – 214 dep ataldy, nátijesinde Gresia táýelsizdiginen aıyryldy jáne 146 jyly rimdikterdiń quldyǵyna analdy. . 9-tarmaqta Italiadaǵy osy shaǵyn qalany, tórtinshi imperianıy beineletin jaýlap alýlar týraly aıtylady "*temir*"joǵarydaǵy paǵambarlyqtarda. Paıymdaıdyń geografialyq orny - Rim ornalasqan Italia. Olardyń negizin qalaıshylar Romyl men Remýstyń dúniege kelýi nazardy emizetin urǵashy qasqyrǵa aıdarady. Latyn tilinde qasqyr degen sóz " qasqyr ", iaǵnı qasqyr, sonymen birge jezókshe degen maǵynany bildiredi. Qurylǵannan bastap qalany Qudaı óziniń qos taǵdyrly paǵambarlyǵy úshin belgiledi. Biz Isanyń qoi qorasynan qasqyrdy tabamyz, ony Apodaǵy jezókshe men salystyramyz.17. Sodan keıin onyń uzartylýy "*midi*", Italianıyń ońtústigin jaýlap alý arqyly júzege asady (– 496–dan - 272-ge deın), sodan keıin bizdiń dáýirimizge deingi 264 jyldan bastap Karfagenge, qazirgi Týniske qarsy soǵystarda jeńiske jetti. Kelesi kezeńge "*shyǵys*,"bul onyń Gresiaǵa aralasýynyń biri, biz jańa kórgenimizdei. Onda bar, ol "retinde sıpattaladytórt múizden

kóterily"Grek imperiasynyń Aleksandr Makedonskuidiń murasy atqyлаған. Barған saıyn kúsheip kele jatqan 63 jyly Rım, saıyp kelgende, Rýh shaqyrған Iahýdeiada óziniń qatysýyn jáne otarshyldyq biligin tańady ".*en ádemi el*"sebebi bul onyń halqy Mysyrdan shyqqannan keiin jaratylgannan bergi eńbegi. Bul órnek Ezede qaitalanady.20:6-15. Tarihi dáldik : taғы da Rımdi aғasy Aristobýlға qarsy kúreste Gırkan shaqyrған. Úsh rımdik jaýlap alý "geometrialyq pishinimen birdei geometrialyq pishinde sıpattalған.*toqty*"sol taraýdaғы medo-parsy tili tarihi derekterge saıkes keledi. Sondyqtan Qudai qoiған maqsatqa qol jetkiziledi: órnek "*kishkentaı mútiz*"Dan.7: 8 jáne Dan.8: 9, eki siltemelerde, rımdikterdiń jeke basy. Zat dáleldengen jáne daýsyz. Bul senimdilik boıynsha ilahı Rýh óziniń bilimin jáne aspannyń qaharyna nazar aýdaratyn dini papanyń rejimine taғыlған aıyptaryn aıaqtai alady. Papalyq Rımnıń imperialyq Rımge sabaqtastyғы Dan.7-de kórsetildi, mine, Dan.8-de Rýh olardy bólip turған ғasyrlar boıyna sekiredi, al 10-tarmaqtan keiin ol nysanaға qaita oralady, sýbekt papa onyń jaýynnyń ólimge ákeletin artyqshylyғы ; jáne sebepsiz emes. Óitkeni ol Isa Másih jınaған aspan patshalyғы azamattarynyń hristian dinine qol jetkizedi: "*balayyzben boialған, tipti aspan iesine de*". Bul is 538 jyly Iýstinian 1-niń imperialyq jarlyғыmen júzege asady^{er} bul qyraғыlyqty usynady 1er, Vatikandaғы dini bilik jáne papalyq taq. Biraq bul kúshpen ol Qudaıdyń áýlielerine qarsy áreket etedi, ol hristian dini úshin qýdalaidy, óitkeni onyń izbasarlary tarihi ony 1260 jylға jýyq yaqytqa sozady (538 men 1789-1793 jyldar aralyғыnda). Jarlyqtyń 533 jyly jazylғанyn bile tura, tarihi dáldik bul merzimniń durystyғыn rastaidy. 1260 jyl 1793 jyly, raǵnı "Terror" jyly aıaqtalған bul esepke solai. revolúsiyalıq, Rım shirkeýiniń joıylғы jarıalandy. "*Ol jerge, juldyzdyń bir bóligine qulady - jáne ol saparға shyqty*". Sýret Apo.12: 4-ke engiziledi: "*Onyń quryғы aspan juldyzdarynyń úshтен birin tartyp, jerge laqtyrды*". Kiltter Kıeli kitapta berilgen. Qatysty *juldyzdar*, olar Jar.1: 15-te: "*Qudai olardy jerge nur shashý úshin aspan aspanyna ornalastyrды*"; Jar.15: 5-te olardy Abyraıymnyń urpaғыmen salystyrady: "*Jánnatqa qarańdar jáne juldyzdardy sana, eger siz olardy sanai alsañyz ; urpaqtaryń da solai bolsyn "; dan.12: 3-te: "*ádildikti kópshilikke ádildikke ainaldyrýға úretkender juldyzdar siaqymañgilikke jáne máñgilikke". Sóz "quryq"Isa Másihtıń Aıan kitabynnda úlken mañyzға ie bolady, óitkeni ol beıneleıdi jáne bildiredi"*ótirikke úretetin paıǵambar*, "Ishaıa 9: 14-te aıtylғандаı, qudaıға kodtalған habarға bizdiń sanamyzdy ashady. Rım papasynyń rejimi, demek, ғasyrlar boıy óziniń biligi arqyly júzege asady jáne jalған paıǵambarlardyń basshylyғыmen paıda bolған kezden bastap, qasıetti jáne ádil úkimge saıkes, Qudai ashady.**

Dan.8: 11-de Qudai papalyqty jalғыz Isa Másihke qarsy sóiledi dep aıyptaidy "*Bastyqtardyń bastyғы*", 25 tarmaqta kórsetilgendeı, " dep te atalady*Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń ámirshisi*", apo-da.17:14; 19:16. Biz oqımyz: "*Ol ásker basshysyn joǵary kóterip, onyń kieli jeriniń máñgilik jáne negizin alyp tastady*". Bul aýdarma jalpy aýdarmalardan ereksheledi, biraq onyń evrei túpnusqasyn qatań túrde qurmetteýge laıyq. Jáne bul formada Qudaıdyń habary júelilik pen dáldikke ie bolady. Termin "*máñgilik*" "bul jerde" qurbandyq "jasalmaidy, óitkeni bul sóz evrei mátininde jazylмаған, onyń bolғы zańsyz jáne aqtalмаған ; onyń ústine paıǵambarlyqtyń maǵynasyn burmalaidy. Shynynda da,

paǵambarlyq Dan.9:26-ǵa sáikes hristian dáýirine baǵyttalǵan, *qurbandyqtar men qurbandyqtar* joiyldy. Termín "*máńgilik*"Isa Másihtin aıyqsha qasieti úshin, onyń dinı qyzmeti bolyp tabylady, onyń ózi anyqtaityn jáne tańdaıtyn óz tańdaıynyn pıadasyna qorǵaıshy kúshi. Alaida, bul talapty eskere otyryp, jospar papa qarǵys atqandarǵa batasy berip, Qudaıdyń batasy alǵandarǵa qarǵys aıty, olardy bıdǵat úshin jalǵan aıyptady jáne ózin qudaılyq senimniń úlgesi retinde qalyptastyrady ; aıyptalýshynyn Dan.7: 25-tegi paǵambarlyǵyn ashıda Qudaı tolyǵymen daılaıtyn talap "*zaman men zańdy ózgerıy josparynyń nysany jasańyz*". Demek, bıdǵat Rım papasy rejiminiń búkil jumysynda ony kúge nemese úkim shyǵarýǵa laıyqsyz etti. kez kelgen jaǵdaida dinı. Jáne *máńgilik* sondyqtan Evr.7:24 ilimine sáikes "*dini qyzmetke ókiletlik berilmeidi*"Isa Másihtin. Sondyqtan, halyqtyń Isa Másihte Qudaıdyń óz biligi men biligin berýine quqyǵy bolmaıy múmkin ; sondyqtan ol zańsyz ushyp kete almady, onyń ózine jáne azǵyratyndarǵa tıgizetin barlyq saldary, mundaı kólem, Bul zardaptar Dan.7:11-de ashylady. Aqyret kúni ol azap shegedi "*ekinshi ólim, tiridei ot pen kúkirt kóline laqtyryldy*", "ol kópten beri ózine, monarhtarǵa jáne barlyq adamdarǵa, olar oǵan qyzmet etip, odan qorqy múmkin dep qorqytty:"*Men múiz sóiledi dep oilaǵan sózderdiń kesirinen qaradym, men qaragam, janıar óltirilip, denesi joiylyp, órtep jiberıy úshin otqa jetkizildi*". Óz kezeginde, Aıan kitabynyń Aıany Apoda shynay Qudaıdyń ádil úkiminiń renjigenin jáne renjigenin rastaidy.17:16 ; 18:8 ; 19:20. Men jetekshilik etýdi tańdadym "*jáne onyń kielı jeriniń túbine tastaldy*"ishinde rım papasy rejimine taǵylǵan aıyptardyń rıhanı sıpatyna baılanısty. Negizi ıvıt tilindegi "mekon" sózin aıdarýǵa bolady : *ornalasıy nemese baza*. Al ózin kórsetetin jaǵdaida, bul *kielı orynnyń negizi* rıhtyń kerı baǵyty ózgeredi. Termín "*negizdeme*"Efes.2:20-21 tarmaqtaryna sáikes Isa Másihtin ózine silteme jasaidy, "*buryshtyń bas tasy*", sonymen qatar barlyq apostoldyq negiz rıhanı úimen salıstıyǵanda "*qoryq*"Isa Másihtin Qudaı oǵan salǵan menshigi. Sondyqtan Áyle Petirdiki dep málimdelgen muraǵa Qudaıdyń ózi qaıshy keledi. Poperı úshin Stoınyń jalǵyz murasy - onyń qudaılyq qojayynnan keiin aıyqshqa shegelengen jazalaıshylardyń eńbegin keńıty. Onyń inkvizisiya rejimi modeldi adal túrde jańǵırtty putqa tabynyshy bastapqy. "Bar "*zaman men zańdy ózgerıti*"Qudaı belgilegendeı, bul jospar tózimsiz jáne qatygez, onyń ishinde Rım papalarynyń keibir basshylary kisi óltıryshiler, Aleksandr VI Bordıa saqty atyshıly qylmyskerler jáne onyń uly Sezar, orındaıshy jáne kardinal, tabıǵattyń kúası boldy. shaitandyq papalyq rım-katolık institútyna toly. Tynyshtyqtaǵy adamdardy jappai qyryp-joiyǵa dinı bilik, májbúrli túrde dinge kóshı jáne ólim jazasyna kesı jáne Izrail jerin basyp alǵan musulmandarǵa qarsy júrgizilgen kres joryqtarynyń dinı buıryqtary sebep boldy; Rimdikter qıratýǵa kelgen 70 jyldan beri Qudaıdyń qarǵysyna ushyraǵan jer "*qala jáne kielilik*", jarıalangǵa sáikes, Dan.9: 26-da, ıahıdilerdiń Másihten bas tartıynyn saldarynan. "*Attyonyń kielı ornynyń negizi*"jańa kelisimniń tarmaqtary boıynsha bolashaq urpaqqa qaldyrǵan elshiler alǵan ilimniń barlyq aıyqattary úshin; ekinshisi"*eki kúáger*"Allanyń, 11-tarmaqtyń 3-tarmaǵyna sáikes. Bul únsiz kúáger, Poperı óziniń kóptegen jankúerlerimen kópshilikke ǵıbadat etı jáne qyzmet etı úshin degen biblialyq senimniń keıipkerleriniń esimderin ǵana saqtap qaldy. Shyndyq, Rım boıynsha, ishınara onyń "kitabıynda" (buqaranyń

nusqaýlyғында) jazylǵan, ol "degendi aýystyrady.*eki kýáger*" Qudaıdyń; qasıetti Injildi quraityn eski jáne jańa odaqtyń jazbalary, ol óziniń adal jaqtastaryna ólim berý arqyly kúresken.

Dan.8-niń 12-aiaty, nege Qudaıdyń ózi jekkórinishti jáne jekkórinishti dindi kóterýge májbúr bolǵanyn ashamyz. "*Armia kúnániń kesirinen únemi ózgerip otyratyn zattarmen qamtamasyz etildi*". Al bul rejimniń jan túrshigerlik jáne jirkenishti áreketteri Qudaıdyń qalaýymen "jazalaýdy" júzege asyrdy.*kúná*"ıaǵnı, 1 Johan 3: 4-ke sáikes, zańnyń buzylýy. Jáne bul Rımde burynnan bar áreket, biraq onyń imperialyq kezeńinde putqa tabynyşy, kúná sonshalyqty aýyr bolǵandyqtan, mundaı jazaǵa laıyq, Qudaıǵa óte sezimtal eki tarmaqty qozǵady : onyń Jaratýshy Qudaıdan kelgen ulylyǵy jáne Másihte Jeńiske jetkeni. Biz Apo.8:7-8-de kóremiz, 538 jyly papalyq júieniń engizilýi Qudaı bergen ekinshi jaza bolyp tabylady jáne "eskertý" belgisimen aldın ala aitylǵan.*ekinshi kerner*". Joǵaryda aitylǵandardyń Eýropanyń varvarlyq shapqynshylyǵy jasaǵan taǵy bir jazasy hristian dinine opasyzdyq jasady. Bul áreketter 395-ten 476-ǵa deın sozylıp, keltirilgen jazanyń sebebi 395-ke deın. Osylaısha, 321 jyldyń 7 naýryzyndaǵy kúndi rastaidy, onda Rım imperatory putqa tabynyşy Konstantın, 1er, sol arqyly imperiаныń hristiandaryna beıbitshilik usynyldy, jarlyq boıynsha demalys kúninen bas tartýǵa buıryq berdi, onyń ornyna birinshi kúnniń qalǵan bóligi aýystyryldy. Alada, bul birinshi kún putqa tabynyşylardyń jaýlap alynbaǵan kúнге tabynyyna arnaldy. Qudaı kenetten eki ese ashýlandy: demalys kúnin joǵaltý, onyń jumysynyń eskertkishi jaratýshy jáne onyń barlyq jaýlaryn túpkilikti jeńyi, sonymen birge onyń ornında putqa tabynyşylyqtyń keńeiýi Isa Másihtiniń shákirteriniń qatarynda birinshi kúni boldy. Birneshe adam kinániń maңызdylyǵyn túsinedi, óitkeni siz Qudaıdyń ómiri jaratýshy ǵana emes, sonymen birge sol zamannyń jaratýshysy jáne uymdastyryshysy ekenin jáne tek osy maqsatta jaratqanyn túsinińiz kerek. aspan juldyzdary. Kúndi belgiley úshin kún tórtinshi kúni, aıdy túndi belgiley úshin, al kún men juldyzdardy jyldardy belgiley úshin paıda bolady. Biraq apta juldyzdarmen belgilenberdi, ol tek Jaratýshy Allanyń ámirshil sheshimine negizdelgen. Bul onyń biliginiń jáne Qudaıdyń erkiniń belgisi bolady.

Senbidegi jarvq

Aptanyń ishki uıymdastyrylýy da solai - sonymen qatar onyń ilahı erki men Allanyń sózi tórtinshi ósiettiń mátininde der kezinde eske saladı: "*Ony qasıetti etý úshin senbi kúnin este saqtańyz. Seniń barlyq jumysyńdy isteýge alty kúniń bar, al jetinshisi - Jaratqan Ieniń kúni, Qudailaryń, sen ol kúni eshqandai jumys jasamaısyń, sen de, áveliń de, balalaryń da, janýarlaryń da, bóten adamdar da seniń qaqpahnyń ishinde, óitkeni Jaratqan Ie alty kúnde kókti, jerdi, teńizdi jáne olardyń ishindegi barlyq nárseni jaratty; sondyqtan ol jetinshi kúнге batasyn berdi jáne ol barlyq isterińdi jasady. qasterlengen*".

Qarańyzshy, bul dáleksózde bul tek sandarǵa qatysty másele "*altaı jáne jeti*"; senbi sózi tipti keltirilmegen. Jáne " nysany boıynshajetinshi ", rettik nómir, Jaratýshy zań shyǵarýshy kelesi ustanymdy talap etti: *jetinshi - kún* mámileler. Nege bul tabandylyq ? Men sizge qajet bolǵan jaǵdaıda bul buıryqqa kózińizdi ózgertýge sebep beremin. Qudai dúmeniń irgetasynan bastap дайндаǵан ýaqyt tártibin jańartýǵa дайn boldy. Al eger ol sonsha talap etse, bul apta olardyń jobalaryn únemdeydiń kúndizgi beimesinde salyngandyqtan : 7000 jyl nemese dálirek aıtqanda, 6000 + 1000 jyl. Musanyń qutqarylý jobasyn burmalap, Horebtegi jartasqa eki ret soǵylýy úshin Musanyń Qanahan jerine kirýine jol berilmedi. Bul Qudaidyń moıynsunbaı taqyrybyna bergisi kelgen sabaǵy edi. 1843-44 jyldardan bastap birinshi kúnniń qalǵan bóligi birdei saldarlar bolyp tabylady, biraq bul joly ol kóktegi Qanahanǵa kirýge jol bermeıdi, bul Isa Másihtiń óteletin ólimi usyńǵan tańdaılylardyń senimi úshin syıaqy. Bul ilahı úkim búlikshilerge túsedı, óitkeni Musanyń áreketi retinde birinshi kúnniń qalǵan bóligi Qudai usyńǵan baǵdarlamamen saıkes kelmeıdi. Ataýlardy tym kóp

saldarsyz ózger týge bolady, biraq figýralardyń sıpaty, bul olardyń ózgermeitindigi. Jaratýshy Táńir úshin, onyń jaratylýyn qadaǵalaityn, jeti kúndik aptanyń sabaqtastyǵy arqyly ýaqyttyń údemeli damýy. Sondyqtan ózgermeitin, birinshi kún birinshi kún jáne "retinde qalady *jetinshi*" qalady "*jetinshi*". Árbir kún basynan bastap Qudaıdyń oǵan bergem qundylyǵyn máńgi saqtady. Al Jaratyls 2-taraıda jetinshi kún belgili bir zaklınanıanyń taqyryby ekenin aitady: ol "*qasterlengen*" bul, bólek qoiyńyz. Osy ýaqytqa deim adamzat osy erekshe qundylyqtyń shynayı sebebin elemedi, biraq búgin men onyń atynan Qudaıǵa túsiniктеme beremin. Onyń nurynda Qudaıdyń tańdaýy ózin-ózi jaryqtandyrady jáne aqtaıdy : jetinshi kún jalpy jobanyń jetinshi myńjyldyǵyn paıǵambarlyq etedi Qudaıdyń 7000 kún jyly, sonyń ishinde sońǵy "*myń jyl*" Aıan 20-da aıtylǵan, Isa Másihtıń sailanýy bolady, olardyń súiikti Qojaynynyń qýanyshyna jáne qatysýyna qatysady. Jáne bul marapat Isanyń kúná men ólimdi jeńgeniniń arqasynda alynatyn bolady. Qasietti demalys kúni - bul Qudaıdyń bizdiń ǵalamdy jaratqanyn eske alý ǵana emes, sonymen qatar ol apta saıyn Johannyń 14:2-3-ke saıkes aspan patshalyǵyna kirýge qaraı ilgerileydi bildiredi., Isa "*oryn daıyndańyz*" óziniń súiikti sailaýy úshin. Mine, osy qasietti jetinshi kúndi súıydiń jáne qurmetteydiń ádemi sebebi, ol bizdiń aptalarymyzdyń aıaqtalýyn, kún batqanda, 6-nyń sońynda atap ótýge arnalǵan^{myń} kún.

Endi tórtinshi ósiettiń sózderin oqyǵanda nemese estigende, mátinniń astarynda jatqan sózderdi estisiń, - dedi Qudaı adamǵa : "Sen sailanǵandardyń senim týyndylaryn shyǵarýǵa 6000 jyl ýaqyt bóldiń, óitkeni osy ýaqyttyń sońynda, ýaqyty **1000 jyl** týraly *jetinshi myńjyldyq* seniki artyq emes pe, bul meniń sailanǵandaryma Isa Másih arqyly moyındalǵan shynayı senim arqyly kókтеgi máńgiligime kirgenimdi bildirmeıdi".

Demalys kúni jer betinen qutqarylǵandar úshin saqtalǵan máńgilik ómirdiń simvoldyq jáne paıǵambarlyǵy retinde kórinedi. Sondai-aq, Isa muny "beinelengen" jasady *qymbat baǵaly injý*" Mat.13: 45-46-da keltirilgen astarly áńgimesinde: "*Aspan patshalyǵy saıdager adamǵa uqsaidy, jaqsy injý-marjandardy izdeıdi. Ol úlken baǵadaǵy bir injý-marjandy taptı ; jáne ol baryp, baryn satyp, ony satyp aldy*". Bul aıat kerı qaitarylǵan eki túsiniктеme alý múmkin. Órnek "*aspan patshalyǵy*" jobanyń ómir beretin Qudaıyna silteme jasaidy. Sýretterde onyń jobasy, Isa Másih ózin salystyrady "*saıdager*" bastap "*injý-marjandar*" ol tabady *injý*, eń ádemi, eń minsiz jáne sonyń nátijesinde, sol eń joǵary baǵany qabyldaıdy. Muny tabý úshin *injý* sirek, sondyqtan *qymbat* Isa óziniń jan tırshigerlik ólimi úshin kókten jáne onyń dańqy men jer betinen ketip qaldy, ol bul monshaqtardy máńgilikke onyń menshigine analýy úshin rýhani túrde satyp aldy. Biraq kerisinshe, *saıdager* shynayı senimniń syıy bolatyn qudaıdyń kemeldigine, absolúttigine shóldegen sailanǵan sheneýnik pe. Kókтеgi shaqyrýshynyń syılyǵyn jeńip alý úshin ol taǵy da jerdegi qundylyqtardy beker jáne ádiletsiz tastap, jaratýshy Qudaıǵa ózine unaityn ǵıbadatqa barýǵa arnady. Bul nusqada, *qymbat baǵaly injý* máńgilik ómirdi Isa Másih óziniń tańdaýlyларына usynady ma 2030 jyldyń kókтеmi.

Bul *qymbat baǵaly injý*, sondyqtan jetinshi kúndik adventizmniń sońǵy kezeńine qatysty bolýy múmkin ; sońǵy ókilderi Isa Másihtıń shynayı oralýyna sai ómir súretin adam. Mine, sondyqtan, bul *qymbat baǵaly injý* demalys kúni,

Másihtiń qarta oralýyn jáne sońgy sailanǵandardyń kieliligini qamtıdy. Osy sońgy kezeńde tabylǵan ilimniń kemeldigi áýlielerge áýlielerdiń beinesin beredi *injý*. Olardyń naqty tájiribesi mángilikte ómir súrýge kirý úshin myna sýretti rastaidy *injý*. Al olardyń jetinshi myńjyldyqqa deyin paıǵambarlyq etetininiń biletin jetinshi kúndik senbilikke degen umtylysy demalys kúnin, al jetinshi myńjyldyqta eshnárseni salystyrýǵa kelmetin biregei asyl tastyń beinesin beredi. , eger "*qymbat baǵaly injý*". Bul idea Apo.21: 21-de paıda bolady: "***On eki qaqpа on eki injý-marjan boldy ; árbir birneshe qaqpа boldy bir injý-marjannan. Qalanyń ornı móldir shynydaı taza altyn bolatyn***". Bul aıatta Qudaı talap etetin qasıettiilik standartynyń biregeiligine basa nazar aıdarylady jáne sonymen birge, jalǵyz syıaqy - olardyń jetinshi myńjyldyqtyń senbiligine kirýi arqyly mángilik ómirge qol jetkizýi "*esikter*"simvoldyq beıneleýes tests imandylyq adventister. Otelgenderdiń sońǵysy buryn ketkenderden artyq emes. Olardyń beinesin aqtaıtyn Qudaıdyń olarǵa jetkizgen ilimdik aqıqaty ǵana *injý-marjan* , qasıysy jetistikke jetedi solai týraly *baǵaly tastar* oıylǵan. Qudaı adamdar úshin eshqashan erekshelik jasamaıdy, biraq, múddeli yaqytqa baılanysty, ol qutqarylýı úshin talap etiletin kielilik normasyn qospaǵanda, muny isteý quqyǵyn ózine qaldyrdy. Qarastyrylyp otyrǵan hristiandyq dáýir negizinen papalyq júie engizilgennen beri dinı túrde rásimdelgen kúnaniń qatarylýymen belgilengen yaqytqa qatysty roman, 538 jyldan bastap. Sondai-aq Reformanyń bastaılyolar onyń janashyrylyǵymen jáne meirimdiligimen qamtylǵan, demalys kúnin buzǵany úshin buǵan deyin aıyp taǵylǵan joq dan.8:14 jarlyǵy 1843 jyldyń 1 kókteminen bastap kúshine enedi. Tuspaldayda názik,jemchýjına e satyp alýst Isa Apoda usynǵan.3:18 : "*Men saǵan keńes beremin meni satyp alý úshin altyn otta synaldy, sen baı bolýyn úshin; aq halat, sen eń jaqsı kúnyń úshin jáne jalańashtyǵynnyń uaty ashylmaıy úshin; jáne kózderińdi mailay úshin kózderińdi qutqaryńdar, múmkin sender*". Isanyń jetispeitinderge usynatyn nárseleri sailanǵandarǵa onyń simvoldyq aspektisin beretin elementter bolyp tabylady "*injý*"Iemiz Isa Másihtiń kózimen jáne úkimimen. "*Attyinjý*"bolýy kerek"*satyp alyndy*"Ol, ol tegin alynbaıdy. Baǵasy - ózin-ózi joqqa shyǵarý jáne senimmen kúresýdiń negizi. Tuısti tártippen Isa sailanǵandarǵa rýhanı baılyǵyn beretin synaq arqyly dáleldengen senimin satýdy usynady ; keshirilgen kúnakardyń rýhanı jalańashtyǵyn qamtıtyn onyń taza jáne lastanbaǵan ádildigi ; Kıeli kitaptyń Kıeli jazbalarynda Qudaı ashqan joba boıynsha kúnakardyń kózin jáne aqylyn ashatyn Kıeli Rýhtyń kómegi.

Hristiandyq dáýirdiń 6000 jyldyǵy kezinde Qudaı osy sıkldiń sońyna deyin jerdi óziniń qasıetti jetinshi kúniniń nemese demalys kúniniń qalǵan yaqytynda qasıetti bolǵan ulylyǵyn óziniń sońgy sailanǵanyn ashýdy kútti. Qazirgi zamannyń mánin túsinetin sailanǵan sheneýnikterdiń ony súrýge jáne qurmetteýge negiz bar Isa Másihtiń syıy retinde. Unatpaıtyndar úshin jáne onymen kúresetinder úshin ony jek kórýge barlyq sebepter bar jáne bolady, óitkeni bul olardyń jerdegi janýarlar tirshiliginiń aıaqtalýyn bildiredi.

Damal jarlygy 8:14

Dan.8:12 sózin jalgastyryp: "*múiz shyndyqty jerge tastady jáne óz isinde tabysty*". "Attyaqiqat" bul, Psa.119:142 sáikes, " *zań*". Biraq bul "absolútti qarama-qarsy"*ótirik*"bul, Esa.9:14 sáikes, " sıpattadyjalğan paıǵambar"rim papasynyń merzimi boıynsha"*quıryq*"bul ony tikelei Apo-da aıyptady.12: 4. Shyndygynda, óz ornyna ornatý úshin shyndyqty jerge jetkizý kerek "*ótirik*"dim. Onyń "*bıznes*" almady "*tabysty bolyńyz* ", Qudaıdyń ózi hristiannyń 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap jasaǵan opasyzdygyn jazalaý úshin óziniń kelbetin kótergendikten.

13 jáne 14 aıattar aqyrzamańǵa deın ómirlik mańyzǵa ie bolady. 13-tarmaqta áylheler "bopsalaýǵa" sozylatyn ýaqyt týraly oılanýda.*máńgilik*"jáne"*qańyrap bos qalýdyń buzylyýy*"; biz anyqtaǵan nárseler týraly. Biraq azdap toqtalayıq "*qańyrap bos qalýdyń buzylyýy*". Qarastyrylyp otyrǵan qıraý - bul jannyń nemese adam ómiriniń qıraýy. Aqyrynda, búkil adamzat "kezinde" ketýge májbúr boldy"*myń jyl*"jetinshi myńjyldyqtyń ishinde jer planetasy óziniń bastapqy túrinde",*qalypsyz jáne bos*", ony tapqan, APO-da.9:2-11, 11:7, 17:8 jáne 20:1-3, ataýy "*tuńǵıyq*"j.1:2.

"Attyáylheler"sondaı-aq, qansha ýaqytqa sozylatynyn surańyz"*kielilik jáne ásker*"hristian" bolý úshinolar *janshyla ma?*". Bul kóriniste mynalar "*áylheler*"Dan.10: 12-de mysal retinde keltirilgen Damal sıaqty animasıalanǵan Qudaıdyń adal qyzmetshileri zańdy tilek "*kimge túsiny*"Qudaıdyń jospary. Olar atalǵan úsh pánge jetedi, 14-tarmaqta bir ǵana jaýap berilgen.

Qudaı meni evrei mátininiń túp nusqasynan osylaı jasaýǵa itermelegen túzetýler men jaqsartýlarǵa sáikes, berilgen jaýap: "*Keshke jáne tańǵa deın, eki*

myñ úsh júz, jáne kielilik aqtalady". Bul endi joq, dástúr kóleńkesiniń mátni : *"Eki myñ úsh júzge deın keshter men tańdar men qasietti oryn tazartylady "*. Másele joq *qoryq* , biraq **kielilik**; sonymen qatar, etistik *"tazartylǵan"* aýstyrylady **"aqtaldy"**, al úshinshi ózgeris sóz tirkesine qatysty *"keshke jáne tańerteń"*, bul evrei mátininde singýlárly. Sonymen, Qudai tańnyń keshin bólip turǵandaı keip tanytyp, jalpy sandy ekige bólip ózgeritýge tyrysatyndar úshin kez kelgen aqtaýdy alyp tastady. Onyń tásili - eseptheýdiń birligin usyný *"keshki tań"* bul Jalpy 24 saǵattyq táýlikti anyqtaıdy.1. Sonda ǵana Rýh bul birliktiń sanyn ashady : "2300 ". Kúnderdiń jalpy sany paıǵambarlyq qalalar osylaısha qorǵalady. Etistik *"aqtaldy"* Evrei tilinen aýdarǵanda "ádildik ", " sedek " degen sóz bar. Sondyqtan men usynyp otyrǵan aýdarma ózin-ózi aqtaıdy. Sodan keın evrei tilindegi "qodèsh" sózine qatysty qate "termnin jasaidy. *qoryq*, "ıvrit tilinen aýdarǵanda" mikdash ". Sóz *"qoryq"* Danıal 8-niń 11-tarmaǵynda aýdarylǵan, biraq 13 jáne 14-tarmaqtarda Rýhtyń aýdarylýy kerek "kodesh" sózin qoldanatyn orny joq *"kielilik"*.

Biz muny bilgen kezde *"qańyrıp bos qalýdyń buzylýy* "arnayı demalys kúninen bas tartýdy maqsat etińiz, onyń taqyryby **qasiettelik** erekshe qudılyq, bul sóz *"kielilik"* paıǵambarlyq habardıń maǵnasyna kóp jaryq túsiredi. Qudai jarıalady, sońynda *"2300 keshke jáne tańerteń"* keltirilgen, onyń qalǵan bóliginiń qurmeti *"jetinshi kún"* "oǵan, kielilikke jáne kielilikke umtylatyn kez kelgen adamǵa qajet bolady *"máńgilik ádildik"* Isa Másih alǵan. Sońy *"qańyrıp bos qalýdyń buzylýy* " qatysady dini ǵıbadattan bas tartý, jeksenbi Konstantın 1 belgilegen kúnniń buryńǵy kúni^{er}, putqa tabynýshy imperator. Qudai elshiler zamanında ústemdik etken qutqarylýdyń doktrinalyq normalaryn jáne óz kezeginde qalpyna keltiredi. Termın *"kielilik"* hrıstian dininiń barlyq aqiqattyq doktrinalyq negizderin qamtıdy. Evreilerge berilgen ilimniń úlgisimen jáne shyǵy tegimen hrıstian dini janýarlardıń qurbandyqtaryn Isa Másihtıń meıirimdiklik ornında tógilgen qanymen almastyrýy onyń aıaǵynyń astynda ornalasqan jerasty úńgirinde jasyrylǵany týraly jańalyq ákelmeıdi. Golgotaǵa, Qutqarýshymyzǵa ony ashyp, qyzmetshisi Ron Yarıtqa kórsetý unaǵandyqtan, 1982 j. Sózge qatysty sýbektilerdiń ashylýy *"kielilik"* birtindep jáne ómir boıy sozylady, biraq 2018 jyldan bastap bul ýaqyt qysqa jáne shekteýli, al búginde, 2020 jyly barlyq aspektilderdi qalpyna keltirý úshin nebári 9 jyl qaldy.

Danıal 8:14 - jandardy óltiretin jarlyq, óitkeni Qudaidyń úkiminiń ózgeriy jáne onyń saldary jeksenbilik Rım-katolik dinin ustanatyn barlyq hrıstiandar úshin Másihtıń qutqarylýynyń qurbandyǵynyń joǵalýy bolyp tabylady. Muraǵa qalǵan dástúr rýhy olardıń Qudaidyń aıyptaýyn jii elementin kópshiliktiń máńgilik ólimine ákeledi. Dál osy jerde shyndyqqa degen súıspenshilikti kórsetý Qudaiǵa tańbalaýǵa múmkindik beredi *"ayırmashylyq"*, áser etetin zaklınanie taqyryby boıynsha *"oǵan qyzmet etetinder jáne oǵan qyzmet etpetinder (Mal.3:18) "*.

Keıbir aqyl-oi búlikshileri Qudaidyń áserinen bolatyn ózgeris ideiasyna qarsy shyqqysy keledi, ol ózine: *"Men ózgermeımin "*, nashar.3:6. Dál sol kezde ony júzege asyrý kerek boldy, 1843-44 jyldary jasalǵan ózgeris uzaq burmalanǵan jáne túrlendirilgen standartty túpnusqany qalpyna keltirý úshin. Mine, sondyqtan Reformanyń sailanǵan ókilderiniń eńbekterine qaramastan aıyptalǵan batasy jetilmegen, doktrinalyq aspekt shynayı senimniń úlgisi retinde usynylmaıy

múmkin erekshelikti usynady. Alǵashqy reformatorlarǵa qatysty bul úkimniń zor bolǵany sonshalyq, Qudaı 1843 jylǵa deın protestanttarǵa aitqan Apo.2: 24-te talantyn ashyp, ashady "*Men saǵan basqa aýyrtpalyqty júkteimin, tek sen ony men kelgenshe ustayǵa asyǵasyń*".

"Attyqasiret "Dan.8: 14-tiń osy jarlyǵynyń kúshine enýine bailanysty "*keremet* ", Qudaı úsheýin jarıalaý arqyly habarlaıdy "*úlken baqytsyzdyqtar*"apoda.8:13. Jáne osyndaı aýyr zardaptarmen onyń ótininge engizilgen kúnin bilý shuǵyl bolyp tabylady. Bul dál "*alańdaýshylyq*" boldy*áýlieler*"dan.8:13. Qazir ýaqyt " retinde anyqtaldy*2300 kún*"paıǵambarlyq ta, Danialdyń zamandasy, paıǵambar Ezekielge berilgen kod boıynsha 2300 kún jyly shynaiy (Eze.4:5-6). 8-taraý, onyń taqyryby "*sońyna núkte qoiý*"*kúná* "*roman, jetispeitin elementterdi Dan.9-da tabady, ol qaitadan tabady "kúnáǵa núkte qoi* , "*biraq bul joly*"*kúná* "Adam men Haýa anadan beri máńgilik ómirden aıyrylǵan túpnusqa. Operasia Másih Isanyń jerdegi qyzmetine jáne onyń ómirin erikti túrde qurban etýge negizdeletin bolady kemeldi, óz tańdaýlylarynyń kúnalaryn óteý úshin, men aıttym, tek olarǵa. Onyń adamdar arasynda kelý ýaqyty paıǵambarlyq kúnderdegi paıǵambarlyqpen belgilenedi. Habar evrei halqyna Qudaımen jasalǵan kelisimdegeıdeı basymdyq retinde qatysty. Bul evrei halqyna, "*úshin beredikúnáǵa núkte qoi*", kezeńi "*jetpis apta*, "490 kúndi bildiretin - naqty jyldar. Biraq ol sonymen qatar esepteýdiń bastapqy nüktesimen tanysý quraldaryn kórsetedi. "*Sóz Ierýsalmıdi mailanǵanǵa deın jarıalagandyqtan, bar ... (7 + 62 = 69 aptalar)* ". Bul ruqsatty úsh parsy patshasy bergen, biraq úshinshisi ǵana Artakserks 1er, Ezra 7: 7-ge sáikes tolyǵymen oryndaldy. Onyń patsha jarlyǵy, jyly qabyldanǵan kóktem mezgili b.z.d. 458 jyl. 69 aptanyń merzimi - 26 jyly Isa Másihtıń qyzmetiniń bastalýy. Eń aldymen, Isanyń eńbegine arnalǵan ótken "*jeti jylǵa*" nazar aýdara otyryp, ol óziniń óteletin ólimi arqyly jańa kelisimniń, Dan.9-nyń 27-tarmaǵyndaǵy Rýhtyń negizin qalady, bul "*apta*"jyl-kúnder"*ortada*"onyń óz erkimen qaitys bolýymen"*ol qurbandyq shalýdy, qurbandyq shalýdy toqtatty*"; kúnalardy óteý úshin Isa Másihke usynylǵan nárseler. Biraq onyń ólimi bárininiń aldynda "*kúnáni toqtatý úshin*". Bul habardy qalaı túsiný kerek? Qudaı óziniń súıispenshiliginiń demonstrasiyasyn usynady, ol óziniń tańdaǵan adamdarynyń júregin jaýlap alady, olar súıispenshilik pen rızashylyqty qaitarý arqyly onyń kómegimen kúnáǵa qarsy kúresedi. 1 Johan 3: 6 rastaldy: "*Kimde-kim onyń ishinde tursa, kúná jasamaıdy; kimde-kim kúná jasasa, ony kórmegen jáne bilmegen*". Jáne ol óz habaryn kóptegen basqa dáıeksózdermen qýattaıdy.

Doktrinalyq deńgerde Isa Másih salǵan jańa kelisim tek birinshisin jetkizý úshin keledi. Osylaısha, eki odaq Dan.9: 25-te atylǵan negizgi paıǵambarlyqqa negizdelgen. Sondyqtan Data – 458 evrei halqy úshin anyqtalǵan 70 aptany esepteýge negiz bola alady, sonymen birge hristian dinine qatysty Dan.8: 14-tiń 2300 kúndik-naqty jyldaryn esepteýge negiz bola alady. Osy dáldiktiń arqasynda biz Másihtıń ólimine deingi 30 jyldy jáne 1843 jyldy Dan.8:14 jarlyǵynyń qoldanysqa engizilýin belgileı alamyz. Eki habarlama keldi "*kúnáǵa núkte qoi* "ólimge ákeletin zardaptarmen Isa Másihtıń dańqy oralýynyń aldynda bolatyn ereýil qaitys bolǵanǵa deın nemese ujymdyq jáne jeke adamnyń raqymy ýaqyty aıaqtalǵannan keıin olardy elemeýge tyrysatyndar úshin máńgilik. . Osy sońǵy

núktege deın ómir múmkindik beredi túrlendirýler sailanǵan laýazymdy tulǵa mártebesine qol jetkizý úshin pıdalanylattyn shynay.

Pótemaqy úshin Aıan

Kitapty tolyǵymen Qudai jasaǵan. Ol kim sózderdi tańdaıdy jáne Apo.22:18-19, ol jiberýge jaýapty aýdarmashylar men hatshylarǵa nemese túpnusqa oqıǵanyń transkripsiasyna jol bermeıdi, urpaqtan-urpaqqa, sózderdiń shamaly ózgerýi qutqarylýdy joǵaltýǵa turarlyq bolady. Sondyqtan bizde bul jerde óte joǵary qasıettilik bar. Men ony eń kishkentaı bólik túpnusqa bolsa, qurastırýdy aıaқтаý múmkin emes degen alyp "basqatırǵyshpen" salystyra alamyne ózgerťy kerek. Sondyqtan bul jumys qudılyq orasan zor jáne onyń tabıǵaty boıynsha Qudaidyń aıtqandarynyń bári shyndyq, biraq olardyń jobalaryn qutqarýdyń sharyқтаý shegi úshin shyndyq; óitkeni ol bul paıǵambarlyqty ózine aıtady "qyzmetshiler", nemese dálirek, "*onyń quđary*", aqyrzaman. Paıǵambarlyq bolmaıdy paıǵambarlyq etilgen elementter tolyq nemese kópshiliktiń aldynda turǵanda túsindiriletin bolýy kerek -ment, daıyndalǵan.

Jánejalpy ýaqyttyń uzaqtyǵy, uzaqtyǵy ómiri qutqarý jobasy qudılyq, únemi elenbei júrdie erler boıynsha. Sonymen, barlyq ýaqytta Qudaidyń qyzmetshisi aqyrzamanǵa qatysady dep kútyge bolattyn edi, al Paýyl onyń pikirlerimen dáleldeı : "*Mine, men aıtayın, baýyrlar, ýaqyt qysqa ma ; budan bylai áıelderi barlar joqtar sıaqty, joqtaǵandar jylamaǵandaı bolady; jáne olar qyanǵandar, qyanbaǵandaı; jáne olar satyp alǵandar, ielik etpegendeı; jáne olar bul dúnieni qanat jasamaǵandaı pıdalanady, óitkeni bul dúnieniń sáni joıylady (1 Kora.7:29, 31) "*.

Bizde, Paýylda, osy ýaqytta bizdiń artyqshylyǵymyz bar qaıda Qudai barady onyń sailaıshylardy tańdaıyna máńgilikke núkte qoıyńyz. Búgingi tańda onyń alqasyn bizdiń sońy ýaqyttaǵy shynay sailanǵan ókilder júzege asyrady dep kútilýde. Dúnie ótedi, tek sailanǵandardyń máńgilik ómiri ǵana jalǵasady. Sondai-aq, Másihtegi Qudaidyń sózderi ", *Men ádilmin dereý*", Apo.1:3-te naqty, minsiz negizdelgen jáne bizdiki bolyp tabylattyn sońy ýaqytqa sárkes keledi; onyń toǵyz jylynda, men bul mátińdi jazǵan kezde.

Biz Dan.7:25-te Rimniń aıan alǵanyn kórdik "*zaman men zańdy ózgeritińiz*"qudıdyń. Isa Másihtin aıanynyń qupialaryn túsiný, Patmos aralynda ótken Elshi Johanaǵa berilgen, negizinde Qudai belgilegen naqty ýaqyt kezeńin

bilýge negizdelgen. Demek, ýaqyt taqyryby Aıan kitabyn, Qudaıdyń osy ýaqyt uǵymy boıynsha qurylymyn túsiniń úshin negiz bolyp tabylady. Demek, bul kitaptyń jumbaq sıpaty men zıansyzyǵyn saqtalı otyryp, onyń bulıńǵyrlıǵymen oınatyn bolady, bul oǵan bizdiń dáyirimizdiń 20 ǵasyryn aıyptalǵan jáne aıyptalǵan sýbektiler joımaı ótyǵe múmkindik beredi. Ýaqyt ózgerdi, jáne, ásirese, Rım Isanyń tıǵan kúnine bailanysty jalǵan datada belgilegen kúntizbe, Qudaıdyń paıǵambarlyqtaryn túsindirgen kezde sailanǵandardy aldamaı ; sebebi Qudaı óziniń paıǵambarlyqtarynda uzaqtyǵy, onyń basy men sońy tarihi ońaı anyqtalatyn jáne datalanǵan áreketterge negizdelgen. tarihsylyar.

Biraq Aıan kitabynnda ýaqyt uǵymy óte mańyzdy, sebebi kitaptyń qurylymy tıgeldei soǵan negizdelgen. Demek, onyń túsiniǵi demalys kúnin durys túsindirıǵe bailanysty boldy mindetti jáne qalpyna keltirildi Allanyń atymen, 1844 jyly. Meniń ministrigim, 1980 jyly bastaldy, ashıǵa arnalǵan bolatyn demalys kúniń paıǵambarlyq róliniń mańyzdylyǵy, jetinshi myńjyldyqtyń uly qalǵan bóligi, Qudaı jáne onyń tańdaılylary tıraly paıǵambarlyq etetin Apo.20 taqyryby. 2Pie.3: 8 aıatyna saıkes jáne " *bir kún myń jyldaı, myń jyl kündeı* ", "jaratyls kitabynıń 1 jáne 2-tarmaqtarynda ashylǵan jaratylstyń jeti kúniń beinesi men ilahı jospardyń jahandyq ýaqytynyń jeti myń jyly arasyndaǵy bailanys tek kitaptyń qurylymynyń hronologiasyn túsiniıime múmkindik berdi. . Osy bilimmen paıǵambarlyq kitapty, injý-marjandy, onyń barlyq qupialaryn nurlandyrady.

Osylaısha, paıǵambarlyq ómirge jáne tuımdilikke keledi, tek, eger habardy hristian dáyiriniń tarihyndaǵy kúńge tirkeıǵe bolatyn bolsa. Isa Másihtegi Qudaıdyń Kıeli Rýhynyń shabyty maǵan osyǵan múmkindik berdi jetı. Sondai-aq, men muny jarıalaı alamyn ba "*kishkentaı kitap ashıq*", Apoda jarıalanǵan ilahı jospardyń oryndalǵanyn rastatyn.5:5 jáne 10:2.

Onyń arhitektırası deńgeinde, Aıannyń aıan kitabı apostoldyq kezeńniń sońy, shamamen 9 jyl aralyǵyndaǵy hristian dáyiriniń ýaqytyn qamtı úshin keledi:4 jáne jetinshi myńjyldyqtyń sońy , qai sorǵyshebastapra Isa Másihtini tıpkilikti oralıyna 2030 jyly. Sondyqtan ol 2, 7, 8, 9, 11 jáne 12 taraıylarmen bólısedi Daniıdiń hristian dáyirine sholı. Hristiandar úshin ilim negizgi bul kitapty zertteı nátijesinde alyńǵan negizgi kún bolyp tabylady kóktez mezgili 1843 Dan.8:14 belgilegen, sonymen qatar senim synaǵy aıaqtalǵan 1844 jyldyń kúzinen. Dese de, 1844 jyldyń kúzinen bastap Qudaı adventisterdiń jetinshi kúndik seniminiń negizin qalady. Osy eki kún bar óte mańyzdys Qudaı barady depes Aıannyń kórinisin qurylymdaıda qoldanı. Osy eki datanyń qundylyǵyn túsiniń úshin 1843 jylǵa deiin paıǵambarlyq sózge degen senim synaǵynyń bastalıyna deiin jetkizı kerek. Rýhanı quldyraıdyń alǵashqy qurbandary osy kúnnen keiin kóp uzamaı bas tartıymen jeksuryń birinshi adventist adventist Ýılám Millerdiń. Biraq oqıǵanyń ýaqyty olarǵa Isanyń 1844 jyldyń 22 qazanyna oralǵany tıraly ekinshi ret habarlaıymen ekinshi múmkindikti usynady. 23 qazanda synaq aıaqtalyp, Qudaıdyń úkimi tujrymdalyp, dáleldenıi múmkin. Test synyby aıaqtaldy, biraq jeke tulǵanyń konversıasy árqashan múmkin. Sonymen qatar, shyn máninde, jetinshi kúndik adventister jeksenbilik rımdikterdiń qalǵan bóligin baqylady áli kúńge deiin kúná retinde anyqtalmaǵan. Al senbi kúni

jetinshi kún adventisteri birte-birte jeke qabyldaıdy, onsyz onyń negizgi rólin adventister atqarady. Bul paıymdaıy meni jalǵan protestanttyq senimniń, kúnniń aiaqталына nazar aıdarýǵa itermeleidi týraly kóktem mezgili 1843 jáne Qudai jarylqaǵan adventizmniń bastalýy, kúni qulaıy 23 qazan 1844. Qazirdiń ózinde, evreiler arasynda kóktem al Kúz bir-birimen baılanysty boldy, olar merkelenetin festıváldardy týdyrды taqyryptar tolyqtyrýshy diametraldy qarama-qarsy ; jáne ádilet eternelle bastap "qozy" bastap óltirildi "Qutqarylý Meiramy" týraly kóktem, bir bóliktiń jáne kúnániń sońy nyń "eshki" óltirildi ekinshi jaǵynan, kúnalardyń, qulaıdyń "ótelgen kúni úshin". Eki dimi mereke 30-shy jyly Qutqarylý meiramynda óz jemisin berdi, onda Másih Isa óz ómirin qıdy. Jáne kóktem mezgili 1843 j. Jáne 1844 j. 22 qazany da osyǵan baılanysty, óitkeni senim synaǵynyń maqsaty "*kúnáǵa núkte qoi*" dan.7:24 sáikes ; demalýdyń jaǵymсыз tájiribesin bebeleitin apta saıyn saǵat boıynsha birinshi kúni, sondyqtan Qudai buyrды ol osy maqsatta qasıetti etken jetinshisi úshin, jerdegi jaratylıstyń birinshi aptasynyń aıaǵynda-aq; 2021 jyly bizden 5991 jyl buryn.

Siz sondaı-aq artyqshylyq bere alasyzr Daniel 8 jarlyǵy shyqqan kúnge deın:14, onyń kúnin belgileidi kóktem mezgili 1843. Bul tańdaıdy negizdeıy úshin bul joly qalyptasqan barlyq qatynastardy úzý kerek ekenin eskery qajet buryn Qudai men onyń jaratylıstarynyń arasynda ; Qudai kim mindettenedi, osy kúnnen bastap, sońǵy irikteıy qurastyryldye eki jarnamada adventister birinen soń biri. Ertede-aq kóktem mezgili 1843, demalys kúni kerek, biraq Qudai is-sharanyń jeńimpazdaryna 1844 jyldyń kúzindegi jaǵdaı boıynsha olardyń ózine tiesili ekenin jarylqap, qasıetti etýdiń belgisi retinde beredi, Ezeniń bıbhalyq ilimi boıynsha.20:12-20, biz buryn kórgenimizdei.

Bul kitapta 5 taraıy bizge osyny eske salýdy maqsat etedi, jeńissiz Isa Másih mundaı qymbat baǵany tóledi, "*Qudaıdyń Toqtysy*", kez kelgen Qudaıdyń kómegi, barlyq jaryq ashylýy múmkin bolmas edi, sondyqtan eshbir adam jany qutqarylady. Onyń jeńil paıǵambarlyǵy onyń aıqyshqa shegelenıy óz erkimen qabyldanǵandyqtan, barlyq sailanǵandardy qutqarady. Onyń qurbandyǵyna senıy, biz ony qurmetteıemiz "*máńgilik ádildik*" Dan.7: 24-ke sáikes, biraq onyń Ashylýy bizdiń jolymyzdy nurlandyrady jáne shaitan jasatyn rýhanı tuzaqtardy kórsetedi, onyń qorqynshty taǵdyrymen bólisıymiz úshin. Bul jaǵdaıda qutqarylý naqty formada bolady.

Mine, osy tuzaqtardyń mysaly názik. Kıeli kitap Qudaıdyń jazbasha Sózi retinde aqylmen qarastyrylady jáne qarastyrylady. Degenmen, bul sózdi óz zamanynyń kontekstine engen er adamdar jazǵan. Alaıda, eger Qudai ózgermese, onyń jaıy shaitan Shaitan ony Qudaıdyń tańdaıyna qatysty strategiasyn jáne minez-qulqyn sáikesinshe ózgerterdi, yaqyt aǵymynda. Mine, sondyqtan ibilis akterlik sheberlik "*aidahar*" onyń ashıyq soǵysynyń sýreti qýǵynshy, óz yaqytynda, biraq tek osy yaqytqa, Djondy jarıalaıǵa boladyerbastap1 jyldar Johan 4: 1-den 3-ke deın : "*súıktim, ár rýhqa senbe, biraq rýhtardy Qudaıdan bolsyn, synap kór; óitkeni kóptegen jalǵan paıǵambarlar dúniege ketken. Osylaısha sender Qudaıdyń Rýhyn bilesińder: Isa Másihtıń tánimen kelgenin moyndaıtyn árbir rýh Qudaıdan; jáne Isany moyndamaityn árbir rýh Qudaıdan emes, ol dajjaldan, onyń kelıi kerek ekenin estigen jerden; jáne qazirdiń ózinde ol álemde bar.*" Onyń eskertýlerinde, Djon bylai deıdi: "*táńge kirińiz*" tek Másihtı onyń

kózimen kýáger retinde anyqtaý úshin. Biraq onyń málimdemesi," *Isa Másihtin tánimen kelgenin moyndaıtyń ár bir rýh Qudaıdan*"hristian dini 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap joldan tarıshylyq pen kúnáğa batyp, Qudaı qasietti etken jetinshi kúnin shynayı demalys kúninen bas tartqannan beri óz qundylyğyn joǵaltty. Kúnániń áreketi 1843 jylǵa deın "mánin tómendetedı.*Isa Másihtin tánimen kelgenin moynda* , "jáne sol kúnnen bastap ol ony kez kelgen qundylyqtan aıyrdy; Isa Másihtin sońǵy jaýlary onyń bir bóligi dep málimdeıdi **onyń "ataıy"** ol Mat.7-de aıtqandar:21, 23: " *Kimder maǵan aıt: Rabbym, Rabbym, aspan patshalyǵyna kiredi, biraq tek birey ǵana kóktegi Ákemniń erkin kim oryndady. Sol kúni maǵan kóp adamdar aıtady: Rabbym, Rabbym, biz paıǵambarlyq etken joqpyz ba **seniń atyńda** ? Joq'biz jyndardy qyǵan joqpyz ba **sizdiń atyńyzǵa** ? Al biz kóp keremetter jasaǵan joqpyz ba **seniń atyńda** ? Sosyn men olarǵa ashıq aıtamyn, **Men seni jasadym ba eshqashan belgili, menen ket, sen sondaysyn jumystaǵy zańsyzdyq ". "Eshqashan belgili "! Ces "ǵajayıptar"** sondyqtan d oryndadyómirsheń jáne onyń jyndary.*

Aian kitaby jyly qysqasha mazmuny

1 taraýdyń prologynda onyń dańqty Ashylýynyń bastalýy, rýh bizge daýyndalǵan merekeniń mázirin usynady. Bar bar 1843 jáne 1844 jyldary uymdastyrylǵan Isa Másihtiniń dańqty oralýy týraly jarialay taqyryby, jalpyǵa ortaq jáne negizinen AQSH-tyń protestanttyq senimin synay úshin ; bul taqyryp barlyq jerde bar: 3 aiat, *Sebebi ýaqyt jaqyn*; óleń 7, *munda ol bulttarmen birge keledi...* ; 10 tarmaq, *Jaratqan Ieniń kúni meni Rýh ustap aldy, men estidim meniń artymda kerneidiń daýysy sraqty qatty daýys*. Rýh arqyly tasymaldanǵan Johan Isa Másihtiniń dańqty qaita oralǵan kúni ózin tabady, jáne *Jaratqan Ieniń kúni*, "uly jáne qorqynyshty kún"zulymdyqqa sáikes.4:5, jáne ol bar **onyń artynda**, hristian dáýiriniń tarıhı ótkeni jeti esimniń simvolymen berilgen *Azianyń jeti qalasy* (qazirgi Túrkıa). Sodan keiin, Danieldegidei, úsh taqyryp *hattardan, mórler men kerneilerden* hristian dáýiriniń barlyǵyn qatar qamtyǵaly jatyr, biraq olardyń arqaisysy eki taraýǵa bólingen. Egjei-tegieili zertteý bul kesýdiń 1843 jyly Dan.8:14-te belgilengen negizgi kúni jasalǵanyn kórsetedi. Árbir taqyryp aiasynda, habarlamalar standarttarǵa beıimdelgen rýhanı Danielde belgilengen ýaqytqa sáikes, bultty kúnniń 7 sátin belgileńiz; 7, figýrasy **qasiettelik** qyzmet etetin qudaıdyń " *mór*" jáne Apo.7 taqyryby qandaı bolmaq.

Ýaqyt uǵymy tek birinshi taraýda aıtylǵan "jeti shirkeý" ataýlarynyń mańyzdylyǵymen ǵana ashylatyndyqtan, jai ǵana eshqashan kúshine enbegen túsinikteme. Hattar taqyrybynda, Apo.2 jáne 3, formada dáldik joq : "birinshi perishte, ekinshi perishte ...jáne t.b."; bul jaǵdaı kelesideı bolady "*mórler, kerneiler jáne Qudaıdyń qaharynyń sońǵy jeti indeti*". Sondyqtan keıbireýler habarlamalar jiberildi dep sengen shyǵar, shyndyǵynda jáne sózbe-sóz, onyń ejelgi Kapadokia qalalarynda, qazirgi Túrkıada turatyn hristiandarǵa. Buryq, onda paıǵambarlyqta osy qala ataýlary berilgen, hronologialyq tártipte hristian dáýirindegi dindegi tarıhı faktilderdiń jasalý reti boıynsha júredi. Jáne bul Daniıl kitabynda burrennan alynǵan aıandarǵa sáikes, Qudaı óziniń bergen minezin ár ýaqytta jáne óz qalasynyń ataýynyń maǵnasymen anyqtaityny. Sonymen qatar, burıyqtyń aýdarylǵany anyqtaldy :

1-*Efes*: maǵynasy : iske qosy (iske qosy). Qurastyry nemes Qudaıdyń kieli orny).

2-*Smurna*: maǵynasy: mirra (jaǵymdy iis jáne ólgenderdi Qudaıǵa bálzamdaı ; rımdik qydalaı sailanǵan adal adamdardan 303 jáne 313 arasynda).

3-*Pergamon*: maǵynasy : zınaqorlyq (senbiden bas tartqannan beri, 7 naıryz, 321. 538 jyly papa engizgen jospar rásimdeledi dinı turǵyda birinshi kúnniń qalǵan bóligi jeksenbi dep ózgerildi).

4-*Tiatura*: maǵynasy: júrkenishti jáne ómirge qaıyp tóndiretin qasiret (katoliktik senimniń zulymdyqtarynyń sıpatyn ashıq túrde aıyptaityn protestanttyq reformasıa kezeńine qatysty; 16-ǵa yaqyt^{myń} ǵasyr, munda baspahana mehanikasynyń arqasynda, Kieľi kitaptyń dispersiasyna basymdyq beriledi).

5-*Sardis*: maǵynalary, qos jáne qarama-qarsy : konvılsıalyq jáne asyl tas. (Ol Qudaıdyń 1843 jylǵy senim sotyna shyǵaryp jatqan úkimin ashady-1844 : le konvılsıalyq sezim protestanttyq senimge qatysty qabyldanbady : "*Sen óldiń*", jáne asyl tas is-sharanyń sailanǵan jeńimpazdaryna silteme jasaıdy : "*olar menimen birge aq kimmenn júredi, ótkeni olar laıyqty*".)

6-*Filadelfia* : maǵynasy: baıyrlastyq mahabbat (asyl tas *Sardis* 1863 jyldan bastap adventisterdiń jetinshi kúndik mekemesinde jinalady; habarlama Dan.12:12 anyqtaǵan 1873 jyl úshin beriledi. Qazirgi yaqytta berekeli, degenmen, bul qaıypten saq bolyńyz bul kimge "*tajdi alyp tastańyz*").

7-*Laodikeia* : maǵynasy : adamdar sottaldy: "*sıyq ta, ystyq ta emes, jyly da*" (bul *Filadelfia* , bul "*tajdi alyp tastańyz*": "*Sen beishara, beishara, kedei, soqyr, jalańashsyn*". Mekeme onyń synaqtan ótip, synaqtan ótetinin elestetken joq, 1980-1994 jyldar aralyǵynda, 1844 jylǵy algashqy izasharlaryna ózderiniń qudaılyq batасыn bergenimen birdei senim synaǵy arqyly: 1994 jyly mekeme quldyraıdy, biraq habardy adventister taratady, Qudaı olardy anyqtaıdy jáne tańdaıdy mahabbat onyń nury úshin paıǵambarlyq, ashıldı, jáne barlyq dáyirlerdegi Isa Másihtin shynayı izbasarlaryn sıpattaityn nazik tabıǵaty men taqyryby boıynsha).

"*Oıanǵanda*" Másih Qudaıdyń dańqy oralıymen aıaqtalǵan jerdegi yaqyttyń, "24 taqtyń" simvoly boıynsha Aıan 4 imagera, kóktegi sot sahnasy (*kókte*) Qudaı óziniń tańdaılylaryn zulym ólilerdi sottaityndai etip jinaityn jerge. Apo.20-men qatar bul taraı jetinshi myńjyldyqtyń "myń jylın" qamtıdy. Dáldik : nege 12 emes, 24 taq ? Hristian dáyiriniń 1843-1844 jyldardaǵy eki bólikke kesilýine baılanysty sol kezdegi senim sotynyń bastalýy men aıaqtalýy.

Sodan keiin, mańyzdy jaqsha retinde, Apo.5 paıǵambarlyqtar kitabyn túsinýdiń mańyzdylyǵyn kórsetedi ; bul bizdiń qudaılyq Iemiz jáne Qutqarýshymyz Isa Másihtin jeńisimen ǵana múmkin bolady.

Hristian dáyiriniń zamany taǵy da Apo-da ushyp ótedi.6 jáne 7 jańa taqyryptyń nazarynda; "jeti mórdiń" biri. Algashqy altylyqta sahnalanǵan bastıy akterler men hristian dáyirin qysqartıdyń eki bóligin sıpattaityn zaman belgileri usynylady: 1844 jylǵa deiin, Apo.6 ; jáne 1844 jyldan bastap Apo.7.

Sodan keiin "taqyryby shyǵadykerneıler"bul algashqy alty Apo.8 jáne 9 úshin eskertý jazasyn jáne sońǵy jazany bildiredi, úshin "*jetinshi kernei*", árqashan bólek, Apo.11: 15-ten 19-ǵa deiin.

Apo.9, Apo.10 artynda álemniń sońyna deingi maqsatty ýaqyt, Isa Másihtiń ózin izbasarmyn dep sanatyn eki uly jaýynyń rýhanı jaǵdaiyn týdyrý: katoliktik senim jáne protestanttyq senim, jetinshi kúndik adventizmnen qosyldy resmı 1994 jyldan beri qulaǵan. 10 taray kitaptyń aıandarynyń birinshi bólimin jabady. Biraq negizgi taqyryptar mańyzdy odan keingi taraylarda talqylanyp, ázirletin bolady.

Jáne APO.11 hristian dáýirine sholý jasaýdan bastalady jáne damıdy, negizinen, fransız revolúsiyasynyń mańyzdy róli, kimniń ateizmi ulttyq Qudai simvoldyq ataýmen qoldanǵan "*túpsiz shuńqyrdan kóterilgen haıyan*", joıy úshin rejimniń biligi, katoliktıń "*qubyjyq ol teńizden kóteriledi*", Apo.13:1. Aıan 7-de aıtylǵan jalpyǵa birdeı dinı beıbitshilik 1844 jyly alynady jáne jazylady. Sodan keiin, osy revolúsialyq rejimdi imiji retinde qabyldaı jaqynda Úshinshi Guerre M/ fólklor ilústrasiya nemese "*6^{myń} kernei*" "Sáy.9:13, aqıqatty quraityn "*ekinshi qasiret*" Apo.8:13 habarlamaı boyynsha " taqyryptyń finalyjetinshi kernei", Isa Másihtiń dańqymen kelýimen oryndalatyn, usynylǵan.

Apo.12-de Rýh bizge hristian dáýiriniń kezekti sholýyn usynady. Bul aiaqtaldy onyń málimetteri, atap aıtqanda Ibilis pen onyń jaqtastarynyń perishtelik jaǵdai týraly. Ol bizge aıqyshtaǵy jeńisinen keiin kókтеgi esimde deın aıtady *Maıkl* dan.10: 13, 12: 1-de aıtylǵan, aty-jóni ol Isaǵa adam bolyp kelgenge deın kókте kıgen, Rabbymyz aspandy olardyń zulymdyqtarynan tazartty jáne olar Qudai jaratqan aspan ólshemderine qol jetkize almady. Mine, jaqsy jańalyq ! Isanyń jeńisiniń saldary boldy kókтеgi baqytty kókтеgi baýyrlarymyz úshin jyndardyń azǵyrlyary men oilarynan qutyldy. Olar osy qýylýdan bizdiń jerdegi ólshemimizben shekteledi, olar Qudaidyń jerdegi jaýlarymen birge qai jerde óltiriledi, 2030 jylǵa qaraı Qudai Másihtiń dańqy oralýynda. Bul sholýda ielikterdiń rýhanı beınesi "*aidahar*" jáne "*jylan*" ol silteme jasaıdy, saıkesinshe, shaitanmen kúresydiń eki strategiasy : ashyq soǵys, imperatorlyq Rimniń nemese Rim Papasy aıyptady, jáne arbaı dinı senim jańylystyrıshy Vatikan Rim papalyǵynyń ókili, betperdesiz emes, gýmanisik derlik. Evreilerdiń tájiribesinen alyńǵan názik beınelerde " *jer onyń aýzyn ashty* , "katolikterdiń agresialyq papalyq lıgalaryn jeńy úshin. Kórip otyrǵanymyzdaı, jumysty fransız revolúsiонерleri ateiser júrgizedi. Biraq ony jalǵan hristiandyqtyń protestanttyq áskerleri, agressivti jaýynger de bastaıdy. Estakada evakýasialaı arqyly aiaqtalady "*aiel tuqymynyń qaldyǵy* ". Sodan keiin aqyl óziniń sońǵy ýaqyttaǵy shynaiy áýlieler týraly anyqtamasyn beredi : "*Dál osynda, jáne qasietti adamdardyń tabandylyǵymen ereksheledi Qudaidyń ósietterin oryndap, Isanyń kýaligin usta*". Jáne Rýh osy sózdermen men sıaqty adamdarǵa qatysty, onyń Aıanyna jabysyp, paıǵambarlyq etedi jáne ony eshkimge qaldyrmaıdy, sońyna deın injý-marjandar týraly málimetterdi aspan arqyly jınaıdy.

13 taray eki dushpandy hristian dininiń dinı agressivti ustanýshylarymen tanystyrady. Osylaısha, bul sıret, ekige "*ándar*" onyń ekinshisi - sózderdiń esebinde usynylǵandaı birinshisiniń nátijesi "*teńiz jáne qurlyq*" osy tarayda anyqtalǵan Jaratyls kitabynyń 13-tarayy. Birinshisi 1844 jylǵa deın áreket etken, al ekinshisi jerdegi ýaqytty belgileydiń sońǵy jylynda ǵana paıda bolady sondaı-aq, blagodat ýaqytynyń sońy adamdarǵa usynylady. Osy ekeıi "*ándar*" birinshisi - katolik, ana shirkeıi, al ekinshisi - protestanttyq reformalǵan shirkeıler, qyzdar.

1844 jyldan bergi hristian dáýiriniń tek ekinshi bóligin ǵana qamtıtyn Aıan 14 aqıqattyń jetinshi kún adventisteriniń máńgilik sharttarına arnalǵan úsh habaryn týdyrady: Qudaıdyń ulylyǵy onyń qasıetti demalys kúnin qalpyna keltirýdi, Rım-katolısızmdı aıyptaıdy jáne onyń jeksenbisin qurmetteitin protestantızmdı aıyptaıdy talap etedi. ol "máńgilik" dep ataıdy. *belgi* "biliktiń jáne adamdyq zulymdyqtyń eki imperıalyq Rım men papanyń. Dáıyndyq mısıasynyń yaqyty birtindep joıy arqyly aıaqtalatyn kezde beinelengen sailanǵan áýlielerdiń "*egin jınaı*", jáne muǵalimderdiń joılyǵy búlikshiler men barlyq senbeitinderge, beinelengen aksıalar "*egin jınaı*", jer taǵy da aınalady "*ábıme*" jaratylystyń birinshi kúni, jer betindegi tirshiliktiń kez kelgen túrinen aıyrylǵan. Aláıda ol ómirde saqtalady, aláıda "*myń jyl*", tańdaǵan turǵyny, Shaitan, shaitannyń ózi, aqyrzamannyń joılyǵyn kútyde , barlyq basqa búlikshiler sıaqty erler men perishteler.

Apo.15 raqymdylyq yaqytynyń aıaqtaly sátine nazar aýdarady.

Apo.16 ashady "*Qudaıdyń qaharynyń sońǵy jeti indeti*," bul raqymshylyq yaqyty aıaqtalǵannan keiin, barǵan saıyn agressıvti bolyp bara jatqan sońǵy búlikshi kápirlerge, jetinshi obanyń aldynda, qudaıdyń demalys kúnin baqylaıshylar qatıys bolǵanǵa deın tidi.

Apo.17 tolyǵymen "sáıkestendirýge" arnalǵan keremet jezókshe "shaqyrylady" *Uly Vavilon*". Dál osy terminderde Rýh "degendi bildiredi *úılken qala*" imperatorlyq jáne papalyq Rım. Oǵan qatysty Qudaıdyń úkimi anyq ashylǵan. Sondai-aq taraıda onyń bolashaq úkimi jáne onyń oıpen joılyǵy túraly aıtylady, óitkeni Toqtylar men onyń izbasarlary jeńisti sailady.

Apo.18 "yaqytyn belgileńizegin *jınaı*" nemese jazalayı *Uly Vavilon*".

Apo.19 Isa Másihtiniń dańqı oralýyna jáne onyń terrorǵa ushyraǵan jerdegi kóterilisshiler kúshterimen teketiresine jol ashady.

Apo.20 maqsatty yaqıt jetinshi myńjyldyqtyń myń jyldyǵynyń ishinde múlde basqasha ómir súrdi, aspanda tańdaılylar, qańyrap bos jatqan jerde, jalǵyz Shaitan. Myń jyldyń aıaǵynda Qudaı aqyret úkimin shyǵarady : kóktegi ottyń joılyǵyn jáne jer astyndaǵy jerdegi barlyq búlikshilerdi jerdegi adamdyq jáne perishtelik kóktegi.

Apo.21 dańqyn sahnalaıdy Qurastyrı tańdalǵandardy *jınaı* arqyly qurylǵan Isa Másihtiniń qanymen óteledi. Tańdalǵan tańdaılylardyń kemeldiligi jer betindegi adamdardyń kóz aldynda neǵurlym qymbat : altyn, kúmis, injý-marjandar men asyl tastardy usynatyn nárselermen salystyry arqyly sýretteledi.

Apo.22 jer betinde máńgilikke joǵalǵan, tabylǵan jáne ornatylǵan Edemge oralý beinesin týdyrady kúnaniń qaita jańǵyryı jáne ámbepap jalǵyz uly Qudaıdyń, jaratýshynyń taǵyna aınalýy ózgerdi, zań shyǵarýshy jáne qutqarýshy qutqarylǵan jerimen búkil ǵalamdy kim bileidi.

Mine, Aıan kitabyna qysqasha sholý aıaqtalady, onyń egjeı-tegejeli zerttelýi jańa aıtylǵandardy rastaidy jáne nyǵaitady.

Men bul túsiniktemeni Qudaıdyń sanasynda jasyrylǵan negizdemeni ashatyn joǵary rýhanı dep qosyp otyrmyn. Ol Kielı kitap bizdi nurlandyratyny túraly jasyryn keńestermen jasyrylǵan habarlardy jetkizedi. Keleside Aıan kitabynyń qurylysynda Danialǵa berilgen aıandaryn qurastyrı úshin dál osyndaı prosedýralar qoldanylǵan, Qudaı ony rastaidy "*özgermeıdi*" jáne ol solai bolady

"*máhgilik sol qalpynda*". Sondai-aq, men Aıan kitabynda úsh taqyrypty salystyrýdyń birdei ádisin taptym, olar "*hattarǵa deın Jinalystar*", "*mórler*" jáne "*kerneiler*". Aıan boıynsha. 5, Aıan kitaby jabyq kitap arqyly beinelengen jerde "*jeti mór*", tek ashylýy "*jetinshi mór*" 8-taraýlarda rastalatyn dáleldemelerge qol jetkizýge múmkindik beredi 22, 1-den 6-ǵa deingi taraýlardy zerdeleý arqyly shyǵarylǵan túsindirmeler men kúdikter. Sondyqtan 7-taraý ashylǵan qupialardy túsinyǵe kirýdiń kilti bolyp tabylady. Olai emes ekenine tań qalmańyz, óitkeni onyń taqyryby 1843 jyldan beri aqıqat pen jalǵan kieliliktiń arasyndaǵy barlyq aıymashylyqty jasaıtyn dál senbi kúni. Demek, biz Apo.7-de protestanttyq dindi jumbaq etken uly shyndyqty tabamyz. kóktem mezgili 1843. Aıan Daniǵa ashylǵan osy irgeli ilimdi ǵana rastaidy. Biraq, jetinshi kúndik adventizm úshin, qaisysy shyǵarylady osy kúnge deın, jeńimpaz, Aıan kitaby 1994 jylǵa deın ashylady, kezekpen ekranǵa shyǵatyn oqıǵa. Bul jańa jaryq erik, qaitadan , nemese, " *re*", jasa "*Qudaiǵa qyzmet etetinder men qyzmet etpeitinderdiń arasyndaǵy aıymashylyq*", nemese odan da kóp.

Ekinshi bólim: Aıan kitabyn egjeı-tegjeıli zertteý

Aıan 1 : Prolog – Másihtıń oralýy – adventist taqyryby

Tusaýkeser

1 tarmaq: "*Qudai oǵan bergen Isa Másihtıń Aıany oǵan kórset qyzmetshiler quldar bolýy kerek nárseler dereý, jáne ol muny perishtesin qyzmetshisi Johanǵa jiberý arqyly bildi, ...*".

Johan, Isa súıgen elshi, Isanyń atymen Ákege jetkendeı, bul ılahı Aıannyń qamqorshysy-Másih. Djon evreı tilinen aýdarǵanda "Iohan" degendi bildiredi: Qudai olardy berdi; jáne bul da meniń atym. Isa aıtqan joq: "*biz bar adamǵa beremiz*" ? Bul habarlama "*berilgen*" arqyly "*Qudai*" Áke, sondyqtan sheksiz mazmunmen. Qaita tirilgennen beri Isa Másih óziniń qudılyq qasıetterine qaita oraldy jáne kóktegi Ákede ol kókte óz qyzmetshileriniń, dálirek aıtqanda, qyzmetshileriniń pıdasyna áreket ete alady. onyń "*quldar*". Aıtqandaı, "*eskertilgen adamnyń bilegi bar*". Qudai osyndaı pikirde jáne ony dálelderdi, qyzmetshilerine bolashaq týraly aıandardy jiberý arqyly. Órnek "*nemenkelmeımin dereý*" "*bizdiń dáyirimizdiń 94-shi jyldary bizge habar berilgenin jáne biz ekenimizdi bilgende tań qaldyrady qazir jyly 2020-2021, ýaqyt osy qujattyn jazylýynan. Biraq onyń habarlamalaryn ashýda, biz neni túsinetin bolamyz "dereý" túra maǵynany qabyldaıdy, óitkeni olardyń alýshylary Isa Másihtıń dańqy oralýymen zamanaýı bolady. Bul taqyryp barlyq jerde kezdesetin Aıan kitabynnda bolady, óitkeni Aıan kitaby sońǵysyna arnalǵan "adventist" Qudai tańdaǵan, senim arqyly salynǵan sońǵy synaqta kórsetildi derekteri boıynshaÁQB.9: 1-den 12-ge deın, taqyrybymen qaisysy aıalysady "*besinshi kerner*". Osy taraýda, 5 jáne 10 tarmaqtardyń dáıeksózderint paıǵambarlyq kezeńi "*bes at*"qate túsindirildie meniń qolymnan. Páıdi oqýymda,bul merzim jańasyn anyqtady Isanyń 1994 jylǵa oralǵanyn jarıalattyn kún, Másihtıń shynayı túylýynyn naqty 2000 jyly. Bul senim synaǵy sońǵy ret minip kele jatqan adventizm sheneýnigi jyly ári resmı boldy, qaisysy bolyp tabylady apretait-men kelisimge kelý úshin Qudai óziniki dep ashqandardy jaýnyń onyń Aıanynda. 2018 jyldan bastap men Isa Másihtıń shynayı qaita oralǵan kúnin bilemin; jáne bul Daniıl men Aıannyń qandaı da bir naqty paıǵambarlyqtaryna negizdelmegen, belgilengen ýaqyтта skriner rólderinde qandaı kórsetkishterdiń barlyǵy oryndalǵanynyń uzaqtyǵy. Isanyń shynayı qaita oralýyn Jaratyls kitabynan túsiniǵe bolady, bizdiń aptalarymyzdyń jeti kúni Qudai jasaǵan búkil jobanyń*

7000 jyldyq beemesine negizdelgen degen senimmen, kúná men kúnákarlardy joıy úshin, onyń máńgilikke enıi úshin onyń súikti sailanǵan sheneýnikteri 6000 jyl ishinde tańdaldy. -Nyń beinesi bar-nyń es proporsialary qoryq nemese kieli shatyr ıvrit, 6000 jyldyq ýaqyt 2000 jyldyq úsh deńgeiden turady. Sońgy úshen biriniń basy 3 sáyirde soǵyldy 30, Qutqarýshymyz Isa Másihtin óteletin ólimi arqyly. Evrei kúntizbesi bul datany rastaidy. Sondyqtan onyń qaitarylly kelesige bailanysty kókteń mezgili 2030 jyl, 2000 jyldan keiin. Másihtin qaityp keletinin bile tura bul aldymyzda, sonshalyqta jaqyn, sóz "dereý"Isanyń sózderinen minsiz jus. Osylaisha, bul áli kúńge deiin belgili bolǵanymen jáne kýrsta oqyńyz bastapes ǵasyrlar, Aıan kitaby jabyq, qatyp qalǵan, mórlengen, aiaqталý ýaqyıtyna deiin, úshin bizdiń urpaq.

Tarmaq 2 : "... bul Qudai sózine jáne Isa Másihtin kýáligine, onyń kórgenderiniń bárine kýálik etti".

Johan Qudai týraly aıan alǵanyn kýálandyrady. Isa Másihtin kýáligi bolyp tabylatyn aıan, Apo.19:10 ony bylai anyqtaidy "*paıǵambarlyq rýhy*". Habarlama sýretterge negizdelgen "*kórinister*" jáne sózder estildi. Johan Qudaıdyń Rýhy arqyly jerdiń kútpegen jaǵdaılarına tartyldy, kim ashty sýretteri dáýirdiń dini tarihyńyń uly taqyryptary hristian; bul onyń dańqta jáne qorqynyshty jaýylarına oralýymen aiaqталady.

3 tarmaq : "*Osy paıǵambarlyqtań sózderin oqyǵandar da, estigender de, onda jazylǵandardy saqtaǵandar da baqytty ! Ýaqyt jaqyn bolǵandyqtan*".

Men ózime qaityp keletin bólikti, úshin batany ózime alamyn "*ol oqıdy,*" paıǵambarlyqtań sózderi, ótkeni Jaratqan Ie sózdi mánerlep oqýǵa beredi logıkanyń dáldigi. Ol Esa.29: 11-12-de túsinikteme beredi: "*jáne Barlyǵynyn kózqarasy senderge mórlengen kitaptyn sózi bolyp tabylady, olar ho-ǵa beredihanyń, kim oqı alady, aitady, Lsolai ma! Al kim jaýap berdi: Men almaıymyn, ótkeni ol mórlengen ; nemese osyny oqı almaıtyn, oqı almaıtyn adamǵa beretin kitap retinde. Jáne ol aıtty, men oqıdy bilmeimin*". 13 tarmaq, qaisysy kelesideı, bul sátsizdiktiń sebebin kórsetedi : "*Jaratqan Ie aıtty: Adamdar maǵan jaqyndaganda, il meni aýzımen jáne ernimen qurmetteńder; biraq olardyń júrekeri menen alys, al maǵan degen qorqynyshtary adamnyń ósietimen úretiledi*". Termin "*mórlengen*"nemese mórlengen Aıan kitabyńyń syrtqy túrin sıpattaıdy, mórlengendikten oqylmaıdy. Sondyqtan bul ashyq jáne tutqaǵa arnalǵan, men, sońgy ret basqa Jan, meni Qudai shaqyrdy; bul onyń barlyq naqta sailanǵany úshin "*tyńdańyz jáne saqtańyz*"paıǵambarlyqtań sózderi men beinelerinde ashylǵan shyndyqtar. Bul etistikter "túsinı jáne tájiribede qoldanı" degendi bildiredi. Bul aıatta Qudai óziniń sailanǵan ókilderine Másihtegi baýyrlaryńyń biri týraly eskertetin eskertedi ". *ol oqıdy,* "paıǵambarlyqtań qupialaryń olar múmkin bolatyndai etip túsiniretin jaryq, óz kezeginde, qýanyńyz jáne onyń ilimin is júzinde qoldanyńyz. Isanyń zamanyndaǵydaı, senim, senim men kishipeıldilik sonshalyqta qajet bolady. Bul ádispen Qudai elekten ótkizedi jáne tastańyz oqytıdy maqtan tutatyn adamdar. Sondaı-aq, men sailaýǵa aıtamyn: "Adamdy, osy shaǵyn resmı aýdarmashy men taratqyshty umytyp, naǵyz Avtorǵa qarańyz: Qudiretti Qudai, Isa Másih "

Óleń 4 : " *Johan Aziadaǵy jeti shirkeýge : saǵan raqym jáne tynyshtyq, onyń qaisysy, qaisysy boldy, qaisysy keledi; jáne onyń taǵynyń aldynda turǵan jeti rýhtan,...*"

Shaqyrý týraly "*jeti Jinalystar*" kúdikti, óitkeni *Qurastyry* birge A bas árip, a, máńgi. "*Jeti Kezdesýler*" quraldar , sondyqtan, mindetti túrde, *Qurastyry* belgilengen jeti dáýirde Isa Másihtin birligi jáne ara-tura. Bul náirse rastalady jáne biz Qudaıdyń kesip jatqanyn bilemiz hristian dáýiri 7 naqty ýaqytta. Aziaga silteme jasaý paidaly jáne oryndy, 11-tarmaqta keltirilgendikten, Kishi Aziada bar qalalaryń ataýlary, ishinde barncienne Batysta ornalasqan Anadoly qazirgi Túrkianyn. Rýh qazirdin ózinde Eýropanyń shekarasy men Azia qurlyǵynyń bastalýyn rastap otyr. Biraq sóz *Azia* Anadoly sózi retinde keshnt rýhanı habar. Bulnyń ortashant : **shyǵatyn kún** akkad tilinde jáne grek, jáne sony bolǵandyqtan jáne Qudaıdyń lageri Isa Másih bargan, jáne " *shyǵatyn kún*", Luqa 1: 78-79-dan: "*Qudaimyzdyń meiriminiń arqasynda, en astyndaǵy kúnniń shyǵy ol bizge joǵarydan kelgen, pýa, qarańǵylyqta jáne ólimniń kóleńkesinde otyrǵandarǵa jaryq berinder, po bizdin aiaǵymyzdy bebitshilik jolyna baǵyttańyz.*" Bul sonymen qatar "*ádildiktiń shyǵy*" zulymdyq.4:2 : "*Biraq meniń atymnan qorqatyn sender úshin paida bolady jáne údildiktiń shyǵy, eqanattarynda shıpası bar t ; voı shyǵady, sen dúńgirshektiń buzaylary bolyp ósesiń, "*. Sálemdesý formýlasy Johannyn zamanyndaǵy másihshilerdin alması hattaryna saıkes keledi. Alaıda, Qudaı - bul jobalaýosy ýaqytqa deın belgisiz jańa órneken óndelgen : "*bar jáne bolǵan adamnyń qoly jáne kim kelý kerek*". Bul órnek mynany jasaıdy, jyly grek túpnusqasy jáne basqa aýdarmalar, jáne áseri qudaıdyń evrei esiminen: " YaHWÉH ". Bul úshinshi jaqtyń jekeshe túrinde jalǵanǵan "to" etistigi evrei tilindegi ýaqyttyń jetilmegen shaq. Bul ýaqyt jetilmegen shaq dep atalady belgili bir ýaqyt aralyǵynda aiaqtalǵan órnekerdi kórsetedi, óitkeni evrei tiliniń jalǵaıynda qazirgi shaq joq. " *jáne kim kelý kerek*", ári qarai Isa Másihtin qaita oralý taqyrybyn rastaidy, jetinshi kúndik adventizm. Hristian dininiń basqa ulttarǵa ashylýy osylaısha rastalady; olar úshin Qudaı óz esiminen beıimdedi. Sodan keıin, Kieıi Rýhqa qatysty taǵy bir jańalyq mynaǵan qatysty: "*onyń taǵynyń aldynda turǵan jeti Rýh*". Bul dáıeksóz Apo.5-te paida bolady:6. 7 sany silteme jasaıdy qasiıtilik, bul jaǵdaıda, táńirlik Rýhtyn jaratylıstaryna taralýy sondyqtan " *onyń taǵynyń aldynda*". Apoda.5:6, "*soıylǵan qozy*" osy belgilermen bılanysty, profeti osylaısha rastaidy Isa Másihtin qudılyq qudıreti. Jáne "*Qudaıdyń jeti rýhy*" arqyly beınelenedi "*jeti butaqtan turatyn shyraǵdan*" kieıi shatyrdyń ishinen evrei qutqarylý josparyn, Qudaıdyń josparyn paıǵambarlyq etedi. Onyń baǵdarlamasy sonshalyqty anyq baqylandy. Adam atadan 4000 jyl buryn jáne qaitys bolǵannan keıin Isa 30 saıırde 3-shi kúni sailanǵandardyn kúnalaryn ótegendikten, jamylǵyny jyrtyp tastady kúnadan jáne ótelgen sailanǵandarǵa aspannyń qoljetimdiligin ashadyeki myń derı kezindealty myń jyldyq rs - irikteýge baǵdarlamalanǵan sailanǵandardyn ishinen taratyldy, aqyrzamanǵa deın, búkil jer betindegi halyqtardyń arasynda.

Vúmbet 5 : "... *jáne Isadan Másih, adal kýáger, ólgenderden tıǵan tuńǵysh jáne jer patshalarynyń ámirshisi ! Bizdi súıetin, kúnalarymyzdan qanymen qutqarǵan*".

Ataýy "Isa Másih" Qudai jer betinde júzege asyrý úshin kelgen jerdegi qyzmetke bекitilgen. Bul aiat onýn tek sailanǵan ókilderine usynatyn raqymymen qutqarylý úshin jasaǵan eńbekterin eske salady. Jyly sQudaiǵa minsiz adaldyq jáne onýn qundylyqtary, Isa boldy "*adal kýáger*", retinde usynylady jáne elikteý úshin úlgi, onýn elshilerine jáne barlyq ýaqyttaǵy shákirtterine, solardyń biri bizdiki. Onýn ólimi jalańashtardy kiindirý úshin óltirilgen birinshi janýardyń ólimimen aldyn ala aıtylǵan Adam men Haýa kúnalarynan keın. Ol arqyly men, menboldy "*ólgenderdiń tuńǵyshtary*". Biraq bul da, táńirlik mańyzdylyǵyna bailyasty onýn ólimi tek boldy tımdilik jáne shaitandy, kúnani jáne kúnakarlar dy aıptatyn bilik. Bul "*tuńǵysh*" bárinen buryn dini tarihtyń "*tuńǵyshtary*". Bulsent onýn ólimin oilady onýn tańdaǵan kúnasin óteý kerek, Qudai bárin óltirdi "*tuńǵysh*" Mysyrdan shyqqan adamdar men janýarlar búlikshil, kúnaniń beinesi, deın "*tapsyry*" onýn evrei halqy quldyqtan, qazirdiń ózinde simvoly men beinesi "*kúná*". Retinde "*tuńǵysh*", ai-ge quqyqnesse rýhanı oǵan tiesili. Ataǵy "*jer patshalarynyń hanzadasy*" Isa - qyzmetshi onýn ótelgeninen. "*Atty jer patshalary*" onýn patshalyǵyna kelgender, onýn qany arqyly qutqarylǵandar ma; olar jańarǵan jerdi muraǵa alady. Bul kóktegi jaratylystardyń kishipeıldilik, janashyrlyq, dostyq, baýyrlastyq jáne súıspenshilik deńgeiin ashý úshin tańǵajayıp nárese standarttarǵa adal bolyp qaldy qudaıdan kóktegi ómir. Jer betinde Isa elshilerininiń aıaǵyn júdy, onýn ekenin rastai otyryp "*qojatyn men Lord*". Kókte ol mángi bolady "*hanzada*" onýn "*patshalar*". Biraq "*patshalar*" sonдай-aq baýyrlarynyń qyzmetshileri bolady. Sonдай-aq, "ataǵyn berý arqyly *hanzada*", Isa shaitannyń deńgeinde, onýn qarsylasy jáne qarsylasy jeńildi, ol shaqyrady, "*bul dúnieniń hanzadasy*". Qudaidyń Isaǵa enýine túrtki boldye ekeyiniń betpe-bet kelýi arqyly "*hanzadalar*"; dúnieniń taǵdyry, jáne bir onýn jaratylystarynan uly jeńimpaz Isa Maıkldyń qudiretine bailyasty YaHWÉH. Biraq ol óziniń jeńisine ishınara óziniń qudaıshyldyǵyna qaryzdar, óitkeni ol birinshi Adam jeńilgen shaiqastan 4000 jyl ótken soń, shaitanǵa qarsy teń dárejede, bizdikine uqsas tánmen kúresken. Onýn kónil-kúıi jáne sailanǵandaryn qutqaray úshin olardy jeńýge degen jigeri onýn jeńisin ǵana berdi. Bul onýn sailanǵandaryna esik ashyp, "*qozy*" moıynsunǵysh jeńe bildi "*qasqyrlar*" kómekpen tán men rýhty jetinder shynayı jáne adal Qudaidyń.

6 tarmaq : "*jáne bul bizdi patshalyqqa aınaldyrdy, onýn Qudayı men Ákesi úshin dini qyzmetkerler, ol úshin mángilik dańq pen kúsh boldy ! Aýmın !*"

Neni quraitynyn Djon anyqtaıdy Qurastyrý sailanǵandardyń. Isa Másihte ejelgi Israıldikter eski kelisim rásimderinde paıǵambarlyq etilgen rýhanı formalaryń astarynda jatyr. Retinde qyzmet etý arqyly "*Patshalaryń patshasy jáne myrzalaryń ámirshisi*", naǵyz tańdaýlylar óz patshalyǵyn bólisedi jáne onymen birge olar aspan patshalyǵynyń azamattary. Olar sonдай-aq "*dini qyzmetkerler*" rýhanı, óitkeni olar óz deneleriniń ǵıbadathanasynda qyzmet etedi, onda olar Qudaiǵa qyzmet etip, onýn qyzmeti úshin kielilikpen qurbandyqqa shalynady. Jáne olardyń duǵalary arqyly jáne olar Qudaiǵa júginedi, olar qurbandyq ústelinde usynylǵan hosh iisterdi taratady parfúmeriadan ejelgi Ierýsalım ǵıbadathanasynyń. Isa men Ákeniń arasy jańylystyrady, biraq solai bul kóptegen jalǵan hristiandardyń aldynda turǵan dızain. Bul jetýdiń máni keıip tanytyńyz Ulyn Ákesine qarsy "qurmette". Bul 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap

hristian dininiń kinási nemese kúnási. Kóptegen adamdar úshin demalys kúnderi demalý - bul Ákeniń eski kelisim-shartynyń evreileri ǵana bolǵan tártip. Áke men Isa bir ǵana adam bolǵandyqtan, olar qurmet kórsetý kerek dep oilaǵan Isanyń qaharyna ushyraıdy. Ákeniń, Isanyń qudailyq bolmysynda ustaidy jáne máńgilikke "*máńgilik dańq pen kúsh! Áýmin! ""Áýmin"*bul degenimiz: bul ras! Shynymen !

Adventist taqyryby

7 tarmaq : "*Mine, ol bul tarmen birge keledi. Jáne árqaısyz kóz ony, tipti tesip ótkenderdi de kóredi ; jáne jer betindegi barlyq taıpalar onyń kesirinen qaiǵyrady. Já. Áýmin!"*

Bul dál, ol qaityp kelgende, Isa óziniń ulylyǵyn jáne ulylyǵyn kórsetetin bilikke ie. Elshilerdiń isteri 1: 11-ge sáikes, menl qaitarylady "*ishinde dál osylai ol qondyrǵyǵa ornatylady ciel*", biraq onyń qaityp kelgeni úshin, bul kóktegi dańqta bolady, onyń jaıлары shekten tys epývantera bolady; "*ony tesip ótkender*"onyń naqty jobasyna qarsy. Sebebi bul órnek tek adamdarǵa qatysty zamandastar onyń kelýi. Qyzmetshilerine ólim qaýpi tóngende nemese ólim jazasyna kesilgende, Isa olardyń taǵdyrymen bólisedi, óitkeni ol ózin olarmen sáikestendiredi: "*Jáne patsha olarǵa jaıap beredi : Shynymdy aıtсам, sender osy baıyrlarymnyń eń azyna osy isterdi jasaǵan bolsańdar, men úshin solai istedińder.* (Mat.25:40) ". Evreiler men evreiler sarbazdar rony aıqyshqa shegelegen qatelikter bul habarǵa alańdamaıdy. Qudaıdyń Rýhy qutqarylý isine kedergi keltiretin jáne onyń raqymy men máńgilik qutqarylýyn usyna otyryp, ony ózderi úshin de, basqalar úshin de sátsizdikke ushyratatyn bul áreketti barlyq adamdarǵa júkteıdi. Dáıeksóz "*jer betindegi taıpalar*", "Isa jańa kelisimde Israil taıpalary uzartylǵan dep sanalatyn jalǵan hristiandardy nysanaǵa aldy. Onyń qaityp oralǵanyn bilip, olar ózderiniń naqty saılangandaryn óltirýi kerek edi, olardy qutqarýǵa májbúr bolǵan Qudaıdyń jaıyn tabý arqyly olardyń qaiǵyrýyna ádil sebepter bolady. Barlyq sońǵy kúnderdegi baǵdarlamanyń egjei-tegejileri shashyrańqy túrde ashylady Aıan kitabynyń taraıлары. Biraq Aıan 6:15-16 oqıǵany myna sózdermen sıpattııdy dep aıta alamyn: "*Jer patshalary, ulylar, áskeri qolbasshylar, baular, kúshtiler, ár bir qul men azat adam taılardyń shuńqyrlary men jartastaryna tyǵyldy. Jáne olar taılar men tastarǵa, Ústimizge qulap, taǵynda otyrǵan onyń betinen jáne qozynyń qaharynan jasyryńdar dedi ;"*

8 tarmaq : "*Men álfa jáne omegamyn*", - *deıdi Qudaı Ie, kim jáne kim boldy jáne kim keledi, Barlyǵy-Myqty.*"

Ony osylai bildiretin - óziniń ilahı dańqymen aspanǵa oralǵan jumsaq Isa, bul "*Barlyǵy-Myqty*". Bul aıatty jaı ǵana bailanystyryńyzaqsh apo.22:13-16 dálel retinde: "*Men álfa men omegamyn, birinshi jáne sońǵy, basy men sońymyn... /... Men, Isa, perishtelerimdi senderge shirkeýlerde osy nárseler týraly kýalik etý úshin jiberdim. Men Dáıittiń tamyry men urpaǵymyn, nurly da tańǵy juldyzymyn".* 4-tarmaqtaǵydaı, Isa jaratýshy Qudaıdyń, Musanyń dosy, evrei tilinde esimi "Qudaıdyń" atribýttary retinde usynylǵan. YaHWéH"Exo.3:14 málimetteri boıynsha. Biraq men Qudaıdyń esimi qalaı atalsa, solai ózgeretinin nemese adamdar ony bylai dep ataıtynyn aıttym: "Men" formada "Ol" bolady. YaHWéH".

2022 jyly qosylǵan eskertpe : Órnek "álfá jáne omega" Qudaıdyń Kiełi kitapta bizge bergen barlyq aıandaryn jınaqtaıdy, jaratylys kitabynan 1 Aıanǵa deıin 22. Aláıda, 2018 jyldan bastap "paıǵambarlyq mańyzdylyǵy" alty myń " jyldardeıin oqy aptanyń alty kúni naqty alty kúnniń mánine kúmán keltirmesten rastaldy, onyń barısynda Qudaı jerdi jáne ol kıyge májbúr bolǵan ómiri jaratty. Biraq, olardyń paıǵambarlyq maǵynasyn qoldana otyryp, osy alty kún nemese "6000" jyl 2030 jyldyń kóktemine, jeńispen oralıdyń aiaqталына negiz qalaýǵa kómekesti. - Isa-Másih jáne onyń adal áylıeleriniń kóterilıi. Órnek boıynsha "álfá jáne omega", Isa óziniń sońǵy kúngi áylıelerine kitap jazdy, bul onyń ekinshi keliyiniń naqty yaqytyn anyqtaýǵa múmkindik beretin kilt. Biraq bul 6000 jyldy qalaı pıdalanı kerektingin túsini 2018 jyldyń kóktemine deıin ǵana boldy, jáne 28 2022 jyldyń qańtary, ony myna órnektimen bailanystıy úshin : "álfá jáne jáneomega", "jáne bastamashylart jáne sońy".

9 tarmaq : " Men, Djon, seniń baıyryń jáne men sizdermen Isa Másihtiń azaptary men patshalyǵy men shydamdylyǵy týraly bólisemin, men Qudaı sózi úshin jáne Isanyń kyalıgi úshin Patmos dep atalatyn aralda boldym."

Naǵyz qul úshin Isa Másih, osy úsh nárese bailanystı : azaptıyń bir bóligi, patshalyqtaǵy úles jáne Isa Másihtiń shydamdylyǵy. Johan qudaı túraly óziniń kózqarasyn qabyldaıtyn kontekstke kya bolady. Rımdikter ony buzylmaıtyn bolyp kóringen dep taıyp, aqyry oqshaılangan, Patmos aralynda jer aıdarylǵan, onyń adamdarǵa bergen aıǵaqtaryn shektey úshin. Tutas onyń ómiri, ol Isa Másihti dáriptey úshin Qudaı sózine kyalik etydi toqtatqan joq. Biraq Johannıyń Patmosty qabyldaıǵa ákelgenin de túsinyge bolady bebitshilik, temoı Isanyń qasireti - bul Ol Qudaıdan alǵan Aıan.

Aıta keteik, Daniál men Ýahı túraly eki paıǵambarlyqıyń eki avtoryn Qudaı keremet túrde qorǵaǵan ; Daniál arystandardyń tisterinen qutqaryldy, al Djon qanaǵan maıǵa toly shánekten aman-esen shyqıy. Olardyń tájiribesi bizge sabaq beredi : Qudaı óz qyzmetshileriniń arasynda ony qudiretti túrde qorǵaıda jáne ony eń kóp dáriptetin jáne ol erekshe jigerlendirgisi keletin úlgige ıe bolǵandardy tabıgattan tys ózgertyde. Paıǵambarlyq qyzmetke silteme jasalǵan 1 kor.12: 31-de retinde "áldeqaida jaqsyrae". Biraq paıǵambarlar men paıǵambarlar bar. Barlyq paıǵambarlar Allanyń aıandaryn, paıǵambarlyqtaryn qabyldaıǵa shaqyrylmaıdy. Biraq barlyq sailanǵandardy paıǵambarlyq etyge, ıaǵrı qutqarylǵa jeteley úshin kelesilerine Jaratqan İeniń aqıqattary túraly kyalik etyge shaqyrady.

Kórinis Johannıyń yaqyt adventisti

10 tarmaq : " Men Jaratqan İeniń kúnde rýhta boldym, arıymnan kerneıdiń únindei qatty daıystı estidim,"

Órnek "İemizdiń kúni" qaiǵyly interpretasialary yntalandırmaq. Kiełi kitaptıyń aıdarmasynda Dj.N. Darbı, ony "jeksenni" sózimen aıdarıdan tartynbaıyz, Qudaı degendi bildiredi "brend" fletrissante "qubyjyq," Apo.13-te shaitan basqardy:16; sbireyi onyń "qarsylyǵyna" tikelei qarsylyq bildirdimór "patsha, onyń jetinshi demalys kúni qasietti. Etimologialyq jaǵynan "jeksenni" sózi qudyq degen maǵynany bildiredi, "Jaratqan İeniń kúni", biraq másele onyń

aptanyń birinshi kúnin tynyǵyǵa arnaýynan, Qudaı eshqashan óz tarapynan jetinshi kúndi osylaı pıdalanýǵa mángilik, qasıetti etip taǵaındamaǵandyǵynan tıyndaidy. Sondyqtan bul shyn máinde "*Jaratqan Ieniń kúni*" osy tarmaqta aıtylǵan ba ? Biraq jaýap qazirdiń ózinde óleń 7 berildi, bylai: "*Mine, ol bulttarmen birge keledi.*" Mine, "*Jaratqan Ieniń kúni*" bul Qudaıdyń nysanasy: "*Mine, men senderge Ilias paıǵambardy kúnniń aldynda jiberemin YaHWÉH bolady, sol kúni uly jáne qorqynshtylardyń.* (Mal.3:5)"; jetinshi kúndik adventızmdı jáne onyń Isanyń qaita oralýyn úsh "kútýin" jasaǵan adam 1843, 1844 jáne 1994 jyldary osy úsh synaqtan ótken jaqsylyq pen jamandyqtyń barlyq saldarymen oryndaldy. Jáne 94 jyly turatyn Djean rýh arqyly tasymaldanady kezinde bastalýy tıraly jetinshi myńjyldyq, Isa óziniń qudaılyq dańqymen oralǵanda. Sonda ol "*artynda*" oǵan ? Hristian dáýiriniń barlyq ótken tarihy; dIsa qaitys bolǵannan beri hristian dinine 2000 jyl; 2000 jyl boıy Isa óziniń sailanýynyń ortasynda, Kıeli Rýhqa kómektesip, zulymdyqty sol qalpynda jeńýge kómekesti, ózine, shaitandy, kúná men ólimdi jeńdi. "*Daýys myqty* " estidim "*artynda*" bul Isa, mundaı "*kernel*" qatysady, eskertý úshin onyń sailanǵany jáne ashý úshin olardyń ómirinde kezdesetin dini zulymdyqtyń tuzaqtarynyń tabıǵaty jyly kez kelgen "jetiliktiń" s ýaqytkelesi tarmaqta usynylatyn tarmaqtar.

11 tarmaq : "*kim atty : Neni izdep, kitapqa jazyp, jeti shirkeýge, Efeske, Smirnaǵa, Pergamosqa, Tiaturaǵa, Sardiske, Filadelfiaǵa jáne Laodikeiaǵa jiber.*".

Mátinniń kórinetin formasy kelesige uqsaidy alýshylar retinde, sózbe-sóz, Johannyn zamanyndan beri Azıanyń atyn ataǵan qalalar ; árqaısysyna onyń habary. Biraq bul Isanyń óz habarlaryna bergem shynayı maǵynasyn jasyrýǵa arnalǵan jańlystıratyn bir ǵana aspekt boldy. Kıeli kitapta er adamdarǵa qatysty esimderdiń túbirinde jasyryn maǵyna bar, ıvrit, haldei jáne grek tilderinen. Bul qaǵıda osy jeti qalanyń grekshe ataýlaryna da qatysty. Árbir esim ózi bemeletin dáýirdiń sıpatyn ashady. Jáne osy ataýlardyń usynylý retis, Qudaı belgilegen baǵdarlamalanǵan ýaqyttaǵy ilgerileý tártibine saıkes keledi. Biz APO.2 zertteýinde kóremiz jáne 3, onda bul ataýlardyń tártibi saqtalady jáne saqtalady, osy jeti esimniń maǵynasy, biraq birinshileri jáne bastap sońǵy, "*Efes jáne Laodikeia*", olarǵa tek sol Aqyl-oidy is júzinde pıdalanýdy ashýnyz. Saıkesinshe, "bıiktik" jáne "adamdar dep esepteletin" maǵynalaryn tabamyz "*álfa men omega, basy men sońy,*" hristiandyq raqym dáýiri. Isanyń osy anyqtamaǵa saıkes 8-tarmaqta keltirilgeni tańqalarlyq emes : "*Men álfa jáne omegamyn* ". Ol hristian dáýiriniń barlyq ýaqytynda óziniń qatysýyn adal quldarymen tirkedi.

12 tarmaq : "*Menimen sólesken daýys qandaı ekenin bilý úshin buryldym. Men burylǵannan keiin men jeti altyn shamdy kórdim,*"

Áreketi "*qaitary*", Djondy hristian dáýirine degen kózqarasyn kıýge jeteleıdi tutas ol, ol sıaqtyýaqytyna deın tasymaldandy Isanyń dańqymen kele jatyr. Sóılemnen keiin "*artynda*", bizde osyndamyz "*Men buryldym*", jáne qaitadan, "*men qaityp kelgennen keiin*" ; rýh talap etedi ótkenge kóz júgirtsek, bul kózqarasqa berik, biz onyń logıkasyn ustanýymyz úshin. Jáne sol daýyst , sonda, Djon? "*Jeti altyn shyraǵdan*". Mine, taǵy da, másele kúdikti retinde "*jeti Jinalystar*". Óitkeni "*shyraq*" model kıeli shatyrdı ıvrit tilinde boldy jáne onyń jeti tarmaǵy boldy, olar qazirdiń ózinde boldy, tutastı alǵanda, jáne qasıettilik

Qudaıdyń Rýhy men onyń nury týraly. Bul baıqaý mynany bildiredi, retinde " *jeti Jinalystar* ", jáne "*jeti sham tuғыry*" beıneleıdi qasıettilik Qudaıdyń nurynan, biraq búkil hristian dáýirinde jeti ret belgilengen. Jáne shyraǵdan sailanǵan yaqytty kórsetedi, ol jaryqtandyry úshin táýeldi bolatyn Qudaı Rýhynyń maıyn alady sailanǵandar onyń nurynan.

Úlken apat týraly habarlandyry

13 tarmaq : " *jáne, **jeti shyraǵdannyń arasynda**, biri adam balasy na uqsaidy, uzyn halat kúip, keýdesinde altyn belbey.*"

Munda Iemiz Isa Másihtin simvoldyq sıpattamasy bastalady. Bul kórinis Isanyń yádelerin beıneleıdi : Luqa 17:21: "*Biz sizge mánin autpaımyz : Munda, álde sonda. Mine, Qudaı Patshalyǵy - bul **aralaryńda**.*"; Mat.28:20 : "*jáne olardy men saǵan buıyrǵannyń bárin oryndayǵa úret. Mine, men senimen kúni boıy, tipti aqyrzamanǵa dein birgemin.*". Bul kózqaras Daniel 10-ǵa óte uqsas , mundaǵy onyń 1-tarmaǵy habarlandyry retinde "*úlken apat*" onyń evrei halqy úshin. Aıan 1-shi kúni, sondyqtan ol da, a "*úlken apat*", biraq bul joly, úshin Qurastyry hristian. Eki kózqarasty salystyry óte kóterińki, óitkeni egjeı-tegeıler eki tarıhı kontekstin árqaisysyna óte saıkes keledi ár túrli. Usynylatyn simvoldyq sıpattamalar Isa Másihke onyń dańqy qaitary finaly kontekstinde qatysty. Ekeýi "*apattar*" orta q jetistikterge jetińiz sońynda Qudaı dáıekti túrde ornatqan eki odaqtyń. Endi eki kózqarasty salystyrayıq : "...*adamnyń balasy* "osy tarmaqta boldy" *er adam* " jly Daniel, óitkeni Qudaı áli Isaǵa enbegen edi. Kerisinshe, "*adam balasy*", biz "*tabamyz adam balasy*" Isanyń Izgi habarlarda ol týraly aıtı arqyly únemi shaqyrǵanyn. Eger Qudaı bul sóz tirkesine kóp kónil bólse, sebebi bul onyń adamdardy qutqary qabiletin zańdastyrady. Dál osynda, "*uzyn kólek kigen*", "*zyǵyr matadan tigilgen*" Danielde. Osynyń maǵynasynyń kilti *uzyn halat* Apo-da berilgen.7: 13-14. Ony shynay senimniń sheıitteri retinde ólgender kiedi : "*Aqsaqaldardyń biri maǵan bylai dep jayap berdi: Aq halattylyar, olar kimder jáne olar qaidan keldi ? Men oǵan aitamyn : Rabbyn, sen bárinen habardarsyń. Jáne ol maǵan bylai dedi.; Bular úlken azaptan shyqqandar; olar shapandaryn jýyp, qozynyń qanyna appaq qyldy.*". Isa kigen "*keýdesinde altyn belbey*" bul onyń júreginde, biraq "*onyń búreginde*", Danieldegi kúshtin nyshandary. Jáne "*altyn saqna*" beıneleıdi **aqıqat** , Efes.6: 14-ke saıkes: "*Sondyqtan turyńyz, beliniz myqty bolsyn **shyndyqpen, belbey** ; ádildiktiń tóselgisin taǵyńyz ; "*. Isa sıaqty shyndyqty ony súetinder ǵana qurmetteıdi.

14 tarmaq : " *basy men shashy júndeı appaq, qardaı appaq boldy ; jáne onyń kózderi ottyń jalynyndaı boldy ;*"

Aq, minsiz tazalyqtyń simvoly, Qudaı Isa Másihtı sıpattady, ol, nátjesinde, kúnaniń sumdyǵy. Alaıda, habarlandyry a "*úlkene apat*" almady niet bildirgender jazalaı kúnakarlar. Bul másele eki apatqa arnalǵan, sondaı-aq bizdi osy jerden jáne Qudaı Danieldan tabyńyz, jáne uly Tóreshi, "*kimniń kózder ottyń jalynyna uqsaidy*". Onyń kózqarasy kúnani nemese kúnakardy kúdireıdi, biraq Isanyń sailanǵan ókili jalǵanǵa qaraǵanda kúnadan bas tartıdy tańdaıdy evrei qate aqyr sońynda Isa Másihtin úkimi joıylatyn hristian búlikshisi. Jáne bul týraly

sońgy kontekst "apat" onyń basty jaýlaryna silteme jasaıdy, olardyń barlyǵy osy kitaptyń taraýlarynda jáne Daniel. Apo.13 taraýlarynda anyqtalǵan, biz eki túrde usynamyz "ańdar" olardyń attarymen anyqtalǵandar "teńiz jáne qurlyq" bul katoliktik senim men odan shyqqan protestanttyq senimge qatysty, olardyń esimderi aıtyp turǵandaı, Jar.1: 9-10. Ol qatyp oralǵannan keiın, eki ańnyń odaqtastary onyń senbiligine jáne onyń izbasarlaryna qarsy kúresý úshin birigip, bireýden kóp jasaıdy. Aıan 6: 16-ǵa saıkes onyń jaýlary shoshyp ketedi jáne olar turmaıdy.

Óleń 15 : " onyń aıaǵy peshte janyp ketkendei juqa jezdei boldy ; jáne onyń daýysy uly sýlardyń shyý sıaqty boldy."

Isanyń aıaǵy onyń búkil denesi sıaqty taza, biraq bul sýrette olar kúnákarlardyń qanyn basyp, ózderin aramdaıdy. búlikshiler. Dan.2:32-degideı, "jez", metal qorytpasy taza emes, kúnáni beıneleıdi. ÁQB.10:2 oqımyz : "*Qolynda kishkene kitapty ashyp ustap turdy. Ol qoidy onyń oń aıaǵy teńizde, jáne onyń jerdegi sol aıaǵy ;*". Aqb.14: 17-den 20-ǵa deıin osy aksıanyń ataýy " egin jınaý ", Ishaia 63-te ázirlegen taqyryp. Jáne "úlden sýlar" ráimizdey, apo.17:15, "*des halyqtary, jurt, des, ulttar, jáne tilder, -men odaq quratyn "jezókshes Uly Vavilon" ;* ataýy bul katolik shirkeıi papa rımge qatysty. Bul odaq sońgy saǵatta Qudaı bekitken demalys kúnine qarsy turý úshin birigedi. Olar onyń adal baqylaýshylaryn óltirýdi sheshýge deıin barady. Onyń ádil qaharynyń nyshandary osydan shyqqan. Kóriniste, Isa óziniń tańdaýlysyn óziniń jalǵyz ekenin kórsetedi "daýys" jeke qudaı jer betindegi barlyq halyqtardan da qudiretti.

Óleń 16 : "*jáne onyń oń qolynda jeti juldyz bolǵan. Ázyınan eki sheti bar ótkir qylysh shyqty ; al onyń júzi kúsh-qyaty men jarqyrap turǵan kún sıaqty boldy.*"

"Simvolyjeti juldyz" ótkizildi "onyń oń qolynda," Qudaıdyń batasyn ǵana bere alatyn óziniń turaqty ústemdigin eske túsiredi; smen onyń jaýlarynyń kápirlerimen jii jáne jappai jalǵan málimdedim. *Juldyz* retinde dini habarshynyń simvoly bolyp tabylady *juldyz* b.1:15, onyń róli "*jerge habarlańyz*", onyń jaǵdaıynda, Qudaıdyń ádildigi týraly. Qatyp kelgen kúni Isa erik beredi ony tirilt, (re-generasialaınemese ólim dep atalatyn bir sáttik tolyq joıylǵannan keiın qaitadan generasialańyz) onyń sailanǵany barlyq jasta ataýlarymen beınelengen *jeti Jinalystar*. Bul turǵyda dańqy, ol úshin jáne sailanǵan adal adamdar úshin ol "retinde usynylady. *Qudaı Sóz*" simvolmen "*ótkir eki júzdi qylysh* , "Evr.4: 12-de keltirilgen. Dál osy ýaqyt *qylysh* ómir men ólim beredi, senim boıynsha Kieıi kitapta Apo.11:3-te bylaı dep jazylǵan qudaı sózine kýalik etilgen: " *eki kýáger*" Qudaıdan. Adamdarda, tek tulǵanyń syrtqy túri, olardy anyqtaıdy jáne ajratýǵa múmkindik beredi ; osylaısha, bul sheberlik boıynsha saıkestendirý elementi. Bul kóriniste, Qudaı beıimdeledi sondaı-aq onyń júzi maqsatty kontekstke. Danielde aıanda Qudaı onyń júzin "arqyly beıneleıdi. *jarqyl* "Grek qudaı Zevstii simvoldyq túri, ótkeni paıǵambarlyqtyń jaýy grek halqy bolady selevkid Antioh IV patsha, paıǵambarlyqy 168 jyly kim oryndady. Aıan kitabynda Isanyń júzi de onyń jaýynyń qyryn qabyldaıdy, bul kim ýaqyt, "*kún óziniń kúshimen jarqyraǵan kezde*". Bul ras bul sońgy áreket, olardy jer betinen joıý úshin Qudaıdyń qasietti senbiliginiń kez kelgen baqylaýshysy, shaiqastyń sharyqtaý shegi kóterilisshilerge qolaily ma 321 jyly 7 naýryzda bekitilgen

"jeñilmegen kún kúnin" saqtaýǵa, imperator Konstantin 1 boıynsha^{er}. Kóterilishiler lageri bulonyń kózinshe ra,"*táńirlik ádildiktiń kúni* "óziniń barlyq qudailıyq qudiretinde jáne bul, birinshi kúni kóktem mezgili 2030.

Óleń 17 : " *Men ony kórgende, men onyń aıaǵyna óli kúinde quladym. Ol meni oń qolyna jatqyzyp bylai dedi : Qoryqpa !*"

Aıtpaqshy, Jan reaksiya jasaı otyryp, oǵan qaityp oralǵan kezde oǵan qarsy turatyndardyń taǵdyryn ǵana kútedi. Danieldiń minez-qulqy birdei boldy jáne eki jaǵdaıda da Isa óziniń qyzmetshisin, qulyn, adal adamdy jubatyp, nyǵaitady. "*Onyń oń qoly*" kerisinshe, onyń batasyn jáne adaldyǵyn rastaidyx - kóterilishiler basqa lagerden, tańdalǵan súispenhilikpen qutqarýǵa kelgen Qudaidan qorqýǵa negiz joq. "Degen tirkes *qoryqpa*, "1843 jyldan bastap Apo-nyń birinshi perishtesiniń adventisttik habarlamasymen sıpattalǵan sońǵy kontekstti rastaidy.14: 7: "- *Dedi ol qatty daýyspen : Qudaidan qorqyp, oǵan dańq syyla, ótkeni onyń úkim shyǵaratyn ýaqyty keldi ; jáne aldyna taǵzym etińiz kókti de, jerdi de, teńizdi de, sy burqaqtaryn da jaratqan.* "; ıaǵnı Jaratýshy Qudaı.

Óleń 18 : " *Men birinshi jáne sońǵymyn, tirimin. Men óldim ; mine, men máńgi tirimin. Mende ólim men tozaqtyń kiltteri bar.*"

Bul Isa, shaitannyń ústinen jeńgen, kúná men ólim osy terminderde kórsetilgendeı. Onyń sózderi "*birinshi jáne sońǵy*"paıǵambarlyqpen qamtylǵan ýaqyttyń basy men sońy týraly habardy rastaidy, biraq sonymen birge, Isa jaratylıstyń birinshisinen sońǵysyna deın janyn qıǵan qudaıyn rastaidynyń adams. Kim "*ólim kiltterin ustaidy* "kimniń ómir súretinin jáne kimniń óletinin sheshetin kúshpen. Onyń qaityp keletin saǵaty - áýlielerdiń qaita tiriletin kúni "*birinshi qaita tirily*" úshin saqtalǵan "*berekeli bolǵandar Másihtegi óliler* " aian 20: 6-ǵa saıkes. Grek jáne rim mifologiasynyń murasynyń jalǵan hristiandyq dástúrleri týraly barlyq mifterdi joqqa shyǵaryp, mynany túsineik ". *tozaq*"ólgenderdi tiriltken jerdiń topyraǵy shańǵa aınaldy ma, jazylǵandaj.3:19: "*júzińniń terimen nan jeisiń, sen jerge qaitqansha, ótkeni sen odan aldyń; ótkeni sen shańsyń, al sen shańǵa oralasýń.*". Bul qaldyqtardyń eshqashan paidasy bolmaıdy, ótkeni olardyń Jaratýshysy qaita tiriledi, olardyń búkil bolmysy onyń jadynda qudailıyq, aspan denesinde oıyp jazylǵan *bul shirimeitin* (1 kor.15:42) perishtelerdikimen birdei Qudaıǵa degen adaldyqta qaldy : "*Sebebi, qaita tirily kezinde er adamdar ávelderdiń de, ávelderdiń kúeyleriniń de pikirin eskermeidi, biraq olar kóktegi Qudaidyń perishteleri sıaqty bolady.* Mat.22:30 "

Bolashaq týraly paıǵambarlyq habar rastaldy

19 tarmaq : " *Sondyqtan kórgenderińdi, kórgenderińdi jáne aqyrette bolatyndardy jazýndar,*"

Bul anyqtamada Isa hristian dáýiriniń jalpy ýaqytynyń paıǵambarlyq qamtyyn rastaidy, sodan keiin onyń dańqqa oralýy boldy. Ýaqyt apostolǵa órnek áser etedi "*kórip otyrǵanyńyzdai,*"al Qudaı Johandy apostoldyq qyzmettiń shynayı kýágeri retinde ataıdy. Ol "kýágeri boldy *alǵashqy mahabbat*"apodaǵy tańdalǵan qalanyń.2:4. "... *bar bolǵandar*"Jan áli tiri jáne belsendi bolǵan apostoldyq kezeńniń sońyna. "...*jáne olardan keiin bolýy kerek nárseler* "Isa Másihtin qaityp kelgen ýaqytyna deın jáne odan keiingi ýaqytta, jetinshi myńjyldyqtyń sońyna deın oryndalatyn dinı oqıǵalarǵa silteme jasaıdy.

20 tarmaq : " *meniń oń qolynda kórgen jeti juldyzdyń qupiasy men jeti altyn shyraǵdan. Jeti juldyz - jeti shirkeýdiń perishteleri, al jeti abajyr - jeti shirkeý.*"

"*Jeti perishteniń perishteleri Jinalystar*" barlyq jeti dáýirdiń tańdaýlylary. Óitkeni " degen sóz *perishte* ", grektiń "aggelos" sózinen shyqqan, habarshy degendi bildiredi jáne ol kóktegi perishtelerge qatysty tek eger "aspan" sózi kelse, kórsetińiz. Sol sıaqty, sonymen qatar "*jeti sham tuǵyrlary*" jáne "*jeti Jinalystar*" kúdikti meniń pikirimde osynda jıńaldy. Rýh meniń túsindirýimdi rastaidy: " *jeti shyraǵdan* -nyń ókili qasıettilik Qudadyń nury týraly jeti kezeńde "esimderimen belgilengen *jeti Jinalystar*".

Aıan 2: the Másihtin assambleiasy
bastap onyń jergilikti jeli1843 jylǵa deın sement

Taqyrybynda *hattar*, biz Aıan 2-de tabamyz, maqsatty ýaqyt 9-ğa deingi ýaqyt bolatyn tórt habarlama4 jáne 1843 j. jáne Apo.3-te 184 jyldan bergi ýaqytty qamtıtyn úsh habarlama3-44 2030. Biz bul dáldiktiń ashylýyn qyzyǵyshylyqpen atap ótemiz birinshisiniń jáne sońǵysynyń ataýlaryna qatysty *hat* : "*Efes* jáne *Laodikeia*" qaisysy ortasha, sáikesinshe : ler, jáne pevpl qaraldy ; hristiandyq raqym dáýiriniń basy men sońy. Apo.2-de taraýdyń sońynda Rýh shaqyrady bastalýy 1828 jylǵa arnalǵan "Másihtiń adventisttik oralýy" taqyryby belgilengen dan.12: 11-de. Sondai-aq, ýaqyt sabaqtastyǵynda, Aıannyń 3-taraýynyń basy ony 1843 jyly adventisterdiń jetinshi kúndik senimi boıynsha sottıyń bastalýy belgilengen kúнге zańdy túrde qosa berýge bola ma? Sáikes habarlama protestanttyq senim úshin synalǵan jaza bolyp tabylady: "*Sen óldiń*". Bul túsiniktemeler Danieldegi belgilengen kúnderdegi habarlamalardyń sáikestigin rastay úshin qajet boldy. Biraq Aıan aıan Danial damyǵan joq aıan hristian dáýiriniń basynda ákeledies. Bizdiń dáýirimizde Isanyń qyzmetshilerine joldaǵan hattary nemese habarlary dinı jalǵan jáne jańlystyratyn illúzialardy túsinbeýshilikten aryltady. alańdaýshylyqhristian dinin ustanýshylardyń lor toptary. Biz naǵyz Isany onymen birge tabamyz talaptar zańdy boldy, jáne onyń sógisteri árqashan aqtaldy. Tórteýi *hattar* aıan 2 maqsatty, birtindep, 94 jáne 1843 jyldar aralyǵynda ornalasqan tórt dáýir.

1^{dáýir} ýaqyty: Efes

94 jyly, le sońǵy kýáger iske qosý'Qurastyry Másihtiń

1-tarmaq: "*jáne perishtegeQurastyry Efeste : 'jeti juldyzdy on qolynda ustaǵan, jeti altyn shamnyń ortasynda júrgen onyń sózderi :*"

Par ataýy *Efes*, birinshi Júgirýdi bildiretin grekshe "Efezis" sóziniń aǵylshynsha aýdarmasy, Qudai kezinde qyzmetshilerimen sóilesedi iske qosý ýaqytyQurastyry Másihtiń, kezinde Rim imperatory Domitiannyń (81-96). Maqsattyń rýhy jáne Johannıyń Qudaıdan ózi sýrettegen aıandy alǵan ýaqyty. Bul ǵajayıp túrde tiri jáne jalǵyz qalǵan sońǵy elshi, ushyrylymnyń sońǵy kýágeri.'Qurastyry Isa Másihtiń. Qudai óziniń qudailyq qudiretin eske salady; tek ol ǵana "*qolynda ustaidy ońǵa*", onyń batasyńyń simvoly, onyń sailanǵandarynyń ómiri, "*juldyzdar*", ol shyǵarmalardy qarastyrady, olardyń senimderiniń jemisi. Iske sáikes, ol batasyń berdi nemese qarǵys aıtty. Qudai "*júry*", bul ava ekenin túsininińizUKP óz jobasyn júzege asyry kezeńinde jyly ilespe, urpaqtan urpaqqa, onyń tańdaǵan ómiri jáne ol uıymdastyratyn nemese kúresetin álemdik oqıǵalar: "*jáne olardy men saǵan buyrǵannyń bárin oryndaǵa úret. Mine, men senimen kúni boıy, tipti aqyrzamanǵa deın birgemin. Mat.28:20* ". Aqyrzamanǵa deın onyń sailanǵan sheneýnikteri olar úshin aldyn ala daıyndap qoıǵan jumystardy atqarýǵa májbúr bolady: "*óitkeni biz onyń sheberligimiz, Isa Másihte Qudai aldyn ala daıyndaǵan ıgi ister úshin jaratylǵan, solarmen júryimiz kerek. Efes.2:10* ". Jáne olar májbúr bolady jeti dáýirdiń árqaisysynda talap etiletin naqty jaǵdailarǵa beıimdelý. Sebebi berilgen sabaq "*Efes*" jeti kezeńge arnalǵan; "*jeti juldyz bolmys ótkizildi onyń on qolynda*,"ol ony tastap, hristian kóterilisshilerine qatysty jerge qulap ketýi múmkin. Ideiany este saqtańyz, bul "*shyraq*"ol janǵan kezde ǵana paidaly, al jaryqtandyry úshin ony ilahi Rýhtyń simvoly maimen tolytyry kerek.

2-tarmaq: "*Men seniñ eñbegiñdi, eñbegiñdi jáne shydamdylyғыñdy bilemin. Men senderdiñ zulymdardy kótere almaityndaryñdy bilemin; sender elshimin, senbeimin degenderdi synap kórindiñder jáne asyғыsaryñdar olardy ótirikshi dep tapy ;*"

Nazarlaryñyzға! Etistikterdiñ jalғаylyғыnyñ shaqtary asa mañyzdy, óitkeni olar apostoldyq dáyirge qashan baғыttalғanyn anyqtaidy. Bul aıatta qazirgi kezde jalғanǵan etistik 94 jyldy bildiredi, al buryñgylyar qyғыn-súrigin yaqytyna qatysty Rım imperatory Neron b.z. 65 jáne 68 jyldar aralyғыnda keltirgen.

94 jyly hrıstıandar áli kúnge deın buzylmaǵan jáne ózgermegen shyndyqta jaqsy kóredi, jáne buls jek kórý "*jamandar*" putqa tabynýshylar, jáne ásirese olardyñ arasynda rımdikter, sol kezdegi bileýshiler. Buǵan sebep bar, elshi Johannıñ áli tiri ekendigi, sonday-aq basqa da kóptegen ejelgi kyǵarler úretken shyndyqta Isa Másihtıñ. Jáne "*ótirikshiler*" óte oñai ustalady. Kez kelgen dáyirdegidei, biraq túrlendirilmegen taralar jaqsy astyqta aralastyryǵa tyrysady, óitkeni Qudadan qorqý áli de zor, jáne qutqarylý týraly habar tartymdy jáne tartymdy. Olar doktrinada qate túsinikterdi engizedi. Biraq aqıqatqa degen súıspenshilikti synaıda olar sátsizdikke ushyraidy jáne naǵyz sailanǵan jaryqpen ustalady. Uqsas, apostoldyq dáyirdiñ ótkenine qatysty "*siz tyrysıtyñyz*", Rýh qalai ekenin eske saldy jalǵan másihshilerdi adastyrǵan ólim maskalarynyñ oqıǵasy, shyndyq "*ótirikshiler*" osy tarmaqta kózdelgen, 65 pen 68 arasynda, Neron Másihtıñ janyn óziniñ Kolzeıindegi arystandarǵa shoý usyný úshin jetkizgen kezde qandy Rım turǵyndaryna. Biraq sodan keın, Isa ótken dáyirdiñ qulshynysyn sıpattaidy.

3-aiat: "*Jánesabyr etkeniñ úshin, meniñ atym úshin azap shekkeniñ úshin jáne odan sharshaǵanyñdy bildirgeniñ úshin.*"

Munda taǵy da etistikterdiñ jalǵalarynyñ shaqtaryna nazar aýdaryñyz!

Eger aıǵaqtar týraly tabandylyq ázirge saqtalǵan, qaiǵy-qasiret bitti. Al Qudai eske alýǵa mindetti azapty qabyldaı , ol kórinde jáne asqaq qurmetpene shamamen 30 jyl buryn, 65-ten 68-ge deın, rımdik qanisher Neron hrıstıandardy ólimge bergende, shoıda usynylǵan, óz halqyna, buzyq jáne jemqor. Dál osy yaqytta ǵana Elý lageri "*zardap shekti*" onyñ ishinde "*ataıy*" jáne emes "*núkte sharshady*".

Óleń 4 : "*Biraq mende bul saǵan qarsy, óitkeni sen alǵashqy mahabbatyñdy tastap ketýge asyғыsaryñ.*"

Qayıptiñ dál bolýy usynyldy jáne ol rastaldy. Bul kezde hrıstıandar adal, biraq Neron tusynda kórsetilgen qulshynys álsiredinemese joq ; Isa qalai atady "*alǵashqy mahabbatynan aıyrylyñyz*", osylaısha 94 jasqa deın birinshige qaraǵanda áldeqaida az ekinshi mahabbattyñ bolýyn boljaidy.

5 tarmaq : "*Sondyqtan esiñde bolsyn, sen qai jerden quladyñ, táybege kel, alǵashqy isteriñdi jasa; áıtpese men saǵan kelemın, eger sen táybe etpeseñ, seniñ shyraǵyñdy ornynan alyp tastaımyn.*"

Qarapaıym saıkestik nemese shyndyqta qarapaıym moıyndaı qutqarylý emes. Qudai serikeri úshin mángilikke saqtaǵandarynyñ qolynan kóbirek talap etedi. Mángilik ómirge degen senim alǵashqy ómirdiñ qunsyzdanýyn kózdeıdi. Isanyñ habary mángilik ózgerissiz qalady, Mat.16: 24-ten 26-ǵa deın : "*Sosyn Isa shákirtterine atty, Eger kimde-kim meniñ arıymnan kelgisi kelse, ózinen bas*

tartyp, aıqyshyn kóterip, artymnan ersin. Óitkeni kimde-kim óz ómirin saqtap qalsa, ony joǵaltady, al meniń kesirimnen jeńilgen adam ony tabady. Al eger adam janyń joǵaltsa, búkil álemge ie bolý er adamǵa qandai paida ákeledi? Álde adam janyńnyń ornyna ne beredi? "Degenonyń Rýhyn tartyp alamyn dep qorqytý,"belgisimen beımelengenshyraq", Qudai úshin shynaiy senim jannyń qarapayym belgisi bolýdan alys ekenin kórsetedi. Ýaqytta, Efes, jáne shyraqdan Qudai Rýhynyń simvoly boldy shyǵysta hristian dini dúniege kelgen Ierýsalmıge deın al búginde Gresıada jáne Túrkiada Paýyl ornatqan shirkeýlerde. Dini ortalyq jaqyn arada batysqa jáne negizinen Rimge, Italiǵa kóshiriledi.

6-tarmaq: "*biraq mynaý asyǵasyń, nikolailıqtardyń men de jek kóretin isterin jek kóresin.*"

Jyly bul rimdikter simvoldyq túrde taǵayındaǵan hat, keın "zulymdar": "*nikolailıqtar*", bul degenimiz, jeńiske jetken adamdar nemese Jeńiske jetken adamdar , ýaqyt bileýshileri. Grek tilinde "Nike" sózi daralangán jeńistiń ataýy. Sondyqtan, olar "*Nikolailıqtardyń shyǵarmalary*" Qudai men onyń tańdaýlylary qorlady ma? Putqa tabynýshylyq jáne dini sinkretizm. Olar putqa tabynýshy qudailardyń qalyń tobyn qurmetteidi, olardyń eń úlkeni olarǵa arnalǵan aptanyń bir kúni boldy. Bizdiń qazirgi kúntizbemiz, ol aptanyń jeti kúnine, jeti juldyzdyń, planetalardyń ataýlaryna nemese jánebizdiń Kún júesiniń juldyzy - rim dininiń tikeleı murasy. Al "jeńilmegen kúnge" arnalǵan birinshi kúnge tabyný 321 jyldan bastap Jaratýshynyń jekkórýshilik Qudainyń belgili bir sebebin ýaqytynda beredi "*jumystar*" rimdikterdiń dindarlary.

7 aıat: "*qulǵy bar adam Rýhtyń shirkeýlerge atqanyn tyńdasyn : men oǵan Qudaidyń jumaǵynda turǵan ómir aǵashyn jeý úshin jeńetinimdi beremin.*"

Bul aıattaǵy eki jazba jeńistiń jerdegi ýaqyty týraly aıtady "*jeńgen ol*," jáne onyń syıyna kóktegi ýaqyt.

Bul formýla Isanyń qyzmetshilerine aıtqan sońǵy habary, paıǵambarlyqqa baǵyttalǵan jeti dáýirdiń biri. Aqyl beıimdeledi árbir dáýirdiń naqty jaǵdailaryna. Efestikter paıǵambarlyqpen qamtylǵan ýaqyttyń bastalýyn belgileidi, Qudai oǵan jer tarihyń basy túrinde máńgilik qutqarylady usynady. Isanyń beınesi jiberilide retinde solai bastap *ómir aǵashy* jerdegi Qudaidyń baǵynan jazyqsyz, pák adamdy ornalastyryú úshin jaratqan. Apo.22 jańa jerde jeńiske jetken tańdaýlylardyń baqyty úshin jańarǵan Edemdi qalpyna keltirý týraly paıǵambarlyq etedi. Usynylǵan formýla ár ýaqytta Isa Másihtiniń tek sailanǵan ókilderine usynǵan máńgilik ómiriniń aspektisine qatysty.

2nd ýaqyty: Smirna

303 jáne 313 arasynda, Isońǵy qýdalaý boldy "imperialyq" roman

8-aıat: "*jáne perishtege Qurastyryú Smirnaǵa jazýyız : bular ólgen jáne tiri bolǵan birinshi jáne sońǵy nárselerdi aıtady :*"

Par ataýy" *Smirna* "ekinshi árip úshin, grektiń "smýrna" sózinen aýdarylǵan qaisysy "*murra* ", Qudai maqsatty ýaqyt jan túrshigerlik qýǵyn-súrgin Rim imperatory Diokletian basqarǵan. "*Attymurra*" Isanyń óler aldynda onyń aıaǵyna bálzamaǵan jupar iis pe jáne onyń dúniege kelýine Shyǵystan kelgen sıqyrshylar qurbandyq retinde ákelgen. Isa bul synaqtan onyń 94 jyly bolmaǵanyna degen shynaiy senimniń qulshynysy tabyldy. Onyń atymen ólge

daiyn bolǵandar Isanyń ólimdi jeńgenin jáne qaita tirilgenin, ol ózi úshin jasaǵandai qaita tiriletinin bilýleri kerek. Paıǵambarlyq tek másihshilerge Isanyń aıtqanyna ǵana ashyq bul ózine jáne "birinshi" ókiltqumyrsqa. Onyń tulǵasyn, qyzmetshilerininiń ómirin boıyna sińire otyryp, ol da beinelenetin bolady bar"janesonǵy"hristian.

9-tarmaq: "*Men seniń qaiǵy-qasiretińdi jáne kedeliginińdi (biraq sen basıyn) jáne olardıń iahıdı ekenderin, olai emesterin, biraq Shaitannyń májilishanasy ekenderin qudaıǵa til tigizetindigimdi bilemin.*"

Rımdikter qýdalaǵan hrıstiandar dúnie-múlkinen aıyryldy, kóbine ólim jazasyna kesiledi. Biraq bulnyń kedeliknyń aparattyq qural jáne tándik jasadıylor rýhanı jaǵynan Qudaıdyń úkimine sený kriterılerine bai. Ekinshi jaǵynan, men óz úkimin jasyрмаıdy jáne ashady, óte anyq túrde, onyń joqqa shyǵarǵan evrei dinine beretin qundylyǵy táńirlik qutqarylý standarty, Isa Másihti moıyndamaý arqyly, Másih Kıeli Jazbalarda paıǵambarlyq etkendei. Qudaı tastap ketken iahıdılderdi chaǵa alyp kettiibilis pen onyń jyndarynyń kek alýy jáne olar Qudaıǵa jáne onyń shynaiy sailanǵanyna analady ",*Shaitannyń májilishanasy* ".

10 aiat: "*Neden qınalamyn dep qoryqpa. Mine, shaitan senderdi sottay úshin keibireýlerińdi túrmege qamaıdy; jáne sende on kúndik azap bolady. Ólgenshe adal bol, men saǵan ómir tájin sylaimyn.*"

Bul aıatta shaitannyń esimi Diokletian, imperator rımdikterdiń qatygez senbar onymen bailanysty "tetrakalarmen" ol másihshilerge degen óshpendilikis voullıjylyolardy joıy múmkin emes. Qýdalaı nemese "qaiǵy-qasiret" jarıalandy s'estkeñetilgen, kezinde "on kún"bolı úshin"on jyl" naqty 303 jáne 313 aralyǵyndaǵy diapazon. Bar olardıń keibireýleri kim boldy "*adal bolǵansha ólim*" sháhıdterde navtement berekeli, Isa beredi " *ómirdiń táji*"; olardıń jeńisteriniń máńgilik belgisi.

11-aiat: "*qulaǵy bar adam Rýhtyń shirkeýlerge aıtqanyn tyńdasyn : Jeńgen adam ekinshi ólimnen zardap shekpeyi kerek.*"

Aqyrzaman týraly habardıń taqyryby bar: ólim. Bul joly Rýh qabyldamaıtyndardy eske alyp, qutqarylýdy týdyrady Qudaı úshin sháhıd bolıdyń alǵashqy ólimi, odan qutylmai azap shegıi kerek ", *ekinshi ólim*"týraly "*ot kóli*"sońǵy sottıyń. A " *ekinshi ólim*"bul sailanǵandarǵa tiispeidi, óitkeni olar máńgilik ómirge enedi.

3^{myń} ýaqyty: Pergamon

538 jylypapalyq Rım júesin engizý

12-aiat: "*jáne perishtege assambleia quramy pergamosqa jazıhıyz : mynaı eki qyrly ótkir qylyshy baryn aıtady :*"

Par ataıy *Pergamos*, Qudaı, shaqyrady ýaqytyzınaqorlyq rýhanı. Ishinde ataıy *Pergam*, eki grek túbiri, " pérao, jáne gamos ", "nekeni buzı úshin" dep aıdarylady. Bul jyl basyndaǵy taǵdyrsheshti sát *baqytsyzdyqtar* bul hrıstian halyqtaryn aqyrzamanǵa deın qulatady. 313, 1 kúnin belgileı arqyly'erterek dáýir bar usynyladyere bilikke qol jetimdilik jáne biligi putqa tabynıshy imperator Konstantin, 1 jasta^{er}, tetrarh Konstans Hlorıdyń uly jáne Maksentıge qarsy jeńimpaz. Imperatorıdyń 321 jylǵy 7 naıryzdaǵy jarlyǵymen ol bar jetinshi kúnniń qasıetti senbiliginiń apta saıynǵy demalysynan bas tartty qudailyq, bizdiń qazirgi

senbi, osy dáýirge arnalǵan birinshi kúndi, kún qudaıyna putqa tabynýshylyqty, "Sol Inviktýsty", jaýlap alynbaǵan Kúndi artyq kóredi. Oǵan moıynsunýda hristiandar bar kommbul "rýhanı zınaqorlyq", qaisysy bolady 538 jyldan bastap Rım papasynyń resmı standarty sol kezde bekitilgen *Pergamon*. Les hristiandar kápirler sońynan eredi qyraǵy, imperator Iýstinian 1 bekitken jańa dını kósem^{er}. Bul qyzyqtyrýshy onyń Teodoramen qarym-qatynasyn pıdalandy jezókshe imperator qoldap, bul laýazymǵa jetý úshin papa óziniń jańa kúshimen keńeıdi jalpyǵa birdei dını katolik pe. Osylaısha, ataýmen *Pergamos*, Qudaı denoUKP-nyń "Jeksenbilik" praktikasy, jańa ataý, jáne óitkeni *zınaqorlyq* rýhanı, onyń astyna buryńǵy- "kún kúni" Konstantinniń murasyn shirkeý qurmetteýdi jalǵastyrdyda hristian roman. Ol talapty bastap Isa Másih jáne jáne shaǵymdar, bas pap ataǵy boıynshaál, "Qudaı Ulynyń vikary" (Aýystyrý nemese balama Qudaı Ulynyń), in latin "VICARIVS FILII DEI", onyń ishinde áriptter sany "666"; san saıkes keledi apo.13:18 dını elementtiń atribýttary "*qubyjyq*". Taǵaıyndalǵan yaqyt *Pergamon* bastap bastaldy papalyq tózimsizdik pen ýzýrpatordyń biligi kim tánge engen qudiretti Qudaı Isa Másihiti joqqa shyǵarady, onyń bastyǵy ataǵyQurastyry, Dan.8:11 saıkes; Efes.5:23: "*Másih shirkeýdiń basshysy bolsa da, onyń denesi bolyp tabylatyn jáne ol Qutqarýshy bolsa da, kúieyi áueliniń basshysy bolyp tabylady.*" Biraq saq bolyńyz! Bul áreketti Qudaıdyń ózi shabyttandyrady. Shyndyǵynda, ol zemetkerlikke shyǵyp, jospardy brondaǵan papalyq hristian dını resmı túrde opasyzdyq jasady. *Jánearsyzdyq* osy rejimniń, Denmen aıyptaldy.8:23, joǵaryǵa kóteriledi oǵan bastamany qolǵa alý "*zamandardy jáne zańdardy ózgertý*" Qudaı ornatqan, tulǵada, Dan.7:25 saıkes. Sonymen qatar, onyń taǵaıyndalmaý týraly eskertýin mensinbei, rýhanı, "áke", adam balasy joq, ol "qasıetti Áke" degen atpen ǵıbadat etýge jaratylǵan, osylaısha ózin jaratýshy, zań shyǵarýshy Qudaıdan joǵary qoiady jáne ol bir kúni tabysty túrde ashylady: "*Al jerdegi ákeńdi eshkimdi shaqyrma, óitkeni kóktegi Ákeń bir.* (Mat.23:9)". Bul adam patshasy rejim men onyń shekten shyqqan muragerleri boldy erik uzartylýy múmkiner qıamet kúnine deiin eń uly, eń kúshti jáne eń ádil, baǵdarlamalanǵan aqıqat "Kıelikóktegi Áke".

Jáneimperator Iýstinian 1er osylaısha, Qudaı ózine "zınaqorlyqty" bildiretin dinniń osy júesin bekitedi. Ashýdyń mańyzdylyǵy, sondyqtan, tańbalanýy jáne oıyp jazylýy kerek edi Tarih. Dál osy 535 jáne 536 jyldary onyń biligi kezinde atmosferany qarańǵylandyratyn jáne týdyratyn eki alyp janartaý atqylaýy boldy 541 jyly obanyń ólimge ákeletin indeti ol syrtqa shyqpaıdy jyly 767, shyńymen birge shabýyl maksımaldy, 592 jyly. Qudaıdyń qarǵysy aldın ala almadykóılek neǵurlym qorqynshty forma, jáne jáne osy taqyryp boıynsha málimetter kelesi tarmaqta oryndalady.

13-aiat: "*Men seniń qaida turǵanyńdy bilemin, Shaitannyń taǵynyń bar ekenin bilemin. Aralaryńda ólim jazasyna kesilgen, Shaitan meken etken meniń adal kýágerim Antipas zamanynda da meniń atymdy berik ustaisyńdar jáne meniń senimimdi joqqa shyǵarmadyńdar.*"

Paıǵambarlyqta "*taq*" jáne onyń ornalasqan jeri onyń dańqy men qurmetine bailanysty kúnakarlar ony jasady tipti búgin. Bul tipti "Rım" óz ústemdigine oralatyn, bul joly, bul dını aspektide jalǵan hristiandyq jáne mólde putqa tabynýshylyq. Ózine tiesili dep málimdegen adam "murager"(nemese vikar), rım

papasy Qudaıdyń ózine jeke júgingenin túsinbeıdi. Paıǵambarlyqty alýshy - qulatyǵan da, tartyp alýshy da emes, sailanǵan sheneýnik putqa tabynýshylyq joralǵylaryn madaqtaı. Rim-katoliktik senimniń bul joǵary ornynyń óz orny bar *taq* Rimdegi Rim papasynyń, Lateran sarayında, jomarttyqpen, Konstantin 1er Rim episkopyna usynyldy. Lateran sarayı Eskilino taıynda ornalasqan, solardyń biri "Rimniń jeti tóbesi" , óntústiginde ornalasqan-est de qala; kael esimi quraldar: aspan. Cette Hill eń uzyn jáne eń úlkeni jetiden, aýdanda. Lateran shirkeýiniń janynda, ol áli kúнге deın bizdiń kúnderimizde, papalyq bilik úshin jáne din qyzmetkerleri, álemdegi eń maңызdy katoliktik shirkeý bar eń úlken obeliskke arnalǵan Rimge, qaida bir jyly 13, biiktigi 47 metrge jetkende. 7 metr jerden tabylyp, úsh bólikke bólinip, 158 jyly paidalanýǵa berildi⁸, Rim Papasy Sıkst jazǵan V , qaisysy bolady, sonymen qatar, Vatikan memleketiniń ústemdigin kelesi paıǵambarlyq shaqyrylǵan yaqytta uıymdastyryńyz *Tiatura*. Kúнге tabynýdyń bul simvoly mysyrlyq komesik kúnistela qaisysy kóteredi a úlken Konstantinniń usynysyn eske túsiretin jazý. Realıttee, bul onyń uly Konstansı II kim, ol qaitys bolǵannan keın Mysyrdan ákelingen áke Rimge, qol jetkizý úshin , ishınara, ákesiniń tilegi kim ony Konstantinopolge ákelgisi keldi. Konstantinniń dańqyna arnalǵan bul arnaı 1er kóbirek Konstantinniń uly Qudaıdyń qalaıymen bailysty. Óitkeni obeliskiń barlyǵy birge onyń joǵary - pedestal paıǵambarlyq etilgen siltemeni rastady, bul Konstantindi 1 etedi^{er} "kún kúniniń" qalǵan bóligin belgileitin azamattyq bilik, al Rim papasy, sol kezdegi Rim hrıstian shirkeýiniń qarapaim episkopy, dinı bilik, qaisysy júkteıdi, dinı turǵyda, bul kúni putqa tabynýshy "Jeksenbi" degen atpen Iemizdiń kúni. Aobeliskiń u samıti - bulnt tórt kelesilerdi kórsetetin belgiler osy ósý retimen : 4 arystandar otyrý onyń shetinde, baǵdarlanǵan kompastyń tórt negizgi nüktesine deın, jáne qai stendtiń ústinde tórtteı eńserilgen taýlar des kún sáýleleri, jáne joǵarydan bul jıntyq ústemdik etedi hrıstıandyq kres. Tórt negizgi nüktege baǵyttalǵan, simvoly arystan óz kúshindegi patshalyqqa silteme jasaıdy ámbebap ; rastaityn nárese, onyń sıpattamasy anyqtaldy Dan.7 jáne 8. Apo.17 :18 Rim týraly aıtıdy rastaidy: "*Al siz kórgen áiel - jer betindegi patshalardyń üstinen bilik júrgizetin uly qala.*" Sonymen qatar,e kartrij obeliskke qashalǵan mysyrlyq shaqyrady "patsha bergen taza emes ant Am mekenjayıbul" kúnniń qudaıy. Osylardyń barlyǵy Konstantin 1-den Rimde ústemdik etetin hrıstian dininiń shynayı bolmysyn ashı^{er} , onyń jeńiske jetken 313 kúninen bastap. Bul obelisk, jáne onyń ráimizderi, kýáger boladynt bastap "*jetistik*" týraly qyzmetshisi shaitan Dan.8-de paıǵambarlyq etilgen:25, qaisysy, Konstantin 1er, hrıstian dinine a aspektisin bere aldy Isa Másihte Qudaı qatań aıyptaǵan dinı sinkretizm. Men osy ráimizderdiń habaryn qorytyndylaimyn: "kres": hrıstıandyq senim; "- sáýlelik kúns ": kúнге tabyný ; "taýlar" : jerdegi kúsh ; "tórt arystans ": roıaltı jáne kúsh ámbebaps; "obelisk" : Egıpet - kúná, mysyrdan shyqqan perǵaıynnyń kóterilisinen bastap, kúnáǵa deın kún qudaıy Amýnǵa putqa tabynýshylyqpen tabyný. Qudaı júkteıdi cKonstantin 1 ázirlegen Rim-katoliktik senimniń es kriterıleri^{er}. Jáne bul tańbalar, kartrij mysyrlyq, dep qosady ol ol qarastyratyn Rim episkoptarynyń dinı mindettemeleri týraly óziniń úkimi kez kelgen eki arams; olar qalanyń dindar baıyrlary qazirdiń ózinde "papalar" dep ataǵan. Hrıstıandyq senimniń kúнге tabynýmen bailysty tájiribeden ótti jáne qurmetke bólendi Konstantinniń ózimen, adamzat balasy

tóletin qorqynshty qarǵystyń qanar kózi me, úzdiksiz, aqyrzamanǵa deın. Jáne *taq* laterannan Rım imperatorlary básekelespeıdi, óitkeni Konstantın 1-den beri^{er}, olar endi Rımda turmaıdy, biraq imperianyń shyǵysynda, kimgе Konstantinopol. Osylaısha, aıandy elemeı paıǵambarlyq bolyp tabylady, Isa Másih Johanǵa bergen, kóptegen adamdar barlyq ýaqyttaǵy eń úlken dinı aldaıdyń qurbany bolǵan. Biraq olardyń nadandyǵy kináli, óitkeni olar shyndyqty jaqsy kórmeıdi jáne solai, Allanyń atymen ózine, ótirikke jetkizilý úshin jáne barlyq túrdegi ótirikshiler. Ol kezdegi halyqtyń biliminiń joqtyǵy *Pergamon* Rım imperatorlary dárekti túrde engizgen jáne qoldaǵan papalyq jospardyń sáttiliginiń túsindirıdi. Bul keıbir shynai saılanǵandardyń osy jańa zańsyz bilikten bas tartýyna jáne bas tartýyna kedergi bolmaıdy; jáne bul Isany olardy óziniń shynai qyzmetshileri retinde tanýǵa jeteleıdi. Saılanǵandardyń rımdikteriniń ornalasqan jeri, Rýhy senimin saқтаǵan qyzmetshilerdiń 538-i ekenin eskerińiz Isanyń atymen jeksenbini qurmetteı kezinde. Alaıda, Rımnıń bul jerinde, sheıtterdiń soǵǵysy nemese " adal kýágerler " Neron kezinde kórinbegen, 65-68 jyldary jáne Diokletiannyń 303-ten 313-ke deın. Rım qalasyn nysanaǵa alý arqyly Rýh bizge adaldyqty eske salady "*Antipas*" onyń "*adal kýáger*" jumсалǵan ýaqytqa. Bul grek ataıy mynany bildiredi : barlyǵyna qarsy. Bul imperator Neronyń tusynda 65 jyly sheit bolyp, basy kesilip qaitys bolǵan osy qaladaǵy Isa Másihtıń Izgi habarynyń alǵashqy ýaǵyzshysy elshi Paýylǵa qatysty sıaqty. Qudai papalardyń "Qudai Ulynyń vikary" degen jalǵan jańylıstıratyn ataǵyn da synaıdy. Naǵyz vikar opasyz kúzetshi nemese onyń izbasarlarynyń eshqaisysy emes, adal Paýyl boldy.

Qudiretti jaratýshy Qudai tabıǵatta, hristian dáýirindegi dinı tarihtyń mańyzdy sáatterinde jazylǵan ; qarǵys hristian halqy úshin aýyr zardaptarǵa ákep soqtıratyn kezder. Isa Másih óziniń jerdegi qyzmeti kezinde-aq tańdangan jáne tańdangan on eki elshisine Galileia kólindegi daýylıdy, onyń burıyǵymen ap-sátte tynyshtalǵan daýylıdy meńgergendiginiń dálelderin berdi. Bizdiń dáýirimizdiń barysynda 533 jáne 538 jyldar aralyǵyndaǵy kezeń imperator Iýstinian 1 Rım papasynyń rejimin ornatý arqyly bul sıpatty erekshe qarǵysqa ushyraty^{er}, Qudai imperator Konstantın shyǵarǵan jarlyqqa baǵynǵan hristiandardy jazalaǵysy keldi, 1er, bul ony aptanyń birinshi kúni, 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap, "Jaılap alynbaǵan kún kúniń" qalǵan ýaqıtında mindetti etti. Onyń qarǵysyna ushyraǵan bul kezeńde Qudai planetanyń Soltústik jarty sharyn tunshyqıryp óltirgen jáne Ońtústik jarty sharda da iz qaldyrǵan eki janartaıdyń oıanýyna ákeldi. Antarktika. Antarktika. Bir-eki aı aralyqta, ekvator aımaǵynda bir-biriniń antıpodtarynda ornalasqan, qarańǵylyqıy taratý óte tıimdi jáne ólimge ákeldi. Atmosferaǵa mıllıardtaǵan tonna shań tarady, osylaısha er adamdar ádettegideı jaryqtan jáne azyq-túlik daqyldarynan aırylydy. Kún óziniń sharyqtaı sheginde, tolyq aımen birdeı jaryqıy usynady, ol tolyǵymen joǵalyp ketti. Tarihsylyar muny aıǵaq retinde anyqtady, soǵan saıkes, Iýstiniannyń áskerleri Rımdi Ostgottarǵa qaitaryp alyp, ashyq qarly borannyń paidasyna -shilde. "Krakatoa" dep atalatyn alǵashqy janartaı Indoneziada ornalasqan jáne 535 jyldyń qazan aıynda teńiz aımaǵyndaǵy taıly aımaqıyń 50 shaqyrymynda elestetýge kelmetin aıqymdy qaita qurıyмен oıanady. Al ekinshisi "Ilopango" dep atalatyn Ortalyq Amerikada kezdesedi jáne atqylaıǵa 536 jyly aqpana engen.

14 aiat: "*Biraq mende saǵan qarsy birneshe náirse bar, óitkeni sen Balaq týraly ilimdi ustanatyn, Balaqqa Israil uldarynyń aldyna súrinbei ótýdi, puttarǵa qurbandyqqa shalyńǵan nárselerdi jeýdi jáne azǵyndyq jasadýdy úretken Balaǵamdy sol jerge apardyń.*"

Rýh Rımde qalyptasqan rýhanı jaǵdaıdy sıpattaıdy. 538 jyldan bastap sailanǵan sheneýnikter, sol kezdegi dindarlar Qudaı paıǵambarmen salystyratyn dinı biliktiń ornaıyna qatysady "*Balam*". Bul adam Qudaı bolǵan, biraq jer betindegi ıgilikter men ıgilikterdiń arbaıyna túsip qalsyn; barlyǵyn papalyq Rım rejimi bólisti. Sonymen qatar, "*Balam*" ashý arqyly Izraildiń joǵalýyna sebep boldy "*Balaq*" onyń qolynan keletin quraldar: ony ıahýdiler men basqa ult ókilderiniń nekelerin qabyldaıǵa ıtermeley jetkilikti boldy ; Qudaı qatań aıyptaǵan nárseler. Osymen salystyra otyryp "*Balam*", Qudaı bizge eskiz beredi rım papasynyń jospary týraly. Tańdalǵan adam Qudaıdyń, óziniń kóktegi jáne jerdegi shaitannyń jáne onyń seriktesteriniń jasaǵan áreketteriniń mánin túsinedi. Hristian shirkeýiniń qarǵysy "jeńilmegen kún kúni" putqa tabynýshynyń qabyldanıyna negizdelgen, 321 jyldan bastap hristiandar kápirler baıqaǵan. Jáne Rım papasynyń rejimi, sıaqty "*Balam*", olardyń joǵalýymen jumysqa barady jáne Qudaıdyń qarǵysyn kúsheitedi. "*Puttarǵa qurbandyqqa shalyńǵan et*,"keskindi salystyryńyz bateńizben birge "kún kúni" putqa tabynýshy. Rım hristian dinindegi putqa tabynýshylyqqa kiredi. Biraq siz túsinińiz kerek, olar bir sıpatta jáne Qudaıdyń úkimimen, aıyr zardaptarmen birdei... . Sonymen qatar, qarǵys týdyrǵan qarǵys "*Balam*" hristian dáýiriniń sońy Isa Másihtiniń dańqynyń qaita oralýymen belgilengen aqyrzamanǵa deın sozylady. Hristiandardyń opasyzdyǵyn da evreilerdiń opasyzdyǵymen salystyrady "*azǵyndyq*" osydan keın Qudaı onyń on ósietin estidi. 321 men 538 jyldar aralyǵynda hristian kápirleri de solar sıaqty áreket etti. Al bul aksıa búgin de jalǵasýda.

15 aiat: "*jánesonymen qatar, sizde nikolailyqtardyń ilimin ustanatyndar da bar.*"

Osy habarlamada, ataıy "*Nikolailyqtar*" keltirilgen *Efes* osy hatta qaita paida boldy. Biraq "*jumystar*" qaisysy alańdaıshylyq jyly *Efes* aınalady "*ilim*". Keıbir Rımdikter, shyn máninde, bar, bastap *Efes*, hristiandar boldy, jáne hristiandar 321-den kápirler, jáne bul, 538 jyldan bastap resmı túrde dinı jolmen, jyly marapattaı "*ilim*" katoliktik papa roman.

16 aiat: "*Sondyqtan táýbe etińder; áitpese men saǵan kelemin jyldamdyqpen, men olarmen aýzymnyń qylyshymen kúresem.*"

Osyǵan silteme jasaı otyryp, "*jekpe-jek*" onyń jetekshiligimen "Sóz", "*aýzynyń qylyshy*", Rýh kontekstti daıyndaıdy tórtinshiden keletin habarlama. Bul 16-nyń biri bolady^{myń} ǵasyr, onda Kıeli kitap, onyń qasıetti jazba sózi, onyń "*eki kýáger*,"Aıan 11: 3-ke saıkes, ilahı shyndyqty taratyńyz jáne jalǵan rımdik-katoliktik senimniń betin ashatyn bolady.

17-aiat: "*qulaǵy bar Adamnyń Rýhy shirkeýlerge ne aıtatynyn estisin; men jeńetin adamǵa jasyryn mannany beremin, men oǵan aq tasty beremin , al tasta jańa esim jazylǵan, ony eshkim bilmeidi, eger bul ony qabyldaıtyn adam bolmasa.*"

Ár kezdegeı, Aqyl máńgilik ómirdiń bir qyryn elestetedi. Munda biz shól dalada ash, qurǵaq, qunarsyz jáne sek evreilerge berilgen manna paıǵambarlyq

etken sýrettiń astyn usynamyz. Qudai óziniń tańdaǵan ómirin onyń múmkindigimen qorǵap, uzarta alatyndaı etip úrettitoptyq shyǵarmashylyq; ol sailanǵandarǵa máńgilik ómir syılaıda qol jetkizgen jetistikteri óteledi. Bul olardyń jobalaryn únemdeydiń sońǵy nátijesi bolady.

Zamannyń sailanǵan ókili Rýh sýrettermen sýrettegen máńgilik ómirdiń syıyna ıe bolady. "*Manna aǵashy*" kóktegi taǵamnyń beinesi aspan patshalyǵynda jasyrylǵan, Qudaidyń ózi onyń prodúseri retinde. Ejelgi zamannyń sımvolizminde manna Qudai taǵynda egemen bilik júrgizetin kókti beıeleitin eń qasıetti jerde bolǵan. Praktikalıyq rım tilinde "*aq tas*" jáne "daıysy boldy ma, qara" joq "dep atady. Jáne "*aq tas*" sonдай-aq sailanǵandardyń máńgilik ómiriniń tazalyǵyna silteme jasady. Smáńgilik ómirge ıe bolý - bul Qudaidyń yqylaspen qabyldaıy men qolynyń massasyna aınalatyn jáne qudai. Sebebi sailanǵandar, bolyp tabylady aspan denesinde qaita tirilgen, onyń jańa kúii -men salıstyrylady a "*jańa ataı*". Jáne bul kóktegi tabıǵat, bul óz sailaıyna, máńgilikke jumbaq jáne boıdaq: "*eshkim bilmeidi*". Sondyqtan ol muragerlikke ıe bolady jáne onyń qandaı ekenin bilý úshin tabıǵatqa enedi.

4^{myń} ýaqyty: Tıatıra

1500-den 1800-ge deın, arasyndaes din soǵystary

18-aiat: "*jáne perishtege assambleia quramy Tátrada : mynaı kózderi ottyń jalyndaı, aıaǵy juqa jezdei Qudaidyń Uly deidi :*"

Törtinshi árip " degen atpen shyǵadyTıatıra"ıman keletin ýaqyt hristian hıgasy katoliktikprotestanttar men protestanttar ózderiniń qandy qaqtyǵystarynan jirenetin shoı usynady. Biraq bul habarlama úlken tosınsylardyń rezervi. Ataıynda Tıatıra, eki grek túbiri " týao, teiro " "jeksuryndyqty aıdar jáne ólimdi azappen ber" dep aıdar. Jeksuryndyqtyń bul túsinirmesin negizdeitin grek termi grek sózdiginde, Kepilmen, shoshqa eti nemese jabayı qaban olar tyǵyryqqa tırelgende. Jáne sonda, túsiniktemeler retimen berilgen. 16-shy^{myń} ǵasyr rejimniń biligine qarsy shyqqan protestantardyń oıanýymen ereksheledi papalyq roman. Sonдай-aq, óziniń ýaqytsha biligin nyǵaitý maqsatynda papalyq bilik, Rım Papasy V. Sıkst usynǵan óziniń Vatıkan memleketin qurdy bul oǵan zańdylyq beredi azamattyq onyń dini biligine qosa beriledi. Sondyqtan, ofbastap 16^{myń} ǵasyr, ǵasyr papalyq júıede transf barera shtab-páteri osy ýaqytqa deın ornalasqansodan keiın Lateran sarayında, Vatıkan konstitúsiyasynyń menshigindebar qazirdiń ózinde Etat táýelsiz papa. Biraq bul transfer - bul aldaı, óitkeni ózin Vatıkan shtatynan dep sanatyn adam árdıym Lateran sarayında otyrady ; óitkeni Lateranda Rım papalary oǵan kelgen shet memleketterdiń elshilerin qarsy alady. 158 jyly solai boldy7, 7 metrlik jerden tabylady , jáne úsh bólikke, obelisk jóndeldi reeLateran sarayınyń janyndaǵy rıge 1588 jyldyń 3 tamyzında. Rımniń syrtyndaǵy Vatıkan memleketi, Vatıkan tóbesinde, Tıbr ózeniniń batys jaǵalaıynda, soltústigi men ońtústiginde qalamen shektesedi. Vatıkan qalasynyń josparyn qarap otyryp, men onyń shoshqa basynyń pishinin, soltústiginde qulaǵyn, ońtústik-batysında tumsyǵyn tapqanyna tań qaldym. Grek tilinen "týao" degen habardy osylaisha osylardy uymdastyryshy Qudai eki ese rastap, aqtaıdy. Katoliktik senim muragerlik Pergamon jeksuryndyqtarynyń shyıyna jetti. Bul zorlyq-zombylyqpen jekkórýshilikpen jáne qatygezdikpen

áreket etedi, habardar etildis Kíeli kitap boıynsha, jáne aqyrynda baspahananyń arqasynda taratyldy, aıyptaidynt kúnalar jáne qıanat. Jaqsyraq, osy áyaqtqa deın Kíeli Jazbaldaryń qamqorshysy, ony monahtar monastyrlar men abattyqtarda qaita shyǵarǵan, ol óziniń zańsyzdyǵyn aıyptaityn Kíeli kitapty qýdalaıdy. Al ony ólim jazasyna kesý kerek ysqyrýshylar monarhtardyń kúshimen soqyr jáne jabaraqat ; onyń erkine moıynsungysh oryndaıshylar. Ondaǵy órneker Isa ózin tanystyrady dáıeksóz keltirý, " *ottyń jalyndaı kózi bar adam, jáne kimniń aıaǵy juqa jezge uqsaidy*", ashadynt onyń dushpandaryna qarsy jazalaı áreketi dinı ol jer betinde arqasyn qurtady. Bul dál osy eki ideologıa bir-birimen ólimge deın kúresken hristian "qylyshpen" al atys qarýy sol kezdegi osy tarıhı kontekste *Tıatıra*. "*Onyń aıaǵy "turyńdar , sodan keıin, qosýly"teńizde jáne qurlyqta*"katolıktik senim men protestanttyq senimniń simvoly retinde Apo.10:5 jáne Aıan 13: 1-11. Katolısızım jáne protestantızım, kúnakarlar (kúná = jez), táýbe etpetinder, retinde sıpattalady "*juqa jez*", bul Qudaı Isa Másihtniń úkiminiń ashýyn týdyrady. Ol uly týraly jarialaǵan myna sýretke túsirý "*apat*" apoda.1:15, D -d óziniń adal balalaryna qarsy birikken sońǵy qýdalaıshylardyń paıǵambarlyqta beıneletin jabayı "*janýarlar*" retinde ólimge deın kúresken áyaqtyn kórsetedi. Fransıya 1-den bastap^{er} Lúdovik XIV-tiń din soǵystary aıaqtalǵanǵa deınesa. Jáne qalaı ekenin kórsetý kerek Qudaı Frankterdiń birinshi patshasy Hlovısten papalyqtyń qarýly qoldaıyna fransız halqynyń qarǵysyn ashady. Bul qarǵystyń sharyqtaı shegin belgileý úshin Qudaı Fransia taǵynda boldy, jas Lúdovik XIV eski "bes" jasta. Kíeli kitaptyń bul aıaty, 10:16, óziniń habaryn bildiredi: "*Qasiret saǵan, patshasy bala, ámirshileri tańerteń tamaqtanatyn el!*" Lúdovik XIV Fransıany qıraty, onyń Versal sarayına qomaqty shyǵyndary men soǵystary qymbatqa tústi. Ol artynda qaiǵy-qasiretke ushyraǵan Fransıany qaldyrdy jáne onyń murageri Lúdovik XV azǵyndyqtaǵy ajyramas serigi kardinal Dúbýamen bólisken libertınızım úshin ǵana ómir súrdi. Barbombalanatyn sıpat, Lúdovik XV tolyǵymen desintéresse óz halqynyń taǵdyry men ashýyn tanyıl sunyńqalae óziniń murageri, koról jumysshysy Tynyq muhıty Lúdovik XVI-ǵa qulaıǵa májbúr boldy. Bul ashýdyń nysanasyn jumsaq jáne beıbit adam dep esepeteı otyryp, Qudaı óziniń nietin ashty Hlovısten beri Rım papalarynyń dinı talaptaryna ádıletsiz túrde bergen soqyr senimi úshin muragerlik monarhiaǵa soqqy berý.

19-aıat: "*Men seniń eńbekterińdi, mahabbatyńdy, senimińdi, adal qyzmetińdi, turaqtylyǵyńdy jáne sońǵy eńbekterińdi birinshisinen artyq bilemin.*"

Bul sózder, Qudaı qyzmetshilerin jiberedi "*ólgenshe adal*", qojayynynyń beınesine qurbandyq shalıdy usyna otyryp; olardyń "*jumystar*"Qudaı maquldaǵan, óitkeni olar shyndyqtyń belgisi"*mahabbat*"olardyń Qutqarúshysy úshin. Olardyń "*senim*"a-men birge kepildik beriledi"*adal qyzmet*". Sóz "*júvelilik*", munda keltirilgen, tarıhı mańyzy bar mańyzy bar. Bul Aıges qalasynyń "Týr de Konstansynda" -Mortes Marı Dúran ómir súrgen, senim úlgisi retinde onyń 40 jyl boıy uzaq jáne kúzeliske ushyraǵan tutqyny. Kóptegen basqa másihshiler sol aıǵaqtar bergen, jii belgisiz qaldynyń áńgime úshin. Sebebi bul sanys sheıitter krýassabul áyaqtpen. Sońǵy týyndylar bilik qurǵan áyaqtqa qatysty (1643 - 1715) koról Lúdovik XIV-ten, onyń basshylyǵymen "aidaharlar" denesi osy is-áreketti qurdy, ormandar men shóldi jerlerde tárkilengen protestanttyq hristiandardy qýyp júrdi. Sonymen, ataıdyń ashylatyn róli "*aidahar*

", bul degenimiz "ibilis"jáne imperialyq Rım men papalyq Rımnıń agressivti ashıq áreketi apo.12: 9-da-4-13-16. "Kún patshasy" degen atpen belgili bolǵan adam katolisizm shaiqasynda sharyqtaı shegine jetti jáne Konstantin 1-den muraǵa qalǵan "kún kúniniń" qorǵaıshysy boldy^{ef}. Alaida, oǵan qarsy kýalik etý úshin Qudaı óziniń uzaq patshalyǵın qarańǵylyqqa batyryp, oǵan shynaiy kúnniń jylýy men tolyq sáylesinen bas tartty, bul fransız halqynyń tamaqtanýy úshin aıyr zardaptarǵa ákeldi.

20 aıat: *"Biraq men saǵan qarsymyn, ózińdi paıǵambarmyn dep ataıtyn Ezebel ávelge meniń qyzmetshilerimdi azǵyndyq jasaýǵa, puttarǵa qurbandyqqa shalyńǵan zattardy jeýge úretý men azǵyrýǵa shydayyń kerek."*

1170 jyly Qudaı Per Vodestiń Kielı kitapty provans tiline aýdardy. Ol shynaiy demalys kúnin apostoldyq tolyq saqtaı týraly aqıqat ilimin túsingen algashqy hristian boldy jáne vegetariandyqta qabyldaı. Pıter Ýoldo esimimen tanyıl, bul "Vaýdoıdyń" bastaıys"Pemontqa, italandyq Alpige qonystanǵan. Olar usynǵan reformalar jumysymen kúresti halyq arqyly jáne habarlama joǵalyp ketti. Qudaı búkil Eýropany bir jerge jetkizýi úshin mońǵol shapqynshylyǵy ólimmen aıaqtaldy, sodan keıin qorqynshty oba indeti mońǵoldar týdyrǵan, kim joıdy bastap 1348-ge deın, halqynyń úshтен biri jáne jartysyna jýyǵy. Osy aıattyń habary, " siz Ezebel ávelge shydaisyz ...", Pıter Ýoldonyń shyǵarmashylyǵyna mán bermegen reformatorlardy sógis, onyń mańyzdylyǵyna laıyq pa, óitkeni ol minsiz boldy. 1170 jáne 1517 jyldar aralyǵynda olar elenbedi, hristiandyq qutqaryly aqıqaty týraly minsiz ilim jáne osy dáýirdiń sońynda óz isin reformalaı ishınara jáne óte tolyq emes.

Eskertpe : IPer Valdo túsingen jáne qoldanǵan kemeldik doktrinasy onyń boıynda Qudaı qol jetkizýge tis Reformalardyń tolyq baǵdarlamasyn usynǵanyn kórsetedi. Shyndyǵynda, ister aıaqtaldybolyp tabylady eki qadam, Dan.8:14 jarlyǵymen belgilengen yaqytqa sáikes, senbiliktiń talaby 1843-1844 jyldary bastaıshy emes.

Bemeleý úshin rım-katoliktik senim papasy, Qudaı ony qalyńdyqpen sheteldik patsha Ahab retinde salystyrady, qorqynshty "Ezebel"sen ekensinbar Qudaıdyń paıǵambarlary jáne kimgebar jazyqsyz qan. Kóshirme modelge sáikes keledi, sonymen qatar onyń uzaqqa sozylatyn kemshiligi bar kóp bizneste uzaǵyraq. Belgileý arqyly " paıǵambar ", Qudaı onyń esiminen maqsat etedi jańa onyń orny "taq": Vatikan, eski fransız tilinen aýdarǵanda jáne latyn tilinen aýdarǵanda, " vaticinare ": paıǵambarlyq. Bul jer týraly tarihi málimetter asa aıshyqta. Bastapqyda, bul jer qudaıǵa arnalǵan rımdik ǵıbadathananyń bolıymen ereksheledi "jylan"Aesculapius. Bul tańba shaitandy jáne Apo-daǵy Rım papasynyń rejimin belgileidi.12: 9-14-15. Imperator Neron kúmeler jarystarynyń tizbekterin ornalastyrdy, al "Sıqyrshy Saimon" zıratqa jerlendi. Shamasy, Rımdelshi Petir aıqyshqa shegelengendei qurmetke ie bolatyn onyń denesi. Qaitadan, Konstantin usynǵan nasybaıǵıl hristiannyń dańqyn atap ótti. Aýdan bastapqyda batpaqta jerler bolǵan. Osylaısha salynǵan ótirik aqtadı jańa bul bazilikanyń ataıy, Vatikan, úlkerilgen jáne áshekeilengen 15-te^{myn} ǵasyr, jańylystıratyn ataıdy almaqshy "Rımdelgi Áyle Petr ǵıbadathanasy". Bul qurmet, oryndaldy shyndyǵynda a sıqyrshy , jáne "jylan" Asklepiı, d ataıyn negizdeide "sıqyr" rıhtyń katolikterdiń dini joralǵylaryna beretiniapodaǵy rımdikter SK.18:23, onda

Darbidin biblialyq nusqasy bizge aitady : *"Al shamnyń nury sende kóbirek jarqyraidy; kúey men qalyńdyqtyń daýysy sende estilmeidi; ótkeni seniń saýdagerleriń jerdiń uly adamdary boldy; úshin seniń sıqyryńmen, barlyq halyqtar adastyryldy."* Naqtyraq aıtsaq, Sen-Per de Rim bazılıkasynyń aıaqtalýy ", qomaqty qarjyny qajet etkender, prelat tetseldi "ındýlgensialardy" satýǵa jeteleidi. Aqshanyń baǵasyna satylǵan kúnalardyń keshirilgenin kórgen monah muǵalimi Martin Lúter Rim-katolik shirkeýiniń shynaıy bolmysyn ashty. Bul jalǵasýda jáne aıyptaidy onyń tabıǵaty zulymdyq, jáne 1517 jyly óziniń ágili 95 tezisterin jarıalay arqyly onyń keibir qatelikteri shirkeýdiń esiginde nemis'Augsburg. Osylaısha, 1170 jyldan bastap Piter Valdoǵa Qudai usynǵan reformany júzege asyryń rásimdeldi.

Qyzmetshilerimen tikeleı sólesý sol kezdegi protestanttar, shynaıy, qurbandar bebit túrde otstavkaǵa ketti, Rýh olardy ketýge kinálaıdy *Ezebel qyzmetshilerin úretý jáne azǵyryń úshin*. Budan reformanyń bastalýy týraly kez kelgen kemelsizdik doktrinasynyń shaǵymdarynan oqı alamyz. "Ol *úretedi, eliktiredi*"onyń "qyzmetshiler", Isanyń adamdary, bul ony hristian shirkeýine analdyrady. Biraq onyń ilimi sol kezdegi ilim *Pergamos* zarád qaida *bastapazǵyndyq*"jáne" beinesiet *puttarǵa qurbandyqqa shalyndy* "qazirdiń ózinde aıyptaldy. Aldamshy kórinisterge qaramastan, bul aıatta mańyzdy direktor joq "álgi áiel *Ezebel*" biraq hristian protestant oǵan-tipti. Áy bastan-aq oǵan bylai dedi: "siz *Ezebel áielge shydaisyz ...*"Rýh algashqy protestanttar jiberetin qatelikterdi usynyp otyr. Sodan keiin ol kinániń sıpatyn ashady: putqa tabynýshylyq putqa tabynýshylyq. Osylaısha, ol tabıǵatyn ashady "*ayırtpalıq*" ol ázirge tańbaitynyn, osy ýaqytta, biraq bul 1843 jyldan bastap qajet bolady. Jáne bul habarda Jaratýshy Qudai "jeksensini" nysanaǵa alýy kerek"rim onyń tájiribesi onyń kóz aldynda jumys putqa tabynýshy adamzat tarihyndaǵy eń kóne putqa tabynýshylyqtyń jalǵan kún qudaiyn toılatyn. 1843 jyldan bastap ol "jeksensiden" nemese kúnákarlardyń jerdegi jalǵyz Qutqarýshysy Isa Másihpen qarym-qatynasynan bas tartýǵa májbúr bolady.

21 aiat: "jáne *Men oǵan ýaqyt berdim, ol ókinýi úshin, jáne ol azǵyndyǵyna ókingisi kelmeidi.* "

Bul ýaqyt Dan.7-den ashylady:25 jáne ol Aıan kitabynyń 11,12 jáne 13 taraýларында úsh túrde rastalǵan. Órnekte : "*bir ret, bir jarym ret; 1260 kún nemese 42 ai,* "bul 538 jáne 1798 jyldar aralyǵyndaǵy papalyq tózimsiz áreketterdiń barlyq biligin bildiredi. Kielı kitap arqyly aqıqattyń taralýy jáne naǵyz reformatorlardyń ýaǵyzy usynıldy katoliktik senim, onyń táýbege kelýge jáne kúnalarynan bas tartýǵa sońǵy múmkindigi. Ol eshteńe istemedi jáne onyń biligi úshin inkvizitormen birge tiri Qudaidyń bebit habarshylaryn qýdalady, azaptady. Osylaısha, ol shyǵarmalardy qaita jańǵyrtty evrei halqynyń búlikshileri, Isanyń astarly ángimesine ekinshi oryndalý bere otyryp : bul Qudaidyń birinshi jibergenin óltirip, sodan keiin ózin olarǵa tanystyrǵan kezde onyń murasyn urlayı úshin júzimdiktiń qojainynyń ulyn óltiretin jalǵa alýshylar túraly astarly ángime.

22 aiat: "*Mine, men ony aýryń tósegine jatqyzamyn, jáne eger olar jasaǵan isterine ókinbese, onymen zinaqorlyq jasaityndar úshin úlken azap.* "

Qudai ony " retinde qarastyrady *jezókshet*" "*tósektegi pırs* ", bul bizge qosylýǵa múmkindik beredi "*álgi áiel Ezebel*" osy taqyryp boıynsha, "*jezókshet*

Uly Vavilon"Apo.17:1. "Attyúlken azap"Kıeli kitaptaǵy málimdeme sátsiz aiaqталǵannan keiin jarıalanady. Dál osy habarlama onyń sáikestendirilgenin rastaidy "úlken azap"kimge "tuńǵyqtan kóterilgen an"apoda.11:7. Ol "júzege asyrylǵannan keiin baradyeki kýáger "qasıetti Kıeli kitaptyń eski jáne jańa ilahı kelisiminiń jazbalary bolyp tabylatyn Qudaıdyń. "**Zınaqorlyq**" rýhanı rastalady jáne ataldy jáne "anay" Qudaı olardy jasaǵan isteri úshin aıyptaıdy "Ezebel" monarhtar men monarhıser fransýzdar ma? Katolıktik dini qyzmetkerlermen birge monarhıser ateizmniń qaharynyń basty nysanasyna amalady qudiretti Qudaı Isa Másihtiń qaharyn bildirýden basqa eshnárse bolmaǵan ulttyq revolúsióner. Olar táybe etken joq, óitkeni 1793 jáne 1798 jyldar aralyǵynda papanyń biliginin sońynda Qudaı bekıtken ýaqytta olarǵa qos qahar tıdi.

Sóz "*qaiǵy-qasiret*"Rım.2: 19-ǵa sáikes, Qudaıdyń qarǵysynyń saldary týraly aıtady: "*Qaiǵy-qasiret jáne azap, jamandyq jasatyn adamnyń árbir jan dúnesinde, birinshi evreiden, sondaı-aq grek tilinen!*". Biraq "*qaiǵy-qasiret*" bul katolik monarhıasynyń jáne onyń odaqtasy Rım-katolik shirkeýiniń kúnalaryn jazalaidy, Apoda beinelengen.17:5, ataıy boıynsha "*Vavilon qalasy keremet*", bul, logikalyq, a "*keremet qaiǵy-qasiret*".

23 aıat: "*men onyń balalaryn ólimmen óltiremin; jáne barlyq shirkeýler meniń tizgin men júrekti izdeitin adam ekenimdi bileđi: men árqaisysyńa seniń eńbekteriń boıynsha beremin.*"

"*Ólimmen ólińiz*" bul Aqyl-oidyń ekeýin de oıatý úshin qoldanatyn órnek rejimniń "úreileri" revolúsialyq 1793 jáne 1794. Bul órnek arqyly ol qarapaim rýhanı ólim týraly kez kelgen ideiany joqqa shyǵarady 1843 jyly protestanttarǵa dáýirdiń perishtesine joldaıynda qaisysy áser etedi "*Sardis*" apoda.3:1. Adamzat eshqashan bilmegen doktor oılap tapqan qandy óltirý mashınalarymen basqarylatyn týyndy. Lýi, biraq doktor baǵalady. Gılotın, onyń ataıy aspaptyń ózine jatqyzylǵan, qashan dep atalady: gılotın. Sodan keiin jıyntyq sheshim sheshim qabyldady qoıylatyn tapsyrystardyń kóptigi ólim, sonymen qatar, soqqyǵa ushyraǵan ólim prinsipimen sýdıalar jáne aıyptaıshylar aldyńǵy kúnniń. Bul prinsip boıynsha adamzat joılyp ketkenı boldy jáne bul osy sebepti Qudaı shaqyrdyred "*tuńǵyq*"bul revolúsialyq rejimdi joıyshy. Aqyrynda ol jerden jaratar edi, "*tuńǵyq*" al Jaratylıstyń alǵashqy kúninen bastap ómirdiń eshbir formasynsyz, Jar.1:2. Biraq bul tek aspanda, saılangan sheneýnikter júzege asyratyn kóktegi úkim barysynda jinaldy solai "*barlyǵy Shirkeýler (nemese Jinalystar)*"ıaǵni, jeti dáýirdiń tańdaılylary, osy tarıhı faktilderdi Qudaı bergen sezimmen ashıńdar. Qudaıdyń ádildigi kemeldi; jalǵan sezingender onyń ádildigine tań qaldy "*olardyń aıtýynsha*"menshikti "*jumystar*". Olar ádiletsiz ólyi kerek edi, jáne óz kezeginde qudaıdyń kemeldi ádildigi olardy óltiredi: "*men sizderdiń árqaisylaryńyzǵa eńbekterińizge sáikes beremin*".

24 aıat: "*sender, osy ilimdi qabyldamaityn jáne Shaitannyń tereńdigin bilmeitin basqa Tıatırlerdiń bárinen, senderge aıtamyn, senderge basqa aıyrtıalyq salmaımyn.*"

Aıyptaıyandarnt katolıktik senim jáne onyń dini joralǵylaryna "atynan" berıńiz*Shaitannyń tereńdigi* "tek 1200 jyldan bastap 1789 jylǵy fransýz revolúsiyasyna deiin reformatorlar pıada bolýy múmkin. Minez-qulqyna qaramastan, olardyń ilimi Isa Másihtiń elshileri men shákirterine Rýh úretetin

qarapayym shyndyqtan óte alys boldy. Bul tek olardyń paidasyna úsh pozitivti nárseler: Isanyń jalǵyz qurbandyǵyna sený, K1eli kitapqa berilgen senim jalǵyz, jáne olardyń tulǵasy men ómiriniń syıy ; barlyq basqa doktrinalyq tarmaqtar katolisizmniń murasy boldy jáne osylaısha kúmán týdyrýy múmkin. Osylaısha, hristian dininiń aqıqaty týraly ilim deńgeinde jetilmegen bolsa da, sailanǵan reformatorlar Qudaıǵa qurbandyqqa shalyńǵan qurbandyqtaryn óz ómirlerin qutqara aldy, al bul arada 1844 j. dan jarlyǵynyń qoldanysqa engizilgen kúni.8:14, Qudaı maquldady, ýaqytsha qyzmet. Bul óte aıqyn bildiretin nárese arqyly bylaı: "*Men saǵan basqa aýyrtpalyqty júkteimin*". Erekshe jaǵdaıdy Qudaıdyń úkiminiń jaǵdaıyn myna sózderden anyq baiqaýǵa bolady.

25 aiat: "*biraq sende bar nárseni men kelgenshe berik usta.*"

Qudaıǵa protestanttyq senimniń jetilmegendigine batasyn berýge múmkindik беретin sebepterdi Isa Másih qaityp kelgenge deın sailanǵandar saqtaýy jáne oryndaýy kerek.

26 aiat: "*al kim jeńip, eńbegimdi sońyna deın jalǵastyrsa, men ulttarǵa bilik beremin.*"

Bul aıatta Reformasiya kezeńinen bastap Másih qaityp kelgenge deın qutqarylýdy joǵaltýǵa ákeletin nárese ashylady. Tańdalǵandar Isa Másih daıyndaǵan jáne ashqan jumystyń sońyna deın saqtalady aqyrzamanǵa deın úzdiksiz. Shaqyrylǵan qulaýy Qudaıdyń jańa talaptarynan bas tartady. Degenmen, ol óziniń nuryń dańqqa bólengen kezge deın birtindep ósirý nietin eshqashan jasyrmady. "*Ádilderdiń joly kúnniń ortasyna deın kóbirek jarqyrap turatyn nurly nur sıaqty* (Pro.4:18)"; K1eli kitaptyń bul aıaty ony dáleleıdi. 1844 jyldan bastap óz jobasy aıasynda da solaı, qudaıdyń talaptary josparlanǵan kúnderde paida bolady jáne onyń paıǵambarlyq sózimen tek K1eli kitaptan paıǵambarlyq etiledi. Kóktegi tóreshi ataǵynda ǵana Qudaıdyń sailanǵan erki "ulttarǵa bilik" bolady.

27 aiat: "*jáne Ol temir taraqpen olardy bilik tuis, saz ydstardyń buzyp retinde, sondaı-aq Men ózim Ákemnen ókiletigin aldy.*"

Bul órnek ólim jazasyna kesý quqyǵyn bildiredi. Sailanǵan sheneýnikterdiń Isa Másihpen aqyrǵy úkimge daıyndalǵan zulymdardy sottaı kezinde bólisetin quqyǵy jáne, barysynda "*myń jyl!*"jetinshi myńjyldyqtyń uly senbiliginiń.

28 aiat: "*Al men oǵan tańǵy juldyzdy sylauımyn.*"

Qudaı oǵan bizdiń qazirgi jerimizde kúnnen beınelengen óziniń tolyq qudaılyq nuryń beredi. Biraq Isa: "Men nurmyn", - dedi. Osylaısha, ol kóktegi ómirdiń nury bolýǵa ýáde beredi, munda Qudaıdyń ózi jaryq kózi bolyp tabylady, ol endi kún sıaqty kóktegi denegge táýeldi bolmaıdy.

29 aiat: "*qulaǵy bar adam, Rýhtyń shirkeýlerge aitqanyn tyńdasyn!*"

Aıan kitabynyń qurylysy jeti qabattan turatyn munaraǵa uqsaidy, jetinshisi Qudaımen kezdesý ýaqyty bolady. Bul qurylysta, 2 jáne 3 taraýlar 94 jáne 2030 jyldar aralyǵyndaǵy búkil hristian dáýiriniń negizin quraıdy. Aıan kitabında aıtylǵan barlyq taqyryptar osy kadrlyq negizde óz ornyn tabý úshin. Biraq bul jaqtaıda birinshi qabattar tek joǵarǵy qabatqa aparatyn baspaldaqtardyń rólin atqarady. Mańyzdylyǵy aıannıń kórinisi týraly 3 deńgeıge ataldy *Pergamon*. Bul mańyzdylyq dep atalatyn 4-deńgeıdi odan ári nyǵaitady *Tiatura*. Dál osy dáýirde hristiandyq senim shatastyra bastaidy jáne jańylystyrady. Qudaıdyń sol kezdegi

rýhanı jaǵdaıǵa qatysty úkimi aqyrzamanǵa deın onyń saldaryn kóteredi. Sondyqtan, sizdiń osy úkim týraly túsinigińizdi bekity úshin men Lúdvik XIV tusynda Qudaıdyń óziniń sailanǵan protestanttaryna joldaǵan osy habarynyń qysqasha mazmunyn jasamaqpyn.

Jáne qysqasha mazmuny: Kezinde reformasia kezeńi, hristiandyq kózqarastar san alýan. Biz naǵyz áýlielerdiń qýdalanǵanyn kóremiz, biraq árqashan beıbit, al din men saıasatty shatastyryp, qoldap, soqqyǵa ushyratatyn adamdar katoliktik koróldiń áskerlerine. Daniel 11-de:34, rýh olardy "ekijúzdiler" dep ataıdy. Keıbir dindar adamdar hristian bolý barlyq nársede Isaǵa elikteý ekenin túsinıdi, onyń buıryqtaryn oryndaıyz jáne jiberý onyń tyıymdary; qarý qoldanı - solardyń biri, al bul onyń tutqyndalǵan kezdegi sońǵy sabaǵy edi. Isanyń sógisi mynamen aqtalady, katoliktterdiń muragerlik tájiribesin jalǵastyra otyryp, protestanttar ózderin alǵa jyljytady, olardyń úlgisi boıynsha ilim men azǵyrýǵa jatatyn azǵyrý *Ezebel* katoliktik. Olardyń dini ádet-ǵuryptary Qudaıdyń úkimindegi bedelin túsiredi, olardyń jaýlarynyń aldynda abyroısyzdyqtaryn bildirýi. Reformanyń bastalýynyń bul kezeńi ony erekshe jaǵdaıǵa ákeldi; ol bylai dep basa aitady : "*Men kiemin sen basqa áyırtpalyq, tek ne sizde bar, qamqorlyqmen kelgenshe*". Biraq kemelsizdik doktrinasy basynda zańdy , jáne Qudaı onyń atynan qýǵyn-súrgin men ólimdi qabyldaǵandardyń qyzmetin maquldaıdy. Olar artyq bere almady, maksımymdy berý : olardyń ómiri. Qudaı bul qurbandyq rýhyn erekshe atap ótedi, ol ony "dep ataıdy. *birinshisinen kóp jumys isteidi*(19 aiat)". Rım-katolik shirkeýiniń putqa tabynýshylyǵy boldy ma salystyryú úshin *puttarǵa qurbandyqqa shalyńǵan et*. Kúshin joıy túraly aldaı Roman Piter Ýoldodan shyqqan shyǵarmalardan bastaldy (Vaudés) kim, 1-den erte170, Kıeli kitaptyń nusqasyn latyn tilinen basqa tilde jazǵan, provansal boıynsha. Onyń qudaıdyń talaptary túraly bilimi men túsinigi tańqalarlyqtaı tolyq jáne oǵan saıkes boldy, protestanttyq senim nasharlady. Djon Kalvinniń shabytymen protestanttyq senimde tipti qataıtylǵan qabyldaı onyń qarsylasy katoliktin beınesi. Jáne "Din sóǵystary" termni "Qudaıǵa jıirkenishti kórsetedi, Isa Másihtin tańdaýlylary retinde, shyn máninde, tozǵan kadrlardy jasamaıyz. Olardyń kegi Jaratqan Ieniń ózinen bolady. Qarýlanı arqyly protestanttar, olardyń urany " sola skriptýra ", "Tek Jazba" boldy, olardyń zorlyq -zombylyǵyna tyıym salatyn Kıeli kitapty mensinbetindikterin kórsetti. Isa izbasarlaryna qaǵyp turǵan adamǵa "basqa jaqqa" jetý kerektegin úretý arqyly bul salada óte alysqa bardy.

Bul joly halyqekýmensialyq katoliktik ólim ladal qyzmetshiler Isanyń Aıan kitabında úsh ese astyn syzylǵan, mine, osy ýaqytta *Tıatira*, sonymen qatar 5-te^{myń} *mór* 6-taraıdyń jáne 3-taraıdyń^{myń} *kerneı* 8-taraıdyń. Mine, 22-tarmaqta Isa qyzmetshilerin sheit bolýǵa shaqyrady, olardyń ólimi úshin nemese Rım men onyń laktary keltirgen azaptary úshin kek alý nietin jarıalaı arqyly , qyzmetshiler, koróldik. Ataıynda jasyrlǵan kilt sóz *Pergam* anyq kórinip turǵandaı, katolik dinine kinálizinaqorlyq Qudaıǵa qarsymyn, al onymen analısatyndar katoliktik monarhtar, olardyń ligalary men jalǵan dvorándary tóleıdi, fransız revolúsiонерleriniń gilotınasy tusynda, qan ádıletsiz tógildi. Apo.2:22-23: "*Mine, men ony aıryú tóseǵine jatqyzamyn jáne bul úshin úlken azap onymen zinaqorlyq jasatyndar, eger olar ózderine ókinbese jumystar. Men bolamyn ólimmen ólińiz onyń balalarynyń ; jáne barlyq shirkeýler meniń tizgindi izdeitin adam ekenimdi*

biledi jáne júrekter: men senderdiń árqaıysylaryńa ózderińe sáıkes beremin jumystar". Biraq saq bolyńyz! Óıtkeni 1843 jyldan keiin "onymen zınaqorlyq jasatıyндar "sondaı-aq bolady protestanttar, sondaı-aq Qudaı" úshinshi dúnejúzilik soǵysqa"daıyndaıady ıadrolyq, zınaqorlyqtyń jańa jazasy, rim-katolik, pravoslavıe, anglikan, protestant jáne adventist. Sonymen qatar, Rýh 5-te aıtty^{myń} mór : Apo 6:9 deın 11 : "al ol besinshi mórđi ashqanda, Men qurbandyq ústeliniń astynan Qudaı sózi úshin jáne olardıń bergen kýálikteri úshin óltirilgen jandardy kórdim. Jáne olar daýystap daýystap jylady : Qansha ýaqytqa deın, Ustaz, qasıetti jáne aqıqat, deıns-sen bizdiń qanymyzdy jer betindegi turǵyндardan sottaisyń jáne kek alasyń ? Olardıń árqaısysyna aq halat berildi ; jáne olar týraly olar áli biraz ýaqyt demalıy kerek dep aıtyldy, bul aıaqtalǵanǵa deın, olar sıaqty ólim jazasyna kesilýi kerek qyzmetshileri men baýyrlarynyń sany."

5-tiń bul kezeńi^{myń} mór shatasıdy týdyryy jáne nashar jaryqtandyrylǵan rýhty adastyryy múmkin. Barlyǵy túsinikti ekenin bul sýret kórsetedi oı Qudaıdyń syry, óıtkeni, Ekk.9:5-6-10, Másih-tegi óliler *uyqtaıdy ma* memlekette qaida *olardıń esteligi umytylady, kún astynda jasalatynnyń bárine budan bylai qatyspaı*. Kıeli kitap birinshi ólimdi, búkil bolmystyń joıly sezimin beredi ; ólim bul aıyrmashylyqpen ol eshqashan bolmaǵan sıaqty, bar bolǵanmen, onyń búkil bolmysy qalady gQudaıdyń sanasynda qarǵa. Bul sondyqtan qyzmetshilerine tiri Qudaı osy jubanysh habaryn joldaıdy olardy yntalandyryy úshin. Ol olarǵa mynany eske salady, onyń ýádesine saı, ólim uıqysynan keiin, oıanатыn ýaqyt bar, olar qashan bolady, onymen, kóterildi. Sodan keiin olar sottayıǵa múmkindik alady, Isa Másih-tegi Qudaıdyń kózqarasy men úkiminiń astynda, olardıń jazalaýshylary men azaptaýshylary sondaı-aq qarıta tirildi, biraq sońynda *myń jyl*. Habarlamada deın *Tıatıra*, jáne *ólim* úshin jarıalandy *zınaqorlyq jasaǵandar* birge *Ezebel*, katoliktıń eki ese qanaǵattanýy bolady. Jer betinde revolúционерlerdiń eńbegi birinshi kezeń, biraq odan keiin Ýıll óz zamanynda jáne ekinshi kezeńde, *ekinshi ólim* aqyrǵy sotıyń, ýaqyttyń nemese "*barlyǵy Kezdesýler*" hristian kápir nemese adal hristian dáýiriniń barlyq dáýirlerinen Qudaıdyń ádil úkimin qarsy qoldanady*zınaqorlyq* rýhani.

Óziniń sımvoldyq beınesinde 4^{myń} *kerneı* , 8-taraıy, "áreketin rastańyz.*úlken azap*"jazalaıy úshin baǵdarlamalanǵanzınaqorlyq poperı jáne ony qoldaǵan monarhıser. *Kún*, qudaıdyń nury, *ai*, katolik dinindegi brúnetka, jáne *juldyzdar*, dindar halyq, *úshinshi tarap soqqyǵa jyǵylady* , ishinara nemese, 1793 jáne 1794 jyldardaǵy fransız revolúционерleriniń ateızmin qýdalaıy arqyly.

Beıbit protestanttarǵa arnalǵan joldaıdyń sońynda Rýh qarý-jaraq qoldanýǵa qatysty óziniń aıyptaıyn rastaıdy, bul tek jetinshi myńjyldyqtaǵy kóktegi úkimge saılanǵandardıń kek alıy úshin daıyndaıǵan aqyrǵy sot úshin ekenin eske salady. . Sondyqtan, osy kóktegi úkimge deın, ol qai jerde bolsa da, ózinen kek alıyǵa bolmaıdy sodan keiin onyń qýdalaıshysyn sottaidys, Isa Másihpen birge, jáne ólim jazasyna kesı týraly úkimge qatysady. "*Al ol temir tıaıaqpen olardy basqarıǵa tuis, balshyq ydstardıń buzyp retinde*". Bul úkimniń maqsaty aqyret kúni ekinshi ólim jazasyna kesilgen kinálilerdiń azap sheǵy ýaqytyn anyqtaıdy. 29 aıat shaqyrady : *tańgy juldyz*. "*Al men oǵan tańgy juldyzdy sylaımyñ* ". Bul órnek kúńge, ilahı nurdyń beınesine qatysty. Jeńimpaz

mángilikke Qudaıdyń nuryna enedi. Biraq bul konteksten buryn Lord, bul termin besinshi áripti daıyndap jatyr. *Tañgy juldyz* keltirilgen 2 P11.1:19-20-21: "*Sondaı-aq bizde senimdirek , paıǵambarlyq sóz, qarańgy jerde, tań atqansha jarqyrap turǵan shamǵa nazar aıdarǵanyńyz jón jáne tańgy juldyz sizdiń boıyńyzda kóteriledi júrekter ; seń aldymen án aitý arqyly eshbir Jazba paıǵambarlyǵy qarsylyq bola almaıdyt naqty interpretasia, ótkeni bul adamnyń qalaıymen emes, paıǵambarlyq eshqashan aıylmaǵan, biraq ony Kielı Rýh oryndaidy, adamdar Qudaıdan sóiledi*". Bul aıat paıǵambarlyq sózdiń mańyzdylyǵyn kórsetedi, ótkeni keler ýaqyttyń mánmátini Dan.8:14-te paıǵambarlyq etilgen ilahı jarlyqtyń qoldanysqa engizilýimen rýhanı sharttalatyn bolady. "*Úshin 2300 kesh-tañ jáne kielilik aqtalatyn bolady*". Biraq ýaqytta, bul aıat tek aıdarma arqyly belgili boldy : "*2300 keshke jáne tańerteńge deın qasıetti oryn tazartylady*". Tipti bul aıdarmanda Qudaıdyń habary birdei bolǵanymen, dáldigi azyraq bolsa da, ol osy formada dúnieniń aqyry Rabbymyz ári Qutqarýshymyz Isa Másihtiniń dańqy qaita oralýyn jarıalaı dep túsindire aldy. Qudaı protestantty pıdalandy amerikalıq Ýılám Miller adventısttik senimniń eki synaǵyn ótkizedis ishinde kókteń mezgili 1843 jáne 1844 jyldyń kúzi. Danial 12:11-12 bizge úretkendei, osy eki kúnniń arasynda, 1843 jyly, qudaıdyń jarlyǵy joıady protestant qulady, Isa Másih usynǵan qutqarılı ádildigi ; ótkeni olar endi Qudaı talap etken jańa kielilik standartynda emes. Isanyń ádildigi mángilik, biraq ol tek Isanyń ózi tańdaǵan shynayı sailanǵan ókilderge ǵana paıda ákeledi jáne bul barlyq ýaqytta jáne aqyrzamanǵa deın.

Munda, arasynda *Tıatıra shirkeıi* jáne úshin *Sardis*, birinshi kúnine deın kókteń mezgili 1843, Dan.8:14 jarlyǵy qoldanba ishinde jáne biz Rýhtyń sol kezdegi hrıstıandarǵa jibergen habarlarynyń saldaryn anyqtaymyz.

Aıan 3 : Jáne Qurastyrý 1843 jyldan bastap – hrıstıandyq senim apostol qalpyna keltirildi

5^{myń} ýaqyty: Sardis

Isa Másihtiniń úkiminen keın shyǵarǵan úkimies tests adventists du kókteń mezgili 1843 jáne 22 qazan, 1844

1-tarmaq: "*jáne perishtege assambleia quramy sardiste : 'Qudaıdyń jeti rýhy men jeti juldyzy bar onyń sózderi : Men seni bilemin jumystar. Men seniń tiri bolý úshin jumsaıtynyńdy jáne ólgenińdi bilemin.*"

Ýaqytta, "*Sardis*", besinshi hatyń taqyryby hrıstıandardyń eki minez-qulqyn qalyptastyrady, protestanttar, marapattalǵandarǵa qarsylyq bildirdi : qulaǵan, Isa oǵan bylaı deıdi: "*Siz tiri bolý úshin jumsaısyz, jáne siz óldińiz*"; jáne sailanǵandarǵa, 4 tarmaqta: "*olar menimen birge aq kimmen júredi, ótkeni olar laıqty*". Sýrette eki habarlamanıń mazmuny, ataıy "*Sardis*" absolútte sezimder qarama-qarsy bolatyn qos maǵynany bildiredi. Je negizgi ideialardy saqtap qaldy osy grek túbirinen : convýls pen asyl tas - ólim men ómir. Kúńgirt jáne sonvýls anyqtaıdy sardonikalıq kúlki ; grek tilinde, sardonion - bul ústindegi arqanbir paraq ańshylyq ; la sardjúzim balyq; al qarama-qarsy baǵytta sardo men sardoniks

tastar bolyp tabyladybaǵaly; sardoniks - alýan túrli qońyr halsedondar. Osy hattyń basynda Isa ózin "dep tanystyrady *Qudaıdyń jeti rýhy men jeti juldyzy bar adam* "bul qasiettilik jeti márte qyzmetshileriniń Rýhy men úkimi týraly. Dan.12-degidei, ol adventistik senimniń synaǵy bolyp tabylatyn killer ózeniniń ústinde turyp, óz úkimin jetkizedi. Beiresmi "tý" -ǵa nazar aýdaryńyz, bul onyń ángimelesýshisiniń ujymdyq maǵyna ekenin kórsetedi. Barlyq standartty protestantqa qatysty. Isa habarlamada kórsetilgen protestanttyq ereksheликке núkte qoidy *Tiatura*. Jańa "*aýyrtpalyq*"(senýshilerdiń dizainy boıynsha búlikshi) qazir talap etilip, talap etilýde. Jeksenbilik romannyń tájiribesinen bas tartyp, onyń ornyna senbi kúni senbilikke aýystyry kerek. Dan.8:14-tegi bul jarlyq qalyptasqan jaǵdaıdy kerı qatarady bastap 321 jyly 7 naýryzda imperator Konstantın 1er. 1833 jyly, 1844 jylǵa deın 11 jyl buryn, atqan juldyzdardyń jańbyrymen jalǵasýda, tın ortasynan tańgy 5-ke deın sozylıdy jáne AQSH-ta kórindi, Qudaı protestanttyq hristiandardyń jappai kúreyin kórsetti jáne paıǵambarlyq etti. Senderdi osy túsiniкке sendirý úshin Qudaı Abyraıymǵa aspan juldyzdaryn jaratty: "*urpaqtaryń da solai bolsyn* ". 1833 jylǵy juldyzdardyń qulaıy osylaısha Abyraıym tuqymynyń jappai túsıi týraly paıǵambarlyq etti. Bul kóktegi belgi taqyrybynda keltirilgen *6^{myñ} mór* apoda.6:13. Isa bylai dedi: "*siz tiri bolý úshin jumsaisyz jáne óldińiz*". Onyń qaisysy ol demek, sóleıdi, Qudaıdy beıneleitin bedelge iejáne bul detal protestantızmgge saıkes keledi, onyń reformasyna sený Qudaımen tatýlasady dep oılaıdy. Úkim qudaıdyń qabiri : "*Men seniń shyǵarmalaryńdy bilemin*", "*jáne sen óldiń* ". Qudaıdyń ózi, uly Tóreshi, úkim shyǵarady. Protestant bul úkimdi elemeıi múmkin, biraq onyń zardaptarynan qutyla almaıdy. 1843 jyly Daniıl 8:14 jarlyǵy ótinishke engizildi jáne eshbir másihshi tiri Qudaıdyń zańyn elemeıge tiis emes. Bul nadandyq elshi Petir bizdi barlyq nazarymyzdy aýdarýǵa shaqyratyn biblialyq paıǵambarlyq sózge nemquraily qaraıǵa bailanysty. 2 Pirog.1:19-20 : "*Sondaı-aq bizde senimdirek paıǵambarlyq sóz bar, oǵan sen qarańgy jerde jarqyrap turǵan shamǵa, tań atqansha jáne júregińde tań juldyzy shyqqansha mán bergeniń abzal ; eń aldymen osyny bile tura, eshbir Jazba paıǵambarlyǵy jeke túsindirilmeıdi.*" Pkómekshi baiqamaı qaldys jańa kelisimniń Kielı kitaptaǵy barlyq mátińderiniń ortasynda myna tarmaqtar berilgen, ásirese 1843 jyldan bastap, ómir men ólimniń aırmashylyǵy.

2-tarmaq: "*Saq bolyńyz jáne ólyge daıyn qalǵan nárselerdi nyǵattyńyz ; óitkeni men seniń eńbekterińdi tappadym minsiz Qudaıdyń aldynda.* "

Eger olar kieliliktiń jańa standartyna engizilmese, "*qalǵany*"protestantızım barady"*die*". Óitkeni Qudaı ony eki sebeppen aıyptııdy. Birinshisi - jeksenbilik rımdik tájiribe Dan.8:14 qaýlysynyń qoldanysqa engizilýimen aıyptaldy; ekinshisi - dezıtepaıǵambarlyq sózge qyzyǵyshylyq, óitkeni olar adventisterdiń tájiribesi arqyly Qudaıdyń bergen sabaǵyn eskermeitindikten, protestanttardyń urpaqtary ákelerinen qalǵan kináni óz moınyna alýǵa májbúr bolady. Eki másele boıynsha Isa bylai dedi: "*Men seniń isterińdi Qudaıdyń aldynda kemeldi dep tappadym*". Bylai,"*meniń Qudaıymnyń aldynda* ", Isa bizge eske salady protestanttardyń ishinde Qudaıdyń, Ákeniń saısaǵymen jazylǵan, olardy qutqarýy tiis Uldyń ıgiligin mensinbeitin on ósiettiń normasy. Ssenimi bar minsiz moıynsunǵysh, ol úlgige engizdi, kóptegen kúnalardyń protestanttyq senim muragerimen eshqandaı ortaqtyǵy joq katolikter onyń birinshi aptalyǵy birinshi kúni demalady. Qutqarylý

esigi mángilikke jabylady standartty protestanttyq dinı ujymdyq túrde " *juldyzdar*" týraly " *altynshy mór*" qulaý.

3-tarmaq: "*Sondyqtan qalai qabyldaǵanyńyzdy jáne estigenińizdi esińizde saqtańyz, oraza ustańyz jáne ókinińiz. Sondyqtan sen qaramasań, men ury siaqty kelemin, sen meniń saǵan qai saǵatta keletinimdi bilmeisiń.*"

Bul sóz, " *este saqta*", ótkenniń synı eńbekteri týraly meditasıany bildiredi. Biraq naǵyz tańdaýlylar ǵana ózderin synaýǵa kishipeil jumystary. Sonymen qatar, bult tapsyrys " *este saqta*"shaqyrady" *este saqta*"qalǵanyn buıratyn tórtinshi ósiettiń basy jetinshi kúndi qasietti etti. Taǵy da, eki eselenip, protestantizm, sheneýnikti paıǵambarlyq habarlarga jasaǵan qoshemetin qaita qaraýǵa shaqyrady. Yılám Miller iske qosqan s kóktem mezgili 1843, al 1844 jyldyń kúzinde, sonymen qatar, máinde 4^{myń} Qudaidyń 1843 jyldan beri ólimge ákeletin kúná jasaǵany týraly 10 ósietine. Onyń Isa Másihpen ajyrasýynyń eń aýyr saldary jasaldy : "*Sondyqtan sen qaramasań, men ury siaqty kelemin, sen meniń saǵan qai saǵatta keletinimdi bilmeisiń.*" Biz 'qarańyzshy, 2018 jyldan bastap bul habarlama qalaısha shyndyqqa aınaldy. Uıqysyz, táýbesiz jáne táýbege kelýdiń jemisi bolmasa, protestanttyq senim mindetti túrde joıylady.

4-tarmaq: "*tipti Sardilerde de kimderin lastamaǵan birneshe esimderiń bar ; jáne olar menimen birge júredi [kimder] aq túste, óitkeni olar laıyqty.*"

Jańa kielilik kúnniń nuryń kóredi. Bul habarda Isa tek "bar ekendigi týraly kýalik etedi" *kebir er adamdar*", Ellen.G.Ýait, olardyń sany 50 adamnan turatyn aqparatqa saıkes, tek Qudaidyń razylyǵyn alǵan. Bular " *erkekter az*"senimderi týraly kýalik etý úshin olardy jeke-jeke maquldap, batasyn bergen erler men áielder Iemizdiń úmitine saıkes kele me? Isa bylai dedi: "*Degenmen, senderdiń sardilerinde kimderin aramdamaǵan sanaýly adamdar bar; jáne olar menimen birge júredi [kimder] aq, óitkeni olar laıyqty*". Isa Másihtıń ózi moyındaǵan qadir-qasietke kim talasa alady? Jeńimpazdars dáleldeýs 1843 jylǵy senim jáne 1844, Isa mángilik ómirge jáne joldaýda resmı túrde qabyldanatyn jerdi tutastai tanýǵa ýade beredi *Filadelfia* ol keledi. Zalalsyzdandyry týraly " *tigin buıymdary*" adamnan bosatylǵan minez-qulyqqa jatqyzylady. Jáne " *tigin buıymdary*" Isa Másih bizge ádildikti júktedi me, bul jaǵdaıda " *aq* ", onyń lastanýy lagerdiń dástúrli protestantyna osy ádilettiliktiń joǵalýyn bildiredi. Munda, kerisinshe, boıaýdyń bolmaýy zarádtiń uzartylýyn bildiredi " *mángilik ádildik*" Isa Másihtıń dan.9:24 saıkes. Bientot, bilińizbilik jáne demalys kúnderiniń tájiribesi, olarga qasiettiliktiń naqty jemisin jáne Isa Másihke júktelgen ádildiktiń belgisin beredi. Aqyldy tańdaý men aqyldylyq jaqyn arada kóktegi qasiettilik pen dańqta mángilik bolady arqyly beinelengen " *aq kimder* "keletin 5-tarmaqtan. Rýh ony jarialady " *minsiz*": " *al olardyń aýzynan eshqandaı aldaý tabylmady, óitkeni olar kinásiz*(Aıan 14:5)". Olar tabady, " *barlyǵymen tatýlyq jáne qasiettilik, onsyz eshbir tán Jaratqan Ieni kórmeidi*", Paýlydyń aıtýynsha, Evr.12:14. Tájiribede bular " *aq kimder*"Jeksenbi, Rım tájiribesin quraityn kúnani joıy túrinde bolady. Olar eki ret adal kútkendikten, onyń ornynda, onyń maquldaýynyń belgisi retinde, Qudaidyń móri olarga ádildigin saqtaıtyn Jaratqan Ieniń tańdaýlylaryn aǵartý úshin keletin demalys kúni arqyly beriledi. Osylaısha sol kezdegi Danial 8:14 aýdarylǵan " *kıeli jerdi tazartý*" júzege asyrylady. Osyǵan baılanysty 1844 jyldyń 23 qazanynda-aq Isaga aıan berildi aspan sailanǵan jeńimpazdarǵaonyń ornyna

onyń áýlie-áýlie jerinen ótýiniń beimesi-óte áýlie jerdegi qasıetti orynnyń. Bul ilústrasıany eske túsirdi, aıqyshta ólgen kezde onyń sailanǵandarynyń kúnalary óteldi, osylaısha "ótely kúni", "Iom kuppır"evrei tilinde. Bul is-shara qazirdiń ózinde oryn aldy, kózqarastaǵy úlesti jańartý birinshi talǵamǵa kúmán keltirýdi kózdemegegen bolatyn Isanyń ólimi arqyly alynǵan mángilik ádildik týraly. Senimi kórsetilgen Sardıs-tiń qulaǵandary úshin sózbe-sóz jasalatyn nárse Jaratýshy Qudai úshin qanaǵattandarlyqsyz. Eki jaqty aqylǵa ıe, Qudai óziniń paıǵambarlyq aqıqatyna degen súıspenshiliktiń joqtyǵynan jáne demalys kúniniń buzylýyna bailanysty olardan bas tarta alady bastap 1843 boıynsha l'eqoldaný kezindegi qaǵıdalar Danieldiń jarlyǵy 8:14.

5-aiat: " *Jeńgen adamǵa aq halat kizgiledi ; men onyń esimín ómir kitabynan óshirmeimin jáne onyń esimín Ákemniń aldynda jáne perishteleriniń aldynda moyndaımyń.*"

Isa Másih sailaǵan, qutqarǵan - moyınsuný, jaratýshy Allanyń aldynda óziniń ómiri men mángiligi aldyndaǵy paryzyn sanaly túrde, jaqsy, dana jáne ádil. Bul onyń jeńisiniń syry. Bul onymen daýlaspaýy múmkin, óitkeni ol aitqanynyń, istegeniniń bárin maquldaıdy. Demek, ol ózi Qutqarýshysynyń qýanyshy, ol ony tanıdy jáne irgetasy qalanǵannan beri onyń esimimen ataıdy buryń kórgeń álem týralyǵylym. Bul aıatta jalǵan dinniń jalǵan talaptarynyń qalai beker jáne aldamsy ekendigi kórsetilgen olardy qabyldaǵandar úshin birdei. Sońǵy sóz Isa Másihke tiesili bolady, ol olardyń bárine bylai dedi: "*Men seniń shyǵarmalaryńdy bilemin*". Osy eńbekterge saıkes, ol oń qolyn qoıyp, otaryń bólisedi, *onyń qoilary*, jáne onyń sol jaǵynda, *eshkiler - mynalar* kóterilisshiler men *qasqyrlardy urlayshylar* arnalǵan *ekinshi ólimdi, aqyrzamandy órtep jiber.*

6-tarmaq: "*qulaǵy bar adam, Rýhtyń shirkeýlerge aitqanyn tyńdasyn!*"

Eger kimde-kim Rýhtyń paıǵambarlyq sózderin sózbe-sóz estı alatyn bolsa, kerisinshe, onyń tańdaýlylary ǵana, shabyttandyrady, tárbieleidi, onyń maǵynasyn túsine alady. Rýh naqty faktilerge silteme jasaıdy, tarihi yaqytta oryndalǵan, tańdalǵan adam dini, zayırlı tarihqqa qaraýy kerek, al búkil Kıeli kitap áńgimelerden, aıǵaqtardan, madaqtaýlardan jáne paıǵambarlyqtardan turady.

Eskertpe : ishindee aıaty 3, Isa Másih protestantqa aıtty fallen : "*Sondyqtan qalai qabyldaǵanyńyzdy jáne estigenińizdi esinizde saqtańyz, oraza ustańyz jáne ókinińiz. Sondyqtan sen qaramasań, men ury siaqty kelemín, **jáne sen bilmeisin** men qai saǵatqa kelemín **kúni sen**". Kerisinshe, jeńimpazdardyń muragerleri úshin, bastapbastap kókteń mezgili 2018, bul habarlama : "Eger siz qarasańyz, men ury retinde mazalamas edim" bolady, **jáne sen bilesin** men qai saǵatqa kelemín **kimge** sen."JáneJaratqan Ie yádelerin oryndady, óitkeni búgin 2020 jyly onyń sailanǵan sheneýnikteri onyń naqty oralǵan kúniń bildiúshin ashyldy jáne kókteń mezgili 2030. Biraq, protestanttyq senim tek Isa ǵana saqtaǵan bul dáldikti elemeýge, onyń tańdaýlylaryna úkim shyǵaryldy. Óitkeni onyń zulym qyzmetshilerge degen minez-qulqyna qarama-qaisly "*Jaratqan Ie óz qyzmetshilerine paıǵambarlarǵa eskertpesten eshnárse jasamaıdy*" Amos.3:7.*

6^{myń} kezeń: Filadelfia

Jalpyǵa ortaǵ misia arasyndaǵy adventizm

Entre 1843 jáne 1873, demalys kúnderi qudailyq Senbi, Qudai buıyrǵan naǵyz jetinshi kún, jetinshi kúndik adventızmnıń izasharlary qalpyna keltirip, qabyldady, ol hristian dinindegi dini mekeme formasyn aldy. erikain sheneýnigi shaqyryldy 1863 jyldan bastap: "adventisterdiń jetinshi kúndik shirkeýi ". Sáiakes nusqaý Dan.12: 12-de, Isanyń habarynda daiyndalǵan 1873 jyly demalys kúniniń qalǵan bóliginde qasıetti bolǵan óziniń sailanǵanyyna arnalǵan. Sonymen qatar, osy sailanǵan artyqshylyqtarDenniń baqytynan parda tabar edi.12:12 : "*1335 kúnge dein kútken adam baqytty!*".

1843 jyldan bastap bekitilgen jańa standarttar 1873 jyly ámbelep sıpatqa ie boldy

7 aıat: "*jáne perishtege assambleia quramy Filadelfiada : Mine, Kıeli, Shyn, Dáyittiń kilti bar, ashatyn jáne eshbir adam jappatyn, jabatyn jáne eshbir adam ashpatyn adamnyń sózderi :*"

Ataýy boıynsha "*Filadelfia*", Isa óziniń tańdaǵanyń kórsetedi. Ol aıtty: "*eger sender bir-birińdi jaqsy kórseńder, sender meniń shákirtterim ekenderińdi osy arqyly barlyq adamdar bilsin.*Jan13:35" Jáne bul jaǵdaı *Filadelfia* , grek tilinen aýdarǵanda: baýyrlastyq mahabbat. Ony ony quraityn sailanǵan sheneýnikter tańdady, olardıń senimderin synaý arqyly jáne osy jeńimpazdar úshin onyń mahabbaty asyp túsedı. Ol ketip bara jatyrnte osy habarlamada: "*mine, Kıeli, Aqiqat degen osy*". *Áylie*, ótkeni bul demalys kúni men sailanǵandardyń qasıettiligi qajet bolatyn ýaqyt dan.8 jarlyǵymen:14 bastap kúshine endi kóktem mezgili 1843. *Naǵyz*, ótkeni bul paıǵambarlyq saǵatta aqiqat zańy qalpyna keltiriledi ; Qudai óziniń 4-shi qasıettiligin tabady^{myń} ósıetti hristiandar 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap ustandy. Ol aıtty: "*Dáyittiń kilti kimde bolsa, ol*". Ángime Rımdi iemdený retinde málimdelgen *Áylie* Petrdiń kiltteri týraly emes. "*Dáyittiń kilti*"tesili"*Dáyittiń balasy*, "Isa, ózi, jeke tulǵa. Ol máńgilik qutqarylýdy bere alatynnan basqa eshkim joq, ótkeni bul kilt moıyntirekke kirdi "*onyń ıyǵynda*, " Esa.22:22 sáiakes kres túrinde: "*men onyń ıyǵyna Dáyittiń úiniń kiltin qoiamyn; sondyqtan ol ashylady, eshkim jabylmaıdy; jáne ol jabylady jáne eshkim ashylmaıdy*". Bul kilt onyń azabynyń aıqyshyn belgileıdi, en oryndalýy osy tarmaqtyń, biz myna jerden oqımyz: "*kim ashady, eshkim jappady, kim jabady, eshkim ashpaıdy*". Qutqarylý esigi qurylystaǵy jetinshi kúndik adventızmge ashıq boldy jáne sol ýaqyttan beri dini jeksenbilik rımdikterdiń izbasarlary úshin jabyq boldy. kóktem mezgili 1843. Olar usynylǵan ilimniń aqıqattaryna moıynsunýǵa keliskendikten jáne onyń paıǵambarlyq sózine degen senimderimen qurmettelgendikten, Isanyń Rýhy dáýirdiń áylielerine aitqan *Filadelfia*: "*Men seniń shyǵarmalaryńdy bilemin. Mine, seniń kúsh-qýatyń az bolǵandyqtan, meniń sózimde turǵa asyǵyp, atymdy joqqa shyǵaryǵa asyqpaǵandyqtan, men seniń aldyńa ashıq esik qoidym, ony eshkim jaýyp tastalmaıdy*". Bul shaǵyn dini top 1863 jyldan bastap resmı túrde tek Amerika Qurama Shtattary boldy. Biraq 1873 jyly Battl-Krikte ótken bas konferensiada Rýhta Isa Másihtini shynayı oralýyna dein jalǵasýy kerek ámbelep misionerdiń esigi ashylady. Eshkimniń qalaýy men Qudaidyń qalaýy joq. Aıta ketý kerek, Isanyń barlyq jaqsylyqtary, shynayı qasıetti adamdarda, sondaı-aq protestanttyq senimniń sebepteri 1843 jyly quldyrady. Bul habar Isanyń qulaǵandarǵa aitqan

habaryna múldem qarama-qaishy *Sardis* 3-tarmaqta, óitkeni ózderine baǵyttalǵan shyǵarmalar tónkerilgen.

Aponyń 12 taipasy.7 ósý

8-aiat: "*Men seni bilemin jumystar. Mine, seniń kúshiń az bolǵandyqtan, meniń sózimde turýǵa asyǵyp, atymdy joqqa shyǵarýǵa asyqpaǵandyqtan, men seniń aldyńa ashyp esik qoidym, ony eshim jaýyp tastai almaidy.*"

Zamannyń saılanǵan ókili onyń ádiletlikke sińirgen eńbekteri boıynsha oń baǵalanady. Onyń "*az qýat*" toptyń týǵanyn rastaidy negizinde "*atty keibir er adamdar*"4-tarmaqta. 1873 jyly Isa adventistke kóktegi ashylatyn ashyp esiktiń simvoly arqyly qaita oralý jolyndaǵy jetistikterin jarıalaidy ishinde kóktem mezgili 2030 jyl 157 jylda. Oryndalatyn habarlamada, Laodikeiǵa jiberilgen Isa ustalady aldynda esik, onyń qaityp kelýine jaqyn ekenin kórsete otyryp: "*Mine, Men esik aldynda turmynjáne qaǵyńyz. Eger kimde-kim meniń dayysymdy estip, esikti ashsa, men onyń qasyna kiremin, men onymen, al ol menimen birge jatamyn.* Apo.3:20 "

Hristian dininiń qol jetimdiligi evreilerge múmkindik berdi

9-tarmaq: "*Mine, men Shaitannyń májilishanasyndagylardy jasaimyn, olar iahýdiler dep aitady, biraq ótirik aitady; mine, men olardy seniń aiaǵyńnyń aldyńa kelip ǵıbadat etýge jáne seni súgenimdi bilýge májbúr etemin.*"

Naǵyz evreilerdiń násiline jáne toptaǵy tánine qaraı kirýine silteme jasaı otyryp adventist, bul aiat rastaidy demalys kúnin qalpyna keltirý ; Jeksenbi endi olardyń ózgerýine kedergi bolmaidy. 321 jyldan bastap bas tartýdyń saldary evreilerdiń hristian dinin shyn júrekte qabyldaı almaıyynyń saldary boldy. Onyń násil evreilerine qatysty úkim adal kýáger Paýlydyń jeke pikiri emes edi ; dál osy Aıandy Isa Másihtin Apo.2:9-da rastagany, iahýdiler jamandaǵan jáne sol kezdegi rimdikter qýdalaǵan qyzmetshilerine arnalǵan habarda aıtylǵan *Smirna*. Evrei násil Qudaıdyń raqymyn alý úshin standartty adventisttik buıryqta hristiandardyń qutqarylýyn moıyndaıy kerek ekenin eskerińiz. Adventizm tek ámbepap esik, onyń qudaılyq nuryna aınaldy **resmi repozitorı eksklúzıvti** 1873 jyldan. Biraq saq bolyńyz! Bul jaryq, onyń ilimi men habarlary Isa Másihtin aıyqsha menshigi bolyp tabylady; eshbir adam, eshbir mekeme qaýıpsizdigine qaýıp tóndirmeı, onyń evolúsiyasynan bas tarta almaidy. Osy aıatta sońǵy, Isa bylai deidi :, "*Men seni súdim*". Bul osy berekeli ýaqyttan keiin ol endi súie almaıtynyn bildire me ? Iá, jáne bul "berilgen habardyń maǵynasy bolady.*Laodikeia*".

Qudaıdyń ósietteri jáne Isanyń senimi

10 aiat: "*Óitkeni sen ózińniń sózińdi oryndaıǵa asyǵasyńqanaǵattany mende, men sondaı-aq synaq saǵatynda saqtalady mine, solai bolady jer belgili, jer turǵyndaryn synay úshin.*"

Shydamdylyq termi Daniel 12:12-de aıtylǵan kútken adventistin kontekstin rastaidy: "*Kim baqytty bolsa, ol baqytty kútedi, jáne myń úsh jüz bes otyz kúńge keledi.* ". "Senimi úshin synaq " *jer turǵyndary*", "turatyndar "*belgili jer*"jaratýshy Qudaı Isa Másih arqyly tanyly úshin. Ol grektiń "oikomeneine"

silteme jasaityn "ekýmenikalyq" lagerde adamnyń erik-jigerin synaý jáne búlikshil rýhty ashý úshin keledi.*jer belgili*"osy aıattan.

Bul ýáde Isaga mekemeniń senimniń sapasyn basynan bastap saqtap qalýynyń jalǵyz sharty retinde berilmeidi. Eger adventisterdiń habary osy aıatta jalpyǵa birdei paıǵambarlyq etilgen senimniń túpkilikti synaǵy yaqytyna deın uzartylýy kerek bolsa, bul mindetti túrde instıtýsionaldyq túrde bolmaıdy. Sebebi qaýıp osy habarlamada kelesi 11 tarmaqta, osy yaqytqa deın tolyǵymen pozıtıvti jáne Qudaı jarylqaǵan. Isanyń ýádesi onyń urpaǵy bolady qaldy 2030 jyly tiri. Osy yaqytta 1873 jylǵy naǵyz sailaýshylar uıyqtap qalady "*jaratqan Iede*"Aıan 14: 13-ke saıkes: "*Men kókten bir daýysty estidim, ol bylat dedi : 'Jaz : Bienevr endi Jaratqan Ieniń aldynda ólgender! Iá, deidi Rýh, olar eńbekterinen tynyǵýy úshin, olardyń isteri úshin olardyń sońynan eredi.*"Mine, Isa Másih Tańdaǵan bir danasyna ekinshi batasyn berdi. Biraq Isanyń bul qylyǵyna batasyn bergeni eńbekterde kórsetilgen. Muragerleri "*Filadelfia*" adaldyqpen kóbere alady, 2030 jyly, onyń eńbekteri, senimi, aspan Qudaıy bergen aqıqattardy qabyldaýy olarda derekter bar sońǵy pishinderde, óitkeni olar qudaıdyń josparyn túsiny minsiz bolatyn sońyna deın úlken ózgeristerge ushyraıdy.

Ýáde berýshi adventist Isa Másih jáne onyń eskertýi

11-aiat: "*Men ádilmin dereý. Asyqpaǵan orazańdy usta, seniń tájińdi eshkim almasyn.*"

Habarlama "*Men ádilmin dereý*"túri adventist. Isa kez kelgen bas tartýdy rastaidye basqa dinı konfesialar. Onyń dańqqa oralýyn kútý jáne aqyrzamanǵa deın saqtalady, onyń shynayı tańdaýyn anyqtaityn negizgi kriteriulerdiń biri. Biraq habarlamanıyń qalǵan bóligi úlken qaýıp tóndiredi : "*Asyqpaǵan orazańdy usta, seniń tájińdi eshkim almasyn.*"Al onyń jaýlary bolmasa, onyń tájin kim alady? Sondyqtan onyń urpaqtary birinshi kezekte boladyr, anyqtaıyz, jáne bul olar muny istemegendikten, olardyń aqyl-oiynyń qurbandary, gýmanıs jáne olarmen 1966 jyldan bastap kelisim jasaıdy.

12-aiat: "*Jeńetin men Qudaimnyń ğıbadathanasyna tirek ornatamyn, ol endi syrtqa shyqpaıdy : men oǵan Qudaimnyń esimini jáne Qudaimnan kókten túsetin jańa Ierýsalım bolyp tabylatyn Qudaimnyń qalasynyń esimini jáne ózimniń jańa esimimdi jazamyn.*"

Jeńimpazdarga arnalǵan sońǵy bata sózderinde Isa jeńiske jetken qutqarylý beıneleriniń barlyǵyn jınaıdy. "*Qudaimnyń ğıbadathanasyndaǵy tirek, "stutaný: meniń shyndyǵymdy óz boıymda ustaýǵa berik qoldaý. Qurastyry, Tańdalǵan. "... eol syrtqa shyqpaıdy kóbirek": onyń qutqarylýy máńgilik "... ; j'ogán meniń Qudaimnyń esimini jazady": Men Edem baǵynda joǵalǵan Qudaıdyń mineziniń beınesin sýretteimin. "... jáne meniń Qudaimnyń qalasynyń ataýy": ol Apo.21-de sıpattalǵan tańdalǵannyń dáriptelýimen bólisedi. "... qudaimnan kókten túsetin jańa Ierýsalım me,"The"jańa Ierýsalım"Qudaıdyń kóktegi perishteleri retinde dáriptelgen sailanǵandardyń tolyǵymen jánnatqa analýy - bul jinalystyń ataýy. Apo.21 asyl tastar men injý-marjandardyń simvoldyq beınesin sıpattaidy , bul Qudaıdyń jerden qutqarylǵanyna degen súıspenshiliginiń kúshtiligini kórsetedi. Ol óziniń taǵyn ornatqan Qudaıdyń aldynda máńgilik ómir súrý úshin jańarǵan jerge túsedi. "... jáne meniń jańa atym"Isa óz esiminiń jerdegi ótip bara jatqan*

bolmysymen kóktegi bolmysqa aýysýyn baılanystyrady. Tańdalǵandar qutqarylady, tiri qalady nemese qaita tiriledi, sol tájiribeni ómir súredi jáne dańqtalǵan, shirimetin jáne kóktegi denege ie bolady. máńgilik.

Bul aıatta Qudaimen salystyrýǵa basa nazar aýdarý Isanyń ózin óziniń qudailyq qyrynan tańdaýlylar arqyly tabýymen negizdelgen.

13-aiat: "*qulagy bar adam Ryhtyn shirkeylerge attqanyn tyndasyn !*"

Tańdalǵan adam sabaqty túsindi, biraq ony túsinetin jalǵyz adam. Bul habar oǵan daıyn bolmaǵany ras. Bul habarlama mynany rastaidy kórsetilgen jumbaqtardy túsindirý men túsiniń táyeldi boladylor qyzmetshilerin synap, tańdaityn Qudai ǵana.

Adventizmniń resmi aıaqtalý ýaqyty sabaqty alǵan joq, Isanyń úkimimen qusady 3 habarlamasynan bas tartqannan keiinrd adventistti kútý

"Men ádilmin **dereý**. *Asyqpaǵan orazańdy usta, seniń tájińdi eshkim tartyp almasyn*". Átteń, sol kezdegi adventizm sheneýnigi úshin aqyrzaman áli de bolsa alysta jáne ýaqyttyń tozýymen, 150 jyldan keiin, senim eshqashan buryńǵydaı bolmaıdy. Isanyń eskertýi aqtaldy, biraq olai bolmadykóterilmegen, kóterilmegen túsindi. Jáne 1994 jyly, jetinshi kúndik adventistik institýtta shyn máninde s joǵaltadya "táj", E paıǵambarlyq etken sońǵy "uly nurdan" bas tartýdallen G. Aq, Dj-nyń habarshysesýs-Másih óziniń "Ertedegi jazbalar" kitabındaǵy "Meniń alǵashqy kózqarasym" taraýındaǵy bettes 14 jáne 15: Kelesi mátin osy betterdiń úzindisi bolyp tabylady. Men onyń taqyrybynda áli kúнге deın adventist shyǵarmashylyǵynyń taǵdyryn paıǵambarlyq etetin aıttym **jáne ózi úsheyi usynǵan ilimderdiń barlyǵyn qorytyndylady Jmalystar apo.3 : 1843-44 Sardis, 1873 , Filadelfia, 1994 Laodikeia.**

Jetinshi kúndik adventizmniń taǵdyry Ellen G.-nyń alǵashqy kózqarasında ashlydy. Aq

"Men otbasymda duǵa etip júrgenimde, Kıeli rýh ústime qulady, men qarańǵylyq áleminde barǵan saıyn kóterilip bara jatqandaı boldym. Men aǵalarym adventisterdiń bul dúmede qalǵanyn kóru úshin buryldym, biraq taba almady. Sosyn bir daýys maǵan: "Qaita qara, biraq joǵarydan sál asyp ket", - dedi. Men kózimdi kóterdim, men soqpaq tik jáne tar, álemnen áldeqaida biik ekenin kórdim. Bul jerde adventist qasıetti qalaǵa adasyp ketken. Olardyń artynda, soqpaqtyń basynda jarqyraǵan nur boldy, perishte maǵan tın ortasyndaǵy aıqai ekenin aıtty. Bul jaryq olardyń aıaqtary súrinbeýi úshin búkil jol boıynda jáne onyń uzyndyǵynda jarqyrap turdy. Isa olardy jeteley úshin olardyń basynda júrdi; jáne olar oǵan kózderin jumǵan kezde, olar qaýıpsiz boldy.

Biraq kóp uzamaı birneshe lasserent, jáne qala áli alys ekenin jáne olar bul týraly buryn oilaǵanyn aıtty. Sonda Isa oń qolyn kóterip, olardy jigerlendiretin edi, dańqty jaryq paıda boldy, ol adventtiń üstinen bulǵady. Olar aıqailap: "Allelyia !" Biraq olardyń keıbireýleri olardy jetelegen Qudai emes dep, bul nurdy jaltaqtap jiberdi. Sóngenshe olardyń artynda turǵan nur, olar tereń qarańǵylyqqa

tap boldy. Olar mark pen Isany umytyp, joldan tayıp, tómendegi zulym álemge qulady "..

Týraly ángime birinshi Qudaıdyń jas Ellenge bergen aiany Gýld-Garmon - bule paıǵambarlyq Danial nemese Aıan saqty kimniń qundylyǵy bar ekenin kodtady. Biraq paida tabý úshin, biz seriktestikti túsindirýimiz kerekbaǵytaqyl. Sondyqtan men túsiniqteme beremin.

Merzim "tún ortasyndaǵy jyly" kúney jigittiń kelýi týraly habarlandyrýǵa silteme jasaıdy "on qyz týraly astarly ángime" Mat.25: 1-den 13-ke deın. Másihtıń qatyp kelýin kútydiń azaby ishinde kókteń mezgili 1843 jáne 1844 jyldyń kúzi, birinshi jáne ekinshi spektaklder boldy; birge, bul eki úmit - "alǵashqy jaryq" hikaiasy "artynda" jáne top nyń "adventistjetinshi kún," qaisysy alǵa shyqtyshindeyaqytynda t, soqpaqta nemese jolda Isa Másihtıń batasyn bergen. 1844 jylǵy adventisterdiń pionerleri úshin aqyrzaman kúni jáne Kıeli kitaptyń sońǵy kúni paıǵambarlyq sóz boldy saılanǵandarǵa usynys jasaı alady ol yaqytyń. Osy merzimmen asyp, olar Isanyń qatyp kelýin kútip otyrды, bul jaqyn arada bolady dep oilady. Biraq yaqyt ótti, ol áli ótken joq; aıan neni meńzerdi: "olar qalanyń óte alys ekenin jáne olar sonda keldi dep oilaǵanyń anyqtadytertek qurt "; nemese, 1844 jyly nemese osy kúnnen keiın kóp uzamaı. Sondai-aq, jigersizdik bir jylǵa deın jetti 1980 Men sahnaǵa osy jańa jáne dańqy nurdy alyp kiretin jerim salyndy **úshinshi kútken adventist**. Bul joly Isanyń oralýy belgilendi **1994 jyldyń kúzine arnalǵan**. Árine,, jánemálimdeme osy habarlamanyń Fransıada ornalasqan ámbeap jetinshi kúndik adventizmniń mikrokosmosyna qatysty Valens-súr-Rona. Fransıanyń ońústik-shyǵysyndaǵy osy shaǵyn qalaǵa Qudaıdyń tańdaıynyń túsindirgesi bar. Dál osy jerde Rim Papasy Pıys VI qamaıda qatys boldy, 1799 jyly, bul Aıan 13: 3-te aıtylǵan faktini júzege asyrady. Sonymen qatar, Valensıa Qudaı Fransıa jerinde óziniń alǵashqy adventistik shirkeıin ornatqan qala boldy. Mine, ol óziniń qudaılyq dańqy sońǵy nuryn ákeldi, al 2020 jyldyń sońyna qarai mende bar ekenin rastaimyn dáirekti jáne adal qabyldandy onyń úlesi onyń men osy qujatta usynǵan eń qundysy týraly sońǵy málimetteri. Mikrokosm jetinshi kúndik adventizm Valentınyá róldi oryndaı úshin ýnıversaldyń sahnasy boldy sońǵy dańqy nur týraly bastapjyldar ápkemiz Ellenniń kózqarasy. Bul kórinis bizge Isanyń Valensıada ómir súrgen tájiribesin ustanatyn úkimin kórsetedi , on qyz týraly astarly ángimeniń úshinshi oryndalýy. Isa adventisterdiń jaryqqa degen shynai minez-qulqy usynylǵanyń moyndaıdy. Naǵyz adventist óziniń qýanyshyn " Hallelýja!" arqyly bildiredi.; rýhtyń batasyn alyp, mai quıylǵan ydysyn tolyrды. Kerisinshe, jalǵan adventister "myna nurdy jaltaqtap iterińiz". Bul ilahı nurdan bas tartý ólimge ákeledi, ótkeni Qudaı rýhtandyrylǵan habarlarda bul jaǵymsyz reaksiadan saqtandyrǵan, olardyń netine, elshisine; olar shamnyń "jaryǵyn" shyǵaratyn munaidan aırylǵan bos ydstarǵa aınalady. Bolmai qoımatyn nátiye jarıalanady : "sónǵenshe artynda turǵan nur" ; olar jetinshi kúndik adventizmniń negizin qalaı negizderin joqqa shyǵarady. Isa óziniń prinsipin qoldanady: "*Ótkeni biz bar adamǵa beremiz, jáne ol molshylyqqa ıe bolady: biraq ol joqtan, tipti baryn da tartyp alady.* Mat.25:29 ". "... aqyrynda olar maqsat pen Isany umytyp ketedi, olar Másihtıń qatyp oralǵanyń jarıalatyn adventisterdiń habarlaryna nemqurailly qaraidy"adventist" degen atpen tirkelgen adventister

qozǵalysynyń maqsatyn joqqa shyǵarý kerek pe?; " sodan keiın joldan qulap, tómendegi zulym álemge qulady ", 1995 jyly olar resmı túrde protestanttyq odaqqa jáne ekýmenizm. ekýmenizm. Olar Isadan jáne adventistik senimniń maqsaty bolǵan aspanǵa kirýden aırylydy. Olardyń jetistikteri bart Dan.11: 29-ǵa sáikes "ekijúzdiler", jáne "maskúnemder", Isa Mat.24-te aıtqandaı:50 ; kitaptyń basynda kórsetilgen nárseler.

Búginde osy paıǵambarlyq sózder oryndaldy. Olar 1844 jyly, "olardyń artynda ornalasqan" birinshi jaryq kúni men 1994 jyly, Fransıada Valens-súr-Rona qalasynda qurylǵan birinshi adventistik shirkeý paıǵambarlyqtyń uly nuryn qabyldamaǵan kezde oryndalady., Qudaı óziniń demonstrasıasy úshin qoldanǵan. Búgingi kúni adventizmniń jetinshi kúndik sheneýnigi shyndyqtyń jaýlarymen, protestanttarmen jáne katoliktermen ekýmenizmniń "qarańǵylyǵynda".

7^{myń} kezeń: Laodikeia

Adventizmniń institýsionaldy aiaqталық – adventistiń úshinshi kútýinen bas tartýy.

14 aıat: "*jáne perishtege assambleia quramy Laodikeiada ; bular Áymın, adal jáne shynayı kýáger, Qudaıdyń jaratylýynyń basy dep aıtylady :*"

Laodikeia jetinshi jáne sońǵy ýaqyttyń ataýy; jetinshi kúndik adventizmniń institýsionaldy batasynyń aiaqталық. Bul ataýdyń eki grek túbiri bar "laos, dıkeia" bul mynany bildiredi: "adamdar sottaldy. Meniń aldymda adventister : "úkimniń adamdary" dep oilady, biraq mekeme bul úkimniń odan bastalatynyn bilmedi, óitkeni 1 belgisi júredi.4:17 : "*ýaqyt óte kele bul úkim Qudaıdyń úinen bastalýy kerek. Alaida, eger ol bizden bastalsa, Qudaıdyń Izgi habaryna moyınsunbaıtındardyń sońy nemen aiaqталady?*" Isa bylai beinelengen:"*Mine, Ámin, adal da shynayı kýáger, Allanyń jaratylýynyń basy osylai deidi :*"Sóz Áymın evrei tilinen aýdarǵanda: shyndyqta. Elshi Johannıń aıǵaqtaryna sáikes, Isa jii qoldanǵan (25 ese), ony eki ret, basynda, málimdemelerine deiin qaitalady. Biraq dástúrli dinı tájiribede bul duǵalardyń nemese málimdemelerdiń sońynan bastap tynys belgileriniń terminine aınaldy. Ol kóbinese katolisizmniń "solai bolýy kerek" murasy maǵynasynda túsindiriledi. Al rýh bul dızaindy qoldanady "*shyndyqta*" sóz berý úshin Áymın onyń qos maǵynasy minsiz jus. *Laodikeia* bul Isa aqyrzamanǵa daıyndalǵan paıǵambarlyqtardy tolyǵymen jaryqtandyryú úshin úlken nurdy usynatyn saǵat. Siz oqyp otyrǵan kitap sonyń dáleli. Bul jarylysqa ákeledi, Isa men adventister mekemesiniń qyzmetkeri arasynda onyń nurynan bas tartý bolyp tabylady. Logıkalyq tańdaýda jáne negizdelgen túrde Qudaı 1980 jáne 1994 jyldar aralyǵynda jetinshi kúndik adventizmniń oryn alǵan úlgige negizdelgen senim synaǵyna baǵyndyrdy, nátije, protestanttardyń joǵalýy jáne adventisterdiń izasharlarynyń batasy. Synaq Isanyń qatyp kelýine degen senimge negizdelgeni úshin jarıalandy kókteń mezgili 1843, sodan keiın Áytomne 1844 jyl. Meniń kezegim, 1983 jyldyń ózinde-aq men Isanyń qatyp oralǵany týraly habarlandyrymen bólise bastadym (1994 j.), Ol "*bes ai*" joldaýynda aıtylǵan "*besinshi kernei*" apoda.9: 5-10. Bul taqyrypty jatqyza otyryp, 1844 jylǵy protestantizmniń qarǵysy, "kezeńi *bes ai*" atalǵan, 150 naqty jyl, 1994 jyly kólik

júrgizgen. Isa Másihtin osy kezeñniń aiaqталýyn belgiley úshin qatyp oralǵanyn jáne mátindegi egjei-tegejeli Qudaıdyń ishınara soqyr bolǵanyn kórip, men Qudaıdyń aqıqaty úshin qalaǵanymdy qorǵadym. Keiin resmı eskertýde mekeme 1991 jyldyń qarashasynda meniń bas tartýymdy berdi ; bul meniń jarnamalarymды дәleldeýge jáne joqqa shyǵarýǵa áli úsh jyl bolǵan kezde. Tek keiinirek, 1996 jyly men úshin bul tájiribeniń shyn máni aıqyndala bastady. Isanyń óz hatynda aıtqan málimdemeleri "*Laodikeia*" oryndaǵa keldi, endi naqty maǵynasy bar boldy. 1991 jyly jetinshi kún adventisteri jyly bolady 1873 jyldaǵydaı shyndyqty jaqsy kórmeidi. Qazirgi álem de eliktirgishterdiń áserinen álsirep, olardyń júrekerin jaýlap aldy. Yaqyttaǵydaı "*Efes*", adventizm sheneýnigi ózinen aıyryldy "*alǵashqy mahabbat*". Jáne Isa, ol "*shyraǵdan men onyń tájin sýyryp aldy*", ótkeni bul endi laıqty bolmaıdy. Osy faktilderdi eskere otyryp, habarlama jarqyn aıqyndyqqa aınalady. Sóz "*Aýmun*" tolyq shyndyqtyń talabyn jáne berekeli qarym-qatynastyń aiaqталýyn rastaidy. Jáne "*kýáger adal jáne shynshyl*" tańdalǵan opasyzdar men aldamshylardan bas tartady. "*Qudaıdyń jaratyly prinsipi*", sondyqtan Jaratýshy, ujymdyq túrde, laıqsyzdardyń aqyl-parasatyna jaqyndaidy jáne Jaratyls kitabynda qamtylǵan jáne jasyrylǵan shyndyqtar boıynsha onyń ókilderiniń birin ashady. Sonymen birge, "silteme jasai otyryp *Qudaıdyń jaratyly prinsipi*" ol "sózimen bailyastyratynyn"*Aýmun*", Rýh Isa Másihtin qaita oralýynyń óte jaqyn ekenin rastaidy : "*dereý*". 36 jyl buryn jer betindegi adamzattyń joıylǵan kúni 1994-2030 jyldar aralyǵynda áli de ótyge ruqsat etiledi.

Jyllyq ólimge ákeledi

15 aıat: "*Men seni bilemin jumystar. Men seniń sýyq ta, ystyq ta emes ekenin di bilemin. Siz sýyq nemese ystyq boldyńyz ba!*"

Mekemege júginý úshin beiresmı " tı ". Iaǵnı, ákelerden balaǵa mura bolyp qalǵan dinderdiń jemisi, al qyzdarda senim dástúrli, formalistik, kúndelikti jáne kez kelgen jańalyqtan qorqatyn bolady ; Isanyń batасыn bere alatyn kúii, sondyqtan ony bólisý úshin kóptegen jańa shamdar bar.

16 aıat: "*Endeshe, sen jyly bolǵandyqtan, sýyq ta, ystyq ta emessiń, men seni qýyp jiberemin ishinen meniń aýzym.*"

Qorytyndyny Isa 1991 jyly qarashada, paıǵambar onyń habaryn jetkizýshi bolǵan kezde, resmı mekeme esepten shyǵarady. Ishinde kókteм mezgili 1994, Isa jarıalaǵandaı, ol shashyrap ketedi. Ol 1995 jyly katoliktik shirkeý uymdastyrǵan ekýmenikalıyq úgit-nasıhat alánsyna kirýge дәlelderdiń ózin beredi, onda ol protestanttyq kóterilisshilerge qosylady, ótkeni ol qazir olardyń qarǵysymen bólisedi.

Rýhanı muraǵa negizdelgen elester men jańyltpashtar

17-aıat: "*Ótkeni sen aıtasyń : Men baımyn, men baımyn jáne eshtehege muqtaj emespin; ótkeni sen beishara, beishara, kedei, soqyr, jalańash ekenin di bilmeisin,*"

"... *riche*", tańdalǵan adventist 1873 jyly boldy jáne Ellen G.-ǵa kóptegen aıandar berildi. Aq tús rýhanı baıdy. Biraq sol kezdegi paıǵambarlyq túsindirmeler boıynsha, Jaratqan Ieniń elshisiniń kúieyi Djeıms Ýaittyń oıynsha, onyń oıy tez asyp ketti. Isa Másih, tiri Qudaı, paıǵambarlyqtaryn olardyń

túpkilikti oryndalýy úshin minsiz jáne minsiz ázirledi. Mine, sondyqtan álemde orasan zor ózgerister ákeletin ótip bara jatqan ýaqyt jeńildikti aqtaidy alyngan jáne oqytylatyn turaqty túsindirmelerdiń sebebi. Jaratqan Ieniń nyǵmeti saqtalady; Isa bylaı deıdi: "*sońyna deiin saqtatyn adamǵa, meniń shyǵarmalarym*". Aláıda, 1991 jyly olardıń jaryqtan bas tartqan kúni, sońy áli alys boldy. Sondyqtan ol Jaratqan Ieniń ózin tańdaýy arqyly usynatyn kez kelgen jańa nurǵa sergek bolýy kerek. Isa ony kórgen mekeme men memlekettiń illúzıalary men tóreshi arasyndaǵy qarama-qarshylyq qandaı! Barlyq aıtylgan sózderdiń ishinde "*sózijalańash*"mekeme úshin eń mańyzdysy, óitkeni bul Isanyń mańgilik ádildigin alyp tastaǵanyn bildiredi, bul onyń aýzynda, ólim jazasy jáne aqyrzamannyń ekinshi ólimi; saıkes qandaı túrde jazylady 2 Kor.5:3 : "*Sondaı-aq, eger biz kúingen bolyp tabylsa, kóktegi úimizdi kúgimiz kelip, osy shatyrda dgoysyamyz jáne jalańash emes.* "

Adal jáne shynayı kýágerler keńesi

18-aiat: "*Men saǵan otta synalǵan altyndy satyp alýyna keńes beremin, sen bai bolýyn úshin; aq halat, sen eń jaqsy kúniń úshin jáne seniń jalańashtyǵyńnyń uatı ashylmaýy úshin; jáne kózderińdi mailay úshin kózderińdi mailańdar.*"

1991 jyldyń qorytyndysy boıynsha mekemege túzetýler engizýge jáne kelmegen táýbeniń jemisin berýge úsh jyl ýaqyt qaldy. Kerisinshe, onyń protestanttarmen qarym-qatynasy quldyrady sresserr bolsyns úshin jasaý resmı aláns 1995 jyly jaryq kórıdi. Isa shynayı senimniń eksklúzıvti saýdagerinde usynylǵan "*altyn otqa tyrısty*"is-sharanyń. Onyń shirkeýge degen seniminiń dáleli "*bolmaǵan jaǵdaıda*" shyǵady."*aq kúimder*"qaisysy boldy"*laıyqty* "Apodaǵy onyń izasharlarynyń.3:4. Bul salystyrý arqyly Isa moıynsunatyndyǵyn kórsetedi jaraidy ma, 1994 jylǵa deiin, jetinshi kún adventisteri" *Laodiseia* "kimge osylarmen birdei kútetin adventist aldyńǵylardyń qaisysy merzimderi 1843 jáne 1844 jj ; jáne tájirıbe alý úshin senim ishinde úsh tájirıbeler, úretkenderi habarlama 1844 jyly jiberilgen adventister "*Sardıs*". Búlikshil ustanymmen jabylǵan mekeme Isanyń onymen birge ne eske túsirgenin túsine almady; ol boldy "*soqyr*", Isanyń jerdegi qyzmetiniń paryzshyldary retinde. Osylaısha, ol Másihtıń shaqyrýyn túsine almady, ol ony satyp alýǵa shaqyrdy "*uly baǵanyń injý-marjany*"Mataı týraly astarly ángime.13:45-46, bul aıatta kórsetilgendeı, Qudaı talap etetin mańgilik ómir standartynyń beinesin anyqtaidy 18 aıan.3.

Meirimdi qońyraı

19 tarmaq : "*men úshin jaqsy kóretinderimdi sógemın, jazalaımyn. Sondyqtan qulshynys tanytyp, táýbe etińiz.*"

Jaza kimge arnalǵan Isa *súedi* , ol qusqansha. Qońyraı, táýbege kelýge shaqyrý, estilgen joq. Al mahabbat mura etpeıdi, abyroıǵa laıyq. Mekeme qataıyp ketti, Isa kóktegi shaqyrýdyń úmitkerlerine aıtý arqyly jeke shaqyrýdy bastady:

Jalpyǵa birdei úndeı

20 aıat: "*Mine, men esik aldynda turyp qaǵamyn. Eger kimde-kim meniń daýysymdy estip, esikti ashsa, men onyń janyna kiremin, men onymen birge jatamyn, ol menimen birge*".

Aıanda " degen sózesik"Apo.3: 8-de, munda Apo.3: 20-da, Apo.4: 1-de jáne Apo-da parda bolady.21:21. Áqb.3:8 eske salady, bul *esikter* qoljetimdilikti ashýnýz jáne jabyńyz. Osylaısha olar Másihke, onyń ádildigi men raqymyna qol jetkizýge múmkindik beretin nemese jabatyn senim synaqtarynyń simvolyna aınalady.

Osy aıatta 20, sóz "*esik*"bjasaıdy úsh maǵynasy ártúrli , biraq tolyqtyrýshy. Bul Isanyń tulǵasyna qatysty: "*Men esikpin. Johan 10:9* "; *aspan qaqpasy ashıyq* apo 4: 1-de: "*Kókke esik ashıldy.* "; jáne *esik* Isa ózine saılanǵandardy júregin ashýǵa shaqyrý úshin qaǵyp kelgen adam júreginiń kimge onyń súispenshiliginiń dálelin keltirińiz.

Jaratylystýń óziniń ashylǵan aqıqatyna júregin ashýy jetkilikti, ol men ilahı jaratýshynyń arasyndaǵy jaqyn qarym-qatynasqa múmkindik berý kerek. Jáne *keski as* keshti bólisip jatyr ma, tún kele jatqanda, kúndizgi jumystarǵa núkte qoıyńyz. Adamzat jaqyn arada túnniń bul túrine enedi "*eshkim jumys isteı almaǵan kezde.* (Johan 9:4) ". Raqymdylyq ýaqytynyń sońy árqashan dindar adamdardyń, erler men áıelderdiń birdei jaıapty jáne tán deńgeiin qatań túrde tolyqtyratyn sońy tańdaıy bolyp qala beredi.

Habarlamamen salystyrǵanda týraly *Filadelfia*, saılanǵandar ýaqytynda *Laodikeia*, Isa Másihtin jaqyn arada oralýynda. "*Attyashyq esik aspanda*", ol Apo.4: 1-de osy habarlamanyn sabaqtastyǵynda ashylady.

Rýhtyń sońǵy nasihaty

Jeke jeńimpaz, deıdi Isa :

21-aiat: "*Oǵan jeńgenim úshin men óz taǵymda ózimden birge otyrýǵa ruqsat etemin, óitkeni men de jeńdim jáne Ákemmen birge onyń taǵyna otyrdym.* "

Ol osylaısha kóktegi úkimniń qyzmeti týraly jarıalady, ol osy habarǵa jetedi jáne bul Apo-nyń taqyryby bolady.4. Biraq bul ýáde oryndaityn mindettemeler emesrs naǵyz jeńimpaz.

22 aiat: "*qulaǵy bar adam Rýhtyń shirkeýlerge atqanyn tyńdasyn !*"

Taqyryp "*hattar* " osy jańa institýsionaldyq sátsizdikpen aıaqtalady. Sońǵysy, ázirge jaryqty rýhtandyrylǵan adam, sodan keıin shaǵyn top basqarady. Ol adamnan adamǵa jáne internet arqyly jeke-jeke jiberiletin bolady, bul Isanyń ózi óziniń qudalyq tulǵasy sıaqty qasıetti, óziniń buryńǵy aqıqattaryn taratý kózine saılanýǵa jetekshilik etedi. Sonymen, jer betinde qai jerde bolsa da : "*kimniń qulaǵy bolsa, Rýhtyń atqanyn tyńdasyn jinalystar !* "

Kelesi taqyrypta qasıetti adamlar oryndaityn kóktegi zulymdardyń úkimindegi myńjyldyqtyń mazmuny bolady. Tolyq pán Apo.4, 11 jáne 20-da taratylǵan ilimderge negizdeledi. Biraq Apo.4 Tańdalǵan jerdiń hronologıalyq sońǵy kezeńinen keıingi bul áreketin mánmátinin kóktegi túrde anyq rastadı.

Aıan 4: kóktegi úkim

1 tarmaq : "Osydan keiın men qaradym, jáne, mine, **esik ashyldy kókte**. Men estigen birinshi daýys boldy kerneidiń úni siaqty, jáne menimen kim sóilesti, dedi : **myna jaqqa kel, men saǵan bolýy kerek nárselerdi kórsetemin jalǵasynda**".

Bylaı, " Men estigen birinshi daýys kernei siaqty boldy ", Rýh habardy osy yaqytqa belgileıdi "Laodikeia"ony Johańǵa Aıan 1: 10-da jetkizgen adam siaqty: "Men Jaratqan Ieniń kúinde rýhta boldym jáne artymnan keremet daýys estidim, kerneı siaqty ". Laodikeia osylaısha, sońynda bolatyn yaqyt "belgisimen belgilenedi Iemizdiń kúni", onyń uly dańqty oralýynyń biri.

Onyń sózimen atqanda, Rýh taqyryptyń kelesi habarlamamen sabaqtastyǵy ideiasyn qatty qoldaıdy Laodikeia. Bul mańyzdy erekshelik, ótkeni mekeme eshqashan dáleldei almaǵan qarsylastaryna onyń kóktegi úkim týraly ilimderi. Búgin men habarlamalarga qosa berilgen kúnderdi anyqtaý arqyly múmkin bolǵan dáleldemelerdi qabyldaimyn hattar aıan 2 jáne 3. Arasynda Laodikeia jáne Apo.4, "-menjetinshi kernei "Apo.11, Isa shaitan men búlikshi adamdardy jáne olardyń adamdaryn alyp ketti "patshalyqtyń ústemdigi álemniń" jer. Birge "egin jinay" Apo.14, ol aspanǵa sailanǵanyn alyp tastady jáne olarǵa onymen birge jerdegi ómirdi zulymdardyń ótkenin sottaıdy tapsyrdy. Dál sol kezde "oǵan jeńetini erik bereditemir taıaǵy bar halyqtarǵa aıtra" Apo-da jarıalangandaı.2:27. Eger qýdalaıshylar bolǵan bolsa, men siaqty, taǵdyrdyń senimdiligine bailyasty, olardyń júris-turysyna ózgerister engizetinine kúmán joq. Biraq dál solai, olardyń qatal sheshimi eń nashar áreketterge ákeletin eskertýlerdi eskermeıdi , jáne olar daıyndalıda sondaı-aq, ózderi úshin, eń aýyr jaza qaitalanbaıdy jerdegi tok jaǵdaıynda. Sondyqtan osy 4-taraıdyń mátinine qaita oralınyz. "Men estigen birinshi daýys kerneidiń menimen sóleskenindeı boldy: "osy jerge kel, men saǵan nátiye bolatyn nárselerdi kórsetemin", - dedi". Johan Apo.1-niń 10-tarmaǵynda bylaı dep silteme jasaıdy: "Men Jaratqan Ieniń kúinde rýhta boldym, artymnan kerneidiń úindeı qatty daýysty estidim, ". Bul Másihtniń dańqty oralıy týraly taqyrypta aıtylǵan 7 aıat qaıda bul jazylǵan : "Mine, ol bul ttarmen birge keledi. Árbir kóz ony, tipti ony tesip ótkenderdi de kóredi ; jáne jer betindegi barlyq taıpalar onyń kesirinen qaiǵyrady. Iá. Áymin! "Bular úshin túpteı usynylady úsh máttinder sońǵy kontekstti rastaidy Iemiz Isa Másihtniń qaita oralıynyń dańqty kúni, sondaı-aq shaqyryldy Maıkl arqyly onyń elAQSH insaıderleri jáne onyń adal perishteleri. Eger Isanyń daýysy a-men salystyrylsa kernei, sebebi, bul qural retinde dybys qarýly kúshterdiń, basynda erikqarýly perishtelik aspan, Isa estiledi onyń áskerleri bastalady jekpe-jek. Sonymen qatar, jaǵdaı boıynsha kernei, onyń daýysy toqtaǵan joqeskertý olardy eskertý úshin sailanǵan laıazymdy tulǵalar kimgе ol kúná men ólimdi jeńgen saıyn jeńyge daıyndal. "Sózine silteme jasaı otyrypkernei", Isa bizge onyń barlyq Aıandary úshin eń jumbaq jáne mańyzdy taqyrypty kórsetedi. Al onyń qyzmetshileriniń sońǵysy úshin bul taqyryp jarys jolyn jasyrgany ras. Munda, Apo.4: 1-de, joǵaryda sıpattalǵan kórinis tolyq emes, sebebi ol tek óziniń tańdaılylyaryna, ony ólimnen qutqarý úshin kelgenine baǵyttalǵan. Bul jerde zulymdardyń minez-qulqy birdei kontekst sıpattalatyn bolady apo.6: 16-da osy sharttardaertegi aıtý : "Olar taılar men tastarǵa: - Ústimizge qulap, taǵynda otyrǵan onyń betinen jáne qozynyń qaharynan jasyryńdar, - dedi. ótkeni onyń qaharynyń uly kúni keledi; jáne kim

tura alady?"Bul másele toqtatyldy ma, shamasy, jaýapsyz Qudai 7-taraýda usynady, sodan keiin oǵan tótep bere alatyndar keledi: mórlengen sailanǵan tańbalanǵan 144 sany boıynsha000, 12 kvadrattyń kóptigi 144 quraıdy. Biraq bul Másihtin oralýy kezinde tiri qalǵan tańdaýlylar ǵana. Degenmen, Apo.4 kontekstinde, aspannan urlaý da ólgenderdi sailaıdy Ábilden Isanyń olardy ózderine berý úshin qarta tirilgeni, senimderi úshin ýáde etilgen sy: mángilik ómir. Sondai-aq, Isa Johanǵa aitqan kezde : "*osynda kel!*"Rýh bul beinede barlyq sailanǵandardyń kókтеgi Qudai Patshalyǵyna kóterilýin Isa Másihtin qany arqyly óteletin boljaý bolyp tabylady. Aspandaǵy bul kóterilý adamnyń jerdegi bolmysynyń aıaqtalýyn bildiredi, tańdalǵandar Isanyń ilimine sáikes Qudaıǵa adal perishteler sıaqty qarta tiriledi mat.22: 30-da. Tán men onyń qarǵysy, bitti, bittis les qarǵybaýókinishsiz nt olardyń artynda. Adamzat tarihyńyń bul sáti sonshalyqy quptarlyq Isa Danialdan kelgen aıany men bizge toqtaýsyz eske saladı. Jer sıaqty, adamnyń kesirinen qarǵys atsa, shyn sailanǵandar shyǵarylǵannan keiin kúrsinedi. 2 aiat Apo-da kóshirilgen sıaqty.1:10; aııqatıynda, Rýh Qudaıdyń josparynyń tarihyndaǵy bir oqıǵaǵa silteme jasaityn ekeýiniń qarym-qatynasyn kúsh tirek rastaidy, onyń ózine oralýy "*úlken kún*"Aıan 16: 16-da paıǵambarlyq etilgen.

Tarmaq 2 : "*Birden men rýhta boldım. Mine, kókте taq ornatyldy, taǵynda bireý otyrды*".

Johannyń tájiribesindegeı, sailanǵandardyń kóterilýi "*aspan*" týraly "*rýhta qýantady*" jáne olar mángilik qaldy kókтеgi ólshemde boljanýdaadamdardıyń qoly jetpeitin bir bútin, óitkeni Qudai bilik etedi jáne ol kórinedi.

3-tarmaq: "*otyrǵan adamnyń syrtqy túri iashma tasy men sardiýsqa uqsaityn; jáne taqtyń aınalasy izýmryd tárizdi kempirqosaqpen qorshalǵan*".

Onda olar jaratýshy Táńir dańqy túrde jalǵyz otyratyn Qudai taǵynyń aldynda turady. Bul aspan dańqyn sózben aıyp jetkizý múmkin emes, degenmen erler sezimtal asıl tastar arqyly kórinedi. "*Attyashma tastary*"ár túrli aspektiler men tústerdi, sýretterdi jáne qudaılyq tabıǵattyń kóptigin túsiriniń. Túsi qyzıl, "*sardiýs*"oǵan uqsaidy. "*Kempirqosaq*" er adamdardıy qashanda tań qaldyrǵan tabıǵat qubylısy ma, biraq ol áli de túpnusqany saqtaı ma? Bul belgi boldı kelisim túraly osy arqyly Qudai adamzatqa ony sý tasqyny kezinde eshqashan joımaýǵa ýáde berdi, j.9: 9-dan 17-ge deın. Sondai-aq, jańbyr Qudaıdyń simvoldıyq beınesi kúnmen kezdesken sıayn kempirqosaq onyń jerdegi jaratylıstaryn tynyshtandyratyn kórinedi. Biraq sýdyń tasqynına silteme jasaı otyryp, Petir bizge mynany eske saladı "*ot tasqyny jáne kúkirt*" ilahı josparda bar (2Pl.3:7). Dál osyny eskere otyryp "*ot tasqyny*" joıýshy, Qudai buıyrǵanyn, aspanda, tóreshileri bolatyn zulymdardıyń úkimi, tańdalǵan qutqaryldı jáne Isa, olardyń Qutqarýshısy.

4-tarmaq: "*Taqtyń tóhireginde Men jyrma tórt taqty kórdim, jáne osy taqtarda jyrma tórt aqsaqal otyryp, aq kim kigen; jáne olardyń bastarynda altın tájder boldı*".

Sonymen, munda beınelengendeı 24 *aqsaqal*, eki dáýirdin ótelgenderi paıǵambarlyq kelesi qaǵıda boıynsha ashyldı: 94 jáne 1843 jyldar aralyǵynda, 12 elshiniń negizi; 1843 jáne 2030 jyldar aralyǵynda rýhanı Izrail "adventist" túralı

"12 taipalar" mórmen bekitilgen "Qudaıdyń móri", 7-niń senbi kúni^{myń} kúni, Apo.7. Bul konfigurasiya rastalady, ÁQB.21, sıpattamasynda "Kókten túsetin jańa Ierýsalım" jańartylǵan jerge ornatý úshin ; jáne "12 taipalar" beıeleıdi "12 qaappa" 12 keıpinde "monshaqtar". Úkim taqyryby, oǵan, apo.20:4 ornatyldy, biz qaıda oqımyz: "**Al men taqtardy kórdim, olar otyrды, úkim shyǵarýǵa bilik berildi. Men olardıń Isanyń kýágeri jáne Qudaı sózi úshin bastary kesilgen, haıyǵa da, onyń beınesine de tabynbaǵan, mańdalary men qoldaryna belgi qoımaǵan jandaryn kórdim. Olar ómirge kelip, Másihpen birge myń jyl bilik júrgizdi**". Saılanǵandardyń biligi - bilerdiń biligi. Biraq ony kim baǵalaıdy? Apo.11:18 bizge jaıap beredi: "**Ulttar ashýlandy ; jáne seniń qaharyń keledi, jáne ólgenderdi sottaityn yaqyt jetti**, qyzmetshilerińe paıǵambarlar men áýlielerdi jáne seniń atyńnan qorqatyndardy kishi de, uly da marapattaý úshin, jáne jerdi qurtqandardy joıy kerek". Bul aıatta Rýh bizge ashylǵan úsh taqyryptyń sabaqtastyǵyn eske salady aıaqtalý yaqytyna deın : "the altynshy kernei"kimge "ulttar ashýlandy, "yaqyty"sońǵy jeti oba"kimge "seniń qaharyń kelsin", jáne kóktegi úkim "myń jyl"úshin"ólgenderdi sottaityn yaqyt jetti". Óleńniń sońy aqyrǵy úkimmen aıaqtalatyn qorytyndy baǵdarlamany qurastyrady bastap ot jáne kúkiert kóli , zulymdardy qurtatyn. Olar qabyldaıdy kez kelgen bóliginde ekinshi qaita tirilý usynylady, sońynda "myń jyl", Aıan 20: 5-ke saıkes : "qalǵan ólgender myń jyl bitkenshe tirilgen joq". Rýh bizge zulymdar týraly óziniń anyqtamasyn beredi: "jerdi qurtqandar". Bul áreketiń astarynda "qańyrap bos qalýdyń buzylýy nemese dezolátor" Dan.8: 13-te keltirilgen; kúná bul jerdiń ólimine jáne joıylýyna ákeledi; qaisysy bar Qudaıdy hrıstıandyqty Rımdegi Rım papasynyń qatygez rejimine jetkizýge jeteleditre 538 jáne 1798 ; bul kitap 2021 jyldan keıin nemese odan keıingi iadrolyq órttegi adamdardyń úshinshisi. Sony eshkim elestete almas edi, 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap, -nyń transgressiasy kúeli senbi naǵyz jetinshi kúnniń sondaı-aq qorqynshty jáne qaiǵyly saldary bolar edi. Jáne 24 aqsaqaldar Daniıl 8:14 jarlyǵy deńgeinde saralanbaıdy, óitkeni olardıń Isa Másihtin bir qany arqyly qutqarylýy orta. C'nege, laıyqty, aıan boıynsha. 3:5, olardıń barlyǵy kigen "atty aq kımder", jáne "ómir táji"senim kúresiniń jeńimpazdaryna ýáde etilgen, Apo.2:10. "Altyn "týraly tájder 1 serýenge saıkes synaq arqyly tazartylǵan senimdi beıeleıdi.1:7.

Osı 4-taraıda "terminisát"3 retten shyǵady. 3 sany kemeldiktiń simvoly bola otyryp, Rýh jetinshi myńjyldyqtyń úkimi taqyrybyn jeńimpazdardyń kemeldi demalys belgisiniń astyna qoiady, jazylǵandaı : "Men seniń jaıларыńdy seniń tabanyńa aınaldyrǵansha, sen meniń on qolyńda otyr." Psa.110:1 jáne Mat.22:44. Bir jáne solar solai onyń-otyry bar jyly **demalys** jáne bul obrazda Rýh qudyqqa, jetinshi myńjyldyq, uly senbi retinde nemese demalys paıǵambarlyq etilgen, qurylǵannan beri, boıynsha demalys qasterlengen aptalarymyzdyń jetinshi kúni.

5-aıat: "**Taqqa naızaǵai jarqyldary, dayystar men naızaǵaılar keledi. Taq aldynda janyp turǵan jeti sham jaǵylady, olar Qudaıdyń jeti rýhy**".

Kórsetetin demonstrasiıalar "taqtan ketti" jaratýshynyń ózi Qudaıǵa tikelei baılanysty. Exo.19:16, c málimetteri boıynshaes qubylystary qazirdiń ózinde terrormen belgilendi evrei halqynyń, Sinai taýynda Qudaıdyń bolýy. Bul usynys zulymdardyń úkimimen Qudaıdyń on ósietiniń bul áreketke saıkes keletin rólin eske túsiredi. Bul eske túsirý sonymen qatar eriksiz ólim qaýpine

kórinbeitindigine qatysty jaratylstary úshin buryn Qudai tabıǵatta ózgergen joq, onyń sailanýy, qutqarylýy, qaita tirilýi jáne dáriptelýi arqyly qaýipsiz bolyp kórinedi. **Nazarlaryńyzǵa! Cette qysqa sóilem, qazir túsindirildi, Aıan kitabynyń qurylymyndaǵy kórnekti orynǵa analady. Ár joly, paida bolǵan saıyn, oqyrman paıǵambarlyqtyń kontekstin týdyratynyn túsinińi kerek bastalýy jetinshi myńjyldyqtyń úkimi , ol Qudaıdan jáne Isa Másihten, Maıkldan tikelei jáne kórinetin aralasyńmen belgilenedi.** Bul arqyly búkil kitaptıń qurylymy osy negizgi sóz tirkesimen bólingen ártúrli taqyryptar boıynsha hrıstıandyq dáýirden keıingi ushýlardy usynbaq: "*naızaǵaılar, daýystar, naızaǵaılar boldy*". Biz ony Apo.8: 5-ten tabamyz, munda "*jer silkinisi*" kiltke qosylady. Eqyz kelip, shapaǵat taqyrybyn bóledi máńgilik kóktegi Isa Másih, taqyryby *kerneiler*. Sodan keıin, jyly Apo.11:19, "*a myqty burshaq*" kiltke qosylady. Túsiniqteme Apo.16-da kórsetiledi:21 bul qaıda "*úlsen burshaq*" taqyrybyn jabý *Qudaıdyń sońǵy jeti indetiniń jetinshisi*. Sol sıaqty, "*jer silkinisi*" Apo.16: 18-de bolady "*úlsen jer silkinisi*". Bul kilt Aıan kitabynyń ilimderin basqarýdy úrený jáne onyń qurylymynyń prinsıpin túsinińi úshin negiz bolyp tabylady.

5-tarmaǵymyzǵa qaita oralsaq, mynany eskeremiz, osy joly ornalastyryldy "*taq aldynda*"bar" *jeti sham janyp, janyp jatyr*". Olar "simvolyn bildiredi *Qudaıdyń jeti rýhy*". Nómir "*jeti*" beıneleıdi qasıettilik, mine, Qudai Rýhynyń Rýhy. Búkil ómirdi qamtıtyn onyń Rýhy arqyly Qudai óziniń barlyq jaratylstaryn basqarady; ol solardyń ishinde, jáne olardy ornalastyrady "*onyń taǵynyń aldynda*", óitkeni ol ózine qarsy tegin jaratty. Beınesi "*jeti sham janyp tur*" beıneleıdi qasıettilik qudaıdyń nurynan ; onyń jaryǵy qarqyndylyq úshin óte qolaily jáne qarańǵylyqtyń kez kelgen múmkindigin joıady. Óitkeni qutqarylǵandardyń máńgilik ómirinde qarańǵylyqqa oryn joq.

6-tarmaq: "*taqtyń aldynda áli de bar, ol hrýstal tárizdi shyny teńizi sıaqty. Taqtyń ortasynda jáne taqtyń aınalasynda aldynda jáne artynda kózge toly tórt ań boldy*".

Rýh bizben óziniń simvoldyq tilinde sóılesedi. Qandai "*dein taq*" silteme jasaıdy onyń jaratylstary, aspan kim qatysady, biraq úkimge qatyspaıdy. Kóptep mólsherde, jánes-syrtqy túrin qabyldańyz *teńiz* kimniń mineziniń tazalyǵy sonshalyqta taza, ony onymen salystyrady *kristal*. Iaǵni, kóktegi jáne jerdegi jaratylstardyń negizgi sıpaty Jaratýshy Qudaıǵa adal bolyp qaldy. Sodan keıin Rýh Qudaıdyń ortasynda basqa simvoldy paidalanady *taq*, jáne onyń jaratylstary kóktenyń basqa álemder jáne basqa ólshemder, *taqtyń tóńireginde; aınala* shashylǵan tirshilik ieleriniń quraldary kóz aldynda ústinde otyrǵan Qudaıdyń *taq*. Órnek "*tórt tirshilik iesi*"tirshilik ieleriniń ámbeıap deńgeıine jatady. Kóptiginiń *kózder* kóptik sózimen jáne olardyń ustanymymen negizdeledi "*aldynda jáne artynda*" birneshe nárseni beıneleıdi. Birinshiden, bul mynalardy beredi *bolmystar* kópóshemdi úshin, sondaı-aq kózqaras joly. Biraq negúrlım rýhanı bolsa, órnek "*aldynan jáne artynan*"Sınai taıynda, eki tas üsteldiń tórt jaǵynda Qudaıdyń saısaǵymen qashalǵan ilahı zańǵa silteme jasaıdy. Aqyl ámbeıap ómirdi ámbeıap zańmen salystyrady. Ekeıi de tasqa, táńge nemese sanada janyp jatqan Qudaıdyń isi, túsinetin jaratylstarynyń baqyty úshin kemeldi ómirdiń etalony jáne ony súi. Bul kóptegen kózder oǵan qaraıdy jáne ony

qumarlyqpen jáne janashyrlyqpen qadaǵalaıdyjerdegi asse. 1 Kor.4-te:9, Paýyl bylaı deıdi: "*Qudai bizdi, elshilerdi, adamdardyń sońǵysyn, qandai da bir jolmen ólim jazasyna kesken sıaqty, óitkeni biz álemge, perishtelerge jáne adamdarǵa kórinis boldyq.*". Sóz "*álem*" bul aıatta grekshe "kosmos" bar. Dál osy ǵaryshty men kóp ólshemdi álemden retinde anyqtaımyn. Jer betinde tańdalǵandar men olardyń jekpe-jekterin Isa Másih ashqan Qudaıǵa degen súıspenshilikti súıetin kózge kórinbetin kóreremender jalǵastyrady. Olar ózderiniń qýanyshтарына qýanady, al kúres aýyr jáne aýyr bolǵandyqtan, jylaǵandarmen birge jylaıdy. Biraq bul ǵarysh hrıstiannyń ólimi týraly aýditorıada senbetin álemdi Rım halqy dep te ataıdy adal olardyń arenalarynda.

Aıan 5 biz usynamyzra aspan kóreremenderiniń osy úsh toby : *tórt haıyan, perishteler jáne aqsaqaldar*, barlyq jeńimpazdar, olar uly jaratýshy Qudaıdyń mańgilikke degen súıspenshiliginiń kóz aldynda biriktiriledi.

Bailanystyratyn silteme "*kóptegen kózder*" ilahı zańmen ataıynda "*kýáger*" "Qudai óziniń on ósiet zańyn beredi. Esterińizge sala keteıik, bul zań tek Qudaıǵa arnalǵan "eń qasıetti jerde" saqtalǵan jáne "Tazarı kúnin" merekeleıdi qospaǵanda, adamdarǵa tyıym salynǵan. Zań Qudaimen birge ataıynda qaldy "*aıǵaqtar*" jáne "*eki keste*" sımvoldyqqa ekinshi maǵyna beredi "*eki kúáger*" Aıan 11: 3-te aıtylǵan. " Bul sabaqta " *kóptegen kózder*" qurlyqtaǵy is-sharalarǵa qatysqan kózge kórinbetin kóptegen kúágerlerdiń bar ekendigin kórsetedi. Táńirlik oıda kúáger sózi adaldyq sóziniń ajyramas bóligi bolyp tabylady. Grektiń "martýs" sózi jıntyqtardy "sheit" dep tamasha aýdarady, óitkeni Qudai talap etken adaldyqtyń shegi joq. Jáne, eń bolmaǵanda, Isanyń "kúágeri" zańdy qurmetteıi kerek qudai salystyratyn jáne sottaityn Qudaıdyń on ósietiniń.

ILAHİ ZAŃ PAĠAMBARLYQ ETEĐİ

Mine, men jaqshany ashıamyn, ishinde qabyldanǵan ilahı nurdy oıatý úshin kóktek mezgili 2018. Bul Qudaıdyń on ósietiniń zańyna qatysty. Rýh meni kelesi túsiniktemeniń mańyzdylyǵyn túsinıge jeteledi: "*al Musa burylyp, aıǵaqtar eki kesteler qolynda boldy taıdan túsip: kesteler eki jaǵyna da jazylıdy, olar bir jaǵynan, ekinshi jaǵynan jazylǵan. Kesteler Qudaıdyń isi, al jazba Qudaıdyń qabirge qoıylǵan jazıy boldy kesteler*(Mys.32:15-16)". Bastapqyda meni eshkim eshqashan eskermegenine tań qaldym, oǵan saıkes kesteler zańnyń túpnusqalyq dizainy olardyń tórt jaǵynda da jazylǵan, "*aldynan jáne artynan*" retinde "*tórt tirshilik iesiniń kózderi*" aldyńy tarmaqta zerttelgen. Tabandylyqpen keltirilgen bul dáldik Rýhtyń olardy ashýǵa múmkindik berýine sebep boldy. Mátinniń barlyǵy bastapqyda júeli túrde taratylıdy jáne teńdestirilgen eki ústeldiń tórt jaǵynda tastan. Birinshi displeılerdiń aldyńy jaǵy birinshi komanda jáne jartysy eki -th; onyń arqasy ekinshi bólik boldy ekinshi jáne búkil úshinshi. Ekinshi ústelde aldyńy jaǵynda tórtinshi ósiet tolyǵymen jazylǵan ; onyń artqy jaǵy sońy alty ósietke deın boldy. Bul konfigurasiada biz kórinetin eki frontty usynamyznt jáne birinshi ósiet al ekinshi jartysynda, al qalǵandary úshin tórtinshi jetinshi kúndi qasıetti etti. Osylarǵa kóz júgirtsek, 1843 jyly demalys kúni qalpyna keltirilip, Qudai talap etken kezdegi kieliliktiń belgileri bolyp tabylatyn osy úsh

ósiet erekshe kózge túsedí. Bul kúni protestanttár Rım murasynyń jeksenbisiniń qurbanyna aınalýda. Saldaryu adventisterdiń tańdaýy jáne irikteý protestant eki kesteniń artynda kórsetiledi. Demalys kúni saqtamaı, 1843 jyldan bastap úshinshi ósiet te buzylǵan kórinedi : "*Ataýy Qudaıdan - bul beker alyńǵan*", sózbe-sóz "*mensongèrement*", Másihtıń ádildiginsiz ony shaqyratyndar arqyly , nemese ony joǵaltqannan keiin. Olar ıahýdilerdiń jibergen qateligin jańartady, onyń ishinde'tiesili Qudaıdy Isa Másih ótirik retinde ashty Apo.3:9: "*Shaitan májilishanasynyń ıahýdilerimiz deitin, olai emes, ótirik atatyndar*". 1843 jyly, bul jaǵdaı d boldy katolikterdiń protestanttyq muragerleri. Biraq úshinshige deın ósiet, ekinshisiniń ekinshi bólimi Qudaıdyń úkimin eki jaǵynan ashady negizgi kerisinshe. Rımdik katolısızmnıń protestanttyq muragerleri, Qudaı aıttı: "*Men qyzǵanshaq Qudaimyn, meni jek kóretinderdiń úshinshi jáne tórtinshi urpaqtaryna ákelerdiń balalaryna jasaǵan zańsyzdyǵyna baramyn,*"; ókinishke oraı, ol úshin adventizmniń sheneýnigi "*qusy*" 1994 jyly olardıń taǵdyrymen bólısedi ; biraq onda da aıtlady, kerisinshe, qasietti demalys kúni saqtatyn qasietti adamdarǵa , jáne onyń jeńil paıǵambarlyǵy 1843 jyldan 2030 jylǵa deın: "*meni súietin jáne ósietterimdi oryndaityn myń urpaqqa meirimdilik tanyty*". Nómir "*myń*" qala názik shaqyrady "*myń jyl*" jetinshi myńjyldyqtyń aıan 20 , bul máńgilikke engen saılangan jeńimpazdardyń syıaqysy bolady. Taǵy bir sabaq tegin. Isa Másihtıń Kıeli Rýhynyń kómeginen aırylǵan, nátjesinde, protestanttár jáne adventister Qudaı bosatqan , qatarynan, 1843 jáne 1994 jyldary kesteniń artynda jazylǵan sońǵy alty ósietti oryndai almaıtyn bolady 2, onyń aldyńǵy jaǵy jetinshi kúni qudaıdyń demalýyna arnalǵan. Kerisinshe, bul demalysty baqylaıshylar adamnyń kelesi adamǵa qatysty mindetterine qatysty osy ósietterdi oryndaı úshin Isa Másihtıń kómegine júginedi. Qudaıdyń isteri Musaǵa aqyrzamannyń ýaqytyn 2018 jyly alı úshin zań kestelerin usyńǵandaı alys, maǵynasy, ról, jáne sondaı-aq tań qaldyrady kútpengens. Jáne demalys kúni qalpyna keltirýge baǵyttalǵan joldaı, bul arqyly, qudireti sheksiz Qudaı Isa Másih nyǵaıttı jáne rastady.

Mine, endi on ósiettiń formasy.

1–keste - Rekto: buıryqtar

Qudaı bar

"*I'm YaHWéH, seni Mysyr jerinen, quldyq úinen alyp shyqqan Qudaıaryń*". (Kúnádan arylp, Isa Másih tókken qandy óteý arqyly qutqarylǵandardyń barlyǵyna qatysty ; *quldyq úi* kúná ma; jemis shaitanǵa eliktedi).

1er pármen: 538 jyldan beri katoliktik kúná, 1843 jyldan bastap protestant, jáne adventist 1994 jyldan bastap).

"*Asyǵys meniń aldymda basqa qudaılar joq*".

2nd ósiet: 1^{jası} tarap : kúná katolik bastap 538.

"*Sen isteisiń fais emes qabirdegi beineniń nemese joǵarydaǵy kóktegi, astyndaǵy jerdegi nemese jerdegi kez kelgen nárseniń kez kelgen uqsastyǵy jer astyndaǵy sýlar. No te trates bace bastapqyzmet emes, olardıń aldyndas bace ;*".

1–keste - Jaqty: saldary

2nd ósiet: 2nd bólim.

"... men úshin, YaHWéH, seniń Qudayń, qyzǵanshaq Qudai, ákelerdiń balalaryna jasaǵan zańsyzdyǵyna barady úshinshi jáne tórtinshi meni jek kóretinderdiń urpaǵy, (538 jyldan katolikter; 1843 jyldan protestanttar; 1994 jyldan adventister) , jáne meirimdilik tanytý myń meni súetin, ósietterimdi oryndaityndardyń urpaqtary.(Jetinshi kún adventisteri, 1843 jyldan bastap; sońǵy, 1994 jyldan bastap ".

3^{myń} ósiet : katolikter 538 jyldan bastap buzǵan, 1843 jyldan bastap protestanttar, jáne jetinshi kún adventisteri, 1994 jyldan bastap).

"Qabyldamańyz ataýy YaHWéH, seniń Qudayń, mensongèrement ; ótkeni YaHWéH alǵan adamdy jazasyz qaldyrmaidy onyń esimi mensongèrement. "

2–keste - Maidan: tapsyrys

4^{myń} ósiet: onyń qylmısy arqyly Qurastyry 321 jylǵy hristian shyn máninde "qańyrap bos qalýdyń buzylyǵy" dan.8:13 ; ony 538 jyldan bastap katoliktik senim, al 1843 jyldan bastap protestanttyq senim buzady. Biraq ol 1843 jyldan bastap adventisterdiń jetinshi kúndik senimi boıynsha qurmetke ie jáne 1873.

"Kúniń este saqtańyz qasietti saqtaý úshin demalyńyz. Alty kún jumys isteńiz, jáne FAIsizdiń barlyq jumysyńyz. Biraq jetinshi kún - senbi YaHWéH, seniń Qudayń: internet provaderin jasańyzsen de, ulyń da, qyzyń da, kúniń de, kúniń de, malyń da, seniń qaqpandaǵy beitanys adamyń da kez kelgen jumys. Alty kún ishinde YaHWéH aspandy, jerdi jáne teńizdi jáne olardaǵy barlyq nárseni jaratyp, jetinshi kúni demaldy : nege YaHWéH demalys kúnine batasyn berip, ony qasietti etti. "

Keste 2 : Verso: saldary : sońǵy alty ósietti 321 jylǵy hristian dini buzady; katoliktik senim boıynsha 538 ; protestanttyq senim boıynsha, 1843 jyldan bastap, jáne adventisterdiń jetinshi kúndik senimi boıynsha "shashylyp qaldy"1994 jyly. Biraq olar jetinshi kúndik adventisterdiń batasyn alǵan seniminde kezdesedi Isa Másihtin Kæli Rýhy, 1843 jáne 1873 jylardan bastap; 1994 jyldan bergi "sońǵy" 2030 jylǵa deın.

5^{myń} ósiet

"Ákeń men shesheńdi qurmette, seniń kúnderiń osy elde uzaq bolsyn YaHWéH, Qudayń saǵan beređi."

6^{myń} ósiet

"~~Sen óltirmeisin.~~ Kisi óltirme". (qylmıstyń túri sumdyq kisi óltirýshi nemese jalǵan dinniń ataýy)

7^{myń} ósiet

"Mindetteме jasamańyz zunaqorlyq. "

8^{myń} ósiet

"Ne jaltarıs bace."

9^{myń} ósiet

"Kótermeńder kórshińe jalǵan kýalik ber. "

10^{myń} ósiet

"Ótinish bermei jatyr ma kórshińniń úi ; ne qoldanylmaidy kórshińniń áieli de, kúni de, kúni de, kúni de ógiz, onyń esegi de, kórshińniń zaty da emes. "

Men munda jabamyn, bul kronshtein keremet jáne d'importance vitale.

7 aiat: *"al birinshi ań arystandaı, ekinshi tirshilik buzay tárizdi, úshinshi tirshilik iesiniń adam keipinde, tórtinshi ań ushatyn qyrandai boldy"*.

Birden aıtaiyq, bul jai ǵana ráemizder. Dál solai habarlama Ezé.1-de usynylǵan:6 sıpattamadaǵy nusqalarmen. Tórt birdei janýar bar, olardıń árqaisysynyn beti tórt túrli. Munda, bizde tórt janýar bar, biraq árqaisysynyn bir ǵana júzi bar, tórt janýardıń ishinde ártúrli. Bul qubyjyqtar shynaiy emes, biraq olardıń simvoldyq habary asqaq. Olardıń árqaisysy standartty usynady máńgilik jalpyǵa orta q ómirde, biz kórgenimizdei, Qudaıdyń jáne onyn jaratylstarynyn aldynda ámbepap kópóshemdi. Óziniń qudailyq kemeldiginde beinelengen adam, jalpyǵa orta q ómirdin osy tórt ólshemi, bul Isa-Másih, kimderde kezdesedi, patshalyq jáne kúsh-qýat *arystan*, lıng boıynsha.14 :18 ; janqarlyq pen qyzmet etý rýhy *buzay*; adam boıyndaǵy Qudaıdyń beinesi; jáne aspannyn joǵarǵy biiktiginiń ústemdigi *ushatyn búrkit*. Bul tórt kriterudi máńgilik ámbepap ómirde tabyǵa bolady kókte. Olar jobanyń sáttiligin túsindiretin standart qudailyq rýhtar kóterilishhilerimen shaiqasty. Jáne Isa usyndy jáne elshilerine jáne shákirterine tynyshtyqpen minsiz úlgionyn qazirgi jerdegi qyzmeti; denesin aıqyshqa shegeleny azabyna jetkizgenge dein shákirteriniń aıaǵyn jýyǵa dein, ótey úshin, olardıń ornında, retinde "*buzay*", barlyq tańdaılylarynyn kúnalary úshin. Sondai-aq, bul standarttyń máńgilik ómirge degen ózin-ózi joqqa shyǵarýy onyn tabıǵatyna saıkes kele me, joq pa, sony bari qarastyrady, onyn umtylstary jáne tilekter. Túsiny nemese qabyldamaı úshin qutqarly túraly usynystyn standarty osyndai.

8-aiat: *"al tórt aınyń árqaisysynyn alty qanaty bar, ainalasy da, ishi de kózge toly. Olar kúndiz-túni toqtamaıdy : "qasietti, Qasietti, qasietti - Qudai Ie, Bari, sosynsqumyrsqa, ol boldy, boldy jáne keledi, jáne keledi!"*

Kóktegi úkimniń kontekstiniń fonynda bul kórinis Qudaıǵa adal bolyp qalǵan tirshilik ieleriniń aspanda jáne jerde únemi qoldanatyn prinsipterin beineleidi.

Aspan deneleri basqa álemderdin jaratylstary túraly qanattardyn qozǵalynyn qajeti joq, ótkeni olar jer ólsheminiń zańdaryna baǵynbaıdystr. Biraq Rýh adam túsine alatyn ráemizder jerin qabyldaıdy. Taǵaıyndaı arqyly "*alty qanat*", ol bizge kóktegi keipkerdin beinesine ainalatyn 6 sanynyn simvoldyq manin ashady jáne perishteler. Bul alańdaıshylyq týǵyzdykúnásiz dúnieler ǵana qaldy, jáne perishteler, onyn ishinde Shaitan, perishte búlik shyǵardy, algash jaratylǵan. Qudai "mór basy" úshin "jeti" sanyn taǵaıyndady koróldik qyzmetkerler, 6 sanyn " mór " retinde qarastyrýǵa bolady, nemese ibilistiń isi, "belgi", onyn jeke basy túraly, biraq ol bir nómirde bólisti 6 birge dúnieler taza bolyp qaldy jáne barlyq perishteler Qudai jaratqan, jaqsylyq pen jamandyq. Perishteniń astyna figýrasy " 5 " bolatyn adam keledi., bul onyn aqtaıymen dáleldenedi 5 sezim, onyn qolynyn 5 saısaǵy jáne 5 saısaǵy skúni aıaq. Tórende 4 sanynan Soltústik, Ońtústik, Shyǵys jáne Batys 4 negizgi núktemen belgilengen ámbepap tańbaǵa keledi. Tórende kemeldiktiń 3-sýreti, sodan kein kemelsizdiktiń 2-si, birliktiń 1-i nemese kemel birigidin súreti berilgen. Kózder

tórt tirshilik iesiniń ishinen bar "*kópsaıys jáne boıynsha ishine*", jáne sonymen qatar, "*aldynan jáne artynan*". Rtek ien qashyp ketýi múmkin osy ámbepap ómirge kózqaras aspandaǵy kópólshemdi tolyǵymen Qudaıdyń aqyl-oi zondyna qaraǵanda óitkeni onyń bastaıy sonda. Bul sabaq paidaly, sebebi, qazirgi jerde, kúná men kúnákarlardyń zulymdyǵy úshin, olardy saqtaıy "*ishine*" onyń ishinen er adam jasyra alady, basqa erkekte, onyń kórshisine qarsy baǵyttalǵan qupia oilary men zulum jobalary. Kóktegi ómirde, mundaı nárseler múmkin emes. Kóktegi ómir essol zulymdyqtan hrýstaldai móldir t qýyldye, sonymen birge shaitan men onyń zulum perishteleri, Aıan 12:9-ǵa saıkes, Isanyń kúná men ólimdi jeńgeninen keiin jerge tastaldy. Qudaıdyń kieliligini jarıalaıy onyń kemeldiliginde oryndalady (3 : *áyle*) boıynsha osy dúnielerdiń turǵyndary taza. Biraq bul málimdeme sózben aıtylmaıdy ; bul turaqty eńbekterde olardy jaratqan Qudaıdyń kieliligini kemeldilikke jetkizetin kieliliktiń, jeke jáne ujymnyń kemeldigi. Qudaı óziniń bolmysyn, esimini ashady apoda keltirilgende.1: 8: "*Men álfa jáne omegamyn* ", - *deidi Alla Taǵala, kim jáne kim boldy jáne kim keledi, Alla Taǵala*". Órnek "*kim jáne kim boldy jáne kim keledi jáne kim keledi*" jaratýshy Qudaıdyń máńgilik bolmysyn minsiz ornatady. Ony taǵaıyndalǵan ataıymen shaqyrýdan bas tartý, "YaHWÉH", er adamdar ony shaqyrady "jaratqan Ie". Qudaıdyń esimge muqtaj bolmaǵany ras, óitkeni boıdaq jáne básekeles qudaısyz bolǵandyqtan, ony basqalardan ajyratý úshin esimniń qajeti joq qudaılar ol joq. Alaida Qudaı Musanyń súgen talabyn qanaǵattandyrýǵa kelisti jáne ony kim súidi. Sondaı-aq, eger oǵan at berilse "YaHWÉH" "bolý" etistigine qaisysy aıdarylady, evrei tilindegi jetilmegen shaqtyń úshinshi jaq jekeshe túrinde jalǵanǵan. Bul " jetilmegen " quraldar belgili bir ýaqyt aralyǵynda jasalǵany, sondyqtan bizdiń bolashaǵymyzdan úlken ýaqyt, "qaisysy, qaisysy boldy, qaisysy" formasy evrei tilindegi jetilmegen shaq sezimin keremet túrde beıneleidi. Formýla "*kim jáne kim bolǵan jáne kim kelyi kerek*" demek, Qudaıdyń qolynan, aıdarýdyń joly ma onyń ıvritshe esimi "YaHWÉH", batys tilderine qashan beıimdelýi kerek, nemese kez kelgen basqas, evrei tili retinde. "Al kim keledi" bólimi fazaǵa silteme jasaıdy adventist hrıstian dininiń qalyptasqan finaly Qudaıdyń josparynda 1843 jyldan bastap Dan.8:14 jarlyǵymen. Sondyqtan ol Qudaıdyń ústik kieliligini jarıalaıy retinde sailanǵan adventistiń táninde oryndalady. Isa Másihtiń qudaıy túraly jii daıylar bolǵan, biraq bul daıysyz. Kieili kitapta Evr.1: 8-de bylai delingen: "*Biraq ol Ulyna aıty : Seniń taǵyń, ýa, Qudaı, máńgilik ; le patshalyǵyńnyń taaıǵy - ádildiktiń taaıǵy ;*". Al Filıp Isadan Ákesin kórsetýin suraıdy, Isa bylai dep jaıap beredi: "*men senimen birge bolǵansha bar, al sen maǵan belgisiz bolasyń, Filıpp! Meni kórgen áke Ákeni kórdi sonda sen bizge Ákemizdi qalai kórsettiń?* (Johan 14:9) "

Óleńs 9-10-11 : "*al tiri jaratylıstar taǵynda otyrǵan, máńgilik ómir súretin jıyrma tórt aqsaqalǵa dańq pen qurmet kórsetip, alǵys aıtqan saıyn qulaı taqqa otyrǵan onyń aldynda jáne olar ~~oǵan qulshylyq et~~ alǵa eńkeińiz máńgilik ómir súretin adam; olar dańq pen abyroi men bilikke ie bolý úshin, Rabbymyz jáne Qudaımyz, sen laıyqsyń dep, tájderin taq aldyna tastady ; óitkeni sen bárin jaratıyń, jáne seniń qalaıyń boıynsha olar bar jáne jaratylǵan* "

4 taraıy Jaratýshy Qudaıdy madaqtaıy kórinisimen aıaqtalady. Bul kórinis qudaıdyń talaby ekenin kórsetedi, "*Qudaıdan qorqyp, ony madaqtaıy múmkin ...*

", birinshi perishteniń Aıan 14:7-degi habarynda aıtylgandaı, 1843 jyldan beri tańdalǵan sońǵy sailangandar estip, túsindi; mAAJ, á sirese, sailangandar Isa Másihtin dańqy oralýy kezinde tiri qaldy; óitkeni Revel tek solar úshin ǵanajaratylys Apokalipsisi daıyndalyp, aqparattandyryldy tolyǵymen Qudaı tańdaǵan ýaqytta , bastap kókte mezgili 2018. Qutqarylgandar osylaısha ǵıbadat pen madaqta bildirdi, Isa Másihke barlyq rızashylyǵymyz, barlyǵy bolatyn pishin-Kúshtiler olardy qutqarý úshin bardy kúná men ólimnen onyń jalaqysy. Adamzat senimsiz senedi ol kórgeni, unaidy elshi Tomas jáne Qudaı kózge kórinbeitindikten, oǵan onyń shekten tys álsizdigin elemeý buyrylgan, bul shyn máninde oıynshyq emes.ol tuzdy manıplásialaıdybul onyń ilahı erki. Bul, eń bolmaǵanda, aqtaýǵa bailanysty, bul sonshalyqty kóp emes aqtamaıdy, Qudaıdy bilmegendikten, Shaitan emes syltaı boldy, óitkeni Qudaıdy bile tura, ol oǵan qarsy kúresydi tańdady ; bul est sený qıyn, biraq shyndyq, jáne bul onyń sońynan ergen zulym perishtelerge de qatysty. Bir ǵajaby, birneshe túrli jemister nemese tipti erkin tańdaýǵa qarsy turý Qudaı bergen shynayı jáne tolyq erkindik týraly kýálandyradye onyń jaratylystaryna kókte jáne jerde.

Aıan 5 : le Adam balasy

Bul kezdeısa kópshilikke boldy, Pilat dedi : "*Mine, adam*". Tánnin keıpine ený úshin Qudaıdyń ózi qajet boldy, óitkeni solai kórinedi "*er adam*" óz júregi men qalaýynan keiin. Adamdardyń alǵashqy jubyna ólim tıdi, Qudaıǵa moıynsunbaı kúnási úshin. Uıalǵan jańa kúleriniń belgisi retinde Qudaı olardyń jalańashtyǵyn fizikalıyq túrde ashýǵa májbúr etti, bul olardyń rýhamı jalańasht intereriniń syrtqy belgisi ǵana boldy. Osy basynan bastap olardy óteı týraly alǵashqy habarlandyrý júzege asyryldy olarǵa janýarlardyń terisiniń kimderin syılaı arqyly. Osylaısha búkil adamzat tarihyndaǵy tuńǵysh janýar óltirildi, simvolizmge bailanysty ony jas qoshqar nemese qozy dep oılaıǵa bolady. 4000 jyldan keiin Qudaıdyń Toqtysy, dúnieniń kúnalaryn kim alyp tastaıdy, adamzat arasynda sailangandardy qutqarý úshin zańdy túrde kemeldi ómirin usynýǵa keldi. Qudaıdyń taza raqymy arqyly qutqarylý syıy tolyǵymen onyń kemeldi ádildigin tańdaǵan Isanyń ólimine negizdelgen; jáne sonymen birge, onyń ólimi olardyń kúnalaryn ótep berdi, onyń óz erkimen kóterýshisi boldy. Bastap, Isa Másih búkil jer betindegi kúnakardy qutqara alatyn jalǵyz esimge aınaldy, jáne onyń qutqarylýy Adam atadan jáne Haýadan bastalady.

Barlyq osy sebepterge bailanysty osy 5-taraı, ol sýrettiń astyna ornalastyrylgan "*er adam*", oǵan arnalady. Isa óziniń sailangandaryn óteletin ólim

arqyly qutqaryp qana qoımaıdy, sonymen birge olardy jer betindegi ómir boıy qorǵaı arqyly qutqarady. Jáne dál osy maqsatta ol shaitannyń olardyń jolyna salǵan rýhanı qaıypteri týraly eskertedi. Onyń tehnıkasy ózgergen joq : elshiler kezindegideı, Isa álem estitin, biraq túsinbeıi úshin astarly ángimeler aitady ; bul elshiler sıaqty ózinen tikeleı túsinikteme alǵan sailanǵandarǵa qatysty emes. Onyń Aıan "Aıan" áli kúnge deın grek ataıy aıdarylǵan joq astynda, álem túsinbetin bul alyp astarly ángime. Biraq onyń tańdaıy boıynsha bul paıǵambarlyq onyń "**Aıan**".

1-tarmaq: "*Men onyń oń qolynda taqta otyrǵanyn kórdim ishinde jáne onsyz jazylǵan, jeti mórmen mórlegen kitap*".

Taǵynda Qudai jáne onyń oń qolynda, onyń batasyńyń astynda "kitabynda" jazylǵan kitap bar.*ishi jáne syrty*". Jazylǵandar "jyly" shıfry sheshiletin habarlama jabyq kúinde qalǵan onyń sailaıshylary úshin saqtalǵan ba jáne qate túsinde dúnedegi adamdar Allanyń jaıлары. Jazylǵandar "syrta" bul shıfırlanǵan mátin, kórinetin, biraq adam kópshiligine túsiniksiz. Aıan kitaby - bul mórdiń móri "*jeti mór*". Osy dáldikte, Qudai bizge tek ashylıyn aitady "*jetinshi mór*" ashylady. Sebebi plombalaıǵa arnalǵan mór bolǵansha, kitapty ashı múmkin emes. Osylaısha, kitaptyń búkil ashylıy Qudaıdyń "taqyryp" úshin belgilegen yaqytyna bailanysty bolady *jetinshi mór*". Ol " dep atalatyn boladytiri *Qudaıdyń móri*" Apo.7-de, onda belgileyjetinshi kúnniń qalǵan bóligi, onyń qasietti senbiligi jáne ony qalpyna keltirı 1843 jyldyń datasyna qosa beriledi, sondyqtan onyń ashylı yaqyty da bolady.*jetinshi mór*, "kitaptyń pedagogıkasynda"taqyrybyn qarastyratyn "*jeti kernei*", biz úshin sonshalyqty mańyzdy, onyń sailanǵany.

2-tarmaq: "*Men qatty dayyspen aıqaulaǵan myqty perishteni kórdim : Kitapty ashyp, onyń mórlerin bosatıǵa kim laiıq?*"

Bul kórinis paıǵambarlyqty ornatıdaǵy jaqsha. Bul kókte emes, 4-taraıdyń kontekstinde Aıan kitaby ashıq bolıy kerek. Sailanǵan sheneınikter Isa Másihtin qaityp kelıine deın qajet, óitkeni olar shaitannyń tuzaǵyna ushyraıdy. Bilik Qudaıdyń lagerinde, al qudiretti perishte - qudaıdyń perishtesi YaHWÉH bul, Qudai dans onyń Maıkldyń perishtelik formasy. Mórlegen kitap óte mańyzdy jáne qasietti, óitkeni ol óte joǵary qadir-qasietti jáne mórlerin syndyryp, ashıdy talap etedi.

3-tarmaq: "*Kókte de, jerde de, jer astynda da eshbir adam kitapty asha almady, oǵan qaraı da almady.*"

Qudaıdyń ózi jazǵan kitapty onyń kóktegi de, jerdegi de jaratylıstaryńyń eshqaisysy asha almaıdy.

4-tarmaq: "*Al men kitapty ashıǵa da, oǵan qaraıǵa da laiıqty eshkim tabylmaǵanyna qatty jyladym.*"

Jan biz sıaqty, jerdiń jaratylısy jáne onyń adamzattyń dármensizdigin bildiretin jylaıy shaitan daıyndaǵan tuzaqtardyń aldına qoınyz. Bizge: "Aıan bolmasa, sonda kimdi qutqarıǵa bolady?" degendeı.. Osylaısha ol óziniń mazmunyn qaıǵyly bilmeıdiń joǵary deńgein jáne onyń saldaryn ashady ólimge ákeletin: qos ólim.

5-aiat: "*Aqsaqaldardyń biri maǵan atty : jylama; mine, shıyrshıq pen onyń jeti mörin ashı úshin Dáyittin tamyry Iahıda rýynyń arystany basym boldı..*"

Jáne "qarttar" Isa arqyly jer betinen qutqarylǵandar Isa Másihtin atymen barlyq tirshilik ielerinen joǵary turý úshin jaqsy ornalastyrylǵan. Olar onyń Mat.28: 18-de Ákeden jáne aspan áleminden aldym dep málimdegen ústemdigin moyndaıdy: "jáne Isa kelip, olarǵa bylai dedi : Barlyq bilik maǵan kókpe de, jerde de berildi". Bul onyń Isaǵa enýine baǵyttalǵan, Qudai Jaqypty shabyttandyrgany, onyń uly týraly paıǵambarlyq, Iahýda týraly bylai dedi : "Iahýda - arystannyń qamshysy. Qyrǵynǵa qaitasyń, balam ! Tizesin búgip, arystandaı, arystandaı jatady : kim kóteriledi ? Tariaq Iahýdadan ketpesin, nmen, zań shyǵarýshy d.'aiagynyń arasy, djuVenaǵa, Shiloǵa, e-ge tapsyryshalyq oǵan moyynsunbaıdy. Ol júzim sabaǵyna onyń esegin bekitedi, et eń jaqsy júzim butasynda onyń eseginiń kishkentay ; Ol kiimin sharappen jyady, et júzimniń qanynda onyń paltosy. Onyń kózderi qyzyl sharap, et tisteri sútpen aq (J.49: 8-den 12-ge deın)". Júzimniń qany taqyryby bolady "vıntaj"Apo-da jarıalandy.14: 17-den 20-ǵa deın, bul sondaı-aq Ishaıa 63-te paıǵambarlyq etilgen. Týraly d -u " Dáyittiń tamyry", biz Esa.11: 1-de oqımyz 5-ke deın: "Sodan keın atý sorDjessidiń sabaǵynan julyp aldy, eonyń tamyrynan bir butaq óspeıdi. Espri týralyJaratqan Ieniń t-y oǵan súenedi: danalyq pen túsinistik rýhy, Aqyl-keńes pen kúsh rýhy, Bilim rýhy jáne Iemizden qorqý rýhy. Ol Jaratqan Ieniń qorqynyshymen tynystaıdy ; Ol syrtqy kelbeti boıynsha úkim shyǵarmaıdy, Ol estý qabiletin sheshpeıdi. Biraq ol kedeılerdi ádildikpen sottaıdy, al jerdegi momyndar úshin ádildikpen sheshedi; Ol jerdi tariaq sıaqty sózimen urady, al erniniń tynysymen zulymdardy óltiredi. Ádildik onyń beliniń belbeyi, al adaldyq onyń beliniń belbeyi bolady". Isanyń kúná men ólimdi jeńyi, onyń jalaqysy olarǵa Aıan kitabyn ashýdyń zańdy jáne zańdy jolyn beredi, úshin onyń shákirtterine habarlanady jáne ol tender jasaǵan dinı ólim-jitimniń tuzaqtarynan qorǵalǵan, ibilis arqyly, kápirlerdi tartý úshin. Kitap Damal 8:14 jarlyǵy qoldanysqa engiziletin ýaqytta, ıaǵnı birinshi kúni tolyq ashylady. kóktem jyldyń 1843; eger onyń jetilmegen túsinigi ýaqyt óte kele 2018 jylǵa deın talap etiletin bolsa da.

6-tarmaq: "Al men kórdim, taqtyń jáne tórt ańdar arasynda, jáne aqsaqaldar arasynda, ol óltirildi retinde boldy qozy. Onyń jeti múizi men jeti kózi boldy, bul Qudaidyń búkil jer betine jibergen jeti rýhy."

Aıta ketý kerek, mynalardyń bolýy l'bargneau " taqtyń ortasynda", óitkeni bul onyń boıyndaǵy Qudai qasiettilik kóp qyrly, bir mezgilde biregei jaratýshy Qudai, bas perishte Maıkl, Isa Másih, Qudaidyń Toqtysy jáne Kıeli Rýh nemese " Qudaidyń jeti rýhy búkil jer betine jiberildi". Onyń "jeti múiz "simvolızasialańyz qasiettilik onyń biliginen jáne onyń " jeti kóz ", " qasiettilik jaratylıstarynyń oilary men is-áreketterin tereń zerdeletin onyń kózqarasy týraly.

7 aıat: "jáne ol kelip, taqta otyrǵan kitabyn oń qolynan alyp shyqty."

Bul kórinis Aıan 1: 1 sózderin beıneleıdi : "aian Qudai bergen Isa Másihtin quldaryna kórsetý úshin dál solan kelmeımin dereý, jáne ol muny perishtesin qyzmetshisi Johangá jiberý arqyly bildi ". Bul habarlama bizge mazmunnyń mazmunyn aıtýǵa baǵyttalǵan Aıan sheksiz bolýy kerek, óitkeni bul Qudai, Áke, ózi bergen; jáne bul oǵan ornalastyryldy, onyń barlyq nyǵmetteri, onyń kórsetkenindei " oń qol".

8-aiat: "al ol kitapty aldy kezde, tórt tirshilik ieleri men jyrma tórt aqsaqaldar qozynyń aldynda qulap, olardyń árqaıysy arfa bar, jáne uisterdi tolyq altyn qutylar, áylhelerdiń duǵa bolyp tabylatyn."

Myna aıatty, myna simvoldyq kiltti saqta: "áylhelerdiń duǵasy bolyp tabylatyn uisterge toly altyn qutylar". Kóktegi jáne jerdegi barlyq jaratylystar ózderiniń adaldyǵymen bas ıyge sailanǵan "qozy" Isa Másihke ǵibat etý úshin. Jáne "arfa" beıneleıdint úlesimdilik ámbeap madaqtaý jáne tabyný.

9-tarmaq: "Jáne olar jańa án shyraqady, bylai, Sen kitapty alyp, onyń mórlerin ashýǵa laıyqsyń; óitkeni sen ysyrap bolyp, Qudaıǵa óteldiń, seniń qanyńmen, árbir rýdan, tilden, halyqtan, ulttan er adamdar ;"

Bul "jańa án" kúnádan qutylýdy toılaıdy jáne, ýaqytsha, arandatýshylardyń joǵalyp ketýi kóterilis. Óitkeni, olar kemsitedisońǵy úkimnen keiin de solai bolyp jatqan sıaqty. Isa Másihtıń qutqarylǵandary kelsin barlyq ortadan, barlyq tústerden jáne násilderden adam, " árbir taıpadan, tilden, halyqtan, ulttan "; bul jobany qutqarýshynyń jalǵyz ekenin dáleldeıdi -Isa Másihtıń atynan usynylǵan aqyl, osy Zańǵa saıkes.4:11-12 : "jáne Isa - buryshyń basyna aınalǵan qurylysty sen qabyldamaǵan tas. Eshkimde qutqarylý joq ; óitkeni kókte bar, adamdar arasynda bizdi qutqarý kerek degen basqa esim qoyılmaǵan." **Barlyǵy** sondyqtan basqa dinder zańsyz jáne aldamsy, aldamsy zulymdyq bolyp tabylady. Kerisinshe, jalǵan dinder, shynay hristiandyq senimdi Qudai belgili bir tártippen uıymdastyrady dárekti logıka. Qudai jasaıdy dep jazylǵan adamdy qurmetteitin adamdy kórsetińiz ; onyń talaptary onyń barlyq jaratylystaryna birdeı, al ol usynǵan qutqarylý ol kelgen baǵa boldy úshin tóleńiz ózine. Bul satyp alý úshin azap shekkennen keiin ol únemdemeıdi solai tulǵas solai qumyralaıyqty e paidasy onyń sháhıdтіe.

10 aiat: "sender olardy Qudaıymyz úshin patshalyq jáne dinı qyzmetker etip jarattyń, sonda olar jer betinde bilik etedi "

Isa ýaǵyzdaǵan aspan patshalyǵy qalyptasty. Alýshy "qoldany quqyǵy tóreshi", sailanǵandar salystyry patshalar, Aıan 20: 4-ke saıkes. Óz qyzmetinde eski ósiet, "dinı qyzmetkerler" kúná úshin qurbandyqqa shalyǵan qurbandyqtar simvoldyq janýar boldy. Kezinde "myń jyl" kóktegi sottıń ishinen tańdalǵandar erik beredi, sondaı-aq, olardyń paıymdaýynsha, ámbeaptyń úlken qurbandyǵynyń sońǵy qurbandaryn daıyndaý, qaısysy joıylady, bir ýaqytta, barlyq jaratylystar aspan men qurlyqqa qulady. -Nyń oty "ot kóli ekinshi ólim" aqyret kúni olardy joıady. Bul joıylǵannan keiin ǵana, Qudai qalpyna keltirgen jańarǵan jer qutqarylǵan tańdaýlylardy alady. Dál osy ýaqytta ǵana, Isa Másihpen birge, patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń Ámirshisi, aıan 19:16, "olar patshalyq etedirojerdegi nt".

11-aiat: "men qarasam, men taq pen tiri jaratylystar men aqsaqaldardyń aınalasyndaǵy kóptegen perishtelerdiń daýysyn estidim, olardyń sany sansyz jáne myńdaǵan myńdaǵan adamdar boldy".

Bul aiat bizge birge kúresip jatqan rýhanı ólkeni tamashalaǵan úsh top kóremendi kórsetedi. Rýh bul joly perishtelerdiń sany óte kóp bolatyn arnayı top retinde naqty atap ótedi: "sansyz sansyz jáne myńdaǵan myń ". Jaratqan Ieniń perishteleri qazirgi ýaqytta jaýyngerler jaqyndap, qutqarylǵandardyń, tańdaǵan jeriniń qyzmetine ornalastyryldy, olar ony saqtaıdy, qorǵaıdy jáne onyń atynan

úretdi. Birinshi jolda, ces Qudaıdyń algashqy kýágerleri jerdegi tirshiliktiń jeke jáne ujymdyq tarihyn saqtady.

12-aiat: "*Olar daýystap atty: Óltirilgen qozy kúsh-qýat, bailyq, danalyq, kúsh-qýat, abyroi, dańq, madaq alyǵa laıyq.*"

Perishteler jer betinde óz erkimen qurbandyq shaly arqyly óz qyzmetiniń sońynda usynylatyn kemeldi adam bolý úshin qudailıyq kúshterinen aırylǵan kósemi Mıhaildiń qyzmetinde kýá boldy, úshin onyń tańdaýlylarynyń kúnalaryn óteńder. Onyń sońynda raqymdylyq týraly usynys, tańdalǵandar qaita tirilip, mángilik ýádege kirdi, perishteler Qudaıdyń qudailıyq Másihine, onyń Maıkldaǵy barlyq qasietterine oralady : "*bilik, bailyq, danalyq, kúsh, abyroi, dańq, madaq.*"

13-aiat: "*Jánnattaǵy, jerdegi jáne jer astyndaǵy jáne teńizdegi barlyq jaratylystar jáne olardyń ishindegilerdiń bári meniń atqanymdy estidi: "taǵynda jáne qozyda otyrǵan adamǵa madaq, abyroi, dańq, kúsh, mángilik jáne mángilik!"*

Qudaıdyń jaratylystary biraýyzdan. Olardyń barlyǵyna unady onyń mahabbatynyń kórinisi Isa Másihte óz tulǵasynyń syıy arqyly kórinde. Qudaı jasaǵan joba - dańqy hit. Tirshilik ieleriniń magnitterin irikteý aiaqtaldy. Aiat birinshi perishteniń habarynyń formasymen úndesedi aıan 14:7: "- *Dedi ol qatty daýyspen : Qudaıdan qorqyp, oǵan dańq syıla, ótkeni onyń qıamet kúni keledi ; jáne alǵa eńkeińiz kókti de, jerdi de, teńizdi de, sy burqaqtaryn da jaratqan "*. 1843 jyldan bergi sońǵy tańdaý osy tarmaqta túsinýge negizdeldi. Al sailanǵan sheneýnikter 321 jyly 7 naýryzda zemetkerlikke shyqqanǵa deın Isanyń elshileri men shákirterini ustanǵan jetinshi kúnniń qalǵan tájiribesin hristiandyq senimdegi meıramhanada estip, jaýap berdi. Jaratýshy Táńir onyń júreginde tórtinshi ósiettiń qurmetine ie boldy. Nátijesi kóktegi dańqyń kórinisi, qaida onyń barlyq jaratylystary, fbaraıan 14:7-degi birinshi perishteniń hatyna nt, deınent : "*taqqa jáne toqtaǵa otyrǵan adam mángilik madaq, abyroi, dańq, kúsh-qýat bolsyn!*" . Nazar aýdaryńyz, sózder kerisinshe maǵynada perishteler keltirgen sózder aldyńǵy 13-tarmaqta keltirilgen. Qaita tirilgennen beri Isa qatıyp oraldy onyń kóktegi ómirine : "*onyń qudireti, onyń bailyǵy jáne danalyǵy*" dshyrmaıyq. Jer betinde, onyń sońǵy jaýlary, ol bas tartty "*madaqtaı, qurmet, dańq pen kúsh*" osyǵan baılanysty Jaratýshy Allaǵa qatısty. Paıdalaný "*kúsh*", aqyry jeńiliske ushyrap, aıaǵynyń astynan janshyldy. Sondai-aq, aqıqat mahabbat jáne taný, tutastai alǵanda, onyń kıeli jáne taza jaratylystarystituent durystap onyń dańq sýbektileri.

14 aiat: "*Al tórt tirshilik iesi atty : Aýmin ! Et aqsaqaldar alǵa shyǵyp, sájdege baradyt "*.

Taza álemderdiń turǵyndary qaitarýdy maquldaıdy, aıtý : "shynymen ! Bul ras!" Jáne sailanbaly jer óteldi súıspenshilikpen sýblmasıalanǵan taǵzym etip, sájdege baryńyz aldynda olardyń qudiretti jaratýshysy Qudaı Isa Másih retinde ómirge keldi.

Аян 6: Актерлер, qudaıdyń jazalary jáne zamannyń belgileri hristian dáýirindegi

Apo.5-te berilgen sabaq esimde: kitap "ashylǵan kezde ashylmaıdy". *jetinshi mór* "joıylady. Bul ashylıdy oryndaı úshin Másihtin sailanǵany mindetti **imperativti túrde** jetinshi kúnnen bastap demalys kúniniń tájiribesin bekitedi; jáne bul rýhanı tańdaı Qudaıdan alýǵa bilikti ony kim maquldaıdy, onyń danalyǵy, rýhanı kóregendigi jáne paıǵambarlyǵy. Osylaısha, mátinniń ózi anyq kórsetpese, sailanǵandar "anyqtaıdy" *Qudaıdyń móri*" Аян 7: 2-de aıtylǵan, "dein *jetinshi mór*", ol qaitadan Аян kitabyn jabady jáne osy ekeyin biriktiredi "*mórler*", jetinshi kúndi Qudaı tynyshtyqta qasıetti etti. Senim jaryq pen qarańǵylyqtyń aırmashylyǵyna keledi. Osylaısha, qasıetti demalys kúnin quptamatyndar úshin, paıǵambarlyq jabyq kitap bolyp qalady, tyǵyz. Ol keibir taqyryptardyń anyq ekenin moyndaıy múmkin, biraq ómir men ólimniń aırmashylyǵyn týdyratyn ómirlik jáne ótkir aıandardy ol túsinbeıdi. Mańyzdylyǵy "*jetinshi mór*" Apo.8-de pайda bolady: 1-2 Rýh "taqyrybyn ashý úshin ról беретin jerde *jeti kernei*". Degenmen, bul dál habarlamalarda "*jeti kernei*", Qudaıdyń jobasy nurlandyratyny. Óitkeni taqyryby *kerneiler* аян 8 jáne 9 keledi, paralelde, taqyryptarynda aıtylǵan aqıqattardy tolyqtyryńyz "*hattar*" Apo.2 jáne 3 ; jáne "*mórler*", Apo.6 jáne 7. Táńirlik strategia onyń Daniálǵa bergen аян paıǵambarlyǵyn qurastyryú úshin qoldanǵan strategiasymen birdei. Osy fýnksiyaǵa mashyqtanǵannan keiin, men qasıetti demalys kúnin qabyldaıymmen jáne onyń egemendi tańdaıymen Aqyl-oi maǵan óziniń urpaǵyndaǵy аандар kitabyn ashty "*jetinshi mór*". Endi onyń kim ekenin ashayyq "*mórler*".

1 тармақ : "*al men qozy jetti tbalıqtyń birin ashqanda kórdim, men tórt tirshilik iesiniń biriniń kún kúrkiregendei sólege nin estidim , Kelińiz jáne kórińiz.*"

Bul birinshi "turý" roialtı men onyń kúshine silteme jasaıdy "arystan" Áqb.4:7, Iýng boıynsha.14:18. Jáne *naizaǵai* daǵysy qudailyq ma jáne *taqtyń taǵdyry* apodaǵy Qudaıdyń.4:5. Demek, qudiretti Qudaı sóileidi. Árqaisysynyn ashylýy "mór"bul aıannyn habaryn kórip, túsiným úshin Qudaı meniń meken-jaiym ekenine shaqyrý. Isa Filipke bylai dep aitqan bolatyn: "Kelińizder, kórińizder"onyń sońynan erý mindettemesi úshin.

Tarmaq 2 : "al men qaragam, mine, aq boz at. Oǵan otyrǵan adamnyń sadaǵy bar edi ; jáne oǵan táj berildi, jáne ol jaýlap alǵa shyqty, jáne jaýlap".

Jáne aq óziniń minsiz tazalyǵyn kórsetedi ; jáne *jylqy* Jaq.3:3 boıynsha ózi basqaratyn jáne oqytatyn tańdaýly adamdardyń beinesi me: "Jylqylardyń aýzyna bit salsaq, olar bizge moıynsunsyn; jáne biz olardyń búkil denesin aınaldyramyz" ; onyń " doǵa " onyń qudai sóziniń jebelerin beineleidi; onyń " táj " bul " ómirdiń táji " óz erkimen qabyldaǵan sháhıdtigimen alyńǵan ; onyń jeńisi algashqy kózqaras paida bolǵannan bastap sheshildi ; bul sıpattama qudiretti Qudaı Isa Másihtin sıpattamasy ekeni daýsyz. Onyń sońǵy jeńisi sózsiz, ótkeni ol Golgota úshin shaitandy, kúná men ólimdi jeńip úlgerdi. Zákaria 10:3-4 myna sýretterdi rastaidy:" Meniń ashýym baqtashylarǵa jaǵyldy, men erkek eshkilerdi jazalaımyn; úshin YaHWéH áskerler, onyń otaryna, Iahýdanyń úiine qonaqqa baryńdar, sonda ol shaiqasta óziniń dańqy jylqysy bolady; oǵan buriyshta, shegeden, odan bosatylady **jaýngerlik sadaq** ; odan barlyq basshilar bas qosady." Ltáirlik Másihtin jeńisin "jarialady"**jetinshi kúnnin qasiyetligi**"bizdin aptalarymyzdyń,dúnienin jaratylýynan; jáne senbi, qalǵandaryn paıǵambarlyq etý "jetinshi" myńjyldyq, shaqyryldy "myń jyl"apo.20-da:4-6-7, onda, arqyly sjeńis, Isa ákeledi onyń máńgilikke sailanýy. Dúnienin irgetasynan demalys kúniń belgilenýi myna sózdi rastaidy: "jeńimpazdaǵy partıa". Demalys kúni - Qudaıdyń jáne adamnyń kúná men shaitanǵa qarsy jeńisiniń paıǵambarlyq belgisi osylaisha, Qudaı óziniń baǵdarlamasyn soǵan negizdeidi "qasiyetlik"bul, oǵan tiesili jáne ol shaitandy jyrtyp tastaidy.

3 tarmaq : "jáne ol ashqan kezde ekinshi mór, men estidim ekinshi tiri jaratyls autady : "Kel".

Jáne "ekinshi ań" "silteme jasaıdybuzay"Apo qurbandyqtarynyń.4:7. Qurbandyq rýhy animasialanǵan Isa Másih jáne onyń shynayı shákirtteri kimgе aıttı: "Eger bireý meniń artymnan ergisi kelse, ózinen bas tartýy kerek, onyń aıqyshyn alyp, meniń artymnan erýi kerek".

Óleń 4 : "Al qyzyl tústi taǵy bir at shyqty. Adamdar bir-birin óltirýi úshin jer betinen tynyshtyq alý úshin oǵan otyrǵan adam ; jáne oǵan úlken qylysh berildi".

Jáne "roux", nemese "ot qyzyl", bas buzýshy Shaitannyń jigerlendiretin kúnásin bildiredi, "beinesindeAbbadon Apollion"Sáý.9:11 ; "ot" joıydyń quraly men simvoly bola otyryp. Ol júgiredi, ol da, onyń zulymdyq lageri zulym qulaǵan perishtelerden jáne azǵyrylǵan jerdegi kúshlerden turady jáne manıpýlasiаланǵan. Ol tek jaratyls qana "qabyldaıdy"Qudaıdyń"adamdar bir-birin óltirýi úshin jer betinen tynyshtyq alý quqyǵy". Bul áreket Rimge júkteledi, " jáne áiel jezókshe Uly Vavilon " apo.18: 24-te: " jáne olar onyń ishinde bolǵandyqtan paıǵambarlardyń, áylhelerdin jáne olardyń qany tabyldy **óltirilgenderdin bári** jer betinde ". Jáne " Joıǵysh " osylaisha, adal másihshiler, sondaı-aq onyń qurbandary

anyqtaldy. "Qylysh "ol qabyldaıdy, bul birinshi bolyp tabylady *tórt jaza qorqynyshty* Ezede keltirilgen ilahı.14:21-22: "Iá, Jaratqan Ie osylai deidi, YaHWéH : Men Ierysalımge qarsy jibersem de, meniń *tórt aýyr úkim qorqynyshty*, qylysh, asharyshlyq, zulym ańdar, indet, odan adam men haiyandy kesip tastasa da, qashyp qutylatyn qaldyq bolady, uldar men qyzdar shyǵady ...".

5 tarmaq : "al ol úshinshi mórđi ashqanda, men úshinshi ańnyń autqanyn estidim , Kelińiz jáne kórińiz. Al men qarasam, mine, qara boz at. Onyń ústinde otyrǵan adamnyń qolynda jup teńgerim bolǵan".

Jáne "úshinshi tirshilik iesi" bul "er adam" Qudaıdyń beinesinde jasalǵan aıan 4:7. Bul keiipker oidan shyǵarylǵan, biraq bul Eze boıynsha kúnániń ekinshi ilahı jazasy.14:20. Erlerdiń kúshine qarsy áreket ete otyryp, dál osy ýaqyt asharyshlyq. Bizdiń dáýirimizde ol sózbe-sóz de, rýhanı jaǵynan da tańylatyn bolady. Ol kiedijyldar ómirge qaýyp tóndiretin zardaptardyń eki qoldanylýy, biraq Qudaıdyń nuryan aıyrýdyń rýhanı maǵynasynda onyń bar tikelei saldary, qaıtys bolýy "ekinshi ólim" qaza tapqandarǵa arnalǵan, sońǵy úkim. Bul úshinshi salt attynyn habary bylaısha túindeledi: er adamnan beri endi Qudaıdyń beinesinde emes, janýarlardyń beinesinde, men ony tiri etetin nárseden aıyrdym : onyń tándik jáne rýhanı azyǵy. Tarazy - ádildiktiń simvolı, munda hristiandardyń seniminiń isterin sottatyn Qudaıdan shyqqan.

6 tarmaq : "Men *tórt tirshilik iesiniń arasyndan taǵy bir dáýysty estidim , Bir tynǵa bidaıdyń bir ólshemi, al dinarǵa arpanyń úsh ólshemi ; biraq mai men sharapqa zıan keltirmeńiz*".

Bul dáýys Másihtin jekkórinishti jáne renjigen dáýysy -nyń opasyzdyǵyes jalǵan senýshiler. Biz birdei baǵaǵa mólsherin tabamyz bidaı - bul qaraǵanda tómen úshin arpa. Osy jomart usynystyń artynda arpa habarlama bastap óte joǵary deńgei rýhanı jasyradı. Shynynda da, Atymen.5:15, zań boıynsha qurbandyqqa mynalar usynylady "arpa" máselesin sheshý úshin *qyzǵanysh* kiiz arqyly kúieýine áeline. Sondyqtan egjeı-tegjeıli oqnyńyz, tolyǵymen, bul prosedýra 1 tarmaqtarda sıpattalǵan2 31 eger siz túsingińiz kelse. Onyń nurynda Dj'Men túsinikti Qudaıdyń ózi, *kúieý Jigit* Isa-Másih týraly Qurastyry, onyń *áieli*, munda shaǵymdy joıy "qyzǵanyshqa kúdik"; bul , bul týraly eske salý arqyly rastalatyn bolady "ashshy sy"atalǵan"úshinshi kernei"apoda.8:11. 5 sanynyn tártibinde áiel sy, shań ishýi kerek ediéqaita paidalaný, saldary joq, eger kinásiz, biraq ashshy bolyp barady eger ol kináli bolsa, ol qarǵysqa ushyradı. *Zinaqorlyq* áieliniń boldy apoda aıyptaldy.2:12 (jasyryn ataýy boıynsha *Pergamos* : nekeni buzý), jáne ÁQB.2:22, jáne bul arasyndaǵy belgilengen baılanys arqyly taǵy da rastalatyn bolady 3rd mór jáne 3^{myń} kernei. Qazirdiń ózinde, Danielde de dál osyndai kózqaras boldy "rastaldy" Daniel 8 jazǵan, "rımdikterdiń" jeke *basykishkentaı múiz*"dan.7 "gıpotezada" usynylǵan. Daniel 2, 7 jáne 8 paralelderı maǵan dáleldeýge múmkindik bergen jańalyq boldy rımdikterdiń identifikasıasy ; bul jetinshi kúndik adventizm paida bolǵannan beri algash ret. Munda, Aqyramanda da bári birdei. Men kórsetemin hristian dáýirine úsh negizgi taqyryptyń, áripterdıń, mórlerdiń jáne kerneilerdiń paraleline sholý. Al Aıan kitabynda taqyryby "kerneiler" toltyrylǵant Daniel kitaby úshin Daniel 8 sıaqty ról. Bul eki tarmaq dálelder keltiredi, olarsyz paıǵambarlyq tek "boladynusqay"men Danieldi zertteýde "gıpotezany" atadym. Osylaısha, buls sózs, "qyzǵanyshyń belgisi"ony

anyqtadynyń atynan.5:14, Qudaıǵa jáne Qudaıǵa qatysty Qurastyryń apo.1-den Aıan 6-ǵa deıin; sodan keıin, kitaptyń ashylıymen "sáikestendirıy arqyly múmkin boldy. *jetinshi mór*" jetinshi kúndik senbi, Apo.7 taqyryby, "*zınaqorlyqqá kúdik*" týraly Qurastyryń bolady "rastaldy" taqyrybynda "*kerneiler*" jáne onyń sońynan ergender 10-22 taraýlar. Rýh 7-taraýda keden beketiniń rólin bereıi, kirýge ruqsat alý kerek jerden. Aıan bolǵan jaǵdaıda, bul bilik - qudiretti Qudaı Isa Másih jáne Kieıi Rýhtyń ózi. Bul úshin kirý esigi ashıyq, deıdi ol, kim "*meniń daıysymdy tyńda* " *men onyń esigin qaqqanda meni ashatyn nárse* (júrek esigi), *menimen jáne menimen birge sol sorpa onymen birge*, "Aıan 3: 20-ǵa sáikes. "*Sharap jáne mai*" Isa Másih pen Qudaıdyń Rýhy tókken qannyń sáikes nyshandary ma. Sonymen qatar, olardyń ekeıi de jaraqattardy emdeıy úshin qoldanylady. Buıryq berilgennen "*jamandyq jasama*" Qudaı jazalaıdy degendi bildiredi, biraq ol muny óziniń meirimdiligimen qaitalaıdy. Bulaı bolmaıdy, óitkeni "*sońǵy jeti oba*" onyń "*ashy*" sońǵy kúnderdiń tapo boıynsha qatelikter. 16:1 jáne 14:10.

7 tarmaq : "*al ol tórtinshi mórđi ashqanda, men tórtinshi tirshilik iesiniń aitqan daıysyn estidim* , "*Kel.*"

Jáne "*tórtinshi ań*" bul "*búrkit*" joǵarǵy kóktegi biiktikten. Ol Qudaıdyń tórtinshi jazasynyń paida bolǵanyn habarlaıdy: ólim.

8 tarmaq : "*men qarasam, mine, bozǵylt tústi jylqy. Onyń ústine otyrǵan ólim dep ataldy, onyń sońynan Aid erdi. Bilik olarǵa jerdiń tórtinshi bóliginde qylyshpen, ashtyqpen, ólimmen jáne jerdiń jabay ańdarymen óltirıy úshin berildi*".

Habarlandyryń rastaldy, solaı "*ólim*", biraq onyń ólim-jitim maǵnasynda janama jaza taǵaıyndady. Ólim búkil adamzatqa bastapqy kúnádan tiedi, biraq munda "*jerdiń tórtinshi bóligi*" seulesment ony tań qaldyrady, "*arqyly qylysh, asharyshlyq, ólim-jitim*" epidemialyq aırylarǵa bailanysty jáne "*jabay ańdar*" adam sıaqty janýar. Bul "*jerdiń tórtten bir bóligi*" maqsatty Eýropa opasyzdyq hristian jáne qyatty halyqtar odan shyǵady 16^{myń} ǵasyr: theAmerikanyń eki qurlyǵys jáne Avstraliá.

9 tarmaq : "*al ol besinshi mórđi ashqanda, Men qurbandyq ústeliniń astynan Qudaı sózi úshin jáne olardyń bergen kýálikteri úshin óltirilgen jandaryn kórdim*".

Bular, is-árekettiń qurbandary "jyrtqysh" jalǵan hristiandyq senim atynan jasalǵan. Bul rejim úretken katoliktik papalyq rimdik, qazirdiń ózinde beinelengen apoda.2:20, arqyly *Ezebel áiel*, buǵan Aqyl áreketti jatqyzady *úretıy* onyń qyzmetshileri nemese sózbe-sóz: "*onyń quldar*". Olar ornalastyrylǵan "*astyna qurbandyq ústeli*", sondyqtan Másihtin aiqyshynyń qamqorlyǵymen, onyń paidasyn kóretinder "*máńgilik ádildik*" (Dan.9:24 qarańyz). Apo.13: 10-da kórsetilgendeı, sailanǵandar - sheıitter, qurbandar jáne eshqashan jáne jazalaıshyx, nemese óltirıyshi adamdardyń s. Sailanǵan laıazymdy tulǵalar osy aiatta alańdaıly, Isa moıyndaǵan, oǵan eliktegen sháhıd bolyp ólgenşe : "*Qudaı sózi úshin jáne olardyń bergen kýálikteri úshin*"; I úshinbar shynaiy senim belsendi, eshqashan jalǵan sendiretin belgi ǵana emes. Olardyń "*aıǵaqtar*" Qudaıdyń ulylyǵy úshin óz ómirlerin qıyý kerek edi.

10 tarmaq : "*jáne olar daýystap daýystap jylady : Qansha ýaqytqa deini, Ustaz, qasietti jáne aqiqat, deins-sen bizdiň qanymyzdy jer betindegi turýyndardan sottaisyn jáne kek alasyň ?*"

Bul sýret siz qatelesesiz be, óitkeni Qudaıdyň qulağynda jer betinde tógilgen qan ǵana jylaıdy, aǵasy Qabyl óltirgen Ábildiň qany siaqty , sáikes Gen.4:10 : "*Qudaı aitady, Sen ne istediň? Baýyryńnyń qanynıń daýysy basynan bastap maǵan deini aıqailaıdy.*". Ólgenderdiń shynaıy jaǵday Den arqyly ashyladys-Ekk.9:5-6-10. Enohtyń syrtynda, Musa, menótirik, jáne týraly Isa Másih qatys bolǵan kezde qaita tirilgen áýlieler, qalǵandary boldy "*kún astynda jasalǵannıń bárine kóbirek úles qosyńyz, óitkeni olardıń oilaýy men este saqtaý qabiletı joılydy*". "*Qabirde danalyq ta, qural da, bilim de joq, óitkeni olardıń olardıń esteligi umytlady*". **Qandaı kriteruler bar Qudaıdan shabyt alý úshin ólim týraly.** Jalǵan senýshiler - ejelgi grek filosofy Platonnyń putqa tabynýshylyǵynan muraǵa qalǵan jalǵan ilimderdiń qurbandary, olardıń pikiri, ólim týraly, hristian dininde aqiqat Qudaıyna adal bolýǵa oryn joq. Platonǵa barý - bul oǵan jáne Qudaıǵa tiesili nárese, oǵan tiesili nárese: evbarlyq náresege bilik, jáne qısyndy bolayıq, óitkeni ólim absolútti ómirge qarama-qarsy, jáne bolmıstýn jańa formasy emes.

11 tarmaq : "*Olardıń árqaısysyna aq halat berildi ; jáne olar týraly olar áli biraz ýaqyt demalıy kerek dep aıtyldy, bul aiaqtalǵanǵa deini, olar siaqty ólim jazasyna kesiletin qyzmetshileri men baýyrlarynyń sany*".

Jáne "*aq kóilek*" bul Isanyń Apo-da algash ret ákelingen sheitterdiń tazalyǵynyń belgisi.1:13. Jáne "*aq kóilek*" onyń ádildiginiń bemesi olarǵa dini qýǵyn-súrgin kezinde esep telgen be? Sháhıdterdiń zamany ýaqyty Isa deini1798 jyly. Osy kezeńniń sońynda, aıan 11: 7-ge sáikes "*túpsiz shuńqyrdan kóterilgen haıyan*", fransız revolúsiyasynyń simvoly jáne onyń 1793 jáne 1794 jylardaǵy qorqynshty ateıseri,ol qýǵyn-súrginge núkte qoiady ashýmonarhia men poperia katolikteri taǵaıyndaǵan teńiz, ózderi, retinde "*teńizden kóterilgen ań*" apoda.13:1. Jalyndy revolúsiionerden keiın hristian áleminde dini bebitshilik ornaıdy. Ári qarai, biz oqımyz: "*jáne olarǵa áli biraz ýaqyt demalıy kerektegi buıyryldy. maýsym, bul aiaqtalǵansha, olar retinde ólim jazasyna kesiletin qyzmettesteri men baýyrlarynyń sany*". Másihtegi qalǵan óliler onyń dańqty qaitarı finalyna deini jalǵasady. Bul týraly habardy alsaq "*besinshi mór*"sol kezdegi inkvizitsialyq papalyq katolik qýdalaǵan protestanttarǵa arnalǵan,"*Tıatıra*", sailangandardy ólim jazasyna kesý ýaqty jaqyn arada 1789-1798 jylдар aralyǵynda bilikti, papalyqtyń agressivti koalısiasyn jáne fransız monarhiasyn joıýǵa baǵyttalǵan revolúsialyq áreketke bailanysty toqtadı. "*Attyaltynshy mór*"bul fransız revolúsialyq Aposynyń osy josparyna qatysty bolady.2:22 jáne 7:14 "*úlken azap*". Protestanttyq senimdi sıpattatyn ilimniń jetilmegendiginde revolúsialyq rejimniń tózimsizdiginiń qurbany ateıs bolady. Dál onyń áreketi arqyly ólim jazasyna kesiletinderdiń sanyna jetedi.

12 tarmaq : "*men onyń altynshy mórdi qashan ashqanyn kórdim , jáne úlken jer silkinisi boldy, kún shashtyń oramalyndaı qara tústi, al ai qan siaqty boldy*".

Jáne "*jer silkinisi*" saǵattyń belgisimen berilgen "*6^{myı} mór*", is-áreketi ornalastyrýǵa múmkindik beredi senbi kúni 1st Qarasha 1755 tańerteńgi saǵat 10

shamasynda. Geografialyq jaǵynan ortalyqta boldy 120 katoliktik shirkeýler bolǵan joǵary katoliktik Lissabon qalasynyń. Qudai óziniń ashýynyń nysanasyn mynany kórsetti "*jer silkinisi*" rýhanı sýrette de paıǵambarlyq etilgen. Anymaly toktion paıǵambarlyq etilgene erik em-men birge oryndalýy múmkin 1789 jyly IQ-men birge peýp kóterilisifransýzdar óz monarhıasyna qarsy ; Qudai aıyptadye , sonдай-aq onyń odaqtasy rım-katoliktıń poperıasy, ekeyin de uryp óltirdi 1793 jáne 1794 jyldary; revolúsialyq "eki terrorıdyń" datalary. Apo.11:13-te revolúsialyq áreket fransezben salystyrylady "*jer silkinisi*". Osy künge deın atalǵan aksıalar boıynsha boljam dálirek bolady. "...*kún qap sıaqty qaraǵa aınaldy shash*", 19 mamyrda, 1780 j. Jáne Soltústik Amerıkada bolǵan bul qubylys "qarańǵy kún" ataýyn aldy. Jaryqsyz kún boldy kún , kim paıǵambarlyq etken, sonдай-aq, ateizm fransýz revolúsiонерiniń Qudai sóziniń nuryna qarsy jasaǵan áreketi, jazylǵan munda "sıvolymen beınelengen*kún*" ; qasıetti Biblia boldy avto-da-fede órtendi ". *Jánetolǵan ai qan sıaqty boldy* ", sol qarańǵy künniń sońynda qalyń bulttar aıdy qyzyl túспен aıqyn kórsetedi. Bul sýrette Qudai taǵdyrды rastady 1793 jáne 1794 jyldar aralyǵynda papa-roıaldyń qarańǵylyq lagerine saqtalǵan. Olardyń qany revolúsialyq gılotinniń júzimen mol tólenetin boldy.

Eskertpe: Apo.8: 12-de, ereýilmen "*künniń úshinshi bóligi, aıdyń úshтен bir bóligi jáne juldyzdardyń úshinshi bóligi*", joldaýynyń "*tórtinshi kernel*"revolúsiонерlerdiń qurbandary shynayı sailanǵan ókilder bolatynyn jáne Isa Másihte Qudai qabyldamaǵan qulaǵandardyń bolatynyn rastaidy. Bul sonдай-aq "joldaýynyń maǵynasyn rastaidy*besinshi mór*"biz kórgenimiz. Dál ateizmniń áreketi arqyly sailanǵan adaldardyń ólimi týraly sońǵy jańartýlar oryndalady.

13 tarmaq : "*al qudiretti jelden shaiqalǵan injir aǵashy kesh injirin túsirgendei, aspan juldyzdary jerge qulady.*"

Bul úsh -zamannyń belgisi, bul joly kókte, sózbe-sóz oryndalady jáne 13 qarasha, 1833 j., AQSH-tyń búkil aýmaǵynan tın ortasy men tańǵy 5-ke deın kórinetin. Biraq aldyńǵy belgi sıaqty, onda rýhanı oqıǵany elestetý múmkin emes aýqymda jarıalady. Bul qulaǵan juldyzdardyń sanyn paraplú túrinde sanaýǵa bolatyn edie aspannyń barlyq bóliginde ds tın ortasynan tańǵy 5-ke deın? Bul Qudaidyń bizge 1843 jyldan bastap Dan.8:14 jarlyǵynyń qurbandary bolǵan kezdegi protestanttyq dindarlardyń qulaýynyń sýreti, ol qoldanysqa engizilgen. 1828 jáne 1873 jyldar aralyǵynda ózenniń áreketi "Jolbarys"(Dan.10:4), aqutannyń ataýy, adamdy óltirýshi, osylaısha rastaldy kúndiz.12:5 12. Bul aıatta "*injir aǵashy*" Qudai halqynyń adaldyǵyn elestetip kórińizshi, tek bul adaldyq beınesi arqyly kúmán týdyrady "*jasyl injir*" laqtyryldy jer betinde. Uqsas, protestanttyq senimdi Qudai ýaqytsha eskertpelemler jáne sharttarmen qabyldady, biraq mensinbey úshins habarlamas paıǵambarlyq Ýilám Millerdiń balalary jáne demalys kúnin qalpyna keltirýden bas tartý bar onyń qulaýyna 1843 jyly sebep bolǵan. Dál osy bas tartý "*sýret*" qaldy "*jasyl*", pisýden bas tartý Qudaidyń nuryn qabyldaıda, ol óledi. Ol 2030 jyly dańqty qaityp kelgenge deın Jaratqan Ieniń raqymynan aıyrylǵan osy mártebede qalady. Biraq abai bolyńyz, onyń sońǵy shamdardan bas tartýymen, 1994 jyldan bastap adventizm sheneýnigi qazir, "*sonдай-aq*"a "*jasyl sýret*"taǵdyr eki ret óledi.

14 tarmaq : "*al aspan birge ainaldyrylǵan kezde shıyrshyq bolyp ketip qaldy ; jáne árbir taý men aral óz oryndarynan kóshirildi.*"

Bul jer silkinisi bul joly ámbepap bolyp tabylady. Onyń dańqy kelbeti kezinde, Qudaı jerdi jáne ondaǵy barlyq nárseni adamdar men janýarlarda shaiqaidy. Bul áreket kelesi ýaqytta oryn alady *Qudaıdyń qaharynyń sońǵy jeti indetiniń jetinshisi*, "Aıan 16: 18-ge saıkes. Bul olardyń qaita tirilý ýaqyty boıynsha sailanǵan shyndyq bolady "*birinshi*", "*berekeli* , "Aıan 20: 6-ǵa saıkes.

15 tarmaq : "*Jer patshalary, ulylar, áskerı qolbasshylar, bailar, kúshtiler, árbir qul men azat adam taýlardyń shuńqyrlary men jartastaryna tyǵyldy.*"

Jaratýshy Táńir óziniń barlyq ulylyǵymen jáne qudiretimen kóringende, eshbir adamdyq qudiret shydaı almaıdy, eshbir pana onyń ádil qaharynan jaýlaryn qorǵaı almaıdy. Bul aıatta bylaı delingen: Qudaıdyń ádildigi adamzatqa kináli barlyq kategorialardy qorqytady.

16 tarmaq : "*Jáne olar taýlar men tastarǵa aıtty , Ústimizge qulap, taǵynda otyrǵan onyń betinen jáne qozynyń qaharynan jasyryńyz ;*"

Oǵan taǵynda jáne qudaıda otyrǵan qozy, biraq bul kezde endi olarǵa ózin kórsetetin óltirilgen qozy emes, ol "*Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń ámirshisi*,"sońǵy kúnderi jaýlaryn talqandaýǵa kim keledi.

17 tarmaq : "*óitkeni onyń qaharynyń uly kúni keledi; jáne kim tura alady ?*"

Mindet - "*aman qalý* ", ıaǵnı Qudaıdyń aralasýynan keiin aman qalý úshin.

Qolynan keletinder "*aman qalý*" bul qorqynshty saǵatta jeksenbide jarlyq jobasyna saıkes óletinder bar apoda aıtylǵan.13:15, dep suraıdy., qasıetti demalys kúnin qudaıdyń baqylaýshylary bolýy kerek edi jer betinde joyldy. Aldyńǵy tarmaqta aıtylǵandaı, olardy óltiretinderdiń úreii túsindiriledi. Sonymen, Isa Másihtiniń dańqymen qaita oralǵan kúнге deiin aman qala alatyndar Qudaı bizge baratyn Apo.7 taqyryby boladyeveler onyń josparlarynyń bir bóligi olar úshin.

Aian 7: adventizm septiesimen kúni **Qudaıdyń mórimen mórlengen: demalys kúni**

1-tarmaq: " *Osydan keiin men jerdiń tórt buryshynda turǵan tórt perishteni kórdim , jerdiń tórt jelin ustap, ol jerge de, teńizge de, eshbir aǵashqa da jel soqpaıy úshin.*"

Bular "tórt perishte" Qudaıdyń kóktegi perishteleri me analysady áreketke arqyly beinelengen ámbepap "jerdiń tórt buryshy". Jáne "tórt jelder" soǵystardy beineleıdi ámbepap, qaqtyǵys ; osylaısha, olar "tańdalǵan ", bógelgen, buǵattalǵan, nátiyesinde jalpyǵa birdei dini beıbitshilik ornady. "Teńiz" katolisizmniń simvoly jáne "jer" reformalanǵan senimniń simvoly bir-birimen tatý. Jáne bul beıbitshilik mynalargá da qatysty "aǵash", adamnyń jeke tulǵa retindegi beinesi. Tarıh bizge bul beıbitshiliktiń papalyq biliktiń álsireýinen týyndaǵanyn aitady ateizmnen janshyldy ulttyq fransız 1793 j, jáne 1799, Rım Papasy Pıys VI men túyp-ósken jáne turatyn Valens-súr-Rona sitadeliniń túrmesinde tutqyn qaitys bolǵan kezde. Bul áreketke jatqyzylady "tuńǵyqtan kóterilgen ań"apoda.11:7. Ony sondaı-aq "4-kernel"apoda.8:12. Sáyirès ony, jyly Fransiya, imperıalyq rejim Napoleonnan 1er arqyly beinelengen "búrkit" jyly Apo.8:13, Konkordat qalpyna keltirgen katolik dinine qatysty óz biligin saqtap qalmaq.

2-tarmaq: " *Men shyǵystan kóterilip kele jatqan tiri Qudaıdyń mórine ie bolǵan basqa perishteni kórdim ; jáne ol tórt perishtege qatty daıyspen jylady, olarǵa jer men teńizdi jaralay buyryldy, jáne ol bylai deidi :*"

Jáne "shyǵatyn kún" Qudaıǵa silteme jasai otyryp, qonaqqa barý, Isa Másihte, onyń otary Luqa 1: 78-de qondy. Jáne "tiri Qudaıdyń móri" Isa Másihtiń kóktegi lagerinde kezdesedi. A "myqty daıys" , bul óz ókiletligin rastaityn perishte Qudaıdyń ruqsatyn alǵan ámbepap perishte jynnyń ókiletlikterine buiryq shyǵarady "jamandyq jasaı", úshin "jer" jáne "teńiz"bul, protestanttyq senimge jáne rım-katoliktik senimge. Bul túsendirmeler rýhamı alańdaıshylyq týǵyzatyn sózbe-sóz qoldanýǵa kedergi keltirmeıdi " qurlyq, teńiz jáne aǵashtar"bizdiń jaratylsymyzdan; iadrolyq qarýdy qoldaný kezinde ony boldyrmaıǵa bolmaıdy "altynshy kernel"Apo.9: 13-ten 21-ge deın.

3-tarmaq: " *Qudaıymyzdyń qyzmetshileriniń mańdaularyn japqansha, jerge de, teńizge de, aǵashtarǵa da zıan tigizbeńiz.*"

Bul detal bizge ornalastyrýǵa múmkindik beredi sailanǵandarǵa mór basý áreketiniń bastalýy kóktem mezgili 1843 jyly 1844 jyldyń kúzinde. Bul 1844 jyldyń 22 qazanynan keiin birinshi adventist kapitan Djozef Beits jetinshi kúndik senbiliktiń qalǵan bóligin jeke-jeke qabyldaıǵa mór basyldy. Jaqynda bul olardyń barlyq baıyrlary men ápkeleri adventister zamanyna birtindep elikteitin bolady. Mór 1844 jyldyń 22 qazanynan keiin bastaldy, jáne ol ári qarai jalǵastyрмаq boldy "bes ai"Aian 9: 5-10-da paıǵambarlyq etilgen; "bes ai"sonymen qatar,

kúndizgi kodekske sáikes 150 naqty jyl bastap'Eze.4:5-6. Osy 150 jyl boldy dini beibitshilik úshin paıǵambarlyq etilgen. Ornatylǵan beibitshilik alǵa jyljydy jarialay jáne búginde barlyq batys elderinde usynylǵandaı jáne bul múmkin bolǵan jerde "jetinshi kúndik adventist" degen jalpyǵa ortaǵ habardy ázirleı. Adventisterdiń misiasy ámbepap bolyp tabylady, sondyqtan ol tolyǵymen Qudaıǵa bailanysty. Elede bar sondyqtan basqa hristiandyq konfesialardan eshnárse alǵa bolmaıdy jáne bata alý úshin tek Isa Másihtin óziniń kósemderine bergen shabytyna súený kerek, kóktegi, bul "qasıetti Injildi" oqýdyń zerektigin beredi; Injil, onyń atynan shyqqan Qudaıdyń jazbasha sózi "*eki kýáger* " jyly Apo.11:3. 1844 jyly bastaldy, Qudaı kepildik bergen beibitshilik ýaqyty 1994 jyldyń kúzinde Apo.9 shoıyn zertteı retinde toqtaldy.

"Qudaıdyń móri" týraly mańyzdy eskertpe : Demalys kúniniń ózi "rólin aqtaı úshin jetkiliksiz. *Qudaıdyń móri* ". Mór onyń Isanyń áylheleri úshin daıyndaǵan týyndylarymen birge júretinin bildiredi: shyndyqty súıy úshin, **jáne shyndyq, paıǵambarlyq**, al 1 Kor.13-te usynylǵan jemisterdiń kýalıgi. Demalys kúnin osy kriteriulerge sáikes kelmetinderdiń kópshiligi onyń tájiribesi úshin ólim qaıpy tóngeń kezde sizdi tastap ketedi. Demalys kúni mura etpeidi, beretin Qudaı sailanǵandarǵa, belgi retinde **onyń ózine tiesili ekendigi**. Ezeniń aıtıy boıynsha.20:12-20: "*sondaı-aq men olarǵa demalys kúnderimdi men jáne olardyń arasyndaǵy belgi retinde berdim, olar meniń olardy qasıetteitin Jaratqan Ie ekenimdi bilıi úshin.../...jáne demalys kúnderimdi qasıetti etsin; jáne olar men ekeyińniń aralaryńda bolady, bul meniń Jaratqan Ie ekenimdi, Qudaıaryń ekenimdi bilıińniń belgisi.* ". Aıtylǵandarǵa qaıshy kelıdi emes, kerisinshe ony rastaldy qalamai, 2 Tim.2: 19-da oqımyz: "*Soǵan qaramastan, Qudaıdyń berik irgetasy osy sózdermen birge qalady **mór** : Jaratqan Ie biledi **oǵan jatatyndar** ; kimde-kim Jaratqan Ieniń esimin aıtsa, ol zańsyzdyqtan qutylady.*"

4-tarmaq: " *Men mórmen tańbalanǵandardyń sanyn estidim, Israıl uldarynyń barlyq taıpalarynyń júz qyryq tórt myń :*"

Elshi Paıyl Rim.11-de basqa ulttardyń dinin qabyldaıshylardyń patriarh Abyraıymnyń tamyrına egilgenin sýret arqyly kórsetti, iahýdiler kimmin dep málimdeidi. Ol sıaqty senimmen qutqaryldy, myna putqa tabynıshylar dinge kóshti Israıldiń 12 taıpasyna rýhanı kómek kórsetińiz. Tándik Israıldikter, onyń belgisi súndetke otyrǵyzı boldy, Másih Isadan bas tartqany úshin qulap, shaitanǵa jetkizildi. Hristian dini 321 jyldyń 7 naıryzynan bastap dinnen bas tartty, bul da Imsodan beri Rael rýhanı quldyrady sol kún. Mine, Qudaı bizge ózi jarylqaǵan shynay rýhanı Israıldi sııaldy 1843 jyldan bastap. Ol jetinshi kúndik adventizmniń ámbepap misiasyn oryndaityn adam. Jáne qazirdiń ózinde figúra, "144000", qala, túsindirıge laıyq. Ony túra maǵynada qabyldaıǵa bolmaıdy, óitkeni Abyraıymnyń urpaǵyn salystyra otyryp deın "*aspan juldyzdary* ", " nómir áldeqaida az sıaqty. Jaratıshy Qudaı úshin figýralar áriptter sıaqty sóleidi. Dál sol kezde biz bul termindi túsinińimiz kerek "*nómir* "bul aıattyń sandyq shama retinde emes, rýhanı shıfrlanǵan kod retinde túsindirilıi kerek, bul Qudaı jarylqaǵan jáne bólgen (qasterletin) dinı minez-qulyqty bildiredi. Jáne "144000" kelesi túrde túsindiriledi : $144 = 12 \times 12$, jáne $12 = 7$, jáne Qudaıdyń sany, + 5, jáne adamnyń beinesi = Qudaı men adam arasyndaǵy kelisim. Bul sannıy tekshesi kemeldiktiń simvoly, al onyń kvadraty, onyń betiniń biri. Bul proporsialar sıpattalǵan jańa

Ierýsalimniń proporsialary bolady Áqb.21:16 rýhanı kodekste. Jánee termin "mil"kelesiler sansyz kóptikti beıneleıdi. Shyndyǵynda "144000" Qudaimen kelisim jasasqan kemeldi qutqarylǵan kóptegen adamdardy bildiredi. Israıl taıpalaryna bul silteme bizdi tań qaldyrmaıy kerek, óitkeni Qudaı adamdarmen odaqtastyqtarynyń birinen soń biri sátsizdikke ushyraǵanyna qaramastan, óz jobasynan bas tartqan joq. Mysyrdan shyqqannan beri usynylǵan evrei úlgisi Másihke deın sebepsiz uzartylǵan joq. Jáne onyń hristiandyq aqıqatymen jáne onyń barlyq ósietterin qurmetteıymen, onyń ishinde senbi, ásirese, jáne onyń qaýlylar, zańdy, densaılyq jáne basqa, qalpyna keltirilgen, Qudaı, adventizmde dissident adal sońǵy kúnderi, Izraıl modeli onyń idealyna sáikes keledi. Osyny 4 mátinine qosayıq^{myñ} ósiet, Qudaı tańdaǵanyna demalys kúni týraly bylaı deıdi: "*Sizdiń barlyq jumysyńyzdy oryndaǵa alty kúnińiz bar ... biraq 7^{myñ} kúni bolyp tabylady YaHWéH, seniń Qudaıyń*". 24 saǵattyq 6 kúnniń barlyǵy 144 saǵatty quraıtyny anyqtaldy. Osylaısha, mórlengen 144000 adam Qudaıdyń nusqaıyna adal baqylaıshylar degen qorytyndy jasaıǵa bolady. Olardyń ómiri zayırlı jumystaryna ruqsat etilgen alty kúnniń saqtalıymen ereksheledi. Biraq 7^{myñ} kúni, olar osy ósiettiń qalǵan qasietti nysanyń qurmetteıdi. Bul Izraıldiń rýhanı sıpaty "adventist" tómendegi 5-8 tarmaqtarda kórsetiledi. Evreiler qalalarynyń patriarhtarynyń esimderi tándik Izraıldi quraıtyndar emes. Qudaı tańdaǵan adamdar ózderiniń shyǵy tegin negizdeı úshin jasyryn habardy jetkizı úshin ǵana bar. Ataıларына keletin bolsaq "*jeti jinalystar*", solar "*on eki taipa*" qos habarlamany tasymaldaıyz. Eń ońai joly olardyń aıdarmasy arqyly ashylady. Biraq árbir ananyń balasyna esim berıdi aqtaǵan kezdegi málimdemelerine súene otyryp, neǵurlym bai jáne kúrdelirek.

5 tarmaq: "*Iahýda rýynan shyqqan on eki myń adam mórmen belgilengen ; rýben rýynan, on eki myń ; ǵad rýynan, on eki myń ;*"

Árbir ataı úshin nómir "*on eki myń mórmen belgilengen*" quraldar: demalys kúni mórlengen Qudaimen odaqtas kóptegen adamdar.

Iahýda : Maqtaı bolsyn YaHWéH ; ana týraly Jalpy 29:35 : "*Men maqtaımyn YaHWéH*".

Ruben : Mine, ul ; ana týraly Jar.29:32 : "*YaHWéH meniń ǵymilimdi kórdimiaton*"

Gad : Baqyt ; ana týraly J.30:11 : "*Qandaı baqyt!*"

6 tarmaq: "*jáne Asher rýynan, on eki myń ; naftalı rýynan, on eki myń ; manasa rýynan, on eki myń ;*"

Árbir ataı úshin nómir "*mórmen belgilengen on eki myń*" demalys kúni mórlengen Qudaimen odaqtasqan kóptegen adamdardy bildiredi.

Asher: Baqytty : ana týraly Jar.30:13 : "*Men baqyttymyn!*"

Naftalı: Jekpe-jek : ana týraly jar.30: 8 : "*Men ápkemmen qudaimen sogysyp, jeńdim*".

Manasse: Oıbsilteme : áke generaly týraly.41:51 : "*Qudaı meni barlyq qaiǵy-qasiretimdi umyttırdı*".

Óleń 7 : "*jáne Simeon rýynan, on eki myń ; levi rýynan, on eki myń ; isahar rýynan, on eki myń;*" Árbir ataı úshin nómir "*on eki mórmen belgilengen*"

myñ"demalys kúni mórlengen Qudaimen odaqtasqan kóptegen adamdardy bildiredi.

Simeon: Tyndaңыз : ana týraly jar.29:33 : "*YaHWéH meni jek kóretinin estidim*".

Levi: Qosa berilgen: ana týraly Jar.29:34: "*Ázirshe bul joly kúeyim mağan qosyla ma*".

Isachar: Jalaqy : ana týraly jar.30:18 : "*Qudai mağan jalaqymdy berdi*".

Óleń 8 : "*jáne Zebýlým rýnan, on eki myñ ; Júsip rýnan, on eki myñ ; Bendjamin rýnyń on eki myñy mórmen belgilengen.*"

Árbir ataý úshin nómir "*mórmen belgilengen on eki myñ*"demalys kúni mórlengen Qudaimen odaqtasqan kóptegen adamdardy bildiredi.

Zebýlým : Úı : ana týraly Jalpy 30:20 : "*Bul joly kúeyim menimen birge turady*".

Júsip : Ol joiady (nemese qosady) : ana týraly Jalpy 30:23-24 : "*Qudai meniń sógisimdi alyp tastady... / (... solai YaHWéH meni basqa ul qosady)*"

Bendjamin: Oń qoldyń uly : meniń týralyqalady jáne ákelik Gen.35:18 : "*Jáne ol ólip jatqandyqtan elesinen bas tartpaq bolğan kezde, ol oğan Ben-oni esimni berdi (Meniń qaiǵymnyń balasy) biraq ákesi ony Bendjamin dep atady (Oń jaqtyń uly).*"

Bul 12 esim jáne ana men áke týraly, Qudai tańdağan adventisterdiń sońǵy jinalysynda ómir súrgen tájiribeni bildiredi; "*áveli daiyndaldy*"Apodaǵy kúeyi Másih úshin.19:7. Tegi boıynsha, sol "*Bendjamin*", Qudai búlikshi er adamdar ólimmen qorqytyp, óziniń Sailanǵanyń sońǵy mártebesin boljaıdy. Áke Israil qoıǵan esimniń ózgeryi Qudaidyń óz tańdaıy boıynsha aralasyyn boljaıdy. Onyń dańqy oralıy is júzinde jaǵdaıdy ózgeretti. Ólyge tuis bolǵandar dáriptelip, Isa Másihpen kezdesken jerinde kókke kóteriledi, jaratýshy Qudai barlyǵy-qudiretti jáne dańqy. "Quqyqtyń uly" degen tirkes óziniń barlyq maǵynasyn paıǵambarlyq maǵynada qabyldaıdy : quqyq Tańdalǵan nemese sońǵy rýhanı Israildikter, al onyń uly, onyń quramyna kiretin qutqarylǵan sailanǵan sheneýnikter boldy. Sondai-aq, bular ornalastyrylatyn qoılar jaratqan Ieniń oń jaǵynda (Mat.25:33).

Óleń 9 : "*Osydan keuin men qaradym, mine, ár ulttan, ár rýdan, ár halyqtan jáne kez-kelgen tilden birde-bir adam sanai almaityn úlken tobyr boldy. Olar taq aldynda da, qozynyń aldynda da aq halat kúip, alaqandarymen turdy.*"

Bul "*eshbir adam sanai almaityn úlken tobyr*" simvoldyq mánin rastady rýhanı kodtalǵan jáne "*sandar*" "144 000" jáne "12000" aldyńǵy tarmaqtarda aıtylǵan. Sonymen qatar, Abyraıymnyń tuqymyna tuspaldaı jasalady órnek boıynsha : "*olardy eshkim sanai almady*" ; bolsaq "*aspandaǵy juldyzdar*" Qudai kórsetkenin oǵan:" *urpaqtaryń da solai bolsyn*". Olardyń bastaılyqy bar birneshe, *árbir ulttyń, árbir taıpanyń, halyqtyń jáne tildiń,* jáne barlyq ýaqytta. Degenmen, bul taraıdyń taqyryby ásirese mynalarǵa baǵyttalǵan adventisterdiń sońǵy habarlamasy ámbepap tabıǵatqa Qudai bergen. Olar kiedi "*aq halattylar*" óitkeni olar sheit bolyp ólyge daiyn boldy, shyǵarǵan qaýlymen ólim jazasyna kesilgen sońǵylarynyń kóterilishhiler , aian 13: 15-ke saıkes. Jáne "*jelbezektter*" qoldarynda kúnákarlardyń lagerine qarsy jeńisterin bebeleıy úshin ustaldy.

Óleń 10 : "*Jáne olar daıystap daıystap jylady : taqta otyrǵan Qudaiymyz ben toqtyǵa qutqarylý.*"

Is-áreket Isa Másihtin dańqyna oralý kontekstin týdyrady, Apo-da sıpattalǵan kóterilisshiler lageriniń reaksialarynyń sıpattamasymen qatar.6: 15-16. Munda sailanǵandardyń eskertýleri saqtaldy kóterilisshilerge múldem qarama-qarsy. Qorqynyshtan, Másihtin qaita oralýynan, lázzattardan aýlaq, olardy tynyshtandyrady jáne qutqarady. Kóterilisshiler qoıǵan suraq", *Kim tura alady?*"mine, onyń jaýabyn alady : jetinshi kúndik adventister, eger qajet bolsa, óz ómirlerine qaýıp tóndirip, aqyrzamanǵa deyin Qudai senip tapsyrǵan mısıaǵa adal bolyp qala berdi. Bul adaldyq olardyń dúmieniń irgetasynan Qudai bekitken qasıetti demalys kúnin saqtaýǵa degen adaldyǵyna negizdelgen, jáne olardyń súıspenshiligi onyń paıǵambarlyq sózine bildirildi. Sonymen qatar, olar endi demalys kúni jetinshi myńjyldyqtyń uly demalysy týraly paıǵambarlyq etetin biledi., jeńimpaznyń Isa Másihten keiin, olar onyń atynan ýáde etilgen máńgilik ómiri qabyldaýǵa kirise alady.

Oleń 11 : "*Barlyq perishteler taqtyń, aqsaqaldar men tórt tirshilik iesiniń analasynda turdy ; jáne olar taq aldynda olardyń betine qulady, aldynda Qudai,*"

Bizge usynylǵan kórinis kóktegi Qudaıdyń uly reposyna kirýdi týdyrady. Biz sýretterin tabamyz tarawnyń 4 jáne 5 qandaı mámilelernt bul taqyryp.

12-aiat: "*aitý arqyly : Aýmin ! Madaqtaý, dańq, danalyq, algys aitý, qurmet, kúsh jáne kúsh Qudaımyz úshin máńgilik jáne máńgilik bolsyn! Aýmin !*"

Jerdiń qutqaryly tájiribesiniń osy ádemi aiaqtalǵanyna qýanǵan perishteler bizdiń jaqsylyq Qudaıyna qýanystary men rizashylyqtaryn bildiredi Cjaratýshy, olardyki, bizdiki, jerdegi tańdaýly adamdardyń kúnalaryn óteý bastamasyn kótergen, adam tániniń álsizdigine ený jolynda, jan túrshigerlik jáne azapty ólimge dýshar bolý ádiletlikpen talap etiledi. Kózge kórinbeitin bul kóp kózder osy qutqaryly josparynyń barlyq kezeńderin oryndady jáne olar Qudaıǵa degen súıspenshiliktiń keremet kórinisi aldynda tań qaldy. Olardyń birinshi aitatyn sózi " *Aýmin!* Shynymen ! Bul ras! Qudai shyndyqtyń, Shyndyqtyń Qudai bolǵandyqtan. Ekinshi sóz "*jáne maqtaý*"bul sondaı-aq 12 taıpanyń algashqy ataýy boldy :"*Iahýda*" = Maqtaý. Úshinshi sóz "*jáne dańq*"al Qudai óziniń ulylyǵy úshin ádil sar bul Apo.14-te eske saladı:7 Qudaıǵa qatysty bir jaratýshydan talap etý úshin, 1843 jyldan bastap onyń qutqarýshysy bolamyn degender tarapynan. Tórtinshi sóz "*danalyq*". Bul qujatty zertteý onyń barlyq tańdaýlylaryn tabý bolyp tabylady. Bul táńirlik qasıet bizdiń oıymyzdan tys. Náziktik, aqyl-oı oıyndary, bári qudaıda. Besinshiden " shyqqanrizashylyq kúni ". Bul algys aitýdyń dinı túri sózben jáne sózben oryndalady *qasıetti isterde*. Altynshydan keledi "*qurmet* ". *Bul búlikshiler kóbirek renjigen Qudai*. Olarǵa onyń ashylǵan erkine qarsy shyǵyp, mensinbeýshilikpen qarady. Kerisinshe, oǵan sailanǵandar, óz qabiletteriniń deńgeine deyin, laıyqty túrde beriletin qurmet. Jetinshi jáne segizinshi keledi " *qýat jáne beriktik* ". Osy eki nárese túptey jer betindegi tirandardy jeńý, kóterilisshiler jer betinde ústemdik etip turǵanda tákappar bolsa, olardy talqandaý qajet boldy. Onsyz *qýat* jáne bul *kúsh*, hristian dáýirindegi kóptegen basqa sheitter sıaqty sońǵy bolyp sailanatyndar ólgen bolar edi.

Oleń 13 : "*Aqsaqaldardyń biri maǵan bylai dep jaýap berdi : Aq halat kigender, olar kimder jáne qaidan shyqqan ?*"

Suraq simvolynyń sıpattamasyn ashýǵa baǵyttalǵan "aq halattylar" qatysty kımge "aq" Apo.3:4 jáne "attyjuqa zyǵyr mata", "bul degenimiz, Apo.19: 8-de, "áylhelerdiń ádil isteri" týraly "áveli daıyndaldy" sońǵy ret te adventizm ras kezinde final onyń aspanda urlanýyna daıyn.

Óleń 14 : "men oǵan aıttym : Rabbym, sen bárinen habardarsyń. Jáne ol maǵan aıtty : Bular úlken azaptan shyqqandar ; olar shapandaryn jýyp, qozynyń qanyna appaq qyldy."

Jáne "aq halattylar" keıbir qart adamdar kıedi, Jan Meı, shyndyǵynda, bireýinen jaýap kútińiz olardyń. Jáne kútiletin jaýap keledi: "Mine, osylar úlken azaptan shyqty", b., sailanǵan laýazymdy tulǵalar, zardap shekkender jáne dini soǵystardyń sheıitteri jáne ateizm retinde biz anyqtaldy "5-shi mór", apoda.6: 9-dan 11-ge deın: "Olardyń árqaısysyna aq halat berildi ; jáne olar týraly olar áli biraz yaqyt demalıy kerek dep aıtıldı, bul aıaqtalǵanǵa deın, olar sıaqty ólim jazasyna kesilyi kerek qyzmetshileri men baýyrlarynyń sany." Apoda.2:22, la "úlken azap" jospardy soıǵa qatysty revolúsialyq ateıs franbaspa 1793 jáne 1794 jyldar aralyǵynda shyǵaryldy. Rastaı úshin Apo.11: 13-te biz oqımyz: "...jer silkinisinen jeti myń adam qaza taptı"; "Jeti" dindarlar úshin jáne "myń" kópshilik úshin. Fransız revolúsiasy Qudaıdyń qyzmetshilerin de óltiretin jer silkinisine uqsaidy. Biraq bul "úlken azap" bul jetistiktiń algashqy formasy ǵana boldy. Onyń ekinshi formasy "júzege asyrylatyn bolady 6-shy kernei" Apo.9, Apo.11-degi názik montajdaı bul faktini ashady. Bastap másihshilerdiń kóptegen kápirleri erik beredi bolýy úshinshi dúniejúzilik soǵys kezinde ólim jazasyna kesildi "6-shy kernei" beıneleıdi jáne rastaidy. Biraq 1843 jyldan bastap Qudaı ózi qasıetteitin tańdaılylardy tańdaıdy, al sońǵysy onyń kóz aldynda tym qymbat, joılylyq múmkin emes. Bul olardy jerdiń qutqarylly tarihyńyń sońǵy kýaligine daıyndaıdy; kóterilishshiler lageri ólimmen qorqytsa da, onyń jetinshi kúndik senbiligine sáikes jasaityndyqtarynyń adaldyǵynyń kýási. Qudaı jobasynyń bul sońǵy oqıǵasy "berilgen habarlamada ashylady. *Filadelfia*" apo.3: 10-da jáne Apo.13: 15-te (qatıys bolı týraly qaýly). Pbizdiń Qudaı, niet - bul áreket, jáne degen dárejede, testke qoıyńyz, olar ólim qaýpin qabyldaıdy, olar qarastyrylady onymen sheıitter tobyna , jáne osylaısha jatqyzylǵan jáne "aq kólek" degen aqıqat sheıitter. Olar erik echaper-ǵa ólim tek Isa Másihtiń qutqarýshy aralasýynyń arqasynda. Bul rette sońǵy synaq, keiın ekinshi "úlken azap", olardyń adaldyǵynyń aıaqtarymen, olar óz kezeginde "shapandaryn jýyp, qozynyń qanyna appaq qylyp jiber" ólgen she adal bolyp qalý arqyly, onda olarǵa qaýip tónetin bolady. Bar osynyń sońytte senimniń sońǵy synaǵy, kimderdiń sany geılor jáne Martı óledirs tolyq bolady jáne "demalys" sheit bolǵan áylhelerdiń ólimi týraly "besinshi mór" olardyń qaıta tirilýimen aıaqtalady. 1843 jyldan bastap, ásirese 1994 jyldan bastap qasıetteilik jumysyn Qudaı bastaidy ony qajetsiz etedi, ólimi aqıqat sailanǵandar tiri jáne adal bolyp qaldy ol qatıyp kelgenge deın jáne onyń aldyndaǵy raqymdylyq yaqyty aıaqtalǵanǵa deın ony odan saıyn paidasyz etedi.

Óleń 15 : "osy sebepti olar Qudaı taǵynyń aldynda jáne onyń ǵıbadathanasynda kúndiz-túni qyzmet etedi. Taǵynda otyrǵan adam solardyń arasynda turady ;"

Biz Qudaı úshin sailanatyndardyń bul túri ásirese joǵary elita ekenin túsinemiz. Ol jeke tulǵalardy marapattaidy. Bul aıatta Aqyl konúgasıanyń qazirgi

jáne bolashaqtaǵy eki shaqtaryn qoldanady. Osy shaqta jalǵanǵan etistikter, "olar" jáne "oǵan qyzmet etińiz" ashadynt jáne sabaqtastyq de olardyń tándik denelerindegi minez-qulqy, iaǵnı Qudaıdyń ǵıbadathanasy olarda turatyndar. Jáne bul áreket Isa Másih urlap áketkennen keiın aspanda uzartylady. Bolashaqta Qudaı olardyń adaldyǵyna jaýap beredi : "*olardyń arasynda taǵynda otyrǵan adam turady*" máńgilikke.

Óleń 16 : "*olar ashtyqqa ushyraıdy, olar endi shóldemeıdi, kún de, aptap ystyq ta soqpaıdy.*"

Bul sózder mynany bildiredi sońynda sailanǵan adventister úshin olardyń bolǵanyn "*ashtyq*" tamaqtan aıyrylǵan jáne "*shóldey*" óitkeni azaptaýshylary men tutqyndaǵylary sydan aıyrylǵan. "*Ot kúnniń* ", " "*jylý*" Qudaıdyń sońy jeti indetiniń tórtinshisinde kúsheıedi, kúıip qalady jáne renjity. Biraq bul sonymen birge papalyq inkvizitsiyanıń órtenyiniń oty, ekinshisi - bir túri "*jylý*" sháhıdter týraly "*besinshi mór*" órteldi nemese azaptalǵan. Sóz "*jylý*" sondaı-aq kádimgi qarý-jaraq pen atomdyq oq atýǵa qatysty - kontekste qoldanylady *altynshy kernei*. Osy sońy qaqtyǵystan aman qalǵandar órtten ótedi. Bular istemeıdi qaitalayı máńgilik ómirde budan da kóp, onda sailanǵandar, jalǵyz, kirýge daıyndalyp jatyr.

Óleń 17 : "*taqtyń ortasynda turǵan qozy úshin qoıshy, ol olardy tiri sy kózderine baǵyttııdy, sonda Qudaı olardyń kózderindegi barlyq jasty súrtip tastaıdy.*"

"*Qozy*" bul, shyn máinde, sondaı-aq, qoılaryn jaqsy kóretinderdi baǵatyn Jaqsy Baǵýshy. Onyń qudaılyǵy qaitadan óziniń ustanymymen rastalady "*taqtyń arasynda* ". Onyń qudaılyq qudireti sailanǵandardy jeteleıdi "*tirshilik sylarynyń kózderine*", máńgilik ómirdiń simvoldyq beinesi. Jáne bolatyn sońy kontekstke baǵyttalǵan, qaityp oralǵanda, onyń sońy sailanǵany kózine jas alady ", - dedi ol *olardyń kózderindegi árbir jasty súrtedi* ". Biraq kóz jasy boldy sondaı-aq onyń barlyq sailanǵandarynyń qoly hristian dáıiriniń búkil tarihynda qatygezdikpen jáne qyǵyn-súrginge ushyrady, kóbinese olardyń sońy demine deıin.

Eskertpe: Bizdiń zamanymyzda 2020 jyly kóringen aldamsy kórinisterge qaramastan, onda aqıqat senim joǵalyp ketkendeı, Qudaı "kópshiliktiń" barlyq bastaýlardan ózgeryi men qutqarylýyn paıǵambarlyq etedi jerdiń násildik, etnikalyq jáne tildik erekshelikteri. Onyń sailanǵandaryna beretin, sony bilý naǵyz mártebe, aıan boıynsha. 9:5-10, jalpyǵa orta q dinı beıbitshilik pen kelisim yaqyty baǵdarlamalanbaǵan oǵan "150" jylǵa (nemese *bes aıpaıǵambarlyq*) 1844-1994 jyldar aralyǵynda. Naǵyz sailaýshylardyń aıyqsha kriteriıi bolyp tabylady ktsAıan 17: 8-degi habarynda Rýhpen óndelgen: "*Siz kórgen ań boldy, endi joq. Jáne túpsiz shuńqyrdan shyǵyp, joıylýǵa barady. Jáne jer turǵyndary, ómir kitabynda dúnieniń irgetasynan kimniń esimi jazylmaǵan, tań qaldyrady, ańdy kórip, óitkeni ol boldy, jáne ol endi joq, jáne ol qaitalanatyn bolady.*" **Naǵyz olardy sailady, tań qalmaıdy** Qudaı óziniń paıǵambarlyq sózimen jarıalaǵan nárselerdi kóry jáne oryndaı.

Aian 8 : Algashqy tórt kernei
Algashqy tórt jazas Qudaidyn

1-tarmaq: "al jetinshi mórdi ashqanda kókte jarty saǵattai tynyshtyq ornady. "

Ashylý saltanaty "jetinshi mór" óte mańyzdy, óitkeni ol Aıan kitabyńyń tolyq ashylýyna múmkindik beredi " *jeti mórmen mórlengen* ", Aıan boıynsha. 5:1. Bul ashylýdy belgileitin tynyshtyq aksıaǵa saltanat syılaıdy kórnekti. Onyń eki negizdemesi bar. Birinshisi - 321 jylǵy 7 naýryzdaǵy senbiden bas tartýǵa bılanysty aspan men jer arasyndaǵy buzylǵan qarym-qatynas ıdeiasy. Ekinshisi túsindiridi : bar senim, men osyny anyqtamyn "jetinshi mór" deın "tiri Qudaıdyń móri" 7-taraıdyń maǵynasy, meniń oıymsha, dúnieniń irgetasynan Qudaı qasterlegen qasietti demalys kúni. Oǵan on ósiettiń tórtinshisiniń taqyrybyna aınaldyrý arqyly mańyzdylyǵyn eske saldy. Sodan keıin men onyń uly Jaratýshymyz Qudaı úshin onyń mańyzdylyǵyn kórsetetin dálelderdi taptym. Biraq Jaratyls kitabynda men jetinshi kúnniń 2-taraıda usynylǵanyn baıqadym. Alǵashqy alty kún 1 taraıda qarastyrıladı. Sonymen qatar, jetinshi kún burynǵydaı "formýla" boıynsha jabylmaıdy.*kesh jáne tań boldy*". Bul erekshelek onyń jobanyń jetinshi myńjyldyǵyndaǵy paıǵambarlyq rólimen negizdelgen, ómir beretin Qudaı. Tańdalǵandardyń máńgiligi belgisiniń astyna Isa Másihtin qany arqyly óteledi, jetinshi myńjyldyqtyń ózi bitpeitin kún sıaqty. Osylardy rastaı úshin onyń evrei tilindegi Kıeli kitaptaǵy Taıratatǵy baıandamasında tórtinshi ósiettiń mátini basqalardan bólinip, onyń aldynda qurmetpen únsizdik ýaqytyn qajet etetin belgi qoıylady. Bul belgi ıvrit tilinen shyqqan "O" árpi me , jáne osylaısha oqshaılangan mátindegi úzilisti belgileı otyryp, ol ataıdy alady"pétuhot ". Demalys kúniń jetinshi kúni demalýy, sondyqtan Qudaıdyń erekshe túrde belgileıine qandaı da bir negizdeme bar. Bastap kókte mezgili 1843, bul "jeksenbilik" katoliktin dástúrli muragerine protestanttyq senimniń joǵalýyna sebep boldy. Sol oqıǵadan bastap, biraq 1844 jyldyń kúzinde Eze taǵy da Qudaıǵa tiesili ekendiginiń belgisi.20:12-20 oǵan beredi: "*Men olarǵa demalys kúnderimdi ekeýmizdiń aramyzdaǵy belgi retinde berdim, olar meniń ekenimdi bilýi múmkin YaHWéH olardy qasiettetinder.../...jáne meniń demalys kúnderimdi qasietti etetinder; jáne olar men ekeýiniń aralarynda bolady, bul meniń ekenimdi bilýiniń belgisi YaHWéH, seniń Qudaıyń.* " Ol arqyly ǵana sailangan adamdar Qudaıdyń qurıasyna kirip, onyń jobasynyń naqty baǵdarlamasyn ashýy múmkin.

Aıtýynsha, 8-taraıda Qudaı kóptegen habarlardy qarǵysqa ushyratady. Bul meni qaraıǵa jeteleidi aspekt boıynsha senbiliktin aqıqaty másihshilerdiń ony tastap ketýine qarǵys túraly 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap hristian dáýirinde shynjyrlar paıda boldy. Muny kelgen aıat demalys kúniń taqyrybyn "demalys kúni" bılanystyrý arqyly rastaıdy.*jeti kernet*", "Jeti jazanyń" ráimizderi Qudaıdyń opasyzdyǵy másihshige tiedi 321 jylǵy 7 naýryzdaǵy.

2-tarmaq: "*Men Qudaıdyń aldynda turǵan jetti perishteni kórdim; jáne olarǵa jetti kernet tartyldy.* "

Jetinshi kúnnen bastap demalys kúni qasietti etý arqyly alynǵan artyqshylyqtardyń birinshisi, Qudaı arqyly ózin kıeli etti, degen maǵynany túsiniń úshinbul "taqyrybyn beredi.*jeti kernet* ". Tásildiń formasy boıynsha bul taqyryp sailandandardyń intellektisin tolyǵymen ashady. Sebebi bul kirise - bul qylmystyq qýdalaıdyń dáleli "*kúná*" ktsý Dan.8: 12-de qarsyQurastyrý hristian, Qudaıdyń qalaıymen. Shyndyǵynda, eger kúná bolmasa, bul "jeti jazany" Qudaı orındamas

edi. Sonymen qatar, Leýilikter 26-ny eskere otyryp, bul jazalar onyń ósietterine degen óshpendilikpen negizdelgen. Eski kelisimde Qudaı Israıldıń zańsyzdygyn jazalaý úshin dál osyndaı qaǵıdany qabyldaǵan bolatyn tándik opasyz jáne jemqor. Ózgermeitin jaratýshy jáne zań shyǵarýshy Qudaı bul jerde bizge ádemi dálel keltiredi. Eki kelisimge birdei moıynsunýshylyq pen adaldyq talaptary qoıylady.

Taqyrybyna qol jetimdilik "*kerneiler*" sóilemdi kórsetýge múmkindik beredibarlygynyń qatarynda s hristiandyq dinder: katoliktik, pravoslavieliks, protestant 1843 jyldan bastap, sonymen qatar adventister 1994 jyldan bastap. Ol sondaı-aq mynany kórsetedi jaza ámbepap týraly "*altynshy kernei*" "bul olardyń barlygyn blagodat ýaqyty aıaqtalǵanǵa deın urady. Osylaısha, biz ólsheı alamyz onyń mańyzdylyǵy. Jáne "*jetinshi kernei*" Másihtıń qatyp kelýine baılanysty, Qudaıdyń tikeleı áreketi 11-taraýda demalys kúni retinde bólek qarastırylady, sodan keiin bul bolady 18 jáne 19 taraýlarda jan-jaqty ázirlengen.

Sońǵy 17 ǵasyrda 321-den, dálirek aıtsaq, 1709 jyl, 1522 jyl toılandyes onyń qalpyna keltirilýi baǵdarlamalanǵanǵa deın demalys kúniniń buzylýynan týyndaǵan qarǵys arqyly 1843 jylǵa deın dan.8:14 jarlyǵynda. Jáne beri jáne onyń qalpyna keltirilgen kúni Isa Másih qatyp kelgenge deın, 2030 jylǵa qarai, demalys kúni onyń batasyn 187 jyl ǵana usyndy. Demalys kúni muny kápirlerge, sondaı-aq sailanǵan múminderge uzaq ýaqyt zıan keltirý úshin jasady. Qarǵys basym bolady jáne bul taqyryp Qudaıdyń qarǵysyn usynatyn 8-taraýda óte jaqsy ornalastırylǵan.

3-tarmaq: "*Taǵy bir perishte kelip, qurbandyq ústeliniń janynda altyn qumyrasy bar turdy ; jáne oǵan taǵynyń aldynda turǵan altyn qurbandyq ústelinde barlyq áýlielerdiń duǵalarymen birge berýi úshin oǵan kóp hosh iusti zattar berildi.*"

Danelde 8-de:13, " silteme jasaǵannan keiinkúná jasaýshy", aıannyń áýlieleri " dep atady.*mańgilik* "baılanysty "*dini qyzmetkerler*" kókpe "*ókilettik berilmeidi*" Isa Másihtıń, Evr.7: 23-ke saıkes. Jer betinde 538 jyldan bastap Rım Papasynyń rejimi Dan.8: 11-ge saıkes joıyldy. 1843 jyly Isa Másihpen tatýlasý onyń qatyp kelýin talap etti. Dál osy 3-tarmaqta talqylanatyn taqyryptyń maqsaty kókpe ashyp, Isa Másihtıń rólin kórsetedi simvoldyq kókpegi bas dinı qyzmetkerdiń ózi tańdaǵan kúnalary úshin shapaǵatshysy jáne olar jalǵyz. Esinizde bolsyn, jer betinde 538 jáne 1843 jyldar aralyǵynda bul kórinis pen bul ról bir-biriniń artynan ýaqytynda erip kele jatqan papalar men rım-katolikteleriniń is-áreketimen parodıalanyp, burmalanyp, Qudaıdy únemi renjitedi. onyń zańdy egemendik quqyǵy joǵary.

Ol 8-taraýda keltirilgendikten jáne ol demalys kúninen bas tartýmen bir mezgilde toqtaǵandyqtan, bul shapaǵat taqyryby Sondai-aq Isa Másih bizge syǵa tartıldy, osy shapaǵattyń úkiminiń qarǵys aspektisi boıynsha kóptegender hristianjasas beısanalyq qurbandar kúni" týraly kún" putqa tabynýshy roman ; bul, tipti, ásirese, aldamsy jáne azǵyrýshy ataýy ózgergennen keiin : "Jeksenbi" : Iemizdiń kúni. Iá, biraq qandaı iemiz? Atteń! Astyńǵy jaǵynda ornalasqan.

4-tarmaq: "*Jáneátirdiń tútini ol áýlielerdiń duǵalarymen, Qudaıdyń aldynda perishteniń qolynan kóterildi.*"

Jáne "hosh iister" ol erip júredint "áýlielerdiń duǵalary" Isa Másihtin qurbandyǵynyn jaǵymdy iisin bebeleńiz. Bul onyn súispenhiligi men adaldyǵyn kórsetyi, onyn sailanǵandarynyn duǵalaryn onyn ilahı úkimine unamdy etedi. Bul tarmaqta " sózderiniń asosiasiasynyn mańyzdylyǵyn atap ótken jón.tútin"jáne "áýlielerdiń duǵalary". Bul egjei-tegei 1843 jyly jańa jaǵdaı ornaǵannan beri jalǵan protestanttyq hristiandardyn duǵalaryna silteme jasaı úshin Apo.9:2-de qoldanylady.

Qudaı bul aıatta neni meńzeidi bul apostoldyq kezeń men 321 jyldyn 7 naıryzyndaǵy qarǵys atqan kún arasyndaǵy jaǵdaı basym. Demalys kúninen bas tartqanǵa deın, Isa sailanǵandaryn duǵalaryn qabyldaıdy jáne olar úshin olardyń atynan shapaǵat etedi. Bul Qudaı men onyn tańdaılylary arasyndaǵy tik qarym-qatynasty bildiretin sýretti oqytı saqtalady. Olar 321 jylǵa deın onyn tulǵasyna jáne onyn aqıqatty úretýine adaldyqтын kýási bolatyndaı bolady. 1843 jyly Isanyń dinı qyzmetkerleri barady *qaitary* onyn barlyq qyzmeti jetinshi kúndik adventister bolyp sailanǵan áýlielerdiń pайдasyna bolýǵa batasyn berdi. Degenmen, 321 jáne 1843 jyldar aralyǵynda reformatorlar onyn raqymynan sol kezdegidei pайда kórdi. *Tiatra*.

5-aiat: "Al perishte tostaǵandy alyp, ony qurbandyq ústeliniń otyna tolyryp, jerge tastady. Al daıystar, naızaǵaular, naızaǵaular, jer silkinisi boldy."

Sıpattalǵan árekettiń zorlyq-zombylyq ekeni anyq. Bul Isa Másihtin raqymdylyq ýaqyty aiaqtalatyn ýaqyt kelgende, onyn shapaǵatshy qyzmetiniń sońyndaǵy oqıǵasy. Róli "qurbandyq ústeli" aiaqtalady jáne "ot", Isa Másihtin óteletin óliminiń bemesi, bolyp tabylady "jerge laqıtyrlydy", baǵalamaǵandary, al keıbireýleri úshin mensinbeitinderdi jazalaıdy talap ete otyryp. Aqyrzaman Qudaıdyń tikelei aralasýymen belgilenedi, bul jerde Apoda ashylǵan formýla kilti arqyly týyndaıdy.4:5 , jáne Exo.19:16. Isa Másihtin osy kelýimen aiaqtalatyn hristiandyq dáýirge sholý "adventist".

Demalys kúnine keletin bolsaq, shapaǵat taqyryby kókte Isanyń Másih 321 jáne 1843 jyldar aralyǵyndaǵy úkiminiń qarǵysy aspektisimen usynylǵan. Dan.8: 13-te onyn taqyrybynyn Rýhyna kúmán keltiretin áýlielerdiń dinı qyzmetkerlerdiń qai ýaqytta bolǵanyn bilgisi keletinderi úshin dáleldi sebepter bolǵan " máńgilik"Isa Másih qolǵa alar edi.

Ndaıys: Kúmánsiz túsindirý aldyńǵy, ekinshi túsiniqtemeniń maǵnasy bar. Osy ekinshi interpretasiada taqyryptyń sońy Isa Másihtin shapaǵatynyn túraly hristiandardyn demalys kúninen bas tartýy Qudaıdy batys shirkeıi keshiretin ashýǵa itemelegen 321 jyldyn 7 naıryzyymen bailanystyrýǵa bolady, ortasyna qarai "jeti kernei" budan keingi 6-tarmaqtan shyqqan. Bul eki jaqty túsiniqteme aqyrzamanǵa deingi saldarlardyń senbi kúngi esiginen bas tartýdy odan saıyn aqtaıdy, 2030 jyly, onyn qaityp oralǵan jyly kórinetin, dańqty, Isa Másih papalyq rımdik júieni jáne onyn amerikandyq protestantty sońǵy qoldaıyn, olardyń oǵan qyzmet etý jáne onyn atynan ókildik etý túraly jalǵan talaptaryn máńgilikke joıady. Isa jalǵastyradı sodan keiin "ataǵy *Basshy* "papalyqtar basyp alǵan shirkeıdiń. Shyndyǵynda, sailanǵan adaldardan aıymashylyǵy hristiandar kápirler fallen Dan.8:14 jarlyǵyn jáne onyn aqyrzamanǵa deingi saldaryn elemeidi ; bul Isa qaityp kelgende olardyń qorqynyshyn aqtady, saıkes oqytıshylyq quramyAıan 6:15-16. Deın 2030, algashqy altylyq "kerneiler" 321-

den 20-ğa deın oryndalady -29. Boıynsha "altynshy kernet", eskertydıń túpkilikti joıylǵanǵa deıngi sońǵy jazasy, Qudaı másihshilerdi búlikshilerdi óte qatal jazalady. Osy altynshy jazadan keın ol jalpyǵa ortaǵ senimniń sońǵy is-sharasyn uıymdastyrdy jáne osy turǵyda jaryq ony barlyq tiri qalǵandardyń arasynda jarıalanýy jáne belgili bolýy úshin ashty. Dáleldengen shyndyqtyń aldynda sailanǵan ókilder men qulaǵan erik-jiger ózderiniń erkin tańdaýy boıynsha alǵa jyljýǵa múmkindik beredi ólim qaýpi tóngenge deın olardyń aqyrǵy taǵdyryna, qaisysy bolady : mángilik ómir úshines - sailaýs, túpkilikti ólim jáne qulaǵandar úshin absolútti.

6-tarmaq: "*Jáne jeti jeti kerneti bar perishteler dybys shyǵarýǵa daıyndaldy.*"

Osy aıattan Rýh bizge hristian dáýirine jańasha sholý jasaıdy, taqyrypty qabyldaı "jeti kernet"bul," jeti jaza "birinen soń biri hristian dáýirinde, 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap taratyldy" *kúná*"resmi túrde boldy jáne **azamattyq odaqta** ornatyldy. Meniń esimde djyldar Aıannyń prology 1 taraı, "daýys" Másihtniń ózi qazirdiń ózinde a dybysymen salystyrylǵan ba "kernet". Bul qural halyqty, Israıldi eskertý úshin qoldanylady, bul óz aldyna Aıannyń Aıannyń maǵnasy. Eskertý jaý daıyndaǵan tuzaqtardan saqtandyrady.

7 aıat: "*Birinshisi estildi. Sosyn burshaq jaýyp, ot qanǵa boıalyp, olar jer betine laqtyryldy : al jerdiń úshinshi bóligi órtenip, aǵashtardyń úshinshi bóligi órtenip, barlyq jasyl shópter órtenip ketti.*"

Birinshi jaza: ol 321-den 538-ge deın, ár túrli shapqynshylyqtarmen júzege asyrylady Rım imperiasy "varvar" dep ataǵan halyqtar. Men ásirese "ǵundardyń" adamdaryn eske túsiremin, olardyń ishinde bas Attila "Qudaıdyń qasireti" dep aıylady. Eýropanyń bir bóliginde ot pen qanǵa oranǵan oba; Gallıanyń soltústigi, Italiıanyń soltústigi jáne Pannonia (Horvatia jáne Vengriıanyń batysy). Bul uran boldy, Oı, óte tanymal! "Meniń atym qaıda barsa, shóp qaıta óspeıdi ". Onyń is-áreketteri osy 7 tarmaqta tolyq jınaqtalǵan ; eshnarse jetispeıdi, bári bar. "*Burshaq*" daqyldardyń joıylýynyń simvoly bolyp tabylady jáne "órt" materialdardyń shyǵyn materialdarynyń joıylýy. Jáne, árıne, "*jer betinde tógilgen qan*" zorlyq-zombylyqpen óltirilgen adam ómiriniń simvoly. Etistik "*akterlik quram*" jaratýshy Allanyń qaharyn kórsetedi, zań shyǵarýshy jáne qutqarýshy solai is-áreketti shabyttandyrady jáne baǵyttaıdy keın "*qurbandyq ústeliniń otyn jaǵyńyz*"5 tarmaqta.

Sonymen qatar, Lev.26: 14-te kimgе 17, biz oqımyz: "*Al eger sender meni tyńdamasańdar jáne osy ósietterdiń bárin oryndamasańdar; eger sender meniń jarlyqtarymdy mensinbeitin bolsańdar, nemese sender meniń úkimderimdi jek kórseńder, sender meniń barlyq ósietterimdi oryndamasańdar jáne meniń kelisimimdi buzsańdar, men senderge ne isteimin. Men senderge terrorıdy, tutynýdy jáne bezgekti taǵaıyndaımyn, bul seniń ańsaǵan kózderińdi jáne azap shekken janyńdy jasaıdy ; jáne siz óz tuqymyńyzdy beker sebesiz : jaýlaryń olardy jep qoıady. Men saǵan betimdi buramyn, jaýlaryńnyń aldynan jeñilesiń ; seni jek kóretinder seni bileıdi, sen onsyz qashasyń, ári qarai jalǵastyrasyń.*"

8-aıat: "*Stez sekýnd shyryldady. Jáne tamasha sıaqty narse taýdyń janýy oıpen teńizge laqtyryldy : al teńizdiń úshinshi bóligi qanǵa aınaldy,*"

Ekinshi jaza: klbul keskinderdiń e-si 51-bette ornalasqan:24-25 : "*men Babilǵa jáne kimgе kórseteminAQSH-tyń Haldei turǵyndary tolar jasaǵan zulymdyqty joıy sizdiń kóz aldyńyzda Stonda istedińiz, dbul YaHWéH. Mine, men saǵan qarsymyn, qıraty taıy, - dedi YaHWéH, Sender búkil jer betin retke keltirdińder me! Men saǵan qolymdy buramyn, tastardyń basynan minemin, **Men seni janyp turǵan taıǵa aunalдыramyn.**" Dál osy 8-tarmaqta Rýh óziniń simvoldyq atymen Rim papasynyń josparyn týdyrady " *Vavilon*", ol kelesidei bolady "*Vavilon qalasy keremet*" apoda.14:8, 17:5 jáne 18:2. "Ot" Másihtin qarta oralıy men aqyrǵy sotta tutynatyndardy maquldaıyndar men qoldatyndardyń óshpendiligin týdyry úshin qoldanatyn tulǵa retinde ataı otyryp, onyń jeke basyn ustanady: eýropalyq monarhtar jáne olardyń katoliktik halyqtary. Munda, Danieldegidei, "*teńiz*"adamzatqa habar taratıdyń paıǵambarlyǵy áser ete me ; anonimdi halyqtardyń adamgershiligi hristian dinin qabyldaǵanyna qaramastan, negizinen putqa tabynıshylyqta qaldy. 538 jyly papalyq júeniń engizilýiniń birinshi saldary - áskerı kúshter armiasynyń konversıasyna adamdarǵa shabýyl jasaı. Sóz "*taı*" geografıalyq qyatty qıyndyqqa jatady. Rejimdi anyqtaı yńǵaily papa, Qudaıdyń jaıy, soǵan qaramastan onyń ilahı erkimen qozǵalady ; bul hristiandardyń dinı ómirine qataı berı kápirler olardyń jáne ártúrli dinderden tys adamdardyń arasynda qýdalaı, azap sheǵy jáne ólim arqyly áydarylǵan. Dindi shekteı - Qudaıdyń qasıetti demalys kúniniń buzylýyna bailyasty jańalyq. Ol eń tanymal, Uly Karl aıaқтаǵan májbúrli konversıalardy qajetsiz óltirı jáne Rim Papasy bastaǵan musulman halyqtaryna qarsy kres joryqtarynyń buıryqtary Qalalyq II; munda paıǵambarlyqtardyń bári "*ekinshi kerner*".*

9-tarmaq: "*al teńizde bolǵan jáne tirshilik etken tirshilik ieleriniń úshinshi bóligi óldi; kemelerdiń úshinshi bóligi joılydy*".

Saldary ámbebab bolyp tabylady jáne aqyrzamanǵa deın jalǵasady. Sózder "*teńiz*"jáne "*kemeler*"olardyń maǵynasyn Jerorta teńizindegi musulmandarmen, sonymen birge Afrika men Ońtústik Amerika halyqtarymen qaqtyǵystardan tabady, munda katolikterdiń jaılap alǵan senimi baırǵy turǵyndardy jan túrshigerlik qyrǵynǵa ushyratady.

Sonymen qatar, biz Lev.26: 18-de oqımyz kimgе 20 : "*Eger soǵan qaramastan sen meni tyńdamasań, kúnalaryń úshin jeti ese kóp jazalaimyn. Men seniń kúshiniń maqtanyshyn buzamyn; jáne **Men seniń aspanyńdy temirdei etemin**, jáne sizdiń jerińiz jezdei. Al seniń kúshin bosqa ketedi, óitkeni seniń jerin óz ónimin bermeidi, **al jerdegi aǵashtar óz jemisin bermeidi.**" Bul aıatta Qudaı hristian dáýirinde Rimniń putqa tabynıshylyqtan poperiǵa kóshı arqyly júzege asatyn qataıǵan dindi jarıalady. Osy ózgeriske bailyasty rimdik dominion "Eskilınoda" nemese aspanda dál ornalasqan Lateran sarayında papalyqty ornatı úshin "Kapitolıden" bas tartıǵa qyzyǵyshylyq tanytqanyna nazar áydaryńyz. Rim papasynyń qatal rejimi dinı paıǵambarlyqtyń qatańdyǵyn rastady. Jemisi hristian dininiń senimi ózgerdi. Másihtin tátiligi agresıamen áystyryladyjáne qatygezdik ; aqıqatqa degen adaldyq opasyzdyqqa, ótirikke degen qulshynysyna ainalady dini.*

10 aiat: "*Úshinshiúshinshi shyryldady. Al aspannan alaydaı janyp turǵan bir úlken juldyz qulady , jáne ol ózenderdiń úshinshi bóligine jáne sý burqaqtaryna qulady.*"

Úshinshi jaza: Keltirilgen zıan kúsheip, orta ǵasyrlardyń sońyna qaraı sharyqtaý shegine jetti. Mehanıkalyq basyp shyǵarý barysy Kıeli kitaptyń jaryq kórýine yqpal etedi. Oqylymda sailanǵan sheneýnikter onyń úretetin shyndyqtaryn ashady. Bul "rólin aqtaıdyeki kýáger" Qudaı oǵan Apoda bergeni.11:3: "*al men eki kýágerime myń eki júz úsh kún boıy shúberek kúip, paıǵambarlyq etýge kúsh beremin.*" Óziniń dinı dogmasyn, katolıktik senimin nasıhattaý, Kıeli kitapqa negizdelmegen, ol baǵynshtylarynyń súispenhiligine bólingen áýlielerdiń esimderin negizdeý. Sebebi Kıeli kitapty iemdený ony aıyptaıdy jáne ol iesin azaptaýǵa jáne ólimge dýshar etedi. Bul aıatta keltirilgen sýretti aqtaıtyn biblıalyq shyndyqtyń ashylýy: "*Al aspannan alaydaı janyp turǵan bir úlken juldyz qulady*". Ot taraqshasy tipti Rım beinesinde de beınelengen, "*uly juldyzdyń janýy "retinde" úlken taýdyń janýy*". Sóz "juldyz" úshin óz talabyn ashady "*jerge jaryq ber*" dinı turǵyda, Jar.1: 15-ke sáikes ; jáne bul Isa Másihtin atynan, ol ózin beinesi dep sanaıdy naqty "*alay*", Apo.21: 23-te salystyrylatyn esik jaryǵy. Bul sondaı-aq árqashan "*keremet*" onyń algashqy kezeńderinde, biraq onyń oty qýǵynshy memleketten kúsheitildi "*ot jaǵy*" sol úshin "*jalyndy*". Túsindirý qarapayım, Kıeli kitap aıyptaǵan, onyń ashýy sonshalyq, ol Qudaıdyń tańdaýlylaryna ashıq túrde qarsy turýǵa májbúr. Qandaı Apo.12:15-16 strategıadan shyǵýǵa shekteý qoidy týraly "*jylan*" aılaker jáne aldamsıy, týraly "*aidahar*" ashıq qýdalaýshy. Onyń qarsylastary joq tek jáne sailandy Qudaıǵa beıbit jáne moıynsunǵysh, sonymen qatar, ásirese onyń aldynda dinı emes, saıası jalǵan protestantızım bar, óitkeni ol Isa Másihtin bergen burıyqtaryn elemeıdi, al qarýdy alyp, ol óltiredi, óltiredi. katolıktik lager. Jáne "*ózenderdiń úshinshi bóligi*" , hrıstıandyq Eýropa halqynyń bir bóligi agresıaǵa ushyrady katolık sol sıaqty solai "*sýlardyń kózderi*". Bul sý kózderiniń úlgisi Jer.2:13 boıynsha Qudaıdyń ózi bolyp tabylady: "*Sebebi meniń halqym eki jamandyq jasady : Olar meni tastap ketti qhb - tiri sýdyń kózi, bo dáıeksózderdi qazýmúsheler, rezervýar jarylǵan, qui sýdy ustamaıdy.*" Bul aıattaǵy kópshe túrde Rýh mynany bildiredi arqyly "*sýlardyń burqaqtary*" sailanǵan ókilder Qudaı beinesinde qalyptasqan. Johan 7:38 rastaıdy: "*Jazbalarda aıtylǵandaı, maǵan senetin adam ishinen tiri sý ózenderi aǵyp shyǵady.*" Bul sóilem mynany kórsetedi sondaı-aq saýsaq balalardyń týǵannan shomyldyrý rásiminen óty tájiribesi, konsýltasıasyz, olardy istiń sýbektisine aınaldyratyn dinı belgini alyńyz dinı tańdalmaǵan. Eseıe kele olar bolady bir kúni qarý alyp, qarsylastardy óltirińiz óitkeni olardyń dinı belgisi olardyń talaptaryn bildiredi. Kıeli kitap bul qaǵıdany aıyptaıdy, óitkeni onda bylai delingen: "*Senetin jáne shomyldyrý rásiminen ótken adam qutqarylady, biraq senbegen adam sottalady*(Mark 16:16) ".

11-aiat: "*jáne juldyzdyń atyn jýsan deıdi ; al sýdyń úshinshi bóligi jýsangıa aınaldy; jáne kóptegen adamdar sýdan óldi, óitkeni olar ashshy boldy.*"

Taza sýǵa jáne shóldi qandyrýǵa qarsy Kıeli kitapqa, Qudaıdyń jazbasha sózine silteme jasai otyryp, katolıktik ilim "salystyrylady.jýsan ", ashshy, ýly, tipti ólimge ákeletin sýsyn ; osylaısha aqtalady, óitkeni bul ilimniń túpkilikti nátıjesi ottyń oty bolady "*aqyrzamannyń ekinshi ólimi*". Bir bólik, "*úshten biri*" erlerdiń,

katoliktik bilimmen nemese jalǵan protestantpen ózgerilgen. "Sýlar" erler de, biblialyq ilim de. 16-da^{myñ} ǵasyr, protestanttyq toptar Kíeli kitapty jáne onyń ilimin teris pайдalanýdy qarylandyrdy, jáne osy aattyń beinesinde, erkeketdi er adamdar jáne jalǵan dini ilim óltiredi. Sebebi er adamdar men dini bilim ashshy bolyp ketti. Dep málimdey arqyly " *sýlar ashshy boldy*", Qudai zarádqa jaýap beredi "qyzǵanyshqa kúdik" aqyrzamanнан beri tyǵyryqqa tireldi.6:6 ishinde 3-*shi mór*. Bul onyń sózin jazǵan kezde rastaidy tek muny iste, oǵan taǵylǵan zinaqorlyq aıyby Qurastyrý 321 jyly 7 naýryzda zinaqorlyq ofisialis dáýiriniń aldyndaé dini túrde atalǵan Pergamon jyly Apo.2:12 538 úshin.

Sonymen qatar biz Lev.26: 21-22-de oqımyz: "*Eger sen maǵan qarama-qarsy júriseń jáne meni tyńdamasań, men seniń kúnálaryńa saıkes jeti ese kóp oba ákelemin. Men senderge balalaryńdy tonap, malyńdy qurtatyn dala ańyn saǵan qarsy jiberemin, sonda sender azǵa dein azattasyńdar ; jáne sizdiń joldaryńyz qańyrap bos qalady.*" Lev.26 jáne paraleldi zerttey 3-kerneı aıan kitabynda bylai delingen Reformasıa kezeńiniń basyndaǵy Qudaıdyń úkimi. Onyń aqıqaty beıbit ómir súryge sailandy jáne naǵyz sheıtterdiń ólimin nemese tutqynyn qabyldai otyryp, otstavkaǵa ketti. Biraq olardyń asqaq úlgisiniń syrtynda ol tek "kórediańdar" qatygez kúres, kóbinese jeke maqtanysh jáne jabayı jyrtyqshtardyń qatygezdigimen erkeketdi óltirý. Bul ideıa Apo.13:1 jáne 11-de qalyptasady. Bul shyń yaqyt mundaǵy, standartynda **qaiǵy-qasiret**, Tańdalǵan adam kólik júrgizip kele jatyr *shól dalada*" (= test) jyly Apo.12:6-14 , birge "attyeki kýáger " biblialyq jazbalar Qudaıdyń aıan 11:3. 1260 jyl boıy papalyq paıǵambarlyqqa tózbeýshilik biligi aıaqtalady.

12-aiat: "*Tórttikórtinshiden shyryldady. Al kúnniń úshinshi bóligi, aıdyń úshinshi bóligi, juldyzdardyń úshinshi bóligi janshyldy; sondyqtan olardyń úshinshi bóligi qarańǵylanǵandyqtan, kún de, tún de óziniń aıqyndyǵynyń úshen bir bóligin joǵaltýy kerek.*"

Tórtinshi jaza : Rýh sýretti myna jerge qoiady "*úlken suryptaýbulation*" APO-da jarıalandy.2:22. Rámizderde ol óziniń áserin ashady: ishinara, "*kún*", Qudaıdyń nurynyń simvoly soǵylyp jatyr. Sondai-aq, ishinara "*ai*", 1793 jyly katolikter men protestanttardyń ekijúzdileriniń isi lagerdegi dini qarańǵylyqtyń simvolyna analdy. "Simvolynyń astynajuldyz", uhristiannyń bóligi emes shaqyryldy *jerge jaryq berý úshin* jeke soqqyǵa ushyraıdy. Múmkin sodan keiin naǵyz jáne jalǵan lúmen relesin basyńyzgieuse hristian ? Jaýaby:'ateizm ideologiasy "yaqyt nury" retinde. Onyń jaryǵy basqalardyń bárin tutady. Osy taqyrypta kitap jazatyn jazýshylardyń eńbegi joǵary baǵalanady jáne ózderin "aǵartýshylyq" dep atady, Vólter jáne Monteske sıaqty. Alaida, bul jaryq joiady, birinshisinde, tolqyndardaǵy qandy tógip jatqan arnaǵa adam ómiri. Koról Lúdivik XVI basynan keiin jáne mynaý onyń áieli Mari-Antýanetta, katolikter men protestanttarmen aınalysatyndar qulaıdy óz kezeginde revolúsiónerlerdiń gilotalary tusynda. Bul ilahı ádildik áreketi ateizmdi aqtamaıdy; biraq maqsat quraldardy aqtaıdy, al Qudai tirandardy ózderiniń qarama-qarsy ozbyrlyǵynan joǵary, kúshtirek jáne kúshtirek jeńe almaıdy. "*Qýat jáne beriktik* " esapodaǵy Jaratqan Iege t.7:12.

Sonymen qatar biz Lev.26: 23-te oqımyz 25: "*Eger siz osy jazalardy túzetseńiz jáne maǵan qaıshy kelseńiz, Men shydai alamyn, men seniń kúnálaryń*

úshin áli jeti ret shydamyn. Men saǵan qylysh alyp kelemín, bul meniń kelisimimdegi janjaldan kek alady : sender ózderińniń qalalaryńa jinalǵan kezde, men senderdiń aralaryńa indet jiberemin, sender jaýdyń qolyna tapsyrylasyńdar. ". "*Meniń kelisimimdegi janjaldan kek alatyn qylysh*", bul Qudaıdyń ulttyq fransýzdardyń ateisik rejimine rýhanı azǵyndyq jasaǵany úshin kináli basshylardy jetkizý arqyly bergen róli oǵan qarsy áreket jasady. Aıattyń indeti sıaqty ateisik rejim jappai jazalaý prinsipin bastady, mysaly, haýa anany jazalaýshylar kelesi kúnniń qurbany boldy. Osy qaǵıda boıynsha, bul shema tozaq búkil adamzatty ólimge dýshar etkendeı boldy. Sondyqtan Qudaı oǵan esim beredi "*tuńǵıyq*", "*tuńǵıyqtan kóterilgen ań*", Apo.11: 7-de, onda ol óz taqyrybyn damytady. Sebebi, Jar.1: 2-de bul ataý tirshiliksiz, formasyz, retsiz jerdi bildiredi jáne aqyr sońynda ateisik rejim qabyldaǵan júveli túrde joıylý qaıta jańǵyrtıladı. Mysaly, biz Vendi katoliki men monarhsiniń "Kek alý" dep ózgerılgen revolúционерlerdiń taǵdyryn tabamyz, olardyń jobasy jerdi qańyrap, adam turmatyn jerge aınaldyrý boldy.

13-aiat: "*men kórdim de, perishteniń kóktiń ortasynda ushyp bara jatqanyn estidim, qatty daýyspen : Qasiret, qasiret, qasiret, jer betindegi turǵyndarǵa úsh perishteniń kerneiiniń áli estilmeitin basqa daýystarynyń sebebinen !*"

Fransýz revolúsiasy óziniń ólimge ákeletin saldaryn týdyrdy, biraq ol Qudaıdyń qalaýymen maqsatqa jetti. Bul dinniń ozbyrlyǵyna núkte qoidy, sodan keiin, toleranttylyq engizilgen. Bul Aıan 13: 3-ke sáikes keletin ýaqyt, "*teńizden shyqqan ań*" katolik boldy "*ólimmen jaralangán, biraq emdelgen*" bedeldi biliktiń arqasynda "*búrkit*" Napoleon, osy tarmaqta keltirilgen, quramymen jóndeýden ótken. "... *aspan ortasynda ushyp bara jatqan perishte* "Fransýz imperatory Napoleonnıń ústemdiginiń shyńyn beemeleidi 1er. Bul bar keńetilgeni onyń Eýropanyń barlyq halyqtaryna ústemdigi jáne bar échoue Reseıge qarsy. Bul tańdaý bizge oqıǵalardy anyqtaýdyń joǵary dáldigin usynady, osylaısha 1800-1814 jyldar aralyǵy usynıladı. Bul patshalyqtyń orasan zor saldary Danıal 8:14, 1843 jyldyń sheshýshi kúnin aqtaıtyn jáne keletin naqty anyqtamalyq núkte bolyp tabıladı. Fransiya eliniń tarihy úshin mańyzdy bul jospar, Qudaı úshin, onyń aıtýynsha, jan túrshigerlik habarlandyrýdyń tasymaldaýshysy, hristiandyq senim, ámbelep, úlken ústikke Qudaı ony tań qaldyratyn ýaqytqa kiredi "*qasiret*". Úsh ret qaitalansa, bul kemeldik "*baqytsyzdyq*"; sebebi 1843 jyly kirý, Apo.3:2 úretkendeı, Qudaı másihshilerden talap etedi, ózin Isa Másihtiń qutqarýshysy dep sanatýndar, olardyń aıaqtalatyny, aqyry, Reforma 1170 jyldan bastap, Pıter Valdo Kıeli kitaptyń aqıqatyn tolyq qalpyna keltirgen kezde bastaldy jáne olar óndiredi "*minsiz jumys isteidi*"; cette kemeldiligi - bul mindetti apoda.3:2 jáne Danıal 8:14 jarlyǵymen. Ony qoldanýdyń saldary munda úsh túrde kórsetilgen úlken "*baqytsyzdyqtar*" biz qazir bólek oqıtyn bolamyz. Men sondaı-aq dini beıbitshiliktiń bul kezeńin paradoksaldy túrde úlken etetin nárese ekenin aıttym ". *qasiret*", bul ateizm murasy Fransýz azamaty aqyryzamanǵa deyin sanany boıyna sińirýge tyrysady jáne erik beredi adamdar batystyqtar. Bul 1843 jyldan bastap Qudaı talap etken reformalardy júzege asyruǵa kómektespeidi. Biraq qazirdiń ózinde "*altynshy mór*" Apo.6:13 birinshisin sýrettegen bolatyn osylardyń ishinen "*baqytsyzdyqtar*" a beinesi boıynsha "*qulaǵan juldyzdar*" salystırǵanda "*jasyıl injir*", bar osylaısha pisýdi qabyldady rýhanı 1843 jyldan bastap Qudaı talap etken tolyq. Jáne av-nyń kóktegi belgisi Qudaıdyń úkimi 13 qarashada berildi, sonymen

birge 1833 j kezinde usynyladye úlken ústik týraly habarlandyrý týraly " *qasiret*"zertteletin óleńniń.

Onyń aianynda Rýh "degen sózdi estidi.*jer turǵyndary*"úsheýi nysanaǵa alǵan adamǵa silteme jasaýkeremet " *baqytsyzdyqtar*" paıǵambarlyq etilgen. Qudaıdan ajratylyp, olardyń senimsizdigi men kúnásimen bólingen Rýh "bailanysty *jer* ". Kerisinshe, Isa ózine silteme jasaıdy naqty - sailanǵan adal sóz tirkesi boıynsha "*aspan patshalyǵynyń azamattary*"; olardyń Otany emes "*jer*"biraq "*aspan*"Isanyń qaıda "*bizge oryn daıyndady*"Johan 14: 2-3-ke saıkes. Sondyqtan bul órnek ár joly,"*jer sharynyń turǵyndary*"Aıan kitabında keltirilgen, bul Isa Másihte Qudaıdan bólingen adamzat búlikshisine qatysty.

Aıan 9 : les 5^{myń} jáne 6^{myń} kernes **Jáne "birinshi " et. "ekinshi úlken baqytsyzdyq"**

Jáne 5^{myń} kernel : The "alǵashqy úlken baqytsyzdyq" **protestanttár (1843) jáne jetinshi kún adventisteri úshin (1994)**

Eskertpe : Birinshi oqylymda bul taqyryp "5^{myń} kernel" simvoldyq beınelerdi usynadys sodan beri protestanttyq dinderge qatysty Qudaıdyń úkimi unamsyz bolyp qaldy kóktem mezgili 1843. Biraq bul ilimderge paıǵambarlyq jarnamalary rastatyn qosymsha málimetter ákeledi jetinshi kúndik adventist

ápkemiz Ellen Gýld Ýaittaǵy Isanyń habarshy retinde tańdaǵany týraly derekter. Onyń paıǵambarlyq jumysy, ásirese, finalǵa degen senimniń sońǵy synaǵynyń yaqytynda jarqyrady; boljamdar osy habarlamada rastalatyn bolady. Biraq ápkemiz bilmegenin, bul jetinshi kúndik adventister shirkeýiniń ózin synaqtan ótkizýi úshin Qudaı kútken úshinshi adventisti ǵana baǵdarlamalaǵan. Árine, bul úshinshi úmit aldyńǵy ekeýiniń qoǵamdyq damýyna áser etken joqs, biraq shyndyqtardyń shamasy jańa ashylady onymen baılanysty bolatyn álsizdiktiń ornyn tolyrady. Sondyqtan 1983-1991 jyldar aralyǵynda Isa Másih synaqtan ótken Valens-súr-Rona, Fransiada jáne aralda Mavrikıdiń, onyń sońǵy shamdarynan bas tartqannan keiin paıǵambarlyq, adventizm institýsionaldy resmi oqytýshy boldy "qusy" jandardy Qutqarýshy 1994 jyly kúndi" qoldany arqyly qurastyrady. *bes ai* "osy 9-bólimniń paıǵambarlyq tarmaqtary 5 jáne 10. Mine, sondyqtan ekinshi oqylymda Iemizdiń protestanttyq senimniń ártúrli aspektilerine qarsy shyǵarǵan úkimi jetinshi kúndik adventizmge qatysty institýsionaldyq joldan tarıshylyqqa ushyrady, óz kezeginde, paıǵambarlyq qudaıdyń nurynan bas tartý arqyly; bul, berilgen eskertýlerge qaramastan jazǵan Ellen G. Aq kitabyynyń "jaryqtan bas tartý" taraýynda adventisterdiń ustazdaryna, "Ministrlik Evangelist" dep jazylǵan. 1995 jyly jetinshi kúndik adventizmniń protestantizmnen resmi odaqtasýy Qudaı paıǵambarlyq etken ádil úkimdi rastaýı úshin keldi. Aıta ketý kerek, eki tamshynyń bir sebebi bar: Qudaı usynǵan paıǵambarlyq sózden bas tartý jáne mensinbey, qyzmet etken adamol osy ta úshin tańdaǵan eýroche.

Jáne "qasiret" zulymdyq saǵaty ma, qozdyrýshy jáne shabyttandyrýshy Shaitan, Isanyń jáne onyń áylieleriniń jaýy sailandy. Rýh bizge Isa Másihiti shaitanǵa jetkizýden bas tartqan kezde onyń shákirti bolatyn beineni ashady ; jáne bul naǵyz úlken "qasiret".

1-tarmaq: "Besinshi shyryldady. Al men jer betinde kókten qulaǵan juldyzdy kórdim. Túpsiz shuńqyrdyń kilti oǵan berildi,"

A "besinshi", biraq úlken eskertý 1844 jyldan basqa Másihitiń sailanǵandaryna arnalǵan. "Qulaǵan juldyzaspandan " emes "juldyz Jýsan" aldyńǵy taraýdyń qaisysy emes "fallen", "kúni jáne jer", biraq "kúni jáne ózender jáne jáne bulaqtar sýlardyń". Bul yaqyt "Sardis " Isa bizge onyń ekenin eske salatyn jerde "qolynda jeti juldyzdy ustady". Ol úshin "jumystar" dep jarialandy "jetilmegen", Isa jerge laqyryldy, "juldyz" habarshy protestanttyń.

Adventisterdiń synaǵy belgilendi ishinde kókte mezgili 1843 Isa Másihitiń qayıp kelýin birinshi kútydiń sońyna qaraı. Bul qatarýdyń ekinshi kúty 1844 jyly 22 qazanda aiaqtaldy. Bul Qudaı jeńimpazdarǵa óziniń qasıetti senbilik senbiliginiń bilimi men tájiribesin bergen osy ekinshi synaqtıń nátiyesi ǵana. Osy senbi rólin aldy " Qudaıdyń móri", ol 9-taraýdyń 4-tarmaǵynda aıtylǵan. Onyń qyzmetshilerin mórleý ekinshi synaq aiaqtalǵannan keiin, 1844 jyldyń kúzinde bastaldy. Ideia mynadai: órnek "ol jerge qulaǵan "maqstatty kún ishinde kókte mezgili 1843, Dan.8:14 jarlyǵynyń merzimi jáne birinshi synaq adventistiniń sońy, onymen salystyrǵanda 1844 jyldyń kúzi , qaisysy tyǵyzdaýdyń bastalýyn belgileidi sailanǵan jeńimpazdardyń ishinen jáne solai taqyryby "5-kerneı ", onda Qudaıdyń maqsaty protestanttyq senimniń jáne onymen kelisim jasaityn adventizmniń quldyraýyn ashýı bolyp tabylady keiin 1994, termın "bes ai" 5 jáne 10 tarmaqtarda paıǵambarlyq etilgen. Osylaısha, bul taqyryptyń "bes ai" 1844

jyldyń kúzinde bastalsa, mórdiń bastalýynyń mánmátini, negizgi taqyrypta protestanttyq senim "*qulap qaldy*" osy kúнге deiin, ertede kóktem mezgili 1843. Sonda eskertemiz, qalai jáne táńirlik aian osylai qurmetteidi naqtye jáne tarihi faktiler keltirilgen. 1843 jáne 1844 jyldarǵa arnalǵan eki kúnniń árqaıysynyn ózine bekitilgen belgili bir róli bar.

Isa túsirgen solai jáneivre shaitanǵa, protestanttyq senimge bul qabirea ishinde "*qudyqtar*" ou "*Shaitannyń tereńdigi*" (satolıktar, olarreformatorlar apodaǵy reformasia kezinde ózderin aıyptady.2:24. Jińishke, qulap ketedi "*jer betinde*", Rýh " sózimen beinelengen protestanttyq senimniń saıkestigin rastaidy.*jer*"katolısızmnıń náıtjesin eske túsiretin"*teńiz*" Apoda.13 jáne 10:2. Joldaıynda "*Filadelfia*", Isa syıldady "*esikter*"ashyq nemese jabyq. Munda kilt áldeqaida ózgeshe joldyń esigin ashady, ol qol jetkizýge múmkindik beretindikten "*tuńǵyq*" ómirdiń joǵalýynyń simvoly retinde. Bul yaqyt qaida, olar úshin, "*jaryq* ainalady *qarańǵylyq*" jáne "*qarańǵylyq* ainalady *jaryq*". Respýblikashylardyń filosofialyq oılar prinsipteriniń murasyn qabyldaı otyryp, olar Isa Másihtini qanymen tazartılǵan senimniń naǵyz kieliligini umytady. Daldigine nazar aıdaryńyz "*oǵan berildi*". Árbir adamǵa óz isterine saıkes beretin - bul Qudaıdyń Tóreshisi Isa Másih. Óitkeni ol kiltterdi saqtaıshy edi; "*Dáyittiń kilti*"sailanǵandar úshin 1873 jyly berekeli jáne 1994, aian 3: 7-ge saıkes jáne "*túpsiz shuńqyrdyń kilti*"1843 jyldyń qulaǵandary úshin jáne 1994.

2-tarmaq: "*jáne ol tuńǵyqtyń shuńqyryn ashty. Jáne ol úlken peshtin tútinindei qudyqtardan tútin shyǵyp ketti; al shuńqyrdyń tútininen kún men aıa qarańǵylandy.*"

Qojayın men taǵdyrdyń protestanttyq senim almasıy, onyń shyǵarmalary da ózgeriledi. Ol qol jetkizedi jáne aqyramannyń joıylýynan ótyge týra keletin sheshilmeitin taǵdyr "*órt*" túraly "*ekinshi ólim*" qaısysy Apo-da talqylanady.19:20 jáne 20:10. Sýretke túsirý "*ot pen kúirt kóli*" "bul "*órt*" aqyramannyń úkimi " boladyúlden *peş*" "bul Sinai taıynda jarıalangannan beri Qudaıdyń ósietterin buzıshylarǵa qaıyp tóndiredi, exo.19:18 derekteri boıynsha: "*Sinai taıy bári boldye tútinde, óitkeni Jaratqan Ie ottyń arasyнан túsip ketti; tútin kóterilgendei kóterildi peshtin tútini, jáne búkil taı zorlyqpen dirildep ketti.*"Sodan keiin Rýh" flesh-arqa " dep atalatyn tehnikalyq filmdi pıdalanady, artqy jaǵy, ol úshin jumystardy ashady, bul áli kúнге deiin tiri, qulaǵandar shaitanǵa tabynatyn boldy. Sóz "*tútin*" munda qos maǵyna bar: ottyń bolýy "*uly pesh*" túraly biz ony Aian 14-te oqımyz:11 : "*Al olardyń azaptarynyń tútini máńgilikke jáne máńgilikke kóteriledi; jáne olardyń kúndiz de, túnde de tynyǵy joq, harıanǵa jáne onyń beinesine tabynatyndar jáne kimde-kim onyń esiminiń belgisin alsa*", sonymen qatar "*áyhelerdiń duǵalary*" Aian 5: 8-ge saıkes, munda jalǵan áyheler. Isanyń ózine aitqan osy sózderin aqtaı úshin duǵalar arqyly kórinetin mol dinı áreket retinde jyly *Sardis*, 1843 jyly: "*Siz tiri bolý úshin jumsaısyz; jáne sen óldiń*". Ólim, al ekeıi ólgennen keiin, óitkeni usynılǵan ólim - bul "*ekinshi ólim*" túraly "*sońǵy úkim*". Bul dinı áreket Qudaıdan jáne onyń tańdaılylarynan basqanyń bárin onyń janýy úshin aldaıdy. Bul aldaı keń taralǵan "mıdy jýy" qazirgi álem aitqandaı. Jáne bul súret arqyly usynılǵan Rýh retinde ýlaný ideiasy "*tútin*" ol arqyly taralady "*aıa*" jasyratyn dárejege deiin "*kún*". Eger sońǵysy shynayı ilahı nurdyń simvoly bolsa, onda ol "*aıa*" domenge jatady túraly shaqyrylǵan shaitan

"*aya qudiretiniñ ámirshisi*" Efeste.2:2, jáne Isanyñ shaqyrǵany "*bul dúnieniñ hanzadasy*" Johan 12: 31; 16: 11-de. Dúmede jalǵan aqparat qurpa bolyp qalýy kerek shyndyqtardy jasyrý maqsatynda jasalǵan. Dini deńgeide bul bir náirse: shyndyq tek sailanǵandarǵa arnalǵan. Protestanttyq toptardyñ kóbeiyi, shyn máinde, jetinshi kúndik adventistik senimniñ bolýyn jasyrýdyñ tuimdiligine ie boldy ; 1995 jylǵa deyin olar óz qatarlaryna qosh keldińizder ol úshin "*úlken baqytsyzdyq*". Bul jána rýhanı jaǵdaıda olar qurban bolady *ekinshi ólim* , ol a-ǵa amalady *pesh* jer betin jaǵý. Habar qorqynyshty jáne biz Qudaıdyñ anyq túrde usynys jasamaǵanyn túsinemiz. Ol sailanǵandar úshin saqtalady, osylaısha olar qandaı taǵdyrdan qutylyǵanyn túsinedi.

3-aiat: "*jánetútin shegirtkelerden jer betine shyqty ; jáne oǵan jer betindegi shaiandardyñ qudireti saqty kúsh berildi.*"

Bemelengen dúǵalar "*tútin*" demek, erler men áelderden aırylyǵan protestanttardyñ aızynan jáne sanasynan shyǵyńyz, sondyqtan "*shegirtkeler*" olardyñ kóptigine bailanysty. Bul 1843 jyly qulaǵan kóptegen adam jaratylstary, men aıtyp ótkenimdeı, 1833 jyly, on jyl buryn, Jaratqan Ie kóptegen adamdar týraly túsinik bergен bolatyn. "qulaǵan juldyzdar" oryndaldy 1833 jyldyñ 13 qarashasyna qaraǵan túni tın ortasy men tańǵy 5-ke deyin., tarihtyñ kýágerleriniñ aıtyy boıynsha. Taǵy da "órnek"*jer betinde* "protestant retinde keńeıtilgen jer men saıkestiktiñ qos maǵynasyn júzege asyrady. Kimgе unaidy "*shegirtkeler* " joıqyn jáne joıqyn ma ? Fermerler emes, Qudaı sailanǵandardyñ eginin qurtý úshin qarsylasyna opasyzdyq jasap, onymen jumys istep jatqan múminderdi kóbirek baǵalamaidy, sondyqtan oǵan bul ráimiz qoldanylady. Sodan keiin, Ezekiel 2-de bul kýrstyñ 10-taraıynyñ aıattary, sózi "*búlikshi* " silteme jasaý úshin 6 ret keltirilgen "*búlikshil* " Qudaı buıyrǵan iahýdiler "*tikenektermen, butaqtarmen jáne shaiandarmen* ". Munda termin "*shaiian* " kóterilishhiler protestanttary úshin. 3-tarmaqta onyñ qudiretine tuspaldaý, eñ mańyzdysynyñ názik nyshanyñ qoldanýǵa дайындаı. Biliktiñ kúshi "*shaiandar* " nesieleý me ólimmen olardyñ qurbandary ózderiniñ darttarymen "*quıryq*". Jáne bul sóz "*quıryq*" Qudaıdyñ sanasynda Ishaia 9: 14-te ashylǵan negizgi mańyzdylyq bar:"*ótirikti úretetin paıǵambar - quıryq* ". Janýarlar ózderiniñ paidalanady "*quıryq* " ań aýlaý jáne titirkendiretin shybyndar men basqa da jándikter zıankesterin shaiqańyz. Munda jalǵannyñ beimesi "*Ezebel paıǵambar* " kim yaqytynyñ kóp bóligin Qudaıǵa jáne onyñ qyzmetshilerine azap sheǵyge jáne azap sheǵyge jumsaidy kápirler aldanyp qaldy. Kúná úshin óz erkimen óteydi qamshymen sabaý tájirıbesi de katoliktik senim ilimderiniñ bir bóligi bolyp tabylady. Apo.11: 1-de Rýh bul salystyrdy sóz arqyly rastady "*qamys* " onda Ishaia 9:14 kilti sózben birdeı maǵyna beredi "*quıryq* ". Papa shirkeyiniñ bul beimesi de qoldanylady, 1844 jyldan bastap senýshiler, qulaǵan protestanttar jalǵan paıǵambarlardyñ ótirigin úretetin paıǵambarlardyñ Qudaıyna aınalady. Sóz "*quıryq*" usynylǵandar 10-tarmaqta naqty aıtylady.

Qurlysy 3rd adventistti kútý

(bul joly, jetinshi kún)

4-tarmaq: "Olarǵa jerdiń shópterine de, jasył zattarǵa da, aǵashtarǵa da zıan tıgızbeý kerek dep aıtıldı; biraq joq adamdar ǵana **mańdaularynda Qudaıdyń móri.**"

Bular "shegirtkeler" onda jasył emes jalmaıdy, biraq olar qorǵalmaǵan er adamdar úshin zıandy "Qudaıdyń móri". Bul týraly eske salý "Qudaıdyń móri" qazirdiń ózinde Apo.7-de qamtylǵan ýaqyttyń mánmátinin rastadı. Habarlamalar sonshalyqta paralel, sailanǵan laýazymdy tulǵalardıń mórmen bekıtilgen 7-taraýy jáne qulaǵandar tastalǵan 9-taraýy. Meniń esimde, Mat.24: 24-ke sáikes, túpnusqalyq sailanǵandy azǵırý múmkin emes. Jalǵan paıǵambarlar, sondyqtan, bir-birimen, óz aralarynda úndeý jasaıdy.

Dáldik, "**mańdaularynda Qudaıdyń móri**", adventisterdiń qyzmetshileriniń mórlenýiniń bastalǵanyn kórsetedi sailaý Qudaıdyń, 23 qazan 1844. Egjei-tegjei dál aldynda aıtılǵan dáireksóz keltirý kezeńi "**bes ai**" paıǵambarlyq týraly munan keingi óleń; naqty 150 jyl merzim bul osy kúnge negizdeletin bolady.

Óleń 5 : "**jáne olarǵa Olardy óltirý emes, azaptaý kerek tigi aıtıldı bes ai ; jáne olar keltirgen azap shaıan adamdy soqqyǵa jyqqan kezdegi azap sıaqty boldy.**"

Qudaıdyń habary onyń beinesinde ártúrli ýaqytta jasalǵan áreketterdi jınaqtaıdy; nátijesinde bulyńǵyr jáne beinelengendi túsindirý qıyn. Biraq bul ádis túsiniledi jáne qabyldanady, habarlama óte túsinikti bolady. Bul aıat 5 meniń Isa Másihtiniń 1994 jylǵa qaita oralǵany týraly habarlaýyma negiz boldy. Biz qundyny tabamyz "**bes ai**" 1844 jyldan bastap 1994 jyldy belgileýge múmkindik beretin paıǵambarlyq. Degenmen, Qudaıdyń jobasyn júzege asyrý úshin men Isa Másihtiniń dańqta qaita oralýyn osy datamen bailanystırdım. Osylaısha, máttinniń dáldigine ishınara soqyr boldy, bul ony jasaǵan bolar edi úmit múmkin emes, men Jaratýshym belgilegen maǵynada tabandylyq tanyttım. Shyndyǵynda, máttinde bylaı delingen: "**olarǵa olardy óltirý emes, bes ai boıy azaptaý kerek tigi aıtıldı**". Dáldik "**óltirmeıdi**" taqyrybyn qamtymady "6^{myń} kernei", sumdyq soǵys óltirýshi, ótken ýaqytta "5^{myń} kernei"; naqty 150 jyl kezeńi. Biraq óz ýaqytynda Ýılám Miller Qudaı qalaǵan áreketi aıaқтаý úshin jartylaı soqyr boldy; Másihtiniń 1844 jyldyń kúzine oralý úmitin jandandyrý úshin qateni tabý; jalǵan qate, ótkeni bastapqy esepteýler mynany belgileıdi kókteń mezgili 1843 jyl búgin bizdiń sońǵy esepteýlerimizde rastaldy. Qudaıdyń erki men qudireti egemendi jáne baqytymyzǵa oraı, onyń sailanǵany úshin, onyń jobasyna eshteńe de, eshkim de kedergi jasaı almaıdy. Shyndyǵynda, bul ad qateligi adventizm sheneýnigin 1991 jyly Isa Másihtiniń 1994 jyly qaityp oralý úmitine degen mensinbeýshilik týraly kýálik etýge májbúr etti. Al adventister úshin eń soraqsy - Daniál men Aıan kitaptarynyń 34 taraýyn tolyǵymen jaryqtandyratyn paıǵambarlyqtań sońǵy nuryan aıryly, ótkeni qazir barlyǵyna dálel bola alady osy qujatty oqý. Osylaısha olar da Qudaı bergen basqa da jańa shamdardan aırylady bastap kókteń mezgili 2018 zań týraly jáne qazir biz biletindeı, qaita keletin Másihtiniń qaita oralýy týraly kókteń mezgili 2030; jáne muny Daniál men Aıannıń qurylys paıǵambarlyǵynan bólingen jańa negizder boıynsha jasaý. 1982-1991 jyldar aralyǵynda men úshin **bes ai** Isa Másih qaityp kelgenge deın jalǵasatyn jalǵan

paigambarlardyń qyzmetimen bailanysty boldy. Osy paymdaýlarǵa kózim jetip, qalǵany aqtaldy, men tyym salynǵan ýaqyttyń shektelgenin kórmedim "óltirý úshin". Al dál osy ýaqytta 1994 jly 2000 jyl - Isa Másihtin naǵyz týǵan kúni boldy. Menin aldymda ol adamdy qosým kerek edi, solai mamenin qateligimnin sebebin anyqtańyz; ce, bul Qudaıdyń erkine saıkes oryndalǵanyn rastaidy. Endi nazarymyzdy dáldikke aýdarayıq ", *biraq olardy bes ai boıy azaptaı úshin* ". Formýla óte jańylystıradı, sebebi "azaptaı " onyn ishinde zardap shekkender zardap shekpeidi "bes ai " paıǵambarlyq etilgen. "Attyazaptaı "bul týraly aıtylǵan Aqyl aqyrzamanda qaza tapqandarǵa beriledi, onda ol kúip qalıdan bolady. "ot kóli ", jazasy túraly "ekinshi ólim ". Bul "un" Aıan 14:10-daǵy úshinshi perishtenin habarynda aıtylǵan-11aldyńǵy óleńde " silteme jasai otyryp aıtylǵan.tútin""olardyń azaptarynan " ; adventisterge tanys habarlama, óitkeni ol olardyń ámbepap mısıasynyn elementin quraıdy. Osy jetinshi kúndik adventizm sheneýniginiń qulaıyn aldyn ala bile otyryp, Rýh bul habarda názik túrde bylai deidi:"sonymen qatar ishedı, **sondaı-aq**, Qudaıdyń qaharynyń sharaby onyń qaharynyń tostaǵanyna qospasyz tógiledi, sonda ol t boladyóymente otta jáne sorpadaqaita qasietti perishtelerdin jáne Toqtynyń aldynda bolýy". Bul dáldik "sondaı-aq"maqsat, dáiekti túrde protestanttyq senim, sodan keiin adventizm resmı opasyzdyq 1994 jly Isa Másihtin ózi qabyldamady. Osy kúnnen bastap onyń qarǵysyn rastaı úshin bul jańa "búlikshi " Qudaıdan aırylǵan katolikter men protestanttardy biriktiretin ekýmenikalıyq nasihat alánsyna qosyldy. Biraq jetinshi kúndik adventizm sheneýnigi qulaǵanǵa deiin formýla "sondaı-aq "qulaǵan protestanttarǵa júgindi, óitkeni 1844 jly qulady, olar endi katolikterdin, pravoslavtardyn jáne jalǵandardyn taǵdyrymen bólispekshi boldy evreiler. Shyndyǵynda, "ol sondaı-aq "shirkeıdi qoldatyn barlyq katolik emesterge qatysty katoliktik Rimnin, óziniń ekýmenikalıyq aqparattyq-túsindirı alánsyna kirı arqyly jáne marapattaı Konstantinnin buıryqtary 1er : sbul Jeksenbidegi "kún kúni", jáne natal (Rojdestvo, 25 jeltoqsan). Jekeshe túrin tańdaıda "ol da, "kóptik jalǵaıynan góri" olar da, "Rýh bizge eske saladı dindi tańdaı - bul múmkindik beretin jeke tańdaı, jus nemese kináli qoǵamǵa emes, jeke adamǵa, Qudaıǵa qarai; siaqty "Nuh, Daniel jáne Áúıp, kim ulyn da, qyzyn da bosanbaıdy" Ezenin aıtyı boıynsha.14:18.

Aqyrzamannyn ekinshi óliminın azaptary

Óleń 6 : "al sol kúnderi adamdar ólimdi izdeidi, ony taba almaıdy ; jáne ólgisi keledi, jáne olardan ólim qashady."

Ideialar logikalıyq túrde júredi. Oıatýǵa kelı "ekinshi óliminın azaptary ", rýh 6-tarmaqta paıǵambarlyq etedi, ol qoldanylǵan kúni, 7-nin sońynda bolady^{myń} myńjyldyq, " órnegi arqyly baǵyttalǵan sol kúnderi". Sodan keiin biz eń joǵarǵy núktede osy túpkilikti jazanyń erekshelikterin ashamyz. "Adamdar ólimdi izdeidi, biraq ony taba almaıdy; jáne ólgisi keledi, al ólim olardan qashady ". Adamdar túraly bilmeitinder, bul zulymdardyn qaita tirilı denesi tándik aǵymnyń denelerinen múldem ózgeshe sıpattamalarǵa ie bolady. Jaratýshy Táńir olardyń sońǵy jazasy úshin olardyń ómirin uzartýǵa múmkindik berı arqyly qaita jasaidy sanaly kúde olardyń sońǵy atomy joıylǵanǵa deiin. Sonymen qatar, azap sheǵy ýaqytynyń uzaqtyǵy jeke tulǵanyń kinásine bailanysty úkimge bailanysty ár

adamğa jeke-jeke beıimdeletin bolady. Mark 9:47-48 osy sharttarda rastaidy: "... gennağa laqtyrý kerek, onda olardyń qurttary tamaqtanbaıdy, al ot sóndirilmeıdi." Aıta ketý kerek, protestanttyq senim katolık shirkeýimen kóptegen dinı dogmalardy bólisedi aldamsy, jeksenbiden basqa, demalýğa arnalğan birinshi kún, protestanttardy katolıktar úretkendeı tozaqtyń bar ekenine senýge ıtermelegen jannyń ólmetindigine degen senim bar. Osylaısha, katolıktik tozaqtyń qaýıp-qateri, onda máńgilik qarǵys atqandar órtte azaptalady, ol hristian jerleriniń barlyq monarhtaryn baǵyndyrǵan qaýıp-qater azdap shyndyqqa ie boldy, biraq kóbinese jalǵan boldy. Óitkeni, eń aldymen, Qudaı daıyndaǵan tozaq aqyrzamanǵa deın qalyptaspaıdy "*myń jyl*" "áýlielerdiń zulymdardyń kóktegi úkimi týraly. Ekinshiden, jaǵdaımen salystyrǵanda jerdegi tok uzartylǵanymen, azap máńgilik bolmaıdy. Ólimniń olardan qashqanyn kóretinderdiń arasynda jannyń ólmetindigi týraly grek putqa tabynýshy dogmanyń jankúerleri men jalyndy qorǵaýshylary bolady. Eger olardyń jany shynymen ólmetin bolsa, olardyń taǵdyry qandaı bolatynyn elestetý úshin Qudaı olarǵa tájiribe beredi. Biraq bárinen buryn "jeńilmegen kún kúnine" tabynýshylar ózderiniń qudailarymen kezdesedi ; ot pen kúkirt magmasynyń eryi arqyly "kúnge" aınalǵan olardy dúniuge ákelgen jerdiń ózi.

Syrtqy túri ólimge ákeletin jańylastyrady

Oleń 7 : "*Bul shegirtkeler urysqa daıyndaılǵan jylqylarǵa uqsaityn ; olardyń bastarynda altyndaı tájder, al júzderi erlerdiń júzderindeı boldy.*"

Óziniń ráميزderimen 7-tarmaqta qulaǵan protestant lageriniń is-qımyl jospary kórsetilgen. Dinı toptar (*jylqylar*) jinalady a "*jaýyngerlik*" rýhanı bul raqymdylyq yaqytynyń sońynda ǵana oryndalady, biraq túpki maqsat osynda. Bul jekpe-jek Apo-da ótedi.16:16 aty "*Armageddon*". Sodan keıin Rýhtyń talaby boıynsha ony zattardyń shyndyǵymen salystyra otyryp atap óty kerek ; muny ol "termınin qoldanıdy kóbeıtý arqyly jasaıdysıaqty". Bul onyń múddeli dındar adamdardyń jalǵan talaptaryn joqqa shyǵarý tásili. Bári de aldamsy syrtqy kóriniste emes: "*táj*" senim men senimniń jeńimpazyna ýade etilgen (*altyn*) bar ózdiginen "*uqsastyq*" naǵyz senimmen. Jáne "*tulǵalar*" osy jalǵan senýshilerdiń ózderi adastyrady, óitkeni olardyń tek adamdyq kelbeti bar. Úkimdi bildiretin tizgin men júrekti izderdi. Ol adamdardyń qurpa oıalaryn bileđi jáne olardyń shyndyqqa degen kózqarasyn óz qalaýymen bólisedi.

8-aiat: "*al olardyń shashtary áuelderdiń shashyndaı, tisteri arystannyń tisindeı boldy.*"

Sáikes 1kor.11:15, áuelderdiń shashtary buryn júzetin. Al perdeniń róli - betperde, betperde kigen sýbektiniń jeke basyn búrkemeleý. Ce aiaty 8 óziniń ráميزderimen, hristiandyq dinı toptardyń aldamsy kelbetimen aıyptalǵan. Olarda bar , sondyqtan, jánesyrtqy kelbeti (*shash*) shirkeýynyń (*áuelder*, efeste.5:23-32), biraq olardyń aqyl-oıлары qatygezdikke boı aldyrady (*tister*) nyń "*arystandar*". Nelikten olardyń bet-álpetinde adamdyq kelbet bolmaǵanyn túsiný ońaıyraq. Bul beker emes,, Isa arystandar olardy salystyrady dep. Ol kónil kúin eske túsiredi ertedeđi hristiandar óz arenalarynda arystandarǵa jegen Rim halqynyń. Jáne bul salystyrý oryndy, óitkeni aqyrzamanda olar Isa Másihtiniń sońǵy shynayı saılanǵan ókilderiniń qaitys bolǵanyn taǵy da qalaıdy.

9 aiat: "jáne *Olardyń temir tósbelgilerindei tósbelgileri boldy, al qanattarynyń shý uryysqa júgirip bara jatqan kóptegen hor kúmelerininiń daýysy síaqty boldy.*"

Bul aiattyń maqsaty buzýshylyq týraly alyp jatqan Isa Másihtiniń naǵyz sarbazynyń qatary "*tósbelgi*" ádildikten (Efes.6:14), biraq mine, osy ádildik síaqty qıyn "*temir*" qazirdiń ózinde Danieldegi Rım imperiasynyń simvoly. Jáne "*shegirtkeler*" birge shý shyǵaryńyz "*olardyń qanattary*" olar belsendirilgen kezde. Sondyqtan keletin salystyrý áreketke qatysty. Budan keingi dálidik kúme jarýsytyn Rımnen bailanysty rastaıdy "*birneshe jylqy*" Rımdikterdi óz tizbekterinde qarsy aldy. Bul sýrette "*kóptegen jylqylar*", "degendi bildiredi: birneshe dinı toptar" filmin túsirý úshin jınalдыshar" rım - bul Rımniniń bedelin kóterý; Rım, ol basqa dinı liderlerdi azǵyrlyarymen taqyrypqa aıla-sharǵy jasaı aldy. Osylaısha Rýh kóterilishiler lageriniń áreketin qorytyndylaıdy. Jáne Rımniniń paidasyna mitinige daıyndalı úshin "*Garmagýedonmen kúresy*" final jeksenbiniń qarsylastaryna, Qudaı qasietti etken senbilikke adal baqylaıshylarǵa jáne beisanalyq túrde olardyń Qorǵaıshysy jáne qorǵaıshysy Másihke qarsy baǵyttalǵan.

10 tarmaq : "*jáne olardyń shaiian tárizdi quryqtary, shanshylary boldy, al quiryqtarynda bes ai boıy erkekterdi renjityge kúshi boldy.*"

Bul aiat 3-tarmaqtyń shymyldyǵyn kóteredi, onda "*sóziquryq*" "kúshi" degen atpen usynyldy *shaiandar*". Ishaia 9: 14-te ony izdemeitinderge onyń maǵynasy túsiniksiz bolǵanymen, naqty keltirilgen. Bul meniń jaǵdaıym emes, osy mańyzdy kilt esimde: "*ótirikti úretetin paıǵambar - quryq*". Men osy shartlarda kodtalǵan habarlamanı naqylaımyn : ces toptary paıǵambarlardyń ótirikshileri boldy (*quiryqtar*) jáne kóterilishiler (*shaiandar*), jáne tildik klassifikasiya (prods), jáne dál osy jalǵan paıǵambarlarda bolǵan (*quiryqtar*) bul kúsh er adamdarǵa zıan tigizý úshin boldy bolý, azǵyrý jáne olardy jeksenbilik Rımdi 150 jyl boıy qurmetteýge sendirý (*bes ai*) Qudaı kepildik bergen dinı beıbitshilik týraly; bul olardy qatımsyz túrde "*ekinshi ólimniń azaptary*" (du 7-niń sońyndaǵy sońǵy úkim^{myń} myńjyldyq. Men kópshilik týraly oilasam, demalys kúniniń mańyzdylyǵyn kórmeimin ! Olar ashylǵan habarlamanı dekodtalǵanyna sendi me, olar óz oilaryn ózgetedi.

11 tarmaq : "*Olardyń patshasy retinde tuńǵyq perishtesi bolǵan, ivrit tilinde Abaddon, grek tilinde Apolon degen esim bar.*"

Dálirek aıtsaq, aıyptaı qudaıy sharyqtaı shegine jetedi : bul dinı toptar patsha Shaitanǵa arnalǵan, "*tuńǵyq perishtesi*" ol úshin qańyrap bos jatqan jermen bailanystyrlady "*myń jyl*" aian 20: 3-ke saıkes. Sóz "*tuńǵyq*" demek, Jar.1:2-de jer tirshiliktiniń eń kishkentai belgisin jappas buryn. Bul termin Másihtiniń dańqty oralýy arqyly búkil tirshiliktiniń joiylyp, qańyrap bos qalǵan jerdi bildiredi. Ol úshin osy kúde bolady "*myń jyl*", bir ǵana turǵyny bar Shaitan perishte onyń ústinde tutqyn ustady. Qudaı Apo.12-de shaqyratyndy, "*aidahar, jáne jylan, jáne shaitan, jáne Shaitan*", ataıyn aldy-destrýktivti, sózderdiń maǵynasy, "*Evrei jáne grek tilderi, Abaddon jáne Apolon*". Názik túrde Rýh bizge bul perishteniń Qudaıdyń isin qalaı qurtatynyn, onyń kúresip jatqanyn kórsetedi. "*Evrei jáne grek tilderi*" Kıeli kitap jazbalarynyń túpnusqa tilderi bolyp tabylady. Osylaısha, protestanttyq senim qulaǵannan bastap, 1844 jyly taqyryptyń bastalýy "5^{myń}

kernei ", ibilis qasietti K1eli kitappen tanymal bolǵan qyzyǵyshylyqpen saýyǵyp ketti. Biraq Reformanyń dańqty bastamalarynyń ekinshi jaǵynda ol qazir Ólim jobasyn joıy úshin qoldanylýdau. Shaıtan senimmen ótinish jasaıdy- qalyptasqan qulaǵan, bul joly sáttilikpen, ol stress-test kezinde Másihtin ózin qulatyǵa beker tyrysty.

Óleń 12 : "*Birinshi qasiret ótken. Mine, e keledisodan keın eki qıynshylyqtyń ózi.*"

Mine, 12-tarmaqta aıaqtalady, bul taqyryp óte erekshe "5^{myń} *kernei*". Bul yaqyt adamzattyń 1994 jylǵa óziniń kúntizbesinen ádettegideı kirgenin kórsetedi. Osy yaqytqa deın barlyq monoteıstik dinder arasynda dinı beıbitshilik bolǵan. Rýhanı dinı mindetteıme úshin eshkim sebepsiz óltirilgen joq. Sondyqtan 5-tarmaqta óltirýge tyıym salý Qudaı aıtqandaı qurmettelip, oryndaldy.

Biraq 1994 jyldyń 3 tamyzynan bastap musulman dinı GIA-ǵa algashqy shabýyl Fransıanyń Aljırdegi elshiliginiń janynda bes fransız ofiserin óltirdi, baqylaı hristiandyq Rojdestvo qarsańynda 1994 jyly 24 jeltoqsanda fransız ushaǵyna jasalǵan bombalyq shabýyl saldarynan Aljırde úsh adam, onyń ishinde fransızdar qaza taptı. Kelesi jazda Aljırdegi GIA-nyń ıslamshyl qarýly toptary Fransıa astanasy Parijdegi RER-de ólimge ákeletin shabúylıdar jasaıdy. Al 1996 jyly 7 katolıktik dinı qyzmetkermen Aljırdegi Tıbirinde fransızdardyń basy kesildi. Bul aıǵaqtar "degen dálelder keltiredibes aı"paıǵambarlyqtar asyp tústi. Dinı soǵystar endi qaita jalǵasýy múmkin jáne aqyrzaman dańqty Másihtin oralýymen belgilengenge deın sozylýy múmkin.

6-shy^{myń} kernei: Ekinshiúlken " qasiret" **Altynshy jaza barlyǵy jalǵan hristiandyq kielilik**

Úshinshi dúmejúzilik soǵys

13-aiat: "*egersı shyryldady. Al men Qudaıdyń aldynda turǵan altyn qurbandyq ústeliniń tórt múızinen daıys estidim,*"

Bul qutqarýshynyń altynshy jazasyaqsha - "ekinshi" úlken "**qasiret**"APO-da jarıalandy.8:13. Bul ujymdyq jáne jeke adamnyń raqymdylyq yaqytynyń aıaqtalýyna deın , jáne osylaısha 2021 jáne 2029 jyldar aralyǵynda oryndalatyn bolady. Osy tarmaqpen 13, taqyrybyna jazba "6^{myń} *kernei*"soǵystyń qaitarylǵanyn jáne ruqsatty rastady "*óltirý úshin*". Bul jańa taqyryp sol dinı toptarǵa qaraǵanda sol dinı toptarǵa qatysty "5^{myń} *kernei* " aldyńǵy. Qoldanylatyn tańbalar birdeı. Sondai-aq nárseler osylaısha túsindiriledi: halyqtar "5^{myń} *kernei* " úrenip qalǵandar "*óltirme* ", Eýropada jáne AQSH-tyń keıbir shtattarynda ólim jazasyna tyıym salýǵa deın barady. Olar ony nyǵaitylǵan halyqaralyq saıdaǵa qaraǵanda jaqsy jumys isteýdiń jolyn taptı. Demek, bular soǵysty ustanýshylardyń kópshiligi, biraq kez kelgen baǵamen beıbitshilikti jaqtaıshylar. Hristian halyqtary arasyndaǵy soǵys joqqa shyǵarylǵan sıaqty, biraq ókinishke oraı,

úshinshi monoteistik din áldeqaida beibit emes, eki aiaqpen júretin islam : áreket etetin lańkesterdiń biri jáne olardıń áreketterin quptaıtyn basqa jaqtastary. olqylyqtar. Demek, bul adam turaqty beibitshiliktiń bolashaǵyn múmkin emes etedi jáne bul Jaratýshy Qudai úshin "jetkilikti" bolady.*saqına*"onyń soqqyǵa ruqsatys órkeniets jánes ólimge ákeletin saldary bar dinder eleýli. Jerdiń qalǵan bóliginde árbir halyqtyń da óziniń dástúrli jaýy, ǵalamsharǵa qatysty shaitan men onyń jyndaryna daıyndalǵan divızialary bolady.

Alaıda, bul jerde paıǵambarlyq belgili bir aýmaqqa, hristian batys opasyzdyqqa baǵyttalǵan.

Sońǵy jaza, onyń aldynda "*sońǵy jeti oba* "Másihtiń qaityp kelýine deın, atynan "6^{myń} *kerneı* ". Taqyryptyń egjeı-tegejeıine kirispes buryn, biz bul taqyryptyń "ekinshi" ekenin bilemiz.*úlden baqytsyzdyqtar* "jarıalalǵan "*búrkit* " jyly Napoleon imperiasynyń Apo.8:13. Alaıda, osy maqsatqa beıimdelgen montajda Aıan 11 paıǵambarlyǵy bul ataýdy joqqa shyǵarady "*ekinshi qasiret* "Fransız revolúsiyasyna" dep atalady *tuńǵyqtan kóterilgen ań*". Bul sondaı-aq "4" taqyryby^{myń} *kerneı*" Apo.8. Rýh sondyqtan biz "4" qamtylǵan oqıǵalar arasynda tyǵyz bılanystyń bolýyn usynamyz^{myń} jáne 6^{myń} *kerneı*". Biz bul qatynastardyń qandaı ekenin zertteitin bolamyz.

Qashan "6^{myń} *kerneı*" dybystar, *dayys* aldyńǵy shapaǵatshy Másihtiń *qurbandyq ústeli* parfúmeriadan tapsyrysty bildiredi. (Sailanǵandardyń duǵalary úshin kóktegi shapaǵatshy retindegi bolashaq rólin boljaıtyn jerdegi shatyrdyń beinesi boıynsha).

Isa Másihtiń qaharynyń batys eýropalyq nysanasy

14 aiat: "*jáne kernei bar altynshy perishtege atý : Uly Evfrat ózeninde bailanǵan tórt perishteni bosatyńyz.*"

Isa Másih bylai dedi: "*Tórt perishteni bosatyńyzolar uly Evfrat ózenimen bailanysty* ": Eýropaǵa baǵyttalǵan ámbeap kúshterdiń jyn-perilerin bosatady Evfrat esimimen beınelengen; batys Eýropa jáne onyń keńeitimderi, AQSH jáne Avstralia , onda olar 1844 jyldan bastap, Aıan 7: 2-ge sáikes qoldanylady; bular *jerge jáne teńizge zıan keltirý úshin berilgen tórt perishte*. Túsindirýdiń kilti qarapaim jáne qısyndy. "Evfrat ózeni" bul Daniıldiń ejelgi Vavilonyn sý basqan ózen. ÁQB.17,"*jáne jezókshe*"barppelé" *Uly Vavilon* "seýropalyq"*úlden sý*", tańba "*halyqtar, ulttar jáne tilder*".*Vavilon* " Rımdi belgileı otyryp, zardap shekken halyqtar Eýropa halyqtary bolyp tabylady. Eýropany óziniń qaharynyń basty nysanasyna ólimge ákeletin etip belgileı otyryp, Másih, Qudai ózine opasyzdyq jasaǵandardy jazalaýdy kózdep otyr jáne onyń azapty aıqyshynda basynan ótkergen azaptary sonshalyqty az, óitkeni aldyńǵy aiat eske túsedı. , "sózine silteme jasaı otyryp*qurbandyq ústeli*", eski kelisimniń simvolıkasynda paıǵambarlyq etken.

Eýropany nysanaǵa alýda Rýh onyń kinásin ózine shoǵyrlandyratyn eki elden kek alýyna jetekshilik etedi. Bul katoliktik senim, shirkeý anasy jáne Fransiya dep atalǵan úlden qyzy, ol ǵasyrlar boıy, onyń basynan bastap, Hlovıs, 1 ǵasyrlar boıy qoldaı kórsetip keledi.st frankterdiń patshasy.

-Men birinshi silteme "4^{myń} *kerneı* " óziniń filosofтарыnyń, erkin oıshyl ateıseriniń jazbalaryn taratý arqyly jer betindegi barlyq hristian halyqtary

arasynnda óziniń senimsizdik tuqymyn otyrǵyǵan revolúsióner halyq Fransiya bolyp kórinedi. Sonymen qatar, bul papalyq Rim, fransýzdardyń tónkerisi qıratyp, úndemeý boldy. Kerneilerdi salıstıymaly túrde zertteý, eskertýlerdiń jazalary evreilerge Leyilikter 26-da tórtinshisinde usynylǵan, "róli" qylysh"táńirlik týraly "onyń odaqtastyǵynan kek alady". Bul joly, "6^{myń} kernei", Isa kináli eki halyqty jáne olardyń eýropalyq odaqtastaryn soqqyǵa jyǵy arqyly óziniń odaqtastyǵynan kek almaqshy. Ótkeni, Apo.11, ateizm Fransýzdar boldy"qyandy "jáne sýǵa batyrylady "sálem! "halyqtar olar týraly: "olar bir-birine sylyqtar jiberedi", - delingen Apo.11:10-da. Óz kezeginde, qudılyq Másih óz sylyqtaryn ákeledi: kádimgi bombalar jáne atomdyq; 2019 jyldyń sońynda Eýropada parda bolǵan ólimge ákeletin juqpaly vırıstyń aldynda. Atap ótyǵe bolatyn sylyqtardyń qatarynda Fransiyanıń AQSH-tyń Ný-Iork qalasyna bostandyq músinin usynýy da bar. Model óte keremet boldy ıaǵnı, Fransiadan keiin Eýropanyń Basqa elderi analdy týraly respýblikalar. 1917 jyly reseılikterde birdei jalynmen model bolady.

Dúnejúzilik iadrolyq soǵys

15 aıat: "Bir saǵatqa, táylikke, aıǵa jáne jylǵa daıyndalǵan tórt perishte adamzattyń úshen birin óltirý úshin bosatyldy."

Daıyndaldy "jer men teńizge zıan tigizdi", "Aıan 7: 2-ge sáikes", tórt perishte adamzattyń úshen birin óltiretindei etip sheshildi al aksıa egjeı-tegjeıli kórsetilgendei josparlanǵan jáne kópten kútken: "saǵatqa, kúńge, aıǵa jáne jylǵa kim daıyn boldy". Alaida, bul jazalaý qashannan beri qajet bola bastady? 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap kún kúniniń qabyldanǵan kúnin Konstantın 1 belgileidi^{er} oryndaldy. Aıan boıynsha 17, kimniń taqyryby "uly jezóksheniń úkimi", Uly Vavilon, "the nómir 17 qudıdyń úkimin beıeleidi. Qoldanylǵan birqatar ǵasyrlarǵa 321 jylǵy 7 naýryzdan bastap, bul san 17 nátiyeler 2021 jylǵy 7 naýryzdaǵy jaǵdaı boıynsha; jáne osy kúnнен bastap Qudıdyń qarǵysynyń sońǵy 9 jyly aıaqtalǵa múmkindik beredi týraly "6^{myń} kernei" Apo.9:13.

Eskertpe jaraidy ma sózder "úshen biri erlerdiń" bul sumdyqty eske túsiredi- bul úshinshi dúnejúzilik soǵys joıǵysh minezdi saqtıady bólik (**úshinshi tulǵalardyń**) eskertý; sondyqtan, bul paidaly dinı konversıany týdyrady jáne saılanǵan sheneýnikterdi jumysqa tartýǵa jetekshilik etińiz tolyǵymen Isa Másih basshylyqqa alǵan adventistiń eńbeginde. Bul qıraý jazalaýǵa ákelip soǵady jáne olardy táybege kelýge shaqyrady, adamzat "150 jyldyq shynay beıbitshiliktiń" paidasyn kórdi, dinı, paıǵambarlyq etken "bes ai" týraly "besinshi kernei".

Bul jazanyń mánin tolyq túsiniń úshin, 1914 jylǵy dúnejúzilik soǵystardyń úshinshisi, biz paraleldi qoıyp, ony evreilerdiń Vavilonǵa úshinshi deportasiyamen salıstırdyq. Bul sońǵy intervensıada jaýynger, m – 586, Nebýkadnesar patsha joıy úshin áreket jasady Iahýda patshalyǵy, sońǵy qaldyǵy Izrail ulıy; Ierýsalım jáne onyń kıeli ǵıbadathanasy qırandylarǵa aınaldy. Úshinshi dúnejúzilik soǵystan qalǵan qırandylar hrıstıan odaǵynyń evrei halqynyń evrei paktisinen sonsha bas tartqanyn dáleleidi. Osylaısha, osy demonstrasiadan keiin tiri qalǵandar kápirler nemese dindar emes, beretin jalpyǵa ortaǵ senimniń sońǵy kezeńine baǵynady túpkilikti barlyq monoteisik dinderdiń senýshilerine qutqaryly múmkindigi; biraq jaratýshy Qudı n'Isa Másihke jáne onyń qasıetti senbiligine qatysty bir shyndyqty úreledi senbi kúni, tek naǵyz jetinshi kún.

Osý ámbebap soǵys úshin jarialanǵan jalyn kezekti bolyp tabylady aspekt týraly "ekinshi qasiret" ony qaisysy baılanystyrady ateizmmen Fransýz revolúsióneri týraly "törtinshi kerner". Fransiá, ásirese onyń astanasy Parij qudiretti Qudaıdyń kóz aldynda. Apo.11: 8-de ol esimderdi jarialady "Sodom jáne Egipet", joıylǵan burynǵy jaýlardyń esimderi, mysaly, umytylmas Qudaıǵa ant etemin, bir aspan otynyń janynda, ekinshisi onyń kózdiń jaýyn alatyn kúshimen. Bul onyń dál osylaı áreket etetinín túsinýge múmkindik beredi qorqynshty jáne túpkilikti. Shyndyqtyń joıylýyndaǵy onyń orasan zor jaýapkershiligin bilý qajet senim. Jek kórgennen keiín din, respýblikalyq rejim Napoleon 1 despottarynyń qolyna ótti^{er}, qai din úshin onyń jeke dańqyna paidaly folga boldy. Katoliktik senim óziniń ómir súrýine qudailyq aqiqat prinsipin buzýshy bolǵan Konkordatty engizý arqyly qaryzdar ekendigi onyń maqtanyshy men oportýnızmi.

Naqty halıq sany: eki júz million jaývnger

16 aiat: "Áskerdiń salt attylarynyń sany eki júz myń myń boldy : men olardyń sanyn estidim. "

16-tarmaq bizge qaqtyǵysqa qatysqan jaývngerlerdiń sany týraly mańyzdy dáldikti beredi. bastaldy : "eki sansyz sansyz"ıaǵnı, eki júz million sarbaz. 202 jylǵa deıin1 men bul qujatty jazyp otyrǵanynda, onyń teketiresinde bul sanǵa eshbir soǵys jetken joq. Alaida, búginde demografıalyq álem jeti milliardqa jetti bir jarym adamdar, paıǵambarlyqty oryndaǵa bolady. **Osý tarmaqta keltirilgen túsinikteme qaqtyǵysty burynǵy áreketterge jatqyzǵan barlyq túsinirmelerdi aıyptaıdy.**

Ideologıalyq soǵys

17-aiat: "Sótip men aıandaǵy jylqylardy jáne olardyń ústinde ot, jaqyp jáne kúkiirt degen tóselgileri bar jylqylardy kórdim. Jylqylardyń basy arystannyń basyndaı boldy ; jáne olardyń aýzynan ot, tútin, kúkiirt shyqty. "

Osý aıattyń 17-tarmaǵynda, Qudaıdyń úkiminiń sanynda, biz ráimizderin tabamyz "5^{myń} kerner": toptar (jylqylar) jáne olardy buıratyндar (shabandozdar). Olarda ádildik úshin joq (dene saýyty) oıpen janý áreketi jáne qandaı ot! Iadrolyq otty jer asty magmasynyń jylýymen salystyrýǵa bolady. Rýh sıpattamalaryna saıkes esepelgen *Giasint*, bul óleńniń sońyndaǵy órnekti kelesige deın qaitalaýda *tútin*. Sońǵysy aldyńǵy taqyryptaǵy áýlielerdiń duǵalaryn beıeleıdi, bul onyń parfumeriasynyń sıpaty, biz este saqtaýymyz kerek jáne bul jerde anyqtamanyń neni bildiretinin túsinemiz. Bul ósimdik ýly, terini titirkendiredi, onyń iisi bas aýrýyn týdyrady. Bul jaývngerlerdiń duǵalary úshin anyqtalǵan kriteriiler jıyntyǵy. Bul duǵalarydyń eshqaisysyn Jaratýshy Qudaı qabyldamaıdy ; olar oǵan júrek aınýyn beredi jáne oǵan tereń jıurkenishti shabyttandyrady. Bul qaqtyǵysta negizinen dini jáne ideologıalyq turǵydan tek odan tolyqtaı ajyratylǵan dinder ǵana analizatynyn túsiný kerek, biraq soǵan qaramastan monoteisik negizinen: ydaızım, katolısızım, protestantızım, pravoslavıe, islám. Ishaia 9:14 jańa simvoldyq kilt myna jerde keltirilgen: "basshy magistratqa ma, álde qartqa ma ". Sondyqtan búginde respýblikalarda sýdialarǵa qarsy turatyn "prezidentter" dep atalatyn toptardyń jetekshisi bar. Jáne bul oryndyqtar beriktigimen jabdyqtalǵan

"arystan", ándardyń patshasy jáne Jýngli patshasy. Kúshtiń baǵyty Biler 14: 18-de berilgen. Onyń habarynda Rýh paıǵambarlyqtareva mindetteме jaıyngerі ushqysh boldy qashyqtan óte qyatty, avtoritarlyq jáne dinі ustanymdaǵy memleket basshylarymen, óitkeni bul olardyń "aıyz" bul olardyń sózben beinelengen duǵalarynan shyǵady "tútin". Olardyń "aıyz" buıryqtardy joıy kezinde "joıyldy" "órt", duǵalarmen birge "tútin", jáne beinelengen iadrolyq bombalardy paidalanýǵa tapsyrys berý arqyly kópshiliktiń narazylyǵy "kúkirt". Álbette, Rýh jalǵyz adamnyń qolyndaǵy iadrolyq kúshtiń mańyzdylyǵyn kórsetkisi keledi. Buryń-sońdy jer tarihynda mundaı joıqyn kúsh bir adamnyń sheshimine táyeldi bolǵan emes. Bul is júzinde tańqalarlyq jáne erekshe atap ótyǵe turarlyq. Biraq, saıası uıymnyń osy túrinde ómir súretinder úshin bul orasan zor jaǵdailar bizdi odan saıyn tań qaldyrmaıdy. Biz bárimiz qandaı da bir ujymdyq essizdiktiń qurbanymyz.

18-aiat: "adamzattyń úshen bir bóligi osy úsh obadan, órtten, tútinnen jáne aıyzdarynan shyqqan kúkirten qyryldy."

18-tarmaq aldyńǵy tarmaqta berilgen talap etip, mynany aıtady "órt, jáne tútin jáne kúkirt" Qudaıdyń qalaıymen indetter bar ma; aiat qutqarýshy Másihke adamdardyń úshinshi bóligin óltirý týraly buıryq berý arqyly rastalǵan.

Ulttar kóshbasshylarynyń atom energetikasy

19-aiat: "óitkeni jylqylardyń qudireti aızynda, quıryǵynda boldy; óitkeni olardyń quıryqtary jylandar tárizdi, bastary bar jáne olarmen birge aıyrady."

19 aiat dinі qaqtyǵystardyń ideologialyq sıpatyn bylaı dep rastaidy: toptardyń kúshi úshin kúresýshiler (the jylqy) olardyń sózinde boldy jáne (olardyń aıyz) jáne olardyń jalǵan paıǵambarlarynda (s. quıryqtar) aldamshylardyń kepinde bolǵandar (s. jylandar) yqpaldy memleket basshylary, sýdıalar (osy basshylyar) sol arqyly olar (kúreskerler) zulym boldy. Osylaısha anyqtalǵan qaǵıda halyqtardyń uıymına saıkes keledi, olar basymdyqtar búgin aqyrzaman kezinde.

Bul Úshinshi dúniejüzilik soǵys, ol keledi taqyrybyna jaqyn "kerneiler" nemese eskertýdiń jazasy sonshalyqta mańyzdy, sondyqtan Qudaı jarıalady birinshisinde iahýdılergeeski ósiet, birtindep dan.11-de:40-45 jáne Ezekiel 38 jáne 39, jáne sodan keıin, jańa kelisimniń hristiandaryna, osy Aıan kitabynda retinde "altynshy kernei", raqym yaqyty aıaqtalǵanǵa deıingi Qudaıdyń sońǵy eskertýiniń ataıy. Tabyldysolai munda, bul bai ilimder birin-biri tolyqtyrady.

Daniel 11:40-45

Jáneórnek, "aıaqtaly yaqyty", biz barnyz jaryq diody oqyǵa bul halyqtardyń sońǵy qaqtyǵysy, ashyldy jáne turaqta Dan paıǵambarlyǵynda.11: 40-tan 45-ke deın. Biz mynany anyqtaimyz fazalar basymdyqpenjáne uıym. Bastapqyda, negizinen Batys Eýropa aımaǵynda ornatylǵan agressivti islam "dep atady. óntústiktiń patshasy"Eýropa halqyna katoliktik kópshilik tarapynan qarsylyq bildirer edi; katoliktik senim papalyq rımdik bolmys jáne pán solai paıǵambarlyq maqsatty dan.11:36 bastap. Le bas papa roman buryń atalǵan terminmen berilgen "oǵan"; ataǵy "patsha", ol shabýyl jasaǵan " óntústiktiń patshasy", islam bul " urylǵanra oǵan ". Etistiktiń tańdaıy "soqqy" naqta jáne durys tańdalǵan, olai emes kimge "renjiti" "bir aımaqta júrgender. Dál osy

múmkindikti paidalana otyryp, jaǵdaı Batys Eýropany tártipsizdik pen dúrbeleńge saldy, "soltústik patshasy"(nemese soltústik) "týrnoera daýyl sıaqty " bul oljanyń qyundyǵyna kirý jáne basyp alý. Qoldanady "kóp kemeler", "tankter" jáne endi joq jaýyngerler solai týraly " sekirgishter " jáne soltústikte turady, jáne batys Eýropanyń soltústigi, biraq Eýro-Azıa qurlyǵynyń soltústiginde. Dálirek aıtqanda, Izraılın soltústiginde, 41-tarmaqta aıtylǵandaı, ony "eń ádemi el ". Múddeli Resei - bul halyq "sekirgishter" (kazaktar), Izraılın jaýlaryna jylqy ósirýshi jáne jetkizýshi. Bul joly barlyq osy derekterge súiene otyryp, "anyqtaý" ońai bolady.soltústik patshasy"qýatty orys pravoslavıelik qarsylasyna romanızmnıń shyǵys dindarlary papalyq batysqa hrıstıandyq dinderdegi alaýyzdyqтан beri resmi 1054 jylǵy.

Biz tek úshinshi dúniejúzilik soǵystyń keıbir soǵysýshy akterlerin tabamyz. Biraq Eýropanyń qýatty odaqtastary bar, olar virýs, koronavirýs covid-19 kelgennen beri apatty ekonomikanyń básekelestigine bailyNSTy azdap nazardan tys qaldy. Qansyz, ekonomikalar ózderiniń ómir súrýi úshin kúresýde, árbir halyq óz-ózine kóbirek jinalýda. Alaida, qashan qaqtyǵys bolady Eýropada iske qosylǵan AQSH odaqtasy onyń áreket etý yaqytyn kútedi.

Eýropada orys áskerleri azdaǵan qarsylyqtarǵa tap boldy. Soltústiktegi eýropalyq halyqtar birinen soń birin basyp alyp jatyr. Fransıa tek tózimdiligi tómen áskerler arasynda ǵana, al reseilik áskerler eldin soltústik bóliginde saqtalady. Ońtústik bóliginde ıslamǵa qatysty kúrdeli máseleler osy salada qazirdin ózinde ornatylǵan. Ózara múddeler týraly kelisimniń bir túri musulman jaýyngerleri men orystardy bailyNSTyrady. Ekeýi tonaýǵa yntaly, al Fransıa - bai el, tipti ekonomikalyq jaǵynan kúregen. Arabtar dástúrli mura boıynsha ury.

Izraıl jaǵynda jaǵdaı apatty, el bos emes. Ony qorshap turǵan arab musulmandarynyń halyqtary aman qaldy: Edom, Moab jáne Ammonnyń balalary : búgingi Iordania.

Qolyan keletin nárese Joq Egıpet Izraılmen kelisim jasaý úshin arab sotynan shyqqan 1979 jyldyń kúshine engen kúnine dein oryndalýy kerek, jasalǵan tańdaýmen kezinde, -men birge myqty qoldaý kórsetý AQSH, óziniń kemshiligine oralady ; ony orystar alyp jatyr. Jáne málimdeý " bul qashyp qutylmaıdy, "Rýh 1979 jyly jasalǵan tańdaýdyń oporynistik sıpatyn ashady. Zamannyń kúshtileriniń jaǵyna shyqqanda, qýyp jetip jatqan aqyretten qutylý boldy. Baqytsyzdyq úlken, ony orys turǵyndary onyń bailyǵynan aıyrady. Bul az bolǵandaı, lıvıalyqtar men efiopıalyqtar da orystardyń artynan tonap jatyr.

Fazalyq-ıadrolyq dúniejúzilik soǵys

44-tarmaq jaǵdaıdyń úlken ózgerisin belgileidi. Sodan keıin olar Batys Eýropany, Izraıldi jáne Egıpetti basyp aldy, orys áskerleri qorqyp ketti "jana" bul Reseıdin óz aımaǵyna qatysty. Rýhtyń dáıeksózderi "shyǵys" batys Eýropany basyp alýǵa qatysty, sonymen qatar "jáne soltústik" jyly g.Izraıldi basyp alýǵa silteme jasaı otyryp; lResei ornalasqan ba "shyǵys" birinshisiniń jáne "jáne soltústik" ekinshisiniń. Jańanyń qataldyǵy sonsha, ol kisi óltiretin essizdikti týdyrady. Dál osy jerde AQSH ıadrolyq otty joıydy tańdap, shaiqasqa qatysady Resei teritoriasy. Sodan keıin fazalyq ıadrolyq qaqtyǵys bastalady. Sańyraıqulaqtar ólimge ákelip soqtyrady kóp ornalastyrýx, úshin joılydyr jáne

"joiýkóptegender" adam jáne janýarlar ómiriniń. Dál osy árekette "qaza tapqan erlerdiń úshinshi bóligi"konformastyna habarlandyry týraly "6-shy kernei". Ústine iterip jiberdi "taýlar" Izrail, Resei áskerleri týraly "soltústik patshasy" joiylǵan sqandaı da bir jeńildik alǵan jyldar: "onsyz eshkim kómekke kelmedi".

Ezekiel 38 jáne 39

Ezekiel 38 jáne 39 shaqyradynt olardy-sondaı-aq olardyń oqıǵanyń osy sońǵy qaqtyǵysyndaǵy jol. Qudaıdyń nietin aшатyn dáldik sıaqty keibir qyzyqty málimetter bar "jaqqa ilmek salyńyz"orys patshasynyń, qaqtyǵysty basqarýǵa jáne oǵan qatysýǵa. Bul sýret óz halqymen baıdy azǵyratyn múmkindikti kórsetedi, ol oǵan qarsy tura almaıdy.

Bul uzaq paıǵambarlyqta Rýh bizge esimderdiń etalondary úshin beredi : *Gog, Magog jáne Rosh* (Orys), *Meshek* (Máskey) jáne *Qubyrly* (Tobolsk). Sońǵy kúnderdiń mánmátini shabýylǵa ushyraǵan halyqtarǵa qatysty egjei-tegejimen rastalady : "*Atasyń: Men ashıq elge qarsy kóterilemin, **I venadrai** er adamdarda tynysh, úlerinde qayıpsız, olardyń barlyǵy turǵyn úler qabyrǵalarsyz, jáne qulyptyń da, qaqpаныń da bolmaıy* (Eze.38:11) ". Qazirgi qalalar is júzinde tolyǵymen *ashı*. Al qarama-qarsy kúshter qaıǵyly túrde birkelki emes. Rýh aızyna salady "soltústik patshasy"Danielden, bul joly etistik "**Men kelemın**"bul shabýyldyń úlken kólemin usynady, shapshań, jáne aya sóz boıynsha jáne sýret "**tırnoieradaıyl sıaqty**"dan.11:40, alys jerden alys jerden. Ezekieldiń bul paıǵambarlyǵynda bul týraly eshqandaı qurıa joq. múddeli elder týraly ; Resei men Izrail naqty anyqталǵan. Jumbaq Rım papalyǵyna jáne onyń eýropalyq teritoriasyna qatysty Dan.11: 36-dan 45-ke deın ǵana boldy. Jáne " ataıyn berı arqylıysoltústik patshasy"Eýropaǵa shabýyl jasaityn Reseiǵe katoliktik papa, Qudaı Ezekielge bergen aıanyna silteme jasaıdy. Men aıtyp ótkenimdeı, bul negizinen Izraildiń geografialyq jaǵdayna qatysty, ótkeni Resei " *soltústik*". Negizi ol ornalasqan "shyǵys"papalyq Rım-katoliktıń Batys Eýropa pozisiyası týraly. Sondyqtan Resei áskerleriniń Eýropadaǵy pozisiyasın rastaǵan durys papa olar basyp alyp, ústemdik etedi, bul Rýh jaman jańalyqtardyń kelıi, ótkeni "shyǵys". "*Men oǵan jáne onyń áskerlerine ot pen kúikirt jaıdyramyn* (Eze.38:22) " ; " *Men Magogqa ot jiberemin*", - delingen Ezed.39: 6-da. Sonymen, mine, jaǵymsyz jańalyqtardyń ashıyn týdyratyn sebep "*soltústik patshasy*"dan.11:44. Danieldegideı, shabýyldaıshy orys burshta qalyp, Izrail taýlarynda joiylady : "*Sender Israıldiń taýlaryna, ózderińe jáne barlyq toptaryńa qulaisyńdar* (Eze.39:4) ". Biraq jumbaq AQSH-tyń jeke basyn osy aksıanyń paıda bolýyna deın qamtıdy. Men Ezed.39:9 bul óte qyzyqty detal. Mátin kezinde órt shyǵy múmkindigin týdyrady "*jeti jyl*" osy jan túrshigerlik jahandyq qaqtyǵysta qoldanylǵan qarıdy órteı arqyly. Aǵash qazirgi zamanǵy qarı-jaraqta qoldanylatyn shıkizat emes, "*jeti jyl*"keltirilgen osy soǵystyń qarqyndylyǵyn kórsetińiz jáne qarı-jaraqtyń sany. Bastap le 7 Naýryz 2021, Másihtıń qarıtp kelgenine deın toǵyz jyldan aspıdy; sońǵy 9 jyl Qudaıdyń qarǵysy, onyń barysynda sońǵy halyqaralyq soǵys oryndalady; a ómir men múlikke joiqyn soǵys. 12-tarmaqqa saıkes, orys máıitteri jerlenetin bolady*jeti ai* " .

Táńirlik ádildik pen qorqynshty bultartpas

Ólgender kóp bolady, al Qudai Ezekiel 9-da bizge ózi uymdastyratyn jabayı qyrǵyn ideiasyn usynady. Ótkeni úshinshi dúmejúzilik sóǵys kútiledi arasyndaǵy kezeń 2021 jáne 2029 3-tiń antıtıpi bolyp tabyladyrd sóǵys Nebýkadnesar bastaǵan ejelgi Izrailge qarsy in – 586. Endeshe, Ezedede óz halqynyń kónili qalǵan, mensinbeitin uly jaratýshy Qudaidy basqaratyn da osy.9:1-den 11-ge deitin:

"Ezé.9:1 *Sosyn ol meniń qulaǵyma qatty daýyspen jylady , "osy jerge kelińder, qalany jazalaý kerek, árqaısysynyń óz qoly men joıy quraly bar !*

Ezé.9:2 *Mine, soltıstiktiń biik qaqpasynyń aldynan árqaısysy óziniń qıratý quralyn qolyna alyp, alty adam keldi. Olardıń arasynda zyǵyr mata kigen, belbeyinde jazba isi bar bir adam bolǵan. Olar ishke kirip, brazen qurbandyq ústeliniń janynda turdy.*

Ezé.9:3 jáne *Israil Qudainynyń dańqy ol turǵan kerýbten údiń tabaldyryǵyna deitin kóterildi; jáne ol zyǵyr kım kigen, jazý isi belbeyinde turǵan adamdy shaqyrdy.*

Ezé.9:4 *Jaratqan Ie oǵan bylai dedi: qalanyń ortasynan, Ierýsalımnen ótip, onda jasalǵan barlyq jürkenishti isterge kúrsinip, dgoırsyǵan adamdardyń mańdaiyna belgi qoi.*

Ezé.9:5 *Al, meniń qulaǵyma, - dedi ol ekinshisine : Qalada onyń sońynan bar da, ur; seniń kóz meirimsiz jáne meirimsiz !*

Ezé.9:6 *Qartardy, jas jigitterdi, qyzdardy, balalar men áelderdi óltiriniz, joıyńyz; biraq belgisi bar eshkimge jaqyndamańyz ; jáne meniń kieli jerimdi basta ! Olar údiń aldyndaǵy aqsaqaldardan bastaldy.*

Ezé.9:7 - *Dedi ol olarǵa : Údi aramdap, ólgenderdi aylaǵa tolyr ! Shyq !... Olar alǵa shyǵyp, qalada uryp-soqty.*

Ezé.9:8 *Olar ony uryp-soǵyp jatqanda, men qozǵalmai turdym, betime quladym, men jyladym: Ah ! Qudai Ie, 'Ierýsalımge qaharyńdy tógip, senderdi Israıldiń barlyq qaldyqtaryn qurtady ?*

Ezé.9:9 jáne *Ol maǵan aıty : Israil men Iahýda úiniń zańsyzdyǵy óte zor ; jer qanǵa, qala azǵyndyqqa toly: ótkeni Jaratqan Ie jerdi tastap ketti, Jaratqan Ie kórmeidi deidi.*

Ezé.9:10 *Men de meirimsiz bolamyn, meirim kórsetpeimin ; Men olardıń ornyn tolyramyn jumystar olardıń basynda.*

Ezé.9:11 *Al, mine, zyǵyr kingen adam, jáne kim belinde jazbasha isti boldy, osy jaıapty jasady : Men seniń buıyrǵanyńdy oryndadym. "*

Dimi sebeptermen ótirilgenderdiń bári imandy sheıtterden emes. Bul sanatta óz ómirin qıyǵa daıyn kóptegen fanattar bar, yqtımal, olardıń dini úshin, biraq kez kelgen saıası ideologia úshin de. Sonymen qatar, Isa Másih - bul Másih, onyń esimi Isa Másih, onyń esimi Isa Másih, onyń esimi Isa Másih, onyń esimi Isa Másih, onyń esimi Isa Másih, onyń esimi Isa Másih. Sodan keiin, bul, mindetti túrde, ómiri sailanǵan laýazymdy tulǵa qurbandyq retinde qurbandyq shalıy Jaratýshy Allaǵa unamdy, onyń óliminiń aldynda saıkestik ómir súrgendeı onyń óz yaqytyna qoiylatyn talaptaryna.

Ózimizdi qazir, taqyrybynda tabyńyz "6^{myń} kernei " shaqyrý moraldyq kontekst týraly sóǵystan keiingi kezeńderdiń.

Dármensizdikten aman qalǵandar

Adamdardyń senetinine jáne qorqatynyna qaramastan, adamdardyń kópshiligi ózderi sıaqty joiqyn bolsa da, ondaǵy iadrolyq qarý adamzatty joiıaıdy; car týraly "aman qalǵan" qaqtyǵystyń sońynda aman qalady. Soǵystar týraly, dedi Isa matta.24:6 : "*sender soǵystar men soǵystar týraly qaýesetterdi estisińder: sender abdyrap qalmaysyńdar ma, óitkeni bulardyń bolýy qajet. Biraq munymen bitpeidi.* " Adamzattyń joiylýy Jaratýshy Qudaidyń Isa Másihtin tulǵasynda dańqy túrde oralǵannan keingi áreketine bایلanysty bolady. Óitkeni aman qalǵandar senimniń sońǵy synaǵynan ótyi kerek. 1945 jyldan bastap atom qarýyn alǵash qoldanǵan kúnнен bastap, ony ielenetin jerdegi derjavalар synaý úshin júrgizilgen eki myńnan astam jarylystar oryndaldy; it aqıqat, dárekti túrde, 75 jastan asqan jáne jer orasan zor, shekteýli bolsa da, ol adamzat jasaǵan soqqylarǵa shydaıdy jáne shydaıdy. Iadrolyq soǵysta keledi, kerisinshe, qysqa merzimde kóptegen jarylystar oryndalady jáne radioaktivliktiń dıspersıasy múmkin bolmaı qalady jerdegi tirshiliktiń jalǵasy. Qaıtyp oralý arqyly qudailyq Másih adamzattyń búlikshil, azapty azaptaryna núkte qoiady.

20 aiat: "*Osy indetterden qaza tappaǵan qalǵan adamdar áli kúнге deın jyndarǵa, altyn, kúmis, jez, tas jáne aǵash puttaryna tabynbaý kerek degen qoldarynan shyqqan isterine ókinbedi. kóre de, esti de, júre de almaıtyndar.* "

20-tarmaqta Rýh aman qalǵan halyqtardyń qataldyǵyn paıǵambarlyq etedi. "*Osy indetterden qaza tappaǵan qalǵan adamdar áli kúнге deın qoldarynan shyqqan isterine ókingen joq* ". Jáne " *ekinshi qasiret* " imperia kezinde jarıalanǵan cquraidy a " *qasiret* " qudailyq, biraq onyń aldynda " *sońǵy jetis* " , kináli kúnákarlardyń moınyna túsedı, greis Apo.15 ýaqyty aıaqtalǵannan keiin. Bul jerde áli de eske salý úshin qajet pe, bular "*obalar* " Rımniń qudireti sheksiz Jaratýshy Qudaı jaratqan ýaqyt tártibine qarsy jasaǵan barlyq agresiasyn jazalańyz.

"... *olar jyndarǵa, altyn, kúmis, jez, tas, aǵash puttaryna tabynbaýdy qoidy: olar kórmeıdi, estimeıdi, júrmeıdi* ".

Bul tizimde putqa tabynýshylyqtyń osy dinin ustanýshylardyń ǵıbadat etý obektileri bolyp tabylatyn katolıktik senimniń maqsatty beıneleriniń rýhy. Bul bólikter, birinshiden, "Bogorodısy" jáne onyń artynda, kóp jaǵdaıda, azdy-kópti anonimdi áýlielерdi beıneleıdi, óitkeni bul árkinge óziniń qasıetti tańdaýyn tańdaýǵa úlken erkindik beredi. artyqshylyqty. Eń úlken bazar 24 saǵatta 24 saǵatta jumys isteıdi. Ol barlyq qoltyq astyna, barlyq stilder men ólshemderge arnalǵan tósemderdi usynady. Al tájiriбeniń bul túri ásirese Golgota kresinde azap shekken adamdy titirkendiredi ; sonymen qatar onyń kegi qorqynshty bolady. Jáne qazirdiń ózinde, 2018 jyly óziniń sailanýymen tanymal bolǵannan keiin onyń 2030 jylǵa arnalǵan qýatty jáne dańqy oralýy, 2019 jyldan bastap ol jerdegi kúnákarlardy ólimge ákeletin juqpaly virýспен juqtyrady. Bul onyń kele jatqan qaharynyń kishkentai ǵana belgisi, biraq ol qazirdiń ózinde bar ol úshin tiımdilik, óitkeni ol qazirdiń ózinde Batys tarihynda buryn-sońdy bolmaǵan ekonomikalыq kúreý bolyp tabylady, hristiandardan shyqqan. Al olar qıraǵan kezde ulttar janjaldasyp, tóbelesip, tóbelesedi.

Qudaidy sóǵy Isa Másihtin atyn jamylyp, shynayı Qudaidyń tánde, adamdardyń ortasynda jáne solardыń biri retinde kelgenin odan saıyn aqtaıdy.'olar,

ol bar "kórgen, estigen jáne naryq", oıylǵan nemese qalyptalǵan puttardan aıymashylyǵy, ony jasaı almaıtıydar.

21-aiat: "jáne olar óltirgenderine de, sıqyrlaryna da, azǵyndyqtaryna da, urlyqtaryna da ókingen joq."

Birge 21-aiat, taqyryp jabylady.En silteme jasaı otyryp "olardıń kisi óltirýleri ", Rýh jeksenbide ólimge ákeletin áreketti beıneleıdi, uzaq merzimdi perspektivada Qudaı qasıetti etken qasıetti senbiliktiń adal baqylaýshylarynyń ólimin talap etedi. Dáıeksóz "olardıń sıqyry", Bul katoliktik buqarany ózderiniń "jeksenbisin", osy jalǵan Iemizdiń kúnin jáne shynayı "kún kúnin" putqa tabynýshylyqty aqtaitynder qurmetteıdi. Este saqtaý "olardıń azǵyndyq ", protestanttyq senim muragerin kórsetetin Rýh "jáneazǵyndyq " katoliktik jalǵan "Ezebel paıǵambar " Apo.2:20. Jáne aıyptaý "ushýlar ", ol Dan.8: 11-ge sáikes papanyń patshasy Isa Másihtiniń ózine qarsy birinshisinde jasalǵan rýhani ushýlardy usynady "máńgilikti" alyp tastady"diń qyzmet jáne onyń zańdy ataǵyn negizdeý "Jetekshisi Qurastyry ", Efes.5:23 ; sonymen qatar onyń buıryǵy "zaman jáne quqyq ", Dan.7:25 sáikes. Bul túsindirýler tereń rýhani qarapayym qosymshalardy sózbe-sóz joqqa shyǵarmaıdy, biraq olar Qudaıdyń úkimine jáne onyń kináli kináliler úshin saldaryna qaraǵanda áldeqaida joǵary.

Aian 10 : aшыq turǵan shaǵyn kitap

Másihtiniń qaita oralıv jáne búlikshilerdiń jazasy

Jáne aшыq turǵan shaǵyn kitap jáne onyń saldary

Tórtinshi kútken adventistiń sońynda Másihtin oralý

1-tarmaq: *"men kókten bult jamylǵan taǵy bir qudiretti perishteniń túskenin kórdim ; basynyń ústinde kempirqosaq, júzi kúndeı, aiaǵy ottyń baǵanasyndai boldy."*

10-taraý osy ýaqytqa deın qalyptasqan rýhanı jaǵdaıdy растау úshin ǵana. Másih qasıetti ilahı kelisim Qudainynı qyrynan, beınesiniń astynan kórinedi "*kempirqosaq*" topan sýdan keın Nuhpen jáne onyń urpaqtarymen. Bul Qudaıdyń jer betindegi tirshilikti eshqashan sýǵa malynyp joımaýǵa ýade bergeniniń belgisi edi. Qudaı ýadesin oryndadı, biraq Petrdiń aýzynan bul ashýlandyncé, bul jer, bul "*órtke arnalǵan rezervtelgen*" ; ot tasqyny. Bul jetinshi myńjyldyqtyń sońǵy úkimi úshin ǵana jasalady. Órt adamdardıń ómirin qurtýdy aıaқтаǵan joq, ótkeni bul Qudaı Sodom men Ǵomora ańgaryndaǵy qalalarǵa qarsy qoldanyp qoıǵan qarý. Osy aǵymdaǵy taraýda Rýh bir-birinen keingi oqıǵalar týraly qysqasha kórsetedi "*6^{myñ} kernei*". Másih kek alýshynyń dańqy oralýy beınesi túraly taraýdyń ashylýy.

Paıǵambarlyq tolyǵymen jabylmaǵan

Tarmaq 2 : *"Ol qolynda ustap turdy kishkene kitap ashyq. Ol on aiaǵyn teńizge, sol aiaǵyn jerge qoidy ; "*

Kitap bastalǵannan beri, Aıan 1: 16-ǵa saıkes, Isa ǵıbadat etýshilermen soǵysýǵa keledi "*kún*" qudaıǵa analdyrylǵan. Rámizderdiń róli aıtylady: "*onyń júzi kún sıaqty edi*", "jáne onyń jaýlarynan, qulshylyq etýshilerden ne bolady "*kún*"? Jaýap: onyń taqtalary, jáne olar úshin qasiret! Sebebi "*onyń aiaǵy ottyń baǵanasyndai*". Olai bolsa, Kıeli kitaptyń bul aıaty oryndalady: "*Men seniń jaýlaryńdy seniń tabanyńa analdyrǵansha, sen meniń on qolynda otyr.*" (Ósh.110:1 ; Mat.22:44) ". Isa qaityp kelgenge deın olardyń kinasi arta tústi "*kishkentai kitapty ashty*" urpaқтаǵy Aıan túraly, 1844 jyldan bastap "*jetinshi mór*" apoda qaisysy áli jabyq boldy.5: 1-den 7-ge deın. 1844 jáne 2030 jyldar aralyǵynda, osy 10-taraýda sıpattalǵan kontekst jyly, demalys kúniniń túsinigi men maǵynasy tolyq jaryqqa deın damydy. Sondai-aq, er adamdar ýaqyttyń, olar aqtalýsyz, olar bolǵan kezdehoısıssent ony qurmettemey úshin. Jáne "*kishkentai kitap*" bar sodan keın boldy "*ashyldy*" Másihtin Kıeli rýhymen jáne oǵan tabynýshylarmen *kún* isteý kerek. 2-tarmaqta olardyń taǵdyry kórsetilgen. Rámizderdiń maǵynasyn túsiný úshin "*teńiz jáne qurlyq*" osy tarmaqta kezdesetin bolsaq, biz Qudaı ekeýine bekitilgen Apo.13-ti zertteýimiz kerek "*ańdar*" hrıstian dáýiriniń 2000 jylynda parda bolatyn rýhanı. Birinshi "*teńizden kóteriletin harıyan*", azamattyq jáne dinı ókiletlikter koalısiasynyń adamgershilikke jatpaıtyn rejimin, sonshalyqta harıandyq, monarhıalardyń algashqy tarihı nysanynda jáne rimdik-katoliktik popýlasiadan. Bul monarhıalar kelesi belgilermen beınelengen "*ondyq múiz*" Rim simvolymen bailanysty Dan.7 arqyly "*kishi múiz*" jáne Apo.12, 13 jáne 17 boıynsha "*jeti bas -s*". Bul "*ań*", qudaıdyń qundylyqtarynyń úkimine saıkes, Danial 7-de aıtylǵan rámizder bar : Rim imperiasynan burynǵy imperialar, Danıanyń kerı tártibimen. 7 : *barys, arı, arıstan*. "*Qubyjyq*" óte jaqsy - tipti Rim Danınyń qubyjyǵy.7:7. Biraq munda, Apo.13-te, "simvoly" "*kishkentai*

múiz"rim papasymen, murageri"*on múiz*", -nyń bireýimen aýystyrylady "*jeti bastyq*"rimdikterdiń jeke basy týraly. Jáne Rýhy men atribýttary"*kúpirlik* " bul erlerdendini ustanymdar. Qatysýy "*tájder* "boıynsha"*on múiz* "bolatyn ýaqytty kórsetedi"*on múiz* " dan.7:24 patshalyqtarǵa engizildi. Sonymen, bul sonymen birge ýaqyt "*kishkentaı múiz* "nemese"*ár túrli patsha*"eóz qyzmetinde st. "*Qubyjyq* "mendentifiée, onyń bolashaǵy týraly kelesi habarlandyrý. Bul kezde fre-erkin áreket etedi "*ýaqyt, ýaqyt (2 ýaqyttar) jáne jarty ýaqyt*". Bul órnek Dan.7:25 jáne Apo.12:14 tarmaqtaryndaǵy 3 jarym jyldyq paıǵambarlyq 1260 naqty jyldy bildiredi; bireýi ony kelesi túrde tabady"*1260 kún*"-aderekter nemese"*42 ai* " paıǵambarlyq Apo.11:2-3, 12:6 jáne Aıan 13:5. Biraq osy 13-taraıdyń 3-tarmaǵynda Rýh onyń soqqyǵa jyǵylatynyn habarlaıdy jáne "*ólgen she jaralangandai*", 1789 jáne 1798 jyldar aralyǵyndaǵy fransız ateizmimen. Jáne Napoleon 1 Konkordatynyń arqasynda^{er}, "*onyń ólimge ákelgen jarasy jazylady*". Osylaısha, Qudaıdyń aqıqatyn súmeıtinder jan men tándi óltiretin ótirikterdi qurmetteýdi jalǵastyrý úshin bos ýaqytynda bolady.

Kúnniń sońynda birinshisiniń sýreti shyǵady "*teńizden shyqqan ań*". Bul jańa ań bul joly bolatyndyǵymen erekshelenedi ", - dedi.taý **jerdiń**". Jaratyls kitabyńyń beinesine súene otyryp, qaida"*jer* "ishinen"*teńiz*", jıńishke, Esprit bizge bul sekýnd ekenin aıtadye"*ań* " birinshisinen shyǵady, sondyqtan katoliktik shirkeýdi taǵaıyndaı reformalanǵan dep boljanýda ; -nyń naqty anyqtamasy protestant retinde reformalanǵan senim. 2021, bul qazirdiń ózinde jer planetasynyń eń úlken áskerı kúshi jáne 1944-45 jyldary Japonıa men fashisik Germanıaǵa qarsy jeńisinen keiingi bilik. Bul, árne, AQSH-ta, bastapqyda negizinen protestanttyq, biraq búginde negizinen katoliktik, ıspandyqtardyń kúshiti emıgrasiyasına bailyasty. Ony istep jatyr dep aıyptaı"*onyń aldynda birinshi ańǵa tabynyńyz*", Rýhy onyń murasyn aıyptaıdy Jeksenbilik roman. Iaǵni, eger din belgiler jańylystyratyn bolsa. Protestanttyq senim qazirgi zamanǵy, eger rim murasyna qosylsa, ol jeksenbilik demalysty aıyppulmen jazalaıdy mindetteitin zań shyǵarýǵa deın bardy: saıdaǵa birinshi ret boikot jarıalaı jáne ólim jazasy, uzaq merzimdi perspektivada. Jeksenbi "retinde belgiledi*belgi*"ókillettiginiń"*qubyjyq*"Roman, birinshi"*ań*". Jáne sany "666"bul taqyryptyń áriptermen alynǵan qosyndy:" VICARIVS FILII DEI ", Rýh qalaı atalady "*ańnyń sany*". Esepteýdi oryndańyz, sany :

V Men S Men V Men L Men Men G Men

5 + 1 + 100 + 1 + 5 = 112 + 1 + 50 + 1 + 1 = 53 + 500 + 1 = 501

112 + 53 + 501 = 666

Mańyzdy túsinikteme: Taýar tańbasy alynbaıdy "*qolda* "nemese " *aldyńǵy jaǵynda*", bolatyn ólshemde "*qoldy* "jumysty, áreketi jáne bemeleıdi "*maıdan* " ol úshin árbir erkin jaratylstyń óz qalaıy boıynsha jeke erki degendi bildiredi Eze.3:8 kórsetkender: "*Men seniń mańdaıyńdy olardyń mańdaıalaryn alyńa sendiremin*".

Sondyqtan munda bolashaqqa jaqsy anyqtalǵan "*qadamdar* " ádil Qudaıdyń Tóreshisi Isa Másihtıń. Jáne názik túrde, " belgisin kórsetý arqylyoń *aiagý*"nemese" basymdyǵyoń *aiagý*", Rýh onyń kináli ekenin kórsetedi. "Attyoń *aiagý* "tutangan katoliktik senim úshin papa Rim, oǵan Qudaı senip tapsyrady

qandy tóley nyń" jer betinde qaza tapqandardyń barlyǵy", Aıan 18: 24-ke sáikes. Onyń ashý-ya úshin basymdyǵy sonshalyqty laıyqty. Sodan keiin, sondaı-aq kináli, jáne ol óz kezeginde jasaý arqyly elikteitin bolady "*sýret*"birinshisiniń "*ań*"katoliktik, protestanttyq senim, shaqyryldy "*jer*", otty aldy "*oń aıaǵy*"qanynan kek alǵan Isa Másihtin sońǵylarynyń áýlieler sailaý onyń únemdeý aralasýynsyz kimge tólenetin bolady.

3 tarmaq : "*jáne ol arystan aqyrǵan kezdegidei qatty daýyspen jylady. Ol aıqailaǵanda, jeti kún kúrkireyi olardyń daýystaryn shyǵardy.*"

Jasyryn qurıa nemese 4-7 tarmaqtarda mórlengen, "jarıalaǵan*jeti naızaǵaidyń daýysy*"qazir kóterildi. "*Daýys*" Qudaıdyń dybysymen salystyrylady "*naızaǵai*" "sanymen bailanysty *jeti* ", beıneleitin nyńa qasıettilik. Bul daýys er adamdar kópten beri jasyryp, elemei júrgen habardy jarıalady. Bul bizdiń qudailyq jáne asqaq Iemiz Isa Másihtin dańqymen oralatyn jyl. Kúni onyń sailanǵanyna 201 jyly anyqtaldy8 ; bul kókteń mezgili 2030, en 3 sáýirde 30 sáýirde Isanyń ótelgen óliminen keiin aıaqtalady, Qudaı oǵan arnap baǵdarlamalaǵan 6000 jyldyń 2000 jylynyń úshinshi jınaǵy irikteý sailanbaly laıazymdy tulǵalardyń.

4-tarmaq: "*Jeti kún kúrkiregen kezde olardyń daýystary estilgende, men jazayın dep edim ; men kókten bir daýysty estidim: : Jeti naızaǵaidyń atqanyn mórmen bekitip, jazyp qoımańyz.*"

Bul kóriniste Qudaı eki maqsatty kózdeıdi. Birinshisi, onyń sailanǵan sheneýnikteri Qudaıdyń aqyrzamanǵa yaqyt belgilegenin bilýi kerek ; bul shynymen de jasyryn emes, óitkeni bul bizdiń aptalarymyzdyń alty kúinde paıǵambarlyq etilgen 6000 jyldyq baǵdarlamaǵa degen senimimizge bailanysty. Ekinshi maqsat - izdeydi sol kúnnen bastap, ózdiginen, túsiný tásili ashylatyn yaqytqa deın toqtatý. Bul oryndaldy, adventisterdiń úsh synaǵynyń árqaısysy úshin Isa Másih usynǵan máńgilik ádildikti alýǵa laıyqty dep tanylǵan adamdardy tekserýge jáne tańdaýǵa paidaly, 1843, 1844 jáne 1994 jyldary.

5-aiat: "*Al men teńizde de, qurlyqta da turǵanyn kórgen perishte oń qolyn aspanǵa kóterdi,*"

Bul kózqarasta uly ádildik jeńiske jeti, onyń aıaǵy jaıларыna tireldi, Isa Másih ony qudailyq túrde oryndaityn saltanatty ant beređi.

6-tarmaq: "*jáne máńgilik ómir súretin, kókti, ondaǵy nárselerdi, jerdi, ondaǵy nárselerdi, teńizdi jáne ondaǵy nárselerdi jaratqan oǵan budan bylai yaqyt bolmaýy kerek dep ant etti,*"

Isa Másihtin anty Jaratýshy Qudaıdyń atymen jasalyp jatyr jáne ol Aponyń birinshi perishtesiniń buıryǵyn oryndaityn tańdaýlyларыna jiberiledi.14:7 ; jáne bul olardyń moıynsunýshylyqtary arqyly ózderiniń moıynsunýshylyqtaryn kórsetý arqyly "*qorqynysh*" Qudaıdyń, onyń shyǵarmashylyq áreketin dáriptetin tórtinshi ósıetti oryndaý arqyly. Málimdeme "*yaqyt kóp bolatynyn*" "óz baǵdarlamasynda Qudaı bergenin rastady adventisterdiń úsh úmiti 1843, 1844 jáne 1994 jyldardaǵy beker. Joǵaryda aitqanymdaı, bul úmitter beker hristian dinin ustanýshylardy tekserý úshin paidaly boldy. Óitkeni olardyń saldary beker bolǵanymen, tyrysqandar úshin dramalyq jáne rýhani ólimge ákeletin nemese tańdaýlyлар úshin Qudaıdyń batasy men qasıettiliginiń sebepteri boldy.

Habarlandyry 3rd Aian kitabynda úlken apat týraly paıǵambarlyq etilgen. 8:13.

7 aiat: *"biraq jetinshi perishteniń daýysy shyqqan kúnderi, ol estile bastaidy (kerneı), Qudaıdyń qyzmetshilerine paıǵambarlardy jarialaǵandai, onyń qupiasyn aiaqtaý kerek."*

Paıǵambarlyq qurylys datalar ýaqyty aiaqtaldy. Boljamdalǵan málimettermen anyqtalǵandar 1843 jyly protestanttardyń senimin dáiekti túrde seziny úshin óz rólin oryndady,-44, jáne 1994 jylǵy adventisterdiń jetinshi kúni. Endi qate kúnder, jalǵan úmitter kóbeıedi ; 2018 jyldan beri aınalysyp kele jatqan jańasy jaqsylyq bolady, al sailanǵandar ony qutqarǵany úshin estidi *"jetinshi kernei, "* bul Qudaıdyń ádildigi Másihtin aralasyyn belgileidi; Aian 11: 15-ke saıkes ýaqyt: *"dúme júzindegi patshalyq Rabbymyzǵa jáne onyń Másihine berilgen, "*sondyqtan shaitanǵa joılydy.

Saldary jáne ýaqyt paıǵambarlyq qyzmettin

8-aiat: *"Kókten estigen daýys maǵan taǵy da ún qatyp, bylai dedi : "Ket, teńizde de, qurlyqta da turǵan perishteniń qolynda ashlyq turǵan kishkentai kitapy al. Bul kitapy alyńdar"."*

8-den 11-ge deingi tarmaqtarda kodtalǵan naqty paıǵambarlyqta baıandaýǵa jaıapyt qyzmetshiniń misiasynyń tájirıbesi sýrettelgen.

9-tarmaq: *"Men perishtege kishkentai kitapy ber dep atyp bardym. Jáne ol maǵan atty : Ony alyńyz jáne jeńiz ; bul sizdiń asqazanyńyzdy ashshy etedi, biraq azyńyzda baldaı tátti bolady."*

Birinshi bolyp kirý,"*ishektiń aýyryýy "* hrıstiandar kóterilishileri usynǵan jaryqtan bas tartýdan týyndaǵan qaıǵy-qasiret pen qaıǵy-qasiretti óte jaqsy elestetińiz. Bul azaptar jeksenbi kúngi akt kezinde, sailanǵandardyń ómirine ólim qaýpi tónetin sońǵy senim synaǵy úshin sharyqtaý shegine jetedi. Óitkeni aqyrzamanǵa deın jaryq pen onyń satýshylarymen shaitan men onyń jyndary kókke de, jerde de kúresedi, odaqtastar bul týraly biledi nemese "Joıǵyshtyń" ne ekenin bilmeıdi., *"jáne Abaddon nemese Apolon"*Sáy.9:11." *Táttiligi bal "* sýretsonymen qatar Qudaıdyń qupialaryn túsiný baqyty úshin óte qolaily, ol jasaıdy aqıqatqa degen shynayı sailanǵan shóldeýimen bólisińiz. Jer betinde basqa ónim joq jasaıdy konsentratlar ol sıaqty, onyń táttiligi tabıǵatynan tátti. Qalypty jaǵdaıda adam balasy lázzat alady jáne ózine unaityn bul tátti dámdi tabady. Sondai-aq, Másihtı Qudaıda zertteý, súspenshilikke toly qarym-qatynas pen beıbitshiliktiń táttiligi, sondai-aq onyń nusqaıлары.

Onyń aıany "Aian" berý (= Aian) " *bal-tátti*", Qudaıdyń Rýhy men salystyrylady *"kóktegi manna"* qaısysynda *"baldyń dámi "*jáne iahýdılerge nár berý, shól dalada, 40 jyl ishinde bul olardyń qanahandyqtarǵa alyp tastalǵan ýáde etilgen jerge kirýine deın bolǵan. A Iahýdıler muny jemeı-aq aman qalmas edi *"manna"*, 1994 jyldan bastap merzim *"bes ai"*Aian 9: 5-10-da paıǵambarlyq etilgen, adventisterdiń senimi osy sońǵysyn jeý arqyly ǵana aman qalmaıdy *"taǵam"*(Mat.24:45) rýhanı paıǵambarlyq *"aldaǵy ýaqyttyń qolaily ýaqytyna daıyndaldy"* Isa Másihtin dańqy. Aqıqat Qudaıy maǵan osy senbi kúni tańerteń ǵana júzege asyryǵa beretin bul ilim 4-de^{myń} saǵat 2021 jylǵy 16 qańtardaǵy

(biraq 2026 Qudai úshin) jaýap berýge yǵaıly bolar edioǵan menen kim surady bir kúni paıǵambarlyqtardy zertteý týraly "Bul maǵan ákeletin nárese me?" Isanyń jaýaby qysqa jáne qarapayym: rýhanı ómir rýhanı ólimnen qutyly úshin. Eger rýh a beinesine oralmaıdy "tort", biraq tek "bal-tátti", sebebi evreilerdiń fizikalıyq ómiri bul taǵamǵa alańdaǵan "manna". Aıannyń taqyryby, tamaq tek tańdaılylardyń sanasyna arnalǵan. Biraq, bul salıstıryda ol paıda bolady retinde rýhanı ómirdi qamtamasyz etýdiń sharty retinde qajetti, taptyrmas jáne tiri Qudai talap etedi. Jáne bul qısyndy, óitkeni Qudai bul taǵamdy sońǵy kúnderi qyzmetshileri elemeı, jek kórýi úshin daıyndaǵan joq. Bul Isa Másihtiń qurbandyǵynan eń qasıetti jáne Jaratqan Ieniń keshki asynyń sońǵy jáne túpkilikti oryndalıy "; Isa óziniń sailanǵandaryn tamaqqa, denesine jáne málimdemesine berdi paıǵambarlyq.

10 aıat: *"Men perishteniń qolynan kishkentai kitapty alyp, jedim ; bul meniń aýzymda baldaı tátti edi, biraq men ony jegende ishim ashshy boldy."*

Ishinde'qyzmetshi jalǵyzdyqtan, kózdiń jaýyn alatyn nurdan tapqan ómirlik tájiribe , paıǵambarlyq etken Isa jáne ol shyn márinde, birinshisinde, a tapty "bal-tátti", jaǵymdy lázzat baldyń táttiligimen salıstırylady. Biraq, músheler men adventıst muǵalimderiniń salqynqandylyǵy jylyxqandanyń Men ony denemde óndirilgen, shynayı, kolit dep atalatyn ishtiń aýyrsynýyn usyngym keldi. Sondyqtan men rýhanı tolyqtyq pen týra maǵynada osylardyń kýási bolamyn.

Alaıda, taǵy bir túsinikteme yaqytqa qatysty final onda jeńil paıǵambarlyq jaǵylady. Ol beıbit yaqytta bastalady, biraq soǵys pen terror ólimge ákeletin yaqytta aıaqtalady. Dan.12: 1-de "paıǵambarlyq etilgen"*mundaı kúzelis kezi bolǵan emes, óitkeni ult tipti sol yaqytqa deın bolǵan emes "*; mine, qandaı sebep bar " *ishtiń aýyryı ishek "*. Onyń ústine odan da kóp biz oqımyz Lam.1:20,: *"YaHWéH, meniń qunalǵanymdy qarashy! Meniń ishim kópirshikti, júregim ishimde tónkerilip jatyr, óitkeni men búlik shyǵardym. Sırtta qylysh ólimge deın óz zardaptaryn jasady. "* Sondai-aq Jer.4:19: ***"Meniń ishekterim ! Meniń qursaǵym : Júregim aýyrady, júregim soǵady, úndemeı otyra almaımyz; óitkeni sen estisiń, janym, kerneıdiń úni, soǵys dabyly. "*** Ashshy dámi "jatyr" adventısterdiń jetinshi kúndik mısıasy men Eremia paıǵambarǵa senip tapsyrylǵan mısıanyń arasyndaǵy salıstırydy jasady. Eki tájiribede de sailanǵan sheneýnikter óz zamanyndaǵy kóterilishilerdiń bileýshileriniń dushpandyq ortasynda jumys isteıdi. Eremia jáne sońǵy shynayı adventıster óz zamanyndaǵy azamattyq jáne dinı jetekshiler jasaǵan kúnalardy aıyptady jáne osylaısha kinálilerdiń ashýy aqyrzamanǵa deın olarǵa qarsy shyǵady. Isa Másihtiń dańqymen oralýymen belgilenen, "Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń ámirshisi"Sáýir.19:16.

Aıannyń birinshi bóliminiń sońy

Bul birinshi bólimde biz prologty jáne úsh paralel aǵyndy, Jeti shirkeýdiń perishtelerine hattardy, jeti mórđi nemese zamannyń belgilerin, sondai-aq Qudaidyń qaharynan týyndaǵan alty kerneı nemese jazalaý dabyldaryn taptyq.

11-aıat: *"Jáne ol maǵan aıtty : siz kóptegen halyqtar, ulttar, tilder jáne patshalar týraly taǵy da paıǵambarlyq etýiniz kerek."*

11-tarmaq Qudaı daıyndaǵan baǵdarlamanyń 6000 jylynyń sońǵy 2000 jylyn túgel qamtyǵanyn rastadı. Kele Isa Másihtin dańqy oralýy kezinde, shaqyrý týraly paıǵambarlyq 1-taraýda hristian dáýirine sholý jasaýdan bastalady1 basqa taqyryp boıynsha: "*Iboljay kerek qaitadan týraly kóptegen halyqtar, ulttar, tilder, patshalar*".

Aıannyń ekinshi bóliminiń ashylýy

Bul ekinshi bólimde hristiandyq dáýirge paralel qozǵala otyryp, Rýh iri oqıǵalardy maqsat etedi kitaptyń birinshi bóliminde joǵaryda aıtylǵan, biraq munda, ekinshi bólimde, ol bizge óz úkimin neǵurlym damyǵan túrde ashady osy taqyryptardyń árqaısysy boıynsha. Taǵy da, ár taraýda sımvoldar men keskinder ár túrli, biraq báribir birin-biri tolyqtyratyn bolady. Dál osy ilimderdin barlyǵynyń jıyntyǵy arqyly paıǵambarlyq baǵdarlanǵan sýbektilerdi anyqtaıdy. Danıal kitabynan bastap paıǵambarlyqtardyń paralel taraýlarynyń prinsıpin ashatyn Rýh qoldanady, kórip otyrǵanyńyzdaı.

Aıan 11, 12 jáne 13

Bul úsh taraý hristiandyq dáýir ýaqytyna paraleldi qoıy arqyly qamtidy ártúrli oqıǵalarǵa jaryq, biraq qaisysy áli de óte tolyqtyrýshy bolyp qalady. Men qorytyndylaimyn, sodan keiin egjei-tegjeili tizimi taqyryptar.

Aıan 11

Bilik papalyq – ateizm ulttyq – La jetinshi kernet

Óleńder 1-2 : 1260 jyl jalǵan paıǵambar papa katolik biligi: qyǵynshy.

3-ten 6-ǵa deıingi tarmaqtar: osy bilik barysynda tózimsiz jáne qydalaýshy "eki kýáger" Qudaıdyń, eki odaqtyń kıeli jazbalary, azap shegedi jáne qydalanady "qubyjyq", Batys Eýropa monarhialaryndaǵy rımdik odaqtas dinı koalısia.

B.ersets 7 kimge 13 túraly "túpsiz shuńqyrdan kóterilgen haiyan" bul, fransız revolúsiyası" jáne onyń adamzat tarihynda tuńǵysh ret paıda bolyp otyrǵan ulttyq ateizmi.

15-19 tarmaqtar taqyryby bolady a ishınara damytý " jetinshi kernet".

Papalyq beıneler biliginiń róli

1-tarmaq: "Maǵan taaq siaqty qamys berildi, bylai dep : turyńdar, Qudaıdyń ǵıbadathanasyn, qurbandyq ústelin jáne onda ǵıbadat etetinderdi ólsheńder. "

Maqsatty ýaqyte jazalaý ýaqyty ma , degen sózben anyqталǵанда " átesh". Jaza aqtaldy "kúnániń kesirinen "azamattyq odaqta 321 jyldan bastap jáne dinı turǵyda 538 jyldan bastap qalpyna keltirildi. Osy kúnnen bastap kúnáni Rım papasynyń rejimi osy jerde beıneleıdi "qamys" , bul " degendi bildiredi ótirikke úretetin jalǵan paıǵambar, "Esada.9: 13-14. Bul sýretti habarlama Dan.8: 12-den: "jáneásker kúnániń máńgilik sebebimen qamtamasyz etildi", onda "ásker" silteme jasaıdyQurastyryń hristian, "máńgilik", Isanyń dinı qyzmetkerleri urlap áketken Rım papasynyń rejimi, jáne "kúná", 321 jylǵa arnalǵan demalys kúninen bas tartý. Bul aspektiler boıynsha qaitalanatyn habarlamanyn muqabasy ǵana jáne ráımizder diártúrli. Bul Qudaıdyń papalyq Rım júesin engizýge beretin jazalaý zalaldarynyń rólin rastaidy. Etistik "ólshem" tóreshi "degendi bildiredi. Demek, jaza Qudaıdyń qarsy shyǵarǵan úkiminiń nátijesi bolyp tabylady "ǵıbadathana Qudaıdyń", "Qurastyryń ujymdyq -Másih, "qurbandyq ústeli" onyń qurbandyǵynyń kresiniń simvoly jáne "súvetinder" ıaǵni, onyń qutqarýshysy dep sanaityn hristiandar.

2-tarmaq: "Biraq ǵıbadathanasyz jatqan saraı ketip qalady shyǵaryńyz jáne ony ólshemeńiz ; óitkeni ol halyqtarǵa berildi, jáne olar qyryq eki ai boıy qasietti qalany jaiay basyp júrsin. "

Bul aıattaǵy mańyzdy sóz "syrta". Bul 1260 kún-jyl beınesindegi rımdik katolisizmniń üstirt bir senimin bildiredi, munda "túrinde" usynylǵan.42 ai ". "Qasietti qala" naǵyz tańdaýlylardyń beınesi "ulttar taptap ketetin bolady"

josparmen koalisiya despot papa nemese eýropalyq patshalyqtardyń patshalary "zinaqorlyqpen ainalysatyndar" jáne "Ezebel" katolik óziniń uzaq biligi kezinde tózimsiz 538 jáne 1798 jyldar aralyғындағы 1260 jyl. Osy aıatta, Qudai aqiqat pen jalǵan senimniń aıymashylyǵyn evrei kielı ornynyń simvolızmine súene otyryp belgileidi: Musanyń shatyry men Súleimen salǵan ǵıbadathana. Eki jaǵdaıda, "ǵıbadathananyń syrtyndaǵy sot", tándik dini rásimder: qurbandyq shalatyn oryn jáne qulshylyq dáretteri. Naǵyz rýhanı kielilik ǵıbadathananyń ishki bóliginde kezdesedi: qasietti jerde, qaida bar : jetiden turatyn shyraǵdan sham, 12 bólke nannan turatyn dastarhan jáne eń qasietti jerdi jasyratyn perde aldyndaǵy hosh ıisti zat qurbandyq ústeli, Qudai óziniń patsha taǵynda otyrǵan aspan beimesi. Hristiandyq qutqarylyǵa úmitkerlerdiń shynaiylyǵyn tek Qudai bileidi, al jer betinde adamzat dinniń qasbetine aldanyyp qalady "syrтта" Rim-katoliktik senimi tarihtaǵy birinshi dindi bildiredibizdiń dáýirdegi hristian dini.

Qasietti Biblia, Qudai sózi qýdalandy

3-tarmaq: *"al men eki kýágerime myń eki júz úsh kún boıy shúberek kitap, paıǵambarlyq etýge kúsh beremin. "*

Osy uzaq patshalyq kezinde munda "retinde rastaldy 1260 kún", Kıeli kitap " arqyly beinelengeneki kýáger" reforma júrgizilgenge deın ishınara elenbeitin bolady, nemese ony katoliktik lıgalar papalarǵa qolalıy etip qýdalaidy, olar qylyshтарымен qoldaidy. Sýret "qaptalǵansak" Kıeli kitap 1798 jylǵa deın shydaıtyn azap jaǵdaıyn aitady. Sebebi osy kezeńniń sońynda ateizm Fransýz revolúsióneri olardy qoǵamdyq oryndarda órtep jiberedi, ony azǵyrady - sonymen birge ony tolyǵymen joıyp jiberedi.

4-tarmaq: *"Bul eki zátún aǵashy men jer Iesiniń aldynda turǵan eki abajýr. "*

Bular "eki zátún aǵashy jáne eki shyraǵdan" qutqaryly josparynda keiingi Qudai ustanǵan eki kelisimniń nyshandary bolyp tabylady. Qatarynan dini eki dispansers onyń aqyl-oıynyń tasymaldaıshylary, onyń murasy Kıeli kitap jáne eki odaqtyń mátinderi bolyp tabylady. Eki odaqtyń jobasy paıǵambarlyq etildi Zak.4: 11-den 14-ke deın, úshin "ońǵa jáne solǵa ornalastyrylǵan eki zátún aǵashy shamnyń ishinen". Jáne qazirdiń ózinde, buryn "eki kýáger "3 tarmaqtyń, Qudai olar týraly aıtty, Zákarıanyń aıǵaqtarynda : *"Bular búkil jer betindegi Jaratqan Ieniń aldynda turǵan munaıdyń eki uly."* Osy simvolıkada "munai" ilahı Rýhqa qatysty. "Shyraǵdan" adam aǵzasyndaǵy Isa Másihtiniń paıǵambarlyqtary Rýhtyń nuryn ákeledi onyń ishinde qasiettelik (= 7) , jáne bilimdi er adamdar arasynda taratyńyz, osylaıshae - bul shyraq simvolizm quramyndaǵy maıdy jaǵy arqyly jaryqty difýziálańyz "jeti" vazalar.

Kórsetildi : "Shyraǵdan" kimge "jeti" shames ortadaǵy vazaǵa baǵyttalǵan ; bul aptanyń ortasyndaǵy sýrette, ıaǵni, 4-ten^{myń} pasha aptasynyń kúni, qashan bolatyn kún, onyń ólimimen, ótey, Isa Másih jasady "qurbandyq pen qurbandyq toqtatý úshin", dini rásim, ivrit, Dan paıǵambarlyq etken ilahı josparǵa saıkes.9:27. Jáne "lústra" jeti - shamdemek, es paıǵambarlyq habar boldy.

5-aıat: *"Kimde-kim olarǵa zıanyń tigizgisi kelse, olardyń aýzyńan ot shyǵyp, jaıların jalmap ketedi ; al eger kimde-kim olarǵa zıan tigizgisi kelse, ony osylaısha óltirý kerek. "*

Munda, Apodağydaı.13:10, Qudaı rastaidy onyń nağyz sailanğany oğan tyıym salý jazalaý úshin, ózderi, Kıeli kitapqa jáne onyń isine keltirilgen zıan. Bul onyń tek qana saqtaityn áreketi. Aýırsyný Qudaıdyń aýzynan shyğady jaratýshy. Qudaı Kıeli kitapta ózin tanytady dep atalady *Qudaı sózi*", sondyqtan oğan qatelik jasağan adam tikeleı onyń tulğasyna qatysty bolady.

6-tarmaq: "*Olardyń paıǵambarlyq etken kúnderi jańbyr jaýmaýy úshin jumaqty jabýǵa qudireti bar ; jáne olardy qanǵa aınaldyryú úshin jáne jerdi barlyq obalarmen múmkindiginshе jui uryp-soǵyú úshin sýdyń ústinen bilikke ie bolyńyz.*"

Kıeli kitapta aıtılǵan faktilderdiń rýhtyq dáıeksózderi. Óz zamanynda İlis paıǵambar Qudaıdan onyń sózine bolmasa, jańbyr jaýmatynyn aıtqan ; onyń aldynda Musa Qudaıdan sýdy qanǵa aınaldyryp, jerdi 10 jaraqatpen soǵy qudiretin alǵan. Qandainyń Kıeli kitaptaǵy aıǵaqtars onyńt bárinen de mańyzdyraqs sońǵy kúnderi jazylǵan jáne rýhtandyrylǵan Qudaı sózin mensinbeý, Aıan 16-ǵa saıkes, bir túrdegi indettermen jazalanady.

Fransız revolúsiyasynyń ulttyq ateizmi

Shamdar qarańǵy

7 aıat: "*al olar aıǵaqtaryn aıaқтаған соń, túpsiz shuńqyrdan kóterilgen haıyan olarǵa qarsy soǵysyp, olardy jeńip, óltiredi.*"

Rýh bizge osy jerde ashady, bir mańyzdy máseleni sheshý kerek ; Bıblıalyq kýágerdiń aıaqtalýyn belgileitin 1793 jyl, biraq kim úshin ? Qýǵyn-súrginge ushyrağan sol kezdegi jaýlaryna Kıeli kitap onyń senimin qoldaýdaǵy qudailyq biliginen bas tartady ; nemese, monarhtar, aqsúıekter monarhıseri, Rım-katolik papasynyń jáne onyń barlyq dinbasylarynyń rejumi. Bul kúni Qudaı jalǵan senýshilerdi de aıyptaidy protestanttar, is júzinde onyń ilimderi týraly esep joq. Dan.11:34-te Qudaı óz úkiminde olarǵa "**ekijúzdilik**": "*Olar qulaityn yaqytta olarǵa azdap kómek kórsetiledi, jáne kóptegen adamdar olarǵa jaqyndaidy jaǵympazdyqtar.*" Bul Kıeli kitap kýalıginiń birinshi bóligi ǵana, ol aıaqtalady, óitkeni 1843 jyly onyń róli erik beredi sailanǵan sheneýnikterdi paıǵambarlyqty ashýǵa shaqyrydyń ómirlik mańyzdylyǵyn jalǵastyryńyz jetinshi kún adventisteri. Fransıada ulttyq ateizmdi engizý Kıeli kitapqa baǵyttalǵan jáne ony ketirýge tyrysyńyz. Jáneqandy qoldanyńyz molshylyq onyń "gilotinasynan" shyn máninde jańa "*an*"bul joly qaisysy kerek boldy"*túpsiz shuńqyrdan kóterilý*". Osy termin boıynsha Jaratyls 1-degi jaratyls tarihyнан alynǵan:2, Rýh bizge Jaratýshy Qudaı bolmasa, jer betinde tirshilik damymaitynyn eske salady. "*Tuńǵıyq*" halyqtyń jeke menshigindegi jeriniń simvolı bolyp tabylady, ol bolǵan kezde "*qalypsyz jáne bos*". Solai boldy "*basyn*da", j.1:2 boıynsha, jáne ol qaityp keledi "*myń jyl*", aqyrzamanda, Isa Másihtin dańqty oralýynan keiin, osy 11-taraýda keltirilgen taqyryp. Bul bastapqy haospen salystyryú saıası haos pen úlken tártipsizdikte dúnięe kelgen respýblikalyq rejim úshin laıyqty. Óitkeni búlikshil adamdar joıyú úshin birigýdi bileđi, biraq olar qaita qurýǵa berilýi kerek nysandar boıynsha óte ekige bólinedi. Bul kýalik adamzattyń Qudaıdan tolyǵymen ajratylǵan kezde olardy kıýge bolatyn jemisterdi kórsetýdi qamtamasyz etedi ; onyń paidaly áreketinen aıyryldy.

Biraq "*taǵaıyndaı arqylytuńǵıyq*"Jaratýshy Qudaıdyń Rýhy da bizdiń jerimizdiń bastapqy jaratylsynyń mánmátini men kúiin usynady. Osyıaısha, osy

jaratylystýn birinshi kúnin kózdei otyryp, ol bizge qurlyqqa súngýdi kórsetedis.s. "qarańgylyq" osy ýaqyttan beri absolútti Qudai jerge áli bergen joq kez kelgen juldyzdyń jaryǵy. Al rýhanı baılanysqan bul idea mynaý "túpsiz shuńqyrdan kóterilgen ań "saǵat "tórtinshi mór" Apo.6:12 ony bylai sıpattaıdy "shash oramalyndaı qara kún ". Bekitý sonymen birge oryndalady "4-kerneı" Apo.8:12 sıpattaıdye boıynsha "kúnniń úshen bir bóligin, aıdyń úshen bir bóligin jáne juldyzdarıdyń úshinshi bóligin soǵady". Osy sýretter boıynsha Rýh jáne atribýttar, ásirese "qarańgy". Degenmen, dál osynda aspekt jáne bul memleket "ténébreuh "Fransia óziniń erkin oıshyldaryna "ataǵyn berý arqyly olardy dáriptetini"shamdar". Sózderdi este saqtaıdy bastap Isa Másih atyldy jyly Mat.6:23 : "biraq eger seniń kóziń zulym bolsa, búkil deneń qarańgylyqqa toly bolady. **Eger sendegi jaryq qarańgylyq bolsa, qarańgylyq qanshalyqty zor bolady!**" Jáne tegin oiladym súkimdi qyz dinı rýhqa jáne osy jańa rýhqa qarsy soǵysqa qosyldy **libertariandyq** uzartylady ýaqytynda jáne batys álemine taralady ... ózin hristianmyn dep málimdeıdi jáne ol erik beredi onyń qatygez yqpalyn aqyrzamanǵa deın saqta. Fransız revolúsiyasymen, "qarańgylyq" ómirge ornyqty kúnámen birge. Óitkeni, onymen birge erkin oı filosofıary jazǵan kitaptar shyǵady ; Danial 2-7-8 paıǵambarlyqtarynda Gresıany sıpattaǵan "kúnámen" baılanystyrady. Bul jańa kitaptar Kıeli kitappen básekege túsip, tunshyqıyryp óltirýde orasan zor tabysqa jetedi. "Attysoǵys" aıyptalýda, sondyqtan, ásirese ideologialyq bolyp tabylady. Revolúsiadan keın jáne odan keın Sekonda Guerre M/ fólklor ilústrasiya, qarańgylyq gýmanizmniń paıda bolýyn, eń joǵary qarama-qarshylyqty jáne osylaısha túpnusqanyń tózimsizdigin buzady, biraq "soǵys" ideologialyq keıeledi. Adamzattyń batystyqtary osy "bostandyq" úshin bárin qurban etýge daıyn bolady. Shyndyǵynda, olar óz ulttaryn, qaıypsizdigin qurban etedi jáne osy ýaqytqa deın qashyp qutyla almady, Qudaidyń baǵdarlamalaǵan ólimi.

8-aıat: "Al olardıń óli deneleri rýhanı Sodom jáne Mysyr dep atalatyn uly qalanyń kóshesinde jatyr, onda da Rabbylary aıqyshqa shegelengen."

Jáne "óli deneler" mynalardıǵa silteme jasalǵandar jatady "eki kýáger" onyń ishinde alǵashqy shabýyldaıshylar da iske qosylady "ornalastyryń" sol týraly "qala". Bul "qala" Parij ma, jáne "ornalastyryń" taǵaıyndalǵanyn keltirdi, birinen soń biri " Lúdvik XIV-ti ornalastyryńyz ", " Lúdvik XV-ti ornalastyryńyz ", "Revolúsiya alańy ", jáne silteme jasaıdy qazirgi "Konkord orny ". L'ateizm olai etpeıdis úshins dinniń kez kelgen túrinde. Jábirlenýshiler gilotıniler dinı kózqarasy úshin ádilette túrde azap shegedi. Jáne habarlamasy retinde "4-kerneı" "maqsat - naǵyz nur" dep úretti (kún), jalǵan ujym (aı), jáne kez-kelgen dinı habarshy jeke tulǵa (juldyz). Sonymen qatar, dinı sybailas jemqorlyqıyń jekelegen nysandary qabyldanady degen shartpenbulshamadan tys ateizm standartтарыna uıly. Keıbir dinı qyzmetkerler qarta tirildit, jáne mysqylmen "defroks" ataıy. Aqyl Fransia astanasy Parijdi salystyrady, kimge "Sodom" jáne jyly " jáne Mysyr". Bostandyqıyń alǵashqy jemisteri áleymettik konvensiolar men dástúrli otbasynyń buzylýymen jynystyq qatynastyń buzylýy boldy. Bul salystyrý der kezinde joıylyp, qaıǵyly saldarǵa ákep soqıyradı. Rýh bizge bul qalanyń taǵdyryna dýshar bolatynyn aitady "Sodom" jáne "Mysyr" Qudaıǵa kúnániń jáne oǵan qarsy kóterilistiń simvoldyq túrine analdy. Silteme joǵarǵy jaǵynda "arqyly

ornatyladykúná "Daniel 2-7-8-de aıyptalǵan filosofialyq" grek "osynda rastaldy. Bul stigmany túsiniń úshin Qudaıdyń kúnási, grek, filosofialyq sózdi qoldanýǵa tyrysatyndyǵyn eskerińiz Izgi habardy Afina turǵyndaryna jetkizý úshin elshi Paýyl sátsizdikke ushyrap, ornynan qýyldy. Mine, sondyqtan filosofialyq oı máńgilik jaratýshy Allanyń jaýy bolyp qala beredi. Ýaqyt óte kele jáne onyń sońyna deiin qala "Parij" ataýy ony saqtap, osy áreketter arqyly kýálik etpekshi, onyń osy eki esimmen salystyrýynyń dáldigi, tańbas jynystyq kúná jáne dini. Esimniń artynda "Parij", -nyń murasy bolyp tabylady "Pariji", kelt tilinen shyqqan sóz "qazannyń qazandary" degendi bildiredi, bul ataý qaiǵyly paıǵambarlyq. Rım dáýirinde bul jer fifa bolǵan ǵıbadat etýshiler putqa tabynýshy Isis mysyrlyqtardyń qudaıy, atap aıtqanda, biraq sonymen birge, sahnadaǵy obraz jáne sınık Parij qalasynyń, son Troia patshasy, eski Priamnyń. Kingtiń sulý Helen áielimen azǵyndyq istin avtory Grek , Menelaýs, ol úshin jaýpatty bolady Gresiamen soǵys. Sátsiz qorshaýdan keiin grekter jaǵajaida alyp aǵash atty qaldyryp, shegindi. Bul grek qudaıy dep oilap, troiandyqtar introdýbulatty qalaǵa aparyńyz. Jáne tún ortasynda, sharap pen toi bitken soń, grek sarbazdary horse shyǵyp, únsiz oralǵan grek áskerleriniń qaqpasyn ashty ; jáne qalanyń barlyq turǵyndary óltirildi, patshanyń qol astyndaǵylardyń sońǵysy. Bul áreket troiany sońǵy kúnderi Parijdiń joǵalýyna ákeledi, sebebi sabaqty elemei, ol óz qatelerin qaitalaidy óz territoriasynda jaýlaryna otarlap alǵany ornaty arqyly. Parij ataýyn alǵanǵa deiin, "batpaqty shegirtke" degendi bildiretin "Lýtetia" dep atalatyn qala ; onyń qaiǵyly taǵdyrynyń búkil baǵdarlamasy. -Men salystyrý "Mysyr" aqtaldy, óitkeni respýblikalyq rejimdi qabyldaý arqyly Fransiya resmı túrde batys áleminiń alǵashqy kúnásine analady. Bul túsiniqteme Apo.17:3-te rastalady tús "qyzylqaiyn"týraly"anı", sýret sońǵy kúnderdegi monarhialyq jáne respýblikalyq koalısialar, Fransiya úlgisinde salynǵan. Bylai: "*sondaı-aq olardyń Rabbylary aiqyshqa shegelengen jerde* ", Rýh belgileidi salystyrý arasynda fransýz ateizminiń hristiandyq seniminen bas tartý jáne ulttyq bas tartý evrei Másih Isa Másih ; óitkeni eki jaǵdaı birdei jáne olardyń saldary birdei bolady, taqýalyq pen zańsyzdyqtyń jemisi. Bul salystyrý kelesi tarmaqtarda keñitiletin bolady.

Ony óziniń "astanasy" dep ataı otyrypMysyr ", Qudaı Fransiyanı perǵaıynmen salystyrady, onyń erkine qarsy adamnyń qarsylasý úlgisi. Ol bul pozisiyanı joıylǵansha búlikshil kúinde saqtaidy. Onyń qolynda erik bar, eshqashan ókinbey kerek. Qońyraı Shalý "*jamandyq jaqsylyq jáne jaqsylyq jamandyq*", ol Qudaıdyń eń aýyr kúnalaryn óteidi; bul "shamdar" dep atalady, jáne "qarańǵy "oıshyldar, "adam quqyqtarynyń" negizin salýshylar", Qudaıdyń quqyqtaryna kim qarsy. Jáne kóptegen adamdar, onyń úlgisine elikteýge bolady, tipti, 1917 jyly qýatty Resei joıyp jiberedi atomdy atý arqyly kezinde "*altynshy kerner*", bul onyń kelt tilinde "Pariji" degen esimni paıǵambarlyq etken, bul "qazandyqtar" degendi bildiredi.. Sondyqtan ol qalady aqyryna deiin Qudaıdy sen joımaıynsha, ony qurtatyn oqıǵalardan kóre almaısyn. Óitkeni ol nysanaǵa alý túraly sheshim qabyldady jáne ol onyń aldynda emes, jibermeidi.

9 aiat: "*thehalyqtardan, taıpalardan, tilderden jáne ulttardan shyqqan adamdar ózderiniń máıitterin úsh jarym kún boıy kóredi jáne olardyń máıitterin qabirge qoiýǵa ruqsat bermeidi.* "

Fransiada halyq revolúsiáǵa qosyldy 1789 jyly, al 1793 jyly ol onyń patshasyna júgiredi jáne onyń patshaiymy, ekeýi jurttyń kózinshe basy kesildis qalanyń uly ortalyq alańynda kezekpen belgili "Lúdivik XV-ti ornalastyryńyz ", "Revolúsiá alańy" jáne qazirgi ýaqytta " place de la Concorde ". Aıyptaý arqyly " *úsh jarym kún*"joiqyn áreket kezinde sanaǵa 1792 jyly revolúsiонерler Valmı shaiqasy kirip, onyń áskerlerimen betpe-bet kelip, jeńiliske ushyraǵanǵa uqsaidy. patshalar Fransiá respýblikasyna shabýyl jasaǵan eýropalyq patshalyqtardyńAvstriany qospaǵanda, eldegi el shyqqan tegi jáne patshaiym Mari-Antýanetta. Bul óshpendiliktiń shyǵý tegin túsiný úshin 1260 jyl boıy papa-roial koalısiasynyń barlyq túrdegi qianattarynyń qanaýshylyqqa ushyraǵan fransýz halqyn titirkendirgenin este ustaǵan jón, qatygez qarym-qatynas, qýǵyn-súrginge ushyrady , jáne tolyǵymen qıraǵan. Lúdivik XIV-tiń sońǵy eki biligi jarqyraǵan sumdyq jáne Lúdivik XV buzylǵan patsha azǵyndady, sońynda keseni toltyryńyz sabyrlylyq Qudaıdyń jáne bastap erler. Nazarlaryńyzǵa! Respýblika Fransiá úshin bata emes jáne bolmaıdy da. Sońyna dein jetedi, onyń besinshi túrinde, Qudaıdyń qarǵysyna ushyrap, onyń joǵalýyna ákeletin qatelikterge boı aldyryńyz. Bul qandy rejim, shyǵý tegine, bolatyn elge aınalady "adamnyń quqyqtary" jáne gýmanizm bul aqyr sońynda kináliler men renjigenderdi qorǵaıdyra, onyń ádiletsizdigimen, jábirlenýshi. Ol tipti onyń jaýlaryn ornalastyrady jáne olardy óz aýmaǵyna ornatady, elikteıdi, eń nasharǵa dein, troıa qalasynyń áigili úlgisigrekter qaldyrǵan aǵash aty tanystyrymen áigili nne, buryn kórgendeı.

10 aıat: "*Jáne solar úshin jer turǵyndary qýanyp, qýanady, jáne bir-birine sylyqtar jiberedi; óitkeni bul eki paıǵambar jer turǵyndaryn azaptady.* "

Bul aıatta Rýh gangrena nemese qaterli isik siaqty ýaqyttı maqsat etedi, zulym filosofialyq fransýzdar taralady jáne taralady oba siaqty basqa batys halyqtarynda. Belgileıdi "zaman belgisi" ishinde "*6^{myń} mór*"; mundaǵy "*the kún shashtyń oramalyndaı qaraǵa aınalady*": Kıeli kitaptyń nury erkin oıshyldardyń filosofialyq kitaptarymen sónip qalady.

Rýhamı oqýda, kerisinshe "*aspan patshalyǵynyń azamattaryna*", bul Isanyń sailanǵanyn anyqtaıdy, "*jánejer turǵyndary*" amerikandyq protestanttarga júginińiz jáne, jalpy alǵanda, adamdar Qudaıǵa jáne onyń aqıqatyna qarsy shyǵady. Eýropa patshalyqtarynyń halyqtary jáne kóbirek amerikandyqtar qarańyz Fransiá. Onda halyq janshyp jatyr onyń monarhiasy jáne halyqqa qaýıp tóndiretin katolıktik din Kıeli kitapty kim oqydy, "*eki kýáger*", bastap "*kimgeqalaýlar*" onyń "tozaǵynan"; "*azaptaýlar*" shynaiy álem" degenimiz , alaıda, tek rezervtelgen qorytyndy úkim úshin, óshirý úshin jalǵan dinı ózderin kim pıdalanady aldamsy mundaı qaýıp, Aıan 14: 10-11-ge saıkes. Sheteldikter de, syrattan kelgen zulymdyqtyń qurbandary Fransiá, osy bastamany pıdalana alamyz dep úmittenýi kerek. Bul, odan da kóp, Lúdivik XVI oǵan bergen fransýzdardyń qoldaýymen, álemde, birneshe jyl buryn, Soltústik Amerikanyń jańa Qurama Shtattary óz táýelsizdigin tapty, -dan bosatyldy ústemdik Anglianyń. Erkindik jumystarda jáne jaqyn arada kóptegen adamdardy jeńedi. Dostyq belgisinde "*olar bir-birine sylyqtar jiberedi*". Solardyń biri fransýzdardyń syı boldy amerikandyqtarga "músini" týraly Jánebestandıq " turǵyzyldy 1886 jyly Nú-Iork betindegi aralda. Amerikanyń oralýyoǵan usynys jasaý arqyly qımyldy oryndamańyz jaýap , qaisysy, 1889 jyly turǵyzylǵan, Parijde Eıfel munarasynyń

janyndaғы Sena ózeniniń ortasyndaғы aralda ornalasqan. Qudai qarǵys bolyp tabylatyn bólisý men almasýdy aшатyn sylyqtyń osy túrin maqsat etedi **shekten shyqqan bostandyq** bul onyń rýhamı zańdaryn elemeýge tyrysady.

11-aiat: *"al úsh jarym kúnnen keiin olarǵa Qudaıdan kelgen ómir rýhy kirip, olar aıaǵynan turdy ; jáne olardy kórgenderdiń basyna úlken qorqynysh tústi. "*

1792 jyly 20 sáyirde Fransiǵa qaýıp tóni Avstria jáne Prýssiya, jáne onyń patshasyn aýystyrady, Louis XVI, 10 Ao deınút 1792. Revolúционерler 1792 jyly 20 qyrkúrekte Valmıde jeńimpaz bolady. Koról Lúdivık XVI 1793 jyly 21 qańtarda gilotinamen óltirildi. Diktator Robesper men onyń dostary óz kezeginde 1794 jyly 28 shildede gilotinge alyndy. "Konvensiany" "Basqarma" aýystyrady 1795 jyly 25 qazanda. 1793 jáne 1794 jyldardaғы eki "terror" sozylady bir jylǵa ǵana. 1792 jyldyń 20 sáyiri aralyǵynda , jáne 1795 jyly 25 qazanda, Men taptym bir joly ábden dál osy ýaqytta "úsh jarym kún"paıǵambarlyq etilgene shynay ómirde" úsh jarym jyl" bolyńyz. Biraq Meniń oıymsha, bul termın júzege asyrady sonymen qatar, rýhamı habar. Bul kezeń aptanyń jartysyn bildiredi, bul Isa Másihtin jerdegi qyzmetine tuspaldaýdy týdyryy múmkin, ol dál úsh jarym künge sozylady " paıǵambarlyq jáne Másih Isa Másihtin ólimimen aıaqtaldy. Rýh óz áreketin Kıeli kitaptaғы áreketpen salystyrady, onyń "eki kýáger", qaisysy damen áreket have jáne oqytty Parijdegi revolúsiya alańynda órtenip ketpes buryn. Bul salystyry arqyly Kıeli kitap, bul senim, Isa Másihpen saıkestendirildi, ol kim, qaitadan aıqyshqa shegelendi jáne "tesilgen "apo retinde.1:7. Qan aǵymynda bar aqyry fransız halqyn úreilendiriniz. Sondai-aq, Konvensiya basshysyn ólim jazasyna keskennen keiin qanisher, Maximilink Robesper jáne onyń dostary, Kýton jáne Sent-Djast, jıntyq ólim jazasy jáne júeli túrde toqtatyldy. Qudaıdyń Rýhy adamdardyń rýhamı shólin oıatty al dindi ustaný taғы da zańdy túrde zańdy, jáne eń bastysy, tegin. Deni saý "Qudaıdan qorqý" qaita paıda bolyp, Qudaıǵa degen qyzyǵyshylyq qaita paıda boldy.ıble qaitadan kórinde, biraq ol aqyrzamanǵa deiin erkin oıshyldardyń filosofialyq jazbalar kitaptarymen kúresip, olarǵa qarsy shyǵady, onyń úlgisi grek onyń barlyq ártúrli formalarynyń qainar kózi bolyp tabylady.

12-aiat: *"Jáne olar kókten bir daýysty estidi, onda bylai delingen : osynda kel ! Jáne olar bultta kókke kóterildi ; jáne olardyń jaýlary olardy kórdi. "*

Bul málimdeme qudaıǵa qatysty "eki kýáger"Kıeli kitaptan, 1798 jyldan keiin.

Isamen salystyry uzaqqa sozylady, óitkeni onyń sailanǵan sheneýnikteri ony kórdi (Ilias paıǵambardan keiin) olardyń kózderinde jánnatqa deiin. Biraq, óz kezeginde, onyń sońǵy merzimge sailanǵany da solai áreket etedi. Muny olardyń jaýlary kóredi, sondai-aq, bultta kókke kóteriliniz, sonda Isa olardy ózine tartady. Qudaıdyń óz isine kórsetken qoldaýy onyń tańdaýly Isa Másih úshin de sondai jáne fransız revolúsiasy jaǵdaiynda, Kıeli kitap, 1798 jyldan keiin. Paıǵambarlyqtyń uzaqqa sozylýynyń aıaqtalýyn rastaý úshin "1260 kún"-jyldar, en 1799, Rım Papasy Pıys VI Valens-súr-Ronǵa tutqynda qaitys boldy, ony jasaý sondai-aq múmkindiginde, 1843 jyldar aralyǵynda-44 jáne 1994, 150 jyldyq uzaq ýaqyttyq beıbitshilik paıǵambarlyq etildi "túrindebes ai"apoda.9:5-10. Lúdivık XVI-nyń ólimi, monarhiyanıń úkimi jáne Rım papasy tutqynynyń ólimi

dimi tózimsizdikke ólim soqqysyn tıgızýde "teńizden shyqqan ań"apoda.13: 1-3. Basqarmanyń quramy onyń jarasyn emdeidi, biraq bul endi lázzat almaidy koróldiń qoldaýy joiyldy, ol protestanttyq tózimsizdik atymen paida bolatyn aqyrzamanǵa deın budan bylai qýdalamaidy "jerden kóterilgen hayán"ÁQB.13:11.

Óleń 13 : " sol saǵatta úlken jer silkinisi boldy, qalanyń onynshy bóligi qulady ; jer silkinisinen jeti myń adam qaza taýyp, qaldyqtary zardap shegip, kóktegi Qudaidy madaqtady. "

Osy ýaqytta (*bul joly*) oryndaldy, rýhanı túrindejáne, jáne "jer silkinisi" qazirdiń ózinde paıǵambarlyq etilgen arqyly júzege asyrý 1755 jyly Lissabonnyń biri, múddeli taqyryp boıynsha týraly "altynshy mór" Apo.6:12. SáikesEQudaıdyń butaǵy,Parıj qalasy utyldy "onnan bir" halyqtyń sanynan. Biraq basqa maǵyna mynalarǵa qatysty bolýy múmkin Dan.7:24 jáne Apo.13:1, onynshy bólim "on múıiz"nemese patshalyqnyń katolisizmge baǵynǵan batystyq hrıstıandar papalyq rımdik. Fransiya Rım retinde qarastyrdy "úlken qyzy" shirkeýdiń rım-katolik dininen ateizmge túsip, qoldaýynan aıyrylyp, bedelin túsirýge deın barady. 4-shi^{myń} Tramp ashty, "úshinshi kúnboldy soqty"; habarlama "jer silkinisinen jeti myń adam qaza tapty , "zatty aıtý arqyly rastaidy : kóptegen (myń) nyń " erler " dimi (jeti : qasiettilik sol kezdegi dimi ómir), jer silkinisi kezinde qaza tapty, saıası jáne qoǵamdyq.

Óleń 14 : " Ekinshi qasiret ótken. Mine, úshinshi qasiret kele jatyr **dereý**".

Osyıaısha, qarqyndy qantógis Qudaıdan qorqýdy bilep, "Terror" toqtady, Napoleon imperiasymen aýystyryldy 1er, "búrkit"sońǵy úshiktiń jarshysy"kerneiler", "úsh"úlken baqysyzdyqtar"jer turǵyndary úshin. Habarlandyrý 1789-1798 jyldardaǵy fransız revolúsiyasynyń murageri ekenin eskersek, "ekinshi qasiret ", oǵan 14-tarmaqta silteme jasalǵan, olarǵa tikelei áser ete almaidy. Biraq Rýh úshin, bul bizge fransız revolúsiyasynyń jańa formasy Isa Másihtıń dańqymen oralǵanǵa deın paida bolatynyn aıtýdyń joly. Alaıda, aıan 8: 13-ke sáikes, "attyekinshi qasiret"6 taqyrybına naqty qatysty^{myń} kernei aıan 9:13 dál solai júrip jatyr "erlerdiń úshinshi bóligin óltirińiz"Isa Másih óziniń áýliyeleriniń, adal qyzmetshileriniń ádiletsiz úkimi úshin kek alý úshin qatıyp kelgenge deın kóterilishilerdiń sońǵysy, ólimshi jaýlaryn qajytyp jiberdi. Biz fransız revolúsiонерleri jasaǵan qyrǵynnyń bemesin Qudaı Úshinshi dúnejúzilik soǵystyń gekatomyn uyymdastyryp jatqanyn túsinińge bolady, bul joly iadrolyq, ol tolyǵymen joiylǵanǵa deın jer turǵyndarynyń sanyn atarlyqtaı azaitady. , bul onyń syrtqy túrin "retinde qalpına keltireditúpsiz shuńqyr"túpnusqa nusqasynan, Isa Másihtıń joiqyn jaýabynan keın.

"Sóziniń qos maǵynasyekinshi qasiret "qosady tórtinshi kernei ishinde altynshy bir sebeppen rýhanı. Aıan kitabynyń qurylymy ekige bólinedi, ýaqyt hrıstıan dáýirindegi. Birinshisinde "qasiret"ústinde kináliler 1844 jylǵa deın jazalandy jáne ekinshisinde, 1844 jyldan keın, aqyrzamannyń aldynda turǵandar. Altyn, eki jazalaý áreketi Qudaıdyń Leyilikter 26:25-tegi tórtinshi jazasyna bergen maǵynasymen birdei " jáne Men kelisimimniń janjalynan kek alatyn qylyshy jiberemin". Alǵashqy jaza halyqty soqqyǵa jyqqan , **kim almaǵan** Reformasiya týraly habar, Isanyń tańdaýlylary úshin daıyndaǵan týyndysy, ekinshisi, Qudaıdyń talabına jaýap bermegender **aiyaqtaý úshin** bul reforma 1843 jyldan. Jánejaryq

qaisysymen anyqталғаны Qudai salyndy bul turaqty reforma ýaqyt bitkenshe, raqymdylyq ýaqyty kelgenshe usynylady.

Reprenandat Qudai júktegen nárseler men áreketteres 1789-1795 jyldardaғы fransýz revolúsiyasynyń adamdaryna, biz sońғы kúnderdiń batysyndaғы er adamdarға jatqyzýға bolatyndardy tabamyz. Biz de sol mensinbeýshilikti baıqaimyz, sol taqýalyq jáne qaýlylardy jek kórý jáne olardy oqytatyndardyń; minez-qulyq bul ғылымnyń kezekten tys damýynyń osy kezeńiniń nátiyesi jáne tehnologia. Beibitshilik jyldarynda álemdi ateizm, jalған din jaýlap aldy batystan. Allanyń usynyға jaqsy sebebi bar, osy taqyryp úshin, qos oqylym; minez-qulqy "aman qalғandar"adamzattyń sońғы kúnderindegi ғылымдағы revolúsiyalq dáýir men zamannyń basty aıymashylyғы nede. Túsinikti bolý úshin, aıan 11: 11-den 13-ke deın, "aman qalғandar "birinshisiniń úshin oqý"tórtinshi kernei, " "táýbe etti", ázirge "aman qalғandar "ekinshisiniń , baılanasty"altynshy kernei " "táýbe etpe, "Aıan 9: 20-21 boıynsha.

Úshinshi "úlken baqysyzydyq"(kúnákarlarға) : Másih kek alýshynyń dańqty oralýy

Óleń 15 : " *jetinshi perishte estildi (kernei). Al aspanda boldy, kúshti daýys, dedi ol : Dúne júzindegi patshalyq Rabbymyzға jáne onyń Másihine berilgen ; jáne ol máńgilikke patshalyq etedi. "*

Taraýdyń sońғы taqyryby - "jetinshi kernei, "bul meniń esimde, Jaratýshy Qudai bolған kezde, kózge kórinbeitin nárese Apony rastaityn jaýlarynyń kózine kórinetin bolady.1:7 : "Mine, ol bul tarmen birge keledi, sonda ár bir kóz ony kóredi ; tipti ony tesip ótkender de ". "Ony tesip ótkender", Isany tesken, onyń jaýlary hristian dáýiriniń barlyq dáýirlerinen, sonyń ishinde sońғы dáýirlerden. Olar onyń izbasarlaryn qýdalaý kezinde ony tesip ótti, ol týraly ol bylai dedi : "baýrlarymnyń eń azyna osylardy jasaған saıyn, men úshin solai istediń(Mat.25:40) ". Aspanan, is-sharany toılaý úshin kúshti daýystar. Olar kóktegi turғындar, olar qazirdiń ózinde Másihtin jeńiske jetip, shaitan men onyń jyn-perileriniń aspanyn qýyp shyғarғанын atap ótyge shaqyrған "Maıkl" apoda.12:7-den 12-ge deın. Olar sailanғandardyń qýanyshyna qatysady, óz kezeginde azat etilgen jáne jeńiske jetedi arqyly Isa Másih. Kúnániń jerdegi tarihy ilahi Másihtin aýzymen joıylған kúnákarlardyń joqtyғыnan toqtaıdy. Shaitan, "bul dúmeniń hanzadasy"Isanyń aıtýy boıynsha, Qudai joıған kúnákar dúmeniń religinen aırylady. Ol jer betinde myń jyl boıy aman qalady qańyrap bos eshkimge zıany joq, joıylғанға deın barlyғыe aqyret kúni, Qudai osy maqsatta qaıta tiriltetin barlyq basqa kúnákarlarmen birge.

Sailanғandardyń kóktegi zor rahatyn Isa Másihtin qany arqyly óteidi

Óleń 16 : "Al tórt jáne jıyrma aqsaqaldar, olardyń taғыna Qudaıdyń aldynda otyrған, olardyń qasyna qulap, Qudaıға qulshylyq etti, "

Tañdalғandar Qudaıdyń kóktegi patshalyғыna kiredi, Qudaıdyń aldynda taqtarda otyrady, olar da bilik etedi, zulymdardy sottaý úshin, Aıan 20: 4-ke saıkes. Bul aıat qutqarylған Aponyń kóktegi bastalýynyń mánmátinin týdyrady.4. Bul aıatta Qudaıға shynayı qulshylyq etýdiń formasy berilgen. Sájde, tizerlep otyrý, jerge qaratyp, nysan zańdastyryлған ba Allanyń atymen.

Óleń 17 : "en aıtý : "Ýa, qudiretti Qudai Ie, biz saǵan shúkirshilik etemiz, bul óner men sysrapshyldyq, ótkeni sen uly kúshińdi alyp, bilik ete bastadyń. "

Ótelgender alǵystaryn jańartady jáne enkeip Isa Másihtin aldynda "qudiretti Qudai, kim óner kórsetedi, kim boldy " "**jáne keldi**", aıan 1: 4-te jarıalangandaı. "Siz ózińizdiń uly kúshińizdi aldyńyz"sen sailangandaryńdy qutqaray úshin bas tarttyń jáne seniń qyzmetindegi kúnalarynyń baǵasy retinde óliminmen óteldiń"qozy"; " dúnieniń kúnalaryn joiatyn Qudaidyń toqtysy". Sende bar "patshalyǵyńdy iemdendi"; usynylǵan kontekst - Aıan 1:10-da Rýhtyń Johandy alyp ketken jeri; tarihyMásihtin assambleıasy jer betinde ótkende. Bul kezeńde "jeti jinalystar" sailangandardyń artynda. Isanyń biligi sailangandardyń senimine degen úmit obektisi shyndyqqa aınaldy.

Óleń 18 : "Uttar ashýlandy ; seniń qaharyń kelip, ólgenderdi sottatyn, qyzmetshilerińe paıǵambarlar men áylielerdi jáne seniń atyńnan qorqatyndardy, kishi de, úlken de, jerdi qurtqandardy qurtqy kerek adamdardy marapattatyn yaqyt keldi. "

On ishinde ce aıaty 18 paıǵambarlyq etilgen oqıǵalardyń reti týraly óte paidaly aqparat. 6-shy^{myń} kernei bar **óltirildi** erlerdiń úshen biri múmkin, " Uttar ashýlandy", jáne bizdiń kóz aldymyzda, 2020 jyly-2021, biz bul IQ-nyń sebepterine kya bolyp otyrmyz -rıtal: ICovid-19 jáne ekonomikalıq kúreý islamdıy agresıany týdyrды ma jáne dereý, Reseidiń odaqtastarymen shabýyly. Osydan keiin janjal, qorqynyshty jáne joiqyncion, jeksenbi zańy jarıalangannan keiin "jerden shyqqan ań ", protestanttyq jáne katoliktik aman qalǵan amerikandyqtar men eýropalyqtardyń koalısiasy, Qudai olarǵa tógildi "ashýynyń sońy jeti indeti " aıan kitabynda sıpattalǵan. 16. Jetinshi kúni Isa sailangandardy qutqaryp, qaza tapqandardy joiǵandaı boldy. Sodan keiin daıyndalǵan baǵdarlama keledi "myń jyldar"jetinshi myńjyldyqtyń. Kókte, Aıan 4: 1-ge sáikes, zulymdardyń úkimi oryndalady: "jáne ólgenderdi sottatyn yaqyt jetti". Áylieler óz syıyn alady : máńgilik ómir ýáde etilgen Isa Másihtin tańdaýy boıynsha. Aqyry olar tańgy juldyzdy alyp jatyr jáne táj ýáde etilgensailangandarǵa jeńimpazdar anyqaldysenimmen kúreste : "qyzmetshilerińizge syıaqy berý úshin paıǵambarlar". Qudai bizge barlyq yaqyttaǵy paıǵambarlyqtyń mańyzdylyǵyn eske salady (Bailanysty 2 Pıı.1:19) jáne, atap aıtqanda, sońgy kúnderi. "Áylieler, jáne olardan qorqatyndar seniń atyń,"ıaǵrı, úsh perishteniń Aıan 14: 7-den 13-ke deingi habarlaryna oń jaıap bergender; birinshisi danalyqty eske salady bul odan qorqy, oǵan moıynsuny jáne onyń ósıetterine qarsy shyqpaı, bylar: "Qudaidan qorqyp, ony madaqtaıy múmkin", jaratýshy Qudai turǵysynan, " onyń qıamet kúni kelgeni úshin; jáne ğıbadat etińder kim jasady aspan, teńiz, jer jáne sy burqaqtary".

19-aıat: "Al kókte Qudaidyń ğıbadathanasy ashylıp, onyń ğıbadathanasynda kelisim sandygy puida boldy. Al naızaǵaılar, daıystar, naızaǵaılar, jer silkinisi, úlken burshaq jaıdy. "

Osy kitapta talqylanǵan taqyryptardyń barlygy Aıan Qudai Iemiz Isa Másihtin uly dańqy oralýynyń osy tarihi sáatine jaqyndaidy. Bul aıat taqyryptardy oryndatyn jáne aıaqtatyn kontekstke baǵyttalǵantómendegilerdiń ishinen :

Apo.1: jetinshi kúndik adventizm :

Vúmbet 4: "*Johan jetige deini Jinalystar olar Aziada : sağan raqym jáne tynyshtyq, onyń qaisysy jáne qaisysy boldy, jáne qaisysy alda; jáne onyń tağynyń aldynda turğan jeti rýhtan, "*

7 aiat: "**Mine, ol bultarmen birge keledi**. Árbir kóz ony, tipti ony tesip ótkenderdi de kóredi ; jáne jer betindegi barlyq taupalar onyń kesirinen qaiğyrady. *Iá. Aýmın!* "

8-aiat: "*Men álfa jáne omegamyn* ", - *deidi Qudai Ie, kim jáne kim boldy jáne kim kelý kerek, alla Tağala.* "

10 aiat: "**Men Jaratqan Ieniń kúinde rýhta boldym**, jáne meniń artymnan kerneidiń daýysy síaqty qatty daýysty estidim, "

Apo.3 : Jetinshi ú: kúnderdiń sońy "Laodikeia" (= qarastyrylğan adamdar).

Áqb.6:17 : Qudaidyń qaharynyń uly kúni adam kóterilishhilerine qarsy " onyń qaharynyń uly kúni kelsin, jáne kim tura alady ?"

Áqb.13 : "*jerden kóterilgen haiyan*"(protestanttyq jáne katoliktik koalısıa) jáne onyń zańy jeksenbi ; 15-tarmaq: "*Al oğan animasia jasaý úshin berildi ańnyń beinesi, ańnyń beinesi sóulegeni, jáne ol ańnyń beinesine tabynbaityndardyń bárin óltirý kerektigin atty.* "

Apo.14: "Eki taqyryp"egin jinay" (aqyryzaman jáne sailanğan sheneýnikterdi qyzmetinen bosatý) jáne "egin jinay" (izbasarlarynyń jalğan baqtashylardy qyrýy, azғыrylyp, aldanyp qalý).

Áqb.16 :16 tarmaq : " shaiqastyń uly kúni, Armageddon"

Osý 19 tarmaqta biz formýla kiltin tikelei aralasydan tabamyz jáne kórinetin Qudai, "*et naizağai jarqyldary, daýystar, kún kúrkireyi, jer silkinisi boldy* ", apoda keltirilgen.4:5 jáne 8:5. Biraq munda rýh qosady, "*jáne úlken burshaq* "; a "*burshaq*" osymen qorytyndy taqyryby aiaqталady **jetinshi** týraly "*sońғы jeti oba*" jyly Apo.16:21.

Isa Másihtin qaita oralýynyń mánmátini osylaisha osy ýaqytty ákeletin adventistiń sońғы taqyrybymen belgilenedi, ishinde kóktem mezgili 2030, sailanğandarğa qutqarylýdyń nağyz syıy, alyndy Isa Másihtin tógilgen qanymen. Bul bas tartqan tańdaýlysyn óltirýge daıyndalyp jatqan kóterilishhilermen teketires sağatynt Jeksenbide rimdik jáne dúniede jaratylýynyń birinshi aptasynan bastap Qudai qasıetti etken demalys kúnine degen adaldyqtaryn saqtaıdy. Jáne "*altynshy mór*" Apo.6 bul búlikshilerdiń minez-qulqy men qaiğy-qasiretin sýretteıdi Jaratqan Ie aýyr qylmyspen qabyldağan qasaqana onyń berekeli jáne berekeli genosıdi-súniiktim sailandy. Kelispeýshiliktiń taqyryby osy 19 tarmaqta talqylanady. Bul saqtalğan ilahi zań "*aığaqtar sandyğy*" kieli shatyrdyń eń qasıetti jerinde jáne "*ğıbadathana*"evrei tilinde. Arka óziniń bedeline jáne óte joğary qasıettiligine bailanysty, óitkeni onda Qudaidyń saýsağymen jazylğan zań kesteleri bar, óz betinshe, Musanyń aldynda onyń adal qyzmetshisi. Kieli kitap Isa Másihtin qaityp kelýi kezinde kóterilishhilerdiń úreine ne sebep bolğanyń túsinýge múmkindik beredi. Óitkeni 50-shi zabýrdyń 1-den 6-ğa deingi tarmaqtaryn osylaı aitý kerek :

" *Asafyń jyry. Qudai, Qudai, YaHWéH, sóleidi jáne jerdi shaqyrady, ds kúnniń shyǵyynan kún batqanǵa deitin. Stionnan, sulýlyqtyń kemeldigi, Qudai jarqyrady. Ol keledi, bizdiń Qudai, ol únsiz qalmaidy ; **aldynan jalmap jatqan ot, analasynan qatty daýyl tur.** Ol kókke joǵarydan, jerge shaqyrady, óz halqyn sottaý úshin : Menimen qurbandyq shaly arqyly kelisim jasadqan meniń adal adamdarymdy maǵan jina! - Jáne **aspan onyń ádildigin jarialaıdy, ótkeni Qudai úkim shyǵarady.**"*

Terror jaǵdaıynda kóterilisshiler kóredi aspanda Qudaıdyń on ósietiniń tórtinshisiniń máhini ot áriptermen. Jáne bul ilahı áreketi arqyly olar Qudaıdyń olardy birinshige aıyptaıtynyn jáne biletinin biledi "*ekinshi ólim*".

Bul sońǵy óleńniń taqyryby "*jetinshi kernei*" jalǵan hristian dininiń búlikshisi daýlaǵan Qudaıdyń óz zańyna bergen mańyzdylyǵyn ashady jáne rastaidy. Táńirlik zań zańǵa jáne raqymǵa qarsylyq bildirdi degen jeleýmen qabyldandy. Bul qatelik Elshi Paýyldyń óz hattarynda aıtqan málimdemelerin qate oqydyń nátiyesi bolyp tabylady. Sondai-aq boladyMen ap-daǵy kúmandı joıy úshin osyndamyntúsiniktemeleri túsinikti jáne qarapaim. Romda.6, Paýyl bar adamdarǵa qarama-qaişy "*boıynsha zań*" kimge barlar "*astyna ásemdik*", tek, jańa kelisim bastalatyn óz yaqytynyń kontekstine baılanysty. Sóz tirkesi boıynsha "*zańǵa saúkes*", bul bas tartqan eski paktiniń evreilerine qatystynt jańa aláns Isa Másihtıń kemeldi ádildigine súene otyryp. Jáne bul jańa kelisimge myna formýla boıynsha kiretin sailanǵan sheneýnikterge qatysty "*zańmen*". Óitkeni raqymdylyq ákeletin paida, onyń esimi Isa Másih, Kıeli Rýh, óziniń sailanǵanyn paidalana otyryp jáne ony súıýge jáne Qudaıdyń qasıetti zańyna baǵynýǵa úiretedi. Oǵan moıynsuny arqyly bul "*zańmen*"jáne bolmys"*raqym astynda*", olai emes, "*zańǵa saúkes*". Paýyldyń ilahı zań týraly aıtqany áli esimde, ol solai "*kıeli, jáne ósiet ádil jáne jaqsy*"; men onymen Isa Másihte bólisetinim.Sodan keiin Paýyl kúnámen kelispeıdi, onyń oqyrmandaryn budan bylai kúná jasaıdyń qajeti joq ekenine sendirýge tyrysyp, Másihte, qazirgi mátińderde búlikshiler Isa Másihtı jasaı arqyly oǵan qaişy keletin, olar málimdelgen, "*kúná ministri*"Rımde 321 jyly 7 naýryzda qurylǵan. Paýyl aıtqan kezdeǵalda.2:17: "*Biraq, biz Másih arqyly aqtalýǵa umtylǵanymyzben, eger biz ózimiz kúnákarlardy tapqandaı bolsaq, Másih kúnániń qyzmetshisi boldy ma? Odan alys !*" Biz dáldiktiń mańyzdylyǵyn atap ótemiz ", alysta", bul jalǵan senimniń, búlikshiniń, qazirgi hristiannyń dini tuıyrymdamasyn aıyptaıdy jáne bul 321 jyldyń 7 naýryzyan bastap, "*kúná*"Rım hristiandardyń batysy men shyǵysyna kiredi rım imperatorynyń, putqa tabynýshynyń jáne Konstantinniń biligimen 1er.

Bul turǵyda "*jetinshi kernei*" alty myńnyń sońy birinshi bólingen jyldar Qudaıdyń jerdegi sailanǵan sheneýnikterdi tańdaıy úshin, onyń jalpy jobasynda jeti myń jyl. Jetinshi myńjyldyq, nemese "*myń jyl*" "Aq.20, ashylady sodan keiin, tańdalǵandardyń kóterilisshilerdi kóktegi úkimine arnaǵanyn Isa Másih óterdi, taqyryp Apo.4.

Áian 12: Úlken ortalyq jospar

**Áiel – agresor roman – Áidaladaғы áiel – Jaqsha: aspandaғы shaiqas –
Áidaladaғы áiel – Reforma – ateizm-
Qalғandary adventist**

Jeńgen áiel, Másihtin qalyńdyғы, Qudaidyn Toqtysy

1-tarmaq: *"endi kókte úlken belgi paida boldy : kún kúngen, aiaғыnyń astynda ai, basynda on eki juldyzdan turatyn táji bar áiel."*

Munda taғы da birneshe taqyryptar birneshe kestelerde nemese kórinisterde usynylған. Birinshi keste kórsetilgen Qurastyry Efes.5:23-ke saikes, onyn jalgyz basshysy Isa Másihtin jeńisiniń benefisiary kim bolatyny sailandy. A" simvolynyn astynda áiel ", "Qalyńdyq" Másihtin kúimi "ádildiktin shyagy "Zulymdyqta paigambarlyq etilgen.4:2. Qosarly qoldany, "ai "sqarańgylyqтын belgisi "onyn aiaғыnyń astynda ". Bul jaýlar tarihi jáne hronologialyq tártipte eski paktiniń evreileri, al qaza tapqan hristiandar, katolikter, pravoslavtar, protestanttar, adventister, jańa. Onyn basynda, " on eki juldyzdan turatyn táj "Qudaidyn kelisimindegi onyn jeńisin bildiredi, 7, adammen, 5, 12 sanynyn magynasy.

Áiel sońgy jeńiske dein qygyńga ushyrady

2-tarmaq: *"Ol júkti boldy, bosany úshin bosanyp, qnalyp jylap jiberdi."*

2-tarmaqta "tyy-azaptar", jerdi qydalay tyraly angime aspan danqy zamanyndan buri bolgan. Bul syretti Isa Johan 16: 21-22-de qoldangan: "Áiel qaiqy-qasiretke ushyragan kezde qaiqyga batady, outkeni onyn yaqyty keldi ; biraq ol balany duniuge akelgende, ol duniude er adamnyń duniuge kelgenine qyanagany úshin qaiqy-qasiretti esine almaidy.Sonymen qatar, sizde qazir qaiqy bar ; biraq men seni qaita koremin, júregin qyanady, senin qyanyshyńdy eshkim qabyldamaidy."

Qýgynshy putqa tabynýshy áiel : Rim, uly qala imperialyq

3-aiat: "jáne *aspan denelerin beemeletin taғы bir belgi ; mine, jeti basy, on múizi, basynda jeti táji bar úlken qyzyl aidahar.*"

3-tarmaqta onyń qýdalaýshysy anyqtalady: shaitan, árne, biraq onyń erkine saı saılangandardy tándik kúshter qýdalaıdy. Óz is-áreketinde ol mezgil-mezglil eki strategiany qoldanady; sol " *aidahar* " jáne " *jylan* ". Birinshisi, sol týraly " *aidahar* " bul imperialyq Rim putqa tabynýshylary qoldangan ashlyq shabýyl. Osylaısha biz Dan.7: 7-de Rim parda bolgan belgilerdi tabamyz jáneaspekt túrtinshi ańnyń , sumdyq " *on múiz* ". Putqa tabynýshylyq kontekstiniń bolýymen rastalady " *diademder* " munda ornalastyrylgandar " *jeti bastyq* ", Rim qalasynyń simvoly, Aıan boıynsha. 17. Bul dáldik bizdiń nazarymyzga laıyq, ótkeni ol bul sýret kórsetilgen saıyn aıtady, ornalasqan jeri boıynsha " *diademder* ", paıgambarlyq etken tarıhı kontekst.

Dindar áielderdi qýdalaýshy: Rim-katolik papasy

4-tarmaq: " *Onyń quiryǵy aspan juldyzdarynyń úshinshi bóligin syzyp, olardy jerge túsiridi. Aidahar balasyn dúniege kelgen boida jalmap qoiy úshin bosanyǵa daıyn turǵan áieldiń aldynda turdy.*"

Bul aiat jańa ráimizder, Aıan 11:1-den 3-ke deıingi habarmen jalǵasady, onda papalyq Rimge Qudai ruqsat bergen, ataǵyna " *átesh* ", kimge " *qasietti qalany 42 aıǵa taptañyz* ".

Danielde, jyly " *on múiz* " rim imperiasynyń sońynan " *the kishkentai múiz* " papale" (538-den 1798-ge deıin). Bul sabaqtastyq osy jerde Apo.12, 4-tarmaqta rastalǵan.

Termin " *quiryq* " bul maqsatty jalǵan " *paıgambar Ezebel* " Apo.2:20, Rimniń dini papasynyń jalǵan hristiandardyń sabaqtastyǵyn beemeleıdi. Dan.8-de kórsetilgen aıyp:10 jańartyldy munda. Onyń aıla-amaldary men aldaıynyń qurbany " *laıyqtyjylan* " Jaratylys kitabynyń belgisimen aıaqqa taptalǵan " *aspan juldyzdary* " bul " *ataıyaspan patshalyǵynyń azamattary* " Isanyń shákirtterine bergeni. " *Úshinshisi onyń quldyraıyna alyp keledi* ". Úshinshi tarap onyń týra maǵynasy úshin emes, paıgambarlyqtyń basqa jerlerindegideı, jalpy hristiandardyń basynan ótkergen mańyzdy bóligi retinde keltirilgen. Zardap shekkender tipti áriptiń úshten biriniń úlesinen asyp ketýi múmkin.

5-aiat: " *jáne ol ul týdy, ol barlyq halyqtardy temir taaqpen basqarýy kerek edi. Al onyń balasy Allanyń jáne onyń taǵynyń qolyna tústi.*"

Qosarly qoldanıda paıgambarlyq shaitannyń týǵannan ólgenshe jeńiske jetkenge deıin Másihtiniń jolynda qalaı kúreskenin eske saladı. Biraq bul jeńis, bul tuńǵyshtardyń biri, sodan keıin onyń barlyq saılangandary tabysqa jetedi, sol jekpe-jekti sońǵy jeńiske deıin jalǵastyrady. Osy yaqytta aspan denesin alyp, olar onymen, onyń zulymdardyń úkimimen bólisetin bolady, jáne dál osy jerde, tutastai alǵanda, " *olar halyqtardy temir taaqpen tamaqtandyrady* " qaisysy úkim shyǵarady " *ekinshi ólimniń azaptary* " sońǵy sottyń. Másihtiniń jáne onyń tańdaılylarynyń tájiribesi birtutas ortaǵ tájiribege jáne " *bemesine* " negizdelgen. *bala Qudaıǵa jáne onyń taǵyna otyrady* ", kókte solai, saılangandardyń oryndalatyn jerin " *berý* " degen sóz 2030 jyly, Másihtiniń kek

alýshysynyń oralýy kezinde. Olar kelesi túrde shyǵarylady "aýyrýy bosaný". Jáne**bal**a hrıstian dinin qabyldaýdyń simvoly shynaiy tabysty jáne jeńimpaz.

6-tarmaq: "*Al áiel shól dalaǵa qashyp ketti, onda Qudai daryndaǵan jeri bar, olar ony sonda myń eki júz úsh mezigil tamaqtandyrsyn dep.birneshe kún.*"

JáneQurastyry qýǵyn-súrginge ushyraǵan - beıbit jáne qorǵansyz, onyń jalǵyz qarýy - Kıeli kitap, Qudai sózi, Rýhtyń qylyshy, ol tek shabýyldaýshylardyń kózinshe qashyp qytyla alady. 6-tarmaq bizge "papalyq qýǵyn-súrgin" kezinde bilik etken ýaqytty eske salady.1260 kún"paıǵambarlyq - Eze kodeksine sáikes 1260 naqty jyl.4: 5-6. Bul ýaqyt hrıstian dinine arnalǵan, bul sózdi eske túsirý arqyly usynylǵan azapty joǵaltý ýaqyty "*shól*", munda " Qudai basqarady ". Ol bólısedi jáne qaiǵy-qasiret "*eki kýáger*"Apo.11:3. Dan.8-de:12, qudaıdyń úkimi kelesideı tujyrymdalǵan : "*ásker kúnániń máńgilik sebebimen qamtamasyz etildi* "; saqtaýdan bas tartý arqyly jasalǵan kúná sodan beri demalys kúni demalys kúni 7 naýryz, 321.

Jaqshanyń ashylýy: aspandaǵy shaiqas

7 aiat: "*Al kókte soǵys boldy. Maıkl men onyń perishteleri aıdahaǵa qarsy shaiqasty. Al aıdaha shaiqasty jáne onyń perishteleri,*"

Jarialanǵan áýlielerdi alyp tastaý Rýhtyń bizge jaqsha túrinde beretinin túsindirýge laıyq. Bul nárese Isa Másihtin kúná men ólimdi jeńyiniń arqasynda múmkin bolady. Bul jeńis onyń qaita tirilgeninen keiin rastaldy, biraq Rýh osy ýaqytqa deın jyndarmen jáne Shaitannyń ózimen aralasqan aspan turǵyndary úshin bolǵan zardaptaryn osy jerde ashady.

Óte mańyzdy: bul qaqtyǵys kókte adam kózine kórinbetin bolyp qaldy, naızaǵaı túsedi -er Isa jer betinde bolǵan kezde aitqan jumbaq sózderdiń maǵynasy. Johan 14-te: 1-den 3-ke deın, Isa bylai dedi: "*júrekterinzińdiń qınalýyna jol bermeńiz. Qudaıǵa senińiz, maǵan da senińiz. Akemniń úinde kóptegen záylim úler bar. Eger olai bolmasa, men saǵan aitar edim. Men baramyn sizge oryn daryndańyz. Jáne, men barǵan kezde, men de baramyn sizge oryn daryndańyz. Men qatyp kelip, seni ózime aparamyn, men turǵan jerde sen de sonda bolýyń múmkin.*"Berilgen maǵyna "pisirý prosesi" osy "ornalastyry" keiingi óleńde kezdesedi.

8-aiat: "*biraq olar eń kúshti bolǵan joq, jáne olardyń oryndary budan bylai kókten tabylmady.*"

Kóktegi bul soǵystyń bizdiń jerdegi soǵystarmen eshqandai ortaqtyǵy joq; ol birden ólmeıdi, jáne eki jaqtyń bir-birine qarsy turýy teń emes. Uly jaratýshy Qudai arhangeldiń kishipeil jáne baýyrlastyq aspektisinde "*Maıkl*" qudiretti Qudai, onyń aldynda barlyq jaratylstary bar eńkeip, eńkeiy kerek baǵyný. Shaitan jáne onyń jyndary - osy jaratylstar kóterilisshiler, kim buǵan moıynsunba stress jaǵdarynda, jáne aqyry, olar isteı almaıdy qarsylasýǵa jáne májbúrleýge májbúr aspannan ań aýlaýdyń uly Qudai moıynsunyńdar alla Taǵala arqylyqyat. Jerdegi qyzmeti kezinde Isany ózine moıynsunǵan jáne onyń "ekenine kýálik etken zulym perishteler qorqytty.*Qudaıdyń Uly*" táńirlik jospardyń, ony da belgileý.

S tilindee óleńi rýh dál : "*olardyń orny endi kókten tabylmady*". Bul "*ornalastyry*" kóterilisshiler basyp alǵan Qudai Patshalyǵyndaǵy aspan osy

kóktegi patshalyq úshin bosatylýy kerek edi "tazartylgan" jáne "daiyndalghan" Másihtin sailangany onyń dańqqa jetýine jerdegi kóterilisshilerge qarsy sońgy kúresi kúni alý. Sonda solai solai, sailangan sheneýnikterdi ózimen birge sinirý, "olar árqashan onymen birge bolady, ol qaida bolady" aspanda tazartyldy jáne "daiyndalghan" olardy qabyldaý úshin. Sonda jerdin bir bóligi "degen sózben paıgambarlyq etilgen túrdin qańyrap bos qalyq bolady.tuńgıyq"j.1:2.Osy jekpe-jek arasynda joba ómirdi qutqaratyn qudalyq shamdar , jáne onyń josparynyń ár bir túinde sózi jáne onyń maǵynasyn ashady. Evr.9: 23-te myna aıattar osylaı keltirilgen: "*Sondyqtan bul qajet boldy sýretter kóktegi nárseler týraly bolýy kerek tazartylgan bul rette osylaı kóktegi nárselerdin ózi budan da jaqsy qurbandyqtarmen bolghan.*" Osylaısha, "burynǵysyn kóbirek qurban etińizuuashyqty" Isa esimdi Másihtin kúnalaryn óteydi usynghan óz erkimen ólimi talap etildi bulsailangan, biraq bárinen buryn alý úshin jaratylstaryna jáne ózine on jaqta zańdy kóktegi jáne jerdegi búlikshini ólim jazasyna kesýge zańdy. Dal osylaı "qoryq kóktegi Qudaı boldy "tazartylgan", aldymen, sodan keiin, Másihtin jeńimpaz bolyp oralýy kezinde, kezek ol qalaghan jerge keledibelgisi onyń "retinde júrytban", biraq onyń "kieli orny" retinde emes Esa.66:1-2 : "*sondyqtan Jaratqan Ie bylai deidi: "aspan - meniń taǵym, al meniń tabanymdy jerge gondyr. Ózimdi qandai úi turǵyzar ediń, úge maǵan qandai oryn berer ediń ? Osynyn bárin meniń qolym jasady, jáne bári aldy, deidi YaHWéH. Mine, men kózimdi kimge kiemin: qinalghan, rýhy buzylghan adamǵa, meniń sózimnen qorqatyn adamǵa."*; nemese Ezeniń atýy boıynsha.9:4, túraly "jrenishten kúrsinip, dgoyrsyǵandar" mindette.

9-tarmaq: "*Jáne ol qýyldy, uly aidahar, shaitan dep atalatyn kári jylan jáne búkil álemdi aldaǵan Shaitan; ol jerge qýyldy, al perishteleri onymen birge qýyldy.*"

Aspan jaratylstary jaýlap alýshy Másih qabyldaǵan rýhanı tazartýdan birinshi bolyp paıda kórdi. Ol kókten, shaitannan jáne onyń perishtelik jyndarynan qýyldy "júgirdi" jer betinde eki myń jyl boıy. Shaitan da bileidi, "yaqyt" áýlielerge, sailangandarǵa jáne ilahı aqıqatqa qarsy áreket etý onyń jeke ózine de, jyndaryna da qalady.

Belgilenen: Isa tek revelde ǵana emese Qudaıdyń minezin adamzatqa ol sonдай-aq shaitannyń qorqynshty keipkerin usyndy, ol túraly eski kelisim sol kishkentai nárese boldy, sondyqtan ony elemeı qala jazdady. Isanyń shaitanǵa qarsy jeńisinen bastap, eki lager arasyndaǵy shaiqas jer betindegi adamdardyń ortasynda qazir kórinbeitin túrde ómir súrip jatqan jyndardyń qamalýyna bailanysty kúshele tústi jáne aspandaǵy planetalar men juldyzdardy qamtıtyñ bizdin jerdegi barlyq ólshemderimizde. Bul bizdin jerdegi ólshemderimizdegi jalǵyz jerústi.

Esterinizge sala keteiin, bul jerde Qudaı jasaǵan Project life-saving jahandyq baǵdarlamasyn durys túsiný onyń tańdaýlylaryna ǵana tán artyqshylyq bolyp tabylady. Óitkeni, jalǵan senimdi onyń jobasyn túsindirýde árqashan qate bolatyndyǵynan tanýǵa bolady. Demonstrasiá Kieli Jazbalarda paıgambarlyq etilgen Másihke bergen iahýdilerden jasalghan, jáne róli'jasa tandı shyǵar, Qudaı rýhanı bosatýdy baǵdarlamalaǵandai; sol kúná. Sol siaqty, búginde jalǵan hrıstıandyq senim Isa Másihtin qaita oralýyn jáne onyń patshalyǵy men jerdegi

biliginiñ ornaýyn kútyde; onyń Aıan kitabynda aıtylǵandaı, Qudaı óz baǵdarlamasyna engizbegen nárseler. Kerisinshe, onyń dańqy kelýi olardyń ómiriniñ aıaqtalýyn bildiredi, olardyń kúnalary men oǵan degen kinásiniñ tasmaldaýshysy bolyp qala berdi.

Másihtiń tańdaýlylary erkin ómirdiń bastalǵanyn biledi kókpe, jáne jaqshadan keiin jer óziniñ súispenhiligi men ádildiginiñ kemeldigin dáleldeý úshin qajet, Jaratýshy Qudaı jaratylıstarynyñ ómirin uzartady kókpe de, jerde de, óziniñ kókpegi keıpinde de máńgilik adal bolyp qala berdi. Kókpegi jáne jerdegi búlikshiler bolǵan bolady dep esepteleı, joıylǵan jáne joıylǵan.

Aspan patshalyǵy bosatyldy

10 aıat: *"Men aspanda bir daýysty estidim: : Endi qutqarylý, kúsh-qýat, Qudayımyzdyñ Patshalyǵy jáne onyñ Másihiniñ biligi keldi ; ótkeni kúndiz-túni Qudayımyzdyñ aldynda aıyptaityn baýyrlastarymyzdyñ aıyptaýshysy tundyryldy."*

Bul "Qazir" maqsatty kún - 7 sáyir, 30 aptanyñ birinshi kúni, ol 3 sáyir, sársenbiniñ izbasary bolyp tabylady, onda aıqyshty qabyldaı otyryp, Isa shaitandy, kúná men ólimdi jeńdi. Aptanyñ osy birinshi kúni, ol Máriamǵa bylai dedi: "maǵan tıspe; Men áli Akeme kóterilgen joqpyn". Onyñ jeńisi áli aspanda rásimdelmegen edi, sondyqtan onyñ qudailıq kúshimen onyñ perishtelik atymen "Maıkl" tabyldy, ol shaitandy jáne onyñ jyn-perilerin kókpen qýyp jiberdi. Aıta ketý kerek, dáreksóz " kúndiz-túni Qudayımyzdyñ aldynda aıyptaityn baýyrlarymyzdy aıyptaýshy". Bul bizge búlikshiler lagerinen bas tartýyn jerdi tańdaǵandarmen bólisetin Qudaı lageriniñ orasan zor ámbepap baýyrlastyǵyn ashady. Bular kimder "baýyrlar"? Kókpegiler men jerdegiler mundaı jumysty ishınara shaitanǵa tapsyrady oǵan onyñ ekenin dáleldeý úshin "tólemder" negizsiz.

11-aıat: *"jáneOlar ony qozynyñ qanymen jáne aıǵaqtarynyñ sózimen jeńdi; jáne olar óz ómirlerin ólimge dein jaqsy kórmedi."*

Osy tarmaqta aıtylǵan úlgi ýaqyt habarynda kezdesedi "Smurna", jáne bul habar Isa Másihtiñ dańqy oralǵanǵa dein paıǵambarlyq etken barlyq ýaqyttary úshin talap etetin senim standartyn kórsetedi.

-Nyñ jeńisi "Maıkl", ataýy qudailıq qutqarýshymyz Isa Másihtiñ aspandy, negizdeıdi ses saltanatty deklarasialary Mat.28: 18-20-da jasalǵan : " jáne Isa kelip, olarmen sólesip, bylai dedi **Barlyq bulik maǵan kókpe de, jerde de berildi.** Baryp, barlyq halyqtardy óz shákirterine analdyryńdar, olardy Ákeniñ, Uldyñ jáne Kúeli Rýhtyñ atynan shomyldyryñ rásiminen ótkizip, men senderge buyrǵannyñ bárin oryndayǵa úretinder. Mine, men senimen kúni boy, tipti aqyrzamanǵa dein birgemin."

Osylaısha, Qudaı óziniñ algashqy kelisiminiñ negizin Musaǵa bizdiñ ólshemimizdiñ shyǵý tarihyn ashty -re, biraq bul tek biz adamzattyñ sońǵy kúnderinde kim ómir súredi, ol kúnakar jerdiñ tájiribesiniñ jaqshasyn jaýyp, onyñ jahandyq ómiri qutqarý jobasy týraly túsinikti ashady bul merzimege jáne alty myñ jylǵa sozylady. Biz Qudaimen bólisemiz, onyñ kókpegi jáne jerdegi barlyq adal tańdaýlarynyñ máńgilik kezdesýin kútemiz. Sondyqtan bizdiñ nazarymyzdy aspanǵa jáne onyñ turǵyndaryna aýdarý úshin sailaný mártebe. Olardyñ jaǵyna bailanysty olar qyzyǵyshylyqtaryn joǵaltqan joq sailanǵan sheneýnikterdiñ

taǵdyrynda jáne bizdiń jer tarihyмыз, Jaratylýdan aqyrzamanǵa deini, jazylǵandaı, 1 kor.4:9: "*Qudai úshin, bizdi, elshilerdi, adamdardyń sońǵysyn, kez kelgen jolmen ólim jazasyna kesýge májbúr etken síaqty, sodan beri **biz álemge, perishtelerge kórinis boldyq, jáne erkektege.***"

Jerdiń jaǵday kúrdeli

12-aiat: "*sondyqtan qýanyńdar, sender kókter, sender kókter turatyndar. Jerge jáne teńizge qasiret ! Car shaitan saǵan túsip jatyr, onyń ýaqyty az ekenin bile tura, qatty ashýlanyp.*"

Jáne "*aspan adamdary*" birinshi bolyp boldy "*toilay*" Másihtin jeńisi. Biraq bul qýanshy eskere otyryp, bul kúshetiledi "*qasiret*" úshin "*turǵyndarynyń jer*". Óitkeni shaitan óziniń ólim jazasyna kesilgen sottalýshy, qylmysker ekenin jáne onyń bar ekenin biledi "*az ýaqyt*" onyń qutqarylý josparyna qaıshy áreket etý. 2000 jyl buryn jer betinde qamalǵan lager jynynyń jasaǵan áreketteriniń barlyǵyn Isa Másih óziniń Aıanynda nemese Aqyrzamanında ashqan. Men saǵan jazyp otyrǵan osy kitaptyń nysany osy. Jáne 2018 jyldan bastap Isa Másihtin sailanǵan laýazymdy tulǵalary bólisýdent bul bilim aqyrzamanynyń shaitanǵa onyń jumysy úshin bólingen azǵyry ; ol aiaqtalady kóktem mezgili 2030 olardyń qudılyq qojalynynyń dańqy oralýymen. Bul taqyryptyń jaqshasy 12 tarmaqpen jabylady.

Aspandaǵy shaiqastyń jabylatyn jaqshasy

Júrgizýshi áiel taqyrybynyń qaitarylýy shól dalada

13-aiat: "*al aidahar onyń jerge laqtyrylǵanyn kórgende, er balany dúniuge ákelgen áieldin sońynan qýdy.*"

Bul jaqsha Rýhtin 6-tarmaqtaǵy Rim papasynyń biligi taqyrybyna oralýyna múmkindik beredi. Termın "*aidahar*" "bul aıatta áli kúнге deini shaitan Shaitannyń ózine qatysty. Biraq onyń kúresi "*áieli*" jasaıdy rimdik, dáıekti, imperialyq jáne papalyq áreketter.

14 aiat: "*Al uly qyrannyń eki qanaty áielge shól dalaǵa, jylannyń betinen bir mezgil, bir jarym mezgil nár alatyn jerine ushyp ketýi úshin berilgen.*"

Osy 14 tarmaqta ol biliktiń uzaqtyǵyn kórsetetin habardy aldy rim papasynyń túrinde "úsh jarym jyl", "*ýaqyt, ýaqyt jáne jarty ýaqyt*", qazirdin ózinde Dan.7:25-te qoldanylǵan. Bul qalpyna keltirýde, oqıǵalardyń hronologialyq rettiliginde jańa málimetter ashylady. Egjeı-tegjeiin eskerý kerek : "*aidahar*" óleńde 4 "aýystyryladyjylan" "dál sol síaqty "*aidahar*" 3-tarmaqtyń "murageri" bolyp tabylady *quryq*". Sharttar "*jylannyń quryqy*" "biz taktikasynyń ózgergenin ashamyz belsendi sol Qudai,"*uly qyran* ", shaitan men onyń jyndarynan shabyttanǵan. Ashyq agresıadan keiin "*aidahar*" ótiriktiń qýlyǵy men dindarlyqtyń murageri me túraly " *jylan*" bul paǵambarlyq etilgen 1260 jyldardaǵy Rim papasynyń biligi arqyly júzege asady. Túraly eske salý "*jylan* " Qudaıǵa bastapqy kúnaniń mán-jailarymen salystyrydy usynýǵa múmkindik beredi. Haýa Ananyń arbaýyna túskeni síaqty "*jylan*"bibilis sóilegen ar ; "*áiel*", "*qalyńdyq*"Másihtin, shaitan oǵan usynǵan sózderdin jalǵan ekendigi tekserilýge jatady" *aýyz*"onyń katolisizm agentteri papa Roman.

15 aiat: "Al aýzynan jylan áieldiň artynan ózen siaqty sýdy laqtyp jiberdi, ol ózenniň jaǵasynda týdyrýy mümkin."

15-tarmaqta hristian dinine opasyzdyq jasatyn katoliktin qýdalanýy kórsetilgen ; siaqty "jánesy a-dan ózen" qaisysy "ákeledi" onýn qoly jetetin nárseniň bári. La "aýyz"papalyq Rim-katolik katolikter, fanatikalyq jáne qatygez hgalaryn iske qosty qarsy olardyň qarsylastary dindar. Bul áreketiň mútiksiz oryndalýy - episkop keñes bergen Lúdivik XIV-tin "aıdaharlardyň" denesin jasaýy. T -ellier. Bul dene áskerı, úshin jasalǵan Tynyq muhıtyndaǵy protestanttyq qarsylyqty izdeñiz, arnalǵan "sebep úshin"barlyǵy tómen jáne jumsaq, jáne Másihtin óz dogmalarynda sailanýy, olardy májbúrleýge májbúrleý tańdaý arasynda, katolisizmdi qabyldańyz nemese jetekshilik etiñizs jan túrshigerlik zorlyq-zombylyq pen azaptaýdan keiin tutqynda nemese ólimde.

16 aiat: "Al jer kómekesti áiel men jer aýzyn ashyp, aıdahar aýzynan shashyp jibergen ózendi jutyp qoidy."

JáneRýh bizge osy bir aiatqa biriktirilgen eki túsindirmeni usynady. Eskertip qoi "áiel"jáne "jer" bar eki jeke tulǵa, jáne solai"terre" protestanttyq senimdi nemese planetamyzdyň jerin, sózbe-sóz, topyraǵyn beıneleýi mümkin. Bul aiatqa eki túsiniñ bermekshi qudaıdyñ Aıanynda hronologialyq túrde bir-birin ustanatyndar.

1er habar: jalǵan protestantizm haıyandyq: hronologialyq tártip, birinshi, "áiel" saıkestik kimgе protestanttardyň jandy sýrettemesi beibit Reformalar, onýn ishinde "aýyz" resmı (mynaý Martin Lúter 1517 jyly) katolikterdiñ kúnalaryn aıyptady ; bul aqtaldy olardyñ esimderi: "protestant"ıaǵmı, katoliktik dindarlardyñ ádiletsizdigine narazylyq bildirýshiler kim Allaǵa qarsy kúná jasad, óziniñ naǵyz qyzmetshilerin óltiredi. Ubasqa komponentti jasańyz ekijúzdi protestantizmniñ jáne sózben beınelengen "jer" bar sonдай-aq óziniñ " ashtyaýyz "katoliktik senimdi aıyptaý úshin, biraq ol bar qolyna qarý alyp, onýn soqqylary boldy "jutyp qoidy" eleýli bóliginiñes fighters lıgasynyñ katolikteri. Sóz "jer" munda ágili "gýgenottardy" beıneleidi, taraqKevennderdiñ protestanttarynyñ qyzmetshileri jáne bekinisterdegi áskeriler, mysaly, la-Roshel kezinde "din soǵystary" ondajanes Qudaı boldy oǵan qarsy shyqqan jaýyngerlerdiñ eki toby qyzmet etken de, qurmettemegen de.

2nd joldaý: Fransýz ultynyñ ateizminiñ semserden kek alýy. Ekinshi oqylymda, jáne hronologialyq tártipte, ce 16 aiatynda fransýz revolúsiyasynyñ qalaı órbigeni ashylady barlyǵy katolikterdiñ papalyq monarhıalarynyñ agresiasy. Bul aıattyñ negizgi habary osy. Jáne bul Qudaıdyñ róline beretin nárese "4^{myñ} kernei "Sáy.8:12, jáne "thetúpsiz shuñqyrdan kóterilgen an"Apo.11:7, Lev.26:25-ke uqsas, ol keledi, Qudaı aıty, mundaılar "kek alatyn qylysh mbir aláns "katolikter búlikshil kúnákarlarǵa opasyzdyq jasady. Bul obraz búlikshilerdi jazalaýǵa negizdelgen "Qorah" jyly Aty-jóni.16:32: "**al jer onýn aýzyn ashty, Qorahtyñ barlyq adamdarymen jáne barlyq tayarларыmen birge olardy jáne úlerin jutyp qoidy**". Táñirlik Aıanmen jáne tarihi jetistikpen tolyq úlesimdi bolý úshin bul sýret salystyrmaly túrde eki jaǵdaıdyñ kóterilishleriniñ ilahı zańnan bas tartýyn eske túsiredi.

Sońǵy jaýy audahar : the demalys adventist áiel

17-aiat: "Al aidahar áielge ashýlandy, jáne oln qaldyqtarmen sogýsýǵa ketti Qudaıdyń ósietterin oryndaityn jáne Isanyń kýáligi bar onyń urpaǵynan. "

Qudaıdyń qarǵysyna ushyraǵan protestanttyń 150 jylдық qyzmetiniń únsiz ótyı, taqyryby"5-kerneı", aqyl ibilis pen onyń qolbasshylarynyń kókтеgi jáne jerдеgi sońǵy qurlyqtaǵy shaiqasyn elestetedi, jáne bul bizge olardyń ortaқ óshpendiliginiń nysanasyn kórsetedi. Sońǵy nysandarda 1873 jylǵy adventist pionerleriniń tańdaýlylary, sońǵy urpaqtary men muragerleri bolady bul sońǵy ishara Sáyir aıynyń 3:10-da jarıalandy. Pionerler, olar mısıany aiaqtaǵaly jatyr, tasymaldaýshysy týraly olardyń sol bata qudaılyq. Olar Isanyń senip tapsyrǵan jumysyn berik jáne adal qoldaýy kerek: qandaı jolmen qurmetteýden bas tartý "ańnyń belgisi"jeksensbilik romen be, ustaý, qurmetpen, jáne baǵasyna qaramastan, demalys kúnderiniń demalysy, senbi kúni, aptanyń naǵyz jetinshi kúni, uly jáne qudiretti jaratýshy Qudaı uıymdastyrǵan jáne belgilegen ýaqyt. Dál osy shyndyq osy sıpattamada kezdesedi "áiel tuqymynyń qaldyǵy" bul aıatta : "Qudaıdyń ósietterin oryndaityndar", toǵyz emes, on; "jáne Isanyń kýáligin kim ustaıdy ", óitkeni olar eshkimniń sheshinýine jol bermeıdi ; nemese "aidaharlar", nemese "jylandar". Jáne "Isanyń kýáligi "bul bul eń kóp baǵaly, beri, Aıan boıynsha. 19:10, "Isanyń kýáligi - paıǵambarlyq rýhy". Dál osy paıǵambarlyq onyń bar ekendiginiń kýási "naǵyz tańdaýly adamdy shaitannyń azǵyrýy múmkin emes "Másihtiń, aqıqat Qudaı, Mat.24:24 úretkender: "óitkeni jalǵan Másihter men jalǵan paıǵambarlar paida bolady jáne adasý úshin úlken belgiler men keremetter kórsetedi, **eger múmkin bolsa, tipti sailanǵandar da.** ".

Shaitannyń jeńisi derlik ... aiaqtaldy

18-aiat: "Jáne ol teńiz qumynyń ústinde turdy."

Bul sońǵy aiat bizge shaitannyń jeńiske jetkenin kórsetedi kim basqardy kimge onyń quldyraýyndaǵy qorǵasyn jáne ólimdi aıyptaý, **hristandardyń barlyq dini mekemeleri** ol ústemdik etedi jáne olardy óz biliginde ustaıdy. Esa.10: 22-de Qudaı bylaı deıdi: "Halqyń, ýa, Israil, teńiz qumyndaı bolsańdar, un qaldyq qaitarylady ; jánejoıy sheshildi, ol ádilettilikten asyp túsedı."Osylaısha, bul paıǵambarlyq boıynsha aqyrzamanǵa deın, tek adventisterdiń dissidentterinen, quraityn "qalǵan áiel", "Tańdalǵan adam, Másihtiń qalyńdyǵy", jáne "Izrail"rýhani Qudaıdyń, shaitannyń ústemdiginen qutylyńyz. Esterińizge sala ketein, "Adventist" degen atpen Rýh 1843 jylдан beri tańdalǵan sońǵy sailanǵandardyń qutqarylýyn senim standartyna qoıady ; 2020 jylǵa qaraı bul dini minez-qulyq, biraq kóbirek mekeme Qudaıdyń sottaǵanyn, aıyptaǵanyn jáne qabyldamaǵanyn (" shashylyp qaldy") 1994 jyly.

Aian 13: jalǵan aǵayyndylarhristian dini

Teńizden shyqqan ań – Terrdiń ańye

13 sany úshin bildiredi adamdar yrymshyl putqa tabynýshylar sáttilik súkimdiligi nemese esik qasireti árqaısysynyń pikiri boıynsha jáne elder. Mine, óziniń dańqty Aıanynda Qudaı bizge 1-den 7-ge deıingi sandarǵa jáne olardıń ártúrli kombinasiıalaryna negizdelgen óziniń kod nómirlerin ashady. 13-sýret " 6 " sanyn qosý arqyly alynady Shaitan perishtesiniń jáne " 7 " sanynyń beimesi, Qudaıdyń beimesi, osylaısha Isa Másihte jaratýshy Qudaıǵa din men zańdy túrde berilgen. Sonymen, biz bul taraıda "hristian dininiń jalǵan baýyrlaryn" tabamyz, biraq bul ras enneaǵyz tańdaýly adamdardy qoiýnyz. "Attytaralar"ortasynda jasyrylǵan"jaqsy tuqym"syrtqy kórinister turǵysynan dini jańlystyrady, óitkeni bul taraı ashylady.

Birinshi ań: solai teńizden kóteriledi

Birinshi jekpe-jek audahar-jylan

Óleń 1 : " *Sonda men teńizden bir ańnyń kóterilgenin kórdim **jeti bas jáne on múiz**, jáne **onyń múizinde on táj bar**, jáne **onyń basyna kúpirliktiń ataýy**".*

Apo.10 zertteýinde kórgenimizdei, biz osy taraıda ekeýin tabamyz "ańdar"hristianǵa bizdiń dáýirimizdi aıt. Birinshisi, "teńizden kóterilý", Dan.7:2-degidei, katoliktik senimge jáne onyń biligin qýdalaýshyǵa qatysty "42 ai"paıǵambarlyq - bul 1260 naqty jyl. Dan.7-de onyń aldyndaǵy imperialardyń rámisderin qosı otyryp, biz "patshalyǵyn tabamyz.kishkentalı múiz"qaisysy keiin paida bolýy kerek " on múiz " Dan.7: 24-ke saıkes óz patshalyqtaryn aldy. Jáne " kapottar " boıynsha ornalastyrylǵandar " on múiz " ekenin kórset bul tarıhı kontekstke baǵyttalǵan. Munda papalyq Rım "sımvoly men beinelengen.jeti bastyq "bul ásirese qos maǵynany sıpattaıdy. Jáne eń sózbe-sóz bul ma" *jeti shoqylar* " boıynshaesquelles Rım Apo.17: 9-da salynǵan. Jánebasqa, kóbirek rýhanı, basymdyq bolyp tabylady ; órneq "jeti bastyq "silteme jasaıdy qasiettilik sot júesiniń:" *jeti* "sany bolyp tabylady qasiettilik, jáne"basshy", magistratqa nemese Esa-daǵy eskige silteme jasaı otyryp.9:14. Bul stendtik Rım papalyq Rımge bailanysty, óitkeni ol ózin azamattyq jáne dini turǵydan táyelsiz memleket retinde kórsetedi, onyń jetekshisi Rım papasy bolyp tabylady. Rýh bylai deıdi: "*onyń basyna kúpirlik degen esim qoiıldı* ". Sóz "kúpirlik" jekeshe túrde, jáne biz aýdarýymyz kerek : "*ótiriktıń attary týraly*", sózdiń maǵynasyna qaraı "kúpirlik". Isa Másih "qurmetteıdiótirik"jospar boıynsha papalyq roman. Sondyqtan ol "ataǵyn" taǵayndaıdyótiriktıń atasy"lekenińol shaitan, Shaitan dep atalǵan Johan

8: 44-tegi jeke tulǵa: " *Sende shaitan áke bar, jáne siz ákeñizdiń qalayın oryndaǵyńyz keledi. Ol áy bastan qanisher bolǵan, shyndyqta turmaǵan, óitkeni onyń boynda shyndyq joq. Ótirik atqan kezde ol ózinshe sóileidi ; óitkeni ol ótirikshi jáne óitiriktiń atasy "* .

Tarmaq 2 :"*al men kórgen hatıyan qandai boldy **barys** ; onyń aiaqtary aiaqtar saqty boldy**atıy**, jáne onyń aýzy a-nyń aýzy retinde **arystan**. Aıdahaŕ oǵan óz biligin, óz ornyn jáne zor biligin berdi. "*

Jáne " *tórtinshi ań* " - Dan.7:7 bylai deidi:"*qorqynyshty, qorqynyshty jáne shekten tys kúshiti* "munda dálirek sıpattama alynady. Shyndyǵynda ol ózin haldei imperiasynan beri ózinen buryn bolǵan úsh imperianyń kriterileri retinde kórsetedi. Onyń eptiligi bar "*barys*", -nyń basym kúshi "*atıy*" jáne kúsh qatygez jyrtqysh týraly "*arystan*". ÁQB.12:3, "*aidahaŕ*" 3 tarmaqta, qaida "*tájder*" ústinde boldyq "*jeti bastyq*"Rımdi óz elinde kórsetti putqa tabynýshy ertedege hristiandardy imperialyq qýdalaýshy. Dál sol saqty "*kishkentai múiz*"Dan.7:8-24 Dan.8:9-dan sátti shyqty, munda papalyq óz biligin Rım imperiasynan alady; Lýstıman 1-ge bailanysty imperialyq jarlyqpen rastalǵan oqıǵa^{er} 533 (jazbasha) jáne 538 (qosymshada). Biraq, nazarlaryńyzǵa! "Atty *aidahaŕ*"sondai-aq bildiredi "*ibilis*"Apo.12:9-da, bul papalyqtyń óz biligin alǵanyn bildiredi "*onyń biligi, taǵysy jáne zor biligi*"shaitannyń ózi týraly. Biz Qudaıdyń nelikten eki bolmysty jaratqanyn túsınemiz "*óitiriktiń ákeleri*"aldyńǵy tarmaqta.

Eskertpe : áskerde papalyq Rım óziniń imperialyq formasynyń kúshi men kúshin saqtaıdy, óitkeni eýropalyq koröldiń áskerleri onyń sheshimderine qyzmet etedi jáne oryndaıdy. Belginiń Dan.8:23-ten 25-ke deim kúshi mynalarǵa negizdeledi "*jetistik onyń qýlyqtarynan*" ıaǵnı, jer betinde Qudaıdy beineleýdi talap etý, osylaısha máńgilik ómirge qol jetkizýdi ashýǵa nemese jabýǵa bolady usynylady ishindeMásihtiń Injili: "*olardyń biliginiń sońynda, kúnakarlar joıylǵanda, paıda bolady arsyz jáne arsyz patsha. Onyń qudireti qudiretti bolady, biraq óz kúshimen emes : jáne ol keremet kúreyǵe ushyraıdy, ol óz isinde tabysqa jetedi, ol qudiretti jáne qasıetti adamdardy qurtady. Onyń órkendeyine jáne onyń aila-amaldarynyń sáttiligine bailanysty, bul júrektegi tákapparlyq bolady, ol beibit ómir súrgen kóptegen adamdardy qurtady, sonymen qatar knázdardyń knázyna qarsy shyǵady ; biraq ol qoldyń kúshinsiz buzylady. "*

1260 jyldardyń aıaǵynda fransız revolúsiyasynyń ateizmi onyń 538 jyldan beri qalyptasqan buzaqylyq kúshine núkte qoidy..

3 tarmaq : "*Al men onyń bir basyn jaralanyp ólgen she kórdim ; jáne onyń ólimge ákelgen jarasy jazylady. Al ánnan keim búkil jer beti súsinip turdy.*"

Onyń tarihyňa eshqashan ókingen emespin, bul shekteý arqyly sot biligi papa qýǵynshyǵa óz biliginen bas tartýǵa májbúr bolady. Bul 179-dan bastap oryndalady2 monarhia, onyń qarýly qoldaıy qai jerde qulatylyp, basy kesiledi ateizm Fransız. Apo.2: 22-de jarıalanǵandaı, " *úlken azap*"ateis Rımnıń dinı biligin joıǵysy keledi nyń " *álgi áiel Ezebel*" jáne onyń maqsattary "*onymen zinaqorlyq jasatyndar* "; monarh, monarhiser jáne katoliktik dinı qyzmetkerler. Osylai bolýy kerek " *ólgenshe jaralanǵandaı*". Biraq oportúnistik sebepterge bailanysty imperator Napoleon 1er qaita quryladı 1801 jyly onyń kompozisiyası

atynan. Bul eshqashan tikelei qýdalaýǵa ushyramaıdy. Biraq onyń biligin aldaýshy bilikke deın jetedi katoliktik senýshilerdiń kóptigi, olar senetin bolady jyly onyń ótirigi jáne onyń talaptary Isa Másihtin dańqty oralýyna deın: "*Al añnan kein búkil jer tań qaldy*". "*Búkil jer ańnyń sońynan erdi*", jáne sóz *jer*, qos maǵynada, planeta úshin, sonymen qatar senim protestanty odan shyqqan shirkeylerdi reformalady. Ekýmenikalıyq aqparattyq-túsindirý alánsy (= *jer*, grek tilinde) osy habarlandyry rastalgannan beri oryndaldy. Eger Rýh bul habardy qarapayım tilde sóilegisi kelse, biz kim oqımyz: "protestanttyq din retinde *tutas sońynan erdi katolik dinine tózbeýshilik*". Bul málimdeme ekinshisin zertteý arqyly rastalady "*ań*", bul joly "*jerden kóterily*"13 taraýdyń 11 tarmaǵynda.

Óleń 4 : "*Jáne olar aıdahaǵa tabynatyn, óitkeni ol haıyańǵa bilik bergen ; olar ańǵa tabynyp bylai dedi : Kim haıyańǵa uqsaidy jáne onymen kim kúrese alady ?*"

Ýaqytqa, imperialyq Rimge, sonymen qatar Shaitanǵa silteme jasai otyryp, Aıan 12:9-ǵa saıkes, *aıdaha*, solai *ibilis* ózine, bolyp tabylady *súigen* rim papasynyń rejimin qurmettetinderdiń; bul saldary boıynsha , jáne barlyq nadandyqta, óitkeni ol kimde bolsa "*ańǵa onyń biligin eskere otyryp*". Osylaısha, "*bıznestegi tabys*" Dan.8:24-te paıǵambarlyq etilgen papany tarih rastaidy. Ol patshalardy onyń dinı kúshimen absolútti túrde, uzaq ýaqyt boıy esh qıyndyqsyz basqarady. Ol jerdi atribýttaıdy jáne olardy ataqtarymen, syıaqy úshin qyzmet etetinderimen qurmetteıdi biz Dan.11: 39-da oqımyz: "*Ol bekingen jerlerge qarsy áreket etetin birtúrli qudaimen birge ; jáne bul ony moyndaǵandardyń abyroiyn qanaǵattandyrady, ol kópshilikti bileıdi, **jáne ol jerdi paida tabý úshin bóledi***". Is oryndaldy sózbe-sóz rim papasy kezinde belgili bolǵan tártippen Aleksandr VI Bordjia (assasın belgili) bar jermen bólisti 1494 jyly jáne marapattalady Portýgalıa, jánea-sheti jetildirilgen Brazılia ma, jáneInde, jáne deınİspania, qalǵan ýaqyttajańa jerler ashylıdy. Aqyl turady. **Isa Másihtin saılanǵan ókili katoliktik senimniń zulym ekenine jáne onyń barlyq agressivti áreketterin nemese gýmaniserin Qudaıdyń jáne saılanǵandardyń qarsylasy Shaitan basqaratynyna tolyq senimdi bolýy kerek.** Bul fokýs jus, sebebi ol paıǵambarlyq etti kúndiz.8:25, "*onyń kásiporyndarynyń jetistigi jáne onyń aıla-tásilderiniń jetistigi*". Eýropanyń patshalary, kúshileri jáne hristian halyqtary moyndaǵan onyń dinı biligi senimge negizdelgen bedel beredi, sondyqtan, shyn máninde, óte názik. Biraq Qudaı men shaitan jazalaý áreketi úshin birigip jatqanda, halyq, halyqtardyń qalyń buqarasy kishipeıldilikpen burys jolǵa túsip, eń aldymen tańylǵan. Jer betinde bilik bilik dep atady, óitkeni adamdar ózderin qudiretti sezingendi unatady, al dalada Qudaıdy bebelemin degen papanyń rejimi janrdyń sheberi. Apo.6-daǵydaı taqyryp mynadaı suraq týǵyzady: "*Kim haıyańǵa uqsaidy jáne onymen kim kúrese alady ?*". 11 jáne 12 taraýlar jaýabyn berdi : 1793 jyly ákeletin Másihtegi Qudaı, ateizm Fransýz revolúционерi, ol qan vanasynda ishedin boldy. Biraq bul paida bolǵanǵa deın "*kek qylyshy*" (taǵaıyndalǵan ról 4^{myń} ishindegi jaza Lev.26:25), qazirdiń ózinde protestanttar, uryспен qarýlanǵan, biraq ony jeńe almaı. Des erler, protestanttar, fransýzdar men nemister, anglıkandar, barlyǵy qansha qıyn bolsa da, jekpe-jek bola ma bastap jáne 16^{myń} ǵasyr, ony ólimge soqtyrady, óitkeni olardyń senimderi, eń aldymen, saıası.

5 tarmaq : "Al oğan úlken nárseler men kúpirlik sózder aitatyn aýyz berildi ; jáne oğan qyryq eki ai boıy jalǵastyryǵa ókiletik berildi."

Myna lirikalár birdei anaıy qeo biz Dan.7-de oqımyz:8 solai bailanystyradynt "kishi múıız "papalyq rimnen keın kóteriledi "on múıız" eýropalyq patshalyqtardyń. Munda biz onyń "takapparlyq" biraq men, rýh oğan "qosadykúpirlik" bul, jalǵan shaǵymdardan jáne ótirik dini negizde "jetistik" salyndy. Qudai óziniń biligin rastaidy " 1260" nysanda kórsetilgen naqty jyldar paıǵambarlyq biblialyq " qyryq eki ai", kodekske saıkes, "bir jylǵa bir kún" ezege.4:5-6.

6 tarmaq : "Jáne ol aýzyn ashty **Qudaıǵa til tigizip, kúpirlik aut, onyń esimin, kielı shatyryn jáne kókte turatyndardy qorlay úshin.**"

Men bul jerde adamzattyń sózge beretin parasattylyǵyna nazar aýdarýym kerek "kúpirlik" bul, qorlay. Bul dızain jańylystyrady, belgiley úshins ótiriks, jáne "kúpirlik" qorlaydyń aspektisin qabyldamaıdy, jáne Qudai papalyq Rimge senip tapsyrǵan adamdarǵa qatysty, olar olardyń, kerisinshe, syrtqy túrine ie bolınyzjalǵan jáne jańylystıryshy, jáne kielilik.

Aýyz papasy "**Qudaıǵa til tigizip sóleidi** "; bul onyń jeke basyn Dan.11:36-da rastaidy, biz qaıdamyz oqı alamyn: "Patsha qalaǵanyn jasaıdy; jáne ol ósedi, bul ony barlyq qudaılardan joǵary dáripteydi, **jáne bul Qudailardyń Qudaina qarsy jasalǵan keremet ister jáne ashylanǵanǵa deın órkendeıi kerek: sol úshin ol anyqtalady.**" Rýh papalyq jalǵandyq júesine jatqyzady, nemese "kúpirlik", kez kelgenin sıpattatıyns onyń dini ilimderi; " Qudaıǵa til tigizıy úshin onyń esimin qorlay", ol Qudaıdyń esimin beker alyp jatyr, onyń minezin burmalaidy, onyń is-áreketin zulymdyqqa kinálaidykisi óltirıy ; "shatyr shatyr", ıaǵnı onyń rýhanı kielı jeri - bul onyń Qurastıryı, onyń Tańdalǵan; " jáne aspanda turatyndar", óitkeni ol aspandy, onyń halqyn jáne onyń jolyn jańylystıradı, óziniń dogmalarynda, jer asty áleminde, kókke elestetedi, grekterdiń murasy, olars olar jer astynda, kókke jáne tazartqyshta boldy ma. "Aspan turǵyndary", taza jáne kielı, qınalıy úshin , jáne onyń ashıly fakt boıynsha zulymdyqtyń úlgisis jáne qatygezdik -s shabyttandyrganes erlerge, jyndar eliniń lageriniń janynda, ádiletsiz aıyptalady.

7 tarmaq : "Al oğan áylhelermen soǵysıy jáne olardy jeńıy úshin berildi. Jáne oğan árbir rýǵa, árbir halyqqa, árbir tilge, árbir ultqa bilik berildi."

Bul aiat Dan.7:21 habaryn rastaidy: "jáneMen kórdim, sol múıız áylhelermen soǵysyp, olardan basym tústi ". Eýropalyq hristiandyq pen álem maqsat bolyp tabylady, óitkeni Rim-katoliktik senim Eýropanyń barlyq halyqtaryna tańylǵan. qosylstar, shyn máninde, "taıpalar, halyqtar, tilder, ulttar" azamattyq odaqta táyelsiz. Onyń "árbir rýǵa, árbir halyqqa, árbir tilge jáne árbir ultqa bilik" onyń beinesin rastaidy "jezókshhe, Uly Vavilon", Apo.17:1 bul " otyrıy kóptegen sýlarda"; "sýlar" bildiretin " halyqtar, kóptikter, ulttar jáne tilder" aian 17: 15-ke saıkes. Qyzyǵyshylyqpen " degen sózdiń joqtyǵyn atap ótyge bolady.taıpa" bul rette 17 tarayı. Buǵan kontekst sebep final nysanalı yaqyttyńúshin Eýropa jáne jáne batys hristian dini ishindesqandais taıpalyq forma aýystıryldıyes ártúrli nısans ulttyqes.

Kerisinshe, papalyq júeni engizıdiń bastalıy jaǵdaynda, eýropalyq popýlasialar negizinen "jyly uıymdastırylǵantaıpalar"rımdik Gallıa mysalynda

bólinbegen jáne ortaq "til" jáne ártúrli dialektiler. Hronologialyq turǵydan Eýropa "qonystanǵan" *taipalar*", sodan keiin "adamdar" patshalarǵa baǵynshty, jáne, aqyrynda, 18-men^{myń} ǵasyr, "ulttar" Soltústik Amerika Qurama Shtattary sıaqty respýblikashyldar, onyń mańyzdy ósimi bolyp tabylady. Jánekonstitýsıa týraly "halyqtar" tiesili jospardy usynýǵa papalyq roman, ótkeni ol patshalardyń biligin moyındaıdy jáne júzege asyrady hristiandyq Eýropa, bastap Hlovıs 1er frankterdiń patshasy.

8 tarmaq : *"Jer betindegi barlyq turǵyndar oǵan qulshylyq etedi, onyń esimi dúnieniń negizi qalanǵannan beri óltirilgen toqtynyń ómir kitabynda jazylmaǵan."*

Aıaqtaly sátinde, onda simvol "jer" protestanttyq senimge silteme jasai otyryp, habarlama naqty maǵynaǵa ie bolady: barlyq protestanttar katoliktik senimdi jaqsy kóredi; barlyq, qospaǵandas Rýh bul anyqtamany jasyryn túrde beretin sailanǵan ókilder: *"kimniń atymen atalatyndar # bar Jeq dúnieniń irgetasynan soyılǵan qozynyń ómir kitabynda jazylǵan."* Jáne bul jerde meniń esimde, onyń sailanǵan laýazymdy tulǵalary *"aspan patshalyǵynyń azamattary"* kóterilishshilerge qaraǵanda, olar, ózderi, *"jer turǵyndary "*. Faktiler Qudaı Rýhynyń paıǵambarlyq habarlandyrýynyń rastyǵyna kya bolady. Ótkeni Reforma bastalǵannan beri, jaǵdaıdy qospaǵanda bastap Piter Ýoldo 1170 jyly protestanttar on.T. katoliktik senimdi jaqsy kóretin, putqa tabynýshy imperator Konstantinniń "jeksensilik" murasyn qurmetteý 1er 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap. Bul aıyptaý ekinshisiniń taqyrybyn daıyndaıdy *"ań"* 11 tarmaqta keltirilgen.

9 tarmaq : *" Eger er adamnyń qulaǵy bolsa, estisin !"*

Kimde bar bolsa, sol *"qulaq"* parasattylyq týraly ashqan Qudaı Rýh usynǵan habardy túsinetin bolady.

Barjazanyń eshqaisysy fransýz ultynyń ateizminen kek alyp, qylyshpen oryndalmaıdy

10 tarmaq : *" Eger bireý tutqynǵa aparsa, tutqynǵa túsedı ; eger kimde-kim qylyshpen óltirse, ony qylyshpen óltirý kerek. Mine, áylhelerdiń shydamdylyǵy men senimi."*

Isa Másih bizge moyınsunýshylyqty eske salady Tynyq muhity ol barlyq yaqytta óziniń sailanýyn talap etedi. Algashqy sheitterdiń beimesi bar ma, Rım papasynyń qatygez biliginiń sailanǵan ókilderi Qudaı olar úshin daıyndaǵan taǵdyrды qabyldaýy kerek. Biraq onyń ádildigi qandaı bolatynyn jarıalap, olardy der kezinde jazalaıdy, dini patshalar men papalardyń teris qylyqtary sondaı-aq olardyń dinbasylary. Kim *"jaryq diody"* tutqynında sailanǵan olar fransýz revolúционерleriniń túrmesinde ózderi bolady. Jáne "bar" *qylyshpen óltirilgen* "Isa súıgen tańdaýlylardyń ishinen olar ózderin óltiredi *"qylysh"* gilotına rólin atqaratyn Qudaıdyń kegi sol fransýz revolúционерleriniń. Dál osy fransýz revolúsiasy arqyly Qudaı óziniń qalaýyn qanaǵattandyrady **kek** Apo.6: 10-da sheitterdiń qanymen aıtylǵan: *"jáne olar daýystap daýystap jylady, Qansha yaqyt, Ustaz, qasıetti jáne shynayı, siz sottap, qabyldaǵansha kek jer betindegi turǵyndardaǵy qanymyzdan ba ? "*. Jáne revolúsialyq gilotın *"soǵy ólimge jánebalalar"* Apo-da jarıalanǵan monarhia katolikteri men Rım papasynyń dinbasylary.2:22. Biraq onyń

qurbandarynyń sany da bar protestanttar ekijúzdiler, senimin saıası jáne azamattyq qorǵaýmen qateleskender, "jáneqylysh"qolda jáne olardyń jeke kózqarastary men dinı muralary jáne jabdyqtar. Bul minez-qulyq Djon Kalvındiki boldy jáne mynaý onyń sumdyq jáne qandy qyzmetkerleri Jenevadan. 1793 jáne 1794 jyldary jasalǵan áreketterge silteme jasaı otyryp, paıǵambarlyq bizdi jasady arasyndar uzaq beıbitshilik jaǵdaıynda dinı paıǵambarlyq etken "150" jylmen tanystyryldy "bes at" paıǵambarlyqs Apo.9:5-10. Biraq keiin 1994, osy kezeńniń aıaqtalıy, 1995 jyldyń ózinde-aq, oń jaqta "óltirý úshin" dinı sebepterge bılanysty qalpyna keltirildi. Potensialdy jaý islam dinı óziniń keńetilgen jaýyngerine deın kim ekeni belgili bolady barady conduire "Úshinshi dúniejúzilik soǵysta " arasynda 2021 jáne 2029. Másihtin qatyp kelýine az ýaqyt qalǵanda bastalady dep kútilýde kókteń mezgili 2030 jyl ekinshi bolyp shyǵady "ań" osy 13 taraýda keltirilgen.

Ekinshi ań: solai jerden kóteriledi

Sońǵy jekpe-jek aıdahaar-qozy

11 tarmaq : "Sosyn kórdim jerden kóterilý, qozydaı eki múizi bar, aıdahaardaı sóleitin taǵy bir ań."

Sózdi saıkestendirýdiń kilti "jer"j.1: 9-10 ornalasqan: "al Qudaı aıty: aspan astyndaǵy sýlar bir jerge jinalyp, qurǵaq jer paida bolsyn. Jáne solai boldy. Qudaı qurǵaq jerdi jer dep atady, al ol teńizderdiń sýlaryn biriktirdi. Qudaı onyń jaqsy ekenin kórdi. "

Jáne, siaqty "jer" shash - bul ónim "teńiz" jerdegi jaratylystyń ekinshi kúni, bul ekinshi "ań" birinshisiniń shyǵysy bolyp tabylady. Bul birinshi "ań" katoliktik dindi, ekinshisin, onyń ishinde protestanttyq dindi, reformalanǵan shirkeýdi belgileý. Alaıda bul tańǵalarlyq aıan bizdi tań qaldyrmaýy kerek, aldyńǵy taraýlardyń zertteýlerinen bastap biz kórsettik, tolyqtyrýshy túrde, Qudaıdyń protestanttyq dinge qatysty óziniń ilahı úkiminde bizge beretin rýhanı mártebesi, ol, keiin shaqyrylǵan ýaqyt kezeńi "Tıatıra", reformany aıaқтаýǵa kelisimin bermedi. Alaıda, bul aıaқтаý Dan.8:14 jarlyǵymen talap etildi, ol bul Qudaıdyń Apoǵa joldaýy bolýy kerek.3:1 : "Siz tiri bolý úshin jumsaysyz; jáne sen óldiń ". Bul rýhanı ólim ony laqtyrady arasynda jáne shaitannyń qoldary daıyndalady onyń shabyty úshin úshin "Armageddon shaiqasy", Apo.16:16, jerdiń kúnásiniń sońǵy saǵaty. Bul senimniń sońǵy synaǵy kezinde, sol kezdegi qyzmetshileri adventisterge arnalǵan joldaıda paıǵambarlyq etilgen *Filadelfia*, ol erik-jigerine tózbeitin bastamalary qolǵa alady ony " jasańyzjerden kóterilip kele jatqan harıyan ". Ol bar "eki múiz" kelgen 12 aıat aqtap, anyqtaıdy. Bul ekýmenikalıyq aqparattyq-túsindirý alánsynda jinalǵandyqtan, dinder protestanttyq jáne katolikter aptanyń jetinshi kúni Qudaı kielı etken demalys kúnine qarsy kúreste birikken ; evreilerdiń senbi nemese senbi kúni, sonymen qatar Adamnyń, Nuhtyń, Musanyń jáne Isa Másihtin qyzmeti men qyzmeti kezinde jaýap alynbaǵan. onyń jerdegi ilimi, óitkeni aıyptar a demalys kúnin buzý - evrei kóterilisshteleriniń Isaǵa qarsy aıyptaıлары negizsiz jáne negizsiz boldy. Demalys kúnińdegi ádei jasalǵan keremetter arqyly onyń ýaji demalys kúniniń naqty qudalyq tujyrymdamasyn qaita anyqtaý boldy. Bul eki din, jehiske jetken qutqaryly dep málimdeitinder " dúmeniń kúnalaryn joiatyn qozy", laıyq, olar úshins sıpattamalyq kriteruler, a" beınesi aıdahaar siaqty sóleitin qozy". Demalys kúnin baqylaýshylarǵa olardy

ólim jazasyına kesýge deın baratyndygyna tózbeýshilikti qoldai otyryp, bul ashıyq soǵys, "strategiasy" *aidahar*", qaitadan shyǵady.

12 tarmaq : " *jáne ol birinshi ańnyń aldynda onyń barlyq biligin júzege asyrady jáne jerdi jáne onyń turǵyndaryn ólim jarasy jazylǵan birinshi ańǵa tabynyǵa májbúr etedi.*"

Biz estafetanyń bir túrine kýa bolyp otyrmyz, katoliktik senim endi ústemdik etpeidi, biraq onyń ejelgi biligi protestanttyq dinge berilgen. Sebebi protestanttyq din resmı túrde bir din bolyp tabylady jerdegi eń qýatty ulttyń: Soltústik Amerika Qurama Shtattary nemese AQSH.a dinderdiń birigýi protestant eýropalyq jáne amerikandyq bar qazirdiń ózinde júrgizildi, tipti qosqanda, adventisterdiń jetinshi kúndik mekemesi, 1995 jyldan bastap. Jańa "*Babyl*" jerdiń ártúrli dinı konfesialardaǵy imigranttardy qarsy alý úshin salynǵan kezde dinı aralasyǵa shekteýler bar. Eger er adamdar osy qalypty nárseler bolsa, sebebi olardyń ústirt aqyl-oiy jáne dinge nemquraily qaraýy, óz tarapynan ózgermeitin Jaratýshy Qudai bizdiń pikirimizdi ózgeretpeidi jáne Kıeli kitapta kýa bolǵan tarihi taǵylymdardy elementin bul baǵynbaýshylyq úshin jazalady. Ekskýrsıany qorǵaýda, jeksenbide, birinshi kúnniń rimi, kún demalys belgilegen Konstantin 1er, ekinshi "*ań*" protestant "*birinshi ańǵa tabynyńyz*" dinı mártebesin resmı dep tanyǵan jáne "jeksenbigе" óz atyn bergен katolik jańylystıradı. Rýh protestanttar men katolıkter arasyndaǵy bul sońǵy odaқтыń múmkin bolǵanyn eske salady, óitkeni "*ólimge ákeletin jara*" keltirilgen "*túpsiz shuńqyrdan kóterilgen ań*" boldy "emdeldi". Ol muny kórsetedi, óitkeni ekinshi ańnyń emdelýge mundai múmkindigi bolmaıdy. Ol Isa Másihtıń dańқты kelýimen joıylady.

13 tarmaq : " *ol uly belgilerdi oryndaıdy, tipti adamdardıń kóz aldynda jerdegi kókten ot túsiredi.*"

1945 jyly Japonıany jeńgennen beri amerikandyq protestant jer betindegi algashqy atom energetikasy boldy. Onyń óte joǵary tehnologiasy únemi elikteledi, biraq eshqashan teńestirilmeidi ; jáne ol árqashan básekelesterinen nemese qarsylastarynan bir qadam alda boldy. Bul ereje "Úshinshi-Gý" kontekstinde rastaladyqate álem" qaida, Dan.11 boıynsha:44, ol joıylady bul paǵambarlyqta onyń jaýy Resei, "soltústik patshasynyń" elderi. Onyń bedeli sonshalyqty zor bolady, al janjaldan aman qalǵandar ań-tań bolyp, oǵan súsinip, óz ómirlerin senip tapsyrady jáne onyń búkil adamzat ómirindegi bedelin moyındaıdy. "*Kókten ot*" tek Qudaıǵa tiesili, biraq 1945 jyldan bastap Amerikada magistr dárejesi bar. Ol oǵan óziniń jeńisi men aldaǵy iadrolyq soǵystaǵy jeńisimen birge ósetin bedeldi aǵymy úshin qaryzdar.

14 tarmaq : " *Jáne ol ańnyń aldynda oryndaıǵa berilgen belgiler arqyly jer betinde turatyndardy aldaıdy; olarǵa semser jaraqatyn alǵan jáne ómir súrgen ańnyń beinesin jasaý úshin jer betinde turatyndardy atı.*"

Jáne "*ǵajayıptar*" oryndalǵan tehnikalar sansyz. Jáne "*jer turǵyndary*" olardyń ómiri men oilaryn boıyna sińiretin barlyq ónertabystaryna táyeldi boldy. Amerıkaǵa nashaqorlar sıaқты olardyń jan dúmesindegi gadjetterden aıyrıdyń qajeti joq bolsa, "*jer turǵyndary*" "shaǵyn topqa", "dinı tózimsizdikti zańdastırýǵa daıyn"*áveldiń qalǵan bóligi*" Apo.12:17. "... *olar ańǵa sıret salýy kerek*" bul katolik dininiń áreketterin kóshirý jáne protestanttyń basshylyǵymen kóbeıtý. Bul rýhtardyń qattylyǵyna oralý kelesi eki áreketke negizdedi. Jáne "*aman*

qalǵandar" aman qaldy faktilerge jaýyngerler sumdyq, Qudaı olardy úzdiksiz jáne birte-birte soqqyǵa jyǵady " qahardyń sońǵy jeti indeti ", Aıanda sıpattalǵandaı. 16.

Ólim týraly jarlyq Jeksenbi

15 tarmaq : " *Al oǵan ańnyń beinesin jandandyryń úshin berildi, ańnyń beinesi sóiledi, jáne ol ańnyń beinesine tabynbaıtındardyń bárin óltirý kerektingin aıtty.*"

Qudaı rýhynyń jeteleýimen jazylǵan shaitannyń jobasy júzege asady. Rýh "sońǵy jeti indettiń" altynshysynda qabyldanatyn shekten shyqqan sharanyń pishinin ashady. Resmı jarlyqpen jer betinen aman qalǵan barlyq kóterilishhiler kelisken, ol týraly sheshim qabyldanady a kúni bastalýy arasynda kóktem jáne 2030 jyldyń 3 sáyirinde adventisterdiń jetinshi kúndik senbidegi baqylaýshylarynyń sońǵysy óltiriledi. Minsiz logıkada bul data belgileidi ótken jyly Isa Másihtiń dańqymen oralýy. Jáne kóktem sol jyldyń 2030 bolýy mindetti me sát onda ol taǵdyrly kóterilishhilerdiń óz sailaýyna qarsy áreket etýine, qutqarýǵa kelýine jol bermeý úshin aralasady ishinde "kúnderdiń qysqarýy"olarдың"úlken qaiǵy-qasiret"(Mat.24:22).

16 tarmaq : " *Jáne ol kishiniń de, ulyńnyń da, baidyń da, kedediń de, erkinniń de, quldyń da barlyǵyn oń qolyna nemese mańdaıtyna belgi alyǵa májbúr etedi,*"

Qabyldanǵan sharae dáýirden aman qalǵandardy eki lagerge bóledi. Kóterilishhilerdiń birin "anyqtadybelgi "adam biliginiń , qaisysy katoliktik "jeksenbi" degendi bildiredi, buryńǵy "jaýlap alynbaǵan kún kúni" onyń tabynýshylarynyń biri Rim imperatory Konstantın 1 tańǵan^{er}, 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap. Jáne "belgi" qabyldanady "qolda"sebebi ol adam Isany sottaý jáne aıyptaý úshin" jumys ". Ol sondaı-aq aldy "aldyńǵy jaǵynda "bul jaýapkershiligi tolyǵymen Jaratýshy Qudaıdyń ádil úkimi boıynsha oryndalatyn kez kelgen adam bolmysynyń jeke erkin bildiredi. Túpnusqalyǵyn rastaý úshin Kıeli kitap boıynsha, simvolizmniń bul interpretasiasy "qolmen" jáne "maıdan", bul aıat 6: 8-de jazylǵan, Qudaı óziniń ósıetteri týraly aıtqan jerde: "Siz olardy belgi retinde bailanystyrasyz **seniń qolyńda**, jáne olar bolady **maıdandar retinde kózderińniń arasy**na."

Kek alýdyń aldyńǵysy

17 tarmaq : "jáne eshbir adam ańnyń tańbasy, aty-jóni, esiminiń nómiri bolmasa, satyp ala da, sata da almaıdy."

Sózdiń artynda "tulǵa"áýlieler lageri adventister Qudaı qasietti etken demalys kúnine adal bolyp qaldy ma? Óitkeni qurmetten bas tartý " tańba", Jeksenbi, qalǵan birinshi kún putqa tabynýshylar, olardy qoiady. Djyldar algash ret olar qurban boldy "boikot" AQSH-ta olarǵa qarsy turǵan qarsylastarǵa qarsy sharalarmen tanyıl. Saýda-sattyqqa qatysý úshin qurmet kórsetý kerek " tańba", protestanttarǵa qatysty jeksenbi, "ańnyń aty-jóni, ""vikar týraly Folar Qudaıdan" katoliktter, nemese "onyń esiminiń nómiri ", bul, nómir 666.

18 tarmaq : "mine, danalyq. Túsinigi bar adam ańnyń sanyn sanap kórsin. Sebebi bul birneshe adam, al onyń sany alty júz alpys alty."

Qudai Rýhynyń habaryn túsiny úshin adamnyń danalyǵy jetkiliksiz. Bul shynymen de onyń danalyǵy barlyq adamdardan asyp túsetin jáne onyń búkil jer betindegi bedelin tanytqan Súleimen síaqty, odan mura bolýy kerek. Arab sıfırlary qabyldanǵanǵa deın evreiler, grekter jáne rımdikter arasynda olardyń álipbıınıń áripteri de sannyń mánine ie bolǵan, sondyqtan sózdi quraityn áripterdıń mánderiniń qosyndysy onyń sanyn anyqtaıdy. . Óleńde aıtylǵandaı "esepteý" arqyly alynady. "... onyń esiminiń nómiri"bul "666 "bul nómir zertteýdiń 10-taraýynda kórsetilgen" VICARIVS FILII DEI "latynsha ataýyndaǵy rım áripterińiń sandyq mánin qosý arqyly alyńǵan. Bul ataýdyń ózi eń úlkeni "kúpirlik" nemese " ótirik", onyń talaptary, óitkeni eshbir jaǵdaıda, Isaǵa berildi "almastyrýshy", "vikar" sóziniń maǵynasy.

Aıan 14: jetinshi kúndik adventizmge deıingi ýaqyt

Úsh perishteniń habarlary – egin – egin

Bul maqsatty taraý ýaqyt - 1843 jáne 2030 jyldar aralyǵyndaǵy ýaqyt.

1843 jyly paidalaný partıasyDan paıǵambarlyǵynyń ereksheligi.8:14 "adventisti" Isa Másihtini qaityp kelýin kútýge itemeledi jáne kóktem bastap bul kún. Bul synaq sabaqtastyǵynyń basys senim nemese paıǵambarlyq rýhyna degen

qyzyǵyshylyq - bul, "*Isanyń kǵalıgi*" aıan 19: 10-ǵa saıkes, Isa Másihtin qutqarylǵynyń izbasarlary dep málimdeitin hristiandar jeke kórsetedi boıynsha japsyrmas dinis birneshes. Jáne "**jumystar**" tek tańdaǵa ruqsat berý kerek pe, joq pa, sony kórsetti. Bul jumystardy eki yqtimal tańdaıda qorytyndylaǵa bolady: qabyldanǵan nurdy qabyldaı nemese qabyldamaı jáne Qudaıdyń talaptary.

1844 jyly, 1844 jyldyń kúzine belgilengen jańa úmitten keiin, Isa demalys kúniniń tájiribesin qalpyna keltirýden bastalatyn reformany júzege asyrýdy aıaқтаı mısıasyn qabyldaı úshin tańdalǵan óz sailaıshylaryn basqarady qasterlengen Allanyń atymen dúnie jaratylǵannan beri. Bul "eń mańyzdy pán" *kıelilik*", bul "*aqtaldye*" 1844 jyldan bastap, qylmys onyń qyzmetshileriniń nazaryna shaqyrylǵan kezde. Dan.8: 14-tiń bul aýdarmasyn meniń bólimime aýdarǵan: "*eki myń, úsh júz jáne keshki tańerteń qasıetti oryn tazalanady* ", mátinge saıkes túpnusqalyq túrde túpnusqadan Ivrit: "*eki myń, úsh júz keshki tań men kielilik aqtalady*". Arkim 321 jyldan bastap demalys kúindegı qudaıdyń qylmysy elshiler zamanynda Qudaı bekıten basqa da kóptegen aqıqat ilimderdi ákeletinin bile alady. Imandy buzatyn aldamsy muragerlerdiń 1260 jyldyq biliginen keiin, poperia protestanttyq ilimde aqıqat Qudaıy úshin adam tózgisiz kóptegen ótirikterdi qaldyrdy. Sondyqtan osy 14-bólimde Aqyl-oidyń úsh negizgi taqyryby bar, olar retimen: adventisterdiń mısıasy nemese habary. "*úsh perishte* "; "*egin jinay*" aqyrzamanǵa deiin sailanǵandardy suryptaı jáne alyp tastaı ; "*egin jinay*" qaharly júzim, jalǵan baqtashylardyń, hristiandyqtyń jalǵan dinı ustazdarynyń túpkilikti jazasy.

1844 jyldan bastap sailanǵan sheneýnikterdi qudaıdyń qaharyna ushyratı úshin oqytyldysońǵy is-shara adamzatqa qudaıdyń erki men joldan taiıshylyqqa ushyraǵan adam búlikshisiniń talaby arasynda ornalası úshin berilgen ýaqyttyń sońyna arnalǵan. Biraq, jasalǵan tańdaıdyń 1844 jyldan beri qaitys bolǵandardyń barlyǵyna saldary bar. Tek tańdaılylar ǵana nurlanyp, adal bolady "*jaratqan Iede ól*" 13-tarmaqtyń ilimi boıynsha, olar jarıalanǵan jerde "*berekeli*" Másihtin raqmynyń bir bóligi bolı úshin, onyń barlyq nyǵmetteri perishteniń atyna jiberilgen habarda rastalǵan "*Filadelfia* " bul olardy alańdatady, ótkeni Qudaıdyń sailanǵan sheneýnik retinde qaraıy úshin "adventist" dep atalı jetkiliksiz.

Eger oqıdy tastap ketkenderdiń egjeı-tegejeıleri áli de ashylatyn bolsa, negizgi olar Rýhpen erekshelenip, qorytyndylanady. "*úsh perishteniń habarlary*" 7-11 tarmaqtardyń. Bul habarlamalar saldarlardyń sabaqtastyǵy arqyly bir-birimden bailanysty.

Men munda aıtqanymdaı, osy kitaptyń 2-betindegi muqabadaǵy jazbaǵa saıkes, bul úsh habarlama Daniıl kitabyndaǵy simvoldyq beınelerde buriynnan ashylǵan úsh habardy bólip kórsetedi.7 jáne 8. Esterińizge sala keteiik, Aıannyń 14-taraıynda Qudaıdyń olarǵa беретin asa mańyzdylyǵynyń astyn syzyp, rastaidy.

Qutqarylǵan adventister jeńiske jetti

1-tarmaq: "*men qarasam, mine, qozy Sion taıynda turdy, onymen birge júz qyryq tórt myń [adamdar], olardyń mańdaıyna óz esimini jáne Ákesiniń atyn jazǵan.*"

"*Sion taıy*" Ierýsalım salynǵan Izraıldiń ornalasqan jerine qatysty. Bul qutqarylı úmitin jáne bul qutqarylı ony kóktegi jáne jerdegi senim synaqtarynyń sońyna deiin jetkizetin pishindi bildiredi. Bul joba tolyǵymen barlyq nárseni

jańartýda júzege asyrylatyn bolady, týraly *jer men aspan*, aıan 21: 1-ge sáikes. "Atty 144 000 [adamdar]" sailanǵandardy beıneleıdi Másihtin tańdalǵan 1843 jáne 2030 jyldar aralyǵynda adventistik hristiandar Isa Másihpen synalady, dáleldenedi jáne bekitiledi, onyń úkimdi ujymdyq túrde de, jeke túrde de qoldanylady. Ujymdyq úkim mekemeni jáne jeke úkimdi baǵalady, árbir jaratylysqa qatysty. Jáne "144000 [adamdar]" jetinshi kúndik adventistik senimniń izbasarlary arasynda Isa Másih tańdalǵan sailanǵan ókilderdiń ókili. Bul san qatań simvoldyq bolyp tabylady jáne tańdalǵan adamnyń naqty sany Qudai biletin jáne saqtaıtyn qurpa bolyp tabylady. Usynylǵan keskinniń anyqtamasyna olardyń tańdalý sebebin túsinýge bolady. "*Mańdailarynda*, "olardyń adaldyǵy men oıynnyń simvoly retinde, "*qozynnyń esimi*", Isa, jáne "*onyń Ákesi*", eski kelisimde ashylǵan Qudai tirkelgen. Bul olardyń Qudaidyń beınesin qalpyna keltirip, jańǵyrtqanyn bildiredi jaratýshy Qudai birinshi adamǵa qulaǵanǵa deın, ony jaratyp, ómir syılaǵan kezde bergendeı; jáne bul onyń keıipkeriniń beınesi. Olar Qudaidyń tek senýshilerdiń sailanǵan ókilderiniń kúnalary úshin Isa Másihtin atynan ózin qutqarý úshin algysy kelgen jemisi. Tańdalǵandardyń aldynda tańdalǵandar, ıaǵnı olardyń sanasynda, oilary men tabylýǵa degen umtylystary Qudaidyń móri Aıan 7:3 bolyp kórinedi ıaǵnı, dekalogtyń tórtinshi ósietiniń demalys kúni jáne qozy Isa Másihtin aıyramastyǵy jáne onyń eski ósiette Áke, Jaratýshy Qudai retinde ashylýy. Osylaısha, shynayı hristiandyq senim didiń izbasarlary retinde Ul men Ákege qatysty dini normalarǵa qarsy emesarna romanynyń shaǵymy, egersózben emes, eń bolmaǵanda ispen.

Oleń 2 : "*Men kókten bir daıysty estidim, kóptegen sýlardyń daıysy siaqty, úlken naizaǵaidyń daıysy siaqty ; men estigen daıys arfada oınaityn oıynshylardyń daıysy siaqty boldy.*"

Osy aıatta aıtylǵan qaıshylyqty keıipkerler is júzinde birin-biri tolyqtyrady. Jáne "*úlken sý*" sóleýde ómir súretin kóptegen tirshilik ielerin beıneleý úshin" aspektisin qabyldańyz. *úlken naizaǵai*". Kerisinshe, "beınesi boıynshaarfa", Qudai óziniń jaratylıstaryn jeńispen biriktiretin kemel úlesimdilikti ashady.

Oleń 3 : "*Olar taq aldynda da, tórt haıyan men aqsaqaldar aldynda da jańa án shyraqady. Jáne bul ándi jer betinen qutqarylǵan júz qyryq tórt myńnan basqa eshkim bile almady.*"

Qudai rastaidy jáne astyn syzady munda senimniń óte joǵary qasıettiligi "adventist" ornında 1843-44 jj. Onyń sailaıy basqa toptardan erekshelenedi ; "*taq, tórt haıyan jáne aqsaqaldar*"; sońǵysy jerdegi ómirlik tájiribeden ótkenderdiń barlyǵyn belgileıdi. Biraq ilahı Ýahı Aıan Dan.8:14 jarlyǵy, hristian dininiń tek eki myń jyldyq maqsatty Aıan dep atady sépare qatarynan eki fazada. 1843-44 jyldarǵa deın, sailanǵandar 12-men beınelengen "*aqsaqaldar*" qosýly "24 "Apo-da keltirilgendeı.4: 4. Basqa 12 "*qarttar*" bar ma "*12 taıpalar*" adventister "*mórlengen*" apoda.1843-44 jyldar aralyǵynda 7: 3-ten 8-ge deın.

Oleń 4 : "*Bular áieldermen aramdalmaǵan; óitkeni olar pák qyzdar ; olar qozynnyń qaida barsa da soıynan eredi. Bular adamdar arasynan qutqaryldy, olar Qudai men toqtynnyń algashqy jemisteri boldy ;*"

Osy tarmaqtyń sózderi tek rýhanı maǵynada qoldanyńyz ; sóz "*áielder*", hristian shirkeýlerine silteme jasai otyryp, Rim-katoliktik senim siaqty paida bolǵan kezden bastap nemese 1843-44 jyldardan bastap protestanttyq senimge, al

1994 jyldan bastap institýsionaldy adventisterdiń senimi úshin dinnen bas tartty. "Attylastany" táńir zańynyń buzylýynyń nátiyesi bolyp tabylatyn kúnáni nysanaǵa alý týraly aitylǵan jáne bul "jalaqy - ólim", rom.6:23 saıkes. Bul simvoldyq sıpattan basqa, Isa Másihtin de qasıetti etken kúnaniń azabyn tartý úshin ".144 000 [adamdar]". Olardyń "páktik" sonday-aq rýhani jáne ol olardy Isa Másihtin tógilgen qany arqyly ádildik olardyń pıdasyna aǵartylǵan "taza" dep ataıdy. Kúnaniń muragerleri jáne onyń aramdyǵy, Adam men Haýanyń barlyq urpaqtary sıaqty, Isa Másih moyndaǵan senimderi de minsiz "taza". Biraq bul senimdi Isa Másih tiimdi túrde moyndaıy úshin, bul tazary olarda naqty jáne naqty bolýy kerek "**jumystar**". Bul tuqym qýalaityn kúnalardan bas tartýdy bildiredi des jalǵan dinder, hrıstian nemese evrei nemese jalpy monoteisik. Jáne onyń aıanynda paıǵambarlyq, Qudai jerdi jáne onyń aspan júesin jaratýdyń birinshi aptasynan bastap ózi belgilegen yaqyt tártibin saqtamaı faktisin arnayı maqsat etedi.

Beineniń artynda "janań an aıtý" bul tek" ómir súretin naqyt tájiribe 144 000 [adamdar]" jáne mórlengen. Kein "Musanyń áni" Mysyrdyń kúná simvolynyń dańqy shyǵyyn atap ótken, "an" nyń "144 000" sailangandar kúnadan azat etilgenderin toılaıdy, ótkeni olar Dan.8:14 jarlyǵyna baǵynbady jáne olardyń qalaǵan qasıettiliginde yntymaqtastyqta boldy, jáne tipti talap etiledi, 1843-44 jyldardan bastap Qudai. Osy kúńge deın kóktegi aıan Isa Másihtin ólimi arqyly Golgota aıqyshynda jasalǵan kúnalardyń tazartylýyn eske túsirdi. Bul habar birden sógis jáne Qudaidyń jeksenbilik, rımdik jáne onyń basqa da kúnalarynyń protestanttyq muragerlerine senýshilerdiń bir túri bar degen ilim boldy. Evreilerdiń ádet-ǵuryptarynyń tipologiasynda, "attykúnalardy tazartý" boldy kúńde dinı mereke, onda óltirilgen eshkiniń qany meirimdilik ornındaǵy eń qasıetti jerge ákelinip, qol jetpeitin jerge qoıylyp, tyıym salynǵan. jyldyń qalǵan yaqyttary. Eshkiniń qany, kúnaniń belgisi, paıǵambarlyq etken Isa Másihtin qany óziniń tańdaǵan kúnalaryn óteýi úshin olardyń kúnalaryn óteýshi retinde ózin tanytty. bul olar laıyq jaza ; Isanyń ózi kúná jasaldy. Bul rásimde eshki kúná men ony kigen Másihtin beıneleıdi. Bul qasıetti jerge baratyn bas dinı qyzmetkerdiń jyl boıyna tyıym salynǵan eń qasıetti orynǵa ruqsat bergен fizikalıyq oryn aýystyrýy, bul aıatta bylai delingen: "olar qozynyń qaida júrese de sońynan eredi ". 1844 jyldyń 23 qazanyndaǵy kórinistegi osy kórinisti eske túsire otyryp, Másihtin Rýhy eske saldy onyń sailangany muragerler beısanalyqilimniń jalǵandyqtary, kúnáǵa tyıym salý. Sonymen, 1844 jyldan bastap, kúná shyǵarylǵan jeri óz erkimen tájiribeden ótti, bul jeksenbilik romenniń jaǵday, Qudaimen qarym-qatynas ornatýǵa múmkindik bermeıdi, al tastap ketken kúná bul qarym-qatynasty uzartýǵa múmkindik beredi, bul sailangandardy onyń qasıettiliginiń tolyqtyǵyna alańdatady. qabyldaı, túsiniń jáne júzege asyry táńirlik aqıqat ashylıdy.

Retinde qarastyrylyda "alǵashqy jemister Qudaiǵa jáne qozyǵa", qai Qudai sailanǵan qurlyqty tańdaıda eń jaqsısyn anyqtady. Evreilerdiń ádet-ǵuryptarynda "alǵashqy jemister" dep jarıalandy "kueli". Osy bastaılardan bastap qurbandyqtar janýar nemese ósimdik Qudaiǵa, ony qurmetteýge jáne onyń izgiligi men ulylyǵy úshin adamnyń moyndaıyn belgiley úshin saqtalǵan. Taǵy bir sebep, shyn máninde, "alǵashqy jemister qasıetti", bul olardyń qudaıdyń nuryn qabyldaıy, ol tolyǵymen ashylady, ótkeni olar ashylǵan jaryq óziniń sharyqtaı shegine, rýhani sharyqtaı shegine jetken aqyrzaman yaqytynda ómir súredi.

Óleń 5 : "*al olardyń aýzynan eshqandaı aldaý tabylmady, ótkeni olar kirshiksiz.*"

Naǵyz sailanǵan, týylǵan adam aqıqattyń jańa týylýymen ǵana múmkin bolady jek kórý jáne "*ótirik*" onda ol lázzat tappady. Ótirikti jek kóredi, ótkeni ol muny qudyqtyń adamdaryna zıandy zardaptar men azaptar keltirý úshin jasaıdy. Senetin adam "*ótirik*" sonda qatelesýdiń azaby, kónili men ashysy ma? Másihtin tańdaýlylary óz adamdaryn azǵyrýǵa jáne aldaýǵa qýana almaıdy. Kerisinshe, shyndyq sendiredi, ol shynayı baýyrlastarmen oń qarym-qatynas ornatty, biraq, ásirese, birinshiden, Jaratýshy jáne qutqarýshymyz Qudaimen bizdiń qutqarylýymyzdy talap etedi jáne onyń esimini "*ataýynda joǵarylatady. Aqıqat Qudayı*". Osylaısha, kúná doktrinasyn ustanbai, ashylǵan aqıqatqa moıynsunyp, sailanǵan ókil bolyp sanalady "*kinásiz*" aqıqat Qudainyń ózi.

Birinshi perishteniń habary

Óleń 6 : "*men kóktiń ortasynda ushyp bara jatqan basqa perishteni kórdim, olar úshin jer betinde, árbir ultqa, týystaryna, kez kelgen tilde jáne adamdarǵa yaǵyzdaityn máńgilik Izgi habar bar.*"

"*Basqa perishte*" basqa habarshy tolyq jaryqty jarıalady ma qudailyq, simvolızasıalǵan "*aspannyń ortasy*" bul kúnniń sharyqtaý shegi. Bul jaryq mynalarmen bılanysta "*jáne Izgi habar*" nemese "*izgi habar*" Isa Másih ákelgen qutqarylý. Ol "retinde jikteledimáńgilik" sebebi onyń habary shynayı jáne yaqyttyń ózgergenin bilmeıdi. Osylaısha Qudaı kýálandyrady Isa Másihtin elshilerine úretilgenge sákestik. Bul shyndyqqa oralý keledi bastap 1843 Rım-katoliktik senimnen muraǵa qalǵan kóptegen burmalaýlardan keiin. Bul málimdeme Daniál 12:12-de keltirilgen habarǵa uqsas ámbeap bolyp tabylady, bul jumys adventistiniń ilahı batasy ashady. "*Jáne'máńgilik Izgi Habar*" bul jerde senimniń naǵyz jemisi aspektisinde aıtylǵan, Daniál 8: 14-tiń jarlyǵymen ashylǵan ilahı talapqa saı. Paıǵambarlyq sózge degen qyzyǵyshylyq standartqa saı zańdy jemis bolyp tabylady "*degenmáńgilik Izgi Habar*".

Óleń 7 : "- *Dedi ol qatty daýyspen : Qudaıdan qorqyp, oǵan dańq syıla, ótkeni onyń qamet kúni keledi : jánnatty, jerdi, teńizdi jáne sy burqaqtaryn jaratqan oǵan qulshylyq et.*"

7-tarmaqta birinshi perishte jaratýshy Qudaıdyń dańqyn dekalogta qudailyq túrde dáriptetin demalys kúniniń buzylýyn aıptady. Osylaısha, ony 1844 jyldyń qazan aynan bastap qalpyna keltirýdi talap etedi, biraq onyń protestanttarǵa jasaǵan qylmysyn aıptady, ótkeni kókteń mezgili 1843.

Ekinshi perishteniń habary

Óleń 8 : "*Taǵy bir perishte, bir sekýnd, sońynan erip: : Ol qulady, ol qulady, Uly Babil, ol barlyq halyqtardy azǵyndyqtyń qaharynan sharap ishýge májbúr etti. !*"

8-tarmaqta katolik shirkeýiniń orasan zor kinásin ashqan ekinshi perishte Rım papasy Rım, ony "kún kúni" dep qaita ataý úshin er adamdardy aldap, aldaǵan, putqa tabynýshy Konstantın 1er "Iemizdiń kúni" ataýynyń latyn tilindegi aýdarmasy, onyń "jeksensisiniń" bastaýy : Dominika qaitys boldy. Eki ret qaitalandy, órnek, "*Ol qulady, ol qulady, Uly Vavilon*", "oǵan jáne ony mura

etkenderge Qudaıdyń shydamdylyǵynyń yaqyty birjola aiaqталǵанын растаıды. Jeke алǵанда, konversia áli de múmkin, biraq jemis-jidek óndirisiniń ózindik quny boıynsha, "**jumystar**" táýbege kelý, tek.

Esterińizge sala keterik : "*ol qulady*" bildiredi: ony Qudaı qabyldaıdy jáne jeńedi **aqiqat** , qala sıaqty jaýynyń qolyna túsedı. Ol 1843 jyldan keın, 1844 jáne 1873 jyldar aralyǵynda, jetinshi kúndik adventisterdiń adal qyzmetshileri úshin "kóterip, jaryqtandyrady.jumbaq" bul ony Apo.17: 5-te sıpattadı. Onyń azǵyrýy **ótirik** tiimdiligini joǵaltadı.

8-tarmaqta aldyńǵy jazbalarda aıtyлǵan úkim rastalady, qorqynshty eskertýmen. Sanaly tańdaý jáne **erikti** konstantın 1 belgilegen demalys kúniniń^{er} 321 jyly, 1844 jyldan bastap, orderdegi kóterilishhilderdi, Qudaıdyń aıyptaýynyń mindettemelerin jasaıdy *ekinshi ólimniń azaptary* sońǵy sottyń. Jeksenbigе taǵylǵan aıypty jasyrý úshin Qudaı kesh " degen atpenbelgi" ózine qarsylyq bildiretin atyshýly "*mór*" qudaılyq. Bul onyń yaqyt tártibine kúmán keltiretin adam biliginiń belgisi, Ol jazalaýǵa laıyq orasan zor ashý. Al jarıalangán jaza is júzinde qorqynshty bolady: "*ol oıpen jáne kúkirtpen azaptalady*" bul búlikshilerdi qurtadı, biraq aqyrzaman kezinde ǵana.

Úshinshi perishteniń habary

Óleń 9 : "*Al taǵy bir perishte, úshinshisi, daýystap sóilep, olardıń sońynan erdi , Eger kimde-kim ǵıbadat etse (buryn sájdege barý) ań men onyń beinesi, mańdaıyna nemese qolyna óz tańbasyn alady,*"

Úshinshi habarlamanyń birin-biri tolyqtyratyn sıpaty men aldyńǵy ekeýimen sabaqtastyǵy "formýlasy boıynsha berilgen.kelesi". "Attydaýystap daýys" ony jarıalagan adamnyń óte joǵary qudaılyq biligin rastadı.

Qayıp kelesige jiberiledie "josparyn qoldatyn jáne bekietin búlikshi adamdarǵa" *jerden kóterilgen haıyan*" jáne kim asyrap alýda jáne qurmetteýde, olardıń moıynsunúymen, jeksenbi kúni, jáne "*brend*" onyń ókiletligi, keltirilgen ÁQB.13:16 ıaǵnı, qazirgi yaqytta búkil hrıstian halqy.

Buǵan tikelei qarsylyq "*belgi*" deın "*Qudaıdyń móri*" , birinshi kúnniń jeksenbisinen jetinshi kúndik senbigе deın, biriniń jáne ekinshisiniń alynúymen rastalady "**maidanǵa**", ósiettiń orny, aıan boıynsha 7:3 jáne 13:16. "Eskertip qoi"*Qudaıdyń móri*" aıan 7:3 Apoda bolady.14:1: "*qozynyń jáne onyń Ákesiniń esimi*". Qabyldaý "**golda**" osy Deut.6 aıattary boıynsha shamdar:4 9-ǵa deın :

"Tyńda, Ya, *Israil! YaHWéH, bizdiń Qudatymyz, jalǵyz YaHWéH. Mahabbatyńdy tókesiń YaHWéH, Qudatyn shyn júregińmen, bar janyńmen jáne bar kúshińmen. Jáne osy kúni saǵan buyrǵan myna sózder júregińde saqtalady. Sen olardy balalaryńa ofdaǵattylyqpen úretesiń, úińe otyrǵanda da, jolda júrgende de, turǵanda da, turǵanda da olar týraly sóilesesiń. Sen olardy bailap qoıasyń golyńyzdaǵy belgi retinde, jáne olar bolady kózderińizdiń aralarynda mańdaishalar retinde. Siz olardy úińizdiń esikteri men qaqpalaryńyzǵa jazasыз."* "Attyqolmen" is-áreketke, tájiribege jáne "*maidan*", oıdyń erki. Bul aıatta Rýh bylai deıdi: "**Mahabbatyńdy tókesiń YaHWéH Qudatyn bar júregińmen, bar janyńmen jáne bar kúshińmen**"; bul Isanyń Matta

keltirgenderi.22:37 jáne onyń ataǵy bar "*birinshi jáne bastap eń úlken ósiet*". Sailaýshylardyń iegerleri "*Qudaıdyń móri*" (dmindetti sondyqtan myna úsh kriteriuge sai bolyńyz: "*Qudaıdy shyn júrekteń súy*" ; qasietti jetinshi kúnniń qalǵan demalys kúnderin ótkizý qurmeti; jáne bolýy "*qozynyń esimi*" Isa Másih "*jáne onyń Ákesi*" YaHWÉH onyń oıynda. Naqtylaý "*jáne Ákesiniń esimi*", Rýh Qudaıdyń on ósietine jáne eski ósiette sailaǵandardyń kieliligine yqpal etetin ósietter men erejelerge baǵyný qajettigin rastaidy. Óz zamanynda elshi Johan 1 Johan 5:3-4-te bylai degen: "Bulardy rastady :

" *Qudaıǵa degen súıspenshilik - bul onyń ósietterin oryndańyz. Al onyń ósietteri aıyr emes, óitkeni Alladan týǵannyń bári dúnieni jeńedi ; al dúnieni jeńetin jeńis - bul bizdiń senimimiz.*"

Óleń 10 : "*Qudaıdyń qaharyndaǵy sharapty da ishedı, ol onyń qaharynyń tostaǵanyna qospasyz quıylady, jáne ol qasietti perishteler men toqtynyń aldynda ot pen kúkirtpen azaptalady.*"

Qudaıdyń qahary tolyǵymen aqtalady, óitkeni ony qabyldaǵandar "*aınyń belgisi*"ádildikke umtyla otyryp, adamnyń kúnásin qurmetteIsa Másihtin muzy. ÁQB.6: 15-ten 17-ge deın Rýh beinelengen, bul olardyń Isa Másihtin ádil qaharyna qarsy turýynyń saldary.

Eskertpe óte mańvzdy : Osy ilahi qahardy jaqsyraq túsiný úshin, nege ekenin túsinýimiz kerek qasietti demalys kúnin qurmettemey Qudaıdyń qaharyn týdyrady. Venalyq kúnalar bar, biraq Kieli kitap bizdi Kieli Rýhqa qarsy jasalǵan kúnadan saqtandyrady, biz budan bylai qurbandyq bolmaıtynyn aıtamyz úshin jáne t.b.) keshirim qudıalyq. Elshilerdin kezinde, bizge osyndaı kúnaniń birden-bir mysaly keltirilgen, bul dindi qabyldaǵan hristiannyń Másihten bas tartýy. Biraq bul jaı ǵana mysal, óitkeni shyn máninde Kieli Rýhqa til tıgizý - Qudaı Rýhynyń bergen kýáligin joqqa shyǵarý jáne odan bas tartý. Adamdardy sendirý jáne úretý úshin Rýh Kieli kitaptaǵy jazbalardy shabyttandyrdy. Sondyqtan Rýhtyń bergen kýáligin joqqa shyǵaratyn adam Kieli kitapta qazirdin ózinde Qudaıdyń Rýhanı erkine qarsy kúpirlik jasaıdy. Qudaı ony jaqsarta alady, onyń erkin bilý úshin, júrgizýshi Kieli kitapqa jáne onyń jazbalaryna shaqyrǵan ba ? Bul onyń erkin naqtyraq bildire ala ma, onyń oıy jáne onyń úkimi egemendi me ? 16-da^{myń} ǵasyr, bul mensinbey ol soǵysqa jasaǵan Kieli kitap úshin Rim-katolik dinine Qudaıdyń shydamdylyǵynyń túpkilikti aıaqtalýyn belgiledi; onyń ilimge degen shydamdylyǵynyń sońy, ol eshqashan moıyndamaǵan. Sodan keıin, 1843 jyly protestanttyq senimniń barlyq kóptegen nysandarynda qabyldanınyń aıaqtalýyn bildiretin paıǵambarlyq sózdi mensinbey jeksenbilik romannyń muragerleri bolyp tabylady "*aınyń belgisi*". Aqyrynda, óz kezeginde, adventizm Isanyń óziniń kishipeil adamy jasaǵan paıǵambarlyq aıandy joqqa shyǵarý arqyly Kieli Rýhqa til tıgizdi men oınatyn qyzmetshi; qudıǵa til tıgizý boldy ma jeksenbi kúnin baqylaýshylarmen odaqtastyǵy rastady jáne kúsheitti, 1995 jyldan bastap. Rýhqa til tıgizý Qudaıdyń qolyn alǵan saıyn, oǵan laıyqty ádil jaıap alady; birinshisine ádil úkim shyǵarý jáne "*ekinshi ólim*" osy tarmaqta rastalǵan 10.

Óleń 11 : "*Al olardyń azaptarynyń tútinı mańgilikke jáne mańgilikke kóteriledi ; jáne olardyń kúndiz de, túnde de tynyǵy joq, haıyǵa jáne onyń beinesine tabynatyndar jáne kimde-kim onyń esiminiń belgisin alsa.*"

"Attytútin" aqyret kúni, qulağan búlikshiler bolatyn ýaqyt bolady "otpen jáne kúkirtpen azaptalğan" bastap "ot kóli" Apo.19:20 jáne 20:14 ; bul, jetinshi myńjyldyqtyń aiaǵynda. Biraq bul ananyń aldyndalor qorqynshty, qaitý saǵaty dańqty Isa-Másih olardyń aqyrǵy taǵdyryn rastaidy. Bul aiattyń habary "taqyrybyn týdyrady. demalys". Tańdalǵandar óz tarapynan Qudai qasietti etken demalys ýaqytyna muqiat qaraıdy, al qulaǵandar kerisinshe alańdamaıdy, óitkeni olar qudaıǵa ózderine laıyq mańyzdylyq pen baiptylyq týraly málimdeme bermeidi. . Sondyqtan, olardyń mensinbeýine jaýap retinde, sońǵy jazasy kezinde, Qudai olardyń azaptaryn jeńildetý úshin tynyshtyq bermeidi.

Óleń 12 : "mine, qasietti adamdardyń, Qudaidyń ósietteri men Isanyń senimin oryndaityndardyń shydamdylyǵy."

Sózder "tabandylyq nemese shydamdylyq "tańirlik Másih Isanyń naǵyz áylhelerine minezdeme ber 1843-44 jyldar aralyǵyndaonyń dańqqa oralý. Osy aiatta, "ákesiniń esimi"1 tarmaqta"Qudaidyń ósietteri", jáne " qozynyń esimi" aýystyrylady "Isanyń senimi". Basymdyqtardyń tártibi de ózgeriledi. Bul aiatta Rýh birinshisinde dáıeksóz keltiredi " Qudaidyń ósietteri", jáne ekinshisinde, "Isanyń senimi "; bul tarihi jáne deńgeıde qutqarylý josparında Qudai bekikten buıryqtyń qundylyǵy týraly. 1-tarmaq basymdyq berdi deın "ataýy qozy" tirkey úshin jáne "144000 " sailandy hrıstian dinine.

Óleń 13 : "Men kókten bir daýys estidim : Jazý : Jaratqan Iede ólgender baqytty bolsyn ! Já, Rýh olardyń eńbekterinen demalýy múmkin ekenin autady jáne **olardyń jumystar** olardyń sońynan eriniz. "

Órnek "qazirgi ýaqytta "tolyǵyraq túsindirýge laıyq, sebebi bul mańyzdy. Sebebi ol maqsatty kúnge baǵyttalǵan kókte mezgili 1843 jáne 1844 jyldyń kúzi, saıkesinshenegizinde, Danieldiń jarlyǵy 8:14 oryndaldy jáne Ýılám Miller uıymdastyrgan adventisterdiń eki synaǵy aiaqtalady.

Ýaqytpen, adventizmiń resmı institúsiionaldyq, osy formýlanyń saldaryn umytyp ketti "qazirden bastap ". Adventistik senimniń negizin qalaýshy pionerler ǵana 1843 jyldyń ózinde-aq Qudaidyń demalys kúni talap etýiniń saldaryn túsindi. Jetinshi kúniń osy tájiribesin qabyldaý úshin olardy júzege asyrýǵa ıtermeledi jeksenbi osy ýaqytqa deın jattyǵadysosyn Allanyń qarǵysyna ushyrady. Olardan keın adventizm murasy dástúrli, formaldy sıpatqa ıe boldy, al praktikter men oqytýshylardyń basym kópshiligi úshin jeksenbi men senbi - boldy ádiletsiz teńdik deńgeıinde ornalastyrylǵan. Bul qasietti jáne shynaiy kielilik sezimin joǵaltý men 1983 jáne 1994 jyldar aralyǵynda jetkizgen paıǵambarlyq sózdi jáne adventisterdiń úshinshi habaryn elemeýge ákeldi. Bul meniń nazarymdy aýdarmaǵandyqtanadventizmdegi nifeste Fransiya, mekeme adventist álem 1995 jyly eń úlken qarǵysy úshin ekýmenikalıyq klanmen odaq retinde ótti. Qayıp-qater "azaptaýlar"10-tarmaqtan onyń munarasyna, arqyly usynysy boıynsha "degen tirkesol ishedi **oǵan retinde**"jáne 1994 jyldan bastap adventizm, institúsiionaldyq, protestanttyq senimmen keın, sottaldy, sottaldy jáne 1843 jyldan bastap.

Óleń retinde Daniıl 8-niń jarlyǵymen usynylady:14 protestanttardyń 1843 jyldan bastap adventister toby ornalasqan eki lagerge bólinýine sebep bolady, jeńildikti alýshy bylai dedi: " Jaratqan Ieniń aldynda ólgender qazir baqytty!". Isanyń jarıalagany aıtpasa da túsinikti jyly "Laodikeia" ol solai etedi " pyke",

adventisttik mekeme, Másihtin resmı elshisi 1991 jyly jaryqtan resmı túrde bas tartqan kúni bylai dedi: " *jalańash*"múmkin emes poqyńyz qazir osy baqyttyń paidasyn kóriniz.

Egin jınaý ýaqyty

Óleń 14 : "*men qaradym, mine, aq bult paida boldy, men bulttyń ústinde adam balasyndaı otyrdym, basynda altyn táji bar, qolynda ótkir oraq bar.*"

Bul sıpattama Isa Másihtı dańqy oralǵan kezde eske túsiredi. "Attybult aq"onyń ketýi men kókke kóterilý jaǵdailaryn eske túsiredi, eki myń jyl buryn ómir súrgen. "Attyaq bult"onyń tazalyǵyna, onyń tazalyǵyna silteme jasaıdy" *táj altyny*"onyń senimin jeńgenin bemeleıdi jáne" *ótkir oraq*"sýret" *oraq sózi*"Qudaıdyń Evr.4:12, ony júzege asyrady "*onyń qoly*".

Óleń 15 : "*Ǵıbadathanadan bultqa otyrǵan adamǵa daýystap jylap, taǵy bir perishte shyqty : oraǵyńdy iterip, oryp al , egin orýǵa bir saǵat qaldy, óitkeni jerdiń ónimi pisip jatyr.*"

Aspekt boıynsha "*egin jınaý*", astarly áńgimedegideı, Isa sońǵysynda birjola ajyrasatyn ýaqyt bolatynyn eske salady "*sabannan alynǵan bıdai*". Onyń ashylýy arqyly biz bul túraly eki lagerdi bóletin barlyq nárseni anyqtaimyz : sailanǵandardyń senbiligi men qulaǵandardyń jeksenbisi, óitkeni bul ataýdyń artynda dinı keshke tabyný jatyr jáne bilik kún qudaıy putqa tabynýshynyń. Al adamzat zamanynyń evolúsiyasyna qaramastan, Qudaı ózi úshin shyn máninde ne ekenin izdeydi jalǵastyrdy. Adamdardyń ár túrli pikirleri onyń úkimine áser etpeıdi, onyń ýaqyty boıynsha birinshi kún qorlyq, ol eshbir jaǵdaıda ilahı kielilikti qabyldaı almaıdy. Ol tek jerdiń basynan máńgilikke oıyp jazylǵan ýaqyt tártibimen qasıetti jetinshi kúнге bekitiledi ; kúnnen 6000 jyl merzimge.

Óleń 16 : "*Al bultta otyrǵan ol jerdegi oraǵyna qarai umtyldy. Al jer oryldy.*"

Rýh bolashaq ónimdilikti rastaidy "*jerdiń egini*". Másih Saýer jáne Vengeur óz habarlandyrýyna sáikes oryndaidy jáne oryndaidy elshileri túraly astarly áńgimede Mat.13: 30-da jasalǵan 43. "Attyegin jınaý" negizinen alyp tastaýǵa qatysty aspanǵa áýlielerdiń ishinen sailanady kim Jaratýshy Allaǵa adal bolyp qaldy.

Egin jınaý ýaqyty(jáne kek)

Óleń 17 : "*Kóktegi ǵıbadathanadan taǵy bir perishte shyqty, onyń da ótkir oraǵy bar.*"

Eger "*perishte*"buǵan deın sailanǵandarǵa qolaily mısıa bolǵan, kerisinshe, bul "*perishte*"kóterilishilerge qarsy jazalaý mısıasy sátsiz aiaqtaldy ma. Bul ekinshi "*oraq*" bemeleıdi, sondaı-aq, jáne "*Qudaıdyń oraq sózi*" onyń qalaýymen qoldanysqa engizildi, biraq onyń qoly men emes, óitkeni, eginen ayrımashylyǵy, vıntaj, sóilem "*onyń qolynda*" habar-osharsyz ketti. Sondyqtan jazalaý sharasy agentterge senip tapsyrylady tánirlik eriktiń oryndaıshylary ; shyn máninde, onyń arbaýynyń qurbandary.

Óleń 18 : "*Jáne taǵy bir perishte, kim órt ústinen bilik boldy, qurbandyq ústelinen shyqty, jáne ótkir oraq bolǵan oǵan daýystap jylap, bylai dedi : ótkir oraǵyńdy iterip, jer júziminiń shoǵyrlaryn jına ; onyń jerdegi júzimi pisken.*"

Dál sol kezde, kóktegi tańdaýlylar joıylǵannan keiin, "yaqyty"egin jinay". Esada.63: 1-den 6-ǵa deiin Aqyl-oi termin boıynsha maqsatty áreketti damytady simvoldyq. Kieii kitapta qyzyl júzimniń shyryny adam qany men salystyrylady. Isanyń ony qasietti keshki asta qoldany bul oidy rastaidy. Biraq "egin jinay" qosylady "Qudaıdyń qahary," jáne bul onyń qyzmetshileriniń kózqarasy boıynsha laıyqsyz áreket etkender bolady, óitkeni Másih óz erkimen jasaǵan qan olardyń kóptegen satqyndyqtaryna laıyq emes. Sebebi Isa óziniń ómirin qıǵan jáne azap shekken kúnásin aqtaýǵa deiin qutqarý jobasyn burmalaityndardyń satqyndyǵyn sezinýi múmkin, osylaısha onyń is-áreketi aıaqtalady. Tártip buzýshylar óz erkimen onyń zańyna esep beredi, osylaısha oǵan esep beredi. Ózderiniń aqylsyzdyǵy men soqyrlyǵynda olar 1843-44 jyldar aralyǵynda Qudaı qasietti etken jáne talap etken jetinshi kúnnen bastap demalys kúni jer betinen joıy úshin onyń shynay tańdaýlylarynan ólgisi keletindei dárejege jetedi. . Sailanǵan múshelerdiń Qudaıdyń pıdalanýǵa ruqsaty bolmady diń jaýlaryna qarsy kúsh qoldaný; Qudaı tek osy áreketi úshin ǵana saqtalǵan. "Kek alý - men úshin sy "ol sailanǵandarǵa aıty, jáne bul kek alýdy ólim jazasyna kesetin yaqyt keldi.

Osy 14 taraýda 17-den 20-ǵa deingi tarmaqtar "taqyrybyn týdyrady.egin jinay". Júzim kúnákarlary jetilgen dep jarıalanady, óitkeni olar óz isterimen, shynay bolmysymen tolyq kórsetti. Olardyń qany kombaındardyń aıaǵymen janshylǵan kezde sharap bastyrǵyshtaǵy júzim shyrynyndaı aǵyp ketedi.

Oleń 19 : "*Al perishte óz oraǵyn jer betine iterip jiberdi. Jáne bul jerdiń júzim butasyn satady jáne júzimdi Qudaıdyń qaharynyń uly sharaphanasyna tastady.*"

Aksia osy oqıǵa ornında anyqtalǵan habarlandyrymen rastalady. Qudaı tákapparlyqtyń, katoliktik jáne protestanttyq jazanyń senimdiligimen paıǵambarlyq etedi. Olar zardap shegedi júzim jinalǵan qumyralar arqyly beinelengen Qudaıdyń qaharynyń saldary tártip buzýshylardyń aıaǵynan janshylǵan.

Oleń 20 : "*Al sharapshyny qala syrtynda taptap ketken , jáne sharap bastyrǵyshynan jylqylardyń tizginine deiin myń alty júz stadionda qan shyqty.*"

Esa.63:3 bylai deidi: "*Sharapty basatyn jalǵyz men boldym; qasymda birde-bir adam bolǵan joq ...*". Vıntaj Uly Vavilonnyń jazasyn júzege asyradyjyly Apo.16:19. Ol tolyrdy Qudaıdyń qaharynyń tostaǵany, endi ol sýǵa deiin ishýi kerek. "*Al sharapshyny qala syrtynda taptap ketken*"ıaǵni, qazirdiń ózinde kókke kóterilgen tańdaýlylardyń qatysýynsyz. Ierýsalımde ólim jazasyna kesilgenderdi ólim jazasyna kesý qasietti qalany lastamaý úshin onyń qabyrǵasynan tys jerde bolǵan. Bul Isa Másihtin aıqyshqa shegelenýine qatysty boldy, bul bizge osy habar arqyly óziniń ólimin jete baǵalamaǵandar úshin tólenetin baǵany eske salady. Dushpandary ózderiniń kóptegen kúnalaryn óteýi úshin qandaryn burýi úshin tóleitin yaqyt keldi. "*Jylqylardyń tizginine deiin sharap bastyrǵyshtan qan shyqty*". Ashýdyń nysanasy - diń hristiandardyń ustazdary, al Qudaı "beinesi arqyly" degendi bildiredi.jaq"kavalerler degen osy"jylqynyń aýzynda ", olardy basqarýi úshin. Bul sýret Jaq.3: 3-te usynylǵan, onyń taqyryby dál: diń muǵalimderi. Jak 3-taraýdyń basynan bastap dál: "*Baýyrlarym, aralarynda joqtar, tálim bere bastaǵandar kóp, óitkeni bizdi qatańyraǵ baǵalaitynyn bilesindei*". Is-sharalar "vıntaj"bul dana eskertýdi aqtaidy.

Málimdey "hor tizginine dein", Aqyl keme birinshi kezekte Rim-katolik dinbasylaryna qatysty dep boljaidy "Uly Vavilon ", biraq ol keñeidi dein protestanttyq muǵalimler kim, 1843 jyldan bastap, a "joıǵysh" keli kitaptyń, Keli rýhtyń Apo.9:11-de keltirgen aıyptaý qorytyndysyna saıkes. Munda biz Apo.14:10-da berilgen eskertýdiń qoldanylýyn tabamyz: "sonymen qatar ishedı, sondaı-aq, Qudaıdyń qaharynyń sharaby onyń qaharynyń tostaǵanyna qospasyz tógiledi ...".

Habarlama úshin "bir myń alty júz kezeńniń aralyǵy", aldyńǵy joldaıdyń jalǵasy retinde jaza 16 jyldan bastap reformalanǵan senimge qoldanylady^{myń} 1600 sany silteme jasap otyrǵan ǵasyr. Bul Martin Lúter 1517 jyly katoliktik senimge qarsy aıyp taǵylǵan ýaqyt. Biraq bul sonymen qatar 16-shy^{myń} protestanttyq ilimderdi qalyptastyrǵan ǵasyr "jalǵan hristiandar" jáne jalǵan hristiandar zorlyq-zombylyqta zańdastyrǵandar jáne qylysh tyıym salynǵans Isa Másihtıń. Aıan kitabynyń óz kiltteri bar túsindirı jáne 16^{myń} ǵasyr - bul Apo.2-de belgilengen:18-den 29-ǵa dein - ýaqyttyń sımvoldyq ataıymen "Tıatıra ". Sóz "kezeń" jeńimpazǵa olardyń dinı belsendiligin, júldeli oıyn, jeńis táji bolatyn jarysqa qatysýyn kórsetedi. Bul Paýlydyń 1 Kor.9: 24-tegi ilimi: "*Báıgede júgirgenderdiń barlyǵyn júgiretinin, biraq bireyi júldenı alatynyn bilmeisiń be ? Jeńiske jetı úshin júgirińiz*". Sondyqtan joǵary shaqyrıdyń júldesi eshqandaı jolmen "jeńe almaıdy" ; moıynsunýdaǵy adaldyq pen tabandylyq - senimmen kúreste jeńiske jetıdiń jalǵyz joly. Bul Fı.3: 14-te rastaidy: " *Men Másih Isadaǵy Qudaıdyń joǵary shaqyrınyń júldesi úshin maqsatqa umtylamyn*". Kezinde "egin jinay" Isanyń myna sózderine jetedi: "*Sebebi shaqyrılǵandar kóp, biraq tańdalǵandar az(Mat.22:14)*".

Аяан 15: рақымдылық ыақтынын соңы

Деин "егин жинай және жүзим жинай" жасалған ыақт қорқыншпен келеди, рақымдылық ыақтынын соңы. Адамның таңдайы ыақттын мәрмәрине қашалған, бул таңдайларды қайтары мүмкіндігінсиз. Осы ыақтта Мәсиhte қутқарылы тырлы уснын аяқталды. Бул Иса Мәсиhtin Аяан китабнын осы өте қысқа 15 тараынын тақырыбы. Рақымдылық ыақтынын соңы, егер кейн келдix-биринши "кернейлер" 8 және 9 тараылардын және одан бұрынғы "Қудайдын соңғы жети индети," 16 тараы. Ол Қудайдын адамға беретин жолын соңғы таңдайда табьсқа жететини айтпаса да түсиникти. Авторитарлық қамқорлығымен "жерден кóтерилген хаыан" аяан 13:11-18, соңғы еки жол бұрыне, сенбиге немесе Қудайға бағысhtалған сенбиге, екіншисине Римдеги папалық биліктің жексенбисине апарды. Өмир мен жақсылық, óлим мен зүлымдық арасындағы таңдай ешқашан соншалықты айқын болған емес. Ер адам бәринен де қорқады ма? Қудай, немеседем? Бул жағдайға байланысты. Бірақ мен де айта аламын: Ол óзине ұнаытын адам ең көп пе? Қудай ма, әлде адам ба? Таңдалғандар келесі еки жағдайда жаыап береді: Қудай óзінin jobасынын аяқталынын пайғамбарлық мálметтерин аяан арқылы бiledi. Сонда маңгилік өмир олардын қолы жететин жерде өте жақын болды.

Óлең 1: "Men kókten uly және gajaiyp taғы bir belgini kórdim: соңғы жети жазаға ushyраған жети perishte, ótkeni olarda Qudaidyn qahary toldy."

Бул аятта мыналар берілген "соңғы жети оба" бул жалған сенышбилерди жексенби күни Рим күнин таңдағаны үшін қулатды. Осы тараыдын тақырыбы, рақымдылық ыақтынын соңы, ашылды ыақты "Qudaidyn qaharyнын соңғы жети индети".

Óлең 2: "Al men бул oтpen aralasqan shyny teñizi siaqty kórdim, al aңdy және onyn beinesin және onyn esiminiñ sanyn jaýlap algandar Qudaidyn arfasyna ie bolyp, shyny teñiziniñ ústinde tur."

Жаратқан Іе óзінin қызметшилерин, óзінin таңдайлыларын кóтермеley үшін, пайғамбарлықтын басқа тармақтырындағы әртүрлі белелер арқылы олардын жақын арада жеңіске жетýне түрткі болатын кóринисти уснady. "Oтpen aralasqan shyny teñizinde olar turady", ótkeni olar qýгyn-súrginge ushyраған сенім сынағынан ótti (melodialyq ot) және жеңімпаздар shyқты. Және "qaqpaqtar teñizie" Apo.4:1-degidei таңдалған адамдардын tazalyғyna қатысты.

Óлең 3: "Jáne olar Musanyñ аnin shyraqaidy, Qudaidyn qyzmetshisi, және gozynyn аni, bylai, "Senin isterin uly және tamasha, Qudireti sheksiz Iemiz Qudai! Joldaryñ ádil de shyn, halyqtardyn patshasy!"

"Musanyñ аni" даңқты shyғарылымды тоилаңыз Израилден Египеттен, күнанин жери мен simvoldyq túри. 40 жылдан кейін Қанahan jerine kirý kóktegi Qanahanға соңғы sailaңандардын kirýin жаралды. Óз kezeginde, óз ómirin таңдайлылардын күнalaryн óteý үшін бергennen кейін, Иса, "gozy", kóktegi Qudaidyn ulylyғymen және qudiretimen kóкке kóterildi. Иса Мәсиhtin adal kýágerleriniñ соңғысы, adventisterdin jetinshi күндик сеними мен енбегинин барлығы, óз kezeginde, kóкке kóterily bolyp tabylady Иса оларды қутқары үшін келgende kóкке. Shattandyratyn,

onyń " *keremet jáne ğajayıp jumys isteidi* ", Isa Másihtin atynan onyń qundylyqtaryn júzege asyrǵan jaratýshy Qudaıdy madaqtaýǵa sailanǵan: onyń kemeldigi " *ádildik* " jáne " *aqıqat* ". Sózdiń evakýasiasy " *naqty* " qosyldy jastyń sońyndaǵy is-árekettiń mánmátini " *Laodikeia* " onda ol ózin " *retinde* " kórsetti " *Aýmun jáne naqty* ". Bul " *yaqytyqutqarylý* ", bul " *yaqytynyń aiaqталýyn belgileidi* " *áweldiń dúniuge kelyi* " Apo.12:2. " *Bala* " dúniude Isa Másih arqyly jáne kókте ashylǵan minezdin tazalyǵy túrinde beinelengen. Sailanǵandar Qudaıdy óz memleketi úshin madaqtaı alady, " *qudireti sheksiz* " óitkeni olar ózderiniń qutqarylýyna jáne qutqarylýyna dál osy ilahı kúshke qaryzdar. Barlyq halyqtardyń arasyнан qutqarylǵan jerin jinap, tańdap alǵan Isa Másih " *Ulttar patshasy* ". Oǵan jáne onyń sailanǵandaryna qarsylyq bildirender kóp nárseni jasaıdy.

Óleń 4: " *Bul, Rabbym, seniń atyńdy ulyqtaýǵa qatysy joq pa? Óitkeni sen ğana qasiettiisin. Jáne barlyq halyqtar keledi al senderdin aldarynda ğibadat etinder, óitkeni senderdin úkimderin oryndaldy.* "

Qarapayym tilmen atqanda, bul mynany bildiredi: Senen, Jaratýshy Alla, senen qorqytqysy kelmetin jáne jetinshi kúnnen bastap qasietti demalys kúnińdi qurmetteýden bas tartyp, seniń dańqynnyń zańdy túrde buzylýyna kim batyly barmaıdy? Sebebi **tek sen ğana qasiettiisin** , jáne sen ğana jetinshi kúniń qasiettiliń, jáne sen kimge berseń, solardyń maquldaýynyń jáne qasiettiligińniń belgisi retinde. Shynynda da, "silteme jasaı otyryp *qorqynysh* ", Rýh birinshiniń habaryna silteme jasaıdy " *perishte* " Apo.14:7 : " *Qudaıdan qorqý jáne oǵan berińiz dańq , óitkeni onyń qıamet kúni keledi: jáne ğibadat et (buryn sájde et) jánnatty, jerdi jáne teńizdi jaratqan jáne sý kózderi* ". Qudaıdyń josparynda joıylǵan búlikshi halyqtar joıyladyqos maqsatta jasałǵan: celýi Qudaıdyń aldynda kishipeil bolyp, ony madaqtaý úshin jáne ony túpkilikti túrde joıyp jiberetin sońǵy jazaǵa turý úshin " *ot pen kúirt kóli* " joldaýynda jarıalanǵan sońǵy sot úkiminiń " *úshinshi perishte* " Apo.14:10. Bular oryndalmai turyp, sailanǵan sheneýnikter ótyi kerek bolady is-áreketimen kórinetin ilahı úkimderdin yaqyty " *jeti oba* " birinshi tarmaqta jarıalandy.

Óleń 5: " *Osydan keiin men qaradym, kókтеgi kýalik shatyrynyń ğibadathanasy ashylady.* "

Bul ashylý týraly " *ğibadathana* " kókтеgi kórsetedi Isa Másihtin shapaǵatynyń úkimi, qutqarylýǵa shaqyrý yaqyty bitken saıyn. " *Aıǵaqtar* " Qudaıdyń minsiz bolǵan on ósietine silteme jasaıdyqasietti sandyqta óndelgen. Osylaısha, osy sáttен bastap sailanǵandar men jeńilgender arasyndaǵy aıyrmashylyq túpkilikti bolyp tabylady. Jer betinde kóterilisshiler zań qaýlysymen aptalyq demalysty birinshi belgilengen kúni saqtaý mindetin sheshýge keledi azamattyq odaq jáne rastaldy dinı turǵyda, birtindep, rim imperatorlary boıynsha, Konstantin 1er, jáne Iýstinian 1er kim bar qyraǵylyq 1 oryndaldy^{er} , birinshi papa, hristian dininiń yaqytsha jetekshisi, ámbepap nemese katoliktik, 538 jyly. Le sońǵy qaýly ólim Aıan 13: 15-ten 17-ge deın paıǵambarlyq etilgen jáne katoliktik senim eýropalyqtardyń qoldaýymen amerikandyqtarǵa basym protestanttyq senimmen ornalastyrylǵan.

Óleń 6 : " *Al jети oba bolǵan jети perishteler ğibadathanadan shyqty, taza jarqyn zyǵyr kingen, jáne keyde analasynda olardyń altyn belbeyler bar.* "

Paigambarlyqtyń sımvolzminde, "attyjeti perishte" "Isa Másihti jalǵyz beineleńiz, nemese "jeti perishte" adals lageri, oǵan uqsas. "Sońy taza zyǵyr, jarqyn "sýret "áyhelerdiń ádil isteri" apoda.19:8. Jáne "altyn belbeý aınala keýde qýysy ", sondyqtan júrek deńgeiine deın, shyndyqqa degen súıspenshilikti oıatady, qazirdiń ózinde keltirilgen Apo-da kórsetilgendei Másihtiń beinesinde.1: 13. Aqıqat Qudayı jalǵandyq lagerin jazalamaqshy. Osy eske túsirý arqyly Rýh usynyp otyr "uly apat"onyń pishini onyń betimen salystyrganda anyqtaldy" *kúshimen jarqyraǵan kún*". Isa Másih pen putqa tabynýshy kúnniń kelýine tabynýshylar arasyndaǵy sońǵy shaiqastyń saǵaty.

Óleń 7 : "*Al tórt tirshilik iesiniń biri jeti perishtege máńgilik ómir súretin Qudaıdyń qaharyna toly jeti altyn quty berdi.*"

Isanyń ózi beinelegen úlgi boldy "*tórt tirshilik iesi*" ÁQB.4. Bul sondaı-aq, "*máńgilik jáne máńgilik ómir súretin Qudaı*" ishine salyńyz "*ashý*". Onyń qudaıy oǵan barlyq rólderdi beredi: Jaratýshy, Rédempteur, Intersesseýr, jáne birjola sýdia, sodan keıin onyń shapaǵatyna núkte qoıa otyryp, ol búlik shyǵarý úshin qarsylastaryn uryp-soǵyp, ólim jazasyna kesetin qyraǵy Qudaıǵa aınaldy, óitkeni olar aıaqtady "*jánekesese*" onyń ádildigi "*ashý*". "*Kese*" qazir toldy, jáne ashý kelesi túrde boladys "*sońǵy jeteyi*" táńirlik meıirimdiliktiń jazasyýra ornalastyry.

Óleń 8: "*Al ǵıbadathana Qudaıdyń ulylyǵynan jáne onyń qudiretinen tútinge toldy; jáne jeti perishteniń jeti indeti joıylmaıynsha, eshbir adam ǵıbadathanaǵa kire almady.*"

Osy aıattaǵy raqym úkiminiń taqyrybyn, Rýhty, a beinesin beineleý úshin "*ǵıbadathana tútinge tolǵandyqtan*" qatysýy "*Qudaıdyń*" jáne ol bylaı deıdi: "*al jeti perishteniń jeti indeti joıylmaıynsha, ǵıbadathanaǵa eshkim kire almady*". Qudaı jáne onyń sailanǵan sheneýnikteri jer betinde olardyń ýaqytynda qalatynyn eskertedi "*sońǵy jeti oba*" onyń ashýynan. Sońǵy sailanǵan laýazymdy tulǵalar tájiribesin qaitalaidy Hébreux " kezindeondyq obalar" Mysyr kóterilishisin kim talqandady. Jáne *obalar* ózderi úshin emes, búlikshiler úshin, Qudaıdyń qaharynyń nysanasy. Biraq olardyń kirýge jaqyndyǵy "*ǵıbadathana*" rastaldy, múmkindik kelesi jyldyń sońynda beriledi "*sońǵy jeti oba*".

Аян 16 : соңғы жети оба Qudaidyñ qahary

16-тараýда келеси тóлемдер кóрсетилген "*jeti соңғы obalar*" арқылы "*Qudaidyñ qahary*" óзин кóрсетеди.

Бúкил тараýды зерделеý муны растаиды, бирақ онын мақсатын сақтаý керек "*Qudaidyñ qahary*" алғашқы алтықтыñ jazasyna ushyraǵandarmen birdei bolady "*kerneiler*". Rýh ashady, sonday-aq jazalary "*jeti соңғы obalar*" jáne solar "*jeti kernei*" sol kúnani jazalañyz : demalys kúniniñ qalǵan bóligin buzý "*jetinshi kún qasterlengen*" dúnieniñ irgetasynan bastap Allanyñ qalaýymen.

Men munda keshiktirilgen jaqshany ashaymyn. Bul "sıpatıatyn ayrımashylyq "*kerneiler*" jáne "*oba nemese jaralar*, "qudaylyq. Jáne "*kerneiler*" barlyǵy adam óltirip jatyr ma erler qoldanysqa engizdi biraq Qudai taǵayndaǵan, rýhamı sıpatıaǵy besinshi bolmys. Jáne "*obalar*" bar óziniñ tiri jaratylsynyñ tabıǵı quraldary arqyly tikelei Qudai júktegen jaǵymsyzdy bólisedi. Аян 16 biz "usynamyz *jeti соңғы obalar*" biz usynyp otyrǵan nárese, názik, olardıñ aldynan basqalardıñ kelgenin "*obalar*" bólip turǵan raqymdylyq ýaqyty bitkenshe er adamdar azap shegedi, rýhamı, eki bólikten, "*aiyaqtaly ýaqyty*" Dan.11: 40-ta keltirilgen. Birinshisinde bul basqa ulttardıñ zamanynyñ soñy bolsa, ekinshisinde, jáne ótkizý ýaqyty dúniejúzilik úkimet, ámbebaп AQSH-tyñ baqylaýymen jáne bastamasymen usymdastyrylǵan. 2021 jyldyñ 18 jeltoqsanynda, senbi kúni jasalǵan bul jañartýda men bul túsiniktemeni rastai alamyn, 2020 jyldyñ basynan bastap juqpaly virýstyñ kesirinen búkil adamzat ekonomikalыq kúireýge ushyraıdy, jánee Koronavırýs Covid-19, Qytaida birinshi bolyp shyqty. Alması jáne bilim kontekstinde jahandyq, kúshetetin, aqyl-oi, dárilik zattyñ medısınada qoldanylýy naqty, dúrbeleñde halyq kósemderinde bar toqtaýe taza, damýy jáne úzdiksiz ósýi batys Eýropa men Amerikanyñ búkil ekonomıkasy. Qaraldy, ádiletsiz, pandemia retinde batys, ólgender kúnin jeñýdi kim oilaǵan, shoshyp, mazasyzdanady. Dúrbeleñde joq-Qudai jaña dinge tán men jandy berdi, onyñ ornyn basty: qudireti sheksiz medısına ǵylymy. Al jer betindegi eñ bai alaiyaqtardıñ eli osy múmkindikti paidalanyp, er adamdardy óz diagnozynyñ tutqyny jáne qulyna aınaldyrdy, olardıñ vaksinalary, olardıñ quraldary jáne olardıñ sheshimderi aksioner. Sonymen qatar, biz Fransiadaǵy direktivalardy aitamyz, az deseñiz, kereǵar, Men osylai qorytyndyladym : "páterdi jeldetip, betperdede saǵattap kúgen jón, onyñ artynda tasymaldaýshy tunshyqtyrǵysh bolyp tabylady". Astyna túseди "jaqsy sezim" Fransianyñ jas bileýshileriniñ jáne basqa elderden elikteý úshin. Biz bul joıqyn minez -qulyqtyñ el kóshbasshysy birinshi Izrail bolǵanyñ qyzyǵyshylyqpen atap ótemiz ; diñ tarihta Qudaidyñ qarǵysyna ushyraǵan birinshi el. Betperde kúy, tyym salynǵan, birinshi ol bolmaǵan kezde, sodan keiın mindetti boldy, kimgе sonymen qatar, ol imýndyq júeni nyǵaitady jáne imýndyq júeni nyǵaitady. Qudaidyñ qarǵysy kútpеgen jerden óz jemisin beredi, biraq destrýktivtilik óte tiimdi. Men senimdimin, bul 2021 jyldyñ basynan

bastap " *altynshy kernei*", Úshinshi dúniejúzilik sógys, "*Qudaidyń jazalary*" adamzatqa jer betindegi ártúrli jerlerde, ásirese batysta qırağan jerlerde kináli soqqy beredi; týraly "jazalar" síaqty " *asharshylyq*" jáne basqa da naqty álemdik pandemialar ámbebap, qazirdiń ózinde oba jáne tyrysqaq dep atalady. Qudai Ezedede jazanyń bul túrin talap etedi. 14:21 : "*Iá, Jaratqan Ie osylai deidi, YaHWéH : Men Ierýsalumge qarsy tórt aýyr úkimimdi qorqynshty túrde jibersem de, qylysh, asharshylyq, zulym ańdar men indetti odan adam men haiýandy kesip tastay úshin*". Bul tizim buryńgy emes ekenin eskerińizhaýstıvtı, óitkeni qazirgi zamanda ilahı jazalar birneshe formada bolyńyz : Qaterli isik, SPID, Chıkýngýná, Alzheimer ... jáne t.b.... Men sonдай-aq jahandyq jylynýğa bailanysty qorqynshtyń pайda bolýyn atap óttim. Adamzat buqarasynyń ishinde epývanteler men dúrbeleń soqqylary barerigen muz jáne ishketýyndaýy múmkin ondasıalar. Dese de, adamnyń sanasyn azaptaityn, alayızdyq pen óshpendiliktiń qabyrgalaryn turgyzgan ilahı qarǵystyń jemisi. Te jalǵastyry úshin osy jaqshany jabamynosy kontekste ude keinsipattaityn raqymnyń sońy "*jeti sońǵy Qudaidyń qaharynyń jazalary*".

Sonymen qatar, maqsatty tańdaıdy negizdeitin taǵy bir sebep bar. Jáne "*jeti sońǵy obalar*" úlgermeýjaratylystyń joıylýyn lor aqyrzamanǵa deın. Qudai úshin, Jaratýshy, ýaqyt - onyń shyǵarmashylyǵynyń joıylýyna bailanysty. Sonдай-aq jasaý prosesin qadaǵalańyz, biraq jasaıdyń ornyna ol joıylady. Birge "*jetinshi sońǵy qasiret*", jer betinde, adam ómiri óship, onyń artynda jer qalady qaitaryldy "*tuńǵıyq*"haos jaǵdaıynda, bir ǵana turǵyny bar, Shaitan, kúnaniń avtory; al qýrağan jer onyń túrmesi bolady "*myń jyl*" aqyrzamanǵa deın, qalǵan kóterilishilerdiń bári qaıda, ol joıylady saıkes Apo.20.

Óleń 1: "*Men ǵıbadathanadan jeti perishtege degen qatty daýysty estidim : Baryp, Qudaidyń qaharynyń jeti tostaǵanyn jerge tógip tasta.*"

Bul "*ǵıbadathanadan shyqqan daýys*" jaratýshy Allanyń óz quqyǵynan kónili qalǵany neǵurlym zańdy ma? Jaratýshy-Qudaidyń ataǵy, onyń biligi joǵary sıpatqa ie jáne onyń tynyshtyq kúnin saqtai otyryp, oǵan ǵıbadat etýge jáne dáripteýge degen umtylysyna qarsy turý ádilette de, dana da emes "*qasterlengen*" osy maqsatta. Qudai óziniń uly jáne ilahı danalyǵymen ony óz quqyǵyna jáne biligine talasatyn adam ótelgenge deın onyń eń mańyzdy qurıalaryn elementindei etip jasady. "*ekinshi ólim*" qudireti sheksiz Qudaiǵa degen ashý-yzasynyń baǵasy.

Óleń 2: "*Birinshisi baryp, qutysyn jerge tógip jiberdi. Ańnyń belgisi bar jáne onyń beinesine tabynatyn adamdarǵa shýly jáne aýyr azap.*"

Ústem kúshten bastap jáne basqarýshy bilik sońǵy kóterilistiń basymdyǵy osy turǵyda "*jer*"protestanttyq senimniń simvoly retinde qulady.

Birinshi oba bul "*qaterli jara*" bul er adamdar taǵaıyndaǵan demalys kúnine baǵynýdy tańdaǵan kóterilishilerdiń denesine fizikalıyq nemese psihikalıyq azap ákeledi. Nysanalar - ıadrolyq sógystan aman qalǵan katolikter men protestanttar, bul tańdaıymen birinshi kún, jeksenbi, roman, "*jáneañnyń belgisi*".

Óleń 3: "*Ekinshi perishte qutysyn teńizge tógip jiberdi. Jáne ol ólgen adamnyń qany síaqty boldy ; jáne árbir tiri jan teńizde bolǵannyń bári óldi.*"

Jáne "*ekinshi*" soqqy "*teńizdiń*" ol ony a-ǵa amaldyrady "*qan*", ol Mysyrdyń Nil ózeni úshin Musanyń zamanyna deın istegendei ; "*lólshem*", Jerorta teńizine baǵyttalǵan rımdik katolisizmniń simvoly. Bul kezde Qudai

janýarlardyń barlyq tirshiligin qurtady "teńiz". Bul jaratylys prosesin kerisinshe, uzaq merzimdi perspektivada bastady, "jer" bolady "qalypsyz jáne bos"; ol óz mártebesin qatarady "tuńǵyq" túpnusqa.

Óleń 4: "*Úshinshi perishte tostaǵanyn ózender men bulaqtarǵa tógip jiberdi. Jáne olar qanǵa ainaldy.*"

Jáne "úshinshi" ereýil "sý" jumsaq "ózender jáne sý burqaqtary" bul kenetten óz kezeginde, "qan". Shóldi qandyry úshin kóbirek sý. Jaza aýyr jáne laıyqty, ótkeni olar negizgi bolyp tabylady. Itóleý úshin lor "qan" týraly sailaý. Bul jaza Qudaıdyń Musanyń talaǵymen jasaǵan birinshi jazasy boldy. Esyǵandar, "ishimdikterdi ishetinder qan" nyń Saǵébreux kóptegen adamdar qatıys bolǵan aýyr quldyqtaǵy janýarlarǵa uqsasandar.

Óleń 5: "*Men sýdyń perishtesiniń aıtqanyn estidim : Sen ádilsin, sen kimsin jáne kimsin ; sen qasıettişin, ótkeni sen osylai úkim shyǵaryǵa asyǵasyń.*"

Qazirdiń ózinde, osy tarmaqta, sózder "ádil" jáne "kieli" qaisysy rastaidynt meniń jaqsy aǵylshyn tilim. Dan.8 jarlyǵy mátininiń ıony: 14 : "2300 see matin jáne kielik aqtalady "; kelesi "kielik" Qudaıdyń qasıettiligi úshin bar nárseni qushaqtaý. Osy sońǵy kontekste, onyń senbidegi shabýyly - "qasterlengen" Qudaıdyń úkiminiń barlyq ádildigine laıyq, ol ózgeredi "sý" ishý úshin "qan". Sóz "sý" simvoldyq maǵnany bildiredi jáne eseley adamzat buqarasy men dini bilimniń. Rım Papasy buzǵan, jyly Apo.8:11, ekeýi ózgertildi "absent ". Aıtý arqyly "sen ádildersin... ótkeni sen osylai úkim shyǵaryǵa asyǵasyń" perishte, Qudaıdyń ózi ǵana oryndai alatyn naǵyz kemeldi ádildiktiń talap etiletin dárejesin aqtańdar. Názik, óte dál jáne Rýh ony Qudaıdyń atymen, formada joǵaltady "jáne kim kelý kerek", ótkeni ol keldi; onyń syrtqy kelbeti oǵan jáne qutqarylǵandarǵa turaqty sylyq ashady, aıtpaǵanda, álemder oǵan adal bolyp qalǵan taza jáne qasıetti perishteler bolyp qala berdi.

Óleń 6: "*Ótkeni olar áylieler men paıǵambarlardyń qanyn tókti, sen olarǵa ishýge qan berdin ; ótkeni olar laıyqty.*"

Kóterilisshiler eIsanyń aralasýy úshin qutqarylýyna qaryzdar sailanǵan sheneýnikterdi óltirýge daıyn, retinde Qudaı olardy aıyptady olar jasaǵan qylmystar. Sondyqtan dál osyndai sebeptermen olar Mysyrdan shyqqan mysyrlyqtar retinde qarastyrylady. Qudaı ekinshi ret bylai deidi: "olar laıyqty". Bul kezeńde finale, biz sailanǵan adventisterdiń agresory, Sardis habarshysy retinde Isanyń aıtqanyn tabamyz: "Siz tiri bolý úshin jumsaisyz, jáne siz óldińiz". Biraq sonymen birge, onyń aıtýynsha, 1843 jyldan bastap sailanǵan ókilder-1844: "buls menimen birge aq kimmen júredi: ótkeni olar laıyqty ". Osylaısha, ol laıyqty qadir-qasıettiń árqaisysyna saıkes jánees jumystary onyń senimi boıynsha : "aq kimder" sailanǵan adal adamdar úshin "qan" deın ishý úshin kóterilisshiler qulaǵan kápirler.

Óleń 7: "*Men basqasyn estidim bastap qurbandyq ústeli , perishte kim aıtty : Já, já, Qudaı Ie Tsyrta-Býıssant, sizdiń úkimderińiz shyn jáne ádil.*"

Bul shyqqan daýys "qurbandyq ústeli", krestiń simvoly, bul sheshimdi maquldaýǵa naqty sebepteri bar aıqyshqa shegelengen Másihtiń sheshimi me?

Óıtkeni ondaılarol osy sátte ony jazalaıdy, onyń qutqarylýyn talap etýge batyly bardy, sondyqtan olar kúnáni aqtady jaǵymyz, adamnyń ósietin oryndaıdy jón kórý; bul qasiettilerdiń eskertýlerine qaramastan E -úzdiler: Esa.29:13 "*Jaratqan Ie aitady : Quand bul adamdar maǵan jaqyndaıdy, menl meni aýzymen qurmetteńder, jáneqyzba; mais júrekerin menen alystatyp, maǵan degen qorqynyshtaryn joidy adamnyń ósietimen oqytlady*". Tós.15:19 : "*Olar maǵan beker qulshylyq etedi, oqytý ilimler úshin erlerdiń ósietteri.*"

Óleń 8: "*Tórtinshi perishte tostaǵanyn kúнге tóгіp jiberdi. Al oǵan men otpen órteý úshin berildi ;*"

Tórtinshi - "*kúnde*" jáne fakt ádettegiden kóbirek qyzady. Kóterilishilerdiń táni mynalar "*órteldi*" osy qatty jylý áserinen. Quqyq buzýshylyqta jazalaǵannan keiin "*kıelilik*", Qudaı endi jazalaıdyKonstantınniń "*kún kúni*" murasynyń putqa tabynyshylyǵy 1er. "*Jáne kún*" qazirgi yaqytta bilmei-aq qanshama abyroi bastalady "*kúnik*" kóterilishilerdiń terisi. Qudaı ony puttardy putqa tabynyshylarǵa qaitarýǵa májbúr etti. Bul, sharyqtaı shegi "*úlden apat*"APO-da jarıalandy.1. Tapsyrys berilgen sát "*kún*", qulshylyq etýshilerdi jazalaı úshin qoldanylady.

9-tarmaq: "*al adamdar qatty ystyqtan kúip, osy indetterge qarsy biligi bar Qudaıdyń esimin qorlady: jáne olar oǵan dańq bermegeni úshin ókındi.*"

Olar jetken qattylyq deńgeinde búlikshiler ózderiniń kinásine ókinberdi jáne olar Qudaıdyń aldynda emes, qorlaıda kishipeil boldy. "*qudaıǵa til tigizdi*" onyń "*ataıy*". Bul olardyń tabıǵatynda úrenshikti minez-qulyq boldy, ol ústirtte kezdesedi ; olar onyń aqıqatyn bilýge umtylmaıdy jáne onyń únsiz mysqylynda ony óz pıdasyna túsindiredi. Al qıyndyqtar týyndaǵan kezde olar ony qarǵaıdy "*ataıy*". Qabiletsizdigi "*táybe et*" kontekstin rastaıdy "*aman qalǵandar*"týraly"*altynshy kernei*"Sáýir.9:20-21. Senbeitin búlikshiler - jaratýshy Alla Taǵalaǵa senbeitin dindar nemese dindar emes adamdar. Olardyń kózderi olar úshin ólim tuzaǵy boldy.

Óleń 10: "*Besinshi perishte tostaǵanyn ańnyń taǵyna tóгіp jiberdi. Al onyń patshalyǵy qarańǵylyqqa toly boldy ; jáne olar aýyrǵany úshin tilderin kemirdi,*"

Jáne "*besinshi*" maqsatqa saı, "*ańnyń taǵysy*", "b., Rım ornalasqan aımaq Vatikan, Sen-Per nasybaıǵılı ornalasqan shaǵyn dinı poperıa memleketi. Degenmen, biz kórgenimizdei, shyndyq "*taq*" Rım Papasy ejelgi Rımde, álemdegi barlyq shirkeýlerdiń ana shirkeýindegi Kael taıynda, Áýlie Djon Lateran nasybaıǵılınde ornalasqan. Qudaı ony sýǵa batyrady "*qarańǵylyq*" sıadan turady ornalastyrýnt barlyǵyn kóretin ishindejaǵdaıdy zaǵıp adamnyń. Áseri óte aýyr tedi, biraq bul negiz úshin bir Qudaıdyń nurynda jáne Isa Másihtiniń atynan usynylǵan dinı negiz bar, ol tolyǵymen laıyqta jáne jus. Jáne "*táybege kely*" endi múmkin emes, biraq Qudaı óziniń nysanalarynyń sanasynyń qattylyǵyn tiridei atap kórsetedi.

Óleń 11: "*jáne olar Kók Táhirin azaptary men jaralary úshin qudaıǵa til tigizdi, ókinbedi jumystar.*"

Bul aiat indetterdiń qosymsha ekenin jáne toqtamaitynyn túsinyge kómektesedi. Biraq joqtyǵyn talap ete otyryp "*táybege kely*" jáne úzdiksizdigi

týraly "kúpirlik", rýh bizge ashý-yza men búlikshilderdiń zulymdyǵy kúsheip kele jatqanyn túsinýge múmkindik beredi. Olardy aqyrzamanǵa jeteleitin Allanyń maqsaty, osylaisha olar sailanǵandardyń ólgenderin jarıalady.

Óleń 12: "*al altynshy perishte qutysyn uly Evfrat ózenine tógip jiberdi. Al onyń sýy keyip, Shyǵys patshalarynyń joly daıyn bolýy úshin.*"

Jáne "altynshy" maqsat, Eýropa "sımvoldyq ataýymen belgilengen *Evfrat ózeni*, "bul sondaı-aq Apo.17:1-15 beimesi turǵysynan ǵıbadat etýshi halyqtardy bildiredi "*jezókshy Uly Vavilon*", papalyq Rım-katolik. Jáne "*qurǵaq sý*" onyń turǵyndarynyń joıylýyn boljaýy múmkin, bul jaqyn arada, biraq bulı bolýy áli erte. Shyndyǵynda, bul nárseni tarihi eske salý bolyp tabylady, óitkeni ol keptirý bóligimen bılanysty "*Evfrat ózeni*," patsha Mede Darıdıń baqylaýdy óz qolyna alǵany "*Vavilon*" haldei. Rýhtyń habary, demek, jaqyn arada bolatyn tolyq jeńilis týraly málimdeme, "*Vavilon*" rım-katolik dinin áli kúnge deın qoldatyn jáne jaqtatyn, biraq az ýaqytqa ǵana. "*Uly Vavilon*", bul joly bola ma, shynymen "*qulaý*", qudiretti Qudaı Isa Másih jaýlap alǵan.

Úsh aram rýhtyń kelisilgen áreketi

Óleń 13: "*Men aıdahardyń aýzynan da, aınyń aýzynan da, jalǵan paıǵambardyń aýzynan da baqa tárizdi úsh aram rýh shyqqanyn kórdim.*"

13-ten 16-ǵa deingi tarmaqtarda "daıyndyqtary sýrettelgen. *Armageddon shaiqasy*" bul demalys kúnin baqylaýshylardy ólim jazasyna kesý týraly sheshimdi beıeleıdi qysqartylmaıtyn jaratýshy Allaǵa adal. Bastapqyda, rýhaniattyń ortasyna qarai búlikshilderdi jeksenbini tańdaýy oryndy dep sendirý úshin Isa Másihtıń tulǵasyna elikteitin shaitan paıda bolady. Bul olardy demalys kúnin qurmetteitin adal adamdardyń qarsylyǵynyń ómirin qıyǵa shaqyrady. Zulymdyq trıosy birtutas shaiqasta biriktiredi, shaitan, katoliktik senim jáne protestanttyq senim: "*aıdabar, haıyan jáne jalǵan paıǵambar*". Mine, oryndaldy "*shaiqas*" Aıan 9: 7-9-da aıtylǵan. Eske sala keteıik, "aýyz" aýyzsha almasýdy rastaidy dialogtyń bul shynayı sailanǵandardy óltirýge ákeledi; olar neni elemeıdi nemese ony tolyǵymen joqqa shyǵarady. Jáne "*baqalar*" sózsiz, Qudaıǵa, aram dep jiktelgen janýarlardyń ishinen, biraq bul habarda Rýh bul janýardyń qolynan keletin úlken sekiristerge silteme jasaidy. Arasynda "*qubyjyq*" eýropalyq" jáne "*jalǵan paıǵambar*" amerikalyq, keń muhit bar Bartlantık jáne ekeýiniń kezdesýi úlken sekirýlerdi qamtıdy. Birge Anglais jáne Amerikandyqtar, the Fjúgirdiçais "baqalardyń" karikatýralary jáne "baqalardy jetinder". Aramdyq - 1789 jylǵy tónkeristen beri adamgershilik qundylyqtary ýaqyt óte kele quldyrap ketken Fransıanyń ereksheligi, qaida ol bárinen buryn erkindikti qoidy. Úshtikti jandandyratyn aram rýh - bul qalamaityn erkindik "Qudaı da, Qojayın da emes". Olardyń barlyǵy Qudaıdyń erkine jáne onyń biligine qarsylyq bildirdi, sondyqtan bul máselede birikti. Olar bir-birine sáikes keledi, óitkeni olar bir-birine uqsaidy.

Óleń 14: "*óitkeni olar shaitandardyń rýhtary, keremetter jasap, búkil jer betindegi patshalarǵa olardy qudiretti Qudaıdyń uly kúindegı shaiqasqa jinay úshin barady.*"

Dan.8:14 jarlyǵynyń qarǵysynan beri jyndardyń rýhtary úlken tabyspen shyqty Anglia men AQSH-ta. Rýhanılyq sol kezdegi sán bolǵan, al er adamdar kózge kórinbeitin rýhtarmen qarym-qatynastyń bul túrine úrenip qalǵan, biraq

belsendi. Protestanttyq senimde dinı toptardyń jyndarmen qarym-qatynasyn saqtaıtyn dar óte kóp, olardyń Isamen jáne onyń perishtelerimen qarym-qatynasy bar ekenine sený. Jyndardyń aldaýǵa múmkindigi zor hristiandar Qudai qabyldamady, jáne olar bári bir olardy óltirý úshin ońai jinalýǵa sendire alady, sońyna deın, hristiandar jáne evreiler, dindar, senbiliktiń baqylaýshylary. Bul tótshe shara ólim qaýpi, eki top Isa Másihtıń batasy na qosylady. Qudai úshin bul kezdesýdiń maqsaty *jinalý* kóterilishhiler " *qudiretti Qudaidyń sol uly kúniniń shaiqasyna* ". Ce rallı kóterilishhilerge net bildirý úshin jasalǵan qoıy dinı ótirikterine aldanyp, aldanyp qalǵandar ózderin ólimge dýshar etýge laıyq etetin ólim. Is-áreketiń jasalýynyń basty sebebi, dálirek aıtsaq, demalys kúni tańdaý boldy, jáne Rýh berilgen kúnderdiń teń emestigin názik túrde kórsetti. Óitkeni qasıetti demalys kúni budan kem túspeidi onyń tabıǵatyna sáikes retinde " *Alla Tagalanyń uly kúni* ". Kúnder teń emes, qarama-qarsy kúshter de teń emes. Ol shaitandy jáne onyń jyndaryn kókten qýyp shyqqanda, Isa Másih qudiretti " *Maıkl* ", barady tańyr onyń jaýlaryna jeńisi.

Óleń 15: " *Mine, men ury bolyp kelemen. Jalańash júrmes úshin, onyń uıatyn kórmes úshin, kúnderin baqylap, saqtaıtyn adam baqytty.* "

Qudaidyń demalys kúni baqylaýshylarmen kúresetin lager - kápir jalǵan hristiandardyń biris , sonıń ishinde Isa aitqan protestantizmdegiler, apoda.3:3: " *Sondyqtan qalai qabyldaǵanyńyzdy jáne estigenińizdi esińizde saqtańyz, oraza ustańyz jáne ókinińiz. Sondyqtan sen qaramasań, men ury sıaqty kelemen, al sen meniń saǵan qai saǵatta keletinimdi bilmeisiń* ". Kerisinshe, Rýh sailanǵan adventisterge onyń tolyq jeńil paıǵambarlyǵynan paıda kóretinin aıtty dáýirdiń finalynda " *Laodikeia* ": " *Baqylap, kúimin ustaǵan baqytty jan* ", jáne 1994 jyldan beri paıda bolǵan adventisttik mekeme túraly aıta otyryp, ol sonдай-aq bylai dedi: " *ol jalańash júrmeyi úshin, olar onyń uıatyn kóredi.* ". Jarıalandy jáne " *jalańash* " kúinde qaldy Másihtıń qaityp kelýimen ol uıat pen bas tartý lagerinde bolady, 2 Kor.5: 2-3 sáikes: " *Biz kóktegi úimizdi kúimiz kelip, osy shatyrdá dgoyldap jatqanda, eger bizdiń kúingenimiz jáne kúingenimiz anyqtaldy jalańash emes* ".

Óleń 16: " *jáne ol olardy evrei tilinde Armageddon dep atalatyn jerge jinady.* "

Jáne " *jinalý* " onyń ishinde másele geografialyq ornalasýǵa qatysty emes, óitkeni bul a " *jinalý* " biriktiretin rýhanı solain ólim jobasy Qudaidyń jaýlarynyń lageri. Taǵy da " *har* " sózi taýdy bildiredi jáne ol Israda jaqsylyq bar ekenin biletil-a-alqap Men úshinnusqaýdo, biraq bul ataýdaǵy taý emes.

Ataýy " *Armageddon* " quraldar : " *taýlar qymbat* ", Isa Másihke, onyń esimine qatysty esim Qurastyrý, onyń barlyq tańdaýlylaryn ákeletin tańdaǵan adamy. Jáne 14 aiat biz bar aianélé jekpe-jektiń nemen aıaqtalatyny anyq derlik " *Armageddon* " ; kóterilishhiler úshin, maqsat - qudaidyń demalys kúni jáne ony baqylaýshylar; biraq Qudai úshin nysana - óziniń tańdaǵan adal adamdarynyń jaýy.

Bul " *taý qundy* " quraldar, sonymen birge, " *Sınai taýy* " Mysyr azat etilgennen keiin Qudai Israilge algash ret óz zańyn osydan jarıalady. Kóterilishhilerdiń nysanasy jaqsy bolǵandyqtan, sol kezde jetinshi kúndik demalys kúni tórtinshi ósietke baǵyshtalǵan jáne onyń baqylaýshylary adal. Qudai úshin bul " *taýdyń* " " *asyl* " minezi dáýsyz, óitkeni bul adamzat tarihynda teńdesi joq.

Adamnyń putqa tabynýshylyǵynan qorǵaný úshin, Qudai ruqsat berdié elenbedi er adamdar, onyń ornalasqan jeriniń naqty orny. Jalǵan, ońtústikte ornalasqan túbektiń, mysyrlyq dástúrdiń ishinde ol shyndyqta, soltústik-shyǵysqa nyn " *Midia* ", qaida turdy " *Djetro* " ákesiniń " *Zippora* ", jáneMusanyń áieli, bul aıtý, soltústikte Saýd Arabiasynyń búgingi kúni. Onyń turǵyndary naǵyz Sınai taýyna "ál zańy" ataýyn berediz", "Akt" degendi bildiredi; Musa jazǵan Kıeli kitaptyń pıdasyna kýalik beretintified esim. Biraq bul bul týraly emes " *ornalastyry* "geografialyq kóterilishiler dańqty jáne qudailyq Másihtı jaýlap alýshymen betpe-bet keletini. Sóz retinde " *ornalastyry* "jańlystyrady jáne ony shyn máninde ámbepap aspekt retinde qabyldady, óitkeni bul ýaqytta sailanǵandar áli kúнге deın búkil jer betinde shashyrańqy. Tiriler sailanady jáne qaita tirilgender bolady "jinaldy" izgi perishteler Isa Másih arqyly kóktegi bultarda Isaǵa qosylý úshin.

Óleń 17: " *Jetinshi perishte qutysyn aspanǵa tógip jiberdi. Jáne ol ğıbadathanadan, taqtan qudiretti daýyspen bylai dedi: : Oryndaldy !* "

Se belgisi " *jetinshi oba aýaǵa tarady* "buǵan deinkóterilishiler ózderiniń qylmystyq maqsattaryn júzege asyrýda, Isa Másih, shyn máninde, qudiretti jáne dańqty, kóktegi dańqta, qaitalanbas, sansyz perishtelerdiń súemeldeýimen kórinedi. **Biz osy sátti tabamyz "jetinshi kernet"** qaida, Aıan boıynsha. 11:15, Isa Másih, qudiretti Qudai, dúnieniń patshalyǵyn shaitannan alyp ketedi. Efes.2:2-de Paýyl Shaitandy "dep atadyaýa kúshiniń hanzadasy". "Aýa "Isa Másihtıń dańqty oralýyna deın ol ústemdik etken jer betindegi búkil adamzatty bólisýdiń elementi bolyp tabylady. Onyń dańqty keletin ýaqyty - onyń qudireti jetetin ýaqyt qudailyq shaitannyń kóz jasy bul ústemdik jáne onyń adam boıyndaǵy qudireti jáne ony oǵan núkte qoiady.

6000 jyl kútken Qudaidyń shydamdylyǵyn onyń aıtqan sátin júzege asyrady : " *Oryndaldy!* " jáne mynalardan turadys sodan keın ol beretin mán "jetinshi kún qasıetti" , bul onyń jaratylıstaryna erkindik berilgen ýaqyttyń kelýin boljady kápirler toqtady. Kóterilishiler tirshilik ielerin toqtatady ony renjity, renjity, mensinbeý jáne uatqa qaldyry, óitkeni olar joıylady. Dan. 12: 1-de endi Rýh óziniń osy dańqty kelýin paǵambarlyq etti, ony ol " **Maukl** ", Isa Másihtıń kóktegi perishtesiniń esimi: " *Osy ýaqytta týyndaıdy Maukl, uly knáz, halqyńnyń balalarynyń qorǵaıshysy ; jáne ýaqyt bolady osy ýaqytqa deın halyqtan beri mundai qıynshylyq bolǵan emes. Ol kezde seniń halqyń bolady, kitapta jazylǵandar qutqarylady* ". Qudai olardyń qutqarı jobasyn túsinýdi jeńildetpeidi, óitkeni Kıeli kitapta Másihke silteme jası úshin "Isa" esimi atalmaǵan jáne ol oǵan ashatyn simvoldyq esim beredint onyń qudailyǵy jasryldy: " **Emmanýel** "(Qudai bizben birge) Esa.7:14 : " *sondyqtan Jaratqan Ieniń ózi saǵan belgi beredi; mine, jas qyz júkti bolady, ul týady, jáne ol oǵan esimın berediEmmanýel* "; " **máńgilik Áke** "jyly Esa.9:5 : " *biz úshin bala týady, bizge ul týady: úkimet onyń moınynda bolady; jáne onyń esimi Keremet, keńesshi, qudiretti Qudai dep atalady, máńgilik Áke, beıbitshilik hanzadasy* ".

Óleń 18: " *Al naızaǵai jarqyldary, daýystar, kún kúrkireýi jáne jer betinde adamdar bolǵannan beri bolmaǵan sıaqty úlken jer silkinisi boldy, sonshalyqty úlken jer silkinisi boldy.* "

Biz osy jerden tabamyz, aıattyń sólemi Apo.4:5-ke silteme kilt bolyp tabyladyApo-da jańartyldy.8:5. Qudai onyń kórinbetindiginen, senýshilerden,

kápirlerden jáne kápirlerden, sonymen qatar adal sailanǵan adventıstter Jaratýshy Qudaıdy, Isa Másihti arqasynyń dańqymen kórýi múmkin. Apo.6 jáne 7 biz osy turǵyda eki lagerge qarama-qarsy minez-qulyqty kórsettik qorqynshty jáne dańqy.

Al qýatty jer silkinisine ushyraǵan olar Aıan 20:5-ke sáikes Másihtiń sailanýy úshin saqtalǵan birinshi qaita tirilýden jáne Isamen kezdesken jerde kókte qýylǵannan qorqyp qatysady. Ister buryńǵydaı jalǵasýda 1 Teziste jarıalandy.4: 15-ten 17-ge deın: "*Mine, shyn máninde, biz neni jarıalaımyz jaratqan Ieniń sózi boıynsha : biz tiriler Jaratqan Ieniń kelýine qaldyryldyq, ólgenderdi tezdetemiz. Ótkeni Jaratqan Ieniń ózi aıqaimen, bas perishteniń daısymen jáne Qudaıdyń kerneiniń únimen kókten túsedı, al Másihtegi óliler birinshi bolyp tiriledi. Sodan keın, biz tiriler, kim qaldy, bizdi birge qýyp jetedi olarmen bulıttarda, jaratqan Ieni áyede qarsy alý úshin, jáne biz eshqashan Iemizben birge bolamyz "*. Men bul aıatty memlekettiń dizainerlik apostoly men kezdesý úshin qabyldaimyn "óli": "*biz tiriler Jaratqan Ieniń kelýine qaldyryldyq, **biz tezdetpeimiz ólgender** "*. Paýyl men onyń zamandastary muny búginde sailanǵandar sıaqty jalǵan hrıstıandar dep sanamady "óli" Másihtiń aldynda boldy, ótkeni onyń refleksiasy, kerisinshe, barlyǵy sailanǵandarǵa senetinin kórsetedi "*tiridei*" aldynda aspanda bolar edi "óli".

Óleń19 : "*Al uly qala úsh bólikke bólinip, halyqtardyń qalalary qulady, Qudaı uly Babyldy esine alyp, oǵan qaharynyń qaharynan bir kese sharap berdi.*"

"Attyúsh tarap" silteme "aidahar, haıyan jáne jalǵan paıǵambar-" osy taraıdyń 13-tarmaǵynda jınaqtalǵan. Ekinshi interpretacia Zak.11: 8-degi osy mátinge negizdelgen: "*Men bir aida úsh baǵýshyny kesip tastaımyn; ótkeni meniń jany olarǵa shydamsyz boldy, olardyń jany da meni jürkenishpen qabyldady "*. Bul jaǵdaıda "úsh baqtashy" Izrail halqynyń úsh quramdas bóligi: patsha, dinbasylar jáne paıǵambarlar. Protestanttyq senim men katolıktik senim odaqtas jáne birtutas bolatyn túpkilikti kontekstti eskere otyryp, "úsh tarap" arqyly anyqtalady: "aidahar" = ibilis; "qubyjyq" = katolıktar men protestanttar azǵyrǵan halyqtar; "jalǵan paıǵambar" = dinbasylar - katolık jáne protestant.

Bastaplager jeńilgen jyldar, jaqsy kelisim, toqta, "uly qala úsh bólikke bólini " ; zardap shekkenderde aldanyyp, azǵyryldy, haıyan men jalǵan paıǵambardyń lagerleri, úshin jaıapty eliktirgish adastyrýshylardan kek alýdan týyndaǵan óshpendilik pen renisheıro qutqarylýdan aıyrylý. Dál sol kezde "taqyrybyn kóteredi.egin jınay" maqsattary qandy shottardy ornalastyry arqyly negizgi bar, barlyq logıka men ádilettilikte, din muǵalimderi. Bul eskertý Jaq.3: 1 sodan keın óziniń tolyq maǵynasyn alady: "*Bayırlarym, aralaryńda ustazdyq etýdi maqsat etkender kóp emes, ótkeni **bizdi qatańyraq baǵalautynymyzdy bilesizder***". Osy ýaqytta "jazalar", bul áreketke silteme jasaladye osy dáıeksóz boıynsha : "*Qudaı Uly Babyldy esine aldy, oǵan qaharynyń qaharynan bir kese sharap berý úshin*". Apo.18 tolyǵymen dini zulymdardyń jazasyn shaqyrýǵa arnalady.

Óleń 20: "*Árbir aral qashyp ketti, taýlar tabylmady. "*

Bul aıatta jerdiń ózgerýi qysqasha baıandalǵan, baǵynshty d'orasan zors dirildeı, haostyń bir qyryn qabyldaıdy ámbepap, qazirdiń ózinde "habardar

etildi"jáne jaqynda"bos"nemese,"keshirińize". Bul nátiye, nátiye, týraly "kúná désolateur"Danial 8: 13-te aıyptaldy jáne onyń ishinde sońgy jaza Dan tilinde paıǵambarlyq etilgen.9:27.

21-aiat: "Jáne úlken burshaq, salmaq týraly árbir tas **talantty**, kókten adamdarǵa qulady ; jáne adamdar Qudaıǵa til tigizdi, óitkeni **oba** burshaqtan, óitkeni **oba** óte úlken boldy. "

Olardyń qorqynshty tapsymalary jınaqtaladyıilister, jer turǵyndary serbar, olardyń janasýynar, joylydyony juqtyrǵan oba arqyly bolady múmkin emes kimgе eqashý : tastar "burshaq" abatt paroolar boıynsha nt. Rýh salmaqıy sheshedi"talant" bolýy, 44,8 kg. Biraq bul sóz "talant" bul rýhanı jaıapqa kóbirek negizdeledi "týraly astarly ángime talanttar". Osylaısha, ol damymaǵandardyń róliniń tómendeyin jatqyzady jáne "talant" bul sylyqtar ma, Qudaı berdi astarly ángimede. Al bul jaman minez-qulyq aqyry olardyń ómirin qıdy, birinshisi, al ekinshisi, tek naǵyz sailanǵandarǵa ǵana qoljetimdi boldy. Ómiriniń sońgy tynysyna deın olar jalǵastyrady "qudaıǵa til tigizý" (qıanat) jáne "Qudaı" aspannan jáne jazalady.

"Týraly astarly ángime talanttar "bul sózbe-sóz jasalady. Qudaı beredira árqaısysyna, sáikes eńbekteriniń aıǵaqtary onyń senimi; hristian kápirler, beredira ólim jáne ony kórsetedira olar oilaǵandaı qatal jáne qatygez jáne kiz. Al sailanǵan adaldarǵa bul beredira olardyń súıspenshiligine bólegen senimderi boıynsha máńgilik ómir jáne onyń adaldyǵy kemeldi Isa Másihte úlkeıtilgen olar úshin ; munyń bári Mataı 8: 13-te Isa keltirgen qaǵıda boıynsha: "bul sizdiń senimińizge sáikes jasalsyn".

Osy sońgy obadan keiın jer qańyrıp, adam ómiriniń kez kelgen túrinen aıyrylady. Ol ózine tán qasıetti tapty "tuńǵıyq"j.1:2.

17 taraý : Jezókshe betperdesiz jáne anyqталady

1-tarmaq: "Sosyn jeti tostaǵan ustaǵan jeti perishteniń biri kelip, menimen sóilesti: : Kel, men senderge kóptegen sýlarda otyrǵan uly jezóksheńiń úkimin kórsetemin."

Bastap bul birinshi óleń, rýh osy 17-taraýdyń maqsatyn kórsetedi: "**úkim**"týraly"**úlken jezókshe**, "qaısysy " **kóptegen sýlarda otyrý**,"bul ústemdik etedi, 15 tarmaqqa sáikes, "halyqtar, buqara, ulttar jáne tilder," tańbanyń astyndaǵy qaısysy "Evfrat", jobalaybar qazirdiń ózinde Eýropa jáne onyń keńeıyi hristian dininiń planetalyq ishinde "altynshy kernei "Sáý.9:14 : AQSH, jáneOńtústik Amerika, Afrika jáne Avstralıa. Úkimniń jumysy "mánmáтинine qosa beriledi.sońgy jeti oba", nemese "jeti tostaǵan"jasaǵan"jeti perishte "16 taraýda aldyńgy.

Figúranyń bul maǵynasy "úkim" 17 sanynyń Daniál 4:17 rastaidy : "Bul sóilem bul qaýly qamqorlyq jasatyndardıń, osy qaýly áýlielerdiń ordeni me, tiriler eń biikti bilýi úshin ústemdik etedi erler patshalyǵında, ony kimge unatsa, sony beredi, jáne eń zulyım adamdar tur"

Jáne "úkim" onyń ishinde kókte de, jerde de árbir jaratyls bar jáne jurtskylyq aldynda esep beretin qudireti sheksiz Qudaıdy ákeletin de osy degen suraq týyndaidy ; ıaǵnı, eger bul taraý men bolsammańyzdy. Biz kórdik ishinde habarlamasy 3^{myń} perishte 14-taraý bul saıkestendirý ómirge nemese mángilik ólimge ákelýi múmkin. Bul kontekst "úkim" sondyqtan bul "jerden kóterilip kele jatqan haıyan"13 taraýda.

Tarıhı jáne paıǵambarlyq eskertýlerge qaramastan, óz kezeginde protestanttyq senim 1843 jyly, jáne adventisterdiń jetinshi kúndik senimi resmi 1994 jyly Felldi Isa Másih usynǵan qutqarylǵa laıyqsyz Qudaı sottady. Bul úkimdi rastaý úshin olardıń barlyǵy Rım-katoliktik senimi usynǵan ekýmenikalıyq nasihat alánsyndaǵy eki jazba bolyp tabylady, al eki toptyń pionerleri onyń tabıǵatyn shaitandyq dep aıyptady. Bul kinani jasamaý úshin qyzmet mindetti túrde imperativti túrde ennemniń kim ekenine kóz jetkizińizIsa Másihtin ei direktory : Rım, putqa tabynýshylyq jáne papalyq tarihta. Dinderdiń, protestanttardıń jáne adventisterdiń kinasi rımdik katolisizmniń zulyımdyǵyn osy tabıǵatty aıyptap, úretken bir-biriniń pionerlerinen áldeqaida kóp. Bul ekeyiniń ózgerýi satqyndyq áreketi Isa Másihke jalǵyz Qutqarýshy jáne Tóreshi retinde. Bul qalalı múmkin boldy? Eki din im-ge bergenbeıbitshilikke, jerge degen qurmet , jáne erler arasyndaǵy jaqsy kelisim ; sondaı-aq, bastap katoliktik senimniń kóbirek qýdalamaıtyn sáti olar úshin barǵan saıyn qurmettelip, odan da jaqsyraq, soǵan saıkes kelisimge kelýge jáne onymen kelisimge kelýge baılanysty bolady. Qudaıdyń pikiri men ádil úkimi ashlydy sonshalyqty mensinbeı, aıaq astynan taptalyp jatyr. Qatelik Qudaıdyń adamdar arasyndaǵy tatýlyqty izdep jatqanyna sený boldy, óitkeni shyndyqta, ol óz adamyna, onyń zańyna jáne onyń buıryqtarynda dáleldengen prinsipterge jasalǵan qatelikterdi aıyptady. Óitkeni, Isanyń óte basaldy sóilegeni mańyzdyraq Mataı 10: 34-ten 36-ǵa deıin aıtylǵan taqyryp boıynsha anyq: "*men jer betinde beıbitshilik ornatý úshin keldim dep oilamańyz; Men beıbitshilik ornatý úshin kelgen joqpyn, biraq qylysh. Óitkeni men adam men onyń ákesi, al qyzy anasyna, kelini men enesine qarsy alaıyzydyq ornatýǵa keldim; al adamnyń dushpandary onyń úiniń dushpandary bolady*". Óz tarapynan, adventizm sheneýnigi Qudaıdyń Rýhyn estimedı, ol 1843 jáne 1873 jyldar aralyǵyndaǵy jetinshi kúnnen bastap demalys kúnin qalpyna keltirý arqyly ol jeksenbilik rımdik dep atady "*ańnyń belgisi*"321 jyldyń 7 naıryzynda qurylǵannan beri. Jetinshi kúndik adventizmniń institúSIONaldyq mısıasy sátsiz aıaqtaldy yaqyt óte kele, onyń jeksenbidegi úkimi boıynsha, Rım Qudaıdan aıymashylyǵy dostyq jáne baýyrlastyqqa amaldy, ol qalady únemi birdei, jeksenbide putqa tabynýshy kúnniń hristiandyq murasy onyń ashýlanýynyń basty sebebi bolyp tabylady. Qudaı men onyń Aıanyna qatysty jalǵyz úkim mańyzdy paıǵambarlyq maqsat - bizdi onyń úkimimen baılanystyrý. Nátıjesinde beıbitshilik titirkenýdi jasyрмаýy kerek tiri Qudaıdyń zańdylyǵy. Al biz onyń úkimi boıynsha úkim shyǵarýymyz kerek jáne onyń ilahı kózqarasy boıynsha azamattyq nemese

dini rejimderdi anyqtaýymyz kerek. Osy tásildiń nátijesinde biz "qubyjyq"jáne onyń áreketteri, tipti beıbitshilik kezinde de jańlystyrady.

Óleń 2: "*dál osy arqyly jer patshalary azғындыq jasady jáne bul onyń azғындығыnyń sharaby, jer turғыndary mas boldy.*"

Jyly ce aiatynda "áreketterimen silteme jasalған. *álgı áiel Ezebel*" Isa Másih ishýge aıptady "*sharap azғындыqtan (nemese batyl)*" Apo-da qyzmetshilerine rýhanı.2: 20; Apo-da rastalған nárseler.18: 3. Bul áreketter sondaı-aq qosylady "*jezókshé*"kimge "*juldyzdy jýsan*" Apo.8:10-11 ; absent - bul sharap ýly, oğan aqyl óziniń dini bilimin katolikpen salystyrady roman.

Bul aıatta Qudaıdyń katolik dinine qarsy áreket etip jatqanyna shaǵymdanady, bul bizdiń beıbit zamanymyzda da jus, sebebi teris qylyqtar shabýyl jasady dep boljanýda onyń qudaılyq biligi. Kıeli kitaptyń jazbalary, ol onyń "*eki kýáger*"rım dininiń dini ilimniń jalǵandyǵyna qarsy kýálik beriniz. Biraq onyń jalǵan ilimi jalǵan bolatyny rasr onyń qurbandary azǵyrdy eń aýyr zardaptar: máńgilik ólim ; jáne bul olardyń kekshil áreketin aqtaıdy "*vıntaj*" Apo.14: 18-den 20-ǵa deın.

Óleń 3: "*sótip Ol meni rýhpen aıdalǵa alyp ketti. Men kúpirlik ataýlaryna toly, jeti basy, on múizi bar qyzyl ańnyń ústinde otyrǵan áieldi kórdim.*"

"...*shól dalada*", senim synaǵynyń simvoly sonymen qatar bizdiń kontekstimizdegi "qurǵaq" rýhanı ahýal týraly "*aiaqталы ыақты*(Dan.11:40) ", bul joly, sońǵy imandylyq synaǵy jer tarihynda, ústemdik etetin rýhanı jaǵdaıdyń rýhanı bemesi bul turǵyda final. "*Áiel qyzyl tústi ańǵa ústemdik etedi*". Bul obrazda Rım ústemdik etedi "*jerden kóterilip kele jatqan haiyan*", bul AQSH protestantтарына qatysty, olar bolǵan kezde "*ańnyń belgisine tabynnyńyz*"katolik óziniń demalys kúnin imperator Konstantinniń murasyna tańy arqyly, 1er. Bul turǵyda, aqyr sońynda, diademderden de kóp, nemese "*jeti bastyq*"Rımnıń, dini nemese "*on múiz*" tańba, bul jaǵdaıda, basym hristian halyqtarynyń kúntizbesi eýropalyq jáne óńdeýine qaraı jahandyq. Biraq bul birlestiktiń barlyǵy kúnaniń túsi : "*qyzylqaiyń*".

Jyly Apo.13 :3 oqımyz: "*Al men onyń bir basyn ólgen she jaralanyp jatqanyn kórdim ; jáne onyń ólimge ákelgen jarasy jazylady. Al búkil jer Den boldy ańnan keingi tańdanys*". Biz bul emniń Napoleon 1 quramynyń arqasynda ekenin bilemiz^{er}. Osy sátten bastap, Rım-katoliktıń poperıasy budan artyq qýdalamaıdy, degenmen biz mańyzdylyqty arttyramyz, Qudaı jalǵastyrdyda ataýy "*qubyjyq*": "*Al búkil jer keın tań qaldy qubyjyq*". Bul joǵaryda keltirilgen túsiniktemeni rastadı. Qudaıdyń jaýy onyń zańyna qarsy jasaǵan kúnalary úshin onyń jaýy bolýdy soǵys kezindeǵideı beıbitshilik kezinde toqtatpaıdy. Demek, Qudaıdyń jaýy da beıbitshilik nemese soǵys ýaqytynda onyń sailanǵan senýshileriniń biri bolyp tabylady.

Verset 4: "*Áiel kúlgin jáne qyzyl túske boıalyp, altyn jáne asyl tastarmen, injý-marjandarmen bezendirilgen. Ol qolynda azғындықтыń jirkenishti jáne lastyǵyna toly altyn tostaǵandy ustady.*"

Munda taǵy da sıpattama usynyldy maqsatty aqaýlar rýhanı ilim. Qudaı onyń dini joralǵylaryn aıptadı ; onyń buqarasy, onyń jaǵymsyz buqarasy jáne birinshisinde onyń sán-saltanat pen baılyqqa degen talǵamy patshalar, dvorandar

jáne jer betindegi barlyq bailar qalağan ymyrağa ákeldi. "Attyjezókshе"óziniń "klientterimen" nemese onyń gashyqtarymen kezdesýi kerek.

Cette túsi "qyzylqaiyń" óz bastaýyn osydan alady "jezókshе" ózi : "kúlgin jáne alqyzyl". Termin "áiel", " silteme jasaı otyryp "shirkeý", dinshilderdiń assambleıasy, Efestikterge sáikes.5:23 , sonymen qatar, " jer patshalarynyń ústinen bilik júrgizetin uly qala", osy 17-taraýdyń 18-tarmaғында aitylgandaı. Qorytyndylaı kele, biz olardyń formalarynyń túsin " kardınalдар мен episkoptardyń túsin tanı alamyз Vatikan Rım. Qudaı tostaғandy paidalanyp, katoliktik buqараныń beinesin salady "altyn"onda sharap spirti Isa Másihtin qanyn beıneleýi kerek. Biraq oılan, sondyqtan Jaratqan Іe ? Onda bylaı delingen: qanyn ótegen jerinde ol muny kórmeıdi "azғындықтыń jeksuryндыqtary мен aramdyғы". Dan.11:38, "altyn"Rýh shirkeýleriniń áshekeıleri retinde"Rýh atribýttary"keltirilgenbekinisterdiń qudayı".

Óleń 5: " onyń mańdayna esim jazylған, jumбаq , Uly Vavilon, jer betindegi azғындар мен jeksuryндарdyń anasy. "

Jáne "jumбаq" osy aıatta aitylgандарdyń qaisysy a "jumбаq" tek Rýhy барлар úshin Isa Másihtin aғартыshylary ; ol сондаı-aq, ókinishke oraı, eń kóp. Sebebi, "fokýstardyn sáttiligi мен sáttiligi" dan jarıalangán Rım Papasy rejiminiń.8:24-25 aqyrzamanda onyń úkimi shyqqanға deın rastalady. Qudaı úshin bul "zańsyzdyқтыń qupiasy" elshilderdiń isteri 2-shi T.2:7-ge sáikes, elshiler zamanynda shaitan jarıalağan jáne júzege asyrған : "zańsyzdyқтыń qupiasy qazirdiń ózinde jumys ústinde; tek qazir ustatyn adam ғана qajet". Jáne "jumбаq" ataғына bailanysty "Vavilon"ózi, bul qısyнды, óitkeni bul esimniń kóne qalasy endi joq. Biraq Petir rýhanı túrde bul esimdi Rımdе 1 bálishte berip qoıған болатyn.5:13 ókinishke oraı, aldanyp qalған halyq úshin Kіeli kitap usynған dáldikke tek tańdaýlylar ғана nazar aýdarady. Sózdiń qos maғыnasyna nazar aýdarý "jer" qaisysy retinde munda memlekettik protestant, óitkeni katoliktik senim birtutas болғандыqtan, protestanttyq senim de birtutas birneshe, "retinde belgilenýi úshinjezóksheler", olardyń qyzdary "ana"katolik. Qyzdar "bólisedijrenishter"olardyń"ana ". Jáne negizgiosylardyń "jrenishter"Jeksenbi me?"brend"ol bekitilgen onyń dinı biliginiń.

Sózdiń týra maғыnasy "jer"sondaı-aq jus, óitkeni dinı tózimsizdik katolik uly shabýıldарdyń bastamashysy болып tabылady halyqарalyq dinı. Bul las boldy jáne patshalardy jer betindegi halyqtарdyń moıynsunýshylyғыn qabyldaýға kóndirý arqyly hristian dinin jek kórdi. Biraq biliginen айрылған соń, onyń "jrenishter"Qudaı qarғыs atqandarға batасыn berýde jáne batасыn bergenderge qarғыs aıtyda uzartылady. Onyń tabıғаты putqa tabynýshy musulmandарdy osy Isa Másihtin dinin paıғambarlardyn eń kishileriniń biri retinde "aға" dep атаған kezde ashылady.

Óleń 6: "Men áylhelerdiń qanymen jáne Isаныń kýágerleriniń qanymen mas болған áieldi kórdim. Jáne ony kórgende мен úlken tańdanyspen tań qaldым. "

Ce aiat Dan.7: 21-degi dáıeksózdi qaitalady, munda bylaı delingen: "áylheler"ol kúresedi jáne ústемdik etedi, bul"Isаныń kýágerleri". Bul "jumбақтыń" qupiasyn ashady.Uly Vavilon ". Rım dinı ishıp jatyr "qan "mas kúinde sailangандарdyń. Hristian shirkeýi, qazirgi álemniń papalyq Rımi retinde, "dep kúdiktenedi.jezókshе"daıyndalған"Isаныń sheitteri tógilgen qanға mas"?

Sailanǵandar, biraq jalǵyz. Sebebi, paıǵambarlyq arqyly Rýh bizge olardıń jaýynyń óltirý maqsattaryn ashty. Bul onyń zulymdyq pen qatygez tabıǵatyna qaita oralýy - raqymdylyq yaqytynyń aiaqталyynyń kórinetin áseri. Biraq bul zulymdyq, ásirese, aqyrzamannyń osy yaqytında ústendik etetin protestanttyq senimniń tabıǵaty, odan da tańǵalarlyq bolady. Rýh dáleksózderdi bólek keltiredi, "the *áyheler*" jáne "Isanyń *kýágerleri*". Birinshi "áyheler"rimdik putqa tabynyńshy respýblikalyq jáne imperialyq qyǵyn-súrginge ushyrady;"Isanyń *kýágerleri*", olar úshin, putqa tabynyńshy Rim imperiasynyń jáne papanyń yqpalynda. Jezókshe qala bolǵandyqtan: Rim; "*jer patshalarynyń ústinen bilik júrgizetin uly qala*"Izrailge, Iahýdeıaǵa kelgennen bastap, 63 jyly, Dan.8:9 saıkes: "*eń ádemi el*". Qutqaryly tarihy senim synaǵy boıynsha aiaqталady, oǵan "Isanyń *kýágerleri*"osy sózdi dáleldey úshin paida bolady jáne áreket etedi; osylaisha olar Qudaıǵa baǵdarlamalanǵan ólimdi qutqary úshin aralasýǵa jaqsy sebep beredi. Onyń kezinde Jan jaqsy bolǵantańdanıdyń sebepteri jáne "*jumbaq*"bul Rim qalasy boldy. Ol óziniń imperialyq putqa tabynyńshylyǵynda ony Patmos aralynda qamaýǵa alǵan qatal jáne aıaısyz ekenin bildi. Sıaqty dini ráimizder "*bir kese altyn*" arqyly ótkiziledi "*jezókshe*" tań qalýynyń múmkin.

Óleń 7: "*Al perishte maǵan bylai dedi: : Nege seni tań qaldyrdy ? Men saǵan áieldiń jáne ony alyp júretin, jeti basy men on múizi bar ańnyń qupiasyn aitayn. "*

Jáne "*jumbaq*" máńgilikke turýǵa arnalmaǵan jáne 7-tarmaqtan Rýh Johanǵa jáne bizge Johandy alyp tastaýǵa múmkindik beretin málimetterdi beredi. "*jumbaq*" Rim qalasyń jáne onyń ráimizder keltirilgen 3-tarmaqtyń beimesindegi rólin taǵy da naqty anyqtaý úshin.

"*Áiel*"silteme jasaıdy dini tabıǵaty jáne Rim papa, onyń"dep málimdeyiqozynyń *áieli*", Isa Másih. Biraq Qudaı bul talapty 1 arqyly joqqa shyǵaradya nommqumyrsqa "*jezókshe*".

"*Tasymaldaityn haiyan*"josparlar men onyń talaptaryn moıyndaıtyn jáne zańdastyratyn adamdardy bildiredi dini. Olar tarihi bastaıлары bolsyn týraly "*on múiz*"Eýropada imperialyq Rimniń ústendiginen bosatylǵannan keiin qurylǵan patshalyqtardyń dan tilinde berilgen sýret boıynsha.7:24. Olar imperatorlyq Rimge tabysqa jetedi "*tórtinshi ań*". Jáne bul aýmaqtar sol qalpynda sońyna deın qalady. Shekaralar jyljıdy, josparlar ózgerdi, monarhiadan respýblikalarga, biraq joqjalǵan hristiandyq papanyń rme roman eń jamany úshin birigedi. Kýrsta 20-dan^{myń} ǵasyr, bul odaq rimdik shyndyqtyń qamqorlyǵymenUnion Eeýropalyq brondalǵan "janes shartnyń Rimniń1957 jylǵy 25 naýryzdaǵy jáne 2004.

Óleń 8: "*Siz kórgen ań boldy, endi joq. Jáne túpsiz shuńqyrdan kóteriledi*jáne joylyǵa baryńyz. Al ómir kitabynda dúnieniń irgetasynan esimi jazylmaǵan jer turǵyndary bolǵan ańdy kórip, onyń endi joq ekenin, onyń qaitalanatynyn tań qaldyrady. "

"*Jánesiz kórgen ań boldy, endi olai emes*". Aýdarma:'dini tózimsizdik hristian 538 jyldan beri, al 1798 jyldan beri olai emes. Rýh boljaidy Dan.Keshki saǵat 7:25-ten bastap papalyq tózimsizdiktiń biligi úshin ártúrli formada paıǵambarlyq etilgen yaqyt: "*yaqyt, yaqyt jáne jarty yaqyt; 42 ai; 1260 kún*". Tózimsizdik " áreketimen toqtatylǵanymentuńǵyqtan kóterilgen ań", bul fransýz revolúsiyasyna qatysty jáne t.bapo-da ulttyq ateizm.11:7,

"termínituńǵıyq"shaitanmen baılanysty áreket retinde usynylǵan,"*Buzýshy* ", bul ómirde qurtady jáne jer planetasyn adamgershilikten aırady, jáne Apo.9:11 shaqyryldy "*tuńǵıyq perishtesi* ". Apo.20:1 túsiniqteme beredi: "*shaitan*" úshin mindetti bolady "*myń jyl*"adamgershilikten aırylǵan jer betinde"*tuńǵıyq*". Onyń ishinde onyń shyǵy tegin kinálay "*tuńǵıyq* ", Qudai bul qalada bar ekenin ashady **eshqashan** onymen qarym-qatynasta bolǵan ; bul óziniń ústemdigi barysynda putqa tabynýshy, bul óte qısyndy, sonymen birge óziniń búkil dini qyzmetinde papa, kóptegen adamdar aldanyq qalǵandaryna qaıshy keledi **olardyn joǵalǵany úshin**, óitkeni olar ony onymen bólisetin bolady "*joıly*"munda final anyqtaldy. Paıǵambarlyq sózdi mensinbei otyryp, Rimniń azǵyrlarynyń qurbandary dini tózimsizdikke baılanysty tań qalady "*qatadan kóriný*" "bul turǵyda final jarıalandy jáne anyqtaldy. Qudai bizge sailangandardyn esimnı biletinin eske salady, óitkeni "*álemniń negizi*". Olardyn "*ataılar*" jyly jazylady "*qozynyń ómir kitaby*" Isa Másih. Al olardy qutqaray úshin ol óziniń Kıeli kitaptaǵy paıǵambarlyqtarynyń qurıalary tıraly oilaryn ashty.

Men bul jerde osy tarmaqtnyń ekinshi taldayyn sóz taqyrybyna usynamyn "*tuńǵıyq*". Bul refleksiada men konteksti eskeremin, onyń sıpattamasyna saıkes Rýh túpkilikti baǵyttaidy "*alqyzyl ań*" 3 tarmaqta. Biz kórdik,bolmaıy "*diademder*"ústinde"*on múiz*"jáne" *jeti bastyq* "ornalasqan "*aiqaıly ýaqıty*"; bizdiń zamanymyzdyń. Men kópten beri bul termıni qarastırdım "*ań*"tózimsiz jáne despottyq áreketke qatysty bola almady jáne saldary tek rejimge jatqyzýǵa bolmaıdy barlyq sońǵy kúnderge tózbeýshilik jalpyǵa orta q senimniń sońǵy synaǵymen belgilenedi. Biraq is júzinde, 2020 jyldyn qysynyń sońynda ýaqıt qudailyq, men shabyttandyrgan taǵy bir idea. "*Atıyań*"turaqty adam janyn óltiredi, al onyń ilimderiniń qurbandary gımaniser ýshyǵyp, shekten shyqqandar onyń tózimsizdigin jasaǵandardan áldeqaida kóp. Bul jańa minez-qulyq qaıdan paıda bolady gımanisikaldamshy jáne jańlystıryshy ? Bul filosofıardyn, revolúsiонерlerdiń erkin oilay qabiletiniń murasynyń nátjesis sol Qudai "degen atpen Apo.11:7-degi maqsattuńǵıyqtan kóterilgen ań". Tús "*qyzylqayıń*"bekitilgen"*ań*" zamanymyzdyń osy taraıdyń 3-tarmaǵynan, er adamǵa berilgen bas bostandyǵynan asyp ketýden týyndaǵan kúnani aıyptaıdy. Ol kim? Dominantty ohristian tekti ccidentaux , onyń negizderi katolisizmniń dini murasy : jánees AQSH jáne Eýropa, katolik dini tolyǵymen azǵyrgan. Jáne "*ań*" Qudaidyn bizge kórsetýi - bul "habarynda paıǵambarlyq etilgen áreketterdiń sońǵy nátjesi. *besinshi kernel*". Katoliktik senimniń arbaıyna túsken protestanttyq senim Tynyq muhıtyń jasady, protestantizm men katolisizmde biriktiredi Qudaidyn qarǵysyna ushyrady, adventizmniń jetinshi kúndik sheneýnigi qosyldy instıtýsionaldyq 1994 jyly, úshin "*jaýnygerlik ázirlik*"ÁQB.9:7-9, "*Armageddonnan*", "Aıan 16: 16-ǵa saıkes, olardyn birge baratyny, "*degenaltynshy kernel* ", jetek qarsy sońǵylarynyń Qudaidyn adal qyzmetshileri, kim saqtaıdy jáne jattyǵady onyń senbiligi ; jetinshi kúnniń qalǵan bóligin on ósietiniń tórtinshisi buırdy. Beıbitshilik zamanında, olardyn sóilegen sózderi baýyrlastyq mahabbat pen ar-oıdan bostandyǵyn dáriptey. Biraq cette bostandyǵy shekten shyqqan jáne aldamsy libertarıandyq jasady ákeldi "*ekinshi ólim*" batys álemin qonystandyratyn kópshilik; qaısysy ishınara ateizmnen, ishınara nemqurailylyqpen, al azyraq bóliginde sıpattalady des dini mindettemeler

túkke turǵysyz kórsetildi, óitkeni olar Qudai aıyptaǵan, dini ilimderi aldamsy bolǵandyqtan. Sonymen, bul "an"ǵymanıs óziniń bastaǵyn aldy"tuńǵyq"Rýh osy aıatta ashqandaı, hristian dini filosofıardyn, grekterdiń, revolúsialyq fransýzdardyn ǵymanısik oıynyn beinesi men qoldanylýyna aınalǵan maǵynada nemese sheteldik. **Iahýdanyń Isa úshin súigeni retinde, jánee jalǵan mahabbat ǵymanıs azǵyrshy bebitshilik ýaqyty qylyshtan da kóp óltiredi.** "Attyan"bizdiń bebit zamanymyzdyn da murageri"qarańǵylyq"sol sóz"tuńǵyq"beredi in Gen.1:2 : "*Jer pishinsiz jáne bos boldy: sonda boldy tuńǵyq betindegi qarańǵylyq, jánee Qudaidyn bir butaǵy sýdyn ústinde qalyqtap júrdi*". Jáne bul keiipker "**qarańǵylyqnyń**"hristian tekti qoǵamdardyn ózi paradoksaldy murasy"**agartýshylyq**", revolúsialyq erkin oıshyldarǵa berilgen esims Fransýz.

Osy sintez arqyly Rýh óziniń maqsatyna jetti - óziniń adal qyzmetshilerine bizdiń batys álemine degen úkimin jáne oǵan qatysty syndardy ashý. Bul densondaı-aq ýnsia, onyn kóptegen kúnalary jáne onyn satqyndyq Isa Másihke, olardyn áreketteri abyroıyn túsiretin jalǵyz Qutqarýshy.

Óleń 9: "*mine, zıaly qaýymdanalyǵy bar e: danalyǵy da, danalyǵy da.es jeti bas - áiel otyrǵan jeti tay.*"

Bul aıat Rım burynnan belgili bolǵan órnekti rastaidy : "Rım, jeti tóbe qalasy". Men bul esimdi 1958 jyldyn aǵymdaǵy oqy jylyna arnalǵan eski geografıalyq atlasta kezdestirdim. Biraqbir nárese daýly emes ; jáne "*jetitaylar*" shaqyryldy "tóbeler" búginge deın qalady, kelesi ataýlarmen : Kapitolin, Palatin, Kael, Aventin shoqysy, vıvinal shoqysy, Eskilin jáne Kvıvinal. Putqa tabynýshylyq kezeńinde bul tóbeler "biik jerler " barlyq tozǵan ǵıbadathanalar puttarǵa baǵyshtalǵan ba eger qudaıǵa baǵyshtalǵan bolsa Qudai aıyptaǵan. Jáne qurmetteý úshin "*bekınisterdiń qudayı*", katoliktik senim óziniń nasybaǵúlin joǵary deńgeıge kóteredi, shamamenelýs taǵaıyndaý "jáneev aspan" Rım boıynsha. Kapitolin tóbesinde, "basshy", merianyn sarayı, magistratýranyń azamattyq aspektisi kóterilediqaita. Eskertip qoi odaqtase sońǵy kúnderdiń ishinde Amerika ústemdik etedi ol-sondaı-aq Vashingtonda, Kolýmbia okrýginde ornalasqan "Kapitolıuden". Taǵy da "bas" belgisin joǵary sot biligi aqtaidy , ol Rımdi almastyradı jáne ústemdik etedi, óz kezeginde, jer sharynyń turǵyndary, "*onyń qatysýymen*"Aıan 13: 12-ge saıkes.

1 tarmaq0: "*al jeti patsha bar : beseýi qulady, bireýi qulady, ekinshisi áli kelgen joq; jáne ol kelgende, ol az ýaqyt qalýy kerek.*"

Bul rette óleń, órnek boıynsha "*jeti patsha*", Rımdegi Rýh marapattary "*jeti*" jospars úkimets bular dáiekti, algashqy altylyq úshin: monarhia bastap – 753, 510 jylǵa deın; Respýblika, Konsýldyq, dıktatýra, Trıýmvirat, jáneEOktaviannan bergi mpire, SezarugusIsa týylǵan sender, jáne tetrahıa (4 imperatorlar qaýymdastyrylǵan) 284 pen 324 arasyndaǵy jetinshi pozisiada, bul dáldikti rastaidy *ol qysqa ýaqytqa sozylýy kerek* "; is júzinde 30 jyl. Jańa imperator Konstantın 1er Rımnen tez ketip, Shyǵysqa, Vızantıaǵa qonystanady (túrikter Konstantinopoldi Ystambul dep ózgeretti). Biraq kóp uzamaı 476, Rımniń batys imperiasy ydyrap, "*on múiz*"Daniel men Aıannan Batys Eýropa patshalyqtaryn qurý arqyly táýelsizdikterin alý. Bastap 476, Rım qalady varvarlyq ostgottardyn okýpasiasy kezinde ol shyǵarylatyn bolady 538 jyly, arqyly general Belısarıys

áskerlerimen birge jiberdi imperator týraly Iýstınian , Shyǵysta Konstantinopolge deın ornalasqan.

1 tarmaq1: "*Al bolǵan jáne bolmaǵan haıyannyń ózi de segizinshi, jetiden turady jáne joylyǵa ushyraıdy.*"

Jáne "segizinshi patsha" 538 jyly imperatordyń jarlyǵymen imperator Iýstınian 1-niń pıdasyna qurylǵan dinı papanyń basqarýy ma^{er}. Ol áieli Teodoranyń ótinishine jaýap berdi, buryńǵy "jezókshе", bul onyń dostarynyń biri Vıgıldıń pıdasyna boldy. 11-tarmaqta aıtylǵandaı, Rım papasynyń rejimi kezinde paıda bolady "jeti" Daniel patsha retinde aıtqandaı, jańa nysandy quraityn basqarýdyń nysandary túpnusqa bolyp tabylady "*ártúrli*". -Nyń yaqytynda buryńnan bar bolatyn "jeti" patshalardyń aldyńǵysyents, bul Rım imperatorlaryna bólingen Rımniń dinı jetekshisiniń ataǵy jáne onyń paıda bolýynan bastap : "Pontifex Maximus", latynsha órnek trsondaı-aq "joǵarǵy Pontifiktiń" adýiti, 538 jyldan bastap, Rım-katolık Papasynyń resmı ataǵy. Rımdikterdiń jospary , bul Djon aıan alǵan kezde bolǵan, bul imperia, altynshy basqarý roman ; jáne onyń kezinde "papa" ataǵyn imperatordyń ózi kiedi.

Rımniń tarih sahnasyna qaıta oralýy frank koroli Hlovis 1-ge baılanysty^{er}, "túrlendirilgen" deın jalǵan sol kezdegi hristiandyq senim, 496 j. ; ıaǵnı katolisizmge roman Konstantinge moıynsunǵan 1er jáne bul 321 jyly 7 naýryzda Qudaıdyń qarǵysyna ushyraıdy. Imperialyq ústemdikten keiın Rımge basyp kirip, sheteldikter ústemdik etti jappai kóshi-qońǵa kelý. Ártúrli tilderdi túsinbeıshilik al mádenıetter - bul tártipsizdikterdiń negizi, al bólimshe men rımdik kúshterdi joıǵan ishki kúrester. Bul áreketti Eýropadaǵy bizdiń zamanymyzdyń Qudaıy ony álsiretý jáne jaýlaryna jetkizý úshin qoldanady. Tájiribeniń qarǵysy "Vavılon munarasy" ǵasyrlar men myńjyldyqtar boıyna adamzatty baqytsyzdyqqa jeteleitin onyń barlyq áserleri men tiimdiligin qorǵańyz. Rımge keletin bolsaq, esanyrne, bul Ostrogardyń ústemdigine óttibasqalar arıimperator qoldaǵan rımdik-katoliktik senimge doktrınalyq turǵydan qarama-qarsy ensnyń vızantıalyqtar. Buldemek, bul ústemdikten qutyly múmkin boldy ma onyń topyraǵynda papalyq roman júiesin engizý 538. Zatty sáikes oryndaı úshin Dan.7:8-20, "*úsh múıiztómendetildi*" poperiаныń aldynda(*kishi múıiz*) ; alańdaıly ma Rım episkoptarynyń rımdik katolisizmине dushpandyq tanytqan halyqtar, birtindep, 476 jyly Gerýlı, 534 jyly vandaldar, jáne 10 shilde, 538, " qarly boranmen ", bosatylǵan ostrogottardyń kásibinen general Belısariýs jibergen Iýstınian 1er, Rım óziniń papalyq shettetilgen shemasyna kire aldyeger, tózgisiz bolsa , jáne tózimsiz, imperator belgilegen, qyzyqty qyraǵylyqtyń ótinishi boıynsha, ataıdaǵy birinshi papa. Osy sáıten bastap Rım bolyp tabylady **rebol** "*jer patshalarynyń ústinen bilik júrgizetin uly qala*", 18 tarmaqta, **qaisysy " baradyjoyly"**, rýh syrtqa shyqqanda, mine, 8-tarmaqtan keiın ekinshi ret.

Poperia tek Áylie Petrge emes, ol aıtqandaı, Iýstımannyń 1 jarlyǵyna ǵana oralady^{er} Vızantıa imperatory, ózi kim bar donne onyń ataǵy jáne dinı bedeli. Osylaısha, jeksenbini Rım imperatory Konstantın 1 taǵaıyndadyst 7 naýryz 321 jáne poperia orderdiń qaisysy boldy ornatylǵan imperatorynyń buıryǵymen Vızantıa imperatory Iýstınian 1er 538 jyly ; saldary bar eki data búkil adamzat úshin odan da qorqynshty. Sondai-aq 538 jyly Rım episkopy alǵash ret Rım Papasy ataǵyn aldy.

1 tarmaq2: "*Siz kórgen on múiiz - on patsha, olar áli patshalyq alǵan joq; biraq haıyanmen bir saǵat patsha retinde bilikke ie bolyńyz.*"

Munda, Dennen aıyrmashylyǵy.7:24, habarlamanyń maqsaty óte qysqa merzimde "sońynda" ornalasqan *aiqталy ıaqyty*".

Damial zamanyndaǵydaı Johan zamanyndaǵydaı, "*on múiiz*" Rım imperiasynyń táýelsizdigin áli alǵan joq nemese alǵan joq. Biraq, osy 17-taraıdaǵy maqsatty kontekst aqyrzamandaǵy jaǵdaı boıynsha, bul "*rólion múiiz*" rıh týdyratyn osy naqty kontekste, óitkeni kelesi tarmaqtar ony rastaidy. "*ıaqyt*" paıǵambarlyq 1873 jyly jetinshi kúndik adventizmniń adal izasharларына Apo.3:10-da jarıalanǵan sońǵy senim synaǵy ıaqytyn bildiredi. Habar biz úshin, olardyń muragerleri, Isa Másihtin 2020 jyly sailanǵandaryna bergен jaryq adventistiniń adaldyǵy úshin boldy.

Kodekske sáikes paıǵambarlyq smynynshy Ezekiel paıǵambarǵa (Eze.4:5-6), "*bir kúni*" paıǵambarlyq - bul "*bir jyl*" shynaiy, sondyqtan, a "*ıaqyt*" paıǵambarlyq 15 naqty kúnge turarlyq. Rýhtyń habaryna úlken mán beriledi, onyń ishinde úsh times frazasy "*bir saǵatta*" 18-taraıda meni mynany qorytyndylaıǵa jeteleidi "*saǵat*" maqsatty ıaqyt - bul 6 bastalýynyń arasyndaǵy ıaqyt^{myń} týraly "*sońǵy jeti oba*" bizdiń Qudaı Iemiz Isanyń dańqymen oralýy Bas Perishteniń dańqymen oralady "*Maukl*" baǵdarlamalanǵan ólimge sailanǵanyn tartyp alý úshin. Bul "*ıaqyt*" sondyqtan "qabyldaıtyn" *Armageddonmen kúresy*".

1 tarmaq3: "*bulardyń aqyl-oiy bir, olar ózderiniń biligi men biligin haıyanǵa beredi.*"

Sońǵy oqıǵanyń ıaqytyn belgilei otyryp, Rıh bul týraly aıtty "*on múiiz*": "*bulardyń aqyl-oiy bir, olar ózderiniń biligi men biligin haıyanǵa beredi*". Bul jospar ols bólisýnt bul úshinshi dúniejúzilik soǵystan iadrolyq qarýdan aman qalǵandardyń barlyǵynyń jeksenbilik demalysyn qamtamasyz etý. Qıraı Eýropanyń ejelgi halyqtarynyń áskerı qýatyn edáýir tómendetip jiberdi. Biraq, qaqtyǵystyń jeńimpazdary, amerikandyq protestanttar aman qalǵandardan qutulady, olardyń egemendigin tolyǵymen tapsyrady. Uıaly telefon zulym, biraq qulaǵandar bul týraly bilmeidi, al Shaıtanǵa jetkizilgen rýhtary onyń erkin ǵana oryndaı alady.

Bul tek "koalısiasynan" *aidahar*", "*ań*" jáne "*jalǵan paıǵambar*", degen "*on múiiz*" tastaılarnt ókilettigi "*ań*". Al bul bas tartý Qudaıdyń azaptary bastan keshiretin azaptyn qarqyndylyǵynan týyndaidy. Qaitys bolý týraly jarlyqty jarıalay men ony qoldaný arasynda demalys kúnin baqylaıshylarǵa 15 kúndik merzim beriledi. qabyldaı "*ańnyń belgisi*", onyń "Jeksenbi" kún kúlti putqa tabynýshy Rımdi aramdady. Isa Másihtin qaita oralýy josparlanǵan kókteм deın Sáyir 3, 2030, termindi túsindirýde qate bolmasa "*ıaqyt*", ólim týraly qaıly shyǵarylýy kerek osy kúnge nemese onyń men onyń arasyndaǵy kúnge arnalǵan kókteм 2030 bizdiń kúntizbemiz, ortaқ aǵym.

Sońǵy ıaqyttaǵy jaǵdaıdyń qandaı bolatynyn túsinińy úshin kelesi faktilderdi eskerińiz. Raqymdylyq ıaqytynyń aıaqtalýyn jeksenbi kúni zańnyń qabyldanýymen bailanysty sailanǵan laıazymdy tulǵalar ǵana anyqtaı alady ; dálirek aıtqanda, odan keiın. Senbetinder men búlikshilerdiń san alýan halyqtary úshin natúrmort, jeksenbide zańnyń jarıalanýy jáne ózderi úshin saldarsyz jalpy múddeniń ólshemi retinde ǵana kórinedi. Jáne bul olar alǵashqy bes indetke

ushyraǵannan keiin ǵana, olardyń kek alyǵa ashyy olardy kelesi sheshimmen tolyq kelisyge jeteleidi. "óltiry" olarǵa kóktegi jazalarynyń kósemderi retinde usynylǵandar.

1-tarmaq4: "*Olar toqymen soǵysady, al qozy olardy jeñedi, ótkeni ol myrzalardyń Amirshisi jáne Patshalardyń Patshasy, jáne onymen birge shaqyrylǵandar, tańdalǵandar jáne adaldar da jeñedi.*"

"*Olar Qozymen soǵysady, Qozy olardy jeñedi...*", ótkeni ol qudiretti Qudaı, oǵan eshbir bilik qarsy tura almaıdy. "*Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń Amirshisi*" óziniń qudailyq qudiretin jerdegi eń qudiretti patshalar men myrzalarǵa júktemekshi. Al zatty túsingen sailanǵan sheneýnikter onymen birge jeñedi. Rýh bul jerde bizge mynany eske salady Qudaıdan talap etiletin úsh kriteriı qoly ol qutqaratyndardy jáne kimder mindettenedi bastalatyn qutqarylý joly olar úshin rýhanı mártebesı boıynsha "*shaqyryldy*", sodan keiin bul jaǵdaıda kúnde kerı burylady "*sailandy*" arqyly "*adaldyq*" jaratýshy Qudaıǵa jáne onyń Kieıi kitaptaǵy barlyq nuryna qatysty kórmege qoıyldy. Qarastyrylyp otyrǵan shaiqas - bul shaiqas "*Armageddon*", Apo.16:16 ; "*saǵat*" qaida "*adaldyq*" túraly "*sailandy*" "*shaqyryldy*" synaqtan ótkiziledi. Apo.9:7-9-da Rýh protestanttyq senimniń buǵan daıyndyǵyn ashty "*jaýyngerlik*" rýhanı. Ólyge sottalǵan, demalys kúnderine adaldyqtary úshin sailanǵan sheneýnikter Qudaı paıǵambarlyq etken yádelerge jáne oǵan qaitarylǵan kýalikterge degen senimdilikti kórsetedi, oǵan "*dańq*" ol talap etetin m-deAponyń birinshi perishtesiniń essesi.14:7. Jáne Jeksenbiniń qorǵaýshylary men jaqtastary ony mindetti etti tabady, bul tájiribede, olar Isa Másihtiniń tańdaýlylaryna berý úshin paida bolatyn ólim. Esterinińge sala ketiın, bul jerde Qudaıdyń demalys kúnderine sonshalyqty mán беретinine kúmánmen qaraityn jáne kúmandanatyn adam, bizdiń adamzat onyń mańyzdylyǵyna bailyNSTy ony mańgilikke joǵaltty. berdi "eki aǵash" jer baǵynda. "*Armageddon*" aýystyryú sıaqty prinsıppe negizdelgen "eki aǵash" bizde búgin bar "jaqsylyq pen jamandyqty tanytatyn kún", jeksenbi, jáne "qasıetti ómir kúni", senbi nemese senbi.

1-tarmaq5: "*Jáne ol maǵan aıtty : Jezókshe otyrǵan sen kórgen sýlar - halyqtar, qalyń buqara, ulttar, tilder.*"

15-aıat bizge "taǵayındaýǵa múmkindik беретin kiltti beredi.sý" qaisysynda "*jezókshe otyrǵan*", "Eýropa halyqtarynyń biregeıligi" hristiandar "dep atalatyndar, biraq odan da mańzdylyq jalǵan jáne aldamsy" hristiandar ". Eýropa "túraly aıtatyn halyqtar tobyna tán qasıetke ie.tilder" ár túrli; bul kásipodaqtar men odaqtardy álsiretedi. Biraq sońǵy ret aǵylshyn tili shlúz jáne fa qyzmetin atqaradyvorız saıda internasionalykimge; nusqaý keń taralǵan adamdardyń azaiýtımdiligini artyrýqarý qudaıdyń qarǵysynan jáne ony Jaratýshynyń josparyna qarsy. Sondyqtan onyń jaýaby odan da qorqynyshty bolady : soǵys kezindegi ólim, jáne aqyr sońynda, onyń dańqy kelýiniń jaryqtyǵymen.

1-tarmaq6: "*ańnan kórgen on múiz jezókshe jek kóredi, ony qańyrap, jalańash etedi, etin jeıdi jáne otqa jaǵady.*"

16-tarmaqta 18-taraıdyń baǵdarlamasy túraly aıtylady. Bul "qalpyna keltirýdi rastaidy" "*on múiz jáne ań*" qaisysy turaqty jáne maquldanǵannan keiin, aqyrynda joıylady "*jezókshe*". Men munda eske salamyn, bul "*qubyjyq*"

azamattyq úkimet jáne dinı birlestikter qayymdastygynyń jospary bolyp tabylady jáne ol osy turǵyda amerikandyqtardyń osy saladaǵy kúshine silteme jasaıdy. resmiprotestanttyq ótirik aitady , jáne katoliktik jáne protestanttyq Eýropa halyqtarynyń, ázirge "jezókshе" silteme jasaıdy din qyzmetkerleri, jánequzyrly organdar, pedagogtar dinı katolik: monahtar, dinı qyzmetkerler, episkoptar, kardınalдар jáne Rım Papasy. Osylaısha, kerisinshe, Eýropa halyqtarykatolikter men amerikandyqtar narazylyq bildirýde , ótirik romannyń eki qurbany, katolisizm dinbasylary papa romanǵa qarsy tur. Jáne olar "ony otyen órtep jiberińiz"Isa óziniń aralasýymen dańqty, eliktirgish, aldamsy, shaitandyq betperdesine kelgende. "Attyon múiz", "jasaıdy, ony qańrap, jalańash", "ol sán-saltanattyń qushaǵynda ómir súrgendikten jáne ol qańrap bos qalady, jáne bul qasıettiliktiń kórinisi bolǵandyqtan, ol paida bolady "jalańash"nemese, uatta rýhamı, kóılek úshin kókte eshqandaı ádildiksiz. Dáldik, "olar onyń etin jeidi", bul onyń jazasynan qandy adamdardyń qatygezdigin bildiredi. Bul aıat "taqyrybyn rastaidyvıntaj" Apo.14: 18-den 20-ǵa deın: Qahar júzimine qasiret!

1-tarmaq7: " Qudai olardyń ony qoidy úshin júreker Qudaidyń sózderi oryndalǵansha, onyń josparyn oryndaı jáne sol oidy oryndaı jáne olardyń patshalyǵyn haıyanǵa berý. "

17-aiat, úkimniń astarynda biz kóktegi Qudai týraly adamdardyń mensinbeı nemese nemqurailyqpen qaray durys emes degen mańyzdy oıyn ashamyz. Qudai bul jerde shákirtteri onyń "qorqynshty oıynnyń" kútiletin yaqytta júzege asyrylatyn jalǵyz sheberi ekenine kóz jetkizýi úshin talap etedi. Baǵdarlamany shaitan emes, Qudaidyń ózi jasaǵan. Onyń Damal men Ýahi týraly uly jáne asqaq Ýahıynda jarıalǵanynyń bári oryndaldy, oryndaldy nemese áli de oryndalýda. Jáne sebebi "bir nárseniń sońy onyń basynan jaqsyraq,"Ekk.7:8 saıkes, Qudai bizge baǵyttaıdy, bul adaldyqtyń sońǵy dáleli, biz ony ajyratamyz jalǵan másihshiler jáne biz ony laıyqty etemizkirýer onyń mángiliginde Úshinshi dúmejúzilik soǵystyń iadrolyq joıylýynan keın kókte. Biz istemizqandaı senimmen kútyge uk , óitkeni jer betinde ornalastyrylatyndardyń bári a "jobalaı" "Qudaidyń ózi oilap tapqan. Al eger Qudai biz úshin bolsa, kim bizge qarsy bola alady, áitpese kimder "nıetter" kisi óltirýshiler olarǵa qarsy shyǵady ma?

Degen tirkes osy maǵynany bildiredi " Qudaidyń sózderi oryndalǵanǵa deın"? Rýh "úshin saqtalǵan sońǵy taǵdyrǵa silteme jasaıdy.kishkentai múiz "papa qalaı bolsa solai qazirdiń ózinde paıǵambarlyq etilgen, dan.7: 11-de: "Sonda men múiz sóiledi degen sózderdiń kesirinen kórdim ; men qarap turǵanymda, janýar óltirilip, denesiniń basy kesilip, órteı úshin otqa jetkizildi " ; dan.7-de:26:" sosyn úkim shyǵady, jáne ol óziniń biligin tartyp alady, ol mángilikke joılyp, joıylady"; jáne Dan.8:25: "onyń órkendeyi men aila-amaldarynyń tabysty bolýyna baulanysty bul júrektegi takapparlyq bolady, ol beıbit ómir súrgen kóptegen adamdardy qurtady, sonymen qatar ol qarsy turady. Cbasshylardyń JIF ; biraq ol qoldyń kúsh-jügerinsiz buzylady ". Qalǵandary "Qudaidyń sózderi"Rımniń sońy týraly APO.18, 19 jáne 20-da tanystyrylady.

1-tarmaq8: "Al siz kórgen áiel - jer betindegi patshalardyń ústinen bilik júrgizetin uly qala. "

18-aiat bizge eń dáleldi dálelder keltiredi "uly qala"bul Rım. Túsininińder, perishte Johanmen jeke sóilesti. Sondai-aq, oǵan: "Jáne áiel qaisysy sen kórdim,

jer patshalarynyň üstinen bilik jürgizetin uly qala ma", Djon perishteniň Rim týraly, "jeti tóbeniň qalasy" týraly aýratynyn túsiniýge jeteleidi, ol óz zamanynda óziniň alyp otarlyq imperiasynyň ár túrli patshalyqtarynda imperialyq tártipte üstemdik etedi. Óziniň imperialynda ol qazirdiň ózinde bar "*jer patshalarynyň üstinen bilik jürgizedi*"jáne ony papanyň biliginde ustady.

Osy 17-bólimde Qudai óziniň arandaryn "senimdilikpen" anyqtaý úshin shoýyrlandyrganyn kórýge bolady.*jezókshе* ", onyň jaýy "gasyrlar tragediasy" hristiandar. Bul 17-sýretke onyň paýymdaýynyň shynay sezimin beredi. Dál osy barqay m'ákeldi valorizer meritoıyna 17^{myň} bıylgy 2020 jyly ómir súrgen 321 jyldyň 7 naýryzynda (resmi kúni, biraq Qudaıǵa 320 kún) kún qabyldanǵan kúnaniň qurylganyna júz jyl tolýy qazir aıaqtaldy. Biz Qudaıdyň shynymen de hristian dáýiriniň tarihynda buryn-sońdy bolmaǵan qarǵyspen belgilegenin kóremiz (Covid-19) bul Ekinshi dúmejúzilik soǵystan da aýyr jahandyq ekonomıkalyq kúireýge ákeldi. Basqa qarǵys qudaıdyň ádil úkimi týraly olai bolsa, biz kúnne-kúnge ashamyz.

Aıan 18 : jezókshе jazasyn alyp jatyr

Jezóksheni anyqtaýǵa múmkindik beretin egjeı-tegejeilderdi ashqannan keın, 18-taraý bizdi ekinshi josparǵa, atap aıtqanda, "sońynan" jeteleidi.*Armageddon shaiqasy*". Sózder mazmunyn ashady: "*jer betindegi azǵyndardyň anasy uly Vavılondy jazalay ýaqyty; "ýaqyty"egin jinay*"qandy.

1-tarmaq: "*Osydan keın men kókten túsip kele jatqan perishteni kórdim, ol úlken bilikke ie boldy; jáne onyň dańqymen jer nurlandy.* "

Úlken bilikke ie perishte - Qudaıdyň lageri, shyn máninde, Qudaıdyň ózi. Perishtelerdiň Maıkl kósemi - Isa Másihtiniń jerdegi qyzmetine deın kókke kóterilgeninen basqa esim. Dál osy ataýmen jáne qasıetti perishteler moyındaǵan bilik arqyly ol aıqyshtaǵy jeńisinen keın kókten, shaitannan jáne jyndarynan qýyldy. Demek, ol osy eki esimniň astynda jáne ol Ákeniň dańqymen jerge qaraı qulap, óziniň eń qymbat sailanǵanyn qaitaryp alady; qymbat, óitkeni synaqtan ótken adaldyq pen adaldyq kórsetildi. Dál osy turǵyda ol ózine aqylmen moyınsunǵandarǵa degen adaldyǵyn qurmetteýge keledi, oǵan "*dańq*"ol 1844 jyldan bastap Apo.14: 7-ge saıkes talap etken. Demalys kúnin saqtai otyryp, onyň sailanǵan sheneýnikteri ony Jaratýshy Qudai retinde dáriptedi, óitkeni ol jaratylǵannan beri kókke jáne jerde ómir súredi.

2-tarmaq: "jáne ol qatty daýyspen daýystap jylap jiberdi : Ol qulady, ol qulady, Uly Vavilon ! Bul shaitandardyń mekenine ainalady, jáne árbir aram rýhtyń, aram jáne jekkórinishti qustardyń arbayyna ainalady, "

"Ol qulady, ol qulady, Uly Vavilon!". Apo.14:8 dáieksózin osy 2-tarmaqtan tabamyz, biraq bul joly ol shyǵarylǵandaı paıǵambarlyq emes, óitkeni onyń qulaıyynyń dáleli azǵyrýshyny adastyryp, onyń is-áreketiniń sońǵy sátinen aman qalǵan adamdarǵa beriledi. . Vavilon papalyq Rımge kielilik maskasy da túsedı. Bul, shyn máinde,"shaitandardyń mekeni, árbir aram rýhtyń, aram jáne jürkenishti árbir qustyń mekeni". "Týraly eske salýqus"jer betindegi isterdiń astarynda Shaitannyń lagerindegi zulym perishtelerdiń, olardyń kósemi jáne ilahı jaratylıstyń alǵashqy búlikshisiniń kóktegi shaqyrýlary jatqanyn eske salýǵa keledi.

3-tarmaq: "óitkeni barlyq halyqtar onyń azǵyndyǵynyń qaharynan sharap ishken, al jer patshalary onyń azǵyndyǵymen birge jetkizilgen, al jer saýdagerleri onyń molshylyǵynyń arqasynda baiyǵan. "

"...óitkeni barlyq halyqtar v-ny ishkenonyń azǵyndyǵynyń qaharynan,... " agresia dinı papalyq biliktiń bastamasymen paida boldy Rım-katolik Isa Másihke qyzmet etemin dep, óziniń shákirtteri men elshilerine jer betinde úretken minez-qulyq sabaqtaryna múldem mán bermeitindigin kórsetti. Tátilikke toly Isa, qaharǵa toly papalar; Isa, kishipeıldiliktiń úlgisi, papalar, bekershilik pen tákapparlyqtyń úlgisi, materialdyq kedelikte ómir súrip jatqan Isa, sán-saltanat pen bailyqtyń qushaǵynda ómir súrip jatqan papalar. Isa adamdardyń ómirin saqtap qaldy, Rım papalary ádiletsiz jáne qajetsiz kóp adam ómirin qıyǵa májbúr. Bul hrıstıandyq katoliktik papalyq rımdik boldy uqsastyǵy joq Isanyń úlgisine berilgen senimmen. Danielde Qudaı paıǵambarlyq etti "onyń qılyqtarynyń sáttiligi", biraq nege bul jetistikke qol jetkizildi ? Jaýap qarapayım : óitkeni Qudaı oǵan berdi. Óitkeni bul jazanyń ataıy ekenin este ustaıymyz kerek "ekinshi kerner"Apo.8: 8, ol osy qatygez rejımdı jeńip aldy jáne 321 jyldyń 7 naýryznan bastap tastalǵan demalys kúniniń buzylýyn jazalaı qıyn. Leýilikter 26:19-da Israıldı Qudaıdyń ósıetterine opasyzdyǵy úshin soqqan indettermen salystyrmaly zertteýde Qudaı bylaı dedi: "*Men seniń kúshińniń maqtanyshyn buzamyn; jáne men jasaımyn seniń aspanyń temir saqtı, jáne seniń jeriń jez retinde*". Jańa paktide dál osy qarǵystardy oryndaı úshin Rım papasynyń rejimi kóterildi. Óz jobasynda Qudaı óz zańynyń talaptaryn qanaǵattandyryı úshin qurban da, tóreshi de, Jazalaıshy da - mahabbat jáne onyń minsiz ádilettilik. Demalys kúniniń buzylıy 321 jyldan bastap soǵystarda jáne qajetsiz óltirýlerde, Jaratıshy Qudaı jaratqan ólimge ákeletin indetterde óz alymyn tólegen adamzat úshin óte qymbatqa tústi. Osy aıatta, " azǵyndyq "(nemese "azǵyndyq") rýhanı bolyp tabylady jáne ol dinı minez-qulyqty laıyqsyz dep sanady. "Attysharap"Másihtiń atynan tazartatyn onyń ilimin bildiredi"ashý "al barlyq halyqtar arasyndaǵy óshpendilik zulymdyq sonyń kesirinen shabýyldyń nemese shabýyldaıshylardyń qurbanyna ainalady.

Katoliktik bilimniń kinási Isa Másih kótergen qundylyqtardy tógeldei derlik bólispetin búkil adamzat balasynyń kinásin jasyрмаıy kerek. Eger jer patshalary ishken bolsa "*sharapazǵyndyq*"(azǵyndyq) bastap "*Vavilon*", sebebi bul taqyryp túraly "*jezóksh*", olardyń jalǵyz máselesi tutynıshylardy qıantý boldy;

bul ereje, klient qanaǵattanýy kerek, áitpese olai emes. Katolisizm qylmysqa, baılyqqa degen súıspenshilik pen sán-saltanatqa degen ómirge deın ashkózdikti joǵary deńgeıge kóterdi. Isa úretkendei, bir-birine uqsatýndar jınalady. Zulymdar men maqtanshaqtar onsyz da, onsyz da kez kelgen jolmen adasady. Eske sala ketelik: zulymdyq adamzat ómirine jer tarihynyń basynda aǵasy Ábildi óltirgen Qabyl arqyly engen. "*Jerdiń saýdagerleri onyń sán-saltanatynyń kóptiginen baıyp ketti*". Bul katoliktik papalyq rımdik shemanyń sáttiligini túsindiridi. Jerdiń saýdagerleri tek aqshaǵa senedi, olar dinı fanattar emes, baılardyń dini bolsa, ol laıyqly seriktes, tipti rahatqa bólendi. Taqyryptyń sońǵy konteksti meni negizinen amerikandyq protestanttardyń saýdagerlerin anyqtaýǵa jeteleidi, óitkeni jer rýhani jaǵynan protestanttyq senimdi bildiredi. Bastap 16^{myń} ǵasyr, Soltústik Amerika, negizinen protestanttyq, ıspandyqtardyń qonaǵy boldy katolikter, sodan beri katoliktik senim protestanttyq senimniń ókili bolyp tabylady. Tek "biznes" esepetin bul el úshin dinı aıymashylyqtar endi mańyzdy bolmaı qaldy. Katoliktik senimdegi saýdagerler protestanttary Jeneva reformatory Djon Kalvındi jigerlendirgen baıty tázatynan, standartty protestanttyq túpnusqany usynbaǵan baıty tásilinen paida taptı. Protestanttardyń ǵıbadathanalary jalańash qabyrǵalarmen bos, al katoliktik shirkeýler qymbat materialdardan, altynnan, kúmisten, pil súeginen, osy taqyrypta 12-tarmaqta keltirilgen barlyq materialdardan jasalǵan shamadan tys júktelgen jádigerler. Kúlttardyń baılyǵy Katoliksondyqtan, Qudaı Ie úshin, protestanttyq senimniń álsireýin túsindirý amerikandyq. Dollar, jańa Mammon, bizdiń júregimizdegi Qudaıdyń ornyna keldi, al ilimler taqyryby qyzyǵyshylyqta joǵaltty. Opozııa bar, biraq formalyq saıasatta.

4-tarmaq: "*Men kókten taǵy bir daýısty estidim: : onyń arasynan shyq, halqym, sender onyń kúnalarynyń bir bóligi bolmaısyńdar jáne onyń indetine seniń qatysyń joq.*"

4-tarmaq túpkilikti bóliný jaqytyn týdyrady: "*onyń arasynan shyq, halqym*"; bul tańdalǵandardy kókke aparatyn, Isamen kezdesetin jaqyt. Bul aıat sýretteidi, bul jaqyt "*egin jinay*", Apo taqyryby.14: 14-ten 16-ǵa deın. Olar alynyp tastalady, óitkeni aıatta aıtylǵandaı, olar bolmaıy kerek "bólisý" jáne "obalar"bul Rım papasy men onyń dinbasylaryna tiedi. Biraq, máinde sailanǵandardyń sany alynyp tastaıy úshin olardyń bolıy mindetti emes ekendigi kórsetilgen "*onyń kúnalaryna qatysty*". Al basty kúná jeksenbilik demalys kúni bolǵandyqtan, "*aınyń belgisi*"rımdik katolikter men protestanttardın senimniń sońǵy synaǵynda qurmetke ie bolıy úshin, osy eki dinı toptyń senýshileri, kilt sailanǵandardy alyp tastaıǵa qatysa almaıdy. **"Vavilonnan shyǵy" qajettiligi turaqty**, alaıda, osy aıatta, rýh, maqsatty jaqyt - bul sońǵy múmkindik obeir Qudaıdyń osy buıryǵyna, óitkeni jeksenbi zańynyń jarıalanıy raqymdylyq jaqytynyń aıaqtalıyn bildiredi. Bul málimdeme barlyq tiri qalǵandardyń habardar bolıyna yqpal etedi "*altynshy kerner*"(Úshinshi dúnejúzilik soǵys) Jaratıshy Qudaıdyń baqylaıymen olardyń tańdaıyna kúsh beredi.

5-aıat: "*óitkeni onyń kúnalary kókke jetti, Qudaı onyń kúnalaryn esine aldy.*"

Onyń sózimen aıtqanda, Rýh onyń beınesin usynady "Vavilon munarasy" ishindegi túbir kimniń atynda "Vavilon". 321 jáne 538 jıldardan bastap Rım,

"*ülken qala*" qaida "*jezóksh*" onyń ústinde "*taq*", onyń 538 jylǵy "qasıetti" papalyq orny Qudaıǵa jasaǵan kúnalaryn eselep arttyrды. Aspannan ol 1709 jyl ishinde (321 jyldan bastap) jınaqtalǵan kúnalarynyń esebin júrgizip, jazyp otyrды. Dańqqa oralǵanda, Isa Rim Papasynyń rejimin jáne Rimge jáne onyń jalǵan kieliligini ashty, bul olardyń qylmystary úshin tóleitin yaqt.

6-tarmaq: "*Tóleńiz - ol tólegendei, jáne oǵan sáukes dúbl jasańyz jumystar. Ol aralastyrǵan kesede oǵan eki ese aralastyryńyz.*"

Apo.14 taqyryptarynyń ilgerileýinen keiin, keiin *egin jinay* keledi *egin jinay*. Jáne bul qurban bolǵandardyń agressivtiligi katolisizmniń katoliktik jáne protestanttyq ótirikteri Qudaı óz sózine júginedi: "*Tóle - ol siaqty tólegen jáne onyń shyǵarmalaryna sáukes ony dúblge ainaldyrǵan*". Tarıhtan onyń eńbekteri onyń sottarynyń inkvizitorlaryn órtep, azaptaǵany bildik. Demek, din katolikterdiń muǵalimderi, eger múmkin bolsa, sıqyrдыń bul túrin eki esege kóbeitedi. Sol habarlama kelesi túrde qaitalanady: "*Ol aralastyrǵan kesede oǵan eki ese aralastyryńyz*". Ishýge arnalǵan tostaǵannyń bemesin Isa Golgota taýynyń eteginde Rim ornatqan aıqshtaǵy sońǵy azapqa deiin onyń denesi basynan ótkeretin azaptaıdy sıpattaı úshin qoldanǵan. Osylaısha, Isa katoliktik senimniń ózi tózýge kelisken azapty jek kóretindiginiń kýási bolǵany eske salady, sonymen qatar eksperimenttiń kezegi keldi. Eski maqal-mátel osy sátte óziniń barlyq qundylyǵyn alady: eshqashan ózińiz qalamatyn nárseni basqalarǵa jasamańyz. Bul árekette Qudaı kek alý zańyn oryndady : kózge kóz, tiske tis ; jeke paidalanı úshin saqtaǵan zań quqyǵy. Biraq ujymdyq deńgeide ony qoldanýǵa adamdarǵa ruqsat etilýi kerek edi, alaıda olar buıyrǵan, bul odan da ádil jáne jaqsy Qudaı bolýy múmkin dep oilady. Nátiyesi apatty, zulymdyq jáne onyń búlikshil rýhy kúsheip, hristian tekti batys halyqtarynda ústemdik etti.

Apo.17 :5, "*Uly Vavilon*", "*jezóksh*", "*qolynda jürkenishti nárselerge toly altyn kese boldy*". Bul dáldik onyń din qyzmetine jáne evharist kúybogynyń naqty maqsatyna baǵyttalǵan. Onyń elemeýibul yrym kiel qoqytlady jáne Isa Másih arqyly qasiettelgen ol jaza sonдай-aq erekshe. Qudaıǵa degen súiispenshilik Qudaıy, ádildik jáne onyń úkimi týraly ol adamdarǵa anyq ashylady.

7 aiat: "*ol sán-saltanatpen qanshalyqty dáriptep, súńgip ketkeni sonsha, oǵan azap pen joqtaı sylasyn. Ótkeni ol onyń ishinde aitady júrek : Men patshalıym otyrmyn, jesir emespin, muńdy kórmeimin !*"

7-tarmaqta Rýh ómir men ólimniń qarama-qarshylyǵyn dáleldeidi. Ólim jazasyna kesilmeý ómiri kónildi, alańsyz, jeńil-jelpi, jańa lázzat izdeýde. "AttyVavilon"rim papasynyń degen bailyqty izdedi satyp alýlar jáne sán-saltanatnyń ómiri. Al kúshtiler men patshalardyń birin alý úshin ol kúnalardyń keshirilýi úshin "nápsiqumarlyqtardy" satý úshin Isa Másihtin esimin qoldandy jáne qoldanady. Bul Qudaıdyń úkiminiń tepe-teńdiginde óte aýyr salmaqty detal, ol ázirge fizikalıyq jáne emosionaldyq turǵydan ótelýi kerek. Bul bailyq pen sán-saltanatnyń shaǵymy Isa men onyń elshileriniń nashar ómir súrgendiginde, tek qajet bolǵan jaǵdaıda. "Atty azaptaı"jáne "aza tutı" aýystyrды "*bailyq jáne saltanat*" katolik dinbasylarynyń, papalyq rimdik.

Jańlystıratyn áreketi kezinde Vavilon júreginde bylaı dedi:"*Men patshalıymǵa otyramyn*"; rastatyn "*onyń jer patshalaryna patshalıyǵy*"aian 17:18. Jáne Aian boıynsha. 2:7 jáne 20, sbul "*taq*" Vatikanda ornalasqan (vatikıner =

paıǵambarlyq), Rımde. "Men jesir emespin"; onyń áieli dep málimdegen kúieyi Másih ómir súrip jatyr. "Men muńdy kórmeimin". SyrttaShirkeı qutqarylý joq, deidi ol barlyq qarsylastaryna. Bul ekeıi aqyry sengenin qaitalady. Al shyn máninde onyń bılıgi máńgilikke jalǵasady degen senim bar. Ol sonda turatyndyqtan Rımde "máńgilik qala" degen ataıy berilmegen be? Sonymen qatar, jerdiń batys derjavalarynyń qoldaıyna ie bola otyryp, onyń dáleldi sebepteri boldy adamgershilikke qol tıgizbetin jáne qol suǵylmatynyna senı. Ol Qudaıdyń qudiretinen qoryqpady, óitkeni ol oǵan qyzmet etydi jáne ony jer betinde beemeleydi talap etti.

8-aiat: *"jáne sol sebepti, bir kúnnen keiin onyń indetteri, ólimi, aza tutıy jáne asharyshylyq bolady; jáne ol tolyǵymen otqa jaǵylady. Óitkeni ol qudiretti, ony sottatyn Qudaı Ie."*

Ce aiatty óziniń barlyq elesterine núkte qoiady: *"osyǵan baulanysty, dál sol kúni"*; Isa dańqpen oralatyn jer *"onyń indetteri bastalady"*- ıaǵnı, Qudaıdyń jazasy ótedi; *"ólim, joqtaı, asharyshylyq"* shyndyǵynda, ister kerı tártipte oryndalady. Adamdar bir kúnde ashtyqtan ólmeidi, sonymen qatar, birinshi kúni, *"asharyshylyq"*, rýhanı - bul hristiandyq din senimniń negizi bolyp tabylatyn ómir nanynyń joǵalýy. Sodan keiin *"qaiǵy"* bizge jaqyn, sezimderimizdi bólisetin adamdardyń ólimin eske alý úshin kúiledi otbasy. Jáne aqyrynda, *"ólim"* kináli kúnakardy urady, beri *"kúnaniń aqysy - ólim"*, "Rom.6:23 boıynsha. *"Jáne ol otqa kúip qalady"*, "Daniel men Aıanda qaitаланған paıǵambarlyq habarlarǵa saıkes. **Ol muny istedi - tipti onyń jerley rásiminde kóptegen tirshilik ielerin órtep jiberdi, ádiletsiz, onyń Qudaıdyń kemeldi ádildiginde ekendigi, onyń otta quryp ketýi kerek ekendigi.** *"Qudireti kúshiti bolǵandyqtan, úkim shyǵarǵan Jaratqan Ie"*; katoliktik senim óziniń eliktirgish áreketi kezinde Isanyń anasy Máriamǵa tabynshylyqta jasady, ol onyń qushaǵynda ustaǵan kishkentai balanyń keipinde paida boldy. Bul aspekt batpaqtaǵy adam sýbektileriniń sanasyna júginedi. Aıel, ana, din qalaı qaıypsız boldy! Biraq bul shyndyqtyń sáti, al úkim shyǵarǵan Másih qudiretti Qudaıdyń dańqynda jańa ǵana paida boldy; jáne "betperdesin ashqan Isa Másihtin bul qudailyq qudireti ony qurbandarynyń kekshilderiniń qaharyna ushyratyp, joıyp jiberdi. aldanyp qaldy.

9-tarmaq: *"Al jer betindegi barlyq patshalar, azǵyndyq jasaıǵa onymen birge beriledi, jáne saltanat erik oǵan jylap jáne joqtaı, olar onyń janyp tútin kórgende."*

Ce aiatynda *"minez-qulqy ashylady onymen birge jer patshalary jetkiziledi azǵyndyq jáne sán-saltanat"*. Qatysady, patshalar, prezidentter, diktatorlar, katoliktik senimniń tabysy men belsendiligine yqpal etken jáne sońǵy synaqta demalys kúnderin saqtaıshylardy óltirı túraly sheshimdi maquldaǵan halyqtardyń barlyq basshylary. *"Olarolar onyń janyp jatqan tútinin kórgende, ol úshin jylap, joqtaıdy"*. Álbette, jer betindegi patshalar olardyń qashyp ketýine baulanysty jaǵdaıdy kóruı kerek. Olar kóp adamdy jetelemedi jáne qurban bolǵandardyń aldanǵan Rım otyń ǵana jaǵyp jatqanyn, oryndaıshylardyń qudaıdyń kek alýyn kórıdi. Olardyń kóz jasy men shaǵymdary bilikke eń biikti ákelgen dúnieniń qundylyqtarynyń kenet kúreyimen aqталady.

1 tarmaq0: "onyń azabynan qorqyp, alysta turyp, olar aitady : Qasiret ! Malheir ! Uly qala, Vavilon, qyatty qala ! Bir saǵattyń ishinde sizdiń úkimińiz keledi ! "

L"máńgilik qala" bar óledi, ol atyp kóteriledi jáne *jer patshalary* Rimnen alys turyńyz. Olar endi onyń taǵdyrymen bólisýge májbúr bolamyz dep qorqady. Qandaı bolady, **olar úshin**, úlken **qasiret**: "Qasiret! Qasiret! Jáne uly qala, Vavilon ", *qasiret* eki ret qaitalanady, " *ol qulady, ol qulady, Uly Vavilon*". "Qalanyń kúshtileri!"; sonshalyqty kúshiti, ol álemdi hristian halyqtarynyń kósemderine áser etýimen basqardy ; dál osy Qudaı aıyptaǵan bailanystyń arqasynda koról Lúdvik XVI men onyń áieli avstrialyq Mari-Antýanetta gilotinanyń tiregine, sondaı-aq olardyń jaqtastaryna, qurbandaryna ornatyldy. "úlden azap"Rýh aitqandaı, Apoda.2: 22-23. "Bir saǵattyń ishinde sizdiń úkimińiz shyǵady! "; Isanyń qaityp kelýi aqyrzamannan keingi ýaqytty belgiledi. Sońgy ishara belgilendi "bir saǵatqa " Aıan 3:10-da paıǵambarlyq etilgen simvolizm, biraq Isa Másihtin qazirgi jaǵdaıdyń kerisinshe ekenin kórsetýi jetkilikti jáne bul joly, "bir saǵatqa " sózbe-sóz maǵynada bul tańǵajayyp ózgeristi alý úshin jetkilikti.

1 tarmaq1: "Al *jer saıdagerleri bul úshin jylap, joqtady, ótkeni ol adam endi júkterin satyp almaı júz,* "

Rýh bul joly nysanaǵa aldy "*jerdiń saıdagerleri* "atap aitqanda, amerikandyq saıdager rýhyna silteme jasay otyryp *jer betinde aman qalǵandar asyrap alǵan aldyńgy 17-taraıdy zertteıde aıtylǵandaı.* Olar sondaı-aq'*sol sebepti qaıǵyryp, qaıǵyǵa batady, ótkeni ol adam endi óz júgin satyp almaıdy ; ...*". Bul aıatta protestanttardyń ol kietin katoliktik senimge qatysty jaǵdaınyń kinási kórsetilgen *joqtaı*, ózderiniń jeke mindettemelerin kórsete otyryp *bul ekonomikalıyq múdde boıynsha.* Olaı bolsa, áitpese, absolútti túrde jáne reformanyń jumysyna Qudaı kináli katoliktik rim papasyn aıyptaıǵa jáne túsinilgen shyndyqtardy qalpyna keltirýge ne túrtki boldy ; Pıter Ýoldo, Djon Ýıklf jáne Martın Lúter sıaқты naǵyz reformatorlar óz ýaqytynda ne istedi. Saıdagerler de ózderiniń aqyl-oılaryn ornatqan qundylyqtardy qaıǵy-qasiretpen kóredi, ótkeni olar ózderiniń komersialyq qyzmetimen baıtyú úshin ǵana rahat úshin ómir súredi ; isterdi júrgizý, olardyń ómir súrıniń qyanshtaryn qorytyndylaıdy.

1 tarmaq2: "*altyn, kúmis, asyl tastar, injý-marjandar, biazı zyǵyr, kúlgin, jibek, alqyzıl, aǵash uisiniń kez kelgen túrinen, pil súteginen jasalǵan buıymnyń kez kelgen túrinen, jezden, temirden, aǵashtan jasalǵan buıymdardıń kez kelgen túrinen jasalǵan júkter. mármárde,* "

Putqa tabynyshy rim-katolık dininiń negizinde jatqan ártúrli materialdardy sanamas buryn, Isa Másih úretken shynayı senimniń osy bir tarmaǵy esimde. Ol samarialyq áielge bylaı dedi: "*Áiel, Isa oǵan: "Maǵan senińder, sender osy taıda da, Ierýsalımda de Ákege ǵıbadat etpeitin ýaqyt keledi", - dedi. Sen bilmeitinińe tabynasyń; biz bilgenimizge tabynamyz, iahýdulerdiń qutqarylýy úshin. Biraq shynayı qulshylyq etýshiler Ákege rýhpen jáne shyndyqpen qulshylyq etetin ýaqyt kele jatyr jáne qazir de keldi , ótkeni olar Áke izdegen qulshylyq etýshiler. Qudaı - Rýh, jáne bul qajetti oǵan qulshylyq etetinder oǵan rýhpen qulshylyq etýleri kerek jáne shyndyqta. (Johan 4:21-23) "*. Osylaısha, shynayı senimge eshqandaı

material da, qural-jabdyqtar da qajet emes, ótkeni ol tek kónil kúine súenedi. Nátjesinde, shynay senim ashkózdik pen ury álemine qyzyǵyshylyq tanytady, ótkeni ol baytady, ol, adam, áitpese rýhanı jaǵynan sailanady. Sailangandar Qudaıǵa rýhpen ǵıbadat etedi, sondyqtan olardıń oılaıynda, sonymen qatar, shyndyqta, demek, olardıń oıлары negizge alynýy kerek Qudaı bergen standart. Bul standartta joqtyń bári putqa tabynýshylyqtyń, putqa tabynýshylyqtyń bir túri, munda shynay Qudaı put retinde qyzmet etedi. Jaılap alýlar barysynda Rım Respýblikasy jeńiliske ushyraǵan elderdiń dinderin qabyldady. Al onyń dinı dogmalarynyń basym bóligi ejelgi dáýirdegi algashqy uly órkeniet grek tilinen shyqqan. Bizdiń dáýirimizde, papa keıinde, osy muranyń barlyǵyn jańaǵa qosa tabady "áýlieler," "hrıstıandar" basynda Jaratqan Ieniń 12 elshisinen. Alaida, olar osy putqa tabynýshylyq áreketti aıyptaityn Qudaıdyń ekinshi ósietin alyp tastaıǵa deın bargandyqtan, katoliktik senim qabirdegi beınelerge tabynýdy jalǵastyrdy, boıalǵan nemese oǵan aıan arqyly kórindi. jyn. Sondyqtan, onyń ǵıbadat etý rásimderinde biz osy qabir puttaryn kezdestiremiz, olar pishindelý úshin materialdardy qajet etedi jáne olardıń materialdaryn Qudaı tizimge kórsetedi : "... ; ... *altyn, kúmis, asyl tastar, injý-marjandar, bıazy zyǵyr, kúlgın, jibek, alqyzyl, aǵash úsiniń kez kelgen túrinen, pil súteginen jasalǵan buıymdardyń kez kelgen túrinen, jezden, temirden jáne aǵashтан jasalǵan buıymdardyń kez kelgen túrinen jasalǵan júkter. mármár,...* ". "*Altyn, kúmis, asyl tastar, jaǵymdy zattar*" "*bekinisterdiń qudaıyn qurmetteńiz*" Dan Rım Papasy patshasynyń.11:38. Sodan keıin, "*kúlgın jáne alqyzyl*" mynalar *jezókshе, Uly Vavilon* apoda.17:4; "*altyn, asyl tastar men injý-marjandar*" "*bul ma áshekeiler;*" *juqa zyǵyr mata*" onyń kielilikke degen talabyna silteme jasady, Aıan 19: 8-ge sáikes: "*juqa zyǵyr mata úshin áýlielerdiń ádil isteri bolyp tabylady*". Keltirilgen basqa materialdar - qabir basyndaǵy puttargá arnalǵan materialdar. Bul sáнди materialdar ǵıbadat etýshi katoliktıń joǵary deńgeıdegi adaldyǵyn bildiredi putqa tabynýshy.

1 tarmaq3: "*darshyn, dámdеýishter, parfúmeria, mirra, ladan, sharap, mai, usaq un, bidaidan, mal basy, qoılar, jylqylar, kúmelер, adamdardyń deneleri men jandary.* "

Jáne "*hosh uissýlar, mirra, ladan, sharap jáne mai,*" keltirilgendei usynys onyń dinı joralǵylary. Basqa nárseler - Patshalyqtar 1-jazba 4:20 28-ge sáikes, Dáyittiń uly, Qudaıǵa arnap salynǵan algashqy ǵıbadathanany salýshy Súleimenniń biligi týraly meńzeitin qorektik zattar men qasıetter. Sonymen, Rýh onyń zańsyz áreketin aıyptaidy nyń qurylysyn jańǵyrtý "*Qudaıdyń ǵıbadathanasy*" bul "*kúpirlik*", Apo.13:6-da jáne solai boldy "*artqa*", Dan.8:11. Qatysty óleńniń túpkilikti dáldigi "*adamdardyń táni men jany*", onyń zańsyz bólisetin monarhtarmen, yaqytsha bilikpen yntymaqtastyǵyn aıyptaidy. Másihtıń atymen ol quldyq, azaptaı jáne Qudaıdyń jaratylstaryn óltirý siaqty júirkenishti dinı áreketterdi aqtady, bul Qudaıdyń dinı salada saqtaityn nársesi ; bul, onyń áreketterin myna termindermen qorytyndylaityndai : "*onyń boıynan jer betinde qaza tapqandardyń barlyǵynyń qany tabylady*" osy 18-taraıdyń 18-tarmaǵynda. Dáıeksóz "*adamdardyń jany*", Qudaı joǵaltýdy aıyptaidy "*jandar*" shaitangá onyń qyzmeti men jalǵan dinı talaptary arqyly jetkizildi.

Eske Salǵysh: Kieli kitapta jáne ilahı oıda, sóz "*jan*" adamdy barlyq jaǵynan, onyń fizikalıyq denesin bildiredi jáne onyń aqyl-oıy psıhikalıyq nemese

psihikalyq, onyń aqyl-oiy men sezimderi. Bul týraly teoriya "jan" ómirdiń elementi retinde, ol ólgen kezde deneden bólinip, odan aman qalady, grek tilinen shyqqan taza putqa tabynýshy. Eski kelisimde Qudai anyqtaıdy "qannyń jany" onyń jaratylystarynan, adamnan nemese janýardan : Lev.17:14 : "**ótkeni barlyq tánniń jany - onyń qany, onyń ishinde**. Sondyqtan dj'Men Israil balalaryna aittym: voý eshbir tánniń qanyń jeýge bolmaıdy, **ótkeni barlyq tánniń jany - onyń qany** ; kimde-kim ony jese, ony kesip tastaıdy. ". Osylaısha ol alady grek tiliniń bolashaq teorialaryna qarama-qarsy baғыt jáne putqa tabynýshylarda týyndaityn filosofialyq oılarǵa qarsy Kıeli kitapty daıyndaıdy. Adam men janýarlardyń tirshiligi qannyń jumysyna baılanysty. Aqyly, nemese tunshyǵy arqyly lastanǵan qandy ógiz jetkizbeıdiygen, fizikalıyq deneniń elementteri, onyń ishinde mı, oıdy qoldańyz. Al eger sońǵysy ottegimen qanyqpasa, oılaý prinsipi toqtaıdy jáne osy sońǵy kezeńnen keiin ómirde eshteńe qalmaıdy ; eger bul "kompozıtsıasynyń jady bolmasajan" máńgilik Qudaıdyń bolashaqtaǵy" qaıta tirilýin "eskere otyryp, onyń oıynda óldi, ol "ressuscitera" ne, ol " jańasyn jasaǵanda ", múmkin, máńgilik ómir úshin nemese "birjola joıylý úshin ".*ekinshi ólim*".

1-tarmaq4: "*Janyńdy qalaǵan jemis senen ketti ; názik jáne ádemi nárselerdiń bári senderge joǵalyp ketti, endi sender olardy taba almaısyńdar. "*

Aldyńǵy tarmaqta túsindirilgen di rastaı otyryp, Aqyl-oiy retteıdi "tilekter" papalyq Rimnen ózine "jan", onyń eliktirgish jáne aldamsy minezi. Grek filosofiasynyń murageri, katoliktik senim jannyń janýarlarǵa, al adamdarǵa jańa jerlerdi ashýy týraly máseleni birinshi bolyp kóterdi. Shyndyǵynda suraqtyń jaıaby bar ; bul jaqsy kómekshi etistikterdi tańdaýǵa baılanysty : adam n'**bar** jan emes, ótkeni ol **bul** janym.

Rýh Ecc.9:5-6-10-da ózi bekitken jáne dáleldegen naqty ólimniń saldaryn qorytyndylaıdy. Bul málimetter jańa kelisimniń jazbalarynda qaitalanbaıdy. Sondyqtan biz Kıeli kitapty túgel zertteıdiń mańyzdylyǵyn kóremiz. Joılydy, "Vavilon" bolady "joǵalǵan" máńgi, " onyń janyń qalaǵan jemis" jáne "barlyq zattar názik jáne ádemi" ol unady jáne izdedi. Biraq Rýhta da aıylady: " *sen úshin*"; ótkeni sailanǵandar, kerisinshe, erik beredi máńgilikke sozyla bilińiz, Qudai olardy bólisý úshin usynatyn keremetterge rızashylyq bildirińiz.

1-tarmaq5: "*Ol arqyly baiǵan osy zattardyń saıdagerleri onyń azabyńan qorqyp, alysta turady ; olar jylap, joqtaıda bolady, "*

15-19 tarmaqtarda Rýh nysanaǵa alady "*onyń qolynan baiǵan saıdagerler*". Zaman talabyna saı " degen talapty kórsetedibir *rettik*", osy taraıda úsh ret qaitalandy, aıqai retinde "*Qasiret! Qasiret!*". 3 sany kemeldikti beıeleıdi. Demek, Qudai paıǵambarlyq habarlandyrýdyń qaitarymsyz sıpatyn rastaıdy talap etedi ; bul onyń barlyq qudaılyq kemeldiliginde júzege asyrylatyn jaza. Jylaı, "*Qasiret! Qasiret!*"), saıdagerler bastaǵan, Apo.14: 8-de sailanǵandardyń eskertý aıqayıń qaitalady : "*Ol qulady ! Ol qulady ! Uly Vavilon*". Alys-jaqynnan onyń joıylýyna atsalyssyp jatqan bul dilerler "*onyń azabyńan qorqyp "*. Jáne olarda tiri Qudaıdyń ádil qaharynyń bul jemisinen qorqýǵa tolyq negiz bar, ótkeni onyń joıylǵanyna ókinip, olar onyń lagerine ornalastyrylady jáne óz erkinde bolady dinniń aldaıynan bas tartqan ólimge dýshar bolǵan adamdardyń qaharymen joıylýǵa bet buryńyz. Bul aıat bizge Rim-katolik shirkeýiniń tabysqa jetýine komersialyq qyzyǵyshylyqtyń orasan zor jaıapkershiligin sezinyge múmkindik

beredi. Jáne "saydagerler" jezóksheni jáne onyń eń nashar sheshimderin qatygez jáne despottyq túrde qoldady, tek qarjylyq baiý men qural-jabdyqtarǵa degen tábet arqyly. Olar onyń barlyq talaptarynyń aldynda kózderin jumdy óte jirkenishti jáne onyń sońǵy taǵdyrymen bólisýge laıyq. Koról Fransya 1 tusynda Reformasianyń basynan bastap reformalanǵan senimge qarsy katoliktik senimniń jaǵyna shyqqan parıjdikter úshin tarıhı úlgi^{er} jáne odan keiin.

1-tarmaq6: "*jáne ait : Qasiret ! Malheir ! Juqa zyǵyr, kúlgın jáne qyzyl tústi kúngen, altyn jáne asyl tastar men injý-marjandarmen bezendirilgen uly qala ! Bir saǵattyń ishinde mundaı orasan baiılyq joılydy !*"

Ce aıaty maqsatty rastaidy; "*Juqa zyǵyr, kúlgın jáne qyzyl tústi kúngen uly Vavilon*"; patshalardyń paltolarynyń tústeri, óitkeni dál osy jaǵynan rimdik sarbazdar mazaq etip, Isanyń ıyǵyn shapanmen jaıyyp tastady. "*kúlgın*". Olar Qudaıdyń óz áreketterine bergen sezimin elestete almady: kúnalarymyz úshin óteletin qurbandyqta Isa óziniń tańdaılylarynyń tústerimen belgilengen kúnalarynyń tasymaldaıshysy boldy, *qyp-qyzyl nemese qyp-qyzyl*, Esa.1:18 saıkes. "*Bir ret*"Rimdi, onyń papasyn jáne onyń dinbasylaryn sailanǵandardyń ólimine jol bermeı úshin kelgen Isa Másihtin dańqymen kelgennen keiin joıy jetkilikti bolady. Osy sońǵy synaqta olardyń adaldyǵy barlyq jaǵdaıdy ózgerledi, sonymen qatar Qudaı nege olardyń senimderin nyǵaıtydy talap etetinini jáne olardyń boıynda turýǵa daǵdylanıy kerek absolútti senimdilikti túesine alamyz ba? Uzaq ýaqyt boıy er adam mundaı joılydyń bolatynyna senimdi bola almady "*bir saǵatta*"ǵajaiyp boldy, demek, Sodom men Gomora sıaqty Qudaıdyń tikelei aralasıy boldy. Bizdin zamanymyzda qojaiyn qaidahanym. sheberleriadrolyq otty igere otyryp, bul tańqalarlyq emes.

1-tarmaq7: "*Al barlyq júrgizýshiler, osy jerge júzetinderdin barlyǵy, matrostar, teńizdi paidalanatyndardyn barlyǵy alysta turdy,*"

Bul aiat naqty maqsattarǵa arnalǵan "*teńizdi paidalanatyndar, ushqyshtar, osy jerge bet alǵan matrostarдын barlyǵy bir-birinen alshaq turdy*". Patshalardyń ózderin baiıtyǵa degen umtylysyn paidalanyp, papa shirkeıiniń ózi baiıtylǵan. Ol katoliktter Isa Másihtin atymen halyqty jan túrshigerlik qyrǵynǵa ushyratqanǵa deın onyń qyzmetshilerin ashqanǵa deın er adamdar elemeı, jerdi jaılap alıdy qoldady jáne aqtady. Bul negizinen Ońtústik Amerikaǵa qatysty boldy, al jetkizilimderdi qandy general Kort júrgizdiés. Katoliktik monarhtar men papalyqty sybailasy retinde baiıty úshin Eýropaǵa osy aımaqtardan altyn julyp alyndy. Sonymen qatar, teńiz aspektisine basa nazar aıdarı bizge "rejimi" retinde eske salady*teńizden kóterilgen anı*"onyń qarym-qatynasy"*teńizshiler*"olardyń ózara baiıy úshin nyǵaıtyldy.

1-tarmaq8: "*jáne olar onyń janyp jatqan tútinin kórip, aıqailady : Uly qala qandaı qala edi ?*"

"*Uly qala qandaı qala edi?*"teńizshiler kórgen jyly" onyń janyp turǵan tútini ". Jaıap qarapaiym jáne jyldam : joq. Sebebi, birde-bir qala sonshalyqty kóp bilikti shoǵyrlandyrǵan joq, qala sıaqty azamattyq 538 jyldan bastap imperialyq jáne dini. Katolisizm shyǵys pravoslavtarynyń senimi ony qabyldamaǵan Reseiden basqa álemniń barlyq elderine eksporttaldy. Ótkizgennen keiin Qytaı da qarsylyq bildirip, qýdalady. Biraq ol áli künge deın búkil Batysta jáne onyń Amerika, Afrika jáne Avstraliadaǵy ósindilerinde ústemdik etedi. Bul birinshi sait

dini týrizm du tartatyn álem jer sharynyń túkpir-túkpirinen kelýshiler. Keibireýler "ejelgi qırandylardy" kórýge keledi, qalǵandary Rım Papasy men onyń kardinaldary turǵan jerdi kórýge barady.

1-tarmaq9: *"Olar bastaryna shań laqtyrды, olar jylap, joqtaýda, olar aıqailap, atty : Qasiret ! Malheir ! Teńizde kemeleri barlardyń bári óziniń baılyǵymen odan ári baıtylǵan úlken qala, bir saǵattyń ishinde ol joılydy! "*

Bul barlyq aldyńǵy órneker, sondaı-aq dáldik jınalatyn úshinshi qalpyna keltirý *"bir saǵattyń ishinde ol joılydy"*. *"Olardyń baılyǵymen baıtylǵan úlken qala, barlyǵy ústinde kemeleri barlar teńiz "*. Aıyptaý óte aıqyn bolady, Rım Papasy rejiminiń baılyǵymen keme ieleri, teńizshiler Rımdi, álemniń baılyǵyn ákelý arqyly baıtylady. Baıy, Rım óziniń odaqtasy máńgilik óltirgen qarsylastarynyń múlkindegi úlesin ielenedi, monarhia azamattyq, onyń áskerı qoly. Tarihi mysalda bizde "Templdiń" ólimi barriers ", onyń múlki Filipp járneńkesiniń táji men Rım-katolik dinbasylary arasynda bólindi. Keinirek bul "protestanttyq" jaǵdaı bolady.

Óleń 20: *"Aspan, soǵan qýanyńdar ! Al sender, áylieler, elshiler jáne paıǵambarlar, sendermen birge qýanyń ushin ! Ótkeni Qudai sender úkim shyǵaryda ádildik jasadyńdar. "*

JáneRýh aspan turǵyndaryn jáne jerdiń naǵyz áylielerin, elshileri men paıǵambarlaryn shaqyrady, Rım Vavilonynyń joıylǵanyna qýanyp. Sondyqtan qýanysh onyń basynan keshken azap pen azaptyń shyńynda bolady shydaý úshin nemese aqıqat Qudainyń qyzmetshilerine istegisi keldi, sońǵysyna qatysty qasıetti senbilikke adal bolyp sailandy.

Óleń 21 : *"Sosyn quiretti perishte úlken dırmen tasyndaı tasty alyp, teńizge laqtyryp jiberdi : Osylaısha uly qala Vavilon zorlyq-zombylyqpen joılyady jáne endi tabylmaıdy. "*

Rımdi "men salystyrýtas "usynady úsh ideialar. Birinshi, poperı Isa Másihpen básekelesedi, onyń ózi "bir" arqyly beınelengen.tas"dan.2-de:34 : *"Siz tastyń eshbir qoldyń kómeginsiz bos kesilgenin, músinniń temiri men sazynyń tabanyna soǵylǵanyń jáne olardy bólshektep tejegenin kórđińiz."*Kıeli kitaptyń basqa tarmaqtarynda da osy simvolǵa qatysty"tas" zakta.4:7 ; *"burysh meńgerýshisi "* jyly Psa.118:22 ; Mat.21:42 ; jáne Akt.4:11: ***"Isa - bul jánesiz salǵan tasty qabyldamady, eburyshyń basyna amalǵan t "***. Ekinshi ideia - papanyń elshiniń murageri degen talapqa tuspaldaý "Pıter"; "negizgi sebebi *"onyń kásiporyndarynyń jetistigi jáne onyń aıla-tásilderiniń jetistigi"*, zattar Dan.8: 25-te Qudai shaǵymdandy. Bul bárinen de elshi Petirde bolǵan eshqashan hristian shirkeyiniń basshysy boldy, ótkeni bul ataq Isa Másihtin ózine tiesili. "Attyaıla"sondyqtan Rım papasymen de"*ótirik*". Úshinshi usynys - fief dini papasynyń aty, onyń "Sen-Per de Rım" atty bedeldi nasybaıǵúli ", onyń qurylysy óte qymbatqa túsedisatýdy itermeledi "nápsiqumarlyqtar," qaisysy boldy monah jáne reformator Martin Lúterdin kóz aldynda betperdesiz. Bul túsinikteme ekinshi ideiamen tyǵyz bailanysta qalady. Vatikandaǵy oryn zırat qyzmetin atqarǵan al qabir Jaratqan Ieniń elshisi Petirdiki dep esepelse, shyn máninde "Shımondiki" bolǵan Pıter sıqyrshy", a Asklepi esimdi jylan qudainyń tabynyshysy jáne dini qyzmetkeri.

Zamanymyzǵa oralsaq, Rýh, paıǵambarlyq qarsy "Vavilon" rımdikterdiń. Ol bolashaqta onyń joıylýyn, a beinesin salystyrady "úlden dońgalaq" bastap "tas" solai ma "perishte ózin teńizge laqtyryp jiberdi". Bul ilústrasiya boıynsha ol Rimge Mat.18: 6-da anyqталған аıyp тағылған: "Biraq, eger birey maǵan senetin osy kishkentailardyń birine janjal shyǵarsa, onyń moınynda ilýli turǵany jaqsy boldy, **tegistey dirmen, jáne ony teńiz túbine laqtyryp jiberdi**". Al onyń jaǵdaynda ol ózine senetin osy kishkentailardyń birin emes, kópshilikti janjaldady. Bir nárese anyq, bul bir ret "joıldy, ony endi taba almaıdy". Ol eshqashan eshkimdi renjitpeidi.

Óleń 22: "Al biz senderden arfa oınayshylardyń, mýzykanttardyń, fleitashylar men kerneishilerdiń dybystaryn estimeimiz, senderden mülde eshbir sheber tabılmady, senderden eshbir sheber tabılmady. dirmen tastarynyń dybysy, "

Sodan keiin Rýh Rim turǵyndarynyń alańsyz kózqarası men qıanyshyn bildiretin mýzykalyq dybystardy týdyrady. Joıylǵannan keiin, olar estýge kelmetin edi. Rýhani maǵynada bul sózderi Qudaıdyń mýzykalyq dybystary sıaqty áserli estilgen Qudaıdyń habarshylaryn meńzeidi. "fleta nemese kernei oınayshylar" ; Mat.11:17-degi astarly ángimedegi berilgen sýret. Ol sondaı-aq silteme jasady "shý" qolónershiler jasaǵan jumys tapsyrystary shamadan tys júktelgen, óitkeni kóne qala tek bylai shyqqan "shý" kásibi qyzmettiń, onyń ishinde, "tegistey dóńgeleginiń shýy", bul dándi daqyldardyń dánderin untaqtaýǵa nemese oraq pen oraq, pyshaqtar men qylysttar sıaqty keskish quraldardy qairayǵa buryldy ; bul ejelgi Vavilon haldeinde, Jer.25: 10-ǵa saıkes.

Óleń 23: "shamnyń nury endi seniń boıynda mülde janbaıdy; kúey men qalyńdyqtyń daıysy endi seniń boıynda estilmeidi, óitkeni seniń saıdagerleriń jer betindegi uly adamdar boldy, óitkeni seniń súkimdiligińmen barlyq halyqtar azǵyryldy, "

"Shamnyń jaryǵy sende budan bylai mülde jarqyramaıdy. "Rýhani tilde Rýh Rimge Kıeli kitaptyń nury budan bylai oǵan Qudaıdyń erkine saı shyndyqty bilý úshin aǵartýǵa múmkindik bermetinin eskertedi. Djerdiń sýretteri.25:10 ret, biraq "kúey men qalyńdyqtyń daıysy"bol" "kúey men qalyńdyqtyń daıysy senderden estilmeidi". Rýhani turǵydan alǵanda, bul Másih pen onyń bastamasymen shaqyrýlardyń daıysy Qurastyrý Adasqan jandarǵa qaita qurylyp, qutqarylýy úshin sailanady. Bul múmkindik joıylǵannan keiin máńgilikke joıylady. "Óitkeni seniń saıdagerleriń jerdiń uly adamdary boldy". Dál onyń jerdegi ulyardy azǵyrýy arqyly Rim óziniń katoliktik dinin jer betindegi kóptegen halyqtarǵa keńeite aldy. Ol olardy óziniń saıdasynyń, dininiń ókilderi retinde paidalandy. Jáne nátiye mynada "barlyq halyqtar seniń súkimdiligińmen azǵyryldy". Munda Qudaı katoliktik buqarany anyqtaıdy " sıqyrlyar" sıpattatyn the sıqyrshylar men baqsylardyń putqa tabynýshylyq kúltteri zulymdyq. Qaitalanatyn formýlalarydy qoldanatyny ras formalistik, bos qaitalaýlar, katolik dini Jaratýshy Qudaıǵa óz oıyn bildirýge az oryn qaldyrady. Ol tipti muny isteýge tyryspaıdy, óitkeni ol "taǵayndaıdy.birtúrli qudai"Dan.11: 39-da jáne eshqashan qyzmetshi retinde tanyлмаған; " Qudaı Ulynyń vikary ", Rim Papasy ataǵy onyń vikary emes. Kelesi tarmaqta bir sebep aıtylady.

Óleń 24: "al olar oǵan paıǵambarlardyń qan tabyldy, óitkeni, áýlieler, jáne jer betinde qaza bolǵandardyń barlyq. "

"...jáne sol sebepti onyń botynan paıǵambarlardyń, áýlielerdiń qany tabyldy": Óz tarihyndaǵy qatal, ikemsiz, sezimsiz jáne qatygez Rım óz qurbandarynyń qanyna óz jolyn saldy. Bul putqa tabynýshy Rımge qatysty boldy, sonymen birge patshalar qarsylastary óltirgen papalyq Rımge de qatysty boldy, onyń tabıǵatyn aıyptaýǵa batyly barǵan Qudai aǵartqan qyzmetshiler shaitandyq. Keıbireýlerin Qudai qorǵady mundai Valdo, Ýıklif jáne Lúter, basqalary bolǵan joq, jáne olar senimniń sheıitteri retinde ómirlerin aıaqtady, sjanyp turǵan bórenelerdiń ýr, pillorialar týraly nemese sabaqtar. Aqyrzamandy túpkilikti kórýdiń paıǵambarlyq perspektivasy, onyń áreketi aspan turǵyndary men jerdiń naǵyz áýlielerine qıyanbai qoımaıdy "...jáne jer betinde qaza bolǵandardyń barlyǵynan": bul úkimdi shyǵarǵan adam onyń ne týraly aıtyp jatqanyn biledi, óitkeni ol bizdiń dáýirimizge deıingi 747 jyly negizi qalanǵan Rımnıń áreketterinen keıin júredi. Sońǵy kúnderdiń jahandyq ahýaly - batystyń jer betindegi basqa halyqtardy jaýlap alyp, ústemdik qurýy ákelgen sońǵy jemisi. Rım, monarhıalyq jáne respýblikalyq, jalmap ketti, jer betindegi halyqtar oǵan baǵynyshty boldy. Bul kompanıanyń úlgisi shynaiy jáne jalǵan hristiandyqtyń 2000 jyldyq úlgisi bolyp qala berdi. Keıin putqa tabynýshy Rım, papalyq Rım Másihtıń tynyshtyǵynyń beınesin joidy jáne ol adamzatty, halyqtyń baqytyn týdyratyn úlgini joidy. Isa Másihtıń shákirtteriniń naǵyz qozylaryn soıdy negizdeý kezinde, ol adamzatty úshinshi dúnejúzilik soǵysqa aparatyn dinı qaqtyǵystarǵa jol ashty, qorqynyshty genosıdtik. Bul islamnyń qarýly toptarynyń jabystyrý standartyn kópshilik aldynda kórsetýi beker emes. Islamǵa degen bul óshpendilik Ýrban II Klermonttan bastaǵan kres joryqtary soǵystaryna kesh jaýap bolyp tabylady-Ferran 1095 jyly 27 qarashada.

Аян 19 : The jaýngerlik Armageddon Isa Másihtin

1-tarmaq: "Osylardan keiın men aspanda kópshiliktin daýysy retinde estidim : Alleluia ! Qutqarylý, dańq jáne kúsh Qudaimyzǵa tiesili, "

Jalgasy retinde 18 taraý aldyńǵy, qutqarylǵan sailanǵandardy aspannan tabýǵa bolady, olardyń ieleri "jańa ataý"qaisysy silteme jasaıdy olardyń jańa tabıǵat kókıte. Qýanysh pen qýanysh bileidi jáne perishteler mynalar aspanǵa adal qutqarýshy Qudaidy madaqtańdar. Bul "tobyruńken" -dan ereksheledi "eshkim sanai almaıtyn tobyr " aıan 7: 9-da aıtylǵan. Bul ókildik etedi jinalystyńqasıetti perishteler, aspan bastap Qudai kim asqaqtatady nyńa "dańq" 4 tarmaqtaǵydaı, sailanbaly jer "belgisimen beınelengen24 aqsaqaldar"jaýap beredi jáne eskertýlerdi ustanatynyn rastaidy, aıtý : "Aýmun!" Ce " maǵynasy: shynymen!

Sharttardyń oryndalý tártibi"qutqarylý, dańq jáne kúsh "óz logıkasy bar. Jáne "qutqarylý" sailanǵandarǵa berildi jer jáne qasıetti perishtelerge kim berdi "dańq" jaratýshy Qudaiǵa olardy qutqarý úshin onyń atyna kim júgindi "qýat"ортақ жаýларды жоıу үшін қудайлық.

Óleń2 : "ótkeni onyń úkimderi aqıqat jáne ádil ; ótkeni ol azǵyndyqpen jerdi búldirgen uly jezóksheni sottady jáne onyń qolyndaǵy qyzmetshilerininiń qany úshin kek aldy. "

Aqıqat pen shynaiy ádildikke ortaқ qushtarlyǵy bar tańdaýlylar endi tolyq qanaǵattandyrylyp, oryndalady. Óziniń aqylsyzdyǵynan soqyr, Qudaidan aıyrylǵan adamzat óziniń ádildiginiń deńgein jumsartýda sońǵy halyqtardyń baqytyn jasaı aldy ; bul tańdaýdy tek zulymdyq qana paldalandy jáne gangrena retinde, bul adamzattyń búkil denesin basyp aldy. Izgi jáne meirimdi Qudai óz úkiminde kórsetedi "Uly Vavilon" ólim bergen adam ólimge ushyraýy kerek. Bul zulymdyq emes, ádildik. Sonymen, ol kináilerdi qalaı jazalaý kerektegin bilmes, ádildik ádiletsizdikke amalady.

Óleń 3: "Jáne olar ekinshi ret atty : Alleluia ! ...jáne onyń tútini máńgilikke kóteriledi. "

Sýret jańylystyrady, ótkeni "tútin" Rimdi sharpyǵan ottyń joıylǵannan keiın joǵalady. "Attyǵasyrlardyń ǵasyrlary "jalpyǵa ortaқ aspan men jerdegi oqıǵalardyń jeńimpazdaryna ǵana qatysty bolatyn máńgilik prinsipine silteme jasaıdy. Bul órnekte, sóz "tútin" joıydy jáne sóz tirkesin usynady "ǵasyrnyń ǵasyrlar" máńgilik áserdi, túpkilikti joıy aktisin beredi; bul eshqashan qalpyna kelmeidi. Shyndyǵynda, eń jamany, "tútin" tirilerdiń sanasynda Qudaidyń Rimge, qandy jaýǵa qarsy jasaǵan dańqy is-áreketin eske alý ataǵyna ie bola alady.

Óleń 4: "al tórt jáne jyrma aqsaqaldar men tórt tirshilik ieleri qulap, taǵyna otyrды Qudaiǵa ǵıbadat, bylai : Aýmun ! Hallelýdja ! "

Shynymen ! Maqtaý úshin YaHWéH ! ... jerdiń barlyq qutqarylǵandaryn aıtyńdar, sonda álemder taza bolyp qaldy. Qudaiǵa qulshylyq etý saıjdemem belgilenedi; tek oǵan arnalǵan zańdy nysan.

Óleń 5: *"Jáne taqtan bir daýys shyqty, bylai dedi : Qudaimyzdy, onyń barlyq qyzmetshilerin, odan qorqatyndardy, kishisin de, úlkenin de madaqtandard !"*

Bul daýys - nyń daýysy "*Maikl*", Isa-Másih, kóktegi jáne jerdegi Qudai óziniń jaratylystaryna ózin tanytatyn eki órnek. Isa bylai dedi: "*sen istediń*", - dep eske alady ol "*qorqynysh*" Qudaidyń birinshi perishteniń Aıan 14:7-degi habarynda talap etilgen. Jáne "*Qudaidan qorqy*" bul kózqarasty qorytyndylai ma aqyldy tirshilik ıesi ómir men ólimniń qudireti bar Jaratýshysyna onda. Kıeli kitap úretkendi 1-de Johan 4:17-18 : "*minsiz mahabbat qorqynyshstan aryltady*": "*Ol qandai bolsa, biz de osy dúnedemiz: dál osy arqyly qamet kúni batyldyqqa te bolý úshin bizde súıspenshilik kemeldenedi. Mahabbatta qorqynysh joq; biraq minsiz mahabbat qorqynyshty joiady, ótkeni qorqynysh jazalaýdy kózdeidi, al qorqatyn adam mahabbatta kemeldi bola almaıdy*". Aınsı, tańdalğan adam Qudaidy qanshalyqta jaqsy kórse, soǵurlym ol oǵan moıynsunady jáne odan qorqýǵa negiz bolmasa. Sailanǵan sheneýnikterdi Qudai kishkentailardyń arasynan tańdaıdy, ótkeni elshiler men shákirtter kishipeil, sonymen birge uly patsha Nebýkadesar sıaqty uly. Óz zamanyndaǵy patshalardyń bul patshasy - adamdar sıaqty úlkenderdiń de tamasha úlgisi, patsha Jaratýshy Alla Taǵala úshin alasa jaratyls qana.

Óleń 6: *"Men bul kópshilikniń daýysy sıaqty, kóptegen sýlardyń daýysy sıaqty jáne qudiretti naızaǵaidyń daýysy sıaqty estidim: : Alleluia ! Ótkeni onyń patshalyǵyna Jaratqan Ie, qudiretti Qudaimyz keldi. "*

Bul aıat burynnan kórgen órnekerden turady. Jáne "*qalyń tobyr*" -men salystyrǵanda "*kóptegen sýlardyń dybysy*" Apo-da ony Jasaýshy usynǵan.1: 15. Jáne "*daýystar*" bylaısha aıtqanda, solai "*kóp*" olardyń qolynan kelmetini aqyrǵan dybystarmen salystyrýǵa bolady, "*dybys bastap naızaǵai*". "*Sálem! Ótkeni onyń patshalyǵyna Jaratqan Ie, qudiretti Qudaimyz keldi. "Bul habarlama"áreketimen erekshelendi. jetinshi kernei*"Apo.11: 17-de: "*bylai dep: "Ya, qudiretti Qudai Ie, kim jáne kim bolǵanyna shúkirshilik etemiz, ótkeni sen uly kúshin di alyp, patshalyq qura bastadyń*".

Óleń 7: *"Qýanyp, qýanyp, oǵan dańq syilaiq ; qozynyń neke kelip úshin, jáne onyń qalyńdyq ózin daıyndady. "*

Jáne "*qýanyp*" jáne "*qýanysh*" tolyǵymen negizdelgen, ótkeni ýaqyty "*shaiqas*" asyp túsedı. Ishinde "*dańq*" kóktegi, "*áeli*", jáne Qurastyry jerden qutqarylǵan sailanǵandardyń ishinen oǵan qosyldy "*Kúieyi*", Másih, tiri Qudai, "*Maikl*", YaHWÉH. Kóktegi barlyq dostarynyń aldynda qutqarylǵandar men Isa Másih merekeni toılamaqshy "*úleny toy*" patshalyq týralyt. "*Áeli ózin daıyndady*" meiramhanada katoliktik senimniń barlyq qudailiq shyndyqtary hrıstıandyq senimniń óz nusqasynda joiyldy. Jáne "*pisiry prosesı*" 17 ǵasyrlyq dinı tarihqá negizdelgen, biraq ásirese 1843 jyldan bastap salynǵan uzaq ýaqyt boldy. kúni ár túrli restavrasialardyń qudailiq talabynyń bastalýy nemese qýgyn-súrginge ushyraǵan protestanttyq reformatorlar qalpyna keltirmegen barlyq shyndyqtar mańyzdy bola bastady. Bul daıyndyqtyń aıaqtalýyna adventisterdiń jetinshi kúndik dıssidentteriniń sońǵysy Qudaidyń maquldaýymen jáne Isanyń oǵan bergen nury men sońyna deın qol jetkizdi al 2021 jyldyń basynda men onyń shamdarynyń osy nusqasyn jazyp jatqanda.

Óleń 8: " *Jáne bul oǵan jarqyn jáne taza juqa zyǵyr tóseý úshin berildi. Juqa zyǵyr matalar úshin mynalar eńbekter ádil áýlieler. "*

"*Juqa zyǵyr mata*" quraldar "*ádil ister týraly*" naǵyz ótken "*áýlieler*". Bular "*jumystar*" Qudai shaqyrady "*ádil*" 1843 jáne 1994 jyldardan beri dáiekti túrde jasalǵan ilahı aıandardyń nátiyesi. Bul kitap 2018 jyldan bastap ol jaqsy kóretin jáne jarylqaityndarǵa qudaıdyń shabyttary týraly málimetterdi ashatyn sońǵy jemis bolyp tabylady jáne "*daiyndaidy*" deın "*úlený toıy*" osy tarmaqta aıtylǵan. Alla razy bolsa "*ádil ister*" onyńnaqty "*áýlieler*", kerisinshe, ol boldy qarǵysqa ushyrap, tóbelesedisin, ony joıy úshin, jalǵan áýlieler lageri kimniń "*jumystar*" boldy "ádıletsiz".

Óleń 9: "*Jáne perishte maǵan aıty : Jazý : Bieneureux toqtynyń neke keshki asyna shaqyrylǵandar ! Jáne ol maǵan aıty : Bul Qudaidyń shynayı sózderi "*

Bul erlik Isa Másihtin qanymen qutqarylǵan áýlielerge beriledi, onyń ishinde Dan.12:12-degi izasharlar zardap shekti (*1335 künge deın kútkender baqytty*) pionerlerdin ishinen dál "beinelenetin bolady 144 000 ", nemese 12 X 12 X 1000 aıan 7. Máńgilikke aspanǵa kirý - bul rasynda táńirlik etetin úlken baqyttyń qanar kózi "*baqytty*" osyndaı múmkindikke ie bolǵandar. Múmkindik tek osy artyqshylyqty pıdalaný týraly ǵana emes, sonymen birge qutqarylý týraly usynasty Qudai bizge muragerlikten keıingi "ekinshi múmkindik" jáne algashqy kúnani aıyptaý retinde usynady. Qutqarylý ýadesi jáne kóktegi bolashaqtyń qýanystary mindette me retinde kýalandyrlady Qudaidyń aýyzsha sózi bizdin senimimizge laıyq, ótkeni ol óz mindettemelerin birjola oryndaidy. Sońǵy kúnderdegi oqıǵalar mynalardy talap etedi senimdilikter onda kúmán budan bylai óz ornyn taba almaıdy. Tańdalǵandar ashylǵan Qudaidyń ýadelerine negizdelgen senimge senýi kerek ótkeni jazylǵandar buryn aıtylǵan. Sondyqtan Kıeli kitap, Jazba, qasıetti shaqyrlady: Sóz Qudaıdan.

Óleń 10: "*Men oǵan ǵıbadat etý úshin onyń aıaǵyna jyǵyldym ; biraq ol maǵan aıty : 'istegeniñe qulaq asyńdar ! Men seniń jáne Isanyń kýalıgi bar baýırlaryńnyń qyzmetshisimin. Qudaidy sú. Isanyń kýalıgi paıǵambarlyq rýhy úshin. "*

Qudai Johannyn qateligin pıdalanyp, onyń múshelerine jaratylsqa tabynydyń osy túrin úretetin katoliktik dindi aıyptaýyn ashty. Biraq bul qylmysty Rımniń "kún kúnin" putqa tabynyshylyq murasyn qurmetteý úshin protestanttyq senim de jasaıdy. Onymen sólesetin perishte, sózsiz, "Jábireil", Qudaıǵa jaqyn qudailyq mısıaǵa jaıapty ofiser, ol Daniel men anasy Máriamǵa burynnan kóringen "tasymaldaıshy" Isanyń. Sondai-aq burynǵydaı joǵary, "Jábireil" bul Isa sıaqty kishipeııldiliktin aıǵaǵy. Onda " degen ataq talap etilmeıdi *arıptes qyzmetshi*" Jaqıadan bastapx sońǵy sailanǵan adventist synyǵy sońǵy ret. 1843 jyldan bastap sailanǵandar ózderimen birge " *Isa Másihtin kýalıgi* "bul aıat boıynsha" paıǵambarlyq rýhy "degendi bildiredi. Adventister óz shyǵyndary úshin "shektelgen" *paıǵambarlyq rýhy*" Ellen G. oryndaǵan jumysqa. Aq, Jaratqan Ieniń elshisi, 1843-1915 jyldar aralyǵynda. Osylaısha, olar Isanyń bergen nuryna shek qoidy. Alaida, "*paıǵambarlyq rýhy*" shynayı týystyń turaqty nátiyesine syılyq palsa men onyń shákirteriniń arasynda jáne bul eń aldymen onyń qudailyǵynyń barlyq biligimen tańdaǵan qyzmetshisine tapsyrmany senip tapsyrý sheshimine

negizdelgen. Qazirgi kitapta bylai delingen: "*paigambarlyq rýhy*"áli de óte belsendi jáne aqyrzamanğa deini sozylýy mümkin.

Óleń 11: "*Sosyn men aspannyń ashylǵanyn kórdim, mine, aq boz at. Onda otyrǵan adamdy Adal jáne Shyn dep ataıdy, ol ádiletlikpen sottaidy jáne sóǵysady.*"

Bul kóriniste Rýh bizdi túpkilikti jeńiske jáne joıylýǵa deini jer betinde kerı qatarady "*Uly Vavilon*". Rýh qashan bolatynyn kórsetedi, dańqty Másihke oralǵanda jerdegi kóterilishhilerge qarsy shyǵady. Isa Másihke Qudaidy dáriptegen Qudaı óziniń kórinbetindiginen shyǵadytı : "*aspan ashıq*". Bul sýrette paıda bolady "*birinshi mór*" Áqb.6:2, rysar ne, Júrgizýshi, artyqshylyq "*jeńý jáne jeńý úshin*" ornатылған "*aq boz at*" onyń lageriniń tazalyǵy men kieliligimen erekshelenetin sýreti. Atayı "*adal jáne shyshyl*" onyń bul kóriniste bergeni - bul esimmen paigambarlyq etilgen sońǵy yaqytty uzartýdaǵy áreket "*Laodikeia*" apoda.3:14. Bul atayı "halyq qarastyrdy" degendi bildiredi jáne bul dáldikpen rastalady: "*Bul ádiletlik*". Ol týraly málimdegende "*ádildikpen kúres*", rýh yaqyttyń yaqytyn týdyrady "*Armageddon shaiqasy*" Apo.16:16, onda ol shaitan bastaǵan ádiletsizdik lagerine qarsy kúresedi jáne Konstantinniń 1-shi murasynyń "kún kúnine" tólengen qurmetpen birtutas^{er} jáne papalar men rimdik katolikter.

Óleń 12: "*Onyń kózderi ottyń jalynıaı boldy al onyń basynıa kóptegen tájder boldy ; jáne onyń esimi jazylǵan, ony eshkim bilmeıdi, eger ózi bilmese ; "*

Sahnanyń astaryn bile otyryp, biz mynany túsinýge bolady "*onyń kózderi*" salystyrýı úshin a "*jalyn ot jaǵý*" onyń ashýynyń nysanasyna qarańyzshy, kóterilishhiler birikti "*urysqa daıyndaldy*" Apo.9 úshin:7-9, 1843 jyldan. Maǵynasy "*kóptegen diademalar*" jalǵastyryldy "*onyń basy*" osy taraıdyń 16-tarmaǵynıa keltirilgen: ol "*Patshalaryń patshasy jáne myrzalaryń ámirshisi*". Onyń "*eger ol ózi emes ekenin eshkim bilmeıtiniń jazǵan esim*" onyń qudıalyq bolmysyna jáne máńgiligine silteme jasaıdy.

Óleń 13: "*jáne ol qanǵa malyńǵan kúimmen kúingen. Onyń esimi - Qudaı Sózi.*"

Bul "*qanǵa malyńǵan kúim*" eki nársege silteme jasaıdy. Birinshisi - onyń ádıldigi onyń qolynda alyndy óziniń tógilýi arqyly "*qan*" sailanǵandardy óteýı úshin. Biraq onyń sailanǵandaryn qutqarýı úshin óz erkimen jasaǵan bul qurbandyǵy olardıń azaptaıshylary men qýdalaıshylarynyń ólimin talap etedi. Onyń "*tigin buymdary*" jańanyń muqabasy ma "*qan*", biraq bul joly onyń jaıларыnyń biri bolady "*Qudaidyń qaharynyń júziminen jinalǵan ydysta taptaldy*" Ishaıa 63 jáne Apo.14:17 20-ǵa saıkes. Atayı "*jáne PQudaı sózi*" Isanyń jerdegi qyzmeti men onyń aıandarynyń ómirlik mańyzdylyǵyn ashady qaıta tirilgennen keini jerdegi jáne kóktegi dárekti derekter. Bizdiń Qutqarýshymyz Qudaidyń ózi bir jerde jasyrınǵan jer betindegi kórinis. Onyń sailanǵan laıazymdy tulǵalary alǵan ómirlik bilimi lagerdiń qutqarylýı men lagerdiń joǵalýı arasyndaǵy barlyq ayrımashylyqty jasaıdy.

Óleń 14: "*al kókte boldy áskerler aq jylqy oǵan keinnen, juqa zyǵyr kúingen, aq jáne taza.*"

Obraz dańqty, asqaq "*aq*" tazalyqtyń sıpatyn sıpattaidyqasıetti qasıetti Qudaidyń lageri jáne onyń kóptegen perishteleri adal bolyp qaldy. Jáne "*juqa zyǵyr mata*" olardıń ashady "*ádil ister*" jáne taza.

Óleń 15: "halyqtardy talqandaý úshin onyń aýzynan ótkir qylysh shyǵady ; jáne ol olardy temir talaqpen basqarady ; jáne ol ardenniń sharaphanasyn taptadyqudiretti Qudaıdyń qahary ".

Jáne "Qudaı sózi" Kieľi kitapqa silteme jasalǵan, onyń qasiettiligi "sóz" , ol tańdalǵandy óziniń qudailyq aqıqatynda basshylyqqa alatyn ilimin biriktirdi. Onyń qaityp kelgen kúni, kúni "PQudaı sózi" retinde keledi "ótkir qylysh" onyń sońǵy sailanǵandarynyń qanyn tóǵyge daıyn jaýlaryna, kóterilishhilerine, qarsy shyqqandaryna, ergoterlerine ólim ber. Jaýlarynyń joıylýy " degen sózdi nurlandyradı. jáne ol temir talaqpen olardy bilik tuis", bul sondaı-aq Apo.2:27 saıkes jeńiske jetetin sailanǵan laýazymdy tulǵalar qabyldaǵan sheshimniń oryndalýyna qatysty. Qudaıdyń keginin jobasy " dep ataldyvıntaj"Apo-da.14: 17-den 20-ǵa deın bul jerde áli rastalǵan. Bul taqyryp Esa.63-te ázirlegen aqyl Qudaıdyń qasynda adamy joq bir ǵana adam ekenin aıtatyń jerde. Sebebi, qazirdin ózinde aspanǵa kóterilgen sailanǵandar kóterilishhilerge soqqy beretin dramaǵa barmaıdy.

Óleń 16: "Il keydesinde jáne jambasynda esimi jazylǵan : Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń Ámirshisi. "

Jáne "tigin buıymdary" bolatyn jumystardy bildiredi tirideı jáne "onyń jambasy" onyń kúshi men qudiretin usynady, ótkeni mańyzdy detal shabandozda kórinedi, al ózin horse ustaý úshin bulshyq etteri "jambas", adamnyń eń úlkeni synaqtan ótkizilip, is-áreketti múmkin etedi nemese jasamaıdy. Onyń sekirgishiniń beinesi buryn mańyzdy bolǵan, ótkeni bul jaýyngerlerdin jaýyngerleri qabyldaǵan aspekt boldy. Búginde bizde sekirgishtiń adam balasyna ústemdik etetin ustaz ekenin kórsetetin bul beinenin simvolikasy qaldy simvolızasıalanýy úshin "jylqy"ornatylǵan. Bir solai Isa kóteriledi sailanǵany úshin qazirgi yaqytta búkil jer betine tarap ketti. Onyń esimi," Patshalardyń patshasy jáne myrzalardyń ámirshisi "ádiletsiz patshalar men jer ieleriniń ámirine moıynsunǵan óziniń súikti sailaýshylaryna shynaiy jubanysh berý máselesi. Bul taqyryp naqtylaýǵa laıyq. Jerdegi patshalyqtyń úlgisi Qudaı bekitten prinsipter boıynsha jasalmaǵan. Rasynda, Qudaı Israilge berdi, **onyń ótinishi boıynsha**, patsha jerge jeteleýi úshin, men dáıeksóz keltiremin, "basqa ulttar sıaqty" ol kezde bolǵan putqa tabynýshylyq. Qudaı olardyń zulym júrekeriniń talabyn qanaǵattandyryp qana qoıǵan joq. Ótkeni jer betinde patshalardyń eń jaqsysy - bolmys "jrenishti" kim "ol ekpegen jerdi oryp al "al Qudaıdy biletin adam ózin reformalaý úshin óz halqy qulatady dep oilamaıdy. Isa usynǵan úlgi úlgini aıyptady jer betinde urpaqtan-urpaqqa aqymaq, nadan, zulym adamdar jiberedi. Qudaıdyń kóktegi áleminde kósem óz halqynyń qyzmetshisi bolyp tabylady jáne ol onyń barlyq dańqyn alyp tastaıdy. Kemeldi baqyttyń kilti sonda, ótkeni onyń uqsastyǵyna bailanysty tirshilik iesi zardap shekpeýi kerek. Dańqy qaityp oralǵanda, Isa zulymdardyń patshalary men qojayındaryn joıy úshin keledi jáne olardyń zulymdyqtary, olar qaisysyn jatqyzdynt , olardyń biligi Qudaıdyń quqygy ekenin alǵa tarta otyryp. Isa olarǵa bul eshteńe emes ekenin úretpekshi; olar úshin, sonymen qatar, olardyń ádiletsizdigin aqıtayn adamzat buqarasyna. Bul túsiniктеme "talanttar týraly astarly ángime" kim sonshalyqty oryndaldy jáne goldanyldy.

Qarsylasýdan keın

17-aiat: " *Al men kún astynda turǵan perishteni kórdim. Jáne ol qudiretti daýyspen jylap, kóktiń ortasynda ushyp bara jatqan barlyq qustarǵa: "Kelińder, uly Qudaıdyń keshki asyna jinalyńdar", - dedi, "*

Isa-Másih "*Maıkl*" kúnniń beinesinde shyǵady táńir nurynyń simvoly kúresý úshin jalǵan hristiandar, imperator Konstantin I oryndaǵan demalys kúniniń ózgerýin aqtaıtyn kún qudaıyna tabynýshylar^{er}. Qudaıdaǵy Másihpen betpe-bet kelgende, olar tiri Qudaıdyń kún qudaıynan da qorqynyshty ekenin bilei. Isa Másih qatty daýyspen qustardyń jyrtyqshtarynyń jinalysyn shaqyrady.

Eskertpe: Men bul jerde búlikshiler dep áli aıta almadym kún qudaıyna qanshalyqty sanaly jáne erikti túrde ǵıbadat etkińiz kelmei, biraq olar Qudaı úshin olardy apta saıynǵy demalysy úshin qurmetteitin algashqy kún daqty putqa tabynýshylyqtan saqtap qalatyndyǵyn jete baǵalamaıdy. Sol sıaqty, olardyń tańdaıy onyń jerdi jaratýynyń basynda bastamashylyq etken yaqyt tártibine degen úlken jekkórýshilikti kórsetedi. Qudaı jerdiń óz osinde analýymen belgilengen kúnderdi sanap jatyr. Óz halqy Izrail úshin jumys istegen yaqytynda ol aptanyń tártibin eske túsirip, bylai dedi, at qoiy, jetinshi kúni ataldy "senbi ". Kóbisi muny Qudaı olardyń shynaiylyǵynyń arqasynda aqtaı alady dep senedi. Bas tartqandar úshin shynaiylyqtyń da, senimdiliktiń de qundylyǵy joqnt Qudaı anyq aıtqan shyndyq. Onyń aqıqaty - jalǵyz standart bul Isa Másihtiń erikti túrde qurbandyqqa shalynýyna degen senim arqyly tatýlasýǵa múmkindik beredi. Jeke pikirler tyńdalmaıdy nemese tyńdalmaıdy jaratýshy Qudaı moyndaǵan Kıeli kitap rastaidy bul qaǵıda Ishaia 8: 20-dan osy aiat boıynsha: "*zańǵa jáne aıǵaqtarǵa ! Eger siz osylai sólemeseńiz, menhalyq úshin jaryq joq "*

Eki "*merekeler*" Qudaı daıyndaǵan: "*neke keshki as qozynyń ishinen*" onda qonaqtar jeke tulǵa retinde sailanady, óitkeni, ujymdyq, olar ókildik etedi "*kelin*". Ekinshi "*mereke*" ólim túri bolyp tabylady jáne benefisiarlar "*qustar*" jyrtyqshtardan, lashyndardan, kondorlardan, batpyraıyqtar, jáne tuqymnyń basqa túrleri.

18-aiat: " *patshalardyń etin de, kapitandardyń etin de, qudiretti adamdardyń etin de, jylqylardyń etin de, olarda mingenderdi de, barlyq adamdardyń etin de, kishi de, uly da erkin jáne quldy jeý. "*

Búkil adamzat joıylǵannan keiın korpýsty qoiatyn eshkim qalmaıdys jer astynda jáne Djer.16 boıynsha:4, "*olar jer betinde tezek retinde keńetiletin bolady*". Qudaı qarǵysqa ushyraǵandar úshin saqtaityn taǵdyr týraly bizge úretetin aıattyń barlyǵyn tabyńyz: "*Olar súediaıryńmen tutynylatyn bolady ; oolarǵa kóz jasyn nemese jerleýdi bermeńder; olar jerdegi tezek sıaqty bolady; olar semsermen jáne asharshylyqpen joıylady; jáne olardyń ólekseleri qustardyń qoregi boladysen kókke jáne jerdegi ańdarǵa "*. Rýhtyń osy 18-tarmaqta keltirgen sanaǵyna saıkes, ólimnen eshbir adam qutyla almaıdy. Meniń esimde, bul "*jylqylar*" bemeleıdint halyqtar basqardynyń olardyń júrgizýshileri, azamattyq jáne dini, Jak.3 saıkes:3 : "*Jylqylardyń aýzyna bit salsaq, olar bizge moyınsunsyn; jáne biz olardyń búkil denesin aınaldyramyz. "*

19-aiat: " *Men ańdy, jer patshalaryn jáne olardyń áskerlerin kórdim, olar atqa mingen oǵan jáne onyń áskerine qarsy soǵysý úshin jinaldy. "*

Biz kórdik, bul "*Armageddon shaiqasy*" rýhanı boldy, jáne bul tvanders, onyń aspektisi Isa Másihtiń barlyq sońǵy shynaiy quldarynyń ólimi týraly jarlyq

shyǵarý kerek edi. Sheshim qabyldandy Isa Másih qatyp kelgenge deingi oryn jáne búlikshiler óz tańdaýyna senimdi boldy. Biraq ol kúshine engen kezde aspan Qudaıdyń Másih kek alýshysy men onyń áskerleriniń perishtesin ashyp, ashylady. Sondyqtan budan bylai múmkindiginshе urys-keris bolmaidy. Qudaı paida bolǵan kezde eshkim onymen kúrese almaidy, nátjesinde Apo.6:15-ten 17-ge dein bizge bylai dedi: "*Jer patshalary, ulylar, áskerı qolbasshylar, bular, kúshtiler, árbir qul men azat adam taýlardyń shuńqyrlary men jartastaryna tyǵyldy. Olar taýlar men tastarǵa: - Ústimizge qulap, taǵynda otyrǵan onyń betinen jáne qozynyń qaharynan jasyryńdar, - dedi. ótkeni onyń qaharynyń uly kúni keledi; jáne kim tura alady?*" Sońǵy suraq, jaýap : kóterilishhiler óltirmek bolǵan sailanǵan sheneýnikter ; Isanyń barlyq jaýlaryn jáne onyń qutqarylǵandaryn jeńetinin aldın ala aıtqan qasietti senbigе adaldyǵymen qasiettelgen sailanǵandar.

20 aiat: "*Al haıyan alyndy, jáne onymen onyń aldynda keremetter jasaǵan jalǵan paıǵambar, ol haıyannyń belgisin alǵandardy jáne onyń beinesine tabynyńshylardy aldady. Ekeyi tiridei kúkirtpen janyp jatqan ot kóline laqtyryldy. "*

Nazarlaryńyzǵa! Rýh aqyramannyń aqyrǵy taǵdyryn Qudaı daıyndaǵandaı ashady "*haıyan jáne jalǵan paıǵambar*" katoliktik senim men protestanttyq senimge 1994 jyldan bastap jalǵan adventister qosyldy ma? Sebebi "*ot pen kúkirtpen janyp jatqan kól*" jetinshi myńjyldyqtyń aıaǵynda ǵana jerdi aqyramannan keiin kúnakarlar qurtý jáne qurtý úshin jabady. Bul aiat bizge Jaratýshy Qudaımyzdyń kemeldi ádildiginiń ǵajayıp sezimin ashady. Ol naǵyz basshylar men aldanyп qalǵan, biraq óz tańdaýy úshin kináli dep tanylǵan jábirlenýshiler arasyndaǵy ayrımashylyqty belgileidi. Basym dindarlar "*tiridei ot kóline laqtyryldy*" óitkeni, Aıan 14:9-ǵa saıkes, olar jer betindegi erler men áielderdi qurmetteýge shaqyrdy "*aınyń belgisi*" onda jaza jarıalandy.

21-aiat: "*Qalǵandary atqa mingen onyń aýzynan shyqqan qylyshpen ótirildi ; jáne barlyq qustar -h olardyń etine toltıryldy*"

Bular "*basqa*" adam emes hristiandarǵa nemese basqa adamdarǵa qatysty-halyqaralyq qozǵalysty ustanǵan jáne búlikshiler júrgizgen is-áreketke jeke qatysýynсыз buıyqqa baǵynǵan dindarlar dinı hristiandar. Isa Másih tókken qannyń ádildigimen qamtyлмаған, olar Másihtin qatyp oralýynan aman qalmaidy, biraq soǵan qaramastan onyń sózimen óltirilýde arqyly beinelengen "*aýzynan shyqqan qylysh*". Myna qulaǵan jandardyń kýágerleri naǵyz Qudaıdyń paida bolýyna dein keledi aqyramanda , biraq olar zardap shekpeidi ólim azaby uzartyldy kimgе "*ot kóli*" negizgi dindi ustanýshylarǵa arnalǵan kóterilistegi aktivter. Uly jaratýshy Qudaıdyń, Uly Tóreshiniń ulylyǵymen betpe-bet kelgennen keiin, olar kenetten joıylady.

Aıan 20 :
jáne myń jyl jetinshi myńjyldyqtyń
jáne sońǵy úkim

Shaitannyń jazasy

1-tarmaq: " *Men kókten perishteniń túsip kele jatqanyn kórdim, onyń qolynda túpsiz shuńqyrdyń kilti men úlken shynjyr bar.* "

"*Perishte*" nemese Qudaıdyń elshisi "*kókten taraǵan*" jer betinde tirshiliktiń kez kelgen túrinen aıyrylǵan adam men janýar óz ataýyn jer betinde alady "*tuńǵyq*" bul jar.1: 2-de aıtylǵan. "*Kilt*" bul qańyrap bos jatqan jerge kirýdi ashady nemese jabady. Jáne "*jáne keremet shynjyr*" ótkizildi jyly "*onyń qoly*" tiri jannyń qańyrap bos jatqan jerge shynjyrmen bairatynyn, onyń túrmesine ainalatynyn túsinetik.

2-aıat: "*jáne Ol aıdahardy, shaitan bolyp tabylatyn kári jylandy jáne Shaitandy ustap alyp, ony myń jyl boıy bairap tastady.* "

Ushin órneker "*Shaitan*" Apo.12: 9-daǵy qanshyq taǵy da osynda keltirilgen. Olar onyń búlikshil minezinen týyndaǵan azap sheǵydegi óte joǵary jaýapkershiligin eske salady ; onyń shabyttary men yqpalyna moıynsunǵan ezgi adamnyń adamǵa júktegen azaptary men fizikalıyq azaptary men moralıdyq, ótkeni olar tipti ol sıaqty zulym bolǵan. Jyly "*aıdahar*" ol putqa tabynýshy Rım imperatorynyń basshysy boldy jáne "*jylan*", hristian Rım papasy , biraq betperdesize reformasıa kezinde, ol qaitadan usynyldy "*aıdahar*" pırdalanǵan katoliktik jáne protestanttyq armıalardyń lıgalary jáne "aıdaharlar" Lúdovik XIV-ten. Perishtelerdiń lageri, jyn-periler, "*Shaitan*" aman qalǵan jalǵyz adam, aqyrzamanınyń óteletin ólimin kútip, ol tiri qalady " *myń jyl* " - oqshaýlanǵan, jer betindegi eshbir tirshilik iesimen bairanyssyz, tek shirigen máıitter men erler men janýarlardyń súiekeri qonystanǵan túrme shóli pishinsiz jáne bos boldy.

Qańyrap bos qalǵan jerdegi tuńǵyq perishtesi: Aponyń joıshysy.9:11.

3-tarmaq: "*jáne ol tuńǵyqqa ony tastap, jabyq jáne onyń ústine kireberis mórmen, ol budan bylai halyqtardy aldayǵa múmkin emes, sondyqtan, myń jyl aıaqtaldy deiin. Osydan keın ony biraz ýaqytqa bosatý kerek.* "

Keskin derekteri dál, Shaitan qańyrap bos jatqan jerge aspanǵa shyǵyǵa kedergi keltiretin jamylǵynıy astyna ornalastyrylǵan ; osylaısha ol shyǵynǵa ákep soqtyrǵan nemese kótermelegen adamı standarttyń shekteýlerine ushyrady. Basqa tirshilik ieleri, kóktegi perishteler men adamdar perishtelerge ainalady, óz kezeginde, ol endi qol jetkize almaıtyn aspanda onyń ústinde Isa Másihtiniń kúná men ólimdi jeńgeninen beri. Biraq onyń jaǵday nasharlady, ótkeni onyń seriktestigi de, perishtesi de, adamy da joq. Aspanda, "*ulttar*" bul aıattyń keltirilgeni aıtylmaı-aq"jerdiń ". Bul osy sebepti ótelgender myna ulttar tús Qudaı Patshalyǵynda aspanda. Róli "*shynjyr*" bul osylaısha ashıldı ; ol ony jer betinde jalǵyz jáne oqshaýlanýǵa májbúr etti. Ishindee qudaılyq baǵdarlama, shaitan tutqyn bolyp qala bermekshi "*myń jyl*" onyń sońynda ol bosatylady, zulym ólilerge qol jetkizý jáne olarmen bairanysý arqyly qaita tiriledi ekinshi qaita tirilýde, deiin "*ekinshi ólim*" aqyret úkiminiń negizinde, ol bir sátte qaitadan qonystanatyn bolady. Ol qaitadan halyqtardy ózine baǵyndyrady kóterilishhiler sottaldy qasıetti perishtelerge qarsy beker kúresýge tyrysý, qutqaryldy jáne Uly tóreshi Isa Másih.

Qutqarylǵandar zulymdardy sottaidy

4-tarmaq: "Men taqtardy kórdim, olarğa otyrýğa úkim shyǵarýǵa ókilettik berildi. Men olardyń Isanyń kýágeri jáne Qudai sózi úshin bastary kesilgen, hayanǵa da, onyń beinesine de tabynbaǵan, mańdalary men qoldaryna belgi qoımaǵan jandaryn kórdim. Olar ómirge keldi, jáne olar regnerden Másihpen myń jyl birge bolǵan t".

"Anaýtaqtarda otyrǵandar" jáne t.b. "qyat" koróldik "sottay úshin". Bul Qudaidyń sózge beretin maǵnasyn túsinýdiń mańyzdy kilti "patsha". Alaida, onyń patshalyǵynda, Isa Másih, "Maikl", Qudai óz úkimin jerden qutqarylǵan barlyq jaratylstarymen bólisedi. Jerdegi jáne kóktegi zulymdardyń úkimi ujymdyq jáne Qudaimen ortaq bolady. Bul sailanǵan qutqarylǵandardyń patshalyǵynyń bir qyry. Ústemdik sailanǵandar sanatyna ǵana tán emes, biraq kimge barlyǵy, jáne Rýh bizge jer betinde ótken ýaqytta ekenin eske saladı, sonda boldı jan túrshigerlik qýǵyn-súrginderdiń birinshisinde ol týdyratyn ólimge ákelip soqtyrady: "Isanyń kýaligi úshin jáne Qudai sózi úshin basy kesilgenderdiń rýhtary"; Paýyl solardyń biri boldı. Rýh putqa tabynýshylyqtyń hristiandyq qurbandary men rımdik senimge tózimsiz papalyq rımdik belsendilerge qatystyfs 30 men 1843 jyldar aralyǵynda. Sodan keiin ol nysanaǵa aldy, sońǵy sailanǵandar ólimmen qorqytty "jerden kóterilip kele jatqan hayan" aıan 13:11-15, ishindejer ýaqytynyń sońǵy saǵaty; au 2029 jyl ishinde deınjáne birinshi kúni kóktem aldyńgysy qutqarylý meıramy 2030 jyldyń.

Habarlandyryǵa saıkes "jetinshi kerner" apo.11:18, "ólgenderdi sottaityn ýaqyt jetti," jáne bul jerde ýaqyttyń paidalylyǵy "myń jyl" 4-tarmaqta aıtylǵan. Bul kókte máńgilikke Qudaıǵa kirgen qutqarylǵandardyń kásibi bolady. Olar qajet bolady "tóreshi" zulymdar men perishteler kóktegi qulaǵandardy. Paýyl 1 Kor.6: 3-te bylai deıdi: "perishtelerdi sottaitynymyzdy bilmeisń be? Al biz bul ómirdegi nárselerdi fortiori dep sanamaımyz ba ? "

Kóterilishiler úshin ekinshi qaita tirilý qulady

5-aiat: " qalǵan ólgender myń jyl bitkenshe tirilgen joq. Bul birinshi qaita tirilý. "

Qaqqanǵa nazar aýdaryńyz ! "Degen tirkesqalǵan ólgender myń jyl bitkenshe tirilgen joq "bul jaqsha jáne odan keingi órnek" Bul birinshi qaita tirilý ", Másih, ólgender birinshi bolyp qaita tiriledi me basynda týraly "myń jyl "aıtyldı. Kronshtein sekýnd týraly habarlandyrdy atamai-aq shaqyrady "qaita tirilý" zulymdar úshin saqtalǵan óliler sońynda qaita tiriledi " myń jyl" aqyret úkimi men ólimge ákeletin jaza úshin "ot pen kúirt kóli"; bul " aıaqtıdyekinshi ólim ".

6-tarmaq: " Birinshi qaita tirilýge qatysqan ol baqytty jáne qasıetti! Ekinshi ólimniń olarǵa biligi joq; biraq olar Qudaidyń jáne Másihniń dini qyzmetkerleri bolady jáne onymen birge myń jyl bilik etedi. "

Bul aıatta Qudai týraly ashylǵan ádil úkim óte qarapayym túrde jınaqtalǵan. Erlik basynda qatysqan naqty sailanǵan laýazymdy tulǵalarǵa arnalǵan "myń jyl" deın "Másih, ólgenderdiń qaita tirilýi". Olar úkim shyǵarmaıdy, biraq ózderi Qudai uyymdastyrǵan úkimde, kókte, "úshin" tóreshiler bolady. "myń jyl". "Atypatshalyq" týraly "myń jyl"- " retinde jarnamalanadypatshalyq" sýdianyń qyzmeti týraly jáne bularmen shekteledi "myń jyl". Máńgilikke engen sailanǵan

sheneýnikterge qorqýdyń nemese ótydın qajeti joq "ekinshi ólim", kerisinshe, olar sotalǵan zulym ólilerge ushyraıtyn dar sıaqty. Jáne bul kináliler ekenin bilemiz dimi eń úlken jáne eń zulym, qatygez jáne qanisher. Sailanǵan sýdialar azap shegý ýaqytynyń uzaqtyǵyn anyqtaýy kerek, olar jeke-jeke árbir tirshilik iesiniń óziniń joıly prosesinde bolýy kerek ".ekinshi ólim ", onyń birinshi ólimge ákeletin jerdegi tokpen eshqandaı ortaqtyǵy joq. Ótkeni otty onyń joıqyn áreketi túrinde beretin jaratýshy Qudaı. Ot aspan denelerine jáne Daniel 3-tegi Danialdyń úsh seriginiń tájiribesi retinde Qudaı qorǵaǵan jerdegi denelerge áser etpeidi. Aqyret kúni úshin qaita tirilýdiń denesi jerdegi dene aǵymynan basqasha áreket etedi. Jyly Belgi 9:48, Isa bizge óziniń ereksheligin ashyp: "*onda olardyń qurtary tamaqtanbaıdy, al ot sóndirilmeidi*". Jáneo ishindegi saqınalar jaýyn qurtynyń denesi jeke animasiada bolyńyz, máıitter qarǵys atqandardyń ómiri sońǵy atomyna deın jetedi. Sondyqtan olardy tutyný jyl damdyǵy qasietti biler men Isa Másih sheshetin azap shegý ýaqytynyń uzaqtyǵyna bailyasty bolady.

Túpkilikti esep aıyrısý

7 aiat: "*al myń jyl ótken soń, Shaitan túrmeden bosatylady tis.* "

Sońynda "myń jyl", qysqa ýaqyt ishinde ol kompaniaǵa oralatyn. Bul ekinshisiniń ýaqyty "*qaita tirily*" qurlyqtaǵy kóterilishhilerge arnalǵan.

8-aiat: "*Jáne ol bar halyqtardy aldaý úshin shyǵady **tórt burysh** jerden, Gog pen Magog, olardy soǵysqa jinaý úshin ; olardyń sany teńiz qumyndaı.* "

Bul kompania solardyń biri "*ulttar*" formýlasında kórsetilgendeı búkil jer betinde qaita tirildi. **tórt burysh** jerdiń ", nemese ámbepap sıpattaǵy áreketi beretin **tórt** negizgi tarmaq. Mundai jynnyń salystyrýǵa kelmeitin eshteńesi joq, bolmasa strategia jaýyngeriniń deńgeinde uqsastyǵy bar qaqtyǵysy týraly Troisième Guerre M/ fóklor "atty ilústrasiyaalytnshy kernei "Apo.9:13. Dál osy salystyrý Qudaıdy aqyr zamannyń jınaǵy, Eze.38:2-de keltirilgen "Gog pen Magog" esimderine, al oǵan deın Jar.10:2-de "Magog" Iafettiń ekinshi uly bolǵan esimderge berýge májbúr etedi; biraq kishigirim detal bul shaqyrýdyń salystyrmaly aspektisin ashady, mysaly Ezekielde Magog - Gog jeri jáne ol úshinshi dúnejúzilik soǵys kezinde adamzattyń soǵys ýaqytyndaǵy barlyq tarihyndaǵy eń kóp sarbazdardy iske asyratyn Reseıdi bildiredi; jáne bul onyń orasan zor ekspansiasyn jáne Batys Eýropa kontinentiniń jerlerin tez jaýlap alýyn aqtaıdy.

Aqyl "*salystyradyteńiz qumy*," aqyr zaman qurbandary sanynyń mańyzdylyǵyn kórsetý. Bul sondaı-aq olardyń Apo.12:18, 13:1-de (bıblıalyq nusqa boıynsha) ashylǵan shaitanǵa jáne onyń adamdyq agentterine moıynsunýy týraly tuspaldy: "*aidahar* "biz oqımyz : "*Jáne ol teńiz qumynyń ústinde turdy.*"

Túzelmeitin búlikshi Shaitan Qudaıdyń áskerin jeńemin degen úmitpen qaita oralady jáne ol basqa sotalǵandardy Qudaıǵa jáne onyń tańdaýlylaryna qarsy kúreske kóndirýge shaqyrady.

9-tarmaq: "*Jáne olar jer betine kóterilip, áylieler lageri men súikti qalany aralap shyqty. Biraq kókten ot túsip, olardy jal mady.* "Biraq jerdi jaýlap alý qarsylasqa qol tıgizbetindikten kire almaǵan kezde eshteńeni bildirmeidi; Danieldiń serikteri retinde olarǵa ot ta, basqa eshteńe de zıan tıgize almaıdy. Jáne kerisinshe, "*aspan oty*" qaǵýlar "*áylieler lageri*" bul oǵan eshqandaı áser etpeidi.

Biraq bul ot "jeidi" "Qudaıdyń jáne onyń tańdaýlylarynyń jaýlary. Zákaria 14-te Rýh bir-birinen bólingen eki dúnejúzilik soǵysty paıǵambarlyq etedi "myń jyl". Aldyńǵysy jáne "altynshy kernei" arqyly oryndalady 1-den 3-tarmaqtarǵa deiingi tarmaqtarda keltirilgen, ekinshi soǵystan keiin, qamet kúni júrgizilgen jáne odan keiin jalpyǵa birdei tártip sý ornatqanr jańa jer. 4-tarmaqta paıǵambarlyq Másihtin jáne onyń tańdaýlylarynyń jerge túsýin týdyrady, myna sózdermen: "sol kúni onyń aıaǵy shyǵysynda Ierýsalımge qarama-qarsy ornalasqan zátún taýynyń ústinde turýy kerek, al zátún taýy onyń ortasynda shyǵysqa jáne batysqa qarai bólinip, ol óte úlken alqapty quraıdy: jartysy taýdyń soltústigine, jartysy ońústikke qarai qulaıdy." Aqyrzaman áyheleriniń lageri osylaısha anyqtalyp, ornalasady. Bul tek qana ekenin eskerińiz sońynda "myń jyl" kóktegi sıaqty "atty aıaq" Isanyń "erik" jer betinde "shyǵysynda Ierýsalımge qarama-qarsy ornalasqan zátún taýynda ". Qate túsindirilgen, ce aıaty qate senimge bolmys berdi ishinde "myńjyldyq" kezeńindegi Isa Másihtin jerdegi biligi.

10 aıat: " Al olardy aldaǵan shaitan haıyan men jalǵan paıǵambar jatqan ot pen kúkirt kóline laqtyryldy. Jáne olar kúndiz-túni máńgilikke azaptalady. "

Iske asyrý yaqyty keldi kóterilishilderdiń dinı úkimi Apo-da anyqtaldy. 19:20. Osy tarmaqtyń habarlandyrýyna saıkes, "le shaitan, haıyan jáne jalǵan paıǵambar" birge bar, "tiridei ot kóline tastańyz jáne kúkirt, " bul áreketin nátiyesi bolyp tabylady "kókten ot" kimgе qosylady balqytylǵan jerasty magması bosatyldy planetanyń búkil betindegi jer qyrtysynyń qyrtysynyń synýy boıynsha. Jer syrtqy túrin qabyldaıdy "kún" onyń ishinde "ot" tánin jalmap jiberedi kóterilishilderdiń ózderi sıaqty qulshylyq etýshiler (beisanalyq biraq kináli) Qudaı jaratqan kúnniń. Dál osy árekette jerdegi jáne kókтеgi kináliler zardap shegedi "azaptaýlar" týraly "ekinshi ólim" bastap paıǵambarlyq etilgen Apo.9:5-6. Ádilettsizdikke kórsetilgen qoldaý jalǵan demalys kúni bul qorqynshty aıaqtalýǵa sebep boldy. Óitkeni, baqytymyzǵa oraı, sottalǵandar úshin, eger solai bolsa, "ekinshi ólim" sonдай-aq aıaqtaldy. Jáne " degen tirkes máńgilikke jáne máńgilikke "qoldanylmaıdy "azaptaý" ózderi, biraq joıqyn zardaptarǵa "órt" jáne t.b. quryldy, óitkeni bular túpkilikti jáne máńgilik bolatyn saldarlar.

Aqyret úkiminiń prinsipteri

11-aıat: "Sosyn men úlken aq taqty kórdim, onyń ústine otyrды. Jer men aspan onyń aldynda qashyp ketti, al ol olar úshin tabylmady".

"Aq" minsiz tazalyqtyń, onyń "grand taq" minezdiń beınesi minsiz taza jáne qasıetti Qudaı, barlyq tirshilik pen zattardyń jaratýshysy. Onyń kemeldiligi mynalardyń bolýyna shyдай almaıdy "jer" onyń qıraǵan jáne tutynylǵan kúinde oǵan aqyret úkimi shyǵaryldy. Sonymen qatar, barlyq tektegi jaýyzdar joılydy, rámisizderdiń yaqyty ótip, aspan álemi men onyń milliardtaǵan juldyzдарynyń ómir súrýine negiz bolmaı qaldy ; "aspan" bizdiń jerdegi ólshemimiz jáne onyń quramyndaǵy barlyq nárese joıylady, joqyqqa joǵalyp ketti. Yaqyt - máńgilik kúндеgi máńgilik ómir.

12-aıat: " Al men taq aldynda turǵan úlkendi-kishili ólilerdi kórdim. Kitaptar da ashlydy. Al taǵy bir kitap ashlydy, ol - ómir kitaby. Al ólgender eńbekteri boıynsha, kitaptarda jazylǵandary boıynsha sottaldy. "

Bular "óli"kináli dep tanylgandar sońgy úkim úshin qaita tirildi. Qudai jeke tulǵada erekshelik jasamaıdy, onyń ádil úkimi áser etedi "úlken" jáne "shaǵyn ", bailar men kedeiler jáne uqsas taǵdyrdy tańdaıdy, ólim, olardyń ómirinde birinshi ret teńdik.

Budan keingi tarmaqtarda aqyramannyń áreketi týraly málimetter keltirilgen. Dan.7:10-da paıǵambarlyq etilgen, "kitaptar" perishtelerdiń kýalikteriniń ishinde "ashy" jáne bul kózge kórinbeitin kýágerler sottalgandardyń jibergen qatelikteri men qylmystaryn, al árbir jeke isti sailangandar men Isa Másihtinń úkiminen keiin túpkilikti úkim shyǵarganyn atap ótti aqtyq qaitarymsyz biraýyzdan qabyldandy. Sońgy úkim shyǵarylǵan kezde úkim oryndalatyn bolady.

13-aiat: " *al teńiz ondaǵy ólilerden bas tartty, ólim men aıd ózderindegi ólilerden bas tartty: jáne olar árbir adamnyń eńbekterine qarai sottaldy.* "

Osy aıatta baıandalǵan qaǵıda eki qaita tirilýge qatysty. Jáne "óli" joǵalady "teńiz" nemese qosýly jáne "jer" ; dál osy eki múmkindikbar múmkindikter osy tarmaqta aıtylǵan. Nysanyna nazar aıdaryńyz "ólgenderdiń mekeni" qaisysy boıynsha sýbekt "jer" aıtylady. Shyndyǵynda, bul ataý oryndy, Qudai kúnakarǵa aıtty : " *Sen barsyń shań jáne siz shańǵa oralasyz*" Jar.3:19. " *Atyólgenderdiń mekeni*" sondyqtan ma " *shań*" týraly "jer". Ólim-jitimdi keıde joq adamdardyń oty jalmary " *shańǵa oraldy*" jerleý rásimi boıynsha qalypty jaǵdaıǵa saıkes. Sondyqtan olar bul isti joqqa shyǵarmaıdy, Rýh bylai deıdi: " *ólim*", ózdiginen, ol soqqandardy jasaıdy mas birneshe nysandarǵa; onyń ishinde adam aǵzasynyń izin qaldyrmaı, tolyǵymen ydyrap ketken iadrolyq órtten týyndaǵan ydyraý.

14 aiat: " *Al ólim men tozaq ot kóline tastaldy. Bul ekinshi ólim, ot kóli.* "

" *Ólim*" qarama-qarsy prinsip boldy , absolúttik mánde, ómirge jáne onyń maqsaty ómirlik tájiribesi baǵalanǵan jaratylstardy joıy boldy jáne sottaldy Qudaimen. Ómir - bul Qudaiǵa óziniń dostaryn mángilikke tańdaıǵa arnalǵan jańa qosymshada usynyń jalǵyz maqsaty. Bul irikteý ótip, zulymdar joıylp jatyr, " *ólim*" jáne "jer" " *óli bol*" endi bolýǵa eshqandaı sebep joq. Osy eki nárseni buzatyn prinsipterdiń ózin Qudai joıyp jiberedi. Keiin " *órt sóndirý toǵany*" oryn ómirge jáne jaryqqa arnalǵan dı -jaratylstaryn nurlandyratyn júzim butasy.

15 aiat: " *al kimde-kim ómir kitabynda jazylǵan tabylmasa, ot kóline laqtyryldy.* "

Bul aiat Qudaidyń shynymen de adamnyń aldyna eki joldy, eki tańdaıdy, eki sıqyrdy, eki taǵdyrdy qoıǵanyn rastady (Deý.30:19). Tańdalǵandardyń esimderin Qudai dúnieniń irgetasynan bileıdi, odan ári odan ári, jobany baǵdarlamalaý arqyly jaratylstar seriktestiginiń erkin jáne táýelsiz bolýy úshin ózderin berý kerek. Bul tańdaı oǵan tánniń denesinde jan túrshigerlik azapty qajet etetin boldy, biraq onyń mahabbatqa degen qushtarlyǵy qorqynyshtan da joǵary, ol óz jobasyn iske qosty jáne bizdiń kóktegi jáne jerdegi ómirimizdiń egjeı-tegjeili tarihyńyń aıaqtalýyna deıin belgili boldy. . Ol óziniń algashqy jaratylsı bir kúni onyń qas jaýyna aınalatynyn bildi. Biraq bul oǵan, osy bilimge qaramastan, óz jobasynan bas tartýǵa barlyq múmkindikterin berdi. Ol múmkin emes nárseni bildi, biraq ony oryndaı kerek boldy. Ol sailangandardyń esimderin, olardyń is-áreketterin, búkil ómiriniń kýágerin bildi jáne olardy basshylyqqa alyp, árqaisysy óz ýaqytynda jáne óz ýaqytynda ózine jetkizdi. Qudai úshin bir ǵana nárese múmkin emes: tosyn syı.

Ol sonдай-aq adamdardyń kóbeıy prosesi jasaǵan nemquraıly, búlikshil, putqa tabynýshy kóptegen jaratylystardyń attaryn bildi. Apo.19:19-20-da ashylǵan Qudaıdyń úkiminiń aıyrmashylyǵy onyń barlyq jaratylystaryna qatysty. Osy az kinálilerdiń keıbirin óltiredi "*Qudaı sózi*"bilmei"*órttiń azaby, ekinshi ólim*,"qaisysy alyp tastaýǵa arnalǵanaıvement kináli dindar hristiandar jáne evreıler. Biraq ekinshisi "*qata tirily*" barlyq jaratylystary úshin, jer betinde týylǵan adam jáne kókke jaratylǵan perishte, óitkeni Qudaı Romda aıtqan.14:11: "*óitkeni bylai dep jazylǵan: Men qalai ómir súrsem, Jaratqan Ie bylai deidi: árbir tize maǵan bas ıedi, árbir til Qudaıdy madaqtaıdy*".

Apokalipsis 21: the Jańa Ierýsalım dańqtalǵan **rámizdelgen**

1-tarmaq: " *Sonda men jańa aspan men jańa jerdi kórdim; óitkeni birinshi aspan men birinshi jer dúnieden ótti, al teńiz endi joq boldy. "*

Rýh bizdi kópóshemdi jańa tártiptiń ornaýyna túrtki bolǵan sezimdermen bólisýge májbúr etedi keıin jánea qorytyndy 7^{myń} myńjyldyq. Bul kezde máńgilikte sheksiz ómir súretinderdiń bári emes, ýaqyt esepelmeıdi. Barlyǵy jańa nemese naqtyraq jańartylǵan. "*Aspan men jer*" kúná dáýiriniń joıyldy, jáne simvoly "*ólim*", "*teńiz*"artyq emes. Jaratýshy retinde Qudaı jer planetasynyń aspektisin ózgertti, onyń turǵyndaryna qaýıp tóndiretin, qaýıp tóndiretin barlyq nárseni joıdy ; demek, muhıttardyń ústinde, taýlardyń ústinde shyńdar men jartasty jartastar. Ol birinshi bolyp úlken baqqa aınaldy "*Eden*" , onda bári dańq jáne beıbitshilik ; qaisysy Apo.22-de rastalady.

2-tarmaq: " *Al men Qudaıdan kókten túskenin kórdim, qasıetti qala, jańa Ierýsalım, kúeyıne arnap bezendirilgen qalyńdyq bolyp daıyndaldy. "*

Bul jańa demalys ornynda osy tarmaqta atalǵan jer betinen qutqarylǵan áýlieler assambleıasy ótedi "*kıeli qala*", Apo.11-degideı:2, "*Jańa Ierýsalım*", "*áveli*"Isa Másihtıń ózinen"*kúeyi* ". Bul "*kókten túsedı*", Qudaı Patshalyǵy onyń Qutqarýshysynyń dańqymen qatyp oralǵanda engizilgen. Sodan keıin ol jer betinde birinshi ret "sońynda" túsiriledi.*myń jyl* "aqyrzaman úshin kókkegi úkimniń. Sodan keıin, kókke kóterilý, ol retinde kútti "*jańa aspan men jańa jer*" ony alyǵa daıyn. Sózge nazar aýdaryńyz "*aspan*" jekeshe túrde, óitkeni ol kópshe

túrde qarama-qarsy, minsiz birlikke qatysty, " *aspan*", bul J.1: 1-de aspan áleminiń qarsylastaryn eki lagerge bólýdi usynǵan.

3-tarmaq: " *Men qatty dayysty estidim: Mine, Qudaıdyń keli shatyry adamdarmen birge! Ol olarmen birge turady, olar onyń halqy bolady, al Qudaıdyń ózi olarmen birge bolady.* "

Jáne "jańa jer," kóptegen brendterdiń úii, óitkeni "Qudaıdyń ózi", kóktegi buryńǵy taǵynan bas tartyp, onyń jańa tr-yn ornatsańyz bolǵanyóne ol jeńgen jerdegi shaitan, kúná jáne ólim. "Qudaıdyń shatyry" Qudaı Isa Másihtin aspan denesine qatysty, "Maıkl" (= Qudaıǵa uqsatyn adam). Biraq bul sonymen qatar simvolyAIsa Másihtin Rýhy turǵan sailanǵan sheneýnikterdiń jıntyǵy. "Tabernacle, ǵıbadathana, sinagoga, shirkeý", bul terminderdiń barlyǵy ótelgen áýlieler halqynyń ráimizderi adam salǵan ǵımarattardyń aldynda ; c -olarдын ach qudaıdyń josparynyń oryndalý kezeńin belgileıdi. Jáne birinshisinde "shatyry shatyry" Mysyrdan evreılerdiń Qudaıdyń qoly men aıdalaǵa aıdalyp, Aıdalaǵa aıdalǵany qasıetti shatyrdaqy baǵanadaı tómen túsken bulttan kórinip turǵanyn bildiredi.e. Ol kezde qazirdiń ózinde boldy "men birge" ; bul osy tarmaqta osy terminniń qoldanylýyn negizdeıdi. Sodan keıin "ǵıbadathana"qıyndyqtaǵy brend qurý"shatyr"; tapsyrys berilgen jumys jáne Súleimen patshanyń tusynda oryndaldy. Ivrit tilinde, tek qana eksklúzıvti, sóz "májilishana"quraldar : qurastyrý. Apo.2:9 jáne 3:9-da Másihtin Rýhy evreı ultynyń búlikshisine "degen sózben silteme jasaıdy. *Shaitannyń májilishanasy*". Sońǵy sóz "shirkeý"assambleıany grek tilinde belgileıdi (ekklezıa); hrıstıandyq ilimdi taratý tili Keli kitaptyn. Isa salystyrdy " *onyńdene*" deın "ǵıbadathana" bastap "Ierýsalım", jáne Efes.5: 23-ke saıkes,Qurastyrý, onyń "Shirkeý", bul "onyńdene": "Másih shirkeýdiń basshysy bolsa da, onyń denesi bolyp tabylatyn jáne ol Qutqarýshy bolsa da, kúeyi áveliniń basshysy bolyp tabylady ". Bul Isanyń aspanǵa kóterilý úshin ketip bara jatqan elshileriniń qaıǵysyn eske túsiredi. Bul joly, "kúeyim menimen birge turady "tańdalǵandy onyń qondyrǵysynda bildirýi múmkin "jańa jer". Dál osy turǵyda "on eki esimniń habarlamalary"on eki taıpa"Apo.7-niń qıanysh pen baqytty jeńisteriniń aralasýynsyz bildire alady.

4-tarmaq: " *Ol olardıń kózderindegi árbir jasty súrtip tastady, al ólim endi bolmaıdy, al joqtaı da, jylaı da, aıyrı da bolmaıdy, óitkeni buryńǵy dúnieler joıladı.* "

Apo.7: 17-men bailans osy jerden Apo.7 qorytyndy jasaıtyn qudaıdyń ýádesin tabý arqyly rastalady: "al Qudaı olardıń kózderindegi barlyq jasty súrtedi". Jylaıdyń emi - bul qıanysh pen qıanysh. Biz Qudaıdyń ýádeleri oryndalatyn jáne oryndalatyn ýaqytty aıtamyz. Osy uly bolashaqqa qarańyzshy, óitkeni bizdiń aldymyzda baǵdarlamalanǵan ýaqyt belgilengen "ólim, qaıǵy, aıqai, azap,"bul tek Jaratýshy Qudaıymyzdyń barlyq nárseni jańartýynda ǵana emes, asqaq jáne keremet bolady. Men bul sumdyqtar "myń jyldyń" sońynda ótetin aqyrǵy sottan keıin ǵana joıladı dedim. Tańdalǵandar úshin, biraq jalǵyz, zulymdyqtyń saldary qudiretti Iemiz Qudaıdyń ulylyǵymen qaita oralýdy toqtatady.

5-aıat: " *Al taǵyna otyrǵan ol bylai dedi ;, " Mine, men bárin jańa qylamyn. Al ol maǵan bylai dedi.; Jazý : osy sózder úshin senimdi jáne shynaiy bolyp tabylady.* "

Jaratýshy Qudai jeke ózi ýádemem kelisedi jáne bul paıǵambarlyq sózdi rastaidy: "*Mine, men bárin jańa etip jasaimyn*". Qudaıdyń jańalyqtarǵa ne daıyndap jatqany týraly túsinik alýǵa tyrysatyn bizdiń jańalyqtarymyzdan sýret taba almamyz, ony sıpattaı múmkin emes. Al osy ýaqytqa deın Qudai bizdiń ýaqytymyzdy renjitetin nárselerdi olardıń budan bylai bolmaıtındaryn aıtý arqyly ǵana eske saldy. "*jańa jer men jańa aspan*" kim óz qurıasyn jáne tosın sýlaryn saqtaidy. Perishte bul málimdemege bylai dep qosty: "*óitkeni bul sózder adal jáne aqiqat*". Qudaıdyń Isa Másihte bastaǵan raqymdylyq shaqyrýy ilahı ýádelerdıń saıabyń alý úshin senimniń sekirisin talap etedi. Bul HPemın qıyn, bul qarsýálemniń qazirgi standarttary. Ol Qojayynyna moıynsunǵan quldyń kishipeıldiliginde úlken qurbandyq rýhyn, ózin-ózi joqqa shyǵarýdy talap etedi. Sondyqtan Qudaıdyń senimimizdi nyǵaitý jolyndaǵy kúsh-jigeri oryndy: "aqıqatqa degen senimdilik ashıldı jáne bildirildi"bul shynayı senimniń normasy.

6-tarmaq: "*Jáne ol maǵan aıty, Oryndaldy! Men álfa men omegamyn, basy men sońymyn. Shóldegenderge men sýburqaqtan bereminómirdiń sýy erkin*".

Jaratýshy Qudai, Isa Másih jaratqan "*barlyq zattar jańa*". "*Oryndaldy!*" ; Óqb.33:9 : "*óitkeni ol sóiledi, jáne ol oryndaldy; ol buyrdy, jáne ol turdy*". Onyń shyǵarmashylyq sózi aýzynan shyqqan sózder shyǵa salysymen oryndalady. 30 jyldan beri bizdiń artymyzda Daniel men Aıanda ashylǵan hristian dáýiriniń baǵdarlamasy usaq-túekke deın oryndaldy. Qudai bizge sailanǵandarǵa daıyndaǵan bolashaǵyn qaita qaraıdy usynady; jarnamalanatyn zattar oryndalsynbarlyq senimdilikte birdei jolǵa ie bolyńyz. Isa bizge Apodaǵydaı aıtady.1:8 : "*Men álfa men omegamyn, basy men sońymyn*". Ideiasy "*bastalýy jáne sońy*" "bizdiń jerdegi kúná túraly tájiribemizdiń maǵynasy joq, ol tolyǵymen aiaqталady "*sońy*" kúnákarlar men ólim joıylǵannan keingi jetinshi myńjyldyqtyń. Jer betinde shashyrańqy bolǵan Qudaıdyń uly saıdager, Isa usynady, "*tegin*", "*tirshilik sýynyn bulaǵy*". Ol ózi, "*derek kózi*"týraly"*ómir sýy*" máńgilik ómiri beineleitin. Qudaıdyń syıy tegin, bul dáldik satýdy aıyptaıdy "nápsiqumarlyqtar" rımdik katolik dezıná kimjylyt keshirim papalyqtan aqsha aldy.

7 aıat: "*Jeńetin adam barlyq nárseni mura etedi; men bolamynmen onyń Qudaıymyn, ol meniń uly bolady*".

Qudaıdyń tańdaılylary - Isa Másihtıń muragerleri. Birinshiden, óz betinshe "*jeńis*", Isanyń qolynda "*muragerlik*" barlyq jaratylystary moıyndaıtyn patsha dańqy. Odan keiın onyń sailanǵany da "*jeńimpazdar*", biraq onyń "*jeńis*", "*osylardy jańa muraǵa alady*" Qudai olar úshin arnayı jaratqan. Isa óziniń qudaılyǵyn rastady elshi Filıp Johan 14: 9-da: "*Isa oǵan bylai dedi : men senimen birge bolǵanym sonsha, sen maǵan belgisiz boldyń, Filipp ! Meni kórgeń áke Ákeni kórdi ; jáne sen qalai atasyń sosyn Ákemizdi kórset ?*" Jánemásih adam bul usynyldy retinde "*máńgilik Áke*", osylaısha ESA-da paıǵambarlyq etilgen habarlandyrýdy rastaidy.9: 6 (nemese 5) ózine qatysty máseleler. Sondyqtan Isa Másih óziniń tańdaıy boıynsha, sol kezde olardıń aǵasy men Ákeleri. Jáne olardıń ózderi onyń aǵalary men uldary. Biraq shaqyrý jeke, sondyqtan Rýh aıtady, "Hattar" taqyrybynyń 7 dáýiriniń sońyndaǵy jaǵdaı boıynsha : "*oǵan erik-jigerdi jeńetinder*", "*ol meniń uly bolady*". Kúnáni jeńy "mártebesinen paıda alý úshin qajet"son"tiri Qudaıdyń.

8-aiat: "*Biraq qorqaq, senbeitin, jürkenishti, kisi óltirýshiler, jynystyq azғындар, sıqyrshylar, putqa tabynýshylar jáne barlyq ótirikshiler ot pen kúkirtpen janyp jatqan kólde óz úlesterin qosady: bul ekinshi ólim.*"

Adam keipkerleriniń bul kriterulerin búkil adamzat putqa tabynýshylyqtan tabýǵa bolady, degenmen, mundaǵy nysana rýhy, jalǵan hristiandyq dinderdiń jemisi ; Isanyń Apoda anyq atqan jáne ashqan evrei dinin aıyptaıy.2:9 jáne 3:9.

Aıan 19: 20-ǵa saıkes, "... ot pen kúkirtpen janyp jatqan kól" aqyrmamanda bolady, onyń úlesi "*haiyan jáne jalǵan paıǵambar* ": katoliktik senim jáne protestanttyq senim. Jalǵan hristian dininiń evreilerdiń jalǵan dininen esh aıymashylyǵy joq. Onyń basym qundylyqtary Qudaıdyń qundylyqtaryna qarama-qarsy. Osylaısha, iahýdiler kezinde paryzshyldar Isanyń shákirtterin tamaq isher aldynda qoldaryn jýmaǵany úshin syǵa aldy (Mat.15:2), Tek Isabolýy kórindi bul shaǵymdy eshqashan jasaǵan emespin , sodan keıin ol aıtty,matta.15: 17-den 20-ǵa deın: "*Siz túsinbeısiz be, aýzyna kirgen adam ishke kirip, oryndarǵa qýylady qupia ? Biraq aýznan shyqqan nársese kelesiden shyǵady júrek, jáne bul er adamdy aramdaıdy. Sebebi bul týraly júrek zulym oılar kelsin, kisi óltirý, zınaqorlyq, azғындыq, urlyq, jalǵan kýálik, jala jabý. Bular adamdy aramdaıтын nárseler ; biraq jýylmaǵan qolmen jeý er adamdy lastamaıdy*". Uqsas, jalǵan hristian dini tánniń kúnalary úshin basymdyq retinde Rýhqa qarsy jasaǵan kúnalaryn jasyryp tastady. Isa iahýdilerge bylai dep óz pikirini bildirdi mat.21: 3-te: "*jáne salyq jınayshylar jáne jezóksheler siz devanseront aspan patshalyǵynda*"; albette, degen shartpenbarlyǵy táybe etińder, Qudaıǵa jáne onyń tazalyǵyna bet buryńdar. Bul Isanyń jalǵan dini mámileler "*soqyr baǵyttaǵyshtar* , "ol shaǵymdanady mat.23: 24-te, kimgе "*shirkeidi súzgiden ótkizińiz , jáne jutý úshin túie*", nemese, kimgе "*voısyz kelesi adamnyń kózindegi sabandy qarańyzr ózindegi saýle*," Luqa 6: 42-ge saıkes et Tósenish.7: 3-ten 5-ke deın.

Isa keltirgen tulǵanyń osy kriteruleriniń barlyǵynda ózin moyındaıтын adamǵa úmit az. Eger boıdaq sizdiń tabıǵatyńyzda bolsa, siz onymen kúresip, defolttı jeńińiz kerek. Senimniń alǵashqy kúresi - ózine qarsy kitap; jáne solai qıyndyqtar jáneboldı jeńı qıynıraq.

Bul tizimde, olardıń rýhanı sezimine nazar aýdara otyryp, Isa Másih, uly ilahı tóreshi jalǵan hristiandyq senimge qarsy jasalǵan teris qylyqtardy keltirdi túri katolisizm papalyq rımdik. "Qorqaqtardy" nysanaǵa ala otyryp, ol senim jolyndaǵy kúreste jeńiske jetýden bas tartqandarǵa silteme jasaıdy, ótkeni onyń ýádeleriniń bári oryndalady "*jeńgen adamǵa*". Altyn, jeńis joq yqtımal kúresýden bas tartqan adam úshin. Jáne "*adal kýáger*" batıl bolýy kerek ; bos jerden shyǵyńyz. "*Imansyz Allaǵa unamdy bolý múmkin emes*"(Evr.11:6) ; shyǵy, "*senbeitinder*". Jáne olai emes senim saıkes keledi Isanyń elikteýge úlgi bolatyn senimi - senbeý. "*Jáne jurenishtinyń*" úshin jürkenishti me Qudaı, jáne olar basqa ulttardyń jemisterin qaldıryńyz; shyǵyńyz, "*jáne jürkenishti*". Bul aǵyp jatır jatqyzıldı "*Uly Vavilon, anasy jezókshelerden jáne týraly jurenishter jerdiń*" aıan 17: 4-5 boıynsha. "*Kisi óltirýshiler*" altynshy ósıetti buzyp jatır; shyǵyńyz, "*kisi óltirýshi*". Kisi óltirý katoliktik senimge baılanystı jáne kimgе protestanttyq senim týraly "*ekijúzdiler*"Dan.11: 34-ke saıkes. Jáne "*jezóksheler*" júrgizýdi ózǵertip, zulymdyqtaryn jeńıi múmkin, áıtpese ; shyǵy "*uatsyzdar*". Mais "*azғындыq*" rýhanı katoliktik senimmen salıstırganda esepitelgen a "*jezókshе*" ol

jabyldy tolygymen , aspan esigi. Sonymen qatar, Qudai onda aypatdy ""azgynlyq" qaisysy " ákeledizinaqorlyq" rýhanı: shaitanmen saýda. "Sıqyrshylar men sıqyrshylar" katoliktik dini qyzmetkerler jáne spiritizmniń protestanttyq izbasarlary jyn-periler me; shygý, "sıqyrshy"; bul áreketke jatqyzylady "Uly Vavilon "Apo-da.18:23. "Putqa Tabynýshylar" sondaı-aq katoliktik dindi, onyń identifikatoryn bildiredi jáne qamtıdyooıylǵan qulshylyq jáne qulshylyq zattary; shygý, "putqa tabynýshy". Jáne sońǵy, Isanyń dáeksózderi "ótirikshiler" rýhani ákesi bar adamdar, "áy bastan shaitan, ótirikshi jáne qanisher , jáne ótiriktiń atasy , "sáikes Johan 8:44 ; shygý "ótirikshi".

Óleń 9: "Sosyn jeti tostaǵan sońǵy jeti indetke tolǵan jeti perishteniń biri keldi de, ol maǵan bylai dep jaýap berdi : Kel, men saǵan qalyńdyqty, qozynyń áuelin kórsetemin. "

Bul aıatta Rýh qaıǵyly jáne jan túrshigerlik kezeńdi jeńispen ótkerip jatqan tańdaýlylardy madaqtaý habary "sońǵy jeti obalar" qudaılyq. Olardyń syıaqysy kórý bolady (" Men saǵan kórsetemin ") jeńiske jetkender úshin saqtalǵan dańq tarihı kúnaniń osy sońǵy kezeńinde jeńiske jetkenderdi quraıdy jáne beıeleıdi ". kelin, Qozynyń jary", Isa Másih.

Jáne "sońǵy jeti indetke toly jeti qutysy bar jeti perishte" aldyńǵy tarmaqta aıtylǵan jalǵan hristian dininiń kriterulerine jaýap beretin adamdardyń nysanasyna alyndy. Bular "sońǵy jeti oba" Qudai qalaıtyn bólik boldy ma tez arada lagerge qulaǵan adamdy berińiz. Qazir júrip jatyr, kórsetemiz, sýrettes simvoldyq, ótelgen sailanǵanǵa oralatyn bólik jeńimpaz. Qudaıdyń olarǵa degen sezimin ashatyn simvolizmde perishte assambleıanyń sailanǵan múshelerin jalpy túrde quraitynyn kórsetedi ". qozynyń áueli". Málimdei otyryp, " qozynyń áueli", Rýh berilgen nusqaıdy rastaidy Efestikterge 5: 22-den 32-ge deın. Elshi Paýyl erli-zaiptylardyń idealdy qarym-qatynasyn sıpattaidy, ol, ókinishke oraı, Tańdalǵan adamnyń Másihpen qarym-qatynasynda ǵana óz nátijesin tabady. Jáne ol tiri Qudaıdyń Rýhy bergen osy sabaqty eskere otyryp, Jaratyls kitabyndaǵy jazbany qaita oqıdy úrenyi kerek, barlyq tirshiliktiń jaratýshysy, jáne onyń minsiz qundylyqtarynyń tamasha ónertapqyshy. Sóz "áuel" siltemeler "áueli " , "jáne Tańdalǵan bir" Másihtıń beınesi boıynsha "áuel" Aıan 12-de usynylǵan.

Tańdalǵan dáriptelgenderdiń jalpy sıpattamasy

Óleń 10: "Jáne ol meni rýhpen alyp, buik taýǵa alyp ketti. Jáne ol maǵan Qudaıdyń ulylyǵyna ie bolyp, kókten Qudaıdan túsip kele jatqan qasıetti qala Ierýsalımdı kórsetti. "

Rýhynda Johan Isa Másih pen onyń tańdaýlylary kókten túsken yaqytqa jetkiziledi kóktegi úkimnen keın "myń jyl "jetinshi myńjyldyqtyń. Apoda.14:1, "144000" adventister "mórlengens" týraly "on eki taipa" rýhanı hristian kórsetildis kúni "Sion taýy". Keın "myń jyl" paıǵambarlyq etilgen nárese shyndyqta oryndaldy "jańa jer". Isa qaityp kelgennen beri Másih, tańdalǵandar Qudaıdan aspan denesin dańqtalǵan jaratqan Ieni aldy. Olar shaǵylystyrady "Qudaıdyń ulylyǵy". Bul ózgeristi elshi Paýyl 1 Kor.15: 40-tan 44-ke deın jarıalaidy: "sondaı-aq aspan deneleri, jerdegi deneler bar ; biraq kóktegi denelerdiń, jerdegi denelerdiń taǵy bir dańqy. Ekinshisi - kúnniń nury, aıdyń taǵy bir dańqy, juldyzdardıń taǵy bir dańqy ; juldyz úshin juldyzdyń jaryqtyǵymen erekshelenedi. Osylaısha ólgenderdiń qaita tirilyımen birge. Dene sybailas jemqorlyqqa sebiledi

; ol buzyлмаитын кúде кóтерiledi ; jeksuryn sebiledi, даһqqa кóтерiledi ; ol álsizdikke sebiledi; ol tolyq kúshpen кóтерiledi ; oған табиғи dene egiledi; rýhanı dene кóтерiledi. Eger табиғи dene bolsa, rýhanı dene de bolady ".

Óleń 11: "al onyń nury hrýstaldai móldir iashma tasy siaqty eń qymbat tasqa uqsady. "

Aldyńғы тармақта кeltirilgen, "jáne Qudaıdyń ulylyғы" qaisysy minezdeme bastap rastalady "atty iashma tas"sonymen qatar aspektisine silteme jasaıdy"taqqa otyrған adam"Apoda.4: 3. Eki aıattyń arasynda, aıyrmashylyq bar, sebebi Apo.4-te, úkim kontekstinde, bul "iashma tas" Qudaıdy beıneletin nárseniń de bir qyry bar "sardonıks". Mine, kúná máselesi sheshildi, Tańdalған minsiz tazalyq aspektisinde usynylған "kristal siaqty móldir".

Óleń 12: "Onyń úlken jáne biik qabyrғasy boldy. Onyń on eki qaqpasy, qaqpasynda on eki perishtesi jáne Israil balalarynyń on eki rýynyń esimderi jazylған : "

Rýh usynған obraz Isa Másihtin -nyń simvolizmne negizdeledi "ǵıbadathanaáyle" rýhanı Efeste aıtyлған.2:20 22. : "Sender elshiler men paıǵambarlardyń irgetasynda qalandyńdar, Isa Másihtin ózi basty buryshtyq tas bolyp tabylady. Onyń ishinde tutas ǵımarat, úlesimdi, a bolý úshin kóteriledi **kieli ǵıbadathana** jaratqan Iede. Onyń boynda sender de Qudaıdyń Rýhynda turatyn oryn bolý úshin salynǵansyńdar. ". Biraq bul anyqtama tek apostoldyq kezeńge sailandy. "Attybiik qabyrǵa"30 jyldan 1843 jylǵa deıingi hristian dininiń evolúsiyasynyń sýreti; osy kúnge deın elshiler túsinetin jáne úretetin aqqattyń standarty saqtalatyнын eskerińiz ózgermegen. Sondyqtan demalys kúnińiz ózgerýi 321 jyly quryлған **syndyrý úshin** Qudaımen qasietti kelisim paktisi arqyly qany Isa Másih. Kúni bul paıǵambarlyqtyń ashylýyn naqty qabyldaıshylar, adventisterdin senimin elestetetin ráimizder, 1843 jyldan bastap Qudaı bólip bergen, bar beınelegen " on eki qaqpa", "ashý" aldynda sailanған laıazymdy tulǵalar "Filadelfia" (ÁQB.3:7) jáne "jabyq" kimgе qulaǵandar "óli tiriler "of "Sardis" (Apo.3:1). Olar "12 taıpanyń atyn atańyz Qudaıdyń mórimen mórlegen" apo-da.7.

Óleń 13: "shyǵysynda úsh qaqpa; soltústiginde úsh qaqpa; ońtústiginde úsh qaqpa, batysynda úsh qaqpa. "

Bul baǵyt "esikter" kompastyń tórt núktesine deın kórsetedi onyń ámbepap sıpaty; aıyptatyn jáne zańsyz etedi din ol málimdeidi kimgе ámbepaptylyq grek túbirimen aıdarylған "katholikos" bul, "katoliktik". Osylaısha, 1843 jyldan bastap Qudaı úshin jetinshi kúndik adventizm - bul tek ol ózine senip tapsyrған hristian dini "máńgilik Izgi Habar "(Aıan 14:6) jer betindegi adamdarǵa bilim berýdin jalpyǵa birdei misıasy úshin. Aqqattan tys ol aqyrzamanǵa deın rýhanı bolyp sailanǵandarǵa ashady, qutqarylý joq. Adventizm dindi qaita jańǵyrtý qozǵalysy túrinde týady Isa Másihtin qaityp oralǵany túraly habarlandyrǵa súene otyryp, birinshi ret kútken kókteм meзgili 1843 ; jáne ol Isa Másihtin shynayı túpkilikti oralýyna deın bul sıpaty saqtaıy kerek josparlangan úshin kókteм meзgili 2030. OAr " qozǵalys ", c'bul turaqty evolúsiadaǵy belsendilik, áıtpese bul bul emes "qozǵalys", biraq "mekeme buǵattaldy" jáne óli, dinı dástúr men formalızmdı jaqtatyndar; nemese, Qudaı jek

kóretin jáne aıyptatyn barlyq nárseler; jáne qazirdiń ózinde evrei kóterilisshtilerinde aıyptaldy, birinshi senbeitinder.

Hronologıyq tártipte egjeı-tegejeli sıpattama

Hristiandyq senimniń negizderi

Óleń 14: *"al qala qabyrgasynyń on eki irgetasy bolǵan, olardyń ústinde qozynyń on eki elshisiniń on eki esimi bolǵan."*

Bul aıatta hristian dininiń apostoldyq jamlıǵysy beınelengen, biz kórgendeı, arasyndaǵy yaqyt aralyǵy 30 jáne 1843, jáne kimniń bilimi boldy 321 jáne 538 jyldary Rım burmalǵan. "Attybiik qabyrga"ǵasyrlar boıǵy assambleia qurǵan **"tiri tastar"** 1 serýenge sáikes.2:4-5: *"oǵan jaqyndaıyz, myna tiri tasqa, adamdar qabyldamaǵan, biraq Qudai úshin tańdalǵan jáne qundy, jáne sender ózdersińder, **tiri tastar retinde**, ózimizdi rýhanı úge kirgizeuik, **kieli sváshennik**, rýhanı qurbandyqtarǵa baryń úshin, agısa Másihtin Qudaiǵa arnalǵan quraldary"*.

Óleń 15: *"Menimen sólesken adamǵa qalany, onyń qaqpalary men qabyrgalaryn ólsheń úshin altyn qamys ólshendi."*

Munda, Apodaǵydaı.11:1, degen suraq týyndıdy "ólshem" nemese, úkim shyǵaryńyz, tańdalǵan dáriptelgenderdiń qundylyǵy týraly, adventist yaqyty boıynsha (jáne 12 esikter), jáne apostoldyq senim boıynsha (irgetasy jáne qabyrga). Eger bolsa "qamys" Áqb.11:1 boldy "taıaqshaǵa uqsas", bul aıatqa absolútti qarama-qarsy jazalaı quraly - bul "altyn qamys" ; "altyn" úshin simvol bola otyryp "is-shara arqyly senim tazarady", 1 serýenge sáikes.1:7: *"joıylatyn altynnan da qymbat (biraq oıpen synalatyn) senimińniń synaǵy Isa Másih paida bolǵan kezde madaqtayǵa, ulylyqqa jáne qurmetke ákeletini anyqtalýy múmkin"*. Demek, senim - Qudaıdyń úkiminiń ólshemi.

Óleń 16: *"Qala sharshy pishindi, al uzyndyǵy enine teń bolatyn. Ol qalany qamyspen, on eki myń fýntpen ólshegen ; onyń uzyndyǵy, eni jáne buktigi teń."*

Jáne "sharshy" aıdanda idealdy pishin minsiz. Ol aspektiniń bastaıynda ornalasqan "kielilerdiń kieli jeri"nemese" eń qasıetti jer " Musanyń zamanynda salynǵan kieli shatyrdyń. Nysan týraly "sharshy" zıalylardyń aralasıynyń dáleli me, tabıǵatta joq "sharshy" minsiz. Qudaıdyń aqyl-parasaty úsheyin teńestirý arqyly qalyptasqan evrei kieli ornynyń ólshemderinde kórinedi "sharshy". Úshin ekeyi paidalanyldy "kieli jer" jáne úshinshi, úshin "kielilerdiń kieli jeri" nemese "eń kieli jer", qaisysy tek Qudaıdyń aldynda jáne sonyń nátijesinde ǵana saqtalǵan, arqyly bólingen "perde", Isa óz zamanynda ótetin kúnániń beınesi. Osy proporsıalar úshin úshiniń 6000 beınesinde boldy nemese 2000 jylda úsh ret Qudai jasaǵan ómiri qutqarı jobasynda tańdalǵandardy tańdaıǵa arnalǵan. Osy irikteıdiń sońynda, tańdalǵan, tańdalǵans beınelengens boıynsha "sharshy" týraly "eń kieli jer" qaisysy ab týraly paıǵambarlyq etkenqutqarıly jobasyn júzege asyry ; bul rýhanı oryn Másihtegi kelisim arqyly jasalǵan tatýlasıdyń arqasynda qoljetimdi bolady. Jáne "sharshy" rýhanı ǵıbadathana sıpattalǵan osylaısha, 3 sáyirde 30 sáyirde irgetasyn qalady, qutqarıly Qutqarıshymyz Isa Másih úshin óz erkimen ólimdi óteıden bastalǵan kezde. Beınesi "sharshy"simvoldyq figúra" ústik "bolyp tabylatyn shynay kemeldiktiń bul anyqtamasyn aıaqtay úshin

jetkiliksiz. Sondai-aq, bul bizge usynylgan "tekshe". Birdei ólshemge ie bola otyryp, "jylyuzyndygy, eni jáne buktigi ", bizde bul joly "kýbtyq" kemeldi kemeldiktiń "úsheýiniń" simvoly bar, sailangandardyń jinalysyn Isa Másih óteidi. 2030 jyly qurylysy "*qalalyq alań*, (jáne tipti tekshe: "*buktigi*"), *onyń irgetasy jáne on eki qaqpasy*" aiaqtalady. Tekshe pishindi taǵaıyndaı arqyly rýh "*qalanyń*" sózbe-sóz túsindirilýine tyym salynady, bul kópshilik oǵan beriledi.

Ólshengen san, " *12000 kezeń*",sıaqty maǵynany bildiredi*12000 mórler*"aian 7. Eske salǵysh : $5 + 7 \times 1000$ - bul, adam (5) + Qudaı (7) x kóptep (1000). Sóz "*kezeńder*"olardyń qatysyyn usynady maqsat bolatyn jarysta "*kóktegi shaqyrýdyń júldesin utyp alyńyz*" Paýyldyń ilimi boıynsha, jyly Fı.3:14 : "*Men Másih Isadaǵy Qudaıdyń joǵary shaqyrýynyń júldesi úshin maqsatqa umtylamyn.*"; jáne 1 Kor.9:24 : "*Siz júgiretinderdiń ishinde ekenin bilmeisiz be stadion barlyǵyn iske qosyńyz, biraq bireyi júldeni alady ? Sondyqtan jeńiske jetý úshin júgirińiz.* " Sailangan jeńimpazdar júgiredi jáne olar Isa Másihte Qudaı bergen sylyqty jeńip aldy.

Óleń 17: "*jáne ol onyń qabyrǵasyn ólshep, bir júz qyryq tórt shyntaqty tapy, bul adamnyń, iaǵni perishteniń ólshemi.* "

Artynda "*shyntaqtar*", jańlystyratyn sharalar, Qudaı bizge ashady onyń úkimi, jáne ol ashady ol Tańdaǵan adamnyń quramynda, Qudaımen kelisim jasasqan " 5 "sany men beinelengen erkektiń quramynda jasady, onyń sany" 7 ". Osy eki kórsetkishtiń jalpy sany "12" beredi, "sharshy ", beredi nómir "144 ". Dáldik "*er adamnyń ólshemi*"úkimdi rastaidy"*erlerdiń*"tańdalǵandardy Isa Másihtıń tógilgen qany arqyly qutqarady. Osylaısha, "12" sany Qudaımen jasalǵan qasıetti kelisim jobasynyń barlyq kezeńderinde bar: evreilerdiń 12 patriarhy, Isa Másihtıń 12 elshisi jáne iman keltiretin 12 taıpaer adventistik senim 1843-1844 jyldar aralyǵynda engizilgen.

Óleń 18: "*Qabyrǵasy iashmadan turǵyzylǵan, al qala taza shynydaı taza altynnan jasalǵan.* "

Osy rámisder arqyly Qudaı 1843 jylǵa deın sailangan onyń sailangan ókilderi kórsetken senimge degen rızashylyǵyn bildiredi. Olarda jii jaryq az bolatyn, biraq Qudaıǵa bergen kýalikteri onyń ornyn toltyrıp, ony súıspenshilikke toltырды. "*Taza altyn men taza shyny*"osy aıattan olardyń jan dúnesiniń tazalyǵyn kórsetýi úshin. Kóbinese olar Isa Másih ashqan Qudaıdyń yádelerine senim artıı úshin ómirlerinen aıyryldy. Oǵan artylǵan senimniń kónili qalmaidy, ol ózin-ózi aqtaıdy ".*birinshi qaita tirily*", naqty "*Másihte ólgender*", ishinde kókte mezgili 2030.

Apostoldyq negiz

Óleń 19: "*Qala qabyrǵasynyń irgetasy ár túrli asyl tastarmen bezendirilgen : birinshi irgetas iashma, ekinshi jaqut, úshinshi halsedon, tórtinshi izýmryd boldy,* "

20 aiat: " *besinshi sardoniks, altynshy sardiys, hrizolittiń jetinshisi, segizinshi beril, toǵyzynshy topaz, onynshy hrizopraz, jaqyptyń on birinshi, on ekinshi ametis.* "

Qudaı adamdardyń oilaryn jáne olardyń sezimderin biledi, asyl tastar kesilgen kezde olardyń sulýlyǵyna súsinedis nemese jylyratylǵan. Osy zattardy

alý úshin keibireýler ózderiniń súiispenshilikterin joıy úshin baılyqty jumsaıdy, ol úshinnyń, bul keremet. Sol sıaqty Qudaı da osy kiz adamdy óziniń qudyǵyna degen sezimin bildirý úshin paidalanbaq-tañdaýlylardy jaqsy kórdi jáne batasyn berdi.

Bular ár túrli "*asyl tastar*" biz sailanǵandardyń klondar birdei emes ekenin úiretemiz, óitkeni ár adamnyń óz tulǵasy bar, boıynsha fizikalıyq jazıqıtyq, anyq, biraq ásirese rýhanı deńgeide, onyń minezi deńgeinde. Arqyly berilgen mysal "*on eki elshi*" Isanyń osy oıdy rastadı. Jaqıa men Petirdiń aıymashylyǵy nede! Degenmen, Isa olardyń aıymashylyǵymen de, aıymashylyǵy úshin de jaqsy kórdi. Qudaı jaratqan ómirdiń naǵyz baılyǵy onyń júreginde jáne búkil jan dúnesinde birinshi oryndy ielenýine sebep bolǵan tulǵanyń osy aıymashylyqtarynda.

Adventizm

Óleń 21: "*On eki qaqpı on eki injý-marjan boldy ; árbir birneshe qaqpı bir injý-marjannan turdy. Qalanyń orny móldir shynydaı taza altyn bolatyn.*"

1843 jyldan bastap sailanǵan sailanǵan sheneýnikter buǵan deın barǵandardan joǵary senim bildirgen joq úkim qutqarýshynyń, Sýdıanyń. Simvolı "*a jalǵyz injý*" jetinshi kúndik adventizmniń qol jetimdiligine bailanysty berekeli táńirlik qutqarılı jobasyn tolyq túsiný arqyly. Qudaı úshin 1843 jyldan bastap sailanǵan adventister ózderiniń barlyq nuryn alýǵa laıyqıty ekendikterin kórsetý úshin tańdaldy. Biraq ol únemi ósip otyratyndyqtan, adventisterdiń sońǵy birneshe dıssidentteri ǵana paıǵambarlyq túsendirmelerdiń sońǵy minsiz formasyn alady. Meniń aıtayn degenim, sońǵy tańdalǵan adventistiń apostoldyq kezeńdegi basqa ótelgenderden artyq qundylyǵy bolmaıdy. Jáne "*injý*" Qudaı bastaǵan qutqarý jobasynyń nátijesi týraly habarlaıdy. Bul naqıty tájiribeni ashady bul qalpına keltirý úshin boldy **barlyǵy** aqıqattar doktrinalıyq katoliktik senim papalıyq rımdik jáne protestantıtyq dindi burmalap, shabýyldap, joldan taıshylyqqa ushyrady. Aqyrynda, ol bizge Danıal 8:14-tiń jarlyǵy kúshine engen kezde Qudaıdyń beretin orasan zor qundylyǵyn ashadyishinde kókteń mezgili 1843: "*Eki myń úsh júz keshke deın tań men kielilik aqtalady*". "*Injú-marjan*" osynyń beınesi me "*kielilik aqtaldy*" basqa asyl tastardan aıymashylyǵy qaısysyn oıyp salýǵa bolmaıdy onyń sulýlyǵyn ashý úshin. Bul turǵyda qasıetti sailanǵandardyń qorytyndy jinalısy úlesimdi bolyp kórinedi "*kinásiz*" Aıan 14: 5-ke saıkes, Qudaıǵa laıyqıty barlyq dańqıty berý. Senbi kúngi paıǵambarlyq jáne ol paıǵambarlyq etken jetinshi myńjyldyq uly Jaratýshy Qudaı jasaǵan ómirdi qutqarý jobasına qaıta qosylyp, barlyq kemeldilikke jetedi. Sa "*qymbat baǵaly injý*" mat.13:45-46 órnekteıdi barlyǵy jánesaltanat ol oǵan bergisi kelgenin.

Jańa Ierýsalmdegi negizgi ózgerister

Rýh bylaı deıdi: "*jáneqalanyń orny móldir shynydaı taza altyn bolatyn.*" Osyǵan silteme jasaı otyryp "*taza altynnyń orny*"bul, taza senimmen, ol Parijmen salıstyrydy usynady, ol kúnaniń beınesin alyp, esimdi alady"*Sodom jáne Egıpet*"apoda.11:8.

Óleń 22: "Men qalada ğıbadathana kórmedim , qudireti sheksiz Táńir Ie úshin onyń ğıbadathanasy jáne qozy. "

Ýaqyt ráميزderi ótken, tańdalǵandar jobanyń ómir beretin qudayynyń naqty jetistigine engiziledi. Búginde jer betinde kórip otyrǵanymyzdaı, "ğıbadathana" jinalystyń kúni eshqandaı paidalylyǵy bolmaıdy. Máńgilikke kirý, jáne shyndyq paidasyz bolady "**kóleńkede**" paıǵambarlyq etkender 2: 16-17 tarmaqtaryna sáikes: "sondyqtan eshbir adam seni etpen de, sýsynmen de, merekege de, jańa aıǵa da, demalys kúnderine de qatysty sottamasyn: solai boldy **kóleńke** aldaǵy nárseler týraly; biraq dene Másihtiki ". Nazarlaryńyzǵa! Djyldar bul aiat, formýla boıynsha "**senbilikter**" qatysty "**demalys kúni**" dinı merekelerden týyndaǵan jáne emes "**demalys kúni**"apta saıyn qurylady jáne qasıetelgen Allanyń atymen jetinshi kúni dúnieniń jaratylýynan. Másihtıń birinshi ret kelýi ony eski kelisimde aldyn ala aıtylǵan qajetsiz rásimder men merekelerge analdyrǵany sıaqty, máńgilikke kirý jerdegi ráميزder men onyń eskirgenin kórsetedi sailanǵan ókilderge kórýge, tyńdaýǵa jáne qadaǵalaýǵa múmkindik beredi'Bargnaıy - bul, Isa Másih, naǵyz qasıetti "**ğıbadathana**"qudaıdan erik, éternellement, órnek kórinetin jaratýshy Rýhynyń.

Óleń 23: "*Qalada kúnniń de, aıdyń da jarqyraıynyń qajeti joq edi : ótkeni Qudaıdyń ulylyǵy ony nurlandyrdy, al qozy onyń nury. "*

Táńirlik máńgilikte sailanǵan sheneńnikter kún sáylesi sıaqty jaryq kózinsiz úzdiksiz jaryqta ómir súredi, onyń bolýy kezektesip aqtalmaıdy. "*kúndiz jáne túnde*" ; "*tún nemese qarańǵylyq*" aqtaldynyń kúnániń kesirinen. Kúná sheshildi jáne joiyldy, oǵan oryn joq "*jaryq*"Qudaı jarıalady dep"*jaqsy*"j.1:4.

Qudaıdyń Rýhy kórinbeitin bolyp qalady jáne Isa Másih - onyń jaratylstary ony kóre alatyn aspekt. Dál osy qyzmette ol "retinde" usynylǵanalay"közge kórinbeitin Qudaıdyń.

Biraq rýhanı túsindirý úlken ózgeristi ashady. Aspanǵa kirgen sailanǵandardy Isa tikeleı úreledi, sodan keiın olarǵa "qajet bolady.*kún* ", simvoly jańa yaǵdalastyq, nemese " *ai*" simvoly evreilerdiń eski kelisimi; ekeyi de boldy, Aıan 11:3-ke sáikes, Jazbalarda, jáne "*eki kýáger*" bıblıalyq Qudaı, er adamdarǵa olardyń ashylýy týraly jáne olardyń jobany únemdeı týraly túsiniǵi týraly habarlaı úshin paidaly. Qoryta aıtqanda, sailanǵan sheneńnikterge budan bylai qasıetti Kıeli kitaptıń qajeti bolmaıdy.

Óleń 24: "*Uttar onyń nurynda júredi, al jer betindegi patshalar ózderiniń dańqy men abyroıyn ákeledi. "*

"*Uttar*" qatysqandar mynalar "*uttar*" kóktegi nemese aspanǵa ainalady. Jáne "*jańa jer*" ainaldy, sondaı-aq, Qudaıdyń jańa patshalyǵy, onda kez kelgen tirshilik iesi jaratýshy Qudaıdy taba alady. "*Jer patshalary*" - iaǵnı, sailanǵandar erik "*dańq ákel*" osy máńgilik ómirdegi olardyń jan tazalyǵynyń negizinde ornatylǵan "*jańa jer*". Órnek " *patshanyń jer*" bul eń jii nysanaǵa alynady, pejorativti túrde, bilik jerdegi kóterilishhiler, quraldar, názik túrde, Apo-da sailanǵandar.4:4 jáne 20:4 olar qaıda usynylady "*otyry*"qosýly "*taqtar* ". Sol sıaqty biz de Aıan 5: 10-da oqımyz: "*sen olardy asyǵys jasadyń patshalyq jáne bizdiń Qudaıǵa dinı qyzmetkerler, jáne olar patshalyq etedi jer betinde*".

Óleń 25: "*Kúndiz onyń qaqpalary múlde jabyлмаıdy, ótkeni onda tún bolmaıdy. "*

Habarlamada qaýipsizdiktiń joıylp bara jatqandyǵy týraly aıtylady aǵymdaǵy. Beıbitshilik pen qaýipsizdik máńgilik kúnniń aıasynda sheksiz kemeldi bolady. Ómir tarihynda qarańǵylyq beınesi bolǵane tek jer betinde jaratylǵan arqyly qarsy bolatyn jekpe-jektiń sebebi "jaryq"qudaıǵa"qarańǵylyq"ibilis lageriniń.

Óleń 26: "jáne Olar ulttardıń dańqy men abyroıyn ákeledi. "

6000 jyl boıy adamdar ózderin taıpalarǵa bólip uıymdastyrdy, halyqtar jáne ulttar. Hristian dáýirinde, jyly Oprezident, adamdar óz patshalyqtaryn ulttarǵa aýystyrdy jáne olardıń arasynan sailanǵan hristiandar kelesi sebepterge bailanysty tańdaldy "dańq jáne abyroi" olardıń Qudaıǵa, Isa Másihke jasaǵandary.

Óleń 27: "Ol oǵan aram nárse, nemese jırkenishti istermen aınalysatyn adam jáne ótirik kirmeyi kerek ; ol toqtynyń ómir kitabyna jazylǵandardy ǵana kelmeidi ".

Qudaı qutqarylý onyń tarapynan úlken talaptyń nysanasy ekenin rastaidy. Tek jandar ǵana minsiz taza, kýálandyrý kimgе qudaıdyń aqıqatyna degen súıspenshilik tańdalýy múmkin máńgilik ómirge qol jetkizý úshin. Taǵy da Rýh óziniń bas tartýyn jańartady "boıalǵan "bul habarǵa engen protestanttyq senimge qatysty "Sardis " apoda.3:4, jáne katolıktik senim qaisybir sheber "jeksuryndyqqa jáne ótirikke jetkiziledi"diń jáne azamattyq. Óitkeni, Allaǵa jatpaityndar shaitan men onyń jyndarynyń aıla-sharǵysyna jol beredi.

Rýh taǵy da eske salady, tosynsyılar adamdar úshin saqtalady, óitkeni Qudaı, ol dúmeniń negizi qalangannan beri óziniń tańdaýlyларыnyń esimderin bileđi, óitkeni olar "onyń ómir kitabында jazylǵan". Jáne aıtý arqyly "ómir kitabында **qozynyń ishinen** ", Qudaı hristian emes dindi joqqa shyǵarady onyń qutqarylý josparynyń. Jalǵan hristiandyq dinderdi joqqa shyǵarý týraly óziniń Aıanynda ózin tanyta otyryp, qutqarylý joly kelesideı kórinedi: "buǵaz jáne tar" Isa Mat.7: 13-14-te aıtqandaı: "Tar qaqpа arqyly kirińiz. Óitkeni qaqpа keń, al qırayǵа aparatyn jol keń, onyń ishinde kóptegen adamdar bar. Biraq **tar** qaqpа, jáne **tar - bul** ómirge aparatyn jol, ony tabatyndar az ".

Аяан 22: Мánгиліктің соңы жоқ кún

Bojestvennyı seleksiasynyń jerdegi ýaqytynyń jetildirilýi Apo.21 : 7 h 3-pen aıaqtaldy. 22 sany, paradoksaldy túrde, oqıganyń basy bolsa da, belgileidi, bul kitapta, onyń epılogy. Bul jańgırý, úshin "*barlyq zattar*" Qudaıdyń aıtýy boıynsha, bekıtilgen "*jańa jer men jańa aspan*", olardyń ekeýi de, mángi.

Óleń 1: "*Jáne ol maǵan Qudaıdyń jáne toqtynyń taǵynan shyqqan, hrýstaldai móldir, ómir sýynyń taza ózenin kórsetti.*"

Bul rette asqaq beineni qýattandyratyn fraıqurylǵy, Rýh sailanǵandardyń jınalysy mángilikke aınalatynyn eske salady, arqyly beinelengen "*tirshilik sýynyń ózeni*", Qudaıdyń jaratylsı, týyndysy ma Másihte rýhani qarta jaratylǵan, kimniń qatysýy usynyladye onyń "*taq*"; jáne bul qurbandyq shalı arqyly "*qozy*", Isa Másih; mángilik - bul qurbandyqtyń sailanǵan sheneýnikter arasynda jasaǵan jańa túylýynyń jemisi.

"Ózen"bul tushshy sýdyń joǵary jyldamdyqpen aǵýy. Bul ómir beinesi, óitkeni ol únemi belsendilikte. Tushshy sý bizdiń jerdegi denemizdiń 75% quraıdy, adam; ıaǵni tushshy sý óte qajet bolsa, jáne bul Qudaıdyń mángilik ómirge qol jetkizýi úshin birdei taptyrmatyn sózin salystırýynyń sebebi, "*tirshilik sýlarynyń qainar kózi*" Аяан 7: 17-ge saıkes, ózi bolý "*sý kózi JJQ*" Jer.2: 13-ke saıkes. Onyń aıanynda biz Apodan kórdik.17:15 solai "*sýlar*"usynyń "*halyqtar*"; munda "*ózen*"bul sailanǵandardyń simvoly óteldi mángilikke aınalady.

Óleń 2: "*qala alańynyń ortasynda jáne ózenniń eki jaǵasynda ai saıyn on eki túrli jemıs beretin jáne jemisin beretin ómir aǵashy turdy, al japyraqtary halyqtardyń saıyǵýy úshin boldy.*"

Bul ekinshi sýrette Isa-Másih, "*ómir aǵashy*" bul "*ortada*" sailanǵandardyń jınalysy onyń aınalasyna jınalady "*orny*" jınalystyń. Bul "*ortada*" olardyń ishinde, biraq olardyń taraptarynda "*ózenniń eki jaǵasy*". Óitkeni Isa Másihtıń qudılyq Rýhy barlyq jerde jáne barlyq jerde bar, barlyq jerde bar. Jemisi "*aǵash*" bul "*ómir*" qaisysy jańartıladı, únemi, bastap "*onyń jemisi*" alynady árqaisysynyń ishinde "*12 ai*" bizdiń jer jylynan. Bul onda, mángilik ómirdiń taǵy bir ádemi beinesi jáne onyń Qudaıdyń qalaıymen mángilik saqtalatynyn eske salady.

Isa adamdy jı salystırǵan "*aǵashtar*" jemisi sol "*biz olardyń jemisterine qarap baǵalayımyz kerek*". Ol taǵaıyndalady ózdiginen, basynan bastap 2-tarmaqta:9, a-nyń simvoldyq beinesi "*ómir aǵashy*". Altyn aǵashtarda bar "*tigin buıymdary*", olardyń áshekeileri "*japyraqtary*". Isaga, sbul "*tigin buıymdary*" onyń simvolyn bildiredi jumystar ádils jáne, demek, onyń kúnalardy óteýi de ses qutqarylýyna mindetti sailanǵan sheneýnikter. Sondai-aq "*japyraqtary*" túraly "*aǵashtar*" aýrýlardy emdeý, ádil ister Isa Másihtıń oryndaıynda "*saıyqtar*"

túpnusqa kúnánín ólimge ákeletin aýrýy saılanǵan laýazymdy tulǵalarǵa muraǵa qaldyrylǵan Adam atadan jáne Haýadan kim paldalanǵan "japyraqtary" "aǵashardıń jalańashtyǵyn, fizikalıyq jáne rýhanı jańalyqtaryn kúnánín tájiribesimen jabý úshin.

Óleń 3: "*qarǵys kóp bolady. Onda Qudai men toqtynyń taǵynda bolady ; jáne onyń qyzmetshileri oǵan qyzmet etedi: jáne olar onyń júzin kóredi, "*

Osy aıattan, Rýh bolashaqta óz habaryn maǵnasyna jetkize otyryp, ózin kórsetedia Másih qaityp kelgenge deın jáne kúnánín jeri joıylǵanǵa deın zulymdyqpen jáne onyń zardaptarymen áli de kúresýge májbúr bolyp júrgen tańdaılyardy madaqtaı.

Bul "*anatema*", Qudaıdyń adamdardıń kózine kórinbeitin etip jaratqan Haýa ana men Adam atanyń jasaǵan kúnasınıń qarǵysy. Eski paktidegi Israıldıń jaratylýy ózgergen joq, óitkeni kúná áli künge deın kózge kórinbeitin Qudai boldy. Ol áli künge deın kúndiz jalyndaǵan túnge anala otyryp, bulttyń astynda jasyrynýǵa májbúr boldy. Kıeli orynnyń eń qasıetti orny, tek oǵan arnalǵan boldy, qylmysker úshin ólim jazasy boıynsha. Biraq bul sharttar endi jer emes. Jańa jerde Qudaıdy barlyq qyzmetshileri kóredi, olardıń qyzmeti áli künge deın jumbaq, biraq olar onymen baılanysta bolady, elshiler sotoient Isa Másih jáne ángimelesip otyrdoǵan; betpe-bet.

Óleń 4: "*onyń esimi olardıń mańdaıynda bolýy kerek. "*

Qudaıdyń esimi shyn "*tiri Qudaıdyń móri*". Demalys kúniniń qalǵan bóligi "belgisi" syrta. Óitkeni "*ataıy*" Qudaıdyń bet-álpetimen beıeleitin minezine silteme jasaıdy "*tórt janýar*" : "*arystan, buzaı, adam jáne búrkıt,*" qaisysy sýretteıdint Qudaıdyń mineziniń minsiz úlesimdi qarama-qarshylyqtary: koróldik jáne kúshti, biraq qurbandyq shalýǵa daıyn, adamdyq aspekt, biraq kóktegi tabıǵat. Isanyń sózderi oryndaldy; bir-birine uqsaityndar jınalady. Sondai-aq, ilahı qundylyqtardy bólisetinder tańdaldy Allanyń atymen máńgilik ómir úshin jáne olar jınalady oǵan. Jáne "*maıdan*" adamnyń mıy, onyń oıy men jeke basynyń júke ortalyǵy ornalasqan. Jáne bul mı jandy túrde zertteıdi, beıeleıdi jáne ol Qudaıdyń ony qutqarý úshin usynatyn aqıqat normasyn bekitedi nemese joqqa shyǵarady. Tańdalǵandardıń mıyna Qudaıdyń Isa Másihte kórsetken súıspenshiliginiń kórinisi unady jáne olar shaiqasty, erejege saıkes, onyń kómegimen zulymdyqty jeńý úshin, onymen birge turý quqyǵyn alý úshin.

Aqyrynda, Isa Másih ashqan Qudaıdyń minezimen bólisetinderdiń barlyǵyn onymen birge tabýǵa, oǵan máńgilik qyzmet etýge shaqyrady. Qatysýy "*ataıy*" Qudaıdyń "*olardıń maıdandarynda jazylǵan,*" olardıń jeńisin túsındiredi; jáne bul, ásirese, adventısterdiń jetinshi kúndik seniminiń sońǵy oqıǵasynda, oǵan er adamdar jazylıdy tańdady. "*mańdai*", "*Qudaıdyń esimi*" nemese "*añ*" búlikshi.

Óleń 5: "*onda tın bolmaıdy ; jáne olarǵa sham da, kún saýlesi de qajet emes, óitkeni Qudai Ie olardy nurlandyrady. Jáne olar máńgilikke patshalyq etedi. "*

Jar.1:5-ke saıkes "degen sózdiń astarynda" *tın* "sóz be" *qarańǵylyq* "kúná men zulymdyqtyń simvoly retinde. Jáne "*sham*" standartyn ashatyn Kıeli kitapqa, Qudaıdyń qasıetti jazbasha sózine silteme jasaıdy "*onyń nury*", bul jaqsy jáne jaqsy. Bolmaıdy paldaly, saılanǵan sheneýnikter onyń shabyttandyratyn qudaıyna

tikeleı qol jetkize alady, biraq bul qazirgi ıyaqytta saqtaıdy, kúnanıń jerinde, onyń róli retinde " *aǵartıshylyq*"máńgilik ómirge ǵana jeteleitin mańyzdylyq.

Óleń 6: "*Jáne ol maǵan aıttı : Bul sózder anyq jáne aqıqat ; paıǵambarlardyń rıhtarynyń Qudayı Jaratqan Ie perishtesin qyzmetshilerine kórsetı úshin jiberdi nemenkelmeimin **dereı** "*

Ekinshi ret biz qudaıdyń bul tuıjyrymyn tabamyz : "*Bul sózder senimdi jáne shyndyqqa janasady*". Qudayı oqyrmandy paıǵambarlyqqa sendirıge tyrysady, óitkeni onyń máńgilik ómiri - onyń tańdaıy. Onyń aıyptaıylaryna qaramastan, ilahı, adam balasy Jaratıshysynyń ózine bergen bes sezim múshesimen sharttalǵan. Azǵyrylar rıhaniatty urlayı úshin kóp jáne tuımdi. Sondyqtan Qudayıń talaby tolyǵymen aqtalady. Jandarǵa tónetin qaıyp naqty jáne keń taralǵan.

Jańartı qajet, bizdiń osy aıatty oqıymyz, bul paıǵambarlyqta sırek kezdesetin sózbe-sóz keıipkerdi usynady. Bul aıatta simvol bar, biraq Qudayı Keıli kitap kitaptaryn jazǵan paıǵambarlardyń rıhtandyrıshysy jáne sońǵy aıanda Johanǵa "Jábireıildi" jibergeni týraly málimdeme bar. sýrette ashady bul bul, 2020 jyly, vbar oryndalı úshin " **dereı**", nemese sqazirdiń ózinde jasalyp jatyr, óte úlken bóliginde. Biraq 2020 jáne 2030 jyldar aralyǵynda eń qorqynyshty kezeńderden ótyge týra keledi ; jan túrshigerlik kezeńderdiń ishinde ólimmen, joıylımen, atom energetikasymen jáne jan túrshigerlik oqıǵalarmen erekshelendi "*Qudayıń qaharynyń sońǵy jeti indeti*"; adam men tabıǵat joıylıp ketkenshe jan túrshigerlik azapqa túsıde.

Óleń 7: "*Mine, men kelemın **jyldamyqpen**. Osy kitaptaǵy paıǵambarlyqtyń sózderin oryndatyn adam baqytty ma ! "*

Isanyń qarta oralıy úshin jarıalandy kókteń mezgili 2030. Erlik biz úshin, biz qanshalyqty dárejede "*erik*", **sońyna deın**, "*bul kitaptıń paıǵambarlyq sózderi*"Aıan.

Ústeı "*dereı*"Másihtiń kenetten paıda bolıyn qatıyp oralıy ıyaqytına deın anyqtaıdy, óitkeni ıyaqyt údeısiz nemese baıaılaıysız turaqty túrde aǵyp jatyr. Daniial 8: 19-dan bastap Qudayı bizge eske saladı: "*sońyna belgilengen ıyaqyt bar*": "*sosyn ol maǵan: Men saǵan úretemin, ashıdyń sońynda ne bolatynyn, óitkeni sońyna deın belgilengen ıyaqyt bolǵanyn aıttı "*. Bul Qudayı tańdaǵan adamdardy tańdaıy úshin baǵdarlamalaǵan 6000 jyldyń aıaǵynda ǵana bolıy múmkin - bul, birinshi kúni kókteń deın Sáyir 3, 2030.

Óleń 8: "*Men, Djon, bulardy kórdim jáne estidim. Men estigende jáne kórgende, maǵan osy nárselerdi kórsetken perishteniń aıaǵyna jyǵyldım **qulshylyq** men onyń aldına taǵzym etemin. "*

Ekinshi ret Rıh v úshinient bizge jiberińiz onyń eskertı. Ishindes - mátıns Greks túpnusqa sóz "proskunéo " "ǵıbadat" dep aıdarylady. "Súıy" etistigi "Výlgat" dep atalatyn latyn tilindegi nusqanyń murasy bolyp tabylady. Eshteńeniń aıasy, bul jaman aıdarma hristian dininiń dinı tájiribesinde sájde fizikasynan bas tartıǵa duǵa etkenge deın jordan tarıshylyqqa jol ashty. "turı", sózdiń jalǵan aıdarماسyn týdyrı úshin "Grek istemi ", marqa 11: 25-te. Mátınde, onyń nysany "steketé" -nyń maǵynasy bar "berik nemese tabandy bolınyz", biraqbar Aǵylshynion Oltramare nusqadaǵy qalpyna keltirı L. Djeıms nusqasy boldy aıdarylǵan "toqyraı" qaisysy quraldar "turı" týra maǵynada. Jalǵan aıdarma

Kieli kitaptyń zańdy, sonдай-aq, aldamsHY, uly jaratýshy Alla Taǵalaǵa, Alla Taǵalaǵa mensinbeitin, tákappar, qorlaityn kózqaras, naǵyz qasiettiliktiń mánin joǵaltyp jatqan halyq tarapynan. Jáne bul jalǵyz emes ... Sondyqtan bizdiń biblialyq aýdarmalarǵa degen kózqarasymyz kúdikti jáne saq bolýy kerek, á sirese Apo.9:11-de Qudai "joıǵysh" jumysyn ashady. (*Abaddon-Apolon*), Kieliki kitap, jazbasha "ivrit jáne grek tilderinde". Aqıqatty saqtalǵan túpnusqa má tinderden ǵana tabýǵa boladys evrei tilinde, biraq joǵalyp ketti jáne jańa kelisimniń grek jazbalary úshin aýystyryldy. Al sonda senýshilerdiń, protestanttardyń arasynda Qudaidyń ilahı sózderine baǵyshtalǵan dúǵanyń "tuǵyry" paida bolǵany moıyndaý kerek. "5-kerneı". Ótkeni, bir ǵajaby, katolikter arasynda tize búgip dúǵa etý uzaqqa sozylady, biraq bul tańqalarlyq emes, katolik dininde bolǵandyqtan, shaitan óziniń izbasarlary men qurbandaryn beıit basyndaǵy beınelerge bas ıyge jeteleıdi, Qudaidyń on ósietiniń ekinshisi, katolikterdi elemeitin buıryppen tyıym salynǵan., rimdik nusqadaǵydaı, ol joıylady jáne aýystyrylady.

Óleń 9: "*Biraq ol maǵan aıtty : 'istegenińe qulaq asyńdar ! Men seniń, baýyrlaryńnyń jáne paıǵambarlaryńnyń jáne osy kitaptyń sózderin ustanatyndardyń qyzmetshisimin. Mahabbat Dein Qudai ózińdi sájdege qoi. "*

Jaǵıa jasaǵan kináni Qudai tańdaýlylaryna aıtylǵan eskertý retinde usynady : "putqa tabynýshylyqqa boı aldyрмаýǵa tyrysınyz!" ce, bul Isa Másihte Qudai qabyldamaǵan hrıstıandyq dinderdiń basty kinási. Ol bul kórinisti ol uıymdastyrǵandaı uıymdastyrady onyń sońǵy sabaǵy tapsyrys berildint tutqyndalǵan ýaqytynda elshilerine qarýlaryn alý úshin. Ýaqyty kelgende, ol boldy ony paidalanýǵa tyıym salynady. Sabaq berildi, ol bylaı dedi: "*istegenińizge qulaq asyńyz "*. Osy aıatta, Djon - bul túsinikteme : "*Men seniń qyzmetshińmin "*. Jáne "*perishteler*", qaisysy "*Jábireil*", bar, er adamdar sıaqty, tirshilik ieleriu - Qudai jaratýshy on ósietiniń ekinshisinde jaratylystarynyń aldynda bas ıyge tyıym salǵan kim, aldynda qabirdegi sýret, nemese boıalǵan keskinder ; identifikatordy qabyldaı alatyn barlyq nysandarob. Osylaısha, biz perishtelerge qarama-qarsy minez-qulyqtardy kórsete otyryp, osy aıattan sabaq alamyz. Munda Jábireil, kóktegi jaratyls, Maıkdan keıingi eń laıyqtysy, aldynda sájdege tyıym salady oǵan. D'basqa qolmen, Shaitan, onyń syrtqy kelbetinde tartymdy, keıipte "atty Pák qyz ", stýdenttik eskertkishter men ǵıbadat oryndarynan oǵan ǵıbadat etýdi jáne qyzmet etýdi surady... qarańǵylyq qabiriniń nurynyń maskasy.

Perishte aıtty "*al baýyrlaryńnyń paıǵambarlary men osy kitaptyń sózderin oryndatyndardyń*". Kirýe osy sóilem jáne Apo.1:3 shıfrdy sheshý ýaqytynyń bastalýy arasynda ótken ýaqytqa bılanysty aıymashylyq bar, 1980, al 2020 jyldyń qazirgi nusqasy. Osy eki datanyń arasynda, "*coqtyn elýi*" bólisý úshin Qudaidyń basqa balalarymen birge nur shıfrdy sheship, olar óz kezeginde "jumysyna" keldi. "*paıǵambarlar "*. Bul kóbeıtý múmkindik beredi tipti shyndyqty estip, ony naqty túrde is júzinde qoldana otyryp, saılaýǵa qol jetkizýge shaqyrylǵan basqalardyń kópshiligine.

Óleń 10: "*Jáne ol maǵan aıtty : Osy kitaptaǵy paıǵambarlyqtyń sózderin mórmen jappaıyz. Sebebi ýaqyt jaqyn. "*

Habar jańylystyrady, ótkeni ol Johanǵa arnalǵan, Qudai kitaptyń basynan bastap bizdiń ýaqytymyzda finalǵa shyǵardy, saıkes Apo.1:10. Sonдай-aq,

buuryqta kitapyń sózderi mórleńbeitinin túsinyimiz kerek , men úshin, bolyp tabylady kitap tolygymen ashylǵan ýaqytqa baǵyttalǵan ; ol, sodan keiin, bolady "*kishkentai kitap ashyq* "Apo.10:5. Jáne ol kezde "*ashy*" Qudaıdyń kómegi men ruqsatymen jaqyn adamdar týraly másele endi joq "mórlengen". Jáne bul, "*car ýaqyt jaqyn* " ; ishinde kóktem mezgili 2021, ol 9 úshin qalady jyldar, Iemiz Qudaı Isa Másihtin dańqy oralýyna dein.

Alaıda, algashqy ashylýy "*kishkentai kitap*"Dan.8:14 jarlygynan keiin nemese 1843 jáne 1844 jyldardan keiin bastaldy; sebebi jánemańyzdy túsiniń panniń ataýy adventisterdin jetinshi kúndik seniminiń sońgy oqıǵasy tikelei aıtylǵan aıandarǵa bailanysty Isa Másihtin ózi nemese onyń perishtesi, kimgе bizdin ápkemiz Ellen.G.Aq, onyń qyzmeti kezinde.

Óleń 11: "*ol ádiletsiz bolsa, báribir oǵan ádiletsizdik jasasyn, kim aram bolsa, báribir oǵan aramdyq jasasyn ; jáne ádilder áli de ádildikti ustanýy úshin, jáne ol qasıetti, ol áli de qasıetti bolsyn.* "

Birinshi oqylymda bul aıat kelesi tarmaqtarǵa engizilgenin rastaidy Dan.8 qaýlysyn qoldaný:14. Qudaı tańdaǵan adventistin bólinyi 1843 jáne 1844 jyldar aralyǵynda habarlamasyn rastaidy "*Sardis*" , onda protestanttar ornalasqan "*tury*" biraq "*ólgender*" jáne "*lastanǵan*" rýhanı jáne adventisterdin izasharlary "*aqtyqqa laıyq*"(osy aıatta atalǵan "*jáne ádildik jáne qasıettilik*". Biraq ashylýy "*kishkentai kitap* "progresıvti me retinde "*tań atqannan sharyqtay shegine dein kúnnin nuryndaı ulǵaıa beretin ádilderdin joly*". Al adventisterdin pionerleri senim synaǵy 1991 jáne 1994 jyldar aralyǵynda zertteı retinde elekten ótyi kerek ekenin bilmedi. "*5^{myń} kernei*" biz ashylady. Kenet bul óleńniń basqa oqylary múmkin bolyp qalady.

Mórdin ýaqyty aıaqtalýǵa jaqyn, biz Aıan 7: 3-te oqyǵanymyzdaı: "*Qudaıymyzdyń qyzmetshileriniń mańdaıların japqansha, jerge de, teńizge de, aǵashtarǵa da zıan tıgizbeńiz.*"Jerge, teńizge, aǵashtarǵa zıan keltirýge ruqsatty qaıda qoiýymyz kerek? Eki múmkindik bar. Aldynda "*altynshy kernei*"nemese aldynda"*sońgy jeti oba*"? Jáne "*altynshy kernei*" jıyntyqqumyrsqa Qudaıdyń kúnakar jerge bergen eskertýiniń altynshy jazasy, bul jaǵdaıda ekinshi múmkindikti saqtap qalı qısyndy bolyp kórinedi. Retinde "*Qudaıdyń qaharynyń sońgy jeti indeti*"nysanaǵa alı kerek",*jer*"protestant" jáne "*teńiz*"katolik. Joıylıdy "*jasan*" dep esepkeı"*altynshy kernei*"kedergi jasamańyz, biraq Isa Másihtin qany arqyly qutqarylǵan dep atalatyn sailanǵandardyń ózgerýine yqpal etińiz.

Sondyqtan, keiinaltynshy kernei"jáne dál aldynda"*sońgy jeti oba* ", jáne ujymdyq jáne jeke adamnyń raqymy ýaqytynyń aıaqtalýyn bildiretin mórdin sottalǵan saǵatynda, biz tipti múmkin myna óleńniń sózderin qoi: "*ol ádiletsiz bolsa, ol áli de ádiletsiz bolsyn, kim las bolsa, ol áli de las bolsyn; jáne ádilder ádildikti áli de qoldanady, jáne ol qasıetti, ol áli de qasıetti bolsyn.* "Munda árkim Rýhtyn qalai keletinin kóre alady rastaı bul aıatta men usynǵan jaqsy aıdarma dein irgeli óleń "adventist" bul Daniıl 8:14:"... *deni saýtete aqtalatyn bolady* ". Sózder "*ádildik* jáne *keli*"qatty qoldaı kórsetedi, sondyqtan Qudaı rastaidy. Demek, bul habar raqymdylyq ýaqytynyń aıaqtalý saǵatyn boljaidy, biraq taǵy bir túsiniктеme kelesideı. Kitapyń sońyna kelgende, Rýhtyn maqsaty kitapyń shıfry tolyq sheshilgen ýaqyt kitapqa aınalady. "*kishkentai kitap ashyq*" jáne sol sátten bastap, ony qabyldaı nemese bas tartı arasyndaǵy aıymashylyqty týdyrady "*bul*

ádil jáne onyń las bolýyna jol bergen adam" jáne Rabbymyz shaqyrady "*qasietti, qaitadan qasietteý úshin*". Men saǵan eske salamyn qaitadan jáne t.b. "*boiaý*" joldaýynda protestantizmge jatqyzyldy "*Sardis*". Nysananyń rýhy osy protestantizm týraly jánehabarlandyrýventisme Institutional 1994 jyldan beri óziniń qarǵysymen bólisýde, kúni, ol qaidaboldy qosyldy ekýmenikalıyq aqparattyq-túsindirý alánsyna terý arqyly. Habarlamany qabyldaý osy kitaptyń shıfry sheshilgen, sondyqtan "*qaitadan, biraq sońǵysy, Qudaıǵa qulshylyq etetinder men oǵan qulshylyq etpeitinderdiń arasyndaǵy ayırmashylyqta jasaý*", zulymdyqqa sáikes.3:18.

Men osy tarmaqtaǵy sabaqtardy qorytyndylaimyn. Birinshiden, bul bólinýdi rastaidy adventisttik protestantizm, 1843 jáne 1844 jyldar aralyǵynda. Ekinshi oqylymda, bul 1994 jyldan keiin protestanttyq jáne ekýmenikalıyq odaqqa oralǵan adventizm sheneýnikterine qatysty. Al men Isa Másihtin qaityp kelýine deiin 2029 jyly raqymdylyq ýaqytynyń sońynda qoldanylatyn úshinshi oqylymdy usynamyn. bastalýy kókteń , 3 sáyirge deiin keletin qutqarylý meiramı 2030.

Bizde áli de osy túsiniktemelerden keiin jetinshi kúndik adventizmniń quldıraýynyń sebebi instıtýsionaldy ekenin túsiný qajet, bul "*qusý*"Isa Másihtin Laodikeıaǵa joldaýynda onyń 1994 jyly qaityp oralǵanyna senýden bas tartýy, jaryqtyń qosqan úlesin eskerýden bas tartýy Daniıl 8:14-tiń shynayı aýdarması jaryqqa shyǵady; Kıeli kitaptaǵy evrei tilindegi túpnusqa mátini arqyly aqylǵa qonımdy kúmán týdyrmaıtyn nur. Kúnáni tek kináli emes ádildik Qudaıy ǵana aıyptaı alady.

Óleń 12: "*Mine, men kelemın **dereý**, jáne meniń sıyım ózimde, árqaısysına ózine sáikes kórsetý jumys* ".

Jyly 9 jyldar, Isa Qudaıdyń ulylyǵymen qaita oralady, sózben aıtyp jetkizý múmkin emes. Apoda.16-dan 20-ǵa deiin Qudaı bizge saýaptyń mánin ashty katolikter búlikshil kúnákarlarǵa arnalǵan, protestanttar jáne adventister ádiletsiz jáne tózimsiz. Biz sondaı-aq onyń tańdaǵan adventisterine arnalǵan bólikti usyndıq adal bolyp qaldy kimdi qurmetteıdi onyń paıǵambarlyq sózi jáne onyń qasietti jetinshi kúndik senbi, Apo.7, 14, 21 jáne 22. "*Jazalaý*"erik"*árbir er adamǵa jumysına qarai kórsetińiz*", bul kináli tulǵalarǵa aqtalý úshin az orın qaldıradı Másihtin h. Ózindik sózder-negizdeme paidasyz bolyp qalady, ótkeni ol kezde ótken tańdaýlardıń qatelikterin ózgertýge kesh bolady.

Óleń 13: "*Men álfa men omegamın, birinshi jáne sońǵy, basy men sońymın.* "

Basy bar nárseniń sońy da bar. Bul prinsıp jerdegi ýaqıttyń uzaqtyǵına qatysty Qudaı s josparlaǵanirikteýdi irikteý. Álfa men omega arasynda 6000 jyl ótedi. 30 sáyirde 3 sáyirde Isa Másihtin óz erkimen óteletin ólimiýra sondaı-aq 2000 jyldardaǵy hrıstian alánsynyń álfa ýaqıty belgilendi; kókteń mezgili 2030 óz ýaqıtynyń omega qýatyn beredi.

Biraq álfa 1844 jyly omega 1994-pen birge boldy. Aqyrynda, álfa men úshin, al sailańǵandardıń sońǵysy, 1995 j., omegamen birge, 2030 j.

Óleń 14: "*Bieneureux onyń ósıetterin orındaityndar bar ma* (jáne emes ~~shapandardıń jı~~), *ómir aǵashına quqyly bolý úshin jáne lorqaqpa arqyly qalalǵa qaitıńyz!*"

-Nyń ekinshi formasy "*úlken azap*" aldymyzda tur kópтеgi ólgenderdiń qorytyndysymen. Sondai-aq, Isa Másih arqyly Qudaidyń qorǵaýy men kómeǵin alý shuǵyl ma? Sýrette aitylǵandai, kúnakar mindetti túrde " *onyń ósietterin orynda*"; **Qudaidyń jáne sol adamdardyń bastap Isa, "*Qudaidyń toqtysy*" bul onyń kúná jasaýy múmkin barlyq formalardan bas tartýy kerek degendi bildiredi.** Kíeli kitaptarymyzda saqtalǵan bul aıattyń aýdarmasy Vatikannan shyqqan Rim-katolik shirkeýine bailyNSTy. Les basqas qoljazbas, eń kári, sondyqtan eń adal, usynystarnt : "*Onyń ósietterin oryndaǵandar berekeli bolsyn*". Al kúná zańnyń, habardyń buzylýy bolǵandyqtan buzylǵan jáne qajetti jáne ómirlik moyınsunýshylyqty másihshige tiesili degen qarapayım talappen almastyrady. Qylmystan kimniń paidasy bar? Isa Másihtıń dańqty oralýyna deın demalys kúni soǵysatyndar. Naqty habarlama kelesideı qorytyndylanady : "Jaratýshysyna moyınsunǵan baqytty ". Bul habar Aıan 12: 17 jáne 14: 12-de keltirilgendi qaitalap otyrды, bul: "*Qudaidyń ósietterin jáne Isanyń senimin oryndaıtyndar* ". Bul Isa jiberген sońgy habardy alýshylar. Alynǵan nátijeni ustaýshy - Isa Másihtıń ózi jáne onyń talaby - haýtýazap shegýdiń r-y onyń sháhid bolýyna tózdi. Tańdalǵan sailanǵandardyń syiaqysy óte úlken; olar alady ólmestik, jáne engizińiz mángilik ómir aıpaqshy, adventist "*beınelengenon eki qaqa*"rámizderdiń"*jańa Ierýsalım*".

Óleń 15: "*Syrta utter, utter bar sıqyrshys, jynystyq azǵyndar, kisi óltirýshiler, putqa tabynýshylar jáne kimde-kim ótirikti jaqsy kórse jáne qoldansa !*"

Isa osylaı ataǵandar kimder? Bul zarád úshin jasyrylǵan dinnen bezgen búkil hrıstıandyq senim; katolıktik senim, protestanttyq senim kóp formaly, onyń ishinde jetinshi kúndik adventistik senim, onyń alánsyna 1994 jyldan bastap kiredi ; jetinshi kúndik adventistik senim óziniń ómir súrýiniń basynda oǵan sonshalyqty mol batasyn berdi, jáne odan da kóp onyń sońgy ókilderine qatysty kelispeýshilikke májbúr boldy. Jáne "*utter*" basqa ulttardan shyqqan ba biraq sondai-aq, jáne bárinen buryn, onyń baýyrlarymyn degender **jáne oǵan opasyzdyq jasa**. Termın "*it*" bul, paradoksaldy, adamdar úshin zamanaýı batystyqpen janýardyń janýary adaldyqtyń simvoly retinde ustaldy, biraq oryndaýdyń shyǵys beınesi úshin. Jáne munda, Isa daýy úshin olardyń adam tabıǵaty jáne janýarlarga degen tilekter - kishkene názik. Basqa sózder bul pikirdi rastady. Isa Apo.21:8-de aitylǵan eskertýlerdi rastady jáne osynda, termıniń tolyqtyrylyýy "*utter*" óziniń jeke pikirini bildirdi. Súıspenshiliktiń asqaq kórinisinen keıin ol er adamdarga syıladı, onyń jáne onyń qurbandyǵynyń izbasarymyz dep sanaityndardyń satqyndyǵynan asqan qorqynyshty eshteńe joq.

Sonda Isa bylaı deidi: "*sıqyrshylar men sıqyrshylar*" olardyń zulym perishtelermen saýda-sattyǵyna bailyNSTy, katolıktik dindi algashynda Bıkesh Marianyń elesterimen baýrap alǵan spirıtizm ", bul biblialyq turǵydan múmkin emes nárese. Biraq jyndar jasaǵan keremetter "*jasaǵan keremetterge*" uqsas."*sıqyrshylar*"Musa men Haronǵa deingi perǵaýynnyń.

Olardy ataı otyryp, "*azǵyn*", Isa adamgershiliktiń bosatylýyn aıyptaıdy , biraq ásirese jánees dini birlestikterge qarsy-júzege asyrylatyn tabıǵat protestanttyq shirkeýler boıynsha aıyptalǵan katolıktik senimmen Qudaidyń

paigambarlary shaitannyń qyzmetshisi retinde. Olar "qyzdarda" kóberedi, "azǵyndyq" olardyń "jezókshana, Uly Vavilon," Apo-da aıptaldy. 17: 5.

Joldan tayıshylar sonday-aq túraly "kisi óltirýshiler" eger ol óziniń dańqy kelýimen olardy toqtatýǵa aralaspasa, Isanyń tańdaýlysyn óltirýge kim bet burady.

Olar "putqa tabynýshylar" sebebi bul rýhanı ómirge materialdyq ómirge kóbirek qyzyǵyshylyq túdyrady. Qudaı óziniń nuryn usynganda, onyń shynay habarshylaryn tikeleı jyn-shaitannan bas tartqanda, olar nemqurailly qalady.

Jáne osy aıatty aıaqtay úshin, ol aıttı : "jáne kimde-kim ótirikti jaqsı kórse jáne goldansa!" Osylay jasaı otyryp, tabıǵaty ótirikke bایلandırdy, shyndyqqa múlde nemqurailly qaraitynday etip aıptaldy. Dámderi men tústeri túraly olar sóilemetini aıtyldy; bulaqıatqa nemese ótirikke degen súıspenshilik. Biraq ol máńgilikke deın Qudaı óziniń jaratylıstarynyń arasynan tek adamnyń kóberıı shyndyqta jaqsı kóretinderdi tańdaıdy.

Qudaı jasaǵan qutqarılı josparynyń sońy balansy qorqynshty. Laqıtyrly, birinen soń biri islamǵa deingi kúnakarlar shyńdalǵan irrepentants, eski evrei kelisimi kápir, katoliktik senim papa roman jırkenishtı, putqa tabynýshylyqtyń pravoslavıelik senimi, protestanttyq senim keıipkerge, kalvinist, al sońgysynda jetinshi kúndik adventisttik senim institúsiionaldy, dástúr rýhynyń sońy qurbany aldyńgylardyń barlyǵyna da artyqshylyq berilgendikten.

Habarlama "adventist" birinshiden, ıahýdıler úshin ólimge ákep soqıtyrdy, olar senýden bas tartqandyqtan qulady **birinshi kelı** Másihtin Dan.9:24-ten 27-ge deın aldyn ala aıtylǵan. Ekinshiden, Isa qýyp jibergen másihshiler , kim barlyǵy sońy habarlamaǵa qyzyǵyshylyqtyń joqıyǵyn kórsetkeni úshin kináli "adventist" jarıalady **onyń ekinshi kelı**. Olardyń shyndyqqa degen súıspenshiliginiń joqıyǵy ólimge ákeledi. 2020 jyly, osy negizgi dinder resmı barlyǵymen bólısısizdin Isanyń 1843 jyly sol kezdegi protestantizmge jibergeni túraly bul qorqynshty habar "Sardıs " jyly Áqb.3:1 : "Siz tiri bolı úshin jumsaysyz, jáne siz óldiniz".

Óleń 16: "Men, Isa, perishtelerimdi senderge shirkeýlerde osy nárseler túraly kýalik etı úshin jiberdim. Men Dáyittin tamyry men urpaǵymyn, tańy nurly juldyzmyn."

Isa óziniń perishtesi Jábireildi Jaqıaǵa, al Jaqıa arqyly sońy kúnderi onyń adal qyzmetshilerin bizge jiberdi. Sebebi, dál búgin ǵana bul habarlama tolyǵymen shırdy ashty onyń jeti dáyırdegi nemese jeti dáyırdegi qyzmetshileri men shákirterine jiberetin habarlaryn túsinýge múmkindik beredi Jinalystar. Isa onyń Apo.5-ti simvoldyq túrde shaqıryyna kúmán keltiredi: "Dáyittin tamyry men urpaǵy ". Ol qosady : "jarqyn jáne tańy juldyz". Bul juldyz - kún, biraq ol ony eshqashan simvol retinde anyqtamaıdy. Sebebi, beısanalyq túrde, Isa Másihtı qurbandyǵy úshin súıetin shyn júreктen shyqqan adamdar bizdin kúnimizdi qurmetteidi, bul putqa tabynýshy qudaıǵa aınaldyrǵan juldyz. Eger kópshilik bul túraly bilmese, kóptikter, dál solay -taqıryp boıynsha aqparattandyrylǵan, munyń mańyzdylyǵyn túsinýge daıyn emes nemese qabiletti emeste putqa tabynýshy putqa tabynýshy. Adam ózin-ózi umytyp ketıi kerek, onyń rýhy 6000 jylǵa jýyq yaqıttan beri adamdardyń is-áreketterin ustanǵandyqtan, ózin basqasha sezinetin Qudaıdyń ornyna qoıy kerek. Ol árbir áreketi shyn máinde beıneleitın nárseni úshin anyqtaldy ; bul qysqa ǵumyry eń aldymen óz qalaıyn qanaǵattandyryǵa

alañdaıtyn erkektege qatysty emes, basymdyqarına, tándik jáne jerdegi, biraq bul rýhanı jáne óte dindar jáne ákelerdiń salt-dástúrin qurmetteýge tosqaýyl bolyp qalatyndardıń jaǵdayı.

Habarlamanyń sońynda deın *Tiatura*, - dedi Rýh "jeńgen oǵan": "*Al men oǵan tańǵy juldyzdy sylaimyn*". Munda Isa ózin "retinde kórsetedi *tańǵy juldyz*". Jeńimpaz Isany jáne onymen birge onyń qainar kózi bar ómirdiń nuryn alady. Bul termindi eske salý shynayı sońǵynyń barlyq nazaryn usynady "adventister" 1 pirogtyń osy tarmaqtary boıynsha.2:19-20-21 : "*Sondaı-aq bizde senimdirek paıǵambarlyq sóz bar, oǵan sen qarańǵy jerde jarqyrap turǵan shamǵa, tań atqansha jáne júregińde tań juldyzy shyqqansha kónil bólgeniń jón ; Eń aldymen, eshbir Jazba paıǵambarlyǵy jeke túsindirilmeitinin bile tura, óitkeni ol adamnyń qalaýymen eshqashan paıǵambarlyq jasalmaǵan, biraq ony Kıeli Rýh oryndaidy, adamdar Qudaıdan sóiledi.*" Jaqsyraq aita almaısyn. Osy sózderdi estigennen keiın sailanǵandar olardy Isa Másih eskergen shyǵarmalarǵa aınaldyrady.

Óleń 17: "*Al Rýh pen qalyńdyq aıtady : Kel. Jáne estigen adam aıtyn , "Kel." Jáne shóldegen sol kelsin ; qalaǵan adam alyp ketsinómirdiń sýy erkin*".

Jerdegi qyzmeti bastalǵannan beri Isa bul shaqyrýdy bastady: "*Kel*". Biraq beinesin alý arqyly "*shóldey*", ol bilmeitin adamnyń biletinin biledi "*shóldey*" ishýge kelmeidi. Onyń úndeýi tyńdalady, tek, barlary boıynsha "*shóldey*" bul máńgilik ómir, onyń kemeldi ádildigi bizge ekinshi múmkindik retinde óziniń raqmymen usynady. Qunyn tek Isa ǵana tóledi; ol usynady "*tegin*". Eshbir "ındýlgensia" katoliktik nemese qudılyq ony aqshaǵa ala almaıdy. Bul ámbeap úndeý barlyq ulttardan jáne barlyq ortadan sailanǵandardyń jıynyn daıyndaidy. Qońyraı shalıy "*Kel*"sońǵy kúnderi senim synaǵy jasaıtyn sailanǵan sheneýnikterdiń osy tobynyń kilti bolady. Biraq, olar jerge shashylyp jatqan synaqtan aman qalady jáne Isa Másih óziniń ulylyǵymen oralǵanda, jerdi alyp tastaı úshin jınalmaıdy kúnádan.

Óleń 18: "*óitkeni men osy kitaptyń paıǵambarlyǵynyń sózderin estigenderdiń barlyǵyna kýálik etemin : Eger kimde-kim osy nárselerge qossa, Qudaı oǵan osy kitapta jazylǵan indetterdi joıady ;*"

Aıan qarapayymnan shyqqan Kıeli kitaptyń kitabı emes. Bul bıblıalyq tilde qudaimen kodtalǵan ádebi til, ol búkil Kıeli kitapty basynan aıaǵyna deın zerttetinderdi tanı alady. Órnekte jańartylatyn oqýlardyń tanys kúshine aınalady. Jáne " Kıeli kitap osyǵan uqsas órnekte tabýǵa kelisedi. Biraq dál sebebi onyń kod óte naqty, aýdarmashylar men transkripsıashylarǵa eskertiledi: "*Kimde-kim osy nárselerge qossa, Qudaı oǵan osy kitapta jazylǵan indetterdi joıady*".

Óleń 19: "*al eger kimde-kim osy paıǵambarlyq kitabındaǵy sózderden bas tartsa, Qudaı osy kitapta sıpattalǵan ómir aǵashynan jáne qasıetti qaladan óz úlesin alyp tastaıdy.*"

Dál osyndaı sebeptermen Qudaı "kimge" qaýıp tóndirediosy paıǵambarlyq kitabındaǵy sózderdiń birazyn alyp tastaıdy ". Bul táyekelge baratyndarǵa da eskertiledi : "*Qudaı osy kitapta sıpattalǵan ómir aǵashynan jáne qasıetti qaladan óz úlesin alyp tastaıdy*". Sondyqtan anyqtalǵan ózgerister jasaǵan adamdar úshin aýyr zardaptarǵa ákeledi.

Men sýret salamyn osy sabaqqa sizdiń nazaryńyz. Eger bul kitaptyń túsiniksiz kodtalǵan modifikasıasy jazalansa Isa Másihtıń jazǵan osy eki jolmen

qatań, sonda bolady úshin bas tartatyn adam onyń joldaýy dekodtalǵan túsinikti me ?

Qudaıdyń naqty eskertýine negiz bar, bul Aıan retinde, oǵan sózderdi ózi tańdaıdy, onyń mátinimen birdei máńge ie "on ósiet" "saýsaǵyn tas ústelderge órtep jiberdi". Altyn, Dan.7:25-te ol paıǵambarlyq etti onyń "zań" patsha bolar edi "ózgerdi" jáne bul týraly "ýaqyt". Is-áreket, biz baıqaǵanymyzdaı, rımdik dáiekti imperatordyń biligimen júzege asyrylady 321 jyly, jáne papale, 538 jyly. Bul áreket dep esepeteletini "tákkappar"ólim jazasyna kesiledi, al Qudaı bizdi ózi qatań aıyptaıtyn kinániń bul túrin qaitalamaýǵa, paıǵambarlyqqa shaqyrady.

Qudaıdyń jumysy onyń qalǵan jumysy, qai ýaqyтта oryndalsa da. Onyń nusqaýynsyz onyń paıǵambarlyǵynyń shıfryn ashý múmkin emes. Bul shıfırlanǵan jumys shıfırlanǵan mánmen birdei ekenin bildiredi. Demek, Qudaı týraly oı aıqyn túrde ashylatyn bul kitaptyń óte joǵary ekenin bilińiz ".kelilik". Bul túpkilikti "Isanyń kýáligi "Qudaıdyń sońǵy qyzmetshilerine aitqan sózi adventisterdiń jetinshi kúndik kelispeýshilerinen; jáne sonymen birge, senbidegi naǵyz senbilik tájiribesimen, bul 2021, sońǵy"seniń qasiyettiligiń aqtaldy, Dan.8:14 jarlyǵy qoldanysqa engizilgennen bastap josparlanǵan 1843 jyly.

Óleń 20: "*Osylarǵa kýálik bergen adam bylai deidi : Iá, men kelemín jyldamdyqpen. Aýmin ! Kel, Iemiz Isa !*"

Onda Isa Másihtin shákirtterimen aitqan sońǵy sózderi bolǵandyqtan, Aıan kitabynyń qasiyettiligi óte joǵary. Onda biz Qudaıdyń saýsaǵymen jazylǵan jáne Musarǵa berilgen zań kesteleriniń balamasyn tabamyz. Isa kýálik etedi; Qudaıdyń bul kýáligine kim talasýǵa batyly barady? Barlyǵy aıtylady, barlyǵy ashylady, bolmaıdy peger bul bolsa, eshteńe aitpańyz : "*Iá, men jai ǵana dereý*". Qarapaıym "Iá "bul onyń barlyq qudıalyq tulǵasyn mindetteıdi, iaǵni eger onyń ýádesin jańartqanda onyń kelýi jaqyn bolsa:" *Men ádilmin dereý* "; a "*dereý* " datalangán, bul maǵynasy bar: ishinde kókteń mezgili 2030. Jáne ol óz sózin rastady:" *Aýmin*", bul degenimiz : "Shyndyqta".

Sonda kim aıtty: "*Kel, Iemiz Isa*"? Silon osy taraýdyń 17 aıaty, bul "*ryh pen qalyńdyq*".

Óleń 21: "*Iemiz Isanyń raqymy bárimen birge bolsyn áýlieler !*"

Aıan kitabynyń osy sońǵy aıaty kitapty " silteme jasaı otyryp aıaqtadı. *jáne Iemiz Isanyń raqymy*". Bul is-árekettiń basynda, is-árekettiń basynda jui qarsy bolǵan taqyrypQurastyry hristian. Bul kezde Másihtin usynysynan bas tartqandar raqymdylyq zań aldynda mindetti boldy. Iahýdilerdiń zań murasy sol arqyly qudıadyń ádildigin kórmegendiginde boldy. Isa zańǵa moıynsunýdan jaltarǵysy kelmedi, biraq ol keldi "*oryndaly*" janýarlardyń qurbandyqtary oǵan paıǵambarlyq etken. Sondyqtan ol Mat.5: 17-de bylai dedi: "*men zańdy nemese paıǵambarlardy joıy úshin keldim dep oilamańyz; Men joıy úshin emes, joıy úshin keldim oryndaly*".

Eń tańqalarlyǵy - hristiandardyń zań men raqymǵa qarsy turýy týraly estý. Óitkeni, elshi Paýyl túsindirgendeı, raqymdylyq adamǵa Isanyń aitqanyna dein zańdy oryndaýǵa kómektesý úshin bar Johan 15: 5-te : "*Men júzimmin, sen butaqtarsyń. Meniń boıymda qalǵan adam men onyń ishinde min, qalamyn onda kóp jemis beredi; óitkeni mensiz sen eshteńe isteı almaısyń "*. Qandaı nárselerge

"jasa" sóleidi ol , jáne qandaı "jemis" solai ma? Onyń raqymy onyń kómeginiń arqasynda múmkin bolatyn zańnyń saqtalýy Kíeli Rýh.

Bul bolar edi qalaýly jáne tiimdi, bul "*Iemiz Isanyń raqymy boldy*", jáne ol qolynan kelgenin aıtty akt, "*barlyǵy*" ; biraq bul aıat burmalanǵan tek i tilegin bildirediroryndalýy múmkin. Qazirdiń ózinde bárine tilek, olar óte kóp; múmkin bolatyn eń kóp; bizdiń uly Qudayımyz, Jaratýshymyz jáne Qutqarýshymyz, eńbegi ; ol óte laıqty. Belgileý "*barlyq áýlielermen birge*", túpnusqa mátin bir maǵynaly; tek olar úshin pайдaly bolýy múmkin Jaratqan Ieniń raqymy, "*anaýonyń aqıqatymen qasıettiler kimder*"(Johan 17:17). Al Isa Másih dep sanatyn jolmen mángilik ómirge qol jetkizemin dep oılaıtyn dar úshin men olardyń arasyndaǵy "*path*" jáne "*ómir*", mańyzdylary bar "*aqıqat*", Johan 14: 6-ǵa saıkes. 1843 jyldan bastap osy aıattyń berekesiniń bir bólsheginin dep málimdegen kóterilisshilerge eshqandaı renish joq, Jaratqan Ieniń raqymy senbi kúni qasıetti demalys kúniniń qalǵan bóligin qalpyna keltirý arqyly qasıettilerge ǵana kómektesedi. Dál osy áreketpen baılanystykimge e oǵan degen súıspenshiliktiń aıǵaǵy "*aqıqat*" sailanǵan bas raqymyna laıyq áýlieler bul másele. Sondyqtan raqymdylyqty "bárine" arnaý múmkin emes. Sondyqtan Kíeli kitapty jańylastyratyn nashar aýdarmalarǵa nazar aýdaryńyz, bul qorqynshty kónil-kúdiń aıaqtalýyna ákeledi olardyń baqıtsyzdyqtary úshin olarǵa negizdelgender !

Osy eńbekte keltirilgen ilahı Ýahı Jaratyls kitabynda paıǵambarlyq etilgen ómirlik mańyzdylyqty qanaǵattandyra alǵan sabaqtardy rastady. Osy kitaptyń sońynda eske túsirý pайдaly sıaqty osy negizgi sabaqtar. Bul oryndy jáne men muny bizdiń qazirgi álemde áli de naqtylaımyın, hrıstıandyq senim rimdik katolisizmniń muralyq kúltine baılanysty burmalanǵan túrde keńinen usynylǵan. Qudai talap etken aqıqat Isa Másihtiniń ertedege elshileri túsingen qarapayım jáne qısyndy kúde qaldy, biraq bul qarapayımdylyq jii nazardan tys qalady, tabıǵatynan minsheshen, basqalarǵa arnalǵan keshen-insaıderler. Shyndyǵynda, sońǵy áýlielerdi anyqtaý úshin Isa-Másihtiniń sońǵy kúnderdiń al Aıan kitabynyń rýhanı qurylymy, Danial 8:14 jarlyǵy taptırmas. Biraq bul jarlyqty anyqtaý úshin Daniel diń búkil kitabyn zertteý jáne onyń paıǵambarlyqtarynyń shıfryn ashý da mańyzdys. Bular túsindi, Aıan kitaby bizge onyń qurıalaryn beredi. Bul zertteýler talpynys kezinde kezdesetin qıyndyqtardy túsindirý úshin qajet bizdiń zamanymyzdyń adamyn senbeitinderge sendir Occident, ásirese Fransıada.

Isa ózine aparatyn Ákeden basqa eshkim oǵan kele almaıtynyn aıtty, sonymen qatar ol óziniń tańdaǵan máselesi boıynsha aıtty, olar sídan jáne Rýhtan týylýy kerek. Bul eki ilim bir-birin tolyqtyra otyryp, Qudai óziniń barlyq jaratylstarynyń arasynan tańdaǵanynyń rýhanı bolmysyn biletindigin bildiredi. Nátijesinde onyń árqaisysy tabıǵatyna qarai áreket etedi óz betinshe ; sondaı-aq pıadasyna teris pikiri bar adamo iahýdıler qoldanyp júrgen demalys kúni ony esh qıyndyqsyz qabyldaıdy aıandar paıǵambarlyq shoýy 1843 jyldan bastap Qudai talap etedi. Kerisinshe, kimde-kim onyń taqyrybyna qatysty jaǵymsyz pikirlerge ie bolsa, keltirilgen barlyq bibıalyq dálelderdi joqqa shyǵarady jáne onyń bas tartýyn dáleldeý úshin dáleldi sebepter bolady. Bul qaǵıdany túsiniń bizdi Másihtiniń aqıqatyn usynatyn adamdardan kez kelgen úmitsizdikten qorǵaıdy. Anyqtaý kezindea táńirlik oıdyń aqıqaty, paıǵambarlyq bar kúshin " úshin beredi

máńgilik Izgi habar"Isanyń izbasarlary kerek"*aqyrzamanǵa dein halyqtardy oqytyńyz*".

"Atyańdar" Aıan kitabı

Hronologıalyq jáne dáekti túrde Qudaıyń jáne onyń tańdaýlylarynyń jaýlary "beinesinde paida boldı.*ańdar*".

Birinshisi imperatorlyq Rimge qatysty, sýrettelgen "*on múıizdi aıdaha*r jáne *táj kigen jeti bas*", ÁQB.12:3 ; "*Nikolaiyqtar*"ÁQB.2:6 ; "*ibilis*"apoda.2:10.

Ekinshisi - rimdik katoliktik papal beınelegen "*teńizden kóterilgen ań, birge múıiz kigen on múıiz bastap diademder jáne jeti bas*"Apo.13:1; "*Shaitannyń taǵyna*"aqyrzamanda.2:13 ; "*álgi átel Ezebel*"Apo.2: 20-da; "*qannyń aı reńi*"apo.6-da:12 ; "*aidyń úshinshi soqqysy*"týraly"*tórtinshi kernei*"Apoda.8:12; "*teńiz*"Apo.10: 2-de; "*qamys tauaq jegeni unatady*"Apoda.11:1; "*quıyq*"týraly"*aidaha*r"Apo.12: 4-te; "*jylan*"Apo.12: 14-te; jáne "*aidaha*r"13, 16 jáne 17 tarmaqtar;"*Uly Vavilon*"apoda.14:8 jáne 17:5.

Úshinshi maqsatty ateizm Fransız revolúsióneri, "beınelengen"*tuńǵyqtan kóterilgen ań*"apo.11-de:7; "*úlken azap*"Apo.2: 22-de; "*tórtinshi kernei*"aqyrzamanda.8:12; "*jutylǵan aýyzózen*" , beıneleitin beıneledi katolik halqy, Apo.12:16. Bul birinshi forma túraly "*ekinshi qasiret*"Aıan 11: 14-te aıtylǵan. Onyń ekinshi formasy "arqyly júzege asyrlady.*altynshy kernei*" Apo.9:13 nemese, aıan 8: 13-ke saıkes olardyń ishinde "*ekinshi qasiret*", arasynda 7 naýryz, 2021 jáne 2029, a-nyń naqty kórinisi astynda Troisième Guerre M/ fólklor iadrolyq soǵyspen aıaqtalatyn ilústrasıa. Jerdi bosatatyń genosıd adam (*tuńǵyq*) arasyndaǵy belgilengen bılanyń bolyp tabylady "*tórtinshi jáne altynshy kernei*". Málimetter ázirleý túraly bul soǵystyń Dan.11:40-tan 45-ke dein ashylady.

Tórtinshi "*ań*" protestanttyq senim men katoliktik senimge, onyń odaqtasyna, jer tarihyndaǵy senimniń sońǵy synaǵyna silteme jasaıdy. "Bul *jerden kóteriledi*" , jyly Apo.13:11 ; bul onyń ózi katoliktik senimniń nátjesi ekenin bildiredi, "*teńiz*". Basym kópshiliginde Reforma ýaqyty protestanttyq dindi qabyldady, kóp qyrly, dinnen bas tartýmen ereksheledi, shyǵarmalarynda kýalik ete otyryp Djon Kalvın, keıipker jaýynger, qatal, qatygez jáne qýǵynshy. Dan.8:14 qaýlysynyń qoldanysqa engizilýi, sottalǵandar jahandyq deńgeide bastap kókteń mezgili 1843.

Adventisttik senim institúsiónalıdy, 1843-1844 jylardaǵy protestanttyq senimniń tiri dáleli bolyp tabylady, qulap, 1994 jylıdyń kúzinen bastap protestanttyq senim mártebesine jáne onyń Qudaıǵa degen qarǵysyna oralıdy ; bul mynaǵan bılanysty laýazymdy tulǵa nurdyń paıǵambarlyq qudaıy osy kitapta ashylǵan 1991 jyly. Institúsiónalıdyq formanyń bul rýhanı ólimi Aıan 3: 16-da paıǵambarlyq etilgen: "*Men seni aýzymnan shyǵaramyn*".

Paıǵambarlyqtardyń sońǵy jetistikteri aldymyzda, árqaısysynyń senimi synalýy kerek. Iemiz Isa Másih barlyq adamdar arasynda ózine tiesililerdi tanıdy nemese onyń aıandaryń ómirlik mańyzy bar dep qabyldaıtyn dar táńirlik mahabbattyń jemisi, qýanyshpen jáne adaldyq oqýǵa túsýte.

Sońǵy tańdaý kezinde tańdalǵandar qulaǵandardyń nelikten qulaǵanyn, ilahı eriktiń ashylýyn jáne qutqarylǵandar men joǵalǵandardyń arasyndaǵy aıymashylyqty biletindigimen ereksheledi. apostoldyq dáýirden "*Efes*",

apoda.2:5, Qudaı aıttı: "*sondyqtan qai jerden qulaǵanyńdy umytpa*"; jáne 1843 jyly, dáýirde "*Sardes*", - dedi ol protestanttaraǵa, Apoda.3:3: "*qalai qabyldaǵanyńyzdy jáne estigenińizdi esińizde saqtanyz; jáne qamqorshylyq jáne táýbege kelý*" - ıaǵnı, adventıster 1994 jyldan beri qulaǵanǵa deın, solai senbiliktiń baqylaýshylary bolǵanymen, Isany, habardy qabyl alyńyzdaraıan 3:19 : "*Men, men jaqsı kóretinderimdi sógemin jáne jazalaımyn; sondyqtan qulshynys tanytyp, táýbe et*".

Bul Aıan paıǵambarlyǵyn daıyndaıda Jaratýshy Qudaı, Isa Másihtiń tulǵasynda kezdesken, maqsat pa óziniń sailanǵandaryna jaýlaryn naqty anyqtaýǵa múmkindik berý; jáne is oryndalady jáne Qudaıdyń maqsatyna jetedi. Aınsı boıynshaRıchı rýhanı, onyń tańdaǵan adamy analady "*l'Eáieli Qozynyń neke keshki asyna daıyndaldy*". Ol boldy "*áýlielerdiń ádil isteri bolyp tabylatyn juqa zyǵyr aq kungen*"Apo.19-da:7. Eger sizde sáttilik pen bata bolsa, siz osy kitaptyń mazmuny týraly bilim aldyńyzolardıń sany bola otyryp, "*Qudaińmen kezdesýge daıyndal*"(Amos 4:12),onyń aqıqatynda!

Danial men Ýahi túraly jumbaq paıǵambarlyqtardıń shıfry tolyǵymen sheshilgenimen jáne Másihtiń shynayı qaita oralý ýaqyty qazir bizge belgili bolǵanymen, Isa Másihtiń bul suraǵy Luqa 18: 8-de aıylǵan kúmámdi birshama qorqynshty qaldyrady : "*Men saǵan aitamyn, ol olardy tez arada aqtaıdy. **Biraq, adam Balasy kelgende, jer betinde iman taba ma?***". Óitkeni aqıqat túraly intellektýaldyq bilimniń kóptigi bul senim sapasynyń álsizdigin ótei almaıdy. Adamzat Isa Másihtiń qaita oralýyna tap bolady ózimshildiktiń barlyq túrlerine qolayı klımatта damyǵan jigerlendirdi. Jeke jetistik kez kelgen baǵamen qol jetkizýge bolatyn maqsatqa aınaldy, ol kórshisin talqandady, bul dúniede uzaq ýaqyt beıbitshilik ornaǵan kezde, 70 jyldan astam ýaqytqa. Isa Másih usynǵan aspan qundylyqtary bizdiń zamanymyzdyń normasyна múldem qarama-qarshy ekenligi belgili bolǵan kezde, onyń suraǵy qaiǵyly túrdetified sıaqty, óitkeni ol "sailandy" dep sengen adamdarǵa qatysty bola alady, biraq qalady olardıń "shaqyrylǵan" baqıtsyzdyǵy úshin; óitkeni Isa olardıń boıynan onyń raqmyna laıyq bolý úshin qajetti senimniń qasietin taba almaıdy.

Lhat óltiredi, biraq Rýh ómir beredi

Bul sońgy taraý Aıan Kitabynyń shıfryn sheshýdi aıaqtıdy. Shyndyǵynda, men Kıeli kitapqa Qudai óziniń paıǵambarlyqtarynda qoldanatyn rámisderdi anyqtaıtyn kodtardy engizdim, biraq olardıń maqsaty 1843 jyldan bastap demalys kúnin qaitarý týraly onyń talabyn ashý bolǵan kezde-1844, Danialdyń nemese Aıannyń osy paıǵambarlyq kitaptarynda senbi sózi birde-bir ret kezdesperdi. Árqashan usynylady, biraq naqty aıtylmaıdy. Naqty taǵaıyndamaıdyń sebebi - demalys kúnin ótkizý hristian dininiń apostoldyq seniminiń qalypty negizi bolyp tabylady, ótkeni árkim demalys kúniń taqyryby eshqashan arasyndaǵy qaishylyqtardyń taqyryby bolmaǵanyn kóre alady. Evreiler men algashqy elshiler, Isa Másihtin shákirtteri. Ol úshin, shaitan pıarmen analizsyp, shabýyldy toqtatqan joqámirler iahýdıler deıne " aramdaldy ", sodan keıin sekýndarda Hristiandar ony tolyǵymen "elemeýge" májbúr etedi. Bul nátiıege jetý úshin ol atalǵan túpnusqa mátinderdiń jalǵan áydarmalaryn shabyttandyrdy. Sondai-aq, bul tusaýkeserde Qudaidyń aqıqaty qurbandary bolǵan osy aýyr qylmystardyń kúshin joımaı aıaqtalmas edi, birinshiden, Isa Másihtegi Qudai, sodan keıin onyń ólimi máńgilik ómiri usyna alatyndar.

Men Qudaidyń aldynda onyń eski jáne jańa kelisimderdiń, iaǵmı búkil Kıeli kitaptıń jazbalarynda bar ekenin aıttym, **Jog** on ósiettiń tórtinshisi demalys kúniń mártebesin ózgerıtýge úretetin aiat; Sonymen qatar, Qudai kıeli etken, onyń jaratylynyń basynan bastap, bizdiń jerdegi álem.

Apostazdyq protestant ap-ǵa kirýine bailanysty bolǵandyqtan Daniel 8 jarlyǵynyń ótinishi:14, ishinde kókteń mezgili 1843 búginge deın, jáne týraly oqý Kıeli kitap óltiredi. Men túsindirimin, bul óz erkimen óltiretin Kıeli kitap emes, ol mynalardan jasalǵan qoldaný áydarmalaryń qatelikteri túpnusqa mátinderdiń áydarylǵan nusqalarynda kezdesetinder "evrei jáne grek tilderinen"; biraq bárinen buryn bul nashar kórsetkishterge bailanysty problema. Qudai ózin-ózi rastıdy, sýrette, Apoda.9:11: " *Olardıń patshasy retinde tuńǵıyq perishtesi bolǵan, ivrit tilinde Abaddon, grek tilinde Apolon degen esimder bar*". Myna óleńdegi jasyryn habar esime tústi: "Abaddon jáne Apolon "quraldar, "jyly Ivrit jáne grek tilderinde" : Joıǵysh. "Tuńǵıyq perishtesi"qoldaný arqyly imandy joıdy"eki kýáger"biblialyq Apo.11:3.

Sondai-aq, 1843 jyldan bastap jalǵan senýshiler Kıeli kitaptıń tarihi aıǵaqtaryn oqýda eki qatelik jiberdi. Birinshisi - Isa Másihtin dúnege kelýine, onyń ólimine kóbirek mán berý, al ekinshisi bul qatelikti kúsheıtý, onyń ólimine qaita tirilýine kóbirek mán bere otyryp. Bul qos qatelik olarǵa qarsy kýalik etedi, ótkeni Qudaidyń jaratylystaryna degen súıspenshiligin kórsetý negizdelgen, máni boıynsha, berýge erikti sheshimi týraly, Másihtе, sailanǵandardy qutqarý úshin onyń ómiri. Isanyń qaita tirilýine basymdyq berý jobanyń ómirin beretin Qudaidy deformasıalaı bolyp tabylady jáne bul kinálilerge ákeledi, odan bas tartýdyń jáne onyń kelisimin buzýdyń nátiıesi qasıetti, ádil jáne jaqsyerik. Jáne Másihtin jeńisi onyń ólimdi, qaita tirilýdi qabyldaıyna negizdelgen, sonshalyqta baqytty emes jáne onyń qudaiyq kemeldiginiń nátiıesi sıaqty.

Qolostyqtarǵa 2:16-17: "*sondyqtan eshbir adam sizdi etpen de, sýsynmen de, merekege de, jańa aıǵa da, demalys kúnderine de qatysty sottamasyn : bolashaqtyń kóleńkesi qaisysy; biraq denesi Másihtiki.*"

Bul aıat jii praktikanyń toqtatylýyn negizdeý úshin qoldanylady "*senbi*" apta saıyn. Bul tańdaýdy eki sebep aıyptaıdy. Birinshisi - bul órnek "*senbi*" quraldar "*jánesenbi*" týndaǵan "*mereke maýsımy*" Leyilikterde Qudaı taǵaıyndaǵan dinı jyl saıynǵy 23. Bul másele "*senbilikter*" aýystırý, ol basynda jáne keıde sońynda ornalastyrylady ýaqyttyń des "*merekenyń*" dinı. Olardy órnek týdyrady "*ol kúni siz eshqandai qyzmettik jumys jasamaısyz*". Olardyń mynalarmen bılansy joq "*demalys kúni*" apta saıyn olardyń esimderi úshin "*senbi*", "toqtatý degendi bildiredi, demalı úshin" jáne bul Jar.2: 2-de algash ret kezdesedi : "*Qudaı demaldy*". Sondai-aq, bul sózdi atap ótken jón "*senbi*" evrei mátininde aıtylǵan tórtinshi ósiettiń kórinbeıdi 1-de emes(a aýdarma L. Segond jáne t.b. jobalaýe, tek, degen atpen "*demalys kúni*" nemese "*jetinshi kún*". Alaida, bul bul tamyrına oralý djyly keltirilgen u etistigi J.2:2: "*demalys*"nemese,"*demalys kúni*" olar Dj.N.Darbı men Kıeli kitaptyń nusqasy dep atalady.

Ekinshi sebep kelesider: Paýyl taqyryp boıynsha aıtty "*merekeler týraly jáne senbilikter*" olardyń bar ekendigi "*bolashaqtyń kóleńkeleri*" "bul shyndyqty boljaıtyn nárseler týraly boldy nemese kelemin dep jatyr. Degen boljam jasai otyryp "*jetinshi kúnniń senbiligi*" bul aıatta alańdaýly, bul qalady "*kóleńke kele jatyr*" jetinshi myńjyldyq kelgenge deın ol paıǵambarlyq etedi. Isa Másihtin ólimi mánin ashty "*jetinshi kúnniń senbiligi*" paıǵambarlyq etedi, óitkeni onyń jeńisi kúná men ólim ústinde, deın "*myń jyl*" aspan, onyń barysynda ólgenderdiń, jerdegi jáne kóktegi qulaǵandardyń sailanǵan sýdiasy.

Osy aıatta, "*merekeler, jańa aılar*" jáne "*senbilikter*" bılansysty boldy -nyń bolýy týraly eski paktidegi Izraildin ulttyq formasy. Isa Másih óziniń ólimimen jańa kelisimdi ornata otyryp, bul nárselerdi paıǵambarlyq qajetsiz etti; olar toqtap, joǵalyp ketýi kerek edi "*kóleńke*" qaisysy joǵalady shyndyǵynda onyń jerdegi qyzmeti oryndaldy. Ázirge "*senbi*" apta saıyn jetinshi myńjyldyqtyń kelýin onyń paıǵambarlyq etilgen shyndyǵyn qanaǵattandyruy úshin kútedi jáne paidalylyǵyn joǵaltady.

Paýyl sondai-aq "*iship-jep*". Adal qyzmetshi retinde ol Qudaıdyń bul týraly Leyilikter 11-de aıtqanyn bileıdi jáne Zańdylyq 14 onda ruqsat etilgen jáne tazartylmaǵan taza taǵamdardy taǵaıyndaıdy. Jánees týraly Pavel bul buıryqtarǵa ilahi emes, tek adamnyń pikirine qarsy shyǵýǵa tyrysady (*ol adam...*) osy taqyrypta onyń Rimdikterge 14 jáne 1 Kor.8-de damıtynyn bildirdi onyń oıy eń aıqyn kórinetin jerde. Puttar men jalǵan qudaılarǵa qurbandyqqa shalynatyn taǵamǵa qatysty taqyryp. Bul Qudaıdyń rýhanı Israilin quraityn sailanǵan sheneýnikterge onyń aldyndaǵy mindetteri retinde eske salý, 1 Kor.10: 31-de aıty: "*sondyqtan siz jeısiz be, ne ishseńiz de, basqa birdeńe jasasańyz da, bárin Qudaıdyń ulylyǵy úshin jasańyz*". Osy taqyryptarda aıtylǵan jarlyqtardy elemeı, mensinbetinder Qudaıdy madaqtadı ma ?

Bul elshilderdiń atynan sóiletin Isanyń aǵasy Jaqyp **súndetke otyrǵyzý máselesi boıynshajyly** Elshilderdiń isteri 15:19-20-21: "*Sondyqtan men, Qudaıǵa*

*bet burǵan halyqtardan kelgenderdi mazalamaımyn dep oilaımyn, biraq olarǵa puttardyń lastanıynan, azǵyndyqtan, tunshyqtyrylǵan nárselerden, qannan aýlaq bolyńdar dep jazý; Musa úshin urpaqtan-urpaqqa ár qalada ony ýaǵyzdaityndar bar, májilishanalarda oqlady **árbir senbi** ".*

Ji qoldanyladys basqa ulttardyń demalys kúnin qabyldaǵan bostandyǵyn aqtaý úshin bul aıattar, kerisinshe, onyń tájiribesiniń eń jaqsy dáleli bolyp tabylady jáne elshiler úiretken. Shyndyǵynda, Jak súndetteýdi tańy pıdaly emes dep sanady, sonymen qatar oqytýdyń mańyzdy prinsıpterin qorytyndylady dinı tereńdik olar alǵan kezde olarǵa usynylatyn bolady **"árbir senbi"** óz eldi mekenderindegi evrei májilishanalarynda.

-Nyń toqtatylýyn negizdeý úshin pıdalanylǵan taǵy bir syltaý synyp tıralyótirik taza jáne taza emes taǵamdar:kórinis Elshilerdiń isteri 10-da Petirge berilgen. Onyń túsindirmesi Elshilerdiń isteri 11-de ázirlengen, onda ol mynalardy anyqtaıdy "aram janýarlar" tıraly paıymynyń "erler" putqa tabynýshylar oǵan rımdik júzbasyǵa barý úshin duǵa etýge keldi, "Qarǵa". Bul aıanda Qudai ózine qyzmet etpeitin jáne jalǵan táńirlerge qyzmet etetin tabıǵatty aram basqa ulttardy beıneleıdi. Degenmen, Isa Másihtıń ólimi men qaita tıirilýi olar úshin úlken ózgeris ákeledi, óitkeni Isa Másihtıń óteletin qurbandyǵyna sený arqyly raqym esigi ashylady. Dál osy aıan arqyly Qudai bizge osy jańalyqy tasqa basýdy úiretedi. Nátıjesinde Qudai belgilegen taza jáne taza emes klassifikasıa, Leyilikterde 11, dúnieniń sońyna deın qalady jáne jalǵasady. Qospaǵanda, 1843 jyldan bastap Dan.8:14 jarlyǵymen, adamdardyń qudireti standartyn qabyldaıdy "qasıettilik" túpnusqa 1: 29-tarmaqta belgilengen jáne rettelgen: "*Al Qudai bylai dedi: "Mine, men senderge búkil jer betindegi tuqymy bar árbir ósimdikti jáne tuqym beretin aǵashtyń jemisi bar árbir aǵashty berdim; senderge bul tamaq úshin bolady"*.

Isa óz ómirin tańdaýlylaryn qutqarý úshin fıızıkalyq jáne psıhıkalyq azapta berdi. Kúmán joq, ol qutqarǵan adamnyń qoly úshin ólim qumarlyqpen talap etetin qasıettiliktiń óte joǵary deńgei. Shynymen !

Isa Másihtıń jerdegi ýaqyty

2021 jylgy 20 naýryzdaǵy demalys kúniniń injý-marjany

Qyzmetimniń basynan-aq kózim jetti, men án attym, "Isa dúniege keldi kóktem ". 2021 jyldyń 20 naýryzdaǵy osy senbide kún men túnniń teńelýi kóktem rýhani kezdesýdiń basynda saǵat 10.37-de ornalasqan. Rýh meni sol kezge deın tek senimge degen senimdilik týraly dálelder izdeýge itemeledi. Evrei kúntizbesi bizge ornalasyǵa múmkindik berdi jánee ýaqyt kóktemgi kún men túnniń teńelýi týraly kóktem bastap jyltýǵan – 6 bizdiń resmı hrıstian tanysý aldynda bastap Qutqarýshymyzdyń dúniege kelýi, 21 naýryzdaǵy "senbi".

Nege jyl – 6 ?

Sebebi bizdiń Isa Másihtin týǵan kúnimen resmı tanysýymyz eki qatelikke negizdelgen. Bul tek 6-da^{myń} bizdiń dáýirimizdiń ǵasyry, monah katolik Denis-le-peti kestege bailanǵan. Biblialyq nemese tarihi málimetter bolmaǵan jaǵdaıda, ol Irod patshanyń qaitys bolǵan kúni týǵan kúnin belgiledi ol ornalastyrǵanyn Rım irgetasynyń 753 jyly. Tarihshylar onyń eseptheýlerinde 4 jyl qatelik jibergenin rastagandyqtan; bul jerde Irodtyń ólimi Rım irgetasynyń 749 jyly. Biraq Isa Irod qaitys bolǵanǵa deın dúniege kelgen jáne Mat.2:16 biz bul kórsetkishtiń dálidigin qamtamasyz etemiz "*eki jyl*"Irod patsha buıyrǵan jazyqsyzdardy qyrǵynǵa ushyratqan" kezdegi Isanyń jasy ashýlandy, óitkeni ol azap shegip, biliktiń lázzatyn tartyp alatyn ólimniń kele jatqanyn sezdi. Detal mańyzdy, óitkeni mátinde bylai delingen: "*eki jyl, ol danyshpandardan muqiat suraǵan ýaqytna saıkes*". Aldyńǵy qateniń tórt jylyna qosylsa, Rımniń negizi qalanǵan 6 nemese 747 jyl biblialyq túrde bekitilgen.

Kún men túnniń teńelýi kóktem jyldyń – 6

Ol senbi kúni, 6–shy jyly túsedı, Kıeli kitap bizge perishteniń paida bolǵanyn aitady "*otaryn kúzetetin baqtashylar*". Demalys kúni - saýdaǵa tyıym salyndy, biraq janýarlarǵa qamqorlyq pen qamqorlyq kórsetýge tyıym salyndy; Isa muny bylai dep rastady: "*aralaryńda kimniń shuńqyrǵa qulaǵan qoilary bar, tipti senbi kúni de másele joq?*". Sondai-aq perishteniń dúniege kelýi "*Jaqsy Baqtashy*", jáne qutqarýshy, jáne jol kórsetýshi qoi adam jarıalandy, birinshiden,x adam baqtashylary kúzetedinyń qoi janýaryn qorǵaýshy. Perishte aıtty : "... *óitkeni búgin Dáýit qalasynda senderden qutqarýshy dúniege keldi, ol Iemiz Másih*". Bul "*búgin*" demalys kúni boldy, jáne habarlandyrý túnnen tys ýaqyтта jasaldy, Isanyń dúniege kelýi demalys kúniniń bastalýy men perishteniń baqtashylarǵa habarlaýynyń bir saǵattyq túni aralyǵynda 18 saǵatqa sozylady. Endi biz naqty ýaqytty belgileýimiz kerek nemese Izrailge saǵat tilimen terý arqyly kún men túnniń teńelýin belgileýimiz kerek. kóktem jyldyń – 6 oryndaldy. Biraq bul áli múmkin emes, óitkeni bizde bul ýaqyt týraly eshqandaı aqparat joq.

Isanyń demalys kúni dúniege kelýi jobany ómirge ilahı nur syılaıtyn jáne minsiz qısyndy etedi. Isa oǵan bylai dedi, "*Son de Adam*", "*demalys kúniniń iesi*". Demalys kúni ýaqytsha bolǵandyqtan jáne onyń paidalylyǵy onyń ekinshi keletin kúnine deın uzartylǵandyqtan, bul senimnyń qudiretti jáne dańqy. Isa bizge demalys kúnin, onyń barlyq maǵynasyn beredi óitkeni ol jetinshi myńjyldyqtny qalǵan bóliginiń jeńgenin paıǵambarlyq etedi jalǵyz sailanǵany úshin onyń kúnani jeńyimen jáne aıaqtaldy ólim.

Onyń kámelettik jasqa tolýyn, jasyn belgiley úshin "on eki jyl", Isa Kíeli Jazbalarda aldyn ala aitylǵan Másih týraly suraityn dindarlarǵa rýhanı aralasady. Úsh kún izdegen ata-anasynan bólinip, ol óziniń qudaǵa degen táýelsizdigin jáne qurlyqtaǵy adamdardyń ıgiligi úshin óziniń misıasy týraly sanasyn kórsetedi.

Sodan keiın onyń jerdegi qyzmeti men belsendi sheneýniginiń ýaqyty keledi. Danial ilimderi 9:27 an túrindegi sylyq "aláns" d"*aapta* , "qaisysy symbolise 26 jyldyń kúzi men 33 jyldyń kúzi arasyndaǵy jeti jyl. Osy eki qulaýdyń arasynda ortalyq qalypta ornalasqan, kóktem jáne 30-shy jyly Qutqaryly meıramy qarda, 15 saǵat, "aptanyń ishinde" Paskale, Sársenbi, 3 sáyir, 30 Isa Másih jasady "*qurbandyq shalýdy jáne qurbandyqqa shalynýdy toqtatý úshin*"evrei tilindegi ğuryptyq janýar, usynys onyń ómiri sailanǵan ókilderiniń ǵana kúnásin ótediń. Qaitys bolǵan kúni Isa 35 jas 13 kúndik boldy. Kúnani jeńip óly jáne aiaqtaldy ólim, Isa óz oıyn Qudaǵa bere alady, aıtý: " *aiaqtaldy*". Sodan keiın onyń ólimdi jeńgeni onyń qaita tirilýimen rastaldy. Ol erip júrdi jáne nusqaý berildi onyń elshileri jáne onyń shákirteri úshin olardyń kózinshe bul ne Elýinshi kún meıramynyń aldynda kókke kóterildi, aktilderde keltirilgen esep boıynsha 1 : 1-den 11-ge deıin. Biraq perishteler osy oraıda onyń dańqpen oralǵany týraly habarlandyrýǵa daiyndalyp, bylai dedi:" *Galileialyq er adamdar, nege aspanǵa qarap osynda turasyńdar? Bul Isa, senen kókke kóterilgen kim, keletin bolady dál osylai onyń jánnatqa bara jatqanyn kórgenderińizdei* ". Elýinshi kún meıramynda ol óziniń qyzmetin kóktegi "Kíeli Rýhqa" bastady, bul onyń aqyrzamanǵa deıin, sonymen birge áreket etýine múmkindik beredi. rýhy onyń sailanǵandarynyń árqaisysy jer betinde shetelge tarap ketti. Dál sol kezde onyń esimi Esa.7:14, 8:8 jáne Mat.1:23-te paıǵambarlyq etilgen "*Emmanýel*"bul" Qudaı bizben birge "degendi bildiredi, tipti onyń shynay maǵynasyn da qabyldaıdy.

Bul qujatta egjeı-tegeıler Isanyń sailanǵandarǵa bergen nyǵmetteri, olardyń senimderin kórsetkenderin baǵalaýdyń belgisi bolyp tabylady. Bul, sondaı-aq onyń qaitys bolǵan kúni bizge bilýge jáne bilýge múmkindik beredi onymen bireýimen bólisý úshin onyń aqyrǵy dańqty kelýi josparlanǵandai úshin birinshi kúni kóktem 2030 jyldyń ; nemese, 2000 jyldan keiın kóktem onyń 3 sáyirde 30 sáyirde aıqyshqa shegelenýi týraly.

Kielilik jáne qasiettelik

Kielilik pen qasiettelik Isa Másihte Qudai usynǵan qutqarylýdyń ajyramas jáne sharttary bolyp tabylady. Paýyl Evr.12: 14-te eske salady: "*barlyq adamdarmen tatýlyqty jáne kielilikti ustanyńyz, onsyz eshkim Jaratqan Ieni kórmeidi*".

Bul tujyrymdamanyń qudalyq prosesi "**qasiettelik**" tolyq túsiniń kerek, ótkeni ol" Qudaiǵa tiesili barlyq nárseni "qamtidy jáne barlyq ieler siaqty, ol muny isteýge batyly barǵandar úshin eshqandaı saldardan bas tartpaıdy. Altyn, ózine tiesili zattardyń tizimin anyqtaı, belgileýdiń qajeti joq ; ómiri jáne ondaǵy barlyq nárseni Jaratýshy, bári oǵan tiesili. Onyń barlyq tirshilik ieleriniń ústinen ómir súrýge jáne ólýge quqyǵy bar. Alaida, olardyń barlyǵyn qaldyryp, onymen birge turý nemese onsyz ólý quqyǵyn, onyń sailanǵan laýazymdy tulǵalaryn erkin tańdaýǵa qosylǵa jáne oǵan mángilikke tiesili bolýǵa erikti. Onymen bul tatýlasýs óz múlkin sailady. Ol solar arasyn quptaıdy jáne moyndaıdynt onyń tujyrymdamasynnda **qasiettelik** bul qazirdiń ózinde jerdegi tirshilikke baǵynatyn barlyq zańdar boldy. Sondyqtan qasiettelik - bul moyndaı se qurylǵan jeke jáne zańdy tulǵalaryń zańdaryna usyný, jáne solai maquldandy, Qudaimen. Dál osy eki jaqty múmkindikte demalys kúni men on ósiet qylmysy Másih Isanyń ólimin talap etetin qudaıdyń osy qasietteligin naqty kórsetedi.

Bul qasiettelik tujyrymdamasynyń negizi sonshalyq, Qudai Kielit kitaptyń basynan bastap Jaratyls 2: 3-te jetinshi kúndi qasietti ete otyryp, anyqtaýǵa laıyqty dep taptı. Sondyqtan jeti sanynyń búkil Kielit kitapta, ásirese Apo-da onyń "patsha mórine" aınalýy ǵajap emes.7:2 : "*Men basqa perishteni kórdim, kim jaǵynda kóterildi shyǵatyn kún, bar tiri Qudaidyń móri ; jáne ol tórt perishtege qatty daıyспен jylady, olarǵa jer men teńizdi jaralay buyyryldy, jáne ol bylai deidi : "*. Qudaıdyń názik Rýhynyń usynysyn estýge qulaqtary barlar mynany atap ótken bolar edi "*tiri Qudaidyń móri*" Aıannyń osy " 7 " taraıynda aıtylǵan.

2021 jyldyń 3 sáyirindegi Qutqarylý meıramy men senbi kúni, Qutqarýshymyz Isa Másihtiniń qaitys bolǵаныnyń mereıtoıynda Qudaıdyń Rýhy Musanyń evrei kielit ornı men Ierýsalımde Súleimen patsha salǵan ǵıbadathana týraly oilarymdy qozǵady. . Men bergen túsiniqtemeni naqty rastatyn bir detaldi atap óttim bul qasietti ornı ; atap aıtqanda, sailanǵandar úshin daıyndalǵan ómiri qutqarýdyń úlken jobasynyń paıǵambarlyq rólin Qudai óteıdi.

1948 jyldan, áli kúнге deın Qudaıdyń qarǵysyna ushyraıdy Isa Másihti Qudai jibergen "Másih" úshin moyndaıdan bas tartýyna bailyNSTY ıahýdiler óz eline oraldy. ulttyq. Sodan beri bir oı, bir oı mazalaıdy: Ierýsalım ǵıbadathanasyn qalpyna keltirý. Ókinishke oraı, olar úshin bul eshqashan bolmaıdy, ótkeni Qudai jaqsı sebepeke jol bermeıi kerek ; onyń róli Isa Másihtiniń ólimi men qarta tirilýimen aıaqtaldy. ǒıbadathananyń kieliligi óziniń tolyq jetistigin "Másihtiniń" jan dúnesinde, táninde jáne rýhynda kemeldi jáne eshbir kemshiliksiz taptı. Isa bul sabaqty bylai ashty Johan 2: 14-te, onyń denesi týraly aıtatyn bolsaq: "*myna ǵıbadathanany qırat, úsh kúnnen keiın men ony turǵyzamyn*".

Ġıbadathananyń paidalylyǵynyń aıaqtalǵyn Qudai birneshe jolmen rastady. Birinshiden, ol Danial 9: 26-da paıǵambarlyq etilgen habarlandyrǵa sáikes, 70-shi jyly Tittiń rimdik áskerlerimen joıylǵy kerek. Sodan keiin ol ıahýdilerdi aıdap salyp, eki m turǵyzǵan ıslam dinindegi ġıbadathananyń ornynan bas tarttyoskiler; eń kóne "Ál-Aqsa" jáne Jartas kúmbezi. Israil muny Qudai tarapynan da, ġıbadathanany qalpyna keltirý múmkindigimen de, ruqsatymen de jasady. Ótkeni bul qaita qurý onyń paıǵambarlyq etilgen qutqarylǵy josparyna qaııp tóndiredi.

Ierýsalım ġıbadathanasynyń jaramdylyq merzimi onyń qurylysy túrinde oıylǵan. Biraq naqtyraq kórý úshin biz ashylǵan egjeı-tegejilerdi, osy dini ġımarattyń kieliligini jetkizýshini qarastyrýmyz kerek. Ġıbadathanany Dáyit patsha óz qalaıyn bildirip salǵy kerek ekenin jáne ony ornalastyrý úshin Ierýsalımdı tańdaǵanyn eskerińiz; Qudai kelisken. Ol úshin Abyraıymnyń tusynda "Jebýs" degen kóne qalany kórkeıtip, nyǵartqan. Osylaısha, Dáyit pen "Dáyittiń uly", "Másih" arasynda bul " myń jyl ". Biraq Qudai oǵan azap shekken joq, jáne ol sebebin bildi ; ol qyzmetshisin óltirý arqyly qandy adam bolǵanviteýr shyn " Hettik Ýria"áielin alý úshin" monsha-Sheba ", ol keiinnen Súleimen patshanyń anasy boldy. Osylaısha Dáyit ólim jazasyna kesilgen qylmysynyń qunyn ótep berdi tuńǵysh ulyynyń, vanadan týǵan-Sheba, sodan keiin, Qudaıdyń buıryǵynsyz óz halqyn sanaıdy júzege asyrǵan ol jazalandy, al Qudai oǵan jazasyn úsh tańdaıdyń arasynan tańdaıdy buırdy. 2 Sam.24: 15-ke sáikes, ol úsh kúndik 70 000 qurbannyń ólimine ákep soqtyrǵan oba indetiniń ólimin tańdaıdy.

1 Patshalar 6 -da biz Súleimen salǵan ġıbadathananyń sıpattamasyn tabamyz. Ol oǵan "úge" degen esim beredi YaHWéH". "Úı" termini otbasyn biriktirý ornyn bildiredi. Úı salyndy Jaratýshy, qutqarýshy Qudaıdyń otbasyn paıǵambarlyq etedi. Ol eki irgeles bólikten turady: qasıetti oryn men ġıbadathana.

Jer betinde er adamǵa ruqsat etilgen aımaqta oryndalatyn dinı rásimderdi oryndaı. Súleimenniń esimi : ġıbadathana. Ol ataǵan eń qasıetti oryn, qasıetti oryn jáne ol tek perdemen bólingen soń, ġıbadathananyń bir bóligi qyryq shyntaq bolyp tabylady.úeu, eki eseden astam úlken qasıetti oryn retinde. Ġıbadathana búkil úidiń 2/3 bóligin alyp jatyr.

Musanyń zamanyndan keshirek salynǵanymen, ıahýdilerdiń kelisimi tolyǵymen Qudai men Abyraıymnyń arasynda jasalǵan kelisimniń qamqorlyǵynda. Adamnan keiingi úshinshi myńjyldyqtyń basy. "Másih evrei halqyna besinshi myńjyldyqtyń basynda, ıaǵnı 2000 jyldan keiin keler edi. Degenmen, Qudai jer betinde sailanǵandardy irikteý úshin belgilegen merzims 6000 jasta. Osylaısha, biz de yaqyt boıynsha proporsıany tabamyz 2/3 + 1/3 úiniń YaHWéH. Jáne bul salystyrýda Abyraıym kelisiminiń 2/3 bóligi Abyraıymnyń úiniń 2/3 bóligine sáikes keledi. YaHWéH bul perde separatorymen aıaqtalady. Bul perde basty róldi alady, óitkeni ol jerden kókke aýysýdy bildiredi ; bul ózgeris jerdegi ġıbadathananyń paıǵambarlyq róliniń aıaqtalǵanyn bildiredi. Bul túsinikter Adam men Haıa anadan beri kóktegi Qudaıdy, jerdegi kemelsiz jáne kúnakar kemeldi adamdy ajyratatyn kúná sezimin jabatyn bólgish beredi. Perde bólgish qosarly sıpatqa ıe, óitkeni ol qosylatyn eki bóliktiń aspandy men jetilmegen jeriniń kemeldiligine sáikes kelýi kerek. Dál sol kezde Másihtiń róli paıda bolady, óitkeni ol osy sıpatty tamasha beıneleidi. Óziniń qudaılyq kemeldiliginde Isa Másih osy

ólimdi óteý jáne qunyn tóley úshin olardyń ornyna sailanatyndardy kiy arqyly kúnáğa analdy.

Bul taldaý bizdi qasietti jerde 2000 jyl boıyna belgilengen rýhamı negizgi kezeńderdiń paıǵambarlyqtarynyń sabaqtastyǵynyń beınesin kórýge jeteleıdi : 1er Adam atanyń qurbandyǵy – Abyraıymnyń Moria taýyna usynǵan qurbandyǵy bolashaq Golgota, Másihtıń Golgota taýynyń etegindegi qurbandyǵy, Qutqarýshymyz Isa Másih Maıkldyń dańqy oralýyna kedergi bolǵan sońǵy sailanǵandardyń qurbandyǵy.

Qudai úshin, 2 Petir 3: 8-ge sáikes "*bir kún myń jyldaı, myń jyldaı bir kúndeı*"(sondaı-aq Zabýr 90: 4 qarańyz), jer baǵdarlamasy aptanyń imijine dáekti túrde negizdeledi: 2 kún + 2 kún + 2 kún. Al osy sabaqtastyqtyń artynda "ashyladyjetinshi kún"ıem.

Eki bóliktiń mazmuny údiń berekesi, berekeli bul óte aıqyn.

Qasietti oryn nemese eń qasietti oryn

Qanattary jayılgan eki kerýb

Kielilerdiń kieli orny dep atalatyn kieli oryn - 20 shyntaq loneni 20 shyntaqqa kúsh túsirińiz. Bul tamasha sharshy. Al onyń buıktigi de 20 shyntaq; bulmen, shyn máinde, tekshe ; keskindi suryptaýkemeldilik ilisi (= 3: $L = l = H$) ; bul "sıpatamasy retinde*Qudaıdan kókten túsetin jańa Ierýsalım*"Apo.20-da. Bul qasietti jerge Qudai adamǵa ólim jazasyna kesilgende tyıym salǵan. Sebebi qarapayım jáne qısyndy ; bul jer tek Qudaıdy syıdyra alady, óitkeni ol aspandy beıneleıdi jáne kóktegi Qudaıdyń minezin beıneleıdi. Onyń oıynda onyń qutqarylý jospary bar, onda osy ǵıbadathanada ornatylǵan barlyq simvoldyq elementter bar, óz rólin oınaı. Shyndyq - kóktegi ólshemdegi Qudai, jáne jer betinde, ol ráimizderde beredi,ıllústratosy shyndyqtyń iony. Men osy Qutqarylý meıramy-2021 ashylýynyń taqyrybyn kezdeısoq aıtyp otyrmyn. Biz 1 Patshalyqtar 6: 23-ten 27-ge deın oqımyz: "*orakýl ishinde Ol záıtún aǵashynan árqaisysynyń buıktigi on shyntaq bolatyn eki kerýb jasady. Bir kerýbtiń eki qanattynyń árqaisysy bes shyntaq boldy, ol bir qanattyń ushynan ekinshisiniń sońyna deın on shyntaq boldy. Ekinshi kerýb te on shyntaq boldy. Kólemi men pishini ekeyine birdei boldy kerýbter. Árbir kerýbtiń buıktigi on shyntaq boldy. Súleimen kerýbterdi údiń ortasyna, ishki jaǵyna ornalastyrdy. Olardyń qanattary ornalastyryldy : birinshi kerýbtiń qanaty bir qabyrǵaǵa, ekinshi kerýbtiń qanaty ekinshi qabyrǵaǵa tidi; olardyń basqa qanattary údiń ortasyndaǵy ushymen kezdesti "*.

Bul kerýbter Musanyń shatyrynda bolmaǵan, biraq olardy Súleimenniń ǵıbadathanasyna ornalastyry arqyly Qudai bul qasietti jerdiń mańyzdylyǵyn túsindiredi. Onyń eni boıynsha jáne daıyndamany eki kerýbtiń eki jup qanaty kesip ótedi, osylaısha oǵan jer betinde ómir súretin adam úshin tiimdi túrde qol jetpeitin aspan standartyn beredi. Men osy múmkindikti paidalanyp, mistıkalyq eles putqa tabynýshylyqta "mikelandjelo" degen atpen tanymal sýretshiler eresekterge sábilerdıń keıpin syılaǵan, aspaptarda oınaǵan nemese sadaqtan jebe atqan osy kerýbter týraly shyndyqty ashyp, qalpyna keltiremin. . Aspanda bala joq. Jáne Qudai úshin, Psa.51 sáikes:5 nemese 7: "*Mine, meni zańsyzdyqpen shyǵardy, Al anam meni kúnámen júkti etti*", jáne Rim.3:23: "*óitkeni barlyǵy kúná*

jasap, Qudaıdyń ulylyǵynan aıyryldy", eshbir sáıbı kinásız nemese taza emes, óitkeni Adam atadan beri er adam muragerlik arqyly kúnákar bolyp týady. Kóktegi perishtelerdiń barlyǵyn Adam Ata jer betinde bolǵandaı, jas jigitterdiń kúıi jaratqan. Olar qartaımaıdy jáne mángilik ózgerissiz qalady. Kárilik - bul tek jerge ǵana tán qasiet, kúná men ólimniń saldary, onyń sońǵy jalaqysy, Rım 6:23-ke sáikes.

Qasietti kelisim sandyǵy

1 Patshalar 8:9: "*kemede eki ústel tasty qutqaratyn eshteńe bolǵan joq, Musa Horebke salǵan, Jaratqan Ie Israil balalarymen kelisim jasaǵanda, olar Mysyr jerinen shyqqanda*".

Kıeli jerde nemese eń qasietti jerde qanattary jayılgan eki alyp kerýb bar, kóktegi belsendi keıipkerdiń ráimizderi, biraq sonymen birge, ásirese, **kelisim sandyǵy**, ol ornalastyrylady **ortalıqta** eki uly kerýb arasyndaǵy bólmeden. Sebebi bul úı salynǵan úı. Qudaı Musaǵa dinı nárselerdi kórsetý retı boıynsha, ol júzege asyrýy kerek edi, birinshisinde, kelisim sandyǵynda ornalasqan. Biraq bul ydstyń ishindegiden qundylyǵy azyraq: jáne Qudaıdyń saýsaǵy on ósiettiń últra qasietti zańyn oıyp jazǵan eki tas ústel. Bul onyń oıynyń, standartynyń, mineziniń kórinisi ózgermegen. Jeke zertteýde (2018-2030, adventistiń túpkilikti kútýi), Men onyń paıǵambarlyq sıpatyn hrıstian dáýirine deın kórsetip úlgerdim. Kıeli jerde biz Qudaıdyń qupia oıyn oqımyz. Onymen qarym-qatynas jasaýǵa yntalandyratyn jáne múmkindik беретin zattar bar. Óz erkimen on ósietti buzǵan kúnákar, eger ol óziniń qutqarylyyn talap ete alatyn bolsa, ózin aldaıdy dep aıtý jetkilikti. Qarym-qatynas tek osy eń qasietti jerde beınelengen shyndyqtarǵa negizdelgen senimge negizdelgen. Dih ósietteri, Qudaı óziniń standartyn qorytyndylaıdy ómirdiń úshin taǵayındalǵanes onyń beınesinde qalyptasqan adamdar; bul Qudaıdyń ózi óz ósietterin oryndap, oryndatynyn bildiredi. Adamǵa berilgen ómir osy ósietterdi oryndaýǵa negizdelgen. Al olardyń jasaǵan qylmysy kinálilerdiń ólimi úshin jazalangán kúnáni týdyrady. Jáne Adam men Haýanyń moıynsunbaýy búkil adamzatty ómirge qaýıp tóndiretin jaǵdaıǵa dýshar etkendikten. Sondyqtan ólim adamdarǵa emdeletin emi joq aýır retinde túsedı.

Meirimdilik orny

Kıeli jerde, meirimdilik ornynyń ústinde, Qudaıdyń toqtysyn qurbandyqqa shalıy kerek qurbandyq ústeliniń sımvoldyq beınesi, qalǵan eki kishi perishte kózderin qurbandyq ústeline shoǵyrlandyrady, al olardyń qanattary ortada túıisedi. Bul sýrette Qudaı Isa Másihtin óteletin ólimine negizdelgen qutqaryly josparyn беретin adal perishtelerge qyzyǵyshylyq tanytady. Óitkeni, Isa kókten adam balasynyń kelbetin alý úshin túsken. Golgota kresinde janyn qıǵan olardyń kóktegi dosy "Mihaildin" birinshisinde, perishtelerdiń basy jáne Jaratýshy Qudaı Rýhynyń aspanǵa kórinetin kórinisi jáne jáne perishteler dál solardyń astyna ózderin beredi "*seriks qyzmet kórsetý*" onyń ókilderiniń.

Eń qasietti jerde keme meirimdilikpen jabylǵan oryndyq eki úlken jáne kishi kerýbterdiń qanattarynyń astyna qoıylǵan. Bul sýrette biz bul aıattyń astarly áńgimesin qate dep sanaimyz.4:2: "*Biraq meniń atymnan qorqatyn sender úshin paida bolady ádildiktiń shyǵy, jáne onyń qanattarynda shupa; siz shyǵasyz,*

jáne siz dúngirshektiń buzaýlary bolyp ósesiz". Meirimdilik orny, Isa aıqyshqa shegelengen aıqyshty beıneleitin sımvol, kúnániń ólimge ákeletin dertine qarsy emniń áserin tıgizedi. Isa kúnádan qutyly úshin óldi jáne ol ókinbertin kúnákarlar men búlikshilerdiń qolynan óz tańdaýyn qutqaray úshin kóterildi. Kemedegi zańnyń buzylýy ákeldi ólim barlyq adam jaratylıstaryna, jer betindegi. Al Másihte Qudai tańdağan tańdaýlylar úshin, ózderi úshin, buzylğan zańy bar kemeniń ústindegi meirimdilik orny olar birinshi qaita tirily kezinde kiretin mángilik ómirdiń saltanaty boldy ; Isa Másihtiń meirimdilik ornynda tógilgen qany arqyly qutqarylğan áyliler. Olardyń serdiń óliminen aıyǵysodan keiin aıaqtaldy. Zulymdyq boıynsha.4:2,es kerýbter - Qudaidyń aspan Rýhynyń beınesi, ol Apo.4 "sımvolyına silteme jasaıdy.*tórt tirshilik iesi*". Óitkeni, meirimdilik kreslosyna bekitilgen emdik eki uly kerýbtiń ortasy, eki qanattyń astyna jaqsy ornalastyrylğan.

Evreilerdiń jyl saıynǵy "tazarý kúni" rásimindegideı, janýarlardyń qany eshkiden oryndaldy aldyńǵy jaǵyna jáne ústine sebý arqyly meirimdilik oryndyǵy, shyǵysqa qarai, Isa Másihtiń qany Vena shynymen batyp ketýi kerek edi sondaı-aq qosyly dál osy meirimdilik orny. Osy maqsatta, Qudai adam boıyndaǵy dinı qyzmetkerdiń qyzmetine júginbedi. Ol barlyǵyn merziminen buryn, kólikpen josparlap, uıymdastyryp otyrды, Eremia paıǵambardyń zamany, keme jáne eń qasıetti jerdiń qasıetti nárseleri qasıetti jáne qasıetti oryn, Golgota taıynyń etegindegi jertólede ornalasqan úngirde, tasty jerdiń astynda, tereńdigi alty fýt, dál tóimde qýys tekshe 50 sm, qazylğan betine qarai jartasta, onda rımdik sarbazdar Isa aıqyshqa shegelengen aıqyshty kóterdi. Uzyn jáne tereń f arqylybarý , Kıeli kitapta aıtylğan jer silkinisi nátijesinde jasalğan, onyń qany sózbe-sóz búirden aǵyp jatty solǵa meirimdilik ornynan , aıqyshqa shegelengen Másihtiń oń jaǵynan. Osylaısha, Mat.27:51 mynalarga kýalik etýi beker emes: "*Mine, ǵıbadathananyń perdesi joǵarydan tómenge qarai eki jaqqa jalǵa alyndy túbi; al jer silkinip ketti, **jartastar ekige bólinde**, ...*". 1982 jyly AQSHn ǵylymı saraptama keptirilgen qan jinalǵanyn anyqtady Ron Ýaittyń jazǵan anomaldy túrde 2-den quralǵan³ H hromosomalary jáne bir Ý hromosomasy. Táńirlik jaratýshy onyń artynda qaldyǵysy keldi, bul onyń qudaılyq bolmysynyń dáleli , bul onyń beti men denesiniń beınesi beınelengen qasıetti kebinin tolyqtyrady teris. Osylaısha, buzylğan zań kemedede bar, onyń qurbandyq ústelinde qandy naqty qabyldaı otyryp, onyń tolyq jóndelýine qol jetkizdibarlyq kúnálardan taza taza, qutqarýshymyz Isa Másihtiń. Óitkeni bulardy Ron Ýaitqa ashýda Qudai adamnyń qyzyǵyshylyǵyn qanaǵattandyryǵa umtylmaǵan, biraq ol ilimin nyǵaitqysy keldi jáne qasıettilik bastap onyń qudaılyǵy Isa Másihte. Óitkeni qannyń basqa adamdardan aırmashylyǵy bar, bul kúnániń kez kelgen túrinen taza, minsiz jáne taza tabıǵatyna senýge negiz beredi. Osylaısha onyń jańasyn engizýge kelgenin rastaidy nemese " *sońǵy Adam*"Paýyl 1 Kor.15-te aıtqandaı:45, sondaı-aq estidi, kórdi jáne óltirdi bizdikine uqsatyn et denesinde bar boldy adam túrlerimen genetikalıyq bailanysy joq. Bólshekterge mundaı nazar aýdarý jobalardy únemdeydi oryndaı kezinde Qudardyń óz iliminiń ráimizderine beretin mańyzdylyǵyn ashady. Al biz jaqsyraq túsinemiz, nege, Musa burmalagany úshin jazalandy ce ómirde qutqaray jobasy qudaılyq Horebtegi tasqa eki ret soǵylğan.

Ekinshi ret, Qudaı bergen buıryq boıynsha, ol tek onymen sóılesip otyrды sý alý úshin.

Jáne ózek Musanyń, mannanyń, Musanyń oramynyń

Aty-jóni.17:10: "*YaHWéH Musağa bylai dedi: Haronnyń taaıǵyn keınge qaldyrady **auǵaqtar aldynda**, búlikshil balalargá belgi retinde saqtalýy kerek, sender olardyń sybyrlarymen meniń aldynda toqtaysyndar, olar ólmeidi*".

Mys.16:33-34 : "*Al Musa Haronǵa: - Kástróldi alyp, mannany tolyǵymen quyyp, sal, - dedi **aldynda** YaHWéH, sizdiń urpaqtaryńyz úshin saqtalýy kerek. Berilgen buıryq boıynsha YaHWéH Musağa, sondyqtan Haron ony qoidy **auǵaqtar aldynda**, saqtalýy kerek*".

31 :26 kúni : "*Osı zań kitabyn alyp, ornalastyryńyz **kemeniń janynda** týraly paktiniń YaHWéH, Qudaıларыń, sonda ol kýáger retinde sonda bolady qarsy sen*".

Osı tarmaqtardyń negizinde, elshi Paýyldyń bul zattardy kemege emes, onyń búirine nemese aldyna qoiýǵa itermelegen qateligi úshin keshirińiz, evr.9-da:3-4 : "*Ekinshi perdeniń artynda kieli shatyrdyń qasıetti kieli dep atalатыn bóligi boldy, ~~quramynda parfúmeriaǵa arnalǵan altyn qurbandyq ústeli bar~~, jáne kelisim sandyǵy, tolyǵymen altynmen qaptalǵan. Sonda boldy ~~jyly~~ maidannyń keme, quramynda manna, búrshik jarǵan Haronnyń taaıǵy jáne kelisim kesteleri bar altyn ydys*". Sol saqty, hosh iisti zattardyń qurbandyq shalатыn orny qasıetti jerde emes, perdeniń aldyndaǵy búirlik ǵıbadathanada bolǵan. Biraq arka symynyń búirine qoiylǵan zattarjylyQudaıdyń óz halqy úshin jasaǵan keremetteri týraly kýálik etý úshin sol jerde, Evrei tili Izrailge aınaldy, azat jáne jaıapty ult boldy.

Kemeniń búirine qarai,a ózek Musa men Haronnan Qudaıdyń shynaiy paıǵambarларына senim artýdy talap etedi. Deý.8:3, 1 málimetteri boıynshamanna Isanyń aldyna sailanǵanyn eske salady ma "*adam nan men sýmen ǵana emes, aýzynan shyqqan ár bir sózben ómir súrýi kerek YaHWéH*". Jáne bul sóz kelesi túrde de berilgen qudaıdyń qalaıymen Musa jazǵan oramnan. Kemeniń joǵarǵy jaǵynda, meirimdilik ornynyń qurbandyq ústeli Isa Másihtin ómirin óz erkimen qurban etýge senbei, Qudaimen bailyansý múmkin emestigin úretdedi. Bul zattar jıntyǵy Isa Másih tókken adam qanyna áser etken jańa kelisimniń teologıalyq negizi bolyp tabylady. Jáne, qısyndy túrde, onyń boıynda Qudaıǵa qol jetkizilgen jáne oǵan qol jetkizilgen kún, ráimizderdiń róli jáne paıǵambarlyqtar eskirgen jáne paidasyz bolyp qalǵan "Iom Kippýr" nemese "tazarý kúni" merekesi. Kóleńkeler shyndyqqa aınalmaı turyp óshedi. Sondyqtan paıǵambarlyq rásimler oryndalатыn ǵıbadathana joıylyp, eshqashan qaita paida bolmaıǵa májbúr boldy. Isa úretkendi, Qudaıǵa qulshylyq etýshi oǵan qulshylyq etýi kerek ". *rýhta jáne shyndyqta*", birge "*ashyq qoljetimdilik*"Isa Másihtin deldaldyǵy arqyly onyń aspan Rýhyna. Jáne bul tabynyń jerdiń eshbir jerine, Samariada da, Ierýsalımde de, tipti Rimge, Santágo-de-Kompostelaǵa, Lýrdeske nemese Mekkege de bailyansty emes.

Jerdiń bir jerine bailyanbaǵanymen, senim jer betinde ómir súrip jatqanda, Qudaıdyń tańdaılyларына daıyndaǵan isteri arqyly kórsetiledi. Kieli orynnyń simvolıkasy kúná jasaǵan 4000 jyldan keiin besinshi myńjyldyqtyń basynda

toqtady. Al eger shamamen 4000 jyl buryn salynǵan Qudaıdyń jobasy sailanǵandar apta saıynǵy senbi kúni paıǵambarlyq etken Qudaıdyń qalǵan bóligine engiziletin bolsa. Biraq Zákáriadan beri bulai bolǵan joq, Qudaı eki odaq tıraly paıǵambarlyq etedi. Onda Zak.2: 11-de aıtylǵan ekinshisi tıraly málimetter keltirilgen : "jáne Kóptegen ulttar qosylady YaHWéH sol kúni meniń halqym bolady; men senderdiń aralaryńda turamyn, sender muny bilesińder YaHWéH hosttar meni saǵan jiberdi. "Eki kelisimdi bebeleidi" *eki zátún aǵashy*"Zakta.4: 11-den 14-ke deın: "sosyn men jaıap berdim de, oǵan bylai dedim: Shamnyń oń jaǵyndaǵy jáne onyń sol jaǵyndaǵy myna eki zátún aǵashy qandai? **Men sózdi ekinshi ret qabyldadym**, men oǵan aıttym, Altynnan shyǵatyn eki altyn qubyr arqyly ótetin myna eki zátún butaǵy qandai? Ol maǵan aıtty: sen pa bilesiń bes olar neni bildiredi? Men aıtamyn: **Joq, rabbym**. Jáne ol bylai dedi.: Bul eki maılangan bolyp tabylady, búkil jer betindegi Jaratqan Ieniń janynda turǵandar ". Osy aıattardy oqy meni jaratýshy Qudaıdyń, Kıeli Kitap sózin shabyttandyrǵan Kıeli Rýhtyń náziktiǵi men asqaqtyǵyn ashýǵa májbúr etedi. Zákária suraǵa májbúr **eki ese** neni bildiredi " *eki zátún aǵashy* "Qudaıdyń jaıaby úshin. Sebebi odaqtyń ilahı ósietiniń jobasy belgili **eki fazaly** birizdi, biraq ekinshi kezeń birinshiniń sabaqtarymen oqytlady. Olar ekeýi, biraq shyn máinde bir ǵana, ótkeni ekinshisi birinshiniń nátiyesi. Shynynda da, bul Másih Isanyń ótelmeitin ólimi joq eski kelisim be? Monah Martin Lúter aıtqandai eshteńe, tipti almurttyń quryǵy da emes. Al búgingi kúnniń ózinde evrei ultyna áser etip otyrǵan dramanyń sebebi de osy. Bul aıattarda Qudaı Zákárianyń suraqqá bergem jaıaby arqyly olardyń jańa kelisimmen bas tartýyn da paıǵambarlyq etedi ". *Siz olardyń neni bildiretinin bilmeisiz be? Men aıtamyn : **Joq, rabbym** "*. Shynynda da, evrei ulty bul maǵynany osy ýaqytqa deın elemeidi aldyndaǵy sońǵy oqıǵanyń ýaqyty Isa Másihtiniń qatyp kelýi, onda olar ózderiniń ómir súrı baǵasynan bas tartýyn ózgerledi nemese rastaidy.

Álbette, putqa tabynyshy halyqtardyń hristian dinin qabyldaıy kórsetkendei, Qudaıdyń jospary Isa Másihtiniń tulǵasynda oryndalady jáne bul jalǵyz Qudaı áli kúнге deın iahýdilerge óziniń qasıetti kelisiminde qalı úshin bir ultty usynatynyna qol qoıyńyz. Rastaldy, bul ekinshi nemese jańa kelisim jerdiń kúnási bolǵan ýaqyttyń 6000 jylynyń sońǵy úshen birine uzartılıy kerek edi. Isa Másih óziniń dańqy oralýymen ǵana ekinshi kelisimniń aıaqtalı ýaqytyn belgileidi; osy qatyp kelgenge deın ráimizder arqyly paıǵambarlyq etilgen ilim Qudaı daıyndaǵan jalpy jobany túsiný úshin áli de paidaly, ótkeni biz oǵan bilimge qaryzdarımyz ýaqyttyń onyń dańqy oralýy : bastalıy kókte mezgili 2030. Osylaısha, 1844 jyly Qudaı óziniń tańdaǵan adamyna demalys kúnin berý arqyly evrei kielı orny men Súleimen ǵıbadathanasynyń simvolızminde keltirilgen sabaqtarǵa súenedi. Ol 321 jyly 7 naýryzda imperator Konstantinniń jeksenbilik katoliktik murasynyń kúnásin aıyptap, Isa Másihthe shyn máinde birjola júzege asyrylǵan, aıqyshqa shegelenip, qaita tirilgen jańa "qasıetti jerdi tazartıy" qajettiligini alǵa tartty. . Qudaı shynymen de 1844 jylǵa deın "jeksenbilik rımdikterge" qatysty óziniń aıyptaıyn naqtyraq jarıalaıdy kútti. Qabyldanǵannan beri, Dan.8:12-de berilgen habarlandyrıǵa saıkes Qudaımen qarym-qatynasty úzetin kúnániń qarǵysymen bastapqyda taza hristiandyq senimdi aıystyrdy.

Qasiyetlik, demek, qasietti kúndi mindetti túrde saқтаýdy bildiredi demalys, ózi jer júresin qurýdyń birinshi aptasynyń sońynda Qudaimen qasietti boldy. Sonymen qatar, ol Isa Másihtin jeńisimen jeńiske jetken qalǵandarynda sailanǵandardyń kelýin jáne onyń eń qasietti jerde, kúeli jerde kýalik sandyǵynda qamtylǵan Qudaıdyń on ósietiniń tórtinshisinde bar ekenin paıǵambarlyq etedi., kóktegi Qudai Rýhynyń simvoly qasietti, qasietti, qasietti, kúeli Áke, Ul jáne Kúeli Rýhtyń úsh rólin jetildirýde. Qudaıdyń júregi úshin qymbat jáne onyń tańdaýlyларынын, balalaryнын, "úiniń" oıлары мен júrekterinde bolýy kerek nárselerdiń bári. Sailaýshylardıń shynayı kúeliligini irikteý jaqsı jolǵa qoıylǵan jáne anyqtalǵan.

Tastarǵa qashalǵan Qudaıdyń jobasynyń ilgerileýine beıimdelýden ótetin Musa zańyna qaıshy, aqyrzamanǵa deyin máńgilik qundylyqqa ie bolady. Jáne bul on ósietin jaǵdaıy, onda ondyqtyń bári ózgerilmeýi múmkin, tipti alynyp tastalýy múmkin, ótkeni Rım Papasy on ósietin ekinshisine deyin oryndaǵa batyly bardy. Ibilistin úmitkerlerdi máńgilikke aldaı meti on sanyn saqtap qalı úshin buıryqıy qosqanda paıda bolady. Biraq jaratylıstarǵa ilahı qulshylyq etýge, oıylǵan beınelerge, beınelerge salynǵan tyıymdar joıyldy. Biz mundaı násege ókinýimiz múmkin, biraq jalǵan senimniń betin ashýǵa bolady. Túsinýge umtylmaıtyn jáne ústirt adam óziniń minez-qulqynyń logikalıyq nátijesine ushyraıdy ; ol óziniń úkiminiń egjeı-tegejein Qudaıdyń aıyptaýyna deyin elemeıdi.

Ǵıbadathana nemese qasietti oryn

Aspannan kóktegi dini kózqarastyn aspektisin qaldıryńyz, dini qasiyetlik oǵan jer betinde beretin násege nazar aıdaryńyz. Biz "úidin" "ǵıbadathanasyna" ornalastyrylǵan zattardan tabamyz YaHWÉH". Musanyń zamanyndaǵy shatyrdı bul qaıymnyń shatyry bolatyn. Olardıń úsheýi, onyń ishinde zattar, jáne olar nan dastarhanyna, jeti qubyry bar shyraǵdanǵa jáne onyń jeti shamyna, bólmeniń ortasyndaǵy perde aldyndaǵy hosh iisti zattar qurbandıyq ústeline qatysty. Syrttan qaraǵanda, nan nanynyń dastarhanyna arnalǵan solǵa, soltústikke jáne lústra - bul ońǵa -e, ońtústiginde. Bul ráimizder tańdalǵandardıń ómirinde qalyptasatyn shyndıqtyń nyshandary Isa Másihtin tógilgen qany arqyly óteledi. Olar bir-birin tolyǵymen tolyqıyradı jáne aıyramas.

Jeti shamy bar altyn shyraǵdan

Mys.26 :35 : "*sen ústeldi perdeniń syrtyna, al shamshyraqıy ústelge qarama-qarsy, shatyrdıń ońtústikke qaraı jaǵyna qoidıń; jáne ústeldi soltústik jaǵyna qoidıń*".

Ǵıbadathanada ornalasqan solǵa, ońtústik jaǵynda. Ráimizderdi oqıy yaqıtynda júzege asyryladı, ońtústikten soltústikke qaraı. Lústrada eski kelisimniń basynan bastap Qudaıdyń Rýhy men nury beınelengen. Qasietti odaq qazirdiń ózinde "qurbandıyqqa" negizdelgen. *Qudaıdyń toqtısy* " paskal qurbandıyqqa shalınatyn qozylarmen nemese jas qoshqarlarmen beınelengen jáne olardıń aldynda Adam úshin. Apo.5:6-da shyraqtaǵy belgiler qosa berildi: "*Qudaıdyń búkil jer betine jibergen jeti rýhy bolyp tabylatyn jeti kóz*" jáne "*jetı múiz*" olar oǵan jatqyzady qasiyetlik biliktiń.

Shyraǵdan sailanǵandardyń nurynyń qajettiligin qanaǵattandyryǵy ushin bar. Olar ony turǵan Isa Másihtin atynan alady qasiettilik (= 7) qudaıdyń nurynyń. Bul qasiettilik basynan bastap jeti kúndik apta jaratylǵannan beri biblialyq aıandaǵy "jeti" sanymen beinelengen. Zákariada Aqyl-oidy retteıdi "jeti kóz" "Vavılondyqtar qıratqan Zerybbabel Súleımenin ǵıbadathanasyn qalpyna keltiretin negizgi tastan. Jáne ol osylar týraly aitady "jeti kóz" : "Osy jeteydin kózderi YaHWéH, búkil jer sharyn sharlagan." Apo.5: 6-da habar Isa Másihke qatysty", *Qudaidyn toqtysy*: "Al men kórdim, taqyn jáne tórt ańdar arasynda, jáne aqsaqaldar arasynda, ol óltirildi retinde boldy qozy. **Onyn jeti múzi men jeti kózi boldy, bul Qudaidyn búkil jer betine jibergen jeti rýhy**". Bul aıatta kúshpen bylai delingen qasiettilik Másih Isanyń qudaılyǵy túraly. Uly jaratysy Qudaı ony jer betine Isada óziniń óteletin qurbandyǵyn óz erkimen oryndaı ushin jiberdi. Bul meniń kitaptarymda túsindirgen qudaılyq Rýhtyn áreketi. Jaryq turaqty, yaqyt ótken saıyn bilim ósedi. Biz onyn paıǵambarlyq sózderin tolyq túsiniyimiz ushin oǵan qaryzdarmyz.

Hosh iisti zattardyn qurbandyq ústeli

Ólim kezinde óziniń fizikalıyq denesin, onyn aqyl-oidy men jan-dúnesiniń minsiz deńgerinde, Isa Másih, Qudaı aldynda tátti dám usynganda, evrei tilindegi yrym parfúmeriany beıneleıdi. Másih osy parfúmerialarda, sonymen qatar qamtamasyz etetin qyzmetkerdin rólinde beınelengen.

Jperde aldyndaǵy úst, jáne kyalik sandygynyń beti men meirimdilik orny, sheneýnikke, bas dinı qyzmetkerge onyn tek sailanǵan ókilderi jasaǵan qatelikleri ushin shapaǵatshy rólin beretin hosh iisti qurbandyq ústeli boldy. Ótkeni Isa dúmeniń kúnalaryn óz moynyna alǵan joq, tek solarǵa ǵana júkteıdi ol ony taný belgilerin beretin onyn ókilderiniń. Jer betinde bas dinı qyzmetkerdin bir ǵana qundylyǵy bar, sımvoldyq paıǵambarlyq, ótkeni shapaǵat etý quqyǵy Qutqarysy Másihke tiesili. Shapaǵat - bul onyn aıyqsha quqyǵy jáne onyn "máńgilik" Melkizedektin buıryǵyna saıkes, Dan.8: 11-12-de tolyqtyrısly túrde aıtylǵandaı: "jáne *Ol tipti ásker bastyǵyna deın balayzdanyp, odan alyp ketti qurbandyq shaly máńgilik, jáne onyn kieli jeriniń ornyn qulatty. Áskermen qamtamasyz etildi qurbandyq shaly máńgilik, quqyq buzyslylyqyn kesirinen jáne ol shyndyqy joqqa shyǵardy jáne óz isinde tabysty* "; jáne Evr.7:23. Sózder "qurbandyq shaly" mátinde evrei tilindegi túpnusqada bar akordtary keltirilmegen. Bul aıatta Qudaı Rim papasynyń ústemdiginiń saldaryn aıyptady romein. Hristiannyń Isamen tikelei qarym-qatynasy bas papanyń pıdasyna qısaıǵan ; Qudaı janyn joǵaltqan qyzmetshilerinen aıyrlady. Óziniń qudaılyq kemeldiliginde Másih tegi jalǵyz Qudaı óziniń shapaǵatyn zańdastyra alady, ótkeni ol ózi shapaǵat etkender ushin tólem retinde, onyn qurbandyǵy meirimdi erikti Qudaıǵa degen súıspenshilik pen ádilettiliktin tóreshisi, ol bir yaqytta beıneletin Qudaıǵa tátti dám kiedi. Onyn shapaǵaty avtomatty túrde bolmaıdy, ol eńbegin moıyndaıyna nemese moıyndamaıyna bailanysty júzege asyrlady nemese oryndalmaıdy. Isa Másihtin shapaǵatyna onyn tabıǵı tándik onyn sailanǵan ókilderiniń alsız jaqtaryna degen janashyrlıǵy túrtki bolady, biraq ony eshkim aldaı almaıdy, ol ádilettilikpen jáne ádildikpen sottady jáne soǵysady, óziniń shynay tabynshylary men quldaryn moıyndaıdy ; onyn shyn shakirtteri

qandaı? Rıtýalda parfúmeria Isanyń jaǵymdy iisin beıneleıdi, sonymen qatar Qudaıǵa unamdy jeke hosh iisimen onyń adal áýlieleriniń duǵalaryn oqıdy. Prinsip tutynlyq kerek taǵamǵa arnalǵan dámdeýishterge uqsas. Másihtin paıǵambarlyq beınesi, Viktor, jerdegi bas dinı qyzmetker jaramsyz bolyp qalady jáne ony, sondaı-aq dinı joralǵylaryn oryndaityn ǵıbadathanany alyp tastaı kerek. Shapaǵat etý qaǵıdasy odan keıin de saqtalady, óitkeni áýlielerdiń Qudaıǵa arnaǵan duǵalary kóktegi shapaǵatshy Isa Másihtin jáne Qudaıdyń atymen jáne sińirgen eńbegi arqyly bir mezigilde tolyq kólemde beriledi.

Evrei nanynyn dastarhany

Ǵıbadathanada ol oń jaqta, soltústik jaǵynda orınasqan. Qıaldyn nany - bul Isa Másihtin ómiri bolyp tabylatyn rýhanı tamaq, saılangandarǵa berilgen naǵyz kóktegi manna. On eki bólke nan bar, óitkeni qudaı men adamnyń odaǵynda Isa Másihte tolyq Qudaı (= 7) jáne tolyq Adam (= 5) oryndalǵan on eki taıpa bar; Qudaı men adam arasyndaǵy osy kelisimniń sany bolyp tabylatyn on eki figýra, Isa Másih - bul qoldaný jáne minsiz úlgi. Onyń ústine Qudaı óziniń odaqtaryn 12 patriarhqa, Isanyń 12 elshisine, Apoda mórlengen 12 taıpaǵa qurdy.7. "Ǵıbadathananyń" soltústigindegi baǵdaryn oqı otyryp, bul keste jańa kelisimniń jaǵynda, al qasıetti orynnyń sol jaǵynda orınasqan uly Kerýbtin jaǵynda orınasqan.

Aýla

Qurbandyq shalı orny

Aıan 11: 2-de Rýh mynany sıpattaıdy: "aýla" kielı oryn týraly, belgili bir zaklıname : "*Biraq ǵıbadathanasız jatqan saraı ketip qalady shyq, ólsheme; óitkeni bul halyqtarǵa berildi, jáne olar qalany jaiay basyp ótsin qyryq eki aıǵa berekeli*". Jáne "*sharshy*" qasıetti orynǵa kireberistiń aldynda orınasqan syrtqy aýlaǵa jatady nemese ǵıbadathana jabylǵan. Biz tirshilik ieleriniń fizikalıq aspektilerine qatysty dinı rásimderdiń elementterin tabamyz. Birinshiden, qurbandyqqa shalyǵan maldy órteitin qurbandyq shalatyn oryn. Kemeldi qurbandyq shalı úshin kelgen Isa Másih kelgennen beri bul rásim eskirip, osymen aıaqtaldy. Dan.9 paıǵambarlyǵyna sáıkes:27 : "*jáne Ol bir apta boıy kóptegen adamdarmen berik kelisim jasaıdy; jáne aptanyń jartysy ol qurbandyq pen qurbandyq toqtatady ; quratyshy qıraǵanǵa deın eń jürkenishti jáne joiqynnyń negizinde bekitilgen nárseni jasaıdy*". Evr.10: 6-dan 9-ǵa deın bul nárseni rastaldy: "***Kúná úshin qurbandyqtar men qurbandyqtardy órtemeisiń. Sosyn men, mine, keldim dedim (Kitaptyń oramynda men týraly jazylǵan.) Istey, ya, Qudaı, seniń kórýiń úshin. Birinshi atqannan keıin: **Sender qalamadyńdar, sende qurbandyqtar da, qurbandyqtar da, kúná úshin qurbandyqtar men qurbandyqtar da bolǵan joq.** (zańǵa sáıkes usynylatyńdar), sosyn ol: mine, men seniń erkińdi oryndaǵa keldim dedi. Ol ekinshisin ornatý úshin birinshisin joiady. Dál osy eriktiń arqasynda biz Isa Másihtin denesin birjola qurbandyqqa shalı arqyly qasıettelemiz***". Bul hatyń boljamdy avtory Paýyl "evreilerge" joldanǵan, Isa Másihtin nusqaıymen jazylǵan sıaqty; jáne bul onyń orasan zor nuryn jáne onyń teńdesi joq daldigin aqtaıdy. Shyundyǵynda, oǵan tek Isa Másih qana aıta alady: "*(Kitaptyń shıvrshyǵynda ol jazylady **meniń ózimnen**)*". Biraq

Zabýr 40-taraýyndaғы máttinniń 8-tarmaғыnda bylai delingen: "*men úshin jazylǵan kitap oramymen*". Bul ózgeristi Másihtin Paýylmen jeke is-áreketimen aqtaýǵa bolady, ol Arabiada úsh jyl boıy oqshaylangan, Rýh daryndaǵan jáne tikelei nusqaý bergen. Esterinizge sala ketetin, bul Qudaıdyń buıryǵymen jazǵan Musa jazǵan rolikke qatysty boldy.

Teńiz, rezervárlardy jýy

Alaınyń ekinshi elementi - dáret alýǵa arnalǵan ydys, shomyldyrý rásiminen óty rásiminiń prefigýrasıasy. Qudaı oǵan "teńiz" sózin ataý úshin beredi. Adamzattyń tájiribesinde teńiz "ólimniń" sinonimi bolyp tabylady. Ol Musany jáne onyń halqyn, evreilerdi qyǵan perǵaýynnyń barlyq atty áskerin, onyń tasqynymen antedilývıalyqty sharpydy jáne sýǵa batyp óldi. Shomyldyrý rásiminen óty tolyq sýǵa batý arqyly bolýy kerek, kúnakar kári Isa Másih qutqarǵan jáne qaita tiriltken jańa jaratylysta sydan shyǵý úshin ólyi kerek, onyń kemeldi ádildigin qurmetteidi. Biraq, bul tek teorıalyq qaǵıda, ony qoldaný úmitkerlerdin sıpatyna baılanysty bolady. Ol Isa sıaqty shomyldyrý rásiminen ótyge, Qudaıdyń erkin oryndaýǵa kele me? Jaýap jeke bolyp tabylady jáne is boıynsha Isa óziniń ádildigi úshin aıyptalǵan nemese aıyptalmaǵan. Belgili bir nárse, óz erkin oryndaǵysy keletin adam, qylmysy kúná bolyp tabylatyn qudaıdyń qasietti zańyn qıanyshpen jáne moıyndaýymen qarsy alady. Eger ol shomyldyrý rásiminen ótken sýda ólyi kerek bolsa, onda ol kezdeısoq bolmasa da, sezımtal adamnyń álsizdiginen Másihtin qyzmetinde qaita tıylýy múmkin emes.

Sondaı-aq, onyń kúnalary jýylyp, Isa Másihke esep telgen ádildikke ıe bola otyryp, eski kelisimniń dinı qyzmetkeri retinde saılangan hrıstian Isa Másihtin Qudaıǵa qyzmet etýi úshin qasietti orynǵa nemese ǵıbadathanaǵa kire alady. Aqıqattyń joly qudaıdyń dinı beınelengen bul qurylys arqyly ashylady, ótkeni bul tek ráıızder, shyndyq saılangan aqталǵandar ony erler, perishteler jáne Jaratýshy Qudaıdyń aldynda kietin shyǵarmalarda paıda bolady.

Qudaıdyń jobasy sýretterde paıǵambarlyq etken

Qudaı óz jobasynda kielı orynnyń nemese eń qasietti jerdin meirimine bólengen Isa Másihtin qany arqyly saılangandardyń kúnasin alyp tastady. Golgota taýynyń ornında júrgizilgen erekshe qazba jumystarynyń ruqsatymen Ierýsalımda 1982 jylǵa deın, medbike adventist archeolog Ron Ýait Isanyń qany aıqyshqa shegelengen kresten alty metr tómen ornalasqan jerasty úngirinde ornalasqan meirimdilik ornynyń sol jaǵyna shynymen batyp ketkenin anyqtady. Másih; alyp ketetin nárse Golgota taýynyń etegine qoıyńyz. Salttyq dinı qyzmetkerde dinı qyzmetker qasietti jerge, meirimdilik ornyna qarama-qarsy jáne kóktegi zattardy eń qasietti jerge, qasietti orynǵa ornalastyrdy. Osyǵan baılanysty adamnyń qalǵany Allanyń on qolynda. Sol sıaqty evrei tiliniń jazylýy da adamnyń on jaǵynan sol jaǵyna qaraı ornalasqan, soltıstik-Ontıstik baǵytta jáne , sondyqtan Qudaıdyń sol jaǵynan on qolynda. Osylaısha, eki odaqtyń jobasy osy qasietti jerdi oqyda, adamnyń on jaǵynda onyń sol jaǵynda jazylǵan ; Qudaıdyń syrt jaǵynda. Eski paktidegi iahýdiler ózderiniń on jaǵyndaǵy kielı jerde ornalasqan kerýbtin simvoldyq beınesi boıynsha Qudaıǵa qyzmet etti. Olardyń odaqtasýy kezinde qan eshkiniń ishinen óltirdi "tazarý kúni" belgilendi sebý arqyly boıynsha aldyńǵy

jáne ústinde meirimdilik oryndygy. Sebýdi bas dini qyzmetker saýsağymen jeti ret jasağan shyğys bağytynda. Eski kelisim olardyń jobalaryn únemdeydiń shyğys kezeńi bolğany ras. Keshirýge kúnakarlardyń ózderi Shyğysta, Ierýsalimde boldy. Isanyń kúni bar kimgee onyń qany, ol bul qabiré dál osy meirimdilik ornynda jáne onyń qany men ádildigi týraly jazylğan jańa kelisim bar dep surady.e sol jaqta ornalasqan ekinshi kerýb belgisiniń astynda, Ońtústik jağy. Sondaı-aq, Qudaı kórgendeı, bul ilgerileý onyń sol jağynan bastap júzege asyrylady **onyń** "ońğa"Zabýr 110: 1-de jazylğandaı, onyń batasynyń jağy:"Dáyittiń. Jyr. Sózi YaHWéH Rabbyma: otyryńdar, sender **meniń oń qolym**, Men seniń jaýlaryńdy seniń tabanyńa ainaldyrmatynsha ". Jáne Evr.7: 17, 4-ten 7-tarmaqtarğa deın rastai otyryp, kelesiler kórsetilgen:' YaHWéH ant berdi jáne ókinbeidi, Sen mángilik dini qyzmetkersiń, Melkizedek ádisimen. Jaratqan Ie seniń oń qolyńda qaharly kúni patshalardyń arasynan soqqy beredi. Ol halyqtar arasynda ádilettilikti júzege asyrady: bári óli denelerge toly; ol eldiń túkpir-túkpirinde bastaryn jaralady. Ol bulaqty jolda ishedı, sondyqtan basyn kóteredı ". Osylaısha, Isa Másihtin aypaýshylarğa tóleitin tátti, biraq ádil, al búlikshilerge onyń sailanğandaryna janashyrlyqpen qaraityn súispenhiliginiń kýágeri úshin mensinbeyiniń bağasy óteledi.

Tapsyrys aýlağa nemese ğıbadathanağa kire otyryp, evreiler arqalaryn "shyğatyn kúnge" súisinedi barlyq ýaqytta putqa tabynyşylar jer sharynyń ár jerinde qasietti orynnyń uzyndygy boıynsha Shyğys-Batys osinde turğyzylýyn Qudaı qalağan. Eni boıynsha eń qasietti jerdiń oń jaq qabyrgasy, demek, "ornalasqan" ornalasqanSoltústik"jáne sol jaq qabyrga boldy jağynyń" Ońtústik".

Mat.23: 37-de, Isanyń ózi "a" beinesin bergenbalapandaryn qanatynyń astynan jáne astynan qorğaityn taýyq" : "Ierýsalim, Ierýsalim, sen óltiresiń paıgambarlar, jáne senderge jiberilgenderdi jazalady, men seniń balalaryńdy qanshalyqty jui jinağym keldi, ótkeni taýyq balapandaryn qanatynyń astyna jinady, al sen qalamadyń!". Bul eki odaqtyń árqaısysyna jáne eki kerýbtiń qanattaryna birinen soń birin úretý kerek. Exo.19 :4 derekteri boıynsha, Qudaı ózin "-men salystyradybúrkıt": "Meniń mysyrlyqtarğa ne istegenimdi, búrkitterdiń qanatyn qalai kóterip, ózime ákelgenimdi kórdirder ". Apo.12: 14-te bylai delingen:"uly qyran ": "Al uly qyrannyń eki qanaty áielge shól dalağa, jylannyń betinen bir mezgil, bir jarym mezgil qorektenetin jerine ushyp ketýi úshin berilgen ". Bul beıneler bir shyndyqty kórsetedi: Qudaı súıgenderin qorğaidyrbul bul solamyń'mahabbat, birinen soń biri eki odaqta, Isa Másihke deın jáne keın.

Aqyrynda, simvoldyq túrde ğıbadathana Evrei Másihtin denesin, sailanğandardyń biri jáne jalpy alganda, Másihtin qalyńdyğyn, onyń tańdağany, sailanğandardyń jinalysyn beıeleıdi. Barlyq osy sebepterge bailanysty Qudaı azyq-túliktiń densaýlyğyna qatysty erejelerdi belgiledi, osylaısha bul ártúrli formalar templkeli bolyp, qurmettelińder; 1qor.6:19: "Senderdiń denelerin ózderindegi, Qudalaryńdağy Kieıi Rýhtyń ğıbadathanasy ekenin jáne senderge nusqaý bermeitinderińdi bilmeisińder me?"

Altynnan altynnan basqa eshnarse joq

Bul kriteridiń mańyzdylyğyn atap ótken jón: barlyq jihazdar men ydys-aiyaqtar, kerýbter men qabyrgalar intererler ózderi altyn nemese jalatylğans urylğan altynnan. Altynnyń sıpattamasy, ol ózgermeıdi; bul, Qudaı oğan beretin

erekshe qundylyq. Onyń altyunnan jasalgany tańqalarlyq emes, kemeldi senimniń simvolı, biregei úlgi jáne kemeldi Isa Másih boldy. Gıbadathananyń jáne kieli orynnyń ishki kórinisi Isa Másihtıń rýhynyń ishki jaǵyn elestetedı jáne ómir súrgen. qasıettilik, tazalyq Qudaıdyń Kieli Rýhynyń; onyń minezi ózgermeitin, kúná men ólimdi jeńýine de osy sebep bolǵan. Isa keltirgen mysaldy Qudaı úlgi tutýshy retinde kórsetedi úshin onyń barlyq sailanǵan ókilderi ; bul talap, bolýdyń jalǵyz sharty , jeke jáne ujymdyq, mángilik kóktegi ómirmen úlesimdi, jeńimpazdardyń jalaqysy jáne syıaqysy. Ózimizge aınalý úshin onyń qajettiligi bolǵan qundylyqtar, biz ony klon retinde unatamyz, Johannyń 1-haty 2: 6-da jazylǵandaı, "*kimde-kim onyń ishinde turamyn dese, ózi júrgendeı júri kerek*". Altynnyń máni bizge 1-de berilgen Petir 1:7 : "*joıylatyn altyunnan da qymbat (biraq oıpen synalatyn) senimińniń synaǵy Isa Másih paida bolǵan kezde madaqtaǵǵa, ulylyqqa jáne qurmetke ákeletini anyqталý múmkin*". Qudaı óz tańdaýlylarynyń senimin synaıdy. Tek oqýǵa arnalǵan bolsa da, altynda tazartılmaǵan materialdyń izderi bolýy múmkin, odan qutylý úshin ony qyzdyryp, eritý kerek. Qoj nemese qosparlar jer betine shyǵady jáne olardy ketirýge bolady. Bul beinesi tájiribe bastap jáne jerdegi tirshilik shákirtteri óteldi osy yaqyt ishinde Másih zulymdyqty joıady jáne jáne tazartady, ishindees olardy ártúrli synaqtardan ótkizý. Jáne bul tek shart boıynsha olardyń is-sharadaǵy jeńis, sońynda olardyń ómir, olardyń mángilik taǵdyrды bas tóreshi Isa Másih sheshedi. Bul jeńiske onyń qoldaýy men kómeǵi arqyly ǵana jetýge bolady, ol aıtqandaı Johan 15: 5-te-6 jáne 10-da 14-te : "*I júzim butasy, sen butaqtarsyń. Mende jáne men onyń ishinde qalǵan adam kóp jemis beredi; óitkeni mensiz sen eshteńe isteı almaısyń. Eger er adam meniń ishinde turmasa, ony butaq etip qýyp jiberip, qýrap qalady ; al butaqtar jınalyp, otqa tastalady da, órteledi*". Qudaıdyń buıryqtaryna moıynsuný qajet: "*Eger meniń ósıetterimdi oryndasańdar, meniń súıspenshiligimde oryndaysyńdar; men Ákemniń ósıetterin oryndaǵanyymmen jáne onyń súıspenshiliginde qalýymmen.*". Dostary úshin óly aınalady minsiz biıtik onyń mahabbatynyń etalonysýblımasıalanǵan : "*Bul meniń ósıetim: men seni súgendeı bir-birińdi súińder.Dostary úshin janyn qýdan asqan mahabbat joq*". Biraq Isanyń bul moıyndaýy shartty: "***Sen meniń dostarymsyń eger men saǵan buırǵanymdy oryndaysyń***".

Óz tarapynan jeti shamy bar shyraǵdan tutas altyunnan jasalgan. Bul Isa Másihtıń kemeldiligini beıeleıi múmkin. Shirkeýlerden tabylǵan altyn Rım-katolik shirkeýiniń -nyń beinesi bolyp tabylady l(shaǵym onyń jalǵan senim. Sondyqtan, kezinde kerisinshe, protestanttyq ǵıbadathanalar alynyp tastaldy barlyq oıy-órneks, kishipeil jáne qatal. Qasıetti orynnyń jáne ǵıbadathananyń simvolıkasynda, altynnyń bolýy qasıetti orynnyń qudailyq Isa Másihtı beıeleıi múmkin ekendigin dáleleıdi. Biraq onyń denesi bolyp tabylatyn Shirkeýdiń basshysy, basshysy ekendigi Efestikterge 5:23-24-te keńetilgen túrde jazylǵan: "*Másih shirkeýdiń basshysy bolsa da, kúeyi áueliniń basshysy bolyp tabylady, onyń denesi qaisysy, jáne onyń ishinde ol Qutqarýshy. Biraq shirkeý Másihke baǵynyshty bolsa da, áuelder ár nársede óz kúeyleriniń aldynda bolsyn.*"Biraq sodan keın rýh dál osy : "*Kúeyler, áuelderiniń jaqsy kórinder, tipti Másih shirkeýdi de jaqsy kórse de, ol úshin ózin berdi, ol sóz arqyly qasıetteyi úshin, ony sýdy jýy arqyly tazartyp, onyń aldyna daq, ájim nemese ondaı nársede joq, kieli jáne*

kinásiz dańqty shirkeý bolý úshin". Sonymen, mine, anyq aıtylǵan, hristian dininiń aqıqaty nede. Onyń standarty tek teorıalyq ǵana emes, óitkeni ol óziniń barlyq shyndyqtarynda praktikalyq iske asyry bolyp tabylady. Onyń standartymen kelisim "sóz" bul ósietterdiń saqtalýyn bildiretin anyqталған mindetti jáne Qudaıdyń buıryqtary al onyń Kıeli kitaptaǵy paıǵambarlyqtarynda ashylǵan jumbaqtar týraly bilim. Bul kriterıı, "*kinásiz nemese sógis ústinde* " sailanǵandardyń, Apo.14: 5-te eske túsirilip, rastalady , artqy jaǵyndaǵy áýlielerge "adventisterge" jatqyzylǵan jerde - sońy Másihtıń. Olar "belgisimen belgilenedi.144 000 "mórlengen "Qudaıdyń móri" apo-da.7. Olardyń tájiribesi mynada **tutas qasiettelik**. Bul zertteý kórsetkendei shatyr, shatyr, shatyr, shatyr qoryq, ǵıbadathana , jáne barlyq olardyń ráimizderi paıǵambarlyq etken Qudaıdyń ómir беретin uly jobasy. Buls bar tabyldy olardyń maqsaty jáne olardyń adamdarǵa ashylǵan Isa Másihtıń jerdegi qyzmetiniń kórinisindegi jetistikter. Osylaısha, tańdalǵan adamnyń onymen qarym-qatynasy sonдай sıpatta bolady jáne minezi paıǵambarlyq ; bárin biletin jaratýshy Allanyń qolynda ekenin bilmeitin adam ; bul onyń bolashaǵyn qalyptastyrady jáne oǵan ashady.

Súleimen patsha salǵan ǵıbadathanany zertteı otyryp, biz oıyn dy shatastyrýdyń qajeti joq ekenin kórsetemiz "ǵıbadathana" erler úshin qoljetimdi "qoryq" rezervtelgen tek qana eksklúzıvti úshin Qudaı kókte. Osynyń saldarynan sóz "qoryq" sózdiń ornyna qoldanyladı "kılilik" dan.8: 14-te osyny joǵaltady yaqyt, barlyq zańdylyq, óitkeni bul 1843 jyly tazartýdyń qajeti joq kóktegi oryn. Jáne kerisinshe, sóz "kılilik" jer betindegi kúná tájiribesin buzýǵa tiis áýlieler úshin Qudaıdyń sailaýy úshin qasiettelikke ie bolý.

Isa Másihtıń ólimi, seıpardyń perdesibar jáne "ǵıbadathana" týraly "qoryq" Qudaı jyrtyp tastady, biraq áýlielerdiń duǵalary ǵana allaint Isa turǵan kóktegi kili orynǵa rýhanı qol jetkizý baratyn boldy olar úshin shapaǵat etińder. ǒıbadathananyń bólimi boldy jerdegi sailanǵandardyń jıalys úi retindegi rólin jalǵastyryńyz. Dál solai 1843 jyly, prinsıp jańartyldy. Jáne "ǵıbadathana" jer betinde jáne jer betinde qalǵan áýlielerdiń "qoryq", tek kókte ǵana Másihtıń shapaǵaty qaita bastalady resmı túrde paidasyna tek sailanǵan adventister tańdaldy. Sondyqtan olardyń sany kóbirek "qoryq" simvol joǵalyp ketetin jańa kelisimde jer betinde. "ǒıbadathana" qaldy rýhanı sailanǵandardyń ishinen óteldi.

Tazartýdy qajet etetin jalǵyz kir jer betindegi adamdardıń kúnalary boldy, óitkeni olardyń kúnalarynyń eshqaisysy aspandy lastaýǵa kelmedi. Tek shaitan men onyń jyn-perileriniń qatysýymen búlikshiler ǵana jasai aldy, sondyqtan jeńimpaz Maıkl Isa Másih kókten qýylyp, kúná eline laqtyryldy, sonda olar ólgenshe qalýy kerek.

Bul kıliliktiń simvolızmin talqylaǵannan keiin júzege asyrylatyn nárese bolyp qala beredi. Áýlieler retinde, olar ráimizder bolǵandyqtan, olar tek materialdyq zattar. Shynaiy kılilik tiril adamdarda, sondyqtan Isa Másih ǵıbadathananyń ózinen góri Qudaıdyń zańyn, onyń minezi men ádildiginiń beinesin renjitéý úshin ǵana bolǵan jerdegi kúnakar arqyly. Bul tek óziniń tańdaýlyларыnyń Qudaı bulardy Musa men onyń jumysshylarynyń qoly men jasady degen ilimin qoldaý úshin ǵana qoldanyladı. Bul minez-qulyqtan aýlaq bolý úshin putqa tabynýshylar Qudaı adamǵa, onyń qyzmetshisi Ron Ýaitqa ruqsat bergen, onyń aıǵaqtarynyń sandyǵyn taýyp, ustaý úshin 1982 jyly. Car "*Isanyń*

kýaligi "kim "paiǵambarlyq rýhy ma,"bul áldeqaida joǵary jáne paidalyraq, óitkeni ol jer betinde tańdalǵan óz tańdaýy úshin дайындalǵan qutqarý jobasynyń mánin ashý úshin jeke ózi keldi. Ron Ýaitqa perishteler kemedен on ósiretti túsirýge ruqsat berdi, biraq ol filmdi saqtaýdan bas tartty. Bul faktiler dáleldeidi, Qudai onyń bas tartýyn aldın ala bilińiz, biraq bul tańdaý bizdi putqa tabynyshylyqtan qorǵaıdy, mundaı rekord eń osal bolyp sailanǵan keıbir adamdarda jasalýy múmkin edi. Bul shyndyq bizge júregimizdegi oılarda Súıspenshilikke toly Qudayımyz bergen jumsaq mártebe retinde saqtalýymyz úshin ashıldı.

Jaratylystyń bóliný

Bul kitapy zertteý bizge Daniál men Ýahı paıǵambarlyqtarynda jasyrylǵan qurıalardy ashqanymen, men úshin qazir Jaratylys kitabında ashylǵan paıǵambarlyqtardy, ıaǵnı "bastaý" degendi bildiretin sózdi ashýǵa májbúr etým kerek. .

Nazarlaryńyzǵa!!! Biz kezdesetin aıǵaqtarte Jaratylys kitabyn zertteý óziniń qyzmetshisi Musaqı bulıyǵan Qudaıdyń aýzynan tikelei shyǵady. Bul oqıǵaǵa senbey - bul Qudaıǵa tikelei jasalýy múmkin eń úlken qorlaý, aspan qaqpasyn jaýyp tastatyn ashý, bul onyń múldem joqtyǵyn kórsetedi ". *senim, onsyz Qudaıǵa unamdy bolý múmkin emes*, "Evreilerge 11: 6-ǵa saıkes.

Aıan kitabynyń prologynda Isa myna sózdi tabandy túrde talap etti: "*Men álfa men omegamyn, basy men sońymyn*"ol dáıeksóz keltirgendeı qaitadan onyń aıanynyń sońynda jyly Apo.22:13. Biz qazirdiń ózinde turdyqe Jaratylys kitabynyń paıǵambarlyq sıpaty, mundaıor aptalyqtyń taqyrybyna jeti kún paıǵambarlyq etedint jeti myń jyl. Munda men Jaratylys kitabyn "taqyryby" aspektisimen talqylaimyn.**bóliný**"bul erekshe sıpattaıdy, biz kóretinimizdei.

Jaratylys 1

1-shist kún

Jaratylys 1:1 : "*áy basta Qudaı aspan men jerdi jaratty*"

Sózben kórsetilgendeı "*bastalýy*", jáne "*jer*" boldy ma ortalyq retinde Qudaı jaratqan jáne ózek jańa ólshemdegi, formalaryna paralel jáne kókтеgi ómir bul onyń aldynan shyqty. Sýretshiniń beimesin paidalaný úshin ol jańa kesteni jasap, júzege asyryy kerek. Biraq biz qazirdiń ózinde atap ótemiz, olardyń shyǵý tegi boıynsha "*aspan men jer*" bar **bólingen**. "*Attyaspan*"silteme jasaıdy ğaryshtyń juldyzaralyq vakýmy, túsiniksiz , jáne sheksiz ; jáne "*jer*"sodan keiń sýmen jabylǵan doptyń astynda jatyr. Jáne "*jer*" sodan beri jaratylys aptalyǵynda buryńnan bolǵan joq'ol basynda jasalady nemese "*bastalýy*"osy jer ólshemine tán jaratylystyń. Ol bostyqtan shyǵady jáne Qudaıdyń burıyǵymen óziniń alǵashqy jaratylysynyń kókте jasaǵan kúnásiniń bastaıynda turǵan erkindiktiń arqasynda qajet bolǵan róldi oryndaı úshin qalyptasady ; Ishaia 14: 12-de osy esimde silteme jasalǵan "*tań juldyzy* " jáne "*tańnyń uly*" bedeline qarsy shyqqannan beri Shaitanǵa analdy Qudaı. Bul sodan beri, kóterilishhiler lageriniń jetekshisi kókтеgi bar jáne lager alańynan kele jatyr.

J.1:2 : "*Jer pishinsiz jáne bos boldy : tuńǵyqtyń betinde qarańǵylyq, sýdyń ústinde Qudaıdyń rýhy qalyqtap turdy* " .

Boıalǵan retindetómengi qabat retinde kenepke qaita jaǵýdan bastańyz, Qudaı buryńnan jaratylǵan kókтеgi ómirde jáne jerdegi ómirde ústemdik etetin jaǵdaıdy usynady, ol jasamaqshy. Osylaısha ol " sózimen belgileıdiqarańǵylyq"barlyǵynbul onyń maquldaıynda emes ol shaqyrylatyny"*jaryq*" absolúttige qarama-qarsy. Siltemeni ashıńyz bul aıat sózdiń arasyn bekitedi "*qarańǵylyq*", árqashan kópshe túrde onyń eki aspektisinde de,

onyńt birneshe, jáne sóz "tuńǵyq", onda jer tirshiliktiń kez kelgen túrin júzege asyratynyn sıpattady. Qudai bul tańbany óziniń jaýlaryn anyqtaý úshin paidalandy: Apo.11:7-degi "Qudaisyz" revolúsialyq jáne erkin oıshyldar jáne Apo.17:8-degi katolisizm kóterilishhileri papa. Biraq, protestanttyq kóterilishhiler qosylady 1843 jyly Shaitannyń biligine óz kezegin berý arqyly, "tuńǵyq perishtesi" Apo.9:11; jetedit1995 jyly adventizmniń senimsizdigi.

Jyly usynylǵan sýret bul aiat, biz kórip otyrmyz "qarańǵylyq " **bólek** "jánerýh Bastapjaratqan Ie" birge "sýlar" ráimizde kim paıǵambarlyq etedi, jyly Daniel jáne Aıan, massalarynyń ishinen "halyqtar, ulttar jáne tilder" "simvolynyń astynateńiz" Dan.7: 2-3 jáne Apo.13-te:1, jáne ol boıynsha "ózender" aqyrzamanda.8:10, 9:14, 16:12, 17:1-15. Jáne **bóliný** jaqynda " úshin aqy alynady **kúná**" onyń túpnusqasyn Haýa men Adam ata jasaidy. Qarańǵylyq álemi bekitilgen Qudaidyń bemesindegidei Qudaidyń biligine qarsy shyǵydy tańdaǵan Shaitannyń sońynan ergen búlikshi perishtelerge.

J.1:3 : " *al Qudai aitty : jaryq bolsyn ! Al jaryq boldy*"

Qudai standartty belgileidi "jaqsy" óziniń egemendik úkimine sáikes. Bul opsıa "jaraıdy ma" sózge jalǵanady "jaryq" barshaǵa jáne barshaǵa kórinetin dańqty kelbetiniń arqasynda qudyq kótermeıdi "uat" "bul er adamdy jeteleıdi bolýy jasyrý qol jetkizý úshin onyń zulym isteri. Bul "uat" jaratylys 3-tegi kúnadan keın Adam ata sezinetin bolady, jar.2: 25-pen salystyrǵanda.

J.1:4 : " *Qudai jaryqtyń jaqsy ekenin kórdi ; jáne Qudai bólingen qarańǵylyqtan túsken jaryq* " .

Mine **birinshi úkim** Qudai bildirgen. Ol óziniń tańdaýyn ashady **menshik** "degen sózben atalady jaryq " jáne onyń aıyptaýy **zulymdyq** " sózimen belgilenedi **qarańǵylyq** " .

Qudai bizge ashady onyń jaratylýynyń maqsaty, jer, demek, onyń jobasy alatyn túpkilikti nátiye: **bóliný** ony súıetinderdiń finaly "jaryq" jáne qalaıtyndar "qarańǵylyq". "Jaryq pen qarańǵylyq" eki tańdaý Qudaidyń kóktegi jáne jerdegi barlyq jaratylıstaryna bergisi kelgen erkindik prinsipi arqyly múmkin bola ma? Bul eki qarama-qarsy lager aqyry eki bas boldy; Isa Másih úshin "jaryq" jáne Shaitan úshin "qarańǵylyq". Jáne osy eki qarama-qarsy lager, jerdiń eki polúsi retinde, sonдай-aq absolútti eki túrli aıaqtalýy bolady ; sailanǵandar Apo.21:23 boıynsha Qudaidyń nurynda mángilik ómir súredi; jáne Másihtin oralýy arqyly joiyldy, kóterilishhiler aıaqtalady kúni "shan" qańyrap bos jatqan jerde oralý "tuńǵyq" bas.1:2. Úkimge qarta tirildi, olar turaqty bolady joiylǵan bolmys janyp ketti "ot kóli" týraly "ekinshi ólim" Aıan 20: 15-ke sáikes.

J.1:5 : " *Qudai jaryq kúndi, qarańǵylyqty tın dep atady. Al kesh boldy, tań boldy : bul birinshi kún boldy* " .

Bul "birinshi kún" jaratylıstyń tańdaýlary arqyly qalyptasqan eki jaqtyń túpkilikti bólinýine arnalǵan "ashyq jáne qarańǵy" jeńis finalyna deın jer betinde onymen kim kúresedie Isa Másihtin jáne jerdegi jaratylıstyń jańarýy. Jáne "birinshi kún" bolyp tabylady " belgilengen" ruqsatpen Qudai búlikshilerge apta boıy paıǵambarlyq etken "jeti myń" jyldaǵy kúresti beredi. Osylaısha, belgige analǵan oryndy, bul, "belgi" jalǵan ǵıbadattyń qudaiy alty myńjyldyqtyń ishinde saýyǵyp ketti basqa ulttardyń nemese evreilerdiń arasynda kápirler, biraq ásirese hrıstian dáýirinde, "kún kúni" qabyldanǵannan beri Jeńilmegen " aptalyq demalys

kúni retinde júktelgen imperatorlyq bilik Konstantinge, 1er, 7 naýryz, 321. Bul, sondaı-aq osy kúnnen bastap qazirgi jeksenbi "hrıstian" aınalady "aınyń belgisi"538 jyldan bastap Rim-katolıktik senim papasyna beretin dinı qoldaıdyń nátijesinde. Kórinip turǵandaı, "álfı"Jaratylys kitabynda Isa Másihtıń adal qyzmetshilerine kóp nárseni usynýǵa bolatyn"omega". Jáne bul aıaqtalǵan joq.

2nd kún

J.1:6 : "*al Qudai atty , sýlardyń arasynda keńistik bolsyn, solai bolsyn bóledi sýlardan shyqqan sýlar*".

Bul jerde taǵy da másele týyndaidy **bóliný**: "*sýlardan shyqqan sýlar*". Is-áreket paıǵambarlyq etedi **bóliný** Qudaidyń jaratylstary týraly, "beinelengen sý". Bul arat rastaidy jáne **bóliný** kóktegi tabıǵı tirshiliktiń jerdegi tirshiligimen, ekeyinde de **bóliný** "Qudaidyń uldarynyń" "shaitannyń ulymen" degenmen, Isa Másihtıń qate perishteler úshin ólimimen belgilengen úkimge deın birge ómir súrıdiń joly dep ataldy, búlikshi, jáne Isa Másihtıń Jerge dańqty oralýyna deın. Bul **bóliný** adamnyń kóktegi perishtelerden sál tómenirek jaratylatynyn aqtaidy kóktegi ólshemge qol jetpeitin bolady retinde. Jerdiń tarihy onyń sońyna deın uzaq ýaqytqa sozylǵan tarih bolady. Kúná tártipsizdikti ornatty, al Qudai bul tártipsizdikti suryptaı arqyly uymdastyryda.

J.1:7 : "*Al Qudai keńistikti jaratty, jáne bólingen keńistikten tómen ornalasqan sýlar keńistikten joǵary ornalasqan sýlardan. Jáne solai boldy*".

Berilgen sýret **bóledi** paıǵambarlyq etken jerdegi tirshilik "*tómendegı sýlar*" kóktegi ómir - bul "*keńistiktiń ústinde*".

J.1:8 : "*Qudai keńistikti aspan dep atady. Al kesh boldy, tań boldy : bul ekinshi kún boldy*".

Cev aspan, atmosferanyń qabatyna jatady2 gazdan (sýdy qurattyn sýtegi men ottegi) túzilgen Amerika, jerdiń búkil betin qorshap turady jáne Joqst tabıǵı jolmen qol jetimdi emes er adam. Qudai kózge kórinbeitin kóktegi ómirdiń bolýymen bailanysty bul jaǵdaı, óitkeni shaitannyń ózi "esimin almaqshy.*aya kúshiniń hanzadasy*"Efeste.2: 2 : "...onda siz bir kezderi osy dúnieniń barysy boıynsha júrdińiz, sáikes **aya qudiretiniń ámirshisi**, qazir baǵynbaǵan balalarda jumys istettin rýh"; onyń aspan áleminde buriynnan bar ekendigi túraly kózqaras.

3-shird kún

J.1:9 : "*al Qudai atty : aspan astyndaǵy sýlar bir jerge jinalyp, qurǵaq jer paida bolsyn. Jáne solai boldy*".

Osy ýaqytqa deın, "sýlar" búkil jerdi qamtydy, biraq ols qamtylmaǵan degenmen formasy joq janýarlar tirshiligi, premerasy 5-shi kúni bolatyn Marine^{myń} kún. Bul dáldik óziniń barlyq shynaiylyǵyn Jaratyls 6-nyń tasqynynyń áreketine beredi, kim isteı alady, ózine, sýǵa batyrylǵan jerdegi teńiz janýarlarynyń formasyn taratý ; bul tabıdy aqtaidy sodan keın teńiz qaldyqtarynan jáne rakovinalardan.

J.1:10 : "*Qudai qurǵaq jerdi jer dep atady, al ol teńizderdiń sýlaryn biriktirdi. Qudai onyń jaqsy ekenin kórdi*".

Bul jaña **bóliný** sanalady "jaqsy" Qudaimen, óitkeni, artynda muhıttar men materikter, bul osy eki termindi beredi "teńiz jáne qurlyq" eki simvoldyń róli saıkesinshe hristian shirkeyi men Rim-katolik shirkeyiniń protestanttyq hristiandyq ónimin reformalangán shirkey degen atpen birinshisin bildiredi. Olardyń **bóliný** 1170 arasynda jasalgán jáne 1843 jyl qarastyrylady "jaqsy" Qudaimen. Al onyń Reforma kezinde adal qyzmetshilerine kórsetken jigeri áshkere boldy apoda.2:18 29. Bul aıattarda tro ma24 jáne 25 tarmaqtardyń osy mańyzdy dáldigin qoldanyńyz erekshe yaqytsha jaǵdaıdyń kýasi bolǵandar: "sender, osy ilimdi qabyldamaityn jáne Shaitannyń tereńdigin bilmeitinder, Tiaturanyń basqalarynan, senderge aitamyn, olar aitqandaı : **Men saǵan basqa aýyrtpalyq salmaimyn ; tek, sende bar, men kelgenshe tez usta**". Taǵy bir ret, osy toppen Qudai búlikshi perishteler men adamdyq rýhtar jasaǵan tártipsizdikterde tártip ornatady. Basqa oqytý, atap aitqanda, "jer" óz esimnin búkil planetaǵa bermekshi, óitkeni "ákk "bul jaratylasty Qudai jaratqan adamnyń ómiriniń tabıǵı ortasy bolýǵa daıyn. Jer ústi floty - bul tórt qurǵaq jer betinen birneshe ese úlken planeta óz ataıyn alar edi "teńiz"eń jaqsy tapqan, biraq ilahı josparda kepildik berilmegen. Sózderi bul "aitý ": "qaisysy e sıaqty úlesedibirge qaýırsyn úıir emes ", osy jinaqtardan tabýǵa bolady. Osylaısha, 1 arasynda170 jáne 1843, protestanttyq adaldar men beıbitshilikti Másihtıń ádildigi qutqardy, bul naǵyz jetinshi kúnniń qalǵan demalys kúnderine: senbigе moıynsunbaýǵa bailanysty boldy. Jáne bul demalystyń talaby "jer"simvol - 1843 jylǵy jalǵan hristiandyq senim, Dan.8: 14-ke saıkes. Bul ilahı úkimniń dáleli Apo.10:5-te Isa sýretke túskende kezdesedi "aıaq"ústinde"teńiz jáne qurlyq"olardy ashýynan basý úshin.

J.1:11 : "*Qudai bylai dedi: "jer ósimdikterdi, tuqym beretin shópterdi jáne jemis aǵashıarın - óz túrine qarai jemis beretin aǵashıardy jáne olarmen birge jerdegi tuqymdarın shyǵarsın. Jáne solai boldy. "*

Qudaidyń qurǵaq jerge bergen basymdyǵy rastalady : birinshisinde ol qaitadankúshine nazar aýdaryńyz "**óndiredi** ""jasyl jelek, shóp beretin tuqym jáne jemis aǵashy óz túrine qarai jemis beredi "; jáne barlyq zattar birinshi kezekte adamnyń qajettilikterine, ekinshiden, amalasyndaǵy jerdegi jáne kókтеgi janýarlarǵa arnalǵan. Jerdiń bul týyndyların Qudai qyzmetshilerine onyń sabaqtarın ashý úshin simvoldyq beıneler retinde paidalanatın bolady. Er adam sıaqty "aǵash" jaqsy da, jaman da jemis beredi.

J.1:12 : "*al jer ósimdikterdi, túrine qarai tuqym beretin shópterdi, jemis beretin aǵashıardy jáne olarmen birge tuqymdarın, árqaisysynyń túrine qarai ósirdi. Qudai onyń jaqsy ekenin kórdi.*"

Osy 3-terd kún, Qudai jaratqan jaratylastyń eshbir jamandyǵy kirlegen joq, tabıǵat kemeldi, solai sanalady " jaqsy". Atmosferalyq jáne jerdegi kemeldik tazalyǵynda jer óz óndirisin ulǵaitýda. Jemister jer betinde tirshilik etetin tirshilik telerine arnalǵan- erkekter men janýarlar, olar óz kezeginde jeke erekshelikterine qarai jemis beredi.

J.1:13 : "*Al kesh boldy, tań boldy : bul úshinshi kún boldy*".

4-shi^{myń} kún

J.1:14 : "*al Qudai atty, aspannyń aspanynda nur jaýsyn bólek túnnen bastap kún ; belgiler úshin bolsyn, jyl mezgilderi úshin bolsyn, kúnder men jyldar úshin bolsyn*".

Jańa **bóliný** shyǵady : "*túnnen bastap kún*". Tórtinshi kúnge deın jaryq kúnniń kóktegi dene qol jetkizgen joq. Kún men túnniń bólinýi Qudai jaratqan vırtýaldy túrde burreden bar edi. Óziniń qatysýyn óz betinshe jasaý úshin Qudai aspan deneleriniń tórtinshi kúni jaratpaqshy, bul adamdarǵa osy juldyzdardyń ornalasýyna bılanysty kúntizbelerdi ornatýǵa múmkindik beredi juldyzaralyq ǵaryшта. Osylaısha olar bolady Zodiak belgileriniń kórinisi, astrologia saǵatqa deın, biraq boljaýsyz aǵymdaǵy, astronomia.

J.1:15 : "*jáne olar jer betine jaryq berý úshin aspan aspanyndaǵy shamdar úshin bolsyn. Jáne solai boldy*".

Jáne "jer" habardar bolýy kerek "*kún*" jaǵdai boıynsha "*tún*", biraq "*jaryq*" týraly "*kún*" -dan asyp túsyı kerek "*tún*" óitkeni bul ómirdiń barlyǵyn jaratýshy aqıqat Qudainyń simvoldyq beinesi. Jáne reti boıynsha sabaqtastyq "*túngi kún*" onyń barlyq jaýlaryna, sonдай-aq onyń qudyǵyna qarsy óziniń sońǵy jeńisin paıǵambarlyq etedi-tańdaýlylardy jaqsy kórdi jáne batasyn berdi. Bul ról, jaǵnı "*jerge jaryq ber*" bul juldyzdarǵa Jaratýshy Allanyń atymen berilgen aqıqat nemese ótiriktiń dini ustazynyń simvoldyq mánin beredi.

J.1:16 : "*al Qudai eki uly nurdy, kúndi basqaratyn úlken nurdy, túndi basqaratyn kishi nurdy jaratty; ol juldyzdardy da jaratty*".

Bul egjeı-tegejeıli : silteme jasai otyryp "*kún*" jáne "*ai*", "*eki keremet sham*", Qudai kúndi órnek dep ataıdy "*eń úlkeni*" shoýdy tutylý úshin kún men aıdyń eki diskisi bizge bir ólshemde kórinedi, bireyi ekinshisin ózara jabady. Biraq jaratqan Qudai muny adamnyń aldynda biledi onyń kishigirim kórinisi onyń jerden qashyqtyǵyna bılanysty, kún Aıǵa qaraǵanda 400 ese úlken, biraq 400 ese alys. Osy dáldikpen ol onyń Jaratýshy Qudai degen joǵarǵy ataǵyn rastaidy jáne rastaidy. Sonymen qatar, rýhanı jazıqyqta ol óziniń salıstıryǵa kelmeitin "ólshemin" ashady aıdyń kishiligi, tún men qarańǵylyqtyń simvoly. Osy simvoldyq rólдерdi qoldaný Isa-Másihtiń esimimen atalatyn bolady "*jaryq*" Johan 1: 9-da: "*Dúniege kelgen árbir adamdy nurlandyratyn naǵyz nur osy edi*". Betpebet kelińiz, tándik salynǵan evrei halqynyń eski kelisimi sur aı kúntizbesi ornalastyryldy belginiń astyna bastapdáyir " brúnetka "; bul úshin birinshi jáne Másihtiń ekinshi kelýi. Dál solai "merekeler, jańa aılar" merekesi, aıdyń joǵalyp, kórinbeitin sáti, Kún Másih dáyiriniń kelýin boljady., bul aýyrdy.4:2 jáne salıstıradı úshin "*ádildiktiń shyǵaǵy*": "*Biraq meniń atymnan qorqatyn sender úshin paıda bolady jáne ádildiktiń shyǵaǵy, eqanattarynda shıpası bar t ; voý shyǵady, sen dúngirshektiń buzayıları bolyp ósesiń,...*". Eski evrei kelisiminen keiın "*ai*"jalǵan hristiandyq senimniń simvolyna amaldy, dárekti túrde 321 jáne 538 jyldardan bastap katolik, sodan keiın 1843 jyldan bastap protestant jáne ... 1994 jyldan bastap adventisterdiń institúsiionaldyq damýy.

Óleńde de aıtylady "*juldyzdar*". Olardyń jaryǵy az, biraq olardyń kóptigi sonshalyq, olar jaryq túsiredi, alaida aspan túnde qurlyqta bolady. "*Juldyz*" belgisi retinde turǵan nemese qulaǵan kúinde qalatyn din elshileriniń simvolyna amalady "*ó^{myñ} mór*" Apo.6:13 , onda juldyzdardyń qulaýy keldie sailanǵandarǵa 1833 jyly

13 qarashada paıǵambarlyq etý, 1843 jylǵy protestantızmnıń jappaı kúreyi. Bul kúz elshilerge paralel boldy Másihtıń elektrondyq poshta alýshylary týraly "Sardis" oǵan Isa bylai deidi: "siz tiri bolý úshin jumsaisyz jáne óldińiz ". Bul kúz Apo-da eske alynady.9: 1: "*Besinshi perishte kernei tartty. Men kórdim jerdegi kókten qulaǵan juldyz. Túpsiz shuńqyrdyń kilti oǵan berildi* ". Deın protestanttardyń qulaýy, Apo.8:10 jáne 11 Qudai túpkilikti aıyptaǵan katolisizmdi eske túsiredi: "*Úshinshi perishte kernei tartty. Al aspannan alaydai janyp turǵan bir úlken juldyz qulady , jáne ol ózenderdiń úshinshi bóligine jáne sy burqaqtaryna qulady.* " Le 11 aiatynda oǵan esim berilgen "Absent ": "**Juldyzdyń atyn jýsan deidi** ; jáne sýlardyń úshinshi bóligine ainaldy **jýsan**, jáne kóptegen adamdar sydan óldi, ótkeni olar ashshy boldy ". Másele Apo.12: 4-te rastalǵan: "**Onyń quryǵy aspan juldyzdarynyń úshinshi bóligin syzdy, jáne olardy jerge tastady. Aıdabar balasyn dúnege kelgen boida jalmap qoty úshin bosanyǵa daiyn turǵan áieldiń aldynda turdy** ". Sodan keın dinı habarshylar ólim jazasyna kesilgenderdiń qurbandary bolady týraly Fransız revolúционерleri Áqb.8:12 : "*al tórtinshi perishte kernei tartty. Al kúnniń úshinshi bóligin, aıdyń úshinshi bóligin jaryp jiberdi, al juldyzdardyń úshinshi bóligi; osylaisha olardyń úshinshi bóligi qarańǵylandy, jáne kún óziniń aıqyndyǵynyń úshen birin, al tın de sol sıaqty joǵaltýy kerek*". Revolúционерlerdiń, dinniń barlyq túrine dushpandyq tanytatyn erkin oıshyldardyń da nysanasy, báribir ishınara (úshinshi), "kún"jáne "ai".

J.15:5,"juldyzdar"simvolizasialay úshin keldi"*tuqym* "Abyraıymǵa ýade berdi:" *Jáne ol ony syrtqa shyǵardy, dedi ol : "Aspanǵa qara, sene alsañ juldyzdardy sanadyń. Jáne ol oǵan atty : urpaqtaryń da solai bolsyn".* Nazarlaryńyzǵa! Jánehabar kóp mólsherdi kórsetedi, biraq Qudai tabatyn kópshiliktiń seniminiń sapasy týraly eshteńe aıtpaidy "*kóbi shaqyrylady, biraq azy tańdalady* "Mat.22: 14-ke saıkes. Jáne "*Juldyz*" báribir ókildik etedi Dan.12-de saılanǵandar:3 : "*dana bolǵandar aspannyń nuryndaı jarqyraıdy, al ádildikke úretkender, kópshilikti ádildikke juldyz etip buryńdarmáńgilikke jáne máńgilikke*".

J.1:17 : "*Qudai olardy jerge nur shashý úshin aspan aspanyna ornalastyrdy,*"

Biz munda kórip otyrmyz bir sebeppen rýhanı juldyzdardyń róli týraly Qudaıdyń talaby : "*jerge jaryq berý úshin*".

J.1:18 : "*jáne kúndiz-túni bilik júrgizý, jáne bólek qarańǵylyqtan túsken jaryq. Qudai onyń jaqsy ekenin kórdi* ".

Munda Qudai bulardyń simvoldyq jáne rýhanı rólin rastaidybir-birine bailay arqyly stresster "*kún men jaryq*" bir jaǵynan, jáne "*tın men qarańǵylyq*" ekinshi jaǵynan.

J.1:19 : "*Al kesh boldy, tań boldy : tórtinshi kún boldy*".

Endi jer óziniń qunarlylyǵyn jáne ósimdik taǵamdaryn óndirýdi qamtamasyz etý úshin kúnniń jaryǵy men jylýyn pıdalana alady. Biraq kúnniń róli Haýa men Adamdy jasaityn kúnadan keın ǵana mańyzdy bolady. Ómir osy qaıǵyly sátke deın Qudaıdyń jaratýshy qudiretiniń ǵajayıp qudiretine qurylǵan. Jerdegi tirshilikti Qudai kúnaniń jerge tıgizetin ýaqyty úshin osy ýaqytqa uymdastyrady barlyǵy onyń qarǵysy.

5-shi^{myñ} kún

J.1:20 : "*Qudai atty, sýlar tiri janýarlarǵa jáne aspan keñistiginde jer betinen ushýp ótetin qustarǵa molynan ákelsin*".

Osy 5-te^{myñ} Qudai bergeni kúndi "sýlar" bilik "*tiri janýarlardyñ kóptigin óndirý*," sonshalyqy kóp jáne alýan túrli bolǵandyqtan, qazirgi gylymdy anyqtaý múlde qyngǵa soǵady. Tuńǵyqyñ túbinde tolyq qarańǵylyqta biz belgisiz janýarlardyñ tirshilik formasyn ashamyz usaq, flýoresentti jarqyl, jypylyqtap tur, jaryq qarqyndylyǵyn ózǵertý , jáne tipti tús. Sonymen qatar, aspan keñistigi ushý animasiyasyn alady "*qustar*". Munda "simvolynyñ belgisi shyǵady.*qanattar*" bul janýarlarǵa aýada qozǵalǵa múmkindik beredi tándik eresekter. Simvol kóktegi rýhtarmen bailanysty bolady, olar fizikalıyq, jerdegi jáne aspandyq zańdarǵa baǵynbaǵandyqtan qajet emes. Jáne qanatty túrlerde -e jerdiñ bemesin Qudai taǵaıyndaıdy "*búrkit*" ol barlyq túrler arasynda eñ biik biiktikke kóteriledi qustardyñ jáne ushatyn janýarlardyñ. "*Búrkit*" aınaldy sondaı-aq imperianyñ simvolı, Nebýkadnesar patsha Dan.7: 4-te jáne solai Napoleonnan 1er apoda.8:13: "*men kórdim jáne estidim aspan ortasynda ushýp bara jatqan perishte, daýystap aita otyryp: Qasiret, qasiret, qasiret, jer turǵyndaryna, úsh perishteniñ kerneiiniñ basqa daýystary boıynsha, olar áli estilmeidi!*" Imperatorlyq rejimniñ parda bolýy úlken úshiktıi paıǵambarlyq etip otyrdy "*qasiret*" sońǵy úshiktıi simvolımen batys elderiniñ turǵyndaryna qaisysy soqqy beredi "*kerneiler*" Apo. 9 jáne 11, 1843 jıldan bastap ótinishke Dan.8:14 jarlyǵy engizilgen kezde.

Syrtında "*búrkit*", basqa "*aspan qustary*" kóktegi perishtelerdi bemeletin bolady, jaqsılyq pen jamandyq.

J.1:21: "jáne *Qudai uly kitterdi jáne sýlar molynan ákelgen qozǵalatyn árbir tirshilik iesin olardyñ túrinen keiın jaratty ; ol sondaı-aq árbir qanatty qusty óz túrine qarai jaratty. Qudai onyñ jaqsı ekenin kórdi*".

Qudai teñizdegi tirshiliktı kúnániñ jaǵdayna, bolatyn yaqytqa daıyndap jatyr "*úlken balyqtar*" kishirek bolady jáne olardyñ qoregi, bul baǵdarlamalanǵan taǵdyr jáne olardyñ ár túrdegi kóptiginiñ paidalylyǵy. Jáne "*qanatty qustar*" bul prinsipten qutylmaıdy, óitkeni tamaq úshin de bir-birin óltiredi. Biraq kúnániñ aldynda, janýar joq, teñizde , nemese qus basqasyna zıan tıgizedi, tirshilik olardyñ barlyǵyn jandandyrady jáne olar birge ómir súredi minsiz úlesimdilikte. Sondyqtan, Qudai, jaǵdaıdy baǵala "*jaqsı*". Jáne "*janýarlar*" teñizde jáne "*qustar*" kúnadan keiın simvoldyq ról atqarady. Sodan keiın túrler arasyndaǵy kúresetin ólimge týra keledi "*teñiz*" maǵynasy "ólim" Qudai oǵan dáret alý rásiminde bergendeı evreilerdiñ dini qyzmetkerleri týraly. Jáneosy maqsatta qoldanylatyn tostaǵan "ataıyn alady.*teñiz*" ishinde eske salǵysh "qyzyl teñizdi" kesip óty týraly, eki nárese hrıstiandyq shomyldyrý rásiminen ótydiñ prefigýrasiasy bolyp tabylady. Osylaısha, oǵan ataı bere otyryp, "*m-den kóteriletin ańer*" Apo.13:1-de Qudai Rim-katolik dinin anyqtaıdy jáne qoldatyn monarhia kórshisin óltirip, balyqtai jalmap jatqan "ólgenderdiñ" kezdesýinde "*teñiz*". Sol qyrandar, torǵaılar men suńqarlar Haıa men Adamnyñ kúnásine bailanysty kógershinder men kógershinderdi jeidi, jáne bastap bul, áldeqaida kóp, olardyñ urpaqtary Másihtıiñ dańqy oralýyna deıin adam.

J.1:22 : "*Qudai olarǵa batasyn berip, Jemisti bolyńdar, kóbeıńder, teńizderdegi sýlardy toltyryńdar, jer betinde gustar kóbeıe bersin dedi*".

Qudaidyń nyǵmeti teńiz janýarlary men qustarynyń kontekstinde kóbeıtý arqyly júzege asady, biraq kóp uzamaı, adam balasy. S shirkeýihristos ony erik dep ataıdy sondaı-aq onyń izbasarlarynyń sanyn kóbeıtińiz, biraq bul jerde Qudaidyń nyǵmeti jetkiliksizt olaı emes, óitkeni Qudai shaqyrady, biraq ol eshqashan eshkimdi onyń qutqarylý týraly usynysyna jaýap berýge májbúrlmegen.

J.1:23 : "*Al kesh boldy, tań boldy besinshi kún boldy*".

Teńiz tirshiliginiń besinshi kúni jaratylǵanyn eskerińiz jáne **bólek** jerdegi tirshiliktiń jaratylýnan, onyń rýhanı simvolizmине baılanysty ol mynalarǵa qatysty hristiandyqtyń birinshi túri qarǵysqa ushyrap, joldan taıǵan; bul usynylǵan kúnnen bastap 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap Rımniń katoliktik dinin bildiretin boladyjalǵan demalys kúnderiniń biri, putqa tabynýshy, birinshi kún, jáne " kún kúni ", sodan keiin ózgartildi : Jeksenbi - Iemizdiń kúni. Bul túsinikteme 5 jyl ishinde rimdik katolisizmniń paida bolýymen rastalady^{myń} myńjyldyq jáne protestantizm, 6 jyl ishinde paida bolǵan^{myń} myńjyldyq.

6-shy^{myń} kún

J.1:24 : "*Qudai aıty, jer betinde tirshilik ieleri óz túrlerine qarai, mal, baýyrymen jorǵalaýshylar men qurlyqtaǵy janýarlardy árqaısysy óz túrine qarai shyǵarsyn. Jáne solai boldy*".

6-shy^{myń} kún jerdegi tirshiliktiń jaratylýymen erekshelenedi, ol, jyly onyń kezegi, teńizden keiin, "**óndirilgen tiri janýarlarda túrlerine qarai mal basy, baýyrymen jorǵalaýshylar jáne qurlyqtaǵy janýarlar, árqaısysy óz túrine qarai**". Qudai osy tirshilik ieleriniń barlyǵynyń kóbeıtý prosesin qozǵalysqa keltiredi. Olar jer massasyna taralady.

J.1:25 : "*Qudai jerdegi jabay janýarlardy túrine qarai, maldy túrine qarai, jer betindegi árbir jorǵalaýshy zatty túrine qarai jaratty. Qudai onyń jaqsy ekenin kórdi*".

Bul tarmaq aldyńǵysy boıynsha rettelgen áreketti rastaidy. Bul joly Qudai jer betinde óndirilgen osy tiri jer betindegi janýardyń jaratýshysy jáne direktory ekenin eskerińiz. Teńiz janýarlaryna keletin bolsaq, qurlyqtaǵy janýarlar adamnyń kúnási bolǵanǵa deiin úlesimdi ómir súredi. Qudai "*jaqsy*" bul jaratylýsta simvoldyq júıeler ról atqaratyn janýar jáne ol olardy paidalanatyn bolady onyń habarlarynda paıǵambarlyq kúná engizilgennen keiin. Baýyrymen jorǵalaýshylardyń ishinde, "*jylan*" bastapqy róldi almaqshy shaitan qoldanatyn kúnániń ortasha qozdyrǵyshy retinde. Kúnádan keiin, es jerdegi janýarlar túrlerge qarsy túrlerdi joıady. Jáne bul agresia aqtaıdy, jyly Apo.13:11, ataıy "*jerden kóterilip kele jatqan haiyan*", bul Isa Másihtiniń is júzinde qaita oralýymen negizdelgen adventisttik senimniń túpkilikti synaǵy kontekstinde Qudaidyń qarǵysyna ushyraǵan sońǵy mártebesindegi protestanttyq dinge qatysty 2030 jyldyń kókteimine josparlangan. Degenmen, mynany eskerińize protestantizm esigi bul qarǵys elenbedi kópshilik boıynsha 1843 jyldan.

J.1:26 : "*Sonda Qudai bylai dedi: "adamdy óz beinemizge, óz beinemizge analdyraıyq, jáne olar teńiz balyqtary men áye qustaryna, malǵa, búkil jer betine jáne barlyq jorǵalayıshylarǵa ústemdik etsin. jer betinde jorǵalaidy"*.

Aıtý "Jasa", Qudai óziniń shyǵarmashylyǵymen, onyń is-áreketine qatysatyn jáne ynta-jigerge toly qorshaǵan adal adamdardyń perishteler álemimen bailanysty. Taqyryby boıynsha **bóliný**, munda, 6-ǵa toptastyrylǵan^{myń} kún, jaratylys jerdegi janýar jáne adam , osy 26 tarmaqta kimgesilteme jasalǵan, Qudaidyń esiminiń sany, tórt evrei árpin "Iod" qosy arqyly alynǵan san = 10 +, He = 5 +, Tolqyn = 6 +, Sálem = 5 = 26"; hattar qurastyratyn dar onyń esimi transliterasialanǵan "YaHWéH ". Bul tańdaıdyń barlyǵy jus saıyn, " *Qudaidyń beinesinde jasalǵan*", "adam" Adam jerdegi jaratylısta simvoldyq túrde Másihtini beinesi retinde beıelenedi. Qudai oǵan óziniń fizikalıyq jáne aqyl-oyın beredi, jaqsylyq pen jamandyqta baǵalaı bilý ol múmkindik beredi. Janýarlarmen bir kúnde jaratylǵan, "er adam" onyń tańdaıyn qabyldaıdy "uqsastyq": Qudai nemese janýar bul, " qubyjyq". Degenmen, bul "úı janýarynyń" arbaıyna túsýge múmkindik berýde, "jylan ", - dep Haıa ana men Adam atadan aıyrylyp, Qudaidan aıyrylady onyń "uqsastyq". Adamǵa ústemdik berýde " *jer betinde jorǵalayıshylar jorǵalaidy*", Qudai adamdy "jylanǵa" ústemdik etýge, sondyqtan ony úiretpeýge shaqyrady. Ókinishke oraı, adamzat balasy úshin Haıa ana azǵyrylyp, moıynsunbaıshylyq kúnası úshin kináli bolǵan kezde oqshaılanyp, Adamnan alshaqtaıdy.

Qudai adamǵa óziniń jerdegi barlyq jaratylıstaryn senip tapsyrdy quramyndaǵy tirshilikpen jáne teńizde, qurlyqta jáne aspanda ónimmen.

J.1:27 : "*demek, Qudai adamdy óz beinesinde jaratty, ony Qudaidyń beinesinde jaratty, erkek pen áieldi jaratty*".

6-shy^{myń} kún basqalar sıaqty 24 saǵatqa sozylady jáne bul jerde erkek pen áieldiń týyndylary olardyń jaratylısyn qorytyndylaıdyń tárbielik maqsatyna toptastyrylǵan sıaqty. Shyndyǵynda, Gen.2 birneshe kún boı oryndalatyn kóptegen áreketterdi ashý arqyly adamnyń jaratylıyn qamtıdy. Osy 1-taraıdyń mazmuny Qudai aptanyń alǵashqy alty kúnine bergisi kelgen simvoldyq qundylyqtardyń normativtik kórsetkishin alady.

Bul apta odan da simvoldyq qundylyq bolyp tabylady, ol jobanyń ómir beretin Qudain beıeleıdi. "Adam" Másihtı beıeleıdi jáne paıǵambarlyq etedi jáne "áiel", odan paıda bolatyn " shirkeı sailandy ". Sonymen qatar, kúnaniń aldynda naqta yaqyt mańyzdy emes, óitkeni kemeldik jaǵdaıynda yaqyt esepelmeıdi jáne "6000 jyldy" kerı sanaı bastalady birinshi kókteıde, belgilengen jáne birinshi kúná, adam. Minsiz júelilikte 12 saǵattyq túnder men 12 saǵattyq kúnder bir-biriniń artynan úzdiksiz júredi. Bul aıatta Qudai óziniń beinesine saı jaratylǵan adamnyń uqsastyǵyn talap etedi. Adam - bul Joq tóıen, ol kúshke toly jáne shaitannyń azǵyrlaryna tóteı bere alatyndı jaratylǵan.

J.1:28 : "*Qudai olarǵa batasyn berdi jáne Qudai olarǵa jemisti bolyńdar, kóbeıińder, jerdi tolyqıyryńdar jáne baǵyndyryńdar dedi; jáne teńiz balyqtaryna, aspan qustaryna jáne jer betinde qozǵalatyn árbir tirshilik iesine ústemdik etińder*".

Habardy Qudai búkil adamzatqa jiberedi, onyń ishinde Adam ata men Haıa ana - túpnusqa úlgiler. Janýarlar sıaqty, olar da óz kezeginde batasyn alyp,

adamdardyn kóbeiyi úshin urpaq jalǵastyryǵa shaqyrylady. Adam Qudaıy janýarlardyn jaratylstaryna ústemdik etýge májbúr etedi, ıaǵnı ol olardyn ústemdigine jol bermeiyi kerek, ashýlanshaqyqpen jáne álsizdikpen sentimentaldy. Bul olarǵa zıan tıgızbeıdi, biraq olarmen úlesimdi ómir súry. Bul kúnaniń qarǵysynyn aldyndaǵy kontekste.

J.1:29 : "*Al Qudaı bylai dedi: "Mine, men senderge jer betindegi barlyq shóp tuqymyn jáne tuqym beretin aǵashtyn jemisindegi árbir aǵashty berdim; senderge bul et úshin bolady".*

Kókónis degen jaratylsynda Qudaı óziniń barlyq meirimdiligi men jomarttyǵyn ár túrdiń tuqymdarynyn sanyn kóbeıtý arqyly ashady ósimdiklerden, jemis aǵashtarynan, dánderden, shópterden jáne kókónisterden. Qudaı adamǵa usynady model, thebúkil dene men adam janynyn paidasyna jaqsy fizikalıyq jáne psıhikalıyq densaýlyqty qamtamasyz etetin minsiz qamtamasyz etý, Adam atanyń zamanyndaǵydaı búginge deın. Bul taqyrypty 1843 jyldan bastap Qudaı óziniń tańdaýlylaryna qoıylatyn talap retinde usynyp keledi , jáne bul bizdiń sońǵy birneshe kúnderimizde odan da mańyzdyraq bolady, munda bilik hımıalyq zattardyn, tyńaıtqyshtardyn, pestısıdterdiń jáne ómirdi ilgeriletýdiń ornyna buzatyn basqa zattardyn qurbany bolady.

J.1:30 : "*Al jer betindegi árbir hayanǵa, aspandaǵy árbir qusqa, jer betinde jorǵalap júrgen, óz ishinde tirshilik tynsy bar nárseniń bárine men árbir jasyl shópti tamaqqa berdim. Jáne solai boldy".*

Bul aıatta osy úlesimdi ómirdiń múmkindigin negizdeitin kilt berilgen. Barlyq tirshilik ieleri vegetariandyq, sondyqtan olarǵa zıan keltirýge negiz joq. Kúnadan keıin janýarlar ony tamaqtandyry úshin jii shabýyldady, ólim bárine sol nemese basqa jolmen soqqy beredi.

J.1:31 : "*Qudaı jaratqannyń bárin kórdi, mine, bul óte jaqsy boldy. Al kesh boldy, tań boldy altynshy kún boldy".*

Sońynda 6^{myń} kúni, Qudaı óziniń jaratylsına rıza, ol, er adamnyn qatysýymen jer betinde, osy ýaqytta qarastyrylady ", **óte jaqsy** ", ol bolǵan kezde tek "jaqsy" sońynda 5^{myń} kún.

Qudaıdyń nieti **bólek** aptanyń alǵashqy 6 kúni 7-de^{myń} jaratyls kitabyńyń osy 1-taraýynda olardyn toptastyrylýymen kórsetilgen. Ol osylaısha 4 qurylymyn daıyndaıdy^{myń} onyn óz zamanynda evreilerge usynatyn qudaılyq zańynyn ósieti olardy Mysyrdaǵy quldyqtan bosatty. Adamda bar, adamnan beri, apta saıyn 7 kúnniń 6-synan óz isimen aınalysý úshin jerústi. Adam úshin bári jaqsy bastaldy, biraq bolǵannan keıin ózinen, áıelden, ózinen jaratylǵan "*kómek*" Qudaı bergen, jasaidy dep jatyr Jar.3-tegi jerdegi jaratylsqa kúnani engizý ony ashady. Áıeline degen súıspenshiliginen, óz kezeginde, Adam tyym salynǵan jemisti jemekshi bolady, al erli-zayıptylar kúnaniń qarǵysına ushyraıdy. Bul árekette Adam Másih týraly paıǵambarlyq etti, ol óz shirkeýiniń kinásin bólisýge jáne onyn ornyna tóleýge keledi, Qudyq bolyp sailandy-súıiktım. Onyn aıqyshtaǵy, Golgota taýynyn etegindegi ólimi zańsyzdyqty, kúnani jeńyshi men kúnani satyp almaqshy. ólim, Isa Másih jetedi onyn kemeldi ádilettiligi úshin sailanǵandardyn paidasına quqqy. Bul sondaı-aq olarǵa Adam men Haýa anadan beri joǵalǵan máńgilik ómirdi usynýy múmkin. Tańdalǵandar osy ómirde bir ýaqytta 7 basynda máńgilik jinalady^{myń} myńjyldyq, dál sol kezde demalys kúniniń paıǵambarlyq róli

oryndalady. Osylaisha, nege ekenin, qalgandarynyń taqyrybyn túsinyge bolady 7^{myń} kún tanystyryldy jaratyls kitabyńyń 2 taraýynda, **bólek** algashqy 6 kún 1 taraýda toptastyrylgan.

Jaratyls 2

Jetinshi kúni

J.2:1 : "*Osylaisha aspan men jer jáne olardyń barlyq ieleri aiaqtaldy*".

Algashqy alty kún kúnnen bastap bólinedi "**jetinshi**" óitkeni Qudaıdyń jer men kóktiń jasampazdyq isi bitedi. Bul ómirdiń irgetasyn qalaý úshin ras boldy quryldy birinshi aptada, biraq odan da kóp, ol paıǵambarlyq etken 7000 jyl ishinde. Algashqy alty kúnde Qudaı shaitannyń lagerinde kezdesken qynshylyqtar men onyń 6000 jyldaǵy joıqyn áreketteri kezinde jumys istetinini jarıalady. Onyń jumysy barlyq adamdardyń ortasynda olardy tańdaý úshin óziniń tańdaýlylaryn ózine tartý bolady. Bul olarǵa onyń súispenshiliginiń dálelderinen ózgeshe beredi jáne ony jaqsy kóretinderdi jáne onyń barlyq aspektileri men barlyq salalarynda maquldaıtyndardy saqtady. Óitkeni bulai áreket etpertinder, shaitannyń qarǵysyna ushyraǵan lagerge qosylady. "*Ásker*"keltirilgen eki jaqtyń qarsy turatyn jáne kúresetin tiri kúshterine qatysty"*jer*"jáne "*aspan*"qaida "*aspan juldyzdary*"beıneleidi. Al irikteý úshin bul shaiqas 6000 jylǵa sozylady.

J.2:2 : "*Qudaı jasaǵan jumysyn jetinshi kúni aiaqtady : jáne ol jasaǵan barlyq isterinen jetinshi kúni demaldy*".

Jer tarihyńyń birinshi aptasynyń sońynda Qudaıdyń qalǵan bóligi sabaq beredi : Adam men Haýa áli kúná jasaǵan joq ; Qudaıdyń shynay tynyshtyqta ómir súry qabiletin ne túsindiredi. Qudaıdyń qalǵan bóligi sharttalǵan jaratylstarynda kúnániń bolmaýy.

Ekınshi sabaq neǵurlym názik jáne onyń paıǵambarlyq aspektisinde jasyrylady "**jetinshi kún**"bul" beınesi**jetinshi**Qudaı baǵdarlamalaǵan uly jobanyń myńjyldyq ómirin qutqarý.

Ishindegi jazba "**jetinshi**" myńjyldyq, shaqyryldy "*myń jyl*"apo.20:4-6-7, saılaıdy tańdaıdyń aiaqtalǵanyn belgileidi. Al Qudaı men onyń tańdaılylary úshin qutqaryldy tiridei nemese qaita tirildi, biraq bári dáripteldi, qalgandary alyndy Qudaıdyń Isa Másihtegi barlyq jaýlaryn jeńyiniń saldary bolady. Evrei mátininde "*sózidemaldy*"shavat" " sózimen bir túbirden shyqqansenbi".

J.2:3 : "*al Qudaı jetinshi kúndi jarylqap, ony qasietti etti: óitkeni sol kúni ol jaratylstya jaratqan barlyq isterinen tynyǵyp aldy*".

Senbi sózi aıtylmaǵan, biraq onyń beınesi qazirdiń ózinde bar **qasiettelik** týraly "**jetinshi kún**". Sondyqtan onyń sebebin túsiniń alyńyz **qasiettelik** Qudaımen. Ol Isa Másihte onyń qurbandyqqa shalyńǵan sáti onyń sońǵy syıyn alatynyn paıǵambarlyq etedi: baqyt óz ýaqytynda sheit bolýǵa, azap sheǵyge, aıyrylýǵa, kóbinese ólimge deın ózderiniń adaldyǵy týraly kýalik bergen barlyq saılanǵan sheneńnikterdiń qorshaýynda bolý. Jáne basynda "**jetinshi**" myńjyldyq, jáne olardyń bári ómir súretin bolady, endi ólimnen qorqýdyń qajeti joq. Qudaı men onyń lagerine adal adamdar úshin úlkenniń sebebin elestete alamyz ba "**demalys**" sol ma? Qudaı ózin jaqsy kóretinдерге kóbirek qaiǵy-qasiretti kóredi,

endi olardıń qaıǵy-qasiretimen bólisýdiń qajeti joq, dál osy "**demalys**" munda ol árqaisysyn toılady "**jetinshi kúnniń senbiligi**" bizdiń máńgilik aptalarymyzdyń. Onyń sońǵy jeńisiniń bul jemisine Isa Másihtin kúná men ólimdi jeńiy arqyly qol jetkizildi. Onda, jer betinde jáne basqa adamdardyń ortasynda ol senimi az shyǵarma shyǵardy : ol óziniń tańdaǵan halqyn qurý úshin ózin ólimge qıdy, al senbi kúni Adamnan adamzatqa kúnáni jeńetin jarıalady., ony súietinderge jáne oǵan adal qyzmet etetinderge óziniń ádildigi men máńgilik ómirin usyný úshin ; Apo.6: 2-degi jalǵyz nárese jarıalady jáne rastady: "*al men qarasam, mine, aq boz at. Oǵan otyrǵan adamnyń sadaǵy bar edi; jáne oǵan táj berildi, jáne ol jaýlap alý úshin jáne jaýlap alý úshin alǵa shyqty*".

Jetinshi myńjyldyqtaǵy jazba sailanǵan sheneýnikterdiń Qudaıdyń máńgiligine kirýin bildiredi, sondyqtan, bul áńgimede, qudaılyq, jetinshi kún "degen sózben jabylmaıdy.*kesh boldy, tań boldy, jayyq kúni boldy*". Jaqıaǵa bergem Aıanynda Másih jetinshi myńjyldyq týraly aitady jáne ol bolatynyn kórsetedi sondaı-aq uńǵymadan turady "*myń jyl* " aıan boıynsha. 20:2-4, onyń aldyndaǵy alǵashqy altylyq retinde. Bul kóktegi úkimniń yaqyty bolady, onyń barysynda sailanǵan sheneýnikter lagerdiń ólgenderin qarǵysqa ushyratyp sottaǵa májbúr bolady. Kúnániń jady osy sońǵy saqtalady bolady "*myń jyl*"uly senbi ár aptanyń sońy týraly paıǵambarlyq etti. Tek sońǵy úkim, kúná týraly oımen aıaqtalady, qashan, jetinshi myńjyldyqtyń aıaǵynda, qulaǵandardyń barlyǵy joıyldy "*toǵan de órt - ekinshi ólim*".

Qudaı óziniń jerdegi jaratylıstaryna túsinikteme beredi

Eskertý : rýhtandyrylǵan jaman adamdar Jaratylıys 2-niń osy bóligin Jaratylıys 1-niń baıandaıyna qaıshy keletin ekinshi kýálik retinde usynýǵa kúmán tuqymyn sebedi. Bul adamdar Qudaı qoldanǵan baıandaı ádisin túsinbegen. Ol Jaratylıys 1-de óziniń jaratylıynıń alǵashqy alty kúnin tolyǵymen kórsetedi. Sodan keıin Jaratylıys 2: 4-ten Jaratylıys 1-de túsindirilmegen keıbir taqyryptar boıynsha qosymsha málimetter berý úshin qaitarylady.

J.2:4 : "*Mine, aspan men jerdiń jaratylıǵan kezdegi bastaıлары*"

Bul túsiniktemeler óte qajet, óitkeni kúná taqyryby óz túsiniktemelerin alýy kerek. Jáne biz kórdik, kúná taqyryby Qudaıdyń jerdegi jáne kóktegi jetistikterine bergem nysandarynda barlyq jerde bar. Jetti kúndik aptanyń qurylysy ózi Másihtin tańdaılylaryn yaqyt qana ashatyn kóptegen jumbaqtardyń tasymaldaıshysy ma.

J.2:5: " *Qashan YaHWéH Qudaı jer men kókti jaratty, jer betinde áli birde-bir dala butasy bolǵan joq, birde-bir dala shópi qaita pisip jetilmegen: óitkeni YaHWéH Qudaı jer betine jańbyr jaıdyrǵan joq, jer óńdeitin adam da bolǵan joq*".

Esimniń paıda bolýyn atap ótedi "*YaHWéH* " Musa Mysyrdan shyǵy 3:14-15-tiń ótinishi boıynsha Qudaıdyń ózi taǵaıyndaǵan. Musa bul aıandy ózi shaqyrǵan Allanyń qalaıymen jazǵan "*YaHWéH* ". Táńirlik aıan óziniń tarihi siltemesin Mysyrdan shyǵy jáne Izrail ultynıń ornyǵy týraly aitady.

Osy egjeı-tegjeilerdiń artynda, shamasy, óte qısyndy jasyryn ıdeialar bolǵan. Qudaı ósimdikter tirshiliginiń ósýin týdyrady "*egistiktiń butasy men*

shóbi", oğan ol " qosqan*jańbyr*"jáne qatysýy"*er adam*"kimge barady"*jerge deın*". 1656 jyly, Adamnyń kúnásinen keıinj.7:11, "*jańbyr*"týraly"*tasqyn*"ósimdikterdiń tirshiligin buzady,"*egistiktiń butasy men shóbi*" sonymen qatar "*er adam*" jáne onyń "*daqyldar*" kúnániń kúsheıýine bailanysty.

J.2:6 : "*Biraq jerden bý shyǵyp, jerdiń búkil betin sýaryp jiberdi* " .

Joımas buryn, kúná jasamas buryn, Qudaı jaratqan "*jerdi onyń betine bý arqyly sýary*". Is-áreket tegis jáne tiimdi jáne kúnásiz ómirge beıimdelgen, dańqty jáne minsiz taza. Kúná jasaǵannan keıin aspan daýyl jiberedi jáne unaidyiaǵnı, onyń qarǵysynyń belgisi retinde joıqyn joıqyn.

Adamnyń qalyptasýy

J.2:7 : "*YaHWéH Qudaı adamdy jerdiń shańynan jaratyp, onyń tanaýlaryna tirshilik tynysyn berdi; al adam tiri jańǵa aınaldy*".

Adamnyń jaratylýy jańaǵa negizdeledi **bóliný**: sol túraly "*jerdiń shańy*", onyń bir bóligi Qudaıdyń beınesinde jaratylǵan ómirdi qalyptastyryú úshin joıylady. Bul árekette Qudaı óziniń r-yn ashadyaly jáne tańdaý úshin jobalayjerden shyqqan sailanǵan ókilderdiń onyń máńgilik bolatyny túraly er merzimi.

Qudaı jaratqanda, adam Jaratýshysynyń erekshe nazarynda bolady. Bul "*manysan*"bastap"*jerdiń shańy*" jáne osy bir bastaýda onyń kúnási, ólimi jáne memleketke qaita oralýy túraly paıǵambarlyq etilgen "*shań*". Bul ilahı áreketi bir áreketpen salystyrýǵa bolady "*potter*" , ol a retinde qalyptasady "*balshyqtan jasalǵan ydys*" ; Qudaı talap etetin sýret Jer.18:6 jáne Rım.9:21. Sonymen qatar, jáneómir bastap "*er adam*" ózine táýeldi bolady "*tylys*" Qudaı onyń tynysymen tynystady "*muryn tesikteri* " . Bul "*tylys*" kóptegen adamdar senetin rýhtyń tynysy emes, ókpeniń. Osy egjeı-tegjeılerdiń barlyǵy adam ómiriniń qanshalyqty názik jáne Qudaıǵa táýeldi ekenin eske túsirý úshin ashylady uzartý. Bul máńgilik ǵajayıptyń nátijesi, óitkeni ómir tek Qudaıda jáne onyń boıynda ǵana bolady. Bul onyń ilahı erki "*adam boldytiri jan*". Eger ómiri bolsajaqsy adam nemese jaman jigit Qudaı ruqsat etkendikten ǵana jalǵastyrady. Al ólim qaita soqqanda, bul másele sheshiletin másele.

Kúnániń aldynda Adam jaratylǵan kemeldi jáne kinásiz, ol kúshiti ómirsheńdikke ie jáne máńgilik nárselermen qorshalǵan máńgilik ómirge enedi. Tek, onyń jaratylısy túrinde onyń qorqynshty taǵdyryn boljaıdy.

J.2:8 : "*sosyn Jaratqan Ie Qudaı Edemde shyǵysqa qarai baq otyrǵyzdy da, ózi qalyptastyrǵan adamdy sonda otyrǵyzdy*".

Baq - bul onyń barlyq qorektik zattary men kórneki jáne sıqyrly zattaryn jınaǵan adam úshin tamasha orynnyń beınesi ; óshpeitin jáne hosh iisin joǵaltıatyn ádemi gúlder hosh iisti iister sheksizdikke deın kóbeıtedi. Baqshada usynylatyn taǵam onyń ómirin osyǵan negizdemeıdi, kúnániń aldynda, qyat kózine táýeldi emes. Tamaqty adam balasy óziniń rahatı úshin sonshalyqty tutynady. Dáldik "*Qudaı baq otyrǵyzdy*"onyń jaratylısyna degen súıspenshiliginiń kýási. Ol adamǵa osy ǵajayıp ómir ornyn usynatyn baǵban.

Edem sózi "qýanyshhtar baǵy" degendi bildiredi jáne Israıldi ortalyq tirek núktesi retinde qabyldaı otyryp, Qudaı Israıldiń shyǵysyndaǵy osy Edem. Adamdy óziniń qýanyshyna oraı Jaratýshysy Alla Taǵala osy dámdi baqqa ornalastyrady.

J.2:9 : " *YaHWéH Qudai kózge kórinetin jáne tamaqqa paidaly árbir aǵashy jerden ósirý úshin jaratty; baqshanyń ortasyndaǵy da ómir aǵashy, jáne jaqsylyq pen jamandyqty tanytatyn aǵash*".

Baqshanyń sıpaty - olardıń jemisterin quraityn "jeýge daıyn" usynatyn jemis aǵashтарының birneshe dámgе deın bolýy. jumsaq jáne tátti. Olardıń barlyǵy Adamnyń jalǵyz rahaty úshin bar, báribir jalǵyz.

Baqshada diametraldi qarama-qarsy keiipkerlerdiń eki aǵashy bar: "*ómir aǵashy*", ol ortalyq oryndy alyp jatyr, "*baqshanyń arasynda*". Sondyqtan baqsha men usynystar tolyǵymen bekitilgen. Onyń qasynda, "*jaqsylyq pen jamandyqty tanytatyn aǵash*". Qazirdiń ózinde onyń belgileýinde "sózizulymdyq" kúnáǵa qol jetkizýdi paıǵambarlyq etedi. Bul eki aǵash kúnániń jerinde jarysatyn eki jaqtyń beıneleri ekenin túsinýge bolady : Isa Másihtin lageri beınelegen "*ómir aǵashy*" shaitannyń lagerine qarsy, qui, mysaly, ataýy sıaqty "*aǵash*" meńzeıdi, tájiribeli bolǵany belgili boldy, birinen soń biri "*jaqsy*" qurylǵan kúnnen bastap búgingi kúnge deın "*zulymdyq*" jaratýshysyna qarsy búlik shyǵardy; Qudai oǵan qarsy kúná" dep atady. Esterinizge sala ketein, buls qaǵıdas "*jaqsylyq pen jamandyqtyń*" ekeýi me shekten tys qarama-qarsy tańdaýlar nemese eki jemis onsyzjanes retinde **jalpy erkindik** a-dan "*tury*" ónim. Eger birinshi perishte muny jasamaǵan bolsa, adamnyń minez-qulqynyń jerdegi tájiribesi retinde basqa perishteler áli de búlikke ushyrar edis qazir dáleldendi.

Qudai Adam ataǵa arnap daıyndaǵan baqshanyń barlyq jomart usynystarynda aǵash barjaqsylyq pen jamandyqty tanýdan"bul jerde adamnyń adaldyǵyn tekserý úshin. Termin "*bilimdilik*" jaqsy túsiný kerek, óitkeni Qudai úshin sóz "*biledi*" tájiribeniń ekstremaldy sezimin qabyldaıdy "*jaqsy nemese zulymdyq*" sol vboldy negizindees aktmoıynsunýshylyqtyń jáne bastap baǵynbaý. Baqshadaǵy aǵash - bul aparattyq qoldaý moıynsuný synaǵy týraly jáne olardıń jemisi zulymdyqty jibermeıdi, óitkeni Qudai oǵan bul róldi tyıym salynǵan dep kórsetý arqyly berdi. Kúná nátijede emes, Qudaıdyń tyıym salǵanyn bilýde tamaqtaný áreketinde.

J.2:10 : "*Edemnen baqshany sýary úshin ózen shyǵyp, sol jerden tórt qolǵa bólini*".

Jańa habarlama **bóliný** usynylǵan, sonymen qatar Edemnen shyqqan ózen bólinedi "*tórt qol*", bul sýret adamzattyń dúnięe kelýin paıǵambarlyq etedi, onyń urpaqtary jalpyǵa birdei taralady, tórt negizgi núkte nemese aspannyń tórt jeli jáne búkil jer betinde. Jáne "*ózen*" halyqtyń, sýdyń simvoly ma adam ómiriniń simvoly bola otyryp. Osy bólim boıynsha, "*tórt qol*", Edemnen shyqqan ózen jer betindegi barlyq tirshilik úshin sýyn tógedi jáne bul idea, biraq Qudaıdyń óz bilimin onyń betine taratýǵa degen umtylysy. Onyń jobasy Jaratyls 10-taraýyna saıkes Nuh pen onyń úsh ulynyń tasqyn sýlar bitkennen keın ajyrasýymen júzege asady. Topan sýdyń bul kýágerleri urpaqtan-urpaqqa qudaıdyń jan túrshigerlik jazasy týraly estelikterdi jalǵastyratyn bolady.

Biz sý tasqynyna deın jerdiń kórneki kórinisin bilmeımis, biraq halyqtardyń, qonystanǵan jerdiń bólinýine deın úshinol Edem baǵynan aǵyp jatqan osy sý kózimen ǵana sýarylatyn birtutas qurlyq retinde bolýy kerek. Ishki teńizder aǵysy bolǵan joq jáne olar bir jyl boıy búkil jer betin jabýǵa kelgen sý tasqynynyń saldary. Topan sýǵa deın, jánee sondyqtan búkil kontinent osy tórt

ózenmen sýaryldy jáne olardyń salalary qurǵaq jerdiń búkil betindegi tushshy sý boldy. Sý tasqyny kezinde Gıbraltar buǵazy men Qyzyl teńiz qulady, osylaısha teńizdiń paıda bolýyna daryndaldy Mjerorta teńizi jáne teńiz Rýj tuzdy sý muhıttary basyp alǵan. Qudai óz patshalyǵyn ornatatyn jańa jerde Apo.21:1-ge sáikes teńiz bolmaıtynyn bilińiz, óitkeni ólim bolmaıdy. Bóliný - kúnániń saldary, jáne jáneń qarqyndy bar onyń ishinde joıqyn tasqyn sýlarymen jazalanady. Osy habarlamany oqy arqyly onyń ishinde taban paıǵambarlyq aspekt, jáne ""tört qol" ózennen adamzatty sıpattatyn tórt adam ataldy.

Gın.2:11 : "*birinshisiniń aty - Pıshon; dál osy altyn bar Gavila jerin kompastaıdy*".

Pıshon nemese Fıson dep atalatyn birinshi ózenniń ataıy mynany bildiredi: sý kóp. Qudai otyrǵyzǵan Edem baǵy turǵan aýmaq myna jerde bolýy kerek edi Tıgre men Evfrat aǵysy óz bastaıyn alady; Evfrat ózenine Ararat taıy men Tavrdáǵy Tıgr ornalasqan. Túrkiаныń shyǵysy men ortasynda áli kúnge deın orasan zor sý qory bolyp tabylatyn alyp Van kóli ornalasqan tátti. Qudaidyń nyǵmetimen mol sý Qudai baǵynyń shekten tys qunarlylyǵyn jaqtady. Altynymen tanymal Gavila jeri boldy , keıbireýlerdiń aıtıy boıynsha, Túrkiаныń soltústik-shyǵysynda ornalasqan búgin. Ol qazirgi Grýziаныń jaǵalaıyna deın sozylıdy. Biraq bul interpretasiya problema týdyrady, sebebi j.10:7-ge sáikes, "*Gavila*" bul "*Kýshıtyń balasy*", ózdiginen "*vechinanyń uldary*", jáne bul silteme jasaıdy'Efiopia Egıpettiń ońtústiginde ornalasqan. Bul meni osy eldiń jaǵdaıyna jeteleıdi "*Gavilanyń*" Efiopiada nemese Iemen, shahtalar bolǵan jerde de l'nemese solai lpatshayım bar ma shebanyń berdi Súleimen patsha.

J.2:12 : "*jáne Ol jerdiń altyny taza; sonymen qatar bdellu men onıks tasy bar*".

"*Altyn*" senimniń simvoly bolyp tabylady jáne Qudai Efiopiaǵa paıǵambarlyq etedi, taza senim. Bul bolady qazirdiń ózinde Súleimen patshamen birge bolǵan keın Sheba patshayımynyń dinı murasyn saqtap qalǵan álemdegi jalǵyz el. Sondai-aq ony óz pıdasyna qosyńyz, bul onyń táýelsizdiginde jáne ustap turıe.A. qarańǵylyq ǵasyrlarynda Batys Eýropa halyqtaryn sıpattaǵan apaly-sińliler "*hrıstian*", efiopıalyqtar hrıstian dinin saqtap qaldy jáne olarda bar Súleimenniń kezdesyinde qabyldanǵan naǵyz senbilikti qoldandy. Elshi Fılıp Elshilerdiń isteri 8:27 39-da kórsetilgendeı birinshi hrıstian efiopıalyqty shomyldıy rásiminen ótkizdi. Bul evnyń, patshayım Kendıstiń ministri bolǵan, halyq onyń dinı bilimin alǵan. Taǵy bir egjeı-tegjeıli halyqtyń batasy týraly aıtady, Qudai ony jaıларыnan soǵys arqyly qorǵady, ataqty shtýrman Vasko de Gamamen analysyp, óz erkimen sheshti.

Efiopıalyqtardyń terisiniń qara túsin rastaıy, "*jáneonıks tasy*" bul tústiń "qara" jáne ol kremniı dioksidinen turady; baılyq bul elge ; óitkeni ony tranzistorlardy jasaıy úshin paıdalanıy ony jasaıdy ásirese lázzat al bizdiń kúnder.

J.2:13 : "*Ekinshi ózenniń ataıy - Gýıhon; bul búkil Kýsh elin qorshap turǵan*".

Týraly umytyp keteıik "ózender" jáne olardy óz oryndaryna, beıneletın adamdarǵa qoıyńyz. Bul ekinshi halyq "*kýsh eli boıynsha*" bul, Efiopia. Jáne Shemniń urpaqtary erik damıdyr jer betinde nyńBarqutyry jáne Persiáǵa. Bul shyn máninde Efiopıаныń aýmaǵy, ony beıneleıge jáne beıneleıge bolady atymen

belgilenedi týraly "ózen " "Gihon". Bizdiń sońgy kúnderimizde bul top Arabia men Persianyń "musylman" dini bolyp tabylady. Osylaısha, jaratylystýń bastalýynyń konfigurasiyası yaqyttyń sońynda jańgyrtylady.

J.2:14 : "*úshinshisiniń aty - Hiddekel ; Assýrdyń shyǵysyna qarai dál solai júredi. Tórtinshi ózen - Evfrat*".

"Hiddékel" degendi bildiredi "ózen Jolbarasy", al Úndistan bolyp taǵaıyndalǵan adamdar beinelengene "Bengal jolbarasy" boıynsha; Azia jáne onyń órkenieti shyǵys jalǵan retinde belgilendi "sary násil" sondyqtan bolyp tabylady, paıǵambarlyq etilgen jáne múddeli jáne bul, shyn máinde, "*Assiriаныń shyǵysynda*". Dan.12-de Qudai osy simvoldy qoldandy "ózen""Jolbarasy" adam jegish, adventistiń 1828 jáne 1873 jyldar aralyǵynda aıaқтаǵan oqıǵasyn sýrettey úshin, ol týdyrǵan kóptegen óli rýhanı sebepterge bailanysty.

Jáneataıy "Evfrat" qarajat : güldengen, jemisti. Aıan týraly paıǵambarlyqta, "*Evfrat ózeni*" batys Eýropany jáne onyń ósindilerin, Amerika men Avstraliаны beıeleidi, bul Qudai dini papalyq rımdik rejim ústemdik etken sylyqtar ol qalamen birge taǵaıyndady ", *Uly Vavilon*". Bul urpaqNuhtyń UKP, batysqa qarai Gresiaǵa deiin sozılyp jatqan İafettiki de solai bolady jáne Eýropa, soltústikten Reseıge. Eýropa hristian dini qulaǵannan keın óziniń barlyq jaqsy jáne jaman jaqtaryn biletin topyraq boldy Izrail azamaty ; jáne "güldengen, jemisti" sıaqty syn esimder oryndy, al belgi boıynsha, Lıanyń uldary, súmetin áiel Jaqyp súıgen áieli Rahılaǵa qaraǵanda kóbirek bolady.

Bul habarlamadan mynany eske salǵyshty tapqan durys barlyq dini bólinisterdiń finalyna qaramastan, osy tórt túрге bólinedi órkenıetterdiń jerinde Áke úshin Jaratýshy Qudai bolǵan, olardıń bar ekenin negizdey úshin.

J.2:15 : "*YaHWéH Qudai adamdy kúndirip, saqtap qalý úshin ony Edem baǵyna otyrǵyzdy*".

Qudai Adamǵa kásip beredi, ol úshin "*ósirińiz jáne saқтаһыз*" baqsha. Bul mádenıettiń pishini bizge belgisiz, biraq kúná jasamas buryn esh sharshamaı jasalǵan. Dál solai, barlyq jaratylystarda agresıanyń eshbir túrinsiz onyń kúzeti shekten tys jeńildetildi. Degenmen, jaqyn arada naqty aspekt jáne naqty bolatyn qaııptiń bolýyna arnalǵan kúzetshiniń róli: adam sanasynyń eliktirgish zulymdyǵy sol baqshada.

J.2 :16 : "*Jaratqan İe Qudai adamǵa: "Siz baqshanyń árbir aǵashyn erkin jei alasyz", - dep buyrady ;"*

Adamdy tegin qamtamasyz etý úshin kóptegen jemis aǵashтары bar. Qudai óziniń qajettilikterin qanaǵattandyrady, olar otyrýǵa tiisártúrli dámdер men hosh iister arqyly tamaq qalaıylaryn qanaǵattandyryңыз. Qudaidyń usynysy jaqsy, biraq bul "sóziniń birinshi bóligi ǵana.tapsyrıs "ol Adamǵa bergeni. Osynyń ekinshi bólimi "*tapsyrıs*" keleside keledi.

J.2:17 : "*biraq sender jaqsylyq pen jamandyqty tanytatyn aǵashты jemeisinder, óitkeni ony jegen kúni mindetti túrde ólesinder*".

Jyly "*buıryq*" Qudaidyń bul bóligi óte maңызdy, óitkeni usynylǵan qaııp moıynsunbaǵan boıda tynymсыz qoldanylady, al kúnániń jemisi tutynыlyp, oryndalady. Jáne umytpaңыз, jalpyǵa ортаq kúnániń erejeleriniń jobasy jasalýy múmkin, bul Adamnyń qulaıy úshin qajet bolady. Ne bolatynyn jaqsyraq túsiný úshin, Qudai ony ózimen birge eskertkende, Adam Atanyń áli jalǵыз ekenin

eskerýimiz kerek "tapsyrys" jeýge bolmaidy "jaqsylyq pen jamandyqty tanytatyn aǵash"shaitannyń ideialarynan nár almaý kerek. Sonymen qatar, máńgilik ómir kontekstinde Qudai oǵan bul neni bildiretinin túsindirýi kerek boldy: "óly ". Óitkeni qaýyp sonda, bul jerde " *sen mindetti túrde ólesin*". Qoryta aıtqanda, Qudai Adamǵa orman beredi, biraq oǵan bir aǵashqa tyym saldy. Al keıbir adamdar úshin tyym salynǵan nárese ǵana adam tózgisiz, sol kezde aǵash ormandy jasyrady, maqaldyń belgisi retinde. Tamaqtan "jaqsylyq pen jamandyqty tanytatyn aǵash" quraldar : Qudaiǵa jáne onyń ádildigine qarsy kóterilis rýhymen animasılalǵan shaitannyń ilimin tamaqtandyryńyz. Sebebi "aǵash" tyym salynady baqshaǵa ornalastyrylǵan - onyń tulǵasynyń beinesi, retinde "ómir aǵashy"bul Isa Másihtin mineziniń sýreti.

J.2:18 : "*YaHWéH Qudai aıtty : Er adamnyń jalǵyz bolǵany jaqsy emes ; Men oǵan kómek kórsetýge kómektesedi*".

Qudai jerdi jáne adamdy shaitannyń jaqsylyǵy men jamandyǵyn ashý úshin jaratty. Onyń lifesaver jobasy bizge aldaǵy isterde ashylady. Adamnyń sol tulǵada Qudaidyń rólin atqaratynyn túsiniń, bilýi jasaıdy ol qalai oilasa, solai oilasa, solai áreket etse jáne sóilese, solai oila, áreket et jáne sóile. Birinshi Adam - Paýyl jańa Adam retinde bolatyn Másihtin paıǵambarlyq beinesi.

Shaitannyń zulymdyǵy men Qudaidyń izgiligin ashý úshin Adamnyń kúná jasaýy kerek, sonda jer betinde shaitan ústemdik etip, onyń zulym isteri jalpyǵa birdei ashylady. Erli-zaiptylar uǵymy kúná úshin jaratylǵan jer betinde joq, óitkeni osylaısha paida bolǵan juptyń rýhanı paıǵambarlyqtardyń sebebi bar. qudailyq Másihtin óziniń tańdaýlylaryna silteme jasaıtyn qalyńdyǵymen qarym-qatynasy. Tańdalǵan adam Qudai boljaǵan qutqarý josparynyń qurbany da, benefisiary da ekenin bilýi kerek ; bul kúnániń qurbany, ol aqyr sońynda shaitandy jáne onyń qutqarýshy raqymynyń benefisiaryn aıyptaýy úshin Qudaiǵa qajet boldy, óitkeni kúnániń bar ekendigi úshin jaýapkershilikti sezine otyryp, ol qunyn tóleidi. óteý úshin Isa Másihtegi kúnadan. Osylaısha, birinshisinde Qudai jalǵyzydyqty jaqsy emes dep taptı jáne onyń súıspenshiligi sonshalyq, ony alý úshin qymbat tóleýge daıyn boldy. Bólisýge múmkindik beretin bul kompaniaǵa qatysty Qudai "dep atalady.kómek"al er adam bul termındi adam balasyna qatysty qoldanatyn bolady. Shyn máninde, kómek, ol qulap isteý jinalady, jáne mahabbat sebep kúná bolyp tabylady. Biraq Adamnyń Haýaǵa degen bul súıspenshiligi - Másihtin óziniń tańdaǵan kúnákarlaryna degen súıspenshiliginiń beinesi, máńgilik ólimge laıyq.

J.2:19 : "*YaHWéH Qudai daladaǵy barlyq ańdar men aspandaǵy barlyq gustardy jerden jaratyp, olardy ne dep ataıtynyn kórý úshin adamǵa ákeldi, osylaısha barlyq tirshilik ieleri ony ákeldi.oǵan er adamdy beretin esim*".

Tómende turǵan esimge kim at qoıady, ol - basshy. Qudai oǵan - tipti onyń esiminde berdi jáne ony Adamǵa osy quqyqty berdi, osylaısha ol adamnyń bárine ústemdigin rastaıdyt ol jer betinde tirshilik etedi. Jer betindegi jaratylıstıyń bul birinshi túrinde dala janýarlary men aýadaǵy gustardyń túrleri azayıp, Qudai sý tasqynyna deın Adam ataǵa ákelgendeı boldy juppen Nuhqa.

J.2:20 : "*Al adam barlyq malǵa, áyedegi qustarǵa, daladaǵy árbir ańǵa at qoidy ; biraq Adam úshin tesik bolǵan joqol úshin kezdesýge kómektesýge nusqaıdy*". Qubyjyqtar tarihqada deingi dáýir kúnadan keın, búkil jerdi

talqandartyn qudaıdyń qarǵysynyn saldaryn kúsheıtý úshin jaratylǵanyn aıtty teńiz be. Kinásizdik kezinde, janýarlar tirshiligin quraityndar "*mal sharýashylyǵy*" adamǵa paidaly, "*aspan qustary*" jáne "*dala ańy*" neǵurlym táýelsiz. Biraq bul prezentasiada ol adamǵa qatysty kózqarasty taba almady, óitkeni ol áli joq.

J.2:21 : "*Sodan keın YaHWéH Qudai adamnyń basyna tereń uıqyny túsirdi, ol uıqtady ; jáne ol bir qabyrǵasyn alyp, shaidy jaýyp tastadyr óz ornında*".

Osy hırýrgıalyq operasiǵa berilgen forma jobanyń ómirin saqtap qalýdy anyqtady. Maıklda Qudai kókti alyp tastady, ol ketip, jaqsy perishtelerinen ajyraıdy, bul " úshin standart bolyp tabylady *tereń uıqy*" , onda Adam sýǵa batyrylady. Tánnen týǵan Isa-Másih, jaǵalaýdaǵy qudaı tańdalady, jáne ol qartys bolǵannan keın jáne qaita tirilgennen keın, on eki elshisinde ol óziniń "*kómek*", onda ol tán men kúnalardyń kórinisin alyp, oǵan óziniń "Kıeli Rýhyn" beredi. Sózdiń rýhanı máni "*kómek*" keremet, óitkeni bul óz shirkeýine, tańdaǵanyna beredi, róli "*kómek*" qutqarylý josparyn júzege asyrýda jáne jalpyǵa orta q kúnani keshendi túrde sheshýde jáne taǵdyr kúnakarlardyń.

J.2:22 : "*YaHWéH Qudai erkekten alǵan qabyrǵasynan áieldi jaratty jáne ony erkekke ákeldi*".

Osy laısha, áielderdiń qalyptasýy Másihtin tańdaǵanyn paıǵambarlyq etedi. Óitkeni bul Qudaidyń óziniń tándik bolmysynyn qurbany bolǵan adal shirkeýiniń táninde keledi. Tánniń tańdaýlysyn qutqarý úshin, Qudai tánde forma alýy kerek edi. Sondai-aq, óz boıynda máńgilik ómirge ie bolý, ol óz tańdaýymen bólisýge keldi.

J.2:23 : "*Al álgi kisi: "bul qazir meniń súegimniń súegi, etimniń eti", - dedi ! On áiel dep atalady, óitkeni ol erkekten shyǵarylady*".

Qudai jerge óziniń tańdaǵan adamy týraly Adamnyń esiminen qoıǵan áielge qatysty aıtqanyn aıta alý úshin jerdegi standartty adamǵa úilený úshin keldi "*áiel*". Bul evrei tilinde eń aıqyn nárese, óitkeni erkek erkek degen sóz de, "ısh" áieldik áiel sózi úshin "ısha" boldy. Bul árekette ol oǵan óziniń ústemdigin rastady. Biraq odan alyńandyqtan, bul "*áiel*" mańyzdylyqqa aınalady "*sıaqty jaǵalay*" onyń denesinen óndirip alyńǵan adam qaitadan kirip, onyń ornyn basqysy keldi. Osy biregei tájiribede Adam áieline, anasynyń dúniege ákelgen balasyna degen sezimin onyń ishinde ákelgennen keın sezinetin bolady. Jáne bul tájiribeni Qudai da bastan keshiredi, óitkeni onyń aınalasynda jaratqan tirshilik ieleri onyń ishinde shyqqan balalar ; bul ony Áke sıaqty Ana etedi.

J.2:24 : "*sondyqtan er adam ákesi men sheshesin tastap, áieline bólinisin, sonda olar bir tán bolady*".

Qudai bul aıatta óziniń otbasylyq qarym-qatynasyn jii buzatyn tańdaýlylaryna arnalǵan jobasyn bildiredi tándik Qudai jarylqan tańdaýlymen bailanystyry. Jáne umytpañyz,, birinshi, Isa-Másih, Maıkl ózinen ketip qaldy mártebe retinde kóktegi Áke jer betindegi shákirteriniń súispenshiligine bólený; bul onyń qudailyq qudiretin kúná men shaitanǵa qarsy kúresý úshin paidalanbaýǵa sheshim qabyldaǵan dárejede. Munda biz taqyryptardyń ekenin túsinemiz **bóliný** jáne **qaýymdastyq** ajyragysyz. Jer betinde'sailanǵan bolýy kerek **bólingen** tándik ol súietinderdiń ishinde oǵan kirý úshin **qaýymdastyq**

rýhanı jáne Másihpen jáne onyń barlyq tańdaýlylarymen jáne onyń jaqsy adal perishtelerimen "bir" bolyńyz.

Tilegi boıynsha "jaǵalay" óziniń bastapqy ornyna oralý úshin onyń maǵynasyn adamdardyń jynystyq kongresinde, tánniń is-áreketinde jáne erkek pen áiel fizikalıyq turǵydan bir tándi quraityn rýhta tabady.

J.2:25 : "*Er adam men onyń áieli ekeýi de jalańash, ualmai jatty*".

Jalańashtaný men fizika búkil álemge kedergi jasamaıdy. Natýrizmniń adepteri bar. Adamzat tarihynyń basynda jalańashıyq pen fizika bolǵan joq "uat". Syrtqy túri boıynsha "uat" kúnániń saldary bolady, tamaq ishken sıaqty "jaqsılyq pen jamandyqıy tanytatyn aǵash" pouvait ouvrir adamnyń rýhy oǵan osy ýaqıtqa deın belgisiz bolǵan jáne elenbeitin áserlerdi seziny arqyly. Shyndyǵynda, tyıym salynǵan aǵashıyń jemisi bul ózgeristiń avtory bolmaıdy, olai bolmaıdy, óitkeni zattardyń qundylyqtary men sana-sezimin ózgeretin adam - Qudai jáne ol jalǵyz. Ol sezimdi týdyratyn ol "uat" erli-zaiptylardyń kúnakardıyń óz sanasynda onyń túraly sezinetinin jalańashtaný fizıkasy jaýapty bolmaıdy ; óitkeni kiná moraldyq bolady jáne ol tek moıynsunbaýdy júzege asyrady, Qudai moıyndady.

Jaratyls 2-niń ilimin qorytyndylaı kele, Qudai bizge jetinshi myńjyldyqqa beriletin uly reposttar túraly paıǵambarlyq etetin qalǵandarynyń birinshi qasiettiliginde nemese jetinshi kúndik demalys kúnde syǵa tartty Qudaiǵa onyń tańdaǵan adal adamy sıaqty. Biraq bul tynyshtyqıy Qudai Isa Másihke enip, kúná men shaitanǵa qarsy qutqaratyn jerdegi shaiqas arqyly alý kerek edi. Qudai jasaǵan qutqarý josparynyń beinesinde Adam atanyń tájiribesi beinelengen. Másihte bul qudaıǵa aınaldy.aqyr sońynda perishtelerdikine uqsas aspan denesin alatyn tánnen sailanǵanyn jasaý úshin iq.

Jaratyls 3

Kúnániń bólinyi

J.3:1 : "*endi jylan Qudai Ie jaratqan daladaǵy barlyq ańdardıyń ishindegi eń ailakeri boldy. - Dedi ol áielge : Qudai, ol shyn máinde atty : 'Sender baqshanyń árbir aǵashın jemeisinder me?'*"

Kedeiler "jylan" orta retinde paıdalaný baqıtsyzdyǵyna tap boldy ma "ailaker" Qudai jaratqan perishtelerden. Janýarlar, sonyń ishinde baýyrymen jorgalaýshylar "jylan" sóilemeńder; til adamǵa berilgen Qudai beinesiniń erekshe belgisi boldy. Qudyqqa habarlaǵan shaitan áielmen kúieýinen bólek turǵan ýaqıtta sóilesedi. Bul oqshaýlaný ólimge ákep soqıyrady, óitkeni Adamnyń qatysýymen shaitan adamdardy Qudaidıyń buıryǵyna baǵynbaýǵa itermeleý úshin odan da kóp qıyndyqtarǵa tap bolar edi.

Isa Másih shaitannyń bar ekenin onyń aıtqanyn aıtý arqyly ashty Johan 8: 44-te, ol "*ótiriktiń atasy jáne áy bastan qanisher*". Onyń eskertýleri adamnyń senimdiligine nuqsan keltirýge arnalǵan, jáne jáne "Iá nemese Joq" Qudai talap etedi, ol beretin senimdilikterdi joıú úshin "biraq" nemese "múmkin" dep qostynt

onyń shyndyqqa degen kúshi. Qudai bergen buiryq Adamdy qabyldady, sodan keiin ol áeline jiberildi, biraq ol buiryq bergen Qudaidyń daýysyn estimedi. Sondai-aq, onyń kúmání kúeyine negizdelgen, mysaly : "ol Qudaidyń oǵan aitqanyn jaqsy túsindi me? "

B.3:2: "*Áiel jylanǵa aitty : Biz baqshadaǵy aǵashardyń jemisin jeýimiz múmkin* ".

Dálelder shaitannyń taqyrybyna negiz bolatyn síaqty; ol aqylmen paıymdaıdy jáne sóileidi. Jáne "*áiel*" jaýap berýdegi birinshi qateligi úshin kináli "*jylan*" kim sóileidi; bul zattardyń qalypty jaǵdaiynda emes. Alǵash ret bul tyıym salyngannan basqa árbir aǵashy jeýge múmkindik bergen Qudaidyń jaqsylyǵyn aqtaıdy.

B.3:3: "*Biraq baqtyń ortasyndaǵy aǵashyń jemisi týraly Qudai aitty : Ólip qalmas úshin, siz mán-jaidy jemersiz jáne oǵan tuıspesiz* ".

Adamnyń ilahı tártip týraly habardy jetkizýi " degen sóz tirkesinde kezdesedi. *Ólip qalmas úshin*". Bul jasaıdyonda joq, naqty túralys Qudai talap etti, óitkeni ol Adamǵa: "*sen ony jegen kúni mindetti túrde ólesin* ". Ilahı sózderdiń álsireýi kúnánín shyǵynyn arttırýǵa kómektesedi. Bir maqsat úshin Qudaiǵa moıynsunýyn aqtaıy úshin "*qorqynysh*" degen "*áiel*" shaitanǵa muny rastayıǵa múmkindik beredi "*qorqynysh*", onyń aıtýynsha, bul jus joq.

B.3:4: "*al jylan áielge: "sender mindetti túrde ólmeisinder", - dedi ; "*

Al bas ótirikshi bul málimdemede Allanyń sózine qaıshy keletini ashylady: "*sen ólmeisin*".

B.3:5: "*biraq Qudai bileidi, sender ony jegen kúni kózderin ashylp, jaqsylyq pen jamandyqty biletin qudailar síaqty bolasyńdar* ".

Endi ol zulym jáne ózimshil oıdy bildiretin Qudaidyń bergen buiryǵyn aqtaıy kerek : Qudai seni aramdyq pen kemshilikte ustaǵysy keledi. Ol seni ózimshildikpen ózine uqsap ketýden saqtaǵysy keledi. Ol jaqsylyq pen jamandyq túraly bilimdi Qudai jalǵyz ózi úshin saqtaǵysy keletin ıgilik retinde kórsetedi. Biraq jaqsylyqty bilýdiń artyqshylyǵy bolsa, zıanyn bilýdiń artyqshylyǵy qaıda? Jaqsylyq pen jamandyq kún men tún, jaryq pen qarańǵylyq síaqty absolútti qarama-qaıshylyqtar, al Qudaiǵa bilim - áreketke kóshýge tyrısý. Shyndyǵynda, Qudai adamǵa bilimdi berip qoıǵan bolatyn **ziatkerlik** jaqsylyq pen jamandyqtyń ishinde **ruqsat** baqshanyń aǵashтары, jáne **tyıym salýlar** "jaqsylyq pen jamandyqty" beıneleitin nárese, óitkeni ol naqty bastan ótkergen shaitannyń simvoldyq beınesi birtindep, "*jaqsy*"jáne "*zulymdyq*"jaratýshysyna qarsy shyǵyp.

B.3:6: "*al áiel aǵashyń tamaqqa paidaly, kózge unamdy ekenin, ony dana etýdiń qadirli ekenin kórgende ; ol onyń jemisin alyp, jedi ; jáne ol sondai-aq kúeyine berdi, kim boldy onymen birge; jáne ol jedi* ".

Jylannan óz áserin tıgizetin sózder shyǵady, kúmán joıylady jáne áiel jylannyń oǵan shyndyqty aitqanyna barǵan saıyn senimdi bola bastady. Jemis oǵan jaqsy jáne kózge unamdy bolyp kórindi, biraq eń bastysy, ol qarastyrady "*ashyq intellekt úshin qundy*". Ibilis qalaǵan nátiजेге qol jetkizedi, ol óziniń búlikshil ustanymynyń izbasaryn jınaıǵa keledi. Jáne tyıym salyngan jemisterdi jeý arqyly, onyń ózi zulymdyq túraly bilim aǵashyna aınalady. Áeline degen súıspenshilikke toly, ol bolmysty qabyldaıǵa daıyn emes **bólingen**, Adam taǵdyrymen bóliskendi jón kóredi, taǵdyrly , óitkeni ol Qudaidyń ólimge ákeletin

sanksiasyn qoldanatynyn biledi. Tyym salynǵan jemisterdi aralap júrip, bul shaitannyń ozbyr ústemdigine ushyraityn erli-zaiptylar. Alaida, paradoksaldy túrde, bul qumarlyq mahabbat - bul Másihtin óziniń sailanǵany úshin sezinetin beinesi, ony ol úshin ólyge de qabyldaıdy. Sondai-aq Qudai Adamdy túsine alady.

B.3:7: "*Biriniń de, ekinshisiniń de kózderi ashylıp, jalańash ekenderin bildi; jáne olar injir japyraqtaryn biriktirdi, belbeyler jasady*".

Kúnani erli-zaiptylar tutynǵan osy sátte Qudai josparlaǵan 6000 jyldy kerı sanaı bastaldy. Birinshiden, olardyń sanasyn Qudai ózgerledi. Nápsiniń kósemi bolǵan kózder jemisterden "*kózge jaǵymdy*" qurbandary bar ma zattarǵa jańa baǵa berı. Jáne úmittengen jeńildik jáne izdelgennen keın kemshilikke ainalady, óitkeni olarda sezim bar "*uat*" osy yaqytqa deın olar úshin de, Qudai úshin de esh qyandyq týdyрмаǵan jalańashtyqtary túraly. Jalańashtanı men fizikanyń ashylıy erli-zaiptylar moıynsunbaǵan rýhanı jalańashtyqtnı tándik aspektisi boldy. tabylıdy. Bul rýhanı jalańashtyq ilahı ádildikten aırylyp, ólim jazasy solarǵa engiziledi, osylaısha olardyń jalańashtyǵyn ashı Qudai bergen ólimniń algashqy áseri boldy. Osylaısha, ólim bilgirdin saldary boldy zulymdyqty basynan ótkerdi; Paıyldyń Rimdegi 6:23-te aıtqan sózderi: "*kúnaniń óteyi úshin ólim - ólim*". Jalańashtyqtaryn jasyrı úshin erli-zaiptylar búlik shyǵarady eurenmynalardan turatyn adamnyń talpynysyn pıdalanbaımyn "*injir japyraqtaryn tigı*" jasaı "*beldikter*". Bul is-áreket adamnyń ózin-ózi aqtaıǵa degen rýhanı talpynysyn beıeleıdi. "Attybelbey" simvolyna ainalady "*aqıqat*" efeste.6:14. Jáne "*belbey*" jasalǵan jyly "*paraqs injir aǵashy*" Adam opozısıada, simvolı **ótırık** onyń artynda kúnakar tynysh bolı úshin úıde.

B.3:8: "*jáne olar daıysty estidi YaHWéH Qudai keshke baqta serýendep júrgende, er adam men onyń áıeli betinen jasyrynyp qaldy YaHWéH Qudai, baqtnı aǵashтарының arasynda*".

Tizgin men júrekti izdegen adam ne bolyp jatqanyn biledi jáne onyń jobasyn ünemdeıge kim saıkes keledi. Bul shaitanǵa onyń oıлары men zulym bolmysyn ashı úshin domen beretin birinshi kezeń ǵana. Biraq ol er adammen kezdesyi kerek, óitkeni oǵan aıtatyn nárseleri kóp. Degenmen, adam Qudaimen, Ákesimen, Jaratýshysymen kezdesıge asypaıdy, ol óziniń sógisterin estýden qorqyp, qashıǵa tyrysady. Al Qudaidyń aldynda baqshaǵa qaıda tyǵylıǵa bolady? Qaitadan senińiz "*baqshanyń aǵashтары*" Adamnyń kúnakar bolǵannan beri qulaǵan psıhıkalyq kúiniń kýası, betin jasyra alady.

B.3:9: "*Biraq YaHWéH Qudai adamdy shaqyryp alyp, oǵan: "Sen qaidasyń?"- dedi.*"

Qudai Adamnyń qaıda jasyrynǵanyn biledi, biraq ol suraq qoıady: "*sen qaidasyń?*" ol úshin kómek qolyn sozyp, kinásin moıyndaıy úshin.

B.3:10: "*jáne ol aıtty : Men seniń daıysyńdy baqshada estidim, men qoryqtym, óitkeni Men jalańash boldym; jáne men ózimdi jasyrdym*".

Adamnyń bergen jaıabynyń ózi onyń moıynsunbaǵanyn moıyndaıy bolyp tabylady jáne Qudai onyń jolyn kesı, kúnaniń tájiribesin kórsetıy úshin onyń sózderin pıdalanady.

B.3:11: "*Jáne YaHWéH Qudai aıtty , Saǵan jalańash ekenińdi kim aıtty ? Men saǵan jememe dep buıyrǵan aǵashты jep qoidyń ba ?*"

Qudai Adamnyń kinásin moyndaǵanyn jyrtyp tastaǵysy keledi. Shegerim shegerim boıynsha ol naqty suraq qoiady: "*Men saǵan jememe dep bulyrǵan aǵashty jep qoidyń ba?*".

J.3:12: "*Er adam atty , Menimen birge bolýdy armandaǵan áieldiń syıy baraǵashtan tıdy, men jedim*".

Ras bolsa da, Adamnyń jaýaby dańqty emes. Ol shaitannyń belgisin alyp júredi jáne jaýabyn íá nemese joq dep bilmeidi, biraq Shaitannyń beinesinde, ol óziniń jáne orasan zor kinásin moyndamaýdyń amalma joly men kezdesedi. Ol Qudaıǵa óziniń tájiribedegi úlesin eske túsirý úshin kóteriledi, bul onyń áeline, birinshi kináli, onyń aldynda sezingendei. Ángimeniń sharyqtaý shegi - bári shyndyq jáne kúnadan beri Qudai nazardan tys qaldyrmaidy onyń josparında qajet boldy. Biraq, qatelesken jeri, áieldiń úlgisine súiene otyryp, ol Qudaıdyń esebinen onyń qalaýyn gol soqty, jáne bul onyń eń úlken kinási boldy. Óitkeni áy bastan-aq Allanyń bárinen de, barlyǵynan da joǵary súydi talap etken.

J.3:13: "*Al Qudai Ie áielge bylai dedi : Nege bulai istediń? ? Áiel atty , Jylan meni aldady, men jedim*".

Sodan keiin sýdia er adamdy aıyptaǵan áielge júginedi, taǵy da áielderdiń jaýaby faktilderdiń rastyǵyna sáikes keledi : "*Jylan meni aldady, men jedim*". Sondyqtan ony azǵyrýǵa qaldyrady jáne onyń jetispeýshiligi ólimge ákeledi.

J.3:14: "*Qudai Ie jylanǵa atty : Óitkeni sen muny istediń, sen bárinen buryn malǵa, al dalanyń árbir ańyna qarǵys attyń, ishińmen júri, sonda ómirińniń barlyq kúnderinde shań jesiń*".

Bul joly Qudai muny suraǵan joq "jylan" nelikten ol muny istedi, óitkeni Qudai ony tasymaldaýshy retinde paidalanǵanyn elemeidi Shaitan, shaitan. Qudaıdyń bergen taǵdyry "jylan" is júzinde shaitannyń ózimen analıysady. Úshin "jylan" ótinish dereý boldy, biraq shaitan úshin bul Isa Másihtiniń kúná men ólimdi jeńgennen keiin aıaqtalatyn paıǵambarlyq boldy. Aıan 12:9-ǵa sáikes, bul ótinishniń birinshi nysany onyń aspan patshalyǵy men jaman perishteler lagerinen qýylýy boldy. Olar jer betine laqtyryldy, olar ólgenshe ketpeidi , al qańyrap bos jatqan jerde oqshaýlangan myń jyl boıy Shaitannyń dernásilderi shań-tozańda jorǵalap júredi, bul onyń kesirinen qaza tapqandardy jáne onyń zulymdyq jasaǵan erkindigin quptady. paidalaný. Qudaıdyń qarǵysyna ushyraǵan jerde olar Isa Másihten jeńilip, olardyń jaýyna aınalatyn adamnan qashyp ketetindei, birden qorqyp, saq bolyp, jylandar saqty áreket etedi. Olar aspan deneleriniń kórinbeitindiginde jasrylǵan adamdarǵa zıan tıgizedi jáne birin ekinshisine qarsy qoiý.

J.3:15: "*Men senimen áieldiń arasyna, seniń urpaǵyń men onyń urpaǵynyń arasyna óshpendilik qoiamyn : ol seniń basyńdy janshyp tastady, al sen ókshege bata beresiń*".

Úshin qoldanylady "jylan", bul marapat ómir súretin jáne jazylǵan shyndyqty rastady. Sshaitanǵa ótinish neǵurlym názik. Onyń lageri men adamzat arasyndaǵy arazdyq rastalyp, moyndalady. "*Áieldiń tuqymy onyń basyn kógertedi*" Másihtiki jáne onyń adaldar arasynan sailanǵany bolady. Ol aqyrynda ony joıyp jiberedi, biraq buǵan deın jyndardyń mángilik bolý múmkindigi bolǵan "*ókshesin aýyrtyp aldy*" tıraly "áiel", Másihtiniń tańdaýlysy ózin beıneledi, birinshi,

boiynsha "ókshe". Sebebi "ókshe" - bul adam aǵzasynyń tirek núktesi "irge tasy" Qudaıdyń rýhamı ǵıbadathanasy salynǵan tas.

J.3:16: "- *Dedi ol áielge : Men seniń júktiligińniń aýyrtpalyǵyn arttyramyn, sen azap shekken balalardy shyǵarasyń; jáne seniń qalaıyń kúeyińde bolady, jáne ol seni basqarady* ".

Onyń qaitys bolýymen shyǵarylǵanǵa deiin áiel "júktilik kezinde azap shegedi"; "olshyǵarady aýyrsynýmen ", barlyq zattar sózbe-sóz jáne jazbasha. Biraq sodan keiin taǵy da beimeniń paıǵambarlyq maǵynasy atap ótıledi. Johan 16:21 jáne Apo. 12-de:2 "bosany azabyndaǵy áielRım imperatory men papalyq buqalardy qýdalaıdaǵy Másih shirkeýiniń simvoly bolyp tabylady hristian dáýirindegi.

J.3:17: "- *Dedi ol kisige : "Ótkeni sen áielińniń daýysyn tyńdadyń, men saǵan osy buuryqty bergen aǵashty jep qoidyń : Siz maǵynasyz tamaq ishpeyińiz kerek ! Lseniń kesirińnen jer qarǵysqa ushyraıdy. Ómirińniń barlyq kúnderinde tamaǵyńdy terbetkendei, bul da kúsh "*

Adamǵa qaita oralsaq, oǵan Qudaı óziniń uıatpen jasyrýǵa tyrysqa jaǵdaiynyń shynaiy sıpattamasyn kórsetedi. Onyń kinasi absolútti, Adam ony tabady , sonдай-aq, ony shyǵarmas buryn, onyń óliminiń aldynda keıbireýlerdiń ólimnen góri ólimdi artyq kórýine ákeletin qarǵys jyntyǵy bolady. Jerdiń qarǵysy - qorqynshty narse jáne Adam qasynyń terin úrenedi.

J.3:18: "*siz tikenekter men qylshyqtardy shyǵarasyz, jáne sen dalanyń shóbin jep qoiyńyz* ".

Edem baǵynyń jeńil eginin bitirip, onyń ornyn hiendentterge qarsy tynmysyz kúres basty, "tikenekter de, tikenekter de"al jer topyraǵynda ósetin aramshópter. Sonymen qatar, topyraқтыń bul qarǵysy adamzattyń ólimin tezdetedi, ǵylymnyń "ilgerileýimen", sońǵy kúnderdiń adamy topyraqqa daqyldar men himıalyq zattardy engizý arqyly ýlanady. aramshópter men jándikterdiń zıankesterimen kúresý úshin ýlaný. Mol jáne qol jetimdi tamaq budan bylai qol jetimdi bolmaıdy.qoljetimdi ol aýlanatyn jáne áieli Qudaıdan artyq kóretin baqtan.

J.3:19: "*júzińniń terimen nan jeisiń, jerge qaityp kelgenshe, sen odan alyńǵansyń ; ótkeni sen shańsyń, shańǵa qaitasyń* ".

Adamnyń basyna túsetin bul taǵdyr Qudaıdyń óziniń jaratylsı men tálimin ashqa formasy aqtaý úshin keledi dálirek aıtqanda, "bastap jerdiń shańy". Adam Ata óz esebinen jáne bizge Qudaıdyń ólimnen ne týdyrǵanyn bilei. Aıta keteik, ólgen adam artyq emes "shań"jáne ol budan tys qalmaıy úshin"shań"bul óli deneden shyqqan rýh. Eccl.9 jáne basqa dáıeksózder ólim jaǵdaiynyń kúin rastady.

B.3:20: "*Adam áieliniń esimin Haýa dep atady : ol úshin bar barlyq tiriilerdiń anasy boldym* ".

Qaitadan, Adam óziniń ústemdigin belgileıdi "áiel" oǵan esimin qoiy arqyly, "Haýa, "nemese" Ómir "; adamzat tarihynyń negizgi shyndyǵy retinde negizdelgen ataı. Biz bárimiz alystaǵy urpaqtarmyz, Haýa anadan týǵan, áieli, azǵyrylǵan Adam, ol arqyly ólim qarǵysy ótken jáne 2030 jyldyń kókteminiń basynda Isa Másihtıń dańqı oralýyna deiin bolady.

B.3:21: "*YaHWÉH Qudaı Adam ataǵa jáne onyń áieline kim-keshek jasady teriden jáne olardy kúindirdi* "

Qudai kúieýiniń kúnási ekenin umytpa jer onyń jobasynyń bir bóligi boldy qutqarýshy, ol endi kórsetilgen pishindi jasaıdy. Kúnadan keiin Qudaıdyń keshirimi sizge rimdik sarbazdar qurbandyqqa shalyp, aıqyshqa shegeletin Másihtin atynan qol jetimdi bolady. Bul árekette, jazyqsyz, barlyq kúnálardan taza, óteý úshin ólyge kelisetini úshin, olardyń ornyn, onyń sailanǵan ókilderiniń kúnalary tek adaldardyń ǵana kúnalary. Áy bastan beikúná janýarlardy Qudai solar úshin óltiredi "*teriler*" Adam men Haýanyń jalańashtyǵyn jabý úshin kel. Bul árekette ol aýystyrady "*ádildik*" adam balasy óziniń qutqarylý jospary men qasietteri arqyly senim arqyly jaratylǵan. Jáne "*ádildik*" er adam jasaǵan ótirik jańylystyrdy, onyń ornyna, Qudai olardy aıyptaıdy "*kaim*"simvoldyq"*ádildik*"túpnusqalyq,"*aqıqat belbeyi*," bul Másihtin erikti túrde qurban bolýyna jáne ony adal súietinderdi qutqarý úshin onyń ómirin qurban etýge negizdelgen.

B.3:22: "*YaHWéH Qudai aıtty : Mine, adam jaqsylyq pen jamandyqty bilý úshin bizdiń bireýimizdei bolyp ketti. Endi toqta, onyń qolyn qozǵap, ómir aǵashyn alyp, tamaqtanyp, máńgi ómir súr* ".

Maıklda Qudai jer betinde tiriletin dramaǵa qatysatyn óziniń jaqsy perishtelerimen sóilesedi. Ol olarǵa: "*Mine, er adam jaqsylyq pen jamandyqty bilý úshin bizdiń birimizge aınalady*". Isa-Másih qatys bolatyn kúni qarsańynda Iahýdanyń, iaǵni Iahýdaǵa qatysty dál osy sózdi qoldanady. İony dinı iahýdılerge, sodan keiin rimdikterge aıqyshqa shegelený úshin jetkizý kerek bolǵan tre, bul Johan 6: 70-te: "*Isa olarǵa bylai dep jaýap berdi : men seni tańdaǵan men emes pe, on eki? Al sizderdiń bireýlerińiz shaitan!*". "*Attybiz*"osy tarmaqta bolady"*sen*"kontekst ártúrli bolǵandyqtan, biraq Qudaıdyń kózqarasy birdei. Órnek "*birimiz*"Shaitanǵa silteme jasaıdy, ol áli künge deiin Qudaıdyń aspan Patshalyǵynda barlyq perishteler arasynda erkin qol jetkize alady jáne erkin qozǵala alady jerdegi jaratylıstyń basynda.

Qajettilik bastap'boldyrmaý tamaqtanyp jatqan adam nyń"*ómir aǵashy*" Isanyń Rim prefektisi Pontı Pılatqa aitqan sózderi boıynsha kýalik berýge kelgeni shyndyqtyń talaby boldy. "*Ómir aǵashy*" qutqarýshy Másihtin beinesi boldy jáne ishinde ashana onyń ilimin jáne rýhanı bolmysyn tamaqtandyryǵa arnalǵan iaǵni, ony almastyryshyǵa jáne jeke Qutqarýshyǵa aparyńyz. C'aqtaýǵa bolatyn jalǵyz shart boldyer tutyný de bul "*ómir aǵashy*". Ómirdin qudireti aǵashta emes, aǵashtyń Másihtı beinelegeninde boldy. Sonymen qatar, bul aǵash máńgilik ómir úshin óte mańyzdy boldy, al bastapqy kúnadan keiin máńgilik ómir Másih pen Maıklda Qudaıdyń sońy kelýine deiin máńgilikke joǵaldy. "*Ómir aǵashy*" al basqa aǵashtar da, Qudaıdyń baǵy da joǵalyp ketýi múmkin.

B.3:23: "*Jáne YaHWéH Qudai ony Edem baǵynan jiberdi, ol úshin ózi alyp ketken jerdi ósirdi* ".

Jaratýshyǵa adam balasynyń ǵajayıp baǵynan qýyp jiberýden artyq amal joq , birinshi Adamnan paida bolǵan (adam túrine qatysty sóz: qyzyl = qan), onyń baǵynbaýyna ashýlanǵany kórsetildi. Jáne baqshadan, qıyn ómir, denede fizikalıyq jáne psıhikalıyq álsiregen, úshin bastalady oǵan. Elge oralý qıynǵa soǵady jáne búlikshi adam balasy eske saladynyń origin "*shan*".

J.3:24 : "*sóitip ol adamdy qýyp jiberdi ; jáne ol Edem baǵynyń shyǵysyndaǵy kerýbterdi jáne janyp turǵan qylyshty bulǵap, ómir aǵashynyń jolyn saqtap qaldy*".

Bul baqshany ustaityn Adamnan da kóp, biraq olardyń arasynda buǵan jol bermeitin perishteler. Baqsha aqyrynda solyp qalady biraz ýaqyt buryn tasqyn boldy 1656 jyly Haýa men Adamnyń kúnásinen.

Bizde bul aıatta Edem baǵynyń ornalasqan jerin dál anyqtaý úshin pıaldaly dálidik bar. Qorǵaýshy perishteler ornalastyrylǵan "*baqshanyń shyǵysynda*" bul ózi Adam men Haýa joldan shyǵyp ketken jerdiń batysynda. Osy taraýdyń basynda osy dálidikke sáikes usynylýy tiis aýmaq: Adam men Haýa Ararat taýynyń óntústiginde ornalasqan jerge jáne onyń aýmaǵynda tyıym salynǵan baqqa sheginedi. "sýlar" Túrkiıanyń Van kóliniń mańynda, olardyń pozııiasynyń batysynda ornalasqan.

Jaratyls 4

Ólimmen bóliný

Bul 4-taraý Qudaıdyń Shaitanǵa jáne onyń jyndaryna búlikshilerge olardyń zulymdyqtarynyń dárejesin ashатыn zerthanalyq demonstrasıany jetkizý nelikten qajet bolǵanyn jaqsyraq túsinýge múmkindik beredi.

Aspanda zulymdyqtyń shegi boldy, óitkeni kóktegi jaratylstardyń bir-birin óltirýge kúshi jetpedi ; óitkeni olardyń barlyǵy ýaqytsha ólmeitin boldy. Sondyqtan bul jaǵdaı Qudaıǵa jaýlarynyń qolynan keletin zulymdyq pen qatygezdiktiń joǵary deńgein ashýǵa múmkindik bermedi. Jer Shaitan elestetkendi bolmystyń rýhy elestete alatyndai qatygezdikpen ólimge jol berý úshin jaratylǵan.

Bul 4-taraý simvoldyq mánge sáikes ornalastyrylǵan 4-sýret, bul ámbabptyq, demek, adamzattyń jer betindegi algashqy ólgenderiniń mán-jayın talqylaityn bolady ; ólim - onyń ámbabap sıpaty barshanyń arasynda erekshe jáne qaitalanbass Qudaı jaratqan jaratylstar. Adam men Haýa ananyń kúnásinen keın jerdegi tirshilik boldy "*álemge de, perishtelerge de kórinis,*" aıtylǵandaı 1 Kor.4: 9-da, Paýylǵa rýhtandyrylǵan jáne adal kýáger, burynǵyTarstyq Saýl birinshi qýǵyn-súrginge ushyrady mandattalǵan Másihtin shirkeýiniń.

J.4:1 : " *jáne Adam **bildi** Haýa onyń áveli ; jáne ol júkti boldy, jáne jalańash Qabył, jáne ol aıty : Men adamnyń kómegimen aldym YaHWéH*".

Osy aıatta, Qudaı bizge etistikke beretin maǵynasyn ashady "*bilý*" jáne bul tarmaq, jazylǵandaı, senimmen aqtaý prinsıpinde óte mańyzdy Johan 17:3 : "*Degenmen, máńgilik ómir, olar múmkin **biledi**jalǵyz shynaiy Qudaı Sensin jáne sen jibergen ony Isa Másih*". Qudaıdy taný bul jaǵdaıda onymen rýhanı romantikalyq qarym-qatynasta bolý degendi bildiredi, biraq Adam men Haýa anaǵa qatysty tándik. Áli de birinshi juptyń úlgisine súene otyryp, a "bala" osy

mahabbattan týdy, tándik; jáne a "bala" sonдай-aq Qudaimen súispenshilik qarym-qatynasymyzda rýhamı tájiribemizde qaita týlýy kerek. Bul jána týlý saldarynan "bilimdilik" naqty Qudai Apoda ashlydy.12:2-5: " *Ol júkti boldy, bosaný úshin bosanyp, qinalyp jylap jiberdi. ... Jáne ol ul týdy, ol barlyq halyqtardy temir talaqpen basqarýy kerek edi. Al onýn balasy Qudaiǵa jáne onýn taǵyna baǵyndy* ". Qudaidyń týǵan perzenti Ákesiniń minezin jańǵyrtýy kerek, biraq tuńǵyshy bulai bolǵan joq erlerdiń.

Qabyl esimi iemdenýdi bildiredi. Bul esim tándik jáne jerdegi taǵdyrды болжаған, onýn inisi Ábil bolatyn rýhamı adamǵa qarama-qarsy.

Eskertip qoi, basynda jánetarǵı adamzattyń, bul jána ómirdiń jaratylýy uly jaratýshy Qudai jasaǵan keremettiń nátijesi ekenin билетиндиктен, osy dúniege Qudaidy bailanystyrý úshin bosanatyn anaaHWÉH. Bizdiń sońǵy birneshe kúnde bul endi bolmaidy nemese sırek kezdesedi.

J.4:2: " *jáne ol qaitadan aǵasy Ábildi jalańashtady. Ábil baqtashy, Qabyl topyraq óńdeýshi bolǵan* ".

Ábil bildiredi tynys. Qabyldan da bala Ábil beinelengen Qudaidan ókpeniń tynysyn alǵan birinshi Adamnyń kóshirmesi. Negizi, aǵasy óltirgen ólimimen ol bizdi óz qanymen qutqaratyn tańdaýly Qudaidyń qutqarýshysy, Qudaidyń shynay Uly Isa Másihtiń beimesin bebeleidi.

Eki aǵayındylardyń kásipteri olardyń tabıǵatyna qarama-qarsy ekenin rastady. Másih sıaqty, "Ábil baqtashy bolǵan, "jáne senbeitin materialısik jer retinde" *Qabyl jer óńdeýshi bolǵan* ". Adamzat tarihyndaǵy bul alǵashqy balalar Qudai paıǵambarlyq etken taǵdyrды жаралаıды. Jáne olar egjeı-tegejeıli málimet berýge keledi onýn jobasyn únemdeý.

J.4:3: " *biraz ýaqyttan keiın Qabyl mynany berdi YaHWÉH jerdiń jemisterin tartý ;*"

Qabyl Qudaidyń bar ekenin biledi jáne oǵan montrer ol ony qurmettegesı keledi, bul ony jasady " *jerdiń jemisterin tartý*" , olardyń qyzmeti bolǵan nárseler. Bul rólde kóptegen adamdardyń beimesi qajet dini evreiler, hristiandar, nemese musylmandar Qudaidyń olardan ne jaqsy kóretinin jáne ne kútetinin bilýge jáne túsinýge umtylý týraly alańdamai, ózderiniń jaqsy isterin kórsetý úshin. Sylyqtardy alýshy baǵalaǵan jaǵdaıda ǵana qyzyǵýshylyq týdyrды.

J.4:4: " *al Ábil, onýn jaǵynda, óz otary men olardyń mailarynyń tuńǵyshtarynyń biri boldy. YaHWÉH porta Ábilge jáne onýn qurbandyǵyna jaǵymdy kózqaraspen qaraıdy;*"

Ábil aǵasyna elikteıdi, baqtashy bolyp jumys istegendikten ol jasaıdy Qudaiǵa usynys retinde " *onýn otarynyń tuńǵyshtary men olardyń mailarynan* ". Bul nárese Qudaiǵa unamdy, óitkeni ol osylardyń qurbandyǵynan kóredi " **tuńǵysh** "sýret Isa Másihtiń atynan óziniń qurbandyǵyn kútken jáne paıǵambarlyq etken. Apo.1: 5-te biz oqımyz: "... jáne Isa Másihten adal kýáger, **ólgenderden tuńǵyshtary**, jáne jer patshalarynyń hanzadasy ! Bizdi súietin, kúnalarymyzdan qanymen qutqarǵan...". Qudai óz jobasynyń ómir syılaǵanyn Ábildiń qurbandyǵynan kóredi jáne ony tek rahatqa bóledi.

J.4:5: " *biraq ol Qabylǵa jáne onýn qurbandyǵyna qurmetpen qaraǵan joq. Qabyl qatty ashýlanyp, onýn júzi qulap tústi.*"

Ábildiń qurbandyǵymen salystyrǵanda, Qudai degen qısyndy Qabyldyń qurbandyǵyna onsha qyzyǵyshylyq tanytpaıdy, ol da qısyndy túrde sonshalyqty kónili qalmai, muńaımaıdy. "*Onyń betin atyp óltiredi*", biraq biz titirkeny "ákelgenin eskeremiz **ashy myqty**" jáne bul qalypty jaǵdai emes, óitkeni bul reaksiya maqtanyshtyń kónilin qaldyrıdyń nátijesi. Titirkeny men takapparlyq jaqyn arada odan da aıyr jemis bolady : aǵasy Ábildi qyzǵanyshtıraly óltirı.

J.4:6 : "*Jáne YaHWéH Qabylǵa: - Nege ashylanasyń, júziń nege qulady? - dep surady.*"

Qudai bul bir ǵana kimge biledire onyń Ábildiń usynysyn qalaıynıń sebebi. Qabyl tek Qudaidyń ádiletsiz reaksiyasyn taba alady, biraq ashylanıdyń ornyna, bul ádiletsiz bolyp kórinetin tańdaıdyń sebebin túsinıń ótinı kerek. Qudai róldi beisanalyq túrde atqaratyn Qabyldyń bolmysyn tolyq biledi zulym qyzmetshiniń, Mat.24:48-49 : "*Biraq eger sol zulym qyzmetshi júreginde aıtasa, - dál solai , Rabbym onyń kelyin keshiktiredi, jáne qyzmetshilerin uryp-soǵıdy bastady, eger mperishte men mas adammen birge ish,...*". Qudai oǵan jaıabyn biletin suraq qoıady, biraq sodan keiin taǵy da Qabylǵa onyń azap sheǵıniń sebebimen bólisıge múmkindik beredi. Bul suraqtarǵa Qabyl jaıap bermeidi, Qudai ony ustap alatyn zulymdyqtan saqtasyn.

J.4:7 : "*Árine, eger sen jaqsy isteseń, júziń qaıta kóteriledi, al jamandyq jasasań, esik aldynda kúná ótirik aıtady, jáne onyń qalaıy sen úshin : biraq siz ony meńgerıńiz kerek.*"

Osydan keiin Haıa men Adam ata tamaq ishıp, shaitannyń mártebesin aldy "*jaqsylyq pen jamandyq belgili*", ol Qabyldy inisi Ábildi óltirıge itermelegen bolyp shyǵady. Eki tańdaı, "*jaqsylyq pen jamandyq*", onyń aldynan bar; "*qudyq*" ony otstavkaǵa ketıge jáne túsinbese de Qudaidyń tańdaıyn qabyldaıǵa jeteleidi. Biraq tańdaı úshin "*renjity*" Qudaiǵa qarsy kúná jasaıǵa erik, onyń altynshy ósietin buzıǵa májbúrley arqyly: "*Siz kisi óltirmeıńiz kerek*"; jáne, "*sen óltirmeısiń*" aıdarmashylar usynǵandaı. Qudaidyń ósieti onyń zańdy jasaǵan qylmyskerlerdiń ólimin emes, qylmysty aıyptaıdy buıryqta jáne bul jaǵdaıda Isa Másihtıń kelyi Qudaidyń bul ádil úkiminde eshteńeni ózgertken joq.

Qudai týdyratyn forma ma "*kúná*" ol áielmen sólesip turǵandaı, onyń Jar.3: 16-da Haıa anaǵa aıtqan sózderi boıynsha: "*seniń qalaıyń kúeyińde bolady, jáne ol seni basqarady*". Qudai úshin azǵyrı "*kúnádan*" kúeyiń azǵyrıgysy keletin áielge uqsaidy jáne ketpeıi kerek "*ústemdik etińiz*" onymen, jáne onymen. Solai, Qudai adamǵa azǵyrımaıǵa buıryq berdi "*kúná*" áiel beinelegen.

J.4:8 : "*Alaıda Qabyl aǵasy Ábilmen sólesti; biraq olar dalada júrgendei, Qabyl da aǵasy Ábilge qarsy turyp, ony óltirdi.*"

Bul eskertıge qaramastan, Qudaidyń, Qabyldyń tabıǵaty óz jemin beredi. Ábilmen sóz almasqannan keiin, Qabyl, onyń rýhanı ákesi shaitan retinde basynan bastap onyń sanasynda qanisher "*ózin aǵasy Ábilge laqtyryp jiberip, óltirdi*". Bul tájiribe adamzattyń taǵdyryn bolıady, onda aǵasy aǵasyn óltiredi, kóbinese dúmeniń soıyna deirin zayırlı nemese dini qyzǵanyshtan.

J.4:9 : "*YaHWéH Qabylǵa: "Baıyryń Ábil qaıda?" - dedi. Ol jaıap berdi : Bilmeimin ; men aǵamnyń qamqorshysymyn ba ?"*

Ózinen jasyrynğan Adamğa aıtqanyndaı, "où es-tu ?" Qudaı Qabylğa bylai dedi: "Baýyryń Ábil qaida?" árqashan oğan berý úshin "omoiyndaý múmkindigi onyń kinási. Biraq aqymaqtyqpen, Qudaı ony óltirgenin biletinin eskermeýge bolmaıtyndyqtan, ol sypayı jaýap beredi ". *Men bilmeimin* ", jáne keremet tákapparlyqpen, óz kezeginde ol Qudaıdan suraq qoıady: "*men aǵamnyń qamqorshysymyn ba?*"

J.4:10 : " *Jáne Jaratqan Ie aıtty : Sen nemen aınalystyń ? Baýyryńnyń qanynnyń daýysy basynan maǵan deın aıǵailaıdy*"

Qudaı oğan óz jaýabyn beredi, iaǵnı : sen onyń qamqorshysy emessiń, óitkeni sen onyń óltirýshisisiń. Qudaı onyń ne istegenin jaqsy bileđi jáne ol zatty beinelei otyryp usynady: "*baýyryńnyń qanynnyń daýysy men úshin basynan aıqailaıdy*". Bul formýla beinelengen, ol qanğa Apoda qoldanı úshin Qudaıǵa jalbarynatyn daýys beredi. 6 "5" -te atap óty úshin^{myń} mór ", qýǵyn-súrgin saldarynan qaza tapqan sheıterdiń aıqayı papa roman katolık dini: Apo.6:9-10 : "*al ol besinshi mórđi ashqanda, Men qurbandyq ústeliniń astynan Qudaı sózi úshin jáne olardıń bergen kýálikteri úshin óltirilgen jandardy kórdim. Jáne olar qatty daýyspen jylady, aıty, Qanshama yaqyt, Ustaz, qasıetti jáne shynayı, jer betinde turatyn olardan bizdiń qanymyzdy sottap, kek alýdy keshiktiredi?* ". Osylaısha, ádıletsiz tógilgen qan kinálilerden kek alý quqyǵyn alǵa tartady. Bul kek zańdy túrde keledi, biraq bul Qudaı eksklúzıvti saqtatyn nárese. Dedi ol Deý.32:35 : "*kek pen jaza, olardıń aıaǵy súringende! Óitkeni olardıń qamet kúni jaqyndap qaldy, ne kútip turǵany kópke sozylmaıdy* ". Esa.61: 2-de "birge " *berekeli jyl*", "*kek alý kúni*" Másih Isa Másihtıń baǵdarlamasynda: "...ol meni jiberdi ... jaratqan Ieniń raqymy jyly dep jarıalay, jáne Qudaımyzdyń kek alǵan kúni ; joqtaǵannyń bárin jubatý úshin ; ...". Muny eshkim túsine almas edi "attyjarıalanyń "of bul" *berekeli jyl*" devbar bolýy bólingen "*kek alý kúni*" 2000 jylǵa qarai.

Osylaısha, ólgender Qudaıdy eske alýda onyń jady sheksiz dep aıqailaı almaıdy.

Qabyl jasaǵan qylmys ádil jazaǵa laıyq boldy.

J.4:11: " *Endi sen qolyńnan baýyryńa qan alý úshin aýzyn ashqan jerden qýylasyń.*"

Qabyl jerden qarǵysqa ushyraıdy, óltirilmeıdi. Qudaıdyń bul meirimdiligin aqtaý úshin ol birinshi qylmystyń buryn-sońdy bolmaǵanyn moıyndaýy kerek. Qabyl ne bireydi óltirý degenniń ne ekenin bilmedi, bul ár bir paıymdaý rýhyn soqyr etken ashý ólimge ákeletin qatygezdiikke ákeldi. Endi onyń aǵasy qaitys boldy, adamzat ol endi ólimniń ne ekenin bilmedim dep aita almaıdy. Sonda Qudaı 21: 12-de belgilegen zań kúshine enedi: "*Adamdy aıjalmen uryp-soqqan adam mindetti túrde ólim jazasyına kesiledi* ".

Bul aıatta da myna órnek kórsetilgen : "*qolyńnan baýyryńa qan alý úshin aýzyn ashqan jer*". Qudaı ondaǵy tógilgen qandy sińiretin aýzyn zarádtap, jerdi beineledi. Sodan keın bul aýyz onymen sólesip, ólimge ákeletin áreketti eske saladı ol boıalǵan. Bul sýret Deu.26-ǵa qosylady:10 : "*al jer onyń aýzyn ashty, jáne olardy Qorahpen birge jutyp qoidy, qaitys bolǵanda, jinalǵandar jáne qai yaqytta ot eki júz elý adamdy jalmaıdy : jáne olar halyq eskertýine aınaldy*". Sonda bul Apo-da bolady.12:16: "*Al jer áuelge kómekesti, al jer aýzyn ashty jáne*

aidahar aýzynan shashyp jibergen ózendi jutyp qoidy ". "Attyózen "Igalardy monarhialyq fransýz katolikterin beineleidi, olardyń "aidaharlardyń" áskeriy korpýsy adal protestanttardy qýdalaý úshin arnaly qurylgan jáne olardy eldegi taýlarǵa qýyp shyqqan. Bul aıattyń qos maǵynasy bar : qarsylasý armiasy, protestant, sodan keiin qandy fransýz revolúsiyası. Eki jaǵdaıda da órnek "*jer onyń aýzyn ashty,*" kóptegen adamdardyń qanynda jyly shyraıly beine.

J.4:12 : "*Siz jer óndegende, bul sizge kóbirek baılyq bermeidi. Sender jer betinde qashqyn, qańǵybas bolasyńdar.*"

Qabyldyń jazasy jermen shekteledi, ol birinshi bolyp adam qanyn tógip, ózin aramdady ; mynaý er adam kimde boldy bastapqyda Qudaıdyń beinesinde jaratylǵan. Kúnadan beri ol saqtady Qudaıdyń, onyń sıpattamalary, biraq endi onyń minsiz tazalyǵy joq. Er adamnyń belsendiligi negizinen mynalardan turdy azyq-túlik óndirý, jerdi óndeý. Sondyqtan Qabyl basqasyn tabýǵa májbúr boladys jolys tamaqtandyryú úshin.

J.4:13 : "*Qabyl atty YaHWéH : "Meniń jazamdy óteý úshin tym aýyr"*.

Bul degenimiz : mundaı jaǵdailarda men óz-ózime qol jumsaǵanym durys.

J.4:14 : "*Mine, sen meni búgin myna jerden qýyp shyǵardyń ; Men seniń júzińnen jasyrynamyn, men jer betinde qashqyn jáne qańǵybas bolamyn, meni tapqan adam meni óltiredi*".

Mine, qazir óte ángimeshil jáne ol ólim jazasy retindegi ustanymyn qorytyndylady.

J.4:15 : "*YaHWéH oǵan atty : Eger kimde-kim Qabyldy óltirse, Qabyl jeti ret kek alar edi. Jáne YaHWéH kim óltirý nüktesin jasasa, Qabylǵa belgi qoıyńyz*".

Qabyldyń ómirin saqtap qalyǵa sheshim qabyldady, buryńnan belgili sebepterge bailyasty Qudaı oǵan óliminiń de tólenetinini aıty, "*kek alyndy*", "*jeti ese*". Sodan keiin ol eske túsiredi "*belgisi*" bul ony qorǵatyn bolady. Bul rette meae, Qudaı sannyń sımvoldyq mánin paıǵambarlyq etedi "jeti" , demalys jáne demalys kúnderine qatysty bolady qasıettilik qalǵandarynan, prophétised aptanyń sońynda, óz jobasyn únemdeydiń jetinshi myńjyldyǵynda onyń oryndalýyn tabady. Demalys kúni Ezede Jaratýshy Qudaıǵa tiesili ekendiginiń belgisi bolady.20:14-20. Jáne Ezede.9 "*belgisi*" Qudaıǵa tiesili adamdarǵa, olar Qudaıdyń jazasy kezinde óltirilmeýi úshin ornalastyrylady. Aqyrynda, bul prinsipti rastaý úshin bastap **bolıny** qorǵalǵan, Apo.7, "*belgisi*", "*tiri Qudaıdyń móri*", keledi "*aldyńǵy jaǵyn jabyńyz*"Qudaıdyń qyzmetshileriniń jáne bul"*mór jáne qoltańba*"bul onyń jetinshi kúndik senbiligi.

J.4:16 : "*Jáne Qabyl betinen shyqty YaHWéH, jáne Edemniń shyǵysyndaǵy Nod jerinde turdy*".

Edemniń shyǵysynda Adam men Haıa Qudaıdyń baǵynan qýylǵannan keiin olardy alyp ketken bolatyn. Bul jerge Bas izeý degen ataý berilgen, ol mynany bildiredi : azap. Qabyldyń ómiri psıhikalyq jáne fizikalıyq densaýlyǵynyń azabymen sıpattalatyny sonsha, Qudaıdyń aldynda jumystan bosatylǵannan keiin, tipti aıtqan Qabyldyń júrekerinde iz qaldyrady 13-tarmaqta, qorqynyshta : "*Men seniń júzińnen jasyrynamyn*".

J.4:17 : "*Qabyl áuelin biletin ; jáne ol júkti boldy, jáne Enoh jalańash. Ol qala turǵyzdy, ol qalaǵa uly Enohtyń esimin berdi*".

Qabyl tuńǵysh ulynyn esimin bergen qala halqynyn patriarhy atanbaqshy: Enoh, 1aǵm bastamashylyq jasaı, nusqaı beriniz, jattyǵy jasańyz jáne bir nárseni qoldana bastańyz. Bul ataı dál osy etistikterdi qorytyndylaıdy jáne ol jaqsy tozǵan, óitkeni Qabyl men onyn urpaqtary Dúnienin aqyryna deın jalǵasatyn Qudaısyz qoǵam túrin ashıda.

J.4:18 : " *Enoh Irad dúniege keldi, Irad mahýdjaeldi, mahýdjael Metýselany, Metýsela Lamehti dúniege ákeldi.*"

Bul qysqa shejire Lameh esimdi keipkerge ádei toqtaıdy, onyn maǵynasy birinshisiniń maǵynasybelgisiz bolyp qalatyn áreket, biraq sóz osy túbirden Enoh esimi retinde málimdeme úshin, sondaı-aq bilik uǵymy.

J.4:19 : " *al Lameh oǵan eki áiel aldy : bireýiniń esimi Ada, ekinshisiniń esimi Zilla bolatyn.*"

Biz bul Lamehten Qudaımen úzilistiń alǵashqy belgisi dep bilemiz, soǵan saıkes "er adam ákesi men sheshesin tastap, jaryna bólinedi, sonda ekeyi bir tán bolady" (Jar.2:24 qarańyz). Biraq Lamehte er adam eki áielge qosylady, al úsheyi bir tán bolady. Qudaıdan aıyryly tolyq ekeni anyq.

J.4:20 : " *Ada jalańash Jabal : ol shatırlar men tabyndarda turatındardyn ákesi bolǵan.*"

Jabal - kóshpeli malshylardyn patriarhy retinde keibir arab halyqtary bizdiń zamanymyzda áli kúнге deın qoldanylady.

J.4:21: "jáne Aǵasynyn esimi Djýbal bolatyn : ol arfa men organda oınatındardyn barlyǵynyn ákesi boldy."

Djýbal Qudaısyz órkenieterde mańyzdy oryn alatyn barlyq mýzykanttardyn patriarhy boldy, búgingi kúnnin ózinde mádeniet, bilim jáne sýretshi bizdiń zamanaı qoǵamdarymyzdyń negizi bolyp tabylatyn jerde.

J.4:22 : " *Zilla onyn janynan Týbal Qabyldy dúniege ákeldi, ol qola men temirdiń barlyq aspaptaryn soǵyp shyǵardy. Jáne ápke týbal Qabyldan Naǵama bolǵan.*"

Bul tarmaq qola dáýirin temir dáýirine deın qabyldaǵan tarihsylardyn resmı ilimine qaıshy keledi. Shyndyǵynda, Qudaıdyń aıtıy boıynsha, alǵashqy adamdar temirdi, bálkim, Adamnyn ózinen bastap soǵyǵa qabiletti bolǵan, óitkeni mátinde Týbal Qabyldyn temir soǵatındardyn ákesi bolǵany aıtylmaǵan. Biraq ashylǵan bul málimetter órkeniet alǵashqy adamdardan beri bar ekenin túsinimiz úshin bizge berilgen. Qudaısyz olardyn eginderi búgingi bizdikinen kem tazartylǵan joq.

J.4:23 : " *al Lameh áuelderine atty : Ada men Zilla, meniń daıysymdy tyńda ! Lameh áuelderi, meniń sózimdi tyńda ! Men jaralanganyń úshin bir adamdy óltirdim, et meniń renjigenime jas jigit.*"

Lameh Qudaıdyń úkimimen ózin renjitken adamdy óltirgeni úshin eki áielimen birge madaqtalsyn. Biraq tákapparlyqpen jáne kelemejdeymen ol Qudaıdyń úkimi boıynsha isin aýyrlatatyn jas jigitti óltirgenin jáne bul ony naǵyz "óltirýshi" qaitalap buzýshy etetin qosady.

J.4:24 : " *eger Qabyldan jeti ret kek alynsa, et Lameh jetpis jeti ret.*"

Sodan keın ol Qudaıdyń Qabylda kórsetken meirimdiligin mazaq etedi. Bastapkeın sene er adam, ólimi Qabyl kek jeti bolar edi times, "adamdy jáne jas jigitti óltirgennen keın, shynymen Lameh Qudaıdan" jetpis jeti ret " kek alady.

Biz munda jürkenishti elestete alмаймыз. Jáne Qudai adamzatqa ashqysy keldi, onyń birinshi ókili retinde ekinshi urpaqtyń, Qabyldyń urpaғыna deii jetimyń, Lamehtiki, qudaisyzdyqtyń eń joғарғы deñgeine jetti. Jáne bul onyń ózinen alshaqtaýdyń saldaryn kórsetýi.

J.4:25 : " *jáne Adam áielin qaitadan tanydy ; jáne ol oған ul týdy, jáne onyń esimin Set dep atady, óitkeni ol aitty, Qudai maған berdie basqasy tuqym Qabyl óltirgen Ábildiń ornyna*".

Evrei tilinde "chet" dep aitylatyn Set esimi adam aғzasynyń negizin bildiredi. Keibireýler ony aýdarady "ekivalent nemese qaitary" biraq men evrei tilinde bul usynystyń negizdemesin taba almadym. Sondyqtan men "deneniń irgetasyn" ustaimyn, óitkeni Set tamyrға aınalady nemese Gen.6 degen sóz tirkesine silteme jasaityn adaldardyń teginiń negizi " *Qudaidyń uly*", olardy azғыratyn Qabyl qataryndaғы kóterilisshilerden túsetin "áielderdi" opozisiada qaldyryp, apelásialyq shaғym " *erlerdiń qyzdary*".

Sette Qudai egip, jańasyn oılap taptı "tuqym"onda jetinshi urpaq, ekinshi Enoh, Jar.5: 21-den 24-ke deingi mysalda keltirilgen. Ol ólgennen keiin, ólimnen ótpei, jánnatqa tiridei kirý mártebesine ie boldy fidelde jer betinde 365 jyl ómir súrdijaratýshy Allaға jalbaryny. Bul Enoh-alys porta onyń ataы, óitkeni onyń "málimdemesi" onyń esimi, Qabyldyń urpaғы Lamehtiń ulynan aıymashylyғы, Qudaidyń ulylyғы úshin boldy. Jáne eki, Búlikshi Lameh jáne ádilderdiń Enoh qalýjyly"jetinshi" urpaq olardyń teginen.

J.4:26 : " *Settiń de uly boldy, ol óziniń esimin Enos dep atady. Dál sol kezde biz onyń atyn ataı bastadyq YaHWéH.*"

Enosh degenimiz: adam, ólimshi, zulym. Bul ataы biz Iahve esimin ataı bastaған kezde bailanysty. Qudaidyń bizge aıtqysy kelgeni, osy eki nárseni bailanystyra otyryp, adaldardyń teginen shyqqan adam óziniń tabıғatynyń ólimge ákeletin zulymdyғыn túsinди. Jáne bul habardarlyq ony Jaratýshysyn izdeýge itemeledi, ózine unaityn qurmetke bólený jáne oған adal qulshylyq etý.

Jaratylys 5

Qasiетtilik arqyly bóliný

Osy 5-taraыda Qudai adal bolyp qalған tekti biriktirdi. Men sizderge Adam men ataқты Nuhtyń arasyndaғы ýaqytty qamtıtyn bul sanaқтыń sebebin túsinýge múmkindik беретin algashqy birneshe tarmaqtardy ғана tereńdetip zertteýdi usynamyn.

J.5:1 : " *Mine, Adam atanyń urpaqtary týraly kitap. Qudai adamdy jaratqanda, ol ony Qudaiға uqsatyp jaratty* ".

Bul aıatta atalған erlerdiń esimderiniń tizimi úshin standartty shegerim belgilenedi. Barlyғы osy eske túsirýge bailanysty : " *Qudai adamdy jaratqanda, ol ony Qudaiға uqsatyp jaratty* ". Sondyqtan, bul tizimge ený úshin er adam ony saqtap qalýy kerek ekenin túsinýmiz kerek " *Allanyń uqsastyғы* ". Osyлаisha biz

Qabyldyń esimderi sıaqty úlken ataýlardyń nege bul tizimge enbegenin túsinebiz. Óitkeni bul fizikalıyq uqsastyq emes, minezdiń uqsastyǵy, al 4-taraý bizge Qabyly men onyń urpaqtary ekenin kórsetý.

J.5:2 : *"Ol erkek pen áieldi jaratty, olarǵa batasyn berdi jáne jaratylǵan kúni olardyń esimderin adam dep atady"*.

Bul jerde erkek pen áieldiń Allanyń bergen nyǵmetin eske túsirý, aıtylatyn esimderdiń berekeli bolǵanyn bildiredi arqyly Qudai. Qudaidyń olardy jaratýyn talap etýi onyń jaratýshy Qudai retinde tanylynyń mańyzdylyǵyn kórsetedi, ol ony ereksheleñdiredi, onyń qyzmetshilerin qasıetti etedi, demalys kúniń belgisimen, qalǵandary barlyq aptalarynyń jetinshi kúńinde baıqalady. Demalys kúniń qasıettiligimen Qudaidyń nyǵmetin saqta jáne onyń mineziniń uqsastyǵy Qudaidyń adam balasy dep atalýǵa laıyq bolýy úshin talap etetin sharttary bolyp tabylady ".adam". Osy jemisterdiń syrtynda adam balasy, óz pikiri boıynsha, basqalarǵa qaraǵanda anaǵurlym damyǵan jáne bilimdi "úı janýaryna" aınalady túrleri.

J.5:3 : *"Adam ata júz otyz jasynda óz beinesinen keın óz beinesinde ul týyp, oǵan Set esimın berdi"*.

Adam men Settiń arasyna kórinip turǵandaı, oǵan eki esim kerek boldy : Qabyldyń adamdary (qaisysy adal tekten emes) jáne Ábil (urpaqsyz ólgen). Qasıetti adamdardy irikteý standarty jaqsy kórsetilgen. Atalǵan barlyq basqa ataýlar úshin birdei bolady.

J.5:4 : *"al Adamnyń Set týylǵannan keıingi kúnderi segiz júz jyl boldy: jáne ol uldar men qyzdardy dúńeǵe ákeldi"*.

Bizdiń túsiniyimiz kerek nárese - bul Adamda bar "*ul-qyzdary dúńeǵe keldi*", týǵanǵa deın "*Set*" jáne odan keın, biraq olar ákeniń de, ákeniń de senimi emes edi "*Set*". Ils qosyldy "adamdar janýarlar" opasyz, jáne tiri Qudaıǵa qurmetsizdik. Osylaısha, solardyń ishinde , jáne solar Ábil qaitys bolǵannan keın odan týylǵandar "*Set*" birinshi bolyp óziniń jerdegi ákesin jaratqan jáne qalyptastyrǵan Iahve Qudaıyna degen senimi men adaldyǵymen ereksheleñdi. Ózinen keıingiler, jasyryn qaldy, siz onyń úlgisine elikteı alasyz ba, biraq olar jasyryn kúńinde qalady, sebebi tizimdi Qudai usynǵan urpaqtardyń árqaisysynyń alǵashqy adal adamdarynyń menshigine salý úshin tańdaıdy. Bul túsiniqte Adamnyń uly Set dúńeǵe kelgen kezdegi jasy qazirdiń ózinde joǵary, "130 jasta" ekenin túsinikti etedi. Jáne bul qaǵıda Nuhqa toqtatyn uzyn tizimde atalǵan sailanǵandardyń árqaisysyna qatysty, óitkeni onyń úsh uly: Shem, Ham jáne Iafet sailanbaıdy, rýhanı jaǵynan oǵan uqsamaıdy.

J.5:5 : *"Adam atanyń ómir súrgen kúnderiniń barlyǵy toǵyz júz otyz jyl boldy; jáne ol qaitys boldy"*.

Men tikelei Enoh dep atalatyn jetinshi sailanýshyǵa baramyn; biri Enoh, onyń minezi Qabyldyń Enoh ulyna qarama-qarsy.

J.5:21 : *"Enoh alpys bes jasynda Metýselany dúńeǵe ákeldi "*.

J.5:22 : *"Enoh, Metýsela týylǵannan keın jáne ol úsh júz jyl boıy Qudaimen birge júrdi; jáne ol uldar men qyzdardy dúńeǵe ákeldi"*.

J.5:23 : *"al Enohtyń barlyq kúnderi úsh júz alpys bes jyl boldy"*.

J.5:24 : "*Enoh Qudaimen birge júrdi ; sonda ol joq boldy, ótkeni Qudai ony alyp ketti*".

Dál osy Enoh isteriniń naqty kórinisi arqyly Qudai jáne ashylady: antedilýviada bolǵan, sonдай-aq, olardyń "Eli" ólimnen ótpei kókke kóterildi. Shyn máninde, bul aıattyń formýlasy Adamnyń ómiri týraly qorytyndy jasaıtyndardyń barlyǵynan "sózderimen" ereksheledi. *jáne ol qatys boldy*".

Sosyn Metýshela keledi, jer betinde eń uzaq ómir súrgen adam, 969 jyl ; sodan keiin basqasy Lameh Allanyń razylıǵy úshin osy joldan.

Gen :5:28 : "*al Lameh júz seksen eki jyl ómir súrip, ul týdy*"

Gen :5:29 : "*jáne ol óziniń esimin Nuh dep atap, bylai dedi: "Bul bizdiń jumysymyzǵa jáne qol eńbegimizge qatysty bizdi jubatady bul jer YaHWÉH qarǵys atty ma*".

Bul aıattyń maǵynasyn túsiný úshin Nuh esimi mynany bildiretinin bilý kerek : demalys. Lameh eshqashan elestetpegen, árne, onyń sózderiniń qai kezde oryndalǵanyn emes, sebebi ol kórmegendikten "*qarǵys atqan jer*" "buryshynan *eńbegimiz, qol eńbegimiz* ", - dedi ol. Biraq kezinde Nuh, Qudai ony qurtady ótkeni ol kietin erkekteydiń zulymdyǵy, Jaratyls 6-da aıtylǵandaı, ony túsinýge múmkindik beredi. Ázirge Nuhtyń ákesi Lameh sailanǵan saıasatker boldy, ol, retinde onyń ýaqytynyń azdyǵy bolar ediamalasyndaǵy adamdardyń ósip kele jatqan zulymdyqtaryn kórýden qańyrap bos qalmańyz.

J.5:30 : "*al Lameh Nuh týylǵannan keiin bes júz toqsan bes jyl ómir súrdi: jáne ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi*"

J.5:31 : "*Lamehtiń barlyq kúnderi jeti júz jetpis jeti jyl boldy: jáne ol qatys boldy*"

J.5:32 : "*Nuh bes júz jasynda Shem, Ham jáne Iafetti dúniege ákeldi*"

Jaratyls 6

Bólý sátsiz aıaqtaldy

J.6:1 : "*Er adamdar jer betinde kóbeie bastaǵanda, olardyń qyzdary dúniege keldi,*"

Buryn alyńǵan sabaqtarǵa saıkes, bul kóp adam - Qudaıdy mensinbertin, sonдай jaqsy bolǵan standartty janýars sebeps ony qabyldamaı úshin de. Adamnyń áieli Haıanyń azǵyrýy búkil adamzatta qaitalanady jáne bul tánge saıkes qalypty jaǵdaı : qyzdar erkekteydi azǵyrady jáne olar olarǵa qalaǵanyn alady.

B.6:2: "*Qudaıdyń uldary adamdardyń qyzdarynyń sulý ekenin kórdi; jáne olar tańdaǵandarynyń bárinen áielderin aldy*"

Bul jerde ister qatelesedi. **Bólý** qasiettiler men kápirlerdiń arasynda dinsizder aqyry joıylady. Mundaǵy qasiettiler qısyndy túrde "*Qudaıdyń uly*"sonдай-aq eliktirgishtiń astyna túsiniz"*erlerdiń qyzdary*"toptyń adamy ma "pet". Neke arqyly odaqtar analady, jáne kúreyiniń sebebi **bóliný** qalaǵan jáne Qudai izdegen. Dál osy umyılmas tájiribe ony jeteleidi keiirek Israil uldaryna áiel alýǵa tyıym salý jáne tyıym salýs sheteldik áielder. Sý tasqyny: nátiye kim

bolatynyn bul tyymnyń qalaı ázirlengenin kórsetedirmoıynsuny kerek. Kez kelgen ereje bar, erekshelikter bar, sebebi keibir áelder shynay Qudaıdy kúeyi Evreimen birge Rýt etip alyp bara jatqan. Qayıp áeldiń bóten ekendiginde emes, onyń "ákelýinde" *Qudaıdyń uly* "dinnen bezgen putqa tabynýshyǵa ony putqa tabynýshylyq dindi dástúrli túrde qabyldaǵa májbúr etý arqyly. Shynynda da, "Qudaıdyń qyzy" áelge turmysqa shyǵy arqyly ólim jazasyna kesilgendeı, kerisinshe tyym salynǵan. "adam balasy" "janýar", jáne jalǵan dinnen, bul úshin odan da qayıptı. Óitkeni tutas "áiel" nemese " qyz " Joq "áiel" onyń jerdegi ómiri kezindegideı jáne olardyń ókilderi Qudaıdyń perishtelerine uqsatyn jynysyz, kóktegi deneni adam retinde qabyldaıdy. Máńgilik - bul ýniseks jáne Isa Másihtin mineziniń beınesi, minsiz qudalyq syzba.

Neke máselesi áli de ózekti. Sebebi kimde-kim óz dinine jatpaıtyń adamǵa óz senimine qarsy kýalik berý úshin úlense, bul durys nemese burys ekenin. Sonymen qatar, bul áreket dinge, demek, Qudaıdyń ózine degen nemqurailylyqta kórsetedi. Tańdalǵan adam bárinen buryn Qudaıdy súıyi kerek sailaǵa laıyqta bolý úshin. Aláıda, kelimsektermen nemese oǵan jatjerliktermen odaqtasý jaǵymsyz, kelisimshartqa otyrǵan sailanǵan sheneýnik sailaǵa laıyqsyz bolyp qalady jáne onyń senimi menmendikke analady, bul eles qorqynyshty kónilsizdikpen aiaqtalady. Sońǵy shegerimdi alý qalady. Eger neke áli de osy másele bolsa, sebebi qazirgi adamzat qoǵamy Nuh zamanındaǵylarmen birdei azǵyndyq jaǵdaynda bolýy kerek. Bul habarlama qudaıdyń "aqıqatyna" tolyǵymen jabyq adam sanasynda ótirik ústemdik etetin bizdiń sońǵy yaqytymyz úshin.

Bizdiń úshin mańyzdylyǵyna bailanysty "aiaqtalý yaqyty", Qudaı meni Jaratylıstıń osy jazbasında ashylǵan bul habardy sońǵy ret damytýǵa jeteledi. Óitkeni, sailanǵandardyń, antedilývialyqtardyń tájiribesin baqytty adam qorytyndylaıdy "*bastalýy*" jáne qaıǵyly "*sońy*" joldan taıshylyqta da, jeksuryndyqta da. Degenmen, bul tájiribe de bireýin qorytyndylaıdy onyń institýsionaldyq túrindegi sońǵy shirkeýiniń "jetinshi kúndik adventist", berekelie resmi jáne tarihi 1863 jyly, biraq rýhanı jaǵynan 1873 jyly, jyly "*Filadelfia*", apoda.3:7, úshin "*bastalýy*", jáne "*shashylyp qaldy*" Isa Másihtin jazǵan apoda.3:14, jyly "*Laodikeia* " 1994 jyly, onyń boıynsha "*sońy*", formalistik jylýlyǵyna bailanysty jáne sebebi onyń jaı lagerimen odaqtastyǵy ekýmenikalıq 1995 jyly. Qudaıdyń mekemeni maquldaı yaqyty dini jáne hristiandyq bolyp tabylady, osylaısha anyqtalady "a *bastalýy* jáne an *sońy*". Biraq evreilerdiń kelisimi uzartylǵandyqtan Isa tańdaǵan on eki elshi arqyly, adventisttin jumysyn men jáne barlyq adamdar keńitedi osy paıǵambarlyq kýalikti alý Allada bar senimniń jumysyn jańǵyrtý 1843 jáne 1844 jylardaǵy adventizmniń alǵashqy izasharlaryna batasyn berdi. Men Qudaı senimniń ýajderine jáne paıǵambarlyqtyń standartty emes túsindirmelerine batasyn berdi dedim bul keıinirek kúmán týdyrýy kerek edi. Demalys kúnin ótkizý, múmkin, resmi jáne dástúrli bola otyryp, Qudaıdyń úkimin shaiqaı onyń tańdaılylarynda kezdesetin shyndyqqa degen súispenhilikten artyq bata bermeıdi ", basynan aiaǵyna deın" bul, naǵyz Másihtin dańqy oralýyna deın, sońǵy ret ornатыңыз 2030 jylдын kókteminde.

Ózderin Apo.1: 8-de "retinde kórsetý arqyly *alfa* jáne *omega*", Isa Másih bizge Kielı kitapta bizge kórsetetin qurylym men aspektini túsinydiń kiltin

ashady, onyń "úkim", Bul árdayym jaǵdaıdy baǵalaıǵa negizdeledi "bastalýy" jáne birinde ol kezinde paıda bolady "sońy" ómirdiń, odaqtyń nemese shirkeýdiń. Bul qaǵıda Dan.5-te kezdesedi, onda sózder qabyrǵaǵa Qudai jazǵan, "mene, mene", artynan "óesejáne bólindi", -nyń ókili "bastalýy" patsha ómirinen Belschatsar jáne onyń yaqyty "sońy". Solai, Qudai muny rastaidy onyń paıymdaıy mynalarga negizdeledi baqylaı turı pán boıynsha qarastyryldy. Bul boldy ma baqylaıda - dan bastap "bastalýy", nemese "álfa" -ǵa deiin "sońy", onyń "omega".

Aıan kitabynda jáne oǵan joldanǵan hattar taqyrybynda "jeti shirkeý", sol qaǵıda bekitilgen "basy men sońy" barlyǵynyń ishinde "Eshirkeýler" suraqta. Birinshiden, biz tabamyz týraly Eshirkeý apostoldyq, onyń ishinde jáne "erte" dańqy eske alynady berilgen habarlamada "Efes" jáne onyń "sońy" Qudaidyń aqyl-oiynan bas tartý qaýpi bar jer onyń qulshynsynyń joqtyǵynan. Baqytymyzǵa orai, habarlama "Smirna" 303-ke deiin mynany kórsetedi qońyraı shaly Másihtin táybege kelıi Qudaidyń ulylyǵy úshin estildi. Sodan keiin katoliktik shirkeý papa roman bastalady "Pergamon", 538 jyly, jáne aıaqtalady "Tiatura", protestanttyq reformasıa kezinde, biraq resmı túrde, mynaı Rım Papasy Pıys 6-nyń ólimi 1799 jyly Fransiadaǵy meniń qalamdaǵy Valensiadaǵy túrmede ótti. Sodan keiin protestanttyq senimniń jaǵday týndaıdy, onyń ishinde Qudaidyń maquldaıy da yaqytpen shekteledi. Onyń "bastalýy" -da aıylǵan "Tiatura" jáne onyń "sońy" -da anyqtalady "Sardınia", 1843 jyly onyń jeksenbilik tájiribesine bailyNSTY rim dininiń murasy. Isanyń habary budan anyq bolıy múmkin emes edi ",sen óldiń ", bul túsiniksiz. Al úshinshi tarmaqshada ", Filadelfia jáne Laodikeia" jetinshi kúndik adventizmniń institúsiionaldyq jaǵday, biz buryn kórgenimizdei "meken-jayna jiberilgen habarlamalaryń taqyrybyn jabady. *jeti shirkeý*" jáne olar beıneleitin yaqyt kezeńderi.

Búgin bizge onyń qazirdiń ózinde oryndalǵan isterdi qalai tapqanyn jáne tez arada bizge ashıy arqyly "bastalýy," Jaratyls kitabynda Qudai bizge kiltti beredi olardyń qalai baǵalaıtynyn túsinıy faktiler jáne bizdiń zamanymyzdaǵy shirkeýler. "Attıúkim" bizdiń zertteıimizden týndaıtyn nárese, osylaısha, tasymaldaıshy bolyp tabylady "Mór" onyń qudailyq Rýhynyń.

B.6:3: " *Sodan keiin YaHWÉH aıty : Meniń rýhym árqashan adammen birge umtylmaıdy, óitkeni ol tán, biraq onyń kúnderi júz jyrma jyl bolady.*"

Másihtin qatıyp kelgenine 10 jyl ishinde bul habar búgingi kúni yaqytty tań qaldırady. Qudai bergem ómir rýhy " *árqashan adammen birge umtyla bermeıdi, óitkeni ol tán, biraq onyń kúnderi bolady ~~jüz-jyymat~~ toǵyz jasta*". Shyndyǵynda, ol jerde Qudaidyń óz sózine bergem maǵynasy bolǵan joq. Meni túsin, jáne túsinıy-Le: Qudai alty myń jyldyq apelásialyq jáne sailanǵandardy irikteı jobasynan bas tartpaıdy. Onyń máselesi Adam atanyń 930 jasynda dúmeden ozǵanyna deiingi dáyirlerge bergem orasan zor ğumyrynda jatyr, odan keiin 969 jasqa deiingi basqa Metýshela turady, ol. Eger bul 930 jyldyq adaldyq bolsa, bul nárese Qudaiǵa tózimdi jáne tipti jaǵymdy, biraq bul lameh tákappar jáne jirkenishti bolsa, Qudai orta eseppen 120 jyl boıy qoldaı jetkilikti bolady dep sanaıdy. Bul túsinik tarihten rastalady, sý tasqyny aıaqtalǵannan beri adam ómiriniń uzaqtyǵy bizdiń zamanymyzdan orta eseppen 80 jylǵa deiin qysqarady.

B.6:4: " *ol zamanda jer betinde alyptar bolǵan, **sondai-aq** sodan keiin, Qudaıdyń uldary adamdardyń qyzdaryna kelgende, olar balalaryn jalańashtady : bular ejelgi dáýirde ataqty bolǵan batyrlar*".

Men sózderdi qosým kerek edi "**sondai-aq**"evrei mátininen, óitkeni habardyń maǵynasy ózgeredi. Qudaı bizge óziniń algashqy jaratylysy antedilúvialyq standartty alyp adam bolǵanyn, Adamnyń ózi biiktigi shamamen 4 nemese 5 metr bolatynyn aitady. Jer betiniń basqarýy ózgeredi jáne azaityldy. Solardyń biri emes "*alyptar*"bizdiń beseýmizge turarlyq edi, jáne ol jerdi qazirgi adamnan bes ese kóp azyq-túlikpen tartyp alýǵa májbúr boldy. Bastapqy jer tez qonystanyp, onyń betinde qonystandy. Dáldik "**sondai-aq**"bizge standartyn úreledi"*alyptar*"bul qasıettilerdiń odaqtarymen ózgerilmegen jáne qabyldanbaǵan",*Qudaıdyń uly*"jáne "*erlerdiń qyzdary*". Nuh, demek, ózi 4-ten 5 metrge deingi alyp adam, sondai-aq onyń balalary men olardyń áielderini boldy. Musa kezinde bul standarttar antedilúven áli de Qanahan jerinde bolǵan, jáne dál osy alyptar "Anakımdar" evreilerdi elge epývanterent tyńshylary jibergen.

B.6:5: " *YaHWéH adamnyń zulymdyǵy jer betinde uly bolǵanyn jáne olardyń barlyq oilaryn kórdi júrekte kún sayın istedik, tek jamandyqqa*".

Mundaı tuıyrym onyń sheshimin túsinikti etedi. Meniń esimde, ol jer men adamdy kóktegi jáne jerdegi jaratylıstarynyń oilarynda jasyryńǵan zulymdyqty ashý úshin jaratqannyń. Sondyqtan qalaǵan demonstrasiya alyndy, óitkeni " *júreginiń barlyq oilary kún sayın tek jamandyqqa bailyNSTY boldy*".

J.6:6 : " *YaHWéH adamdy jer betinde jaratqanyna ókindi, bul onyń júegin aýyrtty*".

Ne bolatynyn aldın ala bilý - bir náirse, biraq ony ómir súry onyń aiaqталы boıynsha , basqasy. Jáne zulymdyq, ústendik, ókiný týraly oilay, dálirek aıtsaq, ókiný shyndyǵymen betpe-bet kelgende ókinishten bas tartýǵa boladyQudaı rýhynda tórtinshi, onyń qaiǵy-qasireti zor bolǵandyqtan, bul apattyń aldynda moraldyq.

J.6:7 : " *Jáne YaHWéH aıtty : Men jaratqan adamdy jer betinen adamnan malǵa, jorǵalaıshy zattarǵa, aýadaǵy qustarǵa deın qurtamyn ; men jasaǵanym úshin ókinedi*".

Topan sýdyń aldynda Qudaı jer betinde jáne onyń turǵyndarynda Shaıtan men onyń jyndarynyń saltanat qurǵanyn kóredi. Ol úshin synaq qıyn, biraq ol algýsy keletin demonstrasiyaǵa ıe boldy. Adamdar tym uzaq ómir súretin jáne tym uzaq ómir súretin ómirdiń osy birinshi túrin joıy ol úshin qalady alyptardyń ólshemderi boıynsha kúshtiler. Adamǵa mal, jorǵalaıshy zattar, aspan qustary sıaqty jaqyn jerdegi janýarlar olar joǵalyp ketýge májbúr bolady olarmen mángi birge.

J.6:8 : " *Biraq Nuh raqymdy tapty aldynda YaHWéH*".

Eze.14-ke saıkes, bul tek Qudaıdyń, onyń balalary men áielderiniń aldynda raqymdylyqty tabý boldy, olardy, qutqarylýǵa laıyq emes.

J.6:9 : " *bular da Nuhtyń urpaqtary. Nuh bir adam bolǵan ádil jáne biriktiredi óz zamanynda ; Nuh Qudaimen birge júrdi*".

Árıptiń qalaıymen Nuh sanalady "*ádil jáne integrasialanady*"Qudaimen. Al ádil Enoh onyń aldynda turǵanda, Qudaı ony aqtııdy "*júry*"onymen.

J.6:10 : " *Nuh úsh ul týdy : Shem, Ham jáne Iafet*".

500 jasynda, Jar.5:22 boıynsha, " *Nuh úsh ul týdy: Shem, Ham jáne Iafet*". Bul uldar eseip, erkek bolyp, áiel almaqshy bolady. Demek, Nuh kemeni turǵyzǵan kezde ulynyn qoldaıyna ie bolady jáne oǵan kómektesedi. Olardyń týǵan ýaqyty men sý tasqyny arasynda, bul 100 jylǵa sozylady. Bul 3-tarmaqtaǵy "120 jyl" onyn qurylysyn júrgizýge berilgen ýaqytqa qatysty emes ekenin dáleldeıdi.

J.6:11 : " *Jer de Qudai aldynda búlingen, jer zorlyq-zombylyqqa toly bolǵan*".

Sybailas jemqorlyq mindetti túrde zorlyq-zombylyq emes, brendtiń zorlyq-zombylyǵy bolǵan kezde jáne sıpattalǵan, mahabbat Qudainyn azaby qarqyndy jáne tózgisiz bolady. Bul zorlyq-zombylyq óziniń sharyqtaı shegine jetti, ol Lamehti Jar.4: 23-te maqtan tutady: "*Men jaralanganyń úshin bir adamdy, jaralanganyń úshin bir jigitti óltirdim*".

J.6:12: "jáne Qudai jerge qarady, mine, búlingen ; óitkeni barlyq tán onyn jer betindegi jolyn buzdy".

10 jyldan az ýaqyt ishinde Qudai jańa jerge qaraydı jáne ony sý tasqyny kezindegideı kúide tabady, "*barlyq tán óz jolyn buzdy*". Biraq Qudai jemqorlyq týraly aıtqanda neni bildiretinin túsiný kerek. Óitkeni bul sózdiń anyqtamasy adamdyq bolsa, jaýaptar taqyryp boıynsha kóptegen pikirler. Jaratýshy Qudaimen birge jaýap qarapayım jáne naqty. Ol sybailas jemqorlyqty er men áieldiń ózi belgilegen tártip pen erejelerge jasaǵan barlyq burmalayshylyqtary dep atady: Sybailas jemqorlyqta er adam óziniń er adam nemese áiel, onyn áiel bóligin alady. Qabyldyn urpaǵy bigamıst Lamehtiń isi mysal bola alady, óitkeni standartty qudai oǵan bylai dedi: "*er adam ákesi men sheshesin tastap, áieline jabysady*". Olardyń denesiniń qurylymynyn aspektisi erkek pen áieldiń rólin ashady. Biraq "berilgen" rólin jaqsyraq túsiný úshinkómek "Adamǵa onyn Másihtin shirkeyiniń simvoldyq beinesi bizge jaýap beredi. Qandai "*paidalany*" Shirkey Másihke ákele alady ma ? Onyn róli - qutqarylǵan jáne ol úshin azap sheǵyge daıyn sailangandardyn sanyn kóbeıtý. Áielge de solai Adamǵa berildi. Adamnyn bulshyq et kúshinen aıyrylǵan, onyn róli - balalaryn, óz kezeginde, olar otbasyn qurǵanǵa deiin jáne jerdi mekendegenshe, olardy dúniege ákely jáne tárbielý, Qudai buyrǵan buıryq boıynsha jyly J.1:28 : "*Qudai olarǵa batasyn berdi jáne Qudai olarǵa bylai dedi, **Jemisti bolyńyz, jerdi kóbeitińiz, tolyqtyryńyz jáne baǵyndyryńyz ; jáne teńiz balyqtaryna, aspan qustaryna ústemdik etsin jáne jer betinde qozǵalatyn árbir tirshilik iesiniń ústinen***". Oziniń burmalany boıynshaqazirgi ómir osy standartqa bet burdy ma. Ómir qalalarda shoǵyrlanǵan al ónerkásiptik jumyspen qamtylǵandar birigip, turaqty túrde ósy arqyly aqshǵa degen qajettilikti týdyrdy. Bul áielderdi fabrikaǵa nemese dúkenderge jumysqa barý úshin ana rólinen bas tartýǵa májbúr etti. Olardyń nashar tárbiesi, balalary 2021 jyly zorlyq-zombylyq saldarynan qyńyrlyq pen talapshyldyqqa boı aldyrady jáne olar Paýyldyn Timotege bergen sıpattamasyna saıkes keledi. 2 Tim.3: 1-den 9-ǵa deiin. Men sizderdi oqýǵa ýaqyt bólyge shaqyramyn, olar laıyqty nazar aýdara otyryp, tolyǵymen, Timotege joldanǵan eki hat, osy hattardan Qudai belgilegen normalardy tabý úshin, áy bastan onyn dańqqa oralýynda jáne 2030 jyldyn kókteminde ózgermegenin jáne ózgermetinin bile tura.

J.6:13: " *Sonda Qudai Nuhqa aitty : Barlyq tánniń aqyry meniń aldymda keledi ; óitkeni olar jerdi zorlyq-zombylyqqa toltyrды ; mine, men olardy jermen birge qurtamyn*".

Zulymdyq qaitymsyz túrde ornatylsa, jer turǵyndarynyń joıylýy Qudaıdyń qolynan keletin jalǵyz nársе болып qala beredi. Qudai ony jerdegi jalǵyz dosyna jarıalady, onyń qorqynshty jobasy, óitkeni onyń sheshimi qabyldanyp, aıaqtaldy. Bul úshin qajet kezdesy ólimnen ótpei mángilikke kiretin jalǵyz Qudai Enohqa beretin erekshe zaklınanıe jáne Nuh, topan sydan aman qalyǵa laıyqty jalǵyz adam tabyldy. Óitkeni, onyń sózimen aıtqanda, Qudai bylai dedi:"**olar** bar ... "jáne " *Men baramyn **jáne** joıy* ". Óitkeni ol adal болып qaldy, Nuh Qudaıdyń sheshimimen qamtylmaǵan.

J.6:14: " *Bulardy aǵashtan keme jasa jumsaq aǵash ; sizde bul arka jasýshalarda bolady, jáne siz endýiras jasaisyz qadammen ishi jáne syrty*".

Nuh aman qalyy kerek jáne jalǵyz qalmaıy kerek, óitkeni Qudai óz jaratylysynyń ómirin qalaidy jobanyń 6000 jyldyq tańdaıynyń sońyna deın sozylady. Sy tasqyny kezinde tańdalǵan tirshilikti saqtaı úshin qalqymaly keme jasaı qajet bolady. Qudai Nuhqa nusqaı beredi. Ol aǵashty paidalanatyn bolady jumsaq aǵash syǵa tózimdi, jáne keme mórmen bekitiledi eshegerı qaraǵaidan nemese shyrshadan shayır, shayır. Bul janýarlar taqtasy úshin stresstik qaqtyǵystardy boldyrmaı úshin árbir túr bólek ómir súretindei jasýshalardy qurastyrady. Kemedede bolı bir jyl boıy jalǵasady, biraq jumysty Qudai basqarady, oǵan eshnársе múmkin emes.

J.6:15: "jáne osylai jasaisyń : kemeniń uzyndyǵy úsh júz shyntaq, eni elý shyntaq, biiktigi otyz shyntaq bolady".

Eger bolsa "shyntaq" alyptyń bolsa, evreilerdikinen bes ese artyq bolıy múmkin, ol shamamen 55 sm bolatyn. Qudai bul ólshemderdi iahýdiler men Musa biletin standart boıynsha ashty, olar bul oqıǵany Qudaıǵa qabyldady. L'arka salyndy uzyndyǵy 165 m, eni 27,5 m jáne biiktigi 16,5 m boldy. Qolma-qol aqsha túrindegi keme tikburyshty, sondyqtan úlken kólemde boldy, biraq ony ólshemi soǵan bailanysty er adamdar salǵan. Biz tapqanymyzdai, onyń tolyq biiktigine deın, úsh qabatty, biiktigi 4-ten 5 m-ge deın ólshetin er adamdar úshin bes metr qashyqyqta.

J.6:16 : " *Kemeni jasaisyń tereze, sen redýirasqa shyntaq joǵarydan ; jáne sen jasaisyń esik kemeniń búirinde ; jáne sen tómengi, ekinshi jáne úshinshi qabattardy qaita salasyń.*"

Osy sıpattamaǵa saıkes singl "esik" arka birinshi qabat deńgeinde ornalastyryldy " kemeniń búirinde". Keme tolyǵymen jabyldy, jáne úshinshi shatyrdyń astyńǵy jaǵy deńgei, a biregei tereze 55 sm-den joǵary jáne keń jáne Jar.8:6-ǵa saıkes topan sydyń sońyna deın jabyq turýǵa májbúr boldy. Kemeniń turǵyndary qarańǵylyq pen jaryqta ómir súrdi jasandy bastaps maily shamdar sy tasqynynyń uzaqtyǵy boıynsha mynalar, .

J.6:17 : " *Al men, men aspan astyndaǵy tirshilik tynysy bar barlyq tándi joıy úshin jer betindegi sy tasqynyn ákelemin ; jer betindegi barlyq nársе joıylady*".

Qudai sy tasqynynan keın jerdi qonystandyratyn adamdarǵa jáne Qudaıdyń 6000 jyldyq josparynyń sońynda Isa Másihtin dańqty oralýyna deın

osy joiylýmen birge eskertý habaryn qaldyrǵysy keledi. Barlyq tirshilik óziniń standartty antıdılıvıandyq túrimen joiylady. Oıtkeni sý tasqynynan keiın Qudai birte-birte tiri jandardyń, erler men janýarlardyń sanyn afrikalyq pigmilderdiń mólsherine deın azaitady.

J.6:18 : " *Biraq men senimen kelisimimdi bekitemin sen kemege otyrasyn, óziń de, ulyń da, áieliń de, uldaryńnyń áielderi de senimen birge.*"

Olar sý tasqynynan aman qalǵandardyń segizi, biraq jeteýi erekshe nyǵmetten jáne jeke Nuhtan erekshe paida kórińiz. Dálel Ezede kezdesedi.14:19-20 , Qudai aıtqan jerde : "*Nemese men osy elge oba jibersem, eger men oǵan qarsy tógilsem, meniń qaharym ólim arqyly, odan adam men hatyandy kesip tasta, jáne onyń ortasynda boldy , Nuh, Daniel jáne Áiúp, men tirimin! jaratqan Ie aitady, Jaratqan Ie, olar ulyń da, qyzyn da qutqarmaudy; olar ádildikterimen óz jandaryn qutqarmaudy* ". Olar jerdiń qonystanýy úshin paidaly bolady, biraq Nuhtyń rýhanı deńgei emes, bulnyń ákeledint jańa dúniede bul olardyń kemshilikteri, olar ózderiniń jaman jemisterin kiyge kóp yaqyt ketpeidi.

J.6:19 : " *Barlyq tirshiliktiń, barlyq tánniń ishinen ózińmen birge tiri qaly úshin kemege árbir túrdiń ekeyinen kiresiń : erkek pen áiel bolady*".

Bir-eki túr "*ómirdiń bárinen* "ne, tek standart qajet kóbeıy úshin mynalar bolýy kerekonda, jer betindegi janýarlar túrleriniń ishinde jalǵyz tiri qalǵandar.

J.6:20 : " *qustardyń túrine qarai, maldyń túrine qarai, jer betindegi árbir jorǵalayıshy zattyń túrine qarai saǵan eki túrli keledi, osylaısha sen tirshilikti saqtaysyn*".

Jyly bul aıat, jyly onyń sanaýynda Qudai jabay ańdar týraly aıtpaıdy, biraq olar Jar.7: 14-te kemege salynǵan dep keltirilgen.

J.6:21 : " *Al sender, biz jetin taǵamdardyń barlyǵyn alyp, senderge azyq-túlik retinde, sonдай-aq olarǵa azyq-túlik retinde qyzmet etý úshin qamtamasyz etińder*".

Bir jyldan astam jem-shóp segiz adam jáne barlyq janýarlar kemedede úlken oryn alýy kerek.

J.6:22 : " *Nuh osylaı jasady : Qudaıdyń buyrǵanynyń bárine sai*".

Qudaıdyń, Nuhtyń jáne Qudaıdyń adal jáne qoldaýy uldary Qudai senip tapsyrǵan tapsyrmany oryndaý úshine. Al bul jerde jer tek ózender men bulaqtarmen sýarylatyn birtutas qurlyq ekenin este ustaǵan jón. Nuh pen onyń uldary turatyn Ararat taýy aimaǵynda, tek jazyq bar jáne teńiz joq. Onyń zamandastary Nuhqa qurlyqtyń ortasynda teńsiz jüzetin ǵımarat salýdy buyrды. Siz olardyń Qudai jarylqaǵan shaǵyn topty ishýge májbúr bolǵanyn, mazaq etkenin, qorlaǵanyn elestete alasyz. Biraq mysqyldaıshylar kóp uzamai sailanǵandardy mazaq etýdi qoıady jáne olar sengisi kelmegen tasqyn sýǵa batyp ketedi.

Jaratyls 7

Tasqynnyń túpkilikti bólinýi

J.7:1 : " *YaHWéH Nuhqa atty : kemege, sen jáne búkil úiine; óitkeni men senderdi kórdim **ádil** meniñ aldymda osy urpaqtyñ qatarynda.*"

Shyndyq sáti kele jatyr jáne qorytyndy **bóliný** jasampazdyq oryndaldy. Jyly "*kemege kirý*", Nuhtyñ ómiri jáne bastap onyñ otbasy aman qalady. Sóz arasynda dáneker bar "*keme*" jáne "*ádildik*" Qudaıdyñ Nuhqa júktegeni. Bul silteme bolashaq arqyly ótedi "*aıǵaqtar sandyǵy*", quramynda qaýıpsiz qasıetti bolatyn "*ádildik*" Qudaıdyñ, eki keste túrinde órnekteledi, olardajánaesaysaǵy onyñ saısaǵyn kúdiredi "*on ósiet*". Bul salystyrýda Nuh pen onyñ serikteri teñ boldy Nuhty anyqtaǵa laıyqty jalǵyz adam bolsa da, olardyñ barlyǵy kemege kirýden qutqarýdan paıda kóredi osy ilahı zańǵa , dáldikpen kórsetilgendeı qudailyq : "*I t'bar ońǵa qarady*". Nuh boldydemek, bul onyñ qyzmetshilerine, iaǵnı antıdilúvialyqtarǵa, qazirdiñ ózinde onyñ prinsıpterinde oqytylǵan qudailyq zańǵa tolyq saıkes keledi.

J.7:2 : " *Óziñe barlyq taza janýarlardyñ jeti jubyn, erkek pen onyñ urǵashysyn alyp barasyñ : al eki adam taza emes ańdardyñ erkegi men urǵashysy ;*"

Biz jaǵdaıǵa tap boldyq aldın ala jáne Qudaı jiktelgen janýardyñ arasyndaǵy aıymashylyqty týdyrady "*taza nemese aram*". Demek, bul standart jaratylys negizindegideı eski jáne Leyilikter 11-de Qudaı ózi belgilegen standarttardy ǵana eske salýy kerek basynan bastap. Qudaı, solai "*demalys kúni*", bizdiñ zamanymyzdyñ saılangan ókilderinen onyñ er adam úshin qalyptasqan tártibin dáriptetin nárselerdi qurmetteydi talap etýge dáleldi sebepter. "Tańdaý arqyly "*jeti jup taza*"birge "*aram*" Qudaı óziniñ "móriñiñ", "7" sanynyñ tazalyǵyn qalaitynyn kórsetedi. jánea qasiettilik onyñ jerdegi jobasy kezinde.

J.7:3 : " *jeti jup, sonдай-aq búkil jer betinde násilderin saqtap qalý úshin atalyq jáne analyq aya qustarynyñ juptary*".

Perishtelik kóktegi ómirdiñ beinesi bolǵandyqtan, "*jeti jup*"týraly "*aspan qustary*"barsonдай-aq saqtaldy.

J.7:4 : " *taǵy jeti kún boıy men jer betinde qyryq kún, qyryq tın jańbyr jaıdyramyn, jáne men jaratqan barlyq tirshilik ielerin jer betinen qurtamyn*".

Nómir "*jeti*" (7) buryngysynsha belgileýge jatady "*jeti kún*" qaısysy **bólek**, janýarlar men erkekteydiñ kemege kirý yaqyty, birinshi chuseniniñ sýyñ. Qudaı tolassyz jańbyr jaıady úshin "*40 kún jáne 40 npr*". "40" sany - synaqtardyñ biri. Ol "ishinde bolady40 kún" tyńshylardy evreilerdi Qanahan jerine jiberý týraly jáne "*40jyldar*" alyptar qonystanǵan jerge kirýden bas tartýy nátjesinde shóldegi ómir men ólim týraly. Jáne onyñ jerdegi qyzmetine kiriskennen keiın Isa shaitannyñ azǵyrýyna ushyraıdy "*40 kún jáne 40 tın*"oraza ustaı. Ol sonдай-aq "*40 kún*"Másihtiñ qaıta tirilýi men Elýinshi kún Meiramynyñ Kieili Rýhynyñ tógilýi arasynda.

Qudaı úshin,bul nóser jańbyrdyñ maqsaty bul joıy úshin *ol jasaǵan adamdar*". Ol esine alady jaratýshy Qudaıdyñ ataǵy, sol ómirnyñ onyñ barlyq jaratylstarynyñ ishinde oǵan tiesilinent, les saqtaı nemesees joıy úshin. Ol bolashaq urpaqqa olar umytpaityn ashshy sabaq bergisi keledi.

J.7:5 : " *Bunyñ bárine saıkes Nuh YaHWéH oǵan buıyrdy ma*".

Adal jáne moıynsunǵysh Nuh Qudaıdyñ kónilin qaldyrmaıdy jáne ol osynyñ bárin basqaradyol oǵan buıyrdy.

J.7:6: " *al Nuh jer betinde sý tasqyny bolǵan kezde alty júz jasta edi.*"

Ýaqyt týraly qosymsha málimetter derekter bolady, biraq qazirdiń ózinde bul tarmaq 600-degi sý tasqyny bolyp tabylady^{myń} Nuhtyń ómir súrgen jyly. 500 jasynda tuńǵysh uly dúniege kelgennen beri^{myń} bir jyl, 100 jyl ótti.

J.7:7 : " *Nuh topan sýdan qutyly úshin uldarymen, áielimen jáne uldarynyń áielderimen birge kemege otyrdy.*"

Bul sý tasqynnan qutylyǵysy keletin nebári segiz adam.

J.7:8 : " *Taza ańdardan, taza emes ańdardan, qustardan jáne jer betinde jorgalap júrgen barlyq nárselerden,*"

Qudai on jaqta. Ekemedegi utr, bir-eki "jer betinde jorgalaǵannyń bári" "qutqaryly úshin. Biraq bul ne "jer", antıdılıvıalyq nemese postdılıvıendik ? To" etistiginiń osy shaq shaǵy jyljyty"jerdi Postdılıvıenge Qudai óz ángimesinde sóileitin Musanyń zamanyn usynady. Bul názıktik qubyjyq, qalaýsyz keibir túrlerden bas tartıdy jáne tolyǵymen joıdy aqtaı alady jer betinde qonystanǵan, alaıda, eger olar sý tasqynna deın bolǵan bolsa.

J.7:9 : " *Qudai Nuhqa buyrǵandai, ol kemege Nuhtpen, eki jáne ekeyimen, erkek pen áielmen birge kirdi*"

Prinsip janýarlarǵa, sonymen qatar onyń úsh uly men áielinen quralǵan úsh adamdyq jupqa jáne onyń áieline qatysty máselelerine qatysty. Qudaidyń tańdaýy - tek juptardy tańdaý, Qudaidyń olarǵa beretin rólin ashadyra: kóbeıtý jáne kóbeıtý.

J.7:10 : " *Jeti kúnnen keın topan sýdyń jer betinde bolǵany.*"

Osy dáldikke sáikes kemege kirý, boıynsha ótti 600 jyldyń ekinshi aıynyń onynshy kúni^{myń} Nuhtyń ómir súrgen jyly 17-ge 7 kún qalǵanda^{myń} 11 tarmaqta kórsetilgen, qaidan shyqqan. Bul Qudai japqan onynshy kún, ózi, "esik "osy 7-taraıdyń 16-tarmaǵynda keltirilgen dáldikke bایلanysty onyń barlyq turǵyndaryna arka.

J.7:11 : " *Nuhtyń ómiriniń alty júz jyly, ekinshi aıda, on jetinshi aıdyń kúni, sol kúni barlyq uly bulaqtar alǵa qarai atyp, aspannyń qaqpalary ashylady*"

Qudai tańdaıdy "on jetinshi ekinshi aıdyń kúni"600-den^{myń} Nuhtyń jylyna "aspannyń terezelerin ash". Sýret 17 simvolise jáne **jugemen**Kıeli kitaptıyń sandyq kodyndaǵy t jáne bastap onyń paıǵambarlyqtary.

Sailanǵandardyń múlki belgilegen esep, J.6 - 1656 jylǵy sý tasqyny, Haıa men Adamnyń kúnásinen bastap, 4345 aqyrzamannyń 6001 jylynyń kóktemine deıingi jyldar , ol bizdiń kúntizbemizde ádettegideı 2030 jyldyń kókteminde oryndalatyn bolady, jáne 2345 kúntizbemizdiń 30 sáyirinde oryn alǵan Isa Másihtıń óteletin óliminen birneshe jyl buryn adam jalǵan jáne jańylystıratyn.

Kelesi túsinikteme J.8: 2-de jańartıladı. "Tolyqıtırıshy róline túsinikteme berýtuńǵıyqtıyń qainar kózderi", bul aıatta Qudai bizge topan sýdyń tek kókten jaıǵan jańbyrdan týyndaıanyn aıtady. Sony bile tura "tuńǵıyq"jaratılystıyń alǵashqy kúninen bastap tolyǵymen sýmen jabyılǵan jerdi bildiredi, onyń"derekkózder"teńizdiń ózinen týyndaıan sý deńgeiniń kóterilýin usynyńyz. Bul qubylys muhtıtar túbiniń deńgeiniń ózgerıimen alynady, ol kerı qatıyp, birinshi kúni búkil jerdi jaıyp turǵan deńgeıdi tabý úshin sý deńgein kóterý úshin. Bul 3 saǵatta jer sýdan qurǵaıan kezde muhtıtardıń tuńǵıyǵyna batý arqyly^{td} kún jáne bul kerı qatıarylǵan áreket arqyly ÁKK sý tasqynymen jabyldy.

Jańbyr " dep ataldyspan qulpy"jazanyń kókten, kóktegi Qudaıdyń qolynan kelgenin kórsetý paidaly bolmady. Keiin bul sýret "aspan qulpy"kóktegi bir Qudaıdan keletin nyǵmetterge qarama-qarsy róldi óz moınyna alady.

J.7:12: "jáne Jańbyr jer betine qyryq kún, qyryq tún jaýdy".

Bul qubylys kúnakar kápirlerdi tań qaldyrýǵa májbúr boldy. Onyń ústine jańbyr jaýady boldy bolmaıtyn topan sýdyń aldynda. Jerdegi antilúvıiler ózender men ózendermen qorektenip, sýarylatyn, jańbyrдың qajeti joq, tańerteńgi shyqtyń ornyn basady. Mine, sondyqtan kápirler Nuh kemeni qurǵaq jerge turǵyzyp jatqanda, onyń sý tasqynyn sózben de, ispen de jarıalaǵanyna áreń sendi.

Ýaqyty "40 kún jáne 40 tún" synaq ýaqytyn belgileńiz. Óz kezeginde, Musa bolmaǵan kezde Mysyrdan áreń shyqqan tándik Israıldı Qudaı osy kezeńde tańdaǵan. Nátije bolady "altyn buzaý" Musanyń tándik aǵasy Haronnyń kelisimimen erigen. Sodan keiin bolady "40 kún jáne 40 tún" Qanahan jerin barlaýmen birge, pour nátije, onda turatyn alyptardyń kesirinen halyqtyń kirýden bas tartýy. Óz kezeginde Isa sottalady úshin "40 kún jáne 40 tún", biraq bul joly uzaq orazadan álsiregenimen, ol tyrysatyn shaitanǵa qarsy turady jáne aqyrynda jeńiske jetpei ketip qalady. Bul onyń jerdegi qyzmetin múmkin jáne zańdy etken Isa boldy.

J.7:13 : "Sol kúni kemege Nuh, Shem, Ham jáne Nuhtyń uldary, Nuhtyń áieli jáne onyń uldarynyń úsh áieli Iafet kirdi ."

Bul aıatta jer men adam ómiriniń eki jynysty jaratylystarynyń iriktelyi erekshe kórsetilgen. Árbir erkek adam erip júredi arqyly "onyń kómegi", áieldi "a" dep ataıdyáiel". Solai, árbir erli-zayıptylar ózderin Másihtıń jáne onyń Shirkeyiniń beinesine usynady, "onyń kómegi, tańdaǵan adamy qutqarady. Óitkeni "kemeniń" baspanasy - ol adamdarǵa ashatyn qutqarylýdyń algashqy sýreti.

J.7:14 : "olar jáne barlyq janýarlar óz túrine qarai, iri qara mal óz túrine qarai, jer betinde jorǵalap júrgen árbir jorǵalayshy zat óz túrine qarai, árbir qus óz túrine qarai, barlyq qustar, qanattary bardyń bári".

Sózge ekin túsirý "túrleri", Qudaı tabıǵat zańdylyqtaryn jáne bizdiń zamanymyzdyń adamzatyn eske salady aqyrǵy janýarlar úshin, tipti adam túrleri úshin qıyndyqtardan, zańsyzdyqtardan jáne qıyndyqtardan lázzat alady. Siz ol sıaqty túrdiń tazalyǵynyń uly qorǵaýshysyn taba alasyz. Jáne ol óziniń sailanǵan ókilderinen onyń osy máselege qatysty qudaılyq pikirimen bólisýin talap etedi, óitkeni onyń bastapqy jaratylysynyń kemeldigi osy tazalyqta jáne **bóliný** absolútti túrlerdiń.

Qanatty túrlerge basa nazar aýdara otyryp, Qudaı jerdi jáne kúnaniń aýasyn patshalyq Shaitanǵa moıynsunyp, ózin "dep ataǵan" dep usynady.aýa kúshiniń hanzadasy"Efeste. 2:2.

J.7:15: "jáne Olar Nuhtpen birge kemege otyrды, barlyq tánderdiń ekeyi jáne ekeyi ómir tynysyna te boldy".

Qudaı bolý úshin tańdaǵan árbir jup **bólingen** sý tasqynnan keiin onyń ómiri uzarýy úshin onyń túrлерinen. Bul rette **bóliný** saıyp kelgende, Alla Taǵala ony júzege asyrýdyń eki jolynyń prinsipin iske asyradıadamnyń erkin tańdaýyna deuin : bir qudyq ómirge aparady, al zulymdyq ólimge ákeledi.

J.7:16 : "Qudaı Nuhtqa buıyrǵandai, ol ishke kirdi, barlyq tándik erkek pen áielge kirdi. Sodan keiin YaHWÉH esikti onyń ústine japtı."

Reprodýksıanyń maqsaty "túrleri" munda silteme arqyly rastalady "erkek jáne áiel".

Mine, osy tájiribege óziniń barlyq mańyzdylygyn jáne Qudaıdyń raqymy ýaqytynyń sońyndaǵy paıǵambarlyq sıpatyn beretin áreket : "sosyn Jaratqan Ie onyń esigin jaýyp tastady". Bul ómir men ólimniń taǵdyry bolatyn sát **bólek** onsyz bul ózgeris múmkin. Bul 2029 jyly, sol ýaqyttan aman qalǵandar Qudaıdy jáne onyń jetinshi kúndik senbisin nemese senbisin qurmetteydi nemese Rim men onyń jeksenbisin qurmetteydi tańdaǵan kezde, jarlyq túrinde usynylǵan ultimatymǵa saıkes birinshi kúni bolady. búlikshi adamzattyń. Qaitadan "blagodat esigi" Qudaı jabady", ol ashylady jáne jabylyady" Aıan 3: 7-ge saıkes.

J.7:17 : " Sý tasqyny jer betinde qyryq kún boldy. Sý kóterilip, kementi kóterdi, ol jerden joǵary kóterildi".

Arka kóterilgen.

J.7:18 : " Sýlar tolyp, jer betinde kóptep ósip, keme sý betinde qalqyp júrdi".

Keme floty.

J.7:19 : " sý barǵan saıyn kúsheip, búkil aspan astyndaǵy barlyq buik taýlar jabyldy".

Qurǵaq topyraq joǵalady jalpyǵa birdei sýǵa batqan.

J.7:20 : " Sýlar jabylǵan taýlardan on bes shyntaq biiktikke kóterildi".

Sol kezdegi eń buik taýdy 8 m-ge jýyq sý alyp jatyr.

J.7:21 : " Jer betinde qozǵalǵannyń bári joılydy, qustar, iri qara maldar, janýarlar, jer betinde jorǵalap júrgenderdiń bári jáne barlyq adamdar".

Toýs aýamen tynys alatyn janýarlar sýǵa batyp óledi. Qustyń dáldigi odan da qyzyqyraq, sý tasqyny - aqyrzamanıyń paıǵambarlyq beinesi, onda Shaıtan sıaқты kóktegi jaratylstar jer betindegi adamdarmen birge joıylady.

J.7:22 : " Tynysy, tanaýyndaǵy tynysy, qurǵaq jerdegi tirshiliktiń bári óldi".

Ómiri tynysyna táyeldi adam bolyp jaratylǵan barlyq tirshilik ieleri sýǵa batyp óledi. Dál sol jerde, sý tasqyny jazasynyń jalǵyz kóleńkesi, óitkeni kiná qatań túrde adamǵa jáne bir jerge, janýarlardıń ólimine, kinásizderge júkteledis ádiletsiz. Biraq jańǵaq úshin tolyǵymen adamzat búlikshil, Qudaı olardy ózderimen birge jer atmosferasynyń aýasymen tynys alatyn janýarlardy joıǵa májbúr etti. Aqyrynda, bul sheshimdi túsiný úshin, Qudaıdyń jerdi adam úshin jaratqanyn, onyń beinesinde jaratqanyn eskerińiz, al maldy qorshaý, súiemeldeý jáne oǵan qyzmet etý úshin jaratylǵan janýar úshin emes.

J.7:23 : " óitkeni jer betinde bolǵan barlyq tirshilik ieleri adamnan malǵa, baýyrymen jorǵalayıshylar men aspan qustaryna deıin joılydy : olar jer betinen joılydy. Ol tek Nuh qaldy, jáne solai onymen birge kemedede bolǵan".

Bul aıat Qudaıdyń Nuh pen onyń serikteriniń arasyndaǵy ayırmashylyқты rastady, olar ózderin janýarlarmen toptastyrady, olardıń barlyǵy atalǵan jáne olarmen bailanysty ".solai onymen birge qaisysy boldykemedede".

J.7:24 : " al sýlar jer betinde júz elý kún boıy ústemdik etti".

"Attyjúz elý kún "topan sýdy týdyrǵan tolassyz jaýǵan 40 kún men 40 túnnen keıin bastaldy. Maksımaldy biiktikke jetti túraly "15 shyntaq" ıaǵni, shamamen 8 m biiktikte "eń joǵarǵy túraly taýs" ýaqyt óte kele sý deńgeıi turaқты

bolyp qaldy " 150 kún". Sodan keiin ol keptirýge deiii birtindep azaiady - Qudai qalagan.

Eskertpe: Qudai ómirdi adamdar men antedilúvúlik janýarlarǵa qatysty standartty alypta jaratty. Biraq sý tasqynnan keiin onyń jobasy onyń barlyq jaratylystarynyń kólemin proporsionaldy túrde azaitýǵa baǵyttalǵan jáne ómir týady standartty postdilúvende. Iahýdilerdiń tyńshylary Qanahanga kirip, olardyń kózderinen júzim shoǵyrlaryn sonshalyqty úlken kórgenderin kýalandyrady, sondyqtan ony kúy úshin eki er adam óz ólshemderine sai boldy. Osylaisha, mindetti túrde aǵashtar, jemister jáne kókónister úshin ólshemderdiń azaiýy. Osylaisha, Jaratýshy jaratýdy toqtatpaidy, sebebi ýaqyt óte kele ol ózgeredi jáne onyń jasalýyn beimdeidi qurlyqtyq deiii jańa qajetti ómir súry jagdaıлары. Ol kúshtilerdiń áserinen ómir súretin adamdardyń terisiniń qara pigmentasiyasyn jasady jyly kún radiasiasy aimaqtar tropikterdiń jáne ekvatordyń jer kún sáyleleri jerge 90 gradýsqa túsetin jerde. Teriniń basqa tústeri azdy-kópti aq nemese bozǵylt jáne azdy-kópti mys bolyp tabylady, kúnniń mólsherine bılanysty. Biraq negizgi qyzyl adamnan (Qyzyl) qannyń arqasynda barlyq adamdar da kezdesedi.

Kıeli kitapta antedilúvende tirshilik etetin janýarlardyń egjei-tegjeili túrleriniń ataılyary kórsetilmegen. Qudai bul taqyrypty jumbaq, erekshe aiansyz qaldyryp, árqaısysynyń oılaı qabileti erkin. Degenmen, men gıpotezany alǵa jyljytamynbola tura jerdegi tirshiliktiń osy alǵashqy formasyn bergisi keldi, kemeldi minezdi Qudai jaratpaǵan edi, osy ýaqytta, súrekteri tabylǵan tarihqada deingi qubyjyqtar bizdiń kúnimizde, ǵalymdar tarapynan, jerdiń topyraǵynda. Sondai-aq, men olardyń jasalý múmkindigin alǵa jyljytamyn Allanyń atymen tasqynnan keiin, adamdarǵa jerdiń qarǵysyn kúsheitý úshin, olar, tez, erik qaitadan odan burylyńyz. Ony kesý arqyly olar bolady joǵaltý jáneeýro barlaı jáne Qudai Nuhqa Adam atadan beri bergen orasan zor bilim. Bul, jerdiń keibir jerlerinde bolatyndai dárejede, adam "úngir adamynyń" degradasiаланǵan kúinde qatygez janýarlardyń fizikalıyq shabýlyna ushyrap, qorqytatyn bolady, jáne top retinde, degenmen, ol aıya-raıynyń qymbat kómege arqyly olardy qurtady, Qudaidyń meirimdiligi tabıǵı jáne jaqsylyq.

Jaratyls 8

Bólý bir sáttik keme ieleri

J.8:1 : " sonda Qudai Nuhty, kemedede ózimen birge bolǵan barlyq maldar men maldardy esine aldy ; Qudai jer betinen óty úshin jel sogyp, sýlar sónip qaldy".

Ýaıymdamańyz, ol muny eshqashan umytqan emes, biraq ózgermeli kemege qamalǵan bul qaitalanbas ómir jyntyǵy adamzat pen janýarlar túrlerine беретini ras, bul aspekt sonshalyqty azaitylǵan, sondyqtan olardy Qudai tastap ketken sıaqty. Jyly shyndyǵynda, bul ómirler minsiz qaýipsizdik, ótkeni Qudai

ony baqylap otyrnyń qazyna sıaqty. Olarol úshin eń qymbat nársege ie bolyńyz: jerdi qonystandyratyn algashqy jemister jáne onyń betine taralady.

J.8:2 : " *Aspannyń tereńdigi men tasqyn qaqpalarynyń qainarlary jabylyp, aspannan jańbyr jaýǵan joq*"

Qudai topan sýdy óziniń qajettiligine qaraı jaratady. Olar qaidan keledi? Aspannan, biraq bárinen buryn qýaty jaratýshy Qudai. Qulyptaýshynyń úiniń beinesin alyp, ol aspandy ashty sımvoldyq al ýaqyt óz ornynda keledi jáne jabylady.

Qosymsha róli týraly túsinikteme berý "*tuńǵıyqtyń qainar kózderi*", bastapjyldar bul aıatta Qudai bizge topan sýdyń tek kókten jaýǵan jańbyrdan týyndamaǵanyn aıtady. Sony bile tura "*tuńǵıyq*" jaratylıstyń algashqy kúninen bastap tolyǵymen sýmen jabylǵan jerdi bildiredi, onyń "*derekkózder*" teńizdiń ózinen týyndaǵan sý deńgeiniń kóterilýin usynyńyz. Bul qubylys muhıttar túbiniń deńgeiniń ózgerýimen alyńǵan, olar, qaityp bara jatqanda, birinshi kúni búkil jerdi jaýyp turǵan deńgeidi tabý úshin sý deńgein joǵary kóterińiz. Bul 3 saǵatta jer sýdan qurǵaǵan kezde muhıttardyń tuńǵıyǵyna batý arqylyrd kún jáne bul kerı qaitarylǵan áreket arqyly ÁKK sý tasqynymen jabyldy. Jańbyr " dep ataldy *aspan qulpy*" jazanyń kókten, kóktegi Qudaidyń qolynan kelgenin kórsetý pıdaly bolmady. Keiin bul sýret "*aspan qulpy*" kelgen nyǵmetterge qarama-qarsy róldi óz moynyna alady birdei Kóktegi Qudai.

Jaratýshy retinde Qudai topan sýdy óz qalaýymen kózdi ashyp-jumǵansha jaratýy múmkin edi. Degenmen, ol qazirdiń ózinde jasalǵan ony jasaý boıynsha birtindep áreket etýdi jón kórdi. Ol adamzatqa tabıǵattyń óz qolynda qudiretti qarý, qudiretti jol ekenin pash etedi ol buryn usynatyn onyń bata nemese onyń jaqsylyqta da, jamandyqta da júrgende qarǵys aıt.

J.8:3: "*jáne Sýlar jerden tartylyp, alystap ketti, sýlar júz elý kúnnen keiin taýsyldy*".

Bar40 kún men 40 túnge jýyq tolassyz jaýǵan jańbyr, sodan keiin sýdyń eń joǵary deńgeinde 150 kúndik turaqtylyq, resessıa bastalady. Aqyryndap tuńǵıyq teńiziniń deńgei tómendeıdi, biraq ol tek tasqynǵa deingidei tereń emes tómendeıdi.

J.8:4 : " *jetinshi aida, aıdyń on jetinshi kúni keme Ararat taýlarynda turdy*".

Sońynda bes aıar, kúnge, "*on jetinshi jetinshi aıdyń*", keme júzýdi toqtatady ; onyń negizin Ararat taýlary quraidy bul eń joǵarǵy deńgei. Bul kórsetkish Qudaidyń úkimi áreketiniń aıaqtalǵanyn rastaý úshin "on jeti". Dáldikten bul anyq kórinedi, topan sý kezinde keme Nuh pen onyń uldary salǵan aýmaqтан alys emes jerde bolǵan. Al Qudai sý tasqynynyń bul dáleli aqyrzamanǵa deiin kórinip turýyn qalady, Ararat taýynyń dál sol shyńynda kirýge bolady boldy jáne boldy bar qaldy Resei biligi tyıym salǵan jáne Túrik. Biraq Ol tańdaǵan ýaqytta Qudai aerofototúsirilimderdi túsirýdi jón kórdi, bul kemeniń bir bóliginiń muz ben qarǵa túsip qalǵanyn rastady. Búgingi kúni spýtnik bul qatysýdy rastaı alady. Biraq jerdegi bilik Jaratýshy Qudaidy madaqtaýdy dál izdep jatqan joq ; olar oǵan jaý retinde áreket etedi, al ádildik, Qudai jasaıdy, indetpen jáne lańkestik árekettermen soqqy berý arqyly.

J.8:5 : " *Sý onynshy aıǵa deın azai bastady. Onynshy aida, aıdyń birinshi kúni taıylardyń shyńdary kórinde*"

Sýdyń azaiy shektelgen, sebebi sý tasqynnan keın , sý deńgei jerdegi antılıvialyqtarǵa qaraǵanda joǵary bolady. Ejelgi ańǵarlar sý astynda qalyp, Jerorta teńizi, Kaspiı teńizi, Qyzyl teńiz sıaqty ishki teńizder aǵysynyń kórinisin almaqshy, Qara teńiz, jáne t.b.

J.8:6 : " *Qyryq kúnniń sońynda Nuh kemedede jasaǵan terezegin ashty*".

150 kúndik turaqtylyq pen 40 kún kútkennen keın Nuh algash ret shaǵyn terezegin ashty. Onyń shaǵyn ólshemi, al shyntaq - bul, 55 sm, jalǵyz qoldanylǵannan beri aqtaldy boldy jáneâqymbat tirshilik kemesinen shyǵa alǵan qustardyń.

J.8:7 : " *Ol jer betindegi sýlar qurǵaǵansha ketip, qaityp kele jatqan qarǵany bosatty*".

Jerdiń ashylýy keptirilgeni týraly buıyqqa saıkes aıtylady "*qarańǵylyq pen jaryq*" nemese "*tún jáne kún*" jaratylystıń basynan bastap. Sondai-aq, jiberilgen algashqy ashýshy - bul "*qarǵa*" **aram**, qaıyrsyn "**qara**", sıaqty "*tún*". Bul Qudaıdyń uly Nuhqa erkin táyelsiz. Osylaısha ol Qudaımen eshqandaı qarym-qatynassyz belsendiriletin qarańǵylyq dinderin beıeleıdi.

Naqtyraq aıtsaq, bul Israıldi Qudaı birneshe ret jibergen eski kelisimniń tánin beıeleıdi, mysaly, qarǵalar, onyń paıǵambarlary óz halqyn kúná jasaı úshin kúresýge tyrysady. Retinde "*qarǵa*", bul Israıldi Qudaı aqyry qabyldamady, ańgimesin jalǵastyrdy **séparé** oǵan.

J.8:8 : " *Ol sýdyń jer betinen azaıǵanyń bilýi úshin kógershin bolyp buldyrady*".

Sol retpen, "*kógershin*" **taza**, qaıyrsyn "**aq**" qar saǵan rızashylyqpen jiberilgendikten. Ol "*belgisiniń astyna qoıylady.kún men jaryq*". Bul qyzmette ol Isa Másihtinń tógilgen qanyna negizdelgen jańa kelisimdi paıǵambarlyq etedi.

J.8:9 : " *Biraq kógershin tabanyń qoiatyn jer tappai, oǵan qaita oraldy kemege, óitkeni boldy búkil jer betindegi sý. Ol qolyn sozyp, ony aldy da, onymen birge kemege otyrýǵa májbúr boldy*".

Ol qarama-qarsy "*qarǵa*" qara táyelsiz, the "*kógershin*" aq Nuhpen tyǵyz qarym-qatynasta usynys "*ony alyp, kemege kirgizýi úshin onyń qolyonymen*". Bul aspan Qudaıyna sailanǵandar arasyndaǵy bailanystıń sýreti. "*Attykógershin*" Isa Másihte shomyldyrý rásimin jasaıshy Jaqıanyń shomyldyrý rásiminen ótyi úshin ózin tanystyratyn kún bolady.

Men sizge Kıeli kitaptaǵy osy eki dáıeksózdi salystyrýdy usynamyn; osy tarmaqtaǵy: "*Biraq kógershin tabanyń qoiatyn jer tappady*" birge bul aiat Mat.8: 20-da: "*Isa oǵan bylai dedi : Túlkilerdiń sańylaıylary bar, ayadaǵy qustardyń ualary bar; biraq Adam Balasynyń basyn qoiatyn jeri joq* "; jáne jánes óleńs Johan 1-den:5 jáne 11, qaida Másihtinń inkarnasıasy týraly aıtqanda "*jaryq*" qudaıdyń "*ómir*", dedi ol : "*Jaryq qarańǵyda jarqyraidy, qarańǵylyq túsken joq.../...Ol óz aldına keldi, al óziniń ony qabyldamady* ". "*Attykógershin*" Nuhqa ózderin onyń qolyna alýǵa ruqsat berip, qaıtyp keldi "*onyń qoly*", qaita tirilgen Másih, Qutqarýshy, Isa Másih kóktegi Ákesiniń qudaıyna qaita oraldy, onyń artynda jer betinde óziniń sailanǵandaryn qutqarý týraly habardy qaldyrdy, onyń izgi habary "*máńgilik Izgi Habar*" apoda.14:6. Al Apoda.1:20: solai bolady "*onyń*"

qolynda"ishinde"*jeti ese*"paıǵambarlyq etken"*jeti shirkeı*"ol olardy qaıda bólısýge májbúr etedi qasiettilik , qudaılyq onyń "*jaryq*" arqyly beınelengen "*jeti sham tuǵyry*".

J.8:10 : " *Ol taǵy jeti kún kútti de, kógershindi qaitadan kemededen laqtyryp jiberdi*".

Bul qosarly eske salý "*jeti kún*"bizge Nuhqa, sondaı-aq búgingi biz úshin ómirdiń ornyqqanyn úreledi jáne taǵaıyndaldy aptanyń birliginde Allanyń qalaıymen "*jeti kún*", sonymen qatar sımvoldyq birlik "*jeti myń*" jyldar onyń úlken jobany únemdeıinen. Bul nómiri atap ótydı talap etedi " *jeti*", biz Qudaıdyń oǵan beretin mańyzdylyǵyn túsinemiz ; bul oǵan, ásirese, shaitannyń Másihtıń dańqymen oralǵanǵa deın shabýyl jasaıyn talap etedi, bul onyń jerdegi ústemdigin toqtatady.

J.8:11 : " *Kógershin oǵan keshke qatyp keldi ; jáne, mine, tumsyǵynda julyńǵan zátún japyraǵy boldy. Nuh jerdiń sýy azatyp bara jatqanyn da bilgene*".

Uzaq ýaqyttan keiın "*qarańǵylyq*" sóz arqyly jarıalandy " *keshke*", qutqarylý úmiti men kúnadan qutylý qıyanshy " beınesiniń astyna túsedı.*zátún aǵashy*", eski jáne jańa kelisimderdiń biri. Nuh ósken saıyn "*zátún japyraǵy*"jer ony qarsy alyǵa daıyn bolady dep úmittenedi jáne kútedi,"*Qudaıdyń uly* "aspan patshalyǵyn ashqanyn biledi jáne túsinedi **aspan jiberdi** Isa Másih.

Bul "*zátún japyraǵy*" kýálik berildi Nuhqa aǵashtardyń ónyı men ósyı múmkin bola bastady.

J.8:12: "*jáne Ol taǵy jeti kún kútti ; jáne ol kógershindi tastady. Biraq ol tek oǵan qaıta oraldy*".

Bul belgi sheshýshi boldy, óitkeni ol dáleldeı "*kógershin*" tabıǵatta qalýdy tańdady, ol oǵan tamaq usyndy.

Retinde "*atty kógershin*" úmit týraly habaryn jetkizgennen keiın joǵalady, óziniń tańdaılysy Isa Másihtı qutqaray úshin jerdegi ómirin bergennen keiın, "*Pbeıbitshilikti shayı*", jerden jáne onyń izbasarlarynan ketip, olardy erkin jáne táýelsiz etip qaldyrady jáne óziniń dańqy oralý finalyna deın óz ómirin basqarady.

J.8:13 : " *Alty júz bir jyl, birinshi aıda, aıdyń birinshi kúni jer betinde sýlar keyip qaldy. Nuh kemeniń jamylǵysyn alyp tastady : jáne ol qarady, mine, jer beti keyip qaldy*".

Jerdiń qurǵaıy áli de jartylaı, biraq bolashaǵy zor Nuh kemeniń tóbesin ashyp, kemeniń syrtyna qarap tura bastady jáne onyń Ararat taıynyń shyńynda isten shyqqanyn bile tura, onyń kózqarasy sozylady óte alys jáne óte keńótirik aıtý kókjekte. Sý tasqyny kezinde keme jumyrtqadan shyqqan jumyrtqanyń beınesin alady. Jumyrtqadan shyqqan kezde balapan qorshalǵan qabyǵyn ózi syndyrady. Nuh bul birdeı; bul "*kemeniń jamylǵysyn alyp tastady*" bul endi ony nóser jańbyrdan qorǵay úshin pайдaly bolmaıdy. Qudaı esikti ashpaıtynyna nazar aıdaryńyz arqanyń onyń jabylǵanyn ózine ; bul onyń qutqarylý esigi men aspan áli de jabylatyn búlikshil elge qatysty úkimine kúmán keltirmeıtiniń jáne ózgertpetiniń bildiredi.

J.8: 14-te: " *Ekinshi aıda, aıdyń jıyrma jetinshi kúni, jer qurǵaq boldy*".

Jer qonystanýǵa aınalady kemedede tolyq qamaıda bolǵannan keiın otyrǵyzý kúninen bastap 377 kún , jáne Qudaıdyń esikti jabýy.

J.8:15 : " *Sonda Qudai Nuhpen sólesip : "*

J.8:16 : " *kemededen ket, sen, áieliń, uldaryń jáne uldaryńnyń áelderini senimen birge*".

Signaldyń shyǵýyna áli kúnge deın Qudai beredi "keme", ol jabylǵan bolatyn'boıdaq "esik"sý tasqynyna deın onyń turǵyndary týraly.

J.8:17 : " *ózińmen birge bolǵan barlyq janýarlardyń, qustardyń, iri qara maldyń jáne jer betinde jorǵalap júrgen barlyq jorǵalayshylardyń báriń ózderińmen birge alyp júrińder : olar jer betine tógilip, jemisti bolyp, jer betinde kóbeiedi*".

Kórinis jaratylys aptalyǵynyń besinshi kúindegi kóriniske uqsaidy, biraq bul jańa týndy emes, sebebi tasqynnan keiin, jerdiń qaita qonystanýy - bul 6000 birinshi jylǵa deın bolǵan jobanyń kezeńiejer tarihynyń s. Bul kezeń, Qudai qorqynshty jáne nanymdy kózdedi. Ol adamzatqa óziniń ılahı úkiminiń ólimge ákeletin saldaryn dálelledi. Dálelmeni 2 Petir 3-te eske salady: 5-ten 8-ge deın : "Olar, shyn máninde, aspan buryn Qudai sózimen ómir súrgenin, al jer sydan shyǵyp, sydyń ortasynda puida bolǵanyn jáne osylar arqyly sol kezdegi dúnieniń joıylp, syǵa batyp ketkenin eskermeydi qalaidy. , al, bir sózben aıtqanda, aspan men jer, búgingi kúnge deın qudaisyz adamdardyń qiamet kúni men joıylýy úshin otqa saqtalady jáne saqtalady. Biraq bir nárse bar, súiktim, nazardan tys qaldyrmaı kerek, Jaratqan Ieniń aldynda bir kún myń jylǵa, myń jyl kúndeı". Órt tasqyny onyń jetinshi myńjyldyqtyń sońynda oryndalatynyn habarlady merekege orai sońǵy úkim, jer betiniń búkil betin jaýyp turatyn jer asty magmasyn tutandyratyn kózderdiń ashylýy arqyly. Bul "ot kóli" Aıanda aıtılǵan. 20:14-15, turǵyndarymen birge jer betin tutynady kápirler búlikshiler jáne olardyń ózderi qalaǵan týndylaryes súispenshilik, súispenshilikti jek kórý Qudaidy kórsetti. Al osy jetinshi myńjyldyq aptanyń jetinshi kúni paıǵambarlyq etildi, bul anyqtamaǵa sáikes "bir kún myń jylǵa, myń jyl kúndeı".

J.8:18 : " *Nuh uldarymen, áelimen jáne uldarynyń áelderimen birge alǵa shyqty*".

Janýarlar syrtqa shyqty, jańa adamzattyń ókilderi kemeni aralaýdan shyqty. Olar kúnniń jaryǵy men keńistik aýqymdy jáne derlik tabıǵat usynatyn shekteýsiz, 377 kún men tún qamaýda bolǵannan keiinjabyq keńistiktegi ement, tar jáne qarańǵy.

J.8:19 : " *Árbir janýar, árbir jorǵalayshy nárse, árbir qus jáne jer betinde óz túrine qarai jorǵalaǵannyń bári kemededen shyqty*".

Kemeniń shyǵýy aspan Patshalyǵynda sailanǵandardyń kelýin paıǵambarlyq etedi, biraq Qudai taza dep baǵalaityndar keledi. Nuhtyń zamanynda bulai emes, óitkeni taza jáne aram adamdar aqyrzamanǵa deın bir-birimen soǵysyp, bir elde birge ómir súretin bolady.

J.8:20 : " *Nuh qurbandyq ústelini turǵyzdy YaHWéH ; jáne árbir taza ańdy, árbir taza qusty alyp, qurbandyq ústelinde órtengen qurbandyqtardy usyndy*".

Holokost - bul sailanǵan Nuh Qudaiǵa óziniń moyndaǵanyn kórsetetin áreket. Jazyqsyz qurbannyń ólimi, bul jaǵdaı jańar, jaratýshy Qudaiǵa Isa Másihtiniń atynan óziniń tańdaǵan adamdarynyń janyn qutqarý úshin keletin quraldardy eske salady. Taza janýarlar beıeleýshige, Másihtiniń qurbandyǵyna laıyq, ol onyń júregi men jan dúnesinde, táni men rýhynda minsiz tazalyq bolady.

J.8:21 : " *al Jaratqan Ie jaǵymdy iisti uiskegen kezde, YaHWéH dedi onyń ishinde júrek : Men adamnyń kesirinen jer betine qarǵys autamyn, óitkeni adamnyń oilary júrek adamnyń jastyq shaǵynan jamandyǵy ; men ómir súrgenniń bárin ózim jasaǵandai uryp tastaimyn*".

Noe usynǵan Holokost - bul shynaiy senim, al senim moiynsunǵysh. Óitkeni, eger ol Alláǵa qurbandyq shalsa, ol qurbandyq shaly rásimine jaýap retinde buyrǵan, balaǵyda evreilerge úretken Mysyrdan ketip qaldy. "Degen tirkesjaǵymdy iis" ilahı iis sezý týraly emes, imandy baǵalaityn ilahı Rýh týralynyń, onyń tańdaǵan adal jáne paıǵambarlyq kózqarasyna moiynsunýbul yrym onyń bolashaqtaǵy qurbandyǵyna janashyrlıqpen qaraıdy, Isa Másihte.

Sońǵy qıametke deın budan bylai joıqyn sý tasqyny bolmaıdy. Tájiribe ony dáleldeý úshin keledi, er adam tánde tabıǵı jáne tuqym qýalaityn "**jaýyz**", Isa elshilerine aıtqandaı Mat.7:11 : "Eger, sondyqtan, **zulymdar** óziń sıaqty balalaryńa jaqsy sylyqtar berýdi bilesiń, kóktegi Ákeń odan suraǵandarǵa qanshalyqta jaqsylyq beretiniń bilesiń ". Sondyqtan Qudaı muny qolǵa úretýi kerek "janýar" "**jaýyz**", Paýlydyń 1 Kor.2: 14-tegi pikiri, jáne Másih Isada olarǵa degen súıspenshiliginiń qudiretin kórsetý arqyly, keıbir týraly belgili "**jamandar**" bolýǵa nietti sailanǵandar adamdyq adal jáne moiynsunǵysh.

J.8:22 : " *jer qalǵanymen, tuqym sebý men egin jınay, sýyq pen ystyq, jaz ben qys, kún men tún toqtamaýy kerek*".

Osy segizinshi taraý qarama-qaıshylyqtardyń kezektesýin eske salýmen aıaqtalady absolúttar jaratylystýń alǵashqy kúninen bastap jerdegi tirshilik etý jaǵdailaryn rettetin, onyń konstitýsıasy boıynsha "*tún jáne kún*", Qudaı arasyndaǵy qurlyq shaiqasyn ashty "*qarańǵylyq*" jáne "*jaryq*" ol erik-jigerdi túptep kelgende Isa Másih arqyly jeńedi. Onda osy aıatta kúnaniń ózi kóktegi jáne jerdegi osy jaratylystara berilgen erkin tańdaýdyń nátıjesi bolyp tabylatyn balama shekten shyǵylardyń tizimi keltirilgen osylaısha ony súy jáne súy tegin qyzmet etińiz nemese ony jek kórýshilikke deın qabyldamaý úshin. Biraq bul bostandyqtyń saldary múlikti ustanýshylar úshin ómir jáne zulymdyqtyń ólimi men joılyq bolady, óitkeni topan sý shoýdan shyǵady.

Joǵaryda atalǵan esik janent barlyǵynyń rýhanı habary bar :

"*Tuqym sebý merzimi jáne egin jınay*" : álemniń aıynyń basy men sońyn usynyńyz; sýretterdi qaitadan Isa Másih óziniń astarly áńgimelerinde, atap aıtqanda, Mat.13: 37-den 39-ǵa deın: "*Ol olarǵa bylai dep jaýap berdi: - Jaqsy tuqym sepken - Adam Balasy; egistik - dúnie; jaqsy tuqym - patshalyqtyń balalary; biraq shópter - zulymnyń balalary; olardy sepken jaý - shaitan; egin - aqyrzaman ; jáne oraqsylar - perishteler*".

"*Sýyq jáne ystyq*" : the "**ıyly**" keltirilgen ÁQB.7:16 : "*Olar ashtyqtan óledi, olar endi shóldemeıdi, al kún ashtyqtan óledi.appera, eshbir ıyly*". Biraq absolúttige qarama-qaıshy, "sýyq"sondaı-aq kúnaniń qarǵysynyń saldary.

"*Jaz jáne qys*"- bul ekstremaldylyqtyń eki mezzgili, ekinshisi sıaqty jaǵymсыz, olardyń asyp ketýi arqyly.

"*Jáne kún men tún*": Qudaı adamnyń bergen retimen dáıeksózder keltiredi, óitkeni onyń jobasynda Másihte kúnniń yaqyty, onyń raqymyna kirýge shaqyrylǵan kún keledi, biraq osy yaqyttan keın keledi mynaý "*eshkim qolynan*

kelmeitin tın jumys"Johan 9: 4-ke sáikes nemese taǵdyryn ózgeritińiz, óitkeni ol ómirge nemese ólimge birjola bektilgen retinde blagodat yaqytynyn sońy.

Jaratyls 9

Ómir súrý deńgeiniń bólinýi

J.9:1 : " *Qudai Nuh pen onyn uldaryna batasyn berip, olarǵa bylai dedi : Jemisti jáne qashyr boltiplez, jáne jerdi tolyr. "*

Bul Qudaidyn adamdar salǵan keme arqyly tańdalǵan jáne qutqarylǵan tirshilik ielerine beretin birinshi róli bolady: Nuh pen onyn úsh uly.

J.9:2 : "*Sender jerdegi árbir haiyanga, ayadaǵy árbir qusqa, jer betinde qozǵalatyndardyn barine jáne teńizdegi barlyq balyqtarǵa qorqynyshty pen qorqynyshtyn sybektisi bolasyndar; olar seniń qolyńa jetkiziledi.*"

Janýarlar tirshiligi adamnyn tiri qaly bolyy kerek, sondyqtan, sy tasqynyna deingiden de kóp adam janýarlarǵa ústemdik ete alady. Janýarlardyn qorqynyshtynan nemese titirkenyinen baqylaıdy joǵaltqan jaǵdailardy qospaǵanda, jalpy ereje boıynsha, barlyq janýarlar adamdardan qorqady jáne olar kezdesken kezde qashyǵa tyrsady.

J.9:3 : "*Qozǵalatyn jáne ómir súretinderdiń bari sen úshin et bolady : Men saǵan barin jasył shóp siaqty beremin "*.

Dietadaǵy bul ózgeristiń birneshe sebepteri barsnaqtylangans. Bermei-aq usynylǵan tapsyrys úshin asa mańyzdylyq, birinshisinde, Men sy tasqyny kezinde taısylyǵan kókónisterdiń tez arada tamaqtanbaıyn keltiremin, al tuzdy sy men jabylǵan jer jartylaı zararsyzdandyrylady istemeı tabady solaı ol birte-birte onyn tolyq jáne tolyq qunarlylyǵyna jáne onyn ónimdiligine. Sonymen qatar, evreilerdiń qurbandyq shaly rásimderin júzege asyry mynalardy talap etedi, óz yaqytynda, qurbandyqtny etin tutyny Isa Másihtin denesiniń simvoly retinde nan jeıge bolatyn Iemizdiń keshki asynyn paıǵambarlyq kórinisinde qurban boldy, al júzimniń shyryny onyn qanynyn belgisi retinde ishken. Úshinshi sebep, azyraq dáleldenetin, biraq kem emes shyndyq, Qudai adamnyn ómirin qysqartqysy keledi; jáne búlingen etti tutyny, jáne denege ómirdiń destrýktivti elementterin engizy onyn qalaıy men sheshiminiń sáttiliginiń negizinde bolady. Vegetariandyq dietanyń nemese vegetariandyqtny tájiribesi ǵana jeke rastaıdy ákeledi. Bul oıdy kúsheıty úshin Qudai saqtasyn ba, adamǵa emes janýarlardy tutyny **aramnan**, degenmen onyn úshin ziandy densalylyq.

J.9:4: "*Tandı tek onyn janymen, qanymen jeıge bolmaıdy "*.

Bul tyym eski kelisimde kúshinde qalady, Leılikter 17: 10-11-ge sáikes: "*Eger Izrail úiniń nemese olardyn arasynda turatyn sheteldikterdiń adamy bolsa kez kelgen túrdiń qanyn jeıdi, Men qandy jegen adamǵa qarsy betimdi qoıamyn, men ony óz halqynyn arasyнан ажыратамын.*"jáne jańa, sáikes Elshilderdiń isteri 15:19 kimge 21: "*Sondyqtan men Qudaiǵa bet burǵan basqa ult ókilderine qınyndyq tyǵyzaıymyz kerek, kerisinshe olarǵa hat jazıymyz kerek, olar puttardyn lastanynan, azıyndyqtan aılaq bolıymyz kerek degen pikirdegin, janýarlar*

tunshyqtyryp óltirdi, qan. Óitkeni Musa kóptegen urpaqtar boiy árbir qalada ony ýaǵyzdayshylar bolǵan, ár senbi saıyn májilishanalarda oqylatyndyqtan "

Qudai olardy shaqyrady "jan," tándik deneden turatyn tutas tirshilik iesi jáne rýh tolyǵymen tánge táyeldi. Bul et korpýsynda qozǵaltqysh qanmen qorektenetin mı ózdiginen , bul tazartylǵan árbir tynys alganda ókpemen jutylatyn ottegi arqyly. Memlekette tirideı, mı jasaıdy elektrlik sıǵaldar týdyratyn oı jáne jady jáne bul fizıkalyq deneni quraityn barlyq basqa dene músheleriniń jumysyn basqarady. Róli týraly "qan" qaisysy, genom boıynsha, árbir tiri jan úshin biregeı, densaılyqqa bایلanysty tutynýǵa bolmaıdy, óitkeni ol búkil denede parda bolǵan qaldyqtar men qospalardy, al qandaı da bir sebeptermen rýhanı zattardy tasymaldaıdy. Qudai tek absolútti saqtady, dinı bilimi úshin, Másihtıń qanyn ishý prinsipi, biraq tek nysan boıynsha tańbalanǵane jáne júzim shyryny. Eger ómir qanda bolsa, Másihtıń qanyn ishken adam qaita qalpyna keltirilýi kerek Skıeli jáne kemeldi bolý úshin tabıǵat, shyndyq prinsipine saıkes, ıaǵnı dene qorektenetin nárseden jaratylǵan.

J.9:5 : "*bul da bileđi, men seniń janyńnyń qanyn suraimyn, kez kelgen janyńardy qaitaramyn ; men adamnyń janyń adamnan, onyń aǵasy bolǵan adamnan suraimyn.*"

Jaratqan Jaratýshy Qudai úshin ómir eń bastysye. Qylmystyń ózine qarsy ekenin, ómirdiń naǵyz iesin alyp tastaǵanyn mensinbeýshilikke jetý úshin muqıat bolý kerek. Osylaısha, ómirdi alyp tastaı týraly buıryqty zańdastyrýǵa onyń ózi ǵana quqyly. Aldyńǵy aıatta Qudai adamǵa janýarlardyń ómirin óziniń azyǵy etip alýǵa ruqsat bergen, biraq bul jerde adam ómirin birjola toqtatqan kisi óltirý qylmysy. Joıylǵan bul ómir budan bylai Qudaiǵa jaqyndaýǵa nemese osy ýaqytqa deıin onyń qutqarylý standartyna saı bolmaǵan bolsa, baǵyttyń ózgerýin kórsetýge múmkindik bermeıdi. Qudai munda kek alý zańnyń negizin qalaıdy, " kózge kóz, tiske tis, ómirge ómir ". Janýar adamdy óltirgeni úshin óz ólimimen tóleıdi, al eger ol ózin óltirse, Qabył stilindegi adam óltiriledi "***aǵasy***" qan toby Abel.

J.9:6 : "*kimde-kim adamnyń qanyn tókse, onyń qany adam arqyly tógiledi ; óitkeni Qudai adamdy óz beinesinde jaratty.*"

Qudai ólgenderdiń sanyn kóbeıtýge tyryspaidy, óitkeni kerisinshe, kisi óltirýshini ólim jazasyna kesýge ruqsat berý arqyly ol tejegish áserge ie jáne qaıyp-qaterge bایلanysty, úlkenirek san adamdardyń óziniń agresıasyn basqarýdy úrene alady, afın óz kezeginde ólimge laıyq qanisher bolmaı úshin.

Bir ǵana, shynayı jáne shynayı senimmen jandanǵan jáne onyń neni bildiretinin túsine alatyn adam " *Qudai adamdy óz beinesinde jaratty*". Ásirese, adamzat búginde batys áleminde jáne jer sharynyń barlyq jerinde ǵylymı bilimniń arbaýyna túskendeı qubyjyq, jürkenishti bola bastaǵanda.

J.9:7 : "*Al sender, jemisti bolyńdar, kóbeıińder, jer betinde mol ónim berip, kóbeiesińder.*"

Qudai bul kóbeıtýdi shynymen de qalaıdy jáne dáleldi sebeptermen olardyń sanyes - saılaýnyń sonshalyqty azıady, tipti shaqyrylǵan baıandamada da jolǵa túsý, neǵurlym kóp bolsa onyń jaratylıstarynyń sany kóp bolady, ol neǵurlym kóp bolsa, arasynda bolady olardy onyń sailanǵanyn taıyyp, tańdańyz; óitkeni Dan.7:9-da tabylǵan dáldik boıynsha on milliardqa sailanǵan millionnyń qatynasy 1-den 10-ǵa deıin dep atalady000.

J.9:8 : "*Qudai Nuhqa jáne onymen birge uldaryna sólep: :*"

Qudai aldynda turǵan tórt adamǵa júginedibar ústemdik adam túriniń ókildi erkekerinde olar ózderiniń qaramaǵynda bolǵan áelder men balalar ózderine qaldyǵan isteri úshin jaýap beredi. Ústemdik - bul Qudaıdyń adamdarǵa usynatyn senimdi brendi, biraq ol aýyrtpalyqty tolyǵymen onyń aldyna qoiady jáne onyń úkimi.

J.9:9 : "*Mine, men óz kelisimimdi senimen jáne seniń urpaǵyńmen seniń artyńnan jasaimyn ;*"

Biz úshin búgingi kúni ózimizdiń ekenimizdi túsiný mańyzdy "*tuqym*" onyń kómegimen Qudai óziniń negizin qalady "*aláns*". Qazirgi ómir men onyń ónertabystary eliktirgish bizdiń adamdyq bolmysymyzdy ózgerterdi. Biz Qudaıdyń adamzatqa uly topan sýdan keiin bergen jańa bastamasynyń muragerlerimiz. Nuhpen jáne onyń úsh uly men jasalǵan kelisim naqty bolyp tabylady. Elle Qudaıdy joımaýǵa mindettendi jalpy adamzat topan sýdyń jaǵasynda. Odan keiin keletin bolady Qudai beketin kelisim Abyraıym, qaisysy oryndalatyn bolady onyń eki aspektisiniń birizdi fokýsy, sózbe-sóz yaqytynda jáne rýhanı jaǵynan, qyzmette qutqaryshy Isa Másih týraly. Bul odaq qarastyrylyp otyrǵan qutqarylý mártebesi retinde irgeli tulǵa bolady. 16 ǵasyrlar ishinde, valdyńǵysy barer onyń birinshi kelýi, Qudai óziniń qutqarylý josparyn evrei halqyna baǵyshtalǵan dinı rásimder arqyly ashady. Sodan keiin, Isa-Másihte jospar tolyǵymen oryndalǵannan keiin, 16 ǵasyr boıy onyń barlyq nury ashylady opasyzdyq adaldyqtyń murageri bolady jáne 1260 jyl ishinde, qarańǵylyq, qarańǵylyqs rim papasynyń qamqorlyǵymen bilik júrgizedi. Bastap jyl 1170, onda Piter Ýoldo qaitadan taza jáne adal hristian dinin orynday aldy naǵyz senbilikti saqtay otyryp túsindim, sailanǵan laýazymdy tulǵalar, az aǵartylǵan boldy, onyń artynan, bastalǵan, biraq aiaqtalmaǵan Reformany júzege asyrý kezinde tańdalǵan. Sondai-aq, bul 1843 jyldan bastap, senimniń qosarly synaǵynda Qudai adventizmniń bastaýshylarynyń qatarynda bola aldy, sailanǵan sheneýnikter adals. Biraq olardyń paıǵambarlyqtarynda ashylǵan jumbaqtardy tolyq túsinýine áli erte edi. Qudaimen jasalǵan kelisimniń belgisi qabyldaıdyń barlyq yaqytynda jáne qabyldaı bólmesi onyń nuryan, sondyqtan men onyń atyna jazǵan kitabym, onyń tańdaılylyryn aǵartý úshin, "ataıy" bolyp tabylady. *Isanyń kýáligi*", sońǵy formasyna, onyń odaqtastyǵynyń shynay jáne rastalǵanynyń belgisi.

J.9:10 : "*jáne senimen birge júrgen árbir tirshilik iesimen, qustarmen, iri qara malmen jáne jerdegi árbir ańmen birge; kemededen shyqqandardyń bárinen, jerdegi árbir ańǵa.*"

Qudai jasaǵan kelisim jer betinde tirshilik etetin jáne kóbeietin barlyq janýarlarǵa da qatysty.

J.9:11 : "*men senimen kelisimimdi bekitemin : budan bylai topan sýdyń kesirinen barlyq et kesilmeýi kerek jáne budan bylai jerdi qurtatyn sý tasqyny bolmaıdy.*"

Topan sýdan berilgen sabaq erekshe bolýy kerek. Qudai endi jaqynnan shaiqasqa shyqpaqshy, óitkeni onyń maqsaty óz sailanǵandarynyń júregin jaýlaı.

J.9:12 : "*Al Qudai aıty : Bul men jáne siz jáne sizben birge júrgen árbir tirshilik iesi arasymyzda máńgilik urpaqtar úshin bekitken kelisimniń belgisi : "*

Bul Qudaıdyń barlyq ómiri taza jáne taza emes jaǵdaıda qamtamasyz etetindiginiń belgisi. Bul tipti onyń tulǵasyna tiesili ekendiginiń belgisi emes, bul jetinshi kúndik senbi bolady. Bul belgi tirshilik ielerine sý tasqyny kezinde eshqashan joıylmaı týraly mindettemeni eske salady; bul onyń shegi.

J.9:13 : "*Men sadaǵymdy bultqa qoıamyn, bul men jáne jer arasyndaǵy kelisimniń belgisi úshin bolady* "

Ǵylym kempirqosaqtyń bolıynyn fizikalıyq sebebin túsindirredi. Bul sýdyń juqa qabattaryna nemese joǵary ılgaldılyqqa túsetin kún sáylesiniń jaryq spektriniń ydyraıy. Barlyǵy ar ekenin kóre aldyc aspanda jańbyr jaıyp, kún sáylesi taraǵan kezde paıda bolady. Jańbyr sý tasqyny men kún sáylesiniń beinesin Qudaıdyń mańyzdy paıdaly jáne tynyshtandyratyn nuryn eske túsiretikten, bul týraly az aıtylmaıdy.

J.9:14 : "*Men jer betine bult ákelsem, bultta sadaq kórinetin bolady ;* "

Sondyqtan bulttardy Qudaı jańbyrды topan sýdan keiin ǵana jáne kempirqosaq prinsipimen bir mezgilde jasaıy úshin oilap tapqan. Alııda, bizdiń zamanymyzda jırkenishti, erler men áelder qudaısyz denegе iere jáne l'arc-en týraly bul aramdady-sıl Qudaıdyń kelisiminiń osy simvolyn kórsetý kezinde jasaıy abreviatıya jáne eltańba jynystyq azǵyndardyń jinalıynan. Qudaı bul adamzatty ózine jáne adam túrine degen jekkórinishti jáne mensinbeitin soqqyǵa jyǵydyń jaqsy sebebin tabıy kerek. Onyń ashıynyn sońǵy belgileri paıda bolıyn keshiktirmeıdi, ot sıaqty janyp, ólim sıaqty joıqyn.

J.9:15 : "*men jáne sender men barlyq tándik jaratylıstardyń arasyndaǵy kelisimimdi esime alamyn; sýlar endi barlyq tándi qurtatyn tasqynǵa aınalmaıdy.*"

Qudaıdyń aızynan shyqqan osy meirimdilik sózderin oqı otyryp, men paradoksty onyń búgingi kúni adamnyń zulymdyǵyna bılanysty qabyldaı alatyn pikirleri týraly oilaǵanda ólsheimin. antedilıvıalyq deńgeıdi tabıynz.

Qudaı qutqarady, budan bylai tasqyn sý bolmaıdy, barlyq búlikshilerge, aqyrzaman kúni ot tasqyny saqtalady; elshi Petir 2 Petir 3: 7-de eske salǵandaı. Biraq deiin sońǵy úkim, jáne Másih qaityp kelgenge deiin iadrolyq ot úshinshi dúnejúzilik soǵystıń nemese "6^{myń} kernei" Apo.9: 13-ten 21-ge deiin, keletin bolady, eselik jáne eselik túrinde sumdyqnyń "sańyraıqulaq"s ólimge ákeletins, iri qalalarǵa aınalǵan teńsizdikterdi panalaıyz, astanalar nemese joq, jer planetasynıń.

J.9:16 : "*sadaq bultta bolady ; men oǵan qarap, Qudaı men jer betindegi barlyq tirshilik ieleriniń arasyndaǵy mángilik kelisimdi eske túsiremin* "

Ol yaqyt bizden alysta, ol adamzattyń jańa ókilderine kete alar edi - jalpy jiberген qateliklerden aılaq bolıǵa degen úlken úmit antedilıvıalyq. Biraq búginge antidilıvıanyń jemisine úmit artıǵa bolmaıdy bizdiń ortamyzdyń barlyq jerinde kezdesedi.

J.9:17 : "*Qudaı Nuhqa bylai dedi , Bul men jáne jer betindegi barlyq tánniń arasynda ornatqan kelisimniń belgisi.*"

Qudaı osy kelisimniń bekitilgen sıpatyn talap etedie "barlyq etpen ". Bul ujymdyq maǵynada árqashan adamzat týraly bolatyn odaq.

J.9:18 : "*al Nuhtıń uldary, bul kemeniń shyqty, Shem boldy, Vechina jáne Iafet. Ham Qanahannyń ákesi bolǵan.*"

Dáldik bizge berilgen: "*Ham Qanahannyń ákesi bolǵan*". Esterińizde bolsyn, Nuh pen onyń uldary - bári de antedilúvialyq mólsherin saqtaǵan alyptar. Sondai-aq, alyptar kóbeie beredi, ásirese "Qanahan jerinde", olardy Mysyrdan shyqqan evreiler ózderiniń baqytsyzdyqtary úshin ashady, óitkeni olardyń mólsherinen týndaǵan qorqynysh 40 jyl boıy aıdalada qańǵyp júryǵe sottalady. jáne sol jerde ólińiz.

J.9:19 : "*Nuhtyń úsh uly qandai jáne olardyń urpaqtary búkil jer betindegi adamdar.*"

Sabaqtastyq - bastapqyda antedilúvialyqtardyń barlyǵynda bir adam bolǵan: Adam. Jáne ómir posty-tasqyn. Shem, Ham jáne Iafet degen úsh adamǵa arnalǵan. Óz urpaqtarynyń halyqtary solai bolady **bólingen jáne bólingen**. Árbir jáne týǵan náreste óziniń patriarhy Shemge, Vechınaǵa nemese Iafetke bekitiledi. Bólinyń rýhy osy ár túrli bastaýlarǵa súnenetin bolady olarǵa qarsy turý úshin er adamdar ózderiniń ata-baba dástúrlerin ustandy.

J.9:20 : "*Nuh kúey bola bastady, ol júzimdik otyrǵyzdy.*"

Bul is-áreket, tutastai alganda, qalypty jaǵdaıda, soǵan qaramastan ákeledi saldary aýyr. Óitkeni onyń mádenieti aiaqталǵannan keiin Nuh júzim jinap, syǵylǵan shyryn totyǵyp jatyr, alkogóldi ishken.

J.9:21 : "*jáne Ol sharap iship, mas bolyp, shatyrynyń ortasynan tabyldy.*"

Nuh óziniń is-áreketin basqara almaı, ózin jalǵyz dep sanaıdy, ol tolyǵymen ashady jáne sheshiledi.

J.9:22 : "*al Qanahannyń ákesi Ham ákesiniń jalańashtyǵyn kórip, eki aǵasyn shyǵaryp saldy.*"

Sol kezde adam rýhy bizdiń zamanymyzdan buryn ashylǵan bul jalańashtyqqa áli de óte sezimtalmen kúnákarmyn. Jáne vechına, kónildi jáne bildiárime, azdap kelemejdey, bul týraly eki aǵasyına habarlaıdyń jaman oıy bar, onyń kórneki tájiribesi.

J.9:23 : "*Sonda Shem men Iafet bir kúimdi alyp, ony eki iyǵyna jatqyzyp, artqa sheginip, ákeleriniń jalańashtyǵyn jaıyyp tastady; jáne olardyń júzderi artqa qarady, jáne olar ákeleriniń jalańashtyǵyn kórmedi.*"

Barlyq qajetti saqtyq sharalaryn saqtai otyryp, eki aǵayyndy ákeleriniń jalańash denesin jaıyyp jatyr.

J.9:24 : "*Nuh onyń sharabynan oıanyp, kenje ulyna ne istegenin bildi.*"

Sondyqtan eki aǵayyndy oǵan sabaq berýi kerek boldy. Jáne bul aıyptaı Nuhty tolǵandyraıdy, ol olardyń Ákesiniń qurmetine jetkenin sezedi. Ol óz erkimen ishimdik ishpegen jáne onyń qurbany bolǵan yaqyt óte kele totyǵatyn jáne qanttyń spirtke ainalatyn júzim shyrynynyń tabıǵı reaksiasy.

J.9:25 : "*Jáne ol aıtty : Qarǵys atqan Qanahan bolsyn ! Q'u ol baıyrlarynyń quldarynyń quly !*"

Shyndyǵynda, bul tájiribe Jaratýshy Allaǵa Nuhtyń uldarynyń urpaqtary týraly paıǵambarlyq etýdi syltaıy etedi. Óitkeni Qanahan ákesi Hamnyń is-áreketinde beker bolǵan joq; sondyqtan ol óziniń kinásinen kinásiz boldy. Nuh eshnárse istemegen oǵan qarǵys aıtty. Qalyptasqan jaǵdaı bizge onyń on ósietiniń ekinshisinde kezdesetin Qudaıdyń úkiminiń prinsipin asha bastaıdy, exo.20:5 nusqasynda oqyǵa bolady : "*Sender olarǵa bas imeisińder jáne olarǵa qyzmet etesińder; Men úshin, Jaratqan Ie, seniń Qudaıyń, men qyzǵanshaq Qudaimyn,*

ákelerdin balalaryna jasaǵan zańsyzdyǵyna baramyn meni jek kóretinderdin úshinshi jáne tórtinshi býynyna, ". Bul ádiletisizdikte Qudaıdyń barlyq danalyǵyn jasyratyny anyq. Oılap kórinizshi, ul men ákenin qarym-qatynasy tabıǵı nársese, al sirek kezdesetin jaǵdailardy qospaǵanda, uly shabýylǵa ushyraǵan kezde árqashan ákesinin artyqshylyǵyn paidalanady. Eger Qudaı ákege soqqy berse, ul jek kóredi jáne ol ákesin qorǵaǵa daıyn. Jyly uldy qarǵaı, Qanahan, Nuh jazalaıdy al Hem, áke óz urpaǵynın tabysyna alańdap otyr. Al Qanahan óz tarapynan Hamnyn uly bolıdyń zardaptaryn óz moınyna alady. Sondyqtan ol Nuhqa jáne onyn eki ulyna Shem men Iafetke batasyn berip, mángilik renishke ie bolady. Biz Qanahannyn urpaqtaryn Israıldi qutqaray úshin Qudaı joıyp jiberetinini, onyn halqy Mysyrdaǵy quldyqtan bosatylǵanyn (Hamnyn basqa uldary : jáne Mızraıym), onyn ulttyq territoriasyn bilemiz.

J.9:26 : *"jáne ol aıtty : Berekeli bolsyn YaHWéH, Shem Qudary; jáne Qanahan onyn quly bolady ! "*

Nuh, ulyna Qudaıdyń olardyń árqaisysyna arnalǵan josparyn paıǵambarlyq et. Osylaısha, Qanahan urpaqtary Shem urpaqtarynyn quly bolady. Cham óntústikke qarai keńeip, Afrika qurlyǵyn búginde Izrail jerine deın qonystandyрмаq. Sem búginde eldi mekendegen arab musulmandary shyǵysqa jáne óntústik shyǵysqa taralady. Haldeiden qazirgi Irak Abyraıymǵa taza semit retinde shyǵady. Tarıh Qanahan Afrikasynyn Shemnin arab urpaqtarynyn quly bolǵanyn rastady.

J.9:27 : *"Qudaı Iafetti ulǵaitady, ol Shemnin shatırlarynda turady, al Qanahan onyn quly bolady!"*

Jafet soltústikke qarai keńeıedi, shyǵysqa jáne batysqa. Uzaq yaqyt boıy soltústik óntústikte ústemdik etpekshi. Hristian dinin qabyldaǵan soltústik elderi óntústiktegi arab elderin qanaıǵa jáne Afrika halyqtaryn, Qanahannyn urpaqtaryn quldyqqa salıǵa múmkindik beretin tehnikalyq jáne ǵylymı ázirleme bolady.

J.9:28 : *"Nuh topan sydan keın úsh júz ely jyl ómir sürdi."*

Nuh 350 jyl boıy zamandastarymen birge topan sy týraly kyalik bere aldy jáne olardy antedilvialyqtardyń qatelikterinen qorǵaıǵa qoidy.

J.9:29 : *"Nuhtyn barlyq kúnderi toǵyz júz ely jyl boldy ; jáne ol qaitys boldy."*

1656 jyly, sy tasqyny bolǵan jyly, Adamnan Nuh 600 jasta edi, ol 2006 jyly qaitys boldy peshé Adam, 950 jasynda. Jar.10:25-ke saıkes, túylly "Péaıaq", 1757 jyly, "jer ekige bólindi,"Qudaı búlikshi patsha Nimrod pen onyn Vavilon munarasynyn basynan keshkendikten. Bólisy, nemese **bóliny**, Qudaı bergen ártúrli tilderdin saldary boldy ma adamdar solai bolıy úshin **bólek** jáne budan bylai joq blok patshalygy onyn betinin aldynda jáne onyn erki. Nuh bul oqıǵany osylaı ótkizdi jáne ol sol kezde 757 jyl boldy.

Bar jáneólim Nuhtyn,gamyram 1948 jyly nemese 2052 jyly dúniege kelgen jyldar Isa Másih qaitys bolǵanǵa deın, bizdin dáyirimizdin 30-shy jyly bizdin jalǵan kúntizbemizde ornalasqan), biraq ol soltústikte Ararat taıyna qarai turatyn Nuhtan alysta, Haldeilerdin Ýr qalasynda bolǵan.

1948 jyly ákesi Terah 70 jasynda dúniege kelgengamyram Harannan ketip qalady, Qudaıdyń buıryǵyna jaıap berıy, 2023 jyly 75 jasqa deın Nuh qaitys

bolǵannan keiin 17 jyl ótken soń 2006 jyly. Estafetalyq rýhanı odaq qamtamasyz etilip, oryndaldy.

100 jasynda, 2048 jylygamyram Ysqaqtyń ákesi boldy. Ol 2123 jyly 175 jasynda qatys boldy.

Jasy boıynsha 60 jyl, 2108, Ysqaq onyń ákesine amaladys egizder Esaý jáne Jaqyp, jar.25:26-ǵa sáikes.

Jaratyls 10

La halyqtardyń bólinyi

Osy taraý bizdi Nuhtyń úsh ulynyń urpaqtarymen tanystyrady. Bul aian paidaly bolady, ótkeni Qudaı óziniń paıǵambarlyqtarynda árqashan tuısti aýmaqtardyń túpnusqalarynyń ataýlaryna silteme jasaıdy. Osy ataýlardyń keibireýleri qazirgi ataýlarmen ońai anyqtalady, ótkeni olar negizgi túbirlerdi saqtap qaldy, mysalys : "Madai"Mediana úshin",*Qubyrly*"Tobolskige,"*Mesheh*"Máskey úshin.

Gen.10:1 : "*bular da Nuh, Shem, Ham, Iafet uldarynyń urpaqtary. Topan sydan keiin ul tydy.*"

Iafettiń uldary

Gen.10:2: "*Iafettiń uldary : Gomer, Magog, Madai, Iavan, Tybal, Mesheh jáne Tiras.*"

"Madai" mıdıalyqtar ma, "Iavan", Gresia ; "*Qubyrly*", Tobolsk, "*Mesheh*", Máskey.

Gen.10:3: "*jáne Gomerdiń uldary : Ashkenaz, Rifat jáne Toǵarmah.*"

Gen.10:4: "*jáne Iavannyń uldary : Elishe, Tarshish, Kittim jáne Dodanim.*"

"*Tarshish*"Tarsýs degendi bildiredi;"*Kittim*", Kıpr.

Gen.10:5: "*Olar qonystanǵan olar ultrar araldary óz jerlerinde bólingen; árqaisysy tilinen keiin, otbasylarynan keiin, óz ultтарында.*"

Órnek "ultrar araldary"batys halyqtaryna jatady búgingi Eýropanyń jáne olardyń ulylary Amerika men Avstraliya sıaqty keńeitimder.

Dáldik,"*árqaisysynyń tiline sáikes*"onyń túsindirмесin Babyl munarasynyń 11-tarmaqta ashylǵan tájirbesinen tabady.

Vechinanyń uldary

Gen.10:6: "*jáne Vechinanyń uldary boldy : Kýsh, Mizraıym, Fýt jáne Qanahan.*"

Kýsh Efiopiaga jatady ; "*Mysyr*", Egıpet ; "*Fýt*", jáne Lıvia; jáne "*Qanahan*", qazirgi Izrail nemese ejelgi Palestina.

J.10:7: "*jáne Kýshtyń uldary : Saba, Gavıla, Sabta, Raema jáne Sabteka. Raemanyń uly : Sheba jáne Deden.*"

J.10:8: "*jáne Kýsh Nimrodty dúmege ákeldi ; ol jer betinde qudiretti bola bastady.*"

Bul patsha "Nimrod" qurylysshy bolady "Vavilon munarasy", sebepteri **bóliný** Qudaıdyń tilderinen **bólek** jáne Jar.11-ge sáikes erler men halyqtardy, halyqtardy oqshaýlańyz.

Gen.10:9: "*Ol buryń qudiretti ańshy bolǵan YaHWéH ; sondyqtan deidi : Buryńgy qudiretti ańshy Nimrod siaqty YaHWéH.*"

Gen.10:10: "*Ol Shunar jerinde birinshi Babyldy, Erehti, adady jáne Kalneni basqardy.*"

"Babyl" silteme jasaıdy ejelgi Vavilon ; "Akkad", jáneburyńgy Aqqady al qazirgi Baǵdad qalasy ; "Shynar", Irak.

Gen.10:11: "*Bul elde - Ashýr alǵa shyqty ; ol saldyt Ninevi, Rehobot Hir, Kalah,*"

"Ashýr" Assýrǵa silteme jasaıdy. "Ninevi" bul aǵymǵa ainalyńyz Mosýl.

Gen.10:12: "*jáne Ninevia men Kalah arasyndaǵy Resen ; bul uly qala.*"

Osy úsh viqyzdar Irakta ornalasqan soltústikte jáne ózen boıynda kezdesedi "Jolbarys".

Gen.10:13: "*al Mızraıym Lúdimdi, Anamımdi, Lehabımdi, Naftýhumdi dúniege ákeldi,*"

Gen.10:14: "*Filistirler shyqqan Patrýsim, Kaslýhum jáne Kaptorımdar.*"

Jáne "Filistirler" eski paktidegidei Izrailmen únemi soǵysyp júrgen qazirgi palestinalyqtarǵa júginińiz. Olar Egipettiń uldary, Izraıldıń 1979 jylǵa deingi taǵy bir jaý tarihy, onda Egipet Izrailmen kelisim jasaıdy.

Gen.10:15: "*Qanahan tuńǵyshy Sidondy dúniege ákelip, Het ;*"

Gen.10:16: "*jáne iebýstyqtar, amorlyqtar, gırǵashtyqtar,*"

"Djebýs" Ierýsalımge qatysty; "Amorlyqtar" jerdiń alǵashqy turǵyndary boldy Qudaı Israelge bergen. Solai qaldy bastapjylдар ótken standartty alyp, ólim Qudaı jáne joıyldy ýly múiiztumsyqtarmen bir jerdi bosatý úshin óz halqynyń kózinshe.

Gen.10:17 : "*jáne hivitter, arkitter jáne sinitter,*"

"Kúná" Qytardy bildiredi.

Gen.10:18: "*arvaditter, zemaritter jáne hamattyqtar. Sosyn qanahandyqtardyń otbasylary tarap ketti.*"

Gen.10:19: "*Qanahandyqtardyń shekarasy Sidonnan, Gazaǵa deingi Jerar baǵtynda jáne Sodom jaǵynda, Gómora, Adma jáne Seboimnan Leshaǵa deiin boldy.*"

Bul eski ataýlar Izrail jerin shekteidi batys jaǵynda soltústikten, ońtústiginde Sidon qaıda tipti qazirgi Gaza qaıda, jáne shyǵys jaǵy ońtústiktiń, Sodom men Gómorany "Óli teńizdiń" ornalasqan jerine engizý boıynsha, soltústiginde Seboim qaıda.

Gen.10:20: "*Bular Hamnyń uldary, óz ultтарыnyń aitýы boıynsha, otbasylarynan keiın, tilderinen keiın, óz elderinde.*"

Shemniń uly,

Gen.10:21: "*Ol Shemniń uly, Eberdiń barlyq ulдарыnyń ákesi, úlken Iafettiń aǵasy retinde dúniege kelgen.*"

Gen.10:22: "*Shemniń uldary : Elam, jáne Ashýr, jáne Arfaksad, jáne Lýd, jáne Aram.*"

"Elam" silteme jasady jáneejelgi adamdardyn adamdary Parsy bastap Iran búgin, sonday-aq soltústik Úndistannyn arileri ; "Ashyr", jáneejelgi assirialyqtar bastap Irak agymdagy ; "Lyd", Izrailde Lod bolyy mumkin ; "Aram", Sirianny arameilikteri.

Gen.10:23: "jáne Aramnyñ uldary : Ýz, Hyl, Geter jáne Mash."

Gen.10:24: "jáne Arfaksad Salahty dúniege akeldi ; jáne Salah Eberden tydy."

Gen.10:25: "al Eberden eki ul tydy : bireyiniñ aty Peleg boldy, ótkeni onyñ zamanynda jer ekige bólingen, jáne onyñ agasynyñ esimi Djoktan boldy."

Biz bul aiatan mynalardyñ durystygyñ tabamyz: "onyñ zamanynda bailanysty jer ekige bólindi ". Biz oğan Adamnyñ kúnasi bolğan 1757 jyly tanysy mumkindigine qaryzdarmyz **bóliny** áreketiñ saldary retinde tilderdiñ biriktiry búlikshi arqyly Vavilon munarasynyñ biiktigi. Demek, bul Nimrod patshanyñ bilik etken kezeñi.

Gen.10:26: "Djoktan Almodad, Shelef, Hatsarmavet, Jerah tydy,"

Gen.10:27: "Hadoram, Uzal, Dikla,"

Gen.10:28: " Obal, Abimael, Sheba,"

Gen.10:29: "Ofir, Gavila jáne Djobab. Bulardyñ barlygy Toqtannyn uldary bolatyn."

Gen.10:30: "Olar Mesha úshin Sefar jagasynda, shygys tayyna deiin ómir súrdi."

Gen.10:31: "Bular Shemniñ uldary, óz ulttarynyñ aitý boynsha, otbasylarynan keiin, tilderinen keiin, óz elderinde."

Gen.10:32 : "bul Nuhtyn uldarynyñ urpaqtary boynsha óz ulttarynyñ otbasylary. **Al olardan topan sydan keiin jer betine tarağan halyqtardyñ shygys bolyp tabylady.**"

Jaratylys 11

Bóly tilderi

Gen.11:1: "Búkil jer betinde bir til men bir sóz boldy".

Quday bul jerde bizge búkil adamzattyñ bir juptan: Adam men Hayadan tarağanynyñ qasyndy saldaryn eske salady. Osylaisha ayyzeki sóleý tili barlyq urpaqqa berilip otyrды.

Gen.11:2: "Olar shygystan kele jatyp, Shynar jerinen jazyq tayyp, sonda qonystandy".

Bar "shygys" jerinde "Shynar" qazirgi Irakta qazirgi Iranda boldy. Jogary deñgeili aimaqardy qaldyryp, er adamdar jazyqqa jinalady, jaqsy syarylady eki uly ózenniñ jagasynda "Evfrat jáne Tigr" (Evreishe : Frat jáne Hiddekel) jáne qunarly. Óz zamanynda Abyraimnyñ nemere inisi Lýt ta tañdady, sonday-aq, bul jerge qonystanyñ úshin, agasynan qashan ajyrasady. Uly jazyq uly qalanyñ qurylysyna yqpal etpekshi ", - dedi.*Babyl*", bul álemniñ soñyna deiin ágili bola bastady.

Gen.11:3: "*jáne olar bir-birine atty : kettik ! Fkirpishтен salynǵan úlerdi órtep jiberińiz. Olarda tasqa kirpish, ólimge shlam boldy*".

Er adamdar jinaldy budan bylai shatylarda turmaıtyn bolady, olar turǵyn úı qurylysın turaqty túrde kóterýge múmkindik beretin kirpish óndirisin ashady. Bul jańalyq barlyq qalalardyń bastaýy. Mysyrdaǵy quldyqtary kezinde evreilerdiń azap sheǵyine perǵaýynǵa qoshqarlar saly úshin osy kirpishterdi jasaý sebep bolady. Jalǵyz aırmashylyǵy - olardyńs kirpish otta emes, topyraq pen sabannan pisiriledi, Mysyrdyń janyp turǵan kúinde keptiriledi.

Gen.11:4: "*jáne olar atty : júr ! Bâbizdi qala dep sanaıdy jáne tóbesi kókke jetetin munara; jáne búkil jer betine shetelge shashyrap ketpes úshin, bizge esim bereik*".

Nuhtyń uldary men onyń urpaqtary jer betinde shashyrańqy ómir súrdi, kóshpendiler, jáne áli kúnge deın olardyń saıahattaryna beıimdelgen shatylardyń astynda. Qudai bul aıanda adamzat tarihynda algash ret er adamdar qıyn jerge jáne úlerge qonystanýǵa sheshim qabyldaǵan sátti maqsat etedi, osylaısha birinshi otyryqshyny quraıdy. Jáne bul tútikterdiń birinshi jinalýy, qashýǵa tyrysý úshin birigedi **bóliný** bul daý-damaıdy, uryś-keristi jáne ólimdi týdyrady. Olardy Nuh, zulmat pen zorlyq-zombylyq týraly úretken antılıvıalyq ; Qudai olardy qurtýy kerek bolǵanǵa deın. Al sol qatelikterdi jasaý qaýpin jaqsyraq baqylaý úshin olar bir jerge jinalý arqyly zorlyq-zombylyqtan aýlaq bolamyz dep oılaıdy. Naqyl sózde bylai delingen : odaq kúsh jasaıdy. Babyl zamanyndan beri barlyq uly bileýshiler, jáne jáne iri domınondar ózderiniń kúshterin odaq pen jinalysqa negizdedi. Aldyńǵy taraýda patsha Nimrodtyń sózderi keltirilgen, ol bolǵan, shamasy, óz zamanyndaǵy adamzattyń birinshi bas shaqyrýshysy, atap aıtqanda, Vavılondy jáne onyń munarasyn salýda.

Máinde bylai delingen: "**tóbesi kókke jetetin munara** ". Bul "aspanǵa qol tıgizý" ideiasy Qudaidyń aspanǵa qosylyp, ony kórsetý metin bildiredi.es adamnyń azjmoǵan jáne onyń basyna kelmeıdinyń boldy boldyrmaý jáne sheshý joldary týraly ideialar olardy-jaraidys olardyńs máseleleri. Bul Jaratýshy Allaǵa qarsy shyǵýdan artyq ta, kem de emes.

Gen.11:5: "*YaHWéH qala men munarany, qurylysshylardy kórýge tústi erler uldarynyń*".

Bul bizge búlikshilerdiń jańa oıларымен zyldaǵan adamzattyń jobasyn Alla biletinin ashatyn beıne ǵana.

Gen.11:6: "*Jáne YaHWéH atty : "Mine, olar bir halyq jáne bir tilde sóleıdi, jáne olar osyny kózdedi ; endi olardan olar bolǵan eshnárse tyıylmaıdy*".

Jáne Vavılon zamanyndaǵy jaǵdai ámbepapshyldar qyzǵanyshpen qaraidy Osy idealdy armandaıtyn zamandastary : bir halyqty qalyptastyry, jáne olar tek bir tilde sóleıdi. Al bizdiń ámbepapshyldar, mysaly, Nimrod jınaǵandar, Qudaidyń bul týraly ne oılaıtynyna mán bermeıdi. Alaida, 1747 jyly, Adamnyń kúnásinen bastap, Qudai sóılep, óz pikirini bildirdi. Onyń eskertýlerinde kórsetilgendeı, adamı jobanyń ideiasy oǵan unamady jáne ony renjitti. Olardy qaitadan súrtip tastaý kerek emes. Biraq Qudai búlikshi adamzattyń kózqarasynyń tuımdiligini joqqa shyǵarmaıtynyn eskerińiz. Onyń bir ǵana kemshiligi bar, ol oǵan : olar

neğurlym kóp jinalsa, soğurlym olar ony qabyldamaıdy, qyzmet etedi nemese odan da jamany, onyń aldynda jalğan qudaılargá qyzmet etedi.

Gen.11:7: "*kettik ! Deskendondar, sonda olar bir-biriniń tilin túsinbeyi úshin óz tilderin shatastyrady*".

Qudaıdyń sheshimi bar: "*olardyń tilin shatastyrıńyz, sonda olar tildi, bir-birin túsinbeyi múmkin*". Bul áreket ilahı keremetti júzege asyrýǵa baǵyttalǵan. Áp-sátte er adamdar ártúrli tilderde sóileidi jáne eń kóp nárseni qosa alǵanda, bir-birinen alystaýǵa májbúr bolady. Izdelgen birlik - bul **synǵan**. Jáne **bóliný** erlerdiń ishinde bul zertteýdiń taqyryby áli de bar, jaraisyń.

Gen.11:8: "*Jáne YaHWéH olardy sol jerden búkil jer betine shetelge shashyp jiberdi : jáne olar qalany salýdy toqtatty*".

Bir tilde sóileitinder birigip, ekinshi tilden alystaidy. Sondyqtan osy tájiribeden keiin "*tilder*" adamdar ony qalalar, tastar men kirpishter salatyn ár túrli jerlerde jóndeitin bolady. Ulttar qalyptasady jáne kúnálaryn jazalaý úshin Qudaı bir-birine qarsy tura alady. Áreket týraly "*Babyl*" beibitshilik ornatý úshin ámbebaп sátsizdikke ushyrady.

Gen.11:9: "*Sondyqtan ony Babyldyń atymen ataǵan, óitkeni dál osy jerde YaHWéH búkil jer sharynyń tilin shatastyrıp, sol jerden shyqqan YaHWéH olardy búkil jer betine shetelge shashyp jiberińiz*".

Ataýy "Babyl" "shatasý" degendi bildiredi belgili bolýǵa laıyq, óitkeni bul adamdarǵa Qudaıdyń olardyń jalpyǵa ortaқ birigý áreketine qalaı jaýap bergeni týraly kýálandyrady : "*tilderdiń shatasýy*". Sabaq adamzatty eskertýge arnaldy, aqyrzamanǵa deiin, Qudaı bul tájiribeni óziniń kýáliginde ashqysy kelgendikten, Musaǵa buıyrǵanmen alǵashqy kitaptaryn jazdymonyń Kieли Kitaby solaı biz oqyńyz búgin. Qudaı bul joly kóterilisshilerge zorlyq-zombylyq kórsetýdiń qajeti joq edi. Biraq bul bolady birdei bolma, aqyrzamanda qarda, osy mitińti qaitalaý ámbebaп Qudaı aıyptaǵan, sońǵy búlikshi Úshinshi dúnejúzilik soǵystan keiin aman qalǵandar Isa Másihtin dańqty oralýy arqyly joıylady. Sodan keiin olar mańyzdy bolady "ashý"dekisidi alyp ketken bolatynbiz onyń sailanǵandarynyń sońǵysyn óltiremiz, óitkeni olar qasıetti demalys kúnine adal bolady sdúnieniń jaratylýy. Qudaı bergen sabaqty adamzat eshqashan baıqamaǵan jáne jer sharynyń kez kelgen jerinde, úlken qalalardan bastap, basqa adamdar nemese ólimge ákeletin aýrýlardyń indetteri arqyly keń aýqymda joıylýy úshin Qudaıǵa deiin qalyptasqan.

Shemniń urpaqtary

Barlyq senýshilerdiń jáne qazirgi monotisik dinderdiń ákesi Abyraıymǵa

J.11:10 : "*bular da Shemniń urpaqtary. Sem, júz jasta, sy tasqynynnan eki jyldan keiin Arfaksadty bastady*".

Shemniń uly Arpashshad 1658 jyly dúniege kelgen (1656 + 2)

Gen.11:11: "*al Shem Arfaksad týylǵannan keiin bes júz jyl ómir súrdi; jáne ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi*".

Sem - 2158 jylǵy ólim 600 jasta (100 + 500)

Gen.11:12: "*Arfaksad, otyz bes jasta jáne Salah dúniege keldi*".

Arqanyń balasyçshad, Salah 1693 jyly týǵan (1658 + 35).
 Gen.11:13: "*al Arfaqsat Salah dúniege kelgennen keiın tórt júz úsh jyl ómir súrdi ; jáne ol ul-qyzdardy dúniege ákeldi*".
 Arfaksad - 2096 jyly ólim 438 jas (35 + 403)
 Gen.11:14: "*Salah, otyz jasynda jáne Eberden týdy*".
 Eber 1723 jyly týǵan (1693 + 30)
 Gen.11:15: "*Salah Eber dúniege kelgennen keiın tórt júz úsh jyl ómir súrip, ul-qyz týdy*".
 Salah 2126 jyly (1723 + 403) 433 jasynda (30 + 403) qaitys boldy.
 Gen.11:16: "*Otyz tórt jastaǵy Heber Pelegti dúniege ákeldi*".
 Peleg 1757 jyly dúniege kelgen (1723 + 34). **Týǵan kezde, j.10: 25-ke sáikes, "jer bólinde me" sóiletin tilder boıynsha Qudaı bóly úshin jaratady jáne bólek erler Babylǵa jıaldy.**
 Gen.11:17: "*al Eber Peleg dúniege kelgennen keiın tórt júz otyz jyl ómir súrdi: jáne ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi*".
 Eber 2187 jyly (1757 + 430) 464 jasynda (34 + 430) qaitys boldy.
 Gen.11:18: "*Peleg otyz jyl ómir súrip, Reydi dúniege ákeldi*".
 Rey 1787 jyly týǵan (1757 + 30)
 Gen.11:19: "*al Peleg Rey týylǵannan keiın eki júz toǵyz jyl ómir súrdi: jáne ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi*".
 Peleg qaitys boldy 1996 (1787 + 209) 239 jas (30 + 209). Qatygez ómirin qysqarýy týraly habarlar, bálkim, Vavilon munarasynyń óz zamanynda jasaǵan kóterilisine bılanysty bolsa kerek.
 Gen.11:20: "*Rey, otyz eki jasta jáne Begat Serýg*".
 Serýg 1819 jyly týǵan (1787 + 32)
 Gen.11:21: "*al Rey Serý týylǵannan keiın eki júz jeti jyl ómir súrdi: jáne ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi*".
 Rey - bul ólim 2096 (1819 + 207) jasy 239 jasta (32 + 207)
 Gen.11:22: "*al Serý otyz jyl ómir súrip, Nahordy dúniege ákeldi*".
 Nahor dúniege keldi 1849 (1819 + 30)
 Gen.11:23: "*al Serý Nahor týylǵannan keiın eki júz jyl ómir súrdi; jáne ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi*".
 Serýg qaitys boldy 2049 (1849 + 200) 230 jas (30 + 200)
 Gen.11:24: "*Nahor, jyrma toǵyz jasta, Terahty dúniege ákeldi*".
 Terah dúniege keldi 1878 (1849 + 29)
 Gen.11:25: "*al Nahor Terah týǵannan keiın júz on toǵyz jyl ómir súrip, ul-qyz týdy*".
 Nahor qaitys boldy 1968 (1849 + 119) jasy 148 jasta (29 + 119)
 Gen.11:26: "*Terah jetpis jyl ómir súrip, Abyramdy, Nahordy jáne Harandy dúniege ákeldi*".
gamyram dúniege keldi 1948 (1878 + 70)
Abyram 2048 jylǵa qaraı 100 jasqa tolganda Ysqaqtyń tuńǵysh zańdy uly bolady, generaldyń aitýy boıynsha.21:5 : "Abyraıym júz jasta edi, onyń uly Ysqaqtyń dúniege kelýi "
Abyram 2123 jyly 175 jasynda dúnieden ozdy, j.25:7 boıynsha: "Mine, Abyraıymnyń ómir súrgen jylдарыnyń kúnderi : ol júz jetpis bes jyl ómir súrdi".

Gen.11:27: "*bular da Teranyń urpaqtary. Terah Abyramnan, Nahordan jáne Harannan týdy. Haran Lotty dúniege ákeldi*".

Aıta keteiik, gamyram Terahtyń úsh ulynyń úlkeni bolǵan. Ol aldyńǵy 26 tarmaqta aıtylǵandai, ákesi Terah 70 jasta bolǵanda dúniege kelgen.

Gen.11:28: "*Al Haran ákesiniń qasynda, týǵan jerinde, Haldeilderdiń Ýr qalasynda qaitys boldy*".

Ólim partıanyń keınirek Abyramnyń qımyl-qozǵalysynda nege bolatynyn túsindiredi. Abyram ony qorǵaýyna aldy.

Bul onyń ishinde Abyramnyń dúniege kelgeni haldeiler, solai Vavılonda Haldeide Izrail kóterilisshi Eremia paıǵambar men Daniial paıǵambardyń tusynda tutqynǵa túsedi.

Gen.11:29: "*gamyram men Nahor olardy áuelderine aınaldyrdy : Abyramnyń áueliniń esimi Sarai boldy, Nahordyń áueli Mulkanyń esimi, Harannyń qyzy, Mulkanyń ákesi jáne Ysqaqtyń ákesi*".

Bul kezdegi kelisimder óte asyl tuqymdy : Nahor aǵasy Harannyń qyzy Mılkaǵa úlendi. Bul urpaqtar násiliniń tazalyǵyn saqtaýǵa arnalǵan paryzǵa baǵyný men norma boldy. Óz kezeginde Ysqaq qyzmetshisin arameilik Labannyń otbasynan uly Ysqaqqa áiel tabýǵa jiberedi.

Gen.11:30: "*biraq Sarai qunarsyz boldy ; onyń balasy bolmady*".

Bul sterildilik Jaratýshy Táńirge beretin bolady onyń jasampazdyq qabiletin ashý ; bul onyń qartaiýy úshin balany dúniege ákelýge qabiletti etý arqyly derlik úshin kúieyi Abyram retinde júz jyl. Bul sterildilik paıǵambarlyq jospar boıynsha qajet boldy, óitkeni Ysqaq óz zamanynda Isa Másihti bemeletin jána Adamnyń túri retinde usynylǵan; eki adam óz zamanynda bolǵan, "*yádedegi ul*" qudaıdyń. Demek, ol árqashan onyń "Qudaı ulynyń" paıǵambarlyq róline baılanysty ózin, áuelin tańdamady, óitkeni Isanyń táninde elshilerin Qudaı, al shákirtterin Áke tańdady. Rýh bul onyń jáne animede.

Gen.11:31: "*Terah óziniń uly Abyramdy jáne onyń uly Harannyń uly Lýtty jáne onyń uly Abyramnyń kelini, áueli Saraidy alyp ketti. Olar Haldeilderdiń Ýr qalasynan Qanahan jerine barý úshin birge shyqty. Olar Haranǵa jaqyndady, sonda olar sonda turdy*".

Búkil otbasy, onyń ishinde Abyram, eldiń soltústiginde, Haranda ornalasqan. Bul algashqy qadam olardy adamzattyń týǵan jerine jaqyndaýǵa jeteleidi. Olar **bólek** iri qalalar qazirdiń ózinde óte qonystanǵan jáne qazirdiń ózinde jazyqtyń búlikshileri qunarly jáne gúldengen.

Gen.11:32: "*Terahtyń kúnderi eki júz bes jyl boldy; Terah Haranda qaitys boldy*".

1878 jyly týylǵan, Terah 2083 jyly 205 jasynda qaitys boldy.

Osy taraýdy zerdeleý sońynda ómir súrý uzaqtyǵyn 120 jylǵa deın qysqartý jobasy tabysqa jetý jolynda ekeni aıtyldy. Shemniń "600 jyly" men arasynda Nahordyń "148 jyly" nemese Abyramnyń "175 jyly" ómirdiń qysqarǵany anyq. Shamamen 4 ǵasyrdanyń keınirek Musa 120 jyl dál ómir súretin bolady. Qudaı aıtqan figýra jetilgen úlgi retinde alynady.

Abyramnyñ tájiribesinde Qudai óziniñ barlyq jaratylystarynyñ arasyndan tañdağan tañdaýlylarynyñ ómirin qutqarý úshin ne isteýge daýyn ekenine negiz qoiady olar ony, onyñ bemesin saqtağan saýyn. Tarihtyñ osy kezeñindehamyraıym - Ákedegi Qudai, Ysqaq - Uly Qudai, al spektakl Isa Másihte oryndalady jáne onyñ erikti qurbandygy jaña kelisimde týady.

Jaratyls 12

Jerdegi otbasynan bóliný

Gen.12:1 : "*YaHWéH Abyramğa aıty : Va-t-seniñ eliñde, seniñ eliñde jáne ákeñniñ úinen, men seni kórsetetin elde*".

Qudaıdyñ buıryýmengamyram jerdegi otbasyn, ákesiniñ úin tastap ketsin, jáne biz osy retpen Qudai Jar.2:24-te onyñ sózimen aitqanda bergen rýhanı mağynany kórýimiz kerekkim aıty : "*osy sebepti er adam ákesi men sheshesin tastap, jaryna jabysady, sonda olar bir tán bolady*". gamyram kerek "*ákesin jáne anasyn tastap ketiñiz*" Másihtiñ paıǵambarlyq rýhanı róline ený úshin, oǵan tek "*kelin*", onyñ sailanǵan ókilder assambleıasy, esepshot. Tándik bailanystar jáne kedergiler sailanǵan sheneýnikter muny sátti júzege asyrý úshin aýlaq bolý kerek rýhanı jetistikterge, simvoldyq obrazda, "*bir et*"jaratýshy Qudai Iahve Isa Másihpen birge.

Gen.12:2 : "*Men seni uly ultqa analdyramyn, men saǵan batamdy beremin ; Men seniñ atyñdy ulyqtamyn; jáne sen batanyñ qainar kózi bolasyñ*".

gamyram Kıeli kitaptaǵy Patriarhtardyñ algashqysy bolyp tanyladys monoteisik "adaldardyñ ákesi" retinde. Sondai-aq Kıeli kitapta Qudaıdyñ ómiriniñ egjei-tegejeieri bar birinshi qyzmetshisi jan-jaqty baqylanyp, ashylatyn bolady.

Gen.12:3 : "*Men saǵan batasyn bergenderge batamdy beremin, qarǵys atqandarǵa qarǵys autamyn ; senderde jer betindegi barlyq otbasylar berekeli bolady*".

Abyramnyñ qozǵalystary men kezdesýleri Mysyrda perǵaýyn Saraımen uıyqtaǵysy kelgende, onyñ onyki ekenine senip, dálelder ákeledi ápke, Abyramnyñ ómirin qorǵaý úshin aitqan sózine qaraǵanda. Kóriniste, Qudai oǵan osyny aıty Sara paıǵambardyñ áieli bolǵan ba jáne ol óle jazdady.

Osy tarmaqtyñ ekinshi bólimi, "*senderde jer betindegi barlyq otbasylar berekeli bolady*", onyñ oryndalýyn Iahýda rýynan Dáyittiñ uly, Israıldiñ uly, Ysqaqtyñ uly, Abyramnyñ uly Isa Másihten tabady. Qudai Abyramğa barady qurastyry onyñ eki alánsy birinen soñ biri onyñ qutqarylý standarttaryn kórsetedi. Bul standarttar simvoldyq túrden naqty túrge kóshý úshin damyp kele jatqanda ; kúnákar adamnyñ aıtýy boıynsha Másihtiñ aldynda nemese odan keiin ómir súredi.

Gen.12:4 : "*gamyram bardy, siaqty YaHWéH oǵan aitqan bolatyn, Lýt onymen birge júrdi. Abyram Harannan shyqqanda jetpis bes jasta edi*".

75 jasta, Abyramnyñ ómirlik tájiribesi mol. Qudaıdy tyñdaý jáne izdeý úshin osy tájiribenı jinaqtaý qajet ; bul adamzattyñ odan bólingen qarǵysyn ashqanнан keiin jasalady. Eger Qudai shaqyrsa, sebebigamyram da qarady, Qudai

oğan ózin tanytqanda, oğan moiynsunýǵa asyqty. Jáne bul moiynsuný salúttı rastalatyn bolady , jáne uly Ysqaqqa eske túsiridi bul aıatta Jalpy keltirilgen.26:5 : **"óitkeni Abyraıym meniń daýysyma moiynsunyp, meniń mindetimdi, ósietterimdi, jarlyqtarymdy jáne zańdarymdy oryndady "**. gamyram Qudai saqtaǵan nárselerdi saqtamaǵan shyǵar jáne ol usyndy qosýlyes. Qudaıdyń bul kýalıgi bizge Kıeli kitapta aıtylmaǵan nárselerdiń kóbi oryndalǵanyn kórsetedi. Kıeli kitap bizge adam ómiriniń uzaq ómiriniń qysqasha mazmunyn usynady. Al er adamnyń ómiri 175 jyldan assa, onyń basynan ótkergenin minýttan minýtqa, sekýndtan sekýndqa tek Qudai ǵana aıta alady, biraq biz úshin kilttiń qysqasha mazmuny jetkilikti.

Osylaısha, Qudaıdyńgamyramǵa bergen nyǵmeti onyń moiynsunýyna negizdeledi jáne Kıeli kitapty jáne onyń paıǵambarlyqtaryn zertteý barysynda bul moiynsunýdyń mańyzdylyǵyn túsinbesek, beker bolar edi, óitkeni Isa Másih bizge úlgi kórsetip, Johan 8:29-da bylaı dedi: **"Meni jibergen menimen birge; ol meni jalǵyz qaldyrǵan joq, óitkeni men árqashan isteimin oǵan qandai lázzat sylaidy "**. Bul kez kelgen adammen birdei ; kez kelgen jaqsy qarym-qatynas jasaý arqyly alynady **"qaisysy jaǵymdy"** qýantqysy keletin adamǵa. Sondyqtan senim naǵyz din be, bul kúrdeli nárese emes, biraq a qarapayym qarym-qatynas túri oryndaldy Qudaıǵa jáne ózime unamdy-birdei.

Bizdiń aqyrzaman zamanymyzda paıda bolatyn belgi - balalardyń ata-analaryna, ulttyq bılikke baǵynbaıynyn biri. Qudai bulardy eresek búlikshilerdiń basynan ótkergenine shúkirshilik etpeitin nemese nemquraily qaraıy úshin ashady ózine , olardyń zulymdyqtary úshin. Osylaısha, Qudai jaratqan is-áreketter óziniń ádil narazylyǵyn jáne ádil sógisin bildirý úshin aıqai men sózden áldeqanda qattyraq aıqailaidy.

Gen.12:5 : **"gamyram Saraıdy, onyń áieli men aǵasynyń balasy Lýtty Harannan alǵan barlyq múlikterimen jáne qyzmetshilerimen birge alyp ketti. Olar Qanahan jerine barýǵa shyqty, jáne olar Qanahan jerine keldi"**.

Haran Qanahannyń soltústik-shyǵysynda ornalasqan. gamyram osylaı Harannan batysqa qarai jyljidy sosyn óntústikke, jáne Qanahan jeriniń arasynda.

Gen.12:6 : **"Abyram jer arqyly Sichemniń ornyna, More jazyǵyna ótti. Ol kezde qanahandyqtar qurlyqta bolǵan"**.

Men saǵan eske salıym kerek pe? **"Qanahandyqtar"** alyptar ma, biraq ol Abyramnyń ózine qandai boldy? Car tasqyny áli jaqyn boldy Abyram óte jaqsy bolýy múmkin alyptyń ólshemi. Qanahan jerine kire otyryp, ol bul alyptardyń bar ekendigi týraly habarlamady, bul qısyndy, eger ol áli de osy standartta bolsa. Óntústikten tómen qaraıgamyram kesip ótedi Ǵalileia qazirgi jáne qazirgi Samariada bolyp jatqan oqıǵalar, Sheshem. Bul Samaria jeri Isa Másih tańdaǵan Izgi habardyń orny bolady. Onda, ol **"samarialyq áielge"** jáne onyń otbasyna senetin bolady, birinshi ret úshin, olardyń tań qaldyrǵany, evreıdiń kirýine ruqsat etilgen.

Gen.12:7 : **"YaHWéH Abyramǵa kórindi de, atty : Men bul jerdi seniń urpaǵyna beremin. Algamyram sonda qurbandyq ústelin turǵyzdy YaHWéH, oǵan kim kórindi"**.

Qudai tańdaıdy birinshi jáne Samaria Abyramǵa ózin kórsetý úshin, qurbandyq ústelin turǵyzý arqyly bul kezdesýdi kim qasıetteıdi, Másihtıń azap

shegýiniń kresiniń paıǵambarlyq simvoly. Bul tańdaı Isa Másih pen onyń elshileriniń eldiń Evangelızasialyq bolashaǵyna silteme jasaıdy usynady. Dál osy jerden Qudai oǵan bul jerdi óziniń urpaǵyna beretinin aıttı. Biraq qaisysy, evrei me, hristian ma? Iahýdilerdiń pıdasyna tarihı faktilerge qaramastan, bul ýáde Másihtıń sailanǵany sıaqty jańa jerdegi jetistik ; Másihtıń sailanýy úshin, sondaı-aq senim arqyly aqталы prinsipi boıynsha, tuqymgamyramǵa ýáde berdi.

Gen.12:8 : "*Ol jerden Beteldiń shyǵysyndaǵy taıǵa jetkizilip, batysynda Beteldi, shyǵysynda Aıdy alyp, shatyrın tikken. Ol sonda da qurbandyq ústelın turǵyzdy YaHWéH, jáne ol atyn atady YaHWéH*".

Ońústiktegamyram Betel men Aıdyń arasyndaǵy taıǵa qonystandy. Qudai eki qalanyń baǵytyn belgileidi. Betel "Qudai úii" degendi bildiredi, algamyram batysta ornalasqan, kieli shatyrǵa jáne Ierýsalım ǵıbadathanasyna beriletin baǵdar boıynsha, Qudaidyń, onyń úiiniń kieliligine kirgen sheneýnikter shyǵysta, shyǵysta kóterilip kele jatqan kúnge bet burady. Shyǵysta Aı qalasy ornalasqan, onyń túbiri bildiredi: kesek tas, qıraǵan nemese tóbedegi jáne eskertkish. Qudai bizge óz úkimin ashady : sailanǵan ókilderdiń Qudai úiine kirýine qarama-qarsy úindiler men úuilgen tastardyń shyǵysynda ornalasqan. Bul obrazdagamyramnyń aldynda ashyq aspan bostandyǵynyń eki joly turdy: batysqa, Betelge, ómirge, nemese shyǵysqa, Aıǵa jáne ólimge. Ol boldy baqytyma orai qazirdiń ózinde Iahvemen birge ómirdi tańdady.

Gen.12:9 : "*Abyram qadamdaryn jalǵastyryp, midıge qarai jyljydy*".

Nazar aıdaryńyz, Qanahannyń bul birinshi ótkelindegamyram bolashaq Dáyittiń Ierýsalımdegi qalasynyń ataıy "Djebýsqa" jete almady, ony ol mólde elemeidi.

Gen.12: 10-da: "*elde asharsylyq boldy; gamyram Mysyrǵa sonda qonystanyń úshin tústi, ótkeni elde asharsylyq aıyr boldy*".

Bul jaǵdaıda bolady, Jaqyptyń nemese Israıldiń uly Júsip Mysyrdyń birinshi ýáziri bolady kezde, bul Mysyrdagamyramǵa ákeldi asharsylyq boldy. Tájiribeler onyń sonda turǵany kelesilermen bailanysty osy taraıdyń aıattary.

Abyram - sabyrly, tipti qorqynshty adam. Áieli Saraıdy alyp ketý úshin ótirilýden qorqyp, ol óte ádemi bolǵandyqtan, ony kelesi túrde usynýǵa sheshim qabyldady ápkesi, jartysy-shyndyq. Osy shema boıynsha onyń perǵaıyn jaǵymdy jáne bailyq pen bilik beretin jabyq mülük boldy. Bul alyńǵan, Qudai perǵaıynǵa soqqy, oba, jáne ol Saraı onyń áieli ekenin bileidi. Ol ań aılap júri, sodan keiingamyram Mysyrdan ketip, bai jáne kúshti boldy. Bul tájiribe evreilerdiń qonystanýy týraly paıǵambarlyq etedi, olar, Egıpettiń quldary bolǵannan keiin, shyǵatyn jolboldy onyń altynyn jáne bailyǵyn tartyp alý. Jáne bul qýat jaqyn arada óte paidaly bolady.

Jaratyls 13

Abyramnyń bólinýi nyń Lot

Mysyrǵa oralý, gamyram, onyń otbasy jáne Lot, onyń jieni, Betelge, ol Qudaiǵa sıynýy úshin qurbandyq ústelın jasaǵan jerge oralýńyz. Olar bolǵan kezde

barlygy arasyndaғы jerde Betel men A1 "Qudai úii" men "qıraǵannyń" arasynda. Olardyń qyzmetshileri arasyndaғы janjaldan keiin, Abyram baǵytty tańdaýǵa múmkindik beretin Lottan bólinedi solaiol qalaidy pjasay. Lot, múmkindikti paidalanyp, órkendeýdi ýade ete otyryp, jazyq pen onyń qunarlylyǵyn tańdaıyz. 10-tarmaqta bylai delingen: "*Lýt kózin kóterip, Iordania jazyǵynyń túgeldei sýarylǵanyn kórdi. Jaratqan Ie Sodom men Gómorany qıratqanǵa dein, Patsha Mysyr jerindei Jaratqan Ieniń baǵy retinde bolǵan*". Osylaısha ol "búlinydi" tańdaıdy jáne Qudaidyń qashan soqqy beretinin anyqtaıdy oten jáne kúkirtpen, alqaptyń qalalary endi jabyldy ishınara "Óli teńizdiń" jaǵasynda ; jaza ol qaisysynan qutylady eki qyzymen, Qudaidyń meirimi arqyly, onyń aldyn alý úshin eki perishte jiberedi jáne Sodomdy qaidan bastaı kerek tiria. Biz 13 tarmaqtan oqımyz: "*Sodom halqy zulym, qarsy uly kúnákarlar boldy YaHWéH*".

Sondyqtangamyram Beteldiń qasynda taýdaғы "Qudaidyń úii".

J.13:14 18: "*YaHWéH Abyramǵa bylai dedi: "Jerebe odan bólingennen keiin: endi kózderińdi kóterip, soltústik pen ońtústikke, shyǵys pen batysqa qaraityn jerden qarańdar ; sen izdegen barlyq jer úshin men ony saǵan jáne seniń urpaǵyna máńgilikke beremin. Men seniń tuqymyńdy jerdiń shańyndaı etemin, sondyqtan, eger er adam jerdiń shańyn nómirlei alsa, sonda seniń tuqymyń da nómirlenedi me. Ornyńnan tur, jerdi uzyndyǵy men eni boıynsha júr ; óitkeni men saǵan beremin. Abyram shatyryn kóterip, Hebron mańyndaғы Mamre emenderiniń arasynda turýǵa keldi. Jáne ol sonda Jaratqan Iege arnap qurbandyq ústelin turǵyzdy*".

Tańdaıdy Lotqa qaldyryp,gamyram Qudaidyń bóligin alady oǵan jáne taǵy da bergisi keledi, ol óziniń batalaryn jáne ýadelerin jańartty. Onyń "*salystyrýytuqym*"birge"*jerdiń shańy*", shyqqan jeri jáne sońy týraly'jan humane - dene, aqyl jáne rýh, j.2:7 boıynsha, "*degen sózben rastalatyn boladyaspan juldyzdary*"J.15:5.

Jaratylys 14

Bólý bilik tarapynan

Shyǵystan tórt patsha ózi turatyn Sodom ornalasqan alqaptyń bes patshasy men sóǵys úshin keledi. Bes patsha jeńiliske ushyrap, tutqynǵa alyndy, sonymen qatar partia. Eskertińiz, Abyram kómekke keldi, ol kepilge alyńǵandardyń barlyǵyn tutqynǵa jetkizedi. Óleńniń qyzyǵyshylyǵyna nazar aýdaryńyz qaisysy kelesidei.

J.14:16: "*jáneOl barlyq baılyqy qaitaryp berdi ; ol sondaı-aq onyń aǵasy Lýtty jáne onyń taýarlaryn, sondaı-aq áielder men adamdardy qaitadan ákeldi*".

Shyndyǵynda, Abyramǵa tek kóp násege jetý kerek. Biraq faktilderdi aıta otyryp, Qudai zulymdardyń qalasynda turý úshin qate tańdaı jasap sógis partiasyn týdyrý úshin bul shyndyqty búrkemeleidi.

J.14:17 : "*Osydan keiingamyram Chedorlaomerdiń jáne onymen birge bolǵan patshalardyń tabys jeńimpazy boldy, Sodom patshasy ony Chs ańǵarynda qarsy alýǵa shyqty.weh, bul patshanyń ańǵary*".

Jeñimpazğa algys aıtý kerek. "Shaýeh" sózi mynany bildiredi : jazyq ; naqtyraq aıtsaq, Lotty baýrap alğan jáne onyń tańdaýyna áser etken.

J.14:18 : " *Melchitsálem patshasy sedek nan men sharap ákeldi : jáne ol eń joǵarǵy Qudaıdyń dini qyzmetkeri boldy*".

Bul Sálemniń patshasy " boldy eń joǵarǵy Qudaıdyń dini qyzmetkeri ". Onyń esimi "meniń patsham" degendi bildiredi Jádildik ". Onyń qatysýy jáne aralasýy ákeledint topan sý aiaqталǵannan beri jer betinde shynayı Qudaıǵa qulshylyq etýdiń sabaqtastyǵynyń dáleli jáne Abyram zamanyнан beri adamdardyń oilarynda áli de bar. Biraq bul tabynýshylar shynayı Qudaıdan, jobanyń barlyq ómirin beretin Qudaıdy elemeý tájiribemen dálelденедиAbyramnyń jáne onyń urpaqtarynyń paıǵambarlyq tájiribesi.

J.14:19 : "*jáne Ol Abyramǵa batasyn berip, bylai dedi : Aspan men jerdiń qojatyny, eń joǵarǵy Qudaıgamyramǵa bereke bersin!*"

Qudaıdyń resmı ókiliniń batasy Qudaıdyńgamyramǵa tikelei bergen batasyn rastaidy.

J.14:20 : "*Jaýlaryńdy qolyńa jetkizgen eń joǵarǵy Alla razy bolsyn ! gamyram oǵan barlyǵynyń onnan bir bóligin berdi*".

Melchitsedek Abyramǵa batasyn berdi, biraq ol oǵan úlken qamqorlyq jasaıdy, onyń jeńisine sendi; ol ony jatqyzdy deın" *Kimde bar eń joǵarǵy Qudaıjaýlaryń qolyńa jetkizdi*". Jáne, bizde Abyramnyń Qudaıdyń zańdaryna moıynsunýynyń naqty mysaly bar, óitkeni ol "*di berdimen bárinen menmin*" Melchitsedek degen maǵynany bildiretin ataýy bar ma : "Meniń Roi bul Jádildik". Bul áreket, dısondyqtan mende jer betindegi sý tasqyny aiaqталǵannan beri boldy , jáne, bálkim, "tasqynǵa" deın.

J.14:21 : "*al Sodom patshasy Abyramǵa bylai dedi : Maǵan adamdardy ber, taýarlardy ózińe al*".

Sodom patshasy óz halqyn aman alyp qalǵan Abyramnyń aldynda jaýap beredi. Sondai-aq ol onyń qyzmetine roıaltı tólegisi keledi me?

J.14:22 : "*gamyram Sodom patshasyna bylai dedi: men qolyńdy kóteremin YaHWéH, eń joǵarǵy Qudaı, aspan men jerdiń iesi :*"

Abyram jaǵdaıdy paıdalanyp, patshaǵa buzyqtardyń bar ekenin eske saldy "*Iahve Qudaı Trbakalavr Shyńy*", jalǵyz "*Aspan men jerdiń iesi*"; bul ony patsha óziniń zulymdyǵy arqyly alǵan barlyq baılyqtyń jalǵyz iesi etti.

J.14:23 : "*Men senikin de, jipti de, baý aıaq kimdi de almaıymyn, bilmeyiń úshin : Men Abyramdy baıyttym. Men úshin eshteńe joq!*"

Bul kózqarasta Abyram Sodom patshasyna jienin qutqarý úshin emes, osy soǵysta kelgenin kórsetedi. gamyram ony zulymdyqta, azǵyndyqta jáne zorlyq-zombylyqta ómir súretin Qudaı, osy patsha retinde aıyptady. Jáne bul ony jasaıdy anyq túsiný onyń baılyǵyn laıyqsyz alýdan bas tartý arqyly.

J.14:24 : "*Jastardy ne jedi, menimen birge barǵan erlerdiń úlesi, Aner, Eshkol jáne Mamre : olar, olar óz úlesterin alady*".

Biraq Abyramnyń bul tańdaýy tek Qudaıdyń qyzmetshisi adamǵa ǵana qatysty, al onyń qyzmetshileri usynylǵan baılyqtan óz úlesterin ala alady.

Jaratyls 15

Odaqtyń bólinýi

J.15:1 : "*Osydan keiin Jaratqan Ieniń sózigamyramǵa aian arqyly keldi jáne ol abyramǵa qoryqpa,gamyramǵa atty; Men seniń qalqanyńmyn jáne seniń úlken syıyńnan asyp tústim*".

Abyram - aıandaǵydaı qatygez dúniede ómir súretin beibit adam, Qudaı, onyń dosy Iahve, tek ony tynyshtandyryńyz : "*Men seniń qalqanyńmyn jáne seniń úlken syıyńnan asyp túsemin*".

J.15:2 : "*gamyram: - Jaratqan Ie, sen maǵan ne beresiń, - dedi. Men balalarsyz júremin ; al meniń úimniń murageri Damasktyq Eliezer*".

gamyram uzaq ýaqyt boıy joqtan zardap shegedi sterildi aimaqtyń arqasynda áke bola aldysaraı sondyqtanzańdy áieli joq. Jáne ol qaitys bolǵan kezde onyń múlkin muraǵa alatyn jaqyn týysy bar ekenin biledi: "*Damaskilik Eliezer*". Biz bul qalanyń qalaı ekenin atap ótemiz "*Damask*"Sırıada eski.

Gen.15:3: "*Abyram atty , Mine, sen maǵan tuqym bermediń; jáne meniń úimde týylǵan meniń muragerim bolady*".

Abyram urpaqtaryna bergен ýádelerin qamtymaıdy, óitkeni ol balasız bolǵandyqtan, joq.

Gen.15:4: "*Sodan keiin sózi YaHWéH oǵan da keldi : Seniń murageriń ol emes, seniń murageriń óz ishegińnen shyqqan adam bolady*".

Qudaı oǵan shynymen de balanyń ákesi bolatynyn aitady.

Gen.15:5: "*Jáne ol ony syrtqa shyǵardy, dedi ol : "Aspańǵa qara, sene alsañ juldyzdardy sanadyń. Jáne ol oǵan atty : urpaqtaryń da solai bolsyn*".

Abyramǵa berilgen osy aıańǵa oraı, Qudaı bizge rýhanı sózben beretin maǵynanyń sımvoldyq kiltin ashady "*judyz*". Bastapqyda Jar.1: 15-te keltirilgen "*judyz*"ról,"*jerge jaryq berý úshin*"jáne bul róldi Qudaı shaqyrǵan jáne sol maqsat úshin bólip qoiǵangamyramnyń róli, biraq ol sonymen birge onyń senimi men Qudaıǵa qyzmet etýine senetin barlyq senýshilerdiń biri bolady. Aıta ketý kerek, Dan.12: 3-ke sáikes "*mártebesijuldyzdar*"beriletin boladyx - sailandy olardyń máńgilikke enýi kezinde :"***Bolǵandar aqyldylar aspannyń jaryqtyǵy sıaqty jarqyraidy, jáne **barlary barlar** ádildikke, kópshilikti máńgilikke juldyz retinde ádildikke aınaldyruǵa úretti***". Beimesi "*judyz*"Qudaıdyń tańdaýy boıynsha ǵana aıyptalady.

Gen.15:6: "***jáne ol sendi YaHWéH, onda impýta ádiletlikke deın***".

Bul kýrstyq tarmaq imandy anyqtaýdyń jáne imandylyqpen aqtaý prinsipiniń resmı bóligi bolyp tabylady. Sebebi senim - bul senimdilikten basqa eshnárse emes-aqparattandyrylǵan, jus jáne laıqty. Qudaıǵa degen senim onyń erki týraly jáne onyń kóz aldynda unamdy nárselerdiń barlyǵyn habardar etetin zańdy emes, onsyz ol zańsyz bolyp qalady. Qudaıǵa sený - onyń jarylqaitynyna senýoǵan moıynsunǵandardy madaqtańyz, Abyramnyń úlgisine jáne Isa Másihtin kemeldi úlgisine.

Qudaıdyń Abyramnyń paıǵambarlyǵyna qatysty bul úkimi onyń ózi sıaqty áreket etetinderdiń barlyǵyna óz ýaqytynda usynylǵan jáne talap etilgen ilahi aqıqatqa moıynsuný arqyly kietinin aitady.

Gen.15:7: "*YaHWéH atty : Menmin YaHWéH, seni syrtqa shyǵarǵan haldeilerdiń Ýr qalasynan, seni osy eldiń ieligine berý úshin*".

Abyrammen jasasqan kelisiminiń tusaýkeseriniń kirispesinde Qudaıgamyramǵa muny Haldeilerdiń Ýr qalasynan jasaǵany eske salady. Bul formýla Exo.20:2-de aıtylǵan Qudaıdyń "on ósietiniń" birinshisiniń tusaýkeserine negizdelgen: "***Men seni shyǵarǵan Qudaularyń Jaratqan Iemin Mysyr jerinen, quldyq úinen***".

Gen.15:8: "*gamyram atty : Myrza, YaHWéH, qandai bailanysmen ony iemdeným kerek pe?*"

Abyram Iahvege belgi suraıdy.

Gen.15:9: "*Jáne YaHWéH oǵan atty : Meni úsh jasar qunajyn, úsh jasar eshkini, úsh jasar qoshqardy, tasbaqany jáne jas kógershindi al*".

Gen.15:10: "*jáne Ol osy janýarlardyń barlyǵyn ózine alyp, ortasyña bólip, arqaisysynyń bir-birine qarama-qarsy bóligin qoidy ; biraq ol qustardy kesken joq*".

Qudaı bergen jaýap pen Abyramnyń áreketi túsindirýdi qajet etedi. Bul qurbandyq shalý rásimi bólisý ideiasyna negizdelgen eki tarap kelisimge kelgen kezde, iaǵni: ekinshi bólimdi oryndaңыз. A jasap jatqan Másihtin denesin beineley úshin ortasynan kesilgen janýarlar Qudaı men onyń tańdaýlylary arasynda rýhamı túrde ortaқ болady. Qoılar adam men Másihtin beinesinde, biraq qustarda Qudaı jiberген Másih degen adamnyń beinesi joq. Sondyqtan olar aspannyń simvoly retinde odaқта pаida болady, biraq kesilmeidi. Ótey kúnániń kesirinen Isa tek qolailly болady kóktegi perishtelerge emes, jerдеgi tańdaýlylarǵa.

Gen 15:11: "*ólekselerdiń ústine jyrtqysh qustar tústi ,gamyram olardy qýyp jiberdi*".

Qudaı paıǵambarlyq etken jobada, proı qustaryna jem retinde senderge zulymdar men búlikshilerdiń máıitteri ǵana jetkiziledie Másihtin ulylyǵymen oralý úshin qutqarýshy. Aıaqtalý sáinde se taǵdyr Qudaımen kelisim jasasqandardy alańdatpaıdy Másihte jáne onyń zańdarynda. Óitkeni máıitter janýarlardyń al tusaýkeserler Qudaı mengamyramnyń kieliligi zor. Qımyl Abyramnyń Másihtin kieliliginiń bolashaq taǵdyry men aqyrǵy taǵdyry týraly paıǵambarlyқта ótirik aıtpaýy kerek faktilerge bailanysty Ab.

Gen.15:12: "*Kún batqanda Abyramǵa tereń uıqy tústi; mine, oǵan úrei men zor qarańǵylyq keldi*".

Bul uıqy qalypty emes. Bul "*tereh uıqy*", sol sıaқты Qudaı Adamdy áieldi qalyptastyry úshin laqtyrды, onyń "*kómek*", onyń bir qabyrǵasynan. Abyrammen ótkizgen odaq aıasynda Qudaı oǵan Abyramǵa berilgen paıǵambarlyq maǵynany ashpaqshy. "*kómek*" Másihte Qudaıǵa degen súıspenshiliktiń obektisi qaisysy болady. Shyndyǵynda, tek syrtqy kóriniste ǵana Qudaı óziniń aldına áylie bolý úshin ólediernelle onyń máńgilik ómirge kirýin kúty, naқты ómirde de, eshbir adam Qudaıdy kórip, ómir súre almaıdy degen qaǵıda boıynsha.

Jáne "*úlken qarańǵylyq*" Qudaı degendi bildiredi onyń sanasynda beinelерdi salýdy jerдеgi tirshilikti soqyr etedi virtýaldy keıipker paıǵambarlyq kimniń syrtqy túri jáne Qudaıdyń ózi qatysýy. Jáne qarańǵylyqqa batqangamyram ózin zańdy adamdaı sezinedi "*qorqynsh*". Sonymen qatar, ol onymen sóilesetin Jaratýshy Qudaıdyń qorqynyshty minezine basa nazar aýdarady.

Gen.15:13: "*Jáne YaHWéH Abyramğa atty : Seniñ urpaғыñ olardyki emes elde bóten bolatynyn anyq bil , onda olar tórt júz jyl boy quldyqta jáne ezgide bolady*".

Qudaıgamyramğa bolashaqty, urpaqtaryna arnalған taғdyrды jarialady.

"...*seniñ urpaғыñ ózderinde joq elde bóten bolady*": ol Mysyrdan.

"...*olar qul bolady*": Júsipti tanymaıtyn jaña perғаáynnyñ aýysýy, evrei ózinen buryngý uly ýazir boldy. Bul basqarý sikli Musanyñ zamanynda oryndalady.

"...*jáne tórt júz jyl boy qysymğa ushyrady*": Bul másele emesmysyrlыqtardyñ ezgisi tek qana, biraq keñirek aıtqanda, Abyramnyñ urpaqtaryna Qudaı ýáde etken Qanahan jerin, ulttyq jerdi iemdengege deirin áser etetin ezgi.

Gen.15:14: "*Biraq men olar qyzmet etetin ultty da sottaımyn, sodan keuin olar mol bailyqpen shyғady*".

Ult bul joly tek Mysyrға ғана baғыttalған, olar onyñ barlyq bailyғыn alyp, ketip qalady. Nazar aýdaryңыз, bul tarmaqta Qudaı mysyrlыqtarға aldyngý tarmaqta aıtılған "ezgini" taғaıyndamaıdy. Bul " faktisin rastaidytórt júz jyl"atalғandar mynalarға qoldanylmaıdytaban Mysyr.

Gen.15:15: "*sen ákeleriñe tynyshtyqpen barasyñ; qartaıған shaғыnda jerlenesiñ*".

Barlyғы Qudaı aıtqandaı oryndalady. Ol Hebronға jerlenedi Makp úngirinde Abram Living satyp alған jer ýchaskesinde ázirlengen hett tilinde.

Gen.15:16: "*tórtinshi urpaqta olar osynda qaitady , amoritterdiñ zańsyzdyғы úshin áli tolyq emes*".

Osylardyñ ishinde Boldymorens, hettter Abyrammen jaqsy qarym-qatynasta, olar uly Qudaıdyñ ókili úshin ustaıtyn bolady. Sondai-aq t-olardy qabyldaңыз oған onyñ qabirine jer satý úshin. Biraq "*tórt urpaq*"nemese, "*tórt júz jyl*", jaғdaı basqasha bolady, qanahandyq halyqtar tabaldyryғыn attady Qudaı qoldamaıtyn búlik, jáne olardyñ bári joıylady ketýolarдың jeri evreilerge, bul ony ózderiniñ ulttyq jerine ainaldyrady.

Qanahandyqtar úshin apatty bolған bul jobany jaqsyraқ túsiný úshin Nuh uly Hamnyñ tuńғыsh uly Qanahanға qarғыs aıtqanyn este ustaған jón. Demek, ýáde etilgen jerdi Nuh pen Qudaıdyñ qarғыsyna ushyraған Hamnyñ urpaqtary qonystandyrdy. Olardyñ joılyғы Qudaıdyñ jerdegi jobalaryn júzege asyrý úshin belgilegen ýaqyt máselesi ғана boldy.

Gen.15:17: "*Kún batqan kezde tereñ qarańғыlyq paida boldy ; jáne, mine, bul ortaқ janýarlardyñ arasynan janyp, býlanyp, jalyn ótti*".

Bul rásimde adam tutatatyn otqa tyıym salynady. Bul qaғıdany buzýға batly barý úshin Haronnyñ eki ulyn bir kúni Qudaı jalmap qoiady. Abyram Qudaıdan belgi suraған jáne ol ekige kesilgen janýarlardyñ arasynan ótetin kóktegi ot túrinde keledi. Dál osylaı Qudaı óziniñ qyzmetshilerine, mysaly, Baalim paıғambarlarynyñ aldynda Ilias paıғambarға patshaymnyñ sheteldik jáne Ahab patshanyñ áieli Ezebel esimdi áieliniñ qoldaýymen kýalik beredi. Onyñ qurbandyq ústeli sýға batyp ketti, Qudaıdan jiberilgen ot qurbandyq ústeli men sýdy tutynady daıyndaған Elı, biraq jalғannyñ qurbandyq ústelipaıғambarlardy onyñ oty elemeidi.

Gen.15:18: "*Sol kúni, YaHWéH Abyrammen kelisim jasasyp, bylai dedi : Men bul jerdi seniń urpaǵyńa, Mysyr ózeninen grekke deın bereminjáne ózen, Evfrat ózeni,*"

Osy 15-taraıdyń sońynda bul tarmaq onyń negizgi taqyryby ekenin rastaidy **basqa adamdardyń sailanǵan laıazymdy adamdaryn bóletin kelisim** olar osy kelisimdi Qudaimen bólisýi jáne qyzmet etýi úshin.

Evreilerge ýáde etilgen jerdiń shekarasy Qanahandy jaýlap algannan keiin ult ornalastyratyndardan asyp túsiniz. Biraq Qudai óz usynysyna mynalardy qosadyes orasan zors shólSıria men Arabstannyń s , qaisysy qyanadyesgnt "*Evfrat ózeni*" shyǵysqa qarai jáne Shýr shólin bólip turǵan shól "*Mysyr*" Izraılden. Osy shóldeıdiń arasynda ýáde etilgen jer Qudaıdyń baǵynyń kórinisin alady.

Rýhanı paıǵambarlyqta oqyńyz, "*ózender*" Qudaıgamyramnyń urpaǵy Másih týraly paıǵambarlyq ete alatyndaı halyqtardy beıeleńiz Aıan 9:14-te "*Eýropada*" Israil men Mysyrdan tys jerlerden, batysqa qarai óz tabynýshylary men sailanǵandaryn kim tabady" degen atpen beıelengen. *uly Evfrat ózeni* .

Gen.15:19: "*kenitter eli, keniziender, Kadmoniender,*"

Gen.15:20: "*jáne Hetter de, perizitter de, Refaimder de,*"

Gen.15:21: "*amorlyqtar da, qanahandyqtar da, gırǵashtyqtar da, iebýstyqtar da*".

Abyramnyń kezinde bul esimder mynany belgileıdi otbasylar qalalar men eldi mekenderde jıaldy Qanahan jerin quraityn jáne mekendeıtinder. Olardyń ishinde Eshýa teritoriasyn basyp alǵan kezdegi basqa standartty alyp antedilúvialyqtarǵa qaraganda kóbirek saqtaǵan refaimder bar. "*tórt urpaq*"nemese "*tórt júz jyl*"keiin.

gamyram - Qudai josparynyń eki kelisiminiń patriarhy. Táni boıynsha onyń urpaqtary Qudai tańdaǵan, biraq ol tańdamaǵan halyqta týylǵan kóptegen urpaqtarǵa ákeledi. Osyǵan bایلanysty, tánge negizdelgen bul birinshi odaq óz jobasynyń ómirin saqtap qalýdy burmalaidy jáne onyń túsinigin qıyndatady, óitkeni qutqarylý tek eki kelisimge sený áreketine negizdeletin bolady. Tánniń súndettelýi adam-evrei emes, qutqarylady, qajet bolsa da Qudai. Olardyń qaisysy múmkindik berdi"bolýy saqtaldy, onyń senimderi men Qudaıǵa degen senimderin ashqan jáne rastaǵan onyń moıynsunǵysh shyǵarmalary boldy. Jáne bul jańa kelisimdegi qutqarylýdy anyqtaityn nárese, onda Másihke degen senim búkil Kıeli kitapta Qudai ashqan ilahı zańdardyń ósıetterine, jarlyqtaryna jáne qaǵıdalaryna moıynsuný arqyly júzege asady. Qudaimen qarym-qatynasta oryndalady, hatty úretý aqyl-oidyń aqyldylyǵymen habardar etiledi ; sondyqtan Isa bylai dedi: "*hat óltiredi, biraq rýh ómir beredi*".

Jaratyls 16

Zańdylyq boıynsha bólý

Gen.16:1 : "*Abyramnyń áieli Sarai balalarynyń upatyn ǵana bergen. Onyń mysyrlyq Agar esimdi kúni bolǵan*".

Gen.16:2: "*Sarai Abyramğa atty , "Mine, YaHWéH , bul meni zararsyzdandyrdy; kel, men senen qyzmetshime duğa etemin; bálkim, men onyń balalarynyń qasyndamyn. gamyram Saraidyń daýysyn estidi"*.

Gen.16:3: "*Sodan keiin Abyramnyń áieli Sarai óziniń kúni Mysyrlyq Ajardy alyp, bir áielgegamyram Qanahan jerinde on jyl turǵannan keiin kúeyigamyramğa berdi"*.

Saraidyń bastamasyna baılanysty bul tańdaýdyń ókinishti ekenin synǵa alý ońai, biraq jaǵdaıǵa berekeli jupqa qalai kórinse, solai qarańyz.

Qudaıgamyramǵa bala týylatynyn aıtqan bolatyn **onvń** ishek. Biraq ol Saraimen áieli sólesken joq, ol, ol, sterildi boldy. Sonymen qatar, Abyram Jaratýshysyna onyń jarnamalary boıynsha túsiniqteme izdeýge shaqyrǵan joq. Ol Qudaı onymen óziniń ámirshisiniń qalaýymen sólesedi dep kútti. Mine, biz bul túsindirmeniń joqtyǵy adamnyń bastamasyn týdyrý úshin jasalǵanyn túsiniimiz kerek, ol arqyly Qudaı bata berý ýadesiniń jospary boıynsha zańsyz, biraq pайдaly nárseni jasaıdy. , Ysqaqqa salynǵan bolashaq Israıldiń aldyna qoiý, tartysty jáne tartysty jarys, qarsylas jáne sol jaý. Qudaı eki joldan basqa, jaqsylyq pen jamandyqty er adamnyń tańdaýy aldında "sábiz ben taraqshany" basqasy sıaqty qajetinshe alǵa jyljytý úshin qoiatynyn túsindi. "esek" kónbeitin. Ysmaılydyń dúmege kelýi de Abyramnyń uly tarihtyń, dinniń, islamnyń (moıynsunýshylyq; bul adamdardyń tabıǵı jáne tuqym qýalaityn búlikshi bolǵany uıat) sońǵy formasyna deın arab tiliniń qalyptasýyna yqpal etedi.

Gen.16:4: "*Ol Ajarǵa bardy, ol júkti boldy. Ol júkti bolǵanyn kórgende, qojaiynyna mensinbei qarady"*.

Ajar, mysyrlyqtyń qojaiynyna degen mysqyldyq kózqarasy arab musylmandarynyń halyqtaryn áli kúнге deın sıpattıdy. Jáne bul rette olar múlde qatelespeıdi, óitkeni batys álemi qudaılyq Másih Isanyń atynan izgi habardy taratýdyń orasan zor artyqshylyǵyn jek kórdi. Bul jalǵan din Arab Batys óziniń oilarynyń jazbalarynan tazartylǵan kezde Qudaıdy uly dep jarıalaıdy jalǵastyrýda.

Bul aıatta keltirilgen sýrette bizdiń aqyrzaman zamanymyzdyń naqty jaǵdaıy beinelengen, óitkeni hristiandyq Oksıdntal, tipti burmalanǵan, Sarai sıaqty tek kóbirek týady uldary, jáne ol rýhanı qarańǵylyqtyń sterildiligine batady. Jáne bylai delingen : soqyrlar eline bir kózdiler patshalar.

Gen.16:5: "*Sarai Abyramğa atty : Meniń ashým saǵan tiedi. Men kúnimdi seniń tósińe saldym ; jáne ol júkti ekenin kórgende, ol maǵan mensinbei qarady. Solai YaHWéH , ekeýmizdiń aramyzdaǵy tóreshi !"*

Gen.16:6: "*Abyram Saraiǵa atty , Mine, seniń kúniń seniń qolyńda, oǵan jaqsylyq tapqanyńdy iste. Sosyn Sarai jamandyqtan jalbaryndy ; jáne Ajar odan qashady"*.

Abyram óz mindetterin óz moınyna aladytı, jáne Saraidy osy zańsyz bosanıdyń shabyttandyrýshysy dep aıyptamańyz. Osylaısha, basynan bastap zańdylyq zańsyzdyqqa óz zańyn júkteıdi jáne osy sabaqtan keiin endi neke Izrailge tek jaqyn týystarynyń adamdaryn biriktiredi Egıpet quldyǵy bosatylǵannan keiin alynǵan bolashaq jáne onyń ulttyq formasy túraly.

Gen.16:7: "*Perishte túraly YaHWéH shóldegi sý kóziniń janyнан, Shýrǵa bara jatqan bulaqtyń janyнан tabylǵan"*.

Bul tikelei almasý Qudai men Agardyń arasynda jarǵy boıynsha Abyramǵa batasyn bergen bolýy múmkin. Qudai - qoilary men túelerine únemi jem-shóp izdep shatırlarda turatyn kóshpeli arabtardyń mekenine amalatty Shýr shóli. Sýdyń qamar kózi Ajardyń tirshilik etý quraly boldy jáne ol "tirshilik sýynyń qamar kózimen" kezdesti., bul olardy onyń qyzmetshi mártebesin jáne jemisti taǵdyryn qabyldaýǵa itermelendi.

Gen.16:8: "*Ol atty : Agar, Saraidyń kúni, sen qaidan kelesiń, qaida barasyń? Ol jaýap berdi : Men Saraidan qashamyn, qojatynym*".

Agar eki suraqqa jaýap beredi: qaida bara jatırsyń? Jaýap : Men qashamyn. Siz qaidan keldińiz? Jaýap : Saraidan, meniń qojatynym.

Gen.16:9: "*Perishte túraly YaHWéH - dedi oǵan : Qojatynyńa oralyp, onyń qolynyń astyna ózińdi qorla*".

Sýdia oǵan tańdaýdy qaldyrǵan joq, ol qatyp oralýdy jáne kishipeildilikti buıyrdy, óitkeni naqty másele onyń iesine kórsetilgen nemqurailylyqtan túyndady, onyń sterildiliginen tys onyń iesi zańdy bolyp qalady jáne qyzmet kórsetý jáne qurmetteý kerek.

Gen.16:10: "*Perishte túraly YaHWéH oǵan atty : Men seniń tuqymyńdy kóbeitemin, ol sonshalyqty úlken bolady, ol esepelmeidi*".

YaHWéH oǵan "sábiz" syılaý arqyly jigerlendiredi. Ol oǵan tuqym ýáde etti ", *sonshalyqty úlken, ol esepelmeidi*". Bul adastyрмаýy kerek, bul san rýhani emes, tándik. Óitkeni Qudaidyń sózderin jańa kelisim engizilgenge deın tek evreilerdiń urpaqtary ǵana kietin bolady. Biraq, árıne, barlyq arab shyn júrekte kelisimge kelýi múmkin Kieли kitapta iahýdiler jazǵan onyń normalaryn qabyldaý arqyly Qudaidyń. Al Quran paida bolǵannan beri musulman bul ólshemge sai emes. Ol Isa Másih rastaǵan biblialyq shyndyqtardy aıyptaıdy, synaıdy jáne burmalayıdy.

Ysmaıyl Abyramǵa burren qoldanylǵan órnekti qoldanyp, "*sonshalyqty úlken, bul bastama bolýy múmkin emes edi* ", biz bul mángilik ómirge tańdalǵan adam jáne sailanbaǵan sheneýnikter úshin ǵana gúldeitinin túsinemiz. Qudai usynǵan salıstırylar árqashan oryndalýy kerek sharttarǵa baǵynady. Mysaly: "*aspan juldyzdarı*" kez kelgen dinı qyzmet úshin, ıaǵrı "*jerge jaryq ber*". Biraq jaryq qandai? Seule, Qudai zańdastyrǵan aqqat nury a jasaıdy "*juldyz*" laıyqty "*jarqray únemi*" kókte, Denniń aıtýy boıynsha.12:3, óitkeni olar boldy **shynymen** "*aqıldys*" , jáne bolady **shyndyǵynda** "*ádildikke úretti*" Qudaidyń aıtýy boıynsha.

Gen.16:11: "*Perishte túraly YaHWéH oǵan atty : Mine, sen júktisiń, ul túyp, onyń esimin Ysmaıyl dep ataısyn ; óitkeni YaHWéH siz qnalǵanyńyzda estidińiz*".

Gen.16:12: "*Ol jabayı esek sıaqtı bolady ; onyń qoly bárine qarsı bolady, jáne bárińiń qoly oǵan qarsı bolady ; jáne ol barlyq baıyrlarynyń aldynda tursyn*".

Qudai Ysmaıyldy salıstıradı, jáne onyń arab tektiligi, kimga a "*jabayı jopa*", janıar óziniń minezimen tanymal, kónbeitin jáne qyńyr ; jáne taǵy da, qatygez, aıtılǵannan beri "*jabayı*". Ol solaı isteıdi, qolǵa úretpedi, qolǵa úretpedi. Qysqasy, ol súmeıdi, japyraqtary unamaıdy, jáne ol ony genderinde óz halqyna jáne sheteldikterge agressivti túrde tuqym qýalaıdy. Qudai bekıtken jáne

ashqan bul úkimniń mańyzy zor, aqyramannyń osy ýaqytynda, pýnissardiń rólin túsiný úshin, Qudaıǵa, úshin kúresken ıslam dinie jalǵan hristiandyq arqyly qai ýaqytta "jaryq" hristian solai boldy " qarańǵylyq ". Ol ata-babalarynyń topyraǵyna oralǵannan beri Izrail taǵy da batystyń hristiandarmen qorǵalǵan belgisiniń nysanasyna amaldy , AQSH biligi, olar tym qatelespei, "uly Shaitandy" taǵaıyndaıdy. Kishkentaı "Shaitannyń" "ulyny" tanı alatyny ras.

Ysmaılydy dúniege ákelý, onyń esimi mynany bildiredi "Qudaı estidi ", daýdyń balasy, Qudaı jaratady **bóliný** Abyramnyń otbasynda qosymsha. Bul tájiribede jasalǵan tilderdiń qarǵysyna qosymsha keledi Vavılon. Biraq eger ol jazalaý ádisin daıyndaıtyn bolsa, sebebi ol adamdardyń eki odaqtaǵy búlikshil minez-qulqyn birinen soń birin aldın ala biledi aqyramanǵa deın.

Gen.16:13: "*Ola El Roidyń esimin atady YaHWéH onymen kim sólesti ; óitkeni ol atty : Men munda eshteńe kórmedim, ol meni kórgennen ketin ?*"

Att El roi esimi "Sen jaryq Qudaıysyń. Biraq qazirdiń ózinde, Qudaıǵa esim berý bastamasy - onyń artyqshylyǵyn qorlaý. Bul óleńniń qalǵan bóligi san alýan jolmen áydarylyp, túindeledi osy oıda. Agar qaityp oralıady. Ol, kishkentaı qyzmetshi taǵdyr men aıandardy kóretin uly jaratýshy Qudaıdyń nazarynda boldy. Osy tájiribeden keiin ol neden qorqady ?

Gen 16:14 "*Sondyqtan biz qudyqty Lachai roi qudyǵy dep atadyq ; bul Kadesh pen Baredtiń arasynda*".

Jerdegi Qudaı ózin tanytqan jerler bedeldi, biraq er adamdardy olardy jasaǵany úshin qurmetteıdi, kóbinese olardyń putqa tabynýshylyq rýhynan týyndaıdy, onymen tatýlaspaıtyn.

Gen 16:15 "*Ajar Abyramnan ul týdy Abyram Ysmaıyl esimin Ajardyń jalańash ulyna qoidy*".

Ysmaıyl -gamyramnyń shyn uly, ásirese onyń tuńǵysh balasy, jáne ol tabıǵı túrde bekitiledi. Biraq ol Qudaı bergen ýadeniń uly emes buryn. Degenmen Qudaı tańdaǵan esim "Ysmaıyl" oǵan qaisysy berilse, sol "*Qudaı estidi* " negizdeledi kúni barlyǵynyń aldynda agardyń azaby, qojainynyń jáne qojainynyń qabyldaǵan sheshimderiniń qurbany. Biraq ekinshi maǵynada bul da bailanysty Abyram men Saraı d-nyń qateligi týraly bar kru bir sátte mysyrlyq Ajar jasaǵan bul uldyń rastaıy boldy, "oryndalýy", jáne Qudaıdyń jarlyǵynyń oryndalýy. Qatelik saldary bolady aqyramanǵa deın qandy.

Qudaı adam oıynyń oıynyna endi jáne ol úshin kilt oryndaldy: daýdyń balasy jáne **bóliný** janjal tiridei.

Gen.16:16: "*Abyram seksen alty jasta edi, Ajar Ysmaılydy Abyramǵa jetkizgen kezde*".

"Ysmaıyl" osylaısha 2034 jyly (1948 + 86)gamyram 86 jasta dúniege kelgen.

Jaratylys 17

Súndettelý arqyly bóliný: tándegi belgi

J.17:1 : *"gamyram toqsan toǵyz jasta bolǵanda, Jaratqan Iegamyramǵa kórinip, oǵan: "Men qudiretti Qudaimyn", - dedi. Betimniń aldınan júrip, adaldyǵymdy saqtaimyn"*.

2047 jyly 99 jasynda jáne Ysmaılydyń 13 jasynda, Abyramǵa Qudai rýhymen barady, ol oǵan algash ret "ataǵy" degen atpen keledi. *Alla barshańyzǵa-myqty*". Qudai bul áreketti daıyndap jatyr "barlyǵy" keıipkerin ashady-qudiretti ". Qudaidyń syrtqy kelbeti negizinen aıyızsha jáne estý tártibinde bolady, óitkeni onyń ulylyǵy saqtalady kórinbetin, biraq adamnyń figýrasy sıaqty beıneni kórýge bolady ólmeı.

J.17:2 : *"Men jáne seniń aramyzda kelisimimdi bekitemin jáne sheksizdikke kóbetemin"*.

Qudai osy ýaqytty kórsete otyryp, ony taratý týraly ýádesin jańartady *"sheksizdikke"*, " retinde *"jerdiń shańy"* jáne *"aspan juldyzdary"* solai *"tulǵa bolýy múmkin"*.

J.17:3 : *"gamyram onyń betine qulady ; jáne Qudai onymen sóilesip, bylai dedi :"*

Onymen sóilesetin adam ekenin túsiný "Qudai - bári-myqty", Abyram Qudaiǵa qaramayı úshin onyń betine qulady, biraq ol onyń búkil janyn qýantqan sózderin tyńdaıdy.

Gen.17:4: *"Mine, bul meniń senimen jasasqan kelisimim. Siz kóptegen ulttardyń ákesi bolasyz."*

Qudai mengamyramnyń arasynda jasalǵan kelisim osy kúni kúsheıtildi : *"Siz kóptegen ulttardyń ákesi bolasyz"*.

Gen.17:5: *"óitkeni senderdi endigamyram dep ataıǵa bolmaıdy ; biraq seniń atyńhamyramı bolady, óitkeni men seni kóptegen ulttardyń ákesi etemin."*

Abyramnan Abyraıymǵa esimniń ózgerýi sheshýshi bolyp tabylady jáne onyń zamanynda Isa elshileriniń esimderin ózgertý arqyly dál osylai jasaıdy.

Gen.17:6: *"Men seni sheksizdikke jemisti etemin, men seni ulttar qataryna qosamyn ; jáne seniń ishińnen patshalar shyǵady."*

gamyram - arab halyqtarynyń tuńǵysh atasy Ysqaqtyń Ysmaıyl qalasynda ol ıahýdilerdiń, Israıldiń balalarynyń ákesi bolady; jáne Mıdıanda ol Mıdıa urpaqtarynyń ákesi bolady; Musa áieli Zıpporany Djetronyń qyzynan tabady.

Gen.17:7: *"Men jáne seniń aralaryńda jáne seniń urpaǵyńnan keıingi urpaqtaryńda kelisimimdi bekitemin : bul máńgilik kelisim bolady, onyń astynda men seniń Qudaiyń bolamyn jáne senen keıingi urpaǵyń bolamyn"*.

Qudai óziniń kelisiminiń "máńgilik", biraq máńgilik bolmaıtyn sózderin názik tańdaıdy. Bul olardyń urpaqtarynyń tánimen jasalǵan kelisimniń shekteýli merzimge ie bolatynyn bildiredi. Jáne bul shekke qashan jetedi, óziniń algashqy kelýinde jáne adam keıpine enýinde qudılyq Másih óziniń erikti ólimi boıynsha ekspiatorıa ornatady, máńgilik zardaptarǵa ákeletin jańa kelisimniń negizi.

Bul kezeńde ony júzege asyrý kerek, ıaǵnie birinshi-maqsatty adamnan týylǵan jáne basynan bastap taǵaıyndalǵan zańdylyǵyn joǵaltady. Bul Adamnyń tuńǵyshy Qabyldyń jaǵdaıy edi, dYsmaıyl, birinshi-Abyramnyń týǵan, biraq zańсыз balasy, odan keıin shera Esaıdyń birinshi jaǵdaıynda-Ysqaqtan týǵan. Birinshisiniń sátsizdiginin bul prinsipi-týylǵan alánstyń sátsizdigi týraly paıǵambarlyq etedi tándik evrei. Ekinshi kelisim rýhanı bolyp tabylady jáne

adamnyń jalǵan málimdemelerinen týndaǵan aldamsHY kórinisterge qaramastan, shyn máinde basqa ulttarǵa ǵana paida ákeledi.

Gen.17:8: "*Men saǵan jáne seniń urpaǵyńa óziń bóten adam bolǵan jerdi, búkil Qanahan jerin óz qolyńa beremin. máńgilik, men olardyń Quday bolamyn.*

Sol saqtY Qanahan eline de beriledi "*ieliginde máńgilikke*" nemese, Qudai onyń kelisimimen bailyasty bolǵansha. Al Másih Isadan bas tartY onyń kúshin joiady, sonymen qatar bul narazylyqtan 40 jyl ótken soń, ult pen onyń astanasy Ierýsalımdı rımdik sarbazdar men evreiler joiyp jiberedi, aman qalǵandar álemniń ár túrli elderine shashyrap ketedi. . Ótkeni Qudai kelisimniń shartyn kórsetedi: "*Men olardyń Quday bolamyn*". Sondai-aq, Qudaıdan jiberilgendei, Isany halyq resmı túrde qabyldamasa, Qudai zańdylyqpen odaqtastyǵyn buza alady.

Gen.17:9: "*al Qudai Abyraıymǵa bylai dedi , sen meniń kelisimimdi saqtaysyń, sondyqtan sen jáne seniń urpaǵyńnan keingi urpaǵyń*".

Bul aiat barlyǵynyń moınyn burady ces monoteisik dinderdiń Quday bolyp tabylatyn dinı talaptar ekýmenikalıyq úgit-nasihat alánsyndaǵy assambleialardyń ilimderi sáikes kelmetinine jáne oǵan qarama-qarshy keletinine qaramastan. Qudai óziniń odaqtastyǵynyń negizin ashatyn óz sózderimen, olarmen tek ózine ǵana baǵynatyn kelisim-shart túrimen bailyasty emes. Eger er adam kelisimin saqtasa, ol rastaidy jáne uzartady. Biraq er adam ekige salynǵan jobasynda Allanyń sońynan erýi kerek fazalar bir qatarda ; birinshisi tándik, ekinshisi rýhanı. Al bul úzindi birinshiden ekinshisine qaraı adamdardyń, al birinshisinde ıahýdilerdiń jeke senimin synaidy. Másihten bas tartY arqyly evrei halqy basqa ulttarǵa esik ashatyn Qudaımen kelisimin buzady jáne olardyń arasynda Másihtı qabyldaǵandardy ol asyrap alyp, Abyraıymnyń rýhanı uldary retinde aıyptaidy. Osylaısha, onyń kelisimin oryndaǵandardyń barlyǵy Abyraıymnyń tándik nemese rýhanı uldary nemese qyzdary.

Bul aıattan biz osy esimniń bolashaq halqy Israıldiń Abyraıymnan bastaı alǵanyń kóremiz. Qudai óz urpaqtaryn jerdi kórsetý úshin "bólingen" halyq etip jasaıdy tańdaıdy. Qutqarylǵan halyq emes, sailayshylardy tańdaı úshin kandidattardyń atynan ókildik etetin jinalyshy adamnyń konstıtýsıasy Qudaıdyń bolashaq raqmymen qutqarylady solai bolady Isa Másih arqyly alyndy.

Gen.17:10: "*Bul meniń jáne seniń urpaǵyń ekeýiniń aralaryńda saqtatyn meniń kelisimim. : aralaryńdaǵy árbir erkek súndetke otyrǵyzylady*".

Súndetke otyrǵyzý - Qudai, Abyraıym jáne onyń urpaǵy arasyndaǵy kelisimniń belgisi, ıaǵni, táni boıynsha urpaqtary. Onyń álsizdigi - bul barlyq urpaqtarynyń senimi nemese senbeyi, moıynsunýy nemese baǵynbaıy úshin qoldanylatyn ujymdyq nysany. Kerisinshe, jańa paktide synaqtan ótken senim boıynsha irikteýdi sailanǵan sheneýnikter jeke basynan ótkeredi, sodan keiin olar osy odaq úshin máńgilik ómirge qaıyp tóndiredi. Súndettelýge mindetti túrde qosý kerek, ókinishti nátiye : musylmandar da ózderiniń patriarhy Ysmaıyldan beri súndetke otyrǵyzylǵan jáne olar bul súndetke otyrǵyzýdy rýhanı qundylyq retinde beredi, bul olardy máńgilikke quyqy talap etýge jeteleidi. Syrta súndettelýdiń tek áseri bar tándik máńgilik jáne máńgilik emes.

Gen.17:11: "*Siz sirkonsirez ; jáne bul men ekeýiniń aralaryńdaǵy kelisimniń belgisi bolady*".

Bul Qudaimen jasalǵan kelisimniń belgisi, biraq onyń tuımdiligi tek tándik jáne 7 tarmaqtar, 8, jáne óleń 13, qaisysy úshin onyń ótinishin tek rastańyz "**máńgilik**".

Gen.17:12: "*aralaryńdaǵy árbir erkek segiz kúndik jasynda súndetke otyrǵyzylady, urpaqtaryńda, meili úde týylsa da, meili seniń urpaǵyń emes, kez kelgen beitanys adamnyń aqshasyna satyp alynsa da*".

Áli kúnge deın óte tań qaldyratyn nárse, biraq onyń máńgilik minezine qaramastan, bul Qudaıdyń 8-ge arnalǵan josparyn ashattyń paıǵambarlyqtan kem emes^{myń} myńjyldyq. Bul "segiz kúndi" tańdaıdyń sebebi, ótkeni alǵashqy jeti kún sailanǵan ókilderdi irikteıdiń jerdegi yaqytyn bildiredi alty myń jyl burynǵydan, jáne úkim jetinshi myńjyldyqtyń. Jer betinde evrei ultymen jáne onyń ketý embrionymen tyǵyz bailynda odaq qura otyryp, Abyram, Qudaı tańdalǵandardyń bolashaq máńgiliginiń beinesin ashady jynystyq álsizdikten arylınyz erkektiń kesilgen súndetine baǵyttalǵan tándik. Sonda sailanǵandar jer betindegi halyqtardyń tıp-tamyrynan, tek Másihten ǵana keletindikten, eski ósiette súndettelý tipti sheteldikterge Qudaı tańdaǵan lagermen birge turǵysy kelgende de qoldanylýy kerek.

Súndetke otyrǵyzıdyń negizgi ideiasy - osyny úretý, Qudaıdyń máńgilik patshalyǵynda adamdar qaitalanbady jáne tándik qumarlyqtar qaitalanady múmkindiginshе kóbirek bolyńyz. Sonymen qatar, Elshi Paýyl eski odaqtyń súndettelýin jańadan sailanǵan adamdardyń júrekeriniń birimen salystyrady. Bul turǵyda ol tazalyqty boljaıdy Másihke ózin beretin tán men júrektiń.

Súndettelgen quraldar **anala kesý úshin** jáne bul ideia Qudaıdyń jaratylıstarymen qaitalanbas qarym-qatynas ornatqysy keletin kórsetedi. Qudaıda bar "qyzǵanysh", bul eksklúzıtilikti jáne qajet bolǵan jaǵdaıda óz qalaıymen súıspenshiliktiń basymdylyǵyn talap etedi, **amalany kesıńiz** olardyń, olardyń qutqarylýyna zıanyn tıgizetin adamı qarym-qatynastar jáne -men bailynstardy úzy úshin jáne zattar jáne adamdar solai renjitýlor olardyń qarym-qatynasyna oǵan. Imij paıǵambarlyq ilim, bul qaǵıda birinshi kezekte onyń tándik Israıldikterine jáne barlyq yaqyttaǵy rýhanı Israıldikterge qatysty, olar Isa Másihke óziniń kemeldiginde ózin tanytady.

Gen.17:13: "*Siz úde týylǵan adamdy súndetke otyrǵyzasыз, ol aqshaǵa satyp alynady ; jáne meniń kelisimim seniń tánińde kelisim bolady **máńgilikke***".

Qudaı bul oıdy talap etedi : oǵan zańdy bala men fandy qosа bersint zańsyz, sebebi ol paıǵambarlyq etedi jáne olardyń jobalaryn únemdeitin eki odaq... Sodan keıin, merzimniń qaitarylýymen belgilengen talap "*alyńǵan aqsha alyndy*" evrei dini kóterilisshileri 30 teriske shyǵarýshyǵa baǵalaıtyn Isa Másihniń paıǵambarlyqtary. Jáne solai, 30 joqqa shyǵarýshyǵa arnalǵan, Qudaı óz ómirin beredi adamǵa sailanǵan iahýdiler men basqa ult ókilderin onyń qasıetti kelisiminiń atynan qutqarý kezinde. Biraq tabıǵaty "**máńgilik**" súndettelý belgisinde dáldik, jáne dáldik "*tánde*" onyń minezin rastaıdy bir sáttik. Ótkeni osy jerden bastalatyn bul odaq Másihniń kelýimen aıaqtalady ". *kúnani toqtatý úshin*", dan.7:24 saıkes.

Gen.17:14: "*Súndettelmegen, tánimen súndettelmegen erkek óz halqynyń arasynan ajratylady ; ol meniń kelisimimdi buzdy*"

Qudai belgilegen erejelerdi saqtaý óte qatal jáne eshbir erekshelikti moıyndamaıdy, óitkeni olars quqyq buzýshylyqtar onyń paıǵambarlyq jobasyn burmalayıdy jáne ol kórsetedi Musanyń Qanahanǵa kirýine jol bermeýde bul kiná óte úlken. Tánnen súndettelmegenderdiń jerdegi evrei halqynda ómir súryı budan bylai zańdy emes, óitkeni júrekteń súndettelmegender bolashaq aspan patshalyǵynda, máńgilik Qudaıda bolady.

Gen.17:15: "*Qudai Abyraıymǵa aıtty, Saraıyńa áielińdi, Saraıdyń atyn kóbirek shaqyrmaısyń ; biraq Sara onyń esimi bolsyn- n*".

Abyraıym - halyqtyń ákesi, al Abyraıym - kópshiliktiń ákesi. Uqsas, Saraı asyl degendi bildirse, Sara hanshaıym degendi bildiredi.

gamyram qazirdiń ózinde Ysmaılydyń ákesi, biraq onyń esiminhamyraıym dep ózǵertý onyń urpaǵyn Qudai jarıalamaq bolǵan uly Ysqaq arqyly kóbeıtýge negizdelgen, Ysmaıyl emes. Sol sebepti sterildi Saraı júkti bolyp, Ysqaqtyń ulyn qalyń buqaraǵa dúniege ákelý úshin onyń esimi ataldy Sara.

Gen.17:16: "*Men jarylqaimyn, men oǵan ul syıaimyn , Men seni jarylqaimyn, sonda ol ulttarǵa aınalady ; adamdardyń patshalary onyń patshasy bolady*".

Abyram, Qudaımen birge júz, biraq onyń kúndelikti ómiri jerdegi jáne Qudaıdyń keremetterine emes, jerdegi tabıǵı jaǵdailarǵa negizdelgen. Sondai-aq, ol óz oıynda Qudaıdyń sózderin, Saraıdyń qyzmetshisi Ajardan ul týýyna bailyasty bata maǵynasyn beredi.

Gen.17:17: "*sonda Abyraıym onyń betine qulap, kúldi de, júreginde: "júz jastaǵy adamnan ul týady ma?"- dedi. jáne Sarah, toqsan jasta, onyń tuqymynan shyqqan ba?"*

RQudai Saraıdyń sterildi jáne 99 jasta bolýy úshin bosanıy múmkin dep aıtqysy keletinine rıza bolǵan ol júreginde kúldi. Adamnyń jer betindegi jaǵdaıdy elestetý múmkin emestigi sonsha, onyń oıynyń bul refleksi tabıǵı bolyp kórinedi. Jáne bul onyń oıynyń maǵynasyn beredi.

Gen.17:18: "*Abyraıym Qudaıǵa bylai dedi : Áı! Ysmaıyl seniń aldyńda turýy úshin!*"

Abranyń ekeni anyqham tándik turǵydan oılanady jáne ony qazirdiń ózinde týylǵan jáne 1 jasar uly Ysmaıylǵa kóbeıtýdi jobalaıdy -3 jyldar.

Gen.17:19: "*Qudai aitady : Árine Sarah, áieliń, saǵan ul týady; jáne onyń esimin Ysqaq qoıasyń. Men onymen kelisimimdi onyń urpaǵy úshin máńgilik kelisim retinde bekitemin*".

Abranyń oıyn bile turaham, Qudai ony qaitaryp alyp, túsindirý qatesiniń eń az múmkindigin qaldyrmaı, habarlandyrýdy jańartady.

Abranyń aıtqan kúmániham Ysqaqtyń ǵajayıp túrde dúniege kelýi týraly adamzattyń Isa Másihke kórsetetinine kúmán men senimsizdikti boljaıdy. Al kúmán tuqymnyń bir bóliginen, Abyraıymnyń etinen resmı túrde bas tartý túrinde bolady.

Jar 17:20 jáne *Ysmaılydy qurmetteidi, men seni estidim. Mine, men jarylqaimyn, men ony jemisti etemin jáne sheksizdikke kóbeitemin ; ol on eki knáz týady, men ony uly ultqa aınaldyramyn*".

Ysmaıyl " Qudai bul aralasyda da estigen, Qudai ózine qoıǵan esimin aqtaıdy. Qudai seni jemisti etedi, ol kóbeıedi jáne "on eki ámirshiden" quralǵan

uly arab ultyn qalyptasty rady. 12-sýret Jaqyptyń qasietti kelisiminiń 12 ulyna uqsaidy Isa Másihtin 12 elshisiniń sońynan ergen, biraq uqsastyq birdei degendi bildirmeidi óitkeni bul Qudaıdyń kómegin rastaidy, biraq onyń mángilik ómirlik jobasy úshin qutqarylý kelisimin emes. Sonymen qatar, Ysmaıyl men onyń urpaqtary Qudaıdyń qasietti kelisimine kirgenderdin barlygyna dushpandyq tanytady, dárekti evreiler jáne hrıstıandar. Bul zıandy ról bedey ana men áke tym jaıbaraqat elestetetin zańsyz prosester arqyly zańsyz bosanýga sanksia beredi. Sondyqtan, Abranyń tándik ulyham sol qarǵystyń, aqyrynda Allanyń qalaıynyń, sol bas tartýdyń tasymaldaıshysy bolady.

Qudaıdy jáne onyń qundylyqtaryn bilgen Ysmaıyl dyń urpaqtary evrei paktisine kirgenge deın onyń erejeleri boıynsha ómir súrydi tańdaı alady, biraq bul tańdaı jeke tulga bolyp qalýy kerek, sonymen qatar sailangandarğa usynylatyn mángilik qutqarylý. Sol týraly, basqa er adamdar sıaqty, barlyq tekten shyqqan, Másihtin qutqarylýy usynylady jáne mángilikke aparatyn jol ashylady, biraq qutqarýshy Másihke moıynsunǵan, aıqyshqa shegelengen, ólgen jáne qaita tirilgen standartty túrde ǵana.

Gen.17:21: "*Men Ysqaqpen kelisimimdi bekitemin, ol Sara kelesi jyly osy belgilengen ýaqytta saǵan júkteledi*".

Ysmaıyl, osy aıan kezinde 13 jasta bolǵandyqtan, 27-tarmaqqa saıkes, ol osylaısha 1 bolady4 Ysqaqtyń týǵan jyldary. Biraq Qudaı mynany talap etedi: onyń kelisimi Ysqaqpen emes, Ysqaqpen bekitiledi. Jáne ony Sara jetkizedi.

Gen.17:22: "*al ol onymen sólesip bolǵan soń, Qudaı Abyraıymnan kóterildi*".

Qudaıdyń syrtqy kelbeti sirek jáne erekshe, sondyqtan adam balasynyń ilahı ǵajayıpqa nege úrene almaıtynyn jáne solai bolatynyn túsiniredi, Abra retindeham, onyń dálelderı jerdegi tirshiliktin tabıǵı zańdylyqtarymen sharttalǵan kúinde qalady. Onyń habary jetkizildi, Qudaı sheginedi.

Gen.17:23: "*Abyraıym Ysmaıyl uly jáne onyń úinde túylǵandardyń jáne onyń aqshasyna satyp alyǵandardyń barlygyn, Abyraıymnyń úindegi adamdardyń arasynan árbir erkekti alyp ketti ; jáne Qudaıdyń bergen buıryǵy boıynsha sol kúni súndetteldi*".

Qudaı bergen buıryq birden oryndalady. Onyń Qudaimen odaqtastygyn aqtaıǵa moıynsunıy. Ejelgi zamannyń bul qudiretti qojasy qyzmetshiler men qul mártebesin satyp alǵan jáne talaspaǵan. Shyndyǵynda, bul taqyrypty qarsylyq túdyrady, bul zorlyq-zombylyqty qoldanı jáne qyzmetshilerge qatygezdik kórsetı. **Qul mártebesi - Isa Másihtin barlyq qutqarylǵandarynyń mártebesi, tipti bizdin kúnderimizge deın.**

Gen.17:24: "*Abyraıym súndetke otyrǵyzylǵan kezde toqsan toǵyz jastaǵy qart edi*".

Bul dáldik moıynsunıshylyqty Qudaı talap etetin eske saladı erlerdin qolynan, olardyń jasyna qaramastan; eń kishiden úlkenge deın.

Gen.17:25: "*Ysmaıyl uly súndetke otyrǵyzylǵan kezde on úsh jasta edi*".

Sondyqtan onyń aǵasy Ysqaqqa qaraganda 14 jyl uzaǵyraq bolady, bul oǵan inisine qolaisyzdyq túdyratyn qundylyqty qamtamasyz etedi, zańdy áieldin uldary.

Gen.17:26: *"Osy bir selfi kúnigayraıym, Ysmaıyl uly súndetke otyrǵyzyldy"*.

Qudaı Ysmaıyl dyń Abyraıymǵa zańdylyǵyn eske saladyham, bul onyń ákesi. Sondai-aq olardyń ortaǵ súndettelýi jańylystıradı, óitkeni ózderin bir Qudaıdyń izbasarymyz dep sanatyn urpaqtarynyń talaptary. Qudaıdyń talabyna keletin bolsaq, tándik tekti ákeniń bolýy jetkiliksiz. Al senbetin iahýdiler ákelerigayraıymnyń kesirinen Qudaimen qarym-qatynasta bolady dep málimdegende, Isa bul ýajdı joqqa shyǵarady jáne áy bastan áke, shaitan, Shaitan, ótiriktiń ákesi jáne qanisher úshin aıyptalady. Isanyń iahýdilerge aıtqandary búlikshi óz zamanynyń, arab jáne musulman n talaptaryna birdei qoldanyladyotre.

Gen.17:27: *"Onyń úinde týylǵan nemese beitanys adamnyń aqshasyna satyp alǵan onyń úiniń barlyq erkekeri onymen birge súndetteldi"*.

Moıynsunýdyń osy úlgisinen keiin biz evreilerdiń baqytсыzdyqtary Mysyrdan shyqqanyn kóremiz árqashan astyńda bolady-Qudaıdyń absolútti túrde, barlyq ýaqytta jáne aqyrzamanǵa deiin talap etetin moıynsunýshylyqty baǵalayı.

Jaratylys 18

Aǵaıyndy jaılardyń ajyrasýy

Gen.18:1: *"YaHWéH kúnniń aptap ystyǵynda shatyrynyń kireberisinde otyrǵanda oǵan Mamre emenderiniń arasynan kórinđi"*.

Gen.18:2: *"Ol kózin kóterip, qarady : mine, onyń qasynda úsh adam turdy. Olardy kórgende shatyrynyń kire berisinen qarsy alyǵa júgirip baryp, jerge taǵzym etti"*.

Abyraıym júz jasta, qazir qartaıǵanyn bileđi, biraq dene shynyqtyrýdyń jaqsı deńgein saqtaıdy, solai *"alǵa júgiredi"* kelýshilerdiń ishinen. Ol olardan kóktegi elshilerdi tanydy, bireý oılanýy múmkin, sebebi bul *"jerge sájdege jyǵylady"* olardyń kózinshe. Biraq onyń kórgeni, bul "úsh adam", sodan keiin siz ony onyń reaksiıasynan, qonaqjaılylyq seziminen ózdiginen kóre alasyz, bul onyń tabıǵı magnıt retindegi sıpatynyń nátijesi.

Gen.18:3: *"Jáne ol aıtty : Rabbym, eger men seniń kóz aldyńnan raqym tapsam, ótpeńder, qyzmetshińnen saǵan duǵa etemin"*.

Beitanys adamdy "rabbym" dep shaqyrý Abyraıymnyń úlken kishipeıldiliginiń nátijesi boldı, taǵy da onyń Qudaıǵa bet buramyn dep oılaıtynyna eshqandaı dálel joq. Óitkeni, adamnyń jalpy kelbeti boıynsha Qudaıdyń bul sapary erekshe óitkeni Musanyń da kóryıne ruqsat etilmeıdi *"jáne dańq"* týraly Qudaıdyń júzi , Exo.33: 20-dan 23-ke deiin: *"Iahve aıtty: Sen meniń júzimdi kóre almaısyń, óitkeni adam meni kórip, ómir süre almaıdy. Iahve aıtty: Mine, maǵan jaqyn jer; sen jartastyń ústinde turasyń. Meniń dańqym ótip bara jatqanda, men seni tastyń qýysyna salamyn, men ótkenshe qolymdy jaıyp tastaimyn. Al men qolymdy qaitarsam, sen maǵan ony artymnan kórsettiń, biraq meniń betim kórinbeıdie "*. Eger kózqaras *"dańq"* Qudaıǵa tyıym salynǵan, ol oǵan tyıym salmaıdy, jaratylıstaryna jaqyndaı úshin adamnyń kelbetin qabyldaıdy. Qudaı munı óziniń dosı Abyraıymnyń sapary úshin jasaıdy jáne ol Isa Másihtıń

beinesinde onyń tujyrymdamasy men embrionynan ekspiativti ólimine deın qaita parda bolady.

Gen.18:4: "*Aıaǵyńyzdy jýyp, osy aǵashtyń túbine demalý úshin azdap sý ákelsin*".

1 aıat naqtylangan, ystyq, aıaqtyń terleýi jabylǵans shań topyraqty kelýshilerdiń aıaqtaryn jýydy aqtaıdy. Bul óte jaǵymdy. Jáne bul nazar Abyraıymnyń qurmetine aýdarylady.

Gen.18:5: "*Men seniń nyǵaıyń úshin bir úzim nanǵa baramyn júrek ; osydan keiın siz óz jolyńyzdy jalǵastyrasyz ; dál osy sebepti siz ózińizdiń qyzmetshinińize jaqyndasyz. Olar atty : Aıtqanyńdy iste*".

Mine, biz Abyraıymnyń aspan álemine kelýshilerdi anyqtamaǵanyn kóremiz. Onyń olarǵa degen iltıpaty onyń adam bolmysy retindegi qasıetteriniń kýási. Ol kishipeil, súispenshilikke toly, jumsaq, jomart, kómekshi jáne qonaqjai; Qudai baǵalaıtyn nárseler. Osy aspekt boıynsha adam, Qudai bárin maquldady jáne kelisedis usynystar.

Gen.18:6: "*Abyraıym shatyrǵa kirýge asyqty Sara, jáne atty : Tez arada úsh ólshemdi usaq taǵam, ony ileńiz jáne pırojnyıar jasańyz*".

Taǵam tándik aǵzaǵa paidaly jáne onyń aldynda úsh dene etin kórgen Abyraıym kelýshilerdiń fizikalıyq kúshterin jańartý úshin tamaq daıyndap jatyr.

Gen.18:7: "*Abyraıym tabynǵa qarai júgirdi de, buzaýdy jumsaq ári jaqsı alyp, qyzmetshige berdi, ol ony daıyndaýǵa asyqty*".

Buzaýdyń náziktiǵın tańdaý onyń jomarttyǵy men tabıǵı meıirimdiligin áli kúнге deın kórsetedi ; onyń kórshisine rahat sylaý rahaty. Buǵan jetý úshin ol kelýshilerge eń jaqsısyn usynady.

Gen.18:8: "*jáne ol qaitadan daıyndaılǵan buzaýymen kilegei men sútti alyp, olardyń aldyna qoidy. Ol olardyń búirlerinde, aǵashtyń túbinde turdy. Jáne olar tamaqtandy*".

Bul túrli-tústi taǵamdar janyнан ótip bara jatqan beıtаныs adamdarǵa, ol tanıмайтын adamdarǵa usynylady, biraq ol olarǵa óz otbasynyń múshesi retinde qaraidy. Kelýshilerdiń beınesi óte shynayı, ótkeni olar er adamǵa arnalǵan taǵamdy jeıdi.

Gen.18:9: "*Sosyn olar oǵan atty , Qaida Saraáieliń? Ol jaýap berdi: Ol bar, shatyrda*".

Synaq júrgizýshisi - Qudaidyń jáne onyń kelýshileriniń dańqy úshin sátilik Qudai óziniń buryńǵy aıanynda sylaǵan áreliniń esimін "Sara" dep ataı otyryp, olardyń shynayı bolmysyn ashıńyz.

Gen.18:10: "*solarдын biri atty : Men saǵan bir ýaqytta oralamyn ; jáne mine, Saraáieliń ul týady. Sara artynda turǵan shatyrдын kireberisinde тыңdap turdy*".

Úsh kelýshiniń syrtqy kelbetine nazar aýdaryńyz, ózimen birge júretin eki perishteniń Jaratqan Ieni anyqtaitын eshteńesi joq. Kóktegi ómir munda kórinedi jáne maǵynasyn ashady teńdik atmosferasy.

Ázirgee úsh kelýshiniń biri, Saranyń bosanýyna jaqyn ekenin habarlaıdy, ol shatyrдын kireberisinen onyń aıtqанын тыңдаıdy jáne mátinde "*onyń artyнда boldy*"; bul onyń adamsha sóılegenin kórmegenin jáne onyń qatysýyn bile almaıtынyn bildiredi. Biraq olar er adamdar emes edi.

Gen.18:11: "*Abyraıym jáne Sara qartaıǵan, jasy ulǵaıǵan : jáne Sara balaly bolamyn dep úmittene almadym*".

Aıatta barsha adamzatqa ortaǵ qalypty adamnyń jaǵdailary anyqtalǵan.

Gen.18:12: "*Ol kúldi óz ishinde, aıtý : Endi men qartaıdym, men áli de qalar ma edim? Rabbym qartaıdy*".

Buryngısynsha dáldik: "*Kúledi ózdiginen* "; oılar men júrekterdi zertteitin tiri Qudaıdyń syrtynda kúlgenin eshkim estimeyi úshin.

Gen.18:13: "*YaHWéH Abyraıymǵa aıtty , Nege jasady Sara ol kúldi, bylai dedi : Bul shynymen meniń balam bolar ma edi, qaisysy kári?*"

Qudaı óziniń qudailıq bolmysyn ashý múmkindigin pıdalanady, bul Iahve týraly aıtýdy aqtaıdy, óitkeni ol Abyraıymǵa osy adamdyq keıipte sóleıdi. Saraǵa jasyrylǵan oıdy tek Qudaı ǵana bile alady, endihamyraıym Qudaıdyń onymen sólesetinini biledi.

Gen.18:14: "*Y a-t-tarapynan tańqalarlyq eshteńe joq YaHWéH ? Belgilengen ýaqytta men saǵan bir ýaqytta oralamyn ; jáne Sara ul týady*".

Qudaı avtoritarlyq jáne óziniń boljamyn óziniń qudaıshyldyǵy týraly Iahve atynan naqty jańartady.

Gen.18:15: "*Sara ótirik aıtty, aıtady : Men kúlgen joqpy. Sebebi ol qorqyp ketti. Biraq ol aıtty : kerisinshe, sen kúldińder*".

"Sara ótirik aıtty, - dedi mátin, óitkeni Qudaı onyń qupia oıyn estigen, biraq aýzynan kúلكi ketpedi; bul Qudaıǵa az ǵana ótirik boldy, biraq adamǵa emes. Al eger Qudaı ony qabyldasa, bul onyń Qudaıdyń óz oıyn basqara alatynyn moyındamaıynan. Bul oǵan ótirik aıtýǵa deın dálel keltiredi. Sondyqtan ol tabandylyq tanytyp: "*kerisinshe (bul jalǵan), biraq siz kúldińiz*". Adam balasyna Allanyń ıgiligi men sálemi bolsyn ekenin umytpayıq, bul Sara emes, onyń lázzat alatyn zańdy áieli Abyraıym tek kúleýiniń batasy. Ses ıdealary Israıldiń bolashaq qas jaıy jáne básekelesi Ysmaılydyń dúniege kelýine qarǵys jemisin berip úlgerdi ; bul ilahı jobany júzege asyrý úshin ras.

Gen.18:16: "*Bul kisiler ketýge turdy, olar Sodomnyń jaǵasynda bir-birine qarady. Abyraıym olarmen birge júry úshin olarmen birge júrdi*".

Bolashaqta zańdy uly Ysqaqtyń dúniege kelýi týraly Abyraıym men Saraǵa ishıp-jep, nár alyp, jańartty, kóktegi qonaqtar Abyraıymǵa olardıń jer betine saparynyń taǵy bir mısıasy bar ekenin aıtady: Sodomǵa qatysty.

Gen.18:17: "*Sodan keıin YaHWéH bylai dedi: Men istegen isimdi Abyraıymnan jasyramyn ba ?...*"

Mine, bizde bul aıattyń Amos 3: 7-de naqty qoldanylýy bar: "*Jaratqan Ie úshin Jaratqan Ie óziniń qyzmetshilerine paıǵambarlarǵa syrın ashpaı eshnárse jasamaıdy*".

Gen.18:18: "*Abyraıym, árıne, uly jáne qudiretti ultqa aınalady jáne onyń boıynda jer betindegi barlyq halyqtar jarylqanady*".

Sezimniń joǵalýyna bılanysty kádimgi túrdegi , ol qoldanyladye ústeýge "*árıne,*" Men bul mynany bildiretinin aıttym: sondyqtan belgili jáne absolútti. Qudaı óziniń joiqyn jobasyn ashpas buryn, Abyraıymdy onyń aldynda óziniń mártebesine sendirýge asyǵady jáne ol onyń beriletin batalaryn jańartady. Qudaı Abyraıymdy adamzattyń uly tarihi tulǵasy dárejesine kóterýi úshin úshinshi

tulǵada sólelep tur. Sótip, ol urpaqtaryna oǵan batasyn bergen tándik jáne rýhani úlǵisin, onyń keler tarmaqta eske túsip, ornyqtıratynyn kórsetedi.

Gen.18:19: *"ótkeni men ony tańdadym, sonda ol balalaryna jáne ózinen keingi otbasyna jolyn jalǵastyrdy buıyrady. YaHWéH, ádildik pen ádildikti goldana otyryp, jáne osylaısha YaHWéH Abyraıymǵa ýáde etkenin jetkizsin..."*

Bul aıatta Qudaıdyń sýrettegeni Sodomnyń ózi joıyp jiberetin barlyq aırmashylyqtaryn jasaıdy. Aqyrzamanǵa deın onyń sailanǵan sheneýnikteri osy sıpattamanyń beınesinde bolady: Jaratqan Ieniń izine túsý - ádildik pen ádildikti ustaný; Qudaı óz halqyna Israıldi úretý úshin zań boıynsha mátingerge negizdetin shynayı ádildik pen shynayı ádildik. Osylardy saqtaý Qudaıdyń óz tarapynan qurmetteýiniń, nyǵmetter týraly ýádeleriniń sharty bolar edi.

Gen.18:20: *"Jáne YaHWéH atty : Sodom men Gómoranyń aıqayı kúsheip, kúnalary orasan zor"*.

Qudaı, bul úkimdi Sodom men Gómora patshalarynyń qalalarynagayraıymǵa qarsy shyǵarsynham olarǵa shabýyl jasalǵan kezde kómekke keldi. Biraq Sodomda da onyń jieni Lot otbasymen jáne ózimen qonystandy tańdaǵan qyzmetshiler. Abyraıymnyń jienimen bailansyn bile otyryp, Qudaı onyń metin jarıalaýy úshin qart adamǵa nazar aýdarýdyń túrlerin kóbeitedi. Jáne bul úshin ol ózin Abyraıymnyń qyzmetshisiniń adamdyq paıymdaý deńgeıine qoıý úshin múmkindigin she izgilendirý úshin ózin adam deńgeıine túsiredi.

Gen.18:21: *"Sondyqtan men tómen túsip bara jatırmyn, jáne olar maǵan aıqayıǵa saúkes bárin jasady ma, joq pa, sony kóremin; eger olai bolmasa, men biletin bolamyn"*.

Bul sózder Sara týraly oıdy bilýden aırmashylyǵy bar, ótkeni Qudaı jazyqtyń osy eki qalasynda qol jetkizilgen azǵyndyq pen mol órkendeýdi nazardan tys qaldyra almaıdy. Bul reaksia onyń adal qyzmetshisiniń qabyldaýy úshin qajet qamqorlyqty, onyń úkiminiń ádil úkimin kórsetedi.

Gen.18:22: *"Er adamdar ketip, Sodomǵa qaraı júrdi. Biraq Abyraıym onyń aldynda áli turdy YaHWéH"*.

Munda kelýshilerdiń bólinýi Abyraıymǵa b-ny anyqtaýǵa múmkindik berediolarıdy tiri Qudaı Iahvede qarýlandyryńyz, bul oǵan sóz almasıǵa yqpal etetin qarapayım adamdyq kelbet retinde. Abyraıbara jatırmyn batyl bolyńyz Qudaımen qarym-qatynas jasaý úshin eki qalanyń qutqarylýyn alý úshin kelissózder júrgizý kerek, olardıń birinde onyń súikti jieni Lot turady.

Gen.18:23: *"sosyn Abyraıym jaqyndap, bylai dedi : Sen de zulymdarmen birge ádilderdi qurtasyn ?"*

Abyraıymnyń qoıǵan suraǵy oryndy., sebebi ádilettiliktiń ujymdyq is-áreketterinde, adamzat, kepilzattyq zalal dep atalatyn jazyqsyz qurbandardyń ólimine ákep soǵady. Biraq eger adamzat aırmashylyqty ajyrata almasa, Qudaı, ózine, bolady. Jáne ol Abyraıymǵa jáne oqyǵandarǵa bizge dáleldeıdi onyń Kieli kitap týraly kýáliǵi.

Gen.18:24: *"báلكim, qala ishinde eley ádil adam bar shyǵar: sen de óltiresiń, al senderdi qalada emes, ondaǵy eley ádildiń kesirinen keshirme. ?"*

Tátti jáne súispenhilikke toly jan dúnesinde Abyraıym eleske toly jáne ol osy eki qalada kem degende 50 ádil adamdy tabýǵa bolatynyn elestetedi jáne

bul Qudaıdan eki qalanyń raqymyn alý úshin osy 50 ádil adamdy shaqyrady. kinásizderdi kinálılermen uryp-soǵýǵa bolmaıtyn kemeldi ádildigi úshin.

Gen.18:25: "*Ádilderdi zulymdarmen birge óltirý úshin, ol zulym adam sıaqty bolýy úshin, senen osylaısha alys ! Jáneiso siz ! Búkil jer sharyn sottaǵan adam onda ádildik bolmaıdy ?*"

Abyraıym kemeldi ádildiktiń mánine sonshalyqty berilgen bolmysynan bas tartpaı, qolynan kelmeitinin Qudaıǵa eske salý arqyly máseleni oilap, sheshedi.

Gen.18:26: "*Jáne YaHWéH aıtty : "Eger men Sodomnan qalada elý ádil adamdy tapsam, men olardıń kesirinen búkil qalany aıamaımyn".*

Jaratqan Ie shydamdylyq pen meirimdikpen Abyraıym týraly aıtý úshin ketip qaldy jáne onyń jaýabynda ol oǵan sebebin aıtty : 50 ádil qala joıylmaıdy.

Gen.18:27: "*Abyraıym jaýap berdi de, aıtty : Mine, men Jaratqan Iemen sóilesýge batylym bardym, men tek iemmin.shañdy baqylaýǵa arnalǵan basqarý elementteri jáne kúl".*

Bul týraly oi ma "*jáne shań jáne kúl*" ol qalady qudaisyz erkekten alqaptaǵy eki qala qıraǵannan keiın be ? Abyraıym árqashan ózinshe bolmaǵanyn moıyndai ma "*shań jáne kúl*".

Gen.18:28: "*báلكim, elý ádil, árıne, beseý bar shyǵar : bes, 'barlyǵyńdy qalany qurtasyń ba? Jáne YaHWéH aıtty : "Qyryq bes ádil adamdy tapsam, men ony joımaımyn".*

Abyraıymnyń batyldyǵy ony saýdalasýdy jalǵastyrý úshin, múmkin, sailanatyn ókilderdiń sanyn azaitý arqyly júzege asyrady jáne ol 32-tarmaqta, on ádil adamnyń sanında toqtadı. Ár joly Qudaı Abyraıym usynǵan sanǵa bailanysty óziniń raqymyn beredi.

Gen.18:29: "*Abyraıym onymen sóilesýdi jalǵastyrdy jáne aıtty : báلكim, onda qyryq ádilder bar shyǵar. Jáne YaHWéH aıtty: Men qyryq úshin eshteńe istemeimin".*

Gen.18:30: "*Abyraıym aıtty : Jaratqan Ie ashylan, men sóleimin. Báلكim, onda otyz tabylǵan shyǵar. Jáne YaHWéH aıtty: Men eshteńe istemeimin, eger ol jerden otyzdy tapsam".*

Gen.18:31: "*Abyraıym aıtty olarǵa: Mine, men Jaratqan Iemen sóilesýge batylym bardy. Sonda ol jyrma ádil adamdy tapsa eken. Jáne YaHWéH aıtty : Men ony jyrma úshin qurtpaımyn".*

Gen.18:32: "*Abyraıym: - Jaratqan Ie ashylan, men taǵy da sóleimin, biraq bul bir ret. Sonda ol on ádil adamdy tapsa eken. Jáne YaHWéH aıtty: Men ony on ádil úshin qurtpaımyn".*

Bul jerde Abyraıymnyń saýdalasýyn toqtatady, ol belgilenetin shekteý bar ekenin túsinedi, onyń sheginen onyń tabandylyǵy negizsiz bolady. Ol on ádil adamnyń sanyna toqtadı. Ol ádilderdiń sany osy eki jemqor qalada, meili qolmaqol aqshamen bolsyn, otbasymen jáne dostarymen bolsyn, bolatynyna optimisik kózqarasta.

Gen.18:33: "*YaHWéH Abyraıymmen sólesip bolǵan soń ketip qaldy. Abyraıym úıine qaıtty".*

Eki dostyń, biri kóktegi jáne qudiretti Qudaıdyń, ekinshisi adamnyń, jerdiń shańnyń kezdesý alańy aiaqталyp, árkim kúndelikti jumysyna oralady. Abyraıym úıine, Iahve Sodom men Gómoraǵa, jáne onyń úkimi joıǵysh qulaıtyn jerge.

Onyń Qudaimen almasıynda, Abraham révéle Qudaıdyń beinesinde jasalǵan onyń minezi, ómirge onyń joǵary qundylyǵyn bere otyryp, shynaiy ádildiktiń oryndalǵanyn kórgisi keledi. qymbat. Sondyqtan, onyń qyzmetshisiniń kelisimi tek bólisetin Qudaıdyń júregin baýrap, qýanta alady tolyǵymen onyń sezimderi.

Jaratyls 19

Tótshe jaǵdaıǵy bóliny

Gen.19:1: "*Eki perishte Sodomǵa keshke keldi ; Lýt Sodomnyń qaqqasyna otyrdy. Lýt olardy kórgende, olardyń aldynan turý úshin ornynan turyp, jerge sájdege jyǵyldy*".

Bul minez-qulyqtan Abyraıymnyń, onyń nemere inisi Lottyń jaqsy yqpaly tanýǵa bolady, óitkeni ol kelýshilerge de sondaı oıshyldyqta kórsetedi. Jáne ol muny sonshalyqta muqıat jasaıdy, sondyqtan ol ornatylǵan Sodom qalasynyń turǵyndarynyń jaman minez-qulqyn biledi jáne sonda turady.

Gen.19:2: "*Jáne ol aıtty , Mine, endi myrzalarym, senderge quldaryńnyń úıine kirip, túneyiń úshin duǵa etemin , jáne aıaǵyńyzdy jyǵyńyz ; tańerteń erte turasyń, jolyńdy jalǵastyrasyń. Jáne olar aıtty, joq; biraq biz túni boıy kóshede bolamyz*".

Partia - ony ornalastyryń mindeti janyndan ótip bara jatqan adamdar áreketterdi analyp óty azǵyn jáne aram adamdar jemqor. Biz Abyramnyń úsh kelýshiniń aldynda jaıapty bolǵanyn qarsy alý týraly da bilemiz. Partia - bul quqyq bul onyń osy qalanyń buzyq jandarymen birge turýynan búlinýine jol bermedi. Eki perishte qalany qıratý úshin keldi, biraq sen ony qıratpas buryn, olar ózderiniń zulymdyqtaryn kórsetý úshin jumys istep, olardy jalaýsha qylmyspen alyp, adamdardyń zulymdyqtaryn shatastyrǵylary keledi. Al bul nátiजेге qol jetkizý úshin olardyń kóshede túnep shyǵy jetkilikti shabýyl jasaǵan Sodomıtter.

Gen.19:3: "*Biraq kóp nárseni talap etkeni sonsha, olar onyń janyna kirip, úıine kirdi. Ol olarǵa dastarhan jayıp, ashıtylmaǵan nan pisirdi. Jáne olar tamaqtandy*".

Toptama tabysqa jetedi , sondyqtan, olardy sendirý úshin jáne olar onyń qonaqıaılylyǵyn qabyldaıdy; bul onyń jomarttyǵyna kýá bolýǵa múmkindik beredi Abyraıym ózinen buryn istegendeı. Tájirıbe olardy ádıletsizderdiń dál ortasynda, Jerdiń ádemi jany ashýǵa úretedi.

Gen.19:4: "*Olar ótirik aıtpady, qala halqy, Sodom halqy údi balalardan qarttarǵa deın qorshap aldy; búkil halyq júgirdi*".

Halyqtyń zulymdyǵyn kórsetý eki perishteniń kútkeninen de asyp túsedı, óitkeni olar Lot olardy qarsy alǵan úige tómen qaradı. Bul zulymdyqtyń taralı deńgei aıaqtaldy : "*balalar joǵaryǵa qarttarǵa*". Úkimi boıynsha YaHWÉH sondyqtan tolyǵymen jus.

Gen.19:5 : "*Olar Lotty shaqyryp alyp, oǵan aıtty : Osy túni saǵan kirgen adamdar qaida? Biz bilýimiz úshin olardy bizge jetkizińiz*".

Ańǵal halyq sodomdyqtardıń netine aldanyp qalýy múmkin, óitkeni bul bilimge suranys emes, mysaldaǵy sózdiń biblialyq maǵnasynda bilý, "Adam áelin bildi, ol uldy jalańashtady". Bul adamdardıń azǵyndyǵy sonshalyqty tolyq jáne emdelýsiz.

Gen.19:6: "*Lýt olarǵa údiń kireberisinde shyǵyp, artyndaǵy esikti jaýyp tastady*".

Erjúrek Lot, oǵan barýǵa asyq - tipti aldynda jaqsy kóretin jirkenishti jáne bul kelýshilerdi qorǵaý úshin artyndaǵy úiniń esigin jabýǵa qamqorlyq jasaıdy.

Gen.19:7: "*Jáne ol atty : Baýyrlarym, men senderge duǵa etemin, jamandyq jasama !*"

Jaqsy adam, zulymdardy jamandyq jasamaýǵa shaqyrady. Ol olardy "baýyrlar" dep ataıdy, óitkeni olar ózi sıaqty er adamdar jáne olardıń keibireýlerin olardıń júris-turysy ólimge aparyp soqtyrady degen úmitti boıyna sińirgen.

Gen.19:8: "*Mine, meniń erkekti tanymaıtyn eki qyzym bar ; Men olardy shyǵaramyn, sen qalaǵanyńdy isteisiń. Tek bul kisilerge eshteńe isteme, óitkeni olar meniń tóbemniń kóleńkesinde keldi*".

Toptama úshin bul tájiribede sodomitterdiń minez-qulqy buryn-sońdy bolmaǵan bikterge jetti. Eki kelýshisin saqtap qalý úshin ol óziniń eki qyzyn óz ornında áli kúnge deın tyń kúinde usynýǵa keledi.

Gen.19:9: "*Olar atty : bastalǵan ! Jáne olar atty : bul beıtany adam retinde keldi jáne ol tóreshi bolǵysy keledi ! Jaraıdy, biz olarǵa jamandyq jasaımyz. Zorlyq-zombylyqpen partıany basyp, olar esikti buzý úshin alǵa jyljydy*".

Pakettiń sózderi tynyshtalmaıdy, pakettiń kezdesýi de, sumdyq tirshilik ieleri de tynyshtalmaıdy, týraly olar ony ózderinen nasharlatý úshin aıtady. Sodan keıin olar esikti buzýǵa tyrysty.

Gen.19:10: "*er adamdar qoldaryn alǵa sozyp, Lýtty úge kirgizip, esikti jaýyp tastady*".

Erjúrek Lot ózine qaýıp tónip turǵandyqtan, perishteler aralasyp, Lotty údiń ishine ákeledi.

Gen.19:11: "*Jáne olar soqyrlyqpen údiń kireberisinde turǵan erkeketterdi eń azynan úlkenine deın uryp jiberdi, sondyqtan olar esikti tabý úshin qajetsiz aıypul saldy*".

Syrtaı qaraǵanda, eń jaqyn adamdarynyń tolqýy soqyrlyqqa shaldyqqan ; les turǵyndary údiń qorǵalǵan.

Gen.19:12: "*Er adamdar Lýtqa atty : sen munda basqanyń bárine asyǵasyn ? Kúey balalary, uldary men qyzdary, qalada bardyń bári, olardy osy jerden shyǵaryńyz*".

Lýt perishtelerdiń jáne olardy jibergen Qudaıdyń kózinen raqym tapty. Onyń ómirin qutqarý úshin, ol mindetti "*shyq*" qala men jazıq ańǵarynan, óitkeni perishteler bul ańǵardıń turǵyndaryn qurtady, ol A1 qalasy retinde qıraǵan aimaqqa amalady. Perishtelerdiń qurbandyǵy tiri jaratylıstarda ózine tiesili barlyq nársege taralady.

Osy taqyrypta **bóliný** qudaıdyń buıryǵymen "*shyq*" turaqty. Óitkeni ol óziniń jaratylıstaryn basady **ajyratý** zulymdyqtan onyń barlyq túrinde, sıaqty jalǵan hristiandyq shirkeýler. ÁQB.18:4 ol óziniń sailanıyna buıryq berdi "*shyq*"

bastap "Uly Vavilon", bul katolik dinine, ekinshiden, protestanttyq dinge qatysty kóp formaly, áserinensqandais olar osy ýaqytqa deın qaldy. Al Lýtqa keletin bolsaq, olardyń ómiri Qudaıdyń buıryǵyna birden moıynsunýdan góri qutqarylady. Sebebi, jarıalanýymen qatar jasatyn zańra birinshi mindetti kúnniń jeksenbilik demalys kúni, raqymdylyq ýaqytynyń sońy aıaqtalady. Al sodan keın bul máselege qatysty pikir men kózqarasty ózgertýge kesh bolady.

Men munda talap etiletin sheshim qabyldaıdy keınge qaldyrýdyń nátıjesin bildiretin qaıypke sizdiń nazaryńyzdy aýdaramyn. Bizdiń ómirimiz sonshalyqta názik, aýrydan, jazataıym oqıǵadan ólyimiz múmkin, nemese shabýyl, Qudaı bizdiń baıaý áreket etýimizdi baǵalamasa, oryn alýy múmkin jaǵdailar, jáne bul jaǵdaıda raqymdylyq ujymynyń ýaqytynyń sońy óziniń barlyq mańyzdylyǵyn joǵaltady, ótkeni ol ólmeı turyp óledi onyń ádiletsizdigi jáne Qudaıdyń aıyptaıy. Bul máseleni bilgen Paýyl Evr deıdi.3:7-8 : " *búgin onyń daısyn estiseń, júregińdi qataıtpa kóterilistegideı ...*". Sondyqtan Qudaıdyń usynysyna jaıap berýdiń qashanda ózektiligi bar, al Paýyl bul pikirde, Evr.4: 1-ge saıkes: "*endeshe, onyń demalysyna shyǵamyz degen ýáde oryndalsa da, sizderdiń eshqaisylaryńyz jetispeitin sıaqty dep qorqayıq*".

Gen.19:13: "*ótkeni biz bul jerdi qurtamyz, ótkeni olardyń aıqay buryn balayızdan shyqqan YaHWéH. YaHWéH bizdi ony joıýǵa jiberdi*".

Bul joly, ýaqytty basqanda, perishteler onyń úinde bolýynyń sebebin belgileitini belgili. Iahveniń sheshimimen qala tez arada joıylýy kerek.

Gen.19:14: "*lýt shyǵyp, qyzdaryn alyp ketken kúieý balalaryna sóıle : Tur, dedi ol, myna jerden ket ; úshin YaHWéH qalany qıratady. Biraq, kúieý balalarynyń kózinshe qaljyndaǵandaı boldy*".

Lottyń kúieý balalary s boldy u sárine, joq basqa sodomdyqtardyń zulymdyq deńgei, biraq "jalǵyz senimniń" qutqarylýy úshin. Jáne olarda bolmaǵany anyq. Olardyń qayın atalarynyń senimderi qyzyqırmady, al kenetten Iahve Qudaı olar úshin qalany qıratýǵa daıyn degen oı tańqalarlyq boldy.

Gen.19:15: "*al tań atqanda perishteler Luqa sózin tezdetip jiberdi , turyńdar, osynda júrgen áielińdi jáne eki qyzyńdy alyńdar; qalanyń zańsyzdyǵyna boı aldyrmas úshin*".

Sodomnyń joıylýy júrekti aýyrtady **bólinýler** bul senim men senimsizdikti ashady. Qyzdary ákesiniń sońynan erýdi nemese kúieýiniń sońynan erýdi tańdaıy kerek.

Gen.19:16: "*Al kesh bolǵandyqtan, er adamdar onyń qolynan ustady, ol, áieli jáne eki qyzy, ótkeni YaHWéH ony qutqarǵysy keldi ; olar ony alyp, qalasyz ornatty*".

Bul árekette Qudaı bizge kórsetedi "*örtten ot jaǵyshy julyp aldy*". Qudaı taǵy da kóp nárseni ózimen birge eki qyzy men áelimen birge qutqarady. Osylaısha, qaladan jyrylyp, olar ózderin syrta, bostandyqta jáne tirideı sezinedi.

Gen.19:17: "*Syrtaq shyqqannan keın olardyń biri aıty : Ómiriń úshin ózińdi qutqar ; artyńa qaramańdar, barlyq jazytqa toqtamańdar ; qashyp ket - seni jep qoımas úshin taıǵa shyǵasyń*".

Qutqarylý taıda bolady, tańdaı Abyraıymǵa qaldy. Partia siz jazyp pen órkendeıdi tańdaǵan qateligińizdi túsinip, ókinýi múmkin. Onyń ómirine qaıyp tónip tur, eger Qudaıdyń oty alqapqa tıgen kezde baspanada bolǵysy kelse,

asyǵyǵa týra keledi. Oǵan artyna qaramaýdy buıyrady. Tapsyrysty qabyldaı qajet ishinde týra maǵyna sıaqty ishinde beıneli maǵyna. Bolashaq pen ómir Sodoman aman qalǵandardyń aldynda, óitkeni olardyń artynda, kóp uzamai qırandylarda kúkirt tastarymen qabyńǵan qyzdyrý shamy kókten laqtyrylady.

Gen.19:18: "*Lýt olarǵa bylai dedi : Oı ! "joq, Iem !"*

Terror perishtesi bergen buıryq, Lot.

Gen.19:19: "*Mine, men seniń kóz aldyńnan raqym taptym, sen maǵan degen meırimdiligińniń ulylyǵyn ómirdi saqtai otyryp kórsettiń ; biraq men taýǵa, men jetken apatqa deiin qutqara almamyn jáne adasyp ketemin".*

Ol turatyn bul aймаq týraly kóp nárse belgili jáne taýǵa jetý úshin oǵan kóp yaqyt qajet bolatynyn biledi. Sondyqtan ol perishteden ótindi jáne ol basqa sheshimdi usynady.

Gen.19:20: "*Mine, men panalaǵanymda bul qala men úshin jetkilikti jaqyn jáne shaǵyn. Oı ! Meni qutqara alamyn,... bul kishkentai emes pe?... jáne meniń janym ómir súredi !"*

Bý arqylyalqaptyń t, Soar, qaısysy shaǵyn degendi bildiredi. Ol Lot pen onyń otbasyna pana bolý úshin alqap tragediasynan aman qaldy.

Gen.19:21: "*Jáne ol olarǵa bylai dedi : Mine, men saǵan osy raqymdy syulaımyn jáne sen aıtyp otyrǵan qalany qıratpaımyn".*

Bul qalanyń bolýy áli kúнге deiin Sodom men Gómoranyń eki qalasy ornalasqan jazыq ańǵaryndaǵy qalalardy soqqan osy dramalyq epizodtyń kýási.

Gen.19:22: "*Asyǵyńdar, sonda qashyńdar; óitkeni sen sonda kelgenshe men eshteńe isteı almamyn. Dál osy sebepti biz Soar qalasyńyń ataıyn berdik".*

Perishte endi onyń kelisimine táyeldi jáne ol Soardaǵy alqaptyń soǵyyn kútedi.

Gen.19:23: "*Lýt Patsha bolyp kirgen kezde jer betinde kún kóterildi".*

Sodomdyqtar úshin jańa kún ádemi kúnniń shyǵyyn jarıalaǵandaı boldy ; basqalar sıaqty bir kún ...

Gen.19:24: "*Sodan keıin YaHWéH aspannan Sodomǵa, Gómora kúkirtine jańbyr jaıyp, ot jaǵyldy YaHWéH".*

Bul qudailyq áreket ǵajayıp archeolog adventist Ron Ýaıttıń ashqan jańalyqtary arqyly kúshti kýálilik aldy. Ol Gomorra qalasyńyń ornyn anyqtady, onda turǵyn úıler alqappen shektesetin taýdyń batys betkeıine qarsy birinen soń biri salynǵan. Bul jerdiń topyraǵy kúkirtti tastardan túzilgen, olar búgin taǵy da otqa oranǵan. Táńirlik ǵajayıp osylaısha tolyq rastalǵan jáne sailanǵandardyń senimine laıyq.

Jii oilastyrylǵan jáne aıtylǵandardan aıymashylyǵy, Qudaı atom energetikasyna, bul alqapty joiýǵa emes, tastardan kúkirt jáne kúkirt taza, 90% taza dep baǵalanady, bul sırek kezdesedi, deıdi mamandar. Aspan kúkirt bulttaryn tasymaldamaıdy, sondaı-aq bul qıratý Jaratýshy Allanyń isi dep aıta alamyn. Ol ózine qajet nársege sáikes jasaı alady , ol jerdi jaratqannan beri, aspan jáne olardyń quramyndaǵy barlyq nárse.

Gen.19:25: "*Ol sol qalalardy, búkil jazыqty jáne qalalardyń barlyq turǵyndaryn, jer betindegi ósimdikterdi qulatty".*

Ol qabyngan kúkirt tastarynyń jańbyryna ushyrağan jerde neden aman qalýy múmkin ? Kúkirttiń tastary men tastarynan basqa eshnársa áli kúnge deın joq.

Gen.19:26: "*Lýttyń áieli artyna qarasa, ol tuzdyń tiregine ainaldy*".

Lýttyń áieliniń bul artqy kórinisi ókinish pen osy qarǵys atqan jerge degen qzyǵyshylyqty kórsetedi. Bul kónil-kú Qudaıǵa unamaıdy jáne ol óziniń denesin tuz músinine ainaldyryp, bedeylik beinesin biledi rýhanı absolútti.

Gen.19:27: "*Abyraıym tańerteń erte turyp, onyń kózinshe ustalǵan jerge barý úshin kóterildi. YaHWéH*".

Elemey oryndalǵan drama, Abyraıym Mamre emeniniń basyna shyǵady , onda ol óziniń úsh kelyshisin qarsy aldy.

Gen.19:28: "*Jáne ol óziniń kózqarasyn Sodom men Gómora jaǵyna jáne jazyqtyń barlyq aýmaǵyna jetkizdi ; mine, ol jerden peshtiń tútinindei tútinniń shyqqanyn kórdi*".

Taý - bul keremet observatoria. Onyń ornalasqan biiktiginen abraziyhaaýdanda m ústemdik etedi jáne ol Sodom men Gómora ańgarynyń ornalasqan jerin biledi. Eger orynnyń edeni áli kúnge deın mangal jarqyrap tursa, biiktigi kóteriledi ashshy tútin kúkirtten jáne adamnyń qalada jınaǵan barlyq materialdaryn tutynýnan týndaǵan. Bul jer aqyrzamanǵa deın sterildilikke sotalǵan. Topyraqtyń sterildiligine yqpal etetin tek tastar, tastar, kúkirtti tastar jáne tuz, kóp tuz bar.

Gen.19:29: "*Qudai jazyq qalalardy qratqanda, Abyraıymdy esine aldy ; jáne ol qai lotta turatyn qalalardy qulatqanda, qulatýdyń ortasynda kóp nárseden qutyldy*".

Bul túsinikteme mańyzdy, óitkeni ol bizge Qudaıdyń Abyraıym men onyń adal qyzmetshisine unamdy bolý úshin ǵana kóp nárseni qutqarǵanyn kórsetedi. Ol toqtaǵan joq güldengen alqap pen onyń búlingen qalalary úshin ony óz tańdaýymen sóǵıńiz. Jáne bul onyń shynymen de Sodom basynan ótkergen taǵdyrdan "ottan julyńǵan brend" retinde óte dáldikpen qutqarylǵanyn rastaidy.

Gen.19:30: "*Lot Soardy biiktikke tastap, eki qyzymen birge taýǵa ornalasty, óitkeni ol Soarda qalýdan qoryqty. Jáne ol úńgirde turdy, ol eki qyzymen birge*".

Qajettiligi týraly **bóliný** endi toptamaǵa túsinikti. Jáne ol Soarda qalmaıdy sheshedi, "kishkentailarǵa" Qudai aldynda jemqor adamdar men kúnákarlar qonystanǵan bolsa da. Óz kezeginde ol taýdy jeńip, kez kelgen jaılylyqtan alystaidy, eki qyzymen úńgirde turady, Qudaıdyń jaratylysy usynǵan qaýıpsiz tabıǵat.

Gen.19:31: "*al tuńǵyshtary kishisine atty : Bizdiń ákemiz qartaıǵan ; jáne elde birde-bir adam bolǵan joq, bizge kelyge, barlyq eldiń paidalaný atýynsha*".

Lýttyń eki qyzy kótergen bastamalarda tań qaldyratyn eshteńe joq. Olardyń ýajderin Qudai aqtaıdy jáne bekitedi, óitkeni olar ákelerine tuqym berý jolynda áreket etedi. Bul motivasia bolmasa, bastama týysqandyq sıpatta bolady.

Gen.19:32: "*Kel, ákemizben birge sharap ishı, onymen jatayıq, ákemizdiń urpaǵyn saqtap qalýymyz úshin*".

Gen.19:33: "*Olar osy túni ákelerimen birge sharap ishken ; tuńǵyshtary ishke kirip, ákesimen birge jatty : ol jatqanda da, turǵanda da sezbedi*".

Gen.19:34: "*Kelesi kúni tuńǵyshtary kishisine atty , Mine, men keshe túnde ákemmen jattym ; ony da osy túni sharap ishýge májbúr eteik, onymen birge jatayq, ákemizdiń urpaǵyn saqtap qalýymyz úshin*".

Gen.19:35: "*Olar da sol túni ákelerinde sharap iship otyrды ; kishisi ornynan turyp, onymen birge jatty : jáne ol jatqanda da, turǵanda da sezbedi*".

Bul árekettegi jalpy beisanalyq lot proseske bizdiń sońǵy ýaqytta janýarlar men adamdarǵa qoldanylatyn qoldan uryqtandyry (a1) beinesin beredi. Kishkene lázzat izdey joq jáne bul juptasýdan góri tań qaldyрмаidy adamzattyń basyndaǵy baýyrlar men ápkelerdiń.

Gen.19:36: "*Lýttyń eki qyzy ákelerinen júkti bolǵan*".

Dál osy eki qyzdyń boıynda ákesiniń namysy úshin ózin-ózi joqqa shyǵarydyń kóptegen erekshe qasietteri bar. Qyzdardyń analarynda olar balasyn resmı túrde ákesiz tárbieleý jaýapkershiligin óz moınyna alady jáne osylaısha olar kúieyin, jubayyn, serigin alý quqyǵynan bas tartady.

Gen.19:37: "*tuńǵyshtary uldy jalańashtap, onyń esimín Moab dep atady : osy kúnge deın moabtyqtardyń ákesi de solai*".

Gen.19:38: "*Kishisi ul týyp, esimín Ben-Ammi dep atady: osy kúnge deın ammondyqtardyń ákesi de solai*".

Bul, Daniál paıǵambarlyǵynda 11:41, eki uldyń urpaqtary týraly aıtylǵan: "*Ol dańqy jerge de kiredi, kóptegen elder qulatlady; biraq Edom, **Moab**, jáne balalarynyń bastyǵy **Ammon** onyń qolynan jetkiziledi*". Tándik jáne rýhanı baılanystyrýshy býyn, sondyqtan Israilde turatynǵayraıymnyń urpaqtary evrei halqynyń Eberinen keın tamyр jaǵan. Biraq bul túbirortaq mindetterosy urpaqtardy ultqa qarsy talap etip, damytý Izrail. Sefaniada 2: 8 jáne 9, Qudai Moab pen Ammonnyń balalary úshin baqytsyzdyqtardy boljaıdy: "*Men Moabtyń qorlaǵanyn estidim et Ammon balalarynyń qorlaýy, olar meniń halqymdy qorlap, onyń shekarasyna qarsy takapparlyqpen turǵanda. Sondyqtan men tirimin ! qojayındardyń Iesi, Israildiń Qudayı Moab Sodom sıaqty, al Ammonnyń balalary Gómora sıaqty, qıraǵan jer, tuz kenishi, shól bolady deidi., máńgilikke; jáne meniń halqymnyń qalǵan bóligi, tonalǵandar, meniń halqymnyń qalǵan bóligi olardy iemdenedi*".

Bul Qudaidyń nyǵmeti tek Abyraıymǵa qatysty ekenin jáne ony bir áke Terahtan týǵan baýyrlary bólispegenin dáleleıdi. Eger partıa Abyraıymnyń úlgisin paidalana alsa, bul onyń eki qyzynan týǵan urpaǵyna qatysty bolmaıdy.

Jaratyls 20

Qudaidyń paıǵambary mártebesi boıynsha bóliný

Segese perǵaıynmen birge ómir súrgen tájiribeni jańartyp jatyr Jaratyls 12-de baıandalǵan, Abyraıym áieli Sarany Jerar patshasy Ábilehke ápkesi retinde syılaıdy (Gaza mańyndaǵy qazirgi palestinalyq). Qaitadan, ashý úshin ony jazalaityn Qudaidyń reaksiasy solai jáne Saranyń kúieyi onyń paıǵambar. Abyraıymnyń qudireti men qorqynyshy taralý jáne jyly búkil oblys.

Jaratylys 21

Zańdy jáne zańsyzdy ajyratý

Jáne **bóliný** bizge unatyn nárseni qurban etý arqyly

Gen.21:1: "*Jáne YaHWéH Saraǵa bardyh ol aitqandai, jáne YaHWéH Saraǵa jarasadyh ol aitqandai.*"

Bul saparynda Qudai Saranyń uzaqqa sozylǵan bedeyligine núkte qoiady.

Gen.21:2: "*Sara júkti bolyp, Abyraıymǵa qartaıǵan shaǵynda ul týdy, sol kezde Qudai onymen sólesken bolatyn.*"

Esa.55:11 osyny rastady: "*Meniń aýzymnan shyqqan sózim solai bolsyn : emeni bosqa qaitarmady, meniń tilegimdi oryndamai-aqmeniń dizainymdy jasamadym*"; Abyraıymǵa bergen ýádesi oryndalady, sondyqtan aıat aqталady. Bul ul dúniege Qudai ait óziniń dúniege kelgenin jarıalaǵannan keiin keledi. Keli kitap ony "ýádeniń uly" retinde kórsetedi, bul Ysqaqty Másihtin "Qudai Uldarynyń" paıǵambarlyq túrine aınaldyrady: Isa.

Gen.21:3: "*Abyraıym týǵan ulynyń esimin Sara dep atadyh ony jalyqtырды, Ysqaq.*"

Ysqaq esimi onyń kúletin bildiredi. Abyraıym men Sara ekeýi de Qudaidyń bolashaq ulyn jarıalaǵanyn estigende kúldi. Eger qýanyshyń kúlkisi jaǵymdy bolsa, bul mazaq etken kúlkige qatysty emes. Shyndyǵynda, eki erli-zaiptylar adam balasynyń teris pikiriniń qurbandary sıaqty reaksiǵa ie boldy. Óitkeni olar aınalasyndaǵylardyń adamdyq reaksialary týraly oıǵa kúlip otyrdy. Topan sýdan beri ómir súrý yaqyty áldeqaida qysqarady, al adamdar úshin, jasy 100 jastan asqan kárilik belgisi; ómirde usaq-túek nárselerdi kúletin nárese. Biraq jas barlyq nárseniń shegin belgiletin Jaratýshy Qudaimen qarym-qatynas kontekstinde eshteńeni bildirmeıdi. Abyraıym óz tájiribesinen ashady, jáne ol solai, Qudai qalasa, baılyq, abyroi jáne áke, bul joly zańdy.

Gen.21:4: "*Al Abyraıym uly Ysqaqty Qudai buıyrǵandai segiz kúndik jasynda súndetke otyrǵyzdy.*"

Óz kezeginde zańdy uly súndetteledi. Qudaidyń buıryǵy oryndalady.

Gen.21:5: "*Al Ysqaq uly dúniege kelgende Abyraıym júz jasta edi.*"

Bul tańqalarlyq, biraq eger siz ony antedilúven standarttarymen salystyrsańyz emes.

Gen.21:6: "*Jáne Sarah deidi : Qudai maǵan kúlydiń ornyna berdi al kimde-kim ony estise, menimen birge kúledi.*"

Sara bul jaǵdaıdy kúlkili dep taptı, óitkeni ol adam jáne adamdyq teris pikiriniń qurbany. Biraq bul kúlyge degen umtylys kútpegen qýanyshy da kórsetedi. Kúleýi Abyraıym sıaqty ol da jumysqa ornalasadysibiqalypty adamnyń kartasynda elestetýge bolatyn jasta bosanı múmkindigi.

Gen.21:7: "*Jáne ol aıtty : Abyraıymǵa kim aitqan bolar edi : Sara olardyń uldaryn emize me? Sebebi men oǵan qartaıǵan shaǵynda ul týdym.*"

Bul zat shynymen de erekshe jáne tolyǵymen ǵajayıp. Paıǵambarlyq jospar boıynsha Saranyń myna sózderine qarap, Másihtegi jańa kelisimdi paıǵambarlyq

etetin Ysqaqtan, Ysmaıyl birinshi kelisimniń ulyn paıǵambarlyq etetin kóremiz. Tánge saı tıylǵan tabıǵı ul Másih Isadan bas tartıy arqyly súndettelı belgisi boıynsha Qudaı ulynıń ıgiligi úshin bas tartady hristian senim arqyly tańdaldy. Jańa kelisimniń negizin qalaýshy Másih Ysqaq retinde Qudaıdy adamnyń syrtqy kelbeti arqyly tanytı jáne beıneleı úshin ǵajayıp túrde dúniege keledi. Kerisinshe, Ysmaıyl tek tándik negizde jasalǵan al kelisimder qatań adamdyq sıpatta.

Gen.21:8: "*Al bala ósip, emshekten shyǵaryldy Abyraıym Ysqaqta emshekten shyǵarǵan kúni-aq úlken toi jasady.*"

Bala emizetin bala jasóspirim bolady, al ákesi Abyraıym úshin ýáde men baqytqa toly bolashaqty qýanyshpen ashady.

Gen.21:9: "*Al Sara Abyraıymǵa ákelgen Mysyrlyq Ajardyń ulyn kórdi ; jáne ol Abyraıymǵa atty :*"

Álbette, kúلكi berekeli juptyń ómirinde úlken oryn alatyny sózsiz. Ysmaıylдың zańdy uly Ysqaqqa degen óshpendiligi men qyzǵanyshy ony mazaq etip kúlyge jeteleıdi. Sara úshin tózýge bolatyn nárseniń shegine jetedi : anasyn mazaq etkennen keiin ulynıń anasy keledi ; bul tym kóp.

Gen.21:10: "*Ańshylyq myna kúń jáne onyń balasy ; óitkeni bul quldyń balasy meniń ulymmen, tipti Ysqaqpen de murager bolmaidy.*"

Saranyń ashýyn túsinýge bolady, biraq av-ǵa qarańyzes meni bitti joǵarǵy jaǵy. Sara Másih Isanyń ádildigine sený negizinde jańadan sailanǵan ókildermen muraǵa qalmaıtyn birinshi kelisimniń qadir-qasıetin paıǵambarlyq etedi.

Gen.21:11: "*Jáne bul óte jaqsy boldy ulynıń kesirinen Abyraıymnyń aldynda jamandyq.*"

Abyraıym Sara sıaqty áreket etpeıdi, óitkeni onyń sezimderi eki ulyna bólingen. Ysqaqtyń dúniege kelıi Ysmaıylmen bailanystyratyn 14 jyldyq súıspenshilikti joıa almaıdy.

Gen.21:12: "*Al Qudaı Abyraıymǵa bylat dedi : Bul seniń kózińde balanyń kesirinen de, kúńniń kesirinen de qatelespesin. Osynyń bárinde Sarah saǵan attym, onyń daýysyn tyńda : Ysqaqta úshin tuqym dep atalatyn bolady.*"

Bul habarda Qudaı Abyraıymdy úlken uly Ysmaıylдың jer áydarylıyn qabyldaýǵa daıyndap jatyr. Bul **bóliný** jobada bar ma paıǵambarlyq Qudaıdyń; óitkeni ol eski ósiet mozaikasynyń sátsizdigin boljaidy. Jubatyp, Ysqaqqa urpaqtaryn kóbeıtedi. Jáne bul ilahı sózdiń oryndalýy úshin jańa kelisimniń ornaıy bolady qaida "sailay"bolady"shaqyryldy"Isa Másih tegi Qudaıdyń máńgilik Izgi habary arqyly.

Osylaısha, bir ǵajaby, Ysqaq eski kelisimniń patriarhy bolady, jáne bul ásirese Jaqyp, onyń táni boıynsha uly jáne súndettelı belgisi, onyń negizinde Qudaıdyń Israıli bekitilgen. Biraq paradoks mynada, dál osy Ysqaq tek Másih tegi jańa kelisimge qatysty sabaqtardy paıǵambarlyq etedi.

Gen.21:13: "*Men sondaı-aq kúńniń ulynıń ultyna analamyn, óitkeni ol seniń urpaǵyń. "*

Ysmaıyl - Tariaı Shyǵystaǵy kóptegen halyqtardyń patriarhy. Másihke deın paraısse óziniń jerdegi qyzmetin qutqarı úshin rýhamı zańdylyq Abyraıymnyń osy eki ulynıń urpaqtaryna ǵana tiesili boldy. Batys álemi putqa tabynýshylyqtyń kóptegen túrlerimen ómir súrgen, uly jaratýshy Qudaıdyń bar ekenin elemeı.

Gen.21:14: "*Al Abyraıym tańerteń erte turyp, nan men bir bótelke sýdy alyp, Ajarǵa berdi, iyǵyna kigizdi, ol oǵan balany berdi de, olardy jiberdi. Ol ketip qaldy da, Ber-Sheba shólinde qańǵyp ketti.*"

Qudaıdyń aralasýy Abyraıymdy tynyshtandyrdy. Ol Qudaıdyń ózi Ajar men Ysmaılydy baqylaıtynyn biledi jáne kelisedi **bólek** olar, óitkeni ol Qudaıǵa olardy qorǵap, jol kórsetetinine sendi. Óitkeni onyń ózin osy ýaqytqa deın qorǵap, jetektep kelgen.

Gen.21:15: "*Sý taýsylǵannan basqa, ol balany butalardyń biriniń astyna tastady,*"

Syra-Sheba shólinde sýsyz tez shayılyp ketken Agar ólimdi óziniń baqysyz jaǵdaıynyń sońǵy nátiyesi dep sanady.

Gen.21:16: "*ketip, bir-birine qarama-qarsy otyrды, doǵalar tizbegi ; óitkeni ol autty : Men balanyń ólimin kórmeimin. Jáne ol qarsy otyrды, ol onyń daýysyn kóterip, jylady.*"

Bul tótenshe jaǵdaıda Agar ekinshi ret Qudaıdyń aldynda jylap jiberedi.

Gen.21:17: "*Al Qudai balanyń daýsyn estip, Qudaıdyń perishtesi kókten Ajarǵa shaqyryp, oǵan bylai dedi : Saǵan qandai qasiret, Ajar ? Qoryqpa, óitkeni Qudai jigittiń daýysyn onyń turǵan jerinen estidi.*"

Jáne ekinshi ret, Qudai aralasp, ony tynyshtandyrý úshin onymen sóilesedi.

Gen.21:18: "*Lev-toi, balanyń ishine túsip, ony óz qolyńa al ; óitkeni men uly ultqa aınalamyn.*"

Meniń esimde, bala Ysmaıyl 15 pen 17 jas aralyǵyndaǵy jasóspirim, biraq ol anasy Ajarǵa baǵynatyn baladan kem emes, endi ekeyinde ishýge sý joq. Qudai onyń ulyn ózi úshin saqtap qoıǵan qudiretti taǵdyr retinde qoldaǵysy keledi.

Gen.21:19: "*Qudai onyń kózin ashty, ol sý qudyǵyn kórdi ; jáne ol baryp, sý qospasyn toltyrды, jáne balany ishti.*"

Ǵajayıptyń jemisi me, joq pa, bul qudyqtardyń sýy qazirgi ýaqytta paida bolady ajarǵa jáne onyń ulyna ómir súrýge degen erik-jigerin qaitarý. Jáne olar óz ómirlerin zattardyń kóregendigi men aqyl-oiyn ashatyn nemese jabatyn qudiretti Jaratýshyǵa qaryzdar.

Gen.21:20: "*Qudai balamen birge boldy; jáne ol ósip, shól dalada turyp, sadaqshy boldy.*"

Ysmaıyl óltirgen janýarlardy jeý úshin sadaqpen qýyp jibergendikten, shól bos emes edi.

Gen.21:21: "*Jáne ol Parannyń shól dalasynda turды ; al anasy oǵan Mysyr jerinen áuel alyp ketken.*"

Demek, ysmaılydyqtar men mysyrlyqtar arasyndaǵy baılanys nyǵayıp, ýaqyt óte kele Ysqaqtyń Ysqaqqa qarsy básekelestigi kúsheip, olardy tabıǵı jaýlarǵa amaldyrady.

Gen.21:22: "*Sol kezde Ábیشهlek pen onyń áskeriniń basshysy Pikol Abyraıymmen sólesip, bylai dedi , Qudai seniń barlyq isterińde senimen birge.*"

Saranyń ápkesi retinde tanystyrylýynan týyndaǵan oqıǵalar, Jar.20-da kezdesetin nárseler ábilqayırga Abyraıymnyń Qudaıdyń paıǵambary bolǵаны bildi. Qazir ol qorqady jáne qorqady.

Gen.21:23: "*Al endi, mağan, mağan da, balalaryma da, nemerelerime de jalğan áreket etýleriñe Allanyñ ant etiñder: men sağan atqan meirimdiligime sai, sen mağan jáne mağan áreket etesiñder. sen qonystanğan jer.*"

Abimelek budan bylai Abyraıymnyñ aıla-amaldarynyñ qurbany bolǵysy kelmeidi jáne ony berik ustanǵysy keledi jáne Tynyq muhıty alánsyna sheshim qabyldady.

Gen.21:24: "*Abyraıym: "Men ant etemin", - dedi.*"

Abyraıymnyñ Abimelekke eshqandaı jaman nieti joq jáne ol bul kelisimge kelisimin berýi múmkin.

Gen.21:25: "*Abyraıym Ábilehti Ábilehtiñ qyzmetshileri kúshpen tartyp alğan sý qudyǵy úshin sógip tastady.*"

Gen.21:26: "*Jáne Ábileh atty : Men bul áreketti kim jasaǵanyñ bilmeumin, sonymen qatar siz mağan eskertýsiz tez bermediñiz, men búgin estidim.*"

Gen.21:27: "*Abyraıym men maldyñ as mázirin alyp, Ábilhaiyrǵa berdi, olar odaq qurdy, ekeýi.*"

Gen.21:28: "*Abyraıym otardyñ jeti qozysyn otarǵa qoidy ;*"

Abyraıymnyñ "jeti qoidyñ" tañdaýy, onyñ jaratýshy Qudaimen bailansynyñ dáleli, ol óz isimen bailanystyrǵysy keledi. Abyraıym shet elge qonystandy, biraq eñbeginiñ jemisi óz menshiginde qalǵanyñ qalaıdy.

Gen.21:29: "*al ábisherek Abyraıymǵa bylai dedi : Mine, sender bólip qoiǵan otardyñ osy jeti qozysy ?*"

Gen.21:30: "*Al ol bylai dep jaýap berdi: - Sen meniñ qolymnan osy jeti analyq qozyny alyp, mağan osy qudyqty qazǵanyma kya bolý úshin qyzmet etýiñ kerek.*"

Gen.21:31: "*sondyqtan olar bul jerdi Beer-Sheba dep atady, ótkeni onda olar ekeýin de terbetedi.*"

Daýdyñ uñǵymalary aldy Evrei tilindegi "jeti" sanynyñ túbiri bolyp tabylatyn jáne "s" sózinde kezdesetin "sheba" sóziniñ ataýycjetinshi kúñge qatysty "habbat", bizdiñ Senbi jerdegi jaratylıstarynyñ basynan bastap Qudaıdyñ apta saıyngy demalysyn qasıetti etti. Bul odaqtyñ jadyn saqtaý úshin qudyq "jeti qudyǵy" dep ataldy.

Gen.21:32: "*Jáne olar Ber-Shebaǵa kelisim jasady. Ábileh pen áskeriniñ basshysy Pikol ornynan turyp, olar filistirlere eline oraldy.*"

Gen.21:33: "*Abyraıym Ber-Shebaǵa tamarıs otyrǵyzdy , jáne onyñ atyna shaqyryldy YaHWéH, mángiliktiñ Qudayı.*"

Gen.21:34: "*Al Abyraıym Filistirlere elinde qonystandy.*"

Qudaı óziniñ qyzmetshisine beibitshilik pen tynyshtyq jaǵdaıyn uıymdastyrdy.

Jaratylıs 22

Áke men uldyñ ajyrasýy biregei qurbandyqqa shalyndy

Bul 22-taraýda Qudaıdyń Áke retinde qurbandyqqa shalǵan Másihtıń paıǵambarlyq taqyryby berilgen. Ol Qudaıdyń jasyryn túrde daıyndaǵan qutqaryly prinsipine jol ashady basynan bastap onyń aldynda erkin, aqyldy jáne ózine-ózi senimdi tulǵa qurý týraly sheshim qabyldandy. Bul qurbandyq onyń jaratylystarynyń súıspenshiligin qaitary úshin tólenetin baǵa bolady. Tańdalǵandar - Qudaıdyń tańdaý erkindigin kútýine jaýap bergender.

J.22:1 : *"Osylardan keın Qudaı Abyraıymdy synap kórdi de, oǵan:hamyraıym! Jáne ol jaýap berdi : mine, men!"*

Abyraıym Qudaıǵa óte moıynsunǵysh, biraq bul moıynsunýshylyqqa qanshalyqty jetýge bolady ? Jaýabyn Qudaı burynnan bileđi, biraq Abyraıym onyń artynda qalýy kerek, barlyq saılangandarǵa kýálik retinde, onyń moıynsunýynyń naqty dáleli ony Qudaıdyń súıspenshiligine laıyq etetin kóshirme , bul ony Másih Isanyń dúniege kelýimen tuqymy sýblımasialanatyn patriarh etedi.

J.22:2 : *"Qudaı atty: Óz ulyńdy, óziń jaqsy kóretin jalǵyz ulyńdy al, Ysqaq; Moria eline bar, sonda men saǵan aitatyn taýlardyń birinde ony órtengen qurbandyq retinde usyn."*

Qudaı óz erkimen aýyratyn nárseni qoldady, bul júz jastaǵy qart adamǵa tózýge bolatyn nárseniń shegine deiin. Qudaı oǵan ǵajayıp arqyly óziniń jáne Saranyń zańdy átelinen týǵan uldyń qýanyshyn sylady. Sondaı-aq, ol ainalasyndaǵylardy Qudaıdyń keremet talabyna jasyra ma : *"Ojalǵyz ulyńdy qurbandyqqa shalyńdar"*. Jáne máńgilik zardaptardan Abyraıymnyń búkil adamzatqa degen erkine oń jaýap. Óitkeni Abyraıym ulyn qurbandyqqa shalýǵa kelisken soń, Allanyń ózi buıyrmaıdyoyıra ómiri qutqarý jobasynan kóbirek bas tartyńyz ; jáne eger ol múmkin bolsa ony tastaýdy qarastyryńyz.

Dáldiktiń qyzyǵyshylyǵyn eskerińiz: *"men saǵan aitatyn taýlardyń birinde "*. Bul oryn Másihtıń qanyn qabyldaýǵa arnalǵan.

Gen.22:3: *" al Abyraıym tańerteń erte turyp, esegine erttep, ózimen birge eki qyzmetshi men uly Ysqaqty alyp ketti. Ol órtengen qurbandyqqa aǵash bólip, Qudaı aitqan jerge barý úshin jolǵa shyqty."*

Abyraıym bul shekten shyǵýǵa jáne jan dúniesindegi ólimge moıynsunýǵa bel býdy, uıymdastyrady daıyndaý Qudaı taǵaıyndaǵan qandy rásim.

Gen.22:4: *" úshinshi kúni Abyraıym kózin kóterip, jerdi alystan kórđi."*

Moria jeri - ol turatyn jerge úsh kúndik jaiay júry.

Gen.22:5: *" Abyraıym qyzmetshilerine bylai dedi : Esekpen osynda qal ; Men jáne jas jigiti, biz ǵıbadat etý úshin sol jerge kóterilemiz, jáne biz saǵan oralamyz."*

Onyń jasamaqshy bolǵan áreketi jan túrshigerlik, kýágerlerdi qajet etpeidi. Bul **bul bólingen** onyń qaityp kelýin kútýge májbúr bolatyn eki qyzmetshisinen.

Gen.22:6: *" Abyraıym órtengen qurbandyq úshin aǵashy alyp, ony uly Ysqaqqa tiep, qolyna ot pen pyshaqy alyp júrdi. Jáne bulnyń olardyń ekeýi birge júrdi. "*

Bul kóriniste paıǵambarlyq, tipti Másih májbúr etkendeı aýyr "patıbýldy" alyp júrińizým" bilekteri shegelenetin Ysqaqy aǵashqa tiep, tutatyp, qurbandyqqa shalyńǵan denesin jerdi.

Gen.22:7: " Sosyn Ysqaq Abyraymmen ákesimen sóulesip: : Meniń ákem ! Jáne ol jaýap berdi : mineki men, ulym ! Ysqaq jaýap berdi , Mine, ot pen aǵash ; biraq órteletin qurbandyqqa arnalǵan qozy qaida ?"

Ysqaq kóptegen dinı qurbandyqtarǵa barǵan jáne onyń ıgiligi barıson absesske tań qaladymaldyń e-in qurbandyqqa shalıy kerek.

Gen.22:8: " biraq Abyraym atty , Balam, Qudai órteletin qurbandyqqa qozyny ózine beredi. Jáne olar ekeyine birge bardy."

Abyraymnyń jaýabyn Qudai tikeleı shabyttandyrdy, óitkeni ol Qudaidyń aıqyshqa shegelenýge usynatyn orasan zor qurbandyǵyn adam táinde ádemi túrde paıǵambarlyq etedi, Qutqarýshynyń ádildigimen jáne Qudaidyń kemeldiliginde tuımdi bolyp saılanǵan kúnákarlardyń qajetiligine moıynsuný. Biraq Abyraym, ol qudiretti jaratýshy Qudai Jaratqan Iege qurbandyqqa shalyńǵan janýar paıǵambarlyq etken Qutqarýshy Másihtin bolashaqtaǵy qutqarýshy rólin kórmeıdi. Ol úshin bul jaýap oǵan jai ǵana yaqyt tabýǵa múmkindik beredi, ol ózi jasaityn qylmystyń úreimen qaraǵanǵa dein.

Gen.22:9: " olar Qudai aitqan jerge kelgende, Abyraym qurbandyq ústeline kóterilip, aǵashy ornalastyrdy. Ol uly Ysqaqy bailap, qurbandyq ústeline aǵashyń ústine qoidy."

Ókinishke orai, Abyraym úshin qurbandyq ústeliniń aldynda jasyrynýǵa, Ysqaqqa jasyrynýǵa múmkindik bolmady ol bolady qurbandyqqa shalynatyn qoilar. Eger Abyraym ákeniń standartty emes minez-qulyqy qabyldaıda asqaq ekendigi kórsetilse Ysqaqyń iltıpaty onyń zamanında Isa Másihtin qandai bolatynyn beıneleıdi : onyń moıynsunǵyshtyǵy men ózin-ózi joqqa shyǵarýyndaǵy asqaq.

Gen.22:10: " Abyraym qolyn alǵa sozyp, ulyń óltirý úshin pyshaqy aldy."

Nazar aýdaryńyz, reaksiya jasaý úshin jáne Qudai synaqtyń eń sońǵy sońynda óziniń tańdaılysy, shynayı qundylyǵy men shynayılyǵy týraly kýálik berýin kútedi. Jáne "pyshaq qoly"; Ysqaqyń tamaǵyn kesý ǵana qaldy, óitkeni kóptegen qoilar qurbandyqqa shalyńǵan.

Gen.22:11: " Sodan keıin perishte YaHWéH ony kókten shaqyryp alyp, bylai dedi :hamyraim ! Abyraim ! Jáne ol jaýap berdi : mineki men !"

Abyraymǵa moıynsunýǵa degen senimniń kórinisi jasalyp, múltiksiz júzege asyrlady. Qudai ózine jáne onyń súıspenshiligine laıyq qart pen onyń ulyń synaǵyna núkte qoiady.

Artqa, ol shaqyrylǵan saıyn Qudai nemese onyń ulygayraim únemi bylai dep jaýap beredi: "mineki men". Odan týndaıtyn bul stihalyq reaksiya onyń jomart tabıǵatyn kórsetedi jáne kórshisine ashıq. Sonymen qatar, bul Qudaidan jasyryńǵan kúná jaǵdaıynda ustalǵan Adamnyń Qudai oǵan aıtýǵa mindetti bolǵanǵa deıingi kózqarasyna qarama-qashy keledi : "Sen qaidasyń?"

Gen.22:12: " al perishte atty : "Balǵa qolyńyzdy qoımańyz nemese oǵan eshteńe jasamańyz ; ázirge men seniń Qudaidy qasterleitinińdi jáne men úshin ulyńdy, jalǵyz ulyńdy ustaýǵa asyqpaǵanyńdy bilemin."

Óziniń senimin, adaldyǵyn jáne moıynsunǵyshtyǵyn kórsete otyryp, Abyraim aqyrzamanǵa deın bárińiń kóz aldynda bolýy múmkin, Qudaidyń kemeldiligine óz kezeginde moıynsunatyn Másih kelgenge deın Qudaidyń shynayı senim úlgisinde kórsetýi kerek. Bul Abyraimnyń shynayı múminderdiń

rýhanı ákesi bolǵany úshin kemeldi moıynsunýdyń úlgisi Isa Másihtin tógilgen qany arqyly qutqaryldy. Bul tájiribede Abyraıym Nazarettik Isa esimdi jalǵyz uly, shynayı jáne ólimge ákeletin qurbandyq shalatyń Áke Qudaıdyń rólin onayıǵa keledi.

Gen.22:13 : "Abyraıym kózin kóterip, artynda múızinen qalyń butaǵa ilingen qoshqardy kórdi ; Abyraıym baryp, qoshqardy alyp, ulyńyń ornyna órtep jibergen qurbandyqqa shalýdy usyndy."

Osy kezde Abyraıym Ysqaqqa bergen jaýabyn túsinýi múmkin, " *balam, Qudai órteletin qurbandyqqa qoi etin ózi úshin qııyp beredi*", ol úshin Qudaıdan rýhtandyrylǵan edi "qozı", is júzinde, "jáne jas JJQ", bul "qarastyrylǵan" Qudai bergen jáne ol usynǵan. Iahvede qurbandyqqa shalyńǵan janýarlardyń adam aldyndaǵy jaýapkershiligi men derekteriniń ústemdigine bailanysty áli kúнге deın erkek ekenin atap ótedi, Adam erkek. Qutqarýshy Másih erik beredi sondaı-aq, erkek jynsynan.

Gen.22:14: " Abyraıym ol jerge esimın berdi YaHWéH Jiré. Sondyqtan biz búgin attyq : taýy YaHWéH kórinetin bolady. "

Ataýy "YaHWéH Jiré"quraldar: Iahve kórinýi kerek. Bul esimniń qabyldanýy - bul shynayı paıǵambarlyq, ol Moria elinde qorqynsh pen qorqynshty shabyttandyratyn uly kórinbeitin Qudai adamnyń syrtyq túrinen az qorqynshty bolyp kórinetin boljaıdy, kimgе usyný jáne alý sailanǵandardyń qutqarylyy. Al bul taǵaıyndaıdyń bastaıyn Ysqaqqa qurbandyq retinde usyný rastaidy jerdegi ministrlik "dúnieniń kúnalaryń joıatyn Qudaıdyń Toqtysy". Qaitalanatyn jáne qaitalanatyn tipter men úlgilerdi ustangany úshin Qudaıdyń qyzyǵyshylyǵyn bile tura, bul múmkin jáne derlik anyq Abyraıym ait óziniń qurbandyǵyn dál sol jerde usynǵany, 19 ǵasyrdan keiın, Isa da Golgota taýynyń eteginde aıqyshqa shegelenedi, Ierýsalımnıń syrtynda, qala, tek biraz ýaqytqa, Sent.

Gen.22:15 : "Perishte túraly YaHWéH kókten Abyraıymǵa ekinshi ret shaqyryldy, "

Bul qorqynshty synaq Abyraıymnan ótyǵe túra keletin sońǵy synaq bolady. Qudai onyń boınan taptı laıyqty patriarh, imandylyq úlgisi, moıynsunǵysh jáne bul oǵan habar beredi.

Gen.22:16: " jáne atty : Men ózim ant etemin, sózi YaHWéH ! Psiz munı istegenińizdi dáleldeniz jáne jasyрмаıǵa asyǵyńyz seniń ulyń, seniń jalǵyz ulyń,"

Qudai " sózderin qoldanadyseniń ulyń, seniń jalǵyz ulyń", óitkeni olar onyń bolashaq qurbandyǵyn paıǵambarlyq etedibul Johan 3: 16-ǵa saıkes Isa Másihtin atymen: "óitkeni Qudai dúmeni súgeni sonsha, ol óz dúnesin berdi tek túylǵan Ul, oǵan sengen adam quryp ketpei, máńgilik ómirge ie bolýy kerek".

Gen.22:17: " Men saǵan batamdy beremin, men seniń urpaǵyńdy aspan juldyzdary men teńiz jaǵasyndaǵy qum siaqty kóbetemin; seniń urpaǵyń jaýlaryńnyń qaqpasyna ie bolady."

Nazarlaryńyzǵa! Abyraıymnyń batasy muragerlikke jatpaıdy, ol jalǵyz ózi úshin jáne onyń urpaǵynyń árbir erkegi nemese áieli erik beredi, óz kezeginde, tabyńyz Allanyń nyǵmeti. Óitkeni Qudai oǵan kóptegen tuqymdardy ýáde etti, biraq tuqymdardyń arasynda, tek birdei adaldyqpen jáne birdei moıynsunýshylyqpen áreket etetin sailanǵan ókilder ǵana Allanyń razylyǵyna

bólenedi. Sodan keiin siz evreilerdiń rýhanı nadandyǵyn ólshei alasyz, olar ózderin Abyraıymnyń uldary dep maqtanyshpen málimdedi, sondyqtan onyń batalarynyń murasyna laıyq ul týraly. Isa joqqa shyǵardy olarǵa tastardy kórsetip, myna tastar týraly aıtý arqyly, Qudai Abyraıymǵa tuqym bersin. Jáne bul ákege Abyraıymdiki emes, shaitandiki dep esepteldi.

Qanahan jerin jaýlap alý kezinde Eshya jaýlarynyń qaqqasyna ie bolady, onyń ishinde birinshi bolyp Ierihon qalasy qulady. Ótkende, Qudaimen, áýlielermen birge, saılanǵan adamdar sońǵy jaýdyń qaqqasyna ie bolady: "*Uly Vavilon*", saıkes ár túrli ilimler anyqtaldy. Apolsa Másihtin kalıpsısi.

Gen.22:18: "*Jer betindegi barlyq halyqtar ózderine batasyñ bersin sizdiń urpaqtaryñyz, óitkeni sen moiynsundyñ meniń daýysym.*"

Bul jaqsy "*jer betindegi barlyq halyqtar*", óitkeni Másihte qutqarylý týraly usynys barlyǵyna usynylady bolmystar - adam, barlyq ortadan jáne barlyq halyqtardan. Biraq bul halyqtar da Abyraıymǵa Mysyr jerinen evrei halqyna ashylǵan ilahı sózderdi asha bilý faktisin qajet etedi. Másihtegi qutqarylý Abyraıym men onyń urpaǵynyń qos batasy arqyly alynady, iaǵnınt evrei halqy, jáne Nazarettik Isa nemese Isa Másih.

Durys júgingen jón, osy aıatta, bata jáne onyń sebebi: moiynsuny Qudai maquldaǵan.

Gen.22:19: "*Abyraıym qyzmetshilerine qaıtty, olar ornynan turyp, Syra-Shebaǵa birge bardy; óitkeni hamyraıym Syra-Shebada turdy.*"

Gen.22:20: "*Osylardan keiin ol Abyraıymǵa esep berip, bylai dedi: "Mine, Mulka da iniń Nahorǵa ul týdy."*

Kelesi tarmaqtar siltemeni daıyndaý maqsatynda berilgen "*Rebekka*" kim kelin bolady ideal Qudai adal jáne moiynsunǵysh Ysqaq úshin tańdaǵan. Ol Abyraıymnyń jaqyn týystarynyń ishinde aǵasy Nahordyń urpaǵynan alynady.

Gen.22:21: "*Óz tuńǵyshy, Býzdyń aǵasy, Aramnyń ákesi Kemýel,*"

Gen.22:22: "*Kesed, Hazo, Pildash, Djıdlaf jáne Betýel.*"

Gen.22:23: "*Betýel begot **Rebekka**. Bular Mulkanyń Abyraıymnyń aǵasy Nahorǵa ákelgen segiz uly.*"

Gen.22:24: "*Onyń Reyıma esimdi kúni de Tebah, Gaham, Tahash jáne Maahahty dúmege ákelgen.*"

Abyraıymǵa bergen ýádeleriniń jetistikteri

Jaratyls 23-tiń ólimi men jerlenyi týraly jazbalar Sara onyń áieli Hebronda, Makpela úngirinde. Shamamen 400 jyl ótken soń, Qudai búkil eldi urpaqtaryna bergenshe, Abyraıym Qanahan jerinde jerlengen jerdi iemdenedi.

Sodan keiin, 24 tarmaqta, Abyraıym áli kúnge dein Qudaidyń rólin saqtap keledi. Qaly úshin **bólek** halyqtar, jergilikti putqa tabynýshylar, menl erik qyzmetshisin jiber alystaǵy jerde, onyń jaqyn týystarynda, taby úshin balasy Ysqaqtyń áieli jáne olar bolady ruqsat etinizr Qudai olardy óz ornyna tańdaıdy. Sol saqty, Qudai Másihtin qalyńdyǵy, Qudaidyń Uly bolatyn tańdaılylardy tańdaıdy. Bul tańdaıda er adam beker emes, óitkeni bastama men úkim Qudaıǵa tiesili. Qudaidyń tańdaıy kemeldi, taza jáne tiimdi, Rebeka beinesinde áieli tańdaǵan, súetin, aqyldy jáne ádemi tulǵa, eń bastysy, rýhanı jáne adal; injy , ol barlyq rýhanı adamdar kim veullor bir alayıq áiel qaray kerek.

Jaqyp jáne Esay

Keiin, 25-bapqa saıkes, Rebeka bul bastapqyda qunarsyz buryńydaı Abyramnyń áieli Saraı. Bul ortaǵ sterildilik eki áieldin tuqym ketindigine bailanysty Másihke batasyn berdi, onyń ózin Qudai Máriam esimdi jas pák qyzdyń qursaǵynda qalyptastyrady. Sonymen, jobanyń ómir beretin Qudainyn tegi onyń ǵajayıp áreketimen ereksheledi. Osy sterildilikpen tabıǵı Rebeka apelásiajáne iahvegeH jáne ol oǵan jetedi, eki egiz kim onyń ishinde uryady. Yayımdap, Qudaıdan suraıdy bul zat týraly : " *Jáne YaHWéH - dedi oǵan : Seniń qursaǵynda eki halyq, ishinnen eki halyq ketip jatyr ; osy adamdardyn biri ekinshisinen kúsh tirek bolady, al úlkeni kishisine baǵynady.* " Ol bosanady eki egiz. Intensivti pilingke bailanystoyjıtı, jáne ol tolyǵymen boldy "qyzyl", osydan ataıy "Edom" urpaǵyna beriledi, aqsaqaldyń esimi beriledi "Esay", ataıy qaisysy bildiredi " túkti". Bendjamin shaqyrylady "Jaqyp", ataıy onyń ishinde quraldar : "Jańlystıyryshy". Qazirdin ózinde eki esim olardyń taǵdyrlaryn boljaıdy. "Túkti"óz quqyǵyn auge saty úshinnesse taǵamǵa arnalǵan jas shyryndy" roux"bul, linzalar, qyzylbastar. Ol týǵan quqyǵyn satty, óitkeni ol astyna-ádil qundy baǵalaıdy. Áitpese, absolútti, qurmetti emes bul ataqqa umtyly rýhanı "jańlystıyradı", óitkeni Allanyń bergen nyǵmeti qosa beriledi. "Adastıyry" - zorlyq-zombylyq kórsetetin adamnyń túri qol tıgizginiz keledit baǵa , aspan patshalyǵyn ony basyp alıǵa májbúrleı , jáne Isa bul týraly aitqanyn onymen birge eske aldy. Al bul qulshynystıy qainap jatqanyn kórip, Allanyń júregi joǵary baǵalanady. Sondai-aq, sonsha úshin "Túkti"jáne" aldamsy "úshin áldeqaida jaqsy, óitkeni ol kim bolady "Izrail", Qudaidyń sheshimimen. Qatelespe joq, Jaqyp kádimgi aldamsy emes jáne ol keremet adam, óitkeni onyń Qudaidyń

batasyña jetýge bel baılaǵany týraly Kieľi kitaptan basqa eshbir mysal keltirilmegen jáne bul maqsatqa jetýdiń jalǵyz joly. bul "qate". Sondyqtan barmiz oǵan elikte alamyz, al aspan adal bolsa, qýanady. Óz tarapynan Esaý halqynyń urpaqtaryna májbúr bolady "Edom", onyń ataýy " degendi bildiredi qyzyl", Qudaıdyń paıǵambarlyǵy aıtqandaı, Adam ata, bul halyq Israıldiń qarsylasy bolady degen túbir men maǵyna.

Men "qyzyl" túsi kúnáǵa qatysty dedim, tek, Qudaı ashqan qutqarý jobasynyń paıǵambarlyq beinelerinde jáne bul kriterı qoldanylady, tek, "Esaý" sıaqty qoiylymdaryndaǵy akterlerge. Orta ǵasyrlardaǵy qarańǵylyq zamany, ol zulymdyq úshin qajet rý balalaryn óltirdi. Sondyqtan, men attym, qyzyl tús brúnetkaǵa nemese aqqubaǵa qaraǵanda kúnakar qarapayım adam emes, óitkeni kúnakardy onyń seniminiń zulymdyqtary anyqtaıdy. Demek, bul tek simvoldyq qundylyq, bul "qyzyl", adam qanynyń túsi - kúnaniń belgisi, Esa.1: 18-ge saıkes: "Kelińizder, oilanayq! - dedi Iahve. Eger kúnalaryń qyzyl bolsa, olar qardaı appaq bolady; olar bolsa da qyzyl qyp-qyzyl sıaqty, olar júnge aınalady. " Sol sıaqty, Aıan kitabynda Isa qyzyl tústi adamnyń aspaptarymen baılanystyrǵans beısanalyq túrde qoldanylǵan ba, joq pa, shaitan, Qudaı jaratqan ómirdiń birinshi kúnası; mysaldar: "qyzyl jylqy" Apo.6:4, "aidahar qyzyl nemese ot qyzyl" Apo.12:3, jáne "alqyzyl ań" aıan 17:3.

Mendi onyń aıge quqyǵy bar depnesse, Djeıkob Ýıll, óz kezeginde, ómirlik tájiribemen ómir súrý úshin solai biregeı tireksezinedi jáne jobas Qudaıdyń, jyly retinde sósqesseur d'Abyraıym.

Aǵasy Esaıdyń qaharynan qorqyp, otbasyn tastap ketken, dáleldi sebeppen, Jaratyls 27:24-ke saıkes, ol ony óltirýge bel býǵandyqtan, ólip bara jatqan ákesiniń batasy buryp jibergennen keıin, áieli Rebekanyń rýhynyń aıla-amaly men "aldanyp" qaldy. Bul urlaıda egizderdiń eki esimi olardyń mańyzdylyǵyn kórsetedi. Óitkeni, "Tompeýr" Ysqaqty aldaı úshin túkti terini paıdalanyp, aǵasyña, árıne, "Túkti" keıip tanytyp, soqyr bolyp qaldy. Rýhanı adamdar daılasyp, Rebeka sıaqty estiletin boladyıt aıaqtaldy Jaqypqa Esaıǵa. Bul árekette Qudaı adamdyq jáne tándik tańdaıyna qaıshy keledi Ysqaq Esaıdy ózine unaǵan oıyndy ákelgen ańshy etip tańdady. Jáne Qudaı alady áige quqyqnese eń laıyqtaıǵa: Aldamshy Jaqypqa.

Labanǵa aǵasy keldi arameı Rebekanyń aǵasy, oǵan jumys isteý úshin Jaqyp Labannyń qyzdarynyń ishindegi eń kishisi, biraq eń sulýy Rahılany jaqsy kóredi. Onyń elementini - shynay ómirinde Qudaı ony óziniń jobasyn qutqarý týraly paıǵambarlyq etýi kerek paıǵambarlyq rólge itemeleıdi. Sondai-aq, "jeti jyl" jumysynan keıin óziniń súıikti Rahılasyn alý úshin Labanǵa úlken qyzy "Lea" tańyp, ony áielge beredi. Rahılany alý jáne oǵan úılený úshin, ol aǵasyña tipti "jeti jyl" jumys isteýge májbúr bolady. Bul tájiribede Jaqyp Qudaı óziniń qutqarý jobasynda ótýi kerek dep paıǵambarlyq etedi. Óitkeni ol da birinshi kelisim jasamaqshy Joq júreginiń qalaıyna saıkes keledi, óitkeni Israıldiń tándik jáne ulttyq tájiribesi onyń meıirimdiligi laıyqtaı tabys pen dańqpen erekshelenbeıtın bolady. "Tóreshiler" men "patshalardyń" múlikteri sırek kezdesetin erekshelikterge qaramastan, árqashan nashar aıaqtalady. Al áieli onyń súıspenshiligine laıyq bolǵysy keldi, ol óziniń súıspenshiligin kórsetip, Isa Másihtıń qyzmetinde, iliminde, óliminde jáne qaıta tirilýinde qutqarylý josparyn

ashqannan keiin ony ekinshi odaqta alady. Bul adam men qudaıdyń qalaýy mólde kerisinshe bola ma? Jaqpytyń súiktisi sterildi, Rahıla, biraq Qudaıdyń isi, bul jemisti Lia. Jaqypqa, eń aldymen, áiel Liağa, Qudaıdyń paıǵambarymen birge turýyna múmkindik bergende, olardyń kónili qalady, ekeýiolardyń birinshi odaǵynda. Bul tájiribede, Qudaı óziniń algashqy odaqtastyǵy qorqynshty sátsizdikke ushyratynyn habarlaıdy. Al urpaqtarynyń Másih Isadan bas tartýy bul paıǵambarlyq habardy rastady. Súimegen Lia, jubailar tańdaǵan paıǵambarlyq etetin beime me putqa tabynýshylyqtan shyqqan jáne Jaratýshy Qudaıdyń bar ekenin bilmei uzaq ómir súrgen jańa odaqtyń sailanǵan ókilderi biregei. Alaida, Lianyń jemisti tabıǵaty Qudaıdyń ulylyǵyna kóp jemis beretin odaq týraly paıǵambarlyq etken. Al Ishaia 54: 1 rastady, bylai: "*Qýan, bedey, sen endi bala emessiń! Qýanyshтарыńdy da, qýanyshтарыńdy da ashýńdar, endi sender qinalmaısyńdar ! Ótkeni tastandylardyń balasy onyń úlengen uldaryna qaraǵanda kóbirek bolady, - dedi Iahve*". Munda tastalǵan paıǵambarlyqtar, Lia, jańa kelisim, jáne úlengen adamǵa, Rahıla, eski ósiet Evrei.

Jaqyp Israilge analdy

Labannyń partıasy bai jáne berekeli, Jaqyp pen oǵan tiesili adamdar úine ózi qorqatyn aǵasy Esaýǵa oralady. ádil kekshil qahar. Bir kúni tünde oǵan Qudaı keledi, olar tań atqansha bir-birimen soǵysady. Qudaı aqyry jambasynan jaralanyp, budan bylai "Israel" dep atalatynyn aıtady., óitkeni ol Qudaımen jáne adamdarmen soǵysý arqyly jeńimpaz bolyp shyqty. Bul tájiribede Qudaı sahnaǵa jan kúresker Jaqpytyń iman jolyndaǵy kúresinde beimesin qoiǵysy keldi. Qudaı Israilge taǵaryndaǵan ol qalaganyn alady jáne sheberlikpen izdedi : Allanyń bergen nyǵmeti. Ysqaqqa Abyraıymnyń batasy, Israıldiń konstitýsıasy boıynsha tándik jáne formany aldy , qaisysy Israilge analǵan Jaqypqa salyndy, kóp uzamai Mysyr quldyǵy bosatylǵannan keiin qorqatyn ultqa analady. Esaýdy daiyndaǵan Allanyń raqmymen eki aǵayındy tynyshtyq pen qýanyshqa keneledi.

Eki áielimen jáne olardyń eki kúni, Jaqyp ózin 12 ul men bir qyzdyń ákesi sanaıdy. Basynda sterildi Saraı men Rebeka sıaqty, biraq putqa tabynýshy, Reichel Qudaıdy eki balaǵa beredi, Úlken Júsip pen kishi Bendjamin. Eqyz ony dúmege ákelip óledi ekinshi bala. Ol eski kelisimniń aıaqtalýyn paıǵambarlyq etedi, ol erik toqtatır engizý arqyly jańa Isa Másihtin óteletin qanyna negizdelgen. Biraq ekinshi ótinishte bul mán-jailar ólimge ákelip soqtyrady, ol qutqarylatsyn óziniń tańdaýlysynyń aqyrǵy taǵdyryn boljaıdy onyń ol qaitadan óziniń qudaılyq qyrynan kelgende, qýanyshy jaýap Maıkl Isa Másihte dańqy. Bul sońǵy sailanǵandardyń jaǵdaryn ózgertý bolyp tabylady balanyń atyn ózgertý arqyly paıǵambarlyq etilgen osylai ataldy "*Bjly-Onemese*"bul," meniń qaiǵymnyń uly ", ólip jatqan ananyń qolynan, bul Jaqyp atyn ózgertti, áke, "*Bendjamin*"nemese," balasy oń jaqta " (oń jaǵy) bul, berekeli ul. Rastay kezinde, mat.25: 33-te, Isa Másih erik "*onyń qoilary onyń oń jaǵynda jáne onyń sol jaǵyndaǵy eshkiler*". Atayy "*Bendjamin* "Qudaı tańdaǵan, tek onyń paıǵambarlyq jobasy úshin, sondyqtan biz úshin, Jaqypqa keletin bolsaq, onyń maǵynasy shamaly edi; al Qudaı úshin putqa tabynýshy Rahıla "*degen atayǵa laıyq emes.ońǵa*". Myna nárseler aqyryzamanǵa qatysty ázirlegen túsendirmeleriÁqb.7:8.

Ĝajayp Júsip

Izrail tarihyndaǵy róli Qudaı beredi Júsip erik jáne ústemdikke jeteleıdi onyń aǵalary, ashýlys rýhanı ústemdigimen, arab saýdagerleri satady. Egıpette, onyń adaldyǵy men adaldyǵy baǵalanady, biraq qojaynynyń áieli oǵan qıanat jasaǵysy kelip, olbar qarsylasty, Júsip túrmege jabylady. Onda, túsinde túsindirý, oqıǵalar kóbirek HAU-ǵa ákelediperǵayynnyń baǵasynan tómen t synyby : birinshi Ýázir. Bul biiktik onyń Danialdan keingi paıǵambarlyq syına negizdelgen. Bul syılyq Mysyrǵa senip tapsyrylǵan perǵayındy baǵaladı. Asharshylyqqa bailanysty Jaqpytyń aǵalary Mysyrǵa jáne sonda barady, Júsip zulyım baýırlarymen tatýlasady. Jaqyp pen Bendjamin olarǵa qosylady, osylaısha iahýdiler Mysyrǵa Goshen aimaǵyna qonystandy.

JáneKóshý jáne adal Musa

Quldyqta iahýdiler Musadan tabady, bala evrei, onyń ataýy mynany bildiredi "sýdan qutqaryldy ", Nil, biik, perǵayynnyń qyzy, qutqarýshy asyrap alǵan jáne Qudaı daiyndaǵan.

Iahýdilerdi qorǵaý úshin olardyń quldyqtarynyń qataıy men ósýi úshin Musa mysyrlyqty óltiredi, jáne ol Mysyrdan qashyp ketti. Onyń saıahaty ony Abyraıymnyń urpaqtary turatyn Saýd Arabiasyndaǵy mıdıalyqtarǵa aparady al Ketýra, onyń ekinshi áieli, qatıys bolǵannan keıin úlendi Sara. Zıpporany juptastyrý arqyly, qyzy, qayın atasy Djetronyń úlkeni, 40 jyldan keıin, Musa Qudaımen kezdesedi óz otaryn Horeb taýyna baǵý arqyly. Jaratýshy oǵan janyp turǵan, biraq tutynbaıtyn jarqyraǵan buta túrinde kórinedi. Ol oǵan óziniń Israilge arnalǵan josparyn ashyp, ony óz halqynyń ónimin basqarý úshin Mysyrǵa jiberedi.

On oba qajet boladys perǵayındy olardy erkin baǵaly quldarǵa jiberýge májbúrleý. Biraq bul birinshi jospardyń paıǵambarlyq mánin alatyn onynshy. Óitkeni Qudaı Mysyrdyń tuńǵyshtarynyń bárin de, adamdardy da, janýarlardy da óltirdi. Jáne sol kúni, Evreiler óz tarihyndaǵy algashqy Qutqarylý meiramyn toıladı. Qutqarylý meiramı Másihtiń, Isanyń ólimi týraly paıǵambarlyq etken, "attytuńǵysh "jáne "*l'BarQudaıdyń gnaýy* "taza jáne aramdalmaǵan qurbandyqqa shalynady "*qozy*" Mysyrdan shyqqan kúni óltirildi. Qudaı Ysqaqy Abyraıymǵa qurbandyqqa shalǵannan keıin, Mysyrdan ketýdiń Qutqarylý meiramı - bul Másihtiń ólimi týraly ekinshi paıǵambarlyq habarlandyrý (Mailanǵan) Isanyń, grek tilinde, Isa Másih. Egıpetten qonys aýdarý 14-da oryndaldy^{myń} jyldyń birinshi aıynyń kúni, 15-ke deın^{myń} bizdiń dáýirimizden bir ǵasyr buryn, Haýa men Adamnyń kúnásinen 2500 jyl ótken soń. Bul sandar "400 jyl" ýaqytyn rastadı týraly " *tórt urpaq*" bastapAmorǵa ýaqytynda Allanyń razylyǵy bolsyneens, Qanahan jeriniń turǵyndary.

Perǵayynnyń tákapparlyǵy men búlikshil rýhy áskerimen birge sýda joǵalyp ketpekshi "qyzyl teńiz", bul onyń maǵynasy, óitkeni bul evreilerdiń Saýd Arabiasy jerine kirýine múmkindik berý úshin ashylǵannan keıin olarǵa jabylady, arqyly túbektiń ońtústik sheti egıpette. Mıdıannan aýlaq bolyp, Qudaı óz halqyn

jeteleidi shól dala arqyly Sinai taýyna, onda ol óziniń "on ósiet" zańyn usynady. Bir shynay Qudaıdyń aldynda Israil qazir bilimdi halyq, ony synaqtan ótkizý kerek. Osy maqsatta, Musa oǵan Sinai taýynda shaqyrylyp, jáne Qudaı jáne ustaidy sondaı-aq 40 kún men túnge. Ol oǵan zańnyń eki kestesin beredi onyń ilahı saýsaǵymen jazylǵan. Evrei halqynyń lagerinde, Musanyń uzaq ýaqyt bolmaýy rýhtardyń búlikshilerin jigerlendiredi, olar Haronga qysym kórsetip, aqyrynda onyń erýin qabyldaýǵa májbúr etedi jáne kasting a-dan "altyn buzay". Bul tájiribe qorytyndylaıdy, jalǵyz, Qudaı halqyna degen minez-qulyq únemi búlik shyǵarady. Olardyń óz ókilettigine baǵynyńdan bas tartýy mynalarga ákeldi preferėjmt bolmysynyń oryndaýshysy. Jáne Qudaıdyń birneshe jazasy eshteńeni ózgerpeidi. Is-sharanyń osy 40 kúni men túninen keiin Qanahan alpaýyttarynyń halyqy 40 jyl boıy aıdalada qańgyp júryge úkim shyǵarýdan qorqýy, dáleldengen Eshya men Halep qana osy urpaqqa kire alady. Qudaı bizge bergen ýade etilgen jer Adamnyń kúnásinen beri 2540 jylǵa dein.

Jaratyls kitabynyń baıandalýynyń aldyńǵy qataryndaǵy keiipkerler Jaratýshy Qudaı uıymdastyrǵan sahnalyq qoılymnyń akterleri. Olardyń árqaisysy taratady, paıǵambarlyq maqsatta ma, joq pa, sabaq, al shoýdyń bul ideiasyn elshi Paýyl rastady 1 Kor.4: 9-da: "*Qudaı bizdi, elshilerdi, adamdardyń sońǵysyn, qandaı da bir jolmen ólim jazasyına kesken sıaqty, ótkeni biz álemge, perishtelerge jáne adamdarǵa kórinis boldyq.*" Sodan beri Jaratqan Ieniń elshisi Ellen G. Ýait óziniń ataqtysyn jazdy kitap "ǵasyrlar tragediasy" degen ataýmen. Ideiasy "*kórsetý*"rastaldy, biraq "juldyzardan"keiin, juldyzdar"qasietti kitaptıń kezegi árqaisymyzdyń óz tájiribemizden habardar ekenin bile otyryp, óz rólimizdi atqarýymyz kerek, bizdi kezekshilikke ornalastyrdy olardyń ıgi isterine elikteý, onsyz olardyń qatelikterin kóbeıtý. Biz úshin, Danielge keletin bolsaq (Meniń tóreshim - Qudaı), Qudaı qalady "bizdiń Juge", kompatissant, árıne, biraq "Sýdia" adamdy qospaǵanda, eshnarse jasamaıdy.

Izrail evrei ultynyń tájiribesi apatty, biraq bul keń taraǵan dinnen shyǵymen aıaqtalǵan bizdiń dáýirdegi hristiandyq senimmen artyq emes. Bul uqsastyq tańqalarlyq emes, ótkeni eski paktidegi Izrail jerdi qonystandyratyn adamdardyń mikrokosmasy, úlgisi ǵana boldy. Sondyqtan shynay senim Qutqarýshyǵa salynǵan jańa kelisimdegeıe sırek boldy jáne "*Kýáger Aqıqat*" Isa Másih.

Jalpy Kıeli kitaptıń

Kıeli kitaptıń barlyǵy, Qudaıdyń óz qyzmetshilerine buıyrǵan jáne rýhtandyrǵan, esik sabaqtary paıǵambarlyq; Jaratyls kitabynan Aıańǵa. Oıynshylardy Qudaı tańdady, bizge olardyń shynay bolmysynda bolatyndaı etip usynylǵan. Biraq salý úshin paıǵambarlyq habarlar bul máńgilik kóriniste jaratýshy Qudaı oqıǵanyń Uıymdastyrýshysy bolady. Mysyrdan shyqqannan keiin Qudaı Israilge kóktegi zańynan ada kórinis berdi 300 jyl ishinde "tóreshiler" kezeńi, 2840 shamasynnda kim aıaqtıady. Jáne bul erkindikte kúnáǵa qaita oralý jáne Qudaıdy jazalaıdy mindetteıdi "jeti ese" ol jetkizetin óz halqynyń sońǵysynnda Filistirlerge, olardyń jaýlaryna. Jáne "jeti ese", "azat etýshiler" boldy.

Kieli kitapta bylai delingen, osy zamanda " *sah qalaganyñ jasady*". Al bul tolyq erkindik yaqyty arqaisysynyñ jemisin ashý úshin qajet boldy. Bizdiñ jaǵdaymyzda da solai " *aiqталy yaqyty*". Iahýdilerdiñ kúnáǵa qaita oralýymen belgilengen osy úsh júz jyldyq bostandyqty Qudai bizge ony ádil Enohtyñ ómiriniñ úsh júz jyldyǵymen salystyrýdy usynady solaiol biz qazirgi jyly sailanǵandardyñ úlgili úlgisi, bylai: " *al Enoh Qudaimen birge úsh júz jyl júrdi, sodan keiin Qudai ony alyp ketkendikten ol joq boldy* ; "onymen birge, ony jasaý arqyly birinshi onyñ mángiliginde onyñ aitýynsha, Musa men Ilias jáne Isanyñ óliminde qaita tirilgen áylieler, barlyq basqa sailanǵan laýazymdy tulǵalardyñ aldynda, Isa Másihtin elshileri oǵan; olardyñ barlyǵy bolady sońǵy kúni kóterilgen nemese kóterilgen.

Keiin biri "tóreshiler ", patshalardyñ yaqyty keldi, jáne taǵy da Qudai óziniñ eki oıynshysyna paıǵambarlyq róldi beredi, bul progres týraly habardy rastaidy **jamandyqtan jaqsylyqqa** túnniñ sońy nemese qarańǵylyq jaryqqa qaraı. Osylaısha bul eki adam, Saýl men Dáyit, paıǵambarlyqtarnt qutqarylý josparynyñ jalpy jobasy tańdalǵan jerdegi, eki fazadaǵy nemese eki qasietti odaqqa daıyndaldy ara-tura. Menimen birge Dáyit Saýl patshanyñ ólimine deirin ǵana patsha bolady, al eski mángilik kelisimniñ ólimi Másihke bizben birge óziniñ jaña kelisimin ornatýǵa múmkindik beredi, onyñ patshalyǵy jáne onyñ biligi mángilik.

Men bul taqyrypty joǵaryda aittym, biraq meniñ esimde, evreiler Qudaıdan patsha suraǵandai, jerdegi monarhialardyñ qudailyq zańdylyǵy joq " *basqa ulttar siaqty*" jer, olar, "putqa tabynýshy". Demek, bul patshalardyñ úlgisi shaitandyq jáne qudailyq emes qundylyqtardyñ túri bolyp tabylady. Qudaıǵa keletin bolsaq, patsha momyn, júregi kishipeil, ózin-ózi joqqa shyǵarýǵa jáne janashyryqqa toly, ózin barshanyñ qulyna ainaldyrý, shaitan qatal, tákappar, ózimshil jáne nemquraily bolǵandyqtan, jáne bul bárine qyzmet etýdi qajet etedi. Ádiletsiz jaraqat alǵandar onyñ halqynyñ qabyldamaýy, Qudai onyñ ótinishin qanaǵattandyrdy al baqytsyzdyǵy úshin oǵan shaitannyñ ólshemi boıynsha patsha syıady jáne onyñ barlyq ádiletsizdikteri. Sondyqtan onyñ halqy Israil úshin, **biraq ol ǵana**, patshalyq óziniñ qudailyq zańdylyǵyn aldy.

Aýyzsha nemese jazbasha sóz eki tulǵanyñ alması quraly bolyp tabylady. Kieli kitap - Qudaıdyñ sózi, onyñ jerdegi jaratylystaryna bergen sabaqtaryn jetkizý maǵynasynda Qudai kýalikterdi jinady qyzmetshileriniñ nusqaýymen nemese shabyttandyryymen; aıǵaqtar yaqyt óte kele ol boıynsha suryptalady, tańdalady jáne toptastyrylady. Biz tañ qalmaýymyz kerek jáne jer betinde ádildiktiñ jetilmegendigi ornyqqan, óitkeni Qudaıdan ajratylǵandai, adamdar ádildikti ornata almaydy zańnyñ árpi boıynsha. Altyn, Qudai, bizge aitady arqyly Isa mynany " *hat óltiredi, biraq rýh ómir beredi*", bul hat. Sondyqtan Kieli kitaptaǵy Jazbalar tek "bolýy múmkin. *kýágerler*" Apo.11 retinde:3 biraq eshbir jaǵdaıda " *tóreshiler* ". Zańnyñ haty ádil úkim shyǵara almatynyn moyndaı otyryp, Qudai óziniñ bolmysyndaǵy tek qudailyq bolmysqa negizdelgen aqiqatty ashady. Bul tek ádil sheshim shyǵara alady, óitkeni onyñ jaratylystarynyñ aqyl-oıynyñ qupia oilaryn taldaı bilýi oǵan qarastyratyndardyñ ýajderin, basqa jaratylystar jasyrǵan jáne eskermegen nárselerdi bilýge múmkindik beredi. Sondyqtan Kieli kitap úkim shyǵarý úshin paidalanylǵan dáleldemelerdiñ negizin usynbaıdy. Kezinde " *myñ jyl*" kóktegi úkimniñ ishinen sailanǵan sheneýnikterdiñ

áýlieleri sottalǵan jandardyń ýajderine qol jetkize alady. Isa Másihpen birge olar kemeldi úkim shyǵara alady qajetti kórsetildi, óitkeni sońǵy úkim ekinshi ólim kezinde azap sheǵy yaqytynyń uzaqtyǵyn belgileidi. Kináliniń naqty ýaji týraly bul bilim Qudaıdyń Qabyłǵa degen meiriminiń jaqsyraǵa túsinýge múmkindik beredi, jer betindegi birinshi qanisher. Usynylǵan jalǵyz kýágerdiń aıtýy boıynsha hatpen Kıeli kitapta Qabył Ábildiń qurbandyǵyna batasyn berý jáne Qabyldyń qurbandyǵyn mensinbeý úshin Qudaıdyń tańdaýy arqyly qyzǵanyshqa itirmelegen, jáne emes biledi bul aıymashylyqtyń sebebi, bul rýhanı boldy jáne báribir elenbedi. Qalaı bolǵanda da, ómir sansyz parametrler men sharttardan turady, olardy tek Qudaı ǵana anyqtaı alady jáne úkimderdi habardar etedi. Aıtýynsha, Kıeli kitap er adamdar úshin qalady, zań negizderiniń hattaryn usynatyn, olardyń is-áreketterin, bul arada kókte olardyń qurıa oıalaryn baǵalaityn jalǵyz kitap solailor sailanǵan áýlielerge ashıldı. Alaıda, hatyń róli is-áreketti aıyptaý nemese baǵalaý bolyp tabylady. Sondyqtan Isa óziniń Aıan kitabında adamdarǵa olardyń mańyzdylyǵyn eske salady "jumystar" jáne ol olardyń senimderi týraly sırek aıtady. JAK.2-de:17, theelshi Jaqyp bylaı dedi:"*eńbeksiz senim óledi*", sondaı-aq bul eskertýdi rastalı otyryp, Isa bylaı deidi "*jumystar*" imannan týyndaǵan jaqsylyq nemese jamandyq. Al senim arqyly jaratylý úshin bul týyndylar tek Qudaıdyń zańdary boıynsha Kıeli kitap úretetin týyndylar ǵana. Katolik shirkeýi jaqsy is-áreketterdi baǵalaidy, eskerilmeidi, óitkeni bul tabıǵat týyndylary jáne ǵymanıserdi shabyttandyrady.

Aqyrzaman kezinde Kıeli kitap tolyǵymen qabyldanbaıdy jáne adamzat qoǵamynyń jumbaq kelbeti aldamsy álemge ie bolady. Dál sol kezde bul sóz boldy "*aqıqat*" sıpattaityn qasietti Bıblia - tiri Qudaıdyń sózi, jáne, keńirek aıtqanda, onyń jahandyq jobasy, ámbepap, asa mańyzdylyǵyna bailanysty. Óitkeni bul biregeidi mensinbeý "*aqıqat*" adamzatty ótirikke súienýge jeteleidi barlyq isterde Mens relásialyq, aramdyq, religieus, saıası nemese ekonomıkalyq.

Bul maqala 2021 jyldyń 14 tamyzındaǵy senbi kúni erteń saǵat 15.00-de jazyladyt, jyly úlken jyndar, jánees qurbandary aldanyp qaldy jalǵan dinmen bastap mansabyndaǵy eń tabysty jalǵan shaitanǵa qurmet kórsetedi onyń pıdalaný "*jylan*" tasymaldaýshy retinde jyly "*Eden*" : onyń beınesi retinde syrtyq túri "bıkeshe Maria". Ras, ol endi pák emes edi, óitkeni Isadan keıin ol uldar men qyzdardy dúniege ákeldi ; Isanyń baýırlary. Biraq ótirik - qıyn ómir jáne ol tipti eń jaqsy bıblıalyq dálelderde de tótep beredi. Qandaı bolmasyn, osydan keıin 15 Aýt, bul qaladyra osy ashýǵa, eń kóbi, tek segiz merekeleý Qudaıdy renjitý jáne onyń ádil ashýyn qozdyrý úshin basshylarda bolatyn kinálilerdiń. Nazar aýdaryńyz, bul jaǵdaıda balalar "Bogorodısy" kózqarasynyń túpnusqalyǵyn rastaý úshin tańdaldy. Olar aıtqandaı kinásiz be jáne bar dep málimdeidi me? Kúnákarlar bolyp týylǵan, kinásizdik durys emes dep esepeteledi, biraq ony seriktestik úshin aıyptaýǵa bolmaıdy. Bul balalardyń kózqarası óte shynayı boldy, biraq shaitannyń da shyn máninde búlikshil rýhy bar jáne Isa Másihtıń ózi qyzmetshilerine eskertý úshin sózderiniń kóp bóligin jumsady.. Tarıh onyń qudiretin aıǵaqtııdy aldamsy jeteletin aldamsy "*ekinshi ólim*" onyń qurbandary azǵyrylyp, aldanyp qaldy. Arqyly shaitanǵa qulshylyq etý katolik shirkeýi, papa jáne Rım Qudaı aıyptaıdy, jyly apo-nyń bul aıaty.13: 4: "**Jáne olar aıdaharǵa tabynatyn, óitkeni ol haıyanǵa bilik bergen ; olar haıyanǵa tabynyp: "Kim**

haiyanga uqsaidy jáne oğan qarsy kim kúrese alady?"- dedi. ". Shyndygynda, bul aiaqталғаннан кейін ғана bul "qulshylyq" bastap "qubyjyq" mindetti jáne shynaiy saýlardyń qýdalaýshysyts-Isa Másihtin sailany solai, mán-jailar júktegen tózimdiklik kezeńinde, bul tabyný uzaqqa sozylly "hanymnyń" elesterin aldayshy arqyly diabolikalıyq; a "áiel" aýystyrý úshin "jylan" keiin "jylan" tań qaldyrdy "áiel" kúeýin azgyrgan kim. Prinsip ózgerissiz qalady jáne ol buryngydaı tiimdi.

Sońgy tańdaý ýaqyty

Táńirlik aıandardy bul zertteý Jaratylys kitabyn taldaymen aiaqталady, onda biz Qudaıdyń barlyq minez-qulyq aspektileri boıynsha kim ekenin ashtyq. Biz onyń jaratylıstarynyń moıynsuný talabymengamyramdy normadan tys senim synaǵyna tapsyrý arqyly qalai sheshiletinin kóremiz ol qartaıǵanǵa deıinsondyqtan júz jyl ; sondyqtan Qudaıdyń talaby budan bylai kórsetilmeıdi.

1843 jyldyń kókteمینen bastap Qudaı usynǵan sońgy tańdaý kezinde, jáne naqtyraq talap etiledie 1844 jyldyń 22 qazanynan bastap, demalys kúnin saqtaýdy Qudaı óziniń sailanǵan shynaiy áylhelerimen qaitarylatyn súıspenshiliktiń dáleli retinde talap etedi. Jalpyǵa ortaқ rýhanı ahýal ózin dinı uıymdardyń barlyq múshelerine jiberiletin birtutas suraq túrinde kórsetedi, hristian, tek qana.

Óltiretin nemese máńgi ómir súretin suraq

Imperator, koról nemese Rim papasy aıtylǵan sózderdi ózgerıtýge jáne jazbasha sózderdi daıyndayǵa quqyly jáne ýákillettisenin Qudaıyn, nemese onyń buıryǵymen Musa sıaqty ma?

Barlyǵyn, tipti osy suraqty da josparlap, Isa onyń jaýabyn aldyn ala bergen, matta aıtý.5:17-18 : "*men zańdy nemese paıǵambarlardy joıy úshin keldim dep oilamańyz; Men joıy úshin emes, oryndaý úshin keldim. Óitkeni, men saǵan shyndyqty aitamyn, aspan men jer ótkenge deın, **barlyǵy oryndalmaıynsha, ol zańnan, bir núkteden nemese bir tutýldan joıylmaıdy.** " Sol Isa, sondaı-aq, ol aıtqan sózderi biz jugeron ekenin jarıaladyt, Johan 1-de2:47 49 : "*Eger kimde-kim meniń sózderimdi estip, kórsetse, men sottaıym kerek men emes ekenimdi ; óitkeni men dúnieni sottaı úshin emes, dúnieni qutqarý úshin keldim. Menen bas tartyp, sózimdi qabyldamaǵan adamnyń tóreshisi bolady ; **meniń aitqan sózim, ol ony sottaıtyn bolady sońgy kún.** Óitkeni men ózim týraly aitqan joqpy; biraq meni jibergen Áke, ol maǵan ne aıtıymdy jáne ony jarıalaıymdy buırdy."**

Qudaı onyń zańy degen túsinik osyndai. Biraq Den.7:25 mynany anyqtady **-nyń meti "ózgeris"** kórinýi kerek edi hristian dáýirinde, rim-katoliktik popýlásaıa týraly aıta otyryp: "*Ol eń Bıkke qarsy uly sózder aitady, eń qasietti adamdardy tozdyrady-Joǵary, **jáne zaman men zańdy ózgerıtıdi oilańyz ; jáne áylheler onyń qolyna ýaqyt, ýaqyt jáne jarty ýaqytqa deın beriledi.**"Ol ashýlandymen toqtatamyn, jáne solaiol ádil túrde 26-tarmaqqa saıkes jazalaıdy, ol kelesideı: "*sodan keiin úkim shyǵady, jáne ol óziniń ústemdigin alyp tastaıdy, bul máńgiliikke joılyp, joıylady.* "Bular "ýaqyt"nemese jyldar paıǵambarlyq habarlandyrynt onyń biligin qýdalaýshy 538 jyldan 1798 jylǵa deın 1260 jyl jasady.*

Bul "**úkim**" birneshe fazada oryndalady. Birinshi kezeń daýyndyq bolyp tabylady; bul jumystyń jumysy **bóliný** jáne senimniń qasiettiligi týraly "adventist" Qudai negizin qalaǵan kókteń 1843. Adventizm - bul **bólek** dinder, katoliktik jáne protestanttyq. Aıanda bul dáýirlerge qatysty ", *Sardis, Filadelfia jáne Laodikeia*" ÁQB.3:1-7-14.

Ekinshi kezeń oryndalýy múmkin : " *ol óziniń biligin tartyp alady*". C'Isa Másihtin dańqty oralýy 2030 jyldyń kókteńin kútti me? Sailanǵan adventister máńgilikke keledi **bólingen** kóterilishhiler katoliktik, protestanttar jáne adventister laıyqsyz jer betinde óliniz. Aksıa jastyń sońynda oryndalady "*Laodikeia*" Apo.3:14.

Úshinshi faza - bul týraly ólgenderdiń, qulaǵandardyń úkimi, iske kirisý tańdaýlylar Qudaidyń aspan patshalyǵyna kiredi. Jábirlenýshiler sýdiǵa amalady jáne **bólek**, kóterilishhilerdiń árqaisysynyń ómiri qarastyrylady jáne olardyń kinásine proporsionaldy túrde sońǵy úkim shyǵarylady. Bul sóilemder yaqyt uzaqtyǵyn anyqtaıdy nyń "*azaptaýlar* "ol pıarovokerbar olardyń áreketi " *ekinshi ólim*". Aıan kitabynda bul taqyryp Apo.4-tiń taqyryby bolyp tabylady; 11:18 jáne 20:4 ; bul Dan.7:9-10.

Tórtinshiden, sjetinshi myńjyldyqtyń sońy, Qudai men onyń Másihte tańdaǵan adamdary úshin uly demalys kúni, Másih pen onyń tańdaýlylary jasaǵan marapattardyń atqarýshy kezeńi keledi. Kúnániń elinde olar ósken jerde búlikshi tutqyndar joıylp jatyr ", *máńgi* ", arqyly "*-nyń otyekinshi ólim* ". Aıan kitabynda úkim atqarýshy nemese "sońǵy úkim" apo.20: 11-den 15-ke deıingi taqyryp.

Sońǵy tańdaý kezinde erik-jiger **bólek** birjola eki dini úgym, bitimge kelmeitin, ótkeni bir-birine óte qarama-qarsy. Másihtin sailanǵany onyń daýysyn estidi jáne onyń sóiletin jáne shaqyratyn yaqyt talabyna beıimdeledi. Basqa pozisiada, ǵasyrlar boıy qalyptasqan dini dástúrlerdı ustanatyn hristiandar, shyndyq aqyldylyq emes, yaqyt máselesi sıaqty, paıymdaý jáne aıǵaqtar. Bul adamdar onyń neni bildiretinin túsinbedi "*jańa aláns*" Eremia paıǵambar Jer.31-de jarıalaǵan:31-34 : "*Mine, kúnder kele jatyr, - dedi Iahve, omen Israil úimen jáne Iahýda úimen birge jasaimyn ujańa kelisim jasaıyz, ákelerimmen birge men olardy qabyldaǵan kúni jasaǵan kelisimim sıaqty emes men olardyń qojatyny bolsam da, olardy Mysyr elinen, olar buzǵan meniń kelisimimnen shyǵarý úshin qolyńdy ber, - dedi Jaratqan Ie. Biraq bul meniń sol kúnderden keın Israil úimen jasatyn kelisimim, - dedi Iahve : **Men óz zańymdy solardyń ishine engizemin, je ony júrekterine jazady ; men olardyń Qudayı bolamyn, jáne olar meniń halqym bolady. Bul onyń kórshisine de, onyń aǵasyna da kóbirek úretetin bolady : Jaratqan Ieni bil! Ótkeni meni bärinen kishiden úlkenge deın bári biledi, - deidi Iahve ; **ótkeni men olardyń zańsyzdyǵyn keshiremin, et, " Men olardyń kúnalaryn endi esime túsirmeimin.** " Qudai qalai isteı aladyol tabysqa jetý "**júrekke jaz**" adamnan, óziniń qasietti zańyna degen súıspenshilik, eski kelisimniń standartyna jete almaǵan nárese me ? Bul suraqtyń jaýaby jáne eki odaqtyń biregeı aıyrmashylyǵy almastyrýshy Isa Másihtin óteletin ólimi arqyly júzege asyrylatyn Qudaiǵa degen súıspenshilikti kórsetý aspektisine sáikes keledi , onda ol beınelengen jáne ashylǵan. Alaida Isanyń ólimi moıynsunýshylyqta toqtatý úshin kelgen joq, kerisinshe, sailanǵandarǵa odan da moıynsunǵysh bolý***

úshin sebepter keltirdi Qudaıǵa, sonshalyqta qatty súıǵe qabiletti. Al ol adamnyń júregin jaýlaǵanda, Qudaıdyń maqsaty oryndalady; ol sailanady, qabiletti jáne óziniń mángiliginde bólisýge laıyq.

Qudaıdyń osy kitapta usynǵan sońǵy habary - bul taqyryp **bólý**. Bul tańdalǵan men shaqyrylǵannyń arasyndaǵy barlyq aıymashylyqta jasaityn ómirlik mańyzdy sát. Tabıǵatynda qalypty bolý úshin er adam óziniń ádetterine jáne zattar týraly túsinikterine alańdaǵandy unatpaıdy. Alada, bul buzýshylyq qajet bolǵandyqtan jasalady ótirik aıtýǵa daǵdylanǵan ornatyldy, onyń tańdaılysy bolý úshin, Qudaı kórsetken shyndyqqa beıimdelý úshin adamdy julyp alyp, buraý kerek. Dál sol kezde **osyny jáne Qudaı quptamaityndardy ajyratý qajet**. Tańdalǵan adam óziniń ideialaryna, ádetterine jáne tándik bolmystarmen bailanssyna naqta suraq qoıy qabiletin kórsetýi kerek kimniń taǵdyry eshqashan mángilik ómir bolmaıdy.

Sailanǵandar úshin dinniń basymdyǵy tik ; maqsat - Jaratýshy-Qudaımen berik bailans ornaty, bul adamdar arasyndaǵy qarym-qatynas esebinen boldy ma. Qulaǵandar úshin din kóldeneń ; olar basqa adamdarmen qarym-qatynasqa basymdyq beredi, bul Qudaıdyń esebinen bolar edi.

Jetinshi kúndik adventizm : bóliný, esim, ángime

Hristian dininiń sailanǵan ókilderiniń sońǵysy Izraıldi qurý úshin rýhani túrde jınalady "*12 tapalar*" Apo.7. Olardy irikteý Dan.8:14-te aıtylǵan paıǵambarlyq sózge qyzyǵyshylyq negizinde senim synaqtarynyń jıntyǵymen júzege asyrylady. kúni 1843. Bul hristiandyqta Qudaı qolyna alǵanyn belgileý boldy, joǵaryǵa-munda katoliktik senim usynylǵan 538 bastap jáne reforma yaqytynan keiin protestanttyq senimmen, bastap 1170. Dan.8 aıaty:14 Másihtin dańqta oralýyn jarıalay retinde túsindirildi, onyń kelýine sebep bolǵan onyń kelýi "kútyde", latyn tilinen aýdarǵanda "adventus" tájiribege jáne onyń izbasarlaryna berilgen adventist esimi qai jerde 1843 jáne 1844 jyldar aralyǵynda. Syrtqy kóriniste bul habarlamada senbi túraly emes, qosymsha túraly aıtyladybartek silteme, óitkeni Másihtin qaita oralýy jazbany belgileıdi jetinshi myńjyldyq bolady, uly senbi ár apta saıyn paıǵambarlyq etip otyrady, jetinshi kúndik senbigе qarai: Senbi Evreiler. Bul siltemeni elemei, birinshi kúngi adventister Qudaıdyń osy synaq yaqytynan keiin demalys kúnine beretin mańyzdylyǵyn anyqtady. Al olar jasaǵan kezde, izasharlar "jetinshi kún" qurylǵan shirkeýdin atymen atalǵan demalys kúniniń aqıqatyna orazany úretti. Biraq yaqyt óte kele, jumystyń muragerleri budan bylai demalys kúnine Qudaıdyń oǵan beretin mańyzdylyǵyn bermeıdi jáne bul Isa Másihtin 1843 jyly Danial paıǵambarlyǵynda kórsetilgen kúnmen bailanystyrylǵan jerge oralǵan kezdegi merzimine bailanysty. . Qudaıdyń talabyn túbegeili keiinge qaldyrý kináli boldy, onyń saldary 1994 jyly Qudaıdyń uıymdy jáne onyń múshelerin 1843 jyldan beri ózi aıyptaǵan kóterilisshiler lagerine jetkizgeninen bas tartýy boldy. Bul qaiǵyly oqıǵa jáne hristian dininiń sońǵy resmı institútynyń sátsizdikke ushyraıy jalǵan hristiandyqta bul qabiletsizdiginiń kýasi bolyp tabylady. qabyldaı **bólý adamı bailanystardyń**. Táńirlik aqıqatqa, demek, Qudaıdyń ózine degen súispenshiliktiń joqtaǵy sóz bolyp otyr jáne bul senim tarihyńyń túpki sabaǵy smen túsindirgendei gretenr,

sağan úirety úshin , jáne siz olardy eskertesiz, qudiretti Qudaıdyń atymen, Iahve-Maıkl-Isa Másih.

Aqyrynda, báribir dál osy taqyrypta, óitkeni bul mağan azapty ajyrasydyń qunyn túsirdi, rýhanı Men te bul aıatty Mat.10-da este saqta:37 jáne, óitkeni aldyńgy tarmaqtarda klermender qysqasha baıandalǵant - tańbalardy bólgishshynayı hristiandyq senimniń baǵalaıshysy, men 34 aıattyń 38 aıatynyń barlyǵyn qamtımyn :

" *Men jer betinde beibitshilik ornatyǵa kelem dep oilamańyz ; Men beibitshilik ornaty úshin emes, qylysh ákelý úshin keldim. Óitkeni men adam men onyń ákesi, al qyzy anasyna, kelini men enesine qarsy alaıyzdyq ornatyǵa keldim;al adamnyń dushpandary óz úiniń dushpandary bolady. **Ákemdi nemese sheshemdi menen artyq jaqsy kóretin adam mağan laıyq emes, jáne menen artyq uldy nemese qyzdy jaqsy kóretin adam mağan laıyq emes ; jáne onyń aıqyshyn alyp, meniń artymnan ergen ol mağan laıyq emes.**" Bul 37 aıat Abyraıymnyń nyǵmetin aqtaıdy; ol óziniń uly tándikten góri Qudaıdy jaqsy kóretinin kýálandyrdy. Adventist baıyrlas aldyndaǵy boryshyn eske túsire otyryp, osy tarmaqty keltire otyryp, bizdiń joldarymyz bólek, men Qudaıdyń qolynan erekshe bata aldym. Sodan keiin menimen analysqan bul " aǵa " fanat jáne dosy tájiribeden bastap, ol boldy dástúrli adventistiń joly men júrdi. Meni jetinshi kúndik adventizmdi jáne vegetariandyqtyń pıdasyn ashýǵa májbúr etken oǵan ólim sodan keiin aırydyń alseimeri, men áli turǵanda densaılyǵy myqtıe, 77 jastaǵy meniń Qudaıyma qyzmet etýde tiri jáne belsendi, jáne ekeıine de júginbeix doktors, nemese dári-dármekter. Jaratýshy Qudaı jáne onyń barlyq dańqıtyń ornyna bergen asyl keıesi. Shynymen !*

Qorytyndylaı úshin **adventizm tarıhy**, kelesi faktilderdi este saqtaı qajet. "Adventist" degen atpen, Qudaı katoliktik senimniń uzaq ústemdiginen keiin óziniń sońgy áylıelerin jınaıdy , zańdastyrylǵan, **dini turǵyda**, Konstantın 1 putqa tabynýshy "jaılap alynbaǵan kún kúni" degen atpen qurylǵan jeksenbidest 7 naıryz, 321. Biraq birinshi kúngi adventister jeksenbilik hristiandyq murany merekeleıdi toılaǵan protestanttar nemese katoliktter boldy. Osylaısha olardy minez-qulyqtary úshin Qudaı tańdady boldy qyandys 1843 jyldyń kókteminde jáne 1844 jyldyń 22 qazanynda birinen soń biri jarıalanǵan Isa Másihtıń oralıy boıynsha. Tek osy irikteıden keiin ǵana senbiliktiń nury usynyldy. Sondai-aq, olardyń túsindirıs Danıal men Aıan komportıdyń paıǵambarlyqtary tıraly jlylyt men bul kitapta túzetken úlken qateliktter. Senbilik tıraly bilmesten, izasharlar "tergeıshi" degen úkim teorıasyn qurdy. olar eshqashan kúmán keltire almady; olarǵa senbidegi jaryq túskenen keiin de. Bilmertinder úshin meniń esimde, bul teoria boıynsha 1843 jáne 1844 jyldardan bastap Isa kókte qutqarylatyn tańdaılylarynyń sońǵysyn tańdaı úshin kýálik kitaptaryn zertteıdi. Alıada, jeksenbidegi kúnániń naqty anyqталы Dan.8: 14-tegi habarǵa naqty maǵyna berdi, tipti nashar aıdarylǵan bolsa da " **kieli jerdi tazartı**". Al bul nashar aıdarma sheshilmertin qaıshylyqtardy tıdyrdy, óitkeni bul órnek birinshi boldy, ólim ekspıatosynyń qoılymyEvr.9 boıynsha Isa Másihtıń qahary:23 : "*Sondyqtan kóktegi zattardıń órnekteri qajet boldy **tazartı kerek** osylarmen; biraq **kóktegi nárseleıdiń ózi boldy** osylardan jaqsyraq qurbandyqtarmen.Másihke engen joq úshin **qoryq** adamnyń qolymen, shyńǵa elikteı arqyly jasalǵan, biraq ol endi bizge*

Qudaıdyń aldynda kóriný úshin jánnattyń ózine endi." Osylaısha, kókke tazary kerek nárseniń bári Isa Másihtin ólimi arqyly boldy : úkimeger budan bylai logikalyq maǵyna bolmasa. Isa ólgennen jáne qaita tirilgennen keiin, ony qaitadan lastaý úshin aspanda kúná nemese kúnákar joq, ótkeni Isa kókkegi ańshylyq aimaǵyn tazartty, jerge, Shaitan jáne onyń izbasarlary, perishte, aian 12: 7-den 12-ge deiin jáne ásirese 9-tarmaqta: " *Jáne ol qýyldy, uly aıdahaar, Ibilis dep atalatyń kári jylan jáne Shaitan, ol búkil jer sharyn aldaıdy, ol jerge qýyldy, jáne onyń perishteleri onymen birge qýyldy.*"

Adventizmniń jetinshi kúndik sheneýniginiń ekinshi qateligi kele jatyr, ol sondaı-aq, senbiliktiń bastapqy rólin bilmegendikten jáne ol keiinirek úlken mańyzǵa ie boldy. Adventister ózderiniń nazaryn sońǵy ýaqytqa, shyn máninde, Isa Másihtin shynay qaita oralýy kezinde tiri qalatyndardyń ómir súrýine múmkindik beretin senimniń túpkilikti synaǵyna durys aýdarmady. Atap aıtqanda, olarda bar, qatelesip, jeksenbi bolady dep oıladym "*ańnyń belgisi*" tek sońǵy oqıǵanyń ýaqytyna deiin, jáne bul izbasarlarymen dostyq qarym-qatynasty zertteýdi túsindiredi Qudaı qarǵys atqan jeksenbi, shyn máninde, onyń paida bolýynan bastap. Men keltiretin dálel - "jeti kerneidin" Apo.8, 9 jáne 11-niń bolýy, onyń ishinde algashqy altylyǵy 321 jyldan keiin, búkil hristian dáýirinde, adamdarǵa onyń kúná jasaǵany týraly eskertedi Jeksenbi Qudaı aıyptaǵan. Dan.8:12 neni ashyp, bylai dedi: "*Áskermen qamtamasyz etildi ~~qurbanlyq shaly~~ máńgilik, kúnániń kesirinen ; múiz shyndyqty jerge tastady jáne óziniń iskerlik bastamalarynda tabysty boldy.*" Bul "*kúná*" jeksenbiniń tájiribesi qazirdiń ózinde boldy muragerlik azamattyq odaq Konstantinnen 1er 321-den bastap jáne negizdelgen dini turǵyda 538 jyldan bastap Papa Rimi, "*ańnyń belgisi*" APO-da aıtylǵan.13:15 ; 14:9-11 ; 16:2. 1995 jyly bas tartqanyń bildirgennen keiin jáne jeńil paıǵambarlyq men usynyldy 1982-1991 jyldar aralyǵynda, adventizmniń jetinshi kúniniń sheneýnigi jaýlarmen odaqtasýda úlken qatelik jiberip, ózin Qudaıdan dep kórsetti. Jánemysal dkóptegen adamdar shaǵymdanady Qudaıdyń buryńǵy Israıldikterge Mysyrmen odaqtastyǵyna júgingeni, kúnániń simvoldyq beinesi, bul árekette múlde elenbeidi, bul adventisterdiń kinásin odan sayn kúsheitedi.

Shyndyǵynda, demalys kúniniń róli men onyń Jaratýshy Qudaı ataǵyn berýiniń mańyzdylyǵy týraly habardar bolǵannan keiin, paida bolǵan adamdar onyń jaýlaryn naqty anyqtaýy kerek edi. dini jáne olarmen kez kelgen baýyrlyastyq kelisimnen bas tartyńyz. Ótkeni, senbi kúni **Senbi** bolý úshin " *tiri Qudaıdyń móri*" aian 7:2nemese, jaratýshy Patsha Qudaı brendi, onyń qarsylasy, **Jeksenbi**, bolýy múmkin emes "*ańnyń belgisi*" aian 13:15.

Esterińizge sala ketein, bul jerde jetinshi kúndik adventizmniń resmi institýsionaldy quldyraýynyń sebepteri kóp, biraq negizgi jáne eń mańyzdy másele - jaryqtan bas tartý Danıal 8: 14-tiń shynay aýdarmasy boıynsha jasalǵan jáne Danıal 12-niń adventizm 7-niń qudaılyq zańdylyǵyn kórsetýge arnalǵan jańa túsindirmesine degen qurmetsizdik^e kún. Sodan keiin 1994 jyly jarıalangán Isa Másihtin qaita oralýyna úmit artpaǵany úshin kiná keledi; jumystyń bastaýshylary 1843 jáne 1844 jyldary jasalǵandaı.

Jáne negizgi Qudaidyn úkimderi

Onyn jerdi jane kókti jaratyy Qudai adamdy jerge qondyrghan altynshy kuni aiaqtaldy. Jáne bul adamzattyń moıynsunbaǵan minez-qulqyna bairanysty, sondyqtan kúná jasaý úshin, Qudai ony jeti myń jyldyq tarihynda dáiekti túrde baǵyndyrady, onymen kóp úkimder. Osy paıymdaıylardyń árqaisysynda ózgerister naqty jane kórinetin túrde jasalady jane qaralady. Dreifter, odan keiin adamzat ony egemendik úkimimen bekitilgen aqiqat jolyna qoiýǵa baǵyttalǵan osy ilahı aralasýdy talap etedi.

Buryńgy odaqtyń úkimderi.

1er úkim: Qudai úkim shyǵarady Haýa men Adam atanyń jasaǵan kúnási, olar qarǵys atqan jane ishinen qýyldy "*Edem baǵy*".

2^{myń} úkim: Qudai adamzatty búlikshi sýdyn jaǵasynda joidy "*úlken tasqyn*" álem.

3^{myń} úkim: Qudai **bóledi** ártúrli tilder boıynsha er adamdar biiktikke kóterilgennen keiin "*Vavilon munarasy*".

4^{myń} úkim: Qudai Abyraıymǵa analǵangamyrammen kelisim jasaıdy. Osy yaqytta Qudai joidy **Sodome** jane Gomora, onyn qalalary tájiribede oryndalady kúná alys; juirkenishti jane juirkenishti "*bilimdilik*".

5^{myń} úkim: Qudai Israıldi Mysyrдын quldyǵynan qutqarady, Izrail Qudai óz zańdaryn usynatyn erkin jane táyelsiz ultqa amalady.

6^{myń} úkim : 300 jyl boıy onyn basshylyǵymen jane 7 sýdıanyń áreketi boıynsha bosatýshylar, Qudai jetkizedi Izrail jaýlarynyń shabýylyna ushyrady kúnániń kesirinen.

7^{myń} úkim : halyqtyń ótinishi boıynsha, jane onyn qarǵysy úshin, Qudai qaitamplase jer patshalary jane olardyń uzaq áýletteri, Iahýda patshalary jane Izrail patshalary).

8^{myń} úkim : Izrail Vavilonǵa jer áydaryldy.

9^{myń} úkim: Izrail ilahı Másihten bas tartady, "Isa – eski kelisimniń sońy. Jańa kelisim kemeldi doktrinalyq negizderden bastalady.

10^{myń} úkim : Israıldiń ulttyq memleketin rimdikter 70 jyly qiratty.

Jańa kelisimniń úkimderi.

Olar Aıan kitabynda keltirilgen "*jeti kernei*".

1er úkim: arasyndaǵy 321 jyldan keiingi varvarlyq shapqynshylyqtar 395 jane 538.

2nd synaq: 538 jyly dinı papalyq bileýshi júiesin engizý.

3^{myń} úkim: Din soǵystarys: olar katolikke protestanttyq reformatorlarǵa qarshy shyqty Qudai maquldamady: "*ekijúzdiler*" dan.11:34.

4^{myń} úkim : ateizm Fransız revolúsióneri monarhiyany qulatyp, ped-ke núkte qoiadyotratmatikalıq rimdik katolik.

5^{myń} úkim : 1843-1844 jane 1994.

– Basy : Dan.8 jarlyǵy:14 ótinimde – ol 11-den bastap Piter Ýoldodan bastap, Reformanyń bastamasymen jasalǵan jumysty aiaqtaýdy talap etedi70. Protestanttyq senim quldyraıdy jetinshi kúndik adventizm dúniege keldi jeńimpaz

: Jeksenbilik romenniń dini ádet-ǵurpy aıyptalyp, senbiden senbige qaraǵan túni aqталadye jáne, 1843 jyldan bastap Isa Másihte Qudai talap etken. Reforma jumystary aıaqtalyp, aıaqtaldy.

– Sońy : "*shashylyp qaldy* "Isanyń, ol óledi institúSIONaldy túrde 1994 j, "atyna joldanǵan habarlamaǵa sáikes *Laodikeia*". Qudaidyń úkimi senim synynan ótken úinen bastaldy paıǵambarlyq ólimge ákeletin. Eskirgen, buryńǵy sailanǵan jáne kóterilissshiler lagerine qosylǵan katolikter jáne protestanttar.

6^{myń} úkim: "The 6^{myń} *kerneı*" Úshinshi dúniejúzilik soǵys túrinde oryndaldy, bul joly iadrolyq Dan.11: 40-tan 45-ke deın sıpattalǵan. Aman qalǵandar uıymdastyradınt túpkilikti ámbepap úkimet, al birinshi kúnniń qalǵan bóligin jarlyq boıynsha mindetti etedi. Nátijesinde jetinshi kúndik senbiliktiń qalǵan bóligine, senbige tyıym salynady, birinshi ret áleýmettik sanksıa qoldaný jazasy boıynsha tyıym salynady, sosyn, aqyry, jańa qaýlymen ólim jazasyna kesildi.

7^{myń} úkim: Apo.16-da sıpattalǵan sońǵy jeti indettiń aldynda, 2030 jyldyń kókteminde, Másihtıń dańqty qaıta oralýy adam boıyndaǵy jerdegi órkeniettiń bolýyna núkte qoiady. Adamzat joıyldy. Jalǵyz, Shaitan, qańyrap bos jatqan jerde tutqynda otyрмаq, "tuńǵıyq" Apo.20, úshin "*myń jyl*".

8^{myń} úkim : Isa Másih kókke aparǵan onyń sailanǵan ókilderi zulymdardıyń úkimine kóshedi. Bulst Apo-da keltirilgen úkim.11:18.

9^{myń} úkim : Sońǵy úkim ; les zulym óliler standartty bolý úshin qaıta tiriledi "*ekinshi ólim*" bailanysty "*ot kóli*" ol jerdi jaýyp, olarmen birge kúnáǵa bailanysty jumystardyń barlyq izderin tutynady.

10^{myń} úkim: Jer men aspan lastanǵan jańaryp, dáripteledi. Qosh keldińizdere Qudaidyń jańa máńgilik patshalyǵynda sailanǵandarǵa!

Táńirlik d'A-dan Ia-ǵa deın, Aleften Tavqa deın, álfadan omegaǵa deın

Kıeli kitaptyń adam balasy jazǵan basqa kitaptarmen eshqandaı ortaqtyǵy joq, eger bul onyń betiniń kórneki kórinisi bolmasa. Ótkeni shyn máinde, biz onyń jazbasha konvensıalar boıynsha oqıtyın betin ǵana kóremiz menshiktis deın evrei jáne grek tilderi, onda túpnusqa mánder bizge berilgen. Biraq Musa Kıeli kitapqa jazǵan hatynda álipbıdiń áripteri qazirgi áripten ózgeshe bolatyn eski ıvrit tilin qoldanǵan, olar Vavilonǵa jer áydarylǵan kezde esh qıyndyqsyz hatpen aýystyryldy. Biraq áripter a-ǵa jabystyryldınyń sózder arasynda bos orynsyz ekinshisine qarsy, bul oqýdy jeńildetpedi. Biraq bul kemshiliktiń artynda onyń bastalýyn belgiley úshin tańdalǵan áripke bailanysty ár túrli sózderdi qalyptastyrdıyń qosymsha artyqshylyǵy jatyr. Bul múmkin bolatyn nárese jáne ol kórsetildi, bul Kıeli kitaptyń shyn máinde adamdy elestetý jáne júzege asyrý múmkindikterinen áldeqanda joǵary ekenin dáleldeıdi. Tek, Jaratýshy Allanyń oıy men esteligi, sheksiz, mundai shyǵarmada jobalanýy múmkin. Ótkeni Kıeli kitaptyń birneshe ret oqylýynyń bul tuıyrymy máinde kezdesetin árbir sózdi yaqyt óte kele onyń kitaptarynyń ártúrli jazýshylaryna Qudai tańdap, shabyttandyrǵanyn kórsetedi sońǵysyna deın onyń Ashylýy nemese aqyrzaman.

Shamamen 1890 jyly orys matematigi Ivan Panın mynalardyń bar ekenin kórsetti sýrets sıfryqs ár túrli aspektilderdes biblialyq mánderdiń qurylysy týraly.

Óitkeni ıvrit jáne grek tilderinde ortaқ nárese bar, olardıń álipbiniń áripteri de san jáne san retinde qoldanylady. Ivan Panın jasaǵan demonstrasialarda mynalar boldy eleýliaqyl-oi Qudaıdyń Kıeli kitabyna mán bermetin adamdardıń kinásin kúsheitti. Bul ashylılar adamdardıń Qudaıdy súýge qabiletti bolýyna áser etpeitin sıaқты, biraq olar joıyldy, onyń bar ekenine senbei, barlyq zańdylyq. Ivan Panın Kıeli kitaptıń búkil qurylysynda jáne ásirese Jar.1:1-degi eń birinshi tarmaqta "jeti" sanynyń barlyq jerde qalaı bolǵanyn kórsetti. Barúnemdey mentipty jetinshi kúndik senbi kúni ekenin kórsettiti *Qudaıdyń móri*"aıan 7:2, bul kitap sondyqtan ǵalymdarǵa talapty usynǵan tamasha matematik ashqan dálelderdi rastaı úshin qajet, óz ýaqytynda jáne bizdiki, ǵylymı dálelder daýsyz.

Ivan Panın berı kompúter zamanaýı talday 304805 belgileri jalǵyz eski kelisimniń Tarmaqtaryn quraityn áripti men baǵdarlamalyq jasaqtama ártúrli kórsetkishterdi usynady sansyz ár áripti túralay múmkindikteri bir kóldeneń syzyqtan bastalatyn úlken shahmat taqtasyna qoiy 304805 finalǵa jetkenshe áripti, bulardıń bir tik syzyǵy 304805 hattar; jáne osy ekeýiniń arasynda túralaylar ekstremaldy barlyqs sansyz aralasnyń ortasha. Biz álemge qatysty habarlamalary tabamyz jerdiń, onyń halyqaralyq oqıǵalarynyń jáne ejelgi jáne ejelgi adamdardıń esimderi zamanaýıs , jáne múmkindikter óte zor, óitkeni jalǵyz qajettilik - saqtaı bir retti bos oryn (1-den n-ge deın,...) jasalǵan sózderdiń ár bir árpiniń arasynda. Kóldeneń jáne tik túralaylardan basqa, kóptegen túralaylar bar qıǵash, joǵarydan tómengge jáne tómenen joǵaryǵa qaraı, oń jaqtan solǵa jáne soldan ońǵa ońǵa.

Sondyqtan muhıttıń bemesin alyp, men Kıeli kitap túraly bilimimiz onyń betiniń deńgei ekenin rastaimyn. Jasyrylǵandar sailanǵandarǵa olar kiretin mángilik boıyna ashylady. Alla Taǵala tipti zor qudiretimen óziniń súiikti adamdaryn tań qaldyrady shekteýsiz.

Bul kózdıń jaýyn alatyn demonstrasialar, ókinishke oraı, adamdardıń júregin ózgerte almaıdy olar Qudaıdy súýge qabiletti bolýy úshin "*bar júregimen, bar janymen, bar kúshimen, bar oıymen*" (Deý.6:5 ; Mat.22:37) ; onyń ádil talaptaryna saıkes. Jerdiń tájiribesi kórsetiledi, syndar, sógister men jazalar adamdardy ózgerpeidi, sondyqtan ómiri qutqaray jáne Qudaıdyń jobasy erkin ómiriń basynan bastap myna aıatqa súenedi : "*minsiz mahabbat bqorqynyshty joıyńyz*" (1 Johan 4:18). Sailanǵan sheneýnikterdi olardıń Qudaıǵa, kóktegi Ákesine degen kemeldi súispenhiligin kórsetý negizinde irikteý. Bul rette "*minsiz mahabbat*", zańnyń da, ósietterdiń de qajeti joq, jáne bul nárseni birinshi bolyp anyqtaǵan adam qart boldy Enoh, Qudaıdyń súispenhiligin kimder kórsetti "*birge júry*"oǵan, onyń kónilinen shyǵy úshin eshnárese jasamaıǵa tyrysady. Óitkeni moıynsuný - súıy, al ony súıy - súispenhilikke bólený úshin rahat pen qýanysh syıay úshin moıynsuný. Óziniń qudılyq kemeldiliginde Isa bul mahabbat sabaǵy ekenin rastaı úshin óz kezegine keldi "*naqty*" adamnyń alǵashqy úlgilerinen keiın Abyraıym, Musa, Ilias, Daniıl, Áıup jáne taǵy basqalar Qudaı tek esimderdi bileidi.

Ýaqytqa balanysty deformasiıa

Jer betinde emes, adamzattyń buzyq rýhynyń kesirinen ózgerister men ózgeristerge ushyramaǵan til ǵana. Osyǵan bailyasty evrei tili adamnyń bul burmalanyńnan qutylǵan joq, sondyqtan biz túpnusqaǵa qajet evrei mákini Musanyń jartylai burmalanǵan kúidegi túpnusqa jazbalarynan basqa eshteńe emes. Men bul jańalyqqa Ivan Paninniń eńbekterine jáne onyń 1890 jyly qoldanǵan evrei mákininiń nusqasynda, Jar.1:1, bul numerise Qudai sózi evrei sózimen "elohim ". Ebredey, "elohim" -nyń kópshe túri"eloha "jekeshe túrde" qudai "degendi bildiredi. Úshinshi forma bar: "Él ". Ol Qudai sóziniń esimderin bekity úshin qoldanylady: Daniel; Samýil; Betel; t.b...Shynaıy Qudaidy bildiretin bul terminder bizdiń aýdarmalarymyzda shynaıy Qudai men Qudaidyń arasyndaǵy aıymashylyqty bildiretin bas áripti alady.adamdardyń jalǵan putqa tabynyńshy qudaıalary.

Kıeli kitapta Qudaidyń "bir" ekendigi týraly aqyl men tabandylyqqa basa nazar aýdarylady, bul ony "eloha", jalǵyz shynaıy "eloha" etedi. Sondyqtan "elohim" sózin qoldaný arqyly kópshe túrde bolady Jaratyls 1 jáne basqa jerlerde, Qudai bizge habar beredi, ol arqyly ol qazirdiń ózinde bizdiń júemizdi nemese jer ólshemin jasaýdan bura ómir súretin kóptegen adamdardyń Ákesi bolýǵa laıyqty dep málimdeidi, jáne jer betinde paıda bolatyn barlyq tirshilik. Bular qazirdiń ózinde jaratylǵan aspandyq ómir súredi qazirdiń ózinde kúnáǵa bólingen, onyń algashqy jaratylsynda paıda boldy. Arqyly sózben belgiley "elohim ", jaratýshy Qudai ózinen ómir súretin jáne týatyn barlyq nársege óz biligin bekitedi. Dál osy qyzmette ol keinierek qol jetkize alady, Isa Másihtin atynan, óz tańdaýlylarynyń kópshiliginiń kúnalarn kóterip, qutqar, onyń óteletin ólimimen, ómirdiń kóptigi adam. "Elohim" sózi, kóptik jalǵaıy, barlyq tirshiliktiń jaratýshy qudiretindegi Qudaiǵa qatysty. Bul termin ga týraly paıǵambarlyq etedien durysy, ol atqaratyn birneshe rólder onyń qutqarylý josparynda negizinen, sodan keiin de bolady ", - dedi *Áke, Ul jáne Kıeli Rýh* " qaisysy bolady shomyldyrý rásiminen ótkennen keiin tazarý jáne qasiettey úshin óz tańdaýlylarynyń ómiri. Úshin kópshe túri Qudai taǵatyn ártúrli esimder: Maıkl onyń perishteleri ; Isa Másih óziniń qany arqyly qutqarylǵan tańdaýly adamy úshin.

Mysaly, adamnyń burmalanyńna bailyasty deformasialar Men mynany bereminogán evrei tilinde "brq" túbirimen bildirilgen "bata berý" etistiginen jáne daýysty dybystardyń qaisysyn qoldaný kerektegin tańdaý aqyrynda "bata" nemese "qarǵys" dep aýdarylady. Bul deformasianyń burmalanyń Áıupke qatysty habardyń maǵynasyn burmalaidy, oǵan áieli shynymen aitqan " *Alla razy bolsyn, jáne mns*", jáne emes "~~qarǵys atqan~~ *Qudai jáne ól*", usynystyń aýdarmashylary retinde. Fransýz tilindegi burmalayshylyq, qýlyq-sumdyqtyń ózgerýiniń taǵy bir mysaly - fransýz tilindegi "sózsiz" degen tirkes.fie belgili jáne absolúttiń bastaýynda aldy adam sanasynda "múmkin" degenniń maǵynasy, bul múldem kerisinshe. Jáne bul sońǵy mysaldy keltirýge turarlyq, sebebi ol mańyzdylyqqa ıe bolady jáne aýyr zardaptarǵa ákeledi. Sózdikte "petit Larýss" Men taptym u"Jeksenbi" sóziniń anyqtamasyna qatysty n ózgerisi. 1980 jylǵy nusqada aptanyń birinshi kúni retinde usynylǵan ol kelesi jyldyń jetinshi kúndik nusqasy boldy. Aqıqat Qudainyń balalary, sondyqtan, konvensialardan saq bolýlary kerek masshtabtalatyn adamdar óz jaǵyna bailyasty belgileidi, olardan aıymashylyǵy,

uly jaratýshy Qudaı ózgermeıdi jáne onyń qundylyqtary dúnieniń negizi qalanǵannan beri qalyptasqan tártip pen ýaqyt sıaqty ózgermeıdi. .

Adamzattyń burmalanǵan týyndylary tańbalanǵan Kıeli kitaptyń evrei mátinin kóterińiz, daýysty dybystar qutqarylý úshin saldarsyz ádiletsiz bólingen jerlerde, biraq onyń resmı nusqasyn qorǵaý úshin, Qudaı sandyq ádispen, jalǵannyń aqıqat mátinin anyqtaý tásilin daıyndady. Biz jasaımyz tek bıblıalyq nusqanyń túpnusqalyǵyn sıpattatyn kóptegen sıfrlyq sýretterdiń bar-joǵyn tekserińiz jáne anyqtańyz, evrei tilinde grek tilindegideı, 2-den beri belgileri ózgertilmegennd Isa Másihten bir ǵasyr buryn.

Rýh shyndyqty qalpyna keltiredi senim arqyly (senim arqyly) aqталý týraly onyń senim)

Men jańa ǵana bıblıalyq mátinniń burmalanǵanyn aıttym; baılanysty nárselerx multiples túpnusqa jazbalardyń aýdarmashylary. Aqyrzaman týraly óz halqyna habarlaý úshin Aqıqat Rýhy óziniń aqıqatyn qalpyna keltiredi, rýhty úlken deformasıalar saqtalatyn mátinderge sailanǵanǵa jeteleý arqylynt áitse de. Dál osy 2021 jyldyń 4 qyrkúıegindegi senbi kúni men oǵan "senbi kúni cr" ataýyn bergenimde oryndalýy kerekistal ". Men taqyrypty tańdaýdy bir ápkemde oqýǵa qaldyrdymwandaza demalys kúnderimizdiń barysy týraly biz ony jelide kimmen bóliseміz. Ol "senimmen aqtaýdy" usyndy. Zertteý bizdi ony jasaıtyn naqty mańyzdy jańalyqtardan alyp keldi óte túsinikti túsiný bul pán.

Kıeli kitapta 1 P.1: 7-de Rýh tazartylǵan altynmen senimdi beıneleıdi : "*bul sizdiń senimińizdiń synaǵy, áldeqaida kóp bola otyryp joiylatyn altynnan qymbat, sol cotpen qansha tyryssa da, Isa Másih paida bolǵan kezde madaqtaý, madaqtaý jáne qurmetke ákelýi múmkin*". Biz bul salystyrý arqyly senimniń, shyndyqtyń óte sirek kezdesetinini, onyń barlyq jerde kezdesetinini túsinemiz. aqshyl jáne tastar, bul altynǵa qatysty emes.

Sodan keıin, de aıat aıat boıynsha, biz aldymen sony ustandyq : "*ımansyz Allaǵa unamdy bolý múmkin emes*", Evr.11 derekteri boıynsha:6 : "*biraq senimsiz jaǵymdy bolý múmkin emes ; óitkeni Qudaıǵa kelgen adam Qudaıdyń bar ekenine senyi kerek jáne ol ony dildaǵattylyqpen izdeitinderdiń qamqorshysy bolýy kerek*".Senimmen eki sabaq baılanysty: onyń bar ekenine sený, sonymen qatar, onyń batasyn beretinine senimdilik"*oeýx qaraǵanda ony dildaǵattylyqpen izde "*, shyn júrekten, ony qaida aldaýǵa bolmaıtyny týraly mańyzdy málimetter. Al senimniń maqsaty oǵan unamdy bolý bolǵandyqtan, sailanǵan sheneýnikter Allanyń súıspenshiligine barlyq buıyqtar men ósıetterdi oryndaý arqyly jaýap beredi ol ekenin jaratylstaryna degen súıspenshiliginiń aty bar. Másihte Qudaıdy súıetin jáne súıetinderdi osyndaı súıspenshilikti biriktiretin osy súıspenshilik baılanysynyń nátijesi 1 Kor.13-te keltirilgen áigili bilimde keltirilgen, onda Qudaıǵa unamdy shynay súıspenshilik sıpattalǵan. Osyny oqyǵannan keıin men áigili habarlama týraly oıladym - jasadıbakýk 2-de ornatylǵan:4 : "... *ádilder onyń senimi boıynsha ómir súredi* ". Biraq, bul aıatta Lýı Segond usynǵan aýdarma bizge bylaı dedi : "*Mine, onyń jany isingen, onyń boıynda tik emes; biraq ádilder onyń senimi boıynsha ómir súredi*."Uzaq ýaqyt boıy, bul aıatta mende sheshýge tyryspaǵan másele boldy. Er adamdy qalaı jasaýǵa bolady "*isingen* "tákkapparlyq

qarastyrylýy múmkin "*jármeńke*" Qudaimen be? Ol kim, sáikes Pro.3:34, Jaq.4:6 jáne 1 Petir 5:5, "*maqtańshaqtarǵa qarsy turady, biraq kishipeilderge raqym syulady*" ? Sheshim evrei mátininde kezdesetin sózde paida boldy "*senimsiz*" kerisinshe sózden "*isingen*" qala segonda jáne biz tańdanyspen tapytq, Vıgırý nusqasynda "katoliktik", jaqsylyq, al eger logikalyq áydarma Rýhtyń habaryn minsiz anyq etse. Ótkeni, shynında da, Rýh Habakýkty shabyttandy rady habarlama stilde qazirdiń ózinde Súleimen patshany shabyttandyrdy, onyń maqal-mátelderı túrinde ol absolútti qarama-qarsylyqtardyń parametrlerine qarama-qarsy qoiady ; munda, Habakýkta, "*senimsizdik*" jáne "*senim*". Al Vıgırý men latyn vylgaty onyń áydarmasynyń negizine súensek, aıatta bylai delingen: "*Mine, senbeitin adam joq (ýra) emes (a) jan ózine tiesili; biraq ádilder ómir súredi arqyly onyń senim.*" Óleńniń eki bóligin bir taqyrypta qoldany arqyly Lýı Segond Rýhtyń habaryn burmalady jáne onyń oqyrmandary Qudai bergen shynayı habardy túisine almaıdy. Jóndelip jatqan zatty endi Habakýktyń "adventis" oqıgalaryn qalai dál sıpattaitynyn anyqtamyz 1843-1844, 1994 jyldardaǵy "tjkb" jáne bastap túpkilikti kúni Másihtıń shynayı túpkilikti oralýy úshin, jáne 2030 jyldyń kókteмі. Shyn máninde, Másihtıń 2030 jylǵa oralýyn qamtamasyz etetin bul jaqynda paida bolǵan jańa jaryq ekspedisiıany jaqsyraq túsinýge jáne onyń túpnusqalyǵyn rastayǵa múmkindik beredi adventisterdiń dáekti tájiribeleri qazirdiń ózinde rastaldy, apoda.10:6-7, órnek boıynsha : "*eshqandaı kidiris bolmaıdy...biraq Qudaidyń qupiasy oryndalady*". Bul demonstrasiá úshin men Habakuk 2 mátinin basynan bastap interpozisiıalaı, túsindirme túsiniktemeler arqyly qoldanamyn.

Nusqa L. Segond meniń qamqorlyǵymmen ózgertilgen

1-tarmaq: "*Jbolady meniń ornymda, et Men tiendrai munarada ; je tobyiba, neni kórý úshin YaHWéH maǵan atady, emen óz dálelimde qaitalaımyñ.*"

"Kútyge" degen kózqarasty atap ótedi paıǵambardyń bul test adventistin sıpattaityn bolady, Bizge aıtatyn aqyl bastapjyldar Dan.12:12 habarlamasy: "*Berekeli kútetin ol ma 1335 kúnge dein*". Osynyń mánin túsiný úshin "*dálel*" bizge Habakýk kótergen másele jer betindegi zulymdardyń órkendeýin keńeıty bolyp tabylatyn aldyńǵy taraıda berilgen: "*Erik-t onyń tory úshin, jáne ógizdi óltirý árqashan halyqtardy aıamaı ustai ma?*" (Hab 1:17). Bul refleksia men surayıda Habakýk birdei baqylaı jasaityn barlyq erkekerdiń minez-qulqyn beıneleıdi aqyrzamanǵa dein. Sondai-aq, Qudai óz jaıabyn jibermekshi arqyly zulymdardyń, mensinbeitinderdiń, kápirlerdiń, kápirlerdiń jáne búlikshilerdiń ústemdigin birjola toqtatatyn Isa Másihtıń qaita oralýy týraly paıǵambarlyq túrde usyny.

2-tarmaq: "*Iahve maǵan jaıap berdi jáne aıty : Kórinisti jaz : gústelderdegi rev, barsońy ol oqyǵanyñ júgirýi múmkin.*"

1831 jáne 1844 jyldar aralyǵynda Ýılám Miller kestelerdi usyndy Isa Másihtıń 1843 jyldyń kókteміne, sodan keiın 1844 jyldyń kúzine oralýy týraly paıǵambarlyq etken jarnamalaryn qorytyndylai kele. 1982 jáne 1994 jyldar aralyǵynda men sondai-aq adventisterge jáne basqa adamdarǵa tórt kartına boıynsha Aqıqat Iesiniń rýhy men rýhtandyrylǵan paıǵambarlyq jańa shamdardyń qysqasha mazmunyn usyndym jáne áli de usynamyn, bul bizdiń "*auaqtaly jaqyty*".

Eger osy oқиғаға байланысты нақты салдарлар болса, 1994 ж, н'түсиникти boldy solaitaғайындalған ғақыттан кейін, 1844 жылғы жағдайдағыдай, күни және есептеу бар osy күнге дейін айтентификасаланған тiri Qudaıdyń Rýhy.

3-tarmaq: "*Óitkeni bul ғақыттыń áldeqashan belgilengenı týraly paıǵambarlyq,*"

Qudaı belgilegen bul ғақыт 2018 жылдан bastap ashyldy. Targettey, Isa Másihtıń qayıtp kelgen күни, belgilengen ғақыт 2030 жылдың kókteмі.

"*Biraq sońynda, jáne ol ótirik atpaıdy ;*"

Másihtıń oralıy, jeńimpaz óz ғақытында oryndalady jáne habarlandyrý týraly paıǵambarlyq "*ótirik atpaıdy, joq*". Isa Másih 2030 жылдың kókteмінде senimdilikpen oralady.

"*Keshikkenimen, kúte turyńyz, (car ol shainamaıdy, mindetti túrde oryndalady.*"

Eger күнди Qudaı belgilegen bolsa, ol úshin Másihtıń shynayı oralıy osy ғақытта oryndalady, bul 2018 жылға дейін билетін jalǵyz adam ekenin kórsetti. Le kidirisi usynyldy, "*bul shayırlı bolsa da* ", almaıdy , sondyqtan, solai adamdarmen qarym-qatynasta bolyńyz, óitkeni Qudaı Isa Másihtıń qaita oralıy týraly jalǵan jarnamalarydy paıdalanıy quqyǵyn ózine qaldyrady, bul oǵan tájiribe alýǵa múmkindik beredi, birtindep, 1843, 1844, 1994 жылдары және bizdiń sońǵy ғақытқа дейін onyń qutqarýshysy dep sanaityn hrıstıandardyń senimi, ol bul oǵan óz tańdaıyn tańdaıǵa múmkindik beredi. Isa Másihtıń qayıtp kelýin kútken bul jalǵan jarnamalarydy Qudaı paıdalanady, kimge **bólek aqyrzamanǵa** dein, "sabannan alyńǵan bıdaı, eshkilerden shyqqan qoılar", kápirlerdiń adaldary, "kápirlerden senýshiler", qaza tapqandardyń sailanýy.

Óleń "parametrin rastaidy.kúty" "sońǵy áylielerdi sıpattaityn element bolyp qalatyn adventist, bólektelgen jáne mórlengen 1844 жылдың kúzinen bastap jetinshi kúnniń naǵyz senbilik tájiribesi boıynsha, ekinshi synaq kúniniń soıy - adventist. Bul aıatta Aqyl úǵymyna toqtalady **senimdilik** bul Másihtıń, vıktordyń, azat etýshi men qutqarýshynyń oralıyn sıpattaidy.

Vıǵırý nusqasy

4-tarmaq: "*Mine, senbeitin adam joq (ýra) emes (a) jan ózine tiesili; biraq ádilder ómir súredi arqyly onyń senim.*"

Bul habar adventisterdiń 1843, 1844, 1994 және 2030 жылдарға арналған tórt synaǵy úshin Qudaıdyń adam taqyrybyna qatysty úkimin ashady. Qudaıdyń úkimi dáyirlerdiń árqaısysynda rettelgen. Paıǵambarlyq habarlandyrý arqyly Qudaı hrıstıannyń betin ashady "*ekijúzdiler*" bul olardıń tabıǵatyn ashady "*senbeitin*", jek kórýes habarlandyrýs paıǵambarlyqs onyń tańdaǵan elshilerinen nemese paıǵambarlarynan. Absolútti kerisinshe, sailanǵandar Allanyń habarlaryn qabyldaı, paıǵambarlyq etý jáne olar ashqan jańa baǵyttarǵa baǵynı arqyly ony madaqtaidy. Qudaıdyń úkimimen bul moıynsunúshylyq "*jaǵymdy*", bolyp tabylady, sonymen qatar, Isa Másihtıń atynan aıyptalǵan ádilettilikti saqtaıǵa laıyq dep tanyldy.

Tek, bul senim moıynsunǵysh "mahabbat úshin" óitkeni Qudaı keler máńgilikke kirýge laıyq dep esepтелеdi. Másihtıń qany onyń kúnalaryn jýǵan ǵana qutqarylady "*arqyly onyń senim*". Sebebi jaǵaptary senim - bul jeke, sondyqtan Isa óziniń habarlaryna júginedi, jeke-dara, onyń sailanǵanyna, mysaly: Mat.24:13:

"Biraq **bir** aqyryna deın shydaıtyndar bolady saqtaldy ". Senim bir standartqa sai bolsa, uıymdyq bola alady. Biraq, saq bolyńyz! Adamdy adastyrady degen pikirler, ótkeni kimdi qutqarý nemese joǵaltý kerektegin tek Isa ǵana sheshedi, onyń senimi boıynsha kórsetken úkimine saıkes LOR-ǵa laıyqty kandidattar boıynsharaspandaǵy er.

Qoryta aıtqanda, osy aıattarda, Habaquq, Rýh jaqyn siltemeni ashady jáne rastaidy jáne **bólinbeıtın** bastap "senim" jáne "jumystar" ol jasaıdy; elshi Jaqyp kóterip qoıǵan nárese (Jas.2:17: "*senimmen de solai: eger olai bolmasa jumyss, ózdiginen óldi me*".) , bul evangelızasıanyń basynan bastap senim sýbektisi qate túsirilgenin jáne qate túsindirilgenin bildiredi. Keıbir, **búgingideı**, ol bergen eńbekteriniń aıǵaqtaryn elemeı, senimniń aspektisin bailyastyrdynt onyń qundylyǵy jáne onyń ómiri. Elerdiń minez-qulqy, Qudaı Isa Másihtin qaita oralýy tıraly habarlandyrylaryn kimge jarıalady, olardyń senimderiniń shyn mánin ashady. Al Qudaı óziniń uly nuryn sońǵy qyzmetshilerine tókken zamanda 1843 jyldan bastap Qudaı engizgen jańa talaptardy túsınbeıtinderge eshqandaı aqtaı joq. Raqymmen qutqaryly uzartyldy, biraq osy kúnнен bastap, bul jasaıdy Isa Másih tańdaǵan sailanǵan sheneýnikterge, arqyly aıǵaqtar tıralyes shynai súiispenshilikti kórsetý, olar ony jasaıdy. Algash ret demalys kúni bul ilahı nyǵmettin belgisi boldy, biraq 1-den bastap844, buleshqashan kórmegen jetedi. oǵan jalǵyz, ótkeni onyń paıǵambarlyq aqıqatyna degen súiispenshilik, 1 arasynda anyqtaldy843 , jáne 2030 jylǵa deın, qashanda bar boldy, sondaı-aq, Qudaı talap etedi. Shyndyǵynda, jánejańa shamdar 2018 jyldan bastap alyndy 2030 jyldyń kókteinde Isa Másihtin qaita oralýyn bastaityn jetinshi myńjyldyqtyń paıǵambarlyq beinesine analǵan jetinshi kúndik senbilikpen tyǵyz bailyysta bolyńyz. D2018 jyldan bastap, "senimmen aqtaı" júzege asyrylady jáne sailanǵan laıazymdy tulǵalarǵa amalǵan áskerge shaqyrylyshylardyń Qudaıǵa jáne onyń barlyq nuryna degen súiispenshilikterin bildiretin artyqshylyqtary eski jáne jańa ashylady ishinde Mat.13:52 úretken Isa Másihtin esimi: "*Jáne ol olarǵa bylai dedi.; Sondyqtan kóktegi patshalyǵyna qatysty nusqay bergen árbir hatsly óz qazynasynan jańa dúnieler men eski dúnielerdi shyǵaratyn úi iesi saıqy*". Qudaıdy súietin adam onyń jobalaryn jáne onyń qupialaryn burynнан jasyryp, elemeı, súip, ashpai tura almaıdy.

Habakýk jáne Másihtin birinshi kelýi

Bul paıǵambarlyq, sondaı-aq ol Másihtin birinshi kelýin jarıalady Izraıl evrei ulttyq, úshin jetistik tapy. Bul ótkiziletin orynnyń yaqyty Dan.9:25-te belgilenip, jarıalandy. Al onyń esebiniń kilti Ezra kitabynyń 7-taraıynda boldy. Iahýdilerdiń tarıhi kitaptardyń ishinde Daniıl kitabymen keliskeni jáne onyń Ezra kitabynan buryn bolǵany anyqtaldy. Biraq onyń qandaı róle paıǵambarlyq azaityldy jáne az kórinde oqyrmanǵa. Isa elshileri men shákirtteriniń nazaryn Daniılın paıǵambarlyqtaryna aıdarǵan algashqy paıǵambar boldy.

Keshigý tıraly habarlandy "*keshikkenimen, kútińiz*", sondaı-aq onyń jetistikteri boldy, iahýdiler Másihtin kútkendeı, qutqarýshy jáne rimdikterdi azat etýshi, Ishaıa 61 negizinde, mundaǵy Rýh Másih tıraly mynany aıtýy kerek 1 tarmaq : "*Jaratqan Ieniń rýhy, YaHWéH, meniń ústimde, Ótkeni YaHWéH meni azap shekkenderge izgi habardy jetkizý úshin mailady; Ol meni júregi jaralylardy*

emdeýge, tutqyndarǵa bostandyq jarialaýǵa Jáne tutqyndarǵa bosatýǵa jiberdi;". Djyldar 2-aiat, Rýh dál : "*Jarialaý úshin berekeli jyl YaHWéH, et Qudaymyzdyń kek alǵan kúni ; Joqtaǵannyń bárin jubatý úshin ;*". Iahýdiler olardyń arasynda ekenin bilmedi "*berekeli jyl*" jáne "*kek alý kúni*", 2000 jyl áli ótpei qaldy halyqty azat etýshi jáne qutqarýshy Másilhtiń, viktordyń qaita oralýyna jeteleý, Ishaia 61: 2-ge sáikes. Bul sabaq Luqa 4: 16 21-de keltirilgen aǵaqtarda anyq kórinedi: "*jáne ol Nazaretke keldi, onda ol kóterildi, jáne, onyń ádet boıynsha, ol senbi kúni májilishanaǵa bardy. Ol oqý úshin ornynan turdy; sonda oǵan Ishaia paıǵambardyń kitabı berildi. Shıyrshyqı jaıyp bolǵan soń, ol jazylǵan jerdi tapty : Jaratqan Ieniń Rýhy meniń ústimde, Ótkeni ol meni kedeulerge izgi habardy jarialaý úshin mailady ; Ol meni júregi jaralylardy emdeýge jiberdi, pýa, tutqyndar, qutqarylýlaryńdy jarialańdar, et soqyrlardyń kórý qabiletin qalpyna keltirýge, pbizdiń ezilgender bostandyqqa shyǵady, pýa, Jaratqan Ieniń jylyn jarialaıyq.Sosyn kitapty jaıyp, qyzmetshige berip, otyrды.*" Osyny oqýdy osynda toqtatyp, menı, onyń birinshi kelýi osy ekenin rastady "**berekeli jyl**"Ishaia paıǵambar jarialady. Tarmaq 21 sózin jalǵastyryp: "*Májilishanadaǵylardyń barlyǵynyń kózderi oǵan qadaldy. Sosyn ol olarǵa aita bastady : búgin jańa ǵana estigen bul Jazba oryndaldy.*" "**Attykek alý kúni**"elementin jáne oqylmaıtyn nárseni Qudaı 2030 jyldyń kókteminde, onyń ekinshi ret kelýi úshin, bul joly óziniń barlyq qudarlyq kúshimen bekitti. Biraq bul qaityp kelgenge deın Habakýktyń paıǵambarlyǵyn oryndaı kerek boldy "*yaqyt*", oqıǵalar boıynsha "adventister", 1843-1844 jáne 1994 jyldary, biz jańa kórgenimizdei.

Arnaý finaly

Shyndyqqa qarsy turýnyz

Ishinde kókteń mezgili 2021, jyl basy qudailyq, batystyq adamzat bai biraq jalǵan hristian egde jastaǵy adamdardyń ómirin saqtap qalýǵa degen óziniń tabandylyǵyn kórsetýden týyndaidy, bul ulttyq ekonomikalıq kúireý esebinen bolar edi. Sondyqtan Qudai ony Úshinshi dúńejúzilik soǵysqa jetkizedi, bul ekinshi qudailyń jazasyna qarsy em nemese vaksına joq ekenin bile tura, barlyq jastaǵy adamdardyń ómirin qıyda. Aldymyzda, jyly 8 jyldar, ajra jerdegi jaratylystýń 6000 jyly , kimniń sońy belgilenetin bolady Isa Másihtin oralýy arqyly. Jeńimpaz jáne jeńimpaz, ol óziniń jolyn basqarady óteldi, onyń sailanǵan laýazymdy tulǵalar tiri jáne ol ony tiriltetinder, onyń kóktegi patshalyǵynda jáne ol jer betindegi barlyq adam ómirin qurtady, ony qarańǵylyqta oqshaý, jalǵyz qaldyrady, áy bastan aramza, Shaitan, shaitan.

Bul baǵdarlamany qabyldaý úshin 6000 jyldyq qaǵıdatqa sený qajet. Kieki kitapta keltirilgen sandardy paidalana otyryp, naqty eseptheýler Abyraıymnyń týǵan kúni degi "bulyńǵyr" jaǵdaıǵa bailyNSTy múmkin bolmady (úsh ulynyń bir kúni Fýtbolkalarrah : Jar.11:26). Biraq, Másih qayıtp kelgenge deyin Adam Atadan qalǵan adamzat urpaqtarynyń sabaqtastyǵy tizbegi rastaidy -nyń tásili bul san 6000. Osy dóńgelek figýraǵa senimimizdi bere otyryp, dálirek aıtsaq, biz bul tańdaıdy kelesidei dep eseptheimiz "aqyldy" bul, Jaratýshy Allaǵa barlyq aqyl men tirshiliktiń qanar kózi. Prinsip boıynsha "senbilik" tórtinshi ósiette aıtylǵandaı, Qudai berdi adamǵa "alty kún" al óz jumysyn atqarýǵa alty myń jyl, biraq jetinshi kún men jetinshi myńjyldyq demalys ýaqyty ma "qasterlengen" Qudai jáne onyń tańdaılylary úshin (bólek qoınyz).

Bul kitaptyń mazmuny Qudaiǵa unamdy senimniń minez-qulyq arqyly qalyptasatynyn kórsetti "*aqyldynemese dana*" Qudaidyń aitqandarynyń barlyǵyn paidalany, paıǵambarlyq etetin nemese oilaityn sailanǵan sheneýnikterdiń ishinen (Danial 12-ni qarańyz:3 : "*Al dana bolǵandar aspannyń nuryndaı jarqyrap, juldyzdar sıaqty kópshilikke ádildikti úretkender máńgilik jáne máńgilik jarqyraidy*". Osylaısha áreket ete otyryp, olar Qudaidyń Isa Másihte kórinetin qutqarýshy ádildiginiń paidasyn berý úshin tańdaıyn aqtaıdy.

Kitapty jabý úshin, keler dramanyń aldynda men óz kezegimdi ony oqıtyn Qudaidyń barlyq shynayı balalaryna arnaǵym keledi jáne ony senimmen qarsy alǵym keledi jáne qýanysh, Johan 16:33-tegi bul aıatqa shomyldyrý rásiminen ótýime bailyNSTy eki túrli derekkóz maǵan qol qoidy 1980 jylǵy 14 maýsymda ; bireýi mekeme tarapynan shomyldyrý rásiminen ótkenim týraly kýáligimde, ekinshisi "Isa Másih" kitabynyń alǵysózinde, maǵan bul múmkindikti seriktes qyzmetim usynǵan ýaqytyń, derlikIsa óz ómirin usynǵan jasqa deyin qurbandyq retinde : "*Men saǵan osylardy aıttym, sende tynyshtyq bolsyn. Sizde bolady dúńiedegi qasiret ; biraq batyl bol, men dúńieni jeńdim*".

Samýıl, jáne Isa Másihtin múbáarak qyzmetshisi ", Shyndyqta "!

Sońgy qońyraý

Men bul habarlamaný jazǵan kezde, 2021 jyldyń aıaǵynda, álem áli kúńge deın jalpyǵa birdeı qundy jáne baǵalanatyn dını beıbitshilikke ie. Alıda, meniń aıandar tıraly bilimime súıene otyryp, Qudaı daıyndaǵan paıǵambarlyqtyń shıfry sheshildi, Men bekitemin, shamaly dý bolmasadúniejúzilik soǵystyń jan túrshigerlik oqıǵasy 3-5 jylda aıaqtalýǵa daıyndalyp jatyr. Simvoldyq ataýmen tanystyrý "*altynshy kernei*" Apo.9-da Rýh 321 jyldyń 7 naýryzynan bastap qasıetti senbilikke adaldyqtan bas tartýdy jazalaý úshin qazirdiń ózinde bes qorqynyshty jaza kelgenin jáne onyń basqa buıryqtaryn qurmettemetin eske salady. Ólmeitin Qudaıdyń bul jazalary dını ilahı baǵdarlama boıynsha uıymdastyrylǵan 1600 jyldyq adamzat tarıhyna deın sozylady. Onyń altynshy jazasy sońgy ret hristian dinin ózine opasyzdyq jasaǵany úshin kináli dep eskertý úshin keledi. Qudaıdan jáne onyń qutqarýshy jobasynan tys adam ómiriniń máni joq. Sondyqtan, "*kerneiler*" Leýilikter 26-daǵy uqsastyq boıynsha birtindep ashylǵan keıpkermen ólimge ákeletin qarqyndylyq "*altynshy*" adamzat burynnan qorqyp, úreilenip kele jatqan sumdyqtardyń shyńyna jetedi. "*Degenaltynshy kernei*" kóptegen adamdardy qurtyp jiberetin túpkilikti dúniejúzilik soǵysqa silteme jasaıdy "*erlerdiń úshinshi bóligi*" Aıan 9: 15-ke saıkes. Jáne bul proporsıaǵa Apo-da berilgen dáldikke saıkes qarýlanǵan, daıyndalǵan jáne jabdyqtalǵan 200 000 000 kásibi jaýyngerlermen básekelesetin soǵysta qol jetkizýge bolady. 9:16 : "*ásker shabandozdarynyń sany eki júz myń myńdy qurady : men nómiri estidim*"; nemese, 2 x 10000 x 10000. Osy sońgy qaqtyǵysqa deın, 20 jyl ishinde^{myń} ǵasyr, 1914-1918 jáne 1939-1945 jylardaǵy eki dúniejúzilik soǵystar azat jáne táýelsiz halyqtar kezeńin toqtatý úshin jasalǵan úlken jazanyń belgileri boldy. Qudaı óz sailanǵandary úshin qalalardan bosqyndardy qamtamasyz etpedi, biraq ol bizge maqsatty aımaqtardan qashyp jatqanymyzdy jetkilikti túrde anyq kórsetetin belgilerdi qaldyrdy basymdyq retinde onyń ilahı qaharymen. Ol osy tapsyrmany oryndaýǵa shaqyrylǵan adamdar kóterýi kerek soqqylardy baǵyttadı. Biraq olardyń eshqaisysy onyń tańdaýlyларының biri bolmaıdy. Búkil jer betine shashyrap ketken kápirler nemese kápirler onyń ilahı qaharynyń quraly jáne qurbandary bolady. Jáne Sekonda Guerre M/ fólklor ilústrasıa dinderi hristiandyq jáne básekege qabiletti batys halyqtaryna qarama -qarsy. Biraq úshinshisinde mobildi qaqtyǵystar negizinen dını, qarama-qarsy dinderdiń básekelesteri bolady, olar eshqashan bir-birimen doktrinalyq turǵydan úlespegen. Teks, bul illúzıany kúsheıtý úshin beıbitshilik pen saıda zardap shekti. Biraq Qudaı tańdaǵan yaqytta, Aıan 7:2-3-ke saıkes, Qudaıdyń perishteleri tańdaǵan jynnyń ámbepatyǵy "úshin bosatylady. *jer men teńizge zıan keltirińiz*", simvoldar dekodtalǵan, "*jamandyq jasaý*" "protestanttar men katolikterge " Isa Másihke opasyzdyq jasaǵan. Óte qısyndy, hristian senimi opasyz ádil Tóreshi Isa Másihtıń qaharynyń basty nysany bolyp tabylady ; eski paktidegideı, Izraıl de sol úshin jazalandy opasyzdyqtar joıylǵanǵa deın turaqty 70-shi jyly ulttyq. Osymen qatar "*altynshy kernei*", Dan paıǵambarlyǵy. 11:40-tan 45-ke deın, rastadı, silteme jasaı otyryp "*úsh patsha*",

monoteizmniń úsh dininiń qatysýy: katolisizm, islam jáne arab magrïbi, orys pravoslavie. Qaqtyǵystyń aiaqталýы amerikandyq protestantizmniń aralasýyna bailanysty jaǵdaıdy ózǵertý arqyly patsha dep atalmady, biraq dástúrli jáne Reseidiń áleýetti jaýy retinde usynyldy. Básekeles ókilettikterdiń joıylýy onyń tıtyldyń túpkilikti ústemdigine jol ashady "*jáne jerden kóterilgen haiyan*", bul Apo.13: 11-de sıpattalǵan. Nazar aýdaryńyz, bul turǵyda sońy, protestanttyq senim amerikandyq azshylyqqa aınaldy, Rım-katoliktik senim, ótkeni ol imigrasiǵa bailanysty kópshilik bolyp tabylady ıspandyqtar anda-sanda. 2022 jyly Irlandıadan shyqqan tóraǵanyń ózi prezident óltirgen Djon Kennedi sıaqty katolik.

Jyly Apo.18:4, Alla Taǵala, Isa Másih ózine senetinderdiń jáne úmittenetinderdiń barlyǵyna nusqaý beredi, onyń saılaýy, kimge "*Uly Babyldan shyq*". Sáikestendirildi osy kitaptaǵy dáleldermen katolik shirkeýine papa rım, "*Vavilon*" sottalady jáne sottalady, sebebi "*onyń kúnalary*". Tarihi mura boıynsha "*onyń kúnalary*", katoliktiń kinásilisizm protestanttarǵa taralady jáne aqtaıtyn pravoslavtarnt dini ádet-ǵuryptary boıynsha, Rımnıń jeksenbilik demalys kúni murasy. Vavilonnyń shyǵýy mynalardan bas tartýdy kózdeıdi "*onyń kúnalary*", eń mańyzdysy, ótkeni Qudai - a "*brend*" anyqtamalyq: kúni aptalyq demalys, aptanyń birinshi kúni buıryqtyń nómiri qudıalyq, jeksenbi, roman.

Jyly bul habar, men Qudaidyń uldary men qyzdaryn basqan ýaqyttyń ózektiligin eskere otyryp, aýmaqty soltústikke qaldyryńyz Fransıanyń , ortalyqtandyrylǵan sastana, Parij. Car jaqynda Qudaidyń qaharyna ushyraıdy, ótyde jáne "*aspan oty*", bul joly ıadrolyq, qala retinde "*Sodom*" onda ol salystyrady, onyń ishinde Révélation, apoda.11:8. Ol sondaı-aq atymen "*Mysyr*", "simvolikalyq beınesikúná", kózqarasqa bailanystye óz mindettesiminiń búlikshisi irrelige kim qarsylasady Qudai, perǵaýynnyń beınesinde týraly Evrei halqynyń qonys aýdarýy týraly tarihi baıandaı. Soǵys jaǵdaıynda joldar kesilip, tyıym salynsa, múmkin bolmaıdy maqsatty aimaqtan shyǵý úshin jáne dradan qutylý úshinmeni ólimge ákeletin.

Qudaidyń qyzmetshisi Samýıl-turý, Isa Másih

Birinshiden, osy kitaptyń sońynda ne bolatynyn bilgisi keletinder, men Fransıa men Eýropanyń jaqyn arada joıylýynyń qaitarymsyz sıpatyna nege senimdi ekenimdi túsingenim jón bolar. Biraq ony basynan aıaǵyna deın oqyǵandar jınaqtalady, onatý barysynda dáleldemeler úzdiksiz jınaqtalyp, osyǵan deın jınaqtalady. olarǵa ruqsat etiniz aqyrynda, Qudaidyń Rýhy meniń boıymda jáne oǵan tiesili barlyq adamdarda qalyptastyrǵan buljymas senimmen bólisiniz; shyndyqta. OǴAN barlyq DAÑQ bolsyn.

Tosynsıylar onyń teńdesi joq ónimdiligin, eń kóp sanyn jáne óz jobasyna saıkes kez kelgen zatty minsiz oryndaı úshin aıdaı qabiletin moyndaǵysy kelmetin qyńyrlardyń úlesi bolady.

Men bul kitapty osynda jabamyn, biraq Isanyń maǵan bergen shabyty - málimdemee jáne jazyldye mángilik kitapta berilgen habarlamalar túrinde "**Jáne manna sońǵylardyń aspanynda serýendeýshiler adventister**".